

کتاب سی و دوم

کردستان (۲)

بسمه تعالی

اولین پرونده از اسناد سازمان سیا در این مجموعه مربوط به یکی از سران فراری ساواک می باشد که مقارن با پیروزی انقلاب به آمریکا گریخت. این فرد پیش از انقلاب رئیس بخش کردستان ساواک بوده و قبل از آن مشاغلی در دفتر سیاسی شاه تحت نظر تیمسار پاکروان؛ مأمور بازرسی در آستان قدس تحت نظر ولیان؛ مأمور رابط ساواک با ملا مصطفی بارزانی؛ مأمور در قرارگاه ساواک در بغداد و ریاست یکی از بخشهای اداره دوم ساواک؛ داشته است.

سیا برای جمع آوری اطلاعات راجع به کردستان در بهمن ۵۷ درصد می شود از پرکار اقدام در این رابطه استفاده کند. لذا مقدمات اعزام او را به اروپا و خاورمیانه برای تماس با رابطهای کرد پیشینیش تدارک می بیند. برای این کار لازم می شود، پرکار اقدام به دفترچه یادداشتی که نشانی رابطهای خود را در آن نوشته و در تهران به جای گذارده است، دست یابد. از طرف دیگر برای خروج پرکار اقدام از آمریکا پاسپورت قدیمی او می بایست تمدید شود. در این رابطه ادارات فنی سیا خود را برای جعل مهرهای مربوط به پاسپورت وی آماده کرده بودند، ولی با مراجعه پرکار اقدام به سفارت ایران در واشنگتن و اعلام اینکه می خواهد به ایران بازگشته و برای دولت موقت کار کند (احیاناً در پست متخصص امور کردها) بعد از چندی پاسپورت خود را رسماً تمدید می کند و لزوم دستکاری فنی سیا در پاسپورت منتفی می شود. در این مرحله امکان استخدام شدن پرکار اقدام در دولت موقت بیشتر از امکان جاسوسی درباره امور کردها توجه سیا را جلب می کند. در ضمن این جریانات سیا، جاسوسهای دیگری را در رابطه با گزارشگری از وقایع کردستان فراهم می کند و عاقبت با بی جواب ماندن طرح استخدام در دولت موقت و اشکالاتی که طرح مسافرت به اروپا و خاورمیانه به وجود آورده بود، کل طرح استفاده از پرکار اقدام در این زمینه ها کنار گذاشته می شود و تصمیم گرفته می شود در سایر زمینه های مربوط به ایران او را به کار بگیرند. نام رمز پرکار اقدام، اس. دی. تراب / ۱ می باشد.

سند شماره (۱)

سری ۱۳ مرداد ۵۸

به: رئیس - رونوشت برای تهران

از: بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۲۵۱۱۸

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. تراب

عطف به: رئیس.....

۱- از بابت فعالیتی..... که رودما..... استارک پول و همردیفش پی بیوچپ، مأمورین اعزام موقت از بخش اداره امور بیگانگان در اینجا داشته‌اند متشکریم. اس. دی. تراب / (ت / ا) اکنون یک اجازه ورود مجدد..... دارد که به او امکان خواهد داد برای اجرای مأموریت‌هایی که سیا به او ابلاغ می‌کند کشور را ترک کرده و مجدداً وارد شود. کمکی که به نفع سایر اعضای خانواده ت / ا به عمل آمد نیز باید قدری از نگرانی‌های وی در مورد وضع آنها را تقلیل دهد و به وی امکان دهد که حالا توجه خود را روی طرح عملیات متمرکز کند.

۲- مأمور مربوطه..... در تاریخ ۱۱ مرداد در زمینه‌های پوشش، تهیه اسناد و مسیر مسافرت با ت / ا به مذاکره پرداخت. یکی از چیزهایی هم که مطرح شد این بود که توقع ت / ا از سیا به عنوان دستمزدش برای کاری که به نفع ما انجام می‌دهد احتمالاً چه می‌باشد.

۳- این پایگاه..... می‌کند و ت / ا هم به طور کلی با این اقدام موافقت دارد که ت / ا به محض تدارک اسنادش برای مدت دو یا سه هفته یک مسافرت اکتشافی به اروپا انجام دهد. با این قصد که مجدداً با هرکس از آشنایان پیشین کرد که می‌تواند پیدا کند تماس بگیرد و از طریق آنها ردی از محل سایرین به دست آورد. وی همچنین هر مقدار اطلاعات که به دستش برسد دربارهٔ فعالیتها و طرحهای دسته‌های مختلف کرد..... خواهد کرد.

به ت / ا باید طرح تماس احتمالی با قرارگاههای محل داده شود. ت / ا..... طرح در لندن، پاریس و آلمان توقف خواهد داشت. ت / ا..... خواهد کرد غیر از افرادی که در تلگرامهای بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۲۴۳۰۷ و بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۲۴۲۳۵ نامشان ذکر شده در لندن برادر رهبر حزب دمکرات کردستان ابراهیم احمد را پیدا کند. ت / ا اکنون سعی دارد از طریق دخترش محل فعلی علی قاضی را مشخص کند. اگر چنانچه تصور می‌شود او در آلمان باشد، وی یک منبع اصلی خبر دربارهٔ سایر شخصیت‌های کرد خواهد بود..... دفترچه‌های آدرس و پرونده‌های قدیم ت / ا همچنان در آپارتمان دخترش در تهران می‌باشد و دخترش به سختی می‌تواند آنها را کشف رمز کند..... پیشنهاد شد که اگر بشود به بهانه‌ای دخترش به بخش کنسولی سفارتخانه احضار گردد. او می‌تواند..... ت / ا را به یک مأمور قرارگاه بدهد تا به اینجا ارسال شود. تصمیم دربارهٔ این امکان را به ستاد واگذار می‌کنیم. در غیر این صورت ت / ا مجبور خواهد بود که از دفترچه راهنمای تلفن محلی استفاده کند و یا به محلهایی که کردها اغلب پرسه می‌زنند رفت و آمد کند. او این شیوه را در سفر سال ۱۳۵۴ خود به اروپا که برای دفتر اطلاعات شاه بود به کار گرفت. به ت / ا راهنمایی شده که..... از تلفن استفاده کرده و پیش از مسافرت سعی کند محل هدفهای خود را مشخص نماید.

۴- ت / ا معتقد است که داستان پوشش مسافرتش به اروپا باید چندین لایه داشته باشد تا به اقتضای شرایط از هرکدام آنها استفاده شود..... ترین لایه داستان مسافرت برای بررسی..... دختر

یا همسرش خواهد بود. دومین لایه، این داستان را در بر خواهد داشت که او با نمایندگان دولت بازرگان در واشنگتن در تماس بوده و آنها او را به یک تلاش برای برقراری گفتگو با سران حزب دمکرات در خارج فرا خوانده‌اند. مقصد این مأموریت اطلاع از شرایط برای صلح با دولت مرکزی است حساس است زیرا بازرگان حاضر به امتیاز دادن هست، اما در حال حاضر مسئله با خمینی و سرسختیها × (سومین - م) داستان این است که پس از اظهار دومین داستان، ت / ا خود را بررسی می‌کند و پیشنهاد می‌کند نوعی فعالیت خصوصی بین آن دو انجام دهد تا از نقش ت / ا به عنوان فرستاده ویژه به چنگ آورد، یعنی خودشان بسازند و شاید کمک از بازرگان اخذ کند و ت / ا به مأمورین مربوطه این داستان را در کنار داستان قبلی پیشنهاد کرد که او در مکزیکو بوده و از افراد دور و بر شاه قول کمک گرفته به شرط آنکه کردها کنار یکدیگر قرار گرفته تا از بازگشت ولیعهد حداقل (اگر نه شاه - م) حمایت کنند. مأمور مربوطه نظر موافقی با این داستان دوم ندارد، زیرا:

(۱) بازگشت پهلوی تحت هر شرایطی غیر محتمل به نظر می‌رسد.

(۲) کردها و سران حزب دمکرات تصور می‌کنند که در گذشته آنها را تنها واگذاشته و احتمالاً نمی‌خواهند آن تجربه را تکرار کنند.

ت / ا می‌داند که شاه پول دارد و قابل تصور است که او حاضر باشد مقداری از آن پول را برای ایدای آنها بی که او را بیرون انداختند خرج کند. (شایعه اینکه یک نیروی کرد طرفدار شاه تحت نظر تیمسار پالیزبان در عراق تشکیل می‌شود رواجش قدری می‌باشد).

۵- در مورد تهیه مدارک برای مسافرت به اروپا، ت / ا معتقد است که بهترین چاره ممکن (که ضمناً داستان پوششی فرستاده ویژه بازرگان را هم تقویت می‌کند) پاسپورت ایرانی با نام حقیقی است؛ چون کسانی که با آنها تماس خواهد گرفت وی را با نام حقیقی می‌شناسند و او می‌خواهد که آنها بدانند وی در آنجاست، به نظر وی بهترین کار همین است. توجه داشته باشید که ت / ا یک پاسپورت عادی ایرانی که از تاریخش گذشته با نام حقیقی خود در آن دارد که اگر نمونه جدید (مهرها) در دسترس نیست شاید لازم باشد قدری تاریخش تجدید شود. به نظر مأمور مربوطه ت / ا می‌تواند حتی از جواز ورود مجدد آمریکایی خود که نام حقیقی وی در آن است و شکل پاسپورت را دارد و برای ثبت (مهرها و نوشته‌های) ویزا جا دارد، استفاده کند، به شرط آنکه ت / ا احتیاجش نشود به کسانی که تماس می‌گیرد توضیح دهد چرا نتوانسته یک پاسپورت ایرانی از دولت فعلی ایران (که ادعا کرده با دادن مأموریت حساس پوششی به وی اطمینان نموده‌اند) بگیرد.

۶- ت / ا به مأمور مربوطه گفت که بیش از هزینه‌های مسافرت و عملیات دستمزد دیگر نمی‌خواهد و توقع ندارد. ولی در یک فرصت آینده (و هرچه زودتر بهتر) می‌خواهد امکان بیابد وجوهای ریالی خود را که نزد خانواده‌اش در ایران است به دلار تبدیل کرده و در حساب بانکی خود در آمریکا واریز نماید. ت / ا اظهار داشت که درخواستش برای انتقال (وجوهای) اکنون برای مبلغی حدود ۱۰۰۰۰ دلار و بعداً تا ۵۰/۰۰۰ دلار می‌باشد. مأمور مربوطه به ت / ا گفت که در حال حاضر ریالهای زیادی ما را اشباع کرده‌اند. بهترین کار این است که وی مسافرت تحقیقی خود را انجام دهد و قدری نتیجه بیار آورد و بعد این مطلب را به صورت یک تقاضای رسمی اظهار دارد. (اگر استارک پول در اداره مهاجرت و تابعیت به نفع

ت/ا چند معجزه کوچک صورت نداده بود، مأمور مربوطه فکر می‌کند که ت/ا در تقاضای تبدیل ارزی خود حتی جسورتر می‌بود. مأمور مربوطه تصور می‌کند که پیشنهاد ت/ا مبنی بر اینکه دخترش مدارک شخصی او را به کنسولگری تهران بیاورد، ممکن است قدری هم برای برقراری یک کانال تبدیل ریال به دلار حساب شده باشد.

۷- از ستاد تقاضا داریم در مورد فوق نظر خود را ابراز دارد. ملاقات بعدی با ت/ا در ۲۲ مرداد یا همان حدود خواهد بود.

۸- پرونده: ۳۲۸۹۹۵ - ۲۰۱ تا تاریخ ۱۳ مرداد ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری. توضیح سیستم انتشار پیامها: پیرو تلگرام رئیس ۴۹۱۴۱۲ برای تهران رونوشت شد. سری

سند شماره (۲)

سری ۱۸ مرداد ۵۸ اعضاء

از: رئیس ۴۹۱۴۱۸ به: با حق تقدم به بخش خارجه / سانفرانسیسکو - رونوشت برای تهران هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. سی. یو. گوراس. دی. تراب - اس. جی. سویرل^۱ عطف به: بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۲۵۱۱۸ (برای تهران مخابره می‌شود)^۲

۱- این قضیه به خوبی پیشرفت می‌کند و تصور می‌کنیم که ما به موازات مسافرت اکتشافی اس. دی تراب / (ت/ا) به اروپا مطابق پیشنهاد مطروحه در پاراگراف ۳ جلو می‌رویم.

۲- الف. صلاح بودن مسافرت ت/ا به صورت T/N مورد تأیید است. درباره تهبیه اسناد به اطلاع می‌رساند که دیرتک (مدیریت فنی) می‌تواند برای پاسپورت توریستی ت/ا علامت مهر تمدید اعتبار سفارت ایران در واشنگتن دی. سی. مورخ ۵ فروردین..... تهیه کند. مهر تمدید اعتبار معمولاً برای یک سال معتبر است. با این وجود توجه داشته باشید که در اسفندماه سفارت (ایران در) واشنگتن هنوز از مهر شاهنشاهی استفاده می‌کرد که اشاره‌ای به اسلام یا انقلاب ندارد. پیشنهاد می‌شود که این را به ت/ا تذکر دهید هرچند که پیش‌بینی نمی‌کنیم مسئله‌ای پیش بیاید. اگر ت/ا با استفاده از این علامت موافق است تقاضا می‌شود پاسپورت او را هرچه زودتر به ستاد ارسال دارید.

ب. جواز ورود دوباره به آمریکا به مدت یک سال اعتبار دارد و ورود و خروج ت/ا را به آمریکا محدود (نمی‌کند). با این وصف، ما فکر می‌کنیم که بهتر است از نقطه نظر عملیاتی ت/ا برای مسافرت به اروپا و خاورمیانه از پاسپورت ایرانی استفاده کند تا پوشش جعلی خود را تا به آخر کار داشته باشد. خواهشمند است به ت/ا به طور مؤکد گفته شود که از اجازه ورود به آمریکا به عنوان ذخیره و فقط در موارد اضطراری موارد اضطراری و یا به هنگام ورود مجدد..... باید استفاده نماید.

۳- پاراگراف ۳ سؤال مربوط به کتابچه آدرس و پرونده‌های..... ت/ا را برای پیدا کردن رابطهای کرد وی به میان آورده است.

به نظر ما هم بهتر است به منظور صرفه‌جویی در وقت اینها را به دست بیاوریم و مطمئن شویم که کار کتابچه فهرست و خاطرات ت/ا تمام می‌شود.

۱- علامت اس. جی. سویرل در ارتباط با گزارشهایی است که به آزمایشات دروغ‌سنجی مربوط می‌شوند.

۲- تلگرام مرجع این سند، سند شماره (۱) می‌باشد.

معهدا فکر می‌کنیم که اگر دختر ت / اسعی کند با اسناد به سفارت آمریکا در تهران وارد شود مخاطره این کار جنبه تسهیل کار را تحت الشعاع قرار می‌دهد؛ چون سفارت همچنان به وسیله مجاهدین حراست می‌شود و هرکس که بخواهد وارد محوطه سفارت بشود مورد تفحص و تفتیش قرار خواهد گرفت. به شرط توافق قرارگاه تهران ما پیشنهاد می‌کنیم که..... (ملاقاتی - م) بین یکی از اعضای قرارگاه و دختر ت / دور از سفارت به عمل آید تا مطالب گرفته شود و ارسال گردد. در زمینه طرح ریزی (برای این کار) پیشنهاد می‌کنیم که از ت / ا خواسته شود که محل مناسبی را برای مبادله و این که چطور و در چه زمانی او می‌تواند با دخترش طبق دستور تماس گرفته و دستورالعمل به او بدهد انتخاب نماید.

۴- طبق پاراگراف ۴ ما هم موافقیم که از پوشش بازگشت پهلوی باید اجتناب شود، سایر «بوسته‌ها» که وسیله خود ت / درست شده عملی تر است..... (تصور می‌کنیم که..... ت / ا می‌تواند از خودش مواظبت کند، ولی خواهشمند است به او تأکید نمایید که از یک داستان پوششی..... موجه استفاده کند چون برای سفرهای بعدی وی به عراق و سایر جاها اهمیت ویژه‌ای خواهد داشت.

۵- از موضع پایگاه در مورد تعویض ریال که قولی را به عهده نگرفتید بسیار متشکر هستیم و خواهش می‌کنیم که این موضع را تا حداکثر مدت ممکن و حداقل تا وقتی که ت / ا از طرف ما به یک مسافرت برود حفظ کنید. ت / ا (و خانواده‌اش) از موضوع تابعیت سود زیادی برده‌اند و این خود باید (حداقل در زمان حاضر) انگیزه‌ای برای ت / ا در مورد دستمزد به حساب آید. بخصوص با شایعاتی که فعلاً درباره تغییر پول رایج و از دور خارج کردن پول (فعلی - م) در ایران وجود دارد و به نظر ما احتیاط حکم می‌کند که قبل از اینکه به مبادله ارزی خصوصاً به میزان مورد نظرت / ا بپردازیم، حداقل چند ماه صبر کنیم.

۶- طرح قبلی در این مورد شامل ترتیب دادن شرکت ت / ا برای تست دروغ‌سنجی بود. لطفاً این را هم در برنامه کنونی جای داده و تاریخی را که ت / ا برای این آزمایش حاضر خواهد بود به علاوه تاریخ جایگزین را اطلاع دهید.

۷- برای تهران: الف. برای اطلاع شما اس. دی. تراب / ا (هویت) عامل بخش خارجی سانفرانسیسکو است که سرهنگ پیشین ساواک و رئیس بخش فعالیت‌های کردی بوده است. (همین اس. دی. تراب / ا بود که واسطه معرفی اس. دی. تراب به پایگاه گردید. ت / ا در کالیفرنیا زندگی می‌کند (وی اخیراً موقعیت و مجوز مخصوص بیگانه دائم‌الاقامه کسب کرده است) و در حال حاضر در وضعیتی است که می‌تواند به منظور اجرای پیشنهادی که در بهمن ۵۷ نموده بود که از طرف سیا جهت تماس مجدد با دوستان و آشنایان کرد، عزیمت نموده، گزارشاتی در مورد حزب دمکرات کردستان به طور کلی و فعالیت‌های افراد تهیه کند. خود ت / ا نیز کرد است و با فرزندان بارزانی تماس‌های دیرینه‌ای داشته است. بخش خارجی سانفرانسیسکو، ت / ا را در مورد رابط‌های کردش وسیعاً تخلیه اطلاعاتی کرده و نیز در مورد پیشنهاد وی مبنی بر بازگشت به ایران برای به دست آوردن شغل رابط دولت موقت با کردها مذاکره نموده است. ت / ا سعی کرد در یابد استقبال از چنان درخواستی در تهران تا چه اندازه بود لیکن با عدم اظهار هرگونه پیشنهاد قابل اطمینان (همراه با شواهدی دال بر اینکه برای او بازگشت به ایران صلاح نیست) طرح «مسافر سیار» برای او در نظر گرفته شد. ب. این طرح محورش این است که ت / ا با پاسپورت T/N توریستی ایرانی خود که از مهلتش گذشته (توسط مدیریت فنی تا تاریخ مناسبی تمدید شده) به دنبال شبکه آشنایان کرد خود در گذشته به اروپا و خاورمیانه به استثنای ایران مسافرت کند. این طرح ریزی تا اصلاحی که اخیراً در وضع

وی به عمل آمد و اکنون می‌تواند با داشتن اجازه ورود مجدد از آمریکا خارج یا به آن داخل شود با یک بن‌بست روبرو بود. با حل یک مشکل عمده، ما اکنون منتظر هستیم تا در این پرونده تسریع حاصل شود و سفر اکتشافی ت / ا هر چه زودتر در صورت عملی بودن آغاز گردد.

ب. با نظر به پاراگراف ۳ تلگرام مرجع و پاراگراف ۳ بالا خواهشمند است، اظهار نظر نمایید که مطالب ت / ا را از چه طریقی می‌توان به بهترین وجه وسیله قرارگاه اخذ نمود تا به بخش خارجی سانفرانسیسکو فرستاده شود. تصور می‌کنیم که قرارگاه هم موافقت دارد که مخاطره ورود دختر ت / ا به محوطه سفارت زائد و بی‌فایده است. یک پیشنهاد ما برای راه‌حل این است که جیگامیان^۱ با دختر ت / ا تماس بگیرد و جهت ردوبدل نمودن مطالب ترتیب یک ملاقات بی‌خطر را بدهد. بخش خارجی سانفرانسیسکو از ت / ا خواهد خواست تا دستورات لازم را برای قرارگاه فراهم آورد و به دخترش بگوید گوش به زنگ یک تلفن از طرف «یک دوست آمریکایی» باشد.

ت. از هرگونه اظهار نظر و توصیه قرارگاه درباره این قضیه که احساس می‌کنیم با توجه به دسترسی منحصر به فرد ت / ا به رهبران اکراد از امکانات و استعداد عملیاتی قابل توجهی برخوردار است متشکر خواهیم شد.

۸- پرونده: ۳۲۸۹۹۵-۲۰۱ تا تاریخ ۱۷ مرداد ۵۸ در بایگانی ضبط شود. تماملری

سری

سند شماره (۳)

از: بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۲۵۱۷۴ (به کفالت مدنسکی) سری ۳۵ مرداد ۵۸ اعضاء

به: با حق تقدم به رئیس رونوشت با حق تقدم برای تهران

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. تراب - اس. جی. سویرل

عطف به: الف: رئیس ۴۷۶۵۱۲، ب: بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۲۵۱۱۸ ج: رئیس ۴۹۱۴۱۸ د:

تهران ۵۳۸۸۰

۱- اس دی تراب / (ت / ا) در ۲۴ مرداد ۵۸ به مأمور مربوطه خبر داد که در دیدار همانروزش از کنسولگری ایران، غفاری معاون کنسول بوی گفت که از تهران به او مجوز داده شده بود که یک پاسپورت جدید عادی به ت / ا بدهد. پاسپورت در ۳۰ مرداد برای تحویل آماده خواهد بود. غفاری درباره پیام وزارت خارجه برای تصویب صدور پاسپورت توضیحی نداد و اهمیت رویداد در رابطه با وضع ت / ا در قبال دولت موقت هنوز روشن نیست. به هر صورت این تحویل، لزوم دستکاری پاسپورت قدیمی لغو شده را برای استفاده در مسافرت خارجی مذکور در تلگرامهای مرجع برطرف می‌سازد.

۲- راههای رساندن یادداشتهای ت / ا از دخترش به مأمور قرارگاه تهران با ت / ا مورد بحث قرار گرفت. طرح ذیل که به قرارگاه تهران امکان می‌دهد تعیین تاریخ و محل ملاقات را در دست داشته باشد پیشنهاد می‌شود: ت / ا به دخترش تلفن خواهد کرد و مطمئن می‌شود که او مدارک مورد علاقه را شناخته و در دست دارد. در تلفن دوم و جداگانه‌ای ت / ا به او اطلاع می‌دهد که منتظر تماسی از یک مأمور سفارت درباره ملاقات پیرامون مسئله ویزا باشد. در همان موقع، ت / ا به او خواهد گفت که «کاغذهایی را که در

۱- جیگامیان نام رمز یکی از اعضای سیا در قرارگاه تهران به نام جون والش بوده است.

تماس قبلی ذکر کرد» به آن ملاقات ببرد و تحویل بدهد. (فکر می‌کنیم که اگر مکالمه دوم کنترل شود، اشاره به کاغذها به اندازه کافی مبهم خواهد بود تا گوش‌کننده منطقاً تحلیل کند که منظور از کاغذها فرمهای کنسولی است.) دخترش (هویت)، انگلیسی را در سطح متوسط صحبت می‌کند که قطعاً برای کار محدود جواب دادن به تماس مأمور قرارگاه و فهمیدن ترتیبات ملاقات کافی می‌باشد. اگر هنگامی که مأمور قرارگاه تماس می‌گیرد شوهر دخترت / حضور داشته باشد ممکن است کنجکاو شود. بهترین موقع برای تماس در ساعات اداری و هنگامی است که او احتمالاً در اداره است. برای صرفه‌جویی در وقتی که ارسال محمولات از دو طرف می‌گیرد پیشنهاد می‌شود که فرستادن یادداشت دستورالعمل از طرف ت / ا به دخترش حذف شود (و)، او خواهشهای خود را در مکالمات تلفنی جداگانه روشن خواهد کرد. هم اینک به ت / ا گفته‌ایم که اولین تماس را انجام دهد. منتظر هستیم تا گیرنده این گزارش (یعنی رئیس - مترجم) تأیید خود را اعلام نماید و آنگاه بگذاریم تماس دوم صورت پذیرد.

۳- به نظر این پایگاه می‌توان انتظار داشت که مسافرت اول و اکتشافی ت / ا از اواخر شهریور ماه صورت نپذیرد (با توجه به زمانی که اعاده یادداشتها به اینجا، آزمایش دروغ‌سنجی و سایر مقدمات لازم دارد). ت / ا فعلاً با (اجرای) آزمایش دروغ‌سنجی موافقت کرده است. پیشنهاد می‌شود که همان متصدی آزمایش دروغ‌سنجی که مصاحبه وی. پی. تایکون / ا را (مراجعه شود به تلگرام بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۲۵۱۵۲) در اوائل تا اواسط شهریور در سانفرانسیسکو به انجام می‌رساند همان موقع مصاحبه ت / ا را هم انجام دهد. به هر صورت فعلاً که ت / ا برای هر موقع حاضر است.

۴- ما لیم توهمی را که تلگرام مرجع^۱ به طور ضمنی ایجاد می‌کند که مهمترین حوزه دسترسی ت / ا به دسته بارزانی است اصلاح کنیم. برخلاف آن (توهم)، اگرچه ت / ا مأمور رابط ساواک با ملا مصطفی بود و مسعود و ادریس را به خوبی می‌شناسد، ولی شخصاً از بارزانیها متنفر است و این احساس احتمالاً در طرف مقابل نیز وجود دارد. ت / ا در تشویق رهبری ساواک و شاه به حمایت از جناح جلال طالبانی در حزب دمکرات کردستان توفیقی نیافت و این مهمترین دلیلی بود که باعث شد وی عاقبت از ساواک بیرون بیاید. ت / ا به جناح جلال طالبانی - ابراهیم احمد حزب دمکرات بیشترین دسترسی را دارد. مشخص شده که نفر دوم (ابراهیم احمد) در لندن می‌باشد و ت / ا در حال حاضر سعی دارد شماره تلفن او در لندن را (از طریق همسرش) از (شوهر خواهر یا برادر زن یا باجناق - م) احمد در تهران به نام احمد خالقی بگیرد.

۵- برای رئیس: ت / ا نسخه‌ای از تلگرام «ویزای ۴۰» در دست دارد که از دفتر سانفرانسیسکو به ستاد مرکزی اداره مهاجرت و تابعیت فرستاده و اطلاع داده شده که درخواست مهاجرت پسر ت / ا (شهروند) به نیابت مادرش (همسر ت / ا) تصویب گردیده و می‌بایست به کنسولگری تهران فرستاده می‌شد. تا به امروز همسر ت / ا از طرف کنسولگری تهران احضار نشده است. اگر ستاد مرکزی، برایش امکان دارد که تحقیق کند آیا آن تلگرام واقعاً از طریق وزارت خارجه به تهران فرستاده شده ممنون می‌شویم این مطلب را (برای ما) معین نمایند.

۶- پرونده: ۰۳۲۸۹۹۵ - ۲۰۱ تا تاریخ ۲۵ مرداد ۱۳۵۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

۱- تلگرام مرجع ب سند شماره ۱ و مرجع ج سند شماره ۲ می‌باشند و تلگرامهای مرجع الف و د به دست نیامده‌اند.

سند شماره (۴)

از: بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۲۵۱۷۵ (به کفالت مدنسکی) سری ۲۵ مرداد ۵۸ اعضاء
به: با حق تقدم به رئیس رونوشت با حق تقدم به تهران
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. تراب - اس. جی. سویرل
عطف به: بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۲۵۱۷۴
۱- هویت: خانم ژاله پرکار اقدم^۲
خیابان مصدق، خیابان مهناز بلوک ۱۱ آپارتمان ۳، تهران تلفن: ۲۹۳۳۶۷
۲- پرونده: ۰۳۲۸۹۹۵-۲۰۱ تا تاریخ ۲۵ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری
سری

سند شماره (۵)

از: بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۲۵۲۸۰ سری ۹ شهریور ۵۸ اعضاء
به: رئیس با حق تقدم رونوشت برای تهران
عطف به: الف. بخش خارجه سانفرانسیسکو ۲۵۱۷۴، ب. بخش خارجه سانفرانسیسکو ۲۵۲۱۵، ج.
بخش خارجه سانفرانسیسکو ۲۵۲۳۳، د. رئیس ۴۹۹۹۶۹، ه. تهران ۵۴۰۸۶
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. تراب^۳
۱- در ۷ شهریور اس. د. تراب / (ت / ا) پاسپورت عادی جدید خود را از دست کنسول تازه وارد،
خرم که نام کوچک وی مشخص نمی‌باشد، دریافت نمود. این قضیه نیاز برای هر نوع دستکاری دبلیو. او.
لاک در پاسپورت باطل شده قدیمی ت / ا را که به ستاد مرکزی حمل می‌شود، برطرف می‌کند.
۲- در جریان گفتگوی گرم طولانی با خرم، که در حدود ۲۲ سال دارد، خرم گفت که اخیراً به وسیله
یزدی وارد وزارت خارجه شده است، ت / ا سابقه خود را برای خرم بازگو نمود. سپس ت / ا تلاشهای
بی‌فایده قبلی خود را برای گرفتن پاسخ مثبت از یک مقام عالی‌رتبه دولت انقلابی در رابطه با تمایل وی
برای بازگشت به ایران و کارکردن با سازمان جانشین (ساواک) و با به عنوان یک متخصص امور کردی
نشان داد. ت / ا همچنین برای جلب توجه اضافه نمود که او آشنایی زودگذری در گذشته (در دبیرستانی
در کرمانشاه و برخورد او در حدود ۱۰ سال بعد) با دکتر مصطفی چمران رئیس کنونی اطلاعات ایران
داشته است، خرم علاقه شدیدی به این (مطلب) ابراز نمود و گفت او یک پیامی را برای تهران ارسال خواهد
نمود. (ت / ا هنوز بر این اعتقاد است که او شانس کمی برای دوباره استخدام شدن به وسیله رژیم جدید
دارد و اگر هرگونه فرصتی پیش بیاید او آنرا از دست نخواهد داد).
۳- ت / ا با دخترش در تهران برای دومین بار تماس گرفته و به وی اطلاع داده که منتظر تماس با
کارمند سفارت در رابطه با قضیه ویزا باشد. با تغییرات جدید، در حال حاضر ت / ا در نظر دارد که حمید
پسرش را در پانزدهم شهریور برای دو، سه هفته‌ای با حق وکالت به ایران بفرستد تا در مورد فروش خانه

۱- این سند عطف به سند شماره (۳) می‌باشد.

۲- با توجه به سند شماره (۳) معلوم می‌شود که نام دختر اس. دی. تراب / ژاله پرکار اقدم بوده است.

۳- تلگرامهای مرجع ب و ج و د و ه به دست نیامده‌اند. تلگرام مرجع الف سند شماره ۴ می‌باشد.

ت / صحبت کند. ت / می خواهد کار را تمام کند و با یک تاجر آمریکایی در اینجا (آمریکا) در یک شرکت ساختمانی شریک بشود. (اینکه او چگونه قصد دارد درآمد حاصله (از فروش خانه) را خارج کند نیست پسر ت / البته در تماس با خواهرش ژاله خواهد بود و مستقیماً او را در جریان موضوع تحویل مدارک ت / به یک مأمور سفارتخانه که تماس خواهد گرفت قرار می دهد، و نامه دستورالعمل ت / را که مسیرش به قرارگاه تهران را به کندی طی خواهد کرد اضافی خواهد بود. پایگاه توصیه می کند که آن نامه (که اکنون در راه رسیدن به ستاد است) در صورتی که طرح مسافرت حمید تغییر یافت به هر حال از آنجا به قرارگاه (تهران) ارسال شود. با این وجود، همین که اطلاع پیدا کردیم که حمید به تهران رسیده و با خواهرش گفتگو کرده، قرارگاه (تهران) می تواند بدون اینکه منتظر ورود نامه ارسالی شود با خواهرش تماس بگیرد.

۴-ت / در اواخر جلسه مسئله مالی را مطرح کرد و از مأمور مربوطه پرسید آیا سازمان حالا می تواند ۵۰۰۰ دلار به او وام بدهد با آگاهی از اینکه به محض دریافت عایدات فروش خانه او آن مبلغ را بازپرداخت خواهد نمود. (به مطلب بالا مراجعه شود) ت / گفت که پول حقوقش (۳۰۰۰ دلار) در ماه اوت نرسیده و او از حساب پس انداز خود تا حد نازل خطرناکی استفاده کرده بود. مأمور مربوطه جواب گفت که این احتیاج موقت را با ستاد در میان خواهد گذارد و می بیند که چکار می شود کرد. با عطف به ماسبق به نظر مأمور مربوطه می رسد که ت / در این درخواستش سعی داشته از مسئله تبدیل ارزی طفره برود، اما در واقع توقع داشته که بالاخره «وام» را به ریال پرداخت کند. اگرچه پایگاه با ستاد اتفاق نظر دارد که ما نباید اجازه دهیم ت / خیلی از (حیطه کنترل - م) ما جلو رفته دور شود، به نظر می رسد که او در حال حاضر حقیقتاً تحت فشار ما نیست و استعداد و امکانات فراوانی دارد و فکر می کنیم دادن یک جواب مطلوب در همین زمان توهین آمیز نباشد. پیشنهاد می شود پرداخت یک مبلغ ۲۰۰۰ دلار که می تواند به عنوان پاداش استخدام پس از یک آزمایش موفق دروغ سنجی داده شود، بررسی گردد. اگر ت / اصرار بورزد که بالاخره آنرا بازپرداخت کند، پایگاه می تواند آن را به عنوان وام عملیاتی از دفتر (هزینه ها) محاسبه کند. لطفاً اطلاع دهید.

۵- درباره تلگرام درخواست مهاجرت (ویزای چهل) ت / هیچ راهی نیست که بتوان تلگرام را قبل از ۱۰ مرداد به تهران ارسال داشت. به نتیجه ای که رسیده ایم این است که این تلگرام هیچ گاه از واشنگتن بیرون فرستاده نشده و تحقیق باید از اداره مهاجرت و تابعیت در واشنگتن شروع شود.

۶- پرونده: ۰۳۲۸۹۹۵-۲۰۱ تا تاریخ ۹ شهریور ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سند شماره (۶)

سری ۱۰ شهریور ۵۸ اعضاء

از: رئیس ۵۰۶۷۵۵ به: با حق تقدم به بخش خارجه / سانفرانسیسکو رونوشت برای تهران
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است اس. دی. تراب - اس. جی. سویرل
عطف به: بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۱۲۵۲۸۰

۱- پیرو پاراگراف ب تلگرام مرجع پرداخت ۳۰۰۰ دلار بابت استخدام و پاداش آزمایش دروغ‌سنجی
تصویب می‌شود. با این وجود به عنوان یک شرط دیگر ما می‌خواهیم هنگامی این پول پرداخت گردد که
ت/ا برای مسافرت اکتشافی خود به اروپا مسیر و موعد نسبتاً معینی را ارائه دهد. با توجه به تغییراتی که
در مسئله اخذ پاسپورت روی داده و اطلاع عمومی ت/ا از محل و فعالیت‌های فعلی رابط‌های مهم کردش
تصور می‌کنیم، که ارائه این چیزها اکنون امکان‌پذیر باشد. ما همچنان منتظریم که ت/ا هرچه زودتر با
آشنایان خود دوباره تماس بگیرد و در حالی که مشکلات گوناگون در قضیه او به کرات مسافرتش را به
تأخیر انداخته‌اند، تصویب پرداخت مبلغ فوق حقیقتاً ت/ا را مجبور می‌کند که طرح‌های مسافرت را به
اتمام رسانده و چیزی تحویل ما بدهد.

۲- خوشحالیم که به اطلاع برسانیم که ت/ا تلاش‌های خود را برای گرفتن شغل متخصص امور کرده‌ها
در رژیم ایران و چشم داشتن به تحولاتی که در این رابطه روی می‌دهند، به طور کامل کنار نگذاشته است.
همان طور که در پیام‌های قبلی اظهار شد طرح برای گرفتن شغل «گردآورنده اطلاعات سیار» از امکان
بازدهی خوبی برخوردار است، اما اساساً این کار یک چاره‌دوم برای موقعی است که ت/ا نتوانسته
یک شغل دولتی را احراز کند. لطفاً همچنان ت/ا را تشویق کنید به همین ترتیب (دوباره قضیه) فکر کند.
این واقعیت که دادن پاسپورت به ت/ا به آن سرعت مورد تصویب قرار گرفت شاید حاکی از آن باشد که
ت/ا در قبال رژیم وضع خوبی دارد و تصور اینکه این امر امکان بازگشت او به ایران را با داشتن یک شغل
دولتی تقویت می‌کند، از عقل به دور نیست.

۳- تأییدیه از آزمایش دروغ‌سنجی در دست تهیه است. اطلاع خواهیم داد.

۴- پیرو پاراگراف ۵ تلگرام مرجع، ما مشغول بررسی این مسئله با اداره امور بیگانگان هستیم. اطلاع
خواهیم داد.

۵- پرونده: ۳۲۸۹۹۵-۲۰۱ تا تاریخ ۱۰ شهریور ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۷)^۱

۲۰ شهریور ۱۳۵۸ - اعضاء
از: بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۲۵۳۲۹ به: با حق تقدم رئیس رونوشت برای تهران
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. تراب - اس. جی. سویرل
عطف به: الف - رئیس ۵۰۶۷۵۵، ب - رئیس ۵۰۸۵۸۰ (برای تهران ارسال نشده)

۱- اس. دی. تراب / در تاریخ ۱۶ شهریور تحت آزمایش دروغ سنجی قرار گرفت و در نتیجه هیچ نشانه‌ای حاکی از اینکه وی عامل شوروی، عضو حزب توده یا حزب دمکرات کردستان بوده باشد به دست نیامد. آزمایش همچنین تکذیبهای وی در مورد همکاری سری با سران حزب دمکرات کردستان در عراق بدون آگاهی دولت ایران، و اینکه از هنگام اقامتش در آمریکا برای ساواک کار نکرده و اینکه طی دوران اقامت خود در آمریکا با نمایندگان حزب دمکرات تماسی نداشته را تأیید کرد.

۲- به همین منوال آزمایش نشان داد که او بجز خانواده‌اش و اس. دی. ترمال / اوی رابطه سری خود با سیارا با کسی در میان نگذارده است. بعد از خاطره‌ای که پیش از آزمایش به یاد آورد که آقای خرم از ت ا خواسته بود شرح فعالیت‌های خود برای شاه را بنویسد تا او این اظهارات را به تهران بفرستد هیچ نشانه دیگری از اینکه ت / ا در گزارش خود از ملاقات ۷ شهریور با آقای خرم، صداقت و جامعیت نداشته مشاهده نشد. آزمایش نشان داد که ت / ا هیچ خبر نگفته‌ای درباره وضع اس. دی. ترمال / ا در تهران نداشت.

۳- آزمایش نهائی در مورد مسئله مانع‌تراشی آگاهانه در تلاش‌های پلیس و آمریکا علیه شورویها به طوری که در سوابق گزارش شده از ستاد آمده، نشان‌دهنده فریبه‌کاری (ت / ا-م) و این نکته بود که ت / ا هنوز اطلاعاتی رانزد خود داشت. معهدات / ا در نتیجه آزمایش دروغ‌سنجی عنوان داشت که در آن زمان وی فکر می‌کرد ساواک نه پلیس کشوری باید با نمایندگان آمریکایی کار کند. به علاوه ت / ا ادعا کرد که شاه به او دستور داده بود در طرح ترور تیمسار بختیار، رئیس پیشین ساواک همکاری کند و این نسبت به عملیات مشترک اولویت داشت. وقتی که آزمایش نشان داد او باز هم فریبه‌کاری می‌کند، ت / ا یک مسئله تشریفاتی را در رابطه با نمایندگان آمریکایی مطرح کرد. آنها (نمایندگان آمریکایی) برای جلسه دوم با ت / ا درباره عملیات مشترک به موقع نیامدند بنابراین وی با عدم ملاقات به آنها بی‌اعتنایی نمود.

۴- پرونده: ۰۳۲۸۹۹۵ - ۲۰۱ تا تاریخ ۲۰ شهریور ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۸) ۱

۲۱ شهریور ۵۸ اعضا
 از: بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۲۵۳۳۱ به: با حق تقدم به رئیس رونوشت برای تهران
 هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. تراب - اس. جی. سویرل
 عطف به: الف. رئیس ۵۰۸۵۸۰، ب. رئیس ۵۰۶۷۵۵، ج. بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۲۵۳۲۹
 ۱- اس دی تراب / (ت / ا) در ۱۶ شهریور مورد آزمایش دروغ‌سنجی قرار گرفت که نتایج آن در
 تلگرام مرجع ج آمده است.

در حالی که ضرایب و مسائل ضداطلاعاتی به حد کافی حل شده، اجتناب ت / ا از پاسخگویی به
 سؤال درباره..... وی در یک عملیات همکاری اطلاعاتی در سال ۱۳۴۸ حداقل نشان می‌دهد که
 آتی می‌تواند وجود داشته باشد و مداومت پیدا کند. پایگاه در پاراگراف بعدی پیشنهادات خود
 را ارائه داده است.

۲- آزمایش دروغ‌سنجی سبب شد که اطلاعات جدیدی به دست آید. یکی اینکه اعتراف کرد که به
 محض بازگشتش از یک سفر خارج در سال ۱۳۵۴ جهت تماس با رهبران اکراد که بنا به تقاضای شاه
 صورت گرفته بود، ت / ا بنا به دستور فرمانده ساواک وقت تیمسار نصیری در فرودگاه به مدت ۲۴ ساعت
 توقیف شده بود تا اینکه شاه دستور آزادیش را صادر کرد. وی گفت که فکر می‌کند که آن عده از خانواده
 جاف که او با آنها در اروپا تماس برقرار کرده بود باید خبرچین ساواک نیز بوده باشند و نصیری نیز که از
 دستورات صادره از طرف مقام بالا برای ت / ا از پیش مطلع نبوده، از طریق آنها (خبرچینها) از سفر ت / ا
 مطلع شده بود. ت / ا اضافه کرد که علیرغم دستور صادره توسط شاه جهت آزادی او، نصیری از تیمسار
 هاشمی رئیس اداره هشتم ساواک خواست تا علیه ت / ا تحقیقاتی انجام دهد.
 در رابطه با سؤال مربوط به عضویت او در حزب توده (که ت / ا سؤال را پذیرفت)، ت / ا گفت که این
 موضوع یک برجسب کهنه است که توسط ملامصطفی بارزانی به او زده شده است.

۳- در رابطه با همکاری (اطلاعاتی رسمی - م) ت / ا با آمریکاها در بغداد در سال‌های ۱۳۴۳-
 ۱۳۳۸: ت / ا بیان داشت که این (همکاری - م) در نتیجه تماس با وابسته نیروی هوایی آمریکا و ردوبدل
 نمودن غیر رسمی اطلاعات در مورد وضعیت کردها آغاز شد. شاه این ارتباط را تأیید کرد و به ت / ا
 دستور همکاری داد (بنا به گفته ت / ا شاه امیدوار بود که از طریق این همکاری بتواند سلاحهای پیشرفته و
 تجهیزات پیچیده‌ای را برای عناصر کردی که با ایران همکاری می‌کردند از آمریکا بگیرد). ت / ا گفت که
 بعدها یک سرهنگ آمریکایی به همراه نماینده‌ای به عنوان سخنگو (که پایگاه فکر می‌کند اسمیورت بوده
 باشد - ولی ت / ا ادعا می‌کند که همه اسامی را فراموش کرده است) وارد بغداد گردید که ت / ا فکر می‌کند
 که این نفر دوم عضو سیا بوده، ولی این موضوع هیچ‌گاه روشن نشد. روابط ت / ا با این نماینده به طور
 مرتب به تهران گزارش می‌شد و او فکر نمی‌کند که توجه این نماینده به وی غیر از آنچه حرفه‌اش ایجاب
 می‌کرد، طور دیگری باشد. درباره این که آیا او با آمریکاها قبلاً تماس داشته است ت / ا اظهار داشت که
 اداره دوم ساواک، که محل کار او در دوران پیش از مأموریت وی به بغداد بود یک مشاور سازمان سیا
 داشت که او (ت / ا) درباره‌اش فقط گفت که خیلی بلندقد بود.

۱- تلگرام مرجع ب سند شماره ۶ و مرجع ج سند شماره ۷ می‌باشد. مرجع الف برای قرارگاه تهران اصلاً فرستاده نشده است.

۴- در رابطه با واقعه بین پلیس و سیا در سال ۱۳۴۸، ت / ا بعد از..... شماره یک ذکر کرد که او دستورات جعفری معاونت رئیس پلیس کشور را (مبنی بر اینکه او تماس با نمایندگان آمریکا را معطوف به موضوعات روسی بکند) مورد تردید قرار داده بود به این دلیل که آنها را مغایر با درک خود از وظایف اداره اطلاعات و سد راه انجام پروژه‌های مهمتری که توسط شاه و رئیس پلیس مبصر به عهده‌اش گذاشته شود بود (از میان آنها پروژه بدام انداختن و قتل بختیار رئیس پیشین ساواک شایان توجه بوده است) تشخیص داده بود. ت / ا گفت که او به مبصر گفته بود که یا..... جعفری در رابطه با طرح بختیار را متوقف کند (ساواک نیز طرح خود را در حال اجرا داشت که سرانجام همان طرح موفقیت به دست آورد) و یا اینکه کاری کند که جعفری مانع او نشود. ت / ا به مأمور مربوطه و..... متذکر شد که به نظر او فعالیتهای ضد روسی در ایران از وظایف..... اداره هشتم ساواک بوده است. ت / ا با عصبانیت جعفری را متهم به این می‌کرد که می‌خواسته از طریق برقرار کردن همکاری ضد روسی با سیا بتواند به طور مجانی به آمریکا سفر کند (که البته موفق هم شد). معذالک ت / ا گفت که وی یک ملاقات نیمساعته با نمایندگان سیا در دفترش داشت و وقت جلسه بعدی نیز تعیین گردید. ت / ا گفت که در ساعت ۶/۰۰ روز تعیین شده در دفترش حاضر شده بود، و دستیارش نیز درباره جلسه به او یادآوری کرد، تا ساعت ۸/۰۰ منتظر و چشم به راه ورود میهمانان شد. در ساعت ۸/۳۰ ت / ا عملاً از دفترش غیبت زد تا بدین وسیله نارضایتی خود را از دیرکرد آنها که به نظرش عملاً در خور یک نظامی نبود نشان دهد. ت / ا گفت که دیگر هیچ گاه با آن نمایندگان آمریکایی ملاقات نکرد، و پرونده را تحویل یکی از زیردستان خود که یک سرگرد بود داد و به او گفت که تمام وسایل لازم برای کار خودشان را فراهم سازد. ت / ا در ادامه گفت که از این فعالیت و میزان پیشرفت آن خبری به دست نیاورد.

توضیح حوزه فعالیت: ناراحتی مستمر ت / ا در رابطه با این مسئله به احتمال قوی می‌تواند از آنجا ناشی شده باشد که دستوری که داده بود درباره «تمام وسایل لازم» یا صحت نداشته و یا عبارتی که دلسردکننده‌تر بودند بیان شده بود.

اینکه ت / ا..... شخصی خود را در انجام وظیفه دخالت می‌دهد قابل قبول و منطقی به نظر می‌رسد در صورتی که جنبه خودخواهی..... او را در نظر بگیریم. به هر حال، «توضیحات» ت / ا..... با آنچه که قرارگاه تهران در سال ۱۳۴۸ درباره رقابت فعال در آن زمان بین ساواک و پلیس در عملیات مربوط به شوروی شرح داده..... می‌کند و به نظر نمی‌رسد که ت / ا یکی از رقابت‌کنندگان آن دوره بوده باشد.

۵- نتایج مصاحبه همچنین آشکار ساخت که ت / ا در تمام طول سالهای ۱۳۵۵-۱۳۵۰ احتمالاً در استخدام دفتر مشاور سیاسی شاه (ژنرال پاکروان) بوده است و نه، تکرار می‌شود نه اداره اطلاعات ویژه ژنرال فردوست آن طور که قبلاً گزارش شده بود. تنها مأموریتی که وی انجام داد سفری به اروپا در سال ۱۳۵۴ بود. استخدام در دفتر آستان قدس دکتر ولیان که ت / ا از آن به عنوان «پوشش» یاد می‌کرد، ظاهراً شغل حقیقی او بوده است (که خیلی هم به گمان ما پردرآمد بوده است). ت / ا سفرهایی را که از طرف ولیان به جنوب ایران کرده بود تا در مورد فساد در میان مقامات اداره کننده درآمدهای..... اراضی تحقیق به عمل آورد و هنگامی که مأمور مربوطه به ت / ا اظهار داشت که برای آدم ناهلی (ولیان - م) گزارش تهیه کرده بود، وی شانه‌اش را بالا انداخت.

۶- آزمایش دروغ‌سنجی تصویر بهتری را از مردی ارائه داده است که تقریباً همیشه به دنبال منافع خودش بوده و قطعاً فرصت قبلی نداشته است (ولی فرصتهایی نیز برایش پیش آمده بود) تا مسیر خود را کنار گذاشته و به منافع دولت آمریکا بپردازد. اینکه آیا او اکنون نیز مایل است این کار انجام دهد یا نه باید در رابطه با شرایط گذشته و حال او در نظر گرفته شود. در حال حاضر تقریباً واضح است که ت / امیدوار است از طریق سیا بتواند مقداری از موجودیهای ریالی خود در ایران را خارج کند و این خود احتمالاً یکی از قویترین عواملی است که او را وادار کرده به دنبال یک نقش عملیاتی با ما باشد. البته ما ممکن است باز هم بتوانیم معامله‌ای انجام دهیم، ولی روشن است که کنترل از نزدیک ضرورت خواهد داشت. طرح «گردآورنده اطلاعات سیار» که در آن ت / امدهای مدیری دور از دسترس ما، تا حد زیادی ابتکار فردی و مستقل خود را در مورد سفرهای خارجی به کارگیرد فاصله ت / ا با ما را شاید بیش از حد لزوم زیاد می‌کند. اگر ت / اشغل مهمی در دولت موقت می‌داشت و حاضر بود اسنادی را در ازاء پول نقد به ما بدهد از نظر اخلاق و استعدادهای این مرد و تناسب کنترل و امنیتی بهتر بود.

۷- در ملاقات بعد از مصاحبه آزمایش به ت / ا گفته شد که او آزمایش را با وضع خوبی قبول شده. مأمور مربوطه دوباره درباره سفر اکتشافی با ت / ا به بحث پرداخت، و ت / ا قبول نمود که در صورتی که با ابراهیم احمد پیش از عزیمت تماس بگیرد و قرار ملاقاتی با او را در انگلستان ترتیب دهد، احتمال اینکه بتواند اطلاعات چشمگیری در این اقدام اول به دست آورد ضعیف است به ت / ا گفته شد که تا هنگام سنجش مجدد نتایج آزمایش دروغ‌سنجی باید تلاش خود را بر آن دارد تا شماره تلفن احمد در لندن را از طریق یکی از اقوامش به نام اشراقی در تهران به دست آورده، ارتباط تلفنی برقرار نماید. پیرو تلگرام مرجع ب به ت / ا گفته شد تبدیل وجوهات او در حال حاضر ممکن نبوده و یک امکان برای وامگیری وجود دارد اما در صورتی که بتواند با احمد ملاقاتی برقرار سازد و نشان دهد که سفرش ارزشمند بوده است، ما تهیه یک کمک حداکثر ۲۰۰۰ دلاری به او را بررسی خواهیم کرد. (برای اطلاع شما: حتی پیش از آزمایش دروغ‌سنجی و ملاقات بعدی آن، ت / ا از فرستادن فرزندش حمید به ایران به منظور فروش خانه‌اش منصرف گردیده بود. ت / ا گفت که دختر کوچکترش می‌تواند این معامله را انجام دهد. مأمور مربوطه تأکید کرد که دختر کوچکتر وی به نام ژاله حداقل در ماه سپتامبر (حدود شهریور ماه) در تهران منتظر تماس از طرف یک مقام دولت آمریکا خواهد بود.

۸- همچنین با ت / ا درباره صلاح بودن پاسخ وی به درخواست سرکنسول خرم مبنی بر اینکه برای پیگیری تقاضای یک شغل مناسب در دولت جدید از طرف ت / ا گزارش مکتوبی درباره سوابق و فعالیت‌هایش تحویل گردیده، به تهران فرستاده شود، بحث شد. ت / ا به متصدیان پیشین شغل خرم یک چنین خلاصه سوابقی را فرستاده است و به نظر ما دولت موقت اطلاعات کافی درباره او دارد و به جای اینکه در اینجا به نوشتن خلاصه سوابق بیشتر پرداخته شود، به نظر پایگاه ت / ا باید هرچه زودتر با ابراهیم احمد در لندن تماس برقرار سازد، و منتظر رسیدن اسنادش از تهران نباشد، و بعد بازگردد و به ما گزارش بدهد. تا آن زمان که ت / ا حداقل مأموریت عملیاتی را با موفقیت انجام دهد (و یک تست دروغ‌سنجی دیگر چندان هم بی‌مورد نخواهد بود) ما یک درباره استعدادهای اولیه او که تأییدکننده ادامه صرف وقت و فعالیت در اینجا خواهیم داشت. اگر در چند هفته آینده قرار یک ملاقات با احمد امکان نپذیرد، پیشنهاد می‌کنیم که طمع خود را کنار گذاشته به قصد فراهم آوردن امکان بازگشت ت / ا به ایران با

او تماس ضعیفی داشته باشیم. تقاضا می‌شود..... نظریات خود را ابراز دارند.
۹- پرونده: ۰۳۲۸۹۹۵-۲۰۱ تا تاریخ ۲۰ شهریور ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۹)

۲۷ شهریور ۱۳۵۸ اعضاء
از: رئیس ۵۱۵۷۷۷۵ به: با حق تقدم به بخش خارجه / سانفرانسیسکو رونوشت برای تهران
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس دی. تراب

عطف به: الف - بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۲۵۳۳۱، ب - بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۱۲۵۳۲۹
۱- از تأخیری که در ارائه پاسخ به عمل آمد عذر می‌خواهیم. ستاد کاملاً با ارزیابی‌های اخیر پایگاه در
مورد اس. دی تراب / (ت / ا) در رابطه با نتایج تست دروغ‌سنجی مطروحه در تلگرام مرجع الف موافق
است. واضح است که ابهامات قبلی رفع شده، ولی با شما موافقیم که آن بخشهایی از (طرح) پوششی که به
نفع خود (ت / ا) تمام می‌شوند و یا کاملاً مفید (برای سازمان - م) نیستند لازم می‌دارند برای ت / ا نقشی
تعیین شود که بیشتر بتوان بر آن نظارت داشت.

۲- بنابراین با پیشنهاد پایگاه (مطروحه در پاراگراف ۶ تلگرام مرجع الف) موافقت می‌شود که ت / ا
موظف شود، با ابراهیم احمد تماس گرفته سریعاً به لندن سفر کند و منتظر رسیدن محموله از تهران نشود. ما
می‌توانیم پیشنهاد اجرای دومین آزمایش دروغ‌سنجی را پس از تخلیه اطلاعات ت / ا را در مورد
مسافرتش مطرح نماییم.

۳- در قبال کاهش علاقه ما (هرچند که کاملاً آنرا رها نکرده‌ایم) به مأموریت ت / ا به صورت
گردآورنده اطلاعات بسیار که خالی از کنترل و نظارت است، این امکان که او شاید بتواند در تهران در دولت
جدید کاری به دست آورد بسیار بیشتر جلب توجه می‌کند. به نظر ما ت / ا باید با خرم در زمینه اطلاعاتی
که وی در باره او می‌خواهد بپردازد (که امید داریم باعث متهم شدن او نشود) به طور کامل همکاری کند تا
نیازهای خرم (که حالا دیگر دارد از حد لزوم تجاوز می‌کند) برآورده شود. باید از ت / ا بخواهیم که به
خرم وانمود سازد در وضع فعلی خود بی‌حوصله و بیقرار است و اشتیاق دارد تا هرچه زودتر با احراز یک
مقام رسمی به ایران بازگردد.

۴- پرونده: ۰۳۲۸۹۹۵-۲۰۱ تا تاریخ ۲۷ شهریور ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۱۰)

سری ۵ مهر ۱۳۵۸ - اعضاء
 از: بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۲۵۴۲۴
 به: رئیس رونوشت برای تهران
 هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. تراب
 عطف به: الف: بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۲۵۳۳۱، ب: بخش خارجه / سانفرانسیسکو ۲۵۳۲۹،
 ج: رئیس ۵۱۵۷۷۵

۱- ذیلاً موقعیت فعلی اس. دی. تراب / (ت / ا) گزارش می‌شود:

تا تاریخ ۲۹ شهریور ت / ا همچنان سعی داشته شماره تلفن ابراهیم احمد در لندن را به دست آورد. او چند بار به خالقی، داماد احمد تلفن کرده، هر بار پاسخ شنیده که خالقی به دریای خزر رفته است. او همچنین سعی کرد که شماره تلفن احمد را از طریق کهروم (نام اولش مشخص نیست) که از مأموران پیشین ساواک بوده و اکنون در لندن زندگی می‌کند، به دست بیاورد. او چند بار به مأمور مربوطه خبر داده که کهروم سه ماه پیش از سانفرانسیسکو عبور کرده تا با یک خویشاوند خود در اینجا به نام ابول بلوغی دیدار کند، و ت / ا در آن موقع..... که کهروم به ت / ا گفته یک مأمور سابق دیگر ساواک به نام عمانی (نام اولش مشخص نیست) نیز در لندن زندگی می‌کند (ت / ا عمانی را از..... هنگامی که هر دو در بخش کردی ساواک بودند به یاد دارد). ت / ا فکر می‌کند که..... از طریق کهروم به (احمد یا عمانی - م) دسترسی پیدا کند و شماره احمد را مخصوصاً از عمانی بپرسد.

(توضیح پایگاه: ما قصد داریم مفصلاً از ت / ا درباره تماسی که در اینجا با کهروم داشته و قبلاً گزارش نشده بازجویی کنیم. سوابق موجود درباره کهروم و عمانی درخواست می‌شود).

۲- ت / ا همچنین گزارش داده که دختر کوچکش ژاله بناست به تماسی که قرارگاه درباره مدارکش خواهد داشت جواب دهد. او (ژاله) ویزای توریستی گرفته و قصد داشته همراه مادرش در ۱۴ مهر تهران را ترک کند (در صورتی که مادرش توسط ت / ا ویزای مهاجرتی بگیرد). چون مادرش (همسرت / ا) از کنسولگری خبری نشنیده،..... غیرمحمتمل است که..... آنها در ۱۴ مهر عازم آمریکا شوند. به هر حال..... آن موقعیت ادامه خواهد یافت و اگر ژاله بدون..... به ت / ا خواهیم گفت که همان دستورات عملیاتی که به ژاله داده به دختر بزرگترش ژایلا داده شود و..... شماره تلفن و نشانی ژایلا را به قرارگاه (تهران) اطلاع خواهیم داد.

۳- ت / ا در تدارک نوشتن CV برای سرکنسول..... هیچ خبر رسمی دیگری از..... شنیده نمی‌شود.

۴- پرونده: ۰۳۲۸۹۹۵-۲۰۱ تا تاریخ ۵ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۱۱)

۱- نیعی صبح..... تحویل مدارک پدرش..... در چه روزهایی می‌توان ملاقات کرد، دخترش..... همان بعد از ظهر..... مأمور مربوطه با دخترش ملاقات کرد و.....
 خاطرات روزانه / دفترچه‌های تلفن و پوشه یادداشتها و..... (که به فارسی، عربی و کردی با هم و

با «رمز» شخصی پدرش نوشته شده بود)..... تمام آنها در ۲۴ مهر به وسیله..... شماره ۷۱۹۴ به ستاد ارسال شد. هنوز گزارشی که یکی از اعضای خانواده طالبانی درباره اوضاع جاری کردها نوشته وصول نشده است.

۲- سپس دخترش مأمور مربوطه را به یک گفتگوی طولانی درباره مناسبات ایران و آمریکا من جمله..... کشاند.....^۱

سند شماره (۱۲)

۳ آبان ۱۳۵۸، تلگرام غیرفوری
از: واشنگتن ۵۴۰۴۴۳
سری
بخش خارجی / سانفرانسیسکو، رونوشت تهران.
عطف به: الف - بخش خارجی سانفرانسیسکو ۹ (۰۰) ۲۵۵، ب - رئیس ۵۲۵۷۴۴، ج - رئیس ۵۱۵۷۷۵
د - بخش خارجی / سانفرانسیسکو ۲۵۳۳۱، ه - بخش خارجی / سانفرانسیسکو ۲۵۱۱۸
موضوع: اخطار - شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - اس. دی. تراب - وضع اس، دی. تراب /
۱- با دریافت تلگرام مرجع الف پرونده اس. دی. تراب / (ت / ا) راکه قبلاً طولانی شده بود مطالعه کرده و با نظر به تلاشهای دیگرمان در قبال هدفهای کرد ما مشغول بررسی مجدد آینده روابطمان با این قضیه و فایده عملیاتی که می توان از وی توقع داشت، هستیم. هنگامی که در بهمن ماه ۱۳۵۷ برای اولین بار قضیه (ت / ا) پیش آمد درباره فعالیتهای افراد اطلاعات کمی داشتیم و منابعمان نیز کمتر بودند. تصور می شد که سوابق، مهارت و رابطهای ت / ا، به طور بالقوه موارد مهم کمبود را هم در زمینه خبرگیری اطلاعاتی و هم عملیات، ما پر کنند و ما در آن زمان بابت جوابهای سریع و حرفه ای پایگاه به مسائل ما و بابت قضیه ت / ا تقدیر به عمل آورده و هنوز هم تقدیر به عمل می آوریم.
۲- همانگونه که پایگاه خبر دارد از آن هنگام روند این قضیه به علت تغییر ناپذیری هدفی که در رابطه با ایران انتخاب شده به طور قابل ملاحظه ای رو به کندی گذاشته و طی این فاصله زمانی ما توانسته ایم منابع دیگری را در رابطه با فعالیتهای افراد فراهم کنیم. گزارشهایی که از این افراد به دست می آید میدایی برای زیر نظر داشتن وقایع کردستان به دست می دهند. با آنکه احاطه ما به این هدف (وقایع کردستان - م) آنچنانکه مطلوب ما بود نیست نگرانی ما در مورد توانایی ت / ا در گزارشگری نسبت به مسائل کردها این است که وی هنوز به طور واقعی دست به کار نشده و وقتی هم که دست به کار بشود، این طور به نظر می رسد که در خیلی از همان زمینه هایی گزارش خواهد داد که سایر منابع فعالانه از آن گزارش می دهند. به عنوان یک قضیه قابل ذکر در این رابطه، توجه کنید به تذکری که در تلگرام مرجع ه داده شده بود مبنی بر اینکه ت / ا سعی دارد با هویت الف تماس بگیرد تا دفترچه و کتابهای آدرس خود را از تهران..... تا بتواند آن تماس را برقرار کند ما را به این باور منتهی می کند که ت / ا آن چنان که ما امید داشتیم با جنبش کردها مرتبط نیست. هویت الف. سی. آ. تومیک / ۱۹ یک کرد بسیار سرشناس است که سایر کردها در پیدا کردنش با هیچ اشکالی مواجه نمی شوند و ارتباط گزارشگری خود را با سیا از سر گرفته است. به علاوه ما با اس. دی. جانوس / ۲۰ (هویت ب) که ت / ا مایل است از وی به عنوان منبعی برای کسب خبر در مورد

۱- این سند از درون دستگاه بودرکنی بیرون کشیده شده، لذا قسمتهایی از سند از بین رفته و در ترجمه به جای آنها نقطه چین گذارده شده است.

۲- تلگرامهای مرجع الف و ب به دست نیامده اند. مرجع ج سند شماره ۹، مرجع د سند شماره ۸، مرجع ه سند شماره ۱ می باشد.

رابطه‌های مختلف کرد خود استفاده کند، در ارتباط مستقیم هستیم. رابطه و دسترسی اس. دی. جانوس / ۲۰ به جامعه کرد خیلی جدیدتر از دسترسی ت / است و معتقدیم که لااقل از بخش ساواک او گزارشگر پرثمرتری خواهد بود. خلاصه در حال حاضر فکر می‌کنیم که ت / را می‌توان به طرز سودمندانه‌تری به سمت هدفهای دیگری متوجه کرد و باید ت / را واداشت که از تلاشهای خود برای فعالیت در جهت کسب اطلاعات در مسائل مربوط به کردها کناره گیرد.

۳- ما هنوز مایلیم که پایگاه را ترغیب کنیم که در صورت امکان ت / را متوجه کسب اطلاعات در سایر موارد مربوط به ایران کند. ما هنوز به امکان اینکه ت / در دولت موقت ایران خصوصاً در سازمان اطلاعاتی جدید مجدداً موقعیتی به دست آورد خیلی علاقمند هستیم و همان طور که تلگرام مرجع ج خاطر نشان می‌سازد این را به عنوان جالبترین راه چاره می‌دانیم، چاره‌ای که منجر به تأمین مسائل گزارشی مهم در خبرگیری خارجی خواهد شد. از نظریات پایگاه در مورد بهترین نحوه دستیابی به این مقصود با التفات به این نکته که ممکن است در انتها صلاحیت ت / برای چنین عملیاتی مورد تردید قرار بگیرد، استقبال می‌کنیم.

۴- پرونده ۳۲۸۹۹۵-۲۰۱ تا تاریخ ۴ آبان ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۱۳)

۳ آبان ۵۸ تلگرام غیر فوری
از: واشنگتن ۵۴۰۴۶۱
از: شعبه ایران رونوشت برای بخش خارجی / ۳ / سانفرانسیسکو
اخطار / شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - اس. دی. تراب / ۱
وضع اس. دی. تراب / اس. ا. تومیک
عطف به: واشنگتن ۱۵۴۰۴۴۳
۱- هویت الف: علی هومن قاضی
هویت ب: جمشید عمانی^۲
۲- پرونده: ۳۲۸۹۹۵-۲۰۱ تا تاریخ ۳ آبان ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

۱- تلگرام مرجع سند شماره ۱۲ می‌باشد.

۲- با توجه به سند شماره ۱۲ معلوم می‌شود که علی قاضی و جمشید عمانی دو جاسوس سیا در رابطه با امور کردی هستند. نام رمز علی قاضی، سی. آ. تومیک / ۱۹ و نام رمز عمانی، اس. دی. جانوس / ۲۰ می‌باشد.

سند شماره (۱) ۱

سری ۲۸ فروردین ۱۳۵۸ اعضا

از: رئیس ۴۲۰۳۱۱ به: بن با حق تقدم رونوشت برای آلمان، تهران، وین

اخطار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - حساس سی. آ. تومیک

عطف به: بن ۸۰۱۹۸ (ارسال نشده و لازم نیست) ۲

۱- تقریباً هرگونه توضیحی که سی. آ. تومیک / ۱۹ (آ / ۱۹) (مشخصات برای تهران فقط ارسال شده) بتواند در مورد حزب دمکرات کردستان، چه در داخل و چه در خارج از ایران بدهد، مورد علاقه می باشد، لطفاً نام منابع فرعی را مشخص نمایید. (خواستار پاسخ به سئوالات زیر هستیم) مشخصاً در مورد ایران: الف: چه کسی حزب دمکرات کردستان را در ایران رهبری می کند و افراد دیگر رهبری چه کسانی هستند.

ب: ساخت حزب چگونه است، چه در داخل و چه در خارج ایران.

ج: رابطه حزب با احزاب مشابهش در عراق، سوریه و ترکیه چگونه است؟

د: رابطه اش با حزب کمونیست عراق چگونه است؟

ه: آیا قاسم‌لو عضو حزب کمونیست عراق است؟ در این صورت آیا او نماینده حزب کمونیست عراق در حزب دمکرات کردستان است؟

و: آیا حزب دمکرات کردستان شاخه نظامی دارد؟ اگر دارد چه کسی آنرا رهبری می کند؟

ز: رابطه بین حزب دمکرات کردستان و سازمان آزادیبخش فلسطین چگونه است؟

ح: رابطه بین کردهای ایران و حزب توده چگونه است؟

در مورد عراق:

الف: وضعیت تماس بین کردهای عراق و اعضای حزب کمونیست عراق چگونه است؟ آنها چگونه

فعالیتهايشان را با گروههای کرد کشورهای همسایه نظیر ایران و ترکیه هماهنگ می کنند؟

ب: اتحاد شوروی در مسائل کردستان هیچ نقش دارد؟ اگر دارد، چه نقشی؟

ج: چه نوع کمکهایی و به چه مقداری توسط لیبی برای گروههای کرد فراهم می شود؟

در مورد ترکیه:

الف: قدرت کمی کردهای ترکیه در آلمان چقدر است؟ آیا آنها به نحوی سازمان داده شده اند؟

ب: آیا هیچ گروه کرد طرفدار عمل سیاسی و انقلابی در آلمان وجود دارد؟

۱- اسناد این بخش مربوط به تماسهای فردی به نام علی (هومن) قاضی با مأمورین سیا می باشد. از قرار معلوم او پیش از انقلاب اسلامی نیز با سیا رابطه داشته، ولی مدتی در این ارتباط وقفه حاصل می شود و پس از پیروزی انقلاب اسلامی با مطرح شدن مسائل کردستان این رابطه تجدید می گردد. علی قاضی پیش از انقلاب از اعضای سفارت شاهنشاهی در آلمان غربی بود. قاضی از آن جهت مورد توجه سیا بود که از یک خانواده سرشناس کرد و دارای رابطهای فراوانی بود. نام رمز علی قاضی در اسناد سیاسی. آ. تومیک / ۱۹ بود، که در بعضی اسناد مختصر آن به شکل ت / ۱۹، آ / ۱۹، سی / ۱۹، به آن اشاره شده است.

در ضمن این پرونده، اسنادی هم به فردی به نام سردار جاف مربوط می شوند که از سران ایل جاف، برادر سالار جاف نماینده معدوم مجلس شورای ملی و شوهر خواهر علی قاضی می باشد. در یکی از اسناد به سردار با نام رمز اس. دی. دیز / ۱ اشاره شده است.

۲- این تلگراف که سند حاضر به آن عطف شده در دسترس ما نیست و از جمله درون پرانتز مشخص می شود که این تلگراف اصلاً برای قرارگاه تهران ارسال نشده است.

- ج: آیا این گروهها در جنبشها و فعالیتهای کردها در دیگر کشورها مشارکت دارند؟
د: آ / ۱۹ در ترکیه با چه کسی در ارتباط است؟
ه: آیا این کردهای ترکیه از لحاظ سیاسی فعال هستند؟
و: بین کردهای ایران، عراق، ترکیه و سوریه چه رابطه‌ای موجود است؟
۲- برای وین: از مطالب فوق می‌توان در رابطه با اس. دی. گابل استفاده نمود.^۱
۳- پرونده ۰۳۰۶۴۱۴-۲۰۱ تا تاریخ ۲۷ فروردین ۱۳۷۸ در بایگانی حفظ شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۲)

سری ۲۰ مرداد ۱۳۵۸ اعضاء

از: رئیس ۴۹۳۰۸۴ به: تهران رونوشت برای بخش خبرگیری داخلی / ستاد، بخش خبرگیری داخلی / شیکاگو، سنگاپور

اخطار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است

۱- در نتیجه ملاقات بین مأمور ستاد و رابرت مک‌کی برنز رابط بخش خبرگیری داخلی، ما توانسته‌ایم فردی را در تهران شناسایی کنیم که ممکن است قرارگاه او را سودمند بباید، ما درک می‌کنیم که این انحراف از عرف معمول مبنی بر عدم تحمیل طرحهای جدید عملیاتی به قرارگاه است. ولی معتقدیم که شما با ما موافق خواهید بود که این مورد دارای امکانات منحصر به فرد بالقوه است.

۲- برنز از اوائل ۱۳۵۵ تا آذرماه ۱۳۵۷ مدیر شرکت اف. ام. سی. در تهران بود. او در جریان مأموری در آنجا چندین رابط عالی‌رتبه در بخشهای کشاورزی، نظامی و تجاری دولت ایران فراهم کرد. وی به هنگام عزیمتش از تهران در اواخر ۱۳۵۷ هنری سنت مارتین تبعه کانادا را به عنوان مسئول عملیات شرکت اف. ام. سی در ایران به جای گذاشت و هنری سنت مارتین عملیات آن شرکت را در آنجا ادامه داد و چند تن از آن رابطها را حفظ کرده است. از آن مهمتر گفته می‌شود که سنت مارتین طی چند سال گذشته رابطهای متعددی در جنبش کردها فراهم کرده است. او این رابطها را از طریق زن آذربایجانی که به نوبه خود اقوام کرد فراوانی دارد به دست آورده است. درخواست این رابطهای کرد بود که سنت مارتین را واداشت تا از طریق برنز اقدام به تماس با ما نماید.

۳- سنت مارتین که ۳۰ سال دارد از اهالی کبک و فارغ‌التحصیل دانشگاه مونترال بوده و در سال ۱۹۷۶ به همراه همسر ایرانیش وارد ایران شد. او در تهران تا تابستان ۱۹۷۸، هنگامی که به استخدام شرکت اف. ام. سی درآمد، مشاغل گوناگونی را اختیار کرد. سنت مارتین طی سه سال اقامت خود در تهران علاقمند به تحقیق در مورد مردم کرد شده است و از طریق همسرش رابطهای متعددی برای خود به دست آورده است. در خرداد ۱۳۵۸ او و همسرش برای چند هفته به کردستان سفر کردند و با چند رهبر مهم کرد، منجمله رحیم سیف قاضی ملاقات کردند. سیف قاضی به همراه دیگر اعضای فامیل قاضی به سنت مارتین گفتند که خواستار کمک او هستند تا به قدرتهای غربی پیام دهند که نهضتشان محتاج یاری غرب است و

۱- از این جمله معلوم می‌شود که اس. دی. گابل یکی از جاسوسان سیا است که در وین (اطریش) به سر می‌برد.

آنها در تلاش جهت تضمین آن کمکها مایلند راهی برای ارتباط با غرب باز کنند. به گفته سنت مارتین این گروه که شامل محمود و صدر قاضی هم می‌شد، مدعی طرفداری از شیخ عزالدین حسینی بودند و اظهار داشتند که خواستار استقلال کردها نیستند، بلکه فقط خواهان خودمختاری در حد معقوله کشور ایران می‌باشند. آنها به دلیل عدم اعتمادشان به اعمال شوروی که در سال ۱۳۲۶ منجر به سقوط جمهوری کرد مهاباد شد، نمی‌خواستند حمایت‌های شوروی را برای کوششهای خود خواستار شوند و این گروه مایل نیست خود را با بارزانیها متحد کند، زیرا تقریباً به همان اندازه شوروی به آنها بی‌اعتمادند.

۴- همان گونه که قرارگاه اطلاع دارد، هیچ یک از این موارد جدید نیستند، زیرا سی.ا. تومیک / ۱۹ از فروردین ۱۳۵۸ مشغول ابلاغ همین پیام بوده، اما این امکان هم وجود دارد که با استفاده جستن از یک خارجی مقیم تهران که ممکن است رابطهای نسبتاً خوبی در جنبش کردهای ایران داشته باشد، راه نفوذی به درون آن جنبش فراهم کرد. سنت مارتین ممکن است از چندین نظر دیگر نیز جالب توجه باشد. زیرا که به گفته برنز، فارسی وی عالی است و به فرانسه زبان مادری خود و انگلیسی تکلم می‌کند، اگرچه انگلیسیش لهجه‌ای سنگین دارد. به گفته برنز اگر او تقاضا بکند سنت مارتین حاضر به همکاری با سیا خواهد بود و قصد دارد تا مدت مشخصی در ایران بماند. البته لازم خواهد بود که برای استفاده از سنت مارتین از مراحل تأییدیه شرکت و کانادا بگذریم و تصور می‌کنیم که حداقل سه تا چهار هفته طول خواهد کشید تا بتوانیم مراحل اداری یا تأییدیه‌های لازم را تکمیل کنیم. اگر برای شما جالب است هم اکنون طی آن مراحل را شروع کنیم. نظر ما این است که تماس اولیه با سنت مارتین برای سنجش مقدماتی و در صورت ممکن استخدام و آموزش وی قبل از تحویلش به قرارگاه، در نقطه‌ای خارج از تهران باشد. اما ممکن است چاره‌های دیگری منجمله تماس اولیه در تهران وجود داشته باشد، از نظریات شما استقبال می‌کنیم.

۵- پرونده: بخش خبرگیری داخلی قضیه ۰۶۲۶۳۸ تا تاریخ ۱۹ مرداد ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۳)

سری ۱۰ شهریور ۵۸ اعضاء

به: بن رونوشت برای آلمان، برلین، تهران

از: رئیس ۵۰۶۳۶۳

اخطار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. سی.ا. تومیک / ۱۹

عطف به: بن ۱۶۰۸۴۰

۱- بابت تلاشهای داخلی که نمایانگر پیشرفت خوبی در قبال این قضیه همواره مشکل است، بسیار متشکریم. سی.ا. تومیک / ۱۹ (سی / ۱۹) نسبت به عدم حمایت دولت آمریکا از جنبش ناسیونالیستی کرد طی بهار سال ۵۸ خشمگین بود و بدون شک حالا حتی انگیزه بیشتری برای سرخوردگی دارد.

۲- به هر حال قضیه سی / ۱۹ و دسترسی طبیعی او هنوز از لحاظ علاقه ما دارای اولویت است و ما مایلیم که یک بار دیگر با استفاده از والتر جی. نیکوفسکی شانس خود را درباره وی بیازماییم، چرا که به

دلیل سابقه‌اش در ایران و فارسی دانستنش ممکن است بتوانیم ارتباط را ادامه دهیم. بنابراین با ورود طرف دوم (یعنی سی / ۱۹) در فاصله ۱۰ تا ۱۷ شهریور برای نویکوفسکی مأموریت موقت در بن پیشنهاد می‌شود تا با سی / ۱۹ ملاقات کند و حد تمایل او را به ادامه رابطه خود با سیا در حیطه تنگناهای سیاستهای جاری دولت آمریکا معین نماید. در ۱۳ شهریور ۵۸ تاریخ قطعی سفر را اطلاع خواهیم داد. متشکر می‌شویم که بن حد دسترسی به سی / ۱۹ و تمایل او به ملاقات مجدد با نویکوفسکی را معین نمایند.

۳- پرونده: ۰۳۰۶۴۱۴-۲۰۱ تا تاریخ ۱۰ شهریور ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سی / ۱۹ و تمایل او به ملاقات مجدد با نویکوفسکی را معین نمایند.

تماماً سری

سند شماره ۱(۴)

کشور: ایران / شوروی
 هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. غیر قابل رؤیت برای بیگانگان غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران و مشاوران پیمانکار پخش و اقتباس خبر تحت نظر تهیه کننده است.
 منبع: عضو یک خانواده سرشناس کرد که روابط دیرینه‌ای با سران کرد دارد. معهداً تماسهای وی با این سران کرد در حال حاضر محدود است و اخبار او تاکنون به وسیله گزارشهای دیگر تأیید نشده‌اند. قابلیت اطمینان به این منبع مشخص نشده است.

موضوع: دیدار یک هیئت نمایندگی از اتحاد شوروی (تاریخ خبر: اوائل شهریور ۵۸)

۱- یک هیئت شش نفره به نمایندگی حزب دمکرات کردستان و سایر دسته‌های کرد در اواسط شهریور ۱۳۵۸ به مسکو رفته تا با مقامات شوروی درباره تدارکات برای جنبش ناسیونالیستی کردها و هماهنگی با آن گفتگو کند. مقامات همراه هیئت شناخته شده نیست، اما به هر حال هیچ یک از چهره‌های اصلی جنبش کردهای ایران که بسیاری از آنان به دنبال ترک مراکز تجمع مردم کرد ایران در عراق به سر می‌برند، در آن هیئت نیستند. با این وجود سران مذکور به این هیئت اختیار داده‌اند برای اینکه امکان و راههای پشتیبانی سیاسی، مالی و تسلیحاتی شوروی از جنبش خود را بررسی کند. روی آوری به سوی شوروی تا حدی انعکاس این دیدگاه رایج کردهاست که آمریکا و قدرتهای غربی تصمیم گرفته‌اند از دولت تهران حمایت کنند و آنها دوباره باید برای کسب حمایت خارجی لازم برای به دست آوردن خودمختاری در محدوده کشور ایران به سمت شمال رویگردان شوند.

۲- به دست آمده در ۱۹ شهریور ۱۳۵۸.

۱- این سند که از لحاظ شکل با گزارشهای قبلی تفاوت دارد گزارش خبری می‌باشد. در این گزارشها از نام منبع و جزئیات عملیاتی چیزی نوشته نمی‌شود، بنحوی که سیا بتواند به وسیله آنها اطلاعاتی را که به دست می‌آورد به مقامات مختلف دولت آمریکا یا سازمانهای اطلاعاتی کشورهای هم پیمان یا وابسته به خود برساند. اطلاعاتی که در این گزارشها درج می‌شوند، غالباً همراه با یک معرفی کلی منبع گزارش و حد اطمینان به گفته‌هایش و محل اخذ گزارش می‌باشند. البته گاهی برای مخفی داشتن هرچه بیشتر منبع و شیوه‌های به کار گرفته شده، منبع و محل و تاریخ اخذ گزارش به طور جعلی و دروغ نوشته می‌شود. همراه هر یک از این گزارشها که به قرارگاههای سیا می‌رسد یک صفحه راجع به جزئیات عملیاتی تهیه گزارش می‌آید که درباره آن در پاورقی سند شماره ۱۹ توضیح داده خواهد شد.

۳- انتشار از حوزه فعالیت: به آنکارا، استانبول و تهران فرستاده شد.
طبقه‌بندی گزارش: سری. هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. غیر قابل رؤیت برای بیگانگان. غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار. پخش و اقتباس خبر تحت نظر تهیه کننده است.

سند شماره (۵)

سری ۲۹ شهریور ۵۸ اعضا

از: رئیس ۵۱۷۴۵۴ به: فوری به بن رونوشت برای آلمان، اشتوتگارت، تهران، آنکارا، استانبول. اقدام شبانه بن.

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است - سی. آ. تومیک

عطف به: الف - بن ۸۴۶۶۰، ب - رئیس ۵۱۵۰۹۱، ج - بن ۸۴۴۲۱

۱- فکر می‌کنیم که تلگرام مرجع ب جواب تلگرام مرجع ج را بدهد. اگر شما در..... تلگرام مرجع ب نیستید، (اطلاع می‌دهیم) که آن تلگرام پیشنهاد تلگرام مرجع را تصویب می‌کند که در ابتدا ۷۵۰۰ مارک برای هزینه‌های سی. آ. تومیک / ۱۹ از اردیبهشت ۵۸ تا شهریور ۵۸ براساس نرخ ماهیانه ۱۵۰۰ مارک پرداخت شود، و یک دوره آزمایش دیگر از مهر تا دی با همان نرخ برقرار گردد.
۲- پرونده: ۰۳۰۶۴۱۴-۲۰۱ تا تاریخ ۲۹ شهریور ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۶)

تاریخ: ۲۱ شهریور ۵۸ اعضا

از: بن ۸۴۴۲۱ به: با حق تقدم به رئیس رونوشت برای آلمان، آنکارا، استانبول، تهران، اشتوتگارت
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است - سی. آ. تومیک

عطف به: بن ۸۴۴۲۰ (EGN - ۷۷۷۵)^۱

۱- گزارش مرجع در جریان دو ملاقات با سی. آ. تومیک / ۱۹ (سی / ۱۹) به دست آمد که طی آنها عمده وقت، صرف شکل دادن به جزئیات همکاری آینده‌اش با سیا شد. اصل توافق این است که سی / ۱۹ هر دو هفته یک بار طی یک «دوره آزمایشی» سه ماهه با همکار نویکوفسکی ملاقات می‌کند و خبرهایی را که درباره دامنه و ماهیت جنبش کردها توانسته از ابطهایش در داخل و خارج..... به دست بیارود در اختیار می‌گذارد. او اکنون کاملاً واقف است به اینکه هیچ احتمال حمایت آمریکا از جنبش وی وجود ندارد. به این ترتیب همکاری سی / ۱۹ براساس تمایل وی به ارائه قضیه از لحاظ جنبش وی به عنوان یک کانال (ارتباط) شخصی با غرب و مجرای کمک مالی شخصی مبتنی می‌باشد. مأمور مربوطه به طور موقتی پذیرفت که ماهانه ۱۵۰۰ مارک آلمان بابت هزینه‌ها (که شامل صورت حساب ماهانه، از

۱- تلگرام بن ۸۴۴۲۰ که گزارش خبری (EGN - ۷۷۷۵) از آن اخذ شده به دست نیامده است. احتمال دارد این گزارش خبری سند شماره (۴) باشد که در ملاقات روز ۱۹ شهریور به دست مأموران سیا رسید.

تاریخ اردیبهشت ۱۳۵۸ نمی شود) به سی / ۱۹ بپردازد و این روال در سه ماه آینده ادامه یابد. پس از این مدت پس از تجدیدنظر در بازدهی و وضع مناسبات فیما بین احتمالاً تعدیلی به عمل خواهد آمد. سی / ۱۹ می داند که این یک تعهد قطعی نیست و منتظر اولین ملاقات خود با همکار نویکوفسکی است تا این ترتیبات را تأیید کند. پایگاه پیشنهاد می کند مأمور پایگاه اشتوتگارت کیث. ال. تولرنی مأمور مربوطه سی / ۱۹ شود و پیش بینی می کند موعد ملاقات بعدی ۲۹ شهریور باشد. طبیعت بسته قاطبه کرد ناحیه بن و کلن امکان مداخله مأمور پایگاه بن را نفی می کند.

۲- سی / ۱۹ بسیار از رویدادهای کردستان افسرده است و از اینکه با عدم اقدام دولت آمریکا در قبال تعقیب و آزار کردهای ایران مواجه شده خشمگین می باشد. او تاکنون سه تن از افراد خانواده اش را در جنگ..... خلخالی از دست داده و نسبت به آینده نزدیک که به نظرش..... می باشد بدبین است.....^۱

سند شماره (۷)

۳۱ شهریور ۱۳۵۸ اعضاء
از: رئیس ۵۱۸۷۷۷
اخطار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - سی. آ. تومیک
عطف به: بن ۲۸۴۶۲۱

۱- توافقی که بین سی. آ. تومیک / ۱۹ (سی / ۱۹) و نویکوفسکی تا تاریخ شهریور ۱۳۵۸ حاصل شد، این است که ما بابت هزینه تماسهای تلفنی یا شخصی وی با طعمه های کرد مورد نظر ماهانه ۱۵۰۰ مارک آلمان به وی پردازیم و از آنجایی که وی این کار را از فروردین ۱۳۵۸ تا مرداد و شهریور ۱۳۵۸ که دوباره با وی تماس گرفتیم انجام داده است، ما آن هزینه ها را (نرخ ۱۵۰۰ مارک آلمان در ماه) از اردیبهشت تا شهریور ۱۳۵۸، تأمین می نماییم. نویکوفسکی در فروردین ۱۳۵۸، ۱۵۰۰ مارک آلمان به او پرداخته است.

همچنین از مهر ماه تا آذر ماه را نیز به عنوان بخشی از یک «دوره آزمایشی» تکمیلی جهت تشخیص سودمندی اطلاعات وی ماهانه مبلغ ۱۵۰۰ مارک آلمان به وی می پردازیم. سی - ۱۹ در ازای پولی که دریافت می کند، موافقت نموده که هر دو هفته یکبار با مأموری از سیا ملاقات نموده تا احتیاجات ما را پاسخگو باشد. نویکوفسکی و سی / ۱۹ موافقت کردند که ما در آخر آذر ماه اطلاعات تهیه شده را بررسی و بر طبق آن «اضافه هزینه» وی را تنظیم نماییم. جهت گرفتن این پول نه لازم است که صورتحساب تهیه شود و نه اینکه او مجبور است حساب هزینه ها را پس بدهد.

۲- امیدواریم این تلگرام موضوع را روشن کند. در مورد این قضیه تشکر می شود.

۳- پرونده ۳۰۶۴۱۴ - ۲۰۱ تا ۳۰ شهریور ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

۱- صفحه دوم این سند هنوز به دست نیامده است.

۲- این تلگرام هنوز به دست نیامده است.

سند شماره (۸)

سری ۳ مهر ۵۸ - اعضاء

از: اشتوتگارت ۱۷۹۳۷ به: با حق تقدم به رئیس، بن رونوشت برای آلمان، تهران، آنکارا، استانبول
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است - حساس. سی. آ. تومیک
عطف به: بن ۱۸۴۶۶۰

۱- کیث‌ال. تولرنی مطابق برنامه ملاقات‌آشنایی خود را با سی. آ. تومیک / ۱۹ (ت / ۱۹) به تاریخ ۲۰ سپتامبر ۱۹۷۹ در ساعت ۱۹/۳۰ در اتاق ۱۰۰۵ هتل اینترکننتینانتال کلن برگزار نمود. این ملاقات تقریباً چهار ساعت طول کشید و مبلغ ۷۵۰۰ مارک آلمان برای حداقل اردیبهشت ۵۸ الی شهریور ۵۸ با نرخ ماهانه ۱۵۰۰ مارک آلمان بابت «هزینه‌ها» به ت / ۱۹ پرداخت که او با نام مستعار عادی خود قبض دست نوشته را امضاء نمود. موافقت شد که ملاقاتها برای مدت آزمایش سه ماهه یعنی از مهر تا آذر ادامه یابد و ماهانه مبلغ ۱۵۰۰ مارک آلمان بابت «هزینه‌ها» پرداخت گردد. ملاقات بعدی در ۲۷ سپتامبر خواهد بود. هیچ اشکال امنیتی مشاهده نگردید.

۲- محیط: تولرنی صحبت را با تأکید بر سن خود (که مختصری بالا رفته) و سابقه طولانی خود در ناحیه شروع کرد با اشاره به این نکات که از کردستان دیدار کرده، اطلاعاتش از تاریخ کردها چقدر است و از این قبیل. آنگاه وی افزود که قصد دارد هرگاه لازم باشد با ت / ۱۹ مانند یک پدر صحبت کند و این برای خیر خود ت / ۱۹ خواهد بود. آنگاه وی شروع به سؤال از ت / ۱۹ درباره جدیتش در مسائل کردی نمود و به ملایمت اشاره نمود که ت / ۱۹ پس از طی دوران بلوغ خود با ناسیونالیسم کردی کم ارتباط داشته و ضمناً از پدر ت / ۱۹ و مشی او تمجید کرد. تولرنی این مقدمه را با ابراز علاقه فردی خود به کردها و طرفداری خود از خواست ت / ۱۹ در کمک به مردمش خاتمه داد. تمام اینها با عکس‌العمل خوب روبرو شد.

۳- مقاصد: آنگاه تولرنی مسئله اینکه از ت / ۱۹ چه می‌خواهد را مطرح کرد. علیرغم خواسته‌های ت / ۱۹، ما در اینزمان هیچ قصد نداریم با پول و اسلحه به ناسیونالیسم کردی کمک کنیم و ت / ۱۹ باید از علل این امر آگاه باشد. بعلاوه ما نمی‌خواهیم ت / ۱۹ حتی برای دیدار به صورت «مخفی» به کردستان بازگردد زیرا این احتمالاً برای همه مشکلات بیشتری را بیار خواهد آورد. او با تأمین اطلاعات صحیح درباره رویدادهای آنجا و نحوه کنترل رویدادها می‌تواند به بهترین نحو به کشور خود خدمت کند. این قدم اول و اصلی بود. ت / ۱۹ اظهار کرد که خط مشی ما را درک می‌کند هرچند که آنرا دوست ندارد و یک مدت آزمایش سه ماهه امتحان خوبی خواهد بود. آنگاه وی وارد سخنانی طولانی در این مورد شد که رفته رفته از منابع خود جدا می‌گردد و بزودی چیزی برای گزارش کردن نخواهد داشت. سپس گفت که می‌تواند با موفقیت وارد کردستان شود و کانالهای جدید برقرار کند. وی همچنین این را مطرح کرد که آیا ما می‌توانیم در دو مورد به او کمک کنیم: (الف) تأمین ارتباطات مطمئن برای او یعنی تسهیلات پستی بین آلمان و ایران و (ب) آیا به او کمک می‌کنیم تا تیمهای مطبوعاتی تلویزیونی به طور «مخفی» به کردستان اعزام نماید تا وضع حقیقی امور در آنجا را تبلیغ کنند. تولرنی جواب داد که باید هر دو مسئله را قبل از جواب بررسی کنیم اما هیچ تعهدی را قبول نمی‌کنیم. ت / ۱۹ ادامه داد که عمدتاً از طریق نامه‌رسان و

مکالمات تلفنی با خواهر خود در تهران ارتباط داشته بود. خواهر وی همسر رئیس ایل جاف است و او نیز به نوبه خود با تلفن و نامه با کردستان تماس داشت. اکنون رابطهای خواهرش در کردستان به کوهها گریخته‌اند و خواهرش نیز به بن نقل مکان نموده است. بعلاوه، ارتباطات عمومی در کردستان نیز مانند تهران روز بروز بیشتر تحت مراقبت قرار می‌گیرد. ت / ۱۹ اصرار ورزید که هنوز خیلی منابع بالقوه در کردستان دارد اما هیچ راهی برای دسترسی به آنها از آلمان و تعیین کانالها و نامه‌رسانهای جدید ندارد.

۴- اطلاعات: ت / ۱۹ هیچ اطلاعاتی بجز این گفته کلی که در تاریخ ۱۸ سپتامبر در بسیاری از شهرهای کردنشین جنگ در گرفته بود، هیچ نام یا شماره‌ای برای عرضه کردن نداشت. تولرني با ت / ۱۹ در خصوص مشکلی ابراز همدردی می‌کند و پیشنهاد کرد که او سعی کند اطلاعات بیشتری از کردهائی که در آلمان هستند و آنها نیز منابع خود را دارند استخراج کند او قبول کرد که این کار را انجام دهد.

۵- اهداف: تولرني به ت / ۱۹ گفت که اولین کار گردآوری فهرستهای اسامی، نشانیها، و جزئیات بیوگرافی کردهایی که در آلمان هستند می‌باشد، کسانی که ت / ۱۹ به آنها اعتماد دارد و فکر می‌کند که از عهده کسب اطلاعات مهم از کردستان برمی‌آیند. وی همچنین درخواست کرد فهرستهای مشابهی از کردهای مقیم تهران و کردهای کردستان بوی داده شود. ما با تکیه به این فهرستها می‌توانیم به ت / ۱۹ کمک کنیم که معین نماید (الف) چه کسی قابل اعتماد است. (ب) آیا برای ما امکان دارد که به او در کار تماس با شبکه منابعش کمک کنیم. ابتدائاً می‌بایست بدانیم که با چه کسانی سروکار داریم و سوابق آنها چگونه است. ت / ۱۹ فوراً پس از تفکر دقیق درباره آن و اطمینان یافتن از اینکه اطلاعات را به نحوی مطمئن حفظ خواهیم کرد پذیرفت. او قول داد که در جلسه بعد اطلاعاتی با خود داشته باشد.

۶- نفوذ شوروی: ت / ۱۹ اطلاعات مستندی درباره پیوندهای شورویها با نیروهای ناسیونالیستی کردستان خصوصاً در هفته‌های اخیر نداشت. او اشاره نمود که تقریباً تمامی رهبران کرد قدری تماس با شورویها داشته‌اند که معمولاً برای غرضی بوده است، مثلاً، او قاسم‌لو را به عنوان کمونیست و عضو حزب توده می‌شناخت اما بعد قاسم‌لو از شورویها برید و شاید الان دوباره با آنها باشد. در غیاب اطلاعات مستند و جاری از هر کردی تقریباً می‌توان عقلاً انتظار داشت که پیوندهائی با شورویها داشته باشد. حتی پدر او که فردی عمیقاً متدین و قویاً ناسیونالیست بود برای نیل به مقصود خود کمک شورویها را پذیرفته بود. به ت / ۱۹ تذکر داده شد که خصوصاً گوش به زنگ اطلاعات مربوط به نفوذ شوروی باشد.

۷- تماسهای ت / ۱۹ با شورویها: در این موقع، تولرني از ت / ۱۹ در مورد تماسهایش با شورویها سؤال کرد. چند ماه پیش او الکساندر اس. کولین دبیر سوم سفارت شوروی را به میهمانی خود دعوت کرده بود و چند هفته پیش کولین به طور غیر مترقبه بازگشت و با اشاره به اینکه ت / ۱۹ مقام دیپلماتیک خود را از دست داده بود (۱) پرسید آیا برای کمک به ت / ۱۹ هیچکاری از او برمی‌آید؟ بگفته ت / ۱۹، آنها به صحبت پرداختند و کولین با گفتن اینکه بازخواهدگشت، رفت اما هنوز بازنگشته است. ت / ۱۹ نمی‌داند آیا این یک پیشنهاد آزمایشی یا حرکت آتی بود یا نه، اما توقع دارد که کولین بازگردد و درباره ت / ۱۹ و اوضاع کردستان صحبت کند. ت / ۱۹ قول داد که هرگونه تماس را فوراً و به تفصیل گزارش کند. همچنین به وی در مورد امکان مراقبت تلفنی و شخصی هشدار داده شد. آنگاه ت / ۱۹ پرسید آیا به نظر تولرني کولین با موضوعی که پسرعمویش رحیم سیف قاضی استاد دانشگاه در رشته تاریخ و فرهنگ کردی در باکو با او در میان گذارده بود مرتبط بود. ت / ۱۹

پس از سالها چند ماه پیش با پسرعموی خود در برلین ملاقات نمود و پسرعمویش اظهار داشت که ممکن است «یک نفر» نزد ت / ۱۹ بفرستد که ت / ۱۹ در آن موقع درباره آن فکر نکرد. بعداً تعجب نمود که چگونه پسرعمویش اجازه یافته بود به برلین بیاید، چونکه پیش از این به وی اجازه نداده بودند که از اتحاد شوروی خارج شود. ت / ۱۹ اکنون مطمئن نیست آیا منظور پسرعمویش از «یک نفر» یک فرد بوده که می تواند درباره کردهای شوروی یا پیوندهای شوروی با کردها به او خبر دهد یا اینکه منظورش فردی بوده که نماینده حاکمیت شوروی است. تولرنی گفت که نمی داند و ت / ۱۹ پرسید آیا باید از پسرعمویش بخواهد که آن «یک نفر» را بفرستد. تولرنی توصیه کرد که صبر کند.

تقاضاهای ت / ۱۹: ت / ۱۹ سه تقاضا داشت (الف) می خواست بداند آیا بن می تواند به خواهرش که اینک در بن است برای تحصیل فرزندانش در مدرسه آمریکائی کمک کند چون آنها قبلاً به مدرسه آمریکائیه در تهران می رفتند. تولرنی گفت درباره مدرسه بن چیزی نمی داند، اما خود را با اوضاع آشنا خواهد ساخت. (ب) ت / ۱۹ خواستار نسخه ای از کتاب ایگلتون (نام اول مشخص نیست) درباره کردهاست. (ج) نسخه ای هم از مقاله روزولت در میدل ایست جورنال (نشریه خاورمیانه) درباره جمهوری کردستان سالهای ۴۶-۱۹۴۵ می خواهد. او هیچ تقاضای پول ننمود و نزدیک بود فراموش کند که پولهای داده شده را جمع کند.

۸- به طور کلی این ملاقات خیلی خوب و با صمیمیت حقیقی و بغل گرفتن یکدیگر در انتهای آن و اشتیاق ظاهری برای ادامه معامله برگزار شد. ت / ۱۹ پیشنهاد کرد که تاریخ ملاقات بعدی از ۴ اکتبر به ۲۷ عقب برده شود. درست هنگام عزیمت، ت / ۱۹ اظهار داشت که در سپتامبر قصد دارد گروهی را در بن به ثبت برساند که اسمش «شورای خودمختاری کردها» خواهد بود. او اسناد آنرا تکمیل کرده بود و این کار ابتدایی کوشش وی برای برپا کردن تشکیلاتی خواهد بود که بتواند از آن استفاده کند. تولرنی نسخه ای از اسناد و جزئیات بیشتر را در ملاقات بعدی به دست خواهد آورد.

۹- نظریات: در اوضاع فعلی و با دستورالعملهای فعلی واقعاً ما چیز فراوانی برای عرضه به ت / ۱۹ نداریم و ت / ۱۹ نیز چیز فراوانی برای عرضه به ما ندارد. ما باید هرچه زودتر پیش از اینکه بیشتر از آنقدری که می خواهیم، درگیر شویم خود را کنار بکشیم. سه ماه آزمایش باید کافی باشد. از طرف دیگر، تولرنی تصور می کند که اگر ما می خواهیم نقش فعالتری بر این مبنا داشته باشیم که فقط در قبال نیل به مطلوبات پاداش داده شود آنگاه ممکن است که ت / ۱۹ استعداد چشمگیری داشته باشد. به نظر می رسد کرد دیگری با سابقه خانوادگی و تجربه بین المللی که بتواند قوی برای رهبری کردها باشد وجود نداشته باشد شاید خود ت / ۱۹ نیز نتواند. اما رویدادهای ماههای اخیر در ایران و کردستان تأثیر عمیقی بر او داشته اند شاید بعدی که به او اجازه دهد در همه چیز یکباره تجدیدنظر کند. تولرنی با لحن خشک به او گفت که هیچ کس به او کمک نخواهد کرد مگر اینکه خود به چیزی برسد و سوابقش به عنوان یک ناسیونالیست کرد بسیار ضعیف است. او باید خود را فردی بسازد که دیگران یعنی هم کردها و هم خارجیها به او روی آوردند به جای اینکه او برای کمک از آنها گدائی کند. ت / ۱۹ این را خیلی جدی گرفت و عاقبت گفت که باید خیلی سخت کار کند و کار کند تا به آنچه می خواهد برسد. وی اشاره نمود که خمینی بدون داشتن کمک و در حال تبعید به خیلی چیزها رسیده بود. تولرنی فکر می کند که سیا باید قبل از خاتمه مدت آزمایشی در دسامبر جداً در نظر گیرد که در نهایت می خواهد با ت / ۱۹ به کجا برسد و

چگونه. تولرنی همچنین فکر می کند که اگر فردا شورویها به ت / ۱۹ پیشنهاد اسلحه و پول و کمک کردند او برای خودداری از آن دچار اضطراب و تردید خواهد شد.

ت / ۱۹ می گوید که معتقد به خودمختاری به جای استقلال برای کردهاست و می گوید که حاضر خواهد بود برای کمک به کردها در رسیدن به آن (خودمختاری) تقریباً هر کاری بکند. او شروع کرده به اینکه بیشتر به فکر تقلید از پدرش باشد که چگونه ایران در هم ریخته است. قضاوت در این مورد که از او چه کاری برمی آید، چقدر می تواند گذشته خوشگذرانی خود را عوض کند، دوباره به اسم خود چه وجاهتی می تواند بدهد مشکل است. نکته این است که ما بتدریج باید تصمیم بگیریم که آیا او را می خواهیم، او را برای چه می خواهیم و چقدر او را می خواهیم. اگر او را نخواستیم او یا دیگر نخواهد خواست برای کردها کاری کند یا اینکه ممکن است پیش از آن کسی او را ببرد.

۱۰- پرونده ۰۳۰۶۴۱۴-۲۰۱ تا تاریخ ۳ مهر ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۹)

از: تهران ۵۴۳۲۱
به: اشتوتگارت رونوشت برای رئیس، بن، آلمان، آنکارا، استانبول
اطظار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - سی. ا. تومیک
عطف به: اشتوتگارت ۱۷۹۳۷

۱- مطابق نسخه ۲۱ شهریور هفته نامه انگلیسی زبانی بنام «ایرانیان» رحیم قاضی در فروردین ۱۳۵۸ به ایران بازگشت. مجله می گوید که او عضو یک هیئت کردی است که اخیراً جهت مذاکره با دولت موقت در مورد شورش کردها به تهران آمد. درباره مسافرت قاضی به خارج ایران پس از مراجعتش از شوروی هیچ ذکری به میان نیامده است.

۲- پرونده: ۰۳۰۶۴۱۴-۲۰۱ تا تاریخ ۵ مهر ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۱۰)

۶ مهر ۱۳۵۸ اعضا
از: بن ۸۴۹۴۱
به: رئیس، اشتوتگارت رونوشت برای آلمان، تهران، آنکارا، استانبول
هشدار: شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است - سی. آ. تومیک
عطف به: اشتوتگارت ۲۱۷۹۳۷

۱- در ۵ مهر ۱۳۵۸ سی. آ. تومیک / ۱۹ نکات ذیل را گزارش کرد. او اطلاعاتی را که در پاراگرافهای پنج و نه تلگرام مرجع..... به واسطه یک اتفاق در منزل نیاورد، اما دوباره قول داد جلسه بعد آن را تهیه کند.

۲- مهمترین چهره در امور کردها در عراق یک فرد نه چندان معروف به نام دکتر مراد عزیز است که در

۱- تلگراف اشتوتگارت ۱۷۹۳۷ که سند حاضر به آن عطف شده است سند شماره ۸ می باشد.

۲- این تلگرام سند شماره (۸) می باشد.

..... زندگی می‌کند و همیشه با اسکورت ۲ مرسدس بنز که پر از محافظان امنیتی مسلح به سلاحهای اتوماتیک هستند، رفت و آمد می‌کند. موقعیت او در رابطه با دولت عراق مشخص نیست از احترامی که برای او قائل می‌شوند، احتمالاً مقام بالایی دارد. در فاصله ۴۶-.....) ۱۹ دکنتر عزیز در آذربایجان به عنوان گروهبان مراد رزم‌آور ارتش ایران شناخته می‌شد و برای جمهوری کوتاه مدت کردستان کار کرد. پس از سقوط جمهوری او به..... گریخت و تا هنگامی که در بغداد به عنوان دکنتر عزیز خود را نشان داد از وی اطلاعی در دست نبود.

۳- تعدادی از افراد کمیته مرکزی حزب دمکرات کردستان در حال حاضر به شرح زیرند:

الف: عبدالرحمن قاسملو رئیس.

ب: غنی بلوریان. معاون رئیس که هنگامی که قاسملو برای شرکت در مجلس مقننه جدید در دولت بازرگان انتخاب شد، مسئول حزب بود.

ج: محمد امین سراجی

د: محمد امین شیخ الاسلام

ه: کریم حسامی

و: امیر قاضی

ز: ملا رسول بابی.....

ح: صنار مآمدی

تمام اعضای فوق اکنون یا در بغداد یا در کردستان می‌باشند.

۴- در ۲ مهر ۱۳۵۸ دکل رادیوی دولتی ایران در کرمانشاه توسط شورشیان کرد، منفجر شد. این حمله را جوانروویلانهای قبیله جاف که دسته‌هایی در ایران دارد، هرچند که اکثر افراد این قبیله در عراق مستقر می‌باشند، انجام دادند. رهبر آن پسرعموی رئیس جوانروویلانها بود. این گروه در اصل قصد داشت به تأسیسات شرکت نفت در منطقه حمله کند. اما پس از مذاکره‌ای.....، توافق شد حفاظت از این تأسیسات آنقدر بود که کسب موفقیت را مورد تردید قرار می‌داد.

۵- مسعود بارزانی اکنون در پیرانشهر می‌باشد. محل فعلی برادرش ادریس مشخص نیست. ادریس در تهران بوده و به طوری که گزارش شده سعی داشته بر سر موقعیت آینده کردها خصوصاً کردهایی که از دسته..... متابعت می‌کنند با آیت الله خمینی به توافق برسد. در ۲۸ شهریور ۱۳۵۸ اقدامی برای ترور ادریس صورت گرفت. وی در این حادثه جراحی برداشت و گریخت. هویت تروریستها معلوم نیست. اما محافل کردی در تهران معتقدند که این اقدام تلاش برای جلوگیری از توافق با خمینی بود که به وسیله کردهای ضد بارزانی یا سایر گروهها در تهران که با خمینی مخالفند و مایلند شورش کردها رشد یابد انجام گرفت.

۶- پرونده: ۰۳۰۶۴۱۴ - ۲۰۱ تا تاریخ ۶ مهر ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۱۱)

۶ مهر ۱۳۵۸ اعضا
از: بن ۸۴۹۵۲ به: رئیس، اشتوتگارت رونوشت برای آلمان، تهران، آنکارا، استانبول
خطار - شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. سی. آ. تومیک
عطف به: الف: اشتوتگارت ۱۱۷۹۳۷ ب: بن ۲۸۴۹۴۱

۱- در تلگرام مرجع ب اطلاعاتی که از ملاقات ۵ مهر با سی. آ. تومیک / ۱۹ (ت / ۱۹) به دست آمد گزارش شد.

۲- سردار جاف یکی از سران ایل کرد جاف شوهر خواهر ت / ۱۹ است (پاراگراف ۸ مرجع الف). او پس از فرار از ایران، عاقبت به بغداد رفت و در آنجا به همکاری با سرویس اطلاعاتی نظامی عراق پرداخت و در کارکردهایی که در عراق به آنها پناهندگی داده شده بود، کمک نمود. قبیله جاف طی جنگ عراق و کردها در دهه هفتاد..... از هم پاشید و ظاهراً سردار انتخابات قرار بود که او حدود ۳۰ شهریور با گروه نظامی عراق به آلمان بیاید و ت / ۱۹ و خواهرش را ببیند. و در آخرین لحظه این سفر به تعویق افتاد و لذا سردار توانست مسافرتی به کردستان داشته باشد و اینک قرار است که در ۱۳ مهر ماه وارد بن شود. ت / ۱۹ ترتیبی خواهد داد تا تولرنی با سردار ملاقات کند.

به گفته ت / ۱۹، بچه‌های سردار (۳ نفرند) به یک مدرسه آمریکایی برده شده‌اند، اما هزینه آن بالغ بر ۸۰۰۰ دلار است (این رقم صحت دارد) ت / ۱۹ خواستار کمک ما شده است پس از مشورت با بن، تولرنی پیشنهاد می‌کند در رابطه با سردار از برنامه مالی مدرسه استفاده شود و در ازای همکاری مداوم او یک شیوه «پرداخت ضمن ادامه کار» به کار گرفته شود. هدفها..... کردها و سازمان اطلاعاتی عراق هردو خواهند بود. شیوه ارتباط مخفی نویسی خواهد بود البته اگر زمان برای آموزش موجود باشد. در غیر این صورت..... تکمیلی (که ما می‌توانیم آن را توصیه کنیم) به آلمان «برای دیدار از خانواده» ترتیب خواهیم داد که هم امکان آموزش و هم امکان آزمایش دروغ‌سنجی را فراهم کند.

۳- سوابقی که در مورد سردار موجود باشند تقاضا می‌گردد. همچنین تقاضا می‌شود این پیشنهاد را تا ۱۳ مهر تصویب نماید.

۴- پرونده: ۰۳۰۶۴۱۴ - ۲۰۱ تا تاریخ ۶ مهر ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۱۲)

۱۱ مهر ۱۳۵۸ - اعضا
از: بن ۸۵۰۴۸ به: رئیس اشتوتگارت رونوشت آلمان، تهران، آنکارا
خطار - شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. سی. آ. تومیک
عطف به: بن ۲۸۴۹۵۲

۱- اطلاعات زیر توسط سی. آ. تومیک / ۱۹ (ت / ۱۹) طی آخرین ملاقاتش با تولرنی فراهم گردیده و جهت اطلاع و اظهار نظر احتمالی به ستاد مرکزی ارسال می‌گردد.

۱- تلگرام یاد شده سند شماره ۸ است.

۲- تلگرام یاد شده سند شماره ۱۰ است.

۳- تلگرام بن ۸۴۹۵۲ سند شماره (۱۱) می‌باشد.

الف: صادق طباطبائی نایب دوم رئیس قوه مقننه^۱ دارای همسری (از بستگان خمینی) است که هم اکنون در بوخوم آلمان غربی تحصیل می‌کند. ت / ۱۹ تلفن و امکان ملاقات با وی را دارد. آیا علاقه‌ای به این امر هست؟

ب: (ت / ۱۹) داستانی درباره پسر یک کرد اهل ترکیه به نام..... درمی‌آید که اسم کوچکش معلوم نیست دارد که ت / ۱۹ به درخواست پسرش در سال ۱۳۵۶ او را از زندان شاه بیرون آورده بود. این پسر اخیراً با کرد ناشناسی بنام احمد که نام خانوادگی‌اش مشخص نیست با داستان عجیبی نزد ت / ۱۹ آمد. کشوری سوسیالیستی که هویتش پوشیده ماند تحت این پوشش که اسلحه توسط کردهای هوادار در اروپا فرستاده می‌شود، می‌خواهد برای کردها اسلحه بفرستد. شخص کرد از ت / ۱۹ خواست که اگر ممکن است با یک «کمپانی» که بتواند اسلحه را توسط چتر نجات به کردستان بفرستد تماس بگیرد. داستان احتیاج به جزئیات و اثبات خیلی بیشتری دارد، که تولرنی از ت / ۱۹ خواست در ملاقات بعدی با کرد ناشناس، که حدوداً قرار است سه هفته دیگر برگزار شود به دست آورد. ت / ۱۹ پیشنهاد کرد که تولرنی یک متخصص که بهتر است تبعه آلمان باشد پیدا کند که بتواند تحت پوشش بررسی قابلیت تحقق.....، عمیقتر تولرنی نسبت به داستان اظهار تردید کرد و تعهدی نمود.

ج: الکساندر کولین روسی (فرد مذکور در پاراگراف هفت تلگرام مرجع الف) هیچ تماس دیگری نگرفت.....

۲- پرونده - ۰۳۰۶۴۱۴ - ۲۰۱ تا تاریخ ۱۱ مهر ۱۳۷۸ در بایگانی حفظ شود. سری

سند شماره (۱۳)

۱۳ مهرماه ۱۳۵۸ اعضاء
از: بن ۸۵۱۱۲ به: رئیس با حق تقدم، اشتوتگارت، رونوشت برای آلمان، تهران، آنکارا، استانبول
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است - سی. آ. تومیک
عطف به: رئیس ۲۵۲۶۱۱۹

۱- همانطور که در پیام مرجع حدس زده شده بود، سردار جاف واقعاً برادر سالار (جاف) است. سی. آ. تومیک / ۱۹ (ت / ۱۹) در ۱۲ مهرماه به تولرنی اطلاع داد که سردار جاف ۱۳ مهرماه بغداد را ترک خواهد کرد. هرچند تولرنی نمی‌داند آیا سردار اول به لندن می‌رود یا به بن. جاف فقط چند روز در بن خواهد بود و ت / ۱۹ در آن موقع واسطه ملاقات بین جاف و مأمور مربوطه خواهد شد. از آن فرصت برای کسب اطلاعاتی که جاف ممکن است داشته باشد، استفاده خواهد شد. وی ممکن است اطلاعاتی نسبت به همکاری عراق با کردهای مخالف خمینی، ارسال اسلحه به کردها و رهبری نظامی کردها داشته باشد.
۲- با در نظر داشتن محدودیتهایی که در تلگرام مرجع شرح داده شده، از این فرصت برای سنجش بیشتر جاف استفاده خواهد شد. اگر زمینه به نظر مساعد برسد، پایگاه پیشنهاد می‌کند هزینه بازگشت هرچه زودتر جاف از بغداد به بن تضمین شود. در آن زمان ما بهتر می‌توانیم مقدمات و امکانات جاف را بسنجیم و معلوم کنیم که کجا می‌خواهیم با او مخاطب واقع شویم، کمک قابل ملاحظه‌ای در کار کردن

۱- خبری که جاسوس سیا درباره آقای طباطبائی داده مخدوش بوده و ایشان هیچگاه چنین سمنی را نداشته است.

۲- تلگرام رئیس ۵۲۶۱۱۹ هنوز به دست نیامده است.

روی قضایای کردی خواهد بود تا بدین ترتیب از دوباره نویسی گزارشها اجتناب شده و آگاهیهای بدوی با سرعت لازم فراهم گردند.

۳-ستاد: اشتوتگارت و بن تلگرامهای مربوط به کردستان را کمتر از MILDIST^۱ دریافت می کنند. اگر ممکن باشد که ما در گزارشهای مربوط به کردها مخاطب واقع شویم، کمک قابل ملاحظه ای در کار کردن روی قضایای کردی خواهد بود تا بدین ترتیب از دوباره نویسی گزارشها اجتناب شده و آگاهیهای بدوی با سرعت لازم فراهم گردند.

۴- حدوداً ظرف سه هفته آینده مأمور مربوطه اس. دی. تراب / با این منبع ذخیره ملاقات خواهد داشت، احتمال زیادی است که اس. دی. تراب /، از سردار جاف خبر داشته و بتواند اطلاعات مقدماتی جهت ارزیابی تهیه کند.

۵- پرونده: ۰۳۰۶۴۱۴ - ۲۰۱ تا ۱۳ مهر ماه ۷۸ در بایگانی حفظ شود. سری

سند شماره (۱۴)

تاریخ: ۱۸ مهر ماه ۱۳۵۸ اعضاء
از: بن ۸۵۲۲۱ به: فوری رئیس رونوشت برای آلمان، تهران، آنکارا، استانبول، اشتوتگارت
اخطار - شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - سی. آ. تومیک
عطف به: بن ۲۸۵۱۱۲

۱- در ملاقات ۱۸ مهر ۱۳۵۸ با سردار جاف شوهر خواهر سی. آ. تومیک / ۱۹ (ت / ۱۹) اطلاعات زیر به دست آمد.

۲- جاف در ارسال اسلحه به کردهای جاف که ناحیه شرق و غرب کرمانشاه را در اختیار دارند، با دولت عراق همکاری نزدیکی دارد. جاف در ناحیه اش ۱۵۰۰ نفر را دارد. این تعداد عمداً کم نگهداشته شده است تا کیفیت جنگی ایشان بالا رود. ذخیره اصلی تسلیحات آنها، در اوائل اردیبهشت ۱۳۵۸ با تصرف قلعه نظامی دالاهو (عین نقل قول) واقع در شمال کرمانشاه حاصل شد. آنها از این قلعه بیش از ۱۰۰۰ ژ-۳ آلمانی بعلاوه ۱۰۰ ژ-۳ بزرگ که احتمالاً تیربار آن است، ۱۲ خمپاره ۸۲ ساخت آمریکا؛ دو فقره «کوچک» توپخانه و سه کامیون مهمات به دست آوردند. طی هفته دوم مهر، جاف ۴۰۰ کلاشینکوف دیگر که دولت عراق در اختیار گذارده بود، برای این گروه فرستاد. این گروه در ناحیه کرمانشاه و سنجق فعالیت دارد. در ناحیه شرقی تا مرز عراق (ناحیه سردشت بانه)، عناصر کرد تحت کنترل حزب دمکرات کردستان هستند و به طور تقریب عمده تا همین گروه مجری حمله ای بود که خبر آن توسط مقامات ایرانی در ۱۸ مهرماه انتشار یافت.

۳- جاف که در ۱۳ مهرماه بغداد را ترک نمود، برای ملاقاتی در ۲۰ مهرماه با بختیار نخست وزیر پیشین در پاریس بوده است. جاف خبردار شده که شاه و اویسی (نام اولش مشخص نیست) افسر سابق ایرانی می خواهند وی را ببینند، اما تاکنون از هیچ هیچ یک ندایی شنیده است. او انتظار دارد که در پی دیدارش از پاریس و آلمان در بازگشتش به بغداد با پرزیدنت صدام ملاقات کند. دیدار دومش برای رفتن نزد یک

۱- این عبارت ممکن است مخفف MILITARY DISTRILUTION به معنای پخش و ارسال گزارش به فرماندهیهای نظامی باشد.

۲- تلگرام بن ۸۵۱۱۲ سند شماره (۱۳) می باشد.

دندانپزشک است. وی سپس به بن باز خواهد گشت و همسر و سه فرزندش را با خود به بغداد خواهد برد. او از این بابت متأسف است، اما از لحاظ مالی نمی‌تواند آنها را در آلمان نگهدارد. او انتظار دارد ظرف یک تا سه ماه آینده به آلمان بازگردد.

۴- جاف ادعا می‌کند که هیچ‌کس به استثنای عراق به کردها کمک نمی‌رساند و کمک عراق بسیار زیاد است. به نظر می‌رسد که کردهایی که از حسن اعتبار برخوردار باشند، تقریباً در درخواست کمک از عراق اختیار کامل دارند. سوریه به کردهای شمال، سورانیها که تحت رهبری جلال طالبانی قرار دارند کمک می‌رساند، اما اینک از کمک آنها کاسته شده است. در هنگامی که جاف بغداد را ترک کرد، طالبانی در بغداد به دنبال کمک بود. با در نظر داشتن اینکه آنها در ۵۴-۱۳۵۳ با عراقیها جنگیدند، این یک عمل غیرعادی خواهد بود. حزب دمکرات کردستان نیز مقداری کمک از عراق دریافت می‌دارد، اگرچه اکثر تسلیحات آنها از مقامات ایرانی به تاراج برده شده است. حتی قاسملو «رهبر» فعلی حزب دمکرات چند بار از بغداد دیدن کرده است. جاف تأکید می‌کند که اتحاد شوروی برای یاری کردها کاری نمی‌کند، اگرچه آنها می‌توانند از طریق مرزهای مشترک این کار را به آسانی انجام دهند، و هرچند که اکثر اعضای حزب دمکرات در نظر کردها، کمونیست و یا حداقل چپی می‌باشند. جاف می‌گوید گروهی که برای جلب کمک به اتحاد شوروی رفت (قبلاً گزارش شد) تا آنجا که وی اطلاع دارد، هنوز بازنگشته است. او اضافه نمود که کردها از قبایل بسیاری از طریق اقوام خود در شوروی خواستار کمک شده‌اند، اما تا آنجا که وی می‌داند هیچ یک ادعا نمی‌کنند که کمک گرفته‌اند و شواهد آشکاری در تأیید آن نیست. پرسیده شد آیا شورویها می‌توانند از طریق عراق به شورشیان کرد کمک برسانند؟ جاف مؤکداً جواب داد که صدام از شوروی که ظاهراً حتی کلاشینکوفهایی که او احتیاج دارد، نخواهد فرستاد خیلی خشمگین است. بنابراین او اینک اسلحه را در اروپا می‌خرد. در حالی که عراق در هر زمینه‌ای همکاری می‌کند و در کنار تأمین کمک، مرز را برای فعالیت مخفی باز کرده و می‌بندد. در اوائل شهریور صدام از سلیمانیه، مرکز کردهای عراق دیدار کرد و خبر کمک او به کردهای ایران چنان آشکار و پذیرفته شده بود که مانند یک قهرمان به او خوش آمد گفته شد. سفرهای عادی به ناحیه کردنشین فقط از طریق هوا و با تأمین شدید نظامی صورت می‌گرفت. هنگامی که پرسیده شد با در نظر داشتن تمام برخوردهایی که عراق با شورشیان کرد داشته، قصد عراق در کمک به کردها چیست، جاف گفت که فکر می‌کند عراق می‌خواهد در آینده از کردها بر علیه خمینی استفاده کند، و به نظر می‌رسد که عراق از این دوران اشتراک هدف برای امتحان این مطلب استفاده می‌کند، که شاید بهتر باشد به جای برانداختن کردها آنها را مورد لطف قرار دهد. او اضافه کرد که او خودش متقاعد نشده و صدام می‌تواند از آنها روی بگرداند، همان طور که دیگران روی گردانیده بودند. اما در حال حاضر او تنها دوست کردها است.

۵- جاف گفت که تیمسار پالیزبان (نام کوچکش مشخص نیست) که گزارشها از او به عنوان رهبر نوظهور کردها نام برده‌اند در مهاباد..... است؛ او در کانادا است و گزارشهایی با نام او..... تهران می‌رسند به هر صورت وی هیچ گروهی را تحت فرمان ندارد و در واقع او از اصحاب مذهب گوران / خاخانی..... که احتمالاً علی‌اللهی و مردمان نسبتاً عجیبی هستند می‌باشد.

۶- پیام جداگانه‌ای که تا اندازه‌ای در ادامه اطلاعات فوق‌الذکر است، در مورد عملیات پیشنهاد شده‌ای که باید اولویت داشته باشند، ارسال می‌گردد.

۷- پرونده ۰۳۰۶۴۱۴-۲۰۱ تا تاریخ ۱۸ مهرماه ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۱۵)

سری

۱۰ آبان ۵۸ اطلاعاتی

از: رئیس ۵۴۳۷۳۰

به: تهران، رونوشت برای بن، آلمان، آنکارا، استانبول، اشتوتگارت، تل آویو، مسکو
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است - سی. آ. تومیک اطلاعاتی.

عطف به: بن ۸۵۲۲۱ (به تل آویو فرستاده نشده است)

در اینجا گزارش ۷۹-۱۹۰۶۵/۳۱۵-TDFIRDB که براساس تلگرام مرجع تنظیم شده، برای انتشار بر
مبنای خط مربوط به انتشار از حوزه فعالیت می آید. TDFIRDB-۳۱۵-۱۹۰۶۵-۷۹

کشور: ایران / عراق / شوروی
پخش در: ۸ آبان ۱۳۵۸

این یک گزارش خبری است که مورد سنجش نهائی اطلاعاتی قرار نگرفته است.

طبقه‌بندی گزارش سری - هشدار - شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. غیر قابل رؤیت برای
بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران و یا مشاوران پیمانکار - پخش و اقتباس تحت نظر تهیه
کننده است.

منبع: عضو یک خانواده سرشناس کرد که روابط دیرینه‌ای با سران کرد دارد. قابلیت اطمینان به وی تأیید
نشده است. کسی که خبر را به او داده به آن به خوبی دسترسی داشته است.

موضوع: ۱- سلاحهایی که به دست یک گروه کرد رسیده ۲- اظهارات رئیس یک قبیله کرد پیرامون
کمک یک کشور دیگر به کردها (تاریخ خبر: اکتبر ۱۹۷۹ - مهر و آبان ۱۳۵۸)

۱- یک قبیله کرد به نام جاف در حال حاضر در منطقه شرق و غرب کرمانشاه مستقر شده است. در این
منطقه قبیله یاد شده ۱۵۰۰ نفر دارد. این تعداد عمداً کم نگهداشته شده تا کیفیت جنگی ایشان بالا رود.
ذخیره اصلی تسلیحات آنها در اوائل اردیبهشت ۱۳۵۸ با تصرف یک محیط نظامی در نزدیکی کرمانشاه
حاصل شد. آنها از این قلعه بیش از ۱۰۰۰ ژ-۳ آلمانی، به علاوه ۱۰۰ ژ-۳ «بزرگ» که احتمالاً تیربار آن
است؛ ۱۲ خمپاره ۸۲ ساخت آمریکا؛ دو فقره «کوچک» توپخانه و سه کامیون مهمات به دست آوردند.
طی هفته دوم مهرماه، آنها ۴۰۰ کلاشینکف دیگر دریافت داشتند که دولت عراق در اختیار آنها گذارده
بود. این گروه در منطقه کرمانشاه سنج فعالیت دارد. در ناحیه غربی این منطقه تا مرز عراق - منطقه
سردشت، بانه - عناصر کرد تحت کنترل حزب دمکرات کردستان می باشند.

۲- یکی از سران برجسته جافها ادعا می کند که هیچ کس به استثنای عراق به کردها کمک نمی‌رساند و
کمک عراق بسیار زیاد است. (توضیح منبع: کردهایی که از حسن اعتبار برخوردارند ظاهراً در درخواست
کمک از عراق اختیار کامل دارند) سوریه به کردهای شمال، سورانیها که تحت رهبری جلال طالبانی قرار
دارند کمک می‌رساند، اما اینک از کمک آنها کاسته شده است. طالبانی اخیراً در بغداد به دنبال کمک بود.
(توضیح منبع: با در نظر داشتن اینکه طالبانی در سالهای ۵۴-۱۳۵۳ با عراقیها جنگید، این یک عمل
غیرعادی به نظر می آید).

حزب دمکرات کردستان نیز مقداری کمک از عراق دریافت می‌دارد، اگرچه اکثر تسلیحات آنها از

مقامات ایرانی به تاراج برده شده است. حتی عبدالرحمن قاسملو، رهبر فعلی حزب دمکرات کردستان چند بار از بغداد دیدن کرده است.

۳- اتحاد شوروی برای یاری کرده‌کاری نمی‌کند، اگرچه آنها می‌توانند از طریق مرزهای مشترک این کار را به آسانی به انجام برسانند. هرچند که اکثر اعضای حزب دمکرات در نظر کرده‌ها کمونیست و یا حداقل چپی می‌باشند. گروهی که برای جلب کمک به اتحاد شوروی رفت تا تاریخ ۲۶ شهریور بازنگشته بود. (توضیح ستاد: گزارش ۳۱۵/۱۶۰۷۸/۷۹ - TDFIRDB مورخ ۱۶ شهریور از همین منبع را که درباره این دیدار بود ملاحظه کنید) (توضیح حوزه فعالیت: به گفته منبع، کردهای قبایل بسیاری از طریق اقوام خود در شوروی خواستار کمک شده‌اند اما منبع گفت تا آنجا که می‌داند، هیچ‌یک ادعا نمی‌کنند که کمک گرفته‌اند و از هیچ نشانه‌ای دال بر اینکه چنین کمکی داده شده خبر ندارد).

۴- از طرف دیگر، عراق، در هر زمینه‌ای همکاری می‌کند و در کنار تأمین کمک، مرز را برای فعالیت مخفی باز کرده و می‌بندد. در اوائل شهریور صدام حسین از سلیمانیه مرکز کردهای عراق دیدار کرد و خیر کمک او به کردهای ایران چنان آشکار و پذیرفته شده بود که مانند یک قهرمان به او خوشامد گفته شد. (توضیح منبع: در حالی که کمک به کردهای ایران ممکن است دوباره به تجدید فعالیت کردهای عراق منجر شود، ظاهراً عراقیها می‌خواهند از کردها علیه خمینی در ایران استفاده کنند. به نظر می‌رسد که عراق از این دوران اشتراک هدف برای امتحان این مطلب استفاده می‌کند که شاید بهتر باشد به جای جنگیدن با کردها آنها را مورد لطف قرار دهد).

۵- به دست آمده در: (۱۸ مهر ۱۳۵۸)

۶- انتشار از حوزه فعالیت: فرستاده شد به تهران، آنکارا، استانبول.

طبقه‌بندی گزارش: سری - هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است - غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار پخش و اقتباس خبر تحت نظر تهیه کننده است.

تا تاریخ ۸ آبان ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. تمام قسمتها حاوی طبقه‌بندی و قیود کلی سند می‌باشند.

سند شماره (۱۶)

سری ۱۸ مهر ۱۳۵۸ اعضاء

از: بن ۸۵۲۲۲ به: با حق تقدم رئیس، رونوشت برای آلمان، آنکارا، استانبول، تهران، اشتوتگارت.

هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - سی. آ. تومیک

عطف به: بن ۸۵۲۲۱

۱- متعاقب تلگراف عملیاتی اطلاعاتی مرجع، کیث. ال. تولرنی با سی. آ. تومیک / ۱۹ (ت / ۱۹) و سردار جاف در ۱۸ مهرماه ۱۳۵۸ برای دو ساعت ملاقات نمود، که برای دسته‌بندی کردن تمام موضوعات عملیات کافی نبود، اما حداکثر زمانی بود که می‌شد با جاف صرف کرد. ملاقات بعدی با ت / ۱۹ برای ۲ آبان برنامه‌ریزی شده است.

جاف خیلی محتاطانه برخورد کرد؛ با عقاید محکمی در مورد آنچه می‌دانست و آنچه نمی‌دانست،

تاریخها را خوب نمی دانست (که امری نسبتاً رایج است)، در مورد اسامی خیلی دقت به خرج می داد، اگرچه چندتایی را جا انداخت. او قصد فروش نداشت. او مردی توپر و چاق با قیافه ای تقریباً مشخص می باشد. پوستش قهوه ای روشن و موهایش خاکستری و یک سیمای ساکت حاکی از اقتدار دارد. تولرنی احساس کرد اصولاً به دلیل اینکه ت / ۱۹ قول داده بود که وی را به ملاقات ما بیاورد، به ملاقات آمده بود. به مروری که مذاکره پیش می رفت او بیشتر آسوده خاطر و صمیمی شد. او تقاضای هیچ گونه کمکی حتی برای تحصیلات فرزندانش که در واقع توسط ت / ۱۹ مطرح شده بود، نکرد. تولرنی این مسئله را به جهت مقابله با مطرح کردن آن توسط ایشان مطرح کرد و فوراً به وی گفته شد که جاف تصمیم گرفته که خانواده را همراه خود به بغداد برگرداند و او استطاعت نگهداری آنها می باشد. رادر بن ندارد. تولرنی متذکر شد اینجا برای آنها بهتر است، زیرا عراق ممکن است، خطرناک باشد. جاف موافق بود اما اظهار داشت که او راه دیگری ندارد و دیگر لازم نیست که تولرنی بیشتر آنها پیگیری کند. او گفت «با وجود این متشکرم». او به اندازه کافی باهوش است تا حدس بزند ما احتمالاً می خواهیم چه معامله ای بکنیم و نمی خواست که خانواده اش را درگیر کند. تولرنی با گفتن اینکه اگر اوضاع برای خانواده اش در بغداد به خوبی پیش نرود از طریق ت / ۱۹ ما را مطلع کند، مطلب را خاتمه داد و جاف اظهار خرسندی کرد.

۲- جاف احتمالاً ظرف یک هفته بعد از دیدن نخست وزیر پیشین بختیار در پاریس و یک دندانپزشک در لندن به بن باز خواهد گشت. تا آنجایی که مربوط به ملاقات بختیار می شود، اطلاعات در مورد آن را می شود احتمالاً از طریق ت / ۱۹ به دست آورد، اما اگر ستاد می خواهد پیشنهاد قبلی در مورد تأمین هزینه های تحصیل در بن را مورد تجدیدنظر قرار دهد (و ما هم از این طرح پشتیبانی می کنیم) ما می توانیم آخرین تلاش خود را (وقتی که او ظرف یک هفته برمی گردد)، بکنیم.

۳- جاف به طور خیلی جدی نگران امنیت خود در رابطه با عراقیها است و گفت که آنها او را ظرف یک دقیقه می کشند، او درخواست نمود در استفاده از او هرچه از او می گیریم، نامش محفوظ بماند. ما با این موافقیم و تقاضا می کنیم هرگونه اطلاعاتی که از تلگرام مرجع انتشار می یابد، نام جاف محفوظ بماند. همچنین ما تقاضا داریم برای جاف اسم رمز معین شده و پرونده ۲۰۱ برای او گشوده شود.

۴- تولرنی (به عنوان یک تاکتیک) بوی گفت که سیا علاقه ای به عراقیها ندارد، اما به کردها خیلی علاقه داریم. هرگونه اقداماتی که توسط آمریکا انجام می شود یا اقداماتی که از آن اجتناب می شود، براساس شواهدی است که ما از اوضاع در دست داریم. اگر او می خواهد که همراه آمریکا به کردها کمک کند، بهترین راه این است که آنچه در مورد اوضاع می داند، دقیقاً به ما بگوید. اگر او چیز خصوصاً مهمی به دست آورد، باید بهانه ای جهت ملاقات با ت / ۱۹ تراشیده و به آلمان بیاورد و ما هزینه اش را تقبل می کنیم. او لبخندی زد و گفت که همیشه می تواند از خطوط هوایی عراق استفاده کند، اما از پیشنهاد ما جداً متشکر است. اینکه او وقتی خانواده اش به بغداد می رسد این کار را بکند، کمتر بکند، کمتر قطعی است، هرچند که او جداً می گفت که احتمالاً ظرف یک تا سه ماه باز خواهد گشت. تولرنی اصرار کرد که زودتر بیاورد و او لبخند زد.

۵- برداشت تولرنی از یک ملاقات کوتاه این است که جاف به عنوان یک رهبر کرد دسترسی خوبی به نواحی کردستان یافته است و دیگر اینکه با اسلویی نامعین و رو به تزاید او مشغول افزایش دسترسی خود به رهبران کرد پناهنده، ایرانیان تبعیدی و دولت عراق می باشد. مأمور مربوطه عقیده دارد بسته به اینکه با

جاف چگونه رفتار شود، او همچنان اطلاعاتش را در ملاقاتها در میان خواهد گذاشت. به هر حال او به سادگی به استخدام در نخواهد آمد، زیرا که چیز زیادی دارد که از دست بدهد و تا به حال چیز زیادی عایدش نشده است. مثل اکثر هم‌پالگی‌هایش به نظر می‌رسد که وی از گذشته هنوز این باور ضعیف را دارد که ایالات متحده بالاخره آنچه را که انتظار می‌رود به نحوی انجام خواهد داد. این باوری است که تولرنی مشوق آن نبوده است. اگر بتوان او را ترغیب نمود تا خانواده‌اش را در بن نگه دارد، با کمک مالی ما برای حداقل یک سال تحصیلی ممکن است، او عقیده‌اش را عوض کند. مشخصاً بگوییم این نمی‌تواند بر یک اساس پایاپای در مقابل اطلاعات صورت پذیرد. ما قصد نداریم بر این اساس به وی نزدیک شویم، چرا که چنین چیزی ممکن است توهین به وی باشد، اما وی ممنون خواهد شد، نکات را از نظر دور نخواهد داشت و بدون شک به آلمان خواهد آمد.

۶- پیشنهاد می‌شود ستاد پرداخت شهریه سه فرزند را که مجموعاً حدود ۸/۰۰۰ دلار آمریکا (برای سال تحصیلی ۱۳۵۹-۱۳۵۸) بوده به منظور «امن نگه داشتن خانواده او در اینجا» در نظر داشته باشد و بعداً به جنبه خبرگیری از او ضمن مسافرتها و ملاقاتهای متعددش به اینجا بپردازد. معتقدیم که این چنین تعهدی سرانجام چیزی را به دنبال خواهد داشت. تقاضا می‌شود با قید حق تقدم پاسخ داده شود تا قبل از عزیمت جاف در ۲۸ مهر دوباره با وی تماس بگیریم.

۷- پرونده ۳۰۶۴۱۴-۲۰۱ تا ۱۸ مهرماه ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۱۷)

۲۶ مهرماه ۱۳۵۸ - اعضاء
از: رئیس ۵۳۵۰۴۵ به: بن اشتوتگارت، رونوشت جهت: آلمان، تهران، آنکارا، استانبول..... و
اخطار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - اس. دی. فیکل - اس. دی. دیز - سی. ا. تومیک.
عطف به: بن ۸۵۲۲۱

۱- در خلال ملاقاتهای جاری یا آینده با اس. دی. فیکل (اف / ا) ۲ و سی. آ. تومیک / ۱۹ (تی / ۱۹) از دریافت هرگونه اطلاع موجود به دنبال گزارش مرجع از اس. دی. دیز (د / ۱) ۳ مربوط به حمایت دولت عراق از کردها در جنگ با نیروهای ایران استقبال خواهد شد. علاوه بر این بابت هرگونه اطلاعی که هرکدام از منابع فوق‌الذکر بتوانند در مورد خانواده نقشبندی که بین مردم از خانواده‌های معروف کرد بوده و رهبران آن به عراق گریخته‌اند فراهم کنند، قدردانی می‌شود. خانواده مزبور از قرار معلوم سابقه طولانی در همکاری با شاه داشته‌اند.

۲- پرونده ۹۶۳۱۶۰-۲۰۱؛ ۹۶۰۹۵۱-۲۰۱؛ ۳۰۶۴۱۴-۲۰۱ تا تاریخ ۲۶ مهر ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

۱- تلگرام بن ۸۵۲۲۱ سند شماره (۱۴) می‌باشد.

۲- اس. دی. فیکل / ۱ نام رمز رفعت مآمدی می‌باشد که اسنادی از پرونده او در این مجموعه ارائه شده است.

۳- با توجه به اینکه اطلاعات تلگرام مرجع این سند را سردار جاف تهیه کرده و در پاراگراف ۳ سند شماره (۱۶) درخواست نام رمز برای جاف شده معلوم می‌شود که نام رمز اس. دی. دیز / ۱ برای سردار جاف معین شده است.

سند شماره (۱۸)

طبقه‌بندی گزارش سری - هشدار شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار - پخش و اقتباس خبر تحت نظر تهیه کننده است. کشور: ایران

منبع: عضو یک خانواده برجسته کرد که با سران کرد روابط دیرینه‌ای دارد، بعضی از اطلاعات وی به طور کلی درست بوده است. او به اطلاعاتی که در ذیل آمده است دسترسی خوبی داشته است:

موضوع: تلاشهای آشکار نخست‌وزیر پیشین ایران بختیار برای دوباره به دست گرفتن قدرت

(تاریخ اطلاعات اواخر مهر ۱۳۵۸)

۱- نخست‌وزیر پیشین ایران شاهپور بختیار با اعضای با نفوذ چند گروه کرد در پاریس و با چند گروه تبعیدی در اروپای غربی و آمریکا مذاکراتی انجام داده است. بختیار به این گروهها اکیداً اعلام کرده است که اگر او به قدرت برسد به کردها خودمختاری خواهد داد، ولی جدا شدن آنها از ایران را نخواهد پذیرفت. بختیار همچنین خاطر نشان ساخته است که او از نظر سیاسی از حمایت کافی برخوردار است و به زودی کمکهای مادی کافی کسب خواهد کرد تا دست به اقدامات سیاسی و نظامی علیه رژیم خمینی بزند. وی علاوه بر این اظهار داشت که در تماس غیر مستقیم با شاه سابق بوده، لیکن وفاداری گذشته وی به شاه هیچ نقشی در برنامه‌های آینده وی برای به دست گرفتن دوباره قدرت در ایران بازی نمی‌کند.

۲- بختیار از کردها به طور معنوی حمایت کرده است. بنا به تقاضای کردها بختیار همچنین موافقت کرده است که افسران پیشین ساواک یا ارتش را به کمک مبارزان کرد اعزام دارد. بختیار هم با کردهای کرمانشاه و هم کردهای مهاباد به عنوان مناطقی که رهبری این نیروها را خواهند داشت تماس داشته است. او در نظر دارد که در اواخر آبان و اوائل آذر نماینده‌ای به ایران بفرستد تا در مورد ارتباط سیاسی و نظامی با حزب دموکرات کردستان مذاکره نماید.

۳- بختیار می‌داند که اگر بخواهد نفوذ گذشته خود را در ایران باز یابد و آن را حفظ کند علاوه بر کسب توافق با کردها باید با کمونیستهای ایران نیز رابطه برقرار کند.

۴- (توضیح منبع: بختیار از بازگشت خویش به قدرت در آخرالامر با اطمینان سخن می‌گوید، و شواهدی ارائه می‌کند بر اینکه قادر است از عناصر مخالف ایرانی تعداد هرچه افزونتری را به دور خود جمع کند).

۵- به دست آمده در (۴ آبان ۱۳۵۸)

۶- انتشار از حوزه فعالیت: به تهران، آنکارا، استانبول، پاریس، لندن و تل‌آویو فرستاده شد. طبقه‌بندی گزارش سری - هشدار شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است غیر قابل رؤیت برای بیگانگان، غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار - پخش و اقتباس اطلاعات تحت نظر تهیه کننده است. تا تاریخ ۱۱ آبان ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. تمام اجزای گزارش دارای طبقه‌بندی و قیود کل سند است.

سند شماره (۱۹)

۷ آبان ۵۸ اطلاعاتی
از: بن ۸۵۷۷۳ به: رئیس رونوشت برای اشتوتگارت، آلمان، برلین، تهران، آنکارا، استانبول
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است - سی. آ. تومیک - زی. آر. واهو
جزئیات تکمیلی: زی. آر. واهو. برای مطلب مربوط به کشور ثالث.
منبع: سی. آ. تومیک / ۱۹.

به دست آمده توسط ماکاگون. محل دستیابی برای اختفای منبع حذف گردید. به تلگرام بن ۸۵۷۷۲ (به تمام قرارگاهها فرستاده نشده) برای اطلاع از جزئیات دستیابی که برای مخاطبین فرستاده نشده مراجعه کنید. به سازمانهای اطلاعاتی همکار داده نشود. بدون نام برای ثبت در فهرست (بایگانی). تا پرونده: ۰۳۰۶۴۱۴ - ۲۰۱ و EGN ۷-۷۸۵۱ تاریخ آبان ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سند شماره (۲۰)

سری ۱۱ آبان ۱۳۵۸ اعضا
از: بن ۸۵۹۱۲ به: با حق تقدم رئیس رونوشت اشتوتگارت، آلمان، تهران، پاریس، ژنو
هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. سی. آ. تومیک
عطف به: الف - بن ۸۵۷۹۷، ب - رئیس ۲۵۴۳۳۴۳
۱- ملاقات با سی. اتومیک (ت / ۱۹) در ۹ آبان انجام شد. ملاقات بعدی برای تاریخ ۱۷ آبان برنامه‌ریزی شده تا با بازگشت ت / ۱۹ از پاریس همزمان باشد.
۲- (ت / ۱۹) از طریق تلفن با مشاورین بختیار در پاریس صحبت کرده است. بختیار پنهانی از پاریس خارج شده و در خلال هفته هفتم آبان به عراق مسافرت کرد و در آنجا با رهبران سطح بالای دولت عراق ملاقات کرد. انتظار می‌رفت که بختیار در آخر هفته به پاریس برگردد و به ت / ۱۹ دستور داده شد که به پاریس بیاید تا در تاریخ ۱۳ آبان با وی ملاقات کند.
۳- همچنین ت / ۱۹ در بن با جیمز سالیناس نماینده خطوط هوایی گلوبال ملاقات کرد که در تلگرام مرجع الف و ب شرح داده شده است. ملاقات حول امکانات گلوبال در قاجاق اسلحه دور می‌زد. سالیناس در تهیه و تدارک کمک به کردها در اینچنین فعالیتهایی بسیار علاقمند بود. این کار در ادامه خبری بود که

۱- همراه گزارشهای خبری یک تلگرام از طرف واحدی که گزارش را تهیه کرده ارسال می‌شود که حاوی نکات اداری و بایگانی و آماری مربوط به گزارش برای استفاده داخلی سیا می‌باشد و عنوان «جزئیات تکمیلی» دارد. هرگاه در این گزارشهای «جزئیات تکمیلی» علامت زی. آر. واهو بیاید بدین معنی است که اداره انتشار اطلاعات ستاد مرکزی سیا عهده‌دار کار تعیین واحدهای مناسب برای دریافت گزارش می‌گردد، و پس از مشورت با بخشهای مربوطه گزارش را انتشار می‌دهد و این واحدها علاوه بر، با به جای واحدهایی که در انتهای گزارش خبری پس از عبارت «انتشار از حوزه فعالیت:» نام برده می‌شوند خواهند بود.

پس از هر علامت زی. آر. واهو اینکه به چه علت گزارش خبری باید در ستاد مرور شود و واحدهای دریافت‌کننده در آنجا تعیین شوند ذکر می‌گردد. مثلاً در این سند عبارت «برای مطلب مربوط به کشور ثالث» آمده یعنی اینکه اخبار این گزارشی که قرارگاه بن تهیه کرده مربوط به آلمان نیست و به کشور ثالثی مثل ایران مربوط می‌شود و باید متن آن مرور و پس از مشورت با ادارات داخلی مربوط به منطقه ایران و آسیا واحدهای مناسب برای دریافت گزارش تعیین شوند.

۲- تلگرامهای بن ۸۵۷۹۷ و رئیس ۵۴۳۳۴۳ به دست نیامده‌اند.

ت / ۱۹ داشته مبنی بر اینکه یک کشور اروپای شرقی، احتمالاً چکسلواکی، با تهیه اسلحه و مهمات برای کردها موافقت کرده ولی گفته بود که کردها باید خودشان ترتیب حمل و نقل اسلحه را بدهند.

۴- ت / ۱۹ درباره شایعات مربوط به وقوع تظاهرات به طرفداری از شاه در ایران صحبت کرد، ولی نتوانست جزئیاتش یا منبع قابل اطمینانی برای آن را ارائه کند.

۵- پرونده: ۳۰۶۴۱۴-۲۰۱ تا تاریخ ۱۱ آبان ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

توضیح سیستم انتشار پیامها: رونوشت برای تهران، پاریس، ژنو مطابق تلگرام رئیس ۵۴۵۶۸۰ سری مخابره شد.

سند شماره (۲۱)

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار - پخش و اقتباس خبر تحت نظر تهیه کننده است.

۱۲ آبان ۵۸ اطلاعاتی
سری

از: رئیس ۵۴۵۷۰۰ به: تهران، رونوشت برای پاریس، لندن، ژنو، بن، اشتوتگارت، آلمان.

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است - سی. آ. تومیک اطلاعاتی
عطف به: بن ۸۵۹۱۲ (برای پاریس، ژنو ارسال می‌شود)
(برای لندن فرستاده نشد، مورد احتیاج نیست)

در اینجا گزارش ۷۹-۳۱۵/۱۹۳۳۴-TDFIRDB می‌آید که براساس تلگرام مرجع برای انتشار بر مبنای خط مربوط به انتشار از حوزه فعالیت تنظیم شده است. برای لندن: جهت تحویل به سازمان اطلاعاتی انگلستان موافقت می‌شود به این ترتیب که منبع آن یک منبع آزمایش نشده با دسترسی خوب به خبر ذکر شود.

۷۹-۳۱۵/۱۹۳۳۴-TDFIRDB
سری

این یک گزارش خبری است که مورد سنجش نهائی اطلاعاتی قرار نگرفته است.

کشور: ایران / عراق
(تاریخ اطلاعات ۷ آبان - تا اواسط آبان ۱۳۵۸)

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار پخش و اقتباس گزارش تحت نظر تهیه کننده است.

منبع: عضو یک خانواده برجسته کرد که روابط دیرینه‌ای با سران کرد دارد. حد اطمینان به وی مشخص نگردیده است. بعضی از خبرهای وی تأیید شده‌اند. او به خبر نقل شده در ذیل به خوبی دسترسی داشته است.

موضوع: دیدار مخفیانه شاهپور بختیار نخست‌وزیر پیشین ایران از عراق

۱- طی هفته حول ۷ آبان ۱۳۵۸ شاهپور بختیار نخست‌وزیر پیشین ایران از پاریس که مکان اقامت فعلیش است خارج شد و به عراق رفت. در آنجا با سران عالی‌رتبه دولت عراق ملاقات کند. بود بختیار در آخر آن هفته به پاریس بازگردد. (توضیح حوزه فعالیت: منبع از غرض

مسافرت بختیار به عراق و اینکه او با مقامات عراق درباره چه مذاکره کرد خبر نداشت).

۲- به دست آمده در ۹ آبان ۱۳۵۸

۳- انتشار از حوزه فعالیت: فرستاده شد به تهران، پاریس، لندن

طبقه‌بندی گزارش: سری - اخطار شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران و مشاوران پیمانکار - پخش و اقتباس اطلاعات تحت نظر تهیه کننده است. تا تاریخ ۱۱ آبان ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.....
تمام اجزاء گزارش طبقه‌بندی و قیود کل سند را دارا می‌باشند.

سند شماره (۲۲)

سری ۱۲ آبان ۵۸ - اعضاء

از: رئیس ۵۴۵۶۸۶ به: با حق تقدم به بن، ژنو رونوشت برای پاریس، اشتوتگارت، آلمان، تهران
هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. اس. دی. استی - سی. آ. تومیک
عطف به: الف - بن ۸۵۹۱۲ (برای ژنو، پاریس، تهران، مخبره می‌شود)، ب - رئیس ۵۳۶۳۷۸ (برای بن، اشتوتگارت، آلمان، تهران ارسال نشد، لازم نبود).^۱

۱- ما به هرگونه جزئیاتی که سی. ا. تومیک (ت / ۱۹) (مشخصات او برای ژنو و پاریس ارسال گردید) بتواند در تکمیل گزارش مرجع درباره مسافرت بختیار به عراق تهیه کند، بسیار علاقه‌مند هستیم. ما به خصوص در این مورد که او با چه کسانی ملاقات نموده و موضوع مورد بحث، نوع و نتیجه هرگونه توافق حاصله، اقداماتی که در نتیجه این ملاقاتها اتخاذ شد چه بوده است، علاقه‌مندیم. لطفاً هرگونه خبر از این قبیل را در شکل اطلاعاتی عرضه کنید تا موجب تسریع انتشار گردد.

۲- برای ژنو: تلگرام مرجع الف اهمیت پیشنهاد تماس با اس. دی. استی / اس / ۱) در تلگرام مرجع ب را ضروری تر می‌کند و متشکر خواهیم بود اگر گیونینون سعی کند که در اولین فرصت به منظور تلاش جهت کسب اطلاعات مطمئن از نتایج سفر بختیار به عراق و هرگونه خبر دیگری درباره فعالیت‌های جاری بختیار با اس / تماس بگیرد. لطفاً ما را مطلع نگه دارید. (مشخصات اس. دی. استی برای بن، اشتوتگارت و آلمان ارسال می‌گردد).

۳- برای بن: ما همچنین به جزئیات تماس ت / ۱۹ با صادرکنندگان اسلحه و نقش سی / ۱۹ در تمام این جریان علاقه‌مندیم. از کجا سی / ۱۹ فهمیده است که یک کشور اروپای شرقی موافقت نموده که اسلحه کردها را تأمین نماید، تدارکات مزبور را چه کسی ترتیب می‌دهد، سلاحها چگونه قبل از تحویل به پرواز اجازه‌ای که سی / ۱۹ آن را فراهم می‌کند صادر می‌شوند؟

۴- پرونده: ۰۳۰۶۴۱۴ - ۲۰۱؛ ۰۲۱۲۱۴۹ - ۲۰۱، تا تاریخ ۱۱ آبان ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

۱- تلگرام بن ۸۵۹۱۲ سند شماره (۲۰) و تلگرام رئیس ۵۳۶۳۷۸ چنان که توضیح داده شده به قرارگاه تهران ارسال نشده است.

سند شماره (۲۳)

بازجویی از تام اهرن^۱

سی.ا. تومیک / ۱۹. نام نمی دانم.^۲ در برلین اقامت دارد. ممکن است یک آموزگار باشد. خود را یکی از رهبران عمده جامعه کردها در اروپا می داند. از یک خانواده سرشناس کرد است (ممکن است که این خانواده هم در ایران و هم در عراق شعباتی داشته باشد) مدت زیادی قبل از انقلاب در اروپا بوده و ممکن است که خانواده اش از مخالفان شاه بوده و در نتیجه او تبعید شده باشد.

غرض از تماس: خبرگیری از اوضاع کردستان بود. قرار بر این بود که سی / ۱۹ برای ما از افرادی که از تحولات کردستان آگاهی دست اول دارند، اطلاعات استخراج کرده یا آنها را به ما معرفی نماید. تصور می شود که او بود که یک رهبر کرد را که به اروپا سفر می کرد در شهر یور یا مهر ماه معرفی کرد. اسم او را به خاطر نمی آورم، اما تصور می شود که او برادر آن رهبر کردی باشد که احتمالاً در ماه مارس (اسفند یا فروردین) پس از انقلاب اعدام شد. با او یک یا دو ملاقات انجام شد که طی آنها وی ادعا کرد عراق به قوای کرد او در نزدیکی کرمانشاه کمک می کند.

سند شماره (۱)۳

سری ۱۱ خرداد ۱۳۵۸ اعضاء

به: تهران - رونوشت برای بخش خارجی / لس آنجلس

از: رئیس ۴۴۹۱۹۳

اخطار - شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - اس. دی. ترانزیت

عطف به: رئیس ۴۴۹۱۴۹

۱- هویت الف همایون روشائی است.^۵

هویت ب امیر روشائی است.^۶

هویت ج حسن روشائی است.^۷

۱- متن حاضر ترجمه بازجویی از تام اهرن رئیس قرارگاه سیا در تهران است که متن انگلیسی آن توسط خود وی ماشین شده است.
۲- در موقعی که این بازجویی انجام می گرفت اسناد سی. آ. تومیک - ۱۹ در دست نبود و ما نام وی را نمی دانستیم، اهرن هم در اینجا ادعا کرده که نام وی را نمی داند. البته بعدها ما نام وی را در میان اسنادی که از رشته ها تکمیل شدند، پیدا نمودیم.

۳- این پرونده مربوط به یکی دیگر از جاسوسان «سیا» است که در رابطه با کردستان به کار گرفته شده است. این فرد «همایون روشائی مقدم» با نام رمز اس. دی. ترانزیت / ۱ می باشد. او پیش از انقلاب در آمریکا به تحصیل مشغول بوده و پس از فارغ التحصیل شدن و پیش از آنکه عازم ایران شود، آموزشهایی از «سیا» می بیند. قصد «سیا» این بود که با توجه به رشته مهندسی «روشائی مقدم» در شرکت نفت استخدام شود و از منطقه خوزستان و صنعت نفت گزارش تهیه کند، ولی با توجه به یک ریشه کردی که وی داشته می تواند به کردستان برود و در مورد وضعیت کردستان گزارش تهیه نماید.

۴- تلگرام رئیس ۴۴۹۱۴۹ که سند حاضر به آن عطف شده در دست نیست.

۵- کنار این عبارت با خودکار نوشته شده «ت / ا» که مشخص می کند این فرد خود ت / ۱ است. توضیح آنکه ت / ۱ مخفف اسم رمز اس. دی. ترانزیت / ۱ است.

۶- کنار این عبارت با خودکار نوشته شده «برادر ت / ا» که در هوایمایی کشوری کار می کند.

۷- کنار این عبارت با خودکار نوشته شده «برادر ت / ا» که در آبادان کار می کند.

توضیح: با آنکه تلگرام مرجع این سند در دست نیست اما می توان با اطمینان گفت که متن آن درباره ت / ۱ و مشخصات وی منجمله برادرانش و خانواده اش می باشد ولی ذکر نام اس. دی. ترانزیت / ۱ و برادرانش به تلگرام دیگری (همین سند) موکول شده است. براساس این سند

۲- پرونده ۹۶۱۰۴۵-۲۰۱ تا تاریخ ۱۰ خرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۲)

سری - ۱۱ خرداد ۵۸ اعضا

از: بخش خارجه / لوس آنجلس ۲۰۵۰۲ به: فوری برای رئیس رونوشت با حق تقدم برای (تهران)
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. ترانزیت

عطف به: بخش خارجه / لوس آنجلس ۱۲۰۵۰۱

۱- هویات (عبارتند از): الف: همایون روشنی مقدم، ب: رحمت روشنی مقدم، ج: حسن روشنی مقدم

د: حسین روشنی مقدم

در اداره بررسی.....

۲- پرونده: ۹۶۱۰۴۵-۲۰۱ تا تاریخ ۱۱ خرداد ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۳)

سری - ۲۹ خرداد ۱۳۵۸ اعضا

از: بخش خارجی / لس آنجلس ۲۰۵۳۳ (به کفالت هگرآپ)

به: فوری رئیس رونوشت با حق تقدم برای تهران

هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - اس. دی. ترانزیت

عطف به: رئیس ۲۴۵۸۱۰۳

۱- در تماس ۲۸ خرداد با اس. دی. ترانزیت (ت / ا) او به پایگاه اطلاع داد که مشغول خرید هدایا برای

خانواده خود در تهران و فروش اتومبیل است. او عزیمت خود را صرفاً به این جهت به تأخیر انداخته که منتظر پاسخ قطعی از واشنگتن به این پرسش است که آیا با سازمان اطلاعات ایالات متحده همکاری خواهد داشت یا نه. اگر اظهار علاقه شود، او برای آموزش و یا برنامه‌های تخلیه اطلاعات در مدت لازم حاضر خواهد بود.

نام جاسوس سیا با نام رمز اس. دی. ترانزیت / همایون روشانی و نام دو تن از برادرانش امیر و حسن می‌باشد (در سند شماره ۲ نام «روشانی» به «روشنی» تصحیح می‌گردد).

۱- تلگرام مرجع بخش خارجه / لوس آنجلس ۲۰۵۰۱، فعلاً در دست نیست.

توضیح: سند شماره (۱) به تاریخ ۱۱ خرداد از طرف رئیس با رونوشت برای بخش خارجه قرارگاه لوس آنجلس برای تهران ارسال شده بود تا هویت اس. دی. ترانزیت / اعضای خانواده‌اش را اعلام بدارد. به طوری که از سند حاضر (شماره ۲) برمی‌آید قرارگاه لوس آنجلس که در جریان قرار گرفته و در ضمن عهده‌دار عمده عملیات و ارتباط با اس. دی. ترانزیت / در آمریکاست، اسمهای مندرج در سند شماره (۱) را تا حدی ناقص تشخیص داده و در صدد تصحیح برمی‌آید و در همان روز ۱۱ خرداد طی تلگرام لوس آنجلس ۲۰۵۰۱ (رئیس) را مخاطب قرار داده و این نکته را متذکر می‌شود و بر طبق قاعده اعلام هویت را به تلگراف بعدی یعنی تلگرام لوس آنجلس ۲۰۵۰۲ که همین سند شماره ۲ است موکول می‌کند. در نتیجه محرز می‌شود که نام حقیقی و صحیح جاسوس سیا (اس. دی. ترانزیت / ا)، همایون روشنی مقدم است.

۲- این تلگرام که سند حاضر به آن عطف شده فعلاً در دست نیست.

۲- همان طور که پایگاه طی مذاکره تلفنی با ت / ا در ۲۵ خرداد درخواست کرد، او در ۲۷ خرداد به برادر خود در آبادان تلفن نمود. همچنین در آخر هفته با خانواده خود در تهران نیز صحبت کرد. برادرش گفت که در شرایط فعلی ت / انمی بایست متوقع باشد قبل از ورود به کشور در شغل پیشنهادی در شرکت ملی نفت ایران استخدام شود، و متذکر شد این امر برای هر کارمندی در هر سطحی قطعی و غیر قابل تردید است. حتی کسانی که قبلاً توسط شرکت نفت برای آموزش به خارج فرستاده شده‌اند، نمی‌توانستند مطمئن باشند هنگام بازگشت شغلی خواهند داشت. برادرش توضیح داد که هیچ صاحب مقامی این مسئولیت را نخواهد پذیرفت، اما افزود که شانس ت / ا برای استخدام به دلایل زیر خیلی زیاد است: ت / ا پیش از این برای پالایشگاه آبادان کار کرده بود... بازگردد تا تقاضای استخدام مجدد در همان تشکیلات کلی نماید. خود برادر ت / ا یک عضو کمیته بوده و در تشکیل کمیته اصلی یازده نفری طرفدار انقلاب و طرفدار خمینی در پالایشگاه آبادان زمانی که خمینی هنوز در پاریس بود فعالیت داشت. برادر ت / ا کارمند اداره پالایش، طرح ریزی و مهندسی پالایشگاه آبادان است... او با استفاده از دوستان خود در کمیته‌های انقلاب به استخدام ت / ا در شرکت ملی نفت ایران کمک خواهد کرد. همچنین برادرش به عنوان یکی از مقامات شرکت نفت، توصیه کرد که ت / ا به حسن نریه... روی آورد و گفت که در صورت لزوم برای این امر یک توصیه‌نامه تهیه خواهد کرد.

۳- در مکالمه ت / ا با خانواده‌اش در تهران به وی اطلاع داده شد پدرش که یک مقام بازنشسته دولتی از وزارت ترابری است، می‌تواند از نفوذ جواد شهرستانی استفاده کند. جواد شهرستانی یکی از دوستان خمینی است و مشخصاً در مقامهای استانداری خراسان، استانداری کرمانشاه، وزارت راه و ترابری و استانداری تهران خدمت کرده است. بطوری که پدر ت / ا اظهار می‌دارد حدود یکسال پیش شهرستانی از مقام استانداری تهران استعفا داده بود ولی خمینی با او تماس گرفته تا این شغل را دوباره بپذیرد. از آنجائی که این پیشنهاد با خرده‌گیری افراد مشخص از اعضای کمیته انقلاب روبرو شد، انتصاب وی نیز کنار گذاشته شد، اما شهرستانی همچنان دوست خمینی است و خمینی گاهی با وی مسائلی را در میان می‌گذارد. این خانواده رابطه‌ای هم با رئیس پلیس قم زاگران (احتمالاً... گران) که نام اول وی مشخص نیست دارند. او نیز یکی از معتمدین و دوستان قدیمی خمینی است. ت / ا و خانواده‌اش درباره ترتیب یک گفتگوی شخصی با خمینی بهنگام بازگشت ت / ا در رابطه با کوششهایش برای استخدام صحبت کردند. خانواده ت / ا او را ترغیب کردند که باور نماید این گفتگو با ارتباطاتی که خانواده‌اش دارد، تجربه‌اش در آبادان، هوش آشکار وی و تحصیلاتش در مهندسی نفت امکان‌پذیر است. والدینش ادعا نمودند که خمینی و اطرافیان‌ش اغلب گفته‌اند که آنها فعالانه به دنبال حمایت ایرانیان جوان تحصیلکرده‌ای هستند که بتوان به ایشان اعتماد کرد و مشتاق بازگشت به ایران برای کار باشند.^۱

۴- پایگاه این امر که ت / ا پیش از بازگشت به ایران مقداری آموزش ببیند را بسیار اساسی می‌داند.

۱- البته بیشتر آنچه درباره رابطه شهرستانی و زاگران با امام از قول جاسوس سیانقل شده جعلی بوده و احتمالاً برای تحکیم موقعیت خود در نظر آریابانش و جلب اعتماد آنها بوده است.

توضیح: تا به اینجا فهمیده می‌شود که اس. دی. ترانزیت / ا فردیست که در آمریکا تحصیلاتش را تکمیل کرده و قصد دارد به ایران بازگردد. او پس از مدتی تماس با سیا در آمریکا می‌خواهد رسماً به عنوان یک عامل جاسوس به مملکتش بازگردد لذا امکانات آتی خود را من جمله محل اشتغال احتمالی خود، موقعیت برادرش و پدرش و از این قبیل را بازگو می‌کند.

آموزش وی نباید صرفاً به قول تلگرام مرجع «نوعی آموزش ارتباطات» برای تماس با سیا پس از اطمینان از اشتغال به کار خود باشد.

پایگاه ستاد را ترغیب می‌کند که شرایط فوق‌الذکر را با رعایت حق تقدم مرور نماید، زیرا که ت / ا به احتمال قریب به یقین نمی‌تواند بدون نوعی پشت‌گرمی به اینکه نسبت به او قطعاً علاقه داریم همچنان عزیمت خود را به تأخیر بیندازد، و چنین هم نخواهد کرد. به او می‌توان تا مادامی که آموزش طول می‌کشد دسترسی داشت، اما وی همچنان نگران سرانجام کارش است.

۵- پرونده: ۰۹۶۱۰۴۵-۲۰۱ تا تاریخ ۲۹ خرداد ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۴)

از: رئیس ۴۶۱۸۲۶
سری ۳۰ خرداد ۱۳۵۸ اعضا
به: فوری، بخش خارجی / لس آنجلس، رونوشت فوری برای تهران، دیرتک، آنتک
هشدار اطلاعاتی: شامل اس دی. ترانزیت.

عطف به: بخش خارجی / لس آنجلس ۲۰۵۳۳

۱- از تأکید تلگرام مرجع به اینکه برای تسریع عزیمت ت / ا امنیت عملیاتی ارتباطات به او آموزش داده شود، تقدیر می‌گردد. پاسخ برادرش در رابطه با دورنمای شغلیش، همان طوری بود که پیش‌بینی می‌شد. اما براساس این فرض که ت / ا به موقعیت جالبی در شرکت نفت دست خواهد یافت، پیش خواهیم رفت.

۲- پیشنهاد می‌شود که ت / ا توسط یک مربی از اداره آموزشهای تکنیکی دوره مخفی نویسی و سیستمهای ال. ام. آی را آموزش ببیند. مخفی نویسی چاره عملی ارتباطات / خواهد بود که از تهران به دور بوده و احتمالاً نمی‌تواند مکرراً ملاقاتهای منظم حضوری با مأمور قرارگاه تهران داشته باشد. همچنین پیشنهاد می‌شود تا به ت / ا آدرس عملیاتی^۳ داده شود، اما تعیین محل آنرا به پایگاه و ت / ا واگذار می‌کنیم. از آنجایی که وی مدتی در کالیفرنیا اقامت داشته، منطقی به نظر می‌رسد که دوستی در آنجا داشته باشد. اگر این مناسب است و یا اینکه پایگاه می‌تواند آدرس عملیاتی فراهم کند، لطفاً اطلاع دهید.
۳- دیرتک گوش به زنگ باشد که متعاقب تماس تلفنی ۷ یک مربی را با مأموریت موقت اعزام کند.

۱- این تلگراف عطف به سند قبلی یعنی سند شماره ۳ می‌باشد.

۲- سیستمهای ال. ام. آی شامل قلمها، کاغذها، جوهرها و مداد شیمیایی مخصوص برای نوشتن گزارشهای نامرئی و ظهور آنها می‌باشند. که دوستی در آنجا داشته باشد. اگر این مناسب است و یا اینکه پایگاه می‌تواند آدرس عملیاتی فراهم کند، لطفاً اطلاع دهید.

۳- گاهی اوقات تماس حضوری و یا تلفنی با جاسوسان به لحاظ امنیتی امکان ندارد. در این صورت برای تماس با منبع از این روش استفاده می‌شود که آدرسی را در یکی از شهرها به جاسوس مربوطه می‌دهند. این آدرس می‌تواند آدرس یکی از خانه‌های امن «سیا» و یا آدرس یکی از جاسوسان دیگر «سیا» باشد. به این ترتیب بدون اینکه با جاسوسان تماس گرفته شود و امنیت وی به خطر بیفتد، وی به آدرس داده شده نامه می‌نویسد، اطلاعات را می‌دهد و از طریق نامه دستورالعملها را می‌گیرد. به این آدرس اصطلاحاً آدرس عملیاتی گفته می‌شود (برای توضیحات بیشتر به سند شماره ۶ مراجعه شود).

لطفاً در اسرع وقت تاریخهایی را که برای آموزش معین گردیده به دیر تک^۱ را برای دیر تک تهیه نمائید. بدهید. (کمی فرصت اولیه برای تسهیل رزرو هواپیما که در حال حاضر با ترتیب فرود هواپیماهای -دی. سی - ۱۰ مغشوش شده، موجب قدردانی می گردد) به علاوه درخواست می کنیم که فرم درخواست ۲۳۰ را برای دیر تک تهیه نمایید.

۴- متأسفیم که به سبب برنامه کاری فوق العاده سنگین، مربی آموزش مخفی، فوراً در دسترس نیست. مردادماه نزدیکترین فرصتی است که می توان ترتیب امر آموزش را داد. از آنجایی که مهم است هرچه زودتر ت / ا را دست به کار کنیم، درخواست می شود به ت / ا تعلیمات اصول حرفه ای و گزارش نویسی داده شود.

(لطفاً توجه کنید که مشکلات ما در رابطه با تأمین معلم آموزش مخفی، به هیچ وجه اعتنای ما را به استعداد ت / ا به عنوان یک عامل تقلیل نمی دهد. کمبود معلم مشکلی است که بر آموزش بسیاری از منابع ذخیره جدیدالاستخدام تأثیر دارد).

۵- به نظر ما اساس آموزش فنون حرفه ای، باید امنیت عملیاتی در اجرای ملاقاتهای حضوری خصوصاً ملاقات در اتومبیل^۳ باشد، چرا که با اوضاع کنونی اینها رایجترین نوع ملاقات با عوامل در تهران هستند. او باید از روشهای ارتباطات منظم و اضطراری مطلع گردد، اما پیامهای تلفنی با رمز آشکار نیز برای اعلام ملاقاتهای بدون برنامه باید تعلیم داده شوند. نظر به احتمال استقرار وی در آبادان، این جنبه ممکن است خصوصاً مناسب باشد. بعلاوه پیشنهاد می شود که آموزش نظری و عملی در مراقبت و کشف مراقبت (چه با وسیله نقلیه و چه بدون آن) و همچنین آموزش علائم و پیام انداختنها^۴ به وی عرضه گردد. ۶- پیشنهاد می شود که یک ملاقات اولیه با مأمور قرارگاه تهران ترتیب داده شود تا ت / ا بتواند همین که در شغل جدید مستقر شد، تماس بگیرد، به نظر ما ت / ا این ملاقات را با علامت رمز آشکار مناسب اعلام کند. خواستار نظریات بیشتر پایگاه درباره بهترین طریقه سرهم کردن یک طرح ارتباطی برای ت / ا هستیم.

۷- برای تهران: لطفاً محل سوار کردن به اتومبیل را همراه با هرگونه پیشنهاد در این رابطه با ذکر درجه اولویت فوری در اختیار لوس آنجلس قرار دهید.

۱- دیر تک، اداره مدیریت تکنیکی «سیا» می باشد. آتک هم شعبه ای از این اداره است که در سفارت آمریکا در آتن قرار دارد.

۲- احتمالاً این فرم، فرم درخواست مربی آموزشهای فنی می باشد.

۳- مسئله ملاقات در اتومبیل مفصلاً در سند شماره ۵ شرح داده می شود. اما مختصراً باین صورت است که از قبل محلی و زمانی مشخص می شود و در آن ساعت مأمور «سیا» می آید و جاسوس را سوار ماشین کرده و اطلاعات را از وی می گیرد. ۴- پیام انداختنها به این صورت است که محلی از قبل مشخص می شود و جاسوس مطالبی را که می خواهد گزارش بدهد در ساعت مشخص در آن محل انداخته و بعد مأمور سیا می آید و آن را برمی دارد بدون اینکه اصلاً با جاسوس مزبور تماس برقرار کند. به عنوان مثال مأمور سیا ماشین خود را در محلی که جلب توجه نکند پارک کرده و شیشه آن را پایین می کشد، جاسوس مزبور با رد شدن از کنار ماشین نوشته ها را درون ماشین انداخته و از محل دور می شود.

توضیح: این سند عطف به سند شماره ۳ می باشد. مشاهده می شود که در این سند با بکارگیری اس. دی. ترانزیت / ا به عنوان جاسوس موافقت شده و قرار است مربی برای آموزش وی از اداره مدیریت تکنیکی سیا اعزام شود. همچنین برای تماس با ت / ا وقتی که وی به تهران می آید قرار شد به وی ابزار و ادوات مخفی نویسی بدهند و آدرسی هم در کالیفرنیا به وی بدهند تا بتواند مطالب خود را به صورت مخفی نوشته و بعد به آن آدرس که در حقیقت خانه امن سیا می باشد، پست نماید. کالیفرنیا از آن جهت انتخاب شده که ت / ا مدتی در آنجا بوده و در نتیجه طبیعی به نظر می رسد که در آنجا دوستی داشته باشد که بخواهد با وی مکاتبه نماید.

۸- پرونده: ۹۶۱۰۴۵-۲۰۱ تا تاریخ ۳۰ خرداد ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سند شماره (۵)

از تهران ۵۳۵۰۶ (به کفالت بیلینسکی)^۱ سری ۳۱ خرداد ۵۸ اعضا

به: فوری بخش خارجی / لوس آنجلس رونوشت با حق تقدم برای رئیس

اخطار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. اس. دی. ترانزیت

عطف به: الف - رئیس ۴۶۱۸۲۶، ب - بخش خارجی / لوس آنجلس ۲۰۵۳۳

۱- محل سوار شدن به اتومبیل برای اس. دی. ترانزیت /:

۲- منطقه کلی: درون منطقه‌ای که کاملاً به شکل مثلثی است که ضلع جنوبی آن خیابان عباس‌آباد، ضلع غربی آن خیابان بخارست و ضلع دیگر آن یک جاده چهار خطه بدون نام که بین میدان آرژانتین و بزرگراه شاهنشاهی قرار دارد. در این صورت میدان آرژانتین در رأس شمالی آن واقع می‌شود.

۳- منطقه جزئی: با رفتن به سمت شمال خیابان بخارست از خیابان عباس‌آباد به طرف میدان آرژانتین در اولین تقاطعی که چراغ راهنمایی دارد (پس از گذشتن از تقاطع اصلی عباس‌آباد - بخارست) در سمت راست، خیابان هشتم واقع است طرف مقابل تقاطع خیابان هفتم است. خیابان هشتم بین بخارست و خیابان بدون اسم اشاره شده در پاراگراف ۱ قرار دارد اما از نزدیکی محل پیوستن خیابان بدون اسم و بزرگراه شاهنشاهی هم عبور می‌کند. اس. دی. ترانزیت / باید نزدیک انتهای شرقی خیابان هشتم طرف جنوبی آن بایستد از آنجایی که نامگذاری دوباره خیابانها در جریان است / باید متوجه باشد که خیابان هشتم اولین تقاطعی است که در شمال تقاطع بخارست و عباس‌آباد چراغ راهنمایی قرار دارد.^۳

۴- تصور می‌شود که باید شماره تلفن قرارگاه (۸۳۰۳۹۹) تکرار می‌شود (۸۳۰۳۹۹) به منظور تماس با رمز باز برای ترتیب دادن یک تماس داده شود. چون دیدارهای وی از تهران احتمالاً متناوب خواهند بود، پیشنهاد می‌شود که به مأمور مربوطه راهی عرضه کند تا بدین در پاسخ تماسش بوی تلفن کند و با استفاده از رمز باز روز و ساعت ملاقات مقرر گردد. در صورت امکان او می‌تواند رأس زمان معینی در تهران منزل یکی از اقوامش برای تماس با مأمور مربوطه باشد.^۴

۵- پرونده: ۹۶۱۰۴۵-۲۰۱ تا تاریخ ۳۱ خرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

۱- هرگاه رئیس قرارگاه به عللی در قرارگاه نباشد، قائم‌مقام وی عهده‌دار امور مربوطه است. در این تاریخ هم رئیس قرارگاه در تهران نبوده و بیلینسکی به کفالت وی امور را انجام می‌داده است.

۲- سند حاضر عطف به شماره (۳) و سند شماره (۴) می‌باشد.

۳- اصل نقشه‌ای را که جاسوسان برای عملیات خود مورد استفاده قرار داده بودند و بعد در جریان اشغال لانه جاسوسی رشته رشته شد تکمیل گردیده و همه سایر استاد در این کتاب آمده است.

۴- تلفن عملیاتی قرارگاه تلفنی است که فقط برای قرارهای ملاقات با جاسوسان از آن استفاده می‌شده است. البته مکالمه با رمز صورت می‌گرفته به طوری که اگر کسی تلفن را گوش کند متوجه اصل قضیه نشود.

سند شماره (۶)

سری

تاریخ: ۱۵ تیر ۱۳۵۸ اعضاء

از: بخش خارجی / لس آنجلس ۲۰۵۸۱ (به کفالت هگرآپ)

به: با حق تقدم تهران، رئیس رونوشت برای دیرتک، آتتک

هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - حساس اس. دی. ترانزیت

عطف به: الف - دیرتک ۵۳۲۷۰، ب - رئیس ۴۴۹۸۰۸، ج - بخش خارجی / لس آنجلس ۲۰۵۷۷

د - تهران ۱۵۳۵۰۶

۱- در (۱۵ تیر) اس. دی. ترانزیت (ت - ا) برای نوبت ماقبل آخر با هگرآپ در لس آنجلس ملاقات نمود. (آخرین ملاقات در ساعت ۱۵ روز ۱۸ تیر است) او تمام مقدمات عزیمت را تکمیل نموده، به استثنای بسته بندی تعدادی کتاب که به دوستش واگذارده تا بعداً برایش بفرستد. وی هنوز اتومبیل را نفروخته، اما عصر همان روز همراه خریدار عازم بانک بودند. او از (موضوع) تلگرام مرجع ب مطلع شد. از اینکه انتظام دیگر در مقام معاونت نخست وزیر نبود، اظهار تعجب کرد. او گفت دستیار دیگری که به جای انتظام خواهد نشست (حسن؟) صباغیان دوست خانوادگیشان که سخنگوی سابق نخست وزیر است، خواهد بود. در مورد برادرش که قرارها را صورت داده بود (وی گفت که) او از طرف خانواده واکنش نشان می دهد، نه خود. ت - ا گفت که دسترسی خاصی به وی ندارد، اما از آن نوع برادرهایی است که خلیها دوستش دارند و در برآوردن احتیاجات خانوادگی فعال است. از توجه به اعضاء خانواده ت - ا، رابطها و دوستانشان تا هنگامی که ت - ا عملاً با قرارگاه تماس پیدا نکرده چشم پوشی شد.

۲- درباره مخفی نویسی: هگرآپ آخرین نامه آزمایشی را از فلور مأمور دیرتک توسط نامه سفارشی در تاریخ (۱۳ تیر) دریافت داشت. ت - ا در اتومبیل با نتایج عالی نامه را ظاهر کرد. او در مورد سهولت ظهور پیام اطمینان داد. پایگاه از این کمک افزوده که شواهدش در پاراگراف چهار تلگرام مرجع الف مرور شدند، تقدیر می کند، تنها یک مورد جهت استفاده در متن ظاهری افزوده گشت. این در صورت پیش آمدن واقعه غیرمحمتملی است که ت - ا تحت فشار مجبور شود که آدرس عملیاتی^۲ را بنویسد. نامه شامل این جمله خواهد بود «نوشته را نفرست، زیرا که من دیگر قصد ندارم به مدرسه بازگردم» هویت الف (تلگرام مرجع) آدرس عملیاتی است تا ت - ا در صورتی که بخواهد به کالیفرنای جنوبی نامه بنویسد، از آن استفاده کند.

۳- در مورد ارتباط تلفنی: شماره تلفن مذکور در پاراگراف چهار مرجع د به عنوان راه دیگر تماس با قرارگاه به ت - ا داده شد. در مورد این نحوه تماس احتمالی اگر ت - ا تلفن کند می گوید که من ما یک هستم آیا می توانم با چارلز صحبت کنم؟ وقتی چارلز پای تلفن می آید، تعارفاتی را رد و بدل می کند و سپس متذکر می شود که آنها باید برای صرف قهوه یا چای به هم بیوندند، محل تماس در مکان سوار کردن او به

۱- تلگرامهای مرجع الف و ب و ج هنوز به دست نیامده اند. تلگرام مرجع د (تهران ۵۳۵۰۶) سند شماره (۵) می باشد.

۲- آدرس عملیاتی موقعی به کار می رود که تماس حضوری با جاسوسان مشکل یا غیرممکن باشد، در این صورت از مکاتبه مخفی استفاده می شود. بدین ترتیب که آدرس یکی از خانه های امن سیا به جاسوس مربوطه داده می شود و او هم با مکاتبه با این آدرس اطلاعات مورد نظر را به سازمان سیا منتقل می دهد. در نوشتن این گونه نامه ها از قلم و کاغذهای مخصوص استفاده می شود و متن نامه عموماً دارای یک متن ظاهری است که در آن از مسائل عادی بحث شده و یک متن مخفی نیز دارد که پس از تحولات شیمیایی لازم ظاهر می شود.

ماشین که در تلگرام مرجع ذکر شده می باشد. هر محل دیگری که به وسیله یکی از دو طرف مکالمه ذکر شود. بی معنی خواهد بود و نباید به آن اعتنا شود، چراکه مطرح کردن آن فقط به قصد مکالمه می باشد زمان و ساعت ملاقات می تواند به وسیله هر یک از دو طرف پیشنهاد شود و در تلفن توافق شود. مهم نیست که بر سر چه چیزی توافق شود، زمان و ساعت ملاقات ۲ روز و ۲ ساعت قبل از موعد توافق شده است، یعنی اگر بر سر ساعت ۱۰ (۲۲) روز دوشنبه توافق شود ملاقات در اتومبیل ساعت ۸ (۲۰) شنبه خواهد بود. ت -۱ این سیستم ۲-۲ ساده را حفظ کرده است. در موردی که قرارگاه بخواند به ت -۱ تلفن کند، این امر لزوماً قبل از تماس باید قرار گذاشته شده باشد. زمان تماس براساس همان سیستم ۲-۲ خواهد بود. اگر به ت -۱ اطلاع داده شود که با او تماس گرفته خواهد شد، روز و ساعت تماس باید به وی داده شود. او ترتیبی خواهد داد که در موعد مقرر برای تماس در منزل والدینش باشد. شماره تلفن تماس «هویت ب» می باشد و تماس گیرنده باید «هویت ج» را سراغ بگیرد. اگر تماس به فارسی روان صورت بگیرد، عالی است. ۴- در مورد ملاقات درون اتومبیل: ت -۱ درخواست نمود که اولین موعد ملاقات در اتومبیل روز ۲۹ تیر تکرار می شود، ۲۹ تیر در ساعت ۲۱ و اگر نشد ساعت ۲۲ باشد. اگر این ملاقات انجام گرفت او اول و پانزدهم هر ماه میلادی بعد رجوع خواهد کرد. ملاقات در همان محل سوار اتومبیل شدن همواره در ساعت ۲۱ و اگر نشد ساعت ۲۲ خواهد بود. او حداکثر برای ده دقیقه در محل خواهد ماند. ت -۱ سعی خواهد کرد که در دست چپ یک کیف خرید کوچک بگیرد و در دست راست یک روزنامه خواهد داشت. او گرمکن یقه اسکی سیاه و شلوار جین آبی می پوشد (فوت اخیر یکی از بستگانش، این لباس را موجه می سازد). او عینک سنگین قاب شاخی با شیشه های روشن می زند. او از تقاطع اصلی عباس آباد - بخارست به محل سوار شدن به اتومبیل روانه می شود. او محل را می شناخت و گفت که قبل از ملاقات با ماشین برادرش به نزدیکی محل خواهد رفت تا مطمئن شود آنجا را کاملاً به خاطر دارد.

۵- ت -۱ دقیق و باهوش است، دستورات را بدون هیچ سؤالی می پذیرد و راهنمایی هایی که قبلاً به وی داده شده به خوبی تکرار می کند. او سریعاً می خواهد تماس بگیرد تا هرچه زودتر کارش را شروع کند. او توانایی خودش و سایر جوانب عملیاتی را مورد تردید قرار نمی دهد. پایگاه آخرین ملاقات را انجام خواهد داد و اگر وقایع، ضرورت خبردهی بوسیله پایگاه را ایجاب کند، به اطلاع مخاطبین خواهیم رساند. او برای ساعت - ۱۰ روز ۱۹ تیرماه بلیط دارد. موفق باشید.

۶- پرونده: ۰۹۶۱۰۴۵ - ۲۰۱ تا ۱۵ تیرماه ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۷)

از: بخش خارجه / لوس آنجلس ۲۰۵۸۲ (به کفالت هگرآپ)
 به: با حق تقدم به تهران، رئیس رونوشت برای دیرتک، آتتک
 هشدار: شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است..... اس. دی. ترانزیت
 عطف به: بخش خارجه / لوس آنجلس ۱۲۰۵۸۱
 ۱- هویت الف - پروفیسور رابرت ام. کارتر، دانشگاه کالیفرنیا جنوبی ساختمان تایلر، خیابان

..... شماره ۳۶۰۱، لوس آنجلس، کالیفرنیا ۱۹۰۰۰۷

هویت ب - ۵۵۷۷۰۵ تکرار می شود ۵۵۷۷۰۵

هویت ج - همایون^۳

۲- پرونده: ۰۹۶۱۰۴۵-۲۰۱ تا تاریخ ۱۵ تیر ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سند شماره (۸)

از: بخش خارجی / لس آنجلس ۲۰۵۸۹ (به کفالت گلگروف) سری ۲۰ تیرماه ۱۳۵۸ اعضاء

به: با حق تقدم تهران رونوشت برای رئیس

هشدار اطلاعاتی: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - حساس. اس. دی. ترانزیت

عطف به: الف - بخش خارجی / لس آنجلس ۲۰۵۸۱، ب - بخش خارجی / لس آنجلس ۲۰۵۳۳

۱- در تاریخ ۱۸ تیر جلسه نهایی و مختصر با اس. دی. ترانزیت (ت - ا) برگزار شد و نتیجه این بود که

ت - ا اطلاع داد تا ۲۴ تیرماه لس آنجلس را ترک نخواهد کرد. تمام مقدمات ملاقاتها به همان صورت باقی

می ماندند. علت تعویق سفر، تلفن یکی از نزدیکترین دوستان ت - ا بود که اطلاع داد پدرش اخیراً از تهران

آمده است. پدر وی که یک تیمسار (پلیس) به نام شهرستانی است و اسم کوچکش مشخص نیست، اخیراً

توسط دولت فعلی زمانی که به سن ۵۵ سالگی رسید، بازنشسته شد. این مرد دو پسر عموی دیگر دارد:

یکی با همان نام خانوادگی که وزیر جدید راه و ترابری و دارای سایر مشاغلی که در پاراگراف سوم تلگرام

مرجع ب ذکر شده بوده است. آن طور که ت - ا می گوید او آخرین شغلش ریاست پلیس راه بوده است. از

آن مهمتر او دوست نزدیک رئیس پلیس قم است که در پاراگراف سوم تلگرام مرجع «ب» به عنوان دوست

خانواده ت - ا از وی نام برده شده است. ت - ا ضمن حضور در شامی که ۱۹ تیرماه به آن دعوت شده بود،

خواست که خروجش را تا پرواز بعدی هواپیمایی ملی ایران به تعویق بيفکند تا فرصت داشته باشد از

شهرستانی برای رئیس پلیس قم توصیه نامه و معرفی نامه درخواست کند.

۲- ت - ا اشکالی نمی دید که اولین ملاقاتش در اتومبیل در تاریخ ۲۹ تیرماه باشد و در محل حاضر

خواهد بود.

۳- پرونده ۰۹۶۱۰۴۵-۲۰۱ تا تاریخ..... تیرماه ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

۱- با توجه به هویت الف در سند شماره (۶) که آدرس عملیاتی برای مکاتبه مخفی بود مشخص می شود که صاحب این آدرس یعنی آقای رابرت ام، کارتر از اساتید دانشگاه کالیفرنیا جنوبی از عوامل سیا می باشد.

۲- هویت ب در سند شماره (۶) مربوط به شماره تلفن منزل والدین اس. دی. ترانزیت بوده که در اینجا شماره اش مشخص شده است.

۳- هویت ج در سند شماره (۶) مربوط به نامی بوده که مأمور سیا در تماس با شماره فوق می بایست بخواهد با او صحبت کند.

۴- تلگرام مرجع الف سند شماره (۶) می باشد و تلگرام مرجع ب به دست نیامده است.

سند شماره (۹) ۱

سری ۲۱ تیر ۱۳۵۸ اعضا

از: رئیس ۴۷۴۹۹۸ به: بخش خارجه / لوس آنجلس رونوشت با حق تقدم برای تهران

عطف به: بخش خارجه / لوس آنجلس ۲۰۵۸۹

موضوع: اس. دی. ترانزیت

۱- ما به هرگونه خبری که ممکن است شهرستانی درباره اوضاع ایران داشته باشد، علاقه وافری داریم. اگر ممکن باشد در مدت کوتاهی که احتمالاً از اقامت ت / ا در ناحیه لوس آنجلس باقیمانده میل داریم او اطلاعات شهرستانی درباره موضوعات مندرج در ذیل را تخلیه نماید. ت / ا خودش باید موضوعات خصوصاً آنهایی را که به قم مربوط می شوند در خاطر نگاه دارد، چرا که پس از دیداری که مطرح شده (در تلگرام مرجع اشاره گردید) در موقعیتی خواهد بود که می تواند جواب دهد. برای تهران: نظر به آنکه دیگر چیزی به عزیمت ت / ا از آمریکا نمانده اگر بخش خارجه / لوس آنجلس قادر نبود درخواستهای ذیل را برآورد شما اطلاعات درباره ملاقات با تیمسار شهرستانی را پس از برقراری مجدد تماس در تهران تخلیه نمایید.

۲- نکات خواسته شده بدین قرارند:

الف: بنا به گزارشهای مطبوعات دولت موقت سعی نموده سر تیب عزیزالله رحیمی فرمانده صریح البیان دژیانی ارتش را اخراج کند، اما آیت الله خمینی مانع امر شد و این موجب ضربه قابل ملاحظه ای به دولت شد. وزیر دفاع ریاحی و رئیس ستاد نیروی زمینی، فرید، هر دو گفته اند که از دستور خمینی اطاعت خواهند نمود. خواهان اظهار نظر منبع درباره قضیه ریاحی هستیم. آیا رحیمی سعی دارد خود را در موقعیتی قرار دهد که جای ریاحی یا فرید را بگیرد؟ رحیمی در ارتش از چه اندازه پشتیبانی برخوردار است؟

ب: موقعیت گروههای همافر چگونه است؟ آیا آنها متحد با مجاهدین خلق هستند؟ آیا آنها در حال سلب حمایت خود از خمینی هستند؟

ج: کمیته های درون ارتش: آیا ساخت یا سلسله مراتب فرماندهی وجود دارد؟ آیا آنها توسط فردی یا گروهی معرفی یا انتخاب می شوند؟ هیچ رهبر برجسته ای از آنها دارد بیرون می آید؟ درباره رابطه مدنی با کمیته ها اظهار نظر شود. رابطه بین کمیته های نظامی و غیر نظامی چگونه است؟

ه: اظهار نظر درباره انفجار جاری در لوله های نفت: آیا منبع درباره مشکلات کارگری در حوزه های نفتی چیزی می داند؟ درباره اعتراضات اعراب در خوزستان چطور؟

و: آیا عراقیها فعالانه در مشکلات خوزستان دخالت دارند؟

ز: آیا او هیچ خبری از فعالیتهای قبیله قشقایی دارد؟

کمیته ها

ح: آیا رؤسای کمیته ها مستقیماً به خمینی دسترسی دارند یا اینکه باید از طریق کمیته مرکزی تهران اقدام کنند؟ یا از طریق شورای انقلاب اسلامی؟

ط: آیا جدا از کمیته‌ها نیروی دیگری در حال شکل گرفتن برای تشکیل پلیس و سایر نهادهاست؟ آیا منبع می‌تواند نوع بعضی از تخصصاتی را که بین کمیته‌ها و دیگران روی می‌دهد و اکنون به نظر می‌رسد از شهرستانها مکرراً گزارش آنها می‌آید توصیف کند؟

ی: تشکیلات ستاد خمینی را توصیف کنید. آیا ستاد او واقعاً در مدرسه فیضیه قرار دارد؟ یا اینکه او از ساختمانهای دیگری استفاده می‌کند؟ نحوه تشکیلات محافظان چگونه است؟ آیا تعلیم دیده‌اند؟ توسط چه کسی؟ آنها چه کسانی هستند؟ آیا نوعی دفتر مدیریت هم دارند؟ چه کسی آن را اداره می‌کند؟ س: تمام جزئیات ممکنه درباره افرادی که بلافاصله پیرامون خمینی هستند تهیه کنید. چه کسی بیشتر اوقات با اوست؟ آیا هیچ یک از کسانی که ذیلاً نامبرده می‌شوند، به طور مرتب نزد او می‌روند و اگر آری لطفاً هرگونه جزئیات ممکن درباره آنها و رابطه‌شان با خمینی را تهیه کنید: پسرش احمد، دامادش اشراقی، بهشتی، بنی صدر، خلخالی، لاهوتی، ملکوتی، منتظری. رابطه خمینی با فداییان اسلام چگونه است؟ آیا خلخالی رهبر آن است؟ مقاصد فداییان اسلام چیست؟ چه تعداد عضو دارد؟

ع: لطفاً رابطه بین خمینی، شریعتمداری، گلیایگانی و مرعشی نجفی را توصیف کنید. آیا هریک از این آیت‌الله‌های اخیر برای خود ستاد دارند؟ آیا خودشان محافظ دارند؟ آیا بین گروههای مختلف محافظان خصومت وجود دارد؟ گروههای مختلف محافظان به چه اندازه هستند؟

ف: آیا شورای انقلاب اسلامی در تهران قرار دارد یا در قم؟ در رأس آن چه کسی است؟ هر چند وقت یک بار جلسه دارد؟ آیا به طور منظم با خمینی ملاقات دارد؟

ص: خمینی در ملاقاتهای کوچک چه کسانی را می‌پذیرد؟ چگونه افراد ترتیب دسترسی به خمینی را می‌دهند؟ شخص باید چه موقعیتی داشته باشد تا بتواند او را ملاقات کند؟

ق: وضع فعلی سلامتی خمینی چگونه است؟

ر: جانشین احتمالی خمینی در صورت مرگ وی چه کسی خواهد بود؟ آیا حدسی درباره اینکه امکاناً در قم چه روی خواهد داد زده می‌شود؟ فعالان عمده ممکن است چه کسانی باشند؟ ش: آیا در قم واحد سپاه پاسداران هست؟ چند نفر آنها آنجا هستند؟ آیا تعلیم دیده‌اند؟ توسط چه کسی؟

ت: تصور می‌شود سپاه جامگانی که با رحیمی هستند نوعی ارتباط خاص با خمینی داشته باشند. آنها چه کسانی هستند؟ چه کسی آنها را آموزش داده؟ چند نفر هستند؟ به چه کسانی وفادارند؟

ک: وضع امنیتی در قم چگونه است؟ تا چه حدی (قم) برای بیگانگان قابل دسترسی است؟ آیا پلیس مسئول امنیت قم است یا مجاهدین یا پاسداران انقلاب؟ ارتباط آنها با یکدیگر چگونه است؟

ل: در چه نوع حوادثی تروریستها دست دارند؟ آنها چه کسانی هستند؟ بعد از دستگیری آنها به چه نوع مجازاتهایی محکوم می‌شوند؟ آیا کشور خارجی با تروریستها همدست است یا از آنها حمایت می‌کند؟

۴- امیدواریم مطالب فوق مفید باشند. می‌دانیم که منبع قادر نخواهد بود همه نکات فوق را برآورده سازد، با این وجود او باید آنها را برای..... به خاطر بسپارد.

۵- پرونده: ۰۹۶۱۰۴۵ - ۲۰۱ تا تاریخ ۲۱ تیر ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۱۰)

سری ۳ مرداد ۵۸ اعضاء

از: رئیس ۴۸۲۳۷۹ به: فوری تهران رونوشت بخش خارجی / لوس آنجلس

اخطار - شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. اس دی ترانزیت

عطف به: الف - تهران ۵۳۷۶۵ ب - بخش خارجی / لوس آنجلس ۲۱۵۸۱ ج - تهران ۱۵۳۵۰۶

۱- فرد مورد اشاره تلگرام مرجع الف که تماس گرفت اس. دی. ترانزیت / است. آنچه در ذیل می آید طرح تماس بود:

الف: ارتباط تلفنی: ت / ا با شماره تلفن عملیاتی قرارگاه، ۸۳۰۳۹۹ تکرار می شود ۸۳۰۳۹۹ تماس خواهد گرفت و می گوید «سلام، من ما یک هستم، می توانم با چارلز صحبت کنم» هنگامی که چارلز پای تلفن می آید او تعارفاتی را رد و بدل می کند و آنگاه می گوید که باید برای صرف قهوه یا چای ملاقات کنند. مکانی که برای تماس ذکر می شود محل سوار شدن به اتومبیل خواهد بود که در زیر توضیح داده شده است. هر محل دیگری را که یکی از دو طرف ذکر کند بی معنی بوده و باید به آن اکتفا نشود، چرا که مطرح کردن آن فقط به قصد مکالمه است. یکی از طرفین فقط به قصد مکالمه است. یکی از طرفین می تواند تاریخ و محل را پیشنهاد نموده و در تلفن بر سر آن توافق گردد. مورد توافق مهم نیست، تاریخ و محل (قرار) دو روز و دو ساعت جلوتر از آنچه که مقرر گردیده می باشد، یعنی اگر دوشنبه ساعت ۲۲ مورد توافق قرار می گیرد ملاقات در اتومبیل شب ساعت ۲۰ خواهد بود. در صورتی که قرارگاه بخواهد بات / تماس بگیرد، ترتیب این امر باید توسط نوشته مخفی یا در ملاقات حضوری از قبل داده شود. زمان تماس بر همان اساس ۲-۲ (ساعت و روز جلوتر) مبتنی خواهد بود. اگر به ت / ا گفته شود که با او تماس خواهند گرفت، تاریخ و زمان آن باید داده شود. او ترتیبی می دهد که در مورد مقرر برای تماس در منزل والدینش باشد. شماره ای که باید با آن تماس گرفته شود هویت الف بوده و تماس گیرنده باید هویت ب را سراغ بگیرد. بهترین حالت این خواهد بود که تماس به فارسی صورت پذیرد.

ب: ملاقات در اتومبیل: ت / ا درخواست کرده بود که اولین روز ملاقاتش در اتومبیل ۲۹ تیر تکرار می شود و ۲۹ تیر رأس ساعت ۲۱ و اگر نشد ۲۲ باشد. اگر این تماس حاصل نشد او اول و پانزدهم هر ماه میلادی بعد آن رجوع خواهد کرد. ملاقات در همان محل سوار شدن به اتومبیل همواره در ساعت ۲۱ و ۲۲ خواهد بود. او در محل حداکثر ده دقیقه منتظر خواهد ماند. ت / ا سعی خواهد کرد که در دست چپ یک کیف خرید کوچک بگیرد و در دست راست یک روزنامه خواهد داشت. او گرمکن یقه اسکی سیاه و شلوار جین آبی می پوشد. او عینک سنگین قاب شاخی با شیشه های روشن می زند و از تقاطع اصلی عباس آباد بخارست به طرف محل سوار شدن به اتومبیل روانه می شود. وی محل را می شناخت و گفت که

۱- از سه تلگرامی که سند حاضر به آن عطف شده است تلگرام ج سند شماره (۵) و تلگرام ب سند شماره ۶ است، تلگرام الف در دست نیست. توضیح: به طوری که از جمله اول پاراگراف ۱ و از پاراگراف ۲ و مراجعه به اسناد شماره (۵) و (۶) که طرحهای تماس هستند دریافت می شود اس. دی. ترانزیت در اولین روزهای مرداد ماه به تهران بازگشته و مطابق طرح مقرر با قرارگاه سیا در تهران تماس گرفته است، ولی احتمالاً مقداری از اسناد غیر لازم پرونده ای که طرحهای تماس در آن قرار داده می شده مطابق برنامه های عادی قرارگاههای سیا از بین برده شده که در ضمن آن اسناد اضافی سندهای طرح تماس با اس. دی. ترانزیت نیز بوده است. لذا قرارگاه تهران نمی تواند در تماس تلفنی جاسوس ترتیبات لازم را تشخیص دهد و با تلگرام مرجع الف موقوف را به مرکز گزارش می کند و رئیس هویت فردی را که تلفن کرده اعلام و طرح تماس را عیناً یاد آوری می کند.

قبل از ملاقات، با اتومبیل برادرش به نزدیکی محل خواهد رفت تا مطمئن شود آنجا را کاملاً به خاطر دارد. منطقه کلی این محل درون منطقه مثلثی شکلی است که خیابان عباس آباد ضلع جنوبی آن، خیابان بخارست ضلع غربی و یک جاده بدون نام چهار خطه که بین میدان آرژانتین و بزرگراه شاهنشاهی قرار دارد (ضلع دیگر آن) است. در این صورت میدان آرژانتین رأس شمالی مثلث واقع می‌شود. جزئیات منطقه با رفتن سمت شمال خیابان بخارست از خیابان عباس آباد به طرف میدان آرژانتین در اولین تقاطعی که چراغ راهنمایی دارد. (پس از گذشتن از تقاطع اصلی عباس آباد - بخارست) سمت راست خیابان هشتم قرار دارد. طرف مقابل تقاطع خیابان هفتم است. خیابان هشتم بین خیابان بخارست و خیابان بدون اسم فوق‌الذکر واقع است اما آنرا در نزدیکی تقاطع خیابان بدون اسم و بزرگراه شاهنشاهی قطع می‌کند. ت / ا باید نزدیک انتهای شرقی خیابان هشتم در طرف جنوب آن بایستد. از آنجایی که خیابانها دوباره نامگذاری می‌شوند، باید روی این نکته توجه شود که خیابان هشتم اولین تقاطعی است که در شمال تقاطع بخارست و عباس آباد چراغ راهنمایی دارد.

۲- اگر تلگرافهای مرجع و دیگر مطالب مربوط به اس. دی. ترانزیت / از بین رفته‌اند اطلاع دهید، و ما ارسال خواهیم نمود.

۳- پرونده: ۹۶۱۰۴۵-۲۰۱ تا تاریخ ۳ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۱۱)

از: رئیس ۴۸۲۷۱۱
سری ۳ مرداد ۱۳۵۸ اطلاعاتی
تهران رونوشت برای دهلی نو، اسلام آباد، کراچی، کابل، تل آویو، عمان، قاهره، بیروت، جدّه، کویت،
بخش خارجی / لس آنجلس و ریاض
تاریخ پخش: ۳ مرداد ۱۳۵۸
هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - اطلاعاتی گزارشی که می‌آید ۷۹-۱۳۱۴۱/۳۱۵-
TDFIRDB است که باید مطابق حوزه پخش مذکور در پاراگراف چهارم بخش گردد.

TDFIRDB - ۳۱۵/۱۳۱۴۱-۷۹

این یک گزارش خبری است که بررسی نهایی اطلاعاتی نشده است. طبقه‌بندی گزارش سری است. اخطار - شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - غیر قابل رؤیت برای بیگانگان. غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران و مشاوران پیمانکاران.

کشور: ایران

موضوع: وضعیت نیروهای پلیس ایران تا آخر بهار ۱۳۵۸ (تاریخ اطلاعات اردیبهشت تا تیر ۱۳۵۸)
منبع: یک منبع ایرانی که تحصیلات خوبی دارد و علاقه‌مند به امور سیاسی و اقتصادی است. حد اعتماد به وی معلوم نگردیده است. او این اطلاعات را از یک منبع با دسترسی خوب به دست آورد.^۱

۱- «منبع ایرانی با تحصیلات خوب»، اس. دی. ترانزیت / اس. دی. «منبع با دسترسی خوب» همان تیمسار شهرستانی است که پسرش به اس. دی. ترانزیت / ا خبر داده که وارد آمریکا شده و اس. دی. ترانزیت / ا نیز برای ملاقات با او مسافرتش به ایران را به تعویق انداخته بود. مطلب درباره هیت منبع این گزارش با مراجعه به اسناد شماره (۱۴) و (۱۵) محرز می‌گردد.

۱- پلیس کشوری ایران همچنان در حفظ نظم داخلی و عمل به عنوان یک نیروی پلیسی مؤثر عاجز است. روحیه نیروهای پلیس که عمدتاً به وسیله پاسداران کنار زده شده‌اند، به پایین‌ترین حد ممکن رسیده است. آنها غیر مسلح هستند. اکثر افراد رده پایین اعتنایی به افسران خود نمی‌کنند یا یونیفورمهای خود را نمی‌پوشند و ظاهرشان عموماً آشفته است. نظم عمومی کشور همچنان توسط پاسداران حفظ می‌شود که توانستند به محض اینکه آیت‌الله روح‌الله خمینی دستور داد، یک نیروی پلیس کشوری تشکیل دهند. حتی اگر دوباره مسئولیت حفظ نظم عمومی به پلیس کشوری ایران داده شود، در شرایط فعلی آنها قادر به اجرای آن نخواهند بود.

۲- فرمانده فعلی پلیس کشوری ایران سرهنگ دومی به نام ناصر مجللی است که رأساً در مقابل وزیر کشور مسئول است. قم حداقل راهنمایی‌هایی در مورد فعالیتهای پلیس کشوری به وی می‌دهد. سیستم قضائی درست کار نمی‌کند و اگر پلیس درگیر دستگیری یک تبهکار مهم شوند، تبهکار هنوز به جای سیستم قضائی دولتی تسلیم دادگاههای انقلاب می‌شود.

۳- به دست آمده در تاریخ ۲۹ تیرماه ۱۳۵۸.

۴- حوزه پخش: فرستاده شد به تهران، دهلی‌نو، اسلام‌آباد، کراچی، کابل، تل‌آویو، عمان، قاهره، بیروت، جدّه و کویت.

طبقه‌بندی گزارش سری - شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - غیر قابل دسترسی برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاورین پیمانکاران - پخش و اقتباس تحت نظر تهیه‌کننده گزارش است. تا تاریخ ۳ مرداد ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. تمام اجزاء گزارش طبقه‌بندی و قیود کل سند را دارا است.

سند شماره (۱۲)

سری ۱۱ مرداد ۱۳۵۸ اعضاء

به: رئیس، رونوشت برای لس‌آنجلس

از: تهران ۵۳۸۲۷

اطخار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است اس. دی. ترانزیت

۱- مأمور قرارگاه اولین ملاقات ماه اوت خود را با اس. دی. ترانزیت برگزار کرد تا درباره فعالیتهایش و احتمالاتی که جهت استخدام در شرکت ملی نفت ایران برای وی موجود بودند، مذاکره گردد.

۲- ت / ا به دفتر آیت‌الله طالقانی رفته است تا جهت به دست آوردن یک شغل خوب از آنجا کمک بگیرد. در روز..... مرداد به همین منظور قرار ملاقاتی با آیت‌الله خمینی در قم خواهد داشت. در این ملاقاتها نکته اصلی حرفهایش این خواهد بود که او یک مهندس..... و یک مسلمان ایرانی وفادار است که می‌خواهد به کشورش کمک نماید. او از این مصاحبات توقع هیچ کمک مستقیمی ندارد، اما به هر حال به اعتبار او کمک خواهند کرد. مأمور مربوطه او را..... کرد که به تمام صور اداری مربوط به مصاحبه‌اش با خمینی توجه داشته باشد تا..... ممکن..... بعداً گزارش تهیه کند.

۳- ت / همچنین یک خلاصه نامه و..... همراه با (متن) سخنرانی که در آمریکا در مورد اسلام ایراد کرده بود، تهیه کرد و این اعتبارنامه‌ها را به منشی حسن نزیه رئیس شرکت نفت تسلیم کرد. در آبادان او با خاچاطوریان که نام اول او مشخص نیست و..... پالایشگاه آبادان است ملاقات کرده تا برای

گرفتن شغلی در آنجا درخواست نماید. محتمل به نظر می‌رسد که ت / اشغلی در آبادان به دست آورد، اما درباره تهران مطمئن نیست. مأمور مربوطه به او گفت که ما به اوضاع خوزستان خیلی علاقه‌مندیم و مایلیم که او در آنجا باشد. اگر او در بخش تعیین خط‌مشی شرکت نفت..... خوبی می‌گرفت تا به عنوان..... در تهران کار کند باز هم ما به آن علاقه‌مندیم. مأمور مربوطه هشدار داد که به آمار تولیدات و صادرات علاقه چندانی نداریم در مورد تحقیق و مراحل تولیدی علاقه ما از آن هم کمتر خواهد بود. اگر از این نوع مشاغل در تهران اختیار کند، ما نسبت به حفظ این ارتباط احساس..... نخواهیم کرد. ت / این ملاحظات را درک نمود.

۴- کوچکترین برادرت / ا به نام مسعود در..... به تاریخ دوشنبه ۱۰ تیر کشته شد. خانواده ت / ا دو - سه سال بود که می‌دانستند مسعود عضو فداییان (چریکها) بوده، درباره فعالیتهايش اطلاع به خصوصی نداشتند. آنها دقیقاً نمی‌دانستند که علت مرگش چه بود، هرچند که تشخیص خودکشی را که پاسداران انقلاب این طور اعلام کرده بودند باور نداشتند، خود ت / ا هوادار مجاهدین است، اما بعضی فداییان را که رابطهای برادرش بودند، می‌شناسد. از جانب این دوستان به طور تعارف عنوان شده است که او در رفتن به کردستان با جمع آنها باشد تا ببیند که چگونه فداییان از حزب دمکرات پشتیبانی می‌کنند. مأمور مربوطه به ت / ا گفت که ما میل نداریم مسائل دیگر او را از هدف خود که به دست آوردن شغلی در شرکت نفت و ترجیحاً در خوزستان است، بازدارند. به هر حال همکاری بین کردها و فداییان برای گزارش از اهمیت برخوردار خواهد بود، به شرط اینکه او بتواند این سفر را به نحوی ترتیب دهد که با مراحل استخدام وی تداخل نکند. ت / تصور می‌کند که قادر به چنین کاری هست و در مورد فداییانی که شرکت دارند، جزئیاتی را گزارش خواهد کرد. این مسافرت حدود یک هفته طول خواهد کشید و ممکن نیست که قبل از پایان ۱۰ مرداد صورت پذیرد.

۵- ت / ا از برادرش در کمیته‌ای در آبادان در مورد مشکلات کارگری شرکت نفت خبردار شده است. کارگران درباره مزایای جیره غذایی که در..... سال گذشته صرف کرده بودند و لغوگشته‌اند خیلی نگران بوده‌اند. هماهنگی بین نیروی حفاظت و محافظین پاسدار مشکل بزرگی است. او قبل از مراجعت به تهران از طریق قم در ۱۲ مرداد برای دیدار خانواده‌اش و..... (هویت) به آبادان باز خواهد گشت. مأمور مربوطه تأکید کرد که ما به تمام مشکلاتی که برادرش در آبادان با آنها مواجه است علاقه‌مندیم و ت / ا هم باید به تمام اظهارات برادرش در مورد مشکلات کارگری توجه داشته باشد و بعداً آنها را گزارش کند. ت / ا همچنین با یک شیخ عرب که در دوره شاه..... سیاسی ارشد در خوزستان بود آشنایی دارد. مأمور مربوطه به او گفت که ما در مورد مواضع اعراب و..... سیاسی با عطف توجه به تفاوت‌های فارس و عرب در خوزستان علاقه‌مند به کسب اطلاع هستیم.

۶- برای ملاقات آینده که قرار است در ۲۴ مرداد باشد، ت / ا در مورد آینده کارش در شرکت نفت، اخباری که از برادرش در کمیته آبادان گرفته و مصاحبه‌اش با خمینی در قم گزارش خواهد کرد. به علاوه او احتمالاً در مورد همکاری فداییان و حزب دمکرات کردستان گزارش خواهد کرد.

۷- بخش خارجه / لوس آنجلس: پس از این ملاقات اول، به نظر می‌آید که اس. دی. ترانزیت / ا عاملیست که به خوبی تحریک شده و نقش مخفی خود را کاملاً پذیرفته است. ارزش او در آینده بستگی خواهد داشت به اینکه شغلی با دسترسی خوب (به اطلاعات - م) به دست آید، اما او از آن نوع عملیاتی

است که..... مادی احتیاج.....

۸- پرونده: ۹۶۱۰۴۵-۲۰۱ تا تاریخ ۱۱ مرداد ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۱۳)

سری ۱۶ مرداد ۵۸ اعضا

به: تهران، رئیس رونوشت برای بخش خارجه / لوس آنجلس

از: رئیس ۴۸۹۷۵۶

هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. اس. دی. ترانزیت

عطف به: الف. تهران ۵۳۸۲۸، ب. تهران ۱۵۳۸۲۷

۱- ستاد مرکزی از اینکه مطابق تلگرام مرجع باب تماس بین قرارگاه و اس. دی. ترانزیت (ت / ا) به آرامی گشوده می شود، خشنود است. تلگرام مرجع حاوی زوایای عملیاتی امیدوارکننده و مختلف بود و ما بسیار علاقه مند به این امکان هستیم که درباره مجاهدین، فداییان و مناسبات بین جنبشهای تجزیه طلب (کرد) گزارش شود. با طرح قرارگاه موافقت می شود که از ت / ا درباره روابط حزب دمکرات کردستان با فداییان و همچنین درباره سایر موضوعات مورد توجه، سؤال شود و در ضمن ت / ا را متوجه به پیدا نمودن شغلی در آبادان نگاه داریم. منتظر نتایج ملاقات ۲۴ مرداد هستیم.

۲- ستاد درباره نامزد ت / ا سوابقی ندارد.

۳- پرونده: ۹۶۱۰۴۵-۲۰۱ تا تاریخ ۱۷ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۱۴)

سری ۲۳ مرداد ۵۸ تلگرام غیر فوری

به: رئیس

از: تهران ۵۳۹۱۶

موضوع: هشدار - شامل منابع و شیوههای اطلاعاتی است - منابع

۱- لطفاً منابع گزارشهای منتشره ذیل را اطلاع دهید:

TDFIRDB -۳۱۵/۱۳۰۹۲-۷۹ (رئیس) ۴۸۲۰۸۱

TDFIRDB -۳۱۵/۱۳۱۴۱-۷۹ (رئیس) ۴۸۲۷۱۱

TDFIRDB -۳۱۵/۱۰۰۶۱-۷۹ (رئیس) ۴۷۰۶۹۷

TDFIRDB -۳۱۵/۱۳۲۱۶-۷۹ (رئیس) ۴۸۴۳۰۴

۲- بدون پرونده تا تاریخ ۲۳ مرداد ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری. سری

۱- تلگرام مرجع الف فعلاً در دست نیست و تلگرام مرجع ب سند شماره ۱۲ است.

۲- از قرار معلوم ت / ا در اولین ملاقات حضوری خود در تهران مسائل دیگری منجمله نام نامزد خود را نیز عنوان کرده که در سند شماره ۱۲ (تهران ۵۳۸۲۷) مطرح نشده، بلکه در تلگرام دیگری بلافاصله بعد از آن (تهران ۵۳۸۲۸) گزارش شده و طبق معمول درخواست گردیده سوابق موجود در بایگانیهای ستاد سیا درباره آن اسم اعلام شود که در اینجا ستاد نتیجه را منفی اعلام می کند.

سند شماره (۱۵)

سری ۲۶ مرداد ۵۸ تلگرام غیر فوری
به: تهران

از: واشنگتن ۴۹۶۸۵۹
عطف به: تهران ۱۵۳۹۱۶

موضوع: هشدار شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است - منابع

۱- منابع گزارشهای پخش شده مورد اشاره به قرار ذیلند:

الف. اس. دی. ولید / ۱-۷۹-۳۱۵/۱۳۰۹۲-۷۹ TDFIRDB

ب. اس. دی. ترانزیت / ۱-۷۹-۳۱۵/۱۳۱۴۱-۷۹ TDFIRDB^۲

ج. اس. دی. آس / ۱-۷۹-۳۱۵/۱۲۰۶۱-۷۹ TDFIRDB^۳

د. اس. دی. ولید / ۱-۷۹-۳۱۵/۱۳۲۱۶-۷۹ TDFIRDB^۴

۲- بدون پرونده. تا تاریخ ۲۵ مرداد ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۱۶)

سری ۳۰ مرداد ۱۳۵۸ تلگرام غیر فوری
به: واشنگتن

از: تهران ۵۳۹۸۳
برای: شعبه ایران

موضوع: هشدار - شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - اطلاعاتی اوصاف پیشنهادی برای منابع
۱- با نظر به دستاوردهای اطلاعاتی اس. دی. ترانزیت و اس. دی. پروب - ا، مطالب ذیل برای توصیف
منابع پیشنهاد می‌شود:

الف: اس. دی. پروب - ۵۱

(۱) برای گزارش در مواردی که نام اس. دی. پروب - ا به عنوان آخرین منبع به کار می‌رود، مثلاً تحت
عنوان «نظریات (اس. دی. پروب - ا) درباره.....» عبارت: «یکی از اعضای حزب جمهوری خلق
مسلمان که دوست نزدیک (اس. دی. پروب - ا) است. تصور می‌شود که او هرچه را که می‌شنود، به دقت
گزارش می‌دهد» به کار رود.

(۲) برای سایر گزارشها عبارت: «یک سیاستمدار لیبرال که ارتباطات خوبی میان سیاستمداران و

۱- این تلگرام همان سند شماره (۱۴) است.

۲- گزارش ۳۱۵/۱۳۱۴۱-۷۹ TDFIRDB سند شماره (۱۱) است که در اینجا مشخص می‌شود منبع آن اس. دی. ترانزیت / ا می‌باشد.

۳- اس. دی. آس / ا یک جاسوس متخصص امور نفتی به نام غفور یوسفیانی بوده که در دادگاه انقلاب اسلامی محاکمه شد و اکنون در زندان
دوران محکومیت خود را می‌گذراند.

۴- اس. دی. ولید / ا جاسوسی بود که رابطه تماس «سیا» با شریعتمداری را بر عهده داشت و اسنادش در دسترس مردم مسلمان ایران قرار
گرفت.

۵- اس. دی. پروب / ا نام رمز رحمت‌الله مقدم مراغه‌ای جاسوس سابقه‌دار سیا می‌باشد که اسنادش به یاری خدای متعال به زودی منتشر خواهد
شد.

دولتمردان دارد. حد اعتماد به گزارش‌دهی وی ثابت نشده است» به کار رود.

ب: اس. دی. ترانزیت - ۱

(۱) برای گزارش در مورد نفت و خوزستان عبارت: «یک ایرانی دانشگاهی که ارتباطات خوبی در صنعت نفت ایران دارد. حد اعتماد به وی مشخص نشده است» به کار رود.

(۲) برای گزارش در مورد کردستان و مسائل سیاسی تهران عبارت: «یک روشنفکر ایرانی کردی‌الاصل که با سازمانهای فداییان و مجاهدین ارتباطات شخصی دارد، حد اعتماد به وی مشخص نشده است» به کار رود.

۲- نظر ستاد موجب امتنان است. لطفاً عناوین تصویب نشده را اطلاع دهید.

۳- بدون پرونده. تا ۳۰ مرداد ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۱۷)

سری ۲۶ مهر ۱۳۵۸ اعضا

به: رئیس، رونوشت برای بخش امور خارجه / لس‌آنجلس

از: تهران ۵۴۵۲۵

هدسدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - اس. دی. ترانزیت

۱- مأمور مربوطه در تاریخ ۲۳ و ۲۵ مهرماه با اس. دی. ترانزیت - ا (ت) - ا (ملاقات نمود تا اطلاعاتی در مورد فعالیتهايش در دو ماه گذشته به دست آورد. ت - اکثر ماه مرداد را در کردستان همراه با چریکهای فدایی که کردها را کمک می‌کردند، به سر برد. او چند صد عکس به جلسه ملاقات ۲۳ مهرماه آورد که بعضی از آنها سندهایی بودند که شرکت فداییان را در تظاهرات کردستان نشان می‌دادند. مأمور مربوطه مقداری از آنها را برای کپی کردن و فرستادن به ستاد مرکزی انتخاب کرد.^۱

۲- در تاریخ ۱۸ شهریور ت - ا در نزدیکی پاوه به وسیله یک پاسدار مجروح شد. گلوله به پهلویش اصابت کرده و از کنار دنده‌ها خارج شده است. یک دکتر کرد او را معالجه نمود و او جهت بهبودی به تهران مراجعت کرد. در شهریور ماه و مهرماه او به تلاشهایش جهت کسب شغل خوبی در شرکت ملی نفت ایران در تهران و یا آبادان ادامه داد. به او پیشنهاداتی مبنی بر تدریس در دانشگاه شیراز و یا انستیتو تکنولوژی آبادان ارائه شد، ولی هیچ کدام از این دو پیشنهاد از لحاظ عملیاتی جالب نیست. ت - ا نمی‌خواهد این مقامها را بپذیرد، زیرا که احساس می‌کند با اعتباری که دارد شایسته مقامهای بهتری است.

۳- ت - ا نتوانست در ملاقاتها حاضر شود به این دلیل که یا در کردستان بوده و یا دوره نقاهت را می‌گذرانده است. او گفت که در آخرین ملاقات که روز ۹ مهرماه بود یک پاسدار در محل قرار ظاهر شد و از او پرسید که در آنجا چه می‌کند. ت - ا گفت که منتظر دوستش است. مأمور مربوطه و ت - ا محل ملاقات را به خیابان ناهید منشعب از خیابان مصدق ساعت ۱۹ و اگر نشد، ساعت ۲۰ تغییر دادند.

۱- در جریان تسخیر جاسوسخانه آمریکا و مقر سیا در ایران عکسهایی که این جاسوس به مأمور خود داده بود همراه با فیلم آنها به دست آمد که در این کتاب چند فقره از آن عکسها آمده است. البته بعضی از آن تصاویر مربوط به روزهای پس از انقلاب و بعضی مربوط به سران جنبش خودمختاری و مابقی مربوط به دوران مسافرت جاسوس می‌باشد.

- ۴- مأمور مربوطه و ت - ا دوباره در ۲۷ مهرماه ملاقات می‌کند. ما در حال تنظیم اطلاعات در مورد همکاری فداییان با کردها جهت انتشار آنها هستیم.
- ۵- پرونده ۹۶۱۰۴۵- ۲۰۱ تا ۲۶ مهرماه ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۱۸)

طبقه‌بندی گزارش - سری

هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکاران

کشور: ایران

منبع: یک ایرانی کردی الاصل که با سازمانهای فداییان و مجاهدین روابط شخصی دارد. قابلیت اطمینان به وی مشخص نشده است.^۱

موضوع: فعالیتهای حزب دمکرات و فداییان خلق در کردستان (تاریخ اطلاعات مرداد و شهریور ۱۳۵۸)
۱- در خلال ماههای مرداد و شهریور ۱۳۵۸، نواحی کردنشین غربی ایران - اطراف بانه و مهاباد - تحت کنترل افراد محلی بود که شدیداً طرفدار رهبر حزب دمکرات کردستان می‌باشند.

آیت‌الله عزالدین حسینی در میان رهبران حزب دمکرات بیشترین وجهه را دارد در حالی که عبدالرحمن قاسملو از احترام کمتری برخوردار است. برادران بارزانی، ادریس و مسعود - پسران ملامصطفی بارزانی مزدورانی (جاش) محسوب می‌گردند، که از شاه و بیگانگان پول می‌گرفتند و حالا هیچ پایگاهی میان طرفداران حزب دمکرات کردستان ندارند.

۲- تشکیلات کارگران فعال در میان حزب دمکرات کردستان، به کمیته زحمتکشانشان کردستان موسوم است و شامل تمامی کردهایی است که سهم فعالی در حمایت چریکهای جنگجو، پیشمرگان دارند. این سازمان غیر رسمی است و حاضر است به هر کردی که بخواهد بجنگد، بدون تحقیق در مورد صلاحیتش، کمک کند. فقط با این شرط که اصل و نسبش کرد باشد. (نظریه منبع: در خلال شهریورماه ۱۳۵۸ اعضای این سازمان در شهر مرزی بانه به هر فردی که داوطلب جنگ با نیروهای دولتی بود، آزادانه اسلحه می‌دادند).

۳- در حدود ۹۵ درصد نیروهای مسلح کردها، متعلق به پیشمرگان حزب دمکرات کردستان است، در حالی که چریکهای فدایی خلق بیش از ۵ درصد تمامی جنگجویان را هم تشکیل نمی‌دهند. در خلال ماههای مرداد و شهریور ۱۳۵۸ در حدود ۲۵ فدایی شناخته شده در ناحیه بانه - مهاباد بودند. (نظریه منبع: در خلال این مدت، در سراسر کردستان احتمالاً بیش از ۲۰۰ فدایی جنگجو وجود نداشتند).

۴- از بهمن ۱۳۵۷ چریکها و هواداران فدایی خلق همراه با اعضای حزب دمکرات کردستان جنگ و تظاهرات نموده‌اند، اما سازمانی که فعالیتهای علنی فداییان را با فعالیتهای حزب دمکرات هماهنگ کند، وجود ندارد. در شهرهای بزرگی مانند مهاباد و سنندج که فداییان دوش به دوش پیشمرگان حزب

۱- چنان که در سند شماره (۱۹) مشخص خواهد شد منبع این گزارش اس. دی. ترانزیت / است.

دمکرات کردستان جنگیده‌اند، از فداییان استقبال می‌شود. در صورتی که فداییان مارکسیست در دهکده‌های کوچکتر و روستاها که مردمشان مسلمانان مخلص و عمیقاً ضد کمونیست هستند، تمایلات خودشان را مخفی نگه می‌دارند.

۵- اگرچه فداییان به دو گروه «هواداران» و «جنگجویان» طبقه‌بندی شده‌اند، اعضای هر دو گروه در ماههای مرداد و شهریور جهت نبرد به کردستان مسافرت کرده‌اند. (نظریه منبع: فداییان اغلب با استفاده از وسائل نقلیه معمولی، در گروههای کوچک مسافرت می‌کنند و بعد از اینکه به کردستان وارد شدند، سلاحها را تحویل می‌گیرند).

۶- به دست آمده در ایران، تهران (۲۸ مهر ۱۳۵۸) شماره ۷۸۷ و ۱۰- NIT

۷- حوزه پخش: سفارت و وابسته دفاعی در تهران فرستاده شد به عمان، بیروت، قاهره، اسلام‌آباد، جدّه، کراچی، کویت، منامه، دهلی‌نو و تل‌آویو.

طبقه‌بندی گزارش سری - اخطار شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار - پخش و اقتباس اطلاعات تحت نظر تهیه کننده است. تا تاریخ ۳ آبان ماه ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود..... تمام اجزاء گزارش طبقه‌بندی و قیود کل سند را دارا می‌باشند.

سند شماره (۱۹)^۱

سری مهر ۵۸ اطلاعاتی

به: رئیس

از: تهران

رونوشت برای عمان، بیروت، قاهره، اسلام‌آباد، جدّه، کراچی، کویت، منامه، دهلی‌نو، تل‌آویو

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. ترانزیت

جزئیات تکمیلی: اس. دی. ترانزیت / ۱ به سازمانهای اطلاعاتی همکار داده نشود. بدون نام قابل ثبت در

فهرست (بایگانی). توسط جاموتی به دست آمده. شماره گزارش: ۱۰۷۸۷- NIT

طبقه‌بندی توسط b ۱۵۳۵. پکوتین تأیید کرده.

سند شماره (۲۰)

نوشتۀ تام آهن در مورد اس. دی. ترانزیت - ۱

اس. دی. ترانزیت - ۱. نام، نامعلوم،^۲ وضعیت تأهل: تصور می‌شود که مجرد است. سن: احتمالاً بیست و

پنج سال. تحصیل کرده در ایالات متحده. مدرسه معلوم نیست. تخصص دانشگاهی: مهندسی نفت یا

۱- این سند مانند سند قبلی از روی نوار تایی پیاده شده که پیش‌نویس گزارش ۱۰۷۸۷- NIT روی آن نوشته شده است. از آنجایی که پیش‌نویس گزارش به اتاق مخابره نرفته، شماره گزارش و تاریخ ارسال آن درج نشده است.

توضیح: این سند شامل نکات فنی تکمیلی برای سند شماره (۱۸) می‌باشد. از این مطالب دریافت می‌شود که نام منبع آن گزارش اس. دی. ترانزیت / ۱ است. ارائه این گزارش به سازمانهای اطلاعاتی دوست تجویز نمی‌شود. نام رمز مأموری که با جاسوس ملاقات کرده و گزارش را گرفته جاموتی بوده است. طبقه‌بندی گزارش توسط مأمور شماره b ۱۵۳۵. (شماره کارمندی جاموتی) صورت گرفته است. پکوتین مندرجات این گزارش را تصویب کرده است.

۲- متنی که پیش روی شما است توسط تام آهن رئیس قرارگاه سیا در تهران، طی بازجوییهایش در مورد منابع سفارت تایپ شده است.

احتمالاً یک رشته نزدیک به آن در تیر یا مرداد از ایالات متحده بازگشت. از زمان بازگشت خود، وضع استخدامی مرتبی نداشته است.

تماسها: مواقعی که در تهران بود، تقریباً هفته‌ای یک بار ملاقات داشتیم (پاراگرافت زیر را ببینید). ملاقات، با سوار کردن به اتومبیل صورت می‌گرفت، ملاقاتها یا از قبل ترتیب داده می‌شد یا اینکه با تلفنی از طرف منبع، برنامه آن معین می‌گشت.

غرض از تماس (۱) خبرگیری درباره تشکیلات و فعالیتهای فداییان (۲) خبرگیری درباره صنعت نفت (تولید، امنیت فیزیکی، وضع کارگری و از این قبیل؛ ۳) تشکیلات اعراب و سیاستهای مربوطه در خوزستان و دخالت احتمالی عراق. تذکر (۱): منبع در بین فداییان دوستان شخصی داشت و اگرچه خود یک عضو نبود، توانست تا حداکثر دو هفته با آنها در کردستان به سر برد، در آنجا جراحی از گلوله نصیبش شد. (او گزارش داد که حداکثر ۵۰ فدایی همراه با مخالفین کرد مشغول جنگ هستند) تذکر (۲) به این منبع دست کم یک شغل در شرکت نفت تهران پیشنهاد گردید، اما تشخیص داده شد که این شغل به طور مطلوب امکان دسترسی به اوضاع در خود مناطق نفتی را تأمین نمی‌کند و تا تاریخ ۱۳ آبان او مشغول بررسی دورنمای مشاغل در آبادان بود.

تذکر (۳) در صورتی که در خوزستان شغلی پیدا می‌کرد، دسترسی او به وضع اعراب محتمل می‌بود. پرداخت: این منبع بطور منظم دستمزد می‌گرفت، مبالغ دقیقاً معلوم نیست.

سند شماره (۱)^۱

سری ۳۱ خرداد ۱۳۵۸ اعضاء

از: بن ۸۲۲۱۸ به: با حق تقدم به رئیس رونوشت برای آلمان، تهران، آنکارا، استانبول
هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - کی. وی. سی. کی. لگ. اس. دی. فیکل.

عطف به: الف: رئیس ۴۴۴۵۴۳، ب: بن ۸۱۳۴۵، ج: واشنگتن: ۲۴۵۹۹۷۰

۲۹ خرداد ۱۳۵۸

۱- مطابق دستور رئیس پایگاه، والدو آرفلت هاوس با اس. دی. فیکل (اس / اس) تماس گرفت و ترتیب ملاقاتی با او را در بعد از ظهر ۲۸ خرداد داد. این ملاقات که بیش از دو ساعت و نیم به طول انجامید در هتل ۳... کلن صورت پذیرفت. این ملاقات به آرامی و بدون رویدادی برگزار شد. فلت هاوس از نام مستعار «جام ام سیمد» استفاده کرد و... والتین و اسیلیویچ را... ولادیمیر ریابنچین (۸۹۶۲۶۰ - ۲۰۱)... (تذکر: در ملاقات اولمان با اس / ا، ما تصاویر روسیهای محل را به او نشان ندادیم). والتین گفت که اس / ا ساعت ۱۲/۰۰ روز ۹ تیر با او ملاقات کند. والتین در خیابان مقابل کلیسای کوچک واقع در رین

۱- در این بخش اسناد مربوط به رفعت مآمدی معرفی می‌شود. او یک دانشجوی کرد در آلمان غربی بوده است. وی پیش از آنکه به استخدام سیا در بیاید، برای ساواک جاسوسی می‌کرده است. پس از انقلاب اسلامی و انحلال ساواک او به مزدوری برای سیا می‌پردازد و در این رابطه با هزینه سیا مسافرتی به کردستان انجام می‌دهد. نام رمز رفعت مآمدی در اسناد سیا اس. دی. فیکل / ا بوده است.

۲- هیچ یک از تلگرامهای مرجع به دست نیامده‌اند.

۳- در این سند رشته‌های وسط بعضی صفحات و تمام چند صفحه به دست نیامده‌اند. لذا به جای خطوط و صفحات مفقوده در متن ترجمه نقطه چین گذارده شده است.

اوفرهافن کلن با او ملاقات خواهد کرد. اس / اگفت که تمام ملاقاتهایش با شورویها به استثنای ملاقات ۵ خرداد را به تفصیل به مأمور مربوطه سابق ساواک گزارش داده بود.

ج. به گفته اس / ا، مأمور مربوطه وی از ساواک در مورد نوع موضوعاتی که در تماس با رابطهای روسی خود مطرح کند و انواع اخباری که به آنها رد کند آموزش داده بود. اس / ا متقاعد شد، که شورویها باورشان شده است اخباری که او به آنها داده صحت دارند و آنها به او اعتماد دارند. اس / ا فکر می کند به این دلیل است که شورویها او را به برلن شرقی دعوت کردند. اس / ا با دستوراتی که از مأمور مربوطه ساواک خود گرفته بود، دعوت را پذیرفت. وی در آخرین هفته ژوئیه ۷۸ (اولین هفته مرداد ۵۷) به برلین غربی رفت و در محلی که از پیش قرار گذاشته شده بود، واقع در باند اس ایستگاه شارلوتبرگ با نویکوف ملاقات نمود. آنها بلافاصله با قطار باند اس به برلین شرقی رفتند، و از محل بازرسی مرزی در خیابان فریدریش که در آنجا دو روسی دیگر منتظر آنها بودند، عبور کردند. آنها اس / ا را با اتومبیل به آپارتمان شماره ۲۰ خیابان کوپرنیک که چندان از محل سفارت دور نیست بردند. اس / ا سه روز را در برلین شرقی گذراند. افراد شوروی او را به تماشای مناظر بردند، اما با او مذاکراتی نیز درباره فعالیتهای انجمن دانشجویی کردها، حزب دمکرات کردستان، و «اتحاد کردهای انقلابی ترکیه» برگزار کردند. اس / اگفت که شورویها نسبت به حزب دمکرات نظرشان خیلی منفی بود، اما با غرور اظهار داشتند که از اتحاد کردهای انقلابی ترکیه حمایت می کنند. شورویها پیشنهاد کردند که اس / ا از حزب دمکرات استعفا نماید و خود را کاملاً وقف فعالیتهای (احتمالاً اتحاد کردهای انقلابی - م) نماید و همچنین پیشنهاد کردند که اس / ا به... به پیوندد... امتناع ورزید و گفت که... بنابراین اس / ا پس از مذاکره با مأمور مربوطه خود در ساواک در یک نوبت ۱۰۰۰ مارک آلمان، در دو مورد هرکدام ۲۰۰۰ مارک و یک نوبت ۵۰۰ مارک را قبول کرد. اس / اگفت که تمام اینها را گزارش کرده بود و پول را هم به ساواک تحویل داده بود.

هـ. در رابطه با ارتباطات، اس / اگفت که تمام ملاقاتهایش با شورویها بجز ملاقات اولش با ولادیمیر از پیش ترتیب داده شده بودند. در هیچ ملاقاتی غیبت نشده بود. تنها در یک مورد نویکوف به اس / ا یک شماره تلفن عملیاتی داده بود. این درست پیش از آخرین ملاقات برژنف از آلمان غربی بود. نویکوف به اس / اگفت که او درباره طرح هرگونه اقدام خشونت آمیز علیه برژنف خبر دارد یا اطلاع حاصل کرد که قرار است، نوعی تظاهرات علیه برژنف صورت پذیرد، او باید فوراً، با آن شماره تماس بگیرد و خبر را برساند. این شماره تلفن که نویکوف به اس / ا داد ۱۴۰۵۳۹ - ۰۲۷۹ بود. (اظهار نظر مأمور مربوطه... ۵... مادرش سعادت،... بود. برادر بزرگترش سنقر متولد... است و در حال حاضر املاک خانوادگی را اداره می کند. برادر کوچکش حکمت متولد ۱۳۳۳ است و با برادرش سنقر در املاک خانوادگی کار می کنند. یک برادر کوچکتر دیگر به نام بختیار متولد ۱۳۳۷ است و به زودی از دبیرستان واقع در شهر شاهپور فارغ التحصیل خواهد شد.

بختیار به زودی به آلمان غربی خواهد آمد تا در زمستان به تحصیل مشغول شود. کوچکترین برادر بنام فاهر متولد ۱۳۴۱ و هنوز دانش آموز است. اس / ا یک خواهر به نام دولت دارد که با یک کرد ترکیه ازدواج کرده و در بکالی در استان وان ترکیه اقامت دارد. اس / ا با کمک شوهر خواهرش به طور غیر قانونی از مرز ایران و ترکیه عبور نمود.

۶- اس / ا حدود سه سال پیش با ساواک تماس گرفتن و از همکاران آن شد. او این کار را کرد تا به

پدرش که در زندان رژیم شاه بود، کمک کند. در آغاز اس / ا پول قبول ننمود، اما بعداً معادل ۸۰۰ مارک آلمان حقوق ماهانه به علاوه هزینه‌های عملیاتی دریافت کرد. همچنین وی گاهگاهی پادشاهی از ساواک دریافت می‌کرد. فلت هاوس پیشنهاد کرد که حقوق ماهانه‌ای معادل ۸۰۰ مارک آلمان از ۱۱ خرداد ۵۸ برای یک مدت آزمایشی شش ماهه به اس / ا بپردازد. مشارالیه پذیرفت، همچنین توافق شد که در ۱۷ خرداد در دوسلدرف دوباره ملاقات شود.

۷- نظریه مأمور مربوطه: اس / ا خود را خوب نشان داد، و ما تصور می‌کنیم که درباره مناسبات خود با شورویها حقیقت را بیان کرد. ما برای حصول اطمینان مایلیم که برای اس / ا یک آزمایش دروغ‌سنجی ترتیب دهیم. معهداً ما نمی‌خواهیم در این کار عجله کنیم، زیرا اس / ا استقلال مالی دارد و یک... مغرور است، و ما نمی‌خواهیم احساسات وی را جریحه‌دار سازیم.

۸- ما خواستار... ستاد و تهران... هستیم.

سند شماره (۲)

به: رئیس، آلمان، استانبول، تهران
از:.....^۱

اخطار - شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است -

سی. کی. لگ - اس. دی. جانوس - اس. دی. فیکل^۲

عطف به: الف - بن ۸۳۶۷۳، ب - واشنگتن ۳۴۹۶۰۹۰

۱-... اوضاع در شرق مطمئناً آرام نیست، احساس می‌کنیم... از طریق تماسهای خانوادگیش ممکن است بتواند آزادانه‌تر از دیگر خارجیان... او می‌تواند وارد شود... بدون تمایز قائل شدن از همه افراد سئوالاتی بکند... انتظار... که او چنین کند.

توضیح: در این سند مقدمات اعزام اس. دی. فیکل / ا به کردستان مورد بحث قرار می‌گیرد.

۲-... این است که آیا اس. دی. فیکل قادر خواهد بود برای توجیه هزینه مسافرت که ما تصور می‌کنیم... بودجه... اطلاعات فراهم کند. از داشتن جزئیات بیشتر در مورد اینکه اس. دی. فیکل... چه کسانی را خواهد دید و قادر خواهد بود چه اطلاعات به خصوصی را جمع کند، قدردانی می‌شود. آیا او قادر خواهد بود اطلاعات مشخصی درباره حمایت شوروی، حمایت احتمالی... کشورها و قاچاق اسلحه... آیا او خواهد... اطلاعات مفصل و مورد نظر را در مورد... کردها، مقاصد آینده‌شان و اثر متقابل... ما، هم به نوع تبلیغاتی... و هم... علاقه داریم.

۳- پرونده: ۹۶۰۹۵۱-۲۰۱، ۳۰۶۴۱۴-۲۰۱ تا تاریخ ۲۶ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

۱- سند حاضر از درون دستگاه پودرکن اسناد بیرون کشیده شده و بعضی قسمتهای آن از بین رفته که به جای آنها در ترجمه نقطه‌چین گذاشته شده است.

۲- سی. کی. لگ در رابطه با گزارشهایی است که به عوامل شوروی مربوط می‌شوند. اس. دی. جانوس در رابطه با گزارشهایی است که به عوامل ساواک مربوط می‌شوند.

۳- هیچ یک از تلگرامهای مرجع به دست نیامده‌اند.

در این سند مقدمات اعزام اس. دی. فیکل / ا به کردستان مورد بحث قرار می‌گیرد.

سند شماره (۳)

سری ۳۰ مرداد ۵۸ اعضا

از: رئیس ۴۹۸۹۹۴ به: با حق تقدم بن، آنکارا رونوشت آلمان، استانبول، تهران

اخطار - شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. - اس. دی. جانوس - اس. دی. فیکل

عطف به: الف - آنکارا ۴۴۳۵۵، ب - واشنگتن ۴۹۶۰۹۰، ج - بن ۸۳۶۷۳

۱- در واقع ما به مسافرت اس. دی. فیکل (ف / ا) به ترکیه و از این مهمتر در صورت تمایل وی به سفرش در کردستان عراق و ایران علاقه مندیم..... همان گونه که مخاطبین اطلاع دارند، حوادث کردستان با سرعت نسبتاً زیادی روی می دهند و هر دو منطقه از لحاظ اطلاعات خارجی جایز اولویتند. همان طور که تلگرام مرجع ب اظهار می دارد در رابطه با مسافرت ف / ا به ترکیه به سبب احتمال پیش آمدن موقعیت اضطراری و خطر، ما موانعی می بینیم و به همین گونه نسبت به مسافرت ف / ا به ایران احساس نگرانی داریم. همزمان با آن، تصور می کنیم که اگر ف / ا بطرز صحیح در مورد مسائل مورد نیاز توجیه و در ارتباط با فعالیتهایش هشدار داده شود، هر دو کار (مسافرتها) می توانند انجام شوند. بنابراین از اینکه بن در اولین فرصت با ف / ا مجدداً تماس برقرار کند ممنون خواهیم شد، تا آمادگی وی به مسافرت از طریق ترکیه به ایران برای جمع آوری اطلاعات خارجی را معلوم کنیم. ما مایلیم در صورت امکان مسافرت ف / ا این هفته یا اول هفته آینده شروع شود و پیش بینی می کنیم که سفر او یک تا دو هفته طول بکشد اگر ف / ا مایل یا قادر باشد هم به ایران و هم به ترکیه مسافرت کند معتقدیم که او نباید بیش از دو یا سه روز را در شرق ترکیه بگذراند، چرا که مسایل ایران دارای ارجحیت می باشند.

۲- آماده ایم که هزینه مسافرت ف / ا را تأمین کنیم و اگر او در جواب احتیاجات مندرج در زیر بتواند گزارشهای قابل ملاحظه ای تهیه کند، براساس کمیت و کیفیت اطلاعات و برآوردن احتیاجات، به او فوق العاده بدهیم.

۳- ما می خواهیم که نیاز به توجیه دقیق ف / ا درباره واقعات اوضاع شرق ترکیه و شمال غرب را تأکید کنیم که با کرد بودن او ما اطمینان داریم او به حد کافی اطلاع دارد. او باید از خطر اینکه ممکن است با مسافرتها خود جلب توجه کند، برحذر داشته شود و او باید در مورد اینکه با چه کسانی تماس می گیرد و چگونه اطلاعات به دست می آورد، احتیاط به خرج دهد، زیرا مقامات امنیتی ترکیه فقط مترصد همان نوع فعالیتهایی هستند که او انجام می دهد. در ایران همانگونه که ف / ا حتی بیشتر آگاهی دارد، دولت ایران سرکوبی جنبش کردها را شروع کرده و توانایی او به مسافرت یا تماس گرفتن با اعضای خانواده یا ممکن است، محدود باشد. البته او هیچ گاه تحت هیچ شرایطی نباید به ارتباط خود با سیا اعتراف کند و ما در موقعیتی نیستیم که در صورت مواجهه او با مشکلات در هریک از دو کشور، بتوانیم به او کمک رسانیم. فلت هاوس باید اطمینان حاصل کند که ف / ا قبل از آنکه دستورالعملهای ما در خصوص مسافرتش را بپذیرد. تمام مطالب فوق را درک می کند.

۴- پیش بینی می کنیم که طی اقامت ف / ا در ترکیه تماسی حاصل نگردد، زیرا او باید در بازگشت از مسافرتش در بن سؤال و جواب شود، در عین حال از داشتن دستورالعملهای لازم برای تماس اضطراری

۱- از تلگرامهای مرجع الف و ب و ج هیچکدام در دست نیستند. امکان دارد تلگرام مرجع الف (آنکارا ۴۴۳۵۵) سند شماره ۲ باشد.

۲- نقطه چینها مربوط به بخشهایی از سند می باشند که رشته های آنها به دست نیامده اند.

ممنون می‌گردیم تا در صورتی که ف / ا اطلاعات فوق العاده خوبی داشت که ممکن نباشد تا بازگشتش به آلمان تأمل کند، به کار گرفته شوند. ف / ا هیچ انگلیسی نمی‌داند، کمی ترکی بلد است و علاوه بر کردی که زبان اصلیش است، آلمانی و فارسی را در سطح عالی تکلم می‌کند. استانبول به عنوان بهترین مکان برای تماس پیشنهاد می‌شود، زیرا رئیس پایگاه زبان آلمانی را به خوبی می‌داند، لطفاً راهنمایی کنید.

۵- در جواب به سئوالات تلگرام مرجع نسبت به دسترسی ف / ا ما تصور می‌کنیم که او قادر خواهد بود آن احتیاجات را با تهیه جزئیات کافی برآورد و موجه بودن هزینه‌های مصرف شده را ثابت نماید. از آنجا که ف / ا عمدتاً برای مسئله کردهای ایران در نظر گرفته شده است، این مسئله را که او دقیقاً چه کسانی را خواهد توانست در ترکیه ببیند، به بن ارجاع می‌کنیم. علاوه بر مسائل مورد نیاز مطرح شده در تلگرام مرجع الف در رابطه با کردهای ایران مسائل یا موضوعات زیر بسیار مورد توجه است:

الف: شناسایی دسته‌های مختلف و رهبران جنبش کردها همچنان مورد توجه است.

ب: شناسایی پشتیبانی خارجی از جنبش کردها در صورت وجود آن، پشتیبانی از چه نوع است؟ اسلحه؟ پول؟ آیا دخالت..... کوبا و شوروی را می‌توان شناسایی کرد؟

ج: آیا شواهدی دال بر پشتیبانی حزب توده یا چریکهای فدایی خلق از کردها وجود دارد؟

د: استراتژی کردها در رابطه با حل مسئله اقلیتها در بحث قانون اساسی چیست؟

ه: با رشد شواهدی مبنی بر اینکه دسته‌های کرد رقیب یکدیگر در حال ایجاد مناطق محصور در کردستان هستند، یعنی ارتباط ف / ا با حزب دمکرات کردستان.....^۱

سند شماره (۴)

سری ۲۰ شهریور ۵۸ اعضاء

از: بن ۸۴۳۸۳ به: پاریس رونوشت برای رئیس، آلمان، تهران، آنکارا، استانبول

اخطار شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. اس. دی. فیکل

عطف به: پاریس ۲۱۱۸۳۶

۱- در ملاقات ۱۷ شهریور اس. دی. فیکل گفت که خانم عبدالرحمن قاسملو ۴۴ تا ۴۶ ساله به نظر می‌رسد، قد متوسط و موی قهوه‌ای روشن دارد که گاهی اوقات آن را رنگ می‌کند. او به طور متناسب و معتدل لباس می‌پوشد. دختر بزرگتر حدود ۲۱-۲۰ و کوچکتر حدود ۱۹-۱۷ سال دارد. هر دو دختر کاملاً بلندقدند. اس. دی. فیکل مطمئن نیست، اما فکر می‌کند که دختر بزرگترش در دانشکده ولی دختر کوچکترش در یک مدرسه متوسط فرانسوی تحصیل می‌کند.

۲- بگفته خانواده اس. دی. فیکل، قاسملو برای اقامت و کار در پاریس از محورهای ویژه تبعیدی سیاسی برخوردار است. چنین مجوزهایی بین محافل کردهای پاریس فراوان به چشم می‌خورند.

۳- پرونده: ۰۹۶۲۰۰۴ - ۲۰۱، ۰۹۶۰۹۵۱ - ۲۰۱ تا تاریخ ۱۹ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سری

۱- از این سند فقط دو صفحه آن به دست آمده و صفحه یا صفحات آخر هنوز پیدا نشده‌اند.

۲- تلگراف پاریس ۱۱۸۳۶ که سند حاضر به آن عطف شده است، فعلاً در دست نمی‌باشد.

سند شماره (۵)

سری ۲۰ شهریور ۵۸ اعضاء

از: بن ۸۴۳۸۴ به: با حق تقدم رئيس رونوشت برای آلمان، آنکارا، استانبول، تهران
هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. اس. دی. فیکل
عطف به: الف - رئیس ۵۰۸۷۵۲، ب - بن ۱۸۴۳۸۵

۱- ۱۷ شهریور هنگام شب فلت هاوس و نويکوفسکی با اس. دی. فیکل ملاقات نمودند. برای مسافرت آتی به کردستان احتیاجات (اطلاعاتی) تلگرام مرجع الف و سایر مسایل بوی داده شد. طی ملاقات مکرراً به ف / ا در مورد مقتضیات تخلف‌ناپذیر امنیتی و این حقیقت که در صورت مواجهه او با هرگونه دردسر در ترکیه یا ایران ما در موقعیت عرضه هیچ گونه کمکی قرار ندادیم، توجیه شد. ف / ا پذیرفت و بابت (دریافت) ۲۵۰۰ مارک آلمان هزینه مسافرت، ۸۰۰ مارک آلمان برای دستمزد ماه اوت و ۲۰۰ مارک آلمان برای هزینه‌های عملیاتی رسید داد.

۲- ف / ا مطابق برنامه‌اش باید در ۱۸ شهریور ۵۸ عازم پاریس شود، تا النا قاسملو را ببیند و نامه‌ای بگیرد و آن را به شوهرش برساند. ف / ا به بن باز خواهد گشت و از طریق خطوط هوایی ترکیه در ۲۱ شهریور بن را به مقصد استانبول و وان ترک خواهد کرد. آنگاه وی به کردستان ترکیه و ایران خواهد رفت، انتظار می‌رود که در پایان سپتامبر (حدود ۸ مهر) به اروپا بازگردد. در آن موقع با او ملاقات خواهیم کرد و اطلاعاتش را استخراج خواهیم نمود.

۳- پرونده ۰۹۶۰۹۵۱-۲۰۱ تا تاریخ ۲۰ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۶)

سری ۱۷ مهرماه ۵۸

از: بن ۸۵۱۴۴ به: با حق تقدم رئيس رونوشت برای تهران، آنکارا، استانبول.....
هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - اس. دی. فیکل
عطف به: بن ۲۸۴۳۸۴

۱- اس. دی. فیکل از مسافرت خود به کردستان ترکیه و ایران بازگشته است. فلت هاوس عصر روز مهر با وی تماس گرفت و برای ۱۷ مهر در مناسب قرار یک جلسه سؤال و جواب گذاشت.

۲- یکی از دلایل اینکه در بازگشت اس. دی. فیکل تأخیر حاصل شد، این بود که او در سلماس (شاهپور) توسط مقامات (نظامی) ایران دستگیر و مدت چهار روز بازداشت شده بود. وی متهم شده بود که به طور غیرقانونی از مرز ایران و ترکیه عبور کرده و مدارک قانونی نداشته است. اس. دی. فیکل گفت که پاسپورت را عمداً در ترکیه جای گذاشته بود. خوشبختانه قاضی محلی و مقامات ایرانی، کرد و از دوستان پدر اس. دی. فیکل بودند و بنابراین او را آزاد کردند. یک مقاله خبری تحت عنوان «پسر صنار مآمدی

۱- هیچ یک از تلگرامهای مرجع به دست نیامده‌اند.

۲- تلگرام مرجع سند شماره ۵ می‌باشد.

دستگیر شد» در روزنامه کیهان شماره..... مورخ ۲۷ شهریور به چاپ رسید.^۱ اینک ما بریده روزنامه مربوط به دستگیری اس. دی. فیکل را از طریق شماره..... ۴۴ به ستاد ارسال می‌داریم. ۳- نتایج جلسه سؤال و جواب هرچه زودتر ارسال خواهند شد.

۴- پرونده: ۰۹۶۰۹۵۱-۲۰۱ تا تاریخ ۱۷ مهرماه ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری پسر صنار مآمدی بازداشت شد.

ارومیه - خبرنگار کیهان - رفعت مآمدی پسر صنار مآمدی که در آلمان تحصیل می‌کند، هنگامی که برای دیدن پدرش از طریق ترکیه به منطقه سلماس آمده بود براساس خبر رسیده از پادگان این شهر برای تحقیق بازداشت شد.

چنگیز مآمدی پسر دیگر صنار مآمدی هفته گذشته با دولت جمهوری اسلامی ایران اعلام همبستگی کرد.

صنار مآمدی اکنون با عده‌ای از یاران خود در کوههای اطراف سلماس به سر می‌برد.

چهارشنبه ۲۸
شهریور ۱۳۵۸
صفحه ۲ - شماره
۱۰۸۱۰

سند شماره (۷) ۲

از: بن ۸۵۴۸۱
به: رئیس رونوشت برای آلمان، آنکارا، استانبول، تهران
هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - اس. دی. فیکل زی. آر. واهو^۳
جزئیات تکمیلی: ری آر واهو برای مطلب مربوط به کشور ثالث، منبع اس. دی. فیکل / منابع فرعی پدر اس. دی. فیکل / ۱ و سایر کسانی که در تلگرام بن ۸۵۳۳۰ ذکر شده‌اند.^۴ به دست آمده توسط فلت هاوس محل دستیابی (به اطلاعات) برای اختفای منبع حذف گردید. هدف: اس. ا. به سازمانهای اطلاعاتی همکار داده نشود. بدون نام برای فهرست.
پرونده: ۰۹۶۰۹۵۱-۲۰۱ تا تاریخ ۲۵ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

۱- با مراجعه‌ای که به روزنامه کیهان مورخ ۲۷ شهریور داشتیم چنین مطلبی پیدا نشد. اما در روزنامه چهارشنبه ۲۸ شهریور شماره ۱۰۸۱۰ این متن به دست آمد که در اینجا کپی آن آورده می‌شود. به این ترتیب فهمیده می‌شود که اس. دی. فیکل / نام رمز رفعت مآمدی فرزند صنار مآمدی است که برای جاسوسی با هزینه سازمان سیا به کردستان آمد.

۲- این سند جزئیات فنی سند شماره ۸ را اعلام می‌دارد.

۳- در پرونده سی. آ. تومیک / ۱۹ یک نمونه از این شکل گزارشها شرح داده شده است.

۴- تلگرام بن ۸۵۳۳۰ به دست نیامده است.

سند شماره (۸)

طبقه‌بندی گزارش سری^۱

هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار - پخش و اقتباس خبر تحت نظر تهیه کننده کشور: ایران

منبع: یک کرد که اینک مقیم خارج است و تصور می‌شود که به جامعه کرد در ایران دسترسی خوبی دارد و اخیراً دیداری از کردستان داشته است، قابلیت اطمینان به گزارشهای او معین نشده است.

موضوع: وضع جنبش کردها در ایران (تاریخ خیر: اوائل مهرماه ۱۳۵۸)

خلاصه: روحیه مبارزان پارتیزان کردستان ایران بالا است و کردها همچنان مصمم به کسب خودمختاری هستند. گروههای اصلی پارتیزان که در حال حاضر مشغول فعالیت در کردستان ایران هستند، عبارتند از:

گروه مقاومت حزب دمکرات کردستان، سازمان زحمتکشان کردستان، فداییان خلق شاخه کردستان و طرفداران حسینی. کردها به سلاحهایی که ضمن حملات به پادگانهای ایران ربوده شده و اسلحه‌هایی که عراق تأمین کرده، مسلحند. نیروهای کرد با حزب توده مقداری تماس دارند، اما عملاً فقط با فداییان خلق و چریکهای خلقی ایران همکاری می‌کنند. سازمان جدیدی تشکیل شد تا کردهایی را که با رژیم خمینی همکاری می‌کنند، تصفیه نماید. (پایان خلاصه).

۱- علیرغم عقب‌نشینی مدافعان جنگنده کرد و تلفات وسیع مالی و انسانی که در مرداد ۵۸ متحمل آن شدند، قوت قلب و روحیه عموم مردم کرد و جنگندگان پارتیزان در ایران بالا است. کردها نسبت به آینده امیدوارند و مصمم هستند در مبارزه برای خودمختاری پیروز شوند. مردم عبدالرحمن قاسملو دبیر کل حزب دمکرات کردستان با عزالدین حسینی رهبر مذهبی کرد را مسئول تلفات و عقب‌نشینی حساب نمی‌کنند. کردها به این طور دو رهبر احترام گذاشته و تحسینشان می‌کنند.

۲- اکثریت واحدهای مقاومت کرد نزدیک مرز عراق و ترکیه و کوهها و مناطق جنگلی کردستان قرار دارند.

چهار گروه اصلی پارتیزان مسلح کرد وجود دارند که عبارتند از:

الف: گروه مقاومت مسلحانه حزب دمکرات کردستان - رهبر این گروه عبدالرحیم عباسی سرگرد سابق نیروی زمینی ایران و عضو کمیته مرکزی حزب دمکرات است. ستاد این گروه در جنگل سردشت قرار دارد. این نیروها در حال حاضر مشغول تعلیمات فشرده برای حملات ناگهانی و عقب‌نشینی سریع هستند. واحدهای نظامی حزب دمکرات کردستان از آذربایجان غربی تا جنوب رشته کوههای کردستان به طرف عراق فعالیت دارند.

ب: واحدهای نظامی سازمان زحمتکشان کردستان - این واحد نظامی چپ مارکسیست - لنینیست است که تحت رهبری صالح مهدی دانشجوی سابق حقوق قرار دارد. شایع است که سازمان زحمتکشان کردستان در جنوب نزدیک مرز عراق با سرحدات سندیج فعالیت دارد.

ج: فداییان خلق بخش کردستان (شاخه کردستان) - این گروه کرد نیز عقاید مارکسیست لنینیستی

۱- چنانکه از سند شماره ۷ معلوم می‌شود این گزارش را اس. دی. فیکل / تهیه کرده است.

دارد و جزئی از فداییان خلق است. گروه مذکور قویاً با رژیم فعلی خمینی مخالفت دارد. گروه‌های به اصطلاح رادیکال کرد کمونیست یعنی بخش کردی فداییان خلق و سازمان زحمتکشان کردستان تفاوتشان در این است که اولی جزئی از یک تشکیلات ایرانی است، ولی دومی هویتی صرفاً کردی دارد، هر دو ضد شورویند. در حال حاضر خصومتی بین آنها وجود ندارد. شاخه کردستان فداییان خلق در ناحیه مریوان فعالیت دارد.

د: طرفداران مسلح حسینی رهبر مذهبی و قومی - آنها گروه‌های کوچک مختلفی هستند که در شهرها و دهات بزرگ بین عموم مردم جای دارند.

ه: به علاوه چهار گروه فوق‌الذکر، گروه‌های کوچک متعدد کردی وجود دارند که مسلحانه مقاومت می‌کنند و از میان آنها دو گروه برجسته هستند که یکی گروهی که تحت رهبری رسول مولمان از جنبش سوسیالیست خلق کرد عراق و دیگری گروه محمود عثمان که آن نیز از عراق است.

۳- تعداد تخمینی جنگندگان مقاومت کرد در ایران بالغ بر ۲۰/۰۰۰ نفر می‌شود. اکثریت جنگندگان به گروه مسلح حزب دمکرات کردستان تعلق دارد. آنها مسلح به سلاح‌هایی هستند که در بهمن ۱۳۵۷ از پادگانهای مهاباد، سنندج و نوسود مصادره کردند. کردها برای گذراندن عملیات زمستان سلاح و مهمات کافی در اختیار دارند.

۴- تسلیحات بیشتری برای کردهای ایران از عراق می‌آید. تأمین‌کننده اصلی این تسلیحات دولت عراق است که آنها را از طریق تشکیلات جلال طالبانی ارسال می‌کند. کردهای ایران از آلمان شرقی، رومانی و کوبا نیز کمک دریافت می‌کنند. به هر حال این کمک شامل مواد دارویی، غذا و البسه است و اغلب از طریق عراق به کردها می‌رسد. در مرداد ۱۳۵۸ حزب دمکرات گروه ویژه‌ای را روانه کوبا کرد. تا اوائل مهر این هیئت هنوز به ایران بازنگشته بود.

۵- قاسملو بیشتر اوقات خود را در عراق می‌گذراند و به ندرت به ایران می‌آید. حسینی نیز در عراق مخفی است، اما مکرراً به کردستان ایران می‌آید. اکثریت اعضای کمیته مرکزی حزب دمکرات مثل محمد امین سیراسی (سراجی - م)، امیر خاری (قاضی - م) و هانی (غنی - م) بلوریان با گروه‌های مسلح در کردستان ایران باقی هستند.

۶- حزب دمکرات و گروه‌های مسلح دیگر با حزب توده مقداری تماس دارند، اما با آن همکاری نمی‌کنند. معهداً حزب دمکرات و دسته‌های دیگر کرد با فداییان خلق، چریک‌های خلق ایران و سایر گروه‌های ناراضی که با رژیم خمینی مخالف هستند، به طور نزدیک همکاری می‌کنند. مذاکراتی در جریان است تا یک طرح اقدام مشترک در شش ماه آینده علیه رژیم خمینی اتخاذ گردد.

۷- واحدهای ارتش ایران که در حال حاضر در کردستان مستقر شده‌اند، سعی می‌کنند با جمعیت محلی رابطه خوبی برقرار کنند. آنها اغلب از اهالی محل در برابر نیروهای شبه نظامی بومی خمینی حفاظت می‌کنند، حزب دمکرات و دسته‌های دیگر کرد به این تلاش ارجح می‌نهند و آنرا نشانه خوبی از آینده می‌دانند. حزب دمکرات سعی دارد که برای برقراری ارتباط خوب با واحدهای ارتش ایران بین همه موافقت ایجاد کند.

۸- یک سازمان جدید کردی در کردستان ایران ایجاد می‌شود. نام این سازمان شاهد است. هدف این سازمان تصفیه کردهایی است که با رژیم خمینی همکاری می‌کنند. چندی پیش شاهد یک زمیندار کرد

بنام تللیک (که نام خانوادگی مشخص نیست) را که با نمایندگان خمینی همکاری داشت، به قتل رساند. اینک این سازمان در نظر دارد علیه سایر کردهایی که مظنون به فعالیت برای رژیم خمینی هستند، دست به عمل بزند.

۹- نه سازمان آزادیبخش فلسطین و نه سازمانهای دیگر فلسطینی هیچ کدام در کردستان ایران دفتر یا نماینده ندارند. کریم حسامی عضو دفتر سیاسی حزب دمکرات با یک نماینده سازمان آزادیبخش در بغداد تماس دارد. حسامی همچنین سرپرستی یک هیئت نمایندگی حزب دمکرات را که از مراکز سازمان آزادیبخش در لبنان دیدار به عمل آورد به عهده داشت. از آن زمان به بعد او با سازمان آزادیبخش فلسطین ارتباط نزدیک داشته است. حسامی تقریباً ۵۴ ساله است و چندین سال مقیم پراگ بوده است. خانواده وی هنوز در پراگ زندگی می کنند، اما خود حسامی در کردستان ایران است.

۱۰- مجلس قانون اساسی در تهران جلسه دارد. کردها به آن توجهی نمی کنند و احساس می کنند که این مجلس بی ارزش است. فقط یک کرد از سندیج عضو مجلس قانون اساسی است که در آن نفوذی ندارد.

۱۱- به دست آمده در ۱۷ مهر ۱۳۵۸

۱۲- انتشار از حوزه فعالیت: برای آنکارا، استانبول، تهران فرستاده شد.

طبقه بندی گزارش سری - هشدار شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است - غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار. پخش و اقتباس خبر تحت نظارت تهیه کننده. تا تاریخ ۲۵ مهر ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. تمام بخشها حاوی طبقه بندی و قیود کل سند هستند.

سند شماره (۹)

سری ۲ آبان ۱۳۵۸ اعضاء

به: بن رونوشت تهران

از: رئیس ۵۳۸۹۲۹

اخطار - شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. زی. آر. واهو

عطف به: بن (۸۵۵۴۱-۷۸۳۹-EGN)

۱- قصد نداریم پیام مرجع را پخش کنیم، زیرا گزارش آن طور که نوشته شده بود، ظاهراً اخبار جدیدی به آنچه تا به حال معلوم شده است، نمی افزاید تا مستلزم پخش باشد.

۲- قبلاً می دانستیم که کوششهای گذشته بارزانی و طالبانی برای هماهنگ کردن فعالیتهای خود به شکست انجامیده بود. این مطلب توسط گزارش ۷۹-۳۱۵/۱۳۵۲۴-TDFIRDB از سرویس اطلاعاتی انگلیس (به نقل از یک منبع جا افتاده که خود او از منابع فرعی که میزان اطمینان به آنها و یافته هایشان قابل سنجش نیست، به دست آورده) تأیید می شود که گزارش داد مسعود بارزانی از ایران به شمال عراق رفته و گروه زیادی از پیشمرگان را با خود برده بود. جلال طالبانی، رهبر ناراضی کرد که تا این اواخر تحت حمایت سوریه قرار داشت، جهت آشتی با مسعود تلاش کرد و مسعود پیشنهادهای او را رد کرد. همچنین بنا به این گزارش، مسعود بارزانی روابط خوبی با یزدی وزیر امور خارجه ایران برقرار کرده و حزب دمکرات کردستان حمایت حکومت ایران را که به آن اسلحه و کمک مالی داده، جلب کرده است. سی. آ.

تومیک - ۱۹ هم در تلگرام^۱ (۸۴۰۱۵ بن) ۳۱۵/۱۵۱۱۲۰۷۹ - TDFIRDB گزارش داد که برادران بارزانی برای هماهنگ کردن فعالیت‌هایشان با طالبانی رهبر کرد عراقی تلاشی نکرده بودند. در مقابل این، دو گزارش صادره از بغداد در مرداد ماه ۱۳۵۸ حاکی از این هستند که در اوائل شهریور ۱۳۵۸ قرار بود، تلاش‌های جدیدی بین دو جناح صورت پذیرد تا با اجرای بعضی از تغییرات به نوعی موافقتنامه دست یابند.

۳- با ملاحظه اطلاعات فوق معتقدیم اگر اس. دی. فیکل - بتواند تاریخ اطلاعات خود را بهتر تصریح کند، گزارش مرجع سودمندتر می‌شود. آیا وی هیچ اطلاع خاصی در مورد ملاقات‌های پیشنهاد شده در شهریور یا مهرماه به دست آورده، اگر آری آیا این کوششها هم رد شدند، و همچنین مفید خواهد بود اگر اس. دی. فیکل بتواند اطلاعات صریحتری در مقایسه با گزارش بن ۸۵۳۳۰ تهیه کند. در مورد اینکه آن منابع فرعی که می‌توانند، به طور یقین وجود هرگونه تلاش جدیدی را در ارائه جزئیات بیشتر در مورد هماهنگی بین جناح‌های کرد و کمونیست‌ها در گذشته به علاوه بار کردن معنای دقیق عبارت «ارتباطی از این گونه غیر ممکن است، زیرا رژیم بغداد کمونیست‌های عراقی را به چشم خائن می‌نگرد و فعالانه در تعقیب ایشان است» نیز مفید خواهد بود.

۴- لطفاً ما را در جریان قرار دهید. بدون پرونده. تا تاریخ ۱ آبان ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.
تماماً سری
سری

سند شماره (۱۰)

سری ۹ آبان ۵۸ اعضاء

به: بن رونوشت برای آلمان، تهران.

از: رئیس ۵۴۳۳۷۵

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. فیکل

عطف به: بن ۲۸۵۷۰۶

۱- با پاراگراف دوم تلگرام مرجع موافقیم.

- جزئیات بیشتری در مورد نتایج مسافرت اس. دی. فیکل در آینده نزدیک برای شما ارسال خواهیم نمود. ما خیلی راضی هستیم.

۳- پرونده: ۰۹۶۰۹۵۱ - ۲۰۱ تا تاریخ ۸ آبان ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

۱- این تلگرام مرجع و سایر تلگرامهایی که در این سند به آنها اشاره شده به دست نیامده‌اند.

توضیح: از قرار معلوم اس. دی. فیکل / ۱ در بازگشت از مأموریت مجموعه گزارش‌هایی تحویل سیا داده که مرکزیت سیا توضیح بیشتری راجع به آنها را درخواست می‌کند، مثلاً اس. دی. فیکل / ۱ در بن از قول چند نفر دیگر (منابع فرعی) نقل کرده که آنها با قطعیت اظهار داشته‌اند تلاش جدیدی برای هماهنگی بین گروه بارزانی با گروه طالبانی در جریان نیست. در اینجا ریاست سیا می‌خواهد بفهمد. آن چند نفر چه کسانی بوده‌اند. یا آنکه در یکی از گزارش‌های اس. دی. فیکل / ۱ عبارتی آمده که قدری برای ریاست سیا مبهم بوده است.

۲- تلگرام بن ۸۵۷۰۶ به دست نیامده است.

بسمه تعالی

در این قسمت اسناد مربوط به دو جاسوس خبرنگار با نامهای رمز. یو.ان کمل / او.یو.ان. فسیل / ارائه می‌شوند. در اوائل سال ۵۸ سازمان سیا تصمیم می‌گیرد دو تن از جاسوسان خود را به ایران اعزام دارد تا تحت عنوان خبرنگاری، اطلاعات دست اولی درباره شخصیت سران شورشیان کرد و اوضاع منطقه کردستان برای این سازمان فراهم کنند و کسانی را که سیا بتواند در آینده از آنها استفاده نماید، شناسایی کنند.

یو.ان. کمل / از سابقه فعالیت چپی در فرانسه برخوردار بوده و سیا پیش‌بینی می‌کرده که او بتواند در وهله اول با داشتن این سابقه حسن نظر گروهکهای فعال در کردستان را که آنها نیز ادعاهای چپگرایانه داشتند، جلب نماید.

یو.ان. فسیل / یک خبرنگار و فیلمساز آمریکایی بوده که در پاریس اقامت داشته و به عنوان عامل دسترسی به کسانی که سیا به آنها نظر داشته و چپگرا بودند، استخدام شده بود. وی توانسته بود هنگام اقامت امام در فرانسه اعتماد چند تن از کسانی را که اطراف ایشان بودند جلب کند، و سیا با تکیه به این سابقه او را بیشتر به قصد کسب اطلاعات از این قبیل افراد که مشاغل کلیدی در دولت موقت را به دست گرفته بودند و سیاست دولت در مورد کردستان را مشخص می‌کردند، روانه ایران نمود.

اسناد این پرونده کلاً از درون دستگاه پودرکن بیرون آمده است. در حین اشغال لانه جاسوسی آمریکا در ایران، مأموران وحشت‌زده سیا سعی داشتند، مقادیر هرچه بیشتری از اسناد تبهکاری و توطئه آمریکا را از بین ببرند، ولی به خواست الهی بخشی از آن اسناد سالم و بخشی دیگر به صورت پاره پاره به دست ملت مسلمان ایران افتاد و اسناد این پرونده نیز جزء اسناد پاره پاره شده است. علیرغم تلاش برای یافتن و متصل ساختن قطعات جدا شده به یکدیگر، اسناد به صورت حاضر درآمده، هنوز بعضی قطعات مفقودند و در نتیجه چند سند غیر قابل ترجمه مانده و در ترجمه چند سند به جای آن قطعات و عبارات، نقطه چین گذارده شده است. در بعضی موارد هم که کلمه‌ای یا کلماتی از یک عبارت مفقود بوده، ولی از سیاق عبارات به وجود آن می‌شد یقین حاصل کرد، آن کلمه یا کلمات در ترجمه گنجانده شده و در بعضی موارد هم که فقدان آن کلمه یا کلمات به درک عبارت لطمه می‌زده و احتمالی برای وجود آن داده شده، آن کلمه در پراکنش آمده است. برای سهولت خواندن هرگاه تشخیص داده شده که جمله تمام شده و جمله دیگر شروع شده در وسط آن دو جمله علامت × گذارده شده است.

سند شماره (۱)

سری - ۲۵ فروردین ۵۸ - اعضاء

به: تهران رونوشت برای پاریس

از: رئیس ۴۱۹۵۷۷

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. یو.ان. کمل، یو.ان. فسیل

عطف به: الف - رئیس ۴۰۸۷۵۰ (برای تهران فرستاده نشده / لازم نبود)، ب - پاریس ۹۸۱۳۲ (برای

تهران فرستاده خواهد شد)، ج - پاریس ۹۵۷۰۲، د - پاریس ۹۶۰۱۰ (بهمین ۱۳۵۷)

۱- در تلگرام مرجع الف از قرارگاه پاریس خواسته شده بود منابع استخدام شده آن

قرارگاه، یو.ان. کمل / ا و یو.ان. فسیل . ا.....x..... درباره جنبش استقلال طلبی کردها
..... فعالیتهايشان در ایران..... و..... منابعی را که به خبرهای مربوط به قبایل
دسترسی دارند..... شناسایی کنند.

۲- اضافه بر آنچه که در جواب مندرج در تلگرام مرجع ب... یو.ان. کمل / ا یک شهروند فرانسوی
است که به طور آزاد روزنامه نگاری می کند... حزب کمونیست فرانسه... x... قرارگاه پاریس از ۱۳۵۱ به
عنوان گزارشگر... درباره امور حزب کمونیست فرانسه و درباره کمونیستها... x مسافرتهاى فراوانی در ...
و رابطهایى در... مختلف آفریقایى، محافل... منجمله... خمینی... فرانسه وارد. یو.ان. کمل / ا با... مصاحبه
نمود x همچنین در رابطه با تلگرام مرجع ج و..... بعدیx.....

۳-.....

۴-..... به مطالب فوق، آیا یو.ان. کمل / ا هیچ رابط قابل استفاده ای در بین عناصر کمونیست

ایران دارد؟

۵- (.....) پاریس..... که یو.ان. فسیل / ا آماده است، مسافرت خود را از ۳۱ فروردین
شروع کند. (ما پیش بینی نمی کنیم که در فعالیت این عمال تداخل روی دهد، چون آنها جداگانه در رابطه با
هدفهای..... متفاوت اعزام خواهند شد). یو.ان. فسیل / ا یک شهروند آمریکایی است که در
پاریس اقامت دارد و در آنجا برای خودش به عنوان عکاس و فیلمساز کار می کند. او مدت کوتاهی در
سال ۱۹۷۷ به استخدام دولت ایران درآمد تا یک مجموعه..... برای تلویزیون بسازد و از قرار
معلوم طی آن دوره مدتی را در ایران گذراند. او که یک عامل حقوق بگیر و آگاه از کار خود است در
..... ۱۹۷۸ به عنوان عامل دسترسی به هدفهای چپی و اهل جنوب شرقی آسیا در فرانسه و سایر
مناطق استخدام شد. یو.ان. فسیل / ا در مجموعه مصاحباتی که در آبان ماه با خمینی صورت گرفت همراه
یک عکاس بود. او توانست اعتماد اطرافیان نزدیک خمینی را جلب کند و از آن هنگام روابط شخصی
خوبی با یزدی مشاور اصلی خمینی که براساس تلگرام مرجع..... یک دعوتنامه دائمی برای یو.ان.
فسیل / ا صادر کرد تا با او در ایران ملاقات کند، برقرار کرد. یو.ان. فسیل / ا همچنین برای همراهی با گروه
خمینی در سفر از فرانسه به ایران دعوتنامه ای دریافت کرد، ولی به دلیل تعهدات حرفه ای متناقض با هم
توانست آن را قبول کند.

۶- پیش بینی می شود مسافرتهاى یو.ان. کمل / ا و یو.ان. فسیل / ا بیش از دو هفته طول نکشد و
بنابراین فعلاً نیازی نیست به اینکه مستقیماً با قرارگاه تماس حاصل شود. به هر صورت درخواست
می شود قرارگاه تهران دستورالعملهای تماس اضطراری را اطلاع دهد، تا اگر هر یک از دو منبع اطلاعات
فوتی به دستشان رسید (تماس بگیرند). همچنین از نظریات پیشنهادی قرارگاه تهران درباره فوق و
همچنین تعیین بهترین هدف برای آنها استقبال می شود.

۷- پرونده: ۲۴۸/۳ - ۶ - ۲۹، ۲۸۴.....

تماماً سری ۲۴ فروردین ۱۳۷۸

سری

سند شماره (۲)

سری ۲۶ فروردین ۵۸۱ اعضا
از: تهران ۵۲۷۰۵ (به کفالت گلگروف)

به: پاریس رونوشت برای رئیس

اخطار - شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. یو. ان. کمل یو. ان. فسیل
عطف به: الف - پاریس ۹۸۱۳۲، ب - رئیس ۱۴۱۹۵۷۷

۱- تصور می شود که اگر یو. ان. کمل (ک / ا) هنگام درخواست ویزا بر روی این نکته تأکید کند که یک روزنامه نگار فرانسوی مجرب و از استطاعت مالی نسبی برخوردار است، و به طور کلی از اعلان وابستگی سیاسی خود اجتناب ورزد، برای مسافرتش به تهران یا مناطق کردنشین با هیچ چیز مواجه نخواهد شد. وی همین که به ایران آمد باید از معرفی نامه حزب کمونیست خود استفاده نماید، تا حزب دموکرات کردستان..... صمیمانه تری نسبت به او ابراز دارد. روزنامه نگاران غربی حتی آمریکاییها، اخیراً به مناطق دوردست سفر کرده اند و تا آنجا که اطلاع داریم با مشکلی برخوردند. (وابسته مطبوعاتی سفارت این را تأیید می کند) به جواز دولت موقت احتیاج نیست، اما تصور می کنیم که احتمال موفقیت ک / ا افزایش می یابد، اگر که در تهران از یک کمک محلی برخوردار گردد. اگر بتوانیم از طریق دوستان یک راننده راهنما که لهجه کردی را می فهمد مهیا سازیم او در این مسئله یک دستیار هم خواهد داشت × ۰..... پیشنهاد می شود که در پاریس تحقیق نماید نماینده مطبوعات فرانسه در ایران کیست. فقط برای اطلاع قرارگاه یادآوری می شود که منبع ذخیره تهران اس. دی. ترامپ (ت / ا) در ژورنال دو تهران کار می کرد، تا اینکه اخیراً بسته شد و خبرنگار خبرگزاری فرانسه است. در صورتی که ک / ا بتواند خودش با ت / ا تماس برقرار کند، محتمل است که ت / ا توصیه و کمک خود را در اختیارش بگذارد. ما پیشنهاد نمی کنیم تکرار می شود، پیشنهاد نمی کنیم که خودمان ک / ا و ت / ا را در تماس با یکدیگر قرار دهیم.

۲- پیشنهاد می شود که ک / ا با مصاحبه با عبدالرحمن قاسملو رهبر حزب دموکرات کردستان که دفتر حزب را در مهاباد افتتاح کرده و در حال حاضر به عنوان نیروی متحدکننده دسته های مختلف کرد عمل می کند، تحقیق خود را شروع نماید، واضح است که قاسم..... علی حزب دموکرات را به ک / ا عرضه خواهد کرد، با این امید که (ک / ا) با دید مثبت آنها را نشر دهد. احتیاجات (اطلاعاتی) ستاد بطور مفصل..... و ک / ا در صورتی فرصت و بخت داشته باشد خواهد توانست..... سئوالاتی را که بسیار مورد علاقه اند..... در پایان دیدار در صورتی که ک / ا خود را از همکاری چپهای محل برخوردار کرده باشد یا کند، ما ممنون خواهیم شد اگر خلاصه ای در مورد این افراد دریافت داریم. اگر ک / ا متقبل خطر صحبت با فداییان (چریکها) یا مجاهدین مارکسیستی محل شود، این کار برای ما حکم یک عملیات با ارزش را خواهد داشت. برای نیل به این مقصود او باید از دانشگاه تهران که یک مرکز فعالیت چپی است دیدار نماید.

۳- در حالی که یو. ان. فسیل / ا (ف / ا) همان طور که در پاراگراف..... تلگرام مرجع ب ذکر شده، دسترسش به گروه خمینی عالی است، ممکن است که در سعی وی برای صحبت با رهبران این امتیاز به ضررش تمام شود. گزارش شده است که آیت الله صفدری، رهبر شیعیان کرد که به خمینی نزدیکی

۱- تلگرام مرجع الف به دست نیامده و تلگرام مرجع ب سند شماره ۱ این بخش می باشد.

داشت، کردستان را..... است و علامه مفتی زاده هم که..... خمینی به حزب دموکرات بود، محبوبیت خود را از دست داد و منزوی شده است. بنابراین در زمینه بهترین برخورد ف / ا با مسأله، موضع ما کمی نامطلوب است. اگر او خود را تحت اختیار گروه خمینی قرار دهد انتظار می رود، در مورد اینکه در برابر خواستههای اقلیت برای خودمختاری دولت موقت چگونه رفتاری..... بیانات قالبی به او تحویل داده شود. از طرف دیگر، اگر برای ف / ا همان طور برای ک / ا پیشنهاد شد بدون کمک دیگران مسافرت کند، نسبتاً بخت موفقیت خواهد داشت. اگر ف / ا از..... دیداری نماید ما از او می خواهیم که در پایان سفر از گروه خمینی (منجمله.....) دیدار کند و ما پیش از عزیمتش از پاریس احتیاجات اطلاعاتی مناسب را در اختیار خواهیم گذارد.

۴- ک / ا و ف / ا هر دو باید..... در هتل اینترکننتینتال (محل پرسه روزنامه نگاران) اقامت کند اگر ف / ا و ک / ا قصد دارند در ۳۱ فروردین از پاریس عزیمت کنند، پیشنهاد می شود که ک / ا برنامه عزیمتش را برای..... دیرتر ترتیب دهد، بدین قرار او زمانی با کردها صحبت می کند، که قانون اساسی اعلان شده است. وقایع ایران بسیار متغیرند و مفید..... که زمان بندی مسافرت به مناطق گسترده شود. که شماره تلفن تماس با قرارگاه به ف / ا و ک / ا داده شود و می توان ملاقات اولیه را در اتاق هتل ترتیب داد، لطفاً توانایی ربانی و نام حقیقی هریک از منابع ذخیره را..... × قرارگاه دستورالعمل تماس را فراهم خواهد کرد.

۵- پرونده: ۲۴۸-۶-۲۹ ۴۲۸۴..... تا تاریخ ۲۶ فروردین ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سند شماره (۳) ۱

سری ۳۱ فروردین ۱۳۵۸

به: رئیس، تهران

از: پاریس ۹۸۵۳۲

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است

یو. ان. کمل

عطف به: الف - رئیس ۴۱۹۵۷۷، ب - تهران ۵۲۷۰۵

۱- مأمور مربوطه، یو. ان. کمل / ا به طور کلی درباره بخشهای مربوطه تلگرامهای مرجع^۲ توجیه نمود. درباره پاراگراف چهار تلگرام مرجع الف (به اطلاع می رساند که)، یو. ان. کمل / ا کسی را از عناصر کمونیست ایرانی نمی شناسد، اما گفت که یک نفر را دارد که آنها را بشناسد، او ژاک وارن است که در نشریه حزب کمونیست فرانسه به نام «فرانسه جدید» کار می کند. به گفته یو. ان. کمل / ا، وارن هنگامی که کمونیستهای منفرد ایرانی در اینجا در تبعید و اختفا به سر می بردند، آشنایان نزدیکی در حزب توده داشت. وارن همچنین کارهای چاپ اعلامیه را برای..... انجام می داد..... یو. ان. کمل / ا شخصاً

۱- توضیح: به طوری که از این سند معلوم می شود، از مرکز سیا پیشنهاد شده است که یو. ان. کمل / ا اگر در بین کمونیستهای ایران آشنا دارد یا می تواند به واسطه‌ای آشنا شود، در ایران نزد آنها برود (اشاره به پاراگراف ۴ تلگرام مرجع الف). بر این اساس یو. ان. کمل / ا دوست خود ژاک وارن را که در نشریه کمونیستی «فرانسه جدید» فعالیت دارد، معرفی می کند که با بعضی کمونیستهای تک‌روی ایرانی مقیم پاریس آشنایی داشته است.

۲- تلگرام مرجع الف سند شماره (۱) است و تلگرام مرجع ب سند شماره ۲ می باشد.

وارن را می‌شناسد و خواستار کمک..... او در مورد مسافرت احتمالی خود به ایران خواهد شد. یو.
ان. کمل / تصور می‌کند..... دفتر خبرگزاری فرانسه در تهران..... و در اینجا تحقیقاتی به
عمل خواهد آورد در مورد اینکه چه کسی..... است. شما را در جریان خواهیم گذارد.

۲- نام وارن در فهرست (بایگانی) ثبت شود.

پرونده: ۲۸۴/۳..... تا تاریخ ۳۱ فروردین ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری. سری

سند شماره (۴)

سری ۲۲ اردیبهشت ۵۸ اعضا

به: با حق تقدم به تهران

از: رئیس ۴۳۷۰۵۳

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است.

یو. ان. فسیل

عطف به: الف - ۱۰۵۹۱-NIT تهران ۵۳۰۰۶، ۷۹-۳۱۵/۰۸۴۵۳-TDFIRDB، ب - ۱۰۵۹۳-NIT

تهران ۵۳۰۱۳، ۷۹-۳۱۵/۰۸۵۲۹-TDFIRDB

۱- تلگرامهای مرجع^۱ گزارشهای خوبی بودند، که مورد استقبال واقع شدند. با این وجود بار دیگر این مسئله را طرح می‌کنند که آیا حزب دموکرات کردستان قاسملو و حزب دموکرات کرد بازرانی دو حزب جدا و متمایزند یا آنکه جناحهای یک حزب واحدند. در گذشته اخیر گزارشهای متناقضی درباره این موضوع به چشم می‌خورد. اضافه بر سردرگمی فعلی، اس. دی. گابل / گزارش داد، که یکی از چهار رئیس که در چهارمین کنگره عمومی حزب دموکرات کردستان به تاریخ ۶ اسفند ۵۷ شرکت نمود، مشاور نزدیک جلال طالبانی است (که بنابر شواهدی که داریم رئیس اتحادیه وطنی کردستان است) و از قرار معلوم در آن کنگره به نفع طالبانی سخنرانی کرد.

۲- از هر خبری که منابع مربوطه بتوانند راجع به تشکیلات و ساخت حزب دموکرات کرد به علاوه روشنگری مطلب فوق و در صورتی که این حزب جناح آن طرف مرز حزب دموکرات کرد است ارتباطش با همتهای خود در عراق، سوریه و ترکیه تهیه کنند قدردانی می‌شود.

۳- بدون پرونده: تا تاریخ ۲۲ اردیبهشت ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۵)

عضو کادر حزب دموکرات کردستان امجد متوسلی (دوست یو. ان. فسیل / دفتر حزب دموکرات

کوچه گل انداز (نزدیک خیابان آیزنهاور و شادمان) تلفن ۹۷۶۱۲۷

رئیس یک انجمن کردی که روابطی با حزب دموکرات دارد صادق وزیری

۶۸۱۰۵ (اس. دی. راتر / ۴ با او ملاقات کرده)

۱- تلگرامهای مرجع از قرار معلوم گزارشهای یو. ان. فسیل به قرارگاه تهران بوده‌اند که به دست نیامده‌اند.

۲- این سند از کارتهای بایگانی داخلی قرارگاه تهران بوده که مشخصات افراد روی آن ثبت می‌شده است.

اس. دی. راتر / نام رمز خسرو قشقایی عامل قدیمی و سرسپرده سیا در ایران است.

سند شماره (۶)

سری ۴ تیر ۵۸ اعضاء

به: تهران رونوشت برای رئیس

از: پاریس ۱۰۲۷۶

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. یو. ان. کمل

عطف به: الف - تهران ۵۳۲۹۴، ب - رئیس ۴۵۱۸۸۹، ج - تهران ۵۱۴۱۰

۱- برای تأخیری که روی داد متأسفیم اما (یو. ان. فسیل / ام) درباره مسافرت خود به
ایران چیز قابل توجهی برای گزارش کردن نداشت. تا آخر هفته آینده یو. ان. کمل / خواهد
توانست به مسافرت برود x سردبیران مجله دست چپی پاریس به نام فردای که در
گذشته برای آن مقاله می‌نوشته به آنها گفت که او با (کمک مالی ضمنی) از
..... و پرسید آیا مجله علاقه‌مند به مقاله‌ها یا عکسهایش x سردبیران آن
مجله بدون ابراز اشتیاق چشمگیری جواب دادند و یو. ان. کمل / حداقل یک
معرفی‌نامه بگیرد. او وارن که آشنایش در مجله «فرانسه جدید» حزب کمونیست
فرانسه است و (یو. ان. کمل / ا) شنیده بود که دارد، وارن او را به نوری البالا عضو
حزب کمونیست فرانسه، رئیس یکساله AFASPI (انجمن فرانسوی حامی مردم ایران) البالا
..... در ایران x وارن سعی دارد به نام ناظری (نام اولش مشخص نیست) که
به عنوان در پاریس توصیف شده تحولات جدید را گزارش خواهیم کرد.

۲-

۳- نام ثبت شود تا تاریخ ۴ تیر ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۷)

سری ۱۱ تیر ۵۸ اعضاء

به: رئیس

از:

عطف به: ۲۰۲۷۶

۱- متن ذیل طرح جدید ارتباط با یو. ان. کمل / است. شماره تلفن تماس ۰۹۱ - ۸۲۰ داخلی ۱۱۳۸

۱- هیچ یک از تلگرامهای مرجع در دست نمی‌باشند.

توضیح: از این سند دریافت می‌شود که یو. ان. فسیل / مسافرت خود را به ایران انجام داده و بازگشته است و یو. ان. کمل / مقدمات سفر
خود را تدارک می‌بیند و به این منظور به یک مجله چپی پاریس مراجعه و پیشنهاد کرده در ازای تهیه مقاله یا عکسهایی از مسافرت خود از کمک
مالی آن مؤسسه برخوردار شود، که جواب چندان دلگرم‌کننده‌ای نمی‌شود و بعد درخواست می‌کند که حداقل یک معرفی‌نامه از این مجله که قبلاً
برای آن مطلب می‌نوشته، بگیرد.

همانطور که در سند شماره ۴ آمده، یو. ان. کمل / اظهار داشته که قصد دارد، نزد ژاک وارن که بین عناصر چپ ایران آشنایانی دارد رفته و
خواستار کمک او شود. احتمالاً اشاراتی که در این سند (شماره ۵) به او شده مربوط به این مطلب است و وارن، یو. ان. کمل / را به نوری البالا
معرفی کرده و دنبال فرد دیگری به نام ناظری بوده، تا به او نیز معرفی کند.

۲- این تلگرام مرجع، احتمالاً سند شماره ۶ (پاریس ۱۰۲۷۶) است.

توضیح: این پیام به احتمال قوی از تهران مخابره شده است، چرا که طرحهای جزئی تماس را خود قرارگاه مورد تماس تهیه می‌کند و
شماره‌های تلفن متعلق به قرارگاه سیا در تهران بوده‌اند.

هنگام روز یا ۸۳۵۵۳۰ بعد از ظهر هاست و ک / خود را هنری معرفی می کند. ملاقات در محل و تاریخی که در مکالمه تلفنی گفته می شود، ولی یک ساعت جلوتر از موعد مقرر در مکالمه انجام می شود. ک / باید مجله لوله شده در دست داشته باشد، مأمور مربوطه نیز همین طور.

۲- متأسفیم که مشخصات ظاهری یو. ان. کمل / دیگر در ضبط پرونده های قرارگاه نمی باشد. لطفاً آنها را ارسال نمایید.

۳- پرونده: ۰۱۹-۰۰۶-۲ تا تاریخ ۱۱ تیر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۱)

سری ۱۹ شهریور ۱۳۵۸ اعضاء

از: وست پورت ۴۸۶۱۰
به: رئیس رونوشت برای آلمان، بن، مونیخ، تهران، آنکارا
اخطار - شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. حساس. ردگیری
عطف به: وست پورت ۴۴۶۴۸

۱- متن زیر یک گزارش سنجش از شرح احوال، سابقه شخصیت احمد رئوف النقیب، یک کرد عراقی است که در تاریخ..... به سرکنسولگری آمریکا در مونیخ آمد و متعاقباً توسط آلمر. جی. زاکر یسون در مونیخ مورد مصاحبه قرار گرفت:

الف: احمد رئوف النقیب (از اینجا به بعد «الف» خوانده می شود) در ۱۹ آبان ۱۳۱۰ در سلیمانیه کردستان عراق به دنیا آمد. وی از تبار کردها و تبعه عراق است. در سال ۱۳۲۹ به دنبال تکمیل تحصیلات متوسطه (در یک مدرسه آمادگی برای دانشگاه) در سلیمانیه، وی در یک مدرسه کشاورزی در ابو غراب نزدیک بغداد، نام نویسی کرد. الف از مدرسه مذکور فارغ التحصیل نشد، معذالک چند سال بعد مطالعات خود را در دانشکده کشاورزی «نیکلای بالچسکو» بخارست رومانی، ادامه داد. در رومانی الف با ایلزهنی گلش که آلمانی الاصل است در سال ۱۳۴۳ ازدواج کرد. آنها یک پسر هفت ساله به نام نوری دارند. از ۱۳۳۵ تا ۱۳۳۷ الف با درجه ستوانی در نیروی زمینی عراق مستقر در کردستان خدمت نمود. از ۱۳۴۰ الف متوالیاً در عراق، ایران و آلمان غربی اقامت گزید. از ۱۳۴۰ تا ۱۳۴۱ او در فرانکفورت - ماین، سپس در اشتوتگارت (۴۳ - ۱۳۴۰)، مونیخ (۴۴ - ۱۳۴۳)، گیس (۴۷ - ۱۳۴۴)، تهران (سه ماه در ۱۳۴۷)، سلیمانیه (۵۲ - ۱۳۴۷) جایی که مدیر مرکز اطلاعات کشاورزی محل بود اقامت داشت. از ۱۳۵۲ تا ۱۳۵۳ برای مدت ۶ ماه، الف مشاور کشاورزی مصطفی بارزانی رهبر فقید شورش کردها بود در ۱۳۵۳ زمانی که شورش در هم شکسته شد، الف همراه با کردهای در حال عقب نشینی از مرز ایران و عراق عبور کرده و به ایران آمد، در آنجا، او در آغاز سرپرستی یک اردوگاه پناهندگان کرد نزدیک پاوه را (برای مدتی حدوداً سه ماه) بر عهده داشت. سپس در سه ماه بعد در سرپل ذهاب که آن هم در ایران است، اقامت نمود. پس از ۱۵ روزی که در تهران بود، الف عازم دوسلدرف آلمان غربی شد و در آنجا تا سال ۱۳۵۴ همراه برادر خود..... نوری سکونت داشت. از ۱۳۵۴ تا خرداد ۱۳۵۸ در سلیمانیه بود و در آنجا اکثر

۱- این بخش از اسناد مربوط به یک کرد عراقی به نام احمد رئوف النقیب است که به خاطر گویایی اسناد احتیاجی به توضیح نیست.

اوقات بیکار بوده و با پول توجیبی که پدر ثروتمندش به او می‌داد، زندگی می‌کرد. در این بین در پاییز ۱۳۵۷ الف به دیدار برادرش و اقوام سببی خود در آلمان غربی رفت، الف ادعا می‌کند که به علت تبعیضی که از طرف دولت عراق نسبت به کردها اعمال می‌شد، او قادر نبود یک شغل مناسب پیدا کند.

ب: الف ادعا می‌کند که عضو قبیله باردینگی (جمعیت ۴۰/۰۰۰) و فرزند شیخ رئوف النقیب تاجر و زمیندار ۶۷ ساله مشهور در سلیمانیه است (تلفن وی ۲۳۵۱۴ می‌باشد). پدرش صاحب یک کشتزار، یک ویلا گرانتیمنت و تعدادی مغازه در سلیمانیه است. الف در عراق دو برادر دارد که هر دو سابقاً سرهنگ ارتش بوده‌اند: طاهر النقیب حسابدار در یک اداره دولتی بغداد، و صلاح الدین النقیب مقامی در مرکز حسابرسی ارتش در کرکوک، یک برادر دیگر وی تریک نوری، پزشکی است که برای خود کار می‌کند و در گیس کیرشن نزدیک مونشن گلاباخ در آلمان فدرال سکونت دارد.

ج: وابستگی سیاسی: الف ادعا می‌کند که عضو حزب دمکرات کردستان (عراق) است. از ۱۳۳۷ تا ۱۳۴۷ عضو کمیته مرکزی حزب دمکرات بود. پیش از آن دبیر سازمان دانشجویی کردها در اروپا بود. به ادعای الف او تمام افراد اصلی حزب دمکرات در عراق به علاوه تعداد زیادی از رهبران کرد در ایران را می‌شناسد. الف شخصاً با دو پسر مصطفی بارزانی بنامهای مسعود و ادیس آشنایی دارد. الف می‌گوید که مسعود بارزانی جهت جانشینی مصطفی بارزانی به عنوان رهبر عمومی مردم کرد، انتخاب شده است. درباره مسعود گزارش شده که در حال حاضر در شرق ترکیه اقامت دارد. الف همچنین می‌گوید که رقیب سیاسی وی، عبدالرحمن قاسملو، که از ایام گذشته در اروپا است ریاست حزب دمکرات کردستان در ایران را به عهده دارد. قاسملو تحصیلات خود را در سی. اس. اس. آر به انجام رسانده و جهت‌گیری کمونیستی دارد. او یک کتاب درباره کردستان تألیف کرده است. الف اظهار می‌دارد که در حال حاضر دو دسته کرد شورشی در عراق وجود دارند: یک دسته تحت رهبری ادیس بارزانی و دیگری تحت رهبری جلال طالبانی که طرفدار کمونیستها است و به مهاباد ایران رفته تا به کردهای آنجا در گرفتن خودمختاری از ایرانیها یاری دهد.

د: ارتباطات با سازمانهای جاسوسی خارجی: الف می‌گوید که با مطلع نمودن دولتهای مختلف از طریق سازمانهای اطلاعاتیشان از رنج مردم کرد در جنگشان برای کسب استقلال و یا خودمختاری خواسته به این مردم کمک نماید. در سالهای ۱۳۴۳، ۱۳۴۶ و بار دیگر در پاییز ۱۳۵۷ الف با سفارت اسرائیل در بادگودسبرگ تماس گرفت و مذاکراتی با مقامات اسرائیلی آنجا داشت، وی همچنین گزارشهایی درباره اوضاع کردها در عراق..... الف می‌گوید که فقدان وجوهات اینک مانع رفتن مجدد او نزد اسرائیلیها در بادگودسبرگ می‌شود. در ۱۳۴۷ الف همچنین با سازمان اطلاعاتی ایران، ساواک، در بادگودسبرگ رابطه برقرار کرد. همکاری او با ساواک تا سال ۱۳۵۴ ادامه داشت و در آن سال او..... به ایران رفت. در ۱۳۴۷ الف به مدت تقریباً سه ماه در تهران میهمان ساواک بود. طی این مدت به برقراری روابط بین ساواک و کردهای عراقی تحت رهبری مصطفی بارزانی کمک نمود. الف می‌گوید گزارشهای طولانی مفصلی درباره وضع کردها در عراق به ساواک داده است. از ۱۳۴۷ تا ۱۳۵۲ او ضمن همراهی شورشیان کرد در کردستان تماس خود را با ساواک حفظ نمود. الف تأکید کرد که خود داوطلب تهیه اطلاعات برای اسرائیلیها و ایرانیها بوده و هیچ‌گاه در..... جز برای هزینه‌ها، دستمزد مالی قبول نکرده است.

ه: ارتباطات مقامات آمریکایی در خارج: الف همچنین با تماس با مقامات آمریکایی در تأسیسات مختلف آمریکا در خارج درخواست کمک کرده است. در سال ۱۳۴۲ یا ۱۳۴۳ او با سفارت آمریکا در بن تماس گرفت. در ۱۳۴۷ و در ۱۳۵۳ او با کنسول آمریکا در تهران تماس گرفت. در آنجا به سال ۱۳۵۳ وی درباره مسئله کردها با آقای لاری سیماک (?) مذاکره کرد. در شهریور ۱۳۵۷ الف دیداری از سفارت آمریکا در آنکارا داشت و در آنجا شفاهاً گزارشی درباره اوضاع کردستان تقدیم کرد. در مهرماه ۱۳۵۷ به کنسولگری آمریکا در مونیخ رفته و درباره مشکل کردها با یک مقام مؤنث مذاکره کرده و به او نیز یک گزارش «.....» (نوشته شده به کردی) درباره اوضاع در حال تحول ایران تسلیم کرد (تلگرام مرجع را ببینید) الف در دیدار ۵ مهر ۱۳۵۸ خود از کنسولگری مونیخ، گزارش دیگری را (که آن هم به کردی است) تسلیم کرد که می گوید در رابطه با موضوعات زیر قرار دارد:

وضع کردها در عراق، محموله های قاچاق سلاح های شوروی برای گروه های ایرانی از طریق عراق با تأیید دولت عراق، حضور عیدی امین در عراق (خبر از شایعات)، وضع کشاورزی کردستان و اخبار در مورد افراد مقیم خارج.

و: سنجش شخصیت: الف از خود تأثیر کلی خوبی بجا می گذارد، او یک مرد خوش تیپ و آراسته و جذاب و موقر و با هوش است. او دارای قد بلند، موی نیمه خاکستری، یک سیبیل سیاه بوده و سیمای ظریفی دارد. او با ظرافت لباس می پوشد. یک ناسیونالیست و مسلمان شیعه معتقد است و ادعا می کند که او لاد محمد پیامبر بوده و لذا می خواهد به ایجاد صلح بین کردها و دولت ایران کمک نماید. الف یک طومار در تأیید نوادگی پیامبر بودن دارد. با این تأییدیه وی تصور می کند، که خواهد توانست آیت الله خمینی را متقاعد کند که الف طرف صالحی برای مذاکره صلح بین افراد و دولت ایران است. الف ظاهراً یک متعصب مذهبی نیست، معهداً به نظر می رسد که رنج مردمش و جنگ آنها برای کردستان مستقل ذهن وی را مشغول کرده است. الف متکلم خوبی است و ظاهراً دوستان فراوانی در عراق و سایر جاها دارد. الف به علاوه زبان مادری خود که کردی می باشد عربی (عراقی) را با سهولت صحبت می کند و ایرانی و آلمانی را می داند، به علاوه انگلیسی را خوب و زبان رومانی و ترکی را کمی می داند.

۲- الف قبل از خدا حافظی از زا کرپسون، اظهار داشت که مایل است با کارشناس (های) آمریکا در امور خاورمیانه درباره اوضاع جاری کردستان مذاکره نماید و افزود که به منظور حفظ کردستان از اینکه کمونیستها کنترل کامل آنرا به دست گیرند، می خواهد آمریکا را در جریان وقایع کردستان قرار دهد. هنگامی که راکرپسون پرسید، آیا علاقه دارد در رابطه با مطالب فوق با ما همکاری نماید یا نه، الف جواب داد که خوشحال خواهد شد چنین کاری بکند، اما این همکاری فقط باید در ازای حمایت آمریکا از آمال کردها باشد، نه دستمزد مالی.

۳- الف قصد دارد همراه با همسرش (که پاسپورت آلمان غربی دارد) و پسرش در تاریخ ۲۸ شهریور به عراق بازگردد. او پاسپورت عراقی (پاسپورت را هنگام صحبت همراه نداشت) با ویزای سه ماهه آلمان غربی دارد که تا تاریخ معتبر است. اگر ستاد علاقه مند به سنجش بیشتر و یا استخدام الف است، لطفاً اطلاع دهید. از طریق فامیل سببی الف در گگش، کیرشن زن اوستر دوم، اگل هارتینگ نزدیک مونیخ (محل اقامت فعلیش) شماره تلفن ۲۵۸۲-۰۸۰۹۱- می توان تماس گرفت و با از طریق برادرش در گیسن گیرشن که قصد دارد قبل از عزیمتش از آلمان به آنجا برود.

- ۴- گزارشها و سه قطعه عکس الف (الف همراه با چند کرد با نفوذ) در اسرع وقت برای ستاد ارسال خواهد شد.
- ۵- شماره پرونده بعداً تعیین شود. تا تاریخ ۱۹ شهریور ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۲)

از: رئیس ۵۱۱۴۸۰
 به: فوری وست پورت رونوشت فوری برای بن، مونیخ، آلمان، عادی برای تهران، آنکارا، استانبول
 هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. حساس. ردگیری
 عطف به: الف - وست پورت (.....)، (به استانبول مخابره می شود)، ب - وست پورت (.....) (برای
 تمام مخاطبین ارسال نمی شود)

۱- ستاد مرکزی درباره احمد رؤوف النقیب (سابقاً پرونده ۸۷۲۵۶۱-۲۰۱ برای او تعیین شده بود) این اطلاعات را دارد.

الف: مطابق تلگرام شماره ۱۷۲۹ (.....) بغداد مورخ ۱۳ فروردین ۱۳۴۴، سازمان رسمی (جاسوسی) آلمان از نقیب به عنوان..... مأمور رابط انجمن دانشجویان کرد اروپا یاد کرده است. او فارغ التحصیل یک دبیرستان کشاورزی عراق و در سالهای ۳۸-۱۳۳۷ در رومانی دانشجوی رشته کشاورزی عمومی بوده است.

ب: در تلگرام شماره بن (.....) مورخ ۱۰ فروردین ۱۳۴۴ همسر النقیب ادعا کرده که برای اینکه بتواند پاسپورت بگیرد و به شوهرش در آلمان بپیوندد، مجبور شده بود به همکاری با سازمان مخفی رومانی تن در دهد. نقیب فکر می کرد که همسرش هنوز با آنها همکاری می کند و با رومانیها تماسهای مکرر دارد، علیرغم اینکه همسرش عکس آن را عنوان می کند.

ج: در گزارش (.....) NIT A مورخ ۲۹ آبان ۱۳۴۷ آمده که نقیب به سفارتخانه تهران آمد تا با یک کارمند سیاسی صحبت کند. اطلاعات این سند (که آخرین سند پرونده است) تقریباً با اطلاعات مندرج در تلگرام مرجع الف..... است. به نقیب گفته شد که خط مشی رسمی این است که توافق بین نیروهای..... مقابل بهترین راه حل است هرچند که آمریکا از خواست اقلیتها طرفداری می کند. نقیب گفت می فهمد که این موضع رسمی آمریکاست و آمریکاست و رضایت کارمند سیاسی به گوش دادن به گفته خود را به هیچ عنوان حمایت سفارت آمریکا از کردهای بارزانی تعبیر نخواهد کرد.

۲- فرد مزبور به طور قطع از لحاظ عملیاتی جالب به نظر می رسد و مطابق پاراگراف ۲ تلگرام مرجع الف مأمور..... سیا با تجربه در خاورمیانه باید در جلسه تکمیلی تخلیه اطلاعات شرکت کند. آقای فرانک اندرسون که مأمور ستاد است، برای مأموریت دیگری در ۲۷ شهریور در مونیخ خواهد بود، اگر او بتواند عزیمت خود را چند روزی به تأخیر اندازد، آقای اندرسن با او ملاقات خواهد نمود. تقاضا می شود که وست پورت با او تماس بگیرد و اطمینان حاصل کند، آیا او می تواند تا حدود اول مهر در مونیخ بماند و فوراً به ستاد اطلاع دهد.

۳- نکات مورد علاقه برای تخلیه اطلاعات جداگانه ارسال می شود.

۴- بن: لطفاً اطمینان حاصل کنید که آقای جک گریسون که از کارمندان شعبه ایران و مشغول دیدار از

آنجاست، پیامهای این قضیه را ملاحظه می‌کند. ستاد ترجیح می‌دهد که آقای گریسون با اتمام امور خود در این به کشور بازگردد، اما اگر النقیب بیشتر از ۱۹ شهریور در مونیخ می‌ماند، شاید لازم باشد که از آقای گریسون خواسته شود که این مطلب را به دست گیرد. تقاضا می‌شود که او تا اتخاذ تصمیم جنب قرارگاه بن باشد.

۵- پرونده: ۸۷۲۵۶۱-۲۰۱ تا تاریخ ۲۰ شهریور ۷۹ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۳)

سری ۲۱ شهریور ۱۳۵۸ اعضاء

از: وست پورت ۴۸۶۲۸ به: فوری رئیس، رونوشت بن آلمان، مونیخ، تهران، آنکارا، استانبول
هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. حساس
عطف به: رئیس ۱۵۱۴۸۰

۱- احمد رئوف النقیب موافقت کرده که عزیمت خود را از آلمان تا ۳۱ شهریور به تأخیر اندازد، او چشم انتظار ملاقات با کارشناس خاورمیانه است و رأس ساعت ۱۰ روز ۲۷ شهریور گوش به زنگ تماس تلفنی راکزیسون خواهد بود. النقیب قصد دارد با اتومبیل از طریق یوگسلاوی، یونان و ترکیه به عراق بازگردد.

اگر وست پورت می‌تواند به نحوی به مأمور خاور نزدیک کمک نماید..... اطلاع دهید.
پرونده: ۸۷۲۵۶۱-۲۰۱ تا تاریخ ۲۱ شهریور ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.
سری

سند شماره (۴)

سری ۲۱ شهریور ۵۸ اعضاء

از: رئیس ۵۱۲۲۳۲

به: با حق تقدم به وست پورت، رونوشت با حق تقدم برای آلمان، بن، مونیخ، عادی برای تهران، آنکارا
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس
عطف به: الف - وست پورت ۲۴۸۶۱۰، ب - رئیس (.....) ۳۱۱۴۸

۱- در ذیل احتیاجات اطلاعاتی برای استفاده در رابطه با مشارالیه (۸۷۲۵۶۱-۲۰۱) آمده است:
الف: آیا کردهای عراقی به گروههای کرد ایرانی پشتیبانی می‌دهند و اگر آری، این پشتیبانی چگونه است؟ ناآرامیها در مناطق کردنشین چه تأثیراتی بر قاطبهٔ اکراد عراق دارد؟ گزارشهای صریح و غیر کلی از مقاصد اکراد عراق برای دو سال آینده مورد توجه می‌باشند و در صورت امکان نوعی محاسبه از اینکه این مقاصد تا چه حد واقع بینانه می‌باشند، به علاوه طرحهای کردها برای کسب خودمختاری بیشتر و غیره.
ب: مایلیم فهرست و همچنین جزئیات احوال زندگی تمام سران حزب دمکرات کردستان باستانهای بارزانیها را که او بتواند تهیه کند، به دست بیاوریم.

۱- این تلگرام سند شماره (۲) می‌باشد.

۲- تلگرام مرجع الف سند شماره (۱) این بخش است و تلگرام مرجع ب در دست نیست.

ج: نظریات منبع درباره امکان ائتلاف جناحهای بارزانی و طالبانی به علاوه تفصیل ملاقاتهای اخیر این دو گروه در صورتی که انجام شده باشد و یک خلاصه از هرگونه کمکی که آنها احتمالاً در اختیار یکدیگر قرار می دهند.

د: تفصیلات هرگونه ارتباط همکاری احتمالی بین حزب دمکرات و گروههای شیعی عراق. ه: گزارش تفصیلی درباره تعداد نیروهای کرد، محل استقرار اردوگاهها و اظهارنظر درباره کیفیت تسلیحات مورد استفاده آنها، به علاوه ذکر هرگونه خبر از اینکه آنها کمک خارجی دریافت می دارند و در این صورت ذکر نوع کمک.

و: حزب دمکرات یا دسته‌های طرفدار طالبانی از دولت خمینی کمکی دریافت می دارند، این کمک چگونه است.

ز: تفصیل همراه با ذکر شواهد این ادعاها که شورویها با تأیید ضمنی عراق به داخل ایران اسلحه می‌رسانند.

ح: هرگونه خبری که ممکن است او درباره کمک احتمالی عراق به گروههای عرب..... در خوزستان داشته باشد.

ط: ما همچنین به نامها به علاوه جزئیات درباره شخصیت افراد و تفصیلات درباره کمونیستهای عراقی که به کردها پناهنده شده‌اند، علاقه مندیم. این اعضای حزب کمونیست عراق چه دستورات عملی و کمکی از شورویها و دیگران دریافت می‌دارند. حزب کمونیست عراق چه کمک خاصی در اختیار کردها قرار می‌دهد.

ی: هرگونه جزئیاتی که منبع ممکن است درباره گروههای شیعی عراق داشته باشد، مانند نامهای رهبران، تخمین کیفیت تشکیلاتی آنها، دامنه کمکی که احتمالاً از شیعیان ایران دریافت می‌دارند، هرگونه خبری که از منابع خوب شنیده باشد، درباره اینکه شیعیان نوعی کمک مادی از دولت ایران دریافت می‌دارند، هرگونه طرحی که آنها ممکن است برای نیل هرچه بیشتر به مقاصد خود داشته باشند و غیره. ۲- سئوالات عملیاتی ذیل نیز باید در ملاقاتهای آتی با مشارالیه در نظر گرفته شوند.

الف: وضع فعلی و مناسبات فرد مزبور با دولت عراق چگونه است. هرچند گاه یک بار وی می‌تواند به خارج عراق مسافرت کند و چگونه می‌تواند از عهده این مسافرت برآید.

ب: تا حد امکان مشارکت گذشته ادعا شده همسر مشارالیه با سازمان اطلاعات رومانی را روشن نمایید، وضع فعلی چگونه است.

ج: آیا مشارالیه اکنون با ناراضیان کرد ارتباط دارد. فهرست مفصل منابع فرد مزبور و روابطش با هرکدام را لازم داریم.

د: آخرین باری که مشارالیه با اسرائیلیها ملاقات نمود، کی بود و آیا وی قصد دارد ارتباطش را تجدید کند؟

ه: مشارالیه چه تماسهای به خصوصی با سران شیعی ایران دارد.

و: فرد مزبور تا چه اندازه‌ای حاضر است بر مبنای منظم با سیاراتباط داشته باشد، بدون اینکه از جانب ما تعهدی برای حمایت سیاسی از کردها داده شود.^۱

۱- ادامه این سند هنوز به دست نیامده است.

سند شماره (۵)

سری ۲۱ شهریور ۵۸ اعضاء

از: رئیس ۵۱۲۲۳۴ به: فوری به وست پورت، بن رونوشت برای آلمان، مونیخ، تهران

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس

عطف به: الف - وست پورت ۲۸ () () ۴، ب - رئیس ۱۴۸۰ () ()

۱- بابت تلاشهای زاگریسون که در تلگرام مرجع الف ذکر شده متشکریم. آقای فرانک آندرسن از طریق پرواز ۶۹ لوفت هانزا از لندن در ۲۷ شهریور ساعت ۴/۳۵ (.....) وارد مونیخ خواهد شد (مسیر مسافرت قبلاً برای مونیخ ارسال شده). همین که آندرسن با پایگاه مونیخ تماس می‌گیرد و برنامه‌اش را معین می‌کند، وی در رابطه با..... النقیب با وست پورت تماس خواهد گرفت.

۲- برای بن: از آمادگی عمل آقای جک گریسون تقدیر می‌کنیم، با این وجود با توجه به تلگرام مرجع الف و آمادگی آندرسن تقاضا می‌شود، آقای گریسون به ستاد بازگردد.

۳- پرونده: ۷۲۵۶۱ () - ۲۰۱ تا تاریخ ۲۱ شهریور ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۶)

سری ۲۳ شهریور ۱۳۵۸ اعضاء

از: آنکارا ۴۴۶۳۱ به: وست پورت رونوشت به رئیس، آلمان، بن، مونیخ، تهران

هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. حساس. ردگیری

عطف به: وست پورت ۲۴۸۶۱۰

۱- همان طور که در پاراگراف اول بند هگزارش مرجع عنوان شده برای گزارش مذاکره با احمد رؤف النقیب لطفاً به ایرگرام (نامه هوایی) سفارت آنکارا به شماره آ- ۷۰ مورخ..... مراجعه کنید.

۲- بایگانی: بعداً تعیین شود. تا تاریخ ۲۳ شهریور ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۱) ۳

سری ۲۰ شهریور ۵۸ اعضاء

از: مونیخ ۴۸۶۱۹ به: رئیس، برلین، پاریس، تهران، رونوشت برای آلمان، بن، رم

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. سی. آ. اسکوپ

اطلاعاتی

گزارش ذیل درباره پناهندگان کرد از یک منبع آزمایش نشده سازمان اطلاعات آلمان غربی BND

۱- تلگرام مرجع الف سند شماره (۳) و تلگرام مرجع ب سند شماره (۲) می‌باشد.

۲- این تلگرام سند شماره (۳) می‌باشد.

۳- اسناد متفرقه‌ای که به فعالیت‌های «سیا» در رابطه با کردستان مربوط می‌شوند، در این بخش جای گرفته‌اند.

می‌باشد، که خبر را در اوائل این ماه به دست آورد. در عین حالی که خبر مورد علاقه مخاطبین می‌باشد فکر می‌کنیم که خبر ضعیفتر از آن است که انتشار به شکل (گزارش) اطلاعاتی داشته باشد.

۱- در چند روز گذشته پناهندگان کرد با تعداد فزونی یابنده‌ای راهی برلین غربی شده‌اند، چون در آنجا یک سازمان تبعیدیان برای کمک به آنها وجود دارد. پناهندگان برای رسیدن به برلین غربی از دو مسیر استفاده می‌کنند:

- از رم به پراگ و برلین شرقی

- از طریق یوگسلاوی، مجارستان، چکسلواکی، و برلین شرقی (برای نرفتن به اتریش).

پناهندگان اوراق مسافرت معتبر ایرانی دارند.

۲- کردهای اهل عراق، ایران، سوریه و ترکیه قرار است در هفته دوم ۲۳-۱۹ شهریور در پاریس تجمع کنند. تا روی یک اقدام دراز مدت هماهنگ توافق یابند.

۳- توضیح تحلیلی سازمان اطلاعات آلمان غربی در ذیل می‌آید: این حرکت کردها باید با توجه به شورش محدود کردها در ایران که فعلاً سرکوب شده در نظر گرفته شود. سایر خبرهای اطلاعاتی در همین ضمن، خبر این حرکات و راههای مورد استفاده را تأیید کرده‌اند. شواهد هرچه بیشتری به چشم می‌خورد دال بر اینکه یک تهاجم وسیع تبلیغاتی کردی در کشورهای اروپایی به اجرا در خواهد آمد. ما انتظار داریم که سایر گروههای چپ ایرانی در اروپا در این مبارزه به کردها بپیوندند. این گروههای دیگر که عمدتاً جهت‌گیری مارکسیستی دارند حمایت خود را از خواست خودمختاری قومی برای اقلیتهای ایران اعلام کرده‌اند. این گروهها می‌خواهند در قبال سرکوب افزایش یافته تمام نیروهای غیردینی میانه و چپ در ایران از تحولات کردی اخیر برای شهرت بیشتر خود، استفاده کنند.

آن سازمان تبعیدیان کرد که در برلین مستقر است و در فوق به آن اشاره شد احتمالاً اتحادیه.....^۱

سند شماره (۲)

سری ۲۴ شهریور ۵۸ اعضاء

به: رئیس

از: تهران ۵۴۲۱۹

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی ات. ال. دبلیو. شل^۲ کیو. آر. بولستر

عطف به: رئیس (۷۳) (۵۱) ۳

۱- ما به خاطر نمی‌آوریم گزارش اطلاعاتی درباره کمک مادی شوروی به کردهای ایران که در پاراگراف شش تلگرام مرجع به آن اشاره شده، دیده باشیم. تقاضا می‌شود که نشانی چنین گزارشی را برای ما مشخص نمائید یا اگر که گزارش تاکنون فرستاده نشده، آن را مخابره کنید.

۲- واضح است که گزارشی از این کمک که باورکردنی باشند مطلوبترین گزارشها برای استفاده با اس. دی. پلاد / ۴ خواهند بود. اگر قریباً با او ملاقاتی در میان نخواهد بود، این مطلب را می‌توان (به شرط

۱- دنباله سند هنوز به دست نیامده است.

۲- ال. دبلیو. شل عنوانی است که کلاً به عملیات مخفی در ارتباط با وسایل ارتباط جمعی جهانی مربوط می‌شود.

۳- این تلگرام مرجع هنوز به دست نیامده است.

۴- اس. دی. پلاد / نام رمز امیر انتظام معاون نخست‌وزیر دولت موقت بوده است.

اینکه به جایی نسبت داده شود) با اس. دی. ارن / اس. دی. کوئیک / اس. دی. ترامپ / استفاده نمود.
۲- بدون پرونده. تا تاریخ ۲۴ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۳)

سری ۲۸ شهریور ۵۸ اعضاء

از: استانبول ۳۳۰۶۵ به: با حق تقدم رئیس، آنکارا، استکهلم رونوشت برای تهران
هشدار شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است.

۱- این پایگاه از ستاد مرکزی و مخاطبین تقاضا دارد، هرگونه خبری درباره تأسیس یک انجمن کردی
در این اواخر به عنوان سخنگوی جنبشهای جدایی طلب کرد در ترکیه..... و ایران دارند ارسال
نمایند.

این پایگاه فعلاً مشغول تهیه یک گزارش اطلاعاتی درباره..... به این انجمن است و از ارسال
اطلاعات در اسرع وقت تقدیر خواهیم کرد.

۲- بدون پرونده: تا تاریخ ۲۸ شهریور ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۴)

سری ۲۸ شهریور ۵۸ اعضاء

از: استکهلم ۲۶۱۸۴ به: با حق تقدم به استانبول رونوشت برای آنکارا، تهران، رئیس
هشدار: شامل منابع و شیوههای اطلاعاتی است

عطف به: استانبول ۳۳۰۶۵

۱- متأسفیم که هیچ خبری از برقراری یک انجمن کردی در استکهلم نداریم. در..... بعدی با
سازمان اطلاعاتی همکار^۴ تحقیق خواهد شد، اما جواب آن به موقع برای..... شما نخواهد شد.

۲- بدون پرونده. تا تاریخ ۲۸ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سری

۱- تا آنجائی که اطلاع داریم این دو جاسوس با چند تن از مقامات دولت موقت آشنایی نزدیک داشته‌اند و تا حدی با نفوذ بوده‌اند.
۲- اس. دی. ترامپ / اکه نامش در یکی از اسناد جاسوسان خبرنگار هم ذکر شده خبرنگار فرانس پرس بوده و در رابطه با اسناد لانه جاسوسی
محاکمه و اعدام شده است.
توضیح: در پاراگراف ۲ پیشنهاد شده که اخبار مربوط به این موضوع در جلسات تبادل اطلاعات با دولت موقت استفاده شود، وگرنه می توان
آنها را به چند جاسوس با نفوذ در دولت یا خبرگزاریها داد.
۳- این تلگرام سند شماره (۲) این بخش است.
۴- منظور سازمان اطلاعاتی سوئد است.

سند شماره (۵)

از: رئیس ۵۱۷۰۴۸ به: با حق تقدم استانبول، آنکارا، استکهلم رونوشت برای تهران
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است
عطف به: استانبول ۱۳۳۰۶۵

۱- هرچند که ما درباره موجودیت یک انجمن کردی در استکهلم تردیدی نداریم، ولی ستاد هیچ خبری از چنین انجمنی ندارد.

۲- بدون پرونده. تا تاریخ ۲۸ شهریور ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سری

سند شماره (۶)

از: واشنگتن ۵۲۲۷۵۹ به: تهران
موضوع: هشدار - شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. طرحها و مقاصد دانشجویان فدایی و چریک
برای ایجاد یک حزب فداییان

۱- متن ذیل در تاریخ ۳ مهر از اس. دی. پارتتر / اگرفته شد. لطفاً قرارگاه نظر خود را ابراز دارد.
طی گردهمایی ناسیونالیستهای کرد، دانشجویان (طرفدار) چریکها و فداییان مخالف رژیم آیت‌الله
خمینی، این دانشجویان اتفاق نظر یافتند که قدرت و مشارکت خود را در دولت جدید ایران از دست
داده‌اند علیرغم اینکه آنها در سرنگونی شاه نقش بزرگی داشتند، علت هم این بوده که آنها دارای هیچ
وسیله واقعی پایگاه قدرت سیاسی نبودند، تا پس از اتمام کار فیزیکی برکناری شاه، حق رأی آنها در
دولت جدید تضمین گردد. بنابراین، فداییان به این نتیجه رسیده‌اند که مقدمترین کار ایجاد یک حزب
سیاسی تحت مقررات رسمی دولت ایران است.

رهبری فعلی حزب با اشعار به اینکه این حزب در اوضاع فعلی ایران جنجال برانگیز خواهد بود، ضمن
آنکه قصد دارد افراد صف اول مختلفی در ایران داشته باشد، خارج از کشور خواهد بود و چنان که فعلاً
قصد دارند پایگاهش در ایالات متحده در ناحیه واشنگتن. دی - سی خواهد بود.

۲- پرونده: ۹۶۲۵۳۹-۲۰۱ تا تاریخ ۵ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۷)

..... در پارلمان براساس حزبی تشکیل خواهد شد و کاملاً محتمل است که دانشجویان بخواهند.....

۲- اشاره تلگرام مرجع^۲ به دانشجویان چریک و فدایی ظاهراً یک اشتباه بوده، چونکه این دو عنوان

۱- تلگرام استانبول ۳۳۰۶۵ سند شماره ۲ این بخش می‌باشد.

۲- منظور سند شماره (۵) این بخش است.

توضیح: این سند از درون دستگاه پودرکنی بیرون کشیده شده و به این لحاظ تنها پاره‌ای از آن به دست آمده و موجب شده در ترجمه

اجزائی از نام یک سازمان واحد یعنی چریکهای فدایی خلق می‌باشند. آیا اس. دی. پارتیز / فقط به یک سازمان اشاره داشت یا اینکه می‌خواسته مجاهدین خلق را که جهت‌گیری اسلامی دارند نیز مشمول آن کند؟ ما تاکنون خبری از ارتباطات چشمگیر بین ناسیونالیستهای کرد و فداییان ننشیده‌ایم.

۳-.....

سند شماره (۸)

سری ۶ مهر ۵۸ اعضاء

به: آنکارا، تهران

از: رئیس ۵۲۳۴۸۷

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. آر. تی. وینر^۱

۱- ستاد مرکزی در حال حاضر به دنبال اطلاعات بیشتر دربارهٔ حمایت‌های احتمالی از اقلیت‌های کرد و سایر اقلیت‌های ایران که خواستار خودمختاری و استقلال هستند، می‌باشد. ما در فکر احتمال بهره‌برداری از این گونه حمایت‌ها هستیم. به هر صورت، از آنجایی که این وضع قطعاً حکم یک شمشیر دولبه دارد، از قرارگاهها تقاضا می‌کنیم که نظریات و آراء خود را اظهار نمایند.

برای اطلاع شما: مبنای خط‌مشی ما در عنوان دخالت شوروی در امور سایر کشورها قرار دارد، و هیچ..... مصوبه ریاست جمهوری لزومی نخواهد داشت.

۲- بدون پرونده. تا تاریخ ۶ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۹)

..... در تلاش برای پیشبرد منافع گوناگون آمریکا در اینجا خصوصاً در زمینه جمع‌آوری اطلاعات می‌توان از..... کردها یا سایر اقلیتها به نحو پرتیمی استفاده کرد. لبه دیگر تیغ از نظر ما در

نقطه‌چین گذاشته شود. متن آن به احتمال قوی از طرف قرارگاه تهران ارسال شده است.

۱- آر. تی. وینر مانند ال. دبلیو. شل از مشخصه‌های یکی از انواع اسناد مربوط به عملیات مخفی است ولی از جزئیات تفاوت این دو فعلاً اطلاع نداریم.

توضیح: برای هر یک از فعالیتهای عملیات مخفی یک عنوان و عبارت کوتاه تعیین شده که جهت کلی فعالیت را نشان می‌دهد و حکم یک مجوز برای کارهای مختلف در آن رابطه مثل جمع‌آوری اطلاعات و غیره می‌باشد. این عناوین از طرف ستاد مرکزی سیا به واحدها و غالباً موقعی داده می‌شود که رئیس جمهوری آمریکا در اجرای سیاستهای خود مثل تضعیف و جهت یک کشور، می‌خواهد از شبکه عوامل عملیات مخفی سیا استفاده کند. در این موارد ریاست جمهوری موضوعی را تصویب می‌کند و به ریاست سیا می‌دهد. آنگاه ستاد مرکزی مصوبه ریاست جمهوری را ضمن فورموله کردن در قالب یک عنوان کلی به واحدهای مربوطه می‌دهد تا عمل کنند.

در این سند ستاد مرکزی سیا در رابطه با عنوان ذکر شده از واحدهای خود خواسته اطلاعات جمع‌آوری کنند معهداً تصریح کرده که «..... مصوبه ریاست جمهوری مورد لزوم نخواهد بود. یعنی لازم نیست عملاً در رابطه با عوامل شبکه کاری صورت گیرد و رئیس جمهور اقدامی را خواستار نشده، بلکه مجرد جمع‌آوری اطلاعات فعلاً کفایت می‌کند.

۲- این سند نیز از درون دستگاه پودرکنی بیرون آمده و به صورت پاره است. متن آن مربوط به سند شماره ۷ است. چنان که در آن سند اشاره به «وضعی که حکم تیغ دو لبه دارد» شده بود، ظاهراً برای قرارگاه تهران به اندازه کافی مبهم بوده تا توضیح این مطلب را درخواست کند و سند حاضر بخشی از توضیحی است که برای سند شماره (۷) از مرکز سیا (رئیس) ارسال شده است.

اینجا این است که بسیاری - شاید اکثر - ایرانیان تمایل دارند به اینکه ابرقدرتها را سر و ته یک کرباس ببینند و صاحبان این طرز فکر تصور خواهند کرد که روسها هر کاری که می‌کنند، ما هم باید در کاری به همان اندازه..... دست داشته باشیم. به این دلیل گمان می‌کنیم که مؤثرترین استفاده..... از کمک به..... تجزیه‌طلبان قومی مستلزم..... دادن اطلاعات به مقامات مربوطه باشد.

سند شماره (۱۰)

سری ۹ مهر ۵۸ اعضاء

به: رئیس، تهران

از: آنکارا ۴۴۸۰۲

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. آر. تی. وینر

عطف به: الف - رئیس ۵۲۳۴۸۷، ب - تهران ۱۵۴۳۵۵

۱- قرارگاه فکر می‌کند که هرگونه تلاشی در جهت عملیات مخفی برای..... شورویها با اقلیت‌های کرد ایران یا از آن هم بیشتر ترکیه باید مبتنی بر شواهد قابل تقویت باشد، تا قابل قبول گردد. در غیر این صورت تلاش ما ممکن است که فقط به افزایش این ظن..... که دولت آمریکا در این ناحیه دخالت دارد، کمک کند و ممکن است در این کشمکش عاقبت بازنده شویم. تا به امروز قرارگاه هیچ خبری به دست نیاورده که در..... زمینه عملیات مخفی قابل استفاده باشد. آخرین خبر از تأمین اسلحه برای کردهای ترکیه از جانب ای. ایکس. پرامیس / ا بوده که به تازگی از..... شرق ترکیه بازگشته است. وی در آنجا با افسران ارشد..... ترکیه صحبت کرده است. به گفته این منابع تفنگهای روسی..... از طریق دریای سیاه به ناحیه ترابوزان قاچاق می‌شوند..... نوع خبریست که می‌تواند..... تأثیر داشته باشد.....

۲-..... تا تاریخ ۹ مهر ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۱۱)

طبقه‌بندی گزارش: سری

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. غیر قابل رؤیت برای بیگانگان غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار پخش و اقتباس خبر تحت نظر تهیه کننده.

کشور: عراق

منبع: یک سازمان رسمی اسرائیلی «از چند منبع که عموماً قابل اطمینانند»

موضوع: سیاست رژیم عراق در مورد مسئله کردها (تاریخ خبر: اواخر مرداد - اواسط مهر ۱۳۵۸)
۱- در اواخر مرداد ۱۳۵۸، رژیم عراق شروع به اجرای عملیات نظامی علیه شورشیان کرد، در کردستان نمود. واحدهای عراقی از پشتیبانی هوایی برخوردار بودند. در اواسط مهر، این عملیات تقلیل یافت، اما فعالیتهای امنیتی معمول در منطقه ادامه داشت.

۲- در همان زمان، رژیم عراق چندین ژست حسن نیت از خود نشان داد. کردهایی که پس از

۱- تلگرام مرجع الف سند شماره ۷ این بخش و تلگرام مرجع ب هنوز در دست نیست.

موافقتنامه اسفند ۱۳۵۳ با ایران به مناطق مرکزی و جنوبی عراق تبعید شده بودند، اجازه یافتند به منطقه شمال بازگردند. در مرداد ۱۳۵۸ کردهای تبعیدی که عمدتاً مقیم ایران بودند، تحت یک فرمان عفوی که رژیم عراق اعلام کرد اجازه بازگشت به..... یافتند.

۳- (توضیح سازمان اسرائیلی: اگرچه علی‌الظاهر..... مذکور در فوق متناقض به نظر می‌آیند، ولی در واقع دو روی یک سکه می‌باشند، هر دو آنها به قصد حل مسئله کردها و اعاده آرامش در منطقه آنهاست. چندین نظر در تأثیر بر سیاست دولت عراق در مورد این مسئله..... × اولاً اینکه سیاست مربوط به کردستان را تمایل رئیس جمهور عراق، صدام حسین برای کاهش تنشج در کشور به دنبال اعدامها و بازداشت‌های مخالفینش تعیین می‌کند. ثانیاً اینکه تمایلی به انجام دادن کاری درباره اخیر..... فعالیت نظامی کردها وجود دارد. کردهایی که به دنبال نبردهای خود در ایران با قوای دولتی از هنگام..... ۱۳۵۸ از آنجا به عراق می‌گریزند شاید به این افزایش کمک کرده باشند. ثالثاً در دسر اسکان مجدد در مناطق کوهستانی که..... متعاقب خاتمه شورش در اسفند ۱۳۵۳ آن مناطق را ترک کردند، ظاهراً مصادر امر را به این نتیجه رسانده که فقط خود کردها می‌توانند در دهات دوردست کردستان مجدداً اسکان یابند.)

۴- به دست آمده در: اسرائیل، تل‌آویو، (۷ آبان ۱۳۵۸) شماره از حوزه فعالیت (؟؟؟ ۲ - NFV)

۵- انتشار از حوزه فعالیت: سفارتخانه در تل‌آویو. فرستاده شد به عمان، بیروت،.....، تهران، اسلام‌آباد، جده، کراچی، کویت، منامه، دهلی‌نو.....

سند شماره (۱۲)

از: رئیس ۵۴۵۷۶۷
سری ۱۲ آبان ۵۸ اعضاء
به: تل‌آویو، رونوشت برای عمان، بیروت، قاهره، دمشق، کراچی، کویت، اسلام‌آباد، دهلی‌نو و منامه
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است.

اطلاعات کشور بیگانه زی. آر. واهو

عطف به: تل‌آویو ۳۰۰۳۱ (۴؟ ۲۳ - NFV)

۱- قصد نداریم تلگرام مرجع را انتشار دهیم، چون گزارش فاقد خبرهای جدید به حد مورد علاقه است. ستاد با تحلیل اسرائیلیها موافق است که رژیم فعلی عراق قویاً طرفدار متد حکومتی نشان دادن در باغ سبز می‌باشد. معهدا، در این مورد، ستاد هیچ..... ندارد که در مردادماه فعالیت نظامی علیه شورشیان کرد افزایش پیدا کرد. (فقط برای اطلاع قرارگاه: این..... گزارش یک منبع حساس که معمولاً تا حدی قابل اطمینان است..... چنین افزایش فعالیت نظامی عراق است) پاراگراف یک اگر خبرهای دقیقتری در تأیید این ادعا که چنین افزایش فعالیت نظامی واقعاً روی داده داشت، می‌توانست بیشتر مورد توجه قرار بگیرد. خبر مندرج در پاراگراف دو درباره اسکان مجدد چیز آشکاری است و این موضوع در گزارش بخش حفاظت منافع (آمریکا در) بغداد مطرح شده که آن هم این شیوه را برای آرام نگاه داشتن کردهای عراقی وصف کرده، مطرح شده است.

۲- بدون پرونده. تا تاریخ ۱۰ آبان ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۱۳)

هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - غیر قابل رؤیت برای بیگانگان و غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار
کشور: عراق، ایران
منبع: یک سازمان رسمی انگلیس از «یک منبع جدید که از تعدادی مسافر کرد به انگلیس نقل قول کرده است»

موضوع: تحولات در امور کردها (تاریخ اطلاعات: مهر ۱۳۵۸)

۱- یک کرد که در میان کردهای مسافر به بریتانیا از آشنایان خوبی برخوردار است، در اواخر اکتبر ۱۹۷۹ (اوائل آبان ۱۳۵۸) گفته که بین مسعود بارزانی و برادرش ادریس بارزانی شکاف به وجود آمده است. مسعود اظهار داشته است که کردهای عراق و ایران باید تلاشهای خود را هماهنگ کنند، تا از دولتین ایران و عراق خودمختاری بگیرند. او گفته که کردها با همکاری با یکی از این دولتها علیه دیگری چیزی عایدشان نمی شود و فکر می کند کردهای ایران و عراق متحداً می توانند یک واحد مستقل ایجاد کنند، که تحت تسلط هیچ یک از دو دولت نباشد.

۲- به گفته این کرد، ادریس بارزانی احساس می کند که با همکاری نزدیک با آیت الله روح الله خمینی در ایران بهتر می توان به آمال کردها خدمت کرد. تا این مرحله ادریس یک رابطه نزدیک کاری با خمینی که برای استفاده از کردها به عنوان سلاحی در مقابل عراقیها..... است برقرار کرده است، (نظریه منبع انگلیسی: شکاف بین مسعود و ادریس قلابی است و به دلایل تاکتیکی ایجاد شده تا به کردهای عراق امکان یک پناهگاه در ایران برای موقع لزوم بدهد. به عوض ادریس، مسعود از پشتیبانی جنگجویان کرد برخوردار است).

۳- این کرد گفت که دکتر محمود عثمان که یک گروه منشعب حزب دمکرات کردستان را پس از موافقتنامه ۱۹۷۵ الجزیره تشکیل داده بود، خود با دولت عراق صلح کرده بود. او و هزار و یکصد و سی تن از پیروانش در ماه مهر در بغداد بودند. آنها سعی نموده بودند که با اسلحه خود از ایران خارج شوند، اما قبل از خروج توسط افراد جلال طالبانی خلع سلاح شده بودند.

۴- این کرد همچنین افزود که حزب دمکرات دیگر از کشورهای غربی انتظار کمک ندارد. این حزب امیدهایش به اتحاد شوروی است. شورویها با نمایندگان کردها در آلمان غربی تماس گرفته بودند.

۵- به دست آمده در: انگلستان، لندن (۷ آبان ۱۳۵۸) شماره از حوزه فعالیت ۷۴۳۵۷-OEL

۶- انتشار از حوزه فعالیت: سفارتخانه لندن و به عمان، بیروت، قاهره، دمشق، جدّه، کویت، تهران، تل آویو فرستاده شد.

طبقه بندی گزارش سری - هشدار - شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار - پخش و اقتباس اطلاعات تحت نظر تهیه کننده است. خبر از کشور بیگانه - تا تاریخ ۸ آبان ۱۳۵۸ در بایگانی ضبط شود. تمام اجزاء گزارش طبقه بندی و قیود کل سند را دارا می باشند.

سند شماره (۱۴)^۱

سری ۸ آبان ۵۸ اطلاعاتی

از: لندن ۱۹۱۰۲

به: رئیس رونوشت برای عمان، بیروت، قاهره، دمشق، جدّه، ریاض، تهران، تل آویو
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است

خبر کشور بیگانه - اطلاعاتی - زی. آر. واهو

جزئیات تکمیلی: زی. آر. واهو برای مرور در اداره (امور ایران - م)

سازمان اطلاعاتی انگلستان از باکترلهای حساس برای منبع
شماره گزارش از حوزه فعالیت: OEL-۷۴۳۵۷. به رابط سازمان اطلاعاتی همکار داده نشود. بدون

نام برای ثبت در فهرست بایگانی تا تاریخ ۸ آبان ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سند شماره (۱۵)

طبقه‌بندی گزارش: سری

هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است - غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای
مشاوران یا مشاوران پیمانکار.

منبع: یک سازمان رسمی اسرائیلی از منبعی که گفته‌اند «نزدیک به محافل دولتی عراق است، قابلیت
اطمینان به وی سنجیده نشده است».

کشور: عراق، ایران

موضوع: فعالیت کردهای عراق (تاریخ اطلاعات: اوائل مهر ۱۳۵۸)

۱- هر هفته دولت عراق از طریق قبایل کرد سورژیل که حکم «سواره‌نظام» دولت عراق را دارند،
کمکهای نظامی و غیره برای کردهای ایران ارسال می‌کند. (توضیح سازمان اسرائیلی: اینها یعنی آن
سواره‌نظام، واحدهای مسلح اکرادی هستند که بغداد آنها را تحریک نموده است) کردهایی که در ایران
مجروح می‌شوند، توسط دولت عراق به بیمارستانهای نظامی و غیرنظامی در شمال عراق خصوصاً ناحیه
سلیمانیه انتقال داده می‌شوند. بیمارستانهای نظامی و غیر نظامی نواحی رشدار و رانیه مملو از مجروحین
سوختگی است. دولت عراق همچنین به کردهای عراق اجازه می‌دهد، که اسلحه گرفته و سپس به ایران
بروند تا علیه رژیم رهبر ایران آیت‌الله خمینی بجنگند. هر کردی در عراق می‌تواند به جنگ در ایران
پیوندد، به شرط اینکه مقامات عراقی را در جریان قرار دهد. مقامات رسمی نیز پس از دریافت اسلحه
می‌توانند به ایران بروند. (توضیح سازمان اسرائیلی: این گفته به نظر اغراق‌آمیز می‌آید).

۲- به خانواده‌های کرد ایرانی اجازه داده شده که وارد عراق شوند. دولت عراق در نواحی حلبچه و
پنجوین امکاناتی مانند اردوگاههای ویژه دارای بیمارستانهای کوچک برپا کرده است. به آنها هر روز پول
و غذا داده می‌شود. تمام اعضای رهبری بارزانیها که اخیراً به عراق بازگشتند از کمک دولت عراق
برخوردار شدند. به آنها خانه‌هایی در بخش المنصور بغداد، اتومبیل شخصی و مبلغی پول داده شد.
انتخاب شهر محل اقامت نیز به خودشان واگذار شد.

۱- این سند جزئیات فنی مربوط به سند شماره ۱۳ می‌باشد.

۳- فعالیت افراد جلال طالبانی در نواحی شمالی اکنون کاملاً متوقف شده، چون تمام مردان مسلح همراه کردهای ایران مشغول فعالیت علیه رژیم خمینی می‌باشند. مذاکرات بین دولت عراق و دبیرکل حزب دموکرات کردستان ایران عبدالرحمن قاسملو با موفقیت انجام شد. قاسملو با افراد طالبانی همکاری نمود.

۴- به دست آمده در: اسرائیل، تل‌آویو (۱۰ آبان ۱۳۵۸ شماره از حوزه عملیاتی - NEV - ۲۳۹۷).
 ۵- حوزه انتشار: سفارتخانه تل‌آویو. فرستاده شد به تهران، عمان، بیروت، قاهره، اسلام‌آباد، جدّه، کراچی، کویت، منامه، دهلی‌نو.
 تا تاریخ ۱۰ آبان ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سند شماره (۱۶)

طبقه‌بندی گزارش: سری

توزیع: ۱۱ آبان ۱۳۵۸

TDFIRDB - ۳۱۵/۱۹۲۶۸ - ۷۹

این یک گزارش خبری است که مورد سنجش نهایی اطلاعاتی قرار نگرفته است.
 هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران و یا مشاوران پیمانکار - پخش و اقتباس خبر تحت نظر تهیه کننده است.
 کشور: ایران

منبع: یک سازمان رسمی اسرائیل (تاریخ اطلاعات: اواخر مرداد - شهریور)

موضوع: محل کنونی رئیس پیشین تیمسار عزیزالله پالیزبان

۱- رئیس پیشین رکن ۲ نیروهای مسلح ایران تیمسار عزیزالله پالیزبان در اواخر شهریور ۱۳۵۸ از ایران به ایتالیا رفت و فعلاً در آنجا زندگی می‌کند. پسر وی پالیزبان نیز همراه همسر و دو فرزندش در ایتالیا اقامت دارد. آنها پاسپورت ایرانی دارند. یک برادر و یک خواهر اخیراً به آمریکا رفته‌اند. تیمسار پالیزبان تا پیش از عزیمتش از ایران اکثر اوقات خود را در ناحیه گذرانده بود. (توضیح ستاد: گزارش ۳۱۵/۰۴ - TDFIRDB مورخ اسفند ۱۳۵۷ از یک منبع عموماً قابل اطمینان نقل می‌کرد که پس از انقلاب تیمسار پالیزبان از دستگیری توسط «کمیته» آیت‌الله روح‌الله خمینی گریخته و مردان قبیله‌ای کرد او را مخفی داشته‌اند. از آن هنگام شایعات متناوبی شنیده شده که تیمسار پالیزبان مشغول تشکیل یک نیروی چریکی کرد به قصد سرنگونی دولت اسلامی است.)

۲- به دست آمده در: اسرائیل، تل‌آویو (۹ آبان ۱۳۵۸)

۳- انتشار از حوزه فعالیت: سفارتخانه تل‌آویو: فرستاده شد به تهران، رم، پاریس، لندن.

طبقه‌بندی گزارش: سری - هشدار - شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است - غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار - پخش و اقتباس خبر تحت نظر تهیه کننده است.

سند شماره (۱۷)

طبقه‌بندی گزارش: سری

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران و یا مشاوران پیمانکار - پخش و اقتباس اطلاعات تحت نظر تهیه کننده کشور: عراق

(تاریخ خبر: اوائل آبان ۱۳۵۸)

منبع: یک بازرگان عرب خوش موقعیت که در بین شخصیت‌های سیاسی و نظامی عراق رابط‌های تأیید شده‌ای دارد. حد اطمینان به گزارش‌های وی تعیین نشده است.

موضوع: بازگشت کردهای عراقی جابه جا شده به موطن اصلی خود در شمال عراق

۱- در خلال اواخر تابستان ۱۳۵۸ طی یک مبارزه دولت عراق به قصد خنثی‌سازی جنبش خودمختاری کردها، ۱۰/۰۰۰ کرد عراقی که چند سال گذشته را در مناطقی واقع در جنوب عراق، بغداد، حله، بصره، عماره و کربلا به زور اسکان داده شده بودند، به محل اصلی سکونت خود در شمال عراق بازگردانده شدند. در اینجا، دولت بعثی خانه‌هایی (در بعضی موارد خانه‌های خودشان را که پس از جایابی اولشان متروک مانده‌اند و همچنین اعانه غذایی و مالی) در اختیارشان می‌گذارد تا آنها را تا هنگامی که به راحتی اسکان نیافته‌اند، قادر به گذران زندگی کند.

۲- دولت مرکزی بعث عراق، با این تدبیر آشتی جویانه‌ای که اقلیت کرد خود قصد دارد، کردهای مبارز را به حمایت از دولت صدام حسین در هرگونه دعوی آتی با ایران وادارد (اظهار نظر حوزه فعالیت: رجوع کنید به گزارش ۷۹-۱۷؟؟ -۳۱۵/۱۷ - TDFIRDB از همین منبع که درباره جایابی محل سکونت تقریباً هزار پناهنده کرد ایرانی در عراق بود که از آنها نیز به عنوان یک نیروی شبه نظامی در خصوصتهایی که آخرالامر با دولت ایران در خواهد گرفت، استفاده شود.

۳- به دست آمده در: (۷ آبان ۱۳۵۸)

۴- حوزه انتشار: فرستاده شد به عمان، بیروت، قاهره، دمشق، اورشلیم، جده، کویت، تهران.

طبقه‌بندی گزارش: سری

هشدار - شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است - غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار.....

تا تاریخ ۸ آبان ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود..... تمام اجزاء گزارش طبقه‌بندی و قیود کل سند را دارا می‌باشند.

سند شماره (۱۸)^۱

سری ۸ آبان ۵۸ اطلاعاتی

از: عمان ۴۸۱۹۳ (به کفالت شوئلکه)

به: رئیس رونوشت، بیروت، قاهره، دمشق، اورشلیم، جدّه، کویت، تل آویو، ریاض، تهران، پاریس
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اطلاعاتی
جزئیات تکمیلی: زی. آر. واهو برای مرور ستاد. بدون اقدام عملیاتی.
منبع: سی. یو. میرث / (هویتتی که به ستاد اعلام شد) (یک‌جانپه).
شماره از حوزه فعالیت ۲۴۹۴۲.....N. داسل به دست آورده
به رابط سازمان اطلاعاتی همکار داده نشود.
توسط (مأمور شماره) ۰۳۷۶۵۰ طبقه‌بندی شده.
هدف: اس -۱- آ شماره پرونده بعداً تعیین شود. لندن برای کیلتایگر. پاریس برای پرستراو و.....
بایگانی: ۳۰۱۳۰۲۷

سند شماره (۱۹)

سری

به: رئیس

تاریخ: ۱۹ مهر ۵۸ اعضاء

از: تهران

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است.
اس. دی. بلید^۲

۱- در پیام مخفی نویسی که اس. دی. بلید / ادر ۱۸ مهر انداخت، اس. دی. بلید / اگزارش داد که نیروی
زمینی ایران در نظر دارد اقدامات «قاطع» و «جدی» علیه شورشیان کرد در غرب ایران به عمل آورد.
مطبوعات نیز تهدیداتی به همین مضمون درج کرده‌اند. قرار است طرحهای مربوطه در هفته آینده به اجرا
درآیند. مابقی پیام گزارش حمله ۱۷ مهر علیه نیروهای پاسداران از طرف کردها و دیدار چمران وزیر
دفاع از کردستان به دنبال این حمله بود، که تمام آنها به طور مفصل در وسایل ارتباط جمعی محلی گزارش
شده است.

۲- پرونده (.....) ۸۷۳- ۲۰۱ تا تاریخ ۱۹ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

۱- این سند جزئیات فنی سند شماره ۱۷ را شرح می‌دهد.

۲- اس. دی. بلید یکی از جاسوسان سیا در ستاد نیروی زمینی به نام سرهنگ رضوی می‌باشد. نامبرده بلافاصله پس از اشغال لانه جاسوسی از
کشور گریخت.

این سند از نوار تایپ به جای مانده در قرارگاه سیا در تهران پیاده شده و چون هنوز به اتاق مخابرات نرفته بود شماره و تاریخ نخورده است.

سند شماره (۲۰)

طبقه بندی گزارش: سری

۱۳۵۸-۷۹/۳۱۵/۱۹۰۹۵ TDFIRDB توزیع: ۱۱ آبان ۱۳۵۸

این یک گزارش خبری است که از لحاظ اطلاعاتی مورد سنجش نهائی قرار نگرفته است. هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران و یا مشاوران پیمانکار - پخش منحصرأً برای مخاطبینی که نامشان در پاراگراف آخر فهرست شده.

کشور: ایران

(تاریخ خبر: مهر ۱۳۵۸)

منبع: یک مقام پیشین ایرانی که قابلیت اطمینان به وی معین نگردیده. او به اخبار ذیل دسترسی خوبی داشت.

موضوع: توجه تیمسار مبصر به مخالفین تبعیدی منجمله یک رهبر کرد که ارتش کوچک دارد
۱- در روز جمعه ۲۷ مهر ۱۳۵۸ تیمسار منوچهر هاشمی، رئیس پیشین بخش ضد اطلاعات سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک) که اینک منحل شده است، تیمسار عزت افشایی رئیس پیشین ساواک استان آذربایجان غربی و سایر مأموران سابق ساواک با تیمسار محسن مبصر رئیس سابق پلیس کشوری ایران در لندن ملاقات داشتند. تیمسار مبصر درباره ضرورت تشکیل جنبش برای مقابله با دولت اسلامی جدید ایران صحبت نمود، که از تشکل ایرانیان مقیم خارج به وجود بیاید. او فکر می‌کند که طرفداران شاپور بختیار نخست‌وزیر سابق ایران تشکل کافی برای ایجاد یک جنبش پایدار را ندارند و این جنبش جدید باید تمام افسران و ایرانیان شناخته شده مقیم لندن را متشکل کند. (توضیح ستاد: اخباری که از گزارش دیگر موجود است حاکی از آنند که مبصر در حمایت از بختیار فعال بوده است).

۲- تیمسار مبصر به آن گروه کوچک گفت که رهبر جافها که یک قبیله بزرگ کرد می‌باشند، اخیراً دیداری از لندن داشته و با تیمسار مبصر ملاقات نموده است. (توضیح منبع: این رهبر کرد با بختیار نیز تماس داشته است). این رهبر کرد یک ارتش کوچک ۱۵۰۰ نفره دارد، که مجهز به مسلسل و تفنگهای می‌باشد که در مرز ایران و عراق استقرار دارند. او به حمایت مالی احتیاج ندارد، اما محتاج متخصصین نظامی - حداقل به تعداد دو یا سه افسر که بتوانند ارتش او را تعلیم دهند، می‌باشد. این رهبر کرد..... برای تعلیم افسران و بستگانش در عراق چون او قویاً توسط دولت عراق حمایت می‌شود. تیمسار مبصر در فکر اعزام سرهنگ حسن شاملو که چتر باز و فرمانده سابق یک گروه ضد تروریست در نیروهای زمینی بوده است، تا یکی از مربیان باشد. سرهنگ شاملو یک افسر ایرانی است که اخیراً از ایران به لندن رفت. (اظهار نظر منبع: سرهنگ شاملو، به دلیل اینکه به سهولت توانست ایران را ترک کند، مظنون به همکاری با رژیم جدید است. او تنها پس از آنکه از مظنونیت به همکاری با نیروهای آیت‌الله خمینی تبرئه گردد، به آن رهبر کرد معرفی خواهد شد).

۳- به دلیل احتیاجی که اخیراً به وحدت کردها پیش آمده، این رهبر کرد ناچار شد به حزب دمکرات کردستان پیوندد. با این وجود او درخواست کرده که خود رهبر جنبش کردها شود و حزب دمکرات به او پیوندد. او همچنین درخواست کرده که یک سازمان جدید اطلاعاتی در لندن تشکیل شود، تا برای

مقابله با دولت اسلامی اطلاعات گرد آورد. او تصور می‌کند پس از آنکه ارتش وی تعلیم یافت و او اطلاعات کافی برای شروع یک حمله علیه رژیم خمینی گرفت، باید یک حمله همزمان در سرتاسر ایران یا حداقل در چند استان صورت پذیرد. (توضیح منبع: تیمسار مبصر فکر می‌کند که این رهبر کرد سعی دارد با اقدام به کسب حمایت یک دولت غربی نقش ملامصطفی بارزانی را ایفا کند).

۴- انتشار از حوزه فعالیت: فرستاده شد به لندن، تهران، پاریس، آنکارا، استانبول.
۵- انتشار از واشنگتن:

به وزارت خارجه منحصرأً برای مدیر اطلاعات و تحقیقات، به سازمان اطلاعات دفاعی منحصرأً برای مدیر سازمان اطلاعات دفاعی

طبقه‌بندی گزارش: سری - هشدار - شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است - غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار - تا تاریخ ۱۱ آبان ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود..... تمام اجزاء گزارش طبقه‌بندی و قیود کل سند را دارا می‌باشند.

سند شماره (۲۱)^۱

به کلی سری او میرا ۱۱ آبان ۱۳۵۸ کانال ویژه

از: کانال ویژه واشنگتن ۳۶۵۹۴

اطخار - شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است.

متن زیر به عنوان ۷۹-۶۵۱۷۳/آ. / ۳ انتشار یافت.

از: وابسته دفاعی عراق در لندن

به: وزارت دفاع بغداد.....

از عاید (۱) به علی (۱)

شاپور بختیار پسرعموی خود رستم بختیار را به لندن فرستاده تا با سردار^۲ ملاقات کرده و درباره

مسئله تماسی که از طرف برزان (۲) با بختیار صورت پذیرفت، مذاکره نماید.

این ملاقاتی که برزان با بختیار داشت، یک روز پس از ملاقات ما با بختیار روی داد. ملاقات با برزان

سه ساعت طول کشید و برزان موافقت کرد به هیئت اعزامی بختیار از هر طریق، یاری نماید.

بختیار موافقت کرد که ۳۰ افسر با خود ببرد.

او طی ده روز آینده عازم عراق خواهد شد.

زیرنویس (۱) بیشتر شناخته نشد.

(۲) امکان دارد مسعود بارزانی رئیس حزب دموکرات کردستان ایران باشد.

تا تاریخ ۱۱ آبان ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً به کلی سری

به کلی سری

۱- این تلگرام را سیا کشف رمز کرده و بختیار و عراق همکاری نزدیکی برای سرنگونی جمهوری اسلامی داشته‌اند.

۲- منظور از سردار، سردار جاف است که به ملاقات او با بختیار در اسناد سی. آ. تومیک / ۱۹ اشاره شده است. به علاوه از این عبارت که «برزان موافقت کرد تا به هیئت اعزامی بختیار از هر طریق یاری نماید» معلوم می‌شود که «برزان» در موقعیت تصمیم‌گیری بالائی بوده است.

کتاب سی و سوم

غیر متعہدہا

در پی انتشار اسناد لانه جاسوسی در رابطه با افغانستان و افشای جنایات مشترک آمریکا و شوروی در این کشور مسلمان، اینک به افشای اسناد لانه جاسوسی پیرامون جریان‌هایی که با صورت ظاهری یک سازمان مستقل بین‌المللی صحنه برخورد و هدایت جریان‌های روسی و آمریکایی می‌شود، می‌پردازیم، سازمانی که به عنوان یک جنبش ضد استعماری و با دعوی عدم وابستگی به بلوک‌های موجود جهانی کار خود را شروع کرد، ولی در اثر گذشت زمان رفته رفته از سیاست‌های بلوک مختلف رنگ گرفت و اینک به جرأت می‌توان گفت مجموعه کوچکتری است از نمونه سازمان ملل با این تفاوت که سیاست‌های قدرتهای استکباری جهانی اینجا به جای اینکه مستقیماً اعمال شوند، به توسط واسطه‌های مختلف به نسبت درجات وابستگی و حرف شنویشان از ارباب خود پیاده می‌شوند. در میان این کشورها حتی کسانی که جزء بنیانگذاران اصلی بودند، عده‌ای اینک از تحت‌الحما‌یه‌های مستقیم آمریکا هستند و بقیه نیز علیرغم ادعای پایبندی به اصول عدم تعهد در خفا با شیطان بزرگ هم‌دل و هم‌جهت کشتی این معرکه فریب را به پیش می‌برند.

اسناد حاضر عمدتاً پیرامون تلاش‌های به اصطلاح دیپلماتیک شیطان بزرگ برای رقابت با بر قدرت شرق در رابطه با اجلاس ششم سران کشورهای عضو نهضت عدم تعهد در کوبا می‌باشد. آمریکاییها نگران آن هستند که مبادا جریانی که توانسته‌اند بر آن سوار شوند و آنرا مهار کنند اختیارش به دست رقیب بیفتد و کلامی در عرصه جهانی در مخالفت با سیاست‌های شیطان بزرگ گفته شود. بلی حتی کلامی!

چرا که این گونه قطعنامه ولو شدیدترین و تندترین تصمیمات هم در آن گنجانده شود، هرگز جامه عمل نخواهد پوشید، آن گونه عملی که راهگشای مستضعفین باشد، یعنی کسانی که بار اصلی این تعهدها به شرق و غرب را به دوش می‌کشند.

بر این اساس آمریکای جنایتکار تمام هم و غم ایادی و کارگزارانش را برای مواجهه با این کنفرانس و کشاندن آن به سمتی که منافع وی خدشه‌دار نشود! بسیج می‌کند. در این رهگذر به خوبی می‌توان نقاط اساسی به اصطلاح منافع آمریکا را دریافت.

رژیم صهیونیستی: آمریکا نگران است که مبادا قرار داد به اصطلاح صلح دست پرورده‌اش در کمپ دیوید مابین مصر و رژیم صهیونیستی مورد حمله قرار گیرد. اساساً آمریکا تلاش‌های وسیعی را به کار می‌گیرد، تا مبادا موجودیت رژیم صهیونیستی در پی این اجلاس مورد سؤال قرار گیرد و با نگرانی تمام اظهار نظر می‌کند که پیش‌نویس دوم ارائه شده از سوی کوبا را می‌توان «فریادی برای نابودی اسرائیل به

حساب آورد.» در اینجا باید برادران عرب مسلمان را به این نکته توجه داد که چه کسی پشت سیاستهای تجاوزکارانه رژیم نژاد پرست صهیونیست قرار دارد، و همه جانبه از آن پشتیبانی به عمل می‌آورد. کمکهای نقدی و غیرنقدی که بالغ بر میلیاردها دلار می‌شود، همه ساله از سوی کدام کشور به رژیم غاصب قدس عزیز هدیه می‌شود و اینجا در کنفرانس سران عدم تعهد کدام کشور تمامی امکانات سیاسی و دیپلماتیک خود را برای ممانعت از محکومیت رژیم اشغالگر قدس فراهم می‌آورد. با این حساب چگونه می‌توان از رژیمهایی که از روابط کاملاً صمیمانه با آمریکا برخوردارند، پذیرفت که در صف مبارزه با رژیم صهیونیستی قرار دارند. وزیر خارجه بحرین در حالی که گویی بسیار متأسف است به سفیر آمریکا می‌گوید در این کنفرانس عدم تعهد به علت اینکه آمریکا به عنوان دشمن حقوق فلسطین نشان داده شده، در پی آن نتوانسته است همراه با دیگر همقطارانش در مورد هیچ مسئله‌ای از آمریکا حمایت کند. آیا دیگر بهتر از این می‌شود مددکار اشغالگران قدس بود.

مصر: حاکمان فاسد و فاجر مصر، پاداش خیانت خود به آرمان فلسطین و رهایی قدس را با پشتیبانی همه جانبه آمریکا برای جلوگیری از اخراج از جنبش عدم تعهد دریافت می‌کنند. در این زمینه حمایت کشورهای آفریقایی و همراهی کشورهای مدعی استقلال چون هند و یوگسلاوی با آمریکای جنایتکار قابل توجه است.

آمریکا همچنین در پی آن است که نسبت به جنایات او در آمریکای لاتین، پورتوریکو و نیکاراگوئه اشاره نشود و گویا تا حدودی هم موفق می‌شود. این موفقیت را نیز موهون تلاشهای کشور غیرمتعهد! پرو می‌باشد.

در رابطه با آسیای جنوب شرقی و کامبوج شیطان بزرگ به پیروزی دست می‌یابد، چرا که در بیانیه از ویتنام بطور ضمنی انتقاد می‌شود! در اقیانوس هند نیز آمریکا نگران آن است که به خاطر لشکرکشی و وجود گسترده نیروهای نظامی خود با انتقاد روبرو به شود، ولی متحدین غیرمتعهد نفوذ خود را بکار می‌گیرند و آخر الامر تمام عبارات یک جانبه‌ای که در رابطه با آمریکا در بیانیه آمده بود حذف می‌شود و کلمات مبهم و کلی جای آنها را می‌گیرد.

شیطان بزرگ همچنین در صدد آن است که نهایت حمایت از رژیمهای نژادپرست دست نشانده‌اش چون رودزیا و آفریقای جنوبی به عمل آید و.....

به هر حال آنچه که از همه این تلاشها بر می‌آید رقابتها و جدالی است که مابین حامیان غرب و شرق وجود دارد و تنها چیزی که مطرح نیست عدم تعهد و عدم وابستگی است، چرا که اصول بنیادین تفکر تشکیل‌دهندگان این جنبش نمی‌تواند لحظه‌ای عدم اتکاء به یک قدرت بزرگ خارجی را متصور شود، که تداوم بقایشان در گروه همین وابستگی است. به راستی آیا جز کسانی که در مقابل نیروی لایزال الهی خاشع و خاضعند و به سنن باری تعالی متعهدند می‌توانند در برابر قدرتهای رنگارنگ استکباری احساس استقلال و بی‌نیازی نمایند. چگونه است که رژیم صهیونیستی عراق هم در میان غیرمتعهدهاست، کسی که با تعهد در مقابل تمام شیاطین اینگونه به آتش افروزی و تجاوز مشغول بوده و هست و هیچ نیروی غیرمتعهدی ندایی بر نمی‌آورد و جالب است که در میان اسامی غیرمتعهدها به افغانستان و مصر و عربستان و..... نیز برمی‌خوریم. تو خود حدیث مفصل بخوان از این مجمل.

اسناد این مجموعه در دو بخش تدوین شده که یک بخش متعلق به اسناد وزارت خارجه و بخش دیگر

مربوط به اسناد سیا است.

به امید نصرت اسلام و مسلمین و برپایی حاکمیت مستضعفین متعهد به خدا و غیرمتعهد در برابر تمامی مستکبرین.

دانشجویان مسلمان پیرو خط امام

سند شماره (۱)

از: سفارت آمریکا در دهلی نو. شماره ۷۸۵۲
به: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی
رونوشت برای کنسولگری آمریکا در بمبئی
سفارت آمریکا در پکن، کلمبو، داکا، بلگراد، دفتر حفاظت منافع آمریکا در هاوانا، سفارت آمریکا در اسلام آباد، کابل، کاتماندو، کلکته، مسکو، کنسولگری آمریکا در مدرس، دفتر نمایندگی آمریکا در سازمان ملل نیویورک، سرفرماندهی اقیانوس آرام، سفارت آمریکا در تهران؛ سرفرماندهی اقیانوس آرام برای مشاور سیاسی.
عطف به: الف - وزارت خارجه ۴۱۹۳۳، ب - بلگراد ۱۹۶۷، ج - هاوانا ۱۸۶۱، د - دفتر نمایندگی در سازمان ملل ۱۲۷۷

موضوع: هندوستان و جنبش عدم تعهد

(به تمام گیرندگان ارسال نشده)

۱ - (خیلی محرمانه - تمام متن)

۲ - خلاصه: به نظر هندوستان، جنبش عدم تعهد در حال گریز از یک «مرحله بحرانی» است اما به گفته دبیر مشترک MEA (سازمان ملل) آقای م. دابی، هند امیدوار است میان‌روهای جنبش بتوانند ماجراجویی کوبا را مهار کنند. دولت هندوستان اینک با یوگسلاوی و سایر اعضای همفکر مشغول همکاری صمیمی است تا با تشدید مقررات اداری جنبش عدم تعهد آزادی عمل کوبا به عنوان رئیس را محدود کنند. نخست‌وزیر هندوستان دسای به کوبا بی‌باختار کرده که جنبش عدم تعهد باید خصیصه استقلال خود را حفظ کند. دولت هند فکر می‌کند که در نتیجه این گفتگوهای «فوق‌العاده صریح» کوبا بی‌باختار «خیلی محتاط» شده‌اند و اینک از موضع رودرویی ایدئولوژیک عقب‌نشینی می‌کنند. هندوستان به تمامی اعضای جنبش اصرار می‌کند که در اجلاس نهائی هاوانا شرکت کنند، اما احساس می‌کند که شروع یک «مبارزه» علیه کوبا ممکن است ذاتاً محکوم به شکست باشد، این مسئله‌ای است که در مورد «جزئیات و اسلوب» آن هند با یوگسلاوی اختلاف نظر دارد.

مسائل اصلی که در حال حاضر جنبش عدم تعهد با آنها مواجه است شامل این موارد می‌شوند:
اخراج مصر (هندوستان قویاً با آن مخالفت خواهد کرد و فکر می‌کند در این زمینه موفق شود)؛ اختصاص یک صندلی برای هیئت نمایندگی کامبوج (تا هنگام جلسه دفتر هماهنگی جنبش در کلمبو دولت هند تصمیمی نخواهد گرفت)؛ عضویت پاکستان (هند از آن حمایت خواهد کرد، اما کوبا به نفع افغانستان با آن مخالفت خواهد کرد)؛ ورود ایران (درخواست‌نامه آن هنوز دریافت نشده اما به ایرانیها اطمینان داده شده که از حمایت گسترده‌ای برخوردار خواهند شد). هند فکر می‌کند که کوبا با کوشش بولیوی برای ارتقاء وضع خود در جنبش مخالفت می‌کند، اما یقین ندارد که کوبا چگونه می‌خواهد، با مسئله گوانتانامو برخورد کند.

دابئی تأکید کرد که علیرغم تغییری که در سال ۱۹۷۷ در دولت حاصل شد، تعهد هندوستان به جنبش عدم تعهد ثابت مانده است. چنان که وی گفت، اگر تغییری هم روی داده باشد این است که هندوستان در مجامع جنبش عدم تعهد کارآمدتر شده، چون جانانایا پایبند عدم تعهد «اصیل» می‌باشد. توصیه شخصی دابی این

بود که ایالات متحده سعی کند این گمان را تخفیف دهد که ایالات متحده و چین از گروه اعضای مخالف کوبا حمایت می‌کنند و از مبالغه پیرامون مشکلات میانه‌روها در برابر کوبا اجتناب ورزد، چون این کار فقط ممکن است اوضاع را بدتر کند. هندوستان ظاهراً اطمینان دارد که می‌تواند نقش متعادل‌کننده را ایفا کند و از اینکه کوبا جنبش عدم تعهد را به اردوگاه سوسیالیسم بکشاند، جلوگیری کند. (پایان خلاصه).

۳- نگرانیهای هندوستان: طی ملاقات ۱۴ اردیبهشت مأموران سفارتخانه با دابی، یکی از مجربترین دیپلماتهای دولت هند در زمینه امور غیرمتعهدها، ارزیابی صریحی از جنبش ارائه نمود، به نظر ما این یکی از مفیدترین ملاقاتهایی بوده که بعد از مدتی درباره این موضوع با هندیها داشته‌ایم. دابی بی‌تکلف اظهار داشت که جنبش عدم تعهد از یک «مرحله بحرانی» گذر می‌کند. مسائل جدید نیستند، اما به شکل ظریفی دوباره مطرح شده‌اند. آنها از این قرارند (الف) تمایل بعضی کشورها (کوبا و متحدانش) به انحراف جنبش در یک جهت خاص (ب) منافع ملی ناهمگون کشورهای عضو. دابی خاطر نشان ساخت که کوبا آشکاراً از همبستگی جنبش با بلوک سوسیالیست حمایت کرده است. طرفداران عدم تعهد «اصیل» (هند، یوگسلاوی و متحدانشان)

برای دفع این پیشنهاد زحمات زیادی کشیده‌اند، اما تاکنون موفق بوده‌اند. دابی به موفقیت هند برای «بازگرداندن تعادل» در اجلاس وزرا در بلگراد و تاحدی در مپوتو اشاره کرد، کار خیلی بیشتری باید انجام گیرد، خصوصاً برای اجلاس نهائی هاوانا، اما تلاش همچنان ادامه دارد.

۴- دفتر هماهنگی غیرمتعهدها: دابی اذعان داشت که بین میانه‌روهای جنبش این نگرانی وجود دارد که پس از اجلاس نهائی کوبا از اختیارات خود به عنوان رئیس استفاده کرده و به منافع سایر اعضا توجه ننماید و از طریق اعمال نفوذ در دفتر هماهنگی موضع خود را پیش ببرد. وی گفت که هند و یوگسلاوی با هم همکاری دارند، تا تأثیر این مسئله را به حداقل برسانند. او اظهار اطمینان نمود که بعضی از پیشنهادهاى مندرج در بند ۱۵ که هند و سایر میانه‌روها از آنها طرفداری می‌کنند، در اجلاس نهائی به تصویب خواهد رسید، او احتیاط را کنار گذارد و اظهار داشت که کوبا پیشنهاد توسعه دفتر را خواهد پذیرفت، هرچند که احتمالاً بیش از ۳۰ عضو قبول نخواهد کرد. کوبا بیهوا خواهند دید که مقاومت در برابر این پیشنهاد که جلسات دفتر هماهنگی باز باشند (یعنی هر عضوی که خواست بتواند شرکت کند) سخت می‌باشد. معذالک، دابی پیش‌بینی می‌کند که کوبا قویاً با کوششهایی که برای محدود ساختن اختیارات تصمیم‌گیری دفتر هماهنگی به عمل می‌آیند، مخالفت ورزد (این کار را با ارجاع مسائل عمده جنبش به مجامعی که تمامی اعضای جنبش شرکت دارند، انجام خواهد داد) یا با کوششهایی که برای ایجاد امکان انتخاب سه معاون منطقه‌ای صورت می‌گیرند (که یکی از پیشنهادهاى اصلی دولت هند است) مخالفت کند. به علاوه، کوبا به سختی با هر اقدامی در جهت توضیح مجدد و تقویت اصل اجماع مبارزه خواهد کرد.

۵- جدا از کوششهایی که برای محدود ساختن اختیارات کوبا به عنوان رئیس صورت گرفته، به گفته دابی هندوستان برای کوبا این را «خیلی روشن» ساخته که حفظ موضع عدم تعهد جنبش امری اساسی است. جنبش باید مستقل و وفادار به اصول اساسی خود باشد. دولت هند تأکید کرده که اگر جنبش بخواهد در مورد مسائل بین‌المللی کلیدی مثل خلع سلاح (جهانی) که از صفوف ایدئولوژیکی فراتر می‌روند، کارایی داشته باشد باید حتماً واجد این شرایط باشد. دابی اشاره داشت که نخست‌وزیر هند دسای در مذاکره‌اش پیرامون این مسئله و سایر مسائل با هیئت کوبایی که جهت دعوت رسمی هند به اجلاس نهائی

در ۴ و ۵ آوریل به دهلی نو آمده «فوق العاده صریح» بود. وی گفت در نتیجه «گفتگوی بی‌ملاحظه و بی‌پرده» نخست‌وزیر، کوباییها «خیلی محتاط» شده‌اند، بنابر اخبار بعدی که دولت هند از هاوانا دریافت داشته، کوباییها اینک از تبلیغ این ایده که بلوک سوسیالیست متحد طبیعی جنبش عدم تعهدند، دست می‌کشند. با اصرار دسای، کوباییها موافقت کردند که در صدور دعوتنامه برای اجلاس نهائی تبعیضی نباشد، این موضعی بود که دولت از پیش اتخاذ کرد تا از مصر حفاظت کرده باشد.

۶- اجلاس هاوانا: دابی دوباره موضع مشهور هند را مطرح کرد که تمام اعضای جنبش باید در اجلاس حاضر شوند. و بالحن محکمی که تعجب آور بود، تأکید کرد که «جنبش به کوبا تعلق ندارد، بلکه متعلق به ماست (منظورش از ما هند، یوگسلاوی و سایر مدافعان عدم تعهد) اصیل بود». بنابراین میان‌روهای جنبش باید برای دفاع از جنبش در هاوانا قوای خود را جمع کنند تا مبادا کوبا بتواند با قصور و کوتاهی بر آن استیلا یابد. دابی افزود در صورتی که این امر روی دهد به منافع کشورهای سوسیالیست نیز لطمه خواهد خورد. در حالی که آنها فعلاً از اینکه جنبش غیرمتعهدها تا حدی از مقاصد آنها مثل ضدیت با امپریالیسم حمایت می‌کند منفعت می‌برند، اگر قرار باشد که جنبش فقط ابزار دست کوبا و متحدان رادیکالش بشود، دیگر چنین منفعتی را نخواهند برد. وی گفت در مقابل این شیوه کوبا که می‌خواهد با آتش بازی کند باید مقاومت شود، اما شروع یک «مبارزه» علیه کوبا ذاتاً محکوم به شکست است. در این رابطه بین هند و یوگسلاوی اختلافی در زمینه «جزئیات و اسلوب» وجود دارد، اما دو کشور در اصول کاملاً با هم متحدند. دابی ریشه این اختلاف را که به نظر او جزئی است، نگرانیهای امنیتی یوگسلاوی در برابر اتحاد شوروی و کشورهای بلوک شرق که بیشتر تمایل دارند، کوبا را هم جزو آنها به حساب آورند، دانست.

۷- مسائل اصلی: دابی گفت که در مورد مسائل سیاسی اصلی که هند همواره توصیه نموده باید در مجامع دیگری مثل سازمان ملل، سازمان وحدت آفریقا، اتحادیه عرب و غیره مطرح شود به ناچار اختلافاتی بین اعضای جنبش روی می‌دهند. هند همان توصیه را در کلمبو و اجلاس هاوانا دوباره خواهد نمود، اما می‌داند که نمی‌توان از همه مشکلات دوری گزید در رأس مبرمترین مسائلی که اینک در برابر جنبش عدم تعهد قرار دارند مسائل ذیل می‌باشند:

-- اخراج مصر: موضع دولت مصر این است که قانونی برای تعلیق یا اخراج یک عضو از جنبش پیش‌بینی نشده است. هند از حق عضویت مصر دفاع خواهد کرد و در این رابطه درخواستی تسلیم کشورهای عربی که با مصر مخالفند کرده است. دولت هند همچنین مخالف هر حرکتی برای محکوم کردن مصر توسط جنبش می‌باشد. دابی اظهار نظر کرد که به مصر اجازه داده خواهد شد که روی صندلی خود بنشیند و اعراب با خشم این را خواهند پذیرفت. آنگاه پیمان (کمپ دیوید احتمالاً - م) مسئله عمده خواهد شد و احتمالاً آن را محکوم می‌کند و بدین ترتیب غیرمستقیم به مصر حمله می‌شود. در این مورد، دولت هند «موضع معمول خود را خواهد داشت» (با اکثریت همراهی خواهد کرد).

-- کامبوج: به گفته دابی، هر دو رژیم می‌خواهند ناظرانی به جلسه دفتر هماهنگی در کلمبو اعزام دارند، سری لانکا که اشتیاق دارد بار مسئولیت را تماماً به عهده دفتر بیندازد، به هند گفته که به هر دو هیئت نمایندگی ویزای ورود خواهد داد و می‌گذارد دفتر تصمیم بگیرد، کدامیک شرکت داشته باشند. دولت هند با علاقه نظاره‌گر «اوضاع بی‌ثبات» کامبوج می‌باشد و درست تا قبل از جلسه کلمبو تصمیمی اتخاذ خواهد

- کرد. بنابراین هند مخالفت هرگونه اقدام قبلی در مورد این مسئله در نیویورک می‌باشد.
- عضویت پاکستان؛ دابی گفت که دولت هند یک برخورد «اصولی» با درخواست پاکستان برای عضویت در جنبش عدم تعهد خواهد داشت. در این رابطه، بیرون آمدن پاکستان از سنتو ملاکهای لازم را تأمین می‌کند. هند موافقت نامه سال ۱۹۵۹ پاکستان با آمریکا را مطرح نخواهد کرد. معذالک کوبا به هند اطلاع داده که با عضویت پاکستان به علت مداخله آن در امور کشوری دیگر (افغانستان) مقابله خواهد کرد، هند این استدلال را رد می‌کند. دابی این را به عنوان نمونه آورد که چگونه اصل اجماع که معمولاً سلاحی در دست میانه‌روها تلقی می‌شود، می‌تواند یک تیغ دولبه گردد.
- عضویت ایران: ایران گفته که می‌خواهد درخواست (عضویت) نماید اما به گفته دابی، هنوز این کار را نکرده است. با این وجود او احتمال داد که ایران اگر در جلسه دفتر هماهنگی در کلمبو درخواست ننمود، پیش از اجلاس نهایی در هاوانا این کار را خواهد کرد. کوبا به هند اطلاع داده که از ایران حمایت خواهد نمود، چنانکه دولت هند نیز همین کار را خواهد کرد.
- سایر درخواستهای عضویت: دابی گفت که بولیوی می‌خواهد موقعیت خود را در جنبش «ارتقاء» دهد، اما کوبا که قبلاً با چنین حرکتی مخالفت کرده احتمالاً دوباره همین کار را خواهد نمود. دولت هند از بولیوی حمایت خواهد کرد. از او پرسیده شد آیا می‌تواند اخباری را که مأموران سفارتخانه در محافل دیپلماتیک دهلی شنیده‌اند (سفیر آرژانتین شایع کرده) مبنی بر اینکه کاستاریکا نیز درخواست عضویت نموده، تأیید کند، دابی جواب داد که چیزی در این خصوص شنیده بود.
- خلیج گواتانامو: پرسیدیم آیا چیزی در مورد اینکه کوبا قصد دارد مسئله حضور آمریکا در گواتانامو (تلگرام مرجع د) را در اجلاس نهایی طرح کند، شنیده است دابی گفت که که یقین ندارد، اما فکر می‌کند که آنها ممکن است در بخش مربوط به آمریکای لاتین آن را عنوان کنند. معذالک وی تردید داشت که کوبا آن را به عنوان یک مسئله جداگانه طرح نماید.
- مسائل اقتصادی: دابی اظهار تأسف کرد که در جنبش عدم تعهد به واسطه تمرکز روی اوضاع سیاسی، مسائل اقتصادی مهمی که امیدوار بود در اجلاس نهایی مد نظر قرار گیرند - وی نمونه‌ای ارائه نکرد - دست‌کم گرفته می‌شوند. هند این امر را ناخوشایند تلقی می‌کند، اما نتیجه گرفت که تحت شرایط فعلی چندان کاری نمی‌توان انجام داد.
- ۸- تعهد هندوستان: دابی گفت که علیرغم تغییری که در سال ۱۹۷۷ در دولت حاصل شد پایبندی هند به جنبش عدم تعهد ثابت مانده است. اگر چه گاهی اوقات اتهاماتی برخلاف آن ایراد می‌شود، ولی دابی استدلال کرد که این فقط انعکاسی از سیاست داخله است. وی گفت اگر تغییری هم روی داده باشد این است که هند در دوران جاناتا در امور جنبش کارآمدتر هم شده است. اینک مسائل به دقت بر اساس مراتبشان (یعنی با توجه به عدم تعهد «اصیل») بررسی می‌شوند، وی تلویحاً گفت این شیوه‌ای هست که خانم گاندی همیشه آن را دنبال نمی‌کرد.
- ۹- نقش ایالات متحده: پرسیده شد در مقطع بحرانی فعلی، به نظر او آمریکا باید چه موضعی در قبال جنبش عدم تعهد اتخاذ کند، دابی اشاره داشت که بین بعضی اعضای جنبش این احساس وجود دارد که آمریکا و چین پشت سر گروهی که با کوبا مخالفت می‌کنند، هستند. وی گفت، وزیر خارجه کوبا مالمیرکا در انتشار این قضیه در جلسه وزرا در بلگراد در سال ۱۹۷۸ دست داشته است. دولت هند این را صرف

تبلیغات به حساب می‌آورد، ولی تمام اعضای جنبش حاضر نیستند، این معنا را رد کنند. وی توصیه کرد اگر فرصتی برای تخفیف این گمانها پیش آمد آمریکا باید این کار را بکند. ثانیاً دابی هشدار داد که آمریکا نباید پیرامون مسائل و مشکلاتی که جنبش عدم تعهد در برابر کوبا دارد، مبالغه نماید. این کار فقط می‌تواند اوضاع را وخیمتر کند و به نفع کوبا تمام شود. وی گفت هند، کوباییها را دست کم نمی‌گیرد، اما برای آن حاضر به خدمت هم نیست. او تأکید که میانه‌روها به اعمال فشار ادامه خواهند داد. او اظهار اطمینان کرد که می‌توان بدون قربانی کردن اصول اساسی جنبش عدم تعهد از ایجاد یک شکاف در جنبش اجتناب کرد. هندوستان که سیاست خارجیش در جنبش مستحکم می‌شود در این مورد خوشبین است و می‌داند که بسیاری از سایر اعضای جنبش نیز همین طور فکر می‌کنند.

۱۰ - نظریه: علیرغم ادامه نگرانی نسبت به مقاصد کوبا در رابطه با جنبش عدم تعهد، هند ظاهراً خوشبین است که می‌تواند تهاجم ایدئولوژیکی کوبا را مهار کند. تأکید سرسختانه دابی به اینکه «جنبش عدم تعهد متعلق به ماست» و هشدار شدید دسای درباره حفظ خصیصه اصلی جنبش حاکی از آن است که دولت هند قویاً با هر کوشش کوبا برای استیلا یافتن بر جنبش مقابله خواهد کرد. در عین حال، هند اقدامی برای آشفته کردن اجلاس نهائی هاوانا اتخاذ نکرده است. آنچه در این مورد نامفهوم است این عقیده هندوستان می‌باشد که (الف) یک استراتژی تحریمی زبان‌آور غیر مثمر است و (ب) کوبا برای منفعت خود اقدام به ایجاد شکاف در جنبش نخواهد کرد. هند به جای آنکه برای یک رودررویی آشکار تحریک کند حاضر است در داخل جنبش فعالیت داشته باشد و در عین حال به دنبال جلوگیری از هر فشاری به سوی اردوگاه سوسیالیسم باشد. دولت هند احتمالاً نتیجه گرفته که این برخورد، آن دولت را در موقعیت خوبی قرار می‌دهد تا نقش متعادل‌کننده را ایفا کند که هند به عنوان یک میانه‌روی دارای روابط نزدیک با بلوک سوسیالیست به خوبی می‌تواند آن را انجام دهد. اگرچه کوبا در اجلاس نهایی موقعیت برتری خواهد داشت و می‌توان انتظار داشت که از این فرصت حداکثر استفاده را ببرد، ولی هند در موقعیتی خواهد بود که در جلسه وزراء در دهلی نو سال ۱۹۸۱ تعادل را بازگرداند. این امر، به علاوه اطلاع از اینکه میانه‌روها در جنبش از حمایت چشمگیری برخوردارند، احتمالاً دلیل موضع مطمئن هند در قبال کوباییهاست.

گوهرین

سند شماره (۲)

از: وزارت خارجه، واشنگتن دی - سی. شماره ۱۳۷۰۴۴
به: هیئت نمایندگی آمریکا در سینا
رونوشت برای سفارت آمریکا در: ابوظبی، الجزیره، آنکارا، آتن، دفتر حفاظت منافع در بغداد، سفارت آمریکا در پکن، برازیلیا، بوئنوس آیرس، قاهره کاراکاس، دوحه، کنسولگری آمریکا در بیت المقدس، سفارت آمریکا در کویت، لندن، مادرید، منامه، مکزیکو، مگادیشو، مسکو، نیکوزیا، نوآکچوت، پاریس، رباط، تهران، تل آویو، تریپولی، تونس، صنعا، نمایندگی آمریکا در سازمان ملل، وزارت خزانه داری.
لندن برای گلاسی، پاریس برای نیکولاس، مورفی، وزارت دفاع ISA برای رنسام، سایر گیرندگان برای روسای هیئتهای نمایندگی، پکن برای سفیر اشتراوس.
(پاراگرافهای ۸ - ۱ سری هستند)

موضوع: خلاصه اطلاعاتی شماره ۸۲۰ - ۸ خرداد ۱۳۵۸

۱ - به دنبال موفقیت در به تعلیق درآوردن عضویت مصر از کنفرانس اسلامی، اعراب تندرو تلاش خود را بر آن متمرکز کرده اند، تا بتوانند به انجام همان کار و نتیجه، علیه مصر در نهضت غیرمتعهدها نیز دست یابند. اولین تلاش در اجلاس اوائل ژوئن دفتر هماهنگی نهضت غیرمتعهدها در کلمبو انجام خواهد شد.
۲ - آینده به انحراف کشیده شدن موضوع تعلیق در نهضت غیرمتعهدها امیدوارکننده تر است.
(الف) رهبران غیرمتعهد میانه رو موافقت کرده اند، که علیه چنین عملی تلاشهای خود را بسیج نمایند.
(ب) حمایت کشورهای غیرعربی به خصوص آفریقایی مادون صحرا از این موضوع بسیار جزئی است.

(ج) کوبا ظاهراً تصمیم گرفته است، این موضوع را چندان پراهمیت جلوه ندهد.

۳ - حتی قبل از کنفرانس اسلامی نیز ساف، عراق و سوریه تلاشهای خود را برای به تعلیق درآوردن عضویت مصر در نهضت غیرمتعهدها به منظور قرار دادن آن در برنامه کار دفتر هماهنگی غیرمتعهدها در کلمبو در سطح وزرا هماهنگ کرده بودند. ولی تلاشهای اولیه آنها برای به تعلیق درآوردن مصر در نهضت غیرمتعهدها در دفتر هماهنگی به نتیجه نرسید. در اجلاس آوریل دفتر هماهنگی مصر -- تحت حمایت سری لانکا، هند، و یوگسلاوی -- از انتشار نامه به اعضای غیرمتعهدها جهت به تعلیق درآوردن عضویت خودداری کرد.

۴ - این شکست مرحله اول سبب شده که بسیاری از سفیران عربی در مورد احتمال موفقیت در به تعلیق درآوردن عضویت مصر در نهضت غیرمتعهدها و سازمان وحدت آفریقا دچار تردید بشوند.

۵ - یوگسلاوی و هند از سطوح وزیران خود نمایندگی را به میان اعضای آسیایی و عربی نهضت می فرستند تا علیه به تعلیق درآمدن عضویت مصر تلاش نمایند. تیتو در نظر دارد در ۳۱ ماه می از لیبی به منظور فشار وارد آوردن بر قذافی دیدار نماید.

۶ - علاوه بر اعتراض اصولی خود نسبت به تعلیق مصر، یوگسلاوی نگران شدت احساسات ضد مصری در میان دیگر اعراب است که ممکن است بلگراد را نیز وادار به حمایت از آنها نماید.

۷ - به نظر یوگسلاوی مهمترین مانع برای اخراج مصر از نهضت غیرمتعهدها مخالفت ۳۸ عضو

آفریقایی از ۸۸ عضو نهضت می‌باشد. دلایل موجود حاکی از آن است که اعراب نخواهند توانست آفریقاییها را وادار به پذیرش این موضوع به نمایند و با وجود اینکه متکی به کمکهای اقتصادی، مالی، و غیره، عربی هستند، ولی آفریقاییها نسبت به مسائل خاورمیانه به طور منفی عمل می‌کنند.

۸- موضع کوبا به عنوان یکی از اعضای بانفوذ و میزبان آینده اجلاس نهضت غیر متعهدها نیز از اهمیت خاصی برخوردار است. معمولاً کوبا نیز به حمایت از تندروهای عربی باید از موضوع تعلیق حمایت کند، و به این ترتیب در برابر تلاش پیشین مصر جهت «اخراج» کوبا از نهضت و تغییر اجلاس هاوانا به اقدام تلافی جویانه دست بزند. ولی کوبا بیها نمی‌خواهند که در رابطه با موضوع تعلیق قرار داشته باشند، چون مایل هستند که اجلاس با موفقیت به پیش رود، یعنی زیادتین تعداد سران دولتها در آن حضور یافته و مسائل اختلاف برانگیز در آنجا حاکم نباشد.

۹- (محرمانه) مصر: سفارت در قاهره گزارش داده است که انتخابات پارلمانی ۷ ژوئن سروصدای چندانی به پا نکرد، اگرچه تعداد زیادی نامزد در انتخابات شرکت کرده بودند (۱۸۵۷ نامزد برای ۳۸۲ کرسی پارلمانی) محدودیتهایی که وسیله وزیر کشور در مورد مبارزات انتخاباتی تعیین شده از قبیل محدودیت مالی غیر معقول باعث شده که نامزدها نتوانند به خوبی با توده‌های مردمی تماس بگیرند. حزب دموکراتیک ملی سادات مجلس را کاملاً پاکسازی کرده و به جای ۱۰۳ عضو پیشین اعضای حزبی خود را که تحصیلکرده‌تر و جذاب‌تر نیز هستند، قرار داده است. ولی با افزایش زیاد تعداد نامزدها گمان نمی‌رود که حزب دموکراتیک ملی بتواند موفقیتی مشابه دور اول را کسب نماید، به خصوص که نتوانسته است به ایجاد یک سازمان تحت حمایت توده‌ها دست بزند. سفارت ما خاطر نشان ساخته است که تقاضای دولت برای در دسترس قرار گرفتن رسانه‌های گروهی توسط مخالفین تحقق پذیرفته است، و تصرف مرکز تبلیغات حزب چپگرا در این اواخر حاکی از آن است که دولت آماده است به اقدامات قانونی قبل از انتخابات علیه گروه پیشرو ملی دست بزند.

۱۰- (طبقه‌بندی نشده) تحریمهای عربی: فدراسیون آژانسهای خبری عربی تحریم کلی آژانس خبری رسمی مصر یعنی منا را توصیه کرده است. پیشنهاد ۲۶ ماه می پس از خاتمه یک گردهمایی دوازده در بیروت حاصل گردید.

۱۱- (طبقه‌بندی نشده) مصر و اسرائیل: سادات در مصاحبه اخیر خود با روزنامه انگلیسی «جیوئیش کرانیکل» گفت که مسئله اورشلیم قابل حل است. وی گفت که این شهر دیگر نباید تجزیه شود، و مردم مذاهب گوناگون باید اجازه ورود به این شهر را داشته باشند و حاکمیت بخش غربی نیز باید «حفظ» گردد.

۱۲- (طبقه‌بندی نشده) ال‌ا‌ه‌رام توصیه کرده است که بیانیه وزیر امور خارجه ونس در ۲۵ ماه می به عنوان محور اصلی مذاکرات سه جانبه تعیین گردد. این روزنامه یادآور می‌شود که این بیانیه دربرگیرنده مهمترین اصول قرارداد کمپ دیوید و «نامه مکمل» در مورد ساحل غربی و نوار غزه می‌باشد، در حالی که طرح تصویب شده به وسیله کابینه اسرائیل با این اسناد در تضاد است. مطبوعات اسرائیلی هم به نوبه خود نکات مطرح شده به وسیله وزیر امور خارجه را به نفع اعراب قلمداد کردند. سفارت واقع در تل‌آویو گزارش داده است، به نظر مطبوعات وی «بدون وقفه» به از بین بردن مواضع اختلاف اسرائیل پیرامون بسیاری از مسائل پرداخته است.

۱۳- (طبقه‌بندی نشده) مطبوعات مصری بر اساس بیانات غالی و ژنرال علی در ۲۸ ماه می پیش‌بینی

کرده‌اند که مرز مصر و اسرائیل برخلاف ادعاهای بگین باز نخواهد شد. مطبوعات مدعی هستند که از مرز فقط برای استفاده اداری بهره‌برداری خواهد شد و غالی پیرامون این موضوع در ۴ ژوئن با دایان به بحث خواهد پرداخت.

۱۴- (طبقه‌بندی نشده) الاخبار در ۲۸ ماه می گزارش داد که پطروس غالی اولین سفیر مصر در اسرائیل خواهد بود.

۱۵- (طبقه‌بندی نشده) اسرائیل: رادیو اورشلیم گزارش داد که بمب کوچکی در ۲۸ می در حیفا منفجر شد. در این انفجار به یک زن جراحات ناچیزی وارد گردید. بنا به گزارش آسوشیتدپرس یکی از مقامات ساف مسئولیت این انفجار را به عهده گرفته است.

۱۶- (طبقه‌بندی نشده) اسرائیل: بنا به گزارش رادیو اورشلیم اسرائیل ۱۶ زندانی عرب را از زندانهای اسرائیل به عنوان حسن نیت در برابر مصر آزاد نمود. آزادشدگان عبارتند از ۱۰ نفر که دادگاههای نظامی آنها را به اتهامات جزئی امنیتی متهم ساخته بودند.

۱۷- (محرمانه) بنا به گزارش مطبوعات اورشلیم مقامات اسرائیلی تصمیم گرفته‌اند دانشگاه بیرزیت را برای «مدت نامعلوم» تعطیل نمایند. مقامات گفته‌اند این تصمیم زمانی اتخاذ شد که مدیریت و شورای دانشجویان دانشگاه در برقراری نظم و ترتیب همکاری نمودند. سرکنسول ما در اورشلیم گفته است که مدیریت و دانشجویان دانشگاه از ترس اینکه مبدا مورد اتهام همکاری با اسرائیلیها واقع شوند مسئولیت «حفظ نظم» در دانشگاه را به عهده نمی‌گیرند. یکی از اساتید دانشگاه بیرزیت اعلام کرده است که به آمریکا باز می‌گردد، تا افکار عمومی را علیه ایجاد «جو رعب و وحشت» توسط اسرائیل تجهیز سازد.

۱۸- (طبقه‌بندی نشده) بنا به گزارشی از رادیو اورشلیم عضو کنست موشه شاهال گفته است که به پیشنهاد نماینده کنگره فیندلی حاضر نیست با عرفات ملاقات نماید. بنا به همین گزارش شاهال گفته است که به ادعای این نماینده کنگره ساف حاضر است اسرائیل را به رسمیت بشناسد. همچنین شاهال گفت در صورتی که مذاکرات بدون شرکت رهبران فلسطینی به موفقیت دست پیدا نکند، آمریکا در چند ماه آینده ساف را به رسمیت خواهد شناخت.

۱۹- (طبقه‌بندی نشده) فلسطینیها: در مصاحبه‌ای که در ۲۵ ماه می منتشر گردید، عرفات اعلام داشت که راه‌حل فلسطینیها در برابر قرارداد صلح بازگشت به سازمان ملل است. او در این مورد به تفصیلات نپرداخت، ولی از بیانیه مشترک آمریکا و شوروی در اکتبر ۱۹۷۷ سخن به میان آورد.

۲۰- (طبقه‌بندی نشده) سرکنسول ما در اورشلیم گزارش داد که القدس در ۲۸ ماه می اعلامیه شهردار غزه شاوا را به دنبال مشورتهای خود با رهبران ساف در عمان، دمشق و بیروت منتشر ساخته است. شاوا از وحدت میان مردم «ما» و ساف که باید به عنوان طرف ضروری در مذاکرات شرکت جست به راه‌حل عادلانه و مستمر را جویا باشد، سخن رانده است. شاوا طرح پیشنهادی خودمختاری را تداوم اشغالگری نامید، چون آب و زمین در دست اسرائیلیهاست، حضور نظامی مداوم اسرائیل تضمین شده، و اورشلیم اسلامی نیز «پایتخت همیشگی» اسرائیل خواهد شد. معذالک وی اظهار داشت که حاضر است با همه طرفین تماس گرفته تقاضای فلسطینیها را برایشان توضیح دهد.

۲۱- (طبقه‌بندی نشده) لبنان: نماینده لبنان در سازمان ملل در ۲۴ ماه می نامه‌ای برای والد‌هایم فرستاد و در آن اسرائیل را متهم به انجام «اعمال شدیداً تهاجمی» به وسیله نیروی هوایی و توپخانه

اسرائیل در خاک لبنان نمود. بنا به گزارش رویتر سفیر لبنان گفته است که حملات چریکی در اسرائیل توجیه کننده، تهاجمات اسرائیل به لبنان نمی باشد. سفیر اسرائیل در سازمان ملل نیز به والدهایم نامه ای نوشته است، نامه او حاکی از آنست که تاکنون در سال بین المللی کودک، ۲۷ کودک اسرائیلی به وسیله چریکها کشته و یا زخمی شده اند. بنا به گفته رادیو بیروت، سفیر لبنان در سازمان ملل یادداشت دیگری را درباره «تهاجمات مکرر اسرائیل علیه جنوب لبنان» تسلیم شورای امنیت خواهد نمود.

۲۲ - (محرمانه) سفارت ما در بیروت گزارش داد که رئیس جمهور سرکیس به مشورت های خود با نماینده فالانژها به ریاست پیر جمایل در ۲۴ ماه می پیرامون تشکیل دولت جدید لبنان ادامه می دهد. سرکیس همچین با جناح مارونیهای مستقل و با نمایندگی پارلمانی ارمنی نیز ملاقاتهایی داشته است.

۲۳ - (طبقه بندی نشده) اسرائیل: - سوریه: والدهایم رسماً اعلام داشته که سوریه و اسرائیل با تجدید حضور نیروهای سازمان ملل در ارتفاعات جولان به مدت شش ماه موافقت کرده اند. تاریخ پایان این موافقت نامه آخر همین ماه است.

۲۴ - (طبقه بندی نشده) آژانس خبری کویت «به نقل از منابع بسیار مطلع در دمشق» گفته است که سوریه زمانی با این قرارداد موافقت کرد که شوروی به آن گفته بود که با تجدید نیروهای سازمان ملل در صحرای سینا موافقت نماید.

۲۵ - (خیلی محرمانه) عربستان سعودی، وضع سلامت شاه خالد: سفارت واقع در رباط گزارش داد که ناظران مراکشی گفته اند که شاه خالد به هنگام بازدید از مراکش در ۱۹ ماه می دارای وضع مزاجی چندان خوبی نبود. به گفته یکی از مراکشها خالد بسیار خسته و کم حوصله به نظر می آمد. یکی از مقامات مراکشی گفت ظاهر خالد سبب شد که شاه حسین نتواند پس از اولین دیدار با شاه سعودی در فرودگاه در انتظار عمومی حاضر شود.

سند شماره (۳)

تاریخ: ۱۶ خرداد ۵۸
از: سفارت آمریکا در کلمبو شماره ۲۹۰۰ به: وزارت امور خارجه، واشنگتن دی - سی
رونوشت برای: MACB، سفارت آمریکا در امان، بانکوک، پکن، بخارست، اسلام آباد، جدو، کویت، کوالالامپور، لاپاز، مانیل، پاراماریبو، ستول، سنگاپور، رباط، تل آویو، تهران، تریپولی، تونس، آرژانتین ارتباطات بین المللی واشنگتن دی - سی.
عطف به: الف - کلمبو ۲۸۷۸ (به تمام گیرندگان ارسال نشده)، ب - کلمبو ۲۸۸۱ (به تمام گیرندگان ارسال نشده)

موضوع: اجلاس دفتر هماهنگ کننده غیر متعهدها در کلمبو:

تعلیق عضویت مصر، در ۵ ژوئن مهمترین مسئله موضوع کامبوج بود

۱ - (تمام متن خیلی محرمانه است)

۲ - خلاصه: موضوع به تعلیق در آوردن عضویت مصر در نهضت غیر متعهدها در سطح مقامات از برنامه کار کلمبو حذف شده، ولی امکان دارد که در سطح وزرا این گردهمایی دوباره مطرح گردد. بر اساس «فرمول ماپوتو» «استثنائاً» به رژیم پول پت اجازه داده شده به عنوان نماینده کامبوج در این گردهمایی

شرکت جوید - البته مشروط بر اینکه صحبت ننماید - و این موضوع در فرآیندومی که در قرارگاههای این رژیم در کامبوج برگزار گردید مورد قبول واقع شد. اجلاس کلمبو احتمالاً از نهضت غیرمتعهدها خواهد خواست که عضویت ایران، پاکستان، گرانادا، و سورینام، را در این نهضت تأیید و تصویب نماید. کشور بولیوی نیز ممکن است به فهرست اعضاء اضافه شود. (پایان خلاصه).

۳- موضوع به تعلیق درآمدن مصر: با وجود اینکه برای اولین بار مطرح گردید، ولی موفقیتی حاصل نشد. تلاشهای سرسختانه مصر و موضع متحدانه آفریقایها علیه تعلیق عضویت مصر در ۵ ژوئن سبب شد که این موضوع از برنامه کار کلمبو در سطح مقامات حذف گردد، ولی در سطح وزرای این اجلاس این موضوع دوباره ممکن است مطرح گردد. در کمیته تدارکاتی اجلاس کلمبو موافقت شد که برنامه کاری اجلاس که قرار است در تاریخ ۶ ژوئن تسلیم وزرا شود در برگیرنده موضوع تعلیق نباشد. گزارش کمیته تدارکاتی به وزراء خاطر نشان خواهد کرد که کشورهای الجزایر، عراق، سوریه و ساف پیشنهادکننده این موضوع بوده‌اند، ولی در سطح مقامات در مورد اینکه آیا این موضوع باید در برنامه کاری قرار گیرد یا نه «تصمیمی اتخاذ نشده است». همان گونه که نمایندگان گزارشگر مطلع توصیف کرده‌اند، نتایجی که از این پس به بار خواهد آمد، به قرار ذیل خواهد بود: دور دوم: الجزایر، عراق، سوریه و ساف باید در موضع خود در برابر قدرت موضع آفریقایها تجدیدنظر نمایند، چون اگر این پیشنهاد خود را در اجلاس کلمبو پس نگیرند و آن را دوباره در سطح وزراء مطرح سازند و موفقیتی برایشان حاصل نشود در موقع وخیمتری قرار خواهند گرفت (اظهار نظر: موسی مصری به دفتر نمایندگی آمریکا در ۶ ژوئن اطلاع داد که او مطمئن است که وزرای جبهه پایداری عرب پیشنهاد خود را دوباره مطرح خواهند کرد. (پایان اظهار نظر). ولی در صورتی که الجزیره و دیگران موفق شوند در اجلاس وزراء پیشنهاد خود را در برنامه کار کلمبو بگنجانند، دور سوم آغاز خواهد گردید. دور سوم (در صورت برگزار شدن) به این معنی است که وزرا باید در مورد توصیه کلمبو پیرامون به تعلیق درآمدن عضویت مصر تصمیمی اتخاذ نمایند. ولی برای این توصیه سه راه بیشتر باقی نمانده است، که عبارتند از: (الف) مطرح شدن موضوع تعلیق در اجلاس ماه ژوئیه سازمان وحدت آفریقا؛ (ب) قرار گرفتن موضوع تعلیق در برنامه کار در اجلاس نهضت غیرمتعهدها در ماه سپتامبر؛ (ج) و به تعلیق درآمدن عضویت مصر توسط نهضت غیرمتعهدها. امکان بواقعیست پیوستن این سومین راه خیلی ضعیف است

۴- کامبوج: سازش، تنها کلمه‌ای که از این هیاهو و جنجال به گوش می‌رسد. صورت تغییر یافته‌ای از «فرمول ماپوتو» در سطح مقامات مورد قبول واقع شده است و نماینده پول پت در کلمبو منتظر دریافت دستور از رژیم خود می‌باشد. فرمول مورد موافقت این است که (الف) رژیم پول پت کرسی خود را حفظ خواهد کرد؛ (ب) رژیم هنگ سامرین مستثنی خواهد ماند؛ (ج) اعلامیه از طرف ریاست اجلاس صادر شده، اعلام خواهد کرد که این تصمیم بدون در نظر گرفتن مواضع این کشور در کلمبو، هاوانا و یا اصولاً موضوع مورد بحث مسئله اتخاذ گردیده است؛ (د) بر اساس یک توافق شرافتمندانه رژیم پول پت تعهد می‌کند که حق صحبت نداشته باشد، و هیچ یک از نمایندگان آن رژیم موضوع کامبوج را در اجلاسهای کامل و در کمیته‌ها مطرح ننمایند. هیچ کس این توافق را رضایتبخش نمی‌داند. ولی اگر قرارگاههای پول پت (و پکن) آن را بپذیرند حتماً به قوت خود باقی خواهد ماند.

۵- اعضای جدید: سی و شش نفر از نمایندگان به حمایت از تقاضاهای ایران، پاکستان، گرانادا، و

سورینام برای عضویت یافتن در نهضت غیر متعهدها سخن گفتند. در مورد پاکستان مخالفت رسمی ابراز نگردید. لیکن افغانستان در مورد احترام به حاکمیت همسایگان سخن راند و بنا بر گزارشات رسیده به انتقاد در مورد تماسهای مداوم «پیرامون قراردادهای نظامی» پرداخت. احتمالاً اجلاس کلمبو به عضویت درآمدن این چهار کشور را توصیه خواهد کرد. کوباییهای نگران به مقام نمایندگی آمریکا در نیمروز ۶ ژوئن گفتند که در آخرین لحظه کشور بولیوی نیز توسط تلکس درخواست عضویت کرده و تقاضا نامه آن در کمیته تدارکاتی بدون مناظره «مورد بررسی» است. البته تمام شایعات در چنین زمانی قبل از آماده شدن پیش نویس نهائی پخش می شود، و یکی از موضوعات دیگری که سبب نگرانی و هیجان کوبا شده این است که کره جنوبی هم تقاضای عضویت در نهضت غیر متعهدها را نموده است. این سفارت در مورد صحت و کذب این شایعه با نماینده موقت کره جنوبی در فرصت مناسب صحبت خواهد کرد.

۶- ایران به دنبال تقاضای خود یک هیئت نمایندگی دو نفره را نیز به این کنفرانس اعزام می دارد؛ این دو نفر عبارتند از؛ علی صادقی معاون امور اقتصادی و بین المللی و (گوبا حسین) س. اسفندیاری مدیر کل امور بین المللی.

۷- کمیته کار خود پیرامون گردهمایی را آغاز می کند. کمیته اقتصادی گردهمایی کلمبو، به ریاست ل. م. ه. بارت از جامائیکا پیرامون بخش اقتصادی گردهمایی کار خود را آغاز کرده است و سعی آن بر این است که پیش نویس اصلی مربوط به سری لانکا را با تصمیمات گروه ۷۷ و نتایج کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل شماره ۵ هماهنگ سازد. در همان حال کمیته سیاسی به ریاست پل لوزاکا از زامبیا تا ساعت ۴ بعد از ظهر ۶ ژوئن فقط به استماع بیانات پرداخته ولی نتوانسته، است برای تهیه پیش نویس اقدامی نماید. نمایندگان در تلاش برای شرکت در جلسه تهیه پیش نویس هستند که ممکن است، در ازای آن به شب نیز بکشد. نماینده «۷۳۵» رومانی به نام پیتر ولیسکو به مقام نمایندگی آمریکا و مقام سفارت در ۵ ژوئن گفت که بخش نامیبیایی گردهمایی با در نظر داشتن قطعنامه اخیر مجمع عمومی سازمان ملل کار خود را آغاز خواهد کرد. به طور کلی، TYE تأیید کرد که آفریقایها هنوز هم معتقدند که تمام بخشهای گردهمایی باید به انتقاد از مواضع غرب (و آمریکا) در قبال آفریقای جنوبی بپردازند. نگرانی عمده ولیسکو این است که این انتقادات (که در نتیجه مواضع غرب حاصل می شود) به کوباییها کمک خواهد کرد که نهضت غیر متعهدها را به طرف شوروی گرایش دهند. کوباییها به مقام نمایندگی آمریکا اظهار داشتند که بخش پورتوریکویی همان نتیجه گیری «حاصله در بلگراد» را به همراه خواهد داشت.

۸- کمیته سیاسی اصلاحیه های بسیاری را در مورد پیش نویس سری لانکایی دریافت کرده که اکثر آنها منعکس کننده نگرانیهای ملی می باشند. یکی از آنها (که مؤلف آن نامعلوم است) خواستار به تعویق افتادن اجلاس هاوانا شده است. دیگری که وسیله مراکش تهیه شده، درخواست کرده است که اجلاس بعدی نهضت غیر متعهدها در رباط برگزار گردد. نتیجه توصیه های «ماده ۱۵» در مورد ساخت و روشهای نهضت غیر متعهدها هنوز معلوم نیست، فقط پیشنهاد مربوط به افزایش اعضای دفتر هماهنگی نهضت غیر متعهدها به ۳۰ عضو از حمایت همه جانبه برخوردار است. برای حفظ و برقراری «فرمول مایوتو» در مورد کامبوج ممکن است، پاراگراف مربوط به آسیای جنوب شرقی حذف گردد. بخش آفریقایایی نیز احتمالاً در مورد اوگاندا صحبتی به میان نخواهد آورد.

سند شماره (۴)

تاریخ: ۲۵ خرداد ۵۸

از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی. شماره ۱۵۶۲۱۰ به: نمایندگی آمریکا در ناتو
سفارت آمریکا در الجزیره - دفتر حفاظت منافع در بغداد، سفارت آمریکا در پکن، بلگراد، بوگوتا، بن،
برازیلیا، بریج تاون، کاراکاس، قاهره، کلمبو، دمشق، دارالسلام، گابورون، جرج تاون، دفتر حفاظت منافع
آمریکا در هاوانا، سفارت آمریکا در جاکارتا، کابل، خارطوم، کینگستون، کینشازا، لاگوس، لیما، لندن،
لوزاکا، مکزیکو - مونروویا، دهلی نو، نیامی، پاناما، پاراماریبو، پاریس، پورت آواسپاین، سن خوزه،
توکیو، رونوشت برای تمام واحدهای دیپلماتیک، سفارت آمریکا در وین تیان توسط پست سیاسی
عطف به: الف - وزارتخانه ۱۳۶۵۰۸ (به تمام گیرندگان ارسال نشده)، ب - نمایندگی آمریکا در ناتو
۴۲۴۳ (به تمام گیرندگان ارسال نشده)، ج - وزارتخانه ۱۴۷۰۵۰ (به تمام گیرندگان ارسال نشده)
موضوع: دفتر هماهنگی غیرمتعهدها و گردهمایی وزرا در کلمبو: ارزیابی.

۱ - (تمام متن خیلی محرمانه است)

۲ - مقدمه: گردهمایی وزرای کشورهای غیرمتعهد در کلمبو هم برای کشورهای غیرمتعهد و هم برای
آمریکا بسیار شایان توجه بود. بررسی نظریات غیرمتعهدها و هم پیمانان ما پیرامون موارد مطروحه و تأثیر
اجلاسهای بین المللی از قبیل اجلاس ماه ژوئیه سازمان وحدت آفریقا در مونروویا، اجلاس غیرمتعهدها
در هاوانا در ماه سپتامبر و سی و چهارمین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل که قرار است در ماه سپتامبر
تشکیل شود، بسیار مفید می باشد. - واحدهای دیپلماتیک اقدام کننده در صورتی که معترض به این امر
نباشند، بایستی با دولتهای میزبان خود جلساتی برقرار ساخته با در نظر گرفتن مفاد تلگرام مرجع (الف) و
پیام حاضر به عنوان زمینه فکری قبلی به تبادل ارزیابی پردازند. شایسته است واحدهای دیپلماتیک از
نظریات دولت میزبان پیرامون اجلاس مطلع شوند و در صورت امکان بهتر است به این دولتها تفهیم شود،
که موضع آمریکا بیشتر موضع یک ناظر است که پیرامون موضوعات مطروحه در جلسات کشورهای
غیرمتعهد توجه زیادی را معطوف می دارد.

اقدامات مورد نیاز:

الف: برای نمایندگی آمریکا در ناتو: پیشنهاد می شود که شما با استفاده از تلگرام مرجع (الف) و پیام
کنونی که در جلسه مشاورین سیاسی در ۱۸ ژوئن دوباره مطرح خواهد شد، برای خود یک زمینه فکری
فراهم آورید. پاراگراف ۴ الف - ن را می توانید به عنوان یک رساله توجیهی طبقه بندی شده منتشر سازید.
ب: برای لندن، پاریس، بن، توکیو: ما مایل به دریافت نظریات هم پیمانان خود که در اجلاس مشاورین
سیاسی مطرح می گردد و نیز نظریات جداگانه هر یک از آنها پیرامون مواضع کشورهای غیرمتعهد هستیم.
تلگرام ماه سپتامبر که به لندن و بن ارسال شده بود، با در نظر گرفتن آرای مصریها چنین نتیجه گیری می کند
که اعضاء کشورهای غیرمتعهد ممکن است، به طور کتبی قرارداد صلح مصر و اسرائیل را در گردهمایی
کلمبو محکوم نمایند. (اعضای غیرمتعهدها احتمالاً در دو هفته نظرات خود را به دفتر هماهنگی ارسال
خواهند داشت، تا در برنامه کار رسمی این گردهمایی گنجانده شود.) تلگرام سپتامبر این اطلاعات را به
پاریس و توکیو نیز فرستاده است.

ج: برای بلگراد، دهلی نو: در مورد حمایت دولتهای میزبان از مصر در صورتی که موضوع به تعلیق

در آمدن عضویت آن کشور مطرح گردد، گزارشات مبهمی به دست آورده ایم. مایلیم عقاید دولتهای میزبان را به طور آشکار و واضح بدانیم. این امر نباشند بایستی با دولت‌های این امر نباشند بایستی با دولتهای نمایندگی ما در بلگراد می‌تواند این گردهمایی را از نظر فرمول بندی حقوق بشر در میان گذاشته، چگونگی تغییرات حقوق بشر را از زمان تشکیل این گردهمایی در بلگراد که در آنجا حقوق بشر به خوبی مورد استفاده واقع شده بود، مطرح نماید.

د: برای کلمبو: در صورتی که آن نمایندگی بتواند گزارشی از گفتگوی خود با وزیر خارجه حمید (کلمبو ۳۰۴۶) را که حاوی نظریات ایشان پیرامون این گردهمایی بوده است، برای ما ارسال دارد، سبب سپاسگزاری این وزارتخانه خواهد شد. برداشت ما این است که عقاید رئیس جمهور سری لانکا جایاواردن با عقاید وزیر امور خارجه اش درباره مسائل غیر متعهدها چندان هم خالی از تفاوت نیست. به نظر ما در صورتی که موقعیت ایجاب نماید، او نیز نظریات خود را پیرامون این اجلاس حتماً ارائه خواهد نمود. از نظر ما شما نکات بسیار جالبی را در پاسخ حمید ارائه کرده اید که بد نیست همان نکات را برای جایاواردن نیز مطرح نمایید.

ه: برای دارالسلام، گابورون، خارطوم، کینشازا، لاگوس، لوزاکا، مونروویا، نیامی: سفارت ما در این نقاط بهتر است مطرح سازند که آمریکا شدیداً مایل است که دولت‌های آفریقایی در صورت مطرح شدن تعلیق عضویت مصر در گردهمایی کلمبو به حمایت صد درصد از مصر برخیزند. در گذشته نیز این مهمترین عامل قدرت برای مصر و یکی از ضرایب قاطع در به شکست کشانیدن ابتکارات عربی بوده است. بهتر است از دولتهای میزبان سؤال شود که آیا اعراب پس از گردهمایی کلمبو نیز سعی خواهند کرد که موضوع به تعلیق در آوردن عضویت مصر را در اجلاس سازمان وحدت آفریقا مطرح سازند و اگر جواب مثبت است نتیجه این اقدام آنها چه خواهد بود. برای اطلاع شما، همانگونه که در پاراگراف ۳ ب عنوان شده بود این وزارتخانه معتقد است که غیر متعهدها سعی دارند نمایندگان خود را در هر یک از این پایتختها متقاعد سازند که به طور کتبی قرارداد صلح مصر و اسرائیل را محکوم سازند. بدون اینکه این موضوع را با دولتهای میزبان خود مطرح سازید برای ما بنویسید که اقدام به چنین عملی در پایتخت محل خدمت شما آیا دارای کارایی خواهد بود یا خیر. پایان بخش برای اطلاع شما.

و: برای قاهره: در حالی که نتیجه گردهمایی کلمبو معلوم شود ما را از ارزیابی دولت مصر درباره آنچه که بر مسائل خاورمیانه در اجلاسهای مونروویا و هاوانا خواهد گذشت مطلع سازید. این اطلاعات در برگیرنده برنامه ریزیهای مصر برای این اجلاسها و نیز چگونگی مساعدت ما در حمایت از تلاشهای دیپلماتیک آنها باید باشد. موارد مطروحه در تلگرام سپتامبر (پاراگراف ۳ ب و ۳ ج) باید مرکز ثقل تمام مباحثات باشد.

ز: برای جورج تاون، کینگستون، لیما، پاناما: این وزارتخانه مایل است نظر دولت میزبان را درباره نیروی محرکه اجلاس کشورهای آمریکای لاتین که سبب بروز بیانیه کلمبو پیرامون مسئله پورتوریکو گردید، بدانند. شما باید به دولت میزبان خود تفهیم نمایید که تأیید دوباره بیانیه بلگراد از مسئله پورتوریکو برای ما قابل قبول نیست، بگذریم از اینکه بیانیه فعلی به طور شفاهی تکرار هم نشد. این دولتها نظرات غیر قابل تغییر ما را پیرامون مسئله پورتوریکو به خوبی می‌دانند.

ح: برای کابل، هاوانا، دمشق بغداد: واحدهای دیپلماتیک در نحوه برخورد خود مختار می‌باشند. ولی

برخورد مستقیم شما با دولتهای میزبان باید بسیار کم اهمیت تلقی شود و هدف شما باید این باشد که در مورد نظریات و طرحهای دولتهای میزبان اطلاعاتی کسب نمایید. در مورد دمشق می خواهیم بدانیم که در صورت موفق نشدن تعلیق عضویت مصر آیا اعراب در تاکتیکهای خود در سازمانهای بین المللی به تجدید نظر خواهند پرداخت یا خیر.

ط: برای الجزیره: ما مایل هستیم که الجزیره در گردهمایی کلمبو از اعراب خصومت پیشه فاصله بگیرد.

ی: برای برزیل، بوگوتا، بریج تاون، کاراکاس، لاپاز، مکزیک، بندر اسپانیا، سن خوزه، پاراماریبو. مارا از نظریات و ارزیابی دولتهای میزبان خود که ناظرانی را به کلمبو فرستاده اند، مطلع نمایید.
ک: برای پکن: بهتر است سفارت در برخوردهای بسیار عادی نظریات چینها را در مورد حذف موضوع کره از گردهمایی کلمبو و نیز اهداف دیپلماتیک کنونی کره شمالی در کشورهای غیرمتعهد دریافته ما را در جریان آن قرار دهد.

ل: برای همه مخاطبهای اقدامگر در کشورهای غیرمتعهد: اگر برای سفارت مانعی وجود ندارد، در صورتی که با شما مشورت گردید بهتر است، شما هم از اینکه این دفتر هماهنگی قرارداد صلح مصر و اسرائیل و سیاستهای آمریکا در خاورمیانه را محکوم کرده است، در حالی که بسیاری از اعضا از روی تمایل این کار را نکرده اند، اظهار تأسف نمایید.

۴- خلاصه رخدادهای کلمبو: پاراگرافهای ذیل تا آنجا که ما می دانیم نشانگر نتایج و رخدادهای کلمبو می باشد. درباره بخش اقتصادی گردهمایی کلمبو هنوز اطلاعی به دست نیاورده ایم. در صورتی که اطلاعات جدیدی که توجه واحدهای دیپلماتیک را جلب نموده به دست آمد ما نیز آنها را در تلگرام سپتامبر منتشر خواهیم نمود. واحدهای دیپلماتیک اقدام کننده باید از پاراگرافهای ذیل استفاده کنند و به استثنای هیئت نمایندگی آمریکا در ناتو پیرامون مسائل دیگر واحدها باید نظریات دولتهای میزبان را جویا شوند، نه اینکه به مطرح کردن عقاید و نظریات آمریکا بپردازند.

الف: این اجلاس که در آن ۲۳ عضو اصلی، ۵۱ نماینده ناظر غیرمتعهدها و بیش از ۲۰ میهمان دعوت شده شرکت داشتند، یکی از نامنظم ترین و غیر قابل پیش بینی ترین اجلاسهای غیرمتعهدها در طول این سالها بوده است. از نظر ما نتایج حاصله چندان روشن نبود. موضوع به تعلیق درآمدن مصر از حمایت کافی برخوردار نبود، ولی کاملاً هم از بین نرفته است. نقش آمریکا در خاورمیانه و قرارداد صلح مصر و اسرائیل مورد انتقاد قرار گرفت. دفتر هماهنگی جنبش غیرمتعهدها (NACB) درباره ابتکارات غرب در آفریقای جنوبی سخنی به میان نیاورد. پورتوریکو هنوز هم در برنامه کار باقی است و قرارداد کانال پاناما نیز در آن ظاهر گشته است. فعالیت آمریکا در اقیانوس هند نیز مورد بررسی و انتقاد بسیار تند واقع گردید.

ب: ایدئولوژی: مسائل منطقه اختلافات ایدئولوژیک موجود بین یوگسلاوی و کوبا را از دیده ها پنهان ساخته است. ایندو کشور در حال حاضر در مورد جهت سیاسی نهضت غیرمتعهدها موافقت کسب کرده و ظاهراً در گردهمایی کلمبو فعالیت چندانی بروز نداده اند. کوبا تعریف «غیر بلوکه» را به جای عبارت غیرمتعهد بودن که «اتحاد طبیعی» یک کشور غیرمتعهد را با کشورهای کمونیستی مستثنی می سازد، پذیرفته است. یوگسلاوی نیز سعی زیادی برای ممانعت از وظایف کوبا به عنوان ریاست نهضت غیرمتعهدها به خرج نداد.

ج: تعلیق عضویت مصر: علیرغم عدم قاطعیت مصر در کنفرانس وزرای خارجه اسلامی در ماه می، با نمایندگان و رهبریت بسیار مؤثر در این پایتختها این کشور توانست تلاش کشورهای عربی را در بتعلیق درآوردن عضویت خود، با شکست مواجه سازد. سرانجام تصمیم گرفته شد که موضوع عضویت مصر به اجلاس کشورهای غیرمتعهد واگذار شود. ولی باید اذعان داشت که بدون حمایت همه جانبه کشورهای آفریقایی مصر هرگز نمی توانست، موفقیتی کسب نماید. این حمایت احتمالاً حاوی این معنی است که اعراب دیگر نخواهند توانست مصر را از سازمان وحدت آفریقا و نهضت غیرمتعهدها مستثنی سازند. دو کشور هند و مصر قبلاً هم قول حمایت شدید از موضع مصر را داده بودند، ولی ما نمی دانیم که این دو در اصل تا چه حد از خود فعالیت نشان داده اند.

د: قرارداد صلح مصر و اسرائیل: جدایی که در کشورهای آفریقایی پدیده آمد و نیز استدلال اعراب مبنی بر اینکه نباید اجلاس را بدون نتیجه ترک نمایند، سبب به وجود آمدن بیانیه ای گردید که در آن (الف) نقش آمریکا در خاور میانه شدیداً محکوم گردیده است. (ب) با در نظر گرفتن این امکان که احتمالاً حضور نیروهای اضطراری سازمان ملل تجدید نخواهد گردید، استفاده از نیروهای نظامی قید نشده در بیانیه شورای امنیت سازمان ملل مردود شناخته شد (ج) و تمام بیانیه هایی را که حقوق فلسطینیها را به رسمیت نمی شناسند «بی اعتبار و پوچ» اعلام کردند. این اولین انتقاد مستقیم از قرارداد صلح در متن غیرمتعهدها بوده است. با وجود اینکه در میان اعضای دفتر هماهنگی جنبش غیرمتعهدها نسبت به این قرارداد سوءظن و مخالفت قابل ملاحظه ای دیده می شود، ولی این اتفاق آراء در کلمبو که به نظر ما نتیجه ضرابی چون اقدامات پارلمانی بسیار تند است، نمی تواند منعکس کننده واقعی نظریات و عقاید دفتر هماهنگی جنبش غیرمتعهدها و حتی نهضت غیرمتعهدها باشد.

ه: کامبوج: علیرغم اعتراضات شدید ویتنامیها؛ این اجلاس به طور غیررسمی ترتیبی اتخاذ نمود تا نمایندگان پول پت در کرسی نظارت کامبوج باقی بمانند، مشروط بر اینکه در اجلاس اظهار نظر نمایند و هنگ سامرین نیز از این قاعده مستثنی گردید. هیچ یک از نمایندگان کامبوج این فرمول بندی را رسماً نپذیرفتند. رژیم پول پت از گردهمایی کلمبو با وضع خوبی بیرون آمد، ولی این موضوع باز هم در هاوانا مطرح خواهد گردید.

و: کره: کره شمالی موافقت کرد که مسئله کره را در گردهمایی کلمبو مطرح نسازد. و ظاهراً امیدوار است که این نحوه منطقی بازی خود را در دفتر هماهنگی جنبش غیرمتعهدها به کرسی بنشانند. با این وصف این مسئله در برنامه کار هاوانا قرار دارد.

ز: اقیانوس هند: دفتر هماهنگی جنبش غیرمتعهدها حضور نیروی دریایی آمریکا در اقیانوس آرام را که خطری برای کشورهای تولیدکننده نفت به شمار می رود، تأسف بار قلمداد نمود. از هر دو ابر قدرت خواسته شد که مذاکرات محدودیت تسلیحاتی اقیانوس هند را از سر گیرند. ما از اینکه با هر دوی ما همسان برخورد نمی شود اظهار تأسف کرده و معتقدیم که دگرگون جلوه دادن حضور آمریکا نمی تواند، موجب دست یافتن به یک راه حل در این منطقه شود.

ح: آفریقای جنوبی: همانگونه که انتظار می رفت، این گردهمایی روابط سیاسی، اقتصادی، تکنولوژیکی و نظامی غرب با آفریقای جنوبی را قابل انتقاد بسیار می داند. عناصر جدید آن عبارتند از بیان نگرانی شدید درباره ابتکارات دولت انگلیس و سنای آمریکا در به رسمیت شناختن دولت اسمیت -

موزوریو و لغو تحریمها علیه رودزیا. در این متن درباره ابتکارات غرب در آفریقای جنوبی به طور مستقیم سخن نرفته، بنابراین راه برای حرکات آتی غرب در این منطقه باز می ماند. سیاست ما در قبال آفریقای جنوبی معلوم و غیر قابل تغییر است؛ پافشاری کارتر بر برقراری حاکمیت اکثریت در رودزیا در تصمیم وی مبنی بر برقرار بودن تحریم رودزیا توسط آمریکا که در ۷ ژوئن ۱۹۷۹ بیان شده بود، نشان داده شده است. ط: حقوق بشر: برای دومین بار پس از بلگراد باز هم حقوق بشر در گردهمایی کلمبو مطرح گردید. ما از توجهی که به این موضوع می شود بسیار خرسندیم، ولی از نحوه برخورد با آن چندان رضایت نداریم. این گردهمایی بیان می دارد که حقوق فردی از حقوق مردم جدا نمی باشد، ولی باید به سرپیچیهای که از این حقوق در نتیجه «آپارتاید، تبعیض نژادی، استعمار، و تهاجم بیگانه و خطری که حاکمیت ملی و تمامیت ارضی را تهدید می کند» به وجود می آید توجه بسیار معطوف گردد. به نظر ما این بیانیه با موضوع پیشین گردهمایی بلگراد که بیان داشته بود، هیچ یک از اصول حقوق بشر بر دیگری برتری و رجحان ندارد، کاملاً فرق می کند. موضع ما این است که حقوق سیاسی، مدنی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی همه از اهمیت یکسان برخوردار می باشند.

ی: رسانه های گروهی: این گردهمایی باز هم به تکرار اهمیت بدون وقفه «استعمارزدایی» در زمینه اطلاعات پرداخت.

ک: خلع سلاح و مسائل انرژی هسته ای: مواضع استاندارد غیرمتعهدها پیرامون خلع سلاح و مسائل انرژی هسته ای باز هم تکرار گردید. گذشته از مسائل دیگر این گردهمایی تأکید کرد که همه کشورهای باید به طور مساوی در مذاکرات بین المللی خلع سلاح شرکت جسته و همه کشورهای در حال توسعه حق دارند، از صنعت هسته ای برای پیشبرد اهداف صلح جو یانه بهره برداری نمایند. گردهمایی به خاطر نشان ساختن پیشرفتهای حاصل از مذاکرات سالت پرداخت و اظهار امیدواری کرد که این مذاکرات فقط به عقد یک قرارداد خاتمه نیافته، اقدامات واقعی در زمینه خلع سلاح صورت پذیرد. با وجود اینکه درباره «بعضی از عرضه کنندگان انرژی هسته ای» که در مسیر مقاصد انحصار طلبانه خود گام برمی دارند انتقادهایی شد، ولی روی هم رفته ما از این گردهمایی با وضع خوبی بیرون آمدیم.

ل: پورتوریکو: بیانیه این گردهمایی با لحنی بسیار ساده خواستار خودمختاری و استقلال پورتوریکو طبق قطعنامه ۱۵۱۴ سازمان ملل شده بود، ولی از تأیید بیانیه های غیر قابل پذیرش پیشین خود نیز فروگذار ننموده است. این گردهمایی نیز مانند گردهمایی سال قبل در بلگراد بیانیه رئیس جمهور را که در ۲۵ ژوئیه ۱۹۷۸ ایراد شده بود، نادیده گرفته است. متن آن به وسیله کوبا پیش نویس شده بود و بدون اینکه تغییری در آن به وجود آید به وسیله دیگر اعضای آمریکای لاتین پذیرفته شده بود. علیرغم سادگی ظاهری، این متن برای آمریکا قابل قبول نمی باشد.

م: پاناما: موضوع پاناما که پس از تأیید قرارداد پاناما توسط سنا از برنامه کار غیرمتعهدها حذف شده بود، بار دیگر مطرح گردید. بیانیه مقامات پانامایی که از آمریکا خواسته است که بدون ایجاد تغییرات بیشتر این قرارداد را به مرحله اجرا درآورد با در نظر گرفتن نحوه برخورد کنگره با قانون این قرارداد مشکلاتی را برای آمریکا در اجلاس هاوانا فراهم خواهد آورد.

ن: اعضای جدید: ایران، پاکستان، گرانادا، سورینام، جبهه وطنی زیمبابوه، و سازمان خلق آفریقای جنوب غربی به صورت عضوی اصلی نهضت غیرمتعهدها درآمدند. بولیوی نیز تقاضای عضویت

نموده، ولی نتیجه آن هنوز معلوم نشده است. پذیرش رسمی اعضای جدید در هاوانا صورت خواهد گرفت
۵- ملاحظات.

الف: علیرغم توجهی که یوگسلاوی و دیگران به مسائل ایدئولوژیک دارند و علیرغم انتقادهای شدید که از گذشته استعماری و جنگ سرد نهضت غیرمتعهدها می‌شود، گردهمایی کلمبو به جای پرداختن به مسائل ایدئولوژیک اینبار فقط به مطرح کردن مسائل پرداخت. مدتها طول خواهد کشید تا رخدادهای رودزیا، نامیبیا، مذاکرات ساحل غربی رود اردن، و نیز رخدادهای آسیا بتواند نحوه برخورد اجلاس هاوانا را تشکل ببخشد.

ب: کوباییها در هاوانا با مشکلاتی بسیار جدی روبرو هستند. در صورتی که سادات را به این اجلاس دعوت نمایند که خیلی هم مایل هستند این کار انجام شود، دوستان مصر و خود مصر آن را به منزله یک توهین قلمداد کرده ممکن است موجبات تحریم اعراب فراهم آید. به همین ترتیب آنها مجبور هستند به عنوان کشور میزبان نماینده پول پت را نیز پذیرا شوند، گرچه دولت هنگ سامرین را نیز به رسمیت شناخته‌اند، مگر اینکه وقایع دیگری رخ دهد.

ج: گردهمایی کلمبو تعیین کننده خطوط اصلی اعلامیه‌های هاوانا است، ولی کوباییها را نیز با خلق و خوی غیرمتعهدها آشنا می‌سازد. البته این حالت توأم با عصبانیت است و کوباییها به هنگام تهیه پیش‌نویس گردهمایی هاوانا نمی‌توانند چیزی را سرسری بگیرند. پس از دریافت گزارشات واحدهای دیپلماتیک این وزارتخانه به تهیه دستورالعملی درباره مسائلی که در هاوانا مطرح خواهد شد، خواهد پرداخت.

سند شماره (۵)

طبقه‌بندی: خیلی محرمانه

تاریخ: ۷ تیر ۵۸

از: وزارت خارجه، واشنگتن دی - سی. شماره ۱۶۶۷۲۹

به: سفارت آمریکا در صنعا، کویت، مسقط، دوحه، جدّه، ابوظبی

رونوشت: برای سفارت آمریکا در بیروت، امان، اسلام‌آباد، کابل، تل‌آویو، تهران، دفتر حفاظت منابع آمریکا در بغداد، سفارت آمریکا در کانبرا، ولینگتون، رانگون، توکیو، مسکو، رباط، تونس، نایروبی، خارطوم، دهلی‌نو، جاکارتا، کوالالامپور، سنگاپور، کلمبو، نمایندگی آمریکا در سازمان ملل نیویورک.

عطف به: الف - کلمبو ۲۹۷۹، ب - کلمبو ۳۰۴۱، ج - وزارتخانه ۱۵۶۲۱۰

موضوع: گردهمایی دفتر هماهنگی جنبش غیرمتعهدها در کلمبو: اقیانوس هند

۱ - (تمام متن خیلی محرمانه است)

۲ - همان طور که در تلگرام ج اشاره شد بیانیه نهائی اتخاذ شده در گردهمایی دفتر هماهنگی غیرمتعهدها در کلمبو حاوی حملات تند و غیرمتعادل نسبت به فعالیتهای نظامی آمریکا در اقیانوس هند می‌باشد. عبارات مهم به شرح زیر است:

«دفتر انرجار خود را از تصمیم آمریکا برای تشکیل ناوگان پنجم و تقویت پایگاههای نظامی خود در دیه‌گو گارسیا و اقیانوس هند ابراز کرد و با نگرانی عمیق یادآور شد که در رابطه با وقایع اخیر منطقه واحدهای دریایی آمریکا در دریای عربی صف‌آرایی کرده‌اند. این اعمال و دیگر کارهای مشابه توأم با

توسل به زور و تحریک و مانور خطرانی مستقیم علیه استقلال، امنیت و ثبات کشورهای منطقه و ساحلی به شمار رفته و خطر مکرر آمریکا علیه کشورهای تولیدکننده نفت و به خصوص کشورهای حوزه خلیج عربی را تشدید می‌کند»

۳- این بیانیه همچنین تأسف خود را از تشدید رقابت ابرقدرتها در اقیانوس هند و عدم موفقیت این ابرقدرتها در همکاری برای اجرای منشور اقیانوس هند محدودۀ صلح ابراز داشته است. لیکن در این بیانیه به فعالیتهای نیروی دریایی شوروی در این منطقه اصلاً اشاره‌ای نشده است.

۴- ما نیز از لحن بیانیه مذکور دچار تأسف شده‌ایم و نمی‌دانیم که کشورهای دوست حاضر در اجلاس کلمبو چگونه توانسته‌اند بر آن صحنه بگذارند. ما می‌دانیم که در اجلاس کلمبو، کشورهای دوست تحت فشار مجبور به اتخاذ بیانیه نهائی شده‌اند، ولی از نظر ما مهم است که این کشورهای دوست از نگرانی ما آگاه باشند.

۵- برای: جده، صنعا، مسقط، دوهه، کویت، ابوظبی: نکات مطروحه ذیل را با مقامات مربوطه در دولت میزبان خود در میان بگذارید:

-- آمریکا از عدم صحت و عدم تعادل موجود در بخش مربوط به اقیانوس هند بیانیه نهائی صادره توسط دفتر هماهنگی جنبش غیرمتعهدها در اجلاس اخیر خود در کلمبو اظهار تأسف می‌کند.

-- به خصوص از اینکه بیانیه اعلام کرده است که صف‌آرایی اخیر نیروی دریایی آمریکا در دریای عربی خطری علیه کشورهای تولیدکننده نفت به شمار می‌رود، متأسف هستیم.

-- نگرانی دیگر ما از این جهت است که با نیروی دریایی آمریکا نیروی دریایی شوروی در اقیانوس هند به طور مساوی برخورد صورت نگرفته است.

-- صف‌آرایی نیروی دریای آمریکا عکس‌العملی در رابطه با حمله جمهوری دموکراتیک خلق یمن به یمن شمالی بوده است. حضور ما نشانگر مخالفت ما با اقداماتی است، که تمامیت ارضی کشورهای منطقه را به خطر می‌اندازد.

-- ما امیدواریم که دولت میزبان مساعدت خود را در عدم اتخاذ بیانیه مشابه در اجلاس هاوانا دریغ ننماید.

۶- برای کلمبو - جاکارتا، خارطوم، دهلی‌نو: این سفارات مخاطبهای اقدام‌گر در مورد تلگرام ج بوده‌اند و احتمالاً نارضایتی ما را از لحن تند و نامتعادل بیانیه کلمبو پیرامون این مسئله با دولتهای میزبان در میان گذاشته‌اند. مایل به دریافت عکس‌العمل و پاسخ دولتهای میزبان هستیم.

۷- برای صنعا: با اوضاع کنونی، سفارت باید با احتیاط زیاد در مورد زمان مطرح شدن این مسئله با دولت جمهوری عربی یمن عمل نماید. کریستوفر

سند شماره (۶)

تاریخ: ۲۹ تیر ۵۸
از: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی. شماره ۱۸۷۴۲۰
به: سفارت آمریکا در بلگراد
رونوشت برای: تمام واحدهای دیپلماتیک

موضوع: ملاقات نیوسام و بلاوسکی: پیش‌نویس کوبا برای اجلاس غیرمتعهدها در هاوانا
۱ - (تمام متن خیل محرمانه است).

۲ - خلاصه: معاون وزیر امور خارجه نیوسام سفیر یوگسلاوی بلاوسکی را در ۱۸ ژوئیه به حضور پذیرفت تا پیرامون پیش‌نویس کوبا برای اجلاس غیرمتعهدها در هاوانا به بحث و تبادل نظر بپردازند. نیوسام نگرانی آمریکا را در مورد ماهیت افراطی پیش‌نویس کوبا که نوعی اعلام جرم علیه آمریکا و دیگر کشورهای غربی جهان است، ابراز داشت. شرح مفصل نمایش نگرانی آمریکا توسط نیوسام در ذیل گزارش شده است. بلاوسکی گفت که بلگراد نیز در نگرانی آمریکا سهیم است. به خصوص که کوبا سعی دارد اعضای جنبش غیرمتعهدها را از این جنبش دور ساخته با سیاست خارجی شوروی مرتبط سازد. بلاوسکی گفت یوگسلاوی و اکثریت غیرمتعهدها سخت در تلاشند تا بتوانند در پیش‌نویس کوبا تجدید نظری بعمل آورند، به دنبال تلگرام سپتامبر راهنماییهای لازم خواهد شد. (پایان خلاصه).

۳ - معاون وزیر نیوسام با یادآوری بحث پیشین خود در بهار گذشته پیرامون نهضت غیرمتعهدها در بلگراد صحبت را آغاز کرد.

آمریکا بخشی از نهضت غیرمتعهدها نبوده و نمی‌خواهد در منازعات ایدئولوژیکی آن شرکت نماید، ولی امیدوار است که دوستان ما بتوانند به درک نگرانیهای ما نیز بپردازند. با تفاهمی که آمریکا از نهضت غیرمتعهدها و منافع یوگسلاوی دارد. ما از ماهیت افراطی مواضع مقدماتی پیش‌نویس کوبا برای اجلاس غیرمتعهدها در هاوانا بسیار نگران و متأسف هستیم. تحلیل مقدماتی مشکلات اساسی زیر را روشن می‌سازد:

الف: خاورمیانه: پیش‌نویس کوبا با این مسئله خیلی خشن‌تر از متن دفتر هماهنگی نهضت غیرمتعهدها در کلمبو برخوردار نموده است. این پیش‌نویس قرارداد صلح را محکوم می‌نماید و سعی دارد از شورای امنیت سازمان ملل بخواهد که تحریمهای فصل هفتم را به خاطر مسئله فلسطین علیه اسرائیل به کار گیرد و اعلام می‌دارد که اسرائیل باید از جامعه بین‌الملل منزوی گردد. اعراب تندرو سالهاست که این روش را در پیش گرفته‌اند. ما هم از نگرانی یوگسلاوی آگاه هستیم، ولی میل داریم نارضایتی خود را در قبال این مواضع افراطی بیان داریم.

ب: آفریقا: کوباییها فقط به محکوم کردن تلاشهای دیپلماتیک غرب در مورد رودزیا و نامیبیا پرداخته، آمریکا، انگلیس، فرانسه و آلمان غربی را مسئول نظام آپارتاید می‌دانند، ولی از نقش کشورهای کمونیست قدردانی می‌نمایند. این پیش‌نویس از سی و چهارمین مجمع عمومی سازمان ملل می‌خواهد که در زمینه اتحاد با خلق آفریقای جنوبی اعلامیه‌ای منتشر ساخته و به این ترتیب اهمیت جبهه وطن پرست را به عنوان تنها نماینده قانونی خلق «بالا می‌برد». و به آمریکا به خاطر حمایت آن کشور از دولت موزورویا حمله می‌نماید.

ج: نیوسام تأکید کرد که به تأیید کشورهای خط مقدم دولت آمریکا تلاشهای زیادی را برای حل

مسئله رودزیا و نامیبیا انجام داد. حفظ موضع درباره بعضی از مسائل آفریقا کار آسانی نبود و پیش‌نویس کوبا به طور صحیح فعالیتهای دیپلماتیک ما را در مورد قدردانی و ارزیابی قرار نداده است. یک چنین حمله یک جانبه آن هم از طرف اجلاس غیرمتعهدها علیه سیاستهای آمریکایی می‌تواند در تداوم تلاشهای آمریکا مفید واقع شود.

د: آمریکای لاتین: بار دیگر فهرستی از مشکلات در برابر آمریکا قرار داده شد در حالی که هیچیک از تلاشهای آمریکا و دیگر کشورهای دموکراتیک از قبیل مکزیک، کاستاریکا و ملل آندرا برای به وجود آوردن یک رژیم دموکراتیک در نیکاراگوئه به رسمیت نشناخته‌اند. پیش‌نویس کوبا خواستار انتقال سریع قدرت به دست خلق پورتوریکو گردیده، آمریکا را مسئول ظلمی که بر نیکاراگوئه رفته می‌داند و نیز خواستار لغو قرارداد ریو و سازمانهای وابسته دفاعی گردیده است.

ه: اقیانوس هند: پیش‌نویس کوبا از فعالیتهای دریایی آمریکا در اقیانوس هند و دریای عربی اظهار تأسف می‌نماید، ولی در مورد فعالیتهای شوروی اصلاً اشاره‌ای نمی‌نماید.

و: صهیونیسم و نژادپرستی: با وجود اینکه در گردهمایی غیرمتعهدها در بلگراد به این موضوع اهمیت چندانی داده نشده بود، ولی این رابطه موضوعی دوباره مورد تأیید قرار گرفت.

ز: کره: پیش‌نویس کوبا به دوباره بیان نمودن موضع کره شمالی در مورد اقلیت و اتحاد پرداخته است و ابتکارات اخیر رئیس‌جمهور را در این منطقه مهم نادیده گرفته است.

ح: خلع سلاح: به عنوان یک بیانیه سازنده ولی منزوی، سالت ۲ شدیداً مورد تأیید قرار گرفته است. ۴- نیوسام گفت نکات بالا نشان‌دهنده مسائل موجود در پیش‌نویس کوبا است. وی گفت این روش از نظر آمریکا روش برخورد یک نهضت غیرمتعهد واقعی نیست.

۵- سفیر بلاوسکی در پاسخ گفت که با مضمون صحبت‌های معاون وزیر کاملاً موافق است. سفیر بلاوسکی با اعتراف به این موضوع که بنا به دستور صحبت نمی‌کند و مطمئن است یک نظریه معتبر را ابراز خواهد داشت به تشریح نظریات یوگسلاوی با استفاده از اطلاعاتی که برای سفارتش فرستاده شده بود، در قبال پیش‌نویس کوبا پرداخت.

الف: اجلاس وزیران دفتر هماهنگی نهضت غیرمتعهدها در کلمبو به بلگراد اطمینان داده بود که اکثریت کشورهای غیرمتعهد به اصل غیر بلوکه بودن و استقلال طلبی نهضت غیرمتعهدها وفادار می‌باشند. کوباییها در تاکتیکهای خود در کلمبو تغییراتی ایجاد کرده بودند و سند حاضر نقش مهمی را در مذاکرات هاوانا ایفا خواهد کرد. ولی پیش‌نویس کوبا روش دیگری را اتخاذ کرده با کمال پرویی مواضع کوبا را درباره همه مسائل بیان داشته است. متن کوبایی که غیرمتعهدها را با شوروی در جبهه «ضد امپریالیستی» قرار می‌دهد، از نظر یوگسلاوی کاملاً غیرقابل قبول است. این پیش‌نویس چکیده‌ای از بحرانهای جهانی بوده، تمام تقصیرها را به گردن آمریکا انداخته و تمام سپاس و قدردانی‌ها را نسبت به «نیروهای صلح طلب و پیشرو ابراز داشته است، که این فرمول‌بندی نیز بر این یوگسلاوی قابل پذیرش نیست.

ب: پیش‌نویس کوبا تعدادی از مواضع و عقاید مهم نهضت غیرمتعهدها را حذف نموده است، که عبارتند از:

۱) جامعیت و قابلیت قبولی نهضت غیرمتعهدها در امور جهانی که تلاشی است برای کم اهمیت جلوه دادن نقش غیرمتعهدها؛ ۲) هدف نهضت از ایجاد یک نظام جدید روابط بین‌المللی بر اساس استقلال،

تساوی و NIEO؛ ۳) ماهیت غیر بلوکه نهضت غیر متعهدها؛ ۴) مطابقت با اسناد پیشین جنبش غیر متعهدها؛ ۵) نقش و هدف غیر متعهدها از تشنج‌زدایی که در روابط بین بلوکها به طور ضمنی بدان اشاره شده بود، در حالی که یوگسلاوی و اکثریت نهضت غیر متعهدها می‌دانند که به رابطه بین دولت‌های هر نظام یا بلوک نیز مربوط می‌گردد؛ ۶) اصل مهم عدم مداخله در امور داخلی دیگران؛ ۷) دموکراتیزه کردن نهضت غیر متعهدها؛ ۸) دلایل مشکلات اقتصادی کشورهای کمتر توسعه یافته که خیلی فراتر از کیفرخواست کوبایی علیه استعمار و امپریالیسم می‌رود؛ ۹) یک روحیه متعادل در قبال نقاط بحرانی جهان و حقوق بشر، برخلاف روحیه شدیداً طرفدار شوروی که در پیش‌نویس کوبایی مندرج است.

ج: مهمترین نکته این است که مقامات یوگسلاوی نمی‌خواهند بحث و مناظره پیرامون پیش‌نویس کوبایی به منزله تضاد میان کوبا و یوگسلاوی تلقی گردد. بلکه یوگسلاوها می‌خواهند در مقایسه با پیش‌نویس کوبا که در تضاد کامل با اعلامیه حاصل از گردهمایی دفتر هماهنگی جنبش غیر متعهدها در کلمبو و اسناد پیشین جنبش است، به حفظ و حراست از روش اصیل غیر متعهد بودن در جنبش غیر متعهدها بپردازند. بلاوسکی گفت که به نظر وی اکثریت اعضای غیر متعهدها حامی این اهداف یوگسلاوی هستند، و در این رابطه، هند، سری لانکا، نیجریه و اندونزی از متحدان اصلی به شمار می‌روند. در صورتی که هم پیمانان اصلی کوبا، افغانستان، اتیوپی، ویتنام، موزامبیک آنگولا خواهند بود. مصر نیز به خاطر مشکلات خود حالت بی‌طرفی را اختیار کرده است. بلاوسکی با نگرانی اظهار داشت که ممکن است اوضاع داخلی سیاسی هند به تضعیف موضع نفوذی هند کمک نماید.

د: یوگسلاوها برای نمایان ساختن نگرانی خود در پایتخت‌های مهم جنبش غیر متعهدها در سطوح کلی به تماس خواهند پرداخت. و پس از آن در صورتی که لازم باشد اصلاحیه‌های ویژه و یا یک پیش‌نویس جدید به وسیله یوگسلاوها و دیگر میان‌روهای جنبش پیشنهاد خواهد گردید. دفتر هماهنگی جنبش غیر متعهدها در کلمبو در سطح سفیران یک جلسه دائمی گشوده است و پیرامون این مسئله نیز کار خواهد کرد. در هفته اول اوت کوباییها خواستار اصلاحاتی در پیش‌نویس شده‌اند و به نظر مقامات یوگسلاوی بحث و مناظره جنبش غیر متعهدها در جلسه تدارکاتی وزیران جنبش نیز که یک هفته قبل از برگزاری اجلاس جنبش در هاوانا تشکیل می‌شود، ادامه خواهد داشت. تیتو در این رابطه تلاش‌های بسیاری به خرج داده است. آنها امیدوارند که دیگر دولت‌های محافظه کار نیز سران دولت یا حکومتی خود را به هاوانا بفرستند تا با تیتو همکاری نمایند. تیتو، و همه اعضای ریاست جمهوری یوگسلاوی و دیگر رهبران ملی در صورت لزوم به کار و سفر با یکدیگر خواهند پرداخت.

۶- بلاوسکی با ابراز قدردانی از نحوه برخورد مسئولان آمریکا، با جنبش غیر متعهدها گفت که امیدوار است که باز هم آمریکا نسبت به توانایی اکثریت اعضای جنبش در ارائه یک روش و نتیجه منطقی با «حس اعتماد» برخورد نماید. وی اذعان دارد که آمریکا حق دارد نگرانی خود را پیرامون مسائلی که منافعش را به خطر می‌اندازد ابراز نماید، خصوصاً اینکه این اجلاس «در همسایگی» این کشور یعنی در هاوانا برگزار می‌شود. با این وصف، بلاوسکی امیدوار است که آمریکا اقدامات خود را به طریقی انجام دهد که به عنوان مداخله در امور جنبش غیر متعهدها برداشت نشود، در غیر این صورت یوگسلاوی و دیگر محافظه کاران با مشکلات بسیاری روبرو خواهند گردید. یوگسلاوها شدیداً تلاش خواهند کرد که از اتخاذ مواضعی که به ضرر آمریکا است اجتناب ورزیده شود، لیکن ممکن است در انتها مصالحه‌هایی

صورت گیرد که برای آمریکا تولید اشکال نماید.

۷- معاون وزیر نیوسام خاطر نشان ساخت که آمریکا در رابطه با پیش نویس کوبا ابتدا و پیش از همه با یوگسلاوی سخن می گوید، چون معتقد است که آمریکا و یوگسلاوی دارای منافع موازی می باشند. نیوسام پس از یادآوری نکات مطروحه توسط بلاوسکی گفت این وظیفه ماست که به عنوان نماینده آمریکا، نگرانی خود را نسبت به موضوعی که در امور جهانی اتخاذ شده و به ما مرتبط است، با کشورهای دیگر در میان بگذاریم. ما بنا را بر آن نداریم که در شناخت و فلسفه جنبش مداخله نماییم، ولی مجبور خواهیم بود با ملت هایی چند نگرانی خود را در میان نهمیم تا مطمئن شویم که منافع ما تأمین گردیده است. ما از ارائه عکس العمل خودداری خواهیم کرد و از ایراد بیانات هیجان انگیز در ملاء عام اجتناب خواهیم ورزید. ولی با نزدیک شدن اجلاس ها و انا فشار حاصل از توجه مطبوعات ما را مجبور به سخن گفتن خواهد کرد، مگر اینکه دوستان ما در جنبش غیرمتعهدها بتوانند روحیه افراطی پیش نویس کوبا را به میانه روی تبدیل نمایند.

۸- برای اطلاع شما: مطالب بالا برای استفاده واحدهایی است که برای آنها رونوشت ارسال شده است به استثنای بلگراد. دستورات جداگانه دیگری برای واحدهای منتخب دیگر ارسال خواهد گردید. پایان برای اطلاع شما. ونس

سند شماره (۷)

تاریخ: ۳۰ تیر ۵۸
از: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی شماره ۱۸۸۷۶۱
رونوشت برای: مجمع گیرندگان مطالب مربوط به اقیانوس هند
مطلب ذیل در ۲۸ تیر به وزارت خارجه (برای اقدام) رونوشت برای آتن، ژنو، اسلو، رم، لاهه، فرستاده شد.
ابتدای نقل قول: از نمایندگی آمریکا در سازمان ملل، نیویورک ۳۰۵۹
وزارتخانه لطفاً برای مجمع گیرندگان مطالب مربوط به اقیانوس هند انتشار دهد
عطف به: الف - نمایندگی در سازمان ملل ۲۸۴۳، ب - نمایندگی در سازمان ملل ۲۹۳۱، ج - وزارتخانه ۱۶۷۴۱۹، د - نمایندگی در سازمان ملل ۳۰۱۰
موضوع: (خیلی محرمانه) اقیانوس هند: تجدیدنظر و ارزیابی اجلاس کشورهای ساحلی و غیرساحلی در ۱۳ - ۲ ژوئیه

۱ - (تمام متن خیلی محرمانه است)

۲- خلاصه: علیرغم تمایل اعضای فعال غیرمتعهدها برای بهره برداری از اجلاس ژوئیه ۱۹۷۹ که بنا به درخواست سی و سومین مجمع عمومی سازمان ملل جهت ایجاد اقیانوس هند به عنوان یک منطقه صلح تشکیل شده بود، اجلاسهای مقدماتی کمیته اقیانوس هند نتوانست اختلاف موجود بین اعضاء را از بین ببرد. در جلسه ژوئیه بعضی از اختلافات برای بار دیگر ظاهر گردید. اکثریت شرکت کنندگان خواستار غیرنظامی شدن کامل و اقدامات عدم تکثیر تسلیحاتی شدند، ولی با مخالفت کشورهای هم پیمان با آمریکا از نظر امنیتی (چون استرالیا، ژاپن و یونان) و نیز هند روبرو شدند. تلاشهای رئیس جلسه (فرناندو

از سری لانکا) برای فرمولبندی قابل قبول سند نهائی در نتیجه مخالف سرسختانه تندروهایی چون عراق با موافقت روبرو نگردید.

سند نهائی که بدون اتفاق نظر «تصویب گردید» از سی و چهارمین مجمع عمومی سازمان ملل تقاضا دارد که تاریخ و زمان برگزاری کنفرانس را تعیین کند و چنین می‌پندارد که قرارداد نهائی در مورد ایجاد اقیانوس هند به عنوان یک منطقه صلح به وجود خواهد آمد. آمریکا که تاکنون در جلسه سمت نظارت داشته، به وسیله فرناندو ریاست کمیته اقیانوس هند مورد تماس واقع خواهد شد و پس از آن تصمیم گرفته خواهد شد که آیا باید در کارهای آتی کمیته و یا کنفرانس شرکت نماید یا خیر. (پایان خلاصه).

۳- زمینه قبلی: پس از مطرح شدن اقیانوس هند به عنوان یک منطقه صلح به وسیله سری لانکا در اواسط سالهای ۱۹۶۰، این وظیفه یکی از نکات مقدس مورد بحث در نهضت غیرمتعهدها گردیده و اجلاس ژوئیه ۱۹۷۹ کشورهای ساحلی و غیرساحلی نشانگر زنجیره تلاشهایی است که در نظر دارد این عقیده را واقعیت بخشد. ناراضی از «پیشرفتهای» حاصل در شش سال گذشته در نتیجه اجلاسهای مکرر پس از تشکیل کمیته مشترک اقیانوس هند در سازمان ملل در سال ۱۹۷۲ که گزارشات سالانه آن در مجمع عمومی سازمان ملل نیز مورد توجه قرار می‌گرفت، اعضای فعال کمیته (چون، سری لانکا، پاکستان، عراق، و ماداگاسکار) سعی کردند این مسئله را با تشکیل یک کنفرانس در سال ۱۹۷۸ خاتمه دهند. چون در سی و سومین مجمع عمومی سازمان ملل در مورد تشکیل یک کنفرانس همه‌جانبه اتفاق نظر به دست نیامد، بر اساس قطعنامه ۳۳۶۸ تصمیم گرفته شد که در اواسط ۱۹۷۹ یک جلسه تدارکاتی به وسیله کشورهای ساحلی و غیرساحلی تشکیل گردد. سه جلسه کمیته اقیانوس هند در سال ۱۹۷۹ نتوانست در مورد «اصول» اقیانوس هند به عنوان یک منطقه صلح و یا گامهایی که برای به «اجرا گذاردن» لازم است توافقی به دست دهد، و جلسه ژوئیه با یک پیش‌نویس سنگین برای تهیه سند اصلی آغاز به کار کرد. کلیه شرکت‌کنندگان از اعضای کمیته (کشورهای منطقه اقیانوس هند، چین، ژاپن و یونان) بودند. از «قدرتهای بزرگ» (آمریکا، شوروی، انگلیس، فرانسه) و «استفاده‌کنندگان مهم دریایی» (چون کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری اقتصادی) خواسته شد که در جلسه افتتاحیه سخنرانی نموده و در صورتی که مایل باشند در جلسات دیگر نیز به عنوان ناظر حضور به هم رسانند. فنلاند، اطریش و ویتنام نیز به تقاضای خودشان به عنوان ناظر پذیرفته شدند.

۴- بحث کلی: پس از انتخاب به عنوان رئیس جلسه، فرناندو ریاست کمیته اقیانوس هند (نماینده دائمی سری لانکا) محتاطانه به سخنرانی افتتاحیه پرداخت (مرجع الف) که در آن منافع همه شرکت‌کنندگان را در نظر گرفت، و در پایان خواستار توسعه اجلاس اقیانوس هند و ظهور نهائی قرارداد منطقه صلح گردید. ولی، همان دو نکته مورد اختلاف قبلی این بار هم در مناظره ظاهر گردید (۵- ۲ ژوئیه): حذف عبارت حضور نظامی «قدرت بزرگ» که هدف از آن آمریکاست و گزارش مطبوعات نیز حاکی از آن است که این کشور در حال افزایش قدرت نیروی دریایی خود در اقیانوس هند می‌باشد؛ و تلاش بعضی از اعضاء که در نظر دارند محدودیت پیشنهادی برای «قدرتهای بزرگ» را با اقدامات منطقه‌ای به منظور کاهش رقابت نظامی میان کشورهای منطقه همزمان سازند (مرجع ب). بیانیه افتتاحی آمریکا براساس منشور سازمان ملل پیرامون دریانوردی آزاد، و اقدامات فردی و یا جمعی دفاعی به عنوان بیان صادقانه نظریات آمریکا تلقی گردید: بیانیه طولانی هیئت نمایندگی روسی به ریاست مندویچ

نیز با همین عکس العمل مواجه گردید، ولی به هنگام تهیه سند نهائی بیانیه هر دو نماینده از طرف اعضاء نادیده گرفته شد. اعضای محافظه کار غیرمتعهدها مخالفت با اعضای رادیکال را در حذف «تمام جنبه‌های» حضور نظامی قدرت‌های بزرگ از اقیانوس هند، کاری مشکل می‌دانند. هندیها به خاطر خودشان (یعنی انحراف توجه از عدم تکثیر تسلیحاتی منطقه و تسلط نظامی هند) به این بحث پیوسته‌اند، چین نیز فروگذار نکرد و اظهار داشت که سند نهایی باید به «رقابت ابرقدرتها» اشاره نموده و مذاکرات دوجانبه آمریکا و شوروی را ساختگی قلمداد بنماید. تلاش پاکستان برای بالا بردن «حسن سلوک» منطقه به خاطر لجبازی‌های هند، به طور چشمگیری با همدردی کمتر روبرو شد.

۵- نتیجه: گروه ویژه اجلاس نتوانست آکولادهای پیش‌نویس نهائی را در تاریخ ۱۲-۵ ژوئیه از بین بردارد. تقاضای شوروی برای شرکت مورد قبول فرناندو واقع نشد و او قول داد که دائماً با شوروی (و آمریکا) برای دستیابی به یک فرمول مورد مشورت نماید، ولی از وی خبری نشد، تا اینکه در دوروز آخر اجلاس با «نکات مورد توافق» ظاهر گردید. در آن زمان برای برداشتن موانع موجود در سر راه «اصول» و به کار بسته شدن «سند نهائی اقیانوس هند به عنوان منطقه صلح فرناندو نکات زیر را مطرح نمود.» (الف) محدوده اقیانوس هند به عنوان منطقه صلح (پاراگراف ۱۴): آغاز نقل قول: به پیروی از مفاد قطعنامه ۲۸۳۲ محدوده اقیانوس هند باید دربرگیرنده خود اقیانوس هند، زوائد طبیعی آن، جزایر آن اقیانوس، بستر اقیانوس، کشورهای ساحلی و غیره ساحلی و منطقه هوایی آن باشد.

- ولی در مورد محدوده نهائی اقیانوس هند به عنوان یک منطقه صلح باید توافق حاصل گردد. (پایان نقل قول).

(ب) حضور نظامی قدرت‌های بزرگ (پاراگراف ۱۵): آغاز نقل قول: ... از قدرت‌های بزرگ خواسته می‌شود تا:

- (خیلی محرمانه)، کشورهای ساحلی و غیر ساحلی برای به دست آوردن یک فرمول مورد توافق جهت حذف پایگاههای نظامی خود و (تأسیسات نظامی، تسهیلات لجستیکی، از بین بردن سلاحهای هسته‌ای و دیگر سلاحهای کشتار دسته جمعی و هر جنبه حضور نظامی خود به مشورت و گفتگو بپردازند. (پایان نقل قول).

(الف) و اقداماتی انجام دهند که هیچ یک از کشتیهای جنگی و هواپیماهای نظامی و دیگر نیروهای نظامی از اقیانوس هند برای حمله و یا اعمال قدرت علیه حاکمیت، تمامیت ارضی و استقلال کشورهای ساحلی و غیر ساحلی اقیانوس هند بر اساس منشور سازمان ملل بهره‌برداری نمایند.

(ب) با قدرت‌های بزرگ در فعالیتهای نظامی خلاف اعلامیه اقیانوس هند به عنوان یک منطقه صلح همکاری نمایند. (پایان نقل قول).

(ج) از بین بردن سلاحهای هسته‌ای (پاراگراف ۱۷): آغاز نقل قول:

- (الف) از کشورهای دارای سلاحهای هسته‌ای خواسته می‌شود که به ایجاد پایگاههای هسته‌ای و انجام آزمایشات هسته‌ای در اقیانوس هند مبادرت نورزند.

(ب) به همین ترتیب کشورهای ساحلی و غیر ساحلی نیز نباید مبادرت به دریافت و یا وارد کردن سلاحهای هسته‌ای در اقیانوس هند کرده، اجازه وارد شدن این گونه سلاحها را نیز به وسیله قدرت‌های خارجی ندهند.... (پایان نقل قول).

- (ج) عدم استفاده از سلاحهای هسته‌ای (پاراگراف ۱۹): آغاز نقل قول:
 ... کشورهای دارای سلاحهای هسته‌ای، جهت برقراری این منطقه امنیتی باید کشورهای ساحلی و غیرساحلی را از عدم استفاده از سلاحهای هسته‌ای مطمئن سازند. (پایان نقل قول).

- (د) نحوه به کارگیری (پاراگراف ۲۱): آغاز نقل قول: این اجلاس به سی و چهارمین جلسه مجمع عمومی سازمان ملل پیشنهاد می‌کند که تاریخ و مکان کنفرانس اقیانوس هند را بنا به درخواست قطعنامه مجمع عمومی به شماره ۶۸/۳۳ تعیین کرده، از کمیته مشترک اقیانوس هند که باید به این منظور توسعه یابد بخواهد که کار پیرامون کنفرانس و نیز اقدامات لازم برای عقد یک قرارداد بین‌المللی که ممکن است جهت اعلام اقیانوس هند به عنوان یک منطقه صلح همانگونه که در پاراگراف ۳ قطعنامه ۲۸۳۲ مجمع عمومی بیان گردیده، ظاهر گردد، انجام دهد. این اجلاس از مجمع عمومی می‌خواهد که به دعوت اعضای دائمی شورای امنیت و استفاده‌کنندگان مهم دریایی اقیانوس هند بپردازد، تا در کمیته مشترک توسعه یافته شرکت جسته در تدارکات کنفرانس شرکت جویند. (پایان نقل قول).

۶- نکات مورد توافق «فرناندو» برخلاف بیانات افتتاحیه‌اش متمایل به مواضع تندروها بود. رئیس و اکثریت اعضای جلسه به هنگام تلاش هم پیمانان (استرالیا، ژاپن و یونان) برای تغییر لحن بیانیه به خصوص در مورد بندهای ۱۴ و ۱۵ و ۱۹ و مشارکتشان در جلسه، سرسختی بسیار نشان دادند. در مورد انتقادهای هند از پاراگراف ۱۷ ب، که خطر تفرقه در نهضت غیرمتعهدها را گوشزد می‌کرد، شرکت‌کنندگان به هند اجازه دادند که در مورد مذاکرات آینده متن پاورقی ایجاد نماید. این نوع «دودوزه بازی» سبب بروز اعتراض از طرف ناظران هم‌پیمان غربی گردید (همه آنها بجز فرانسه در جلسات حضور داشتند). عدم اتفاق نظر «تصویب» سند نهائی را بی‌معنی جلوه‌گر ساخت؛ بیانیه عدم ارتباط استرالیا همراه با انتقادات ژاپن و یونان در گزارشی به همراه بیانیه‌ای مبنی بر «تصویب» گزارش آمده است (مرجع ج).

۷- پیشگویی و اظهار نظر: کمیته مشترک اقیانوس هند بار دیگر در ماه سپتامبر تشکیل جلسه خواهد داد تا به تهیه پیش‌نویس تدارکاتی قطعنامه سی و چهارمین مجمع عمومی سازمان ملل در مورد زمان و مکان برگزاری کنفرانس اقیانوس هند در پاراگراف ۲۱ سند نهائی بپردازد. با آمریکا، شوروی و دیگر ناظران حتماً بوسیله فرناندو تماس گرفته و از آنها پرسیده خواهد شد که آیا مایلند در کارهای آتی کمیته مشترک، کارهای مقدماتی برای تشکیل کنفرانس، و یا در خود کنفرانس شرکت نمایند یا خیر. علیرغم رفتار بد اکثریت غیرمتعهدها، استرالیاییها هنوز هم مایلند در کمیته بمانند و از آمریکا نیز می‌خواهند که در کارهای آتی این کمیته برای نشان دادن موضع غرب شرکت نماید. فرانسه حتماً توسعه کمیته را تحریم خواهد نمود. دیگر هم‌پیمانان غربی نیز دنباله رو آمریکا خواهند بود. نحوه برخورد شوروی مبهم است؛ چون در تمام طول جلسه مندیویچ اعلام حمایت از منطقه صلح می‌نمود، ولی انتقادات بعدی او در مورد نتایج حاصله سبب شد که شوروی تصمیم به عدم مشارکت بگیرد. تصمیم آمریکا مبنی بر شرکت در جلسات آینده اقیانوس هند سبب خواهد شد که فشار مستقیم فقط متوجه آمریکا و نیروی دریایی آن کشور در اقیانوس هند شود. از طرف دیگر، شرکت در کمیته به این معنی است که می‌توان با گروههای منطقه پیرامون موضوعات بحرانی چون تکثیر هسته‌ای در آسیای جنوبی به توافق دست یافت. به عنوان شرط اصلی آمریکا برای شرکت باید از فرناندو رئیس کمیته و دیگر اعضای کمیته اقیانوس هند خواسته شود که به اصل رأی‌گیری اتکاء شود، که در اجلاس ماه ژوئیه این اصل رعایت نشده بود.

تصحیح: در خط ۱۵ پاراگراف سوم عبارت «قطعنامه ۳۳۶۸» به عبارت «قطعنامه ۳۳/۶۸» تغییر یابد.

یانگ

سند شماره (۸)

طبقه‌بندی: خیلی محرمانه

تاریخ: ۳ مرداد ۵۸

از: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی. شماره ۱۹۳۰۷۳

به: مجمع گیرندگان مطالب مربوط به جنبش غیرمتعهدها

سفارت آمریکا در بریج تاون، تل‌آویو، دوبلین، لندن، پاریس، بن، رم، لوگزامبورگ، لاهه، کینهاک، بروکسل، اتاوا، توکیو، کانبرا، هیئت نمایندگی آمریکا در ناتو، سفارت آمریکا در مادرید، لیسبون، یکن، مکزیکو، بوگوتا، سن خوزه، کاراکاس، برازیلیا، مانیل، بانکوک، استکهلم، وین، برن، بخارست، کابل، دمشق، الجزیره، دفتر حفاظت منافع در بغداد، سفارت آمریکا در کوتونو، برازاویل، دفتر حفاظت منافع در هاوانا، سفارت آمریکا در آدیس‌آبابا، تریپولی، آنتناریو، مپوتو، مسکو، سئول. بروکسل به بخش جامعه اروپایی هم برسد، از نیوسام معاون وزیر.

موضوع: عکس‌العمل آمریکا در رابطه با پیش‌نویس کوبا در اجلاس هاوانا

۱ - (تمام متن خیلی محرمانه است)

۲ - از تمام واحدهای اقدام‌گر خواسته می‌شود که با مقامات مهم دولت میزبان خود تماس حاصل کرده از آنها بخواهند که طبق دستورات ذیل در مورد پیش‌نویس کوبا عکس‌العمل نشان دهند. چون کوباییها در هفته اول ماه اوت آماده شنیدن نقطه نظرهای غیرمتعهدها هستند، ما باید بتوانیم نظریات خود را نیز از این طریق اعمال نماییم. لطفاً گزارشات خود را تا آخر وقت اداری ۳۰ ژوئیه ارسال نمایید.

۳ - ما مایل به مداخله در امور داخلی و بحثهای ایدئولوژیکی جنبش غیرمتعهدها نیستیم. بلکه همان گونه که با مقامات یوگسلاوی در میان گذاشته شد (تلگرام مرجع پاراگراف ۶)، تأکید ما بر مسائلی است که در رابطه با منافع آمریکا می‌باشد. آمریکا در نظر دارد در سپتامبر با اجلاس غیرمتعهدها در هاوانا با یک نگرش وسیع که منعکس‌کننده درک ما از غیر بلوکه بودن جنبش غیرمتعهدهاست برخورد نماید و طبیعتاً امیدوار هستیم که غیرمتعهدها به ما پاسخ مثبت داده، مسائل را در رابطه با شایستگی‌هاشان در اجلاس مورد بررسی قرار داده، مواضع متعادلی را اتخاذ نمایند، که به حل مسائل مورد اختلاف بین‌المللی کمک نماید.

۴ - در همین رابطه، ما پیش‌نویس کوبایی را که در این گردهمایی جهت دریافت نقطه نظرها بین اعضای غیرمتعهدها پخش شده، چه از نظر معارفه و چه از نظر مواضع خاص کاملاً غیرمفید می‌دانیم. در صورتی که این پیش‌نویس کوبایی به صورت کنونی و یا شبیه به آن مورد تصویب قرار گیرد، آمریکا را به برخوردی سه سال قبل سوق خواهد داد، که سبب تیره‌تر شدن روابط بین آمریکا و جهان سوم گردیده بود. تلاش برای حل مشکلات موجود در آفریقای جنوبی و خاورمیانه، و دستیابی به پیشرفت اقتصادی، در چنین جوی ممکن نیست و به شهرت و اعتبار جنبش غیرمتعهدها به عنوان یک نیروی سازنده و مستقل حامی صلح مطمئناً لطمه وارد خواهد شد.

۵ - به نظر ما اکثریت اعضای غیرمتعهدها مایل نیستند که جنبش در نتیجه تلاش کوباییها به برخوردی

کشیده شود که آن را از نظر موضع با شوروی در یک طرف قرار می‌دهد، ما امیدواریم که اکثریت اعضای غیر متعهدها، به خاطر خودشان تلاش کنند که پیش‌نویس کوبایی به صورت سندی در آید که سیاستهای واقعی غیر بلوکه‌ای در آن منعکس شده باشد، که البته مورد قبول آمریکا نیز هست.

۶- آمریکا هدف مستقیم انتقادهای آمده در پیش‌نویس واقع‌گرایانه است. به طور مثال، از دوباره مطرح شدن متن راجع به ویتنام که صریحاً آمریکا را مقصر می‌شناسد، اظهار تأسف می‌کنیم. لحن بیانیه در مورد هند و چین به خاطر تداوم اشغال کامبوج توسط ویتنامیها و فرار پناهندگان کاملاً نادرست است.

۷- ما به همراه هم‌پیمانان و دوستان خود از کشورهای پیشرفته و در حال پیشرفت مایل هستیم نظریات خود را در رابطه با مسائل مطروحه در جنبش غیر متعهدها بیان داریم. و از کشورهای غیر متعهد می‌خواهیم که با دیدی انتقادآمیز و در رابطه با منافع ملی خودشان، پیش‌نویس را مورد مطالعه و بررسی قرار دهند. آنها باید به بررسی لحن بیانیه در مورد شرایط عینی و تأثیر آن بر تقویت روابط بین‌المللی مسالمت‌آمیز، نقش آن در حل مشکلات اقتصادی بین‌المللی، کمک آن به بالا رفتن میزان اعتبار و شهرت جنبش غیر متعهدها و نیز همگونی آن با اصول پذیرفته شده غیر بلوکه بودن پرداخته آن را مورد آزمایش و بررسی قرار دهند.

۸- ما بار دیگر با غیر متعهدها در مورد مسائلی که باید در اجلاس مطرح گردد، مشورت خواهیم کرد. لیکن در حال حاضر فقط آماده دریافت نقطه‌نظرهای دولتهای میزبان در مورد محتوای پیش‌نویس کوبا - به خصوص در زمینه برخورد آن با خاورمیانه، آفریقای جنوبی، آسیا، آمریکای لاتین، و مسائل پورتوریکو و مقبول بودن آنها نزد اعضای غیر متعهدها هستیم.

۹- علاوه بر این مایل هستیم عکس‌العمل کنونی خود را در رابطه با پیش‌نویس کوبایی با آنها در میان بگذاریم. بنابراین، همه مخاطبهای اقدام‌گر باید از تحلیلهای ارائه شده توسط معاون وزیر نیوسام در تلگرام مرجع، پاراگراف ۳، بدون ذکر نام یوگسلاوی استفاده نمایند. در صورتی که لازم بدانید، می‌توانید از این تحلیل بدون ذکر سندیت آن استفاده نمایید. در صورت تمایل می‌توانید از پاراگراف‌های ۸-۳ بالا و نیز پاراگراف ۶ با اشاره به مطالب مربوط به هند و چین و اوضاع آوارگان استفاده کنید. پس از دریافت گزارشات و توصیه‌های شما راهنماییهای لازم را ارائه خواهیم کرد. گزارشات مفصل مداوم و توزیع یک‌جانبه آنها در تمام دوره برگزاری اجلاس در هاوانا برای این وزارتخانه مثمر‌تر می‌باشد. لطفاً در تمام گزارشهای خود قید کنید که به IO/ML ارسال شود.

۱۰- برای مخاطبهایی که در ذیل نام آنها ذکر نشده است: سفارتها می‌توانند از پاراگراف‌های ۸-۳ و بیانات نیوسام در مورد یوگسلاوی، در شرایط محلی مناسب استفاده نمایند. در اجرای این امر باید به دولتهای میزبان خود خاطر نشان سازید که ما مایل نیستیم که آنها حتماً با آمریکا در مورد مسائل مطروحه در پیش‌نویس کوبایی موافق باشند، بلکه معتقدیم که نکات مورد توافق و مورد توجهی نیز وجود دارند که به وسیله این بیانیه نشان داده نشده‌اند و در نتیجه روابط بین‌المللی را بد جلوه داده است. قطعاً ما نیز می‌خواهیم که در زمینه سازندگی و حسن سلوک پیش‌نویس در سطح بین‌المللی تا حد امکان هماهنگی به وجود آید. در این مسیر نقش اعضای غیر متعهدها در رابطه با تأثیر بین‌المللی مهمتر از لحن یک سند یا بیانیه است، و امیدواریم که هر یک از دولتهای میزبان نقش ویژه خود را ایفا نماید.

۱۱- برای بلگراد: با وجود اینکه یوگسلاوی در نظریات خود بر مسائل ایدئولوژیک بیشتر از مسائل

دیگر تأکید دارد، ولی از نظر ما بین نظریات آمریکا و یوگسلاوی توافق وجود دارد. شما باید گفتگوی نیوسام با بلاوسکی را در مورد نقطه نظرهای آمریکا پیرامون مسائل ویژه مورد مطالعه قرار دهید. در صورتی که در مورد نقشه‌های یوگسلاوی برای مبارزه علیه پیش‌نویس کوبایی و یا گفتگوهای مقامات این کشور با دیگر کشورهای عضو جنبش غیرمتعهدها اطلاعاتی به دست آورید، ما را در جریان امر قرار دهید.

۱۲- برای دهلی نو، جاکارتا، کلمبو، لاگوس: شما باید تأکید، اعتماد و امید ما را به این مسئله که می‌دانیم اکثریت میانه‌روی کشورهای عضو جنبش غیرمتعهدها جنبه افراطی پیش‌نویس کوبایی را رد کرده و به تهیه پیش‌نویسی که منعکس‌کننده آرمانهای واقعی غیر بلوکه‌هاست کمک می‌کنند، نمایان سازید. همچنین از این دولتها بخواهید که نگرانی ما را در مورد مذاکراتی که اعضای آمریکایی در حال حاضر در پیش دارند، درک نمایند.

۱۳- برای قاهره و تل‌آویو: ما مایل هستیم به طور مفصل به بحث پیرامون مسائل مربوط به خاورمیانه با دولتهای میزبان پس از دریافت گزارش شما پیرامون عکس‌العملهای مصر و اسرائیل پردازیم.

۱۴- برای دوبلین، لندن، پاریس، بن، رم، لوگزامبورگ، لاهه، کینهاک، بروکسل، اتاوا، توکیو و کانبرا: دوبلین باید به توزیع بیانات نیوسام (پاراگراف ۳ تلگرام مرجع) در سطح ریاست جمهوری EC-۹ ایرلند پرداخته از آنها بخواهید که آن را به عنوان عکس‌العمل اولیه آمریکا نسبت به پیش‌نویس کوبا توزیع نمایند. سفارتهای واقع در پایتختهای EC-۹ باید از اروپاییها بخواهند که با کشورهای تحت نفوذ خود تماسهایی مانند تماسهای نیوسام بگیرند. امیدواریم که انگلیس و فرانسه نیز با دوستان آفریقایی متمایل به انگلیس و متمایل به فرانسه چنین رفتاری بنمایند. در مورد محدودیت زمانی نیز با انگلیس و فرانسه صحبت کرده و نیاز به اقدام فوری را بیان نمایید. کانبرا، اتاوا و توکیو نیز باید با دولتهای میزبان خود از همین روش استفاده کرده، از آنها نیز بخواهند با کشورهای دارای رابطه نزدیک با خود رفتاری مشابه داشته باشند و در مورد اجلاس هاوانا با ما مشورت نمایند. از سفارتهای واقع در لندن، اتاوا و کانبرا خواسته شده بود که در مورد کنفرانس کشورهای مشترک‌المنافع در لوزاکا همین اعمال را انجام دهند.

۱۵- برای نمایندگی آمریکا در ناتو: شما نیز تحلیل نیوسام در پاراگراف ۳ تلگرام مرجع را تکثیر کرده، اظهار نمایید که این تحلیل نشانگر عکس‌العمل مقدماتی آمریکا در رابطه با پیش‌نویس کوبایی است. ولی در حال حاضر لازم نیست با ناتو خواستار هماهنگی شوید. چون نمی‌خواهیم که ناتو محل ایجاد هماهنگی در مورد اجلاس هاوانا بشود. ولی اطلاعات به دست آمده درباره هرگونه عکس‌العمل هم‌پیمانان ما در ناتو را برای ما ارسال دارید.

۱۶- برای مادرید و لیسبون: گفتگوهای دوجانبه اخیر در این پایتختها حاکی از آن بود که طرفین تمایل داشتند به بحث و تبادل نظر پیرامون اجلاس هاوانا (که قرار است دولت اسپانیا و دولت پرتغال به عنوان ناظر به آنجا دعوت شوند) و مسائل کلی غیرمتعهدها پردازند. در مورد این مسئله در جلسه مشاوره‌ای که در واشنگتن بر سر آمریکای لاتین برگزار شده بود، با اسپانیاییها نیز بحث و گفتگو شد. سفارتهای باید خاطر نشان سازند که تبادل نظر در مورد پیش‌نویس کوبا بخشی از همکاری لازم بین آمریکا و دوستان اروپایی ما را تشکیل داده و ما امیدواریم که بتوانیم به هماهنگ نمودن اقدامات هم‌پیمانان خود در جنبش غیرمتعهدها پردازیم. ما به خصوص خواهان برخورداری از نظریات و مساعدت‌های اسپانیا و

پرتقال در مورد آمریکای لاتین هستیم. تلگرام سپتامبر نشانگر نگرانی ما از حضور احتمالی پرتقال در هاوانا در اجلاس وزیران است.

۱۷ - برای استکهلم، وین و برن: اروپاییهای بی طرف از موضع سیاسی و اخلاقی مهمی در جنبش غیرمتعهدها برخوردارند. ما امیدواریم که این دوستان اروپای غربی با آمریکا مشورت کرده و از نحوه برخورد معاون وزیر نیوسام حمایت نمایند.

۱۸ - برای بخارست: سفارت باید با خاطر نشان ساختن عکس‌العملهای مقدماتی ما با رومانیها یادآور شود که ما مایل به مداخله در امور جنبش نیستیم، ولی مایل هستیم در مورد مسائل خاص نگرانیهای خود را ابراز داریم. باید در مورد نظریات رومانیها و عکس‌العمل و تلاشهای احتمالی دیپلماتیک آنها اطلاعاتی کسب کرده، برای ما گزارش نمایید.

۱۹ - برای پکن: این سفارت نیز باید عکس‌العمل ما را با مقامات خارجه مهم این کشور در میان بگذارد. در مورد نظریات چینیه‌ها پیرامون پیش‌نویس، اطلاعاتی به دست آورید. ما مایلیم به دانیم چینیه‌ها چگونه می‌خواهند با متن پیش‌نویس کوبایی مقابله نمایند.
ولی به هیچ وجه چنین وانمود ننمایید که می‌خواهیم به یک اقدام مشترک در مورد غیرمتعهدها دست بزنیم.

۲۰ - برای مخاطبهای آسیایی: از زمینه و اطلاعات آمده در پاراگراف ۹ استفاده کرده جویای نظریات دولت میزبان خود باشید. آیا اعضای آسیایی در نظر دارند بحثهای اجلاس جنبش غیرمتعهدها در مورد هند و چین را فراتر از مسئله نمایندگی کامبوج برده، مسئله هند و چین و آوارگان را نیز به میان بکشند. بسته به عکس‌العمل دیگر آسیاییها و نتیجه کنفرانس ژنو راهنماییهای خود را برای شما خواهیم فرستاد.
۲۱ - برای مکزیکو، بوگوتا، سن خوزه، کاراکاس، بریج تاون، برازیلیا: از آنها بخواهید از نفوذ خود با کشورهای آمریکای لاتین عضو غیرمتعهدها (آرژانتین، کوبا، گینه، جامائیکا، پاناما، پرو، ترینیداد) و دیگر اعضا از قبیل (سورینام، بولیوی، گرانادا) استفاده کرده از آنها بخواهند که به تجدیدنظر در مورد بخش آمریکای لاتینی پیش‌نویس به خصوص پیرامون پورتوریکو و مسائل امنیتی آمریکا پردازند. آمریکا امیدوار است که همکاران وی در آمریکای لاتین در مورد نظام بین کشورهای آمریکای لاتین با پیش‌نویس کوبایی برخورد قاطع نشان دهند. تلگرام سپتامبر در مورد گفتگوی وزیر امور خارجه ونس با وزیر خارجه مکزیک کاستاندا گزارش کرده راهنمایی نموده است.

۲۲ - برای بوئنوس آیرس، پاناما، پورت آواسپاین، کینگستون، لیما: سفارتهای مذکور باید با استفاده از مطالب پاراگراف ۲۱ و بیانات معاون وزیر خارجه نیوسام اقدامات لازم را بنمایند.

۲۳ - برای نمایندگی آمریکا در سازمان ملل و ژنو: در موقعیتهای مناسب نگرانی ما را در مورد پیش‌نویس کوبایی با نمایندگیهای دیگر در میان بگذارید. دیگر مقامات مهم نمایندگی آمریکا در سازمان ملل نیز ممکن است بخواهند نارضایتی ما را منعکس ساخته خواستار میانه‌روی بیشتر بشوند. مایل هستیم در مورد اجلاسهای دفتر هماهنگی جنبش غیرمتعهدها در نیویورک که به گفته یوگسلاوها برقرار است، برای ما گزارشهایی ارسال نمایید.

۲۴ - برای کابل، کاتونو، دمشق، الجزیره، برازاویل، هاوانا، آدیس‌بابا، بغداد، تریپولی، آنتاناریو، مپوتو: بنا به تشخیص وزارت امور خارجه این دولتهای میزبان با منافع آمریکا سرسختانه مخالفت

ورزیده ممکن است، تلاش ورزند تا جنبه افراطی پیش‌نویس کوبایی حتی الامکان حفظ گردد. در صورتی که سفارتهای مزبور می‌دانند که در میان گذاشتن نگرانی ما با این دولتها می‌تواند در پیشبرد اهداف ما را یاری دهد، می‌توانید دست به اقدامات لازم بزنند. در مورد تاکتیکهای این دولتها برای صدور بیانیه نهائی غیرمتعهدها در صورت امکان اطلاعاتی در اختیار ما قرار دهید. الجزیره احتمالاً مایل است توصیه‌هایی در مورد نحوه مبارزه با دولت آمریکا بنماید.

۲۵ - برای گابورون، یاونده، لیبرویل، بیسو، بانگول، ایجان، نایروبی، مونروویا، نیامی، داکار، خارطوم، موگادیشو، اوگادوگو، کینشازا، باماگو: این دولتهای آفریقا اصولاً محافظه‌کار بوده و در بسیاری از مسائل به خصوص خاورمیانه و مسائلی چون حمایت از عضویت مصر در مجامع بین‌المللی و مبارزه علیه تلاش اعراب برای برقراری معادله صهیونیسم و نژادپرستی کمک بسیار کرده‌اند. تداوم کمک آنها که به نظر ما می‌تواند نتیجه ابتکارات ما در رودزیا و نامیبیا در چند ماه آینده باشد، می‌تواند تهدیدی جدی علیه پیش‌نویس کوبایی باشد. به هنگام درمیان گذاشتن نظریات ما باید اظهار نماییم که ما از نقش ویژه آنها در غیرمتعهدها و دیگر مجامع بین‌المللی آگاه بود. و از تلاش آنها برای دفاع از منافع میانه‌روانه علیه کوباییها و دیگر افراطیون طرفداری می‌کنیم. می‌توانید از این دولتها بخواهید که با هماهنگی کردن تلاش خود بیشترین تأثیر را بر پیش‌نویس کوبایی بگذارند. سفارت واقع در مونروویا باید به رئیس‌جمهور تولبرت اظهار دارد که ما برای رهبری وی در سازمان وحدت آفریقا اهمیت بسیار قائل هستیم.

۲۶ - برای لاپاز، پاراماریبو، تهران، اسلام‌آباد: اعضای جدید جنبش غیرمتعهد (با آغاز به کار کردن در اجلاس هاوانا) که در بعضی موارد از تغییرات درونی سختی رنج می‌برند ممکن است، مایل به تجدیدنظر پیرامون مواضع خود باشند. پیش‌نویس کوبایی آنها را وادار به تصمیم‌گیری سریع خواهد کرد. ما مایل به تبادل نظر پیرامون آن دسته از مسائل غیرمتعهدها که مورد علاقه طرفین باشد بوده و نظریات آنها را به طور عینی و با جدیت مورد بررسی قرار خواهیم داد. البته ما هم مایل هستیم که آنها نیز با ما همین طریقه را در پیش گیرند. لاپاز و پاراماریبو باید تلاش خود را بر آمریکای لاتین متمرکز سازند. سفارت آمریکا در تهران نیز می‌تواند با استفاده از مطالب بالا بهره‌برداری لازم را بنماید.

سند شماره (۹)

از: وزارت خارجه، واشنگتن دی - سی. شماره ۱۹۴۷۹۳
 به: مجمع گیرندگان مطالب مربوط به جنبش غیرمتعهدها
 طبقة بندی: خیلی محرمانه
 سفارت آمریکا در آنکارا، برن، بوگوتا، برازیلیا، بریج تاون، بخارست، کاراکاس، لاپاز، لیسبون، اسلام‌آباد، مادرید، مکزیکو، مونته ویدئو، پاراماریبو، کیتو، سن خوزه، استکهلم، تهران، وین
 موضوع: حضور مقامات بلندپایه - اجلاس جنبش غیرمتعهدها / مجمع عمومی سازمان ملل متحد
 ۱ - (تمام متن خیلی محرمانه است).

۲ - در رابطه با نزدیک بودن زمان اجلاس جنبش غیرمتعهدها در هاوانا و تشکیل سی و چهارمین جلسه مجمع عمومی سازمان ملل، لازم است که تعدادی از سران کشوری یا حکومتی و یا مقامات بالارتهبه دیگر پس از اجلاس به نیویورک آمده در اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل شرکت نمایند. همچنین نزدیکی جغرافیایی نیز ممکن است سبب شود که بعضی از آنها در حال رفتن و یا بازگشتن از اجلاس در

نظر داشته باشند در آمریکا توقیفی داشته باشند.

۳- از واحدهای دیپلماتیک تقاضا می‌شود که در صورت اطلاع داشتن پیرامون این توقیفها وزارت امور خارجه و ASAP را هر چه زودتر در جریان امر قرار دهند. ولی از واحدهای دیپلماتیک با تأکید خواسته می‌شود که این موضوع را با دولت میزبان در میان نگذاشته به هیچ وجه وانمود نمایند که ملاقاتی نیز با وزیر امور خارجه، معاون رئیس جمهور و یا رئیس جمهور قرار است صورت بگیرد. ونس

سند شماره (۱۰)

تاریخ: ۸ مرداد ۵۸
از: سفارت آمریکا در تهران شماره ۸۰۷۴
به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی
عطف به: الف - وزارتخانه ۱۹۳۰۷۳، ب - ۱۸۷۴۲۰

موضوع: عکس‌العمل ایرانیها نسبت به پیش‌نویس کوبایی در اجلاس هاوانا

۱- (تمام متن خیلی محرمانه است)

۲- طبق دستورات آمده در مرجع الف مشاور سیاسی در ۳۰ ژوئیه با سرپرست سازمانهای بین‌المللی وزارت امور خارجه مهدی احساسی ملاقات کرده و نکات مطروحه در پاراگرافهای ۳ تا ۸ مرجع الف را و نیز نگرانیهایی را که در پاراگراف ۳ مرجع الف بدانها اشاره شده بود به وی گوشزد کرد. احساسی به مشاور سیاسی پاسخ داد که چون ایران هنوز به عضویت تمام عیار جنبش غیرمتعهدها در نیامده است، لذا کوباییها خواستار اظهارنظر از این کشور پیرامون پیش‌نویس کوبایی نشده‌اند. علاوه بر این دولت موقت ایران سعی دارد، سیاستهای خود را در قبال بسیاری از مسائل و نیز آنها که بوسیله مشاور سیاسی مطرح شده مشخص سازد. بنابراین او یعنی احساسی در موقعیتی قرار ندارد که بتواند به طور رسمی نسبت به دعوت مشاور سیاسی عکس‌العملی نشان دهد.

۳- ولی، وی گفت که فقط به طور غیررسمی می‌تواند ابراز اطمینان نماید که ایران در جنبش غیرمتعهدها با بررسی خصوصیات هر مسئله یک سیاست مستقل را دنبال خواهد کرد. وی اذعان داشت که در داخل جنبش غیرمتعهدها بلوکهای مختلفی وجود دارند که هر کدام از مواضع بسیار افراطی برخوردار هستند. گاهی «نیز ممکن است ایران متوجه شود که بر سر یک مسئله خاص با یکی از بلوکها هم عقیده شده است، ولی این به این دلیل نخواهد بود که ایران با آن بلوک پیمان بسته باشد، بلکه بررسی مستقلانه مسئله باعث شده است که ایران به اتخاذ موضع خود همت ورزیده باشد.

۴- اظهارنظر: ایران به دنبال انقلاب فوریه هنوز سرگرم نظم و انضباط بخشیدن به وزارت امور خارجه خود می‌باشد. به نظر ما احساسی وقتی از اظهارنظر پیرامون مسائل به مطروحه وسیله مشاور سیاسی به این دلیل که دولت متبوع وی هنوز یک موضع رسمی پیرامون آنها اتخاذ نکرده امتناع ورزید، واقعیت را اظهار می‌داشته است. در شرایط کنونی، به نظر ما موضع ایران در جنبش غیرمتعهدها و نیز در دیگر مجامع بین‌المللی، حداقل در آینده نزدیک منبعت از شخصیت رهبر هیئت نمایندگی خواهد بود. در صورتی که وزیر امور خارجه یزدی حضور یابد، ما می‌توانیم انتظار داشته باشیم که ایران نقش نسبتاً مسئولانه‌ای را در قبال مسائل ایفا نماید، البته باید دید که ارزیابی منطقی ایران از منافع ملی خودش چیست. لیکن اگر رهبری هیئت نمایندگی ایران را شخص کم‌تجربه‌ای یا شخصی که شیفته انقلاب اسلامی است برعهده

داشته باشد، میانه‌روی و پراگماتیسم احتمالاً از بین خواهد رفت. لینگن

سند شماره (۱۱)

از: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی. شماره ۱۹۸۰۵۴
به: مجمع گیرندگان مطالب مربوط به جنبش غیرمتعهدها
تاریخ: ۹ مرداد ۵۸
طبقه‌بندی: محرمانه
سفارت آمریکا در بریج تاون، تل‌آویو، دوبلین، لندن، پاریس، بن، رم، لوکزامبورگ، لاهه، کپنهاک، بروکسل، اتاوا، توکیو، کانبرا، نمایندگی آمریکا در ناتو، سفارت آمریکا در مادرید، لیسبون، پکن، مکزیکو، بوگوتا، سن خوزه، کاراکاس، برازیلیا، مانیل، بانکوک، استکهلم، وین، برن، بخارست، مسکو، سئول
عطف به: وزارتخانه ۱۹۳۰۷۳

موضوع: ارسال پیش‌نویس کوبایی اجلاس هاوانا

۱ - بسیاری از این وزارتخانه خواسته‌اند که متن کامل پیش‌نویس کوبایی برای آنها ارسال گردد. در نتیجه ما هم به نوبه خود این متن ۷۵ صفحه‌ای را برای همه مخاطبهای خود ارسال می‌داریم.
۲ - چون این پیش‌نویس به طور محرمانه در اختیار ما قرار داده شده است، واحدها نباید بیاناتی مبنی بر اینکه این پیش‌نویس در اختیار ما قرار دارد، بنمایند. واحدهای مستقر در ناتو، توکیو و کانبرا در صورتی که از طرف دولتهای میزبان تقاضا شود می‌توانند یک نسخه از پیش‌نویس را در اختیار آنها قرار دهند. بخارست و واحدهای مستقر در غیر کشورهای ناتو که تقاضای دریافت این پیش‌نویس را کرده‌اند، در صورت تمایل دولتهای میزبان می‌توانند آنها را به اعضای غیرمتعهدی که با آنها روابط نزدیک دارند ارجاع دهند. این واحدها بدون دریافت تأییدیه قبلی از این وزارتخانه حق انتشار و توزیع این پیش‌نویس را ندارند.
ونس

سند شماره (۱۲)

از: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی. شماره ۱۹۹۱۴۵
به: مجمع گیرندگان مطالب مربوط به جنبش غیرمتعهدها
تاریخ: ۱۹ مرداد ۵۸
سفارت آمریکا در بریج تاون، تل‌آویو، دوبلین، لندن، پاریس، بن، رم، لوکزامبورگ، لاهه، کپنهاک، بروکسل، اتاوا، توکیو، کانبرا، نمایندگی آمریکا در ناتو، مادرید، لیسبون، پکن، مکزیکو، بوگوتا، سن خوزه، کاراکاس، برازیلیا، مانیل، بانکوک، استکهلم، وین، برن، بخارست، کابل، دمشق، الجزیره، دفتر حفاظت منافع در بغداد، سفارت آمریکا در کونونو، برازاویل، دفتر حفاظت منافع در هاوانا، سفارت آمریکا در آدیس‌آبابا، تریپولی، آنتناریو، ماپوتو، مسکو، سئول
عطف به: وزارتخانه ۱۹۳۰۹۳

موضوع: بخشهای اقتصادی پیش‌نویس کوبایی در اجلاس غیرمتعهدها و

کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل

۱ - (تمام متن خیلی محرمانه است).
۲ - تلگرام مرجع از مخاطبهای خود خواسته بود تا به ابراز نظر پیرامون جنبه‌های سیاسی پیش‌نویس

کوبایی اجلاس غیر متعهدها بپردازند. آنچه در ذیل می‌آید تحلیل این وزارتخانه پیرامون بخشهای اقتصادی این پیش‌نویس است. در گفتگو با مقامات دولتهای میزبان خود می‌توانید از این تحلیل استفاده کرده، علاقه آمریکا را به بالا بردن میزان همکاری بین کشورهای پیشرفته و در حال پیشرفت مورد تأکید قرار دهید و در ضمن عدم رضایت ما را از تلاش نامساعد کوباییها در مورد لحن تضادآمیز و حاکی از برخورد این پیش‌نویس ابراز نمایید.

۳- بخش اعظم قسمت اقتصادی پیش‌نویس کوبایی تکرارکننده مطالبی است که در اجلاس دفتر هماهنگی جنبش غیر متعهدها در کلمبو، اجلاس وزیران ARUSHA گروه ۷۷ و در بیانیه شماره ۵ کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل در مانیل مطرح شده بود که عبارت است، از تغییر در شرایط تجارت به نفع کشورهای کمتر توسعه یافته؛ کارتهای تولیدکننده؛ خرید بیشتر تولیدات کشورهای کمتر توسعه یافته؛ مشخص شدن قیمت کالاها؛ افزایش کمکهای عمران رسمی؛ نظارت بر شرکتهای چند ملیتی؛ حاکمیت بر منابع؛ و غیره.

۴- لیکن، پیش‌نویس کوبایی این عقاید را طوری به کار می‌برد که منجر به محکوم شدن بازار اقتصادی کشورهای پیشرفته می‌گردد. این پیش‌نویس ارزش گفتگو و مذاکره را ناچیز پنداشته اظهار می‌دارد که «امپریالیسم مانع اصلی پیشرفت بوده و خواهد بود.»

۵- نحوه گفتاری کوباییها را می‌توان در نمونه‌های ذیل مشاهده نمود. «عدم موفقیت کنفرانس شماره ۵ تجاری و توسعه سازمان ملل و رفتارهای ناجور و بسیط اتخاذ شده توسط بازارهای اقتصادی کشورهای پیشرفته»، به روایت کوباییها، به معنی این است که «باید به دنبال راههای جدیدی باشیم، (خط تأکید آغاز می‌شود) که منحصراً به گفتگوها و مذاکرات پارلمانی کنونی متکی نباشد (پایان خط تأکید)، تا بتوان مبارزه کشورهای در حال پیشرفت را برای احقاق حقوق مشروع خود افزایش داد، معلوم نیست که منظور کوباییها چه می‌تواند باشد، لیکن به علت نقش رهبری کوبا در جنبش غیر متعهدها و به طور کلی در کشورهای در حال پیشرفت تأثیر این گفتارها چندان هم دلپذیر نمی‌تواند باشد.

۶- یکی از پیشنهادات اقتصادی جدید آمده در پیش‌نویس کوبایی خواستار ایجاد یک سیستم پولی بین‌المللی، منطقی و منصفانه است که به حذف (مابه‌التفاوت پرداختهای کشورهای کمتری توسعه یافته) کمک کرده، نقش مسلط و ویژه بعضی از ارزها -- به خصوص دلار آمریکایی را -- کاهش دهد و به ایجاد تساوی بین کشورهای پیشرفته و در حال پیشرفت در تصمیم‌گیریها منجر شود. علاوه بر این اظهار می‌دارد که «در چهارچوب نهادهای پولی موجود نمی‌توان این نظام پولی را برقرار ساخت. هنوز معلوم نیست که در چه مجمعی بتوان این تغییر مهم را سبب شد، لیکن در مذاکرات پیرامون آن «باید همه کشورها به طور مساوی به شرکت کامل بپردازند». این پیشنهاد حتی اگر به وسیله کنفرانس تصویب شود، از نظر ما پایه قابل قبولی برای آغاز مذاکرات نمی‌تواند باشد. این چنین نظریات مبهم و عجیب سبب می‌گردد که نتوان مشکلات اقتصادی قابل لمس را حل نمود.

۷- لحن خصمانه پیش‌نویس کوبا با روشنی و وضوح بیان می‌دارد که کوبا هنوز سعی دارد موجبات برخورد شمال و جنوب را فراهم آورد، و طبق نتیجه‌گیری ما اصول واقعی غیر بلوکه بودن را رعایت نخواهد کرد. همانطور که قبلاً بیان داشتیم این پیش‌نویس هاوانا را محل مناسبی برای برگزاری کنفرانس ششم تجاری و توسعه سازمان ملل نمی‌داند.

۸- تاکنون کوبا تنها کشوری بوده است که به انجام یک دعوت رسمی برای برگزاری کنفرانس ششم تجاری و توسعه سازمان ملل در سال ۱۹۸۲ یا ۱۹۸۳ در کشور خود مبادرت ورزیده است. این کشور سعی داشت دعوت خود را مورد قبول کنفرانس پنجم تجاری و توسعه سازمان ملل که در مانیل برگزار شده بود، واقع سازد. کنفرانس پنجم در مورد محل برگزاری کنفرانس بعدی تصمیمی اتخاذ نمود، لیکن به اتفاق آراء تصمیم گرفته شد که از مجمع عمومی سازمان ملل توسط دفتر تجارت و توسعه کنفرانس خواسته شود که «با توجه به» پیشنهاد کوبا محل برگزاری کنفرانس بعدی را انتخاب نماید. این قطعنامه همچنین به تأیید دوباره قطعنامه مصوبه مجمع عمومی سازمان ملل پرداخت که در آن گفته شد که هیئتهای سازمان ملل باید در قرارگاه‌های مخصوص خود جلسات خود را برگزار کند (که در مورد کنفرانس تجاری و توسعه سازمان ملل محل برگزاری کنفرانس بعدی قطعاً باید ژنو بوده باشد). لیکن امکان دارد که در اجلاس جنبش غیرمتعهدها کوباییها، اصرار بر قبول پیشنهاد خود داشته باشند و در جلسه بعدی دفتر تجارت و توسعه کنفرانس که در ماه اکتبر برگزار می‌گردد، به همین منظور حاضر شوند.

۹- به نظر ما درست نیست که در حال حاضر در این باره تصمیمی اتخاذ شود. دفتر تجارت و توسعه کنفرانس مجبور نیست به ارائه توصیه‌های خود تا اجلاس بعدی که در پاییز ۱۹۸۰ برگزار خواهد شد، بپردازد. علاوه بر این کوبا هنوز رهبری سه ساله خود را در جنبش غیرمتعهدها آغاز نکرده است. نتیجه اجلاس جنبش و نحوه رهبری کوبا پس از اجلاس دلایلی ارائه خواهد کرد تا اعضای کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل براساس آنها بتوانند، مناسب بودن هاوانا و دیگر پایتختهای حاضر را به عنوان محل برگزاری کنفرانس ششم تجارت و توسعه سازمان ملل مورد مطالعه قرار دهند.

۱۰- از واحدهای اقدام‌گر تقاضا می‌شود که عکس‌العملها را در رابطه با نکات مطروحه بالا تا آخر وقت اداری سوم اوت گزارش نمایند.

۱۱- برای بلگراد: سفارت باید به دولت یوگسلاوی خاطرنشان سازد که با استفاده از پاراگراف ۹ می‌توان به متقاعد ساختن میان‌روها در هاوانا و یا دوره بعد از برگزاری اجلاس جنبش غیرمتعهدها پرداخت.

سند شماره (۱۳)

از: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی. شماره ۲۰۱۱۳۷
به: مجمع گیرندگان خلاصه اطلاعاتی
رونوشت برای: وزارت خزانه‌داری و وزارت دفاع
لندن: برای گلاسیپی، پاریس برای نیکولاس مورفی، وزارت دفاع برای رنسام، سایر گیرندگان برای روسای هیئتهای نمایندگی.

موضوع: خلاصه اطلاعاتی شماره ۸۶۶ - ۱۱ مرداد ۱۳۵۸

(پاراگرافهای ۱ تا ۱۰ خیلی محرمانه)

۱- نهضت غیرمتعهدها: مصر در کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد در هاوانا مواجه با وضع دشواری است. مصر در کوشش برای اینکه در کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد در هاوانا به خاطر امضای یک صلح جداگانه با اسرائیل و کوتاهی در حل مسئله فلسطین محکوم نشود، ناگزیر خواهد بود با

یک نبرد شدیدی مواجه شود. کوبا به نوبه خود با توجه به احتمال شکست کوششی از سوی کشورهای جبهه پایداری برای معلق گذاردن عضویت مصر در نهضت کشورهای غیرمتعهد خواستار اتخاذ روش سرسختی در مقابل مصر شده است. کشورهای آفریقایی جنوب صحرا برای استراتژی مصر اهمیت فوق العاده دارند. این کشورها با معلق گذاردن مصر از نهضت کشورهای غیرمتعهد مخالفت می کنند، ولی آنها در عین حال درباره معقول بودن پیمان مصر و اسرائیل نگرانند، زیرا این پیمان با آنچه که آنها مسئله اساسی می دانند و مربوط به حقوق فلسطینیها می باشد عدول کرده و موجب ضعف اتحاد آفریقا و کشورهای عربی گشته است. مصر در عین حال نمی تواند بر روی پشتیبانی رهبران نهضت کشورهای غیرمتعهد، یعنی یوگسلاوی و هند حساب کند.

۲- کشورهای جبهه پایداری به احتمال خواهند کوشید تا با تقاضاهای خود برای معلق گذاردن مصر از نهضت کشورهای غیرمتعهد این کشور را در انزوای بیشتری قرار دهند. معذالک احتمال نمی رود که آنها در این امر موفق شوند. سه اجتماع بزرگ بین المللی از ماه ژوئن گذشته تاکنون ثابت کرده اند که برای معلق گذاردن مصر از هیئتهای بین المللی که کشورهای عربی در آن جزو اقلیت به شمار می روند، علاقه کمتری وجود دارد.

۳- شکست مبارزه تبلیغاتی و سیاسی جهت تعلیق مصر، کشورهای جبهه پایداری را وادار کرده است تا از طریق محکوم کردن موافقتنامه کمپ دیوید و پیمان مصر و اسرائیل به عنوان «نقض قطعنامه های جنبش غیرمتعهدها و سازمان ملل متحد» درباره مسئله فلسطین، مصر (و ایالات متحده آمریکا) مورد حمله قرار گیرند. این کشورها موفق شدند که در اجتماع دفتر هماهنگی نهضت کشورهای غیرمتعهد در کلمبو پایتخت سری لانکا در ماه ژوئن گذشته مصر و آمریکا را محکوم کنند. معذالک در کنفرانس اخیر سران کشورهای سازمان وحدت آفریقا تنها چیزی که نصیب آنها شده انتقاد غیرمستقیم از مصر بود.

۴- موضع سرسخت کوبا: کوبا از این تغییر تاکتیک استقبال کرد. کوبا نمی خواهد که ارتباط نزدیکی با اقدام تعلیق مصر داشته باشد، زیرا با توجه به اختلاف آراء درباره این مسئله، به منافع کوبا در تشکیل یک اجتماع موفق سران کشورهای غیرمتعهد لطمه خواهد خورد. شکست مبارزه تبلیغاتی در کنفرانس کلمبو (در سطح وزیران کمیته هماهنگی نهضت کشورهای غیرمتعهد) کوبا را وادار کرد تا دعوتنامه ای برای شرکت در اجلاس هیواوانا، برای سادات بفرستد و این اقدام کشورهای مخالف صلح با اسرائیل را بر آن داشت تا کنفرانس سران نهضت کشورهای غیرمتعهد را به تحریم تهدید کنند.

۵- کوباییها برای آرام کردن این کشورهای جبهه پایداری (و همچنین انتقاد از ایالات متحده) در پیش نویس اعلامیه نهائی کنفرانس هاوانا، لحن شدیدی را در محکوم کردن موافقتنامه کمپ دیوید و پیمان مصر و اسرائیل به عنوان نقض کننده آشکار قطعنامه های ملل متحد و اعلامیه های نهضت کشورهای غیرمتعهد و همچنین به عنوان مشوق کشور صهیونیستی به ادامه سیاست گسترش طلبانه و نژادپرستانه و تبعیض آمیز و تجاوزکارانه، به کار بردند، در اعلامیه نهائی همچنین مصر به انحراف از سیاست کشورهای غیرمتعهد و نادیده گرفتن حقوق فلسطینیها، متهم شده است.

۶- علاوه بر این کوباییها کوششهای مصر را درباره بحث در اطراف اعلامیه هاوانا قبل از تشکیل جلسه سران، نادیده گرفتند. مصریها با آن بخشی از این قطعنامه که مربوط به خاورمیانه بود اظهار عدم رضایت شدید کردند و از کوبا خواستند تا این لحن توهین آمیز را در اعلامیه حذف کند. کوبا روشن ساخت

که قبل از تشکیل کنفرانس سران نهضت کشورهای غیرمتعهد هیچ گونه تغییری در لحن این اعلامیه نخواهد داد.

۷- تضعیف پشتیبانی آفریقاییها: خط اصلی دفاعی مصر همانا کشورهای آفریقایی است ولی اکثریتی از کشورهای آفریقای جنوب صحرا در حالی که با تعلیق مصر از تریبونهای بین‌المللی مخالفند از آن نگرانند که ابتکار سادات در مورد اسرائیل آنچه را که آنها قلب بحران خاورمیانه تلقی می‌کنند، یعنی اعاده حقوق فلسطینیها و برقراری یک دولت مستقل فلسطینی حل نخواهد کرد.

۸- پطروس غالی وزیر امور خارجه مصر روز ۳۰ ژوئیه علناً اخطار کرد که «پیروزی» مصر در کنفرانس سران سازمان وحدت آفریقا لزوماً به معنی پیروزی در هاوانا نخواهد بود، هرچند همه کشورهای آفریقایی در عین حال اعضای نهضت کشورهای غیرمتعهد نیز می‌باشند.

۹- هیچ‌گونه کمکی از رهبران کشورهای میانه رو بر نمی‌آید. مصریها نمی‌توانند برای دفاع از خود در هاوانا بر روی پشتیبانی یوگسلاوی و هند حساب کنند، مگر اینکه کوشش برای تعلیق مصر به عمل آید. نقش رهبری یوگسلاوی و هند در پشتیبانی از مصر در کنفرانس وزیران کمیته هماهنگی نهضت کشورهای غیرمتعهد در کلمبو تضعیف شد. در این کنفرانس نه یوگسلاوی و نه هند، هنگامی که از سوی کشورهای عربی تحت فشار شدید قرار گرفتند، نخواستند تا برای انتخاب بین کشورهای عربی جبهه پایداری و مصر تحت فشار قرار بگیرند.

۱۰- در چنین اوضاع و احوالی، یعنی کمبود پشتیبانی نیرومند از کشورهای میانه‌روی نهضت غیرمتعهدها و وضع متزلزل آفریقاییها، سادات در معرض تحقیر از سوی کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد و لطمات بعدی آن به حیثیت و اعتبار او قرار گرفته است. ولی سادات قبلاً نیز ریسک‌هایی کرده است و او ممکن است احساس اعتماد کند که حضور او و قدرت متقاعد ساختن او ممکن است، لااقل نیروهایی را که انتقاد از سیاستهای او را پیش می‌برند و مصر را به انزوا می‌کشاند، تضعیف کند.

۱۱- (خیلی محرمانه) نقض پیمان مصر و اسرائیل و سیاست اسرائیل: سفارت آمریکا در تل‌آویو گزارش می‌دهد که دایان به نحو غیرمستقیمی از واینمن به خاطر درمیان‌گذاردن نقض پیمان صلح صحرای سینا از سوی مصر برای توجه کابینه ایراد گرفته است. در این پیمان تصریح شده است که فرودگاه نظامی الاریش باید به یک فرودگاه غیرنظامی تبدیل شود، ولی نظامیان مصری همچنان در عملیات این فرودگاه نظامی فعال باقی مانده‌اند و رادارهای راهنمایی‌کننده را (غیر از رادارهای هشداردهنده) با افراد خود مجهز کرده و یک اسکادران هلیکوپتر در آنجا نگه می‌دارند. وزارت دفاع اسرائیل این اوضاع را دو ماه قبل به ایالات متحده اطلاع داده است، ولی اظهار اعتماد کرده است که ژنرال علی و واینمن وزیر دفاع اسرائیل می‌توانند موضوع را روشن کنند. مصر مدعی است که سرگرم آموزش دادن غیرنظامیان است که باند فرودگاه را در دست بگیرند. سفارت آمریکا در تل‌آویو اظهار نظر کرده است که در نتیجه بیماری بگین و بستری شدن او در بیمارستان، دایان ممکن است نفوذ و اعتبار خود را بار دیگر در شورای امنیت ملی در امور دفاعی و سیاست خارجی تحمیل کند و این من را از میدان بدر برد.

۱۲- بدون طبقه‌بندی

۱۳- (خیلی محرمانه) مطبوعات مصر درباره بگین: سردبیر روزنامه مصری الجمهوریه در تاریخ اول اوت بار دیگر بگین را مورد حمله قرار داد. او گفت صلح به نفع اسرائیل نیست. او افزود که گزارشهای

مربوط به بیماریهای بگین ایمان مرا به خدا محکومتر می‌کند. آرتون سفیر آمریکا قصد دارد توجه حسنی مبارک، نایب رئیس جمهوری را به این مقاله جلب کند.

۱۴ - بدون طبقه‌بندی

۱۵ - (سری) مصر و لهستان؛ یک بازرگان اروپایی به سفارت آمریکا در ورشو گفته است که او سرگرم مذاکره با حکومت لهستان برای فروش لوازم یدکی میگ ۱۷ و ۱۹ و ۲۱ به مصر می‌باشد. تجهیزات الکترونیکی شوروی و موتورهای دیزل جهت تانکها به طوری که معلوم شده است در این فروش پیشنهادی گنجانده شده‌اند. این بازرگان مدعی است، که مقامات لهستانی گفته‌اند که فروش این اقلام از نظر شوروی بلامانع است.

۱۶ - (خیلی محرمانه) سوریه، قتل افراد علوی: سفارت آمریکا از دمشق گزارش می‌دهد که یک پزشک برجسته متعلق به فرقه علوی روز ۳۱ ژوئیه در دمشق به قتل رسیده است. به موجب این گزارش، این پزشک درجه سرهنگی در ارتش دارد و به موجب یک گزارش او از خویشاوندان حافظ اسد رئیس جمهور سوریه است. این حمله، نخستین حادثه مشابهی است که از آغاز ماه مبارک رمضان در سوریه اتفاق افتاده است. لازم بتوجه است که مخالفان سنی رژیم سوریه در این کشور مدعی شده‌اند که آنها در ماه مبارک رمضان از حمله علیه افراد وابسته به فرقه علوی خودداری خواهند کرد.

ونس

۱۷ - بدون طبقه‌بندی

سند شماره (۱۴)

از: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی. شماره ۲۲۰۰۵۹
به: مجمع گیرندگان مطالب مربوط به جنبش غیرمتعهدها
رونوشت برای: سفارت آمریکا در تل آویو
نمایندگی آمریکا در سازمان ملل، نیویورک

موضوع: اجلاس نهضت غیرمتعهدها در هاوانا - صهیونیزم و نژادپرستی

۱ - (تمام متن خیلی محرمانه است)

۲ - در تماسهایی که بین واحدها و دولتهای میزبان در رابطه با پیش‌نویس کوبایی و اجلاس جنبش غیرمتعهدها برقرار می‌شود درخواست می‌گردد که شما قویاً تأکید کنید که اگر در اجلاس جنبش غیرمتعهدها دوباره روی معادله صهیونیزم و نژادپرستی تأکید شود عکس‌العمل سیاسی فوق‌العاده منفی در اینجا (واشنگتن) به دنبال خواهد داشت و از نکات ذیل باید استفاده کنید:

-- تکرار مکرر رابطه بین صهیونیزم و نژادپرستی در پیش‌نویس کوبایی نمونه فاحشی از صفت برخوردگرایی و غیرواقعی جلوه دادن حقایق توسط این بیانیه است.

-- تأیید مکرر معادله صهیونیزم و نژادپرستی در اجلاس هاوانا سبب خواهد شد که بیگانگان به مفهوم درستی از جنبش غیرمتعهدها دست پیدا نمایند، و سبب خواهد شد که آمریکا نتواند در تلاش خود برای دادن بهای لازم به نظریات مشروع جنبش غیرمتعهدها و مقاصد آن موفق باشد و با ابراز همدردی به آنها پاسخ دهد.

-- در اجلاس دفتر هماهنگی جنبش غیرمتعهدها در سال ۱۹۷۸ در بلگراد به معادله صهیونیزم و

نژادپرستی اهمیت چندانی داده نشده بود و برخورد آمریکا با این نظریه نیز مثبت بود. -- از نظر ما پیدایش دوباره معادله صهیونیزم و نژادپرستی درست در زمانی که اسرائیل در حال خروج از سرزمینهای اشغالی صحرای سیناست و وارد مرحله مذاکره با مصر در جهت خودمختاری فلسطینیهاست، نامناسب و نامساعد است. ذکر مجدد معادله صهیونیزم و نژادپرستی در این مرحله زمانی تنها اوضاع را پیچیده تر کرده، مانعی در راه تلاش برای ایجاد صلح پدید می آورد. -- به همین علت، ما امیدواریم که اعضای جنبش غیرمتعهدا به معادله صهیونیزم و نژادپرستی به عنوان یک عامل واردکننده لطمه به اهداف مشترک خود نگریسته در اجلاس هاوانا و بیانیه نهائی از آن حرفی به میان نیاورند.

۳ - برای مخاطبهای آفریقایی: در گفتگوی خود با دولتهای میزبان درباره معادله صهیونیزم و نژادپرستی، همانگونه که در تلگرام دولتی به شماره ۲۱۶۸۲۹ و دیگر تماسها خاطر نشان گردید، از شما تقاضا می شود که عکس العمل شدید سیاسی مردم آمریکا را دارای تأکید و اهمیت بسیار جلوه گر نمایید. ۴ - برای واحدهای مستقر در کشورهای عربی، جاکارتا و کوالالامپور: پیشنهاد می شود که شما هم به تناسب موضوع از نکات بالا استفاده نمائید. لیکن طوری این موضوع را مطرح نمایید که دولت میزبان در مورد حساسیت سیاسی اینجا در رابطه با معادله صهیونیزم و نژادپرستی و مشکلاتی که ممکن است در نتیجه آن برای آمریکا ایجاد شود، به ورطه اشتباه سوق داده نشود.

کریستوفر

سند شماره (۱۵)

از: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی. بشماره ۲۲۰۵۶۱
به: مجمع گیرندگان مطالب مربوط به جنبش غیرمتعهدا
رونوشت برای: سفارت آمریکا در تل آویو
نماینده آمریکا در سازمان ملل، نیویورک
عطف به: وزارتخانه ۲۲۰۰۵۹

موضوع: اجلاس غیرمتعهدا در هاوانا - صهیونیزم و نژادپرستی

۱ - تمام متن خیلی محرمانه است.
۲ - جهت استفاده از تلگرام مرجع، واحدهایی که تا به حال موفق نشده اند در این زمینه با وزارتتهای امور خارجه در کشورهای میزبان تماس حاصل نمایند، باید موضوع بند سوم را که با عبارت (به صهیونیزم نژادپرستی اهمیت چندانی داده نشده بود... الخ.) آغاز می شود حذف نمایند.

کریستوفر

سند شماره (۱۶)

تاریخ: ۱ شهریور ۵۸
از: سفارت آمریکا در تهران شماره ۹۳۸۴
رونوشت برای: سفارت آمریکا تل آویو
نماینده آمریکا در سازمان ملل وزارتخانه لطفاً به مجمع گیرندگان مطالب مربوط به جنبش
غیرمتعهدا انتقال دهد. با قید فوریت.
عطف به: وزارتخانه ۲۲۰۰۵۹

موضوع: اجلاس غیرمتعهدا در هاوانا - صهیونیزم و نژادپرستی

۱ - (تمام متن خیلی محرمانه است).

۲ - کاردار در ملاقات خود با وزیر امور خارجه دکتر یزدی در ۲۲ اوت به گفتگو پیرامون پیش نویس
کوبایی و تأکید دوباره آن بر معادله صهیونیزم و نژادپرستی پرداخت. یزدی با این سؤال که شما در رابطه با
این معادله چه اعتراضی می‌توانید داشته باشید؟ «عکس‌العمل نشان داد و به سخنرانی پیرامون سیاست
دوگانه آمریکا درباره فعالیت‌های آن کشور نسبت به اسرائیل و لبنان و بخصوص شیعیان لبنان که آماج
حملات اسرائیل در جنوب لبنان واقع شده‌اند، پرداخت. وی گفت ایران نمی‌تواند نسبت به این سیاست
نژادپرستانه آشکار که هدفش نابودی جامعه شیعیان لبنان است بی‌تفاوت بماند. وی گفت ایران پیرامون
این مسئله مطرح شده در پیش نویس کوبا موافقت دارد گرچه در مورد مسائل دیگری که منجر به انحراف
در اهداف واقعی غیر بلوکه بودن می‌شود از سیاست مستقلی پیروی خواهد کرد.

۳ - در مورد موضوع آمریکا نسبت به حملات اسرائیل بحث طولانی پیش کشیده شد، ولی یزدی به این
بهبانه که آمریکا با این مسئله به طور منصفانه برخورد نکرده است از موضع خود پایین نیامد. در مورد
معادله صهیونیزم و نژادپرستی اسرائیل یزدی نظریات ثابتی داشت که به هیچ وجه قابل تزلزل و تغییر نبود.
از طرف ایران نمی‌توان در کنفرانس جنبش غیرمتعهدا پیرامون معادله صهیونیزم و نژادپرستی انتظار
کمک و مساعدت داشت. لیکن ما نسبت به مواضع ایران در قبال دیگر مسائل مطروحه در پیش نویس
کوبایی خوش‌بین هستیم. و واقعیت این است که به گفته خود یزدی او با همه مسائل مطرح شده در
پیش نویس کوبا موافق نیست.

سند شماره (۱۷)

از: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی. شماره ۲۲۳۱۰
تاریخ: ۲ شهریور ۵۸
به: مجمع گیرندگان مطالب مربوط به اقیانوس هند
رونوشت برای: نماینده آمریکا در سازمان ملل، نیویورک
سفارت آمریکا در مسکو

عطف به: الف - وزارتخانه ۲۰۰۲۴۰، ب - وزارتخانه ۱۶۷۴۱۹

موضوع: موضع آمریکا در مذاکرات اقیانوس هند.

۱ - در بیست و یکم اوت شورویها به انتقاد آشکار از مواضع آمریکا در مذاکرات اقیانوس هند
پرداختند. یکی از مقالات پراودا آمریکا را متهم به ایجاد وقفه در غیرنظامی کردن اقیانوس هند علیرغم

موافقتنامه‌های کنفرانس وین نموده است. پراودا گفته است که ما در ملاقات اخیر خود با مقامات شوروی خواستار از سرگرفته شدن مذاکرات نبوده‌ایم.

۲- مخاطبهای اقدام‌گری که کشورهای میزبان‌شان نمایندگانی برای اجلاس جنبش غیرمتعهدها در هاوانا می‌فرستند، باید نقطه‌نظرهای ما را درباره مذاکرات اقیانوس هند برای وزارت‌های امور خارجه (کشورهای میزبان) روشن نمایند تا قبل از افتتاح جلسه دفتر هماهنگی جنبش غیرمتعهدها در ۲۸ اوت از آنها باخبر شده باشند.

-- آمریکا مایل است از رقابت نظامی آمریکا و شوروی در اقیانوس هند اجتناب ورزد و ما نیز موافق اظهارات کشورهای اقیانوس هند مبنی بر اینکه اقیانوس هند نباید صحنه مسابقات تسلیحاتی باشد هستیم.

-- در اوائل ۱۹۷۷ آمریکا به ابتکار خود در مذاکرات دو جانبه شوروی پیشنهاداتی کرد تا از طریق آنها به گسترش رقابت‌آمیز حضور نظامی آمریکا و شوروی در اقیانوس هند خاتمه داده شود. بین ژوئن ۱۹۷۷ و فوریه ۱۹۷۸ چهار دور از این مذاکرات انجام شد. متأسفانه در اثناء مذاکرات شوروی حجم نیروی دریایی خود در اقیانوس هند را در رابطه درگیری خود در شاخ آفریقا افزایش داد. این عمل سبب به تعلیق در آمدن مذاکرات گردید، و مسائل حل نشده اقیانوس هند تلاش برای از سرگرفته شدن مذاکرات را مشکل نموده است.

-- در ملاقات اخیر بین رئیس جمهور کارتر و برژنف موافقت شد که نمایندگان دو کشور برای از سرگرفته شدن مذاکرات، ملاقات نمایند. طبق این موافقت، سفیر رالف ارل سرپرست هیئت نمایندگی اقیانوس هند در ۲۰ ژوئیه با همتای خود سفیر ل. ی. مندیویچ در واشنگتن ملاقات نمود. در این ملاقات موقعیت مذاکرات و آینده از سرگرفته شدن مذاکرات مورد بررسی قرار گرفت. از طرف آمریکا پیشنهاد شد که ملاقات دیگری بین سران هیئت نمایندگی دو کشور در پاییز صورت گیرد. مقامات شوروی از این روش ابراز نارضایتی کردند ولی گفتند این پیشنهاد را حتماً مورد بررسی قرار خواهند داد.

-- بیانات عمومی اخیر پراودا در مورد وضعیت مذاکرات اقیانوس هند نتوانسته است به بهبود مذاکرات دیپلماتیک بین طرفین منجر گردد. ولی ما حاضر هستیم به تماس‌های خود با شوروی ادامه دهیم تا مذاکرات رسمی از سرگرفته شود. کریستوفر

سند شماره (۱۸)

تاریخ: ۳ شهریور ۵۸
از: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی. شماره ۲۲۳۲۷۳
به: تمام واحدهای دیپلماتیک
فقط برای سفیر یا کاردار

موضوع: روابط کوبا و شوروی

۱- در رابطه با تلاش‌های تهاجمی کوبا جهت سلطه بر نهضت غیرمتعهدها، و در رابطه با دنباله اجلاس غیرمتعهدها در هاوانا در جستجوی راهی هستیم، تا از طریق آن توجه بین‌المللی را به وابستگی اقتصادی و نظامی کوبا به شوروی و تشابه سیاست خارجی این دو کشور جلب نماییم. ما سعی داریم سفارت‌ها را با وسایل و لوازم مورد نیاز جهت استفاده در کشورهای میزبان مجهز سازیم که حوزه روابط و وابستگی

اقتصادی نظامی کوبا به شوروی در به اجرا درآوردن سیاستهای خارجی، سهیم بودن هر دو کشور مزبور در استفاده از تسهیلات سمعی بصری بین‌المللی، حضور شوروی در کوبا، و نقش کوباییها به عنوان نفوذکنندگان روسی در صحنه بین‌المللی و بسیاری از کشورهای خاص را روشن سازند. آژانس بین‌المللی ارتباطات نیز در گسترش این موضوعات همیاری خواهد نمود.

۲ - جهت کمک به وزارتخانه در این کار پاسخ مخاطبین در مورد نکات زیر مورد نیاز است:

(الف) یک چنین اطلاعاتی به چه صورت به بهترین وجه خواهد توانست مورد استفاده در کشور شما قرار گیرد. حتماً می‌دانید که در بعضی از کشورها استفاده از این اطلاعات می‌تواند بی‌حاصل و یا خصومت‌برانگیز باشد و شاید کشورهایی باشند که ما فقط باید به طور محرمانه حکومت‌هایشان را مطلع سازیم و یا اینکه این اطلاعات را از طریق یک کشور سوم و نه از طریق کانالهای عمومی در اختیار کشور مورد نظر قرار دهیم.

(ب) چه نوع اطلاعاتی برای دولت و مردم میزبان شما مفیدتر می‌باشد.

(ج) تأثیر یک چنین تلاشی بر سیاستها و یا مواضع دولت میزبان شما در حوزه بین‌المللی چه می‌تواند باشد.

(د) در رابطه با روابط کوبا - شوروی که کشور میزبان شما را نیز درگیر می‌کند، به نظر شما استفاده از چه نوع اطلاعاتی می‌تواند موجب مستحکمتر شدن روش ما در کشور میزبان شما و جاهای دیگر شود. در صورتی که دلالی حاکی از اختلاف و تضاد سیاست بین کوبا و شوروی که بر کشور میزبان شما تأثیر می‌بخشد نیز وجود داشته باشد، لطفاً این نکات را هم اظهار دارید.

۳ - جوابهایتان نباید دیرتر از ۳۱ اوت برسند. در فرمولبندی پاسخها می‌توانید با سیا و مسئول روابط عمومی مشورت کنید، ولی توزیع این پیام و آگاهی درباره این عمل در هر واحد باید با محدودیت باشد. واضح است که واحدها نباید این اطلاعات را در اختیار دولتهای میزبان خود قرار دهند. کریستوفر

سند شماره (۱۹)

از: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی. شماره ۲۲۳۴۴۵
به: مجمع گیرندگان مطالب مربوط به جنبش غیرمتعهدها
سفارت آمریکا در آنکارا، برن، بوگوتا، برازیلیا، بریج تاون، بخارست، کاراکاس، اسلام آباد، لاپاز، لیسبون، هلسینکی، مادرید، مکزیکو، مونته ویدئو، پارما ریو، کیتو، سن خوزه، استکهلم، تهران، وین
عطف به: وزارتخانه ۱۹۴۷۹۱

موضوع: عبور مقامات عالی رتبه شرکت‌کننده در اجلاس جنبش غیرمتعهدها از آمریکا

۱ - این وزارتخانه گزارشهای پراکنده‌ای پیرامون عبور و یا توقف مقامات عالی‌رتبه شرکت‌کننده در اجلاس غیرمتعهدها در هاوانا در تاریخ ۷ - ۳ سپتامبر به هنگام عزیمت یا مراجعت از اجلاس در آمریکا دریافت نموده است. از مخاطبها تقاضا می‌شود به بررسی پاسخهای خود در رابطه با تلگرام مرجع (همین موضوع) پرداخته سریعاً اطلاعات جدید خود را برای ما گزارش نمایند.

۲ - پاسخها باید حداکثر تا آخر وقت اداری سه‌شنبه ۲۸ اوت (به وقت واشنگتن) برای ما سریعاً ارسال گردد. پاسخها باید حاوی مشخصات تلگرام مرجع مربوط به خود باشند.

۳ - تقاضا می‌شود فقط پاسخهای مثبت را ارسال نمایید. کریستوفر

سند شماره (۲۰)

از: وزارت خارجه، واشنگتن دی - سی. شماره ۲۲۴۸۶۰
به: دفتر حفاظت منافع آمریکا در هاوانا
رونوشت برای: تمام واحدهای دیپلماتیک

موضوع: نحوه برخوردها در آغاز اجلاس غیرمتعهدها در هاوانا (۳ - ۷ سپتامبر)

۱ - (تمام متن خیلی محرمانه است.)

۲ - جلسات مقدماتی در سطح سفرا و خبرنگاران در ۲۸ ماه اوت آغاز می‌گردد. ظاهراً میان‌روها سؤالات ایدئولوژیک را از قبل آماده کرده در تلاشند تا فعالیت کوبایی‌ها را برای جلب حمایت جنبش غیرمتعهدها از سیاستهای شوروی خنثی نمایند. ولی موضع آنها در قبال مسائل مورد نگرانی آمریکا هنوز روشن نیست.

۳ - پیش‌نویس کاملاً نامتعادل کوبایی موجبات مخالفت همه‌جانبه، انحراف، و دیپلماسی شدید را در بین اعضاء غیرمتعهدها فراهم آورده است. اعضاء آمریکای لاتین، آسیایی، آفریقایی و یوگسلاوی فعالانه سعی دارند به مسائل مورد نظر خود پرداخته روشهایی را به وجود آورند که موجب محدود شدن آزادی عمل کوبا به عنوان رئیس جنبش غیرمتعهدها (۱۹۷۹) بشود. هنوز نمی‌دانیم نتیجه این فعالیتها چه بوده است، ولی قرار است از طرف کوباییها در یکی دو روز آینده یک پیش‌نویس دیگر انتشار یابد.

۴ - از نظر دیپلماتیک ما در حال انجام امور زیر هستیم: الف) از اعضاء آمریکای لاتین می‌خواهیم که خود را سازماندهی کرده برای دوبار نوشته شدن و تغییر لحن بیانیه در مورد مسائل نیمکره خود تلاش نمایند؛

ب) از آفریقاییها می‌خواهیم که در مورد مسائل آفریقایی جنوبی و خاورمیانه‌ای به خصوص عضویت مصر تلاش و همکاری خود را مبذول نمایند؛ پ) از همه کشورهای غیرمتعهد و هم‌بیمانان خود می‌خواهیم که در مورد معادله صهیونیسم و نژادپرستی و نیز مسئله پورتوریکو، ما را یاری دهند. علاوه بر این کشورهای آسیایی در نظر دارند از مسئله اعتبار کامبوج فراتر رفته، به بحث سیاسی وسیع در مورد آسیای جنوب شرقی با در نظر گرفتن نقش ویتنام مبادرت ورزند.

۵ - یک مسئله روشن است. این اجلاس که در آن حدود ۵۰ - ۴۰ نفر از سران کشوری و دولتی در آن شرکت کرده و حدود ۱۰۰ هیئت نمایندگی ملی در آن حضور دارند، یک محل فعالیت سیاسی عظیم می‌باشد. رسانه‌های گروهی دنیا نیز نمایندگانی در آنجا خواهند داشت، که در میان آنها باربارا والترز شخصیت تلویزیونی نیز دیده می‌شود. کاسترو تا سر حد امکان برای حضور احتمالی خود در مجمع عمومی سازمان ملل در اواخر سپتامبر در اینجا از نظر سیاسی سرمایه‌گذاری خواهد کرد.

۶ - ما به کار سیستماتیک خود در تمام طول برگزاری اجلاس ادامه داده و تعداد زیادی از دیپلماتهای خود را در هاوانا قرار داده‌ایم، تا ما را در جریان وقایع قرار دهند.

کریستوفر

سند شماره (۲۱)

تاریخ: ۶ شهریور ۵۸
از: سفارت آمریکا در تهران شماره ۹۵۲۱
عطف به: وزارتخانه ۲۲۳۴۴۵
به: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی.
طبقه بندی: محرمانه

موضوع: عبور مقامات شرکت کننده در اجلاس هاوانا

- ۱- وزارت امور خارجه به سفارت اطلاع داده است که به نظر آنها هیچ یک از اعضاء هیئت نمایندگی ایرانی قرار نیست هنگام بازگشت از هاوانا به ایران از آمریکا دیدار به عمل آورند.
- ۲- هیئت نمایندگی شش نفره ایرانی به سرپرستی وزیر امور خارجه دکتر یزدی در ۲۶ اوت تهران را به قصد هاوانا ترک نمودند و در میان دیگر اعضاء دکتر منصور فرهنگ استاد علوم سیاسی دانشگاه تهران؛ جواد یارجانی استاد دانشگاه در رشته اقتصاد؛ و مهدی احساسی رئیس بخش سازمانهای بین المللی وزارت امور خارجه دیده می شوند.
- ۳- طبق اطلاع وزارت امور خارجه قرار است کاردار ایران در سازمان ملل و حدود دو نفر از اعضای رسمی سفارت ایران در واشنگتن نیز در این کنفرانس شرکت نمایند.
- ۴- در صورتیکه در این برنامه تغییراتی داده شود، دفتر امور خارجه به سفارت آمریکا در تهران اطلاع خواهد داد. ولی بهتر است که وزارت امور خارجه (آمریکا - م) با سفارت ایران در واشنگتن نیز پیرامون این موضوع تماس حاصل نماید.

سند شماره (۲۲)

از: وزارت خارجه، واشنگتن دی - سی. شماره ۲۲۹۲۸۵
به: دفتر حفاظت منافع آمریکا در هاوانا
رونوشت برای: مجمع گیرندگان مطالب مربوط به جنبش غیرمتعهدها
تاریخ: ۹ شهریور ۵۸
طبقه بندی: محرمانه

موضوع: اجلاس جنبش غیرمتعهدها در هاوانا: دسترسی مطبوعاتی / راهنمایی

- ۱- مقامات این وزارتخانه جهت توجیه نمایندگان مطبوعاتی و رسانه های گروهی آمریکا قبل از عزیمت به هاوانا اقدامات زیر را انجام داده اند. ما اطمینان داریم که دفتر حفاظت تا حد امکان و لزوم به مسائل آنان در هاوانا رسیدگی خواهد کرد.
 - ۲- بسیاری از روزنامه نگاران در مورد تصمیم خود مبنی بر ایجاد تماس با دفتر حفاظت آمریکا در هاوانا با ما صحبت کرده اند. ولی باید این نکته را حتماً به یاد داشته باشید که ما به هیچ وجه مطالب یا خود پیش نویس را در اختیار آنها قرار نداده ایم، ولی در بعضی از موارد آنها را توجیه کرده ایم.
 - ۳- ولی سیاست خود را که عبارت است از (الف) عدم مداخله در مسائل ایدئولوژیکی یا داخلی جنبش غیرمتعهدها و اعتماد ما به چیره شدن میانه روها؛ و (ب) تلاش برای ابراز نگرانی خود پیرامون مسائلی که از نظر منافع ما دارای اهمیت است، مورد تأکید قرار دادیم.
 - ۴- نکات ذیل که برای استفاده در کاخ سفید تهیه شده ممکن است در ملاقاتهایتان با نمایندگان مطبوعاتی آمریکایی مفید واقع گردد:
- جنبش غیرمتعهدها که دارای ۸۷ ملت عضو می باشد سومین اجلاس سالانه خود را در تاریخ ۷-۳

سپتامبر در هاوانا برگزار می‌کند.

-- کوبا به عنوان کشور میزبان و ریاست جنبش در سه سال آینده به تهیه یک پیش‌نویس بسیار افراطی مبادرت ورزیده که جنبش را از هدف غیر بلوکه بودن واقعی دور ساخته، وارد خط طرفدار شوروی و ضدآمریکایی می‌نماید.

-- ما به تلاش‌های دیپلماتیک وسیعی دست زده‌ایم تا بتوانیم به وسیله آنها تغییراتی در این پیش‌نویس ایجاد نماییم. و در همان حال که صادقانه سعی کرده‌ایم در امور داخلی و منازعات ایدئولوژیکی جنبش غیرمتعهدها دخالت ننماییم، نگرانی شدید خود را از برخورد خصمانه پیش‌نویس کوبایی در رابطه با مسائلی که در رابطه مستقیم با منافع آمریکا می‌باشد، ابراز نموده‌ایم. مسائلی که برای ما غیرقابل قبول هستند عبارتند از مسائل مربوط به خاورمیانه، آمریکای لاتین (شامل پورتوریکو)، آمریکای جنوب شرقی، و آفریقای جنوبی.

-- میانه‌روهای جنبش عدم تعهد نیز با ما در مورد لحن خصومت‌آمیز و یک طرفه پیش‌نویس کوبایی موافق بوده و اذعان می‌دارند که این روش تغییر و انحراف از اصول غیر بلوکه بودن است. آنها برای به وجود آمدن تغییرات اساسی تلاش می‌کنند و احتمالاً قادر خواهند بود تلاش کوبا را برای منحرف ساختن اصول عدم تعهد که منجر به «طبیعی جلوه دادن اتحاد» آن با شوروی است خنثی سازند.

-- ما نمی‌دانیم در رابطه با این مسائل چه نتیجه‌ای عاید خواهد شد، ولی از میانه‌روها خواسته‌ایم که در رابطه با مسائل مهم مورد نگرانی آمریکا کاری انجام ندهند که کوبا بتواند در قبال آنها از نظر اصول ایدئولوژیک جنبش عدم تعهد امتیازاتی کسب نماید. اگر مواضع خصومت‌آمیز و طرفدار شوروی جنبش عدم تعهد در مورد بعضی از مسائل غالب گردد، اعتراف به اصول ایدئولوژیک خاص جنبش معنی و مفهومی نخواهد داشت.

-- البته هیچ یک از بیانیه‌های اجلاس جنبش عدم تعهد نمی‌تواند به طور کامل مورد قبول آمریکا واقع گردد، چون نتایج حاصله از اجلاس هاوانا هم منعکس‌کننده نظریات عدم تعهد و هم بازتاب نفوذ کوبا به عنوان کشور میزبان اجلاس خواهد بود. معذالک امیدواریم که اجلاس جنبش عدم تعهد نتیجه‌ای منطقی و متعادل ارائه نماید.

سند شماره (۲۳)

از: وزارت خارجه، واشنگتن دی - سی. شماره ۲۳۰۶۴۴ سی. تاریخ: ۹ مرداد ۵۸
به: مجمع گیرندگان مطالب مربوط به جنبش غیرمتعهدها
طبقه‌بندی: خیلی محرمانه
سفارت آمریکا در آنکارا، آتن، بوگوتا، بن، برازیلیا، بروکسل، کاراکاس، کینهاک، نمایندگی آمریکا در ژنو، سفارت آمریکا در لاهه، لیسبون، لندن، لوکزامبورگ، مادرید، ماناگوا، مونته ویدئو، نمایندگی آمریکا در ناتو، سفارت آمریکا در اسلو، اتاوا، پاریس، کیتو، رم، سن خوزه، استکهلم، تل‌آویو، نمایندگی آمریکا در سازمان ملل، سفارت آمریکا در کانبرا

موضوع: تحلیل دومین پیش‌نویس کوبایی در اجلاس هاوانا

۱ - (تمام متن خیلی محرمانه است.)

۲ - تحلیلی که از بخش‌های مورد تجدیدنظر قرار گرفته پیش‌نویسی که با کوبا در آغاز اجلاس (۷-۳

سپتامبر) تسلیم وزرای خارجه غیرمتعهدها در هاوانا نمود، نشان می‌دهد که این تجدیدنظرها چه از نظر ما و چه از نظر میانه‌روها تغییرات مهمی نبوده است. این تغییرات نمی‌تواند مانع فشار وارده از طرف میانه‌روها برای به وجود آوردن تغییرات عمده باشد و نیز قادر نخواهد بود محدودیت‌هایی را که مایلند علیه کوبا به هنگام رهبری آن کشور در جنبش غیرمتعهدها به وجود آورند، متوقف نماید.

۳- بخشهای مهم پیش‌نویس مورد تجدیدنظر قرار گرفته:

الف: خاورمیانه: گذشته از تغییرات انشایی و مفاد اضافه شده درباره سازمان آزادیبخش، اسرائیل و اوضاع لبنان، این بیانیه نیز به حملات منظم خود علیه سیاست‌های آمریکا ادامه داده، به محکوم کردن مصر، اسرائیل، آمریکا، موافقتنامه کمپ دیوید و قرارداد صلح مصر و اسرائیل می‌پردازد. این پیش‌نویس زمینه را برای اخراج مصر به عنوان «متخلف» از قراردادهای جنبش غیرمتعهدها فراهم می‌آورد.

ب: آسیای جنوب شرقی: در یک پاراگراف به ستایش از ویتنام پرداخته (که اشاره به فعالیت‌های نظامی آمریکا در هند و چین است) و در پاراگراف بعدی به نیاز دوستی و تعاون بین کشورهای منطقه، بدون ذکر نام از هیچ یک از آنها می‌پردازد، و برای گروه‌های آسیایی که خواستار محکوم شمردن ویتنامیها هستند، اقدامی انجام نمی‌دهد. مسئله اعتبار کامبوج هنوز هم مورد بحث است.

ج: کره: در خط سنتی جنبش غیرمتعهدها که حمایت از کره شمالی است، تغییری پدید نمی‌آورد. د: آمریکای لاتین: به حملات منظم خود علیه حضور سیاسی، اقتصادی و نظامی آمریکا در نیمکره و نیز علیه نظام بین کشورهای آمریکای لاتین، قرارداد ریو و سازمانهای دفاعی مربوطه می‌پردازد، این پیش‌نویس خواستار استقلال پورتوریکو شده است. تنها موردی که درباره آن تغییراتی داده شده نیکاراگوئه است که در آن به طرزی عجیب از حمله مستقیم به آمریکا امتناع می‌ورزد.

ه: آفریقای جنوبی: با ایجاد کمی تغییر در نحوه انشاء این پیش‌نویس نیز آمریکا، انگلیس، آلمان غربی، فرانسه و اسرائیل را مسئول تداوم آپارتاید و ایجاد «راه‌حلهای داخلی» در رودزیا و نامیبیا که برخلاف تمایل ملت است می‌داند، و حمایت کامل خود را از نبرد مسلحانه جبهه وطن پرست و سوآپو اعلام داشته و خواستار کمک کشورهای «سوسیالیستی» به نبردهای آزادیبخش می‌شود. در مورد ابتکار کشورهای مشترک‌المنافع در خصوص رودزیا صحبتی به میان آورده نشده است.

۴- خلاصه اینکه به نظر می‌رسد پیش‌نویس دوم تازه مقدمه‌ای برای درگیری باشد در حالی که کوباییها و میانه‌روها آمادگی خود را برای مذاکره همچنان حفظ کرده‌اند. چگونگی پیشرفت کنفرانس پس از ملاقات کاسترو و تیتو که در ۳۱ اوت آغاز خواهد شد، معلوم می‌گردد.

۵- واحدها در صورت لزوم می‌توانند از نکات بالا استفاده نمایند.

سند شماره (۲۴)

از: وزارت خارجه، واشنگتن دی - سی. شماره ۲۳۰۶۴۵

به: مجمع گیرندگان مطالب به جنبش غیرمتعهدا

تاریخ: ۱۰ شهریور ۵۸

طبقه‌بندی: خیلی محرمانه
سفارت آمریکا در لندن، پاریس، بن، اتاوا، توکیو، کانبرا، استکهلم، نمایندگی آمریکا در ناتو، سفارت آمریکا در اسلو، کپنهاک، لاهه، بروکسل، لوگزامبورگ، لیسبون، مادرید، رم، آتن، آنکارا، برازیلیا، مونته‌ویدئو، کیتو، بوگوتا، سن خوزه، ماناگوا، تل‌آویو، نمایندگی آمریکا در سازمان ملل ژنو.
عطف به: هاوانا ۷۹۴۴ (به تمام گیرندگان ارسال نشده)

موضوع: اجلاس غیرمتعهدا در هاوانا: پیش‌نویس دوم کوبا در اجلاس خاورمیانه

۱ - (تمام متن خیلی محرمانه است).

۲ - بخش خاورمیانه‌ای پیش‌نویس دوم (تلگرام مرجع) در برگیرنده همان نکات نامساعد پیش‌نویس اول است، ولی از نظر انشاء تغییراتی در آن داده شده و پیرامون سازمان آزادیبخش فلسطین (ساف) و اوضاع لبنان مطالبی به آن اضافه شده است. با وجود افراط‌گرایی و بی‌بندباری آن در استفاده از عبارات، آن را می‌توان به عنوان فریادی برای نابودی اسرائیل به حساب آورد. بنابراین پیش‌نویس دوم به عنوان اساس مورد بحث پیرامون خاورمیانه در هاوانا با پیش‌نویس اول تفاوتی نکرده است. در گفتگوهای خود با رابطین خود در جنبش عدم تعهد و هم‌پیمانان ما می‌توانید این موضوع را متذکر شوید. گزارشات خود را فقط پیرامون عکس‌العمل‌های نشان داده شده علیه لحن پیش‌نویس جدید در مورد خاورمیانه و به خصوص مصر برای ما ارسال نمایید.

۳ - پیش‌نویس دوم:

-- بیان می‌دارد که آمریکا نسبت به حقوق فلسطین و خروج اسرائیل از سرزمینهای اشغالی حالتی خصمانه داشته است.

-- سیاست حل مسائل و قراردادهای یک جانبه را که به روایتی آمریکا در حال تحمیل آنهاست محکوم می‌نماید.

-- موافقتنامه کمپ دیوید و قرارداد صلح مصر و اسرائیل تحت حمایت آمریکا را محکوم می‌نماید.

-- از همه اعضای عدم تعهد می‌خواهد که از شرکت در مذاکرات مربوط به این موافقتنامه و قرارداد امتناع ورزند.

-- سازمان آزادیبخش فلسطین را به عنوان نماینده مشروع و قانونی خلق فلسطین به رسمیت می‌شناسد.

-- حق فلسطینیها را در ایجاد یک دولت و کشور ملی به رسمیت می‌شناسد.

-- و بیان می‌دارد که مصر از مواضع عدم تعهد منحرف گردیده و به هنگام امضاء قراردادهای خود با اسرائیل و آمریکا از اصول عدم تعهد سرپیچی نموده است.

-- قرارداد منعقد بین مصر و اسرائیل را تشویق اسرائیل به توسعه‌طلبی می‌داند.

-- اظهار می‌دارد که ساف به طور مطلق حق دارد به مبارزه خود علیه سیاست آمریکا، به هر نحو و با استفاده از جبر ادامه دهد.

-- روابط جنگی اسرائیل با آمریکا، آفریقای جنوبی و دیگران (نامشخص) را محکوم نموده است.
 -- فعالیتهای نیروهای «امپریالیستی» (که در جای دیگر این نیروها را شامل آمریکا، انگلیس، آلمان غربی، و فرانسه دانسته است) را برای افزایش حضور دائمی خود در خاورمیانه و تهدید علیه کشورهای عربی و تولیدکننده نفت منطقه محکوم می‌شمارد.
 ونس

سند شماره (۲۵)

از: وزارت خارجه، واشنگتن، دی - سی. شماره ۲۳۱۱۴۷ تاریخ: ۱۰ شهریور ۵۸
 به: دفتر حفاظت منافع آمریکا در هاوانا طبقه‌بندی: خیلی محرمانه
 رونوشت برای: مجمع گیرندگان مطالب مربوط به جنبش غیرمتعهدها، سفارت آمریکا در بلگراد، نمایندگی آمریکا در سازمان ملل، نیویورک، سفارت آمریکا در مکزیکو.
 عطف به: الف - هاوانا ۸۰۱۱، ب - بلگراد ۶۵۳۶، ج - هاوانا ۸۰۳۷، د - هاوانا ۸۰۳۳، ه - هاوانا ۸۰۳۲
 موضوع: اجلاس جنبش غیرمتعهدها

۱ - (تمام متن خیلی محرمانه است.)

۲ - از گزارش مفصل و تحلیل جالبی که برای ما ارسال داشتید بسیار متشکریم.

۳ - موضع گراهام در رابطه با HABGAG بسیار درست بود (تلگرام مرجع الف) و همین موضع حفظ شود.

۴ - خیلی مایل هستیم در مورد گزارش بلگراد (مرجع ب) که در یکم سپتامبر در واشنگتن پست (به وسیله کارن دویانگ در هاوانا) منعکس شده بود و حاکی از آن بود که «یوگسلاوی بطور مرتب به توزیع یک پیش‌نویس برای جایگزینی پیش‌نویس کوبایی نموده است» تأییدیه‌ای دریافت نماییم. اگر در مورد این پیش‌نویس جایگزین شونده اطلاعی دارید برای ما ارسال دارید.

۵ - معاونتهای نمایندگی‌های یوگسلاوی، هند و نیجریه در اینجا به هلمان و کاپلان گفته‌اند که میانه‌روها در حالی که «چند پیش‌نویس کامل» به همراه داشتند، به هاوانا رفته‌اند. مهمترین مسئله برای میانه‌روها زمان و نحوه ارائه تاکتیکهای آنها در کنفرانس است. مثلاً عکس‌العمل میانه‌روها نسبت به اصلاحیه‌های وارده در پیش‌نویس دوم و در مورد اصول و اهداف چگونه است؟ (مرجع ج) «عصبانیت» میانه‌روها در برابر استفاده سرسختانه کوباییها از کرسی رهبری (مرجع د) چگونه ممکن است منجر به اتخاذ یک استراتژی و تاکتیک مبتنی بر میانه‌روی بشود؟

۶ - ما بلیم در مورد نحوه برخورد این پیش‌نویسهای جایگزین با مسائل مورد علاقه ما و نیز مسائل ایدئولوژیکی مبتنی بر میانه‌روی اطلاعاتی دریافت نماییم. در تماسهای خود با هیئت نمایندگیهای دوست سعی کنید نگرانی ما را در مورد دادن امتیازاتی که ممکن است منافع ما را به طور مستقیم به مخاطره افکند، یادآور شوید.

۷ - عکس‌العمل این کنفرانس نسبت به گزارشات پیرامون حضور نظامی شوروی در کوبا را نیز برای ما ارسال دارید. آیا از این گزارشها چنین سوء تعبیر می‌شود که آمریکا سعی دارد امور اجلاس را تحت تأثیر قرار دهد، یا آنکه از گزارشها تأکید بیشتر بر وجود روابط صمیمی بین کوبا و شوروی استنباط می‌شود، تأکیدی که موجب تضعیف تلاشهای هاوانا برای پیش بردن نظریه «اتحاد طبیعی» جنبش عدم تعهد با

شوروی است.

۸- خیلی مایل هستیم عکس العمل کشورهای واردکننده نفت را در مورد خط حمایت از خط اوپک که در بخش اقتصادی تصحیح شده عنوان گردیده (مرجع ه) بدانیم. ونس

سند شماره (۲۶)

از: وزارت خارجه، واشنگتن دی - سی. شماره ۲۳۲۶۵۱
به: دفتر حفاظت منافع آمریکا در هاوانا
رونوشت برای: مجمع گیرندگان مطالب مربوط به جنبش غیرمتعهدها
سفارت آمریکا در پکن
نمایندگی آمریکا در سازمان ملل.

موضوع: اجلاس عدم تعهد - اظهار نظر وزارت امور خارجه در مورد سخنرانی کاسترو در سوم سپتامبر
۱ - آنچه در ذیل آمده نسخه غیررسمی تبادل نظر بین خبرنگار رویترو و سخنگوی مطبوعاتی وزارت امور خارجه کارتر می باشد، که در کنفرانس مطبوعاتی نیمروز وزارتخانه در ۴ سپتامبر ایراد گردیده است:
۲ - آغاز متن: سؤال. نظر شما در مورد سخنان کاسترو چیست؟
جواب: به عقیده من با خارج شدن رئیس دفتر حفاظت از جلسه نظر ما معلوم شده است. پایان متن.
ونس

سند شماره (۲۷)

از: وزارت خارجه، واشنگتن دی - سی. شماره ۲۳۴۲۰۰
به: مجمع گیرندگان خلاصه اطلاعاتی
رونوشت برای: وزارت خزانه داری و وزارت دفاع
لندن برای گلاسی، پاریس برای نیکولاس مورفی، وزارت دفاع برای رنسام، سایر گیرندگان برای روسای هیئتهای نمایندگی
(پاراگراف های ۸ - ۱ سری می باشد).

موضوع: خلاصه اطلاعاتی شماره ۸۹۰ - ۱۵ شهریور ۱۳۵۸

۱ - اجلاس کشورهای غیرمتعهد: وخامت اوضاع مصر علیرغم کوششهای مصر برای به دست آوردن حمایت کشورهای غیرمتعهد در جلسه هاوانا محکومیت مصر به خاطر امضای قرارداد کمپ دیوید و صلح با اسرائیل اجتناب ناپذیر خواهد بود. این بدلائل زیر می باشد:
الف) میانه روها مشغول مبارزه ایدئولوژیک با کوبا بر سر وظیفه و جهت جنبش غیرمتعهدها هستند و لذا روی مسئله حمایت از مصر متمرکز نشده اند.
ب) مصر سعی خود را بر جلوگیری از اخراج خود از جنبش مصروف کرده و برای تغییر در لحن محکومیت خود تلاش به خرج نداده است.
ج) کاسترو قویاً قرارداد مصر و اسرائیل را مورد حمله قرار داده.
د) اعضای آفریقایی جنبش با وجود اینکه مخالف حذف مصر هستند، ولی از قرارداد صلح اسرائیل و

مصر حمایت نمی‌کنند.

ه) سادات در جلسه حضور ندارد، در حالی که گروه پایداری عرب رؤسای کشوری و دولتی را به عنوان نمایندگان خود به آنجا فرستاده است.

۲- مصر برای کسب موقعیت در میان غیرمتعهدهای میانه‌رو به خصوص یوگسلاوی و هند که نسبت به قرارداد صلح بی تفاوت هستند، به همراه آنان در برابر پیشنهاد کوبا برای ایجاد پیمان نزدیکتر با بلوک سوسیالیست موضعگیری کرده است. مصر پیش‌نویس اصلاح شده اطلاعیه شدیدالحن کوبا را پخش کرد.

اطلاعیه قرارداد کمپ دیوید و قرارداد صلح مصر و اسرائیل را به خاطر نقض آشکار قطعنامه‌های سازمان ملل و بیانیه‌های جنبش کشورهای غیرمتعهد محکوم کرده و مصر را به انحراف از سیاستهای جنبش و بی‌توجهی به حقوق فلسطینیان متهم کرده است. اطلاعیه مصر تمام پیش‌نویس کوبا را بی‌اساس خواند و ذکر کرده است که اطلاعیه سعی داشته مواضع جنبش را بعنوان یک نیروی مستقل غیر بلوکه به سوی یک «اتحاد طبیعی» با شوروی بکشاند.

۳- مصر همچنین با یوگسلاوی و دیگر میانه‌روها در جهت محدود ساختن قدرت کوبا به عنوان رئیس دفتر هماهنگی جنبش کشورهای غیرمتعهد، برای سه سال آینده با سازماندهی دوباره دفتر و مشخص کردن فعالیتها و گسترش تعداد اعضا به تلاش پرداخت. مصر همچنین کوشید تا کرسی پیشین خود در این دفتر را که در اجلاس ۱۹۷۶ در کلمبو از دست داده بود، بازیابد.

۴- مصریها سعی کرده‌اند به طور مستقیم با کوبا صحبت کنند، ولی پاسخ کوبا به تلاشهای مصر سریع و منفی بود. بخش خاورمیانه‌ای بیانیه آخر و اصلاح شده کوبا لحن شدیدتر و تندتری نسبت به مصر داشت. علاوه بر نامیدن قرارداد کمپ دیوید و قرارداد صلح مصر و اسرائیل به عنوان نقض قطعنامه سازمان ملل و تصمیمات جنبش آنها را توطئه آشکار بر علیه فلسطینیان و اعراب نامیده است، و از کلیه اعضای جنبش خواسته است که آنها را به رسمیت نشناسند، چون آنها برای اسرائیل انگیزه‌ای می‌شوند تا او به سیاستهای توسعه طلبانه، تبعیض نژادی، و سلطه طلبانه خود ادامه دهد.

۵- در همان حال جبهه پایداری به رهبری عراقیها کوشید تا مصر را از جنبش اخراج کند. در ۳۰ اوت گروه پایداری در هاوانا پیش‌نویس قطعنامه عراق را به تصویب رساندند. این قطعنامه خواستار اخراج مصر از جنبش غیرمتعهدها و لغو قرارداد صلح کمپ دیوید شده بود.

۶- رئیس جمهور عراق صدام حسین، رئیس جمهور سوریه حافظ اسد، قذافی، عرفات، رئیس جمهور الجزایر بن جدید و رئیس شورای یمن جنوبی اسماعیل به عنوان نمایندگان گروه پایداری در کنفرانس شرکت کرده بودند. حضور این نمایندگان عالیرتبه از جناح پایداری و غیبت سادات فشار زیادی بر کشورهای غیرعرب می‌آورد تا بیاناتی را که سیاستهای مصر نسبت به اسرائیل را محکوم می‌کنند، تصویب نمایند.

۷- در جواب به نمایندگان آمریکا که به خاطر مصر تلاش می‌کردند رهبران آفریقایها در جنبش گفته‌اند که درست است که مخالف اخراج مصر هستند، لیکن لحن شدید قرارداد مصر و اسرائیل مسئله دیگری است. خیلیها معتقدند که قرارداد ضربه‌هایی به آرمان فلسطینیان زده است.

۸- بیشترین کاری که آفریقایها می‌توانستند انجام دهند. این بود که سعی کنند بیانات کوبا را با مواضع

سازمان وحدت آفریقا تطبیق دهند، یعنی انتقاد غیرمستقیم ولی آشکار از مصر به عمل آید و قرارداد کمپ دیوید و مصر و اسرائیل به خاطر نقض آشکار قطعنامه‌های سازمان ملل و سازمان وحدت آفریقا محکوم گردند. ولی با توجه به موضع کوبا و عکس‌العمل اعراب و حضور سادات در حیفا در حالی که مذاکره بر سر بیانات جنبش صورت می‌گیرد، گمان نمی‌رود که آفریقاییها بتوانند مواضع کوبا را تغییر دهند.

۹- مذاکرات بگین و سادات در حیفا: سادات و بگین در ۵ سپتامبر پس از دومین ملاقات خود در حیفا توافق خود را بر سر مسائل متعدد در یک کنفرانس مطبوعاتی ابراز داشتند. مسائل مهمی که بر سر آنها توافق نسبی وجود داشت عبارتند از:

(الف) در مورد نظارت بر خطوط جداسازنده دو ارتش آنها در صحرای سینا به طور موقت تصمیمی گرفته شد. هر دو کشور تصمیم گرفته‌اند که آمریکا را متقاعد سازند که از ایجاد یک نیروی چندملیتی در صحرای سینا حمایت نماید. وزرای دفاع مصر و اسرائیل تصمیم گرفته‌اند که به واشنگتن بیایند تا بر سر این مسئله با وزیر امور خارجه ونس تبادل نظر بنمایند.

(ب) مصر موافقت کرده است که نفت در اختیار اسرائیل قرار دهد، لیکن مقامات مصری گفته‌اند که اسرائیل یا باید کمیت و یا قیمت را در مورد نفت انتخاب نماید.

(ج) سادات گفت که از بگین برای دیدار در مصر دعوت کرده است، ولی درباره تاریخ این سفر پیشنهادی نکرد. هر دو رئیس‌جمهور در نظر دارند با کارتر در ماه نوامبر بر سر خطوط قرارداد کمپ دیوید ملاقاتی داشته باشند.

(د) اسرائیل موافقت کرده است که منطقه نفت کاترین در صحرای سینا را قبل از آغاز برنامه تحویل

مصر بدهد.

مهمترین مسائلی که بر سر آنها توافق وجود نداشت، عبارتند از:

(الف) مسئله حاکمیت اورشلیم؛ و

(ب) میزان خودمختاری برای فلسطینیها.

۱۰- (خیلی محرمانه) یهودی‌نشینهای اسرائیلی: سفارت آمریکا در تل‌آویو گزارش داد که ایگال یادین معاون نخست‌وزیر در ۲ سپتامبر در اعتراض به «ریاکاری شارون وزیر کشاورزی، در ایجاد یهودی‌نشینهای جدید تحت پوشش «گسترش» یهودی‌نشینهای کنونی در غیاب وی» جلسه کابینه را ترک گفت. پس از گفتگو پیرامون این مسئله توسط یادین که در چه مسافتی از یک یهودی‌نشین می‌توان یهودی‌نشین دیگری مستقر نمود، شارون اعتراف کرد که عنوان گسترش درست نیست و منظور وی ایجاد «بلوکهای» یهودی‌نشین بوده است. در همان حال بگین اعلام کرده است که قرارداد مؤتلفه قبلی که به حزب دموکراتیک یادین اختیار ارجاع مسائل مربوط به یهودی‌نشینها را به کمیته دفاعی و امور خارجه کنست می‌داد دیگر قابل کاربرد و اجرا نیست. این تنها وسیله‌ای بود که یادین می‌توانست از طریق آن موفقیتی به دست آورد. طبق اظهار نظر سفارت شارون سعی دارد راه خود را در مورد یهودی‌نشینها در پیش گیرد، چون هیچ یک از وزرای دیگر قدرت مقاومت در برابر بولدورهای شارون را ندارند، مگر اینکه موضوع تصرف زمینها و املاک کاملاً خصوصی درمیان باشد.

۱۱- (محرمانه) مصر- اسرائیل- نفت: طبق گزارش مطبوعاتی که سفارت آمریکا در تل‌آویو نیز آنها را

تأیید نموده است، مودای وزیر انرژی در کابینه وزیران در ۲ سپتامبر پیشنهاد کرده است که اسرائیل

حوزه‌های نفتی آلمان را به مصر تحویل ندهد، تا بتواند بر سر مقدار و قیمت نفت تولیدی با همتای مصری خود به توافق برسد. این پیشنهاد از حمایت کافی کابینه برخوردار نبود، لیکن بنا به همین گزارش سه تن از وزیران از بگین خواستند که نه تنها مسئله نفت را با سادات حل نماید بلکه یک تضمین کتبی نیز در این باره دریافت نماید.

۱۲- (محرمانه) اسرائیل - شهر داران ساحل غربی: بنا به گزارش اورشلیم پست، از تشکیل یک جلسه سیاسی در اورشلیم شرقی در اعتراض به سادات وسیله تعدادی از «شخصیتهای عمومی عربی» به خصوص شهر داران ساحل غربی در ۴ سپتامبر، ممانعت به عمل آمد. بنا به گزارش همین روزنامه دولت نظامی با انتشار اعلامیه‌هایی به افراد و اشخاص دستور داد که وارد خاک اسرائیل و نیز حومه‌های اورشلیم شرقی که محل برگزاری اجلاس است، نشوند. شهر دار نابلس نیز محتوی این گزارش را تأیید کرده، به سرکنسول آمریکا در ۵ سپتامبر گفت که وی را در یک محل بازرسی نظامی از ۱۰ کیلومتری جنوب نابلس باز گردانده‌اند.

۱۳- (طبقه‌بندی نشده) لیکود - دایان: بنا به گفته رادیوی نیروهای دفاعی اسرائیل تعدادی از اعضاء جناحهای لیکود از وزیر امور خارجه دایان خواهند خواست که پس از ملاقات خود با حامیان فلسطین در مناطق اشغالی از مقام خود استعفا نماید. دایان گفته است که وی به ملاقات با مردم در این مناطق ادامه خواهد داد. یکی از دستیاران دایان گفته هدف از این مذاکرات اینست که «ببینیم که آیا در این مناطق کسی هست که بتوان با او درباره خودمختاری سخن گفت یا خیر.»

۱۴- (محرمانه) «اجلاس کوچک» - سرکیس. طبق گزارش یکی از مقامات روزنامه بیروت السفير در ۴ سپتامبر رئیس جمهور در حال بررسی امکان یک «اجلاس کوچک» مرکب از خودش، اسد و عرفات می‌باشد.

۱۵- (طبقه‌بندی نشده) ایران - دعوت از صدام حسین: بنا به یک گزارش مطبوعاتی در ۵ سپتامبر از دوحه، وزیر خارجه ایران یزدی گفته است که از رئیس جمهور صدام حسین برای سفر به ایران دعوت کرده است. یزدی که در حال حاضر در اجلاس هاوانا به سر می‌برد به یک روزنامه کویتی گفته است که سازمان جاسوسی اسرائیل و آمریکا سعی دارند در روابط بین ایران و همسایگانش به خصوص عراق تیرگی به وجود بیاورند. همچنین یزدی گفته است که سعی دارد به تفاهم بهتر با عربستان سعودی دست پیدا کند.

سند شماره (۲۸)

از: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی. شماره ۲۳۶۲۴۶
تاریخ: ۱۷ شهریور ۵۸
به: تمام واحدهای دیپلماتیک و کنسولی
طبقه‌بندی: محرمانه

موضوع: نیروهای زمینی شوروی در کوبا

خلاصه: این پیام در مورد توجیه دولتهای میزبان درباره نیروهای زمینی شوروی در کوبا راهنمایی می‌دهد. اقدامی را که در پاراگراف ۷ درخواست شده ملاحظه کنید. (پایان خلاصه).

۱- برای توجیه دولتهای میزبانی که در مورد مسئله نیروهای زمینی شوروی در کوبا درخواست خبر کرده‌اند، شما می‌توانید از مطالب ذیل استفاده کنید. بیشتر این اخبار از بیانیه مطبوعاتی وزیر مورخ ۱۴

شهریور اقتباس شده است. با دریافت اخبار بیشتر ما راهنماییهای دیگری تهیه خواهیم کرد.
۲- سابقه: ما اخیراً در مورد حضور یک واحد نیروی زمینی شوروی در کوبا یقین حاصل کرده‌ایم. پیش از آن شواهد پراکنده‌ای که از حضور آن واحد داشتیم قطعی نبودند. بهترین تخمینی که می‌توانیم داشته باشیم، این است که این واحد حداقل از اواسط دهه ۱۹۷۰ در کوبا بوده، هرچند امکان دارد که این واحد قبل از آن هم حضور داشته است.

۳- ترکیب: به نظر می‌رسد که این واحد از ۳۰۰۰-۲۰۰۰ نفر تشکیل شده باشد. واحد مذکور شامل گردانهای موتوری تفنگدار، گردانهای تانک و توپخانه و بخشهای پشتیبانی رزمی و خدماتی می‌باشد. این ارقام جدا از مستشاران نظامی و پرسنل فنی نظامی شوروی در کوبا است که اکنون به تخمین ما بین ۱۵۰۰ و ۲۰۰۰ نفر می‌باشند.

۴- مأموریت: مأموریت این واحد روشن نیست. این واحد از هیچ ظرفیت ترابری هوایی یا دریایی برخوردار نیست. تفاهات دو جانبه ما با شوروی در مورد کوبا که عمدتاً مربوط به سیستمهای سلاحهای تهاجمی بوده‌اند، شامل حضور این واحد نمی‌شود.

۵- موضع ایالات متحده: معذالک حضور این واحد یک مسئله نگران‌کننده جدی برای ایالات متحده است.

۶- تماس با شورویها: ما برای شورویها، روشن ساخته‌ایم که نگرانیهای ما در این مورد جدی می‌باشند. وزیر خارجه ونس در ۱۴ شهریور اظهار داشت که: «من به وضع فعلی رضایت نخواهم داد.» در یک سطح عالی مذاکراتی در جریان است.

۷- اقدام درخواستی: واحدهای دیپلماتیک نماینده در پیمان آتلانتیک، سازمان کشورهای آمریکایی و واحدهای اصلی نماینده در جنبش غیرمتعهدها باید واکنشهای چشمگیر محلی نسبت به گزارشهای مربوط به نیروهای زمینی شوروی در کوبا را تا پایان وقت اداری دوشنبه ۱۹ شهریور به واشنگتن گزارش دهند. مفیدترین شکل گزارش این است که نتیجه‌گیریها خلاصه باشد، به جای آنکه به طور مورد به مورد شرح ما وقع داده شود.

سند شماره (۲۹)

طبقه‌بندی: محرمانه

تاریخ: ۱۹ شهریور ۵۸

به: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی.

از: سفارت آمریکا در تهران شماره ۹۹۱۹

عطف به: وزارتخانه ۲۳۶۲۴۶

موضوع: نیروهای زمینی شوروی در کوبا

۱- درخواستی برای دریافت خبر درباره نیروهای زمینی شوروی در کوبا به سفارتخانه تسلیم نشده است. با توجه به تمجید صمیمانه وزیر خارجه یزدی از پرزیدنت کاسترو، فکر می‌کنیم که احتمال ندارد ما با درخواستی برای توجیه درباره این موضوع روبرو شویم.

۲- وسایل جمعی ایران اگر چه مقدار چشمگیری از گزارشهای خود را به اجلاس نهائی جنبش غیرمتعهدها اختصاص داده‌اند، ولی عموماً به مناقشه مربوط به نیروهای زمینی شوروی توجهی نکرده‌اند. فقط روزنامه فارسی زبان «اطلاعات» مورخ ۱۵ شهریور بوده که عنوان درشت «روابط شوروی و آمریکا

به خاطر کوبا وخیم می‌شود» را داشته است. این نشریه مقاله خبرگزاری فرانسه درباره جلسه ۱۴ شهریور شورای امنیت کشور درباره این موضوع را نقل کرده بود. این روزنامه گزارش یونایتدپرس را نیز درباره بیانیه ونس در انتقاد از ادعای کوبا مبنی بر عدم تعهد خود را درج نموده بود. درباره این موضوع در آن روزنامه چیزی ابراز نشده بود. تامست

سند شماره (۳۰)

تاریخ: ۲۲ شهریور ۵۸ طبقه‌بندی: خیلی محرمانه

از: سفارت آمریکا در تهران شماره ۱۰۰۴۹

به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی

رونوشت برای: دفتر حفاظت منافع آمریکا در هاوانا

موضوع: وزیر امور خارجه یزدی در اجلاس غیرمتعهدها

۱ - (تمام متن خیلی محرمانه است).

۲ - هرگونه اطلاعاتی که آن وزارتخانه یا هاوانا در مورد فعالیتها و بیانات وزیر امور خارجه ایران دکتر یزدی در اجلاس غیرمتعهدها در اختیار دارد، برای ما ارسال نمایید. این اجلاس از این جهت برای ایرانیان حائز اهمیت بود که برای اولین بار دولت جدید توانسته بود، در جهان غیرمتعهدها گام بگذارد.

۳ - چون قرار است کاردار با وزیر امور خارجه یزدی در روز سه‌شنبه ۱۸ سپتامبر ملاقات نماید تقاضا دارد، پاسخ سریع خود را تا آخر وقت اداری ۱۷ اوت (۱۷ سپتامبر) به وقت واشنگتن برای ما بفرستید. لینگن

سند شماره (۳۱)

تاریخ: ۲۶ شهریور ۵۸ طبقه‌بندی: خیلی محرمانه

از: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی. شماره ۲۴۴۱۷۸

به: سفارت آمریکا در جرج تاون، مانیل، بانکوک، اسلام‌آباد، داکا، مونروویا، پاناما، لیبرویل، کوناکری، رباط، الجزیره، مسقط، کوالالامپور، جاکارتا، خارطوم، موگادیشو، بوتنوس آیرس، رانگون، امان، سنگاپور، کاراکاس، لاپاز، برازیلیا، کیتو، لیما، گابورون، دارالسلام، کلمبو، سن خوزه، بلگراد، دهلی نو، قاهره، بوگوتا، داکار، ابیجان، لاگوس، لندن، پاریس، بن، لوکزامبورگ، لاهه، کینهاک، بروکسل، اتاوا، توکیو، کانبرا، آتن، آنکارا، بخارست، مادرید، لیسبون، استکهلم، هلسینکی، برن، دوبلین، نمایندگی آمریکا در ناتو، سفارت آمریکا در پکن، تونس، دوآلا، سئول، بریج تاون، وزارت دفاع، کاخ سفید، سیا آژانس ارتباطات بین‌المللی آمریکا، سازمان امنیت کشور،

رونوشت برای: تمام واحدهای دیپلماتیک کنسولگری آمریکا در لوبومباشی، ژوهانسبورگ

موضوع: اجلاس نهضت غیرمتعهدها

۱ - (تمام متن خیلی محرمانه است)

۲ - آگاهی از نظرات شرکت‌کنندگان مختلف در اجلاس نهضت غیرمتعهدها و اقداماتی که هر یک از این دولت‌ها می‌توانند در قبال فعالیت‌های کنفرانس انجام دهند برای ما بسیار شایان توجه است. در همان

حال ما معتقدیم که تلاش عمده ما در تأثیر بخشیدن بر دولتها به خصوص در زمینه نهضت غیرمتعهدها می تواند منافع ما را با عکس‌العملهایی روبرو نماید. بنابراین، تلگرام حاضر حاوی نتیجه‌گیری مقدماتی ما پیرامون نتایج کنفرانس بوده و نیز در برگیرنده سؤالاتی پیرامون عکس‌العملها و اقدامات دیگر دولتهای شرکت‌کننده است که ما مایل به دریافت پاسخ در رابطه با آنها هستیم. به طور مکرر پیشنهاد می‌کنیم که در این زمینه به هیچ‌گونه اقدام دیپلماتیک دست نزید مگر اینکه قبلاً مطمئن شده باشید که این کار شما هیچ‌گونه عکس‌العمل منفی را به بار نخواهد آورد. از نظر ما بهتر است که سفرای ما در اکثر موارد از موقعیتهای غیررسمی و یا رسمی استفاده کرده با در میان گذاشتن مسائل دیگر با دولتها به طور ضمنی نظریات مقامات دولت میزبان خود را در این زمینه نیز استخراج نمایند. آنچه در ذیل آمده نشانگر ارزیابی مقدماتی ما از اجلاس نهضت غیرمتعهدها و مسائلی است که مخاطبهای اقدام‌گر ما باید در مباحثات خود با مقامات دولت میزبان مورد استفاده قرار بدهند.

۳- بر اساس تجزیه و تحلیل مقدماتی ما از بیانیه اجلاس نهضت غیرمتعهدها این چنین به نظر می‌رسد که اعلامیه اجلاس نهضت غیرمتعهدها در هاوانا موجبات رضایت آن دسته از اعضای غیرمتعهدها را که اصول فلسفه این نهضت را دارای اهمیت خاص تلقی می‌کنند، فراهم آورده است. با در نظر گرفتن اصول استاندارد نهضت غیرمتعهدها باید گفت نتایج به دست آمده بر سر مسائل مهم مذکور در بیانیه چندان هم یکدست نیست.

۴- از جزئیات اعلامیه که بگذریم، کاسترو در هاوانا آنچنان رویداد سیاسی «ضد آمریکایی» را پدید آورد که اکثر مطبوعات جهان متوجه آن گردیدند. لیکن هنوز معلوم نیست که این عملکرد کوبا بتواند در درازمدت سبب شود که کاسترو رهبری جهان سوم را به دست گیرد (که بخشی از این رؤیا از طریق نهضت غیرمتعهدها عملی خواهد شد) و یا این معنی را که کوبا اصولاً بر شوروی متکی است، در اذهان تقویت نماید. ما هنوز قادر به ارزیابی تأثیر کلی این بازی تبلیغاتی کاسترو نیستیم، ولی مایل هستیم که به میانه‌روهای نهضت غیرمتعهدها فهمانده شود که ما در مورد این جنبه جدی کنفرانس بسیار نگران هستیم.

۵- اصول و گرایشهای نهضت غیرمتعهدها - یوگسلاوها و هندوها و دیگران ظاهراً توانسته‌اند بیانیه اصلی کوبا را که در آن درباره گرایش ایدئولوژیکی به مسکو سخن رانده شده، برداشته به جای آن رساله‌ای را که محافظه‌کاران نهضت با تأکید بر روش سنتی «بین بلوکها» تهیه کرده بودند قرار دهند. این امتیازات که یوگسلاوها آنها را بزرگترین پیروزی تیتو نام‌گذارده‌اند به وسیله معیارهای مورد بحث نهضت غیرمتعهدها درباره امپریالیسم، استعمار، و صهیونیسم و نژادپرستی تضعیف و خنثی می‌شوند. علاوه بر اینها این اعلامیه حاوی یک لحن شدیداً ضد آمریکایی می‌باشد. ولی مهمتر از همه این است که در این اعلامیه درباره «سلطه‌جویی» (مثلاً شوروی) نیز سخن به میان آورده شده است.

۶- درباره موضوعات خاص:

الف: پیرامون آمریکای لاتین، بحث درباره لغو قرارداد ریو و هیئت دفاعی درون - آمریکایی (بین کشورهای آمریکای لاتین - م) حذف شده است. لحن مقامات پانامایی کاملاً بهتر شده است (البته با ابتکارات خود پاناماییها) و اعلامیه با حالتی حاکی از خشنودی از بیانیه‌ای که کشورهای تحت قرارداد آن را صادر کرده و از اصول اساسی نهضت غیرمتعهدها پشتیبانی کامل خود را ابراز داشته‌اند، یاد کرده است. ظاهراً در این پیشرفتها کشور پرو دارای یک نقش اساسی و مهم بوده است. در مورد پورتوریکو بیانیه

خواستار انتقال قدرت است در حالی که از آزادی چهار ناسیونالیست پورتوریکویی نیز ابراز خشنودی کرده است. با این وصف لحن ضد آمریکایی کوبا در چند مرحله مورد انتقاد قرار گرفت. این بیانیه برخلاف پیش‌نویس قبلی کوبا، دیگر آمریکا را مسئول رژیم سوموزای نیکاراگوئه نمی‌داند. پاراگرافهایی که آمریکا را متهم به بدرفتاری با مهاجرین آمریکای لاتین می‌کرد و نیز آن را متهم به استفاده از اسرائیل به عنوان یک منبع تسلیحاتی (به عنوان دلیلی بر تزویر آمریکا درباره حقوق بشر) برای حفاظت از رژیمهای منطقه نموده بود، حذف گردید. ابقای یکی از پاراگرافها که روابط آمریکای لاتین با اسرائیل را مورد انتقاد قرار داده بود، موجب بلند شدن صدای اعتراض از طرف کشورهای پرو، پاناما، بولیوی و آرژانتین گردید، سخنان آنها در متن گنجانده شد. در این متن هنوز هم از استقلال جزایر کارائیب فرانسه حمایت می‌گردد. ب: لحن بیانیه در مورد آسیای جنوب شرقی که بر دوستی و اعتماد دو جانبه ملل منطقه تأکید داشت، از دولتهای این منطقه خواسته است که بر اساس اصول نهضت غیرمتعهدها اختلافات خود را کنار بگذارند (که این اصول احتمالاً عدم مداخله و احترام به تمامیت ارضی می‌باشد). در این بیانیه پاراگرافی نیز آمده است که می‌توان آن را نوعی انتقاد از ویتنام دانست، چون کنفرانس ژنو پیرامون مسئله، آوارگان را یادآور می‌شود و از طرفین می‌خواهد که وظایف خود را انجام دهند. متن این بیانیه از کاهش تعداد مهاجرین غیرقانونی اظهار خشنودی کرده امیدوار است که برای پایان یافتن اینگونه مهاجرتها تلاشهایی انجام شود (که یک انتقاد ضمنی از ویتنام به شمار می‌رود).

ج: در مورد اقیانوس آرام نیز با ایجاد تغییرات زیاد در پیش‌نویس تهیه شده به وسیله کوبا، یک روش هماهنگتر اتخاذ شده است. تمام عبارات یک‌جانبه‌ای که در رابطه با آمریکا در بیانیه آمده بود حذف گردید، و به جای کلمات امپریالیست یا حضور نظامی آمریکا کلماتی چون مداخله یک ابرقدرت گنجانده شد. اکنون بیانیه خواستار خروج همه پایگاههای خارجی، واحدهای نظامی و پایگاههای پشتیبانی و غیره شده است، تا این منطقه بتواند با صلح و آرامش توأم گردد.

د: در مورد آفریقا نیز به کنفرانس کشورهای مشترک‌المنافع لوزاکا اشاره شد، که نمایندگان جبهه وطن پرست پیرامون آن توضیحاتی دادند. این بیانیه با تأکید اعلام داشت که نتایج مذاکرات قدرتها در صورتی حاصل خواهد شد که حاکمیت اکثریت واقعی و استقلال منطبق با قطعنامه‌های سازمان وحدت آفریقا، مجمع عمومی سازمان ملل و نهضت غیرمتعهدها ایجاد شده باشد. قطعنامه ۴۳۵ شورای امنیت سازمان ملل در رابطه با تلاش گروههای رابط غربی درباره نامیبیا نیز به طور مختصر مورد بحث قرار گرفت. سایر قسمتهای مربوط به بخش آفریقائی (پیش‌نویس) با تعدادی از هم‌پیمانان ما که نامشان در کنار نام ما به عنوان حمایت‌کنندگان از آفریقای جنوبی مشخص گردید، نسبتاً لحن خصمانه دارد. این هم‌پیمانان ما عبارتند از فرانسه، آلمان غربی، انگلیس، ایتالیا، بلژیک، کانادا، استرالیا، اسرائیل و ژاپن. این اجلاس تقاضای سازمان وحدت آفریقا را برای تشکیل یک کنفرانس در سال ۱۹۸۰ که نتیجه آن تحریم آفریقای جنوبی از نظر اقتصادی و دیگر موارد است، در خود درج نموده است.

ه: بخش مربوط به خاورمیانه ظاهراً از نظر منافع آمریکا اصلاً قابل پذیرش نمی‌باشد. محکومیت کمپ دیوید در بیانیه‌ای جدا از اعلامیه آمده و در آن خواسته شده است، که پیرامون عضویت مصر در کنفرانس وزرای غیرمتعهدها در سال ۱۹۸۱ گزارشی ارائه شود. اعراب تلاش زیادی بکار بردند تا مصر اخراج شود و این بیش از حد انتظار بود، ولی با تلاشهای آفریقاییها عضویت مصر بر سر جای خود باقی

مانده است. بنا به گزارشات رسیده بسیاری از رهبران آفریقایی در این زمینه با برگزاری جلسات شبانه طولانی تلاش زیادی به کار گرفتند. امیدواریم درباره خاورمیانه نیز لحن بیانیه عوض بشود.

و: بخش اقتصادی در تلگرام سپتامبر مطرح خواهد گردید.

۷- به طور خلاصه باید گفت که به خاطر تلاشهای واحدهای دیپلماتیک ما چند نکته نگران‌کننده که توسط نمایندگان مطرح شده بود، برطرف گردید. علاوه بر اینها، یوگسلاوی و دیگر محافظه‌کاران توانستند، تغییری در اتحاد بین غیرمتعهدها و شوروی که کاسترو خواستار آن بود پدید آورده، اصول نخست نهضت را جایگزین سازند.

۸- مهمترین مسئله‌ای که در دوره بعد از اجلاس باقی ماند این است که تاکتیکهای هراس‌انگیزی که کوبا در هاوانا به کار می‌برد تا چه حد می‌تواند کاسترو را به عنوان ریاست نهضت غیرمتعهدها که دچار تفرقه و خالی از نفوذ شده و دیگر نمی‌تواند به عنوان عنصری در سیاست خارجی کوبا مفید واقع شود، باقی نگاهدارد.

۹- برای تمام مخاطبهای اقدام‌گر. ما واحدهای شما را برای اقدام پیرامون این پیام انتخاب کرده‌ایم، چون می‌خواهیم در این مورد از نظریات هم‌پیمانان خود و کشورهای محافظه‌کار عضو نهضت غیرمتعهدها اطلاع حاصل نماییم. به هنگام اقدام طبق دستورالعمل ذیل باید یادآور شد که اهداف ما عبارتند از:

الف: به درک بهتر و بیشتری از مفاد و جواین کنفرانس (که به نظر آمریکا) در پشت درهای بسته انجام گرفته بود نائل آییم؛

ب: با کشورهای هم‌پیمان خود و نیز کشورهایی که عضو غیرمتعهدها نیستند، بتوانیم به یک ارزیابی مشترک دست یابیم.

ج: از نقش سازنده‌ای که بعضی از دولت‌ها در هاوانا ایفا کردند، مطلع شویم. ضمناً ما بلییم در این باره نظریات شما را نیز بدانیم؛

د: در مورد مواضع عمده نهضت غیرمتعهدها که با منافع آمریکا منافاتی ندارد، نگرانی ما را نشان دهید و در صورت لزوم از دولتهای میزبان بخواهید که به انتقاد از اعلامیه نهائی بپردازند.

ه: در مورد موضع کشورهای عضو در رابطه با اجلاس نهضت غیرمتعهدها در بعد از هاوانا، و نیز تلاش محافظه‌کاران در جهت محدود نمودن توانایی کاسترو در سوءاستفاده کردن از سمت خود به عنوان ریاست نهضت اطلاعاتی به دست آورید.

و: تا آنجا که امکان دارد میزان همبستگی کشورهای عضو نهضت غیرمتعهدها را به مواضع بیان شده در اعلامیه حاصله از اجلاس و رعایت آنها را در مناظرات مجمع عمومی سازمان ملل برای ما بیان نمائید. لازم نیست که از مقاصد دولتهای میزبان آگاه شوید.

۱۰- پس از دریافت گزارشات شما در نظر داریم در سیاست خود در قبال نهضت غیرمتعهدها تجدیدنظر کرده در صورت لزوم و در صورت مفید بودن از آن دسته از رهبران غیرمتعهدها که نسبت به سیاستهای آمریکا و خود آمریکا با لحن توهین‌آمیز برخورد کرده‌اند. ابراز ناراضی نماییم. ما نظرات سفارت واقع در کینگزتون را مطالعه کرده و در تلگرام سپتامبر به آن پاسخ خواهیم داد.

۱۱- به همین ترتیب با استفاده از راهنماییهایی که در پاراگراف آغازین این پیام آمد واحدها در

صورتی که مطمئن هستند که کار آنها هیچ گونه عکس‌العمل منفی را به همراه نخواهد داشت در موقعیتهای غیررسمی و یا رسمی که برای مطرح کردن مسائل دیگر برگزار شود، باید در دیدار با آن دسته از مقاماتی که در اجلاس نهضت غیرمتعهدها شرکت نموده‌اند، گفتگو نمایند. شما باید در مورد نظریات آنها درباره کنفرانس؛ آینده غیرمتعهدها به ریاست کوبا بیهوا؛ دموکراتیزه کردن اجلاس غیرمتعهدها به خصوص پس از کارهای کوبا بیهوا در هاوانا؛ و نقشی که دولت میزبان شما می‌خواهد در اجلاسهای آتی غیرمتعهدها ایفا نماید اطلاعاتی کسب نمایید. ما به خصوص مایل هستیم بدانیم روشهای محرکه و نتایج نهایی چگونه از جلسات کمیته حاصل شده‌اند. بسیار خوب خواهد بود، اگر بتوانید درباره کشورهایایی که به حمایت و یا مخالفت از نظریات و منافع آمریکا پرداخته‌اند، اطلاعاتی در اختیار ما قرار دهید.

۱۲- شما باید نشان‌دهنده نگرانی ما در رابطه با بخشهای مربوط به خاورمیانه، پورتوریکو، شمال و جنوب باشید و خاطر نشان سازید که این بخش و دیگر بخش‌ها و نیز نحوه برخورد بسیاری از گفتارها در اعلامیه نهائی نمی‌توانند سبب ایجاد تفاهم بین‌المللی و بالا بردن نفوذ نهضت غیرمتعهدها بشوند. همه مخاطبهای اقدام‌گر (به استثناء بخش خاور نزدیک) باید از دولتهای میزبان خود بخواهند که درباره مفاد این اعلامیه پیرامون خاورمیانه، پورتوریکو و صهیونیسم و نژادپرستی با حالتی انتقادآمیز برخورد نمایند. در صورتی که سفارتها لازم بدانند، می‌توانند در مورد نقشه دولتهای میزبان جهت انتقاد از سایر بخشهای اعلامیه نیز اطلاعاتی کسب نمایند. سرانجام باید اظهار نمایند که آمریکا در آینده نزدیک امیدوار است بتواند لحن مضر هاوانا را آنچنان تحت تسلط خود درآورد تا تمام تلاش خود را به حل مسالمت‌آمیز مسائل معطوف داشته، روابط اقتصادی جهانی را بالا ببرد.

۱۳- مخاطبهای اقدام‌کننده در صورت نیاز می‌توانند از ارزیابیهای مقدماتی آمریکا در پاراگرافهای ۸-۳ استفاده نمایند. عکس‌العملهای دولت میزبان خود را حداقل تا پایان وقت اداری سه‌شنبه ۲۰ سپتامبر گزارش نمایند. در صورتی که واحدها لازم بدانند می‌توانند جهت استخراج اطلاعات لازم پیرامون نتایج اجلاس از نکاتی که در بالا مطرح شده، استفاده نمایند. در صورتی که واحدهای دیپلماتیک مستقر در خاور نزدیک بتوانند در پایتختهای عربی اطلاعاتی در خاورمیانه و اخراج مصر به دست آورند، موجب امتنان ما خواهد گردید.

۱۴- با وقوف به این حقیقت که بسیاری از رهبران در حال مراجعت هنوز در حال سفر هستند، می‌دانیم که بعضی از مشورتهای در سطح بالا بعداً باید انجام شود. برای این کار اقدام خواهیم کرد، ولی برای ما بسیار ضروری است که درباره عکس‌العملهای اولیه اطلاعاتی به دست آوریم. راهنماییهای بیشتر برای واحدهای ویژه در ذیل می‌آید.

۱۵- برای دوبلین، نمایندگی آمریکا در ناتو، لندن، پاریس، بن، رم، لوکزامبورگ، لاهه، کپنهاگ، بروکسل، اوتاوا، توکیو، کانبرا، آتن، آنکارا، بخارست، مادرید، لیسبون، استکهلم، هلسینکی، وین، و برن. شما باید از نظرات دولت میزبان درباره نتایج کنفرانس و نتیجه حضور آنها در پایتختهای کشورهای نهضت غیرمتعهدها مطلع بشوید. برای ما جالب است که بدانیم که آیا آنها می‌خواهند درباره اجلاس بیانیه عمومی منتشر سازند و یا اینکه در سطح نمایندگی دیپلماتیک اجلاس اقدام نمایند. توکیو باید به تکرار قردادانی آمریکا از تلاشهای سونودا در آمریکای لاتین بپردازد. واحد مادرید نیز باید از تلاش اسپانیاییها در مورد آمریکای لاتین با بهبودی که در این زمینه فراهم آمده، قردادانی نماید. مادرید و لیسبون باید

درباره نظریات اسپانیاییها بعد از اجلاس هاوانا اطلاعاتی گردآوری نمایند. بن باید بداند که سفارت ما در آلمان غربی اطلاع داده که صدراعظم اشمیت از اینکه آلمان غربی در بخش آفریقای جنوبی مورد انتقاد واقع شده، بسیار عصبانی است. سفارتهای ما در دیگر کشورهای مورد انتقاد (به پاراگراف ۵ مراجعه شود) نیز شاید بخواهند از عکس العمل دولتهای میزبان خود مطلع شوند. لندن نیز باید از ارزیابی انگلیس از اجلاس نهضت غیرمتعهدها ما را باخبر سازد.

۱۶- برای بلگراد، شما باید احترام ما را نسبت به نقش رئیس جمهور تیتو در حراست از اصول اساسی غیرمتعهدها که منشاء الهام تیتو و دیگر مؤسسين غیرمتعهدها بوده است، مورد تأکید قرار دهید. و باید آنها را در جریان نگرانی ما بر سر نتایج ناراحت کننده‌ای که پیرامون خاورمیانه و دیگر مسائل به وجود آمده و نیز لحن شدیداً ضد آمریکایی بسیاری از گفتارها و اعلامیه نهائی قرار دهید. ببینید نظر یوگسلاوها درباره آینده نهضت غیرمتعهدها به ریاست کاسترو چیست. و سعی کنید به آنها تفهیم کنید که ما به تحلیل یوگسلاوها درباره کنفرانس هاوانا علاقه مند هستیم.

۱۷- برای دهلی نو: برداشت ما این بوده است که با وجود عدم ثبات سیاسی در دهلی نو هیئت نمایندگی هندی برخلاف انتظار نقش بسیار مفیدی را ایفا نموده است. با استفاده از تلگرام شماره ۲۴۰۳۴۱ می‌توانید مراتب امتنان ما را به میشر وزیر امور خارجه برسانید، ولی نگرانی آمریکا را از نحوه برخورد در بخش شمال و جنوب نیز خاطر نشان ساخته یادآور شوید که این لحن نمی‌تواند، به وجود آورنده پیشرفت و بهبود در وضع منطقه باشد.

۱۸- برای قاهره: از سفیر درخواست شد که به ملاقات با پطروس غالی پرداخته اعلام دارد که برخلاف مزاحمتهایی که در هاوانا فراهم شده بود مصر توانست از اخراج خود از نهضت غیرمتعهدها جلوگیری نماید. بهتر است نارضایتی ما را در مورد بخش خاورمیانه این اعلامیه که در آن به جای قرارداد صلح کمپ دیوید هیچ گونه راه حلی ارائه نشده است، نیز اعلام نمایید. از مقامات مصر به پرسید که آیا مایلند درباره بخش خاورمیانه همراه با آفریقایها به انتقاد بپردازند و دیگر اینکه ما هم مایل هستیم در زمینه دیپلماسی خود با آنها هماهنگی ایجاد نماییم. پاسخ مصر را سریعتر برای ما ارسال دارید. تلگرام سپتامبر شامل نظرات موسی (MUSSA) پیرامون آمریکا و نهضت غیرمتعهدهاست و لازم نیست که از آن نسخه برداری نمایید.

۱۹- برای پکن: سفارت باید سعی نماید نظرات و عقاید ما را با مقامات مهم امور خارجه در میان گذاشته، با استفاده از پاراگرافهای ۸-۳ اطلاعات لازم را در مورد عکس العمل چینی‌ها به دست آورند. ۲۰- برای داکار و ایبجان: مراتب قدردانی ما را به وزرای امور خارجه به خاطر حضور متهورانه‌شان در اجلاس و حمایت از اصول واقعی غیرمتعهدها و مواضع محافظه‌کارانه‌اش ابراز نمایید. مایل هستیم نظرات آنها را درباره آینده نهضت غیرمتعهدها و نقشی که در آینده ایفا خواهند کرد، بدانیم.

۲۱- برای لیما و بوئنوس آیرس: برای اطلاع شما. طبق اطلاع ما پرو و آرژانتین در این اجلاس نقشهای سازنده ایفا کرده‌اند، مایلیم نظر سفارت را نیز در این باره بدانیم. پایان برای اطلاع شما. پیرامون نظرات این دو کشور درباره اجلاس (به خصوص نیروی محرکه آمریکای لاتین)، آینده نهضت غیرمتعهدها و نقش آمریکای لاتین در نهضت اطلاعاتی برای ما ارسال نمایید. شما حتماً به انتقاد از بعضی از قسمتهای گردهمایی خواهید پرداخت و امیدواریم پورتوریکو و قسمت مربوط به آمریکای لاتین را نیز

در این بخش گنجانده باشید.

۲۲- برای پاناما: سفارت باید مراتب قدردانی ما را از نقش پاناماییها در هاوانا ابراز داشته نظر دولت پاناما را پیرامون اجلاس جو یا شود. شما نیز حتماً به انتقاد از بعضی از قسمتهای بیانیه خواهید پرداخت که امیدواریم پورتوریکو و قسمت مربوط برای آمریکای لاتین را نیز در این بخش گنجانده باشید.

۲۳- برای بوگوتا، سان خوزه، کاراکاس، لاپاز، برازیلیا، کیتو: ما مایل هستیم نظر دولتهای میزبان درباره اجلاس، آینده غیرمتعهدها، و آینده روابط آمریکای لاتین با نهضت غیرمتعهدها را بدانیم. شما نیز باید به انتقاد از بخش مربوط به پورتوریکو و آمریکای لاتین بپردازید. کاراکاس می تواند با استفاده از پاراگرافهای ۸- ۳ به توجیه نمایندگان IPU آمریکا بپردازد.

۲۴- برای دارالسلام و لاگوس: شما باید درباره ارزشیابی اجلاس آینده نهضت غیرمتعهدها و نقش آتی آفریقاییها در آن اطلاعاتی به دست آورید.

۲۵- برای کلمبو، اسلام آباد، و داکا: سفارتها باید درباره ارزیابی دولتهای میزبان درباره اجلاس اطلاعاتی تهیه نمایند.

۲۶- برای رانگون: شنیده ایم که برمه ایها می خواهند از نهضت غیرمتعهدها خارج شوند، در صورتی که در این مورد اطلاعاتی برای ما ارسال نمایید بسیار خوشحال خواهیم شد. ولی در صورتی که شما مورد سؤال قرار گرفتید نباید موضع خود را روشن سازید. و مراتب قدردانی ما را از زحمات وزیر امور خارجه در اتکاء به اصول واقعی غیرمتعهدها و مواضع محافظه کارانه به ایشان ابراز دارید.

۲۷- برای پایتخت آسیایی: بسیار جالب خواهد بود اگر بتوانید عکس العمل دولتهای میزبان را در رابطه با اجلاس، تأثیر مسائل دریایی مهمی که مطرح شده بود، طرحهای آنها برای ایفاء نقش در آینده نهضت غیرمتعهدها و یا انتقادات آنها برای ما ارسال نمایید. سفارت ما در سنگاپور مراتب قدردانی ما را نسبت به نقشی که وزیر امور خارجه به حمایت از محافظه کاران هاوانا ایفا کرده بود، به ایشان ابراز دارد. سفارت آمریکا در مانیل نیز پیرامون نظریات دولت فیلیپین در رابطه با نهضت غیرمتعهدها پس از هاوانا اطلاعاتی تهیه نماید و در پاسخ به شماره ۱۷۳۹۰ شما بهتر است از پاراگرافهای ۸- ۳ بالا استفاده نمایید. علاوه بر اینکه بر نکات مثبت داخل اعلامیه اشاره می کنید به جو ضد آمریکایی و ضد غربی حاکم بر نهضت در اجلاس هاوانا نیز اشاره ای بنمایید.

۲۸- برای امان، مسقط، خارطوم و موگادیشو: ببینید دولتهای میزبان تا چه حد از تاکتیکهای عربی در هاوانا حمایت می کنند.

۲۹- برای سئول: آیا کره ایها در نظر دارند از بخش مربوط به کره در اعلامیه که به سادگی به بیان مکرر موضع کره شمالی پرداخته است، انتقاد نمایند؟

۳۰- برای نمایندگی آمریکا در سازمان ملل: این وزارتخانه جهت آگاهی هیئت نمایندگی اطلاع می دهد که بهتر است از تحلیل نمایندگی آمریکا در سازمان ملل پیرامون تأثیر اجلاس نهضت غیرمتعهدها بر سی و چهارمین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل مطلع گردد. در پایان سی و چهارمین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل مایلیم از شما گزارشی دریافت نمایم که در آن از میزان انجام وظیفه اعضای غیرمتعهدها در دفاع از مواضع اجلاس در مجمع عمومی سازمان ملل سخن رفته باشد.

۳۱- برای باربادوس: می توانید پیرامون ارزیابی دولت باربادوس از اجلاس اطلاعاتی به دست

بیاورید، ولی این موضوع را به هیچ وجه با گرانا، دومنیکا، یا سنت لوشا در میان نگذارید. ونس

سند شماره (۳۲)

تاریخ: ۲۸ شهریور ۵۸
از: سفارت آمریکا در تهران شماره ۲۲۲
عطف به: وزارتخانه ۲۴۴۱۷۸
به: وزارت خارجه در واشنگتن دی - سی، فوری

موضوع: اجلاس جنبش غیرمتعهدها

- ۱ - (تمام متن خیلی محرمانه)
- ۲ - طی ملاقات با یزدی وزیر امور خارجه در ۱۸ سپتامبر، کاردار خواستار نظریات یزدی درباره نتایج اجلاس غیرمتعهدها در هاوانا شد.
- ۳ - در هنگام گفتگو، یزدی بر نقش مستقل ایران از جنبش غیرمتعهدها تأکید کرده گفت ایران از روش کوبا در اجلاس پیروی نخواهد کرد. یزدی به طور مختصر به مسائل جنبش غیرمتعهدها اشاره کرد، خصوصاً درباره تلاش ایران برای به تعلیق درآوردن عضویت مصر سخن گفت. وی گفت که اجلاس موافقتنامه کمپ دیوید را محکوم شمرده بود و توافق کرده بود که تا سال ۱۹۸۱ در مورد مصر تصمیمی اتخاذ ننماید. یزدی گفت که کامبوج نیز یکی دیگر از مسائل مهم مطروحه در اجلاس بود، که برای آن راه حلی پیدا نشد. وی بیان داشت که جنبش به محکوم کردن مداخله ویتنامیها در امور جنبش غیرمتعهدها پرداخت و اظهار داشت که درست است که نتیجه حاصله از مداخله ویتنامیها خوب بود، ولی اهداف ویتنام نمی تواند توجیه کننده وسایل آن کشور باشد.
- ۴ - یزدی گفت از اینکه توانسته بود جنبش غیرمتعهدها را با مساعدت خود غیر بلوکه نگاهدارد خوشحال است: به گفته وی مهمترین کمک ایران این بود که از جنبش خواست که از نظر «فرهنگی» غیر بلوکه باقی بماند. یزدی گفت بسیاری از اعضاء جنبش ضد امپریالیست هستند، ولی مانند غربیها فکر می کنند. بسیاری دیگر از آنها ضد شوروی هستند ولی مانند روسها فکر می کنند، و بسیاری از آنها ضد نژادپرستی هستند، ولی دارای تفکری نژادپرستانه هستند. وی گفت که نحوه تفکر و فرهنگ کشورهای غیرمتعهد باید به طور واقعی غیر بلوکه بشود.

سند شماره (۳۳)

تاریخ: ۲۹ شهریور ۵۸
از: دفتر حفاظت منافع آمریکا در هاوانا شماره ۸۵۸۲
رونوشت برای: وزارت خارجه، واشنگتن دی - سی.
نمایندگی آمریکا در سازمان ملل، نیویورک
عطف به: تهران ۱۰۰۴۹

موضوع: (خیلی محرمانه) وزیر امور خارجه ایران دکتر یزدی در اجلاس غیرمتعهدها در هاوانا

- ۱ - (تمام متن خیلی محرمانه است.)
- ۲ - متن سخنرانی وزیر امور خارجه ایران دکتر یزدی را که در گردهمایی عمومی جنبش غیرمتعهدها

ایراد شده بود، در اختیار نداریم. بخشی از سخنان یزدی در روزنامه حزب کمونیست کوبا به نام «گرانما» به چاپ رسیده است، ولی نمی‌توان آن را معادل کل سخنرانی وی دانسته و یا از نظر صحت برای آن اعتباری قائل شد. ولی هر چه باشد ما خطوط اصلی مطالب چاپ شده در «گرانما» را در ذیل می‌آوریم.

۳- یزدی با اعلام اینکه پیروزی نهائی مستضعفین حتمی است به «امپریالیسم آمریکا» بخاطر حمایت از «رژیم خونخوار» شاه حمله کرد. وی گفت، درست در زمانی که امپریالیستها از حقوق بشر سخن می‌رانند، شکنجه‌گران مردم به دریافت سلاح و کمکهای نظامی آمریکا ادامه می‌دهند.

۴- یزدی اظهار داشت که دولت وی از ساف و آزادی آفریقای جنوبی حمایت می‌کند و دیگر اینکه سیاست ایران بر «تساوی و صفات بشر دوستانه اسلام» متکی است. در ادامه سخنان خود وی گفت که از این نظر «فیدل کاسترو از هر مسلمان دیگری به اسلام نزدیکتر است» که البته این موضوع حتماً باعث خنده کاخ سفید گردیده است.

۵- علیرغم لحن ظاهراً تند مشهود در سخنان یزدی، دیگر ناظران دیپلماتیک در اینجا اظهار داشته‌اند که هیئت نمایندگی ایرانی را نمی‌توان به هیچوجه در زمره «آتشخواران اصلی» اجلاس به حساب آورد. یکی از اعضای هیئت نمایندگی ایران به مقام دفتر حفاظت منافع آمریکا در هاوانا گفت «این موضوع فقط جنبه یک گردهمایی اجتماعی دارد؛ در اینجا به هدفی دست یافته نخواهد شد، ولی همه به هنگام مراجعت از اینکه عقده خود را خالی کرده‌اند، خوشحال خواهند بود».

اسمیت

سند شماره (۳۴)

تاریخ: ۲ مهر ۵۸

از: سفارت آمریکا در منامه شماره ۱۹۱۵
به: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی.
رونوشت برای: سفارت آمریکا در ابوظبی، امان، دفتر حفاظت منافع آمریکا در بغداد، سفارت آمریکا در بیروت، قاهره، دمشق، طهران، دوحه، کنسولگری آمریکا در بیت المقدس، سفارت آمریکا در جدّه، کویت، لندن، مسقط،... ریاض، سفارت آمریکا در صنعا، تهران، تل آویو، تریپولی، دفتر نمایندگی آمریکا در نیویورک،... در بحرین، فرماندهی نیروی خاورمیانه، سرفرماندهی نیروهای آمریکا در اروپا، سرفرماندهی نیروی دریایی آمریکا در اروپا.

موضوع: بحث پیرامون اجلاس جنبش غیرمتعهدها توسط وزیر امور خارجه بحرین: رابطه بین

مسئله فلسطینیها و همکاری امنیتی منطقه‌ای در خلیج

۱- (تمام متن خیلی محرمانه است.)

۲- در ملاقات با معاون وزیر امور خارجه توینام در ۱۱ سپتامبر و در دیدار پرفسور ر. ک. رمضانی در ۱۵ سپتامبر، وزیر امور خارجه بحرین نظریات خود را پیرامون جنبش غیرمتعهدها برای ما ابراز نمود: (الف) با وجود اینکه مالزی و اندونزی در مورد برخی از مسائل موفق بودند، ولی روی هم رفته این کنفرانس میانه‌روها را با مشکلات زیادی روبرو ساخت. پس از کاسترو، فلسطینیها بزرگترین پیروزی را به دست آوردند.

(ب) کاسترو با استفاده از این تاکتیک که او بیش از عرفات، فلسطینی است خود را از انتقاد دور نگاه

داشت. پس از ایراد سخنرانی وی به طرفداری از فلسطینیها، هیچ یک از نمایندگان عربی در سیاستهای غیرمتعهدانه او شک و تردید بدل راه ندادند.

(ج) نشان دادن آمریکا به عنوان دشمن حقوق فلسطین سبب شد که هیچ یک از نمایندگان نتوانند در مورد هیچ مسئله‌ای از آمریکا حمایت نمایند. از طرف دیگر سامورا ماشل از موزامبیک می‌توانست از شوروی ستایش نموده مورد تشویق هم قرار گیرد. او حتی می‌توانست از مداخله کوبا در آفریقا نیز سخن بگوید و باز هم مورد تشویق قرار گیرد.

(د) اشتباه است اگر فکر کنیم که مصر در اجلاس حتی مقداری پیروزی به دست آورد. پطروس غالی کاملاً منزوی و مورد تحقیر قرار گرفت. همه نمایندگان به تحقیر مصر پرداختند و سادات را خائن به جنبشی که ناصر مبتکر آن بود، قلمداد کردند.

(ه) وزیر امور خارجه بحرین برای اولین بار با وزیر امور خارجه یزدی در کنفرانس ملاقات و گفتگو کرد. یزدی به وی اطمینان داد، که دولت کنونی ایران تمایل و یا قصد مداخله در امور بحرین را ندارد. در این ملاقات یزدی از نزاعهای درونی شریانه و وقت تلف کننده در هیئت حاکمه ایران سخن گفت. یزدی در بیانات خود کاملاً ضد آمریکایی می‌نمود. یزدی به وزیر امور خارجه گفت که بحرین باید به حمایت بیشتر از فلسطینیها بپردازد، ولی شیخ محمد خود را معذور دانست.

۳- اظهار نظر: نظریات وزیر امور خارجه به طور کلی حاکی از بدبینی بود. نمایان ساختن آمریکا به عنوان دشمن فلسطینیها می‌تواند، روحیه کشورهای جهان سوم را در برابر آمریکا تشکل ببخشد. وی از توینام پرسید، آیا آمریکا نمی‌تواند اعلام نماید که از خودمختاری فلسطینیها حمایت می‌کند؟

۴- وزیر امور خارجه در هر دو گفتگوی خود اظهار داشت با وجود اینکه بحرین خود را دوست دیرین آمریکا و غرب می‌داند، ولی نمی‌تواند در جو سیاسی حاضر مداخله مستقیم آمریکا و کمکهای او را در همکاری امنیتی منطقه خلیج پذیرا شود. امنیت خلیج و مسئله فلسطینیها به هم پیوسته است و تا زمانی که آمریکا مسئله دوم را حل نکرده یا مواضع خود را در قبال آن تغییر نداده باشد، برای بحرین و دیگر کشورهای خلیج (به استثناء عمان) پذیرش دخالت آمریکا در امنیت خلیج ممکن نیست. توینام در توضیح گفت، آمریکا در تلاش دستیابی به یک راه حل عادلانه است و خاطر نشان ساخت که برای تحقق آن زمان لازم است. وی از وزیر امور خارجه پرسید، آمریکا برای کمک به بحرین و کشورهای همجوار در جهت تأمین ثبات خود و خلیج با وجود تلاشهای حاضر می‌تواند چه کاری انجام دهد؟ وزیر امور خارجه در این مورد پاسخی نداد، ولی بار دیگر مسئله فلسطین را مرکز تمام مواضع درازمدت آمریکا در منطقه دانست.

سند شماره (۳۵)

از: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی. شماره ۲۵۲۴۹۹
به: مجمع گیرندگان مطالب مربوط به جنبش غیرمتعهدها
متن ذیل تکرار تلگرام قاهره ۱۹۴۲۹ است که به وزارت خارجه بلگراد، ژنو، هاوانا، دهلی نو، تل آویو،
نمایندگی آمریکا در سازمان ملل در ۳۰ شهریور فرستاده شد. ابتدای نقل قول از قاهره ۱۹۴۲۹ محرمانه
نسخه تصحیح شده (متن مرجع حذف گردید)
عطف به: وزار تخانه ۲۴۴۴۷۴

موضوع: مصر و اجلاس جنبش غیرمتعهدها

۱- (محرمانه) همان گونه که در تلگرام مرجع اشاره شد آنچه در ذیل می آید متن نامه وزیر امور خارجه
مصر پطروس غالی است، که در آن انتقادات مصر را از اجلاس جنبش غیرمتعهدها برای ریاست جنبش
یعنی کاسترو و دیگر اعضای غیرمتعهدها فرستاده و از دیگر اعضاء نیز خواستار انجام اقدامات مشابه
گردیده است.

۲ - (محرمانه آغاز متن).

عالیجناب:

در رابطه با ششمین کنفرانس خاتمه یافته اخیر سران کشوری و یا دولتی کشورهای غیرمتعهدها، مفتخرأ
یک نسخه از نامه ای را که برای رئیس جمهور فیدل کاسترو، ریاست کنفرانس مزبور ارسال داشته ام برای
شما نیز ارسال می نمایم، و بدین وسیله موضع جمهوری عربی مصر را در مورد پیشنهاد دفتر کنفرانس که
پس از مشاورتهای آمده در بیانیه دفتر هماهنگی غیرمتعهدها در کلمبو کنفرانس شماره ۶ بیانیه شماره ۲
اتخاذ گردیده و به وسیله ایشان این اتفاق نظر اعلام گردیده، ابراز نمایم. دولت مصر رأی اعلام شده را در
مورد بعضی از جنبه های مسئله خاورمیانه رد کرده، نسبت به روش غیرمعمولی و بی سابقه ای که در
بخشهای آخر کنفرانس در پیش گرفته شده بود اعتراض خود را اعلام می دارد.

می خواهم از این فرصت استفاده کرده احساسات خود را نسبت به موضعی که نمایندگان شما در
کنفرانس برای دفاع از سنت ها، اصول و اهداف عدم تعهد اتخاذ کرده بودند و کاملاً با روش، «پیشنهاد» و
اعلامیه ریاست جنبش مغایرت دارد، اعلام نمایم.

در خاتمه، خوشحال خواهیم شد اگر دولت جنابعالی در این رابطه به ارسال یک انتقاد رسمی برای
ریاست یا دبیر کل کنفرانس همت ورزد.

عالیجناب خواهشمند است، بهترین احترامات مرا بپذیرد.

پایان متن

پطروس غالی

۳- آغاز متن

آقای رئیس جمهور:

افتخار دارم که مطالب زیر را مورد توجه شما ریاست جنبش غیرمتعهدها قرار دهم:

عقیده دولت جمهوری عربی مصر بر این است که «پیشنهاد دفتر کنفرانس که پس از مشاورتهای» آمده در

بیانیه دفتر هماهنگی غیرمتعهدها در کلمبو / کنفرانس شماره ۶ / و بیانیه دوم، و بیانات جنابعالی در رابطه با اتخاذ آن در آخرین جلسه ششمین کنفرانس سران دولتی و کشوری کشورهای غیرمتعهد در نهم سپتامبر با اصول و اهداف غیر بلوکه بودن کاملاً مغایرت دارد. بنابراین اینجانب رد این پیشنهاد توسط دولت جمهوری عربی مصر را اعلام می‌دارم.

علاوه بر این دولت جمهوری عربی مصر مایل است مخالفت شدید خود را نسبت به روش غیر عادی و بی‌سابقه‌ای که متأسفانه در آخرین مراحل کنفرانس در پیش گرفته شده بود، ابراز نماید. چون این روش اصولاً با روشهای مورد قبول جهانیان که باید بین دو دولت حکمفرما باشد منافات دارد. چون اگر این روش تکرار شود بدون شک نتایج بسیار تأسف‌باری به بار آورده، وحدت اعضای جنبش غیرمتعهدها را خدشه‌دار خواهد کرد. عدم تعهد شکل گرفت و به وجود آمد، تا به حراست از حاکمیت و استقلال سیاسی اعضای خود بپردازد. کشورهای عضو جنبش غیرمتعهدها همیشه خواستار عدم مداخله در امور داخلی دیگران بوده‌اند. بنابراین این روش سرپیچی از اصول عالی‌ه عدم تعهد یعنی تجاوز به حاکمیت کشورهای عضو و مورد سؤال قرار دادن حق حاکمیت یک کشور در اتخاذ سیاستهای خارجی خود که بر طبق تمایل خلق خود از طریق نهادهایی که به طریق دموکراتیک انتخاب شده‌اند در پیش گرفته می‌شود، می‌باشد. دفتر کنفرانس به عملی مغایر با سنتهای عدم تعهد دست زده است و حقی را از آن خود دانسته است که بدون تردید خارج از حوزه استعداد و شایستگی آن است. چون دفتر کنفرانس یک ارگان سیاسی نیست. در نتیجه این دفتر حق ندارد بدون دریافت مجوز از طرف کنفرانس چنین مسئله‌ای را مد نظر قرار دهد، خصوصاً اینکه این موضوع در کمیته سیاسی در سطح وزیران مورد بحث و مناظر، قرار گرفته بود.

بعضی از جنبه‌های سیاست خارجی مصر دگرگون جلوه داده شد و به عنوان تخلف از اصول عدم تعهد تشریح گردید. قطعنامه ۲۴۲ شورای امنیت سازمان ملل اساس مورد قبول در تضاد اعراب و اسرائیل است و به شرایط این قطعنامه در کمال وفاداری پاسخ داده شده بود. بد نیست یادآور شوم که روش اتخاذ شده به وسیله مصر، طبق یادداشت سفیر جارینگ فرستاده ویژه دبیر کل در ۸ فوریه ۱۹۷۱ به مصر و اسرائیل کاملاً درست است. این روش همچنین توسط مجمع عمومی سازمان ملل به وسیله قطعنامه ۲۷۹۹ و ۲۹۴۹ نیز به وسیله سازمان وحدت آفریقا مورد قبول واقع گردید.

آقای رئیس‌جمهور، در خاتمه باید باز هم یادآور شوم که «پیشنهاد» اتخاذ شده، نوعی مداخله در امور داخلی مصر و تجاوز به حق حاکمیت این کشور است. و بنابراین سرپیچی آشکار از اصول و اهداف عدم تعهد به شمار می‌رود.

بر اساس همین دلایل دولت جمهوری عربی مصر به طور مؤکد روش در پیش گرفته شده و اتفاق نظر اعلام شده را در رابطه با «پیشنهاد» مذکور مردود اعلام می‌دارد. عالیجناب، خواهشمند است احترامات گرم مرا بپذیرید.

پایان متن

بطروس غالی

۴- (طبقه‌بندی نشده) این وزارتخانه بنا به مصلحت خود این متون را در اختیار دیگر واحدها نیز قرار خواهد داد.

کریستوفر

سند شماره (۳۶)

از: وزارت خارجه، واشنگتن دی - سی شماره ۲۵۵۴۷۱ تاریخ: ۶ مهر ۵۸
 به: تمام واحدهای دیپلماتیک به استثنای سفارت آمریکا در قاهره طبقه‌بندی: خیلی محرمانه
 عطف به: الف - وزارتخانه ۲۰۳۹۸۳، ب - وزارتخانه ۲۱۲۶۳۱ (به تمام گیرندگان ارسال نشده)
 موضوع: مذاکرات شمال و جنوب پس از اجلاس غیرمتعهدها و COW

۱ - (تمام متن خیلی محرمانه است).

۲ - خلاصه: از زمان ارسال مرجع الف، اجلاس غیرمتعهدها در هاوانا بیانیه‌ای رسمی صادر کرد و به وسیله آن خواستار آغاز مذاکرات جهانی گردید. این بیانیه به وسیله گروه ۷۷ به عنوان یک اقدام در جلسه ۱۵ - ۱۰ سپتامبر کمیته مجمع WHOLE عمومی سازمان ملل تصویب گردید، و سی و چهارمین مجمع عمومی سازمان ملل در مورد این پیشنهاد اقدام خواهد نمود. بنابراین همانگونه که در تلگرام مرجع ب پیش‌بینی شده بود، مذاکرات جهانی به عنوان یک عنصر مرکزی در استراتژی گروه ۷۷ در گفتگوی بین شمال و جنوب ظاهر گشته است. کمیته مطالعه و تحقیقات فنی سازمان ملل با آغازی ضعیف توانست به موفقیتی نسبتاً خوب دست یابد و آن این بود که توانست این احساس را در کشورهای کمتر پیشرفته و پیشرفته به وجود آورد که آنها بالاخره توانستند در مورد مسائل مورد نگرانی طرفین به نوعی تفاهم دست پیدا کنند. این نتیجه‌گیری سبب شد که ما به این فکر دست یابیم که برای پیشرفت در گفتگوهای شمال و جنوب باید بر پیشرفتهای عینی توجه داشته باشیم. اجلاس ۵ - ۲ اکتبر صندوق بین‌المللی پول یا بانک جهانی در بلگراد برای ششمین بار به تجدید منابع پولی مؤسسه عمران بین‌المللی خواهد پرداخت، که سرمایه کلی بانک و منابع مالی مورد نیاز برای کشورهای در حال پیشرفت افزایش می‌یابد. (پایان خلاصه).

۳ - سران دولتی و کشوری شرکت کننده در اجلاس ۶ - ۳ سپتامبر غیرمتعهدها به اتفاق آراء تصمیماتی را در زمینه بخش اقتصادی بیانیه هاوانا و قطعنامه‌های دیگر اتخاذ کردند که احتمالاً بر آینده گفتگوهای بین شمال و جنوب تأثیر خواهد گذاشت. شرکت‌کنندگان خصوصاً خواستار دور جدیدی از مذاکرات جهانی در زمینه همکاری بین‌المللی در رابطه با پیشرفت و عمران شده‌اند. آنها همچنین اظهار داشته‌اند که مذاکرات باید «اقدام‌گرانه بوده به یک روش کامل در مورد مسائل اصلی پرداخته و با مجاز دانستن مشارکت همگانی همزمان به مسائل مختلف نیز بپردازد». علاوه بر این خاطر نشان ساخته‌اند که: مذاکرات در چهارچوب سازمان ملل انجام گیرد؛ در یک محدوده زمانی مشخص به پایان برسد؛ و به مسائلی چون مواد خام، انرژی، تجارت، عمران و توسعه، پول و امور مالی بپردازد؛ و در اجرای استراتژی عمران بین‌المللی مشارکت نماید. قطعنامه جنبش غیرمتعهدها از کمیته WHOLE مجمع عمومی COW خواسته است که به عنوان کمیته تدارکاتی در دور جدید جهانی شرکت نماید و در مورد روشها، محدوده زمانی، و برنامه کار مربوط توصیه‌های خود را به مجمع عمومی سازمان ملل در سال ۱۹۸۰ تسلیم نماید.

۴ - اقدام‌گران اصلی جنبش غیرمتعهدها حمایت گروه ۷۷ را جلب کرده، خواستار تسلیم یک قطعنامه مشابه در اجلاس COW، ۱۵ - ۱۰ سپتامبر در نیویورک شدند. COW این پیشنهاد را با اکثر کشورهای صنعتی در میان گذاشت و درباره تأثیر آن بر مذاکرات کنونی پیشنهاد گروه ۷۷ اطلاعاتی تهیه نمود؛ همه آنها اذعان داشتند که تصمیم آنها در مورد این پیشنهاد بستگی به نظریات مقامات عالی‌رتبه در پایتختها

دارد. COW قطعنامه گروه ۷۷ پیرامون مذاکرات جهان را به مجمع عمومی سازمان ملل ارجاع نمود و آن را به عنوان یک اقدام مهم به رسمیت شناخت و توصیه نمود که آن را «به عنوان یک موضوع دارای اولویت» مورد ملاحظه قرار دهند.

۵- عنصر اصلی پیشنهاد گروه ۷۷، انرژی به عنوان موضوع مذاکرات بین‌المللی است. پس از اختتام کنفرانس بین‌المللی همکاری اقتصادی در اواسط ۱۹۷۷ اعضای اوپک به گروه ۷۷ اجازه ندادند، که پاسخگوی مباحثات جهانی انرژی باشد. ناراحتی و عصبانیت بعضی کشورهای تولیدکننده نفت و در حال پیشرفت در این رابطه به طور آشکار در کنفرانس پنجم تجارت و توسعه سازمان ملل برای اولین بار مطرح گردید. در گروه ۷۷ از کشورهای اوپک خواسته شد که به بحث پیرامون نحوه کمک به کشورهای تولیدکننده نفت و در حال پیشرفت پرداخته در مذاکرات شمال و جنوب انرژی را نیز وارد نمایند. چون کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل و الجزیره و ونزوئلا با حمایت از محدود ماندن عصبان کشورهای تولیدکننده نفت و در حال پیشرفت در مذاکرات جهانی نشان داده‌اند، که مانند سالهای ۷۷-۱۹۷۵ عمل می‌کنند که در آن کشورهای اوپک اصرار داشتند که موضوع انرژی در مذاکرات شمال و جنوب گنجانده شود تا کشورهای مصرف‌کننده پیشرفته و در حال پیشرفت موضع متحدی را علیه آنها اتخاذ نمایند.

۶- هنوز میزان موفقیت این تاکتیک روشن نشده است. ولی کشورهای واردکننده نفت در حال پیشرفت تحت تأثیر این مانور قرار نگرفته‌اند. در هاوانا، آنها اصرار داشتند که یک قطعنامه برای خودکفایی جمعی شمال و جنوب تدوین گردد، و در آخرین ساعات موفق نیز شدند که بر اساس این قطعنامه کشورهای صادرکننده نفت موظف هستند، در صورت کمبود نفت کشورهای واردکننده نفت در حال پیشرفت را در اولویت قرار دهند. کشورهای واردکننده نفت در حال پیشرفت امیدوارند که بتوانند در جلسه گروه ۷۷ در نیویورک که در ماه ژانویه قبل از اجلاس COW برگزار می‌شود، بتوانند از طرف کشورهای صادرکننده نفت ضمانت اجرائی برای خواستهای خود دریافت نمایند، تا بتوانند در صورت موافقت مجمع عمومی سازمان ملل با این کار به تشکیل طرحهای خود برای شرکت در مذاکرات جهانی بپردازند.

۷- البته کشورهای اوپک می‌توانند از طریق چند تن از اعضای گروه ۷۷ راههای دیگری را در پیش پای کشورهای واردکننده نفت در حال پیشرفت قرار دهند. که عبارتند از: (۱) اوپک می‌تواند یک نرخ‌گذاری دوگانه و یا طرحی کمکی برای کشورهای بسیار فقیر را اتخاذ نماید؛ (۲) و هر یک از اعضای اوپک با کشورهای غیرنفتی با نفوذ گروه ۷۷ جهت جلب موافقت آنها بر سر سیاست انرژی گروه ۷۷ تلاش خواهند کرد (مثلاً تقصیر را به گردن آن دسته از کشورهای مصرف‌کننده پیشرفته‌ای بیاندازند که صرفه‌جویی نمی‌کنند)؛ یا (۳) اینکه کشورهای اوپک میزان کمک دو جانبه یا چند جانبه خود را به کشورهای واردکننده نفت در حال پیشرفت افزایش دهند. در گذشته کشورهای اوپک مخالف نرخ‌گذاری دوگانه بودند، ولی اکنون گویا طرحی دلخواه را در این مورد با چند کشور اصلی در حال پیشرفت پیاده کرده‌اند. اطلاعات کافی را برای اینکه ببینیم هر یک از این موضوعات تا چه حد حمایت گروه‌های ۷۷ را به خود جلب کرده، در دست نداریم. بعضی از آنها ممکن است مغایر با منافع آمریکا و دیگر کشورهای صنعتی باشند.

۸- انرژی تنها موضوع مهم اقتصادی است که در مذاکرات شمال و جنوب تاکنون مطرح نشده بود، و

اهمیت آن آنقدر زیاد است که اقتصاد جهانی نمی‌تواند، آن را نادیده بگیرد. معذالک ما به این مذاکرات تن در نخواهیم داد، مگر اینکه نکته سازنده‌ای در آنها یافته باشیم. یک روش بین‌المللی که در نتیجه آن نفت کافی با قیمتی مناسب به فروش رسد مورد پسند ما نیز هست، ولی بعید است بتوان به آن دست یافت. یکی از روشهای سازنده این است که با استفاده از صنعت غرب و منابع مالی غرب و کشورهای اوپک منابع جایگزین انرژی را در کشورهای کمتر پیشرفته ایجاد نمود.

۹- آنچه که در پیشنهاد گروه ۷۷ برای دور جدید مذاکرات پیرامون همکاری اقتصادی برای عمران و توسعه جدید نیست، این است که این گروه مایل است انرژی را به مسائلی از قبیل تجارت، توسعه، مواد خام، پول و منابع مالی ربط دهد. با وجود اینکه ما اذعان داریم (مرجع ب) که این مسائل با یکدیگر ارتباط دارند ولی هر یک از آنها در مجامع دیگری که تخصص مربوطه را نیز دارا هستند، مورد بحث و بررسی می‌باشند. علاوه بر این، در مذاکرات استراتژی توسعه بین‌المللی آنها را در رابطه با هم مورد بحث قرار داده و می‌دهند، و ما نمی‌خواهیم که کار هیئتهای کنونی دوچندان شود. و نیز مایلیم هزینه‌های مالی و انسانی تشکیل هیئتهای جدید را نیز در نظر داشته باشیم، چون همان کار در حال دیگر باز هم ادامه خواهد یافت.

۱۰- در رابطه با پیشنهاد گروه ۷۷ برای چنین مذاکراتی، وزیر امور خارجه ونس در سخنان خود در مجمع عمومی سازمان ملل در ۲۴ سپتامبر بیان داشت که آمریکا حاضر است، در کمیته WHOLE برای تصمیم‌گیری پیرامون مؤثرترین راه برای انجام این مذاکرات شرکت نماید. وی گفت اولویت باید به مسائلی داده شود که نتیجه مسلم داشته باشند و نباید به تکرار کاری که در جای دیگر انجام می‌شود، منجر گردد.

۱۱- کنفرانس UNCSTAD موافقت کرد که یک صندوق پول در سازمان ملل در زمینه علوم و تکنولوژی پیشرفت تحت مدیریت برنامه توسعه و عمران سازمان ملل افتتاح گردد. این صندوق دارای اهدافی است که به کمک مالی داوطلبانه کمتر از ۲۵۰ میلیون دلار در ۲ سال نیاز ندارد. این کنفرانس به ایجاد یک کمیته میان حکومتی اقتصادی و اجتماعی به مجمع عمومی گزارش می‌دهد. ما فکر می‌کنیم که اجلاس کنونی مجمع عمومی سازمان ملل این کمیته و این صندوق پولی را مورد تصویب قرار خواهد داد. این کنفرانس در مورد نحوه استفاده از علم و تکنولوژی برای ایجاد پیشرفت در کشورهای در حال توسعه اتفاق نظر داشت، ولی در مورد انتقال تکنولوژی نتوانست تصمیمی اتخاذ نماید. طرفین نتایج حاصله از UNCSTAD را موفقیت‌آمیز و مثمر ثمر می‌دانند.

۱۲- اجلاسهای سالانه بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول در ۵-۲ اکتبر در بلگراد برگزار خواهد شد. مسائل مهم قابل بحث در بانک جهانی عبارت خواهد بود، از افزایش سرمایه کل بانک و تجدید وامهای مناسب برای ششمین بار و مؤسسه عمران و آبادانی بین‌المللی. بحث پیرامون افزایش سرمایه کلی بانک عبارت خواهد بود، از پیشنهادی که بر اساس آن سرمایه ۴۰ میلیون دلاری بانک به ۸۰ میلیون افزایش یابد، که البته مدیران آن را تصویب کرده و برای دریافت آرای رسمی به رؤسای بانک ارجاع داده‌اند.

رؤسای آمریکایی بانک تنها پس از موافقت کنگره آمریکا خواهند توانست این افزایش سرمایه کلی را تأیید نمایند. در ششمین اجلاس مؤسسه عمران و آبادانی بین‌المللی موضوع مورد بحث در بلگراد (و در مذاکرات ۹-۱۸ اکتبر در دوبرونیک) میزان افزایش مالی و سهم نسبی هر یک از کمک‌کنندگان خواهد بود. ظاهراً در مورد ارقامی از قبیل ۱۱/۵ تا ۱۲/۵ بلیون دلار توافق به دست خواهد آمد.

۱۳- انتظار نمی‌رود که صندوق بین‌المللی پول در بلگراد به مسائل مورد بحث شمال و جنوب به طور رسمی بپردازد. گروه ۲۴ برنامه‌ای را پیشنهاد کرده است که ممکن است در گروه ۷۷ در اجلاس وزیران بلگراد در ۲۹ سپتامبر، مورد بحث و تبادل نظر قرار گیرد. این برنامه ممکن است توسط دولتهای کشورهای کمتر پیشرفته در اجلاس سالانه صندوق بین‌المللی پول مطرح گردد. برنامه گروه ۲۴ شامل تقاضا برای در اختیار گذاشتن منابع مالی مورد نیاز میان دوره‌ای، و آزادسازی CFF و کاهش در شرایط برداشت از صندوق بین‌المللی پول می‌باشد. این مسائل در سال گذشته توسط مدیر اجرایی صندوق بین‌المللی پول مطرح گردید. در مورد شرایط راهنمایی‌هایی شد و CFF نیز آزاد گردید. بررسی شدید از صندوق بین‌المللی پول، ایجاد منابع مالی میان دوره‌ای را ضروری ندانست. کمیته صندوق بین‌المللی (متشکل از ۲۰ وزیر مالی - که ۱۰ تن از آنان از کشورهای پیشرفته بوده و ۱۰ تن دیگر از کشورهای کمتر پیشرفته) در ۳۰ سپتامبر در بلگراد جلسه تشکیل خواهند داد. یکی از مسائل مهم افزایش جریان مالی به کشورهای کمتر پیشرفته است. مدیریت صندوق بین‌المللی پول سه پیشنهاد را در رابطه با برنامه کار به کمیته عمران و توسعه تسلیم نمود، که نتیجه تجربه و تحلیل ستاد بانک و صندوق در مورد جریان منابع مالی به کشورهای کمتر توسعه یافته است. آنها مطابق عناصر موجود در برنامه گروه ۲۴ به منظور اقدام سریع در زمینه اصلاحیه‌های پولی می‌باشند.

۱۵- اولین این پیشنهادها این است که مدت برداشت مالی از ۸ به ۱۰ سال تغییر یابد. دومین پیشنهاد این است که حساسی افتتاح شود که کشورها بتوانند پول مورد نیاز خود را با بهره کمتر از آن برداشت نمایند. برداشتهای SFF باید با نرخ بهره نزدیکترین بازار ارزی بازگردانده شود. آمریکا از بررسی بیشتر هیئت مدیره صندوق پیرامون این مسئله حمایت می‌کند. سومین پیشنهاد این است که صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی بازسازی به همکاری با کشورهای نیز بپردازد که کمبود مالی دارند و از بانک بین‌المللی بازسازی و عمران بانکهای منطقه بخواهد که در برنامه‌های خود و معیارهایشان در واماها تجدیدنظر نمایند، آمریکا نیز مایل است در برنامه‌های بانک بین‌المللی بازسازی و عمران در همکاری با صندوق بین‌المللی پول افزایش حاصل شود، ولی نمی‌تواند برنامه واماها بانکهای منطقه‌ای را پیشنهاد نماید.

۱۶- آمریکا حامی قدرتمند کمیته عمران و توسعه است، با وجود اینکه مانند دیگران از عدم موفقیت این کمیته در زمینه بعضی از مسائل ناراضی هستیم، ولی امیدواریم که در آینده مفیدتر واقع گردد. ونس

سند شماره (۳۷)

تاریخ: ۶ مهر ۵۸
 از: وزارت خارجه، واشنگتن دی - سی. شماره ۲۵۵۵۶۵
 به: تمام واحدهای دیپلماتیک
 برای سفیر یا کاردار
 عطف به: الف - وزارتخانه ۲۲۳۲۷۳، ب - وزارتخانه ۲۳۶۶۴۳ (به تمام گیرندگان ارسال نشده)،
 ج - وزارتخانه ۲۵۰۳۹۲ (کانال راجر - به تمام گیرندگان ارسال نشده)
 موضوع: روابط کوبا و شوروی
 ۱ - سری (تمام متن، به استثنای پاراگرافهای ۷ - ۴ که طبقه‌بندی ندارد)

۲- ضمن آنکه به بررسی راه‌حلهای مختلف برای رسیدگی به مسئله وجود تیپ رزمی شوروی در کوبا ادامه می‌دهیم، ولی فکر می‌کنیم آشنایی اساسی تمام واحدها با وجود روابط بین کوبا و شوروی امر مهمی می‌باشد. اطلاعات مندرج در ذیل برای آگاهی شما فقط در این مرحله است. می‌توانید به تشخیص خود آن را در اختیار سایر اعضای هیئت نمایندگی قرار دهید. با آنکه از لحاظ فنی پاراگرافهای ۴ الی ۸ بدون طبقه‌بندی هستند، ولی واحدها باید آنها را به مثابه محرمانه به حساب آورند. به شما راهنمایی نمی‌کنیم که حالا از این اخبار برای هر کدام از مقاصد مطرح شده، در تلگرام مرجع الف استفاده کنید.

۳- تمام واحدهای منطقه‌ای: می‌دانیم که اخبار تهیه شده در ذیل احتمالاً فقط به مقدار جزئی تکمیل‌کننده آنچه در تلگرام مرجع ب، و در بعضی موارد، تلگرام مرجع ج و آنچه از کانالهای سیا ملاحظه کرده‌اید، در پاراگراف ۲ فوق به هیچ‌وجه نباید دستورالعملهایی را که در پاراگرافهای ب و ج دریافت داشته‌اید و تحت‌الشعاع قرار دهد.

۴- شروع قسمت بدون طبقه‌بندی. روابط کوبا و شوروی. وابستگی اقتصادی کوبا. --از ابتدای دهه ۱۹۶۰ وابستگی اقتصادی کوبا به اتحاد شوروی افزایش یافته است -- اما شدیدترین سیر وابستگی آن در چند سال گذشته بوده -- تا آنجا که اکنون اگر شوروی از کمک اقتصادی خود امتناع ورزد، سقوط چشمگیر فوری در فعالیت اقتصادی داخلی کوبا پیش خواهد آمد، به مدت حداقل چندین سال امکان رشد اقتصادی وجود نخواهد داشت، و کاهش اجباری، تندی در واردات ایجاد می‌شود و احتمالاً در پرداخت وامهای مختلف (غربی) ورشکستگی روی می‌دهد.

-- کمکهای جنسی بلاعوض شوروی به کوبا از سال ۱۹۷۵ سه برابر شده و فعلاً به سطح ۲/۷ میلیارد دلار در سال رسیده است. اگر مقایسه شود می‌بینیم که کمکهای بلاعوض شوروی به کوبا در فاصله ۱۹۷۰ -- ۱۹۶۰ کلاً به ۱ میلیارد دلار می‌رسد.

-- بزرگترین بخشهای این نوع کمک، قیمت مصنوعاً بالایی است که شوروی بابت شکر کوبا می‌پردازد (حدود پنج برابر قیمت جهانی فعلی) و قیمت نازلی است که کوبا بابت نفت شوروی می‌دهد -- که حدوداً دو سوم قیمت متوسط فعلی اوپک می‌باشد.

-- کوبا برای تأمین نفت خود تقریباً به طور انحصاری متکی به شوروی است، حتی بخش کوچکی را هم که ونزوئلا به موجب یک قرارداد مبادله چهارجانبه می‌دهد، از شوروی با قیمت تقلیل یافته خریداری می‌شود.

-- کل کمک شوروی در سال گذشته بالغ بر ۳ میلیارد دلار شده که تقریباً معادل یک چهارم درآمد سرانه کوبا می‌باشد، این کمک شامل سایر شکل‌های کمک اقتصادی (موازنه پرداختها و کمک عمرانی) می‌شود. (طی دهه ۱۹۶۰، موازنه پرداختها و کمک عمرانی شکل اصلی کمک اقتصادی شوروی بود، که در فاصله ۱۹۶۱ تا ۱۹۷۰ به خوبی از مبلغ کل ۲ میلیارد تجاوز نمود).

-- شورویها کشورهای اروپای شرقی را هم تحریک کرده به کوبا اعتبار خرید داده و در خرید شکر به طور بلاعوض کمک نمایند -- تا آنجا که اغلب بیش از آنچه واقعاً احتیاج داشته‌اند از کوبا شکر خریده‌اند. از سال ۱۹۶۰ ارزش این کمک بالغ بر ۱ میلیارد دلار شده است.

-- تقریباً سه چهارم صادرات کوبا به شوروی می‌رود، در حالی که ۶۰ درصد واردات کوبا از شوروی است -- و شامل اکثر مواد غذایی و نسبت بزرگی از کالاهای اساسی می‌شود.

-- کوبا عضو کامل CEMA می‌باشد؛ تنها کشورهای دیگر خارج پیمان ورشو که به طور کامل در CEMA شرکت دارند، مונگولیا و ویتنام می‌باشد.

-- از اواخر دهه ۱۹۶۰ مسکو از نفوذ اقتصادی خود به منظور تشویق برقراری اقتصاد و بازسازی سیاسی به سبک شوروی در خود کوبا استفاده نموده است.

۵- کمک نظامی: کوبا که تا سال ۱۹۷۵ بیشتر یک دریافت کننده غیرفعال - عطایای نظامی شوروی بوده، در سالهای اخیر تبدیل به یک متحد نظامی فعال شوروی شده است.

-- انتقالات تجهیزات نظامی شوروی به کوبا، که به طور متوسط در فاصله ۱۹۷۴ - ۱۹۶۹ سالانه ۱۰/۰۰۰ تن متریک بوده، در اواخر سال ۱۹۷۵ (تقریباً همزمان با دخالت کوبا در آنگولا) رو به تزاید گذاشت و اکنون حدود دو برابر مقدار داده شده در اوائل دهه ۱۹۷۰ می‌باشد.

-- خصوصیت منحصر به فرد انتقالات تسلیحاتی شوروی به کوبا این است که هیچ نشانه‌ای حاکی از اینکه کوبا بابت سلاحهای دریافتی خود مبلغیپردازد، وجود ندارد (برخلاف، مثلاً سایر دریافت کنندگان کمک نظامی شوروی از قبیل اتیوپی و لیبی که با آنها ترتیباتی برای بازپرداخت تثبیت شده، هرچند که گاهی اوقات از شرایط بسیار سهلی برخوردار دارند).

-- ارزش تسلیحات ارسالی از شوروی به کوبا از سال ۱۹۶۱ حداقل به مقدار ۱/۵ میلیارد دلار تخمین زده شده است.

-- انتقالات اخیر شامل سلاحهای پیشرفته تری بوده‌اند یعنی این تجهیزات: میگهای ۲۳، زیردریایی AN کلاس F (دیزل تهاجمی)، هلیکوپترهای تهاجمی MI-8، قایقهای گشتی OSAI مجهز به موشکهای هدایت شونده، دو قایق گشتی هیدروفویل TURY کلاس ASW-A و ۲۰ نقلیه باری - نیرو از نوع ۲۶ - AN، نقلیه‌های زرهی رزمی از نوع BMP، تانکهای T-۶۲، و توپهای ضدهوایی ZSU-۲۳/۴ اینها علاوه بر تسلیحاتی است که در ازای تجهیزات کوبایی ارسالی به آفریقا و تدارکات عادی انتقال یافته‌اند.

۶- هماهنگی نظامی:

-- یک تیپ از نیروهای زمینی شوروی متشکل از ۲۰۰۰ الی ۳۰۰۰ نفر و شامل عناصر زرهی، توپخانه، پیاده موتوری و همچنین ضدهوایی و پشتیبانیهای مختلف از حداقل چند سال گذشته در کوبا مستقر بوده است.

-- در مواقع مختلف طی سه سال گذشته خلبانهای شوروی، هواپیماهای نیروی هوایی کوبا را در مأموریتهای عملیاتی عادی پرواز داده‌اند.

-- کشتیهای نیروی دریایی شوروی طی مأموریتهای خود به منطقه کارائیب در بنادر و تسلیحات دریایی کوبا پهلو می‌گیرند، و تمرینهای مشترک با نیروهای دریایی و هوایی کوبا یکی از خصوصیات این مأموریتها بوده است.

-- هواپیمای شناسایی TU-۹۵ شوروی به طور متناوب از کوبا برمی‌خیزد تا بر آبهای اقیانوس آرام نظارت داشته باشد.

-- کوبا و اتحاد شوروی در عملیات نظامی در آنگولا، اتیوپی و سایر مناطق بطور صمیمی با هم همکاری داشته‌اند. در آنگولا، بخش بزرگی از تسلیحات مورد استفاده نیروهای زمینی کوبا تجهیزات تدارک شده از شوروی بوده که از کوبا حمل شده بودند. در اتیوپی، تقریباً تمام سلاحهای مورد استفاده

نیروهای کوبا را شوروی تدارک کرده بود و مستقیماً از شوروی حمل هوایی یا دریایی شده بود. -- هوایماهای ۶۵-IL به خلبانی روسها، رقم بزرگی از سربازان کوبایی را در سال ۱۹۷۵ به آنگولا پرواز دادند. چندین هزار سرباز کوبایی نیز با کشتیهای شوروی به اتیوپی حمل شدند. بسیاری از این نیروها ابتدا به اتحاد شوروی رفتند و بعد به کشتیهایی که از بنادر دریای سیاه حرکت کردند، انتقال یافتند. بیشتر هزینه‌های این انتقالات را ظاهراً شورویها پرداختند.

-- اگر چه در آنگولا سالهای ۱۹۷۶-۱۹۷۵ در صحنه مبارز و وظیفه کم‌نمودتری به عهده گرفتند، ولی در اتیوپی اوضاع کاملاً متفاوت بود. در آنجا برای اولین مرتبه، نیروهای هوایی و زمینی کوبا تحت فرماندهی کلی افسران ارتش شوروی جنگیدند. بخشی از هماهنگی عملیات نظامی مشترک در اتیوپی از طریق مشورت‌های سطح عالی همین مقامات کوبا و شوروی در مسکو، هاوانا و آدیس آبابا صورت گرفت. -- از سال ۱۹۷۷، تحت نظارت کلی شورویها مشاوران کوبایی و روس در تعلیم نیروهای زاپو (اتحاد خلقهای آفریقایی زیمبابوه) در زیمبابوه و آنگولا همکاری داشته‌اند.

-- به دنبال شیوع جنگ بین یمن شمالی و یمن جنوبی در فوریه ۱۹۷۹، هوایماهای شوروی حداقل چند صد نفر از نیروهای کوبایی را از اتیوپی به یمن حمل کردند و تعداد افراد نظامی کوبایی در آنجا را به ۱/۰۰۰ نفر رساندند. کوباییها خدمات پشتیبانی و امنیت پشت جبهه را تأمین نمودند و به نیروهای زمینی و هوایی یمن دموکراتیک در استفاده از تجهیزات شوروی راهنمایی می‌کردند، ما نتوانسته‌ایم گزارشهایی را که از تلفات کوباییها در میدان جنگ در طول مرز داده شده تأیید کنیم.)

۷- هماهنگی سیاسی:

-- قانون اساسی کوبا که در سال ۱۹۷۵ تصویب شد، حاوی یک عبارت در تمجید از اتحاد شوروی می‌باشد -- این خصوصیتی مشترک بین قوانین اساسی اکثر کشورهای اروپای شرقی است، اما با قانون اساسی هیچ کشور عضو جنبش غیرمتعهدا اشتراک ندارد (تا آنجا که ما اطلاع داریم).

-- در سالهای اخیر اهداف کوبا و شوروی به طور رو به تزایدی با یکدیگر مطابقت داشته‌اند. اقدامات سیاسی و همچنین نظامی کوبا در آفریقا و سایر مناطق جهان سوم در بسیاری از موارد آشکارا اهداف سیاست شوروی را پیش برده‌اند. فعالیت‌های مشترک ایندو از طریق مشورت‌هایی که بین مقامات عالی‌رتبه کوبا و شوروی در مسکو و گاهی اوقات در هاوانا صورت گرفته، هماهنگ شده‌اند.

-- شورویها از نفوذ خود برای شکل دادن به سیاست‌های کوبا در سایر زمینه‌ها نیز استفاده کرده‌اند. برای مثال، مسکو هاوانا را تحت فشار قرار داد، تا به فعالیت‌های انقلابی در نیمکره غربی توسط احزاب کمونیست محلی کمک برساند، به جای آنکه مستقیماً به سایر گروه‌های انقلابی که کمتر جزمی یا بیشتر رادیکال بوده‌اند کمک بدهد. در این هنگام کوباییها از حدود ۱۵ سازمان شورشگر در آمریکای لاتین حمایت می‌کنند.

-- کوبا با جدیت در جنبش غیرمتعهدا از منافع شوروی دفاع کرده و بدون شرمساری برای پیشبرد نظریه «اتحاد طبیعی» بین بلوک شوروی و جنبش غیرمتعهدا مبارزه کرده است. در حالی که این مطلب در اجلاس اخیر هاوانا بسیار چشمگیر بود، ولی حتی در اجلاس الجزیره در ۱۹۷۳ نیز در برابر نظریه «دوام‌پرسیسم» که الجزیره و سایرین عنوان کرده بودند، کاسترو با قوت از اتحاد شوروی دفاع کرد. -- در مجمع عمومی سازمان ملل، آراء کوبا چنان با منافع شوروی پیوسته است، که در چهار نوبت از

پنج مجمع عمومی کوبا در مورد مسائلی که عموماً مهمترین مسائل به حساب می‌آیند، بسیار بیش از کل اروپای شرقیها هماهنگ با شوروی رأی داده است. در فاصله ۱۹۷۸-۱۹۷۴، در مورد مسائل مهم مطرح شده در مجمع عمومی، آراء کوبا در ۸۶ درصد موارد با شوروی بوده است، در حالی که کل کشورهای اروپای شرقی فقط در ۵۷ درصد این موارد با شوروی رأی دادند. (پایان بخش بدون طبقه‌بندی).

۸- روابط آمریکا و کوبا، در اوائل ۱۹۷۷، دستگاه کارتر تلاش را برای بهبود روابط با کوبا شروع کرد. خصومت دو طرفه به تدریج جای خود را به تمایل مصلحت بینانه تری برای مذاکره پیرامون مسائل مورد اختلاف و اتخاذ گامهای کوچکی در جهت بهبود روابط بر اساس شناسایی محدودی از موجودیت یکدیگر داد. در سپتامبر ۱۹۷۷ ایالات متحده و کوبا دفاتر حفاظت منافع در پایتختهای یکدیگر دایر کردند. ایالات متحده ممنوعیت مسافرت آمریکاییها به کوبا را لغو کرد و از سرگیری پروازهای اجاره‌ای بین دو کشور را اجازه داد. در نوامبر ۱۹۷۸، کاسترو اعلام کرد قصد دارد اکثر زندانیان سیاسی کوبا را آزاد کند و به آنها اجازه دهد همراه خانواده‌هایشان کشور را ترک کنند. از زمان اعلام این قصد توسط کاسترو، کوبا بیش از ۲۴۰۰ زندانی سیاسی را آزاد کرده است. معذالک آنچه این تغییرات را تحت الشعاع قرار داده، ادامه حضور نظامی کوبا در آفریقا بوده، که هنوز حدود ۴۰/۰۰۰ نیروی نظامی کوبا در آنجا می‌باشند. ایالات متحده به کوبا تأکید کرده که در عادی‌سازی روابط فیما بین پیشرفت چشمگیری نمی‌تواند صورت گیرد، مگر آنکه در سیاست نظامی کوبا در آفریقا تغییری حاصل شود، و منجمله تعداد نیروها تقلیل یابد. با شروع رویدادهای اخیر در گرانادا و نیکاراگوئه ایالات متحده همچنان رفتار کوبا را تحت نظر خواهد داشت تا اطمینان یابد کوبا به سیاست پیشین قبل از دهه ۱۹۷۰ خود دایر بر «صدر انقلاب» در این نیمکره باز نمی‌گردد.

ونس

سند شماره (۳۸)

تاریخ: ۹ مهر ۵۸

طبقه‌بندی: سری

از: وزارت خارجه، واشنگتن دی - سی. شماره ۲۵۸۱۹۸ به: تمام واحدهای دیپلماتیک رونوشت برای: سفارت آمریکا در بلغراد، مادرید، رم، بریج تاون، پورت واسپاین، سانتادومینگو، پکن، جده، توکیو، کانبرا، ولینگتون، مکزیکو، کاراکاس، بوگوتا، پاناما، قاهره، تل‌آویو، نمایندگی آمریکا در سازمان ملل، دفتر حفاظت منافع آمریکا در هاوانا، سفارت آمریکا در مسکو، لندن، پاریس، بن، رم، نمایندگی آمریکا در ناتو، سفارت آمریکا در اتاوا، برازیلیا، بروکسل، کینهاک، آتن، لاهه، ریک‌یاویک، لوکزامبورگ، اسلو، لیسبون، آنکارا، امان، دوبلین، رم برای واتیکان

موضوع: بیانیه رئیس‌جمهور در مورد حضور نظامیان شوروی در کوبا

۱ - سفیر یا کاردار باید به استفاده از نکات زیر به توجیه مقامات مهم وزارت امور خارجه در مورد بیانات یکم اکتبر رئیس‌جمهور درباره تیپ رزمی شوروی در کوبا (تلگرام سپتامبر) پردازد. در حالی که نحوه توجیه به خودتان واگذار شده است، از شما خواسته می‌شود که فقط از نکات زیر استفاده نمایید.

آغاز متن

۱- این نیروی شوروی یک تیپ پیاده متشکل، آموزش دیده، فرماندهی شده و مسلح روسی است و بدون شک دارای استعداد های رزمی نیز هست. این واحد حداقل از سال ۱۹۷۶ یا پیشتر به صورت کنونی در کوبا مستقر بوده است.

۲- این تیپ برای آمریکا یک تهدید نظامی به شمار نمی آید. ولی از نظر ما مسئله ای بسیار مهم است و به بالا رفتن میزان تشنج در جزایر کارائیب و آمریکای مرکزی کمک کرده ترس بسیاری از کشورها را از نفوذ شوروی و کوبا افزایش می دهد. این نیرو بخشی از رابطه نزدیک نظامی شوروی و کوبا است و برای مسلح کردن کوبا به سلاح های مدرن به کار می رود، و نمی توان آن را از طرح وسیع تر شوروی در حمایت از مداخله مسلحانه کوبا در بخش های مختلف جهان جدا دانست.

۳- در سه هفته گذشته، مقامات آمریکا پیرامون این مسئله با مقامات برجسته شوروی به تفصیل بحث کرده اند. ما بیان داشته ایم که حضور یک واحد رزمی شوروی در کوبا موضوع مورد نگرانی ماست.

۴- شوروی این واحد را به عنوان یک واحد رزمی قبول ندارد. ولی، شورویها در رابطه با نگرانی های ما بیاناتی ایراد نموده اند:

-- واحد مورد نظر یک مرکز آموزشی بوده و بیش از آموزش دادن نمی تواند کاری انجام دهد؛
-- آنها در نظر ندارند وظایف یا موقعیت این مرکز آموزشی را تغییر دهند؛ و استنباط ما از این مسئله این است که آنها مایل نیستند، استعدادها و نیروی این واحد را افزایش دهند؛

-- پرسنل شوروی در کوبا به منزله تهدید نظامی علیه آمریکا و یا دیگر ملل نبوده و نخواهد بود؛
-- شورویها قرارداد ۱۹۷۲ را مورد تأیید دوباره قرار داده، قرارداد دوجانبه ۱۹۷۰ مبنی بر عدم وارد کردن سلاح های تهاجمی به کوبا را پای برجا اعلام کرده قول داده اند که در آینده نیز مفاد آن را در نظر داشته باشند. آمریکا نیز به سهم خود این قرارداد را تأیید می نماید.

۵- این اطمینانها از طرف مقامات عالی رتبه شوروی به آمریکا داده شده است. با وجود اینکه ما متقاعد هستیم که این واحد یک نیروی رزمی است، بیانات شوروی مبنی بر شرایط غیررزمی این واحد در آینده نیز حائز اهمیت است. آنها به وضوح پذیرفته اند که حضور یک واحد رزمی شوروی در کوبا موجبات نگرانی آمریکا و دیگر ملل را فراهم می آورد. ولی آمریکا نمی تواند فقط به این بیانات شوروی متکی باشد.

-- ما اطمینان می دهیم که هیچ یک از واحدهای شوروی در کوبا، به عنوان یک نیروی نظامی علیه امنیت آمریکا و دیگر ملل نیمکره غرب به کار نخواهند رفت. در صورتی که چنین خطری از طرف شوروی یا کوبا مشاهده شود، آمریکا نیز به تناسب دست به اقدام خواهد زد. (برای مخاطب های واقع در آمریکای لاتین: این سیاست شامل مسئولیتهای ما در سازمان کشورهای آمریکایی و معاهده ریواست. در شرایط جدید بیانیه رئیس جمهور کندی را که «ما اجازه نخواهیم داد که هیچ یک از نظامیان کوبا از جزیره کوبا جهت انجام اقدامات تهاجمی علیه کشورهای همجوار خارج شوند». مورد تأیید دوباره قرار می دهد.)

-- ما به احداث یک قرارگاه مشترک کارائیب در فلوریدا دست خواهیم زد؛ تا ظرفیت ما را از نظر کنترل و پاسخگویی سریع به هرگونه تجاوز نظامی در منطقه افزایش دهد.

-- ما عملیات نظامی خود در منطقه را افزایش خواهیم داد.
-- کمکهای اقتصادی خود به کشورهای کارائیب و آمریکای مرکزی را افزایش خواهیم داد تا آنها بتوانند با ناآرامیهایی که در نتیجه نیازهای برآورده نشده اقتصادی و اجتماعی به وجود می آید، مبارزه نمایند؛

-- ما تلاش خود را برای افزایش ظرفیت و استعداد خود در انتقال نیروی نظامی خود در سرتاسر جهان برای پاسخ گفتن به درخواست کمک دوستان و هم‌پیمانان خود سرعت خواهیم بخشید؛
-- ما ظرفیت و توانایی اطلاعاتی خود را برای نظارت بر فعالیتهای نظامی شوروی و کوبا در کوبا و دیگر نقاط جهان افزایش خواهیم داد.

۶- این گامها نشانگر تصمیم راسخ رئیس جمهور برای برقراری صلح، تقویت هم‌پیمانان و دفاع از منافع آمریکا می باشد. در همان حال رئیس جمهور اعلام می دارد که مسئله این تیپ نمی تواند دلیلی برای رجعت به جنگ سرد باشد. آمریکا همه تلاشهای خود را به کار خواهد برد تا قرارداد ۲ ساله سریعاً مورد تصویب قرار گیرد.

۷- هدف اقدام اعلام شده توسط رئیس جمهور در شب گذشته با اهداف ۲ کاملاً مطابقت دارد؛ و این هدف عبارت است از یک صلح عادلانه و پایدار در جهان. دولت آمریکا خواستار حمایت دولت شما از این اقدامات است. (پایان متن).
ونس

سند شماره (۳۹)

تاریخ: ۲۰ مهر ۵۸
از: وزارت خارجه، واشنگتن، دی - سی. شماره ۲۶۶۶۹۵
کسولگری آمریکا در مونترال
عطف به: الف - وزارتخانه ۲۲۳۲۷۳، ب - وزارتخانه ۲۳۶۶۴۳ (به تمام گیرندگان ارسال نشده)،
ج - وزارتخانه ۲۵۰۳۹۲ (کانال راجر - به تمام گیرندگان ارسال نشده)، د - وزارتخانه ۲۵۵۵۶۵
موضوع: روابط کوبا و شوروی

۱- سری - تمام متن

۲- وزارت خارجه از جوابهای صادقانه‌ای که نمایندگیهای دیپلماتیک به تلگرام مرجع «الف» دادند، تشکر می کند، بسیاری از واحدها پیشنهادهای مفید دادند، به زمینه‌هایی که در محل - منطقه نسبت به آنها نگرانی یا حساسیت ویژه ابراز می شود. اشاره کردند و رهنمودهای مفیدی برای راهنمایی تلاشهای ما در جهت افزودن بر آگاهی جهانی از جوانب روابط بین کوبا و شوروی اظهار نمودند.
۳- فعالیتی که رئیس آن در اینجا مشخص شده فقط یک جنبه از یک ابتکار وسیعتر ایالات متحده است که هدف آن عبارت است از:

الف: جلوگیری از تقویت نیروهای مسلح کوبا توسط شوروی

ب: مقابله با فعالیتهای خارجی سیاسی - نظامی کوبا که شوروی از آن پشتیبانی می کند و میل کوبا به استیل در جهان سوم می باشد. بسیاری از نمایندگیها ظرف چند هفته آینده دستورالعملهای دیگر اضافی در رابطه با این ابتکار دریافت خواهند کرد.

۴- کوشش ما برای «جنجال» پیرامون دامنه روابط بین کوبا و شوروی پنج عنصر اصلی خواهد داشت: -- (۱) تماسهای انتخابی و محتاطانه واحدها با چهره‌های اداری و وسایل ارتباط جمعی دولت میزبان و در جاهایی که بالقوه مفید باشد با همکاران دیپلمات خارجی؛

-- (۲) پشتیبانی آژانس ارتباطات جهانی، شامل تلکس نامه‌های متوالی و سایر مقالات برای استفاده به تشخیص هیئت نمایندگی، و به طور مقتضی، افزایش توجه به این موضوع در برنامه‌های صدای آمریکا؛ -- (۳) یک تلاش زمینه‌ای و پشتیبانی توسط مقامات دولت آمریکا که روی دامنه و تأثیرات تبانی شوروی / کوبا و «عدم تعهد» کوبا تأکید دارد؛

-- (۴) هماهنگی با سازمان سیا؛

-- (۵) درخواستی مبنی بر اینکه هر نمایندگی در تهیه گزارشهای خود توجه بیشتری به اخبار مربوط به روابط بین کوبا و شوروی نماید.

۵- تمام واحدهای دیپلماتیک در جمهوریهای آمریکای (لاتین) باید دستورالعملهای مندرج در این پیام را ادامه و تکمیل مرجع ب و ج به حساب آورند. لزومی ندارد که حرکات سیاسی دیپلماتیک تکرار شوند.

۶- رهنمودها، چنانچه فوقاً ذکر شد، اکثر هیئتها در جواب به تلگرام مرجع الف، به زمینه‌های خاصی که مورد حساسیت قرار داشتند یا ملاحظاتی که مستلزم رعایت احتیاط در اجرای این تلاش در کشورهای میزبان بودند اشاره کردند. بنابر این دلایل و به دلیل اینکه عملاً امکان نداشت که وزارتخانه به طور مؤثری این فعالیت را برای هر کشور به طور جداگانه سازمان دهد، تا حد معتناهی مصلحت‌بینی به عهده خود هیئتها واگذاشته شده است. با این وجود تمام هیئتها باید از این رهنمودها پیروی کنند:

و نظارت این کوشش باشد، و به طور نزدیک با سیا هماهنگی کند که تعداد آمریکاییهای درگیر خصوصاً در انتقال اخبار به مقامات دولت میزبان و سایرین، باید محدود باشد -- و در موارد کمی علاوه بر سفیر / کاردار، سیا، و به تشخیص سفراء کارمندان روابط عمومی از یک یا دو نفر تجاوز کند.

-- در کشورهایی که سیا هم‌اکنون نیز در این زمینه فعال است سفیر / کاردار باید در تعیین دامنه فعالیت «علنی» که رؤسش در اینجا مشخص شده، اطمینان حاصل کند، که یک فعالیت موجب تضعیف یا بی‌اعتباری فعالیت دیگر نمی‌شود.

-- هیئتهایی که در جواب به تلگرام مرجع «الف» استدلال کردند که در حال حاضر در کشورهای میزبان فعالیت جدیدی نباید سرگرفته شود و تمام نمایندگیهای آمریکا در سازمانهای جهانی، لزومی ندارد که در جواب به این تلگرام اقدامی اتخاذ کنند، مگر اقداماتی که در پاراگراف ۹ خواسته شده -- یعنی گزارش واکنش وسایل ارتباط جمعی محلی و انتشار مطالب در آنها -- و در پاراگراف ۱۲ -- یعنی گزارشگری کلی نمایندگی -- و پاراگراف ۱۸ خواسته شده است. موارد فوق به این شرط می‌باشند که در تلگرام جداگانه‌ای دستورالعمل دیگری داده نشود.

-- از جمله عواملی که روشن است نمایندگیها برای تعیین کارآمدترین نحوه اجرای این فعالیت لازم خواهند داشت که به دقت بسنجند، وضع روابط کشور میزبان با کوباییها و شورویهاست در کشورهایی که این روابط صمیمی می‌باشند و هر دو طرف آن را سودمند تشخیص می‌دهند، احتیاط ویژه‌ای باید مراعات شود. به همین ترتیب، نمایندگیها باید در به کارگیری اخبار مربوط به جوانبی از روابط کوبا و شوروی که

ممکن است به طور ناخواسته‌ای مشابه اقدامات آمریکا در کشور میزبان یا سایر کشورها به نظر بیاید، محتاط باشند.

۷- آژانس ارتباطات جهانی ایالات متحده، برای رعایت بیابیه مأموریتش از طرف رئیس جمهور، خود را درگیر فعالیتهایی که نسبتاً می‌توان آنها را مخفی دانست، نخواهد کرد.

۷- مبنای فعلی اخبار برای استفاده نمایندگیها در قسمت (۱) این فعالیت در پاراگراف‌های ۷-۴ تلگرام مرجع «د» به واحدها مخابره شد. با دریافت اخبار بیشتر، آنچه داده شده تکمیل خواهد شد. نمایندگیها باید این مطالب را با توجه به شرایط و نگرانیهای محلی یا منطقه‌ای جرح و تعدیل کنند. (برای مثال، بعضی از اطلاعات پاراگراف ۴ تلگرام مرجع «د» اگر در رابطه با مقامات یک کشور در حال توسعه که خود آن کشور خواهان کمک در شکل اعانه بلاعوض جنسی و دریافت نفت باقیمت‌های تقلیل یافته کمکی می‌باشد به کارگرفته شود، ممکن است مثمر ثمر نبوده و زیان آور باشد.) اگر اخبار راجع به موضوعات خاصی که به روابط بین کوبا و شوروی مربوط می‌شوند به طور خاصی به نمایندگی شما کمک می‌کند تا این فعالیت را تحقق بخشید و شما فکر می‌کنید که اخبار راجع به این موضوعات احتمالاً موجود می‌باشند، لطفاً به وزارتخانه اطلاع دهید. در جواب درخواستهای خاصی که تاکنون بعضی نمایندگیها تسلیم کرده‌اند اخبار مربوط به شرط موجود بودن یا به محض دریافت، در اختیار گذارده خواهد شد.

۸- اقدام درخواستی - قسمت (۱). به استثنای نمایندگیهایی که در بند سوم پاراگراف ۶ به آنها اشاره شد، (بقیه) نمایندگیها باید تصمیم بگیرند به چه کسی اخبار را منتقل کنند و از اولین فرصت مناسب برای این کار استفاده نمایند. تماس با مقامات دولت میزبان می‌تواند به هر صورتی که به نظر شما بیشترین تأثیر را دارد باشد.

۹- اقدام درخواستی - قسمت (۲). آژانس ارتباطات جهانی در تلکس نامه‌های خود اظهارات رسمی، سخنرانیها و مصاحباتی را که با مقامات دولت آمریکا در رابطه با موضوعات هدف این فعالیت صورت می‌گیرند گزارش خواهد کرد، تا با تشخیص نمایندگی مورد استفاده قرار گیرد. سرویس مطبوعاتی و انتشاراتی این آژانس نوشته‌های مناسبی را که در نشریات و روزنامه‌های آمریکا و خارج انتشار می‌یابند شناسایی خواهد کرد، و متون آنها را از طریق تلکس نامه یا پست سیاسی ارسال خواهد کرد. به علاوه از نشریاتی که هر یک از نمایندگیها حق اشتراک می‌پردازند، سرویس دیده‌بان مقالات آژانس ارتباطات جهانی ایالات متحده به طور مستمر نوشته‌هایی را ارائه خواهد نمود که می‌توان در آن واحد از آنها نسخه برداری کرد و با تشخیص نمایندگی آنها را توزیع نمود، در جای مقتضی خود، تلکس نامه آژانس ارتباطات جهانی ایالات متحده بر اساس اخبار روز و مستند، مقالاتی را به عنوان زمینه تهیه خواهد کرد و در مواقعی که امکان پذیر باشد آنها را مناسب مسائل و نگرانیهای خاص منطقه‌ای جرح و تعدیل خواهد نمود. در هنگام تصمیم‌گیری در این مورد که چگونه و به چه کسانی این مقالات ارائه شود، نمایندگیها باید مقررات «کشور ثالث» و سایر مقررات احتمالی کشور میزبان در مورد انتشار عمومی مقالات توسط سفارتخانه‌ها را مد نظر داشته باشند. نمایندگیها باید خصوصاً منتظر و مراقب مقالاتی در مطبوعات کشور میزبان باشند، که به تاکتیکهای کوبا در جنبش غیرمتعهدها و سایر موضوعاتی راجع به روابط بین کوبا و شوروی مربوط می‌شوند و برای توزیع احتمالی آن به سایر نمایندگیهای علاقه‌مند و استفاده آنها، چنین مقالاتی را هر چه زودتر به وزارتخانه (برای S/P و اداره اطلاعات و پژوهشها)

بفرستند. به علاوه آژانس ارتباطات جهانی باید هرگونه یادداشت سردبیری یا گزارش مطبوعاتی قابل ملاحظه را از طریق کانالهای عادی آمریکا و سایر تولیدات وسایل جمعی که برای گزارش واکنش و سائل جمعی دارد اطلاع دهد، تا احتمالاً در برنامه‌های صدای آژانس مورد استفاده قرار گیرد. آژانس ارتباطات باید گزارشهای خود را برای PGM / RC صدای آمریکا توزیع کند و به وزارتخانه (برای توزیع به S/P و اداره اطلاعات و پژوهشها) بفرستد. در برنامه‌های صدای آمریکا گزارشهای مستمری از اخبار جدید مربوط به این موضوع گنجانده خواهد شد و تأکید روی اظهارات رسمی ایالات متحده خواهد بود و در جاهای مناسب تفسیرهایی در تأیید سیاستهای رسمی داده می‌شود.

۱۰ - اظهارات رسمی دولت آمریکا و زمینه‌چینی برای روزنامه‌نگاران: بسیاری از نمایندگیها خاطر نشان ساختند که وسایل جمعی کشور میزبان نسبت به چ: مجدد مقالات اخذ شده از مطبوعات غربی و تلکس نامه‌ها در مقایسه با سایر منابع، استقبال بسیار بیشتری به عمل می‌آورند. ما توقع داریم که در گزارشهای مطبوعاتی و تلکس از اظهارات رسمی دولت آمریکا در آتیه و از زمینه‌چینی وزارتخانه برای روزنامه‌نگاران درباره این موضوع به عنوان مبنایی برای این مقالات استفاده شود.

۱۱ - بررسی جوانبی از کل فعالیت که به سیا مربوط می‌شوند، از کانالهای خودشان فرستاده خواهد

شد.

۱۲ - گزارشگری نمایندگیها، نمایندگیها باید فوراً شروع به تمرکز بیشتری روی هرگونه نشانه همکاری کوبا و شوروی، فعالیت مشترک و غیره اعم از اینکه مستقیماً به کشور میزبان مربوط باشد یا نباشد، بنمایند. آنچه بیش از همه مورد علاقه است شواهد حاکی از فعالیت کوبا به دستور، یا تحت راهنمایی شورویهاست. شواهد حاکی از مشابهت مواضع اتخاذ شده و تاکتیکهای به کار گرفته شده، در سازمانهای جهانی نیز مفید می‌باشد.

۱۳ - راهنماییهای بیشتر در انتقال اخبار مندرج در تلگرام مرجع «د» به افراد مختلف نمایندگیها باید به اظهارات ۱ اکتبر رئیس جمهور درباره حضور یک تیپ‌رزمی شوروی در کوبا به عنوان بیان محکمی از نگرانی ما در مورد روابط در حال توسعه کوبا و شوروی و تصمیم ما به اتخاذ اقدامات مناسب برای دفاع از منافع ایالات متحده که به این ترتیب تهدید شده، رجوع کنند. در صورت لزوم پاراگراف ۸ تلگرام مرجع «د» شرح خلاصه‌ای از وضع فعلی روابط آمریکا و کوبا برای استفاده نمایندگیها در اختیار می‌گذارد. به علاوه، در قبال تقاضاهای مختلفی که ممکن است در انتقال اخبار مربوط به روابط کوبا و شوروی به افراد مختلف روبرو شوید، در پاراگرافهای ۱۷ - ۱۴ ذیل نکاتی برای گفتگو و تشریح درج شده تا نمایندگیها به طور لازم و در صورتی که خواستند با جرح و تعدیل استفاده کنند.

۱۴ - ادعا: وابستگی کوبا به اتحاد شوروی بیشتر در نتیجه انزوای «اجباری» آن توسط ایالات متحده و تعدادی از همسایگان آمریکای لاتین کوبا می‌باشد.

جواب:

- - سیاست ایالات متحده در قبال کوبا در بعد از ۱۹۵۹ در واقع با تأثیر این عوامل شکل گرفت: مجموعه تحریکاتی که دولت کاسترو به عمل آورد شامل موارد نقض حقوق بشر، اخراج یا فراری دادن اکثر دموکراتهایی که در اولین دولت کاسترو در ۱۹۵۹ شرکت داشتند، مصادره بدون بازپرداخت معادل دو میلیارد دلار از اموال ایالات متحده، تشدید یکنواخت انتقادهای کاسترو از آمریکا، و حمایت وی از

انقلاب خشونت‌آمیز در نیمکره غربی پس از ۱۹۶۰.

-- پاسخ ایالات متحده به اقدامات کاسترو بدون همراهی نبود هر چه باشد، دولت‌های دیگر آمریکای لاتین اهداف اصلی کوشش‌های کاسترو برای براندازی بودند. قطعنامه سازمان کشورهای آمریکای لاتین که در سال ۱۹۶۴ صادر شد، حکم می‌کرد که کشورهای عضو به تمام روابط دیپلماتیک و تجاری خود با کوبا خاتمه دهند. و تمام کشورهای عضو به استثنای مکزیکو آن را اجرا کردند.

-- به هر حال با توانایی کوبا به اینکه عملاً هر محصولی را که تا سال ۱۹۶۲ از آمریکا می‌خرید از اروپای غربی یا ژاپن به دست آورد تأثیرات حتی این «انزوا» نیز تخفیف یافت.

-- کاسترو داشتن یک موضع خصمانه نسبت به ایالات متحده را برای نیل به مقاصد سیاسی داخلی فوق‌العاده مفید دانست، قطع رابطه با ایالات متحده را گام مهمی برای «انقلاب» کوبا معرفی کرد و در حالی که شاید بتوان در اصل و ریشه تعهد مارکسیستی کاسترو تردید داشت، ولی او چندان تلاشی در جهت آشکار کردن استقبال خود از داشتن روابط نزدیک با اتحاد شوروی ننمود.

-- قطع نظر از اعتباری که شخص ممکن است تمایل داشته باشد برای نظریه «انزوا» قائل شود تا کشش اولیه کاسترو به طرف اتحاد شوروی را توجیه کند، با این استدلال نمی‌توان رشد سریع روابط کوبا و شوروی در فاصله حدود چهار سال گذشته، یا تشدید عمده فعالیت نظامی خارجی کوبا با حمایت شوروی در طی این مدت را توجیه نمود. طی دو سال و نیم از این مدت دستگاه کارتر فعالانه تلاش کرده به روابط آمریکا و کوبا بهبود بخشد.

۱۵- ادعا: روابط شوروی با کوبا (یا حداقل جوانب مختلف آن) ماهیتاً با روابط نزدیک بین ایالات متحده و تعدادی از کشورها تفاوت ندارند.

جواب:

-- تقریباً در هر حوزه فعالیت جهانی، سیاستها و مواضع کوبا و شوروی موازی، تقویت‌کننده یکدیگر و یا با هماهنگی نزدیک می‌باشند. روابط ایالات متحده با هیچ کشوری منجمله نزدیکترین متحدین پیمانی ما، این اندازه تفاوت را نشان نمی‌دهد.

-- در زمینه تجارت باید گفت، تجارت با آمریکا شاید برای کشورهای معدودی از لحاظ درصد، به اندازه تجارت کوبا با اتحاد شوروی باشد، با این همه ماهیت تجارت ایالات متحده با این کشورها، مضامینی که این تجارت برای سایر جوانب روابطمان با آنها در بردارد، اساساً با تجارت شوروی - کوبا متفاوت است. تجارت خارجی شوروی در مرکز تعیین می‌شود و در جهت مقاصد بارز سیاسی یا سیاسی نظامی تأمین می‌شود -- چنانکه مورد کوبا از این قبیل است. برعکس، تجارت ایالات متحده، عمدتاً تحت تأثیر نیروهای بازار جهانی تعیین می‌شود.

-- در زمینه کمک عمرانی، شورویها اکثر این کمک عمرانی (یا آنچه آنها شاید ادعا کنند کمک عمرانی نام دارد) را به طور دوجانبه فراهم می‌کنند تا مقاصد سیاسی خود را پیش ببرند. ایالات متحده قسمت اعظم کمک عمرانی خود را از طریق نهادهای چندجانبه فراهم می‌کند، که این کار به طور جدی امکان اینکه کمک دارای جهت‌گیری «سیاسی» باشد را تقلیل می‌دهد.

-- بیشتر افزایشی که در کمک اقتصادی شوروی به کوبا در سالهای اخیر یعنی در کمکهای پر حجم بلاعوض جنسی بوده، تأثیرش جاروجنجال تبلیغاتی پیرامون تنوع در اقتصاد کوبا و عمیقتر کردن روابط

وابستگی بوده است. در واقع، علیرغم کمک مسکو، امروزه کوبا همانقدر وابسته به یک اقتصاد تک‌محصولی - یعنی تولید شکر، است که پیش از انقلاب بود.

-- در زمینه کمک نظامی، ایالات متحده این کمکها را همراه با یک حکم واضح کنگره دایر بر ممنوعیت استفاده از آنها برای مقاصد تهاجمی فراهم می‌کند. نه تنها کمکهای نظامی شوروی بدون چنین ممنوعیتی داده می‌شوند، بلکه در اکثر اوقات در اختیار کشورهای هم‌قرار می‌گیرند که استفاده احتمالی آنها برای مقاصد نظامی یک نتیجه از پیش معلوم شده است.

-- فی‌الجمله اینکه دامنه و عمق روابط کوبا و شوروی و هماهنگی نزدیک خط مشی‌های سیاسی و نظامی خارجی با آن طرفداری شدید خود از اعمال فشار مستقیم، منحصر به فرد می‌باشد.

۱۶- ادعا: کشورهای دیگری، تحت نفوذ ایالات متحده منافع جهانی آمریکا در زمینه‌های نظامی و غیرنظامی را در مناطق ثالث تأمین کرده‌اند.

جواب:

-- کوبا بیهوا با حمایت شوروی، بخش قابل ملاحظه‌ای از نیروهای خوب خود را درگیر کشمکشهای متعددی کرده‌اند، که میخيله انسان نمی‌تواند تصور کند به منافع امنیتی کوبا مربوط می‌شده‌اند. در چند مورد حتی پس از «پیروزی» رژیم با جناح سیاسی که از آن حمایت می‌کردند و مدت متناسبی برای استقرار ثبات، نیروهای کوبایی تحت‌الحمايه شوروی فراخوانده یا تقلیل داده نشده‌اند. در هر یک از مراتب مذکور، تباری شوروی و کوبا در فعالیتهای نظامی خارجی به طور ریشه‌ای از هرگونه همکاری ایالات متحده یا متحدینش با سایر کشورهای مناطق ثالث تفاوت داشته است.

-- دخالت نظامی کوبا - شوروی در دعوای منطقه‌ای یا محلی در اکثر اوقات (الف) اوضاع را وخیمتر کرده، (ب) مانع کوششهای سازمانهای منطقه‌ای یا دیگران برای حل و فصل اوضاع از طرق صلح‌آمیز شده، اگر نگوییم که آنها را بازداشته و (ج) سطح عمومی هراس و نگرانی در منطقه را بالا برده است، خصوصاً این معنا که سلاحها و نیروهای خارجی برای تعیین نتیجه سایر دعوای منطقه‌ای امکان دارد به کار گرفته شود، یا خواهد شد.

-- وابستگی کوبا به اتحاد شوروی اکنون آنقدر زیاد است که در توانایی آن به ایجاد کاهشی چشمگیر در نمودار فعالیت نظامی خارجی با پشتیبانی شوروی تردید می‌انگیزد. (برای اطلاع شما: در حالی که ایالات متحده همانا نیروهای مراکشی را در سال ۱۹۷۸ به زئیر انتقال داد تا به آن کشور کمک کند و تهاجم نظامی را که سررشته آن در آنگولا بود دفع نماید، با این همه این نیروها سریعاً در یک نیروی چند ملیتی حافظ صلح که به درخواست زئیر تشکیل شدند ادغام شدند و پس از مدت نسبتاً کوتاهی خارج گردیدند.)

۱۷- ادعا: با آنکه احتمال دارد در کوبا نیروهای رزمی شوروی حضور داشته باشند، ولی خود ایالات متحده نیروهایی در نزدیکی مرزهای شوروی دارد.

جواب:

-- گرچه ایالات متحده در هیچ کشوری که واقعاً مجاور اتحاد شوروی باشد، قوای رزمی متشکل ندارد، ولی در جنوب ژاپن نیروهای هوایی و زمینی آمریکا حاضر می‌باشند.

برای مثال، ایالات متحده مستشاران / کارشناسان هم در ترکیه دارد، اما نه ژاپن نه ترکیه خود را غیر متعهد وانمود نمی‌کنند، چه رسد به اینکه شایستگی رهبری جنبش غیر متعهدها را داشته باشند -- چنانچه کوبا

وانمود می‌کند.

۱۸ - تمام نمایندگیها باید تا ۲۴ آبان درباره کارهایی که در جواب به این دستورالعملها کرده‌اند و درباره واکنشهای اولیه نسبت به این کوشش و نتایج آن در صورتی که به چشم خورد، به وزارتخانه (برای S/P و اداره اطلاعات و پژوهشها) گزارش کنند. جوابهای «منفی» از نمایندگیهایی که در بند سوم پاراگراف ۶ ذکر شدند نیز درخواست می‌شود.

برای سفیر یا کاردار

ژنو برای نمایندگی آمریکا در دفتر اروپایی سازمان ملل و سایر سازمانهای جهانی.

وین برای نمایندگی آمریکا در IAEA و نمایندگی آمریکا در UNIDO

مونترال فقط برای نمایندگی آمریکا در ICAO

پاریس برای نمایندگی آمریکا در یونسکو

رم برای دفتر نماینده آمریکا در FAO

نایروبی برای دفتر نمایندگی آمریکا در UNEP

تاریخ: ۲۴ مهر ۵۸

از: وزارت خارجه واشنگتن دی - سی. شماره ۲۶۹۶۷۸
عطف به: وزارتخانه ۲۶۶۶۹۵

موضوع: روابط کوبا و شوروی

لطفاً در تلگرام مرجع پاراگراف ۱۴، بند چهارم، خطوط ۵ تا ۷ را به این نحو تصحیح فرمائید. «... او تلاش چندانی برای مخفی کردن استقبال خود از روابط نزدیک با اتحاد شوروی به عمل نیاورد.»

سند شماره (۴۰)

از: نمایندگی آمریکا در سازمان ملل، نیویورک شماره ۴۳۳۷ تاریخ: ۲۰ مهر ۵۸

به: وزارت خارجه، واشنگتن دی - سی.
رونوشت برای: سفارت آمریکا در امان، ابوظبی، الجزیره، دفتر حفاظت منافع آمریکا در بغداد، سفارت آمریکا در پکن، بیروت، قاهره، داکا، داکار، دمشق، جیبوتی، دوحه، دفتر حفاظت منافع در هاوانا، کنسولگری آمریکا در بیت المقدس، سفارت آمریکا در جده، خارطوم، کینگزتون، کویت، لاگوس، لاپاز، لیبرویل، لیسبون، لندن، لوزاکا، منامه، موگادیشو، مسکو، مسقط، نوآکچوت، اسلو، پاریس، پراگ، ریاط، صنعا، تهران، تل آویو، تریپولی، تونس.

موضوع: بخش خاورمیانه‌ای سخنان کاسترو در سی و چهارمین مجمع عمومی سازمان ملل

در ۱۲ اکتبر ۷۹

۱ - (طبقه‌بندی نشده) خلاصه: بخش اعظم سخنانی که کاسترو در سی و چهارمین مجمع عمومی سازمان ملل در ۱۲ اکتبر ایراد نمود، در برگیرنده مواضع انتقادگرانه غیرمتعهدها پیرامون اسرائیل، موافقتنامه کمپ دیوید، قرارداد صلح مصر و اسرائیل بود. ولی اظهارنظرهای کاسترو در مورد مصر خیلی ملایمتر از سخنانی بود که در هاوانا ایراد نموده بود، چون وی اظهار داشت که غیرمتعهدها ملت مصر را

مورد انتقاد قرار نداده، نقش مصر را به عنوان ملت مؤسس غیرمتعهدها نادیده نگرفته‌اند. نماینده دائمی اسرائیل در سازمان ملل کمی بعد از اختتام سخنرانی کاسترو در یک کنفرانس مطبوعاتی پاسخ نیشداری به سخنان وی داد، و وی را متهم کرد که او یکی از بازیچه‌های شوروی است که دست به عملیاتی به نام «مجمع الجزایر گولاک حاره‌ای» زده است. (پایان خلاصه).

۲- (طبقه‌بندی نشده) آنچه در ذیل می‌آید متن بخش خاورمیانه‌ای سخنان کاسترو است.
 -- آقای رئیس، مسئله خاورمیانه امروز بدون شک یکی از نگرانیهای مهم جهان را به وجود آورده است. اجلاس کنفرانس ششم آن را از دو بعد مورد بررسی قرار داد.
 -- کنفرانس از یک طرف به این نتیجه رسید که ادامه سیاست تهاجمی، توسعه طلبانه، و ایجاد اردوگاههای استعماری اسرائیل در مناطق اشغالی با حمایت آمریکا مهمترین خطر را برای صلح و امنیت جهان تشکیل می‌دهد.

-- این کنفرانس مسئله را از نظر حقوق خلق عرب و مشکل فلسطین نیز مورد بررسی قرار داد.
 -- از نظر غیرمتعهدها، مسئله فلسطین هسته مشکلات خاورمیانه است. ایندو مسئله لازم و ملزوم یکدیگر بوده و هیچ یک از آنها را نمی‌توان بدون دیگری یا دور از دیگری حل نمود.
 -- در این منطقه نمی‌توان به یک صلح عادلانه دست یافت، مگر اینکه زیربنای آن خروج بی‌قید و شرط و کامل اسرائیل از همه مناطق عربی تحت اشغال، و بازگرداندن تمام حقوق حقه فلسطینیها به خودشان باشد، که این حقوق دربرگیرنده حق آنها در بازگشت به وطن، خود مختاری و ایجاد یک کشور مستقل فلسطینی طبق قطعنامه ۳۲۶۳ مجمع عمومی سازمان ملل در فلسطین می‌باشد. این موضوع بدین معنی است که همه اقدامات اسرائیل در فلسطین و دیگر مناطق عربی شامل ایجاد اردوگاههای استعماری در فلسطین و دیگر سرزمینهای عربی در دستیابی به یک راه حل پیرامون این مشکل وقفه ایجاد می‌کنند و بنابراین غیرقانونی و خالی از هرگونه اعتبار هستند.

-- همان گونه که در خطابه خود در کنفرانس ششم بیان داشتم «... ما متعصب نیستیم. جنبش انقلابی آموخته است که از تبعیض نژادی و هرگونه کشتار دسته جمعی متنفر باشد. ما از صمیم قلب کشتارها و مجازاتهای بیرحمانه‌ای را که نازیها بر قوم یهود روا داشتند، محکوم می‌شماریم. ولی در تاریخ حاضر هیچ واقعه‌ای مشابه کشتار و مجازاتهای بیرحمانه‌ای نیست که امپریالیسم و صهیونیسم در حق خلق فلسطین روا می‌دارند. زمین را از آنها گرفتند، از کشور اخراجشان کردند، در سرتاسر جهان پراکنده‌شان ساختند، به اعدام و کشتارشان مبادرت ورزیدند، با این وصف فلسطینیها نمونه زنده فداکاری و وطن پرستی شدند، و در همان حال سمبل زنده وحشتناکترین جنایات دوران ما نیز گردیدند».

-- چگونه می‌توان تعجب کرد، اگر این کنفرانس - بنا به دلایلی که از تعصب سیاسی سرچشمه نمی‌گیرد، بلکه منشأ آن بررسی عینی حقایق است -- به این نتیجه می‌رسد که سیاست آمریکا خود را با اسرائیل هماهنگ کرده‌است و با حمایت و تلاش برای ایجاد یک راه حل یکجانبه که به نفع اهداف صهیونیسم بود، ثمره تهاجمات اسرائیل را به قیمت از دست رفتن حقوق خلق عربی فلسطین و تمام ملت‌های عربی تضمین می‌کند، نقش عظیمی را در ممانعت در ایجاد یک صلح پایدار و عادلانه در این منطقه ایفا کرده است ؟

-- آری تنها حقایق - و فقط حقایق -- سبب شده است که کنفرانس به محکوم کردن سیاستها و

مانورهای آمریکا در منطقه پیردازد.

-- زمانی که سران کشوری و دولتی با اتفاق نظر موافقت نامه‌های کمپ دیوید و قرارداد صلح مارس ۱۹۷۹ مصر و اسرائیل را محکوم کرد، بررسی طولانی و تبادل نظرهای ثمربخش سبب شد که کنفرانس این قراردادها را نه تنها انحراف از انقلاب کشورهای عربی تلقی نمایند، بلکه آنرا نوعی همکاری در زمینه اشغال دائمی سرزمینهای عربی بدانند. شرایط حاصله سخت هستند، ولی عادلانه و واقعی نیز می‌باشند. خلق مصر مورد قضاوت هیئتهای جنبش قرار نگرفته‌اند. مردم مصر مورد احترام تک تک کشورهای ما می‌باشند و اتحاد مردم ما با آنها پا برجاست.

همان ندهایی که به محکوم کردن موافقتنامه‌های کمپ دیوید پرداخت گویا از گلوی جمال عبدالناصر یکی از مؤسسين جنبش و نگاهبان سنت مبارزه ملت عربی نیز برخاسته است. هیچ کس نقش تاریخی مصر را در فرهنگ عربی و به عنوان یک ملت مؤسس و یک نیروی محرکه در جنبش کشورهای غیرمتعهد فراموش نکرده و نخواهد کرد. (پایان متن).

۳- (خیلی محرمانه) مشاور سیاسی مصر به ما گفت که هیئت نمایندگی مصر از لحن نسبتاً ملایم موجود در سخنان کاسترو درباره مصر به خصوص در مقایسه با سخنان وی در هاوانا دچار تعجب و شگفتی شده‌اند. وی معتقد است که کوبا با این کار خود می‌خواهد برای به دست آوردن کرسی شورای امنیت آمریکای لاتین حمایت زیادی کسب نماید.

۴- (طبقه‌بندی نشده) از طرف دیگر، بلوم نماینده دائمی اسرائیل در سازمان ملل، با انتشار یک بیانیه شدیدالحن مطبوعاتی، گفت که کاسترو یکی از مزدوران و بازیچه‌های خود خواسته شوروی است و در نظر دارد ثبات موجود در چند منطقه را که خاورمیانه یکی از آنهاست برهم زند. بلوم گفت، کاسترو قبل از اینکه خودش را به شوروی بفروشد، در مورد اسرائیل نظریه‌ای کاملاً متفاوت داشت. ولی امروز او هم به آن دسته‌ای پیوسته است که از دشمنان صلح در خاورمیانه به شمار می‌روند. مک هنری

بخش دوم اسناد غیرمتعهدها مربوط به CIA

سند شماره (۴۱)

سری

نهضت غیرمتعهدها در کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد در هاوانا یک ارزیابی اطلاعاتی

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است.

اطلاعات امنیت کلی - افشای غیرمجاز مشمول مجازاتهای جنایی است. پژوهش مربوط به این گزارش در ۱۷ اوت ۱۹۷۹ تکمیل شده است.

این رساله به وسیله تحلیلگران در دفتر تحلیلهای سیاسی تهیه شده است، نویسنده اصلی شارون مک‌کوای فاستر می‌باشد و کتی سامرز (در قسمت اقتصادی) و دان لینچ (ضمیمه الف) و دیوید کرینس (ضمیمه ب) در تهیه آن کمک کرده‌اند. اظهار نظرها و پرسشها پذیرفته می‌شود و بایستی به خانم فاستر تلفن شماره ۶۴۴۹ - ۳۵۱ ارجاع شود.

این مطالعه در محدوده دفتر مبدأ و با دفتر پژوهشهای اقتصادی هماهنگ شده است و به وسیله مأمور

اطلاعات کشوری متخصص برای آمریکای لاتین بررسی و مرور شده است. نهضت غیرمتعهدا در کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد در هاوانا نگرشی کلی - کوبا در کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد در هاوانا امیدوار است که این اجتماع آغازگر دوران جدیدی برای این نهضت باشد^۱ دورانی که در آن این نهضت در امور بین‌المللی فعالتر شده و از لحاظ ایدئولوژیک به نحو مشخصی گرایش بیشتری به سوی شوروی خواهد داشت. در چهارچوب رهبری کوبا این کشور می‌تواند انتظار داشته باشد تا پیشرفتهای کوچکی در جهت این هدفها حاصل کند، زیرا عضویت در نهضت غیرمتعهدا وسیعتر و نامتجانستر از آن است که کوبا و یا هر کشور دیگری بتواند دگرگونیهای چشمگیری در نقش و رهبری این سازمان داشته باشد.

تنگناهای ذاتی هدف دیگر کاسترو دایر بر اینکه نهضت غیرمتعهدا را به یک سکوی تبلیغاتی برای پیگیری منافع خود جدا از منافع شوروی تبدیل کند نیز، عامل بازدارنده دیگری در راه نیل به آن هدفهاست.

اکثریت اعضای نهضت کشورهای غیرمتعهد اصالتاً از اصل استقلال از ابرقدرتها پیروی می‌کنند و در مقابل کوششهای کوبا برای وابسته کردن این نهضت به گرایشهای شوروی مقاومت خواهند کرد. تمایل وسیع در میان اعضای این نهضت برای اجتناب از مداخله داشتن در تضادهای ابرقدرتها، هم‌چنین اثرات بالقوه نهضت غیرمتعهدا را بر امور بین‌المللی محدود می‌کند. همچنانکه اختلاف وسیع در زمینه‌های ایدئولوژیک سیاسی و اقتصادی در میان اعضا و فقدان یک ساخت نیرومند نهادی که امکان دهد این نهضت اختلافات داخلی را حل کند یا بر آن فائق شود نیز، امکانات آن را محدود می‌کند.

نهضت غیرمتعهدا علیرغم ضعف درونی و تنوع آن دربارهٔ عده‌ای از مسائل بین‌المللی که امکان یک اجماع نیرومند درباره آنها وجود دارد و بیشتر مربوط به مسائل ضداستعمار و نظام جدید اقتصاد بین‌المللی است. نیروی با اهمیتی را داشته است. بنابراین ریاست نهضت غیرمتعهدا توسط کوبا می‌تواند به مقیاس مهمی تلاش هاوانا را برای بالا بردن حیثیت و اعتبار خود و ایفای یک نقش فعالتر بین‌المللی به عنوان سخنگوی کشورهایهایی که رشد کمتری دارند کمک کند. معذالک هرگونه تلاشی از جانب کوبا برای تحمیل دگرگونیهای مطلوب خود بر نهضت غیرمتعهدا کاری خواهد بود که بر ضد هدف وسیعتر آن انجام می‌گیرد، زیرا چنین تلاشی ممکن است به انشعاب در نهضت منجر شود.

اجتماع سران کشورهای غیرمتعهد در هاوانا بیش از کنفرانسهای سلف آن نسبت به جهت‌گرایی اساسی و ساخت نهضت دچار عوامل ضد و نقیض خواهد شد. ولی احتمال نمی‌رود که کوبا از طریق توسل به تمایلات ایدئولوژیک خود در مقابل مخالفت اکثریت، خطر ایجاد شکاف ر در نهضت غیرمتعهدا به وجود آورد.

مسائل عمده دیگر ضد و نقیض در این اجتماع سران غیرمتعهدا شامل منافع فوری سیاسی و اقتصادی اعضای آن خواهد بود، از قبیل کشمکشهای منطقه‌ای مانند بحران خاورمیانه و اختلافات ویتنام و کامبوج و خواستهای اقتصادی بین‌المللی کشورهای کم‌رشد. اختلافات دوجانبه بین احزاب مانند اختلافات بین اتیوپی و سومالی و اختلافات بین الجزایر و مراکش بر سر صحرای باختری بر تشنج

۱- برای بحث درباره سازمان و ساختار نهضت غیرمتعهدا به رسالهٔ «نهضت غیرمتعهدا» پویایی و چشم‌انداز ۱۰۱۷۷ - ۷۹ آوریل ۱۹۷۹ خلی محرمانه مراجعه شود.

می‌افزایند و سروکار داشتن با مسائل مهمتر را از سوی اعضای آن دشوارتر می‌کنند. هرچند شکاف بین کشورهای میانه‌رو و رادیکال در داخل نهضت غیرمتعهدها بر مشخص کردن صف‌بندیها درباره این مسائل اثراتی خواهد داشت. معذالک منافع انفرادی ژئوپولیتیک و اقتصادی به احتمال در شکل دادن به مواضع مهمتر خواهد بود. باقیمانده دستور جلسه شامل مسائلی است نظیر جنوب آفریقا و خلع سلاح که اعضای این نهضت درباره آن توافق وسیع دارند و احتمالاً کمتر مسائل مورد اختلاف درباره آنها در کنفرانس به وجود خواهد آمد. اطلاعات فوق طبقه‌بندی نشده است.

مقدمه:

این ارزیابی به دو قسمت تقسیم شده است. متن اصلی بحثی است درباره اجتماع آینده سران کشورهای غیرمتعهد و تأکید بر مبارزه ایدئولوژیک و رهبری بین به اصطلاح «میانه‌روها» و «رادیکالها» و مسائلی که به احتمال زیاد درباره آنها از سوی اعضای نهضت غیرمتعهدها مورد بحث قرار خواهد گرفت. در این بخش همچنین راههای تأثیر فعل و انفعالات نیروهای سیاسی درونی بر اعلامیه نهائی نهضت غیرمتعهدها بررسی خواهد شد.

بخش دوم ارزیابی شامل دو ضمیمه است: یکی درباره کوبا و دیگری درباره یوگسلاوی. این دو کشور نمایندگان دو مسیر فلسفی نهضت می‌باشند. در این دو ضمیمه گرایشها و انگیزه‌های هر یک از کشورها نسبت به نهضت غیرمتعهدها به تفصیل توصیف شده است و همچنین درباره شیوه‌هایی که این کشورها در کنفرانس سران برای تعقیب هدفهای خود از آنها پیروی خواهند کرد، حدسیاتی زده شده است. اطلاعات فوق طبقه‌بندی نشده است.

نهضت غیرمتعهدها در کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد در هاوانا مسائل دستور

جلسه کنفرانس سران غیرمتعهد

شالوده عدم تعهد

از سوم تا هفتم سپتامبر اجتماع سران کشورهای غیرمتعهد برای نخستین بار در تاریخ این نهضت به ریاست کشوری تشکیل خواهد شد که دوام اقتصادی آن به طور عمده متکی به اتحاد شوروی است. ریاست این نهضت به وسیله کوبا برای سه سال آینده این مسئله را تضمین می‌کند که بحثهای ضد و نقیض در اجتماع سران در اطراف اصول اساسی و ساخت نهضت غیرمتعهدها خواهد بود (طبقه‌بندی نشده). فلسفه کوبا، فلسفه بنیانگذاران نهضت غیرمتعهدها را که این نهضت را به عنوان یک نیروی مستقل و جدا از دو بلوک ابرقدرتها تلقی می‌کردند نمی‌پذیرد. در عوض هاوانا معتقد به یک نوع اتحاد طبیعی بین نهضت غیرمتعهدها و اتحاد شوروی است. یوگسلاوی مدافع عمده اصول بنیادی نهضت غیرمتعهدها، در رأس کوششهایی قرار گرفته که هدف آن جلوگیری از تحمیل نوع کوبایی تعهد بر این نهضت می‌باشد (طبقه‌بندی نشده).

اختلاف بر سر جهت‌گرایی اساسی نهضت غیرمتعهدها اکنون در اطراف اعلامیه‌ای که اخیراً از سوی کوبا در ۷۵ صفحه تنظیم شده است. در این متن تنظیمی نظر کوبا درباره اتحاد بین نهضت غیرمتعهدها و کشورهای «سوسیالیست» در مقابل غرب «امپریالیست» مستقیماً ذکر نشده است، ولی به طور واضح در

آن مستتر است (خیلی محرمانه)

بسیاری از اعضای نهضت غیر متعهدها از گرایش آشکار به سوی اتحاد شوروی و ادعای کلیه تعداد بزرگی از اصول سیاست خارجی. ایالات متحده و غرب در شگفت بودند. تأکید کمتری که کوبا در اجتماع وزیران امور خارجه در بلگراد در سال گذشته و همچنین در اجتماع دفتر هماهنگی این نهضت در کلمبو به عمل آورد اعضای این نهضت را تسکین داد تا فکر کنند که کوبا تاکتیکهای خود را اعتدالی تر کرده است، ولی این آسودگی خاطر اکنون بشدت متزلزل شده است (خیلی محرمانه).

هدف کوبا در تهیه یک چنین پیش نویس تندی شاید آن بوده باشد که در مذاکرات محلی برای «دادن امتیاز» وجود داشته باشد، تا شورویها را آرام کند و پشتیبانی سیاسی رادیکالهای نهضت غیر متعهدها را به دست آورد. در عین حال کوبا امیدوار بود با اشاره به رفتار خود در ملاقاتهای بلگراد و کلمبو و با آمادگی اعلام شده خود به پذیرفتن تجدیدنظر در این پیش نویس مخالفت با این پیش نویس را متعادل تر کند. ظاهراً کوبا در این هدف اخیر خود موفق نشده است. پیش نویس هاوانا سوءظن کشورهای میانه رو را چنان برانگیخته است که این کشورها اکنون با یک حالت روحی تعرض آمیز به این اجتماع سران می نگرند (خیلی محرمانه)

یوگسلاوی و هند که تقریباً با نیمی از اعضای نهضت غیر متعهدها تماس نزدیک دارند، سرگرم تدارک تجدیدنظرهای مهمی در این متن هستند. اعضای اتحادیه کشورهای آسیای جنوب شرقی و آفریقایی ممکن است بخشهای مربوط منطقه‌ای را بازنویسی کنند. یوگسلاوی بر اساس رفتار مذاکرات قبلی خویش در این گونه اجتماعات توجه اصلی خود را به جنبه‌های فلسفی پیش نویس معطوف خواهد داشت، و حتی الامکان از مسائل مشخصتر سیاسی مانند بحران خاورمیانه اجتناب خواهد کرد، بنابراین بیشتر لفاظی‌های ضد غربی که با مسائل ویژه موجود در متن وابستگی دارد، همچنان باقی خواهد ماند. جناح یوگسلاوی بیشتر در اطراف بر طرف کردن صحنه گذاری بر فلسفه شوروی توجه خواهد کرد تا اینکه عناصر غربی آن را پاک کند (خیلی محرمانه)

واکنش هماهنگ علیه لحن کلی این پیش نویس از سوی اکثریت نهضت غیر متعهدها به نحو شدیدی این موضوع را القا می کند که آنها معتقدند که این پیش نویس در برگیرنده اصول نهضت غیر متعهدها یا منافع آنها نیست و اینکه آنها مایلند در مقابل هرگونه کوشش کوبا برای تسلط بر نهضت غیر متعهدها و دادن جهت جدیدی به آن قیام کنند. بنابراین کوبا به احتمال قوی بر روی فلسفه خود درباره نهضت غیر متعهدها تأکید نخواهد کرد، زیرا کوبا به نظر نمی آید آماده مشاهده انشعاب باشد. (خیلی محرمانه).

ساختار یوگسلاوی به احتمال قوی در کوششهای خود جهت تغییر ساختار نهضت غیر متعهدها کمتر موفق خواهد بود تا در مبارزه خود برای حفظ اصول اساسی این نهضت. دستگاه سست نهادی نهضت غیر متعهدها اختیارات وسیعی را به رئیس نهضت که در ضمن در رأس دفتر هماهنگی قرار گرفته و بیشتر پیش نویسها را تهیه می کند و صورت جلسه اجتماعها را آماده کرده، تفویض می کند. در سال ۱۹۷۸ یوگسلاوی چند تغییر نهادی به منظور کاهش دادن اختیارات کوبا پیشنهاد کرد که عبارتند از: تعیین روشنتر وظایف رئیس دفتر هماهنگی، توسعه اعضای دفتر هماهنگی برای اینکه مناطق مختلف، نمایندگان بیشتری داشته باشند، کنفرانس سالیانه وزیران امور خارجه که نقش دفتر هماهنگی را کاهش خواهد داد، و شرکت کامل همه اعضای نهضت غیر متعهدها در اخذ تصمیم (خیلی محرمانه).

نهضت غیرمتعهدها با اجماع آراء تصمیم می‌گیرد، ولی تعریف مبهم این مفهوم با گذشت سالها به رؤسای نیرومند اجازه داده است، علیرغم بی‌میلی بعضی از اعضاء وجود اجماع آراء را اعلام کنند. یوگسلاوی خواهان تعریف روشنتری از این مفهوم می‌باشد تا کوبا نتواند با توافق اکثریت اقدام کند (خیلی محرمانه).

هرچند اکثریت اعضاء توافق دارند که بعضی تغییرات ضروری است، آنها با نهادی کردن روندهای نهضت غیرمتعهدها مخالفند. بیشتر اعضای نهضت غیرمتعهدها از این بیم دارند که روندهای به روشنی تعریف شده و محدود کننده، سازمانی را که شامل انواع مختلفی از کشورها و نقطه‌نظرهاست فلج خواهد کرد. چیزی که مهمتر است این است که اعضاء نمی‌خواهند روندهایی را نهادی کنند که ممکن است آنها را به رهنمودهای نهضت غیرمتعهدها به هر صورتی که شده، ملزم کند. بعضی از تغییرات ساختاری احتمالاً پذیرفته خواهد شد، ولی اصلاحات جدی کمتر احتمال می‌رود. تاکنون گروه کاری مأمور توصیه تغییرات روندی نتوانسته است پیشنهادهای ضد و نقیض را برای تغییرات با یکدیگر آشتی دهد، بجز آنکه تعداد اعضای دفتر هماهنگی را از ۲۵ کشور به ۳۵ کشور افزایش دهد. (خیلی محرمانه)

مسائل منطقه‌ای

اختلافات دوجانبه بین اعضای نهضت غیرمتعهدها اگر به یکدیگر اضافه شود، موجب تشدید تنش‌ها در میان نهضت غیرمتعهدها می‌شود، ولی اگر به طور انفرادی مورد بحث قرار گیرد تهدیدی برای شکاف در نهضت شمرده نخواهد شد. دسته دیگری از مسائل که بالقوه ممکن است نفاق افکن باشد و شاید باعث ایجاد مخالف‌گویی‌هایی در اجتماع سران کشورهای غیرمتعهدها شود، شامل کشمکشهای سیاسی و نظامی منطقه‌ای می‌باشد، هرچند شکاف بین رادیکالها و میانه‌روها در داخل نهضت غیرمتعهدها در موضع کشورهای عضو نسبت به مسائل منطقه‌ای نفوذ خواهد داشت. معذالک منافع ژئوپولیتیک با اهمیت احتمالاً در شکل دادن روشها مهمتر خواهد بود (طبقه‌بندی نشده). خاورمیانه. انعقاد پیمان صلح بین مصر و اسرائیل مشکل ویژه‌ای برای نهضت غیرمتعهدها ایجاد کرده است. مصر به عنوان یکی از چهار کشور بنیان‌گذار نهضت غیرمتعهدها همواره از یک موضع ممتاز در نهضت برخوردار بوده است.

این موقعیت با پشتیبانی شدید اعضا از کشورهای عربی درگیر شدید اعضا از کشورهای عربی درگیر با اسرائیل کاملاً سازگار بود، ولی این موقعیت اکنون دیگر وجود ندارد (طبقه‌بندی نشده). اندکی پس از موافقتنامه مصر و اسرائیل کشورهای عربی مبارزه‌ای را برای اخراج مصر از نهضت غیرمتعهدها آغاز کردند، ولی هنوز تاکنون چندان موفقیتی به دست نیاورده‌اند. اخیراً در پی یک اجتماع سازمان وحدت آفریقا، کشورهای آفریقایی از سرزنش ابتکار مصر در خاورمیانه خودداری کردند و همچنین از اخراج مصر از سازمان وحدت آفریقا یا نهضت غیرمتعهدها سر باز زدند.

بسیاری از اعضای نهضت غیرمتعهدها از جمله کوبا تمایل مساعدتری نسبت به موضع اعراب دارند، ولی از این نگرانند که اخراج مصر ممکن است یک سابقه خطرناکی برای نهضت به وجود آورد. (طبقه‌بندی نشده).

هنوز روشن نیست که آیا کشورهای عربی همچنان در تقاضای خود برای اخراج مصر از نهضت غیرمتعهدها در اجتماع سران در هاوانا پافشاری خواهند کرد یا خیر. چند عمل در تأیید این نظریه است

که آنها پافشاری نخواهند کرد. اولین عامل مخالفتی است که این پیشنهاد تاکنون با آن مواجه شده است. عامل دوم این است که عراق در نتیجه آشوبهای سیاسی داخلی که گرفتار شده، ممکن است قادر نباشد شتاب ضد سادات را که در ماه می گذشته در بغداد آغاز شد احیاء کند (خیلی محرمانه).

عدم تمایل ظاهری اعضای نهضت غیرمتعهدها در اخراج مصر بدان معنا نیست که آنها در موضع جانبداری شدید از اعراب در کشمکش و بحران خاورمیانه تغییری داده باشند. این کشورها به طور کلی از انعقاد پیمان صلح مصر با اسرائیل چندان دل خوشی ندارند و همچنان به شدت از حق فلسطینیها در ایجاد کشوری از خود و شناسایی سازمان آزادیبخش فلسطین به عنوان نماینده مشروع فلسطینیها پشتیبانی می کنند. نتیجه اجلاس شورای امنیت ملل متحد درباره تجدیدنظر در قطعنامه ۲۴۲^۱ به اندازه قابل ملاحظه ای لحن بحثهای مربوط به بحران خاورمیانه در هاوانا را تعیین خواهد کرد.

اگر نتیجه نسبت به اعراب نامساعد باشد آنها ممکن است تمایل به محکوم کردن بی قید و شرط این موافقتنامه صلح را داشته باشند و سازمان آزادیبخش فلسطین احتمالاً از کنفرانس سران نهضت غیرمتعهدها تقاضا خواهد کرد، که خواستار اجلاس ویژه سازمان ملل متحد درباره فلسطین شود. (خیلی محرمانه).

آسیای جنوب شرقی - کشمکش بین کامبوج و ویتنام علاوه بر اینکه دو کشور عضو نهضت غیرمتعهدها را در بر می گیرد، به نحو اجتناب ناپذیری رقابت چین و شوروی را وارد نهضت غیرمتعهدها می کند و اصول عدم تعهد بار دیگر در معرض تهدید قرار می گیرد. بسیاری از کشورهای غیرمتعهد هجوم ویتنام به کامبوج جهت برقراری یک دولت طرفدار ویتنام در کامبوج را به عنوان کوششی از سوی شوروی تلقی می کنند که از طریق یک کشور دیگر می خواهد نفوذ خود را در این منطقه اعمال کند. به طور کلی تر آنها این گونه اقدامات را نقض کننده اصول عدم مداخله و احترام به مرزهای بین المللی که اصول مورد احترام کشورهای عضو نهضت غیرمتعهدها می باشند، تلقی می کنند. (طبقه بندی نشده).

چین و اتحاد شوروی سعی داشتند حمایت کشورهای دوست خود در نهضت غیرمتعهدها را به نفع پل پت و هنگ سامرین جلب کنند. هرچند بیشتر اعضای نهضت غیرمتعهدها ترجیح می دهند از چنین مجادلاتی برکنار باشند، ولی سنگاپور ممکن است بکوشد درباره این مسئله بحثی در کنفرانس سران به راه بیاندازد. سنگاپور در اجتماع دفتر هماهنگی در کلمبو (شاید) اجازه نیافت نظر خود را درباره اینکه راه حل مسئله کامبوج باید عبارت از خروج کامل ویتنام و به دنبال آن انتخابات آزاد و بدون نظارت باشد، اعلام به دارد. کشورهای عضو اتحادیه آسیای جنوب شرقی مانند سنگاپور از اقدامات ویتنام در کامبوج ناراضی هستند و هرچند در اجتماع کلمبو مستقیماً علیه ویتنام اقدام نکردند، ولی گزارشهایی که اخیراً تهیه شده حاکی از آن است که آنها مایلند این مسئله را در کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد در هاوانا مستقیماً مورد بررسی قرار دهند. بحثهای مربوط به اوضاع آسیای جنوب شرقی به احتمال در این کنفرانس بسیار پر جوش و خروش خواهد بود، ولی اعضای نهضت غیرمتعهدها ممکن است مسئله اعتبار نماینده کامبوج را در کنفرانس هاوانا برای سومین بار بدین ترتیب حل کنند که یا «فرمول ماپوتو» را به کار بندند که به موجب آن به نماینده جناح پل پت اجازه داده می شود در کنفرانس شرکت کند، بدون آنکه حق اظهار نظر

۱- قطعنامه ۲۴۲ که در سال ۱۹۶۷ به دنبال جنگ خاورمیانه در شورای امنیت به تصویب رسید حق اسرائیل را برای موجودیت به رسمیت می شناسد. اصلاحیه پیشنهادی این است که حق فلسطینیها برای تعیین سرنوشت خود به رسمیت شناخته شود. (طبقه بندی نشده).

داشته باشد، یا اینکه تا روشن شدن اوضاع در کامبوج هیچ کدام از دولتهای کامبوج حق شرکت در کنفرانس سران غیرمتعهدها را نداشته باشد. (طبقه بندی نشده).

حل و فصل اختلافات منطقه‌ای - سازش درباره مسئله نمایندگی کامبوج مسئله اساسی را که نتایج تفرقه‌انگیز بحثهای دوجانبه در وحدت غیرمتعهدها است، تحت الشعاع قرار نخواهد داد. بنابراین سری لانکا پیشنهاد کرده است که در نهضت غیرمتعهدها یک کمیسیون حل اختلافات مرزی تشکیل شود و یوگسلاوی اندیشه ایجاد یک دستگاه در داخل نهضت غیرمتعهدها برای میانجیگری در اختلافات کشورهای عضو را احیا کرده است. گمان نمی‌رود که هیچ کدام از این دو پیشنهاد در کنفرانس هاوانا اکثریت لازم را به دست آورد. زیرا اعضای نهضت غیرمتعهدها نمی‌خواهند شاهد تشکیل نهادی باشند که به موجب آن اجازه داده شود کشورهای غیرمنطقه‌ای اجازه داشته باشند در اختلافات منطقه‌ای داوری کنند. (طبقه بندی نشده).

سایر مسائل منطقه‌ای - در کنفرانس سران نهضت غیرمتعهدها درباره مسائل سیاسی دیگر که مورد علاقه ایالات متحده است، موضع سختی گرفته خواهد شد. این مسائل همه ماهیت ضداستعماری دارند و عبارتند از پورتوریکو، کانال پاناما، پایگاههای نظامی خارجی (به ویژه دیه‌گو گارسیا، پورتوریکو و گواتانامو) و محاصره اقتصادی کوبا از سوی ایالات متحده. هرچند نهضت کشورهای غیرمتعهد درباره این مسائل موضوع ضداستعماری خواهند داشت ولی این مسائل فقط مورد علاقه چند عضو این نهضت به ویژه کوبا می‌باشند. (طبقه بندی نشده).

مسائل اقتصادی

کشورهای روبه رشد در حال حاضر از نتایج پنجمین سازمان ملل متحد درباره بازرگانی و عمران ناراضی بوده، بر سر مسئله انرژی دچار تفرقه شده و درباره مشی آینده مذاکرات اقتصادی کشورهای رو به رشد دچار سردرگمی شده‌اند. بنابراین چند کشور عضو نهضت غیرمتعهدها امیدوارند که کنفرانس سران این نهضت مسائل اقتصادی را در کانون توجه خود قرار دهد، تا تقاضای کشورهای کم‌رشد مجدداً شناخته شود و همبستگی کشورهای کم‌رشد درباره مسائل اقتصادی مجدداً برقرار گردد، و اولویت نهضت غیرمتعهدها بر گروه ۷۷ به عنوان سخنگوی برجسته کشورهای رو به رشد درباره مسائل اقتصادی بار دیگر مسجل شود (طبقه بندی نشده).

در اعلامیه‌ای که از طرف کوبا درباره پایان کنفرانس سران تهیه شده، کوششهایی برای پاسخگویی به این نگرانیها به عمل آمده و تقاضای شدیدتری برای کمک اقتصادی به کشورهای کم‌رشد و انگشت‌گذاری بر اقتصادهای بازار کشورهای رشد یافته (یعنی غربی) به عنوان علت‌العلل مشکلات اقتصادی کشورهای کم‌رشد به عمل آمده است. به این ترتیب کشورهای بلوک شوروی و همچنین کشورهای صادرکننده نفت از داشتن مسؤلیت در شوراهاى اقتصادى کشورهای کم‌رشد معاف شده‌اند. (خیلی محرمانه).

اعضای نهضت غیرمتعهدها به علت سرخوردگیشان از پنجمین کنفرانس ملل متحد برای بازرگانی و عمران، متمایل شده‌اند تا از یک اعلامیه‌ای با جمله‌بندیهای شدیدالحن اقتصادی جانبداری کنند، ولی لحن پر سر و صدای ضدغربی پیش‌نویس تهیه شده به وسیله کوبا، برای بسیاری از آنها زنده است.

بنابراین ما انتظار داریم که بخش اقتصادی این اعلامیه مجدداً بازنویسی شود و کوبا راضی شود تا لحن ملایمتری در آن پیش گرفته شود. (خیلی محرمانه).

هر چند در متن تهیه شده از سوی کوبا تضاد منافع بر سر انرژی باعث جدایی بین کشورهای کم‌رشد واردکننده و صادرکننده انرژی شده است، سایر اعضای نهضت غیرمتعهدها می‌کوشند این مسئله را مستقیماً مورد بررسی قرار دهند. الجزایر که تا اندازه‌ای تحت فشار واردکنندگان نفت قرار گرفته است در اجتماع کلمبو دور جدیدی از مذاکرات را مشابه کنفرانس پاریس درباره همکاری اقتصادی بین‌المللی است، پیشنهاد کرد که در این کنفرانس مسئله انرژی در چهارچوب وسیعتری از سایر مذاکرات اقتصادی مورد بحث قرار گیرد. معذالک تریبون تبلیغاتی که از سوی الجزایر پیشنهاد شده است، برخلاف کنفرانس پاریس درباره همکاری اقتصادی بین‌المللی جزئی از نظام سازمان ملل متحد خواهد بود و همه کشورهای عضو این سازمان برای عضویت در آن آزاد خواهند بود (خیلی محرمانه).

پیشنهاد الجزایر احتمالاً از سوی یک گروه مشورتی کارشناسان از حدود دوازده کشور غیرمتعهد در یک اجتماع قبل از کنفرانس سران در روزهای ۲۲ و ۲۳ اوت در گویانا مورد بحث قرار خواهد گرفت. کارشناسان همچنین پیشنهادهای مختلفی را برای وارد کردن اوپک به اجرای روندهایی برای بهبود موازنه پرداختهای کشورهای کم‌رشد واردکننده نفت در نظر خواهند گرفت (طبقه‌بندی نشده).

هر پیشنهادی که در اجتماع کارشناسان در گویانا مورد توافق قرار گیرد، رسماً به کنفرانس سران کشورها غیرمتعهد ارائه خواهد شد. اگر کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد این پیشنهاد را تصویب کند آنگاه این پیشنهادها به گروه ۷۷ احاله خواهد شد تا بعد از تصویب به شکل قطعنامه‌ای به مجمع عمومی ملل متحد تسلیم شود. در این موقع شایسته توجه است که پیش‌نویس کوبا، نهضت کشورهای غیرمتعهد را به عنوان تریبون تبلیغاتی مرکزی برای تهیه و تصویب تصمیمات سیاسی کشورهای روبه‌رشد (گروه ۷۷ به عنوان) یک ابزار پر ارزش جهت هماهنگی و اجرای چنین تصمیمات سیاسی «توصیف کرده است. (طبقه‌بندی نشده).

نتیجه‌گیریها

نتیجه کنفرانس سران در هاوانا باید جهت حرکت نهضت کشورهای غیرمتعهد در دوره سه ساله ریاست کوبا روشن سازد. کوبا به روشنی میل دارد، از ابتدا کنفرانس سران نهضت کشورهای غیرمتعهد را به فعالیت بیشتر در امور بین‌المللی و یکسان شدن و طرفداری آشکار و مکرر از سیاست شوروی رهبری کند. ولی پاسخ اولیه کشورهای عضو نهضت غیرمتعهدها به متن اعلامیه‌ای که از طرف کوبا تهیه و توزیع شده است، نشان می‌دهد که کنفرانس هاوانا در بهترین صورت آن می‌تواند تنها پیشرفتهای محدودی در جهت این هدفها داشته باشد. (طبقه‌بندی نشده).

هر چند موضوع کوبا به عنوان رئیس نهضت کشورهای غیرمتعهد این کشور را در یک موقعیت ممتازی برای پیشبرد هدفهای خویش در این نهضت قرار می‌دهد، ولی این امتیاز به اندازه‌ای نیست تا کشور بر فشار ناشی از موضع عدم تعهد بیشتر کشورهای عضو و اختلافات آنها بر سر مسائل ویژه غلبه کند. علاوه بر این هدفهای ضد و نقیض خود کوبا برای پیشبرد منافع شوروی در نهضت کشورهای غیرمتعهد، در عین بهره‌برداری از این نهضت به عنوان یک تریبون تبلیغاتی جهت تعقیب هدفهای خود یک

فشار اضافی است. (طبقه‌بندی نشده).

موضع ضد استعماری نهضت کشورهای غیر متعهد بدین معناست که بسیاری از اعلامیه‌های آن به طور اجتناب‌ناپذیری یک لحن ضد غربی دارد. ولی تعداد بسیار کمی از کشورهای عضو این نهضت حاضرند اجازه دهند که نهضت به صورت یک تریبون تبلیغاتی منحصرأضد غربی یا حتی ضد آمریکایی درآید. و همچنین نمی‌خواهند این نهضت به یک سازمان طرفدار شوروی تبدیل گردد. (طبقه‌بندی نشده).

عدم تعهد در امور جهانی که از سوی اکثریت نهضت کشورهای غیر متعهد پیش گرفته شده است دارای یک بعد منفی و همچنین یک بعد مثبت است. نهضت کشورهای غیر متعهد به جای کوشش به میانجیگری در اختلافهایی که ابرقدرتها در آن درگیرند، مثل اختلافهای بین ویتنام و کامبوج می‌کوشد تا از هرگونه درگیری در این اختلافات اجتناب کند. این تمایل، نهضت کشورهای غیر متعهد را برای اینکه یک نیروی مهمی در امور سیاسی و نظامی بین‌المللی بشود حتی تحت رهبری فعالانه‌ای مانند کوبا دشوار می‌سازد. (طبقه‌بندی نشده).

توانایی نهضت کشورهای غیر متعهد به اقدام در صحنه جهانی در نتیجه تنوع وسیع منافع اعضای آن کاهش می‌یابد. با آگاهی از تضاد منافع خود اعضای نهضت کشورهای غیر متعهد به طور مداوم در مقابل ایجاد هرگونه نهاد نیرومندی که ممکن است به نهضت امکان دهد تا مافوق این اختلافات قرار گیرد، مقاومت می‌کنند. بنابراین حالا هم نهضت کشورهای غیر متعهد مانند گذشته نخواهد توانست در قبال تضادهای سیاسی منطقه‌ای مربوط به اعضا موضعی خاص اتخاذ نماید. همچنین کمتر احتمال می‌رود که این نهضت بتواند اولویت خود را بر گروه ۷۷ به عنوان سخنگوی منافع کشورهای کم‌رشد کشورهای غیر متعهد همچنین کمتر احتمال می‌رود که این نهضت بتواند اولویت خود را بر گروه ۷۷ به عنوان سخنگوی منافع کشورهای کم‌رشد در مذاکرات چند جانبه دوباره به دست آورد. (طبقه‌بندی نشده).

کوبا به عنوان رئیس این نهضت احتمالاً خواهد توانست فشار خود را بر ایالات متحده دوباره سه مسئله اساسی که قبلاً در نهضت کشورهای غیر متعهد به پیش برده است و کشورهای دیگر عضو دوباره آن نظر شدیدی ندارند، بیفزاید. این سه مسئله عبارتند از پایان دادن به محاصره اقتصادی؛ بازپس گرفتن پایگاه دریایی گوانتانامو؛ و استقلال پورتوریکو. کوبا همچنین از نهضت کشورهای غیر متعهد برای افزایش نقش خود (به طور کلی) در سازمانهای بین‌المللی از جمله کوشش در به دست آوردن یک کرسی در شورای امنیت سازمان ملل متحد و همچنین مبارزه تبلیغاتی برای اینکه میزبان اجتماع آینده کنفرانس ملل متحد برای بازگانی و عمران در سال ۱۹۸۲ یا ۱۹۸۳ بشود، افزایش خواهد داد. ولی کوبا شاید نتواند نهضت کشورهای غیر متعهد را به نحو محسوسی بیشتر در جهت یک موضع ضد آمریکایی و طرفدار شوروی رهبری کند. هرگونه کوششی در این زمینه خطر شکاف در نهضت را به دنبال خواهد داشت و کوبا بیشتر میل دارد، نهضت کشورهای غیر متعهد را رهبری کند، تا اینکه این نهضت منعکس کننده تمایلات ایدئولوژیک کوبا باشد. (خیلی محرمانه).

کوبا و کنفرانس سران کشورهای نهضت غیر متعهد

زمینه

کمتر مسائلی توجه فیدل کاسترو را به اندازه نقش کوبا در میان کشورهای کم‌رشد جهان تا این اندازه

به خود معطوف داشته است. از همان سالهای اولیه ۱۹۵۹ یعنی زمانی که کوبا سعی داشت برای اجتناب از سلطه هر کدام از دو ابر قدرت جلب حمایت نماید. کاسترو و علاقه شدیدی به متحد کردن کشورهای «ندار» داشت تا این کشورها بتوانند با تقاضاهای خود کشورهای «دارا» را تحت فشار قرار دهند. کوبا با جهشی از فرصت استفاده کرد و از اعضای مؤسس نهضت کشورهای غیرمتعهد گردید. ولی کاسترو شخصاً تصمیم نداشت که کوبا نقش بزرگی در نهضت غیرمتعهدها داشته باشد، تا اینکه در سال ۱۹۷۳ در آخرین لحظات تصمیم گرفت در رأس هیئت نمایندگی کوبا در کنفرانس کشورهای غیرمتعهد در الجزیره شرکت کند. تصمیم او برای توسعه فعالیتهای کوبا در جهان سوم در آن دوران به خصوص تا اندازه‌ای ناشی از این تمایل فیدل کاسترو بود که می‌خواست اختیارات خود را در سر و کار داشتن با شورویها که در سال قبل به نحو قابل ملاحظه‌ای در امور داخلی کوبا نفوذ کرده بودند، افزایش دهد. (طبقه‌بندی نشده).

در الجزیره کاسترو در پی آن بود که بر تردیدهای شوروی درباره وظیفه جدید کوبا با تمجید علنی فراوان از اتحاد جماهیر شوروی و عنوان کردن اتحاد طبیعی بین کوبا و دیگر کشورهای کمونیستی با دیگر کشورهای جهان سوم، غلبه کند. معذالک ابراز احساسات و گرمگیری کاسترو چنان بیش از حد بود که قذافی رهبر لیبی در جریان نطق او از سالن خارج شد و پرنس سیها نوک از کامبوج نطق وی را در وسط جمله قطع کرد. بر اثر قطع شدن موقتی برق نطق کاسترو و نیز ناتمام ماندن و سالن کنفرانس تاریک شد و در همین اوضاع و احوال اشخاصی که با خونسردی با اوضاع مقابله می‌کردند توانستند، نظم را برقرار کنند، ولی کاسترو ناگزیر شد بقیه اقامت خود را در الجزیره به ترمیم موقعیت خویش بپردازد و برای اینکه هیئتهای نمایندگی کشورهای عرب را آرامتر کند روابط خود را با اسرائیل چنان ناگهانی قطع کرد که وزارت امور خارجه کوبا از این تصمیم تنها پس از اینکه سفیر اسرائیل در هاوانا این مطلب را به آنها اطلاع داد، در جریان ماجرا قرار گرفت. این امر به اضافه کوششهای هواری بومدین رئیس جمهوری الجزایر برای ترمیم اهانت‌های وارده به اشخاص، به زحمت توانست از پایان فلاکت‌بار عملکرد کاسترو جلوگیری کند (سری غیرقابل رؤیت برای بیگانگان).

کاسترو با استفاده از تجربه‌ای که در الجزیره به دست آورد و در حالی که نگران بود از اینکه حضور او ممکن است باعث ابراز انتقاداتی درباره نقش جدید نظامی کوبا در آفریقا شود، در سال ۱۹۷۶ تصمیم گرفت در پنجمین کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد در کلمبو شرکت نکند. در عوض کارلوس رافائیل رودریگز کارشناس عالیرتبه امور خارجی در رأس نمایندگی هیئت کوبا قرار گرفت و توانست از هرگونه محکوم کردن رسمی میلیتاریسم کوبا جلوگیری کند و موفق شد هاوانا را به عنوان محل تشکیل ششمین کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد مورد تصویب قرار دهد. (طبقه‌بندی نشده).

تدارکات کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد

کاسترو برای موفقیت ششمین کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد چنان اولویتی قائل شده بود که مقامات رسمی کوبا برای تدارک آن دست به افراط کاری زده بودند. هزینه ساختمان یک کاخ کنگره به طور ویژه برای این کنفرانس ۲۳ میلیون پزوس (پول کوبا - م) تمام شد و این مبلغ چنان زیاد بود که غرولند مردم در کوبا درباره افراط کاری با توجه به وضع دشوار داخلی بالا گرفت. به دنبال آن در سال ۱۹۷۸ سیلی از فرستادگان کوبا از کارمندان وزارت امور خارجه گرفته تا سفیران و بعداً وزیر و سرانجام نائب

رئیس جمهور عملاً به تمام کشورهای غیرمتعهد فرستاده شدند، تا از نظر کشورها با اطلاع شده و سیاستها و اقدامات آنها را با کوبا توضیح دهند و دعوتنامه‌های رسمی و اسناد پیش‌نویس شده تسلیم کنند و خطوط ارتباطات راحتی با کشورهایی که انتظار می‌رفت نسبت به موضع کوبا روش خصمانه داشته باشند، بازنگهدارند (سری - غیرقابل رؤیت برای بیگانگان).

سیل اطلاعات سرازیر شده به سوی هاوانا آنقدر عظیم بوده که رهبری کوبا درباره همه مسائلی که می‌تواند در ماه سپتامبر مشکلاتی به وجود آورد و نیز درباره مواضع اولویت‌های هیئت‌های نمایندگی درباره همه مسائل در دقتی کسب کرده است. عده‌ای از حکومتها متحمل زحمت شده و نگرانی خود را درباره مقاصد کوبا و به ویژه آمادگی کوبا برای خدمت به عنوان یک عامل نفوذ شوروی در نهضت کشورهای غیرمتعهد برای مقامات کوبا توضیح دادند. بسیاری از آنها به وضوح نگرانی خود را از اینکه رهبری نهضت غیرمتعهدها از طرف کوبا ممکن است، اثر تفرقه‌اندازی در این نهضت داشته باشد، به طور علنی ابراز داشتند. شاید در تاریخ هیجده ساله موجودیت این نهضت هیچ کدام از کشورهای میزبان کنفرانس ریاست کشورهای غیرمتعهد تا این اندازه با اضطراب و شک و تردید از سوی این همه کشور مواجه نبوده و این پیام به گوش دستگاه رهبری کوبا رسیده است. اگر کاسترو مانند ماجرای سال ۱۹۷۳ مرتکب خطاهای دیپلماتیک شود نمی‌تواند مدعی آن باشد که اطلاعات کافی نداشته است و از سوی دیگر اگر کاسترو بر روی خط مشی خاصی در جهت مخالف احساسات حاکم اعمال فشار کند، باید تصور کرد که او بر اساس یک خطر حساب شده اقدامی کند و اقدام او بر اثر بی‌اطلاعی نیست (سری - غیرقابل رؤیت برای بیگانگان).

موضع کوبا

کاسترو می‌داند که مبارزه‌جویی اعراب رادیکال در قبال تداوم عضویت مداوم مصر یک خطر شدید احتمالی برای کوبا به شمار می‌رود. کاسترو می‌داند که اکثریت کشورهای غیرمتعهد با اخراج مصر از این نهضت مخالفت خواهند کرد، ولی او از ماهها قبل متعهد شد که از رادیکالها پشتیبانی کند زیرا کوبا به پشتیبانی مالی دوجانبه آنها (که در دو سال گذشته به نحو حادی بالا رفته است) نیاز دارد. او بدون شک انتظار دارد که تا زمانی که کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد افتتاح می‌شود شواهدی به اندازه کافی جمع خواهد کرد تا درباره بیهوده بودن فشار برای دادن رأی علیه مصر آنها را متقاعد سازد و به جای آن درباره محکوم کردن مصر و اسرائیل و بیمانه‌های کمپ دیوید آنها را متقاعد سازد. اگر کشورهای عربی با او کنار بیایند او مناسبات دوجانبه خود را با آنها حفظ خواهد کرد و از درگیر شدن در مسئله‌ای که چندان نفعی برای کوبا ندارد، اجتناب خواهد کرد. او همچنین از لحاظ اقدام بر اساس مسئولیت برای ایجاد سازش هنگام مواجهه با یک مسئله خطرناک و تفرقه‌انداز کسب حیثیت و اعتبار خواهد کرد. معذالک اگر کشورهای رادیکال عرب درباره اخراج مصر پافشاری کنند، کوبا خود را در یک وضع ناهنجاری که وحدت کشورهای غیرمتعهد را به مخاطره می‌اندازد خواهد یافت و اگر کوبا ناگزیر شود یکی از دو راه انتخاب کند، کاسترو احتمالاً به پشتیبانی از رادیکالها در مقابل اکثریت تصمیم خواهد گرفت (سری - غیرقابل رؤیت برای بیگانگان).

کاسترو احتمالاً همچنین انتظار دارد درباره مسئله نمایندگی کامبوج از طریق یک نوع مانور مربوط به

روندها زرنگی به خرج دهد. در صورتی که نتواند تصمیم قطعی به نفع رژیم کامبوج پشتیبانی شده از سوی ویتنام به دست آورد، انتظار خواهد داشت که نتیجتاً حوادث خارجی مسئله را از وضع حاد خود خارج سازند. او از رژیم کامبوج که توسط ویتنام تحمیل شده است شدیداً پشتیبانی می‌کند و از قرار معلوم یقین دارد که زمانه، اعتبار ادعای گروه پل پت را نسبت به مشروعیت خود کاهش خواهد داد. به همین ترتیب کاسترو احتمالاً درباره صحرای باختری با احتیاط بسیار رفتار خواهد کرد، تا مبادا الجزایر و سایر کشورهای رادیکال عرب را از خود بیگانه کند و یا اینکه برعکس به پیوندهای آسیب دیده خود با مراکش و به طور غیرمستقیم پیوندهای مراکش را با مسکو از طریق انتخاب جانبداری از جبهه پولیساریو یا خلاف آن زیان برساند. اعتقادات انقلابی او وی را وادار خواهد کرد که اگر ناگزیر به انتخاب شد از جبهه پولیساریو پشتیبانی کند، ولی او احتمالاً برای جلوگیری از اینکه مسئله به این مرحله برسد به طرق دیپلماتیک متوسل خواهد شد (طبقه‌بندی نشده).

کاسترو به احتمال قوی شوروی را دارای ماهیت خیراندیشانه توصیف خواهد کرد و مدعی خواهد شد که اتحاد جماهیر شوروی سنگر اصلی جهان در مقابل امپریالیسم» است، ولی برخلاف سال ۱۹۷۳ او در راه قبولاندن این خط مشی در برابر اکثریت سران کشورهای غیرمتعهد مبارزه نخواهد کرد. در عین حال این بدان معنا نیست که هاوانا مفهوم «اتحاد طبیعی» را رها کرده است، بلکه تنها این معنا را دارد که ترتیب اولویت آن را مشخص کرده است. اولویت اول این است که اعتماد اکثریت کشورهای عضو غیرمتعهدها را به دست آورد. کاسترو به اندازه کافی پس از کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد فرصت خواهد داشت، تا در راه جلب پشتیبانی از نقطه‌نظرهای خود از سوی این کشورها تلاش کند. (طبقه‌بندی نشده).

حفظ نفوذ کوبا

رژیم کاسترو به کمکهای غیر نظامی که به بیش از بیست کشور جهان سوم می‌دهد افتخار می‌کند، ولی دلیل و منطق این برنامه‌های کمکی بیشتر مبتنی بر جنبه‌های عملی است تا غرور ملی یا عوامل اخلاقی. کوبا بیهوده هیئتهای کمک‌رسانی خود را در بسیاری از موارد برای محبوب‌القلوب کردن خود نزد کشورهای دوست و توسعه نفوذ کوبا در کشورهای دریافت‌کننده کمک به کار می‌برند. رژیم کاسترو با اعزام هزاران کوبایی به کشورهای دیگر در پاسخ به تقاضای آنها برای کمک همچنین انتظار دارد ذخیره بزرگی از دیون سیاسی فراهم کند و این امر در مشورت‌هایی که در کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد صورت می‌گیرد می‌تواند سودمند واقع شود (طبقه‌بندی نشده).

نشانه‌هایی در دست است که هاوانا در واقع قصد دارد مدیون بودن کشورهای دریافت‌کننده کمک را یادآوری کند. از آغاز سال جاری گروه‌هایی از فیلمبرداران وابسته به کمیسیون‌های برنامه‌های کمکهای خارجی کوبا را اداره می‌کند به کشورهای متعددی سفر کرده و از تلاشهای تیمهای پزشکی و گروههای ساختمانی و مشاوران کشاورزی و ماهیگیری و آموزگاران و سایر کارشناسان غیرنظامی کوبایی فیلمبرداری می‌کنند. اگر این فیلمها برای تبلیغات عمومی بود به احتمال بسیار قوی از سوی گروه‌هایی از سایر نهادهای حکومتی تهیه می‌شد. مقالات متعددی در تمجید از کوششهای همکاریهای بین‌المللی کوبا در نشریات کوبا درج شده و طی آن اعتقاد کوبا را درباره اینکه جنبه بشر دوستانه کار حدود یازده هزار شهروند کوبایی که در کشورهای بیگانه خدمت می‌کنند می‌تواند به نحو مؤثری برای خنثی کردن اثرات

منفی ۳۵ هزار نظامی کوبایی یا بیشتر که در کشورهای بیگانه مستقر هستند، به کار رود. علاوه بر این یک نشریه ماهانه جهان سوم که به سه زبان در شهر مکزیکو پیتخت مکزیک از سوی یک سازمان وابسته به جبهه کوبا منتشر می‌شود، تقریباً نیمی از شماره ماه مارس خود را به یک سلسله از مقالات بسیار مساعد درباره برنامه‌های کمکی کوبا و شهروندان این کشور در آفریقا و خاورمیانه اختصاص داده است (سری - غیرقابل رؤیت برای بیگانگان).

نشانه‌ها همچنین دلالت بر آن دارد که کاسترو توجه مخصوصی نسبت به این مطلب دارد که رسانه‌های گروهی جریان کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد را بیش از هر کنفرانس مشابه قبلی بیپوشانند. کارمندان ارتباطی کوبا برای ترتیب دادن این پوشش رسانه‌های گروهی به کشورهای خارج فرستاده شده‌اند و تأسیسات جدیدی در داخل برای تضمین مخابرات رادیویی، تلویزیونی، تلفنی و مطبوعاتی ساخته می‌شود. کاسترو بدون شک آگاه است که با استفاده از تأسیسات ارتباطی درست، کنفرانس سران را از وسیعترین تعداد مخاطبان برخوردار خواهد کرد و بدین ترتیب مهمترین فرصتهای او برای پیشبرد هدفهای سیاست خارجی کوبا فراهم خواهد شد. کاسترو خواهد کوشید نطقهای خود را در ساعات بامدادی ایراد کند تا بدین ترتیب در کشورهای اروپایی و آفریقایی و خاورمیانه جریان ساعتهای استماع در بعد از ظهرها و شب هنگام به طور زنده پخش شود. کاسترو که می‌کوشد توجه تعداد وسیعی از مخاطبان را در جهان به سوی نطقهای خود جلب کند، در نطقهای خود از موضعگیری به نفع یا علیه مسائل حساس مربوط به کشورهای غیرمتعهد خودداری خواهد کرد. و بیشتر بر روی مسائل «بی خطر» از قبیل محکوم کردن اسرائیل و آفریقای جنوبی و ایالات متحده تکیه خواهد کرد، با این اعتقاد که گرایش ضداستعماری، بیشتر مخاطبان او را نسبت به استدلالهای او علیه «محاصره» اقتصادی آمریکا و پایگاه دریایی گوانتانامو و وضع کنونی پورتوریکو متمایل خواهد کرد (سری - غیرقابل رؤیت برای بیگانگان). تأیید مقاصد کوبا برای اینکه راه خطا در پیش نگیرد و در کنفرانس سران از خطر قطبی شدن نهضت اجتناب کند، احتمالاً ابتدا در مذاکرات قبل از کنفرانس سران درباره پیش‌نویس، متن اعلامیه آشکار خواهد شد. هاوانا اخیراً یک پیش‌نویس بسیار شدیدالحن را بین نمایندگان توزیع کرد و اعلام کرد که قطعاً این پیش‌نویس در معرض تجدیدنظر قرار خواهد گرفت. کوبا با مذاکره درباره لحن ملایمتر نسبت به مسائل حساس و امیدوار است که از خود چهره‌ای منطقی و مسئولانه‌تر ایجاد کند و منتقدان را خلع سلاح نماید. کاسترو آنگاه می‌تواند درباره لحن شدیدتری نسبت به مسائلی که کمتر حساس هستند از قبیل امپریالیسم و استعمار و ایالات متحده پافشاری کند. آنگاه کوبا بیانیه‌ای در دست خواهد داشت که به نحو آشکارا از پشتیبانی قسمت اعظم جمعیت جهان برخوردار است و توانست این بیانیه را در سایر تریبونهای تبلیغاتی بین‌المللی برای کاستن نفوذ ایالات متحده به کار برد. (طبقه‌بندی نشده).

پس از کنفرانس هاوانا

فیدل کاسترو بر این عقیده نیست که کنفرانس موفقیت‌آمیز سران کشورهای غیرمتعهد به خودی خود یک هدف است، در عوض او معتقد است که این کنفرانس در درجه اول وسیله‌ای برای اعمال نفوذ و ایجاد وزنه علیه ایالات متحده برای حل بعضی از مسائل اساسی است، که برای کوبا در درجه اول اهمیت قرار گرفته است. او شاهد آن بوده است که ایالات متحده با کشور پرو درباره داراییهای ملی شده مذاکره نموده

و با پاناما نیز برای بازگشت دادن کانال پاناما به کنترل حکومت پاناما مذاکره کرده است. این واقعیات کاسترو را بر آن داشته است که معتقد باشد که واشنگتن اگر در معرض فشار افکار عمومی جهان قرار بگیرد، ترجیح خواهد داد به جای نشان دادن عکس العمل نظامی وارد مذاکره شود. کاسترو با خوشبینی معتقد است که اگر این گرایش ایالات متحده به نحو شایسته‌ای بهره‌برداری کند به موقع سود شاهد خاتمه یافتن «محاصره اقتصادی و بازپس گرفتن پایگاه دریایی گوانتانامو به وسیله کوبا خواهد بود. کاسترو ممکن است حتی معتقد باشد که می‌تواند زمینه استقلال پورتوریکو را فراهم آورد، و این عمل سرمایه‌گذاری منابع ناچیز کوبا در سازمانهایی نظیر نهضت کشورهای غیرمتعهد و سازمان ملل متحد توجیه می‌کند. بنابراین یک نهضت نیرومند و متحد کشورهای غیرمتعهد به نفع کاستروست و او از اقداماتی که منجر به قطبی شدن نهضت کشورهای غیرمتعهد بشود، پرهیز خواهد کرد. معذالک او کنترل کامل حوادث را در دست نخواهد داشت و اگر بعضی از هیئتهای نمایندگی با نفوذ درباره مواضع افراطی موضع آشتی‌ناپذیر اتخاذ کنند، او ممکن است علیرغم بهترین کوششهای خود در پرهیز از برخورد، وحدت این نهضت را در خطر ببیند.

از سوی دیگر اگر کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد با موفقیت انجام یابد، اعتقاد او درباره اینکه در صحنه بین‌المللی باید سرمایه‌گذاری بیشتری کرد تقویت خواهد شد و این امر بیش از مسائل داخلی قسمت اعظم توجه او را به خود معطوف خواهد کرد (طبقه‌بندی نشده).

ضمیمه ب

یوگسلاوی و کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد

اعتماد و نگرانی

بلگراد اعتماد دارد که در اجلاس غیرمتعهدها در هاوانا می‌تواند تلاش کوبا را در نزدیک ساختن نهضت غیرمتعهدها به شوروی، با موفقیت خنثی سازد، معذالک در دراز مدت، یوگسلاوی چندان دلگرم نیست که نهضت کشورهای غیرمتعهد تحت رهبری تشریفاتی کوبا تا سال ۱۹۸۲ بتواند به عنوان یک نیروی مستقل و غیر بلوکه باقی بماند. تیتو رئیس جمهوری یوگسلاوی که تنها بنیان‌گذار بازمانده نهضت کشورهای غیرمتعهد است، به کرات چه علناً و چه به طور خصوصی علیه کوششهایی که برای دستکاری در این نهضت و ایجاد تفرقه در آن می‌شود هشدار داده است. (سری).

یوگسلاوها در تدارک اجتماع سران کشورهای غیرمتعهد در هاوانا در ۱۸ ماه اخیر درباره مخاطرات کوششهای الهام شده از جانب شوروی برای کشاندن اعضای رادیکالتر این نهضت به همکاری نزدیکتر و سوق دادن نهضت به سوی یکسان شدن هدفها با سیاستهای مسکو آگاهتر شده‌اند. علاوه بر این فعالیتهای کوبا در آفریقا و هجوم ویتنام به کامبوج با پشتیبانی شوروی خشم یوگسلاوی را درباره مقاصد اتحاد جماهیر شوروی نسبت به جهان سوم افزایش داده است. (سری).

بلگراد ضمن نگاه به سوی کنفرانس سران و مهمتر از آن به سوی دوران بعد از آنکه کاسترو رئیس جمهور کوبا ریاست نهضت کشورهای غیرمتعهد را به عهده بگیرد، از این نگران است که تمایل نسبت به شوروی در این نهضت ممکن است قویتر شود و باعث ایجاد شکاف در این نهضت گردیده. یوگسلاوی را از قسمت اعظم کشورهای غیرمتعهد دورتر کند. بلگراد به طور اخص از این نگران است که کاسترو به عنوان

سخنگوی این نهضت ممکن است، سیاستهایی را به نام نهضت کشورهای غیرمتعهد اتخاذ کند و باعث کاهش استقلال این نهضت شده و با سیاست خارجی یوگسلاوی تضاد مستقیم داشته باشد، مگر اینکه در کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد اقدامات کاسترو مهار شود. (سری).

بلغراد همچنین وحدت متزلزل نهضت کشورهای غیرمتعهد را در نتیجه کشمکشهای منطقه‌ای در معرض خطر تلقی می‌کند. مثلاً کوششهای کشورهای عربی رادیکالتر برای اخراج مصر به دنبال امضای پیمان صلح با اسرائیل لافل به عنوان یک نیروی تفرقه‌انداز در کنفرانس سران به شمار خواهد آمد. فقدان هرگونه مسئله منحصر به فرد و مشخص بین‌المللی که کنفرانس سران توجه خود را به آن معطوف دارد، به ایجاد تفرقه در میان نهضت در جهت خط مشی‌های منطقه‌ای کمک خواهد کرد. (سری).

ارتباط شوروی

نقش یوگسلاوی در نهضت کشورهای غیرمتعهد همواره یک عامل ناراحت‌کننده در مناسبات بین یوگسلاوی و شوروی بوده است. سیاست غیرمتعهد یوگسلاوی بلغراد را قادر ساخت که از انزوای دیپلماتیک واقعی در اوائل سالهای ۱۹۵۰ به دنبال قطع روابط بین تیتو و استالین خارج شود. از آن زمان به بعد اعتبار و حیثیت تیتو به عنوان یک رهبر مهم نهضت کشورهای غیرمتعهد همواره رو به رشد بوده است. و نفوذ بین‌المللی یوگسلاوی نیز افزایش یافته است. استوارنامه‌های یوگسلاوی در نهضت کشورهای غیرمتعهد یک عامل مهم خنثی‌کننده کوششهای شوروی برای تحت فشار قرار دادن این کشور به بازگشت به مدار شوروی به حساب آمده است. (سری).

شورویها نیک آگاهند که یوگسلاوی به عنوان یک کشور متوسط که با موفقیت در مقابل یک ابرقدرت قد علم کرده است، برای کشورهای رو به رشد جذابیت ویژه‌ای دارد. علاوه بر این شورویها قبول دارند که سوسیالیسم از نوع یوگسلاوی مفهوم مردمی‌تری در بیشتر کشورهای جهان سوم نسبت به مدل سوسیالیسم شوروی دارد. بنابراین جای شگفتی نیست، اگر کرملین فعالیتهای یوگسلاوی را در نهضت کشورهای غیرمتعهد به عنوان عامل بازدارنده نفوذ شوروی در جهان سوم تلقی کند. (سری).

تاکتیک و استراتژی

در حالی که رهبری یوگسلاوی به یک دوران انتقالی نزدیک می‌شود، یوگسلاوی ادامه نهضت حقیقتاً مستقل کشورهای غیرمتعهد را برای منافع و هدفهای خویش و آن را برای بقای یوگسلاوی به عنوان یک کشور مستقل فوق‌العاده حساس، حیاتی تلقی می‌کند. تیتو مبارزه برای حفظ اصول اساسی و نقش عدم تعهد را رهبری کرده است. گزارشهایی وجود دارد که تیتو قصد دارد چند روز قبل از افتتاح کنفرانس سران وارد هاوانا شود تا بکوشد کاسترو را شخصاً تحت نفوذ خویش قرار دهد و برای تغییرات اساسی در اعلامیه کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد کار کند. (سری).

دیپلماتهای یوگسلاوی همچنین فعالیتهای دامن‌داری را در بیشتر پایتختهای کشورهای غیرمتعهد و سازمان ملل متحد آغاز کرده‌اند، تا یقین حاصل کنند که کنفرانس سران از سیاستهای باب طبع یوگسلاوی پیروی می‌کند و برای پشتیبانی از این کوشش تمام مرخصیها معلق شده است و کارمندان دیپلماتیک یوگسلاوی دستور گرفته‌اند درباره نظرهای خود در کشورهای غیرمتعهد پافشاری کنند. (خیلی محرمانه

- غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران و مشاوران پیمانکار).
 بلگراد همچنین رهبری کوششهایی را برای کم کردن قدرت کوبا به عنوان رئیس نهضت کشورهای غیر متعهد به دست گرفته است. یوگسلاوی ها قصد دارند از طریق ایجاد تغییراتی در فرایند تصمیم گیری نهضت و همچنین از طریق حمایت برای سایر تغییرات نهادی در داخل نهضت کشورهای غیر متعهد به هدفهای خود برسند. تاکتیکهای بلگراد از این قرار است:

-- پیشنهاد برای ایجاد نائبهای منطقه‌ای ریاست نهضت

-- اعلام مجدد و قاطع اصول اساسی نهضت کشورهای غیر متعهد در کنفرانس سران کشورها از جمله همزیستی مسالمت آمیز و استقلال سیاسی و اقتصادی اعضای نهضت کشورهای غیر متعهد و منع عضویت کشورهای غیر متعهد در بلوکهای نظامی.

-- اعلام نیاز به حل مسالمت آمیز اختلاف میان اعضای نهضت کشورهای غیر متعهد (خیلی محرمانه).
 یوگسلاوی احتمالاً برای اینکه حداقل شاهد تأیید قاطع اصول نهضت کشورهای غیر متعهد در هاوانا باشد در پی جمع آوری پشتیبانی کشورهای دیگر خواهد شد. حتی نشانه‌هایی در دست است که برای انتخاب نایبهای منطقه‌ای ریاست نهضت پشتیبانی فزاینده‌ای موجود است. اما درباره مسائل تفرقه‌انداز مانند کوششهای کشورهای عربی برای اخراج مصر از این نهضت، یوگسلاوها از لحاظ مخالفت با اقداماتی که برای اخراج یکی از اعضاء به عمل می‌آید شهرت دارند، ولی ممکن است که این پشتیبانی از استوارنامه‌های عدم تعهد مصر را به آفریقایها واگذار کنند، چنان که در کنفرانس وزرای امور خارجه کشورهای غیر متعهد در کلمبو یوگسلاوها رفتار مشابهی داشتند (سری).

ماوراء کنفرانس سران کشورهای غیر متعهد

در حالی که کنفرانس سران کشورهای غیر متعهد ممکن است با یک لحن روی هم رفته مقرون به رضایت پایان یابد، نتایج نهائی آن ممکن است عبارت از یک سلسله سازشهایی باشد که شرکت‌کنندگان در آن با یکدیگر به توافق برسند. یوگسلاوها ممکن است با نتایج ملایم آن سازش کنند، ولی به دقت مراقب رهبری کوباییها در دوران بعد از کنفرانس سران خواهند بود. تا زمانی که تیتو زنده است، نیروی محض حضور و حیثیت او شاید برای خنثی کردن کوششهای کوبا، برای نزدیکتر کردن نهضت به مسکو، کافی باشد. (سری).

معدالک به محض اینکه رهبر ۸۷ ساله یوگسلاوی فوت کند، نفوذ یوگسلاوی در این نهضت به احتمال قوی کاهش خواهد یافت. هر چند نسل جدیدی از رهبران یوگسلاوی همچنان به پرورش پیوندهای سیاسی و اقتصادی این کشور با جهان سوم ادامه خواهند داد، معدالک عدم تعهد از عوامل مرکبه نیرومند سیاست خارجی یوگسلاوی نخواهد بود، و وظیفه رهبری مخالفان برای صف‌بندی مجدد در نهضت کشورهای غیر متعهد ممکن است آن زمان بدوش یک کشور پرنفوذ دیگر از قبیل هند، عراق یا الجزایر گذاشته شود. (سری).

سند شماره (۴۲)

سری
از: رئیس ۴۸۰۰۴۹
به: قرارگاهها و پایگاههای خاور نزدیک (به استثنای بیروت)
هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. ال. دبلیو. واین - کی. ام. استون

۱ - سرعت کارهای آمادگی برای ششمین گردهمایی نهائی کشورهای غیرمتعهد در هاوانا (۳ تا ۶ سپتامبر) فزونی می یابد. از سیا خواسته شده که در قبال توجه تصمیم گیرندگان سیاسی عالی رتبه به جنبش غیرمتعهدها گزارشهای مخفی بیشتری فراهم نماید. هیئت نمایندگی آمریکا در سازمان ملل نیویورک یک پیش نویس هفتاد و پنج صفحه ای کوبایی را به دست آورد، که برای بیانیه نهایی خاتمه گردهمایی پیشنهاد شده است. این پیش نویس بین تمام هیئتهای نمایندگی کشورهای غیرمتعهد در سازمان ملل همراه با نامه ای که «نظریات و ملاحظات» آنها را تا هفته اول ماه اوت خواسته بود، توزیع گردید. در نظر وزارت خارجه، پیش نویس کوبایی یک حمله زننده علیه آمریکا و یکی از پراهمیت ترین اسنادی است که تاکنون برای اعلان در مجامع جهانی علیه آمریکا مطرح گشته است. وزارت خارجه در صدد اقدام به «فعالیت قوی دیپلماتیک» خصوصاً در رابطه با میانه رویهای جنبش غیرمتعهدها است، تا مخالفت معتناهیی در بین این کشورها با پیش نویس کوبایی ایجاد کند. دولت درخواست اولویت برای گزارشهای مخفی در مورد مواضع، واکنشها حمایت یا مخالفت کشورهای غیرمتعهد در قبال پیش نویس کوبایی و طرحهایی که هر کدام از این کشورها برای مقابله با آن دارند یا گزارش مخفی از نشانه (وجود) طرحهای دیگر جهت ارائه یک پیش نویس جایگزین معتدلتر کرده است.

۲ - به علاوه احتیاج تصریح شده در پاراگراف ۱ فوق، از مخاطبین تقاضا می شود که پیش از اول اوت از هر منبع ذخیره ای که قصد دارد در گردهمایی هاوانا حضور یابد یا به اخبار مربوط به کار آمادگی برای گردهمایی غیرمتعهدها دسترسی دارد، اطلاع دهند. ما همچنین به گزارش از منابع ذخیره ای که به نمایندگان مراجعه کننده از گردهمایی یا مقامات کشوری مربوطه در دوره بلافاصله پس از گردهمایی دسترسی خواهند داشت. علاقمندیم در مورد هر منبع، لطفاً نوع دسترسی به کار جنبش غیرمتعهدها را اعلام دارید و ستاد (فهرست) احتیاجات اطلاعاتی مناسب او را ارسال خواهد داشت. همچنین در موارد خاص به شرط تصویب ویژه قبلی، ستاد حاضر است در تأمین هزینه های سفر منبع سری کمک نماید. ما به منابعی که به طرحها و تاکتیکهای کوبا یا سایر اعضای رادیکال جنبش غیرمتعهدها دسترسی دارند، علاقه وافر داریم.

۳ - اگرچه کشورهای بعضی از قرارگاهها یا پایگاههای مخاطب اعضای جنبش نیستند، شرکت کنندگان در گردهمایی با عناوین متعدد دیگری از جمله کشور «ناظر» و «میهمان» به علاوه سازمانهای ملل و منطقه ای و نهضتهای آزادیبخش می باشند.

۴ - ستاد هنوز منبعی را که از خاور نزدیک شناسایی نکرده که قصد داشته باشد در اجلاس هاوانا حضور یابد.

۵ - پرونده: ۱۲ - ۳۰۰ - ۲۰۰ تا تاریخ ۳۰ تیر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۴۳)

سری
از: رئیس ۴۸۴۲۳۵ به: فوری به قرارگاهها و پایگاههای خاور نزدیک (به استثنای بیروت)
هشدار: شامل منابل و شیوه‌های اطلاعاتی است. ال. دبلیو. واین کیو. آر. رام
عطف به: الف - رئیس ۴۸۰۰۴۹، ب - وزارت خارجه ۱۹۳۰۷۳ مورخ ۳ مرداد ۵۸

۱ - در ۲۳ ژوئیه ۷۹ وزیر امور خارجه علناً اظهار کرد که نتایج (کنفرانس) شمال و جنوب در سیاست خارجی سال ۱۹۸۰ اولویت بسیار خواهند داشت. در این زمینه، تصمیم گیرندگان سیاسی عالی‌رتبه نگران کوششهای کوبا برای کسب رهبری جنبش غیرمتعهدها که تجمع سیاسی عمده جهان سوم است، هستند. نقطه برخورد مشخص با جنبش غیرمتعهدها بیانیه کوبایی برای گردهمایی نهائی غیرمتعهدهاست، که وصف آن در تلگرام مرجع الف آمده و منظور از آن وحدت جهان سوم برای اتخاذ یک موضع واحد و تندروانه ضد آمریکایی در قبال تقریباً هر نکته مهم از نتایج کنفرانس شمال و جنوب است. در تلگرام مرجع ب (که به اکثر واحدهای مخاطب ارسال شده) وزارت امور خارجه دست به یک عمل بزرگ و غیر معمول زده و برای تمام کشورهای عضو جنبش غیرمتعهدها به علاوه کشورهای دیگری که می‌توانند بر اعضای جنبش غیرمتعهدها نفوذ داشته باشند، نظریات سیاسی خود را قویاً ارائه کرده است. وزارت خارجه از دبلیو. او. مایس (مدیریت عملیات - م) می‌خواهد که به طور یکجانبه و با مراعات اولویت، اطلاعات «اختصاصی» مربوط به واکنشها، زیر و بمهای سیاسی و طرحهای کشوری مختلف جنبش غیرمتعهدها چه منفرد چه گروه‌های کاری غیررسمی در ارتباط با پیش‌نویس کوبایی و همچنین مواضع جنبش در هاوانا و پس از آن را جمع آورد. خواسته‌های وزارت خارجه به تفصیل در زیر آورده شده است. (تذکر: وزارت خارجه هشدار داد که اطلاع نیافتن دولتهای میزبان از فعالیتهای مدیریت عملیات در رابطه با مسائل جنبش غیرمتعهدها امری ضروری است و بنابراین از سازمانهای اطلاعاتی رابط هیچ چیزی نباید تقاضا شود.) در حالی که بعضی از مخاطبین خبر داده‌اند که در حال حاضر امکاناتشان کم یا هیچ است، این خواسته‌ها به تمام مخاطبین تلگرام الف فرستاده می‌شوند تا در صورت فراهم آمدن امکانات، برای اطلاع و مراجعه موجود باشند. از مخاطبین خواسته می‌شود که برای تأمین این خواسته‌ها از منابع ذخیره موجود استفاده ببرند.

۲ - خواسته‌های ارائه شده برای گزارش نویسی درباره جلسه نهائی جنبش غیرمتعهدها در هاوانا از ۳ تا ۷ سپتامبر در مقوله‌های کلی فهرست شده در پاراگراف ذیل جای می‌گیرند. آنها عموماً در مورد منابع ذکر شده در جوابهایتان به تلگرام مرجع الف قابل اطلاق هستند اما خود قرارگاهها باید آنها را برای مطابقت با رابطه خود با منبع جرح و تعدیل کنند. در موارد مناسب برای یک منبع یا یک گروه کوچک از منابع در تلگرام جداگانه ای خواسته‌های اضافی ارسال خواهد شد. در حالی که گزارشهای پس از گردهمایی نهائی جنبش غیرمتعهدها ضروری خواهد بود، نیاز مبرمی به گزارشهای فوری درباره تحولات دوره پیش از این گردهمایی وجود دارد. به گزارشهای اطلاعاتی پیش از گردهمایی حق تقدم مناسب باید داده شود تا توزیع و ارائه آنها برای استفاده تاکتیکی سیاسی در هفته‌ها و روزهای پیش از گردهمایی تضمین گردد. این خصوصاً از آن جهت اهمیت دارد که فرصتهای مدیریت عملیات برای تهیه گزارشهای اطلاعاتی در جریان خود گردهمایی شدیداً محدود است.

در حال حاضر ما از برگزاری یک جلسه ویژه در اول اوت در نیویورک و برنامه یک جلسه دیگر قبل از گردهمایی در هاوانا در سطح خیر داریم. ما انتظار داریم که اکثر تحولات در جلسات غیر رسمی مختلف در بسیاری از پایتختهای گروههای اصلی یا در جلسات مربوط به منافع مشترک خاص یا در مذاکرات همراه با معاملات و مصالحات زیرکانه بین دسته‌ها صورت پذیرند. به همین ترتیب، هیئتهای نمایندگی سیار متعدد از تمام طرفها وجود دارند، که برای منافع خاص خود کار می‌کنند. ما لازم داریم که این حرکات دسته‌ای را به موقع برای تصمیم‌گیرندگان سیاسی شناسایی کنیم، تا از این را به موقع اطلاعات استفاده کنند.

۳- خواسته‌های کلی در سه مقوله فهرست شده‌اند (الف) تاکتیکهایی که اعضای جنبش غیرمتعهدها و کشورهای غیر عضو برای نفوذ در جریان وقایع به کار می‌گیرند (ب) نکات اصلی در قطعنامه‌ها و «مطالب مورد توافق» جنبش غیرمتعهدها و (ج) مقوله‌های خاصی که تاکتیکها و قطعنامه‌ها را در بر می‌گیرد. تلگرام مرجع ب مقدمه‌ای را برای اطلاع شما فراهم خواهد کرد. اگر شما نمی‌توانید نسخه‌ای از تلگرام مرجع ب را به دست آورید، ستاد این کار را انجام خواهد داد.

الف: تاکتیکها:

- استراتژی و تاکتیکهای گروه طرفدار کوبا و دیگر گروههای منطقه‌ای، بلوکها و دسته‌بندیهای مختلف (وزارت امور خارجه از اهداف سیاست خارجی کوبا در صدور پیش‌نویس بیانیه شدیداً ضد آمریکایی مطمئن نیست.. هرگونه جزئیات درباره اینکه آنها واقعاً به چه چیز می‌خواهند دست یابند و تا چه حدی حاضرند به مصالحه پردازند، بسیار مفید خواهد بود).

- چه کوششها و طرحهایی در جریانند تا طی ریاست کوباییها در سه سال پس از گردهمایی..... جنبش غیرمتعهدها محدود گردد. (وزارت خارجه بر اهمیت این خواسته تأکید کرد).

جریان تغییرات در دسته‌بندیهای جنبش غیرمتعهدها

- گروههای فرعی، هسته‌ها، جلسات و هیئتهای نمایندگی سیار جنبش غیرمتعهدها و مقاصدشان را شناسایی کنید. آیا اعضای مشخصی از جنبش غیرمتعهدها هستند که معمولاً باید با گروهی که کنار گذاشته می‌شود، رابطه برقرار کنند؟

- هیئتهای نمایندگی، نمایندگان و شرکت‌کنندگان غیرعضو که به نظر می‌رسد در درون جنبش غیرمتعهدها نفوذ منحصر به فرد داشته باشند (تکان‌دهنده‌ها و محرکین) و موقعیتهایشان را شناسایی کنید.

- نقاط ضعف کوبا در مسائل جنبش غیرمتعهدها و اعمال کوبا برای خنثی کردن کوششهای آمریکا برای تعویض پیش‌نویس کوبایی جنبش غیرمتعهدها را شناسایی کنید.

- کدام اعضای مشخصی از جنبش غیرمتعهدها را کوبایی‌ها سعی دارند با خود همراه کنند؟ چگونه؟

- دخالت شوروی و جریاناتی که برای حمایت از رل کوباییها به کار گرفته می‌شود.

- مقدار و جزئیات چگونگی موارد دعوا برانگیز مشخص را شناسایی کنید.

ب: تصمیمات اصلی جنبش غیرمتعهدها

- موضعی که در مورد معاهده صلح در خاورمیانه (پیمانهای کمپ دیوید) اختیار می‌شوند.

- تلاشها برای اخراج مصر از جنبش غیرمتعهدها و نوع حمایت از مصر

- درگیری (دخالت) کوبا در آفریقا و آمریکای مرکزی

- مسئله شرکت نماینده کامبوج در جنبش
- اقیانوس هند
- نیکاراگوئه، شامل شواهد و گفتگو یا مواضع مطروحه در جلسات درباره ارتباطات کوبا با ساندنیستها از جمله حمایت مالی.
- مسئله پناهندگان هند و چین
- مسائل مربوط به کنفرانس شمال و جنوب
- کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل گروه ۷۷ - تصمیمات اقتصادی مذاکرات شمال و جنوب در جنبش غیرمتعهدها چگونه در نظر گرفته خواهد شد؟ نشانه‌ای ملاحظه می‌شود که کاستاریکا با پشتیبانی کشورهای دیگر در حال توسعه قصد دارد، مسئله تأثیر استفاده‌های قیمتهای اوپک بر استفاده‌های قیمتهای کشورهای در حال توسعه را مطرح کند. همچنین نتایج گردهمایی جنبش درباره کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل که در می و ژوئن ۱۹۷۹ در مانیل برگزار می‌گردد مورد توجه است.
- ج: مقوله‌های خاص:
- پیش‌نویس متون تغییراتی که برای نسخه کوبایی بیانیه نهائی گردهمایی عرضه می‌شوند مورد احتیاج هستند.
- هرگونه مسائل به خصوصی را که بر سر آنها در جنبش شکاف وسیع ایجاد شده شناسایی کنید.
- مراتب زیر که به کشورهای به خصوصی مربوط می‌شوند نیز مورد توجه‌اند:
- الف) «نقش کره شمالی» در رابطه با جنبش، زیرا آنها در مسائل مختلف به طور وسیعی بین میانه‌روها، و تندروها می‌لغزند در حالی که در کل با کوبا چندان صمیمی به نظر نمی‌رسند.
- ب) «نقش سومالی؟» سومالی ضد کوبا و طرفدار اعراب است اما از مصر کمک نظامی دریافت می‌کند.
- ج) «نقش جمهوری خلق چین؟» شواهد قوی موجود است که جمهوری خلق چین فعالانه به دنبال کسب حمایت از مواضع ضد شوروی، ضد کوبایی خود است. برای مقابله با پیش‌نویس کوبایی بیانیه، چینها درصدد چه اقداماتی هستند؟
- د) «نقش یوگسلاوی» یوگسلاوی رهبر مخالفین با کوششهای کوبا برای کشاندن جنبش غیرمتعهدها به طرف اتحاد شوروی است. هم هند و هم مصر که بنیانگذاران و اعضای قدیمی جنبش هستند با مشکلات دیگر منحرف شده‌اند. شواهد حاکی از اینکه هند نقش تهاجمی تری دارد مورد علاقه می‌باشند (هند، اندونزی، سری لانکا، و نیجریه، در کمپ یوگسلاوی محسوب می‌شوند).
- ه) نقش بلوک غرب.
- ۴ - رباط: لطفاً استعداد کیو. یو. الود / ۱ (الف / ۱) را برای گزارشگری پیش از گردهمایی چه در مراکش و چه با مسافرت به محل‌هایی که امکان دسترسی قویست بررسی کنید. حضور وی در جلسه سازمان وحدت آفریقا در مونروویا باید امکان منحصر به فردی را برای شروع به الف / ۱ بدهد. قبل از گردهمایی و طی آن ما گزارشگری وسیعتری را درباره گروههای چپ و تندرو لازم داریم.
- ۵ - الجزایر: شبیه مطالب فوق برای جی. ال. کلانگ / ۱
- ۶ - به اضافه پیامهای عملیاتی، لطفاً ال. دبلیو. واین را در عنوان تمام گزارش‌های اطلاعاتی جنبش

غیرمتعهدها جای دهید.

۷- پرونده: ۱۱۲ - ۳۰۰ - ۲۰۰ تا تاریخ ۲۹ خرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۴۴)

تاریخ: ۱۰ مرداد ۵۸ اعضا

به: رئیس

سری

از: تهران ۵۳۸۲۳

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. ال. دبلیو. واین. کی. ام. استون

عطف به: رئیس ۴۸۰۰۴۹

۱- قرارگاه تهران هیچ عاملی که در اجلاس نهائی جنبش غیرمتعهدها شرکت کند، ندارد. اس. دی. ترامپ / ۱ موظف شده اخباری راجع به خواسته‌های اطلاعاتی پاراگراف یک تلگرام مرجع به دست آورد و به یک یا چند نفر از اعضای هیئت احتمالاً اعزامی ایران دسترسی پیدا کند. ت / ۱ همچنین به دنبال خبر مربوط به هیئت کوبایی است که گفته شده قرار است، پیش از اجلاس نهائی هاوانا به تهران بیایند.

۲- نتایج را اطلاع خواهیم داد.

۳- پرونده: ۱۱۲ - ۳۰۰ - ۲۰۰ تا تاریخ ۱۰ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۴۵)

تاریخ ۱۲ مرداد ۵۸ اعضا

از: با حق تقدم الجزایر، امان، بغداد، کلمبو، داکا، کابل، دهلی نو، تهران، تریپولی
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. ال. دبلیو. واین. کی. ام. استون کیو. آر. رام
عطف به: الف- وزارت خارجه ۱۹۳۰۷۳، ب- وزارت خارجه ۱۸۷۴۲۰، ج- وزارت خارجه ۱۹۹۱۴۵،

د- رئیس ۴۸۴۲۳۵

احتیاجات اصلاح شده گردهمایی نهائی کشورهای غیرمتعهد

۱- اطلاعات جاری حاکی از آنند که پیش از گردهمایی نهائی کشورهای غیرمتعهد حداقل سه جلسه در هاوانا برگزار خواهد شد، بدین قرار که: جلسه‌ای بین عراق، سری لانکا، هندوستان، یوگسلاوی و کوبا، یکی در سطح سفرا از ۲۶ یا ۲۸ تا ۳۰ اوت، و یک جلسه هم در سطح وزراء از ۳۱ اوت تا اول سپتامبر. به علاوه یکی هم در سازمان ملل نیویورک در نظر گرفته شده (هیچ تاریخی معین نگردیده) و یک جلسه دیگر از ۱۱ کشور هم در جرج تاون گینه برای ۲۳-۲۲ اوت هست. همچنین شواهدی هم در دست است که کشورهای عضو جامعه کشورهای جنوب شرقی آسیا و پیمان ANDEAN ممکن است در خصوص پیش نویس کوبایی اعلامیه کشورهای غیرمتعهد جلسات جداگانه‌ای برگزار کنند. اجلاس رؤسای ممالک غیرمتعهد (که هم‌اکنون در جریان است) به احتمال بسیار قوی بخشهای دستور کار و کاغذ پیش نویس کوبایی را موضوع مذاکره خود قرار خواهند داد.

۲- سفارتخانه‌های ایالات متحده در قبال مانورهای سیاسی ذکر شده در تلگرام مرجع الف عموماً

جوابهای مطلوبی دریافت داشتند. به هر حال وزارت خارجه برای تعیین میزان صحت اظهاراتی که راجع به این مطلب شده و اقدامی که در هر یک از کشورها به دنبال خواهد داشت، احتیاج مبرم به گزارشهای سیا دارد. وزارت خارجه قصد دارد مانورهای سیاسی مداوم را تعقیب کند، تا کشورهای را که احساس می‌کند می‌توان با استفاده از موقعیتشان مواضع ایالات متحده را تقویت نمود، انتخاب نماید. بنابراین، پیشنهادها هر یک از کشورها و گروههای منطقه‌ای برای اصلاح متن اعلامیه پیش‌نویس کوبایی و اتخاذ مواضع نسبت به هر یک از مسائل گردهمایی کشورهای غیرمتعهد شدیداً مورد توجه قرار دارند. خبر تغییر تاریخها، شرکت‌کنندگان، مقاصد جلسات فوق‌الذکر یا جلسات مرتبط دیگر، نتایج و دیگر امور مورد احتیاج می‌باشند. نشانه‌های نقاط یا اهرمهای مناسب برای ایراد فشار که می‌توانند برای اعمال نفوذ بر هر یک از کشورها به کار گرفته شوند، بسیار گرانها خواهند بود. مواضع اردن نسبت به گردهمایی نهایی کشورهای غیرمتعهد نیز حائز اهمیت خاص هستند. وزارت خارجه در آینده تصمیم خواهد گرفت، آیا سعودیها را به اعزام هیئت نمایندگی به گردهمایی نهایی کشورهای غیرمتعهد تشویق کند یا نکند، و آیا سادات را به شرکت در آن تشویق کند یا نه. به اطلاعاتی که در اتخاذ این تصمیمات تأثیر دارند علاقه داریم.

۳- قرارگاههای مخاطب یا ظرفیت گزارش خود را در ارتباط با کشورهای غیرمتعهد ابراز داشته‌اند یا اینکه در کشورهایی واقعه که درگیر جلسات مرتبط با کشورهای غیرمتعهد می‌باشند. پیشنهاد می‌شود که مخاطبین برای اطلاع از زمینه احتیاجات مربوط به گردهمایی کشورهای غیرمتعهد تلگرامهای مرجع الف تاج را به علاوه دستورالعملهای بیشتری که وزارت خارجه برای هر یک از سفارتخانه‌ها خواهد فرستاد، بخوانند. اطلاعاتی که در دستورالعملها درخواست می‌شوند از طریق مجاری آشکار وزارت خارجه قابل دسترسی نیستند و باید در شکل اطلاعاتی و با عنوان ال. دبلیو. واین گزارش شوند. لطفاً تمام تلگرامهای اطلاعاتی مربوط به کشورهای غیرمتعهد را به این نشانی ارسال کنید: بخش خارجه / نیویورک، دهلی نو، مکزیکوسیتی، گینه، ژنو، سنگاپور، کینشازا، جاکارتا، به علاوه هر قرارگاه دیگر که به گزارشهای معینی ارتباط دارند.

۴- پرونده: ۱۱۲ - ۳۰۰ - ۲۰۰ تا تاریخ ۱۲ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۴۶)

سری

از: رئیس ۵۰۸۰۵۴
 به: با حق تقدم به پایگاهها و قرارگاههای آفریقا، آسیای شرقی (به استثنای پکن) اروپا، آمریکای لاتین (به استثنای سن خوزه، پاناماسیتی، پورت آوپرینس)، خاور نزدیک
 هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. ال. دبلیو. شل کیو. آر. رام
 از مدیریت عملیات
 عطف به: ۲۲۳۲۷۳ وزارت خارجه

۱ - تلگرام مرجع حاوی پاسخ وزارت خارجه به وظیفه‌ای است که ریاست جمهوری به وزارت

خارج، آژانس ارتباطات جهانی و سیا محول کرده تا پیرامون وابستگی کوبا به اتحاد شوروی جنجال کنند. سیا البته مدتی است که تحت مجوز چندین مصوبه ریاست جمهوری و برنامه، در سطح جهانی روی این موضوع کار کرده و ما کاخ سفید را در جریان دامنه و تأثیر کوششهای خود قرار داده‌ایم. گزارشهایی که حوزه‌های فعالیت داده‌اند، بیشترین فایده را در این رابطه داشته‌اند.

۲- درگیر شدن ناگهانی طرف علنی هیئت نمایندگی (دیپلماتیک) در این مبارزه، چنان که تعدادی از پیامهای قرارگاهها و سفارتخانه‌ها اظهار داشته‌اند، ممکن است برای منافع ذخیره عملیات مخفی ما مسائل امنیتی ایجاد کند. رؤسای قرارگاهها باید فعالیتهای وزارت خارجه و آژانس ارتباطات جهانی را از نزدیک تحت نظر بگیرند تا مبادا تلاشهای شما را عیناً انجام دهند و به این ترتیب موجب افشای آنها شوند. اگر چنانکه اتفاق افتاده، سفر از شما درخواست کردند تا در جهت نیل به مقاصد خود از کمک منابع ذخیره عملیات مخفی برخوردار شوند، شما باید با دیپلماسی اظهار دارید که شما به طور جداگانه وظایف خود را دریافت می‌دارید، از کانالهای خودتان گزارش می‌دهید و درگیری منابع ذخیره شما در مبارزه علنی می‌تواند مسائل امنیتی ایجاد کند. همچنین شما باید در برابر هرگونه تقاضا برای کمک به محتوای کار مقاومت کنید. اولاً چون این بر تسهیلات محدود ما برای پشتیبانی تبلیغات مخفی فشار می‌آورد، و ثانیاً چون تلگرام مرجع به وضوح بیان می‌دارد که آژانس ارتباطات جهانی مشغول تهیه مطالب مربوط به محتوی می‌باشد.

۳- به هر حال، تا آنجا که ملاحظات امنیتی لطمه نمی‌بینند، درگیری وزارت خارجه و آژانس ارتباطات جهانی نباید تلاشهای خود شما در جهت پخش تبلیغات راجع به ارتباط بین کوبا و شوروی را کاهش دهد. همان طور که گفته شد این مبارزه مورد توجه مستقیم رئیس جمهور است.

۴- تا تاریخ ۱۴ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۴۷)

سری

از: رئیس ۵۱۲۳۵۰ تاریخ: ۲۱ شهریور ۵۸ اعضاء
به: فوری به بخش خارجه / واشنگتن، بخش خارجه / نیویورک، جاکارتا، کوالالمپور، مانیل، رانگون، سنگاپور، توکیو، ایبجان، اکرا، آدیس آبابا، کوناکری، دارالسلام، داکار، خارطوم، کینشازا، لاگوس، لوزاکا، مگادیشو، مونروویا، نایروبی، کامپالا، نوآکچوت، پرتوریا،.....، الجزیره، امان، کلمبو، داکا، کابل، دهلی نو، رباط، تهران، تریپولی، تونس، قاهره، برلین، بن، آلمان، بروکسل، ژنو، هلسینکی، لندن، نیکوزیا، اسلو، پاریس، رم، مادرید، لیسبون، بوگوتا، بوئنوس آیرس، کاراکاس، جرج تاون، کینگزتون، لیما، مکزیکوسیتی، پاناماسیتی، مونته، ویدئو،.....، ریودوژانیرو، سن خوزه، بخش آمریکای لاتین / میامی

پیام اداری

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. ال. دبلیو. واین - کی. ام. استون - کیو. آر. رام

تحدید خواسته‌های اطلاعاتی اجلاس نهائی جنبش غیرمتعهدها

۱- وزارت خارجه شدیداً به ارائه یک تصویر از زیر و بمهای اجلاس نهائی جنبش غیرمتعهدها که تا

حد امکان کامل باشد و به اقدام مطرح شده احتیاج دارد. به دلیل کنترل‌های کوباییها در هاوانا، وزارت خارجه نتوانست خبری راجع به جلسات مختلف کمیته‌های تهیه پیش‌نویس که در آنها اقدام اصلی صورت پذیرفت به دست آورد. اسناد نهائی مربوط به بیانیه‌های سیاسی و اقتصادی رسمی را بخش حفاظت منافع آمریکا وزارت خارجه در هاوانا به دست آورد. خبرهای ذیل هنوز شدیداً مورد احتیاج می‌باشند:

الف: در مورد جزئیات آنچه در کمیته کاری رسمی و جلسات ناگهانی منطقه‌ای روی داد یک کمبود کامل اطلاعات وجود دارد.

چگونه فعالیت هر یک از کشورها در جلسات کمیته‌ها با حضورشان در جلسات علنی مطابقت داشت؟ چه بده و بستانهایی توسط چه کسانی و چگونه صورت پذیرفتند؟ کشورهای مورد علاقه خاص در این رابطه کویت، جامائیکا، پرو، گینه، و پاناما می‌باشند. (یک شب را نمایندگان «شب جهنمی» نامیدند، در این شب چه روی داد؟)

ب: به نظر هر یک از کشورها، با توجه به اقدامات کوبا برای اینکه جنبش را به بلوک شوروی نزدیک تر کند، آینده جنبش غیرمتعهدها چگونه است؟

ج: پایتختهای مختلف به اجلاس نهائی با چه دیدی می‌نگرند؟ نقش کوبا در فعالیتهای مانووری؟ ایدای بعضی از هیئتهای نمایندگی به خاطر صحبت با ناظران اروپای غربی، کانادایی و آمریکایی؟ آیا آنها به مواضع سابق خود در مورد مسائل جنبش غیرمتعهدها باز خواهند گشت یا در قبال کنفرانسهای هاوانا مسیر جدیدی را شروع خواهند کرد؟

د: تا چه حدی کوبا (و شخص کاسترو) از نتایج جنبش غیرمتعهدها در مجمع عمومی سازمان ملل استفاده خواهد کرد؟ آیا مسئله پورتوریکو در مجمع عمومی مطرح خواهد شد؟

ه: زامبیا: آیا گروههای کاری زامبیایی اقدامات معتدل‌کننده‌ای اتخاذ کردند یا آنکه اقداماتشان کاملاً در جهت حمایت از کوبا بود؟

و: روابط هیئتهای نمایندگی کوبا و عراق با هم چگونه بود (آیا عراق ریاست کمیته سیاسی را به عهده داشت)؟

ز: کشورهای آمریکای لاتین خصوصاً پاناماییها و ونزوئلاییها در جلسات بسته چه کاری برای معتدل کردن لحن بیانیه نهائی در جهت منافع آمریکا در حمایت از مواضع خود انجام دادند؟

ح: آیا هیچ یک از اعراب برای ملایم کردن محکومیت آمریکا کاری انجام دادند؟ در چه مسائلی؟

ط: هندوستان در مورد هر یک از مسائل مطرحه در جلسات کمیته‌ها چه موضعی اتخاذ کرد؟

ی: آیا هیچ یک از نمایندگان نسبت به اداره اجلاس نهائی توسط کوباییها اظهار انتقاد یا ناراحتی نمودند؟ آیا هیچ دست پست پرده چینیها یا شورویها مشاهده شد؟

ک: چه نمایندگیهایی اجلاس نهائی را یک موفقیت یا یک شکست محسوب می‌دارند و به چه دلایلی؟

ل: هر یک از کشورها چه طرحی در مورد تصویب اعتبار کامبوج در مجمع عمومی دارند؟

م: تا چه حدی اوپک حرف خود را پیش برد؟ در چه مسائلی؟ کنترل قیمت نفت اوپک در آینده چگونه بازی خواهد شد؟

ن: عکس‌العمل کشورهای لاتین از آمریکای لاتین که عضو جنبش نیستند، نسبت به اجلاس چه بوده و آیا

هیچ کدام آنها قصد دارند درخواست عضویت نمایند؟

س: مواضع هر یک از کشورها در قبال برگزاری کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل در هاوانا چیست؟ آیا هیچ یک از کشورها قصد دارند با محل آن در هاوانا مخالفت کنند؟

ع: کدام کشورها..... برای بیانیه نهائی تسلیم خواهند کرد، در چه مسائلی؟

۲- جوابها باید در شکل اطلاعاتی و با قید حق تقدم و استفاده از عنوان ال. دبلیو. واین باشند.

۳- پرونده: ۱۱۲- ۳۰۰- ۲۰۰ تا تاریخ ۲۱ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۴۸)

تاریخ: ۵ مهر ۵۸ تلگرام غیرفوری

سری

به: پایگاهها و قرارگاههای خاور نزدیک

از: واشنگتن ۵۲۱۰۰

موضوع: هشدار- شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است- مطلب برای رابط سازمان اطلاعاتی همکار

۱- اخیراً یک رویداد در یک قرارگاه خاور نزدیک دوباره بر لزوم بازبینی دقیق مطالبی که قرار است به رابط سازمان اطلاعاتی همکار داده شود، تأکید کرد. در این رویداد متن یک نقد از بیانیه نهائی پیش‌نویس اول کوبا به یک سازمان اطلاعاتی همکار داده شد، که عکس‌العمل رئیس آن درخواست فوری برای توضیح چندین عبارت بود. رئیس آن سازمان مؤدبانه درخواست کرد سابقه اینکه این نقد چگونه تأیید شده بود و تأیید در چه سطحی بود روشن شود و اظهار داشت به نظر می‌رسد این نقد با عجله تهیه شده است.

۲- لزومی به گفتن ندارد که این نقد دوباره نویسی خط مشی دولت آمریکا نبود، بلکه یک حرکت تبلیغاتی بود که با عجله علیه پیش‌نویس بیانیه هدف‌گیری شده بود. به هر حال، ما با دادن بیانیه اصلاح نشده خود را در موقعیتی قرار دادیم که رابطهای سازمانهای اطلاعاتی همکار را کمی گوش به زنگ کرد و ما ناچار شدیم از خود دفاع کنیم.

۳- مروری بر این رویداد به خصوص در ستاد ما را تشویق کرد که سعی کنیم هماهنگی روی این پیامها را پیش از آنکه از ستاد بیرون روند تشدید کنیم، اما هنوز باید در آخر کار روی رئیس قرارگاه و خود قرارگاه تکیه کنیم تا با یک توجه خاص به حساسیتهای سازمانهای میزبان رابط یک مرور نهائی به عمل آورند.

۴- می‌توانیم اضافه کنیم که با آنکه رویداد فوق مربوط به مطالب تبلیغاتی بود، رویدادهای قبلی موجب تحویل نامبارک مطالبی بود که رابط سازمان اطلاعاتی هیچ‌گاه نمی‌بایست به آنها دسترسی پیدا کند. تنها شیوه مطمئنی که می‌توانیم جهت جلوگیری از چنین «رویدادهایی» توصیه کنیم مرور کامل هر تکه کاغذ توسط حداقل دو عضو قرارگاه پیش از تحویل آنها می‌باشد. (یک رویداد دیگر این درس را به ما آموخت که شما باید پاکتهای «خالی» را نیز واریسی کنید تا از اینکه مطالب تجویز نشده به دست رابط سازمان اطلاعاتی همکار برسد، جلوگیری شود).

۵- بدون پرونده. تا تاریخ ۳ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

کتاب سی و چهارم
استعمار سیاسی
آمریکا

آمریکا دشمن شماره یک مردم محروم و مستضعف جهان است. آمریکا برای سیطره سیاسی و اقتصادی و فرهنگی و نظامی خویش بر جهان زیر سلطه از هیچ جنایتی خودداری نمی‌نماید.

امروز زمانی است که ملتها چراغ راه روشنفکرانشان شوند و آنان را از خودباختگی و زبونی در مقابل شرق و غرب نجات دهند که امروز روز حرمت ملتهاست و آنان هادی هدایت کنندگان تاکنونند.

ای کشورهای بیطرف! شما را به شهادت می‌طلبیم که آمریکا قصد نابودی ما را دارد، کمی به خود آید و ما را در هدفمان کمک کنید، ما به شرق و غرب و به شوروی و آمریکا پشت کرده‌ایم تا خود، کشور خود را اداره کنیم.

امام خمینی

ابعاد جنایات بی‌شمار شیطان بزرگ در این مملکت و میزان غارتگریهایش در این مرز و بوم بر کسی پوشیده نیست و این ملت تمام ظلمها را با ذره ذره وجود خویش در طی سالهای حاکمیت شیطان بزرگ در این مملکت لمس کرده است. از دست رفتن منابع طبیعی، نابودی استعدادها، ویرانی کشاورزی، مسخ فرهنگ و آیین، بی‌عفتی و بی‌بندوباری ثمره سالها وابستگی به این جرثومه فساد بود. لیکن فریاد رهایی و بیداری وجدان بیدار امت خمینی بت شکن به عصر تبه کاریهای سیاه دلان در پایگاه اسلام و ولایت پایان داد. باشد که قدردان این نعمت الهی باشیم و شکر گذار رهایی از ظلمت و پیوستن به نور.

مجموعه حاضر شامل یک جزوه گزارشی تحقیقاتی مربوط به سال ۱۹۷۶ از اهداف و خط مشی‌ها و منافع آمریکا در ایران قبل از انقلاب اسلامی و همچنین شامل تعدادی سند در مورد شیوه برخورد آمریکا با انقلاب اسلامی و حرکات و اعمال مسئولان دولت وقت است که بیشتر حاوی ملاقاتهای دیپلماتیک بین مسئولین دولت موقت و عناصر آمریکایی مرتبط با این امور می‌باشد. در این مجموعه فقط به کل روابط ایران و آمریکا اشاره شده و انشاءالله در آینده در ابعاد نظامی و اقتصادی و میزان وابستگی به آمریکا کتابهایی منتشر خواهد شد.

شرح زیر یک جمع‌بندی مختصر از مجموعه فوق است که با توجه به محتوی اسناد، شامل همه نکات مطروحه در اسناد و ابعاد گوناگون نمی‌باشد. ولی در مورد رؤس کلی گویاست.

خط مشی‌های کلیدی آمریکا در ایران:

الف: پشتیبانی از ایمنی و ثبات کلی (تأمین تسلیحات و مستشاران و وسائل خدماتی)

ب: کسب دسترسی مداوم به نفت منطقه به قیمت‌های منطقی و به مقدار کافی.

ج: تشویق کشورهای منطقه در رفع منازعات ارضی از طریق اقدام مسالمت‌آمیز.

د: توسعه حضور و فعالیت‌های مالی، تجارتي، فنی، فرهنگی و سیاسی آمریکا.

ه: کمک به صادرکنندگان نفت در مصرف درآمدهای سریع‌الرشدها در راه سازندگی و به حمایت از

سیستم بین‌المللی.» (سند ۱)

«... ایالات متحده در تعقیب یک خط مشی درباره ایران در صدد رسیدن به این هدف بوده‌است که یک

کشور دوست، متعهد و با ثبات داشته باشد تا (الف) تسهیلات نظامی استراتژیکی و نفت و بازارهای خود را در دسترس آمریکا قرار دهد، و (ب) یک نقش منطقه‌ای سازنده شامل محدود کردن نفوذ شوروی در

منطقه بازی کند.» (سند ۱)

آنچه برای آمریکا در سطح جهان مطرح است، گسترش نفوذ و پایگاهها برای دستیابی هر چه بیشتر به منابع و حفظ منافعهش است. این اصل کلی برای آمریکا ایجاد می‌کند تا در جهت کسب این منافع زمینه‌سازیهایی بنماید. خصلت جهان‌خوارگی و ماهیت امپریالیستی ابرقدرتهای شرق و غرب زمینه رقابتی را بین آنها به وجود آورده تا بر سر به غارت بردن منابع جهان به تلاش و مبارزه برخیزند و همین امر بزرگترین زمینه را جهت ایجاد ترس و غلطیدن به دامن یکی از ترس دیگری به وجود می‌آورد. در ایران طرح خطر شوروی همیشه به عنوان یک عامل بالقوه و بالفعل برای سیطره و نفوذ در این کشور از سوی انگلستان و آمریکا بوده است و به گونه‌ای با این امر از سوی ابرقدرتها برخورد شده و قدرت مادی و تسلیحات را به عنوان تنها ملاک و ضابطه قلمداد کرده‌اند که به صورت یک باور نه تنها در ذهن سران کشور و عامه مردم بلکه حتی در ذهن انقلابیون درآمده تا آنجا که اکثر انقلابها و حرکات را تنها در کانال حمایت شرق یا غرب پذیرفته‌اند. براساس این زمینه است که ایران نقش منطقه‌ای سازنده‌ای را برای محدود کردن نفوذ شوروی در منطقه بازی می‌کند. در جهت و متعاقب منظور فوق (جلوگیری از نفوذ شوروی در منطقه) روی کار آوردن رژیمها و هیئت حاکمه‌های مزدور و خودفروخته و در پی آن فروش لوازم و تسلیحات تولیدی آمریکا و حضور مستشاران آنها لزوم پیدا می‌کند. تبادلات فرهنگی و گسترش تفکرات و فرهنگ غربی لازم می‌شود و این مستلزم مسخ و بیگانه کردن مردم از فرهنگ و مذهبشان است. گسیل شدن سیل دانشجویان برای استحکام بخشیدن به این طرز تفکر و خروج سرمایه‌های ارزی هنگفت از طریق این دانشجویان، به عنوان یک منبع درآمد برای آمریکا محسوب شده و تحقق بخش یکی دیگر از اهداف کلیدی آمریکا می‌باشد. با پذیرش و رسوخ فرهنگ غرب، نیاز به تکنولوژی و محصولات مصرفی - صنعتی غرب که زاینده همین طرز نگرش است، هم بازارهای خارجی آمریکا را رونق می‌بخشد و هم صنایع داخلی را در جهت برآورده کردن اینگونه احتیاجات کاذب سوق می‌دهد. بهای این گونه صنایع و محصولات و رواج روزافزون کالاهای مصرفی جز از طریق مواد خام و اولیه و بخصوص نفت

کشورهای مزبور تأمین نمی‌شود. نفت و تأمین آن برای به حرکت درآمدن چرخهای صنایع آمریکا، ژاپن و کشورهای اروپای غربی حکم حیاتی‌ترین ماده خام را پیدا می‌کند. سرازیر شدن سیل مداوم نفت به این کشورها ایجاد منطقه‌ای امن و به دور از آشوب را نیاز دارد تا هم این دسترسی مداوم به نفت را تضمین کند و هم امنیت چاههای نفت را و در اینجا کلمه ثبات منطقه و تشویق کشورهای منطقه (خاورمیانه و خلیج فارس) به رفع منازعات از طریق اقدام مسالمت‌آمیز معنی پیدا می‌کند.

تحقق خط مشی‌ها - جلوگیری از نفوذ شوروی

ایران به خاطر موقعیت استراتژیک، سیاسی و اقتصادی به صورت بهشت غارتگران و استعمارگران درمی‌آید. در بعد استراتژیکی - نظامی به صورت منحصر بفردترین پایگاه اطلاعات جاسوسی بر علیه شوروی می‌شود، عمده‌ترین و حساسترین نقش منطقه‌ای حائل بین شوروی و آبهای خلیج فارس و اقیانوس هند را پیدا می‌کند و... برای درک و توضیح این موارد به ذکر گوشه‌هایی از اسناد بسنده می‌شود: «منافع وسیع آمریکا مستلزم یک ایران صمیمی، متعهد و با ثبات است. همچنین لازم‌اش یک همکاری عملی گسترده است. ایالات متحده نیازمند تسهیلات اطلاعات نظامی خاصی است که برای توانایی آمریکا در نظارت و تجزیه و تحلیل پیشرفتهای موشکی و تواناییهای شوروی و رعایت موافقتنامه‌های کنترل سلاحها از طرف این کشور ضروری می‌باشد. به بازرسان گفته شد که هیچ مکان دیگری به جای آنها که اینک آمریکا در ایران داراست وجود ندارد. ایالات متحده همچنین محتاج به داشتن امتیاز پروازهای فوق‌العاده است تا هواپیماهای نظامی و غیر نظامی آمریکایی از طریق اروپا و مدیترانه دسترسی به اقیانوس هند و آسیای جنوبی (از راه ترکیه) داشته باشند. تنها مسیر جایگزین از طریق مصر یا اسرائیل است که حساستر می‌باشد.»

«ایران برای آینده غیر قابل پیش‌بینی بسیار مورد توجه ایالات متحده خواهد بود. موقعیت مکانی این کشور به تنهایی ضامن این پیش‌بینی است. ایران کشور عمده منطقه سیر (ترکیه، ایران، پاکستان) میان اتحاد شوروی و شبه جزیره سرشار از نفت عربستان می‌باشد...»

«ایران محل و سائل اطلاعاتی آمریکاست که با فایده بی‌همتایی که دارد در هیچ مکان دیگری قابل تقلید نیست و بالاخره ایران و آمریکا علایق مشابه در گسترش صلح و استقلال منطقه خلیج فارس دارند و این ایران است که این علایق را در تماسهایش با سایر کشورهای خاورمیانه و آسیای جنوبی به پیش می‌برد.»

همان‌گونه که گفته شد رقابت شرق و غرب که صرفاً ریشه در ماهیت تجاوزگرانه و جهانخواارانه دو ابر قدرت شرق و غرب دارد برای هرچه بیشتر به غارت بردن منابع خلقها مبارزه و جنگی را پایه‌ریزی کرده که قربانیان آنها ملل محروم و مستضعف جهان می‌باشند. شوروی با حضور سیاسی، نظامی و اقتصادی در کشورهای بلوک شرق، رژیمها و سیستمهایی را پی‌ریزی کرده که تاکتیک عمده و برنامه‌ریزیهای نظامی تسلیحاتی و خلاصه قسمت اعظم بودجه و درآمد سالیانه‌شان در جهت به اصطلاح مبارزه با نفوذ آمریکا طرح‌ریزی شده است و این بودجه جز ماحصل تلاش و منابع ملل مظلوم این کشورها نیست. در جهت دیگر نیز آمریکا با اعمال همین سیاست در کشورهای بلوک غرب، بخش اعظم درآمد و بودجه این مردم را در جهت به اصطلاح مبارزه با شوروی به کار می‌گیرد.

اعمال این سیاستها تنها ضامن فروش مداوم تسلیحات، قبضه بازارها و تجارت، تأمین و دستیابی به مواد خام و اولیه معدنی و ... است. تنها بدین طریق است که رونق اقتصادی و صنعتی خودشان را بیمه می‌کنند.

دستیابی به منابع و اهداف تعیین شده در مورد ایران

«همچنین ایالات متحده، به دلایلی که برای مدهای مدیدی معتبر خواهد بود، اهمیت قابل توجهی برای ایران دارد. ایالات متحده تنها قدرت غربی است که قادر است تجاوز احتمالی شوروی را در خاورمیانه دفع کند. ایالات متحده آمریکا در حال حاضر و نیز به طور بالقوه در آینده، منبع وسائل پیشرفته و تکنولوژی است که ایران برای تبدیل منابع طبیعی در حال تخلیه‌اش - نفت - به صورت سرمایه انسانی با دوام احتیاج دارد، یعنی کارگر ماهر و نخبگان تحصیلکرده.»

«ایران به ایالات متحده امتیاز پرواز اضافی، تسهیلات اساسی اطلاعات نظامی و دستیابی به بازارهای نفت خود را می‌دهد. آمریکا هم برای ایران، مواد غذایی و سیستمهای سلاحهای پیشرفته، اطلاعات و تکنولوژی می‌فرستد.» (به وسیله آموزش حدود ۲۵۰۰۰ دانشجو در آمریکا و اعزام پرسنل نظامی و غیرنظامی آمریکایی به ایران تا به هزینه ایران یک طیف وسیع از مساعدت فنی به عمل آورد).
تنها وظیفه شاه و دولتهای وابسته‌اش تحکیم نفوذ پایه‌های غرب و به ویژه آمریکا در ایران بود و خوش خدمتیا و وطن‌فروشیهای این مزدوران، آمریکا را به اعتراف به این امر واداشته بود که: «ریزش کالا و تکنسین‌های نظامی و غیرنظامی از آمریکا به ایران تقریباً به طور کامل به وسیله دولت ایران تأمین مالی می‌شود. این کشور از نظر مالی خیلی بیشتر از دولت آمریکا در رابطه دوجانبه ایران و آمریکا کمک می‌کند. آن کس که مزد نوازنده را می‌دهد اختیار آهنگ را دارد و خوشبختانه این آهنگ برای آمریکا عموماً مطبوع است.»

تداوم این خوش خدمتیا به آمریکا تا آنجا پیش می‌رود که آنها می‌گویند: «خط مشی آمریکا نسبت به ایران در جهت ارتقای منافع آمریکا مؤثر بوده است. بیشتر هدفهای خط مشی حاصل شده و آن هم در حداقل هزینه از نظر منابع رسمی ایالات متحده.»

شاه معدوم برای ارضای جاه‌طلبیها و اثبات وفاداریش به آمریکا تحت لوای گسترش و رشد ایران در جهت صنعتی شدن و خودکفایی و دروازه‌های تمدن بزرگ با اتلاف اکثر ذخایر و منابع و حیثیت این ملت مجری طرحهایی بود که جز منافع صددرد آمریکا چیزی را تأمین نمی‌کرد: «(شاه) خواهان آخرین وسایل نظامی آمریکاست و آنها را به دست می‌آورد و به مستشاران و تکنیسینها و مریبان نظامی و غیر نظامی آمریکا پول می‌پردازد. همچنین دولت ایران جهت خرید تسهیلات و کمکهای فنی و آموزشی در مورد بسیاری از زمینه‌های غیر نظامی قرارداد می‌بندد. ایالات متحده تأمین‌کنندهٔ مرجح در زمینه‌های نظامی و غیر نظامی برای ایران می‌باشد... ایالات متحده باید آماده کمک به دولت ایران برای گرفتن بهترین کالا و خدمات آمریکایی با بهای کامل باشد. همکاری ایران و آمریکا مبتنی است بر این اعتقاد که ایالات متحده بهترین طیف کالاهای تولیدی و تکنولوژی را داراست. بهترین هم معمولاً گرانترین است. نفع آمریکا در عرضهٔ بهترین قرارداد، یعنی تأمین کالاها و تکنولوژی (بر مبنای اخذ قیمت تمام عیار) برای کشور در حال توسعهٔ پولداری که مشتاق است بالاتر از همسایگانش باشد، جاذبه دارد.»

«تخمین زده می‌شود که اکنون بین ۲۲ تا ۲۵ هزار آمریکایی در ایران است. گمان می‌رود که این تعداد ممکن است به حدود ۳۰ هزار تا ۸۱-۱۹۸۰ افزایش یابد... (از ۳۰ هزار آمریکایی در سال ۸۱-۸۰، تعداد^۲ آنها شرکتهای قرارداد دفاعی و بستگانشان خواهند بود)».

«ایران یک کشور سلطنتی است که به وسیله شاهی اداره می‌شود با قدرت نامحدود به طور دینامیک که خودش کلیه تصمیمات مهم را در ایران می‌گیرد و تمامی جنبه‌های اقتصادی و حیات سیاسی کشور را کنترل می‌کند. هیچ نوع مقابله داخلی مؤثری در مورد رهبری او وجود ندارد... لاف‌در حال حاضر تولید نفت ایران برای آمریکا مهم و برای اروپای غربی و اسرائیل و ژاپن حیاتی است... در ۱۹۷۵ موازنهٔ دوجانبه تجارت بجز فروش وسائل نظامی، به ۱/۱ میلیارد دلار به نفع آمریکا بالغ گردید. ایران بدون شک بازار مهمی برای آمریکا تا آینده قابل پیش‌بینی خواهد بود... تکامل سیاست آمریکا نسبت به ایران منجر به یک تأکید بسیار سنگین در مورد عوامل اطلاعاتی و نظامی در رابطه بین دو کشور شده است... واردات غیر نظامی ایران در ۱۹۷۵ مبلغ ۱۰/۳ میلیارد دلار بوده است که از این مقدار ایالات متحده ۲ میلیارد دلار عرضه کرده است. تخمین زده می‌شود که تا ۱۹۸۰ بازار غیر نظامی ایران در حدود ۲۰/۶ میلیارد دلار خواهد بود. نفت ایران برای آمریکا مهم و برای متحدانش ضروری است. این امر برای مدت ۱۰ سال دیگر صدق می‌کند.»

«به نظر می‌آید سیاست آمریکا دایر بر حمایت از تلاشهای منطقه‌ای برای دستیابی به امنیت جمعی از طریق معاضدت امنیتی و فروش اسلحه و انواع دیگر پشتیبانی، اینک کمک به ایجاد وضعیتی در منطقه خلیج نموده است که از نقطه نظر ایالات متحده رضایت‌بخش تر از سالهای مدیری بوده است... ایران و عراق روابط خود را اصلاح نمودند و ایران اقدام به بهبود روابطش با سایر حکومتهای عربی کرده است. در نتیجهٔ دخالت مسلحانه ایران در ظفار، شورش آنجا تحت کنترل است. هر چند که اساس آرامش فعلی شکننده و آینده‌اش نامطمئن است اما این حقیقتی است که ثبات سیاسی نسبی وجود داشته و توسعه اقتصادی سریعی در سرتاسر منطقه در حال انجام است و آمریکا در زمینه‌های تجارتي و سیاسی در این وضعیت سود می‌برد.»

نگرشی ساده به مطالب فوق عظمت عظیمترین انقلاب را در صحنهٔ گیتی، اگر بخواهیم تنها از بعد ضد امپریالیستیش به آن بنگریم، بر ما آشکار می‌کند. انقلابی که کوبنده‌ترین ضربه را بر پیکره امپریالیسم در ایران وارد کرد، دست‌نشانده‌ترین مزدور آمریکا را نابود کرد، منحصر به فردترین پایگاههای اطلاعاتی آمریکا را در منطقه برجید، ارسال نفت به اسرائیل و آمریکا را قطع کرد. انقلابی که شکست‌ناپذیری آمریکا را به مسخره گرفت و به خلقهای تحت ستم مفهوم مبارزه و انقلاب آموخت. انقلابی که انسان مسخ شده را به فطرت الهیش بازگرداند و ایمان چراغ راهش شد و شهادت وسیلهٔ قربش. انقلابی که شعارش الله اکبر بود و سلاحش ایمان، نه دربند خاک بود نه در یوغ ملیت. انقلابی که گستره گیتی را فریاد می‌کرد که تا بانگ لاله‌الاله و محمد رسول‌الله در تمام جهان طنین نیفکند مبارزه هست و تا مبارزه هست ما هستیم.

دولت موقت و آمریکا

آنان که انقلاب اسلامی و اهداف آن را درک نکرده بودند و تداوم انقلاب نیز نیاز به افشای ماهیتشان داشت، با پیروزی آن به تکاپو برخاستند. اینان به خاطر عدم شناخت اسلام در تمامی ابعادش و ماهیت

غرب‌گرایانه تفکراتشان، قصد آن داشتند تا همان سیاستها را شاید به گونه‌ای معتدل‌تر و با شیوه‌هایی جدیدتر تداوم بخشند. دیدگاه‌های کلی و سوابق زندگی عناصر دولت موقت که به کرات ذکر آنها رفته خود به تنهایی بیانگر این امر است. در ذیل موضع‌گیریها و نظارت چند تن از عناصر تشکیل‌دهنده دولت موقت به عنوان مشتم نمونه خروار می‌آید:

«سلامتیان گفت که سفیر باید با کسانی که مشورت می‌کند بر موفقیت انقلاب و تمایل ایران به داشتن روابط نزدیک با آمریکا تأکید نماید. او اضافه کرد که این مطلب را قبلاً با نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه در میان گذاشته‌اند لذا این اعلام دوستی موضع مشترک بلندپایه‌ترین مقامات کشور بود... سلامتیان گفت که آمریکاییان باید بفهمند که انقلاب ایران از خیلی جهات شبیه انقلاب ۱۷۷۹ آمریکا بوده است. رؤسای جمهور بزرگ آمریکا، واشنگتن، جفرسون و لینکلن اینجا خیلی مورد احترام هستند. خیلی از جوانب قانون اساسی ایران از قانون اساسی آمریکا الهام گرفته بود.» (سند ۵)

«او (یزدی) گفت گذشته، گذشته است و ایرانیان مردان عمل هستند و زمینه‌های بسیار برای همکاری وجود دارد. ایران نیز به مرور زمان نیازمند تکنولوژی و محصولات کشاورزی آمریکا خواهد بود و مناسبات عادی بر مبنای احترام متقابل خواهد بود.» (سند ۸)

«... صدر، وزیر بازرگانی در پاسخ گفت که پس از ۲۰ سال مطالعه و کار و زندگی در ایالات متحده او اعتقاد دارد که آمریکاییها عملگراترین اشخاص در دنیا هستند و یک نفر آمریکایی می‌تواند خود را با اوضاع جدید وفق دهد به همان گونه او می‌تواند خود را با اوضاع ایران وفق دهد... سرانجام او گفت که اطلاعات و اولویت‌های گذشته دقیق نبوده و بایستی اصلاح شود. مناسبات ایران با ایالات متحده اعم از فرهنگی و تکنولوژیک و پیوندهای خانوادگی طوری است که از تمایل ایران به حفظ مناسبات با ایالات متحده پشتیبانی می‌کند.» (سند ۱۴)

«امیر انتظام به خبرنگاران گفت که امیدوار است روابط با آمریکا به زودی به سوی بهبودی رود و در مورد قراردادهای نظامی او گفت فسخ تمام قراردادهای سابق که ایران قبلاً در آنها میلیاردها دلار سرمایه‌گذاری کرده بود غیرعقلانه است. او حتی به طور غیرمستقیم به لزوم متخصصان نظامی آمریکایی اشاره کرد.» (سند ۳۸)

«یزدی مطرح نمود که ایران نمی‌تواند به تنهایی به پیش برود یزدی صریحاً به ادامه وابستگی به غرب اقرار کرد و گفت که فسخ سریع قراردادهای توسط ایران بیشتر به ضرر ایران خواهد بود تا فروشندگان خارجی...» (سند ۳۸)

چنین بافت و طرز تفکری نمی‌تواند مورد مخالفت آمریکا قرار گیرد و در مقابله با خط اصیل انقلاب اسلامی این افراد می‌توانند به عنوان پایگاههایی برای اعاده منافع آمریکا در ابعاد نظامی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی به حساب آیند. آمریکا در ایران سرمایه‌گذاریهایی هنگفتی داشت و نمی‌توانست به راحتی از آنها چشم‌پوشی کند. آمریکا به دنبال ارائه روشهایی بود که بتواند سلطه مجدد خویش را اعمال کند. در همین رابطه، گذشته از تحلیل شرایط و اوضاع و شناسایی نقاط قوت و ضعف و بافتهای موافق و مخالف آمریکا به تماسهای به اصطلاح رسمی و دیپلماتیک با سران دولت موقت می‌پرداخت.

تداوم خط مشی‌ها و اهداف

آمریکا به خاطر منافع بی‌همتایش در ایران، در پی برآوردن و دستیابی به اهداف کلیدیش با توجه به زمینه‌هایی که داشت، برآمد. این زمینه‌ها به طور اختصار و به طور پراکنده در این مجموعه وجود دارد. (آنچه در مورد شرکتها، وضع نفت، مسائل اقتصادی و نظامی در این مجموعه وجود دارد بیانگر عمق وابستگی و سلطه شیطانی آمریکا در ایران نیست و انشاءالله در این موارد مجموعه‌های مستقل دیگری انتشار خواهد یافت.)

«او (کاردار) گفت که شرکت‌های ایالات متحده هنوز هم ایران را یک بازار مهم تلقی خواهند کرد. آنها تکنولوژی مهمی به ایران آورده‌اند و آنها همچنین می‌توانند خود را با محیط جدید وفق دهند تا بتوانند مناسبات خود را با ایران ادامه دهند.» (سند ۱۴)

«من از شما (یزدی) در مورد موضوع انجمن ایران و آمریکا در اصفهان و دفتر تعلیم و تربیت اصفهان استمداد می‌طلبم. همان‌طور که شما می‌دانید، انجمن ایران و آمریکا یک مؤسسه فرهنگی خصوصی است که سعی دارد روابط بین ملت ایران و آمریکا را از طریق برنامه تبادل و وقایع فرهنگی، کتابخانه و جلسات ملاقات و کلاسهای انگلیسی برای ایرانیان و کلاسهای فارسی برای آمریکاییان نگهدارد و بهتر سازد... اگرچه انجمن ایران و آمریکا یک سازمان دولتی آمریکا نمی‌باشد، ولی سفارت آمریکا از اهداف انجمن پشتیبانی به عمل آورده و معتقد است که این همکاریها باعث تفاهم بیشتر بین دو کشور خواهد شد.» (سند ۳۳)

«ساندرز (معاون وزیر امور خارجه آمریکا) علاقه ما را به داشتن ایرانی نیرومند و مستقل و برخوردار از پشتیبانی خلق که بتواند در مقابل فشارهای شوروی ایستادگی کند و به موقع سرگرم مناسبات سازنده متقابل با ایالات متحده باشد، به آگاه (کاردار ایران در آمریکا) تأکید کرد. ایالات متحده علاقه‌ای به وارد کردن خود و مداخله در امور داخلی ایران ندارد بلکه می‌خواهد مقامات ایران بدانند که ما حاضریم در زمینه‌های منابع و مصالح مشترک با یکدیگر همکاری کنیم. آگاه متقابلاً این احساسات را تأیید کرد و احساسات دوستانه و تحسین مردم ایران را نسبت به ایالات متحده، علیرغم پیوندهای ایالات متحده با رژیم شاه تشریح کرد.» (سند ۴۸)

دولت موقت و علاقه به از سرگیری روابط

مواردی که دولت موقت بعد از روی کار آمدنش در رابطه با آمریکا با آن روبه‌رو شد، مسائل متعددی بود که یک سری مانند قراردادهای نظامی و پولهای پرداخت شده بابت لوازم یدکی و مسئله شرکتها و قراردادهای اقتصادی بود و دسته دیگر مسائل به وجود آمده بعد از انقلاب بود، مانند رفتن شاه به آمریکا، دیدارها و ملاقاتها با سران و وزیران آمریکا و اظهار نظر راجع به کل مشکلات و مسائل ایران و آمریکا. برخورد دولت موقت با تمام این مسائل، در جهت حل آنها و تفاهم و از سرگیری روابطی بر مبنای جدید و آغازی نوین بود:

«من (کاردار) مراتب فوق را صرفاً بدان جهت گزارش می‌دهم؛ برای آنکه طرز فکر وزیر امور خارجه ایران و عده زیاد دیگری از شخصیتهایی که در حکومت حاضر وجود دارند نشان دهد یزدی به نظر می‌رسد اساساً نسبت به ایالات متحده روش دوستانه دارد و مایل است که مناسبات عادی بین ایران و

آمریکا برقرار شود، ولی مخالفت او با شاه در گذشته و در پیچیدگی پیوندهای ایالات متحده با رژیم پهلوی، در شخص او وزنه سنگینی تشکیل می‌دهد.» (سند ۲۵)

«در ملاقات اخیر بین یزدی و تامانی‌نی، سفیر ایتالیا در ایران، یزدی اظهار علاقه به خرید لوازم یدکی کرده‌است که در ایتالیا طبق پروانه ایالات متحده برای تجهیزات نظامی که اکنون در ایران وجود دارد تولید می‌شود. کارمند مربوطه گفت که ایتالیا بیهوا که اکنون در اندیشه دادن پاسخ به این پیشنهاد هستند، معتقدند که تقاضای یزدی کوششی برای بهبود تماسها با ایالات متحده از طریق یک کشور ثالث است زیرا از لحاظ سیاسی در حال حاضر مراجعه به ایالات متحده به طور مستقیم امکان‌پذیر نیست.» (سند ۳۰)

«من در حال حاضر هیچ دلیلی ندارم که فکر کنم گرایش دولت جدید به طور مؤثری با گرایش دولت موقت ایران تفاوت خواهد داشت. خود من در اینجا در تمام سطوح به گرمی پذیرفته شده‌ام. سروصداهای اخیر دولت درباره ما عموماً مثبت بوده‌اند... ما احساس می‌کنیم که هم یزدی و هم بازرگان، به طور فزاینده‌ای نیاز به حرکت در جهت یک تفاهم بهتر با ما را تشخیص می‌دهند. این موضوع حتی به میزان زیادتری در مورد رهبریت نظامی وجود دارد.» (سند ۵۰)

اسناد ۵۱ و ۵۲ در مورد علاقه به از سرگیری روابط بین ایران و آمریکا و ابراز این امر از سوی دولت موقت نشانگر گسترش این طرز فکر در بین عناصر دولت موقت است تا آنجا که خواستار تبادل اطلاعات می‌شوند. (سند ۸۵)

حمایت آمریکا از دولت موقت

موضع‌گیری آمریکا در قبال دولت موقت به عنوان عکس‌العملی مثبت در برابر گرایشها و امیال قلبی این افراد بود که سعی داشتند با روشی متعادلتر و نوین و یا به قول خودشان با از سرگیری روابط بر اساس آغازی جدید، منافع غرب و آمریکا را تأمین کنند. مسلم است که این طرز نگرش نمی‌تواند مورد مخالفت آمریکاییها قرار گیرد با توجه به اینکه این عناصر به طور بالقوه نیز قادر بودند در برابر جناح ضد آمریکایی و ضد کفر امام نیز به مقابله برخیزند:

«آنچه ما باید انجام دهیم این است که تا مدتی با جریان امور هماهنگی داشته باشیم. یزدی و انتظام هر دو با کاردار درباره آغاز دوره جدید، که با ورود سفیر جدید عملی خواهد شد صحبت کرده‌اند.» (سند ۱۲)

«تمام این جریان اشاره بر این دارد که بهترین امید ما به دستیابی به یک توافق رضایت‌بخش با ایران جدید در دیپلماسی ساکت و آرام نهفته است. علیرغم ناسازگاری خمینی نسبت به ایالات متحده، خیلیها در اینجا هستند که خالصانه مایل به داشتن روابط دوستانه و همیارانه با ما می‌باشند و نظرات ما را پذیرا هستند و در مورد طرز تفکر بین‌المللی راجع به موضوعاتی از قبیل حقوق بشر حساس می‌باشند. متأسفانه خمینی در حال حاضر قدرتمندترین چهره سیاسی در ایران می‌باشد. و شخصی است که شاید ایرانیان مترقی جرأت نمی‌کنند رودررو با او برخورد نمایند. ما نبایستی توانایی خود را در تأثیر گذاردن بر جریانات در اینجا بیش از حد ارزیابی کنیم، ولی می‌توانیم امیدوار باشیم با کار سرسختانه با آن ایرانیانی که مایل هستند دوستی با ایالات متحده را درک نمایند تا حدی تأثیر مهمی داشته باشیم.» (سند ۲۸)

«تا زمانی که دولت موقت قدرت بیشتری نیابد، این ندهای میانه روانه مانند یزدی، امیر انتظام و حتی بازرگان، بعید است که اثری داشته باشند. با توجه به جو سیاسی نامطلوب اصلاً نمی‌توان مطمئن بود که

میان‌روها در دولت موقت آنقدر زیاد هستند و یا آنقدر نفوذ دارند که بتوانند مانع از حملات شوند و یا مواضع ضد آمریکایی که مانع از سرگیری فعالیت‌های تجار آمریکایی در ایران شده را تغییر دهند.» (سند ۳۶)

«ما خصوصاً (منظور از ما وزارت امور خارجه آمریکا است) در هر گونه اقدام عملی که وی (بازرگان) فکر می‌کند ایالات متحده می‌تواند برای کمک به دولت موقت ایران در تلاش‌هایش برای بالا بردن ثبات و فراهم آوردن زندگی بهتر برای شهروندان ایرانی انجام دهد، ذی‌علاقه هستیم. محدودیت‌های آشکاری در آنچه که ایالات متحده می‌تواند انجام دهد وجود دارد، ولی در جایی که مقتضی باشد می‌خواهیم که تا آنجایی که می‌توانیم برای بازرگان نخست‌وزیر و دولت‌ش مفید باشیم.» (سند ۵۱)

«منافع ما در ایران بالاتر از هر گونه رژیم خاصی قرار دارد. موضوعی که ما تلاش کردیم تا برای حاکمان جدید ایران آن را روشن سازیم، به این منظور که از سوءظن‌های آنان در این مورد که ما به تبانی با شاه سابق ادامه می‌دهیم، کاسته باشیم. در حال حاضر به نظر می‌رسد که منافع ما به بهترین نحو با همکاری با دولت مهدی بازرگان جهت برپایی مجدد روابط دوجانبه بر اساس تشریک مساعی بین ایران و ایالات متحده برآورده می‌شود.» (سند ۶۰)

«(سخنان پرشت مدیر میز ایران با یزدی) ... علاقه ما به ایران این است که ایران مستقل و از لحاظ تمامیت ارضی دست نخورده باقی بماند، یک حکومت با ثبات فزاینده داشته باشد و بتواند با مشکلاتی که بروز می‌نماید مقابله کند. او گفت ما آرزومندیم که دولت موقت ایران در کوشش‌های خود موفق باشد زیرا به همان اندازه که دولت موقت ایران نسبت به ثبات پیشرفت حاصل کند، منافع ما در ایران پیش می‌رود. پرشت خاطر نشان ساخت که باید صراحتاً گفت که ما راه با دوام دیگری را نسبت به دولت کنونی نمی‌بینیم و بنابراین به هیچ‌وجه هیچ‌گونه نفعی نداریم که جز کمک به هر ترتیب به موقعیت آن کار دیگری انجام دهیم...»

پاسخ یزدی به همه این مراتب روی هم رفته مثبت بود. او موافقت کرد که در زمینه داد و ستد پیشرفتهایی حاصل شده است. او گفت از اظهارت پرشت درباره روش دولت آمریکا نسبت به مناسبات با ایران قدردانی می‌کند. دولت موقت ایران نیز به نوبه خود مایل است مناسبات حسنه و سازنده‌ای با ایالات متحده داشته باشد ولی ابتدا لازم است مسائل مربوط به مناسبات قدیمی حل و فصل شود تا مناسبات جدید بر یک شالوده سالمی آغاز شود.» (سند ۸۶)

سیاست آمریکا در قبال جو ضد آمریکایی مردمی و مطبوعاتی ناشی از وقوع انقلاب اسلامی مبتنی بر سکوت بوده تا با غیر فعال نشان دادن خود در صحنه دیپلماسی ایران و وسایل ارتباط جمعی مانع از گسترش و شدت یافتن فعالیت‌های ضد آمریکایی شود و در جهت دیگر سعی بر گسترش و ایجاد حلقه‌های ارتباطی با افراد و کسانی که فکر می‌کرد می‌توانند در آینده چه از نظر فرهنگی یا سیاسی مؤثر باشند، می‌نمود:

«در هر حال من فکر کردم که ما برای انجام آنچه که در توان داریم جهت آرام کردن احساسات فعلی باید از دیپلماسی (سکوت) آرام استفاده کنیم.» (سند ۲۹)

«... در مراحل اولیه (برای ایجاد حلقه‌های ارتباطی) روابط شخصی توسعه یافته دوستانه و با تفاهم شخص با شخص مهم می‌باشند. از طریق این ارتباطات شخصی حلقه‌های ارتباطی نهادی دقیقاً معینی

می‌تواند به وجود آید که به نوبه خودش می‌تواند روابط دوجانبه بیشتری به بار آورد...» (سند ۶۷)
 ملاقاتها و دیدارهای همیشگی کاردار با یزدی و یادیدار و ملاقات یزدی با وزیر امور خارجه آمریکا و معاون او و همچنین با ژنرال گریوز و مک‌گیفرت و سمینار وزارت امور خارجه، نشانه گسترش روابط، هر چند با پوشش دیپلماتیک و رسمی است.

از جمله موضوعات مطروح در اسناد این مجموعه، مسئله آوردن شاه و انعکاس این عمل بر روی روابط دوجانبه آتی ایران و آمریکا است. از یک سو نپذیرفتن شاه در آمریکا می‌توانست باعث عدم اعتماد بقیه سران مزدور کشورهای جهان و منطقه شود که در صورت مواجه شدن با مشکلی مانند آنچه که شاه با آن رو به رو شد نمی‌توانستند حداقل آمریکا را به صورت مأمون و پناهگاهی برای گذران بقیه عمرشان در نظر بگیرند و به ناچار این امید مبدل به یأس می‌شد و آنها را احتمالاً وادار به تغییر موضع می‌کرد. از سوی دیگر پذیرفته شدن شاه در آمریکا روابط تصور شده ایران و آمریکا که آمریکا - با وجود دولت موقت به آن امید بسته بود - را تیره می‌کرد. بر این اساس آمریکا برای اینکه هم شاه را بپذیرد و هم به روابط جدیدش با دولت موقت لطمه وارد نکند علیرغم جناحهای موافق و مخالف در هیئت حاکمه اش سعی کرد در پوشش اقدام از سوی شهروندان آمریکایی و به بیانی دیگر اقدام از سوی مقامات غیر رسمی (البته با طرح و برنامه ریزی مقامات رسمی) شاه را به آمریکا بیاورد. در هر صورت آمریکا قصد داشت که شاه را به آمریکا بیاورد چون با توجه به بافت دولت موقت و به گمان خودشان کاسته شدن از حرارت تب‌آلود انقلاب در بین مردم فکر می‌کرد این امر اثر چندان ناخوشایندی بر از سرگیری روابط نخواهد داشت: «دومین نکته‌ای که آگاه در میان گذشت درباره این امکان بود که شاه ممکن است به آمریکا بیاید اظهار نگرانی کرد. بعضی از اشخاص در ایران این احساس را دارند که لاقابل تشویق از در عقبی از سوی عناصری در دستگاه دولتی ایالات متحده برای آمدن شاه به آمریکا وجود دارد. ساندروز (معاون وزیر خارجه آمریکا) اظهار نظر کرد که مرحله‌ای از زمان در آینده، هنگامی که از حرارت تب‌آلود انقلاب کاسته شود، ما تصور می‌کنیم که ایران کمتر به آن چه که انقلاب علیه آنها بود توجه خواهد کرد و بیشتر به آنچه که انقلاب قرار بود تحقق بخشد، توجه خواهد نمود.» (سند ۴۸)

«همچنین ملاحظه برخورد ما با شاه که هم بر برنامه زمان‌بندی و هم بر جو موجود تأثیر می‌گذارد مطرح است. به نظر من قبل از اینکه ما سفیری در اینجا داشته باشیم خیلی مطلوب است که شاه به ایالات متحده نیاید. استحکام و دوام افزون شده در روابط دوجانبه ما که می‌تواند به دنبال انتصاب یک سفیر صورت پذیرد، با عکس‌العمل ناچاراً مغایر با برخوردهای ما نسبت به شاه خصوصاً از جانب آیت‌الله مقابله خواهد نمود.» (سند ۵۰)

«وزیر (وزیر امور خارجه آمریکا) پاسخ داد که آمریکا بیهوا آزاد هستند تا با شاه ملاقات کنند و دولت ایالات متحده نمی‌تواند در این مورد کاری انجام دهد. یزدی سیاست ما را در مورد شاه جو یا شد. وزیر گفت که روشن است ما به او گفته‌ایم در این زمان ما فکر نمی‌کنیم که وی به ایالات متحده بیاید، ما قادر نیستیم آنچه را که در آینده پیش می‌آید بگوییم.» (سند ۵۵)

علیرغم روشن و واضح بودن حرکات آمریکا مبنی بر آوردن شاه به آمریکا برای دولت موقت و ابراز این نظر هر چند به طور ضمنی برای مقامات دولت موقت، عکس‌العمل و موضع آنها بیشتر مبتنی بر از سرگیری روابط و گسترش آن بود و زمینه‌سازی برای ملاقات با برژینسکی در الجزایر از سوی بازرگان،

یزدی، و... با توجه به تمام این موارد صورت گرفت و این ناشی از تمایل دوجانبه‌ای بود که هر دو طرف نسبت به یکدیگر احساس می‌کردند.

«... مشاهده کردیم که شاه و برژینسکی و افراد دیگری از طرف آمریکا در این جشنها (جشن بیست و پنجمین سالگرد انقلاب الجزایر) شرکت خواهند کرد. من فکر می‌کنم اگر یک نفر یا بیشتر از شما فرصت گفتگو با اعضای هیئت نمایندگی دولت موقت ایران و مخصوصاً بازرگان را پیدا کند، خیلی مفید خواهد بود. من این تصادف را امروز به بازرگان در یک مجمع اجتماعی پیشنهاد کردم و او به نظر می‌رسد که با روی باز با این فکر برخورد کرد.» (سند ۸۸)

«کاردار ایران در الجزایر امروز مرا (سفیر آمریکا در الجزایر) از ارسال پیام به تهران جهت مشخص نمودن علاقه احتمالی بازرگان نخست‌وزیر یا دیگر اعضای هیئت نمایندگی دولت ایران در ملاقات با دکتر برژینسکی یا دیگر مقامات بازدید کننده مناسب آمریکایی، مطلع نمود.» (سند ۸۹)

خط امام در برابر آمریکا

نگرانی آمریکا در مورد آینده روابطش و تردید در مورد از سرگیری مجدد روابط ایران و آمریکا با وجود پایگاهی چون دولت موقت و روشنفکران و دستجات غرب‌زده، ناشی از بینش و گرایش حاکم بر خط مردمی انقلاب بود، ایدئولوژی اسلامی. رهبری قاطع و حضور دائمی مردم در صحنه، آمریکا را در تمامی ابعاد مورد هجوم قرار می‌داد. نظرات آمریکاییها بهترین توصیف بر اصالت انقلاب اسلامی و روشنترین برهان بر شهادت و عظمت بزرگمردی است که سر تسلیم در برابر هیچ قدرتی جز قدرت لایزال الهی فرود نمی‌آورد و صریحترین بیان بر وجود نفرتی بنیادین از کفر جهانی و سردمدار آن آمریکا، در سینه مردم مسلمان ایران است:

«این دشمنان با پشتیبانی آنهایی که چه طرف راست و چه طرف چپ حقیقتاً از ما تنفر دارند، جوی را ایجاد کرده‌اند که در نتیجه آن هر چیزی که آمریکایی باشد خائنانه و ضداسلامی و شر است. کوششهای اسلامی برای پاکسازی ایران از نفوذهای فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی غرب به یک نوع تعقیب جادوگران تبدیل شده است که در نتیجه آن هر گونه تقصیری در معاشرت با آمریکاییها برای مظنون ساختن طرف یا محکوم کردن او کافی است.» (سند ۱۲)

«فرضیاتی که در بالا تشریح شد (گرایشات یزدی و بازرگان برای از سرگیری روابط) با توجه به گرایشات عادی دولت می‌باشند. قم نیز مطرح است. همان طوری که می‌دانید نظریات سیاسی ابراز شده آیت‌الله و یارانش در هفته‌های اخیر معتدل تر بوده است. ولی بایستی تأکید کنم که گرایش و برخوردهای او متکی به چیزی است که به گمان ما ناخوشایندی و تنفر بنیانی از ایالات متحده می‌باشد. خیلی از آنهایی که در اطراف او هستند به نظر می‌آید که حتی نسبت به مقاصد ما مظنون تر باشند. چون که این محفل دسترسی سریع به گفته‌های روزانه آیت‌الله و اثر فوری بر روی آن را دارد، همیشه به عنوان یک خطر مداوم در مورد حملات از جانب آن به شمار می‌رود که غیر قابل پیش‌بینی است.» (سند ۵۰)

«تضاد و دوگانگی بین (الف) مواضع به طور کلی عاقلانه خیلی از مقامات ارشد دولت موقت که متوجه لزوم برقراری روابط عادی تر دیپلماتیک و تبادلات تجاری با آمریکا شده‌اند و (ب) مواضع ضد آمریکایی انقلابی مطبوعات، روحانیون اطراف خمینی و خیلی از ایرانیان که ضد خارجی هستند و در سطوح دوم و

پایین تر دولت موقت می‌باشند، همچنان تلاشهایمان را برای عادی کردن روابط خنثی می‌سازند.» (سند ۳۸)

آمریکا در مقابله با این جناح، دست به اقدامات زیادی می‌زند که عمده این اقدامات گذشته از گسترش تماسها و برخوردهای سیاسی، ایجاد زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی و اقدام در این زمینه‌هاست که اسناد ۶۵، ۶۷ و ۶۹ نمونه‌های جالبی از فعالیتهای آمریکا در این موارد است.

با کلام روح بخش و راهنمای امام و با امید به رهروی از راهش که راه اسلام محمد (ص) و علی (ع) است به مطلب پایان داده می‌شود:

«ما با اینها هیچ راه مصالحه‌ای نداریم، برای اینکه مقصد ما یک مقصدی است و آن اسلام است. همه ملت ما اسلام را می‌خواهند و مقصد آنها یک مقصد ضد اسلامی است. اسلام و ضد اسلام نمی‌شود با هم تفاهم کنند... اگر ما با آمریکا و با سایر ابرقدرتها و قدرتها کنار آمده بودیم. گرفتار این مصائب نبودیم ولی مردم ما دیگر به هیچ وجه حاضر نیستند تن به خواری و ذلت دهند و مرگ سرخ را به زندگی ننگین ترجیح می‌دهند.»

دانشجویان مسلمان پیرو خط امام

سند شماره (۱)

وزارت امور خارجه
دفتر بازرسی کل، سرویس خارجی

سری
اوت ۱۹۷۶ - مرداد و شهریور ۱۳۵۵

گزارش بازرسی در مورد نحوه ارتباط با ایران
تذکار در مورد توزیع

این گزارش بازرسی، یک گزارش داخلی وزارت خارجه آمریکا و بخش مستقیمی از جریان مطالعه دقیق وزارتخانه (خارجه) است. این گزارش درجه تأثیر خط مشی و کارایی مدیریت را ارزیابی می نماید که به منظور اطلاع وزیر امور خارجه و رؤسای عمده وزارتخانه نگارش یافته و پیشنهاداتی راجع به تغییرات در خط مشی و مدیریت به عمل می آورد.

به هیچ وجه نباید خارج از وزارت خارجه توزیع گردد، چه تمام و یا قسمتی از آن، بجز به آن سازمانهایی که مداخله مستقیم در فرمول بندی و مدیریت خط مشی خارجی دارند و در آن صورت هم باید با اجازه کتبی قبلی مدیر کل بازرسی سرویس خارجی وزارت خارجه باشد. در محله های مأموریت وزارت خارجه، می توان به اختیار مسئول اصلی، قسمتهای مربوطه گزارش را به عوامل سایر سازمانها و وزارتخانه های دولت ایالات متحده که رابطه مستقیم با پیشنهادات خط مشی تحت بررسی دارند ارائه داد.

سری

نحوه ارتباط با ایران

پیشگفتار

این گزارش بازرسی، گزارشات بررسی جداگانه قبلی را تلفیق می دهد. جنبه های بررسی این بازرسی شامل آزمونهای مناسب جهت ارزیابی میزان تأثیر کنترلهای داخلی و عملیات مدیریتی می شد ولی بررسی مفصل کلیه عملیات، انجام نشده بود. این بازرسی در تاریخهای ۱۷ الی ۳۱ ماه می و ۱۵ ماه ژوئیه الی ۱۳ ماه اوت ۱۹۷۶ در واشنگتن، دوم ماه ژوئن الی ۱۴ ژوئیه ۱۹۷۶ در تهران، سوم الی ششم ماه ژوئن ۷۶ در اصفهان، هشتم الی نهم ماه ژوئن ۷۶ در شیراز و سیزدهم الی چهاردهم ژوئن ۷۶ در تبریز صورت گرفت.

امضاء:

هربرت اف. پراپس (بازرس ارشد سرویس خارجی)

ایوان کوزیمی (عضو وزارت بازرگانی)

دیرک گلیستین (بازرس سرویس خارجی)

رابرت والاس (بازرس سرویس خارجی)

ویلیام مورگان (بازرس سرویس خارجی)

طبقه بندی نشده

نحوه ارتباط با ایران

فهرست مندرجات

مرور کلی (صفحات زرد کمرنگ)..... ۱

اول - خط مشی..... ۶

دوم - مدیریت ۱۵

جدول ۱- لیست کلیه منابع پیشنهادی

جدول ۲- خلاصه تغییرات پیشنهادی مربوط به پستها

جدول ۳- منابع دولتی آمریکا در ایران.....

سوم - خلاصه پیشنهادات اصلی.....

یادداشت‌های بازرسان (جداگانه ارائه می‌شود)

شماره یادداشت

۱- دستورالعمل دفتر (بازرسی)

۲- مدیریت سفارتخانه

۳- امور سیاسی

۴- امور بازرگانی - اقتصادی

۵- امور کنسولی

۶- امور فرهنگی

امور اداری..... شماره یادداشت

الف - عملیات اداری..... ۷- ۱a

ب - عملیات پرسنلی..... ۷- ۱b

ج - عملیات بودجه و مالی..... ۷- ۱c

د - ارتباطات و بایگانی..... ۷- ۱d

ه - عملیات خدمات عمومی..... ۷- ۱e

و - املاک..... ۷- ۱f

ز - امور امنیتی..... ۷- ۱g

سیستم ارزیابی پرسنل..... ۸

کنسولگریهای مربوطه

کنسولگری اصفهان..... ۹- ۱

کنسولگری شیراز..... ۹- ۲

کنسولگری تبریز..... ۹- ۳

سازمانهای دیگر

معاونت نظامی و سایر فعالیتهای وزارت دفاع آمریکا در ایران..... ۱۰- ۱a

اداره اطلاعات آمریکا..... ۱۰- ۱b

برنامه کنترل مواد مخدر سفارت..... ۱۰- ۱c

سایر فعالیتهای

الف - انجمن کارمندان آمریکایی..... ۱۱- ۱a

ب - مدارس..... ۱۱- ۱b

لیست کنترل پیشنهادات (جداگانه در دسترس می‌باشد).

طبقه‌بندی نشده
 نحوه روابط با ایران
 فهرست مقامات اصلی
 سفارت در تهران
 سفیر کبیر
 وزیر مختار
 رؤسای قسمتها
 اداری
 کنسول
 اقتصادی/بازرگانی
 سیاسی
 سیاسی/نظامی
 علمی
 مؤسسات دیگر:
 وزارت دفاع:
 نماینده وزارت دفاع
 رئیس اداره مستشاری
 وابسته نظامی
 کشاورزی
 مواد مخدر
 اداره اطلاعات آمریکا
 کنسولگریها
 اصفهان
 شیراز
 تبریز
 محرمانه
 نحوه مدیریت روابط با ایران
 مرور کلی

ریچارد م. هلمز
 جک سی. میکولوس
 راجر ا. پرونچر
 وارد ل. کرینستنسن
 راجر سی. بروین
 دیوید ای. وستلی
 هاتورن ک. میلز
 هنری پرشت
 آلبرت س. چپمن
 ایک فون ماربد
 سرلشکر کنث پ. میلز
 سرهنگ فرانک ب. مک کنزی
 (از نیروی هوایی آمریکا)
 پل ج. فری
 جک ل. گرین
 جودن وینکلر
 ژنرال ب. مارشال
 مایکل ر. آرتی
 رونالد آی. نیومان

ایران برای یک آینده قابل پیش‌بینی بسیار مورد توجه ایالات متحده خواهد بود. موقعیت مکانی این کشور به تنهایی، ضامن این پیش‌بینی است. ایران کشور عمده منطقه سیر (ترکیه، ایران، پاکستان) میان اتحاد شوروی و شبه جزیره سرشار از نفت عربستان می‌باشد. تا زمانی که نفت خاورمیانه برای غرب اهمیت حیاتی دارد، دوستی ایران واجد اهمیت شدید برای ایالات متحده است. آمریکا منافع بسیار مهم

آمریکا نیز در ایران دارد. ایران محل وسایل اطلاعاتی آمریکاست که با فایده بی‌همتایی که دارد، در هیچ مکان دیگری قابل تقلید نیست. بالاخره ایران و آمریکا علائق مشابه در گسترش صلح و استقلال منطقه خلیج فارس دارند و این ایران است که این علائق را در تماسهایش با سایر کشورهای خاورمیانه و آسیای جنوبی به پیش می‌برد.

همچنین ایالات متحده، به دلایلی که برای مدتهای مدید معتبر خواهد بود، اهمیت قابل توجهی برای ایران دارد. ایالات متحده تنها قدرت غربی است که قادر است تجاوز احتمالی شوروی را در خاورمیانه دفع کند. ایالات متحده آمریکا در حال حاضر و نیز به طور بالقوه در آینده، منبع وسائل پیشرفته و تکنولوژی است که ایران برای تبدیل منابع طبیعی در حال تخلیه اش - نفت - به صورت سرمایه انسانی با دوام احتیاج دارد: یعنی کارگر ماهر و نخبگان تحصیلکرده.

این خوشوقتی برای ایران و آمریکا وجود دارد که روابط میان دو کشور بسیار حسنه است. ایران به ایالات متحده امتیاز پرواز اضافی، تسهیلات اساسی اطلاعات نظامی، و دستیابی به بازارها و نفت خود را می‌دهد. آمریکا هم برای ایران، مواد غذایی و سیستمهای سلاحهای پیشرفته، اطلاعات و تکنولوژی می‌فرستد. (به وسیله آموزش حدود ۲۵۰۰۰ دانشجو در آمریکا و اعزام پرسنل نظامی و غیر نظامی آمریکایی به ایران تا به هزینه ایران یک طیف وسیع از مساعدت فنی به عمل آورد).

مواد اصلی این ضیافت متنوع، همانا روابط متقابل در این مبادله است: قیمتهای نفت و مواد نفتی ایران در یک طرف و هزینه‌های ایران برای اخذ کالا و خدمات نظامی و غیر نظامی از آمریکا در طرف دیگر. دولت ایران نفوذ تعیین‌کننده را در این مبادله دارد. این کشور (در مشورت با دیگر اعضای کشورهای صادرکننده نفت) قیمت نفت را معین می‌کند و نقش اصلی در تعیین اینکه درآمد حاصل از فروش نفت چگونه مصرف شود را داراست. ریزش کالا و تکنیسینهای نظامی و غیر نظامی از آمریکا به ایران تقریباً به طور کامل به وسیله دولت ایران تأمین مالی می‌شود. این کشور از نظر مالی خیلی بیشتر از دولت آمریکا در رابطه دوجانبه ایران و آمریکا کمک می‌کند. آن کس که مزد نوازنده را می‌دهد اختیار آهنگ را دارد و خوشبختانه این آهنگ برای آمریکا عموماً مطبوع است.

در مورد مسئله قیمت نفت، منافع مورد نظر ایران و آمریکا در تضاد با یکدیگر است. ایران نسبتاً قیمت بالایی می‌خواهد تا بتواند حداکثر سود را در یک دوره نسبتاً کوتاه (که تقریباً ده سال تخمین زده می‌شود) قبل از آنکه صدور نفتش بشدت افت نماید نصیب خود کند.

قیمتهایی که ایران خواهان است، همان قیمتتهایی است که در اوپک مورد توافق قرار گرفته است و ایران مایل است - و حتی مشتاق است - هر چقدر که می‌تواند در سطح قیمتتهای مورد موافقت بفروشد و صادرات خود را کاهش نداده است.

احتمال ندارد که آمریکا بتواند ایران را ترغیب به فروش نفت به بهای کمتر از قیمتتهای اوپک نماید. نفع ایران (به عنوان یک تولیدکننده نفت با ذخائر نسبتاً محدود) ایجاب نمی‌کند که قیمتتهای اوپک را کاهش دهد بلکه مایل به افزایش آنهاست و در همان حال می‌خواهد سهم خود را در بازار افزایش داده یا دست کم حفظ نماید، مذاکرات پایایی که دولت ایران با شرکتهای آمریکایی و سایر کشورها به عمل می‌آورد، احتمالاً معرف نوعی رقابت دور از قیمت علیه سایر عرضه کنندگان نفت می‌باشد، دلیلی ندارد که دولت آمریکا مخالف یا معترض به این نوع رقابت باشد. هر نوع رقابت میان صادرکنندگان برای آمریکا و سایر

واردکنندگان (نفت) مفید بوده و گرایش به تضعیف همبستگی اوپک به عنوان یک کارتل صادراتی دارد. به علاوه، تمایل ایران به عنوان منبع قابل اعتمادی برای عرضه نفت (ولو به قیمت‌های اوپک) باید مورد درک و تشویق واقع شود. ایران در تحریم نفتی اعراب شرکت نجست و آمریکا باید (مطابق آنچه توسط دولت اعلام شده است) به ایران و کشورهای عرضه‌کننده دیگری که در تحریم شرکت نکردند، امتیاز تعرفه‌ای را که ایالات متحده به کلیه کشورهای عقب‌افتاده یا به طور اعم می‌دهد ارائه نماید.

همان‌طور که شاه به درستی درک می‌کند، در طی زمان، منافع ایران و آمریکا در امور انرژی بی‌شباهت نیست. این هر دو کشور ناچار به صرفه‌جویی در مصرف نفت و گاز طبیعی برای سوخت خود بوده و باید تأسیسات جایگزین دیگری برای تولید انرژی بیابد. ایران و آمریکا در حال حاضر در جریان مذاکره قراردادی در مورد انرژی اتمی می‌باشند و ایران درصدد نصب یک نیروگاه هسته‌ای است. اگر آمریکا نمی‌خواهد که در این معامله تقریباً ده میلیارد دلاری به وسیله رقباى خارجی حذف شود، باید اولویت بسیار بالایی برای این مذاکرات قائل شود و اطمینان حاصل کند که سفارت ما در تهران به قدر کافی کارمند در این زمینه دارد که این مذاکرات را پشتیبانی و در مورد کلیه علاقه‌های ایران راجع به انرژی، علوم و تکنولوژی بحث کند.

توانایی ایران، از طریق اوپک، با تحمیل قیمت‌های «مصنوعی» به مصرف‌کنندگان خارجی نفتش، این کشور را قادر می‌سازد که توسعه نظامی و غیر نظامی خود را از نظر مالی تأمین نموده و احتیاجی به کمک رسمی نداشته باشد. در مورد هزینه مبادلات خارجی، شاه خود شخصاً اولویتها را تعیین می‌کند. او خواهان آخرین وسایل نظامی آمریکاست و آنها را به دست می‌آورد و به مستشاران و تکنیسینها و مربیان نظامی و غیر نظامی آمریکا پول می‌پردازد. همچنین دولت ایران جهت خرید تسهیلات و کمکهای فنی و آموزش در مورد بسیاری از زمینه‌های غیر نظامی قرارداد می‌بندد. ایالات متحده تأمین‌کننده مرجح در زمینه‌های نظامی و غیر نظامی (برای ایران) می‌باشد. محافل واشنگتن شدیداً نگرانند که مبادا دولت ایران خیلی زیاده‌روی کند و آمریکا را در مظان سرزنش برای همه مشکلات اقتصاد خرد و کلان خود بنماید. (فی‌المثل صرف مخارج بیش از اندازه در مورد نیروهای نظامی به قیمت هزینه بخش غیر نظامی، یا هزینه‌های اضافی در مورد بعضی از سیستمهای سلاحی خاص).

البته خطراتی از این نوع وجود دارد و قابل احتراز نیست. لکن باید به وسیله بررسی هزینه‌ها و تأثیرات برنامه‌های دولت ایران که مشمول مشارکت با آمریکا می‌شود آنها را به حداقل رسانید و لذا در اثر مشورت با دولت ایران باید بتوان درک مناسب این دولت را در مورد عواقب این برنامه‌ها بهبود بخشید. آمریکا باید متوجه باشد که تنظیم امور نهادی برای همکاری آمریکا و ایران چنان طرح‌ریزی و عمل شود که:

الف: تصمیمات مربوط به آنچه که باید در ایران انجام گیرد به وضوح تصمیمات یکجانبه از طرف دولت ایران باشد (البته آمریکا باید آزاد باشد که در موارد خاص همکاری خود را گسترش دهد یا متوقف سازد).

ب: تأمین بودجه، هزینه‌های مستقیم و غیر مستقیم پروژه‌ها و برنامه‌های توسعه ایران از مسئولیتهای انحصاری دولت ایران است. دولت ایالات متحده در مورد به دست آوردن برآوردهای کلی هزینه و اخذ وسایل و تخصص سطح بالا به دولت ایران کمک خواهد کرد.

کمیسیون مشترک ایران و آمریکا که در ۱۹۷۴ تأسیس گردید، به منظور همکاری بیشتر ایران و

آمریکا در زمینه‌های غیر نظامی بوده است؛ این کمیسیون هنوز نتوانسته است منجر به اجرای پروژه‌ها در سطح مورد انتظار باشد. بخشی از آن به خاطر درآمدهای نفت ایران است که با مقدار هزینه‌های متوازن نبوده و قسمتی دیگر به دلایل دیگر است (از جمله اعتقاد ایران بر اینکه ایالات متحده باید هزینه‌های اضافی را جهت پرداخت بعضی از کمک‌های فنی ارائه شده به ایران بپردازد). به نظر نمی‌آید که منافع آمریکا در اثر کندی فعالیت کمیسیون لطمه دیده باشد. ایالات متحده باید آماده کمک به دولت ایران برای گرفتن بهترین کالا و خدمات آمریکایی با بهای کامل باشد. همکاری ایران و آمریکا مبتنی است بر این اعتقاد ایران که ایالات متحده بهترین طیف کالای تولیدی و تکنولوژی را داراست. بهترین هم معمولاً گرانترین است. نفع آمریکا در عرضه بهترین قرارداد، یعنی تأمین کالاها و تکنولوژی (بر مبنای اخذ قیمت تمام عیار) برای کشور در حال توسعه پولداری که مشتاق است بالاتر از همسایگانش باشد، جاذبه دارد. با نگاهی به آینده به نظر می‌رسد که ایران مسیری را که در ۱۹۷۳، یعنی زمانی که اوپک قیمت‌گذاری نفت جهان را به عهده گرفته، اتخاذ کرده است، ادامه خواهد داد. اتکای ایران بر آمریکا به عنوان منبع عمده حمایت فوق منطقه‌ای که این کشور (ایران) برای امنیت و توسعه خود احتیاج دارد تقریباً اجتناب ناپذیر است. بنابراین حضور آمریکا در ایران تقریباً به طور حتم افزایش خواهد یافت. تخمین زده می‌شود که اکنون بین ۲۲ تا ۲۵ هزار آمریکایی در ایران است. گمان می‌رود که این تعداد ممکن است به حدود ۳۰۰۰۰ تا ۸۱-۱۹۸۰ افزایش یابد و بعد سطح ایران تعداد حفظ خواهد شد. (از ۳۰۰۰۰ نفر آمریکایی در سال ۸۱-۱۹۸۰، تعداد دو سوم آنها شرکت‌های قرارداد دفاعی و بستگان‌شان خواهند بود). به این دلیل و دلایل دیگر بازرسان معتقدند که مأموریت آمریکا در ایران بیشتر احتمال دارد که در سالهای آینده، افزایش یابد نه کاهش.

خط مشی آمریکا نسبت به ایران در جهت ارتقای منافع آمریکا مؤثر بوده است. بیشتر هدفهای دو جانبه مشی حاصل شده و آن هم در حداقل هزینه از نظر منابع رسمی ایالات متحده. تماسهای سطح بالای دو با تناوب معقولی صورت گرفته و روابط ایران و آمریکا بسیار خوب است. مأمورین آمریکایی در تهران دسترسی فوق العاده خوبی به دولت ایران در بالاترین سطحش داشته و از این دسترسی اثرات خوبی به دست آورده‌اند. سطح فعلی حمایت کارمندان آمریکایی برای نحوه مدیریت روابط آمریکا با ایران عموماً چه در واشنگتن و چه در منطقه، مناسب نیازهای فعلی است. اما هم اکنون نیز اگر توزیع مجددی از منابع انجام گیرد، کارایی باز هم بیشتر خواهد شد. این گزارش تعطیل کنسولگری تبریز و چند اقدام مدیریتی را برای بهبود کارایی عملیات در مأموریت آمریکا در تهران و پستهای وابسته توصیه می‌کند. عملیات عمده‌ای که لازم است انجام شود تا نحوه روابط آمریکا با ایران بهبود بخشد بستگی دارد به فراهم آوردن خدماتی برای عموم (چه ایرانی و چه آمریکایی). این گزارش محتوی تعدادی پیشنهاد در این زمینه است؛ اما بهبود فیزیکی دستگاهی که در اختیار قسمت کنسولی سفارتخانه و بخش تجاری و اقتصادی آن قرار دارد برای افزایش کارایی در فراهم آوردن خدمات لازم اساسی است.

با نظری به آینده نزدیک، روشن می‌شود که آمریکا باید وجوهی را (با هزینه بالا و در حال افزایش) جهت تأمین فضای اداری بیشتر برای مأموریتی که (به ویژه در بخش کنسولگری) کار اولیه آنها رسیدگی و ارائه خدمت به عامه مردم است پیش‌بینی نماید. در بلندمدت، محوطه سفارتخانه باید وسیعتر گردد. طرحهایی برای این کار وجود دارد. اما بودجه‌اش هنوز از کنگره درخواست نشده است. حتی بعد از آنکه

کنگره، اجازه ساختمان این کار را بدهد، چند سالی طول خواهد کشید که اضافات مناسب به مکان سفارتخانه انجام شود. بنابراین وزارتخانه (FBO) باید در صدد تأمین هزینه ساختمان در بودجه بعدی دولت به کنگره باشد.

سری

۱- خط مشی

الف: تعیین خط مشی، منافع آمریکا، خط مشی‌های کلیدی

۱- مقدمه

ایران برای خط مشی آمریکا در خاورمیانه یک عنصر حیاتی و یک عامل بسیار قابل توجه در موضع رویارویی با اتحاد شوروی است. این کشور (ایران) واجد یک وضعیت استثنایی از نظر اهمیت استراتژیکی به واسطه موقعیت مکانی و منابع نفتی و نفوذ سیاسی خود می‌باشد. ایالات متحده در تعقیب یک خط مشی درباره ایران در صدد این هدف بوده است که یک کشور دوست و متعهد و با ثبات داشته باشد تا (الف) تسهیلات نظامی استراتژیکی و نفت و بازارهای خود را در دسترس آمریکا قرار دهد، و (ب) یک نقش منطقه‌ای سازنده شامل محدود کردن نفوذ شوروی در منطقه بازی کند. این خط‌مشی، روی هم رفته بسیار موفق بوده است.

۲- تعیین خط‌مشی

عوامل چندی در حول و حوش خط‌مشی وجود دارد که روی فرمول‌بندی و اجرای خط‌مشی آمریکا اثر می‌گذارد. یکی از این عوامل جنبه روان‌شناسی دارد. ایران یک کشور سلطنتی است که به وسیله شاهی اداره می‌شود با قدرت نامحدود و به طور دینامیک، که خودش کلیه تصمیمات مهم را در ایران می‌گیرد و تمامی جنبه‌های اقتصادی و حیات سیاسی کشور را کنترل می‌نماید. هیچ نوع مقابله داخلی مؤثری در مورد رهبری او وجود ندارد. جنبه‌های مترقی متعددی در مورد خط‌مشی‌های شاه وجود دارد و توفیق او در مدرنیزه کردن ایران و بهبود وضع اکثر ایرانیان به هنگام سلطنتش قابل توجه بوده است. معذالک عده‌ای از مقامات رسمی و نمایندگان مجلس و رهبران عقاید عمومی آمریکا از رژیم خودمختار شاه و روش‌هایش به ویژه توجه نسبتاً اندک او برای حقوق بشر در حوزه سیاسی و نقش شاه در بالا نگه‌داشتن قیمت‌ها اظهار تأسف می‌کنند. ایده یک رابطه ویژه با ایران بر اساس حمایت نظامی آمریکا برای بسیاری ناخوشایند و یا مورد تنفر است. این نگرانی وجود دارد که سیاست فروش اسلحه توسط آمریکا منجر به این خواهد شد که در منطقه به جای ثبات، آتش به پا شود.

عنصر متناقض دوم در این وضعیت که نگرانی قابل توجهی میان بعضی از نهادهای آمریکایی ایجاد کرده است این است که نیروی اقتصادی و نظامی در حال رشد ایران، که بخشی از آن ناشی از فروش اسلحه‌ها می‌باشد، ممکن است این کشور را قادر سازد که نقش مستقلی در منطقه بازی کند که مخالف منافع ایالات متحده باشد. تلاش‌های آمریکا برای ایجاد توازن در فروش اسلحه به ایران با کمک مشابهی به سایر کشورهای منطقه، نگرانی را رفع نکرده است. این نکته وجود دارد که ایران در حال حاضر و یا بزودی به موقعیتی خواهد رسید که بتواند روشی را در منطقه تعقیب کند که مغایر هدف‌های ایالات متحده باشد.

مانند رویارویی با همسایگان سرشار از نفت در منطقه مثل عربستان سعودی یا اسرائیل. عامل سوم در این وضعیت این است که لااقل در حال حاضر تولید نفت ایران برای آمریکا مهم و برای اروپای غربی و اسرائیل و ژاپن حیاتی است. خط مشی سازمانهای آمریکایی باید هنگام معامله با شاه این امر را در نظر داشته باشند. به علاوه روابط اقتصادی ایران و آمریکا، حتی بخش غیر نظامی آن، وسیع و در حال توسعه است. در ۱۹۷۵ موازنه دوجانبه تجارت، بجز فروش وسایل نظامی، به ۱/۱ میلیارد دلار به نفع آمریکا بالغ گردید. ایران بدون شک بازار مهمی برای آمریکا تا آینده قابل پیش‌بینی خواهد بود. و بالاخره، تکامل سیاست آمریکا نسبت به ایران منجر به یک تأکید بسیار سنگین در مورد عوامل اطلاعاتی و نظامی در رابطه بین دو کشور شده است.

۳- منافع آمریکا

منافع وسیع آمریکا مستلزم تداوم یک ایران صمیمی، متعهد و با ثبات است. همچنین لازمه‌اش یک همکاری عملی گسترده است. ایالات متحده نیازمند تسهیلات اطلاعات نظامی خاصی است که برای توانایی آمریکا در نظارت و تجزیه تحلیل پیشرفتهای موشکی و تواناییهای شوروی و رعایت موافقتنامه‌های کنترل سلاحها از طرف این کشور ضروری می‌باشد. به بازرسان گفته شد که هیچ مکان دیگری به جای آنها که اینک آمریکا در ایران داراست وجود ندارد. ایالات متحده همچنین محتاج به داشتن امتیاز پروازهای فوق‌العاده است تا هواپیماهای نظامی و غیر نظامی آمریکایی از طریق اروپا و مدیترانه دسترسی به اقیانوس هند و آسیای جنوبی (از راه ترکیه) داشته باشند. تنها مسیر جایگزین، از طریق مصر یا اسرائیل است که حساستر می‌باشد. ایالات متحده نیاز دارد که به نفت ایران به قیمت معقول و بازارهای در حال رشدش دستیابی داشته باشد. واردات غیر نظامی ایران در ۱۹۷۵ مبلغ ۱۰/۳ میلیارد دلار بوده است که از این مقدار ایالات متحده ۲ میلیارد دلار عرضه کرده است. تخمین زده می‌شود که تا ۱۹۸۰ بازار (غیر نظامی) ایران در حدود ۲۰/۶ میلیارد دلار خواهد بود. نفت ایران برای آمریکا مهم و برای متحدانش ضروری است. این امر برای مدت ده سال دیگر صدق می‌کند. همچنین منافع آمریکا ایجاب می‌کند که ایران نقش سازنده منطقه‌ای را بازی کند و نفوذ شوروی در منطقه محدود باقی بماند.

خط مشی‌های کلیدی

خط مشی‌های ایالات متحده که ناشی از منافع آن در ایران و منطقه خلیج است تقریباً طی سالهای گذشته ثابت مانده است. هر چند که سیاست آمریکا در ایران در هیچ سند سیاسی واحدی مدون نشده است اما تأمین منافع آمریکا در ایران از طریق چهارچوب سیاست منطقه‌ای انجام می‌گیرد که البته منشأ اختلافات در خط‌مشی‌های خاصی است که برای رسیدن به هدفهای کلی در هر کشور دنبال می‌شود. عناصر اصلی این خط‌مشی برای چندین بار توسط وزیر خارجه در اوت ۱۹۷۶ مورد تجدیدنظر واقع شد و چهارچوب خط‌مشی عبارت است از:

الف: پشتیبانی از ایمنی و ثبات کلی به وسیله تشویق تشریک مساعی و همکاری منطقه‌ای به طور بومی و پیشرفت اقتصادی منظم. این امر شامل پاسخگو بودن به درخواستهای کشورهای منطقه برای مستشاری در مورد وسایل و خدمات نظامی مورد نیازشان می‌باشد تا بتوانند از عهده نیازمندیهای

دفاعی و امنیت داخلی خود آن طور که می‌خواهند برآیند و نیز پاسخگویی به درخواستهای خرید وسایل و خدمات بر اساس مورد به مورد می‌شود.

در ۱۹۷۲ تصمیمی توسط رئیس جمهوری، مخصوصاً این خط مشی را در قبال ایران تأکید کرد: «... به طور کلی، تصمیم در مورد اخذ وسایل نظامی باید اساساً به دولت ایران واگذار شود. اگر بخواهد وسایل معینی را بخرد به طور تاکتیکی خریداری وسایل آمریکا در جایی که مناسب تشخیص داده می‌شود باید تشویق گردد و راهنمایی فنی در مورد کاربرد و راندمان وسایل مورد بحث باید فراهم شود.»

ب: کسب دسترسی مداوم به نفت منطقه به قیمت‌های منطقی و به مقدار کافی جهت برآوردن نیازهای آمریکا و متحدانش.

ج: تشویق کشورهای منطقه در رفع منازعات ارضی و غیره به وسیله اقدام مسالمت‌آمیز و گسترش کانالهای ارتباطی میان آنها.

د: توسعه حضور و فعالیتهای مالی، تجاری، فنی، فرهنگی.

ه: کمک به صادرکنندگان نفت در مصرف درآمدهای سریع‌الرشدشان در راه سازندگی و به حمایت از سیستم بین‌المللی.

ایالات متحده یک موافقتنامه همکاری دفاعی دوجانبه با ایران دارد که در ۱۹۵۹ در یک سند سنتی قطعی شد و طی آن ایالات متحده متعهد گردید که در «صورت تجاوز علیه ایران» توسط یک کشور کمونیست، آمریکا باید به ایران عملاً کمک نماید. همچنین «پیمان دوستی»، روابط اقتصادی و حقوق کنسولی و نیز موافقت نامه تضمینی سرمایه‌گذاری وجود دارد.

قسمت ب: سیستم فرمول‌بندی خط مشی

۱- فرمول‌بندی خط مشی

همچنان که عموماً در مورد جریان خط مشی خارجی ایالات متحده صادق است، تعداد متنوعی از سیستمهای کم و بیش به هم وابسته و گروههای ذینفع، خط مشی آمریکا را نسبت به ایران معین می‌کنند. تصمیمات عمده به وسیله طبقه هفتم و کاخ سفید اتخاذ می‌شود. این سطح بالای عمل در دولت ایالات متحده تا اندازه‌ای نشان‌دهنده موقعیت شاه در ایران است. البته مدیریت مؤثر مستلزم راهنمایی به موقع به مقامات رسمی مربوطه آمریکاست که تصمیمات خط مشی در مورد آنها تأثیر دارد. در مورد ایران، معاون وزیر در امور خاورمیانه، سفیر، و در سطح پایین‌تر مدیر کل سفارت در کشور معمولاً در جریان مسائل بوده و می‌توانند نظارت به خرج دهند تا هماهنگی با تصمیمات سطح بالا بدون اشتباه فاحش با اقدام خطاآمیز به وجود آید. لکن در یک قضیه اخیر، مقامات وزارت خزانه‌داری اظهار داشتند که درباره موضوع ایالات متحده، برای یک معامله پایاپای احتمالی اسلحه در مقابل نفت ایران که شامل مقدار معتناهی پول باشد اطلاعی ندارند.

سفارتخانه و هیئت مدیره کشور در تهیه ارزیابی خط مشی جاری مشارکت فعال داشته، و با داوری از روی نتایج حاصله، دارای نفوذی روی تصمیم‌گیرندگان سطح بالاتری می‌باشند. سازمانهای دیگری هم می‌توانند کمکهایی در جریان تنظیم خط مشی از طریق رویه‌های تیم کشوری در مأموریت به عمل آورند و به عمل می‌آورند. در واشنگتن این کمکها از طریق تماسهای روزمره با هیئت مدیره کشور وصول

می‌شود. بعضی از بررسیهای قبلی نشان داده‌است که گروه بین وزارتخانه‌ای خاور نزدیک، آن نقش فعالی را که خط مشی منطقه خلیج ایالات متحده انتظار داشته، ایفا نکرده است.

طی تلاشی که برای روشن کردن بعضی از تضادها و سرگردانیهای موجود در کوششهای آمریکا جهت تعقیب در برقراری یک رابطه دوجانبه فعال با ایران به عمل آمده است تا در عین حال راه استفاده از اختیارات پر مزیت سیاست منطقه‌ای سد نشود. گروه بین وزارتخانه‌ای نظامی - سیاسی یک گزارش بررسی تحت عنوان «خط مشی ایالات متحده درباره خلیج فارس» در پاسخ ۲۳۸-XX تهیه نموده‌است. این گزارش، خلاصه جامع و مفیدی است از مسائل موجود که اطلاعات زمینه‌ای بسیاری در اختیار می‌گذارد و تداخل عملیات پیچیده‌ای را که اقدامات و ابتکارات مربوط به خط مشی در یک منطقه با منطقه دیگر ایجاد می‌کند نشان می‌دهد. این گزارش بررسی، به نتایج روشنی درباره مطلوبیت تداخلات مختلط و متعدد خط مشی نمی‌رسد و در نتیجه فایده عمده‌اش به عنوان یک مرجع و مأخذ می‌باشد.

چیزی که در تکوین خط مشی در خارج از سیستم رسمی مؤثر است، جلسات مقامات چندین سازمان آمریکایی با مقامات ایرانی است که بعضی اوقات با حضور شاه تشکیل می‌شود. این جلسات برای نحوه انجام بسیاری از کارهای دولت لازم است و مطلوبیتش تا آن اندازه است که نتایجش با خط مشی ایالات متحده تناسب پیدا کند و برای آنهایی که به طور اصلی مسئول اجرای آن خط مشی باشند معلوم باشد. دست کم یک مورد بوده‌است که در آن طی تماس مقامات سطح بالای نظامی آمریکا با شاه منجر به چیزی شد که می‌توانست به عنوان تعهد آمریکا در استفاده از بعضی از تسهیلات بندر چاه‌بهار ایران در اقیانوس هند تکوین یابد. این امر کم فایده‌ای نبود، زیرا هیچ نیازی برای ایران به آنها (یعنی تسهیلاتی مانند لنگرگاه تخلیه و بارگیری ناوهای هواپیما بر و تعمیرگاههای بزرگ زیر دریایی) نبوده و به بازرسان هم گفته شده بود که می‌توانند صدها میلیون دلار برای هزینه گسترش بندر به بودجه‌اش بیفزایند براساس اطلاعاتی که در دسترس بازرسان است، روشن نیست که آیا عدول از این خط مشی توسط آمریکا در نتیجه سوء تفاهم بوده‌است، یا غفلت و یا عدم آگاهی از دلالت‌های اقدامات ویژه‌ای که پیشنهاد شد در هر صورت چنانچه شاه طرح گسترش را، که شامل تسهیلاتی می‌شد که منطقیاً فقط می‌توانست مورد استفاده نیروی دریایی ایالات متحده قرار گیرد. انجام می‌داد، ممکن بود که تردیدی در مورد خط مشی اعلام شده دولت آمریکا درباره اقیانوس هند، که تأکید بر ماهیت محدود طرحهای اعزام نیروی دریایی آمریکا دارد، ایجاد می‌کرد.

همچنین صرف نظر از اثر سوئی که می‌توانست در مورد صداقت بخش اجرایی کنگره به وجود آورد، آن هم در زمانی که توسعه تسهیلات نیروی دریایی آمریکا در دیه گوگاریسیا مورد بحث واقع شده بود، این امر ممکن بود آثار نامطلوبی در تعدادی روابط دوجانبه و منطقه‌ای ایجاد نماید. به نظر می‌آید که درباره این قضیه طوری عمل شد که آثار سوء ممکن به حداقل برسد. معهداً، برای آنهایی که در جریان امر بودند به نظر می‌آید که یا غفلتی در عملیات رخ داده یا عدم کنترل و تفاهم در مورد سیاست ایالات متحده وجود داشته است.

عموماً مداخله بیشتر کنگره در جریان‌ات امور خارجه، اثری روی تنظیم خط مشی مربوط به ایران داشته‌است. اهمیت استراتژیکی این کشور، خریداری عظیم سلاحهای آمریکایی، نقش بالقوه‌اش در خاورمیانه، سیاستهای قیمت‌گذاری نفت و شکل خودکامانه حکومت آن موضوع مورد سؤال بعضی از

اعضای کنگره بوده است. در گذشته توجه ویژه کنگره معطوف به مسئله قیمت نفت بوده است و در حال حاضر متوجه تعهدات بلند مدت و احتمالاً عواقب خطرناک ناشی از فروش سلاحهای آمریکایی به ایران و دیگر کشورهای خلیج می باشد. بازرسان معتقدند که شاخه اجرایی در مورد این نگرانیها عنایت به خرج داده و مشغول مشورتهایی بوده است که تا اندازه ای در جهت تبیین و توجیه خط مشی رسمی می باشد؛ همچنان که در پرونده مذاکرات کمیته فرعی هامیلتون مخصوصاً در این اواخر، منعکس شده است. البته این جریان مشکلات غیر قابل کنترل خط مشی ما را تعدیل نکرده و رضایت کامل اعضای کنگره را از اینکه برای رفع نگرانیهایشان به قدر کافی توجه شده باشد ایجاد ننموده است. معهداً این امر مفید و به نظر بازرسان سازنده بود.

ج: تأثیر خط مشی

خط مشی آمریکا در مورد ایران در جهت تأمین اکثر منافع ایالات متحده بسیار مؤثر بوده است. تنها هدف عمده آمریکا که به دست نیامد درباره خط مشی قیمت گذاری نفت بوده است.

برای اینکه این امر چه در مضمون دوجانبه یا چندجانبه خوب عمل شود، کوششهای ایالات متحده برای نیل به قیمتهای ارزانتر نفت باید جزئی از سیاست انرژی کشور بوده باشد تا در مذاکرات مؤثر چندجانبه به طور مناسب تلفیق شود. برعکس، فقدان چنین خط مشی، سبب خواهد شد که نمایندگان ایالات متحده نتوانند با شاه در مورد این موضوع به نتایج مطلوب برسند.

به نظر می آید که سیاست آمریکا دایر بر حمایت از تلاشهای منطقه ای برای دستیابی به امنیت جمعی از طریق معاضدت امنیتی و فروش اسلحه و انواع دیگر پشتیبانی، اینک کمک به ایجاد وضعیتی در منطقه خلیج نموده است که از نقطه نظر ایالات متحده رضایت بخش تر از سالهای میدی بوده است. منطقه بالنسبه آرام است. ایران و عراق روابط خود را اصلاح نمودند و ایران اقدام به بهبود روابطش با سایر حکومتهای عربی کرده است. در نتیجه دخالت مسلحانه ایران در ظفار، شورش آنجا تحت کنترل است. هر چند که اساس آرامش فعلی شکننده و آینده اش نامطمئن است، اما این حقیقتی است که ثبات سیاسی نسبی وجود داشته و توسعه اقتصادی سریعی در سرتاسر منطقه در حال انجام است و آمریکا در زمینه های تجارتي و سیاسی در این وضعیت سود می برد.

اگر بتوان قضاوت کرد که سیاستهای آمریکا در تأمین منافع کلیدی ایالات متحده موفق بوده، همچنین باید گفت که نتایج متناقضی نیز ایجاد کرده است. یکی از آنها که قبلاً تذکر داده شد، این است که ایران تا اندازه ای به شکرانه سیاست فروش سلاحهای آمریکایی - قدرتی شده است که بتواند هم نقش مخالف و هم اسباب افزایش منافع آمریکا را در منطقه بازی کند. دیگر اینکه، تمایل ایران برای خریداری سلاحهای آمریکا و تمایل ایالات متحده برای اجازه دادن هر چه بیشتر این خریدها این نتیجه عملی و انحرافی را داشته است که عامل نظامی را در روابط دوجانبه، عامل کلیدی ساخته است. در بلند مدت، شاید این امر بهترین مبنا برای یک رابطه سازنده نباشد. خط مشی آمریکا این نکته را تشخیص می دهد و خواهان تماس وسیعتری در زمینه های فرهنگی و بازرگانی و غیره می باشد، اما این امر واقعیات را تغییر نداده است. همچنین، در ایرانی که بیش از پیش به سوی ملی گرایی پیش می رود، ایالات متحده به عنوان حامی اصلی خارجی حاکمی به حساب آمده است که هر چند آمالش برای مردم خود مترقبانه و پیشرفته است، معهداً

فرمانروای یک رژیم خودکامه و غیر دمکراتیک است. این امر مشکلاتی را در آینده برای آمریکا مطرح می‌سازد.

و بالاخره، نقضی که باعث کاهش اثر و حمایت عمومی سیاست فروش اسلحه‌ها می‌شود، فقدان موازین نسبتاً جامع و مورد توافق در بیان محدودیت‌هایش می‌باشد. ظاهراً کلیه مقامات ایالات متحده موافقت می‌کنند که باید حدودی وجود داشته باشد اما این حدود کجاست و یا کجا باید باشد مطلب نامعلومی است که باید روشن شود. وجوه تمایز سنتی میان سلاح‌های آفندی و پدافندی (حمله‌ای و دفاعی)، رهنمودهای کافی نمی‌باشد. همچنین این سؤال مطرح است که ایران در جهت منافع خودش چه قدمی را باید برای مقاصد نظامی خود به بهای توسعه اقتصادی و اجتماعی بردارد.

محرمانه

- مدیریت

الف: اجرای خط مشی

حکومت ایران شدیداً متمرکز در شخص شاه است و به تبع آن، اجرای مؤثر خط مشی آمریکا در ایران تا اندازه‌ای معتدلی مربوط می‌شود به دسترسی سفیر و اعضای عالی‌رتبه سفارتخانه به شاه و حلقه کوچکی از مقامات ایرانی که در وی نفوذ دارند. سفیر به راحتی تمام به شاه و مقامات کلیدی ایران دسترسی دارد. مأموران عالی‌رتبه دیگری هم در سفارت هستند که این دسترسی را دارند و این امر را با اطلاع و نظارت کامل سفیر انجام می‌دهند تا تفاهم مناسب و مؤثر با دولت ایران در سطوح بالا تأمین شود. در غیاب سفیر، وزیر مختار دسترسی مشابهی به شاه، وزیر دربار و سایر وزرا دارد و به طور مؤثر نقش کاردار را ایفا می‌کند.

ب: روابط دوجانبه

از زمان جنگ جهانی دوم، روابط آمریکا با ایران نزدیک بوده و در سال‌های اخیر گسترش یافته و شامل طیف وسیعی از امور سیاسی و نظامی و اطلاعاتی و اقتصادی و مالی و سرمایه‌گذاری و فنی شده است. موقعیت جغرافیایی و منابع نفت ایران و استنباط ژئوپولیتیک شاه در مورد رهبری ایران منجر به همکاری صمیمانه ایران با ایالات متحده در بسیاری از مسائل کلیدی شده است. ایالات متحده نیز آماده بوده است که این همکاری را، همچنان که سیاست آمریکا تحت دکتورین گوام ایجاب می‌کند که کشورهای همچون ایران را که آماده و مایلند و می‌توانند مسئولیت‌های امنیتی منطقه‌ای را بعهده بگیرند، تلافی کند.

روابط میان سفارت و دولت ایران، انعکاس روابط عالی میان دو کشور است. نه تنها سفیر و سایر مقامات عالی‌رتبه (سفارت) روابط نزدیک و دوستانه با شاه و دیگر مقامات ارشد دولت ایران را دارند، بلکه سایر مأموران سفارت دسترسی مناسبی به مقامات دولت ایران و رهبران مهم بخش خصوصی دارند. لکن این تماسها همیشه آن طور که باید و شاید مفید نبوده است و علتش آن است که تمامی تصمیمات عمده در ایران در سطح بالا اتخاذ می‌شود. حتی مقامات بالنسبه ارشد، اطلاعات درستی درباره خط مشی‌ها و طرحها ندارند و نفوذ اندکی روی آنها دارند، سفارت همچنین در کسب اطلاعات راجع به ناراضی‌ها و درباره طرز تلقی نظامیان دچار اشکال است و این به علت حساسیتها و عدم موافقت دولت ایران در مورد

تماسهای خارجی با این گروههاست.

ج: منابع

طبیعت روابط دوجانبه ایران و آمریکا، که در بالا شرح داده شد، چنان است که نمودار منابع رسمی ایالات متحده ویژه ایران، پاسخگوی تصمیمات ایران درباره نیازمندیهایش برای آنچه که می‌خواهد و ... استطاعت دارد می‌باشد.

برای اجرای هدفهای خط مشی سفارت - به استثنای تأسیسات فیزیکی - منابع کافی وجود داشته‌است. فعلاً این منابع باید کفایت کند مگر اینکه براساس تصمیمات احتمالی ایران بخواهد کمکهای فنی بیشتری درخواست نماید. سفیر درصدد بوده‌است که حضور رسمی خود را در ایران به حداقل نگهدارد، تا هماهنگی با تأثیر عملیاتی به وجود آید. معذالک، حضور غیر رسمی در حال افزایش بوده و با توجه به افزایش درآمد ایران و تمایل این کشور برای اتکای بیشتر به آمریکا جهت کالاها و خدمات نظامی، حضور آمریکا در ایران رو به رشد خواهد بود.

همچنین جریان مسافری ایرانی (به ویژه دانشجویان، مقامات و افراد برای دوره‌های آموزشی) به آمریکا افزایش خواهد داشت. این عوامل، به اضافه فشارهای توری در ایران، افزایشی را در منابع سفارت برای آینده اجتناب‌ناپذیر می‌نماید.

از آنجایی که حجم کار سفارت افزایش یافته‌است، محوطه و ساختمان سفارت برای احتیاجات اداری به طور نامناسبی غیر کافی است. کارایی و ایمنی مقداری از کارهای سفارت (عمدتاً مربوط به بخش کنسولی) در اثر داشتن دفاتر کار نامناسب و نوبتی دچار مانع می‌گردد. نیازمندی عمده و فوری سفارت، دفاتر مناسبی است برای این کارها تا اینکه محوطه سفارت در موقع مناسب توسعه یابد. طرحهای مربوط به توسعه محوطه تصویب شده و الان احتیاج به تصویب بودجه برای اجرای آن است.

د: مدیریت سفارت

میزان اقتدار و مسئولیت سفیر کبیر آمریکا برای کلیه مقامات مربوط در ایران روشن است و مورد قبول همه عوامل زیردست می‌باشد. کنترل وی بر واحدهای مختلف نظامی در ایران در سال ۱۹۷۵ با ایجاد پست نماینده ارشد امور دفاعی، که اختیار هماهنگی را در مورد تمامی تأسیسات نظامی دارد، تقویت گردید. این نماینده مانند سایر نماینده‌ها مستقیماً به سفیر گزارش داده و از او راهنمایی می‌گیرد. سفیر روزانه با رؤسای قسمتها، هفتگی با «هیئت مسائل کشوری» و هر زمان که لازم باشد با سایر عوامل و نماینده‌های سفارت تماس می‌گیرد تا تفاهم و هماهنگی ضروری را برقرار سازد. بسیاری از مشکلات روزانه بر عهده وزیرمختار و رؤسای قسمتها و دیگر عوامل سفارت است.

ه: مدیریت مسائل کشوری

به طور کلی، دفتر اجرایی به وسیله هدایت و تفویض اختیار، مدیریت قسمتهای سفارت را بر عهده دارد. رؤسای قسمتها مشکلات عملیاتی و قضایی خود را برای یافتن راه حل در دفتر اجرایی مطرح می‌کنند. این نحوه عمل در اکثر حوزه‌ها مؤثر بوده‌است اما مشکلاتی در زمینه مسئولیتهای قسمتها و

ارتباط افقی به وجود می‌آورد که لازم است بدان توجه بشود. البته بدیهی است که اشکالات مدیریتی در یک بخش یا بخش دیگر فرق می‌کند و بعضی از رؤسای قسمتها مدیران بهتری نسبت به قسمتهای دیگر هستند. بخشهای سیاسی و سیاسی نظامی خوب انجام وظیفه می‌کنند، لکن هر چند که مأموران سیاسی می‌توانند مسافرتها داخلی بیشتری به عمل آورند ولی گسترش نیازمندیهای فعالیت بخش سیاسی - نظامی ممکن است مستلزم یک مأمور دیگر باشد. بخش بازرگانی اقتصادی نیز خوب فعالیت دارد اما می‌تواند منسجم‌تر و مؤثرتر عمل کند، اگر جا برای ادغام دواير و وظایف باشد. بخش اداری از رهبری خوبی برخوردار است و روشهای مدیریت مؤثری برای اخذ نتایج بهتر بکار می‌برد. بعضی از مشکلات عمده (مانند مسکن) در حال رفع شدن است. سفارت به وسیله استفاده از پرسنل قراردادی از مزاحمت زیادی پستها احتراز کرده است ولی وضع ایجاد شده باید تنظیم شود. مدیریت بخش کنسولی احتیاج به بهبودی دارد اما بهبودی در بعضی زمینه‌ها منوط به کسب دفتر کار و محل پذیرایی مناسب است.

و: پستهای جنبی

به طور کلی، سفارت برای سه کنسولگری خود پشتیبانی اداری کافی فراهم می‌کند لکن بعضی از اقدامات ایمنی باید به عمل آید. کنسولگریها باید دارای تسهیلات مخابراتی اضطراری باشند که آنها را به سفارت متصل کند. راهنمایی خط مشی و نظارت عمومی به وسیله هماهنگ کننده کنسولی سفارت به عمل می‌آید و او در حال حاضر معاون بخش سیاسی است. در بعضی امور این مسئولیت باید به خود کنسول در امور کنسولگری محول شود و در آن صورت پست وی باید به سر کنسولی ارتقا یابد. کنسولگریها در این صورت از مزیت نظارت نزدیکتر و هماهنگی بیشتر امور کنسولی و تجارتي برخوردار خواهند بود. کنسولگری تبریز یک پست حاشیه‌ای است و باید تعطیل شود. کنسولگری اصفهان نیز که یک پست حاشیه‌ای در حال حاضر است باید ابقا شود تا به آمریکاییهای در حال ازدیاد آن منطقه خدمت ارائه دهد.

دفاتر کار کنسولگری اصفهان و همچنین محل اقامت کنسول ناامن بوده و باید تغییر مکان یابند.

ز: روابط با واشنگتن

سفارت و مأموران ارشد آن عموماً برخوردار از ارتباط رضایت‌بخش با واشنگتن در سطوح متعدد می‌باشند. دفتر راهنمایی کشوری به خوبی مجهز بوده و نقطه کانونی برای تقویت سفارت و جهت اجرای خط‌مشی در واشنگتن است. این دفتر دارای تماسهای نزدیک و مؤثر با وزارت دفاع (آمریکا) و تعداد زیادی از سازمانهای مستقر در واشنگتن است که در ایران ذینفع می‌باشند.

در بعضی موضوعات (مانند سیاست بلند مدت انرژی، صادرات آینده تکنولوژی هسته‌ای و امور دیگری که در سطوح بالای وزارت خارجه و دولت تحت بررسی است)، دفتر راهنمایی کشوری «اطلاعات یا راهنماییهای چندانی برای سفارت به دست نمی‌آورد. هر وقت که سفارت رهنمودهایی در این موارد به دست بیاورد و یا گزارشاتی در مورد آنها اخذ کند، مکاتبات مربوط غالباً چه در واشنگتن و چه در سفارت به طور بسیار محدود توزیع می‌گردد. (از این جهت) نمایندگان سایر سازمانها معتقدند که آنها به موقع کلیه اطلاعاتی که مورد استفاده‌شان می‌باشد دریافت نمی‌دارند.

یک اشکال عمده در روابط واشنگتن - سفارت، مسائل مربوط به فروش اسلحه به طور مؤثر است. دولت ایران گله‌مند است از اینکه در کسب اطلاعات صحیح و قطعی راجع به هزینه‌های سیستم‌های سلاحی از سفارت (مستشاری نظامی) دچار اشکال است. این مشکل تصدیق می‌شود و بازرسان آن را درک می‌کنند و قدم‌هایی برای رفع آنها در دست اقدام است. به نظر آنها (دولت ایران) سفارت نه تنها باید در وضعی باشد که بتواند اطلاعات معتبر درباره هزینه سلاحها را ارائه دهد بلکه همچنین برآوردهای مناسبی از هزینه‌های مربوط بعدی (آموزش عملیات، تعمیر و نگهداری و غیره) جهت نصب سیستم‌های تسلیحاتی داشته باشد. همچنین سفارت باید بتواند برای دولت ایران تخمین‌های مفیدی درباره آثار اقتصادی خرد و کلان در مورد اقتصاد ایران و برنامه تسلیحاتی حال و آینده دولت ایران ارائه دهد. در دسترس داشتن چنین اطلاعاتی برای منافع هر دو دولت مفید است. اگر تصمیمات دولت ایران برای خریداری سیستم‌های سلاحی گرانقیمت آمریکایی بر اساس اطلاعات نادرست باشد احتمال دارد که اثرات نامطلوب روی طرفین داشته و روابط میان آنها را تیره کند. بازرسان پیشنهاد می‌کنند که سفارت ابتکار شروع بررسی در مورد هزینه‌های مستقیم و غیر مستقیم برنامه خریدهای نظامی ایران را به دست بگیرد و وزارتخانه (NEA/IRN) پشتیبانی بین سازمانی این تحقیق را هماهنگ نماید.

ح: پیشنهادات

- ۱- وزارتخانه (FBO) در بودجه تقدیمی آینده خود باید وجوهاتی برای توسعه محوطه سفارت تهران در نظر بگیرد و قویاً از آن دفاع کند.
- ۲- وزارتخانه (N) باید کنسولگری تبریز را تعطیل کند.
- ۳- سفارت ایالات متحده در تهران، باید با پشتیبانی وزارت خارجه (NEA/IRN) اثرات برنامه خریداری اسلحه دولت ایران را در مورد اقتصاد ایران تجزیه و تحلیل کرده تا بتواند در صورت مقتضی نه تنها برآوردهای آمریکا را درباره هزینه‌های مالی مستقیم برنامه‌اش به دولت ایران بدهد بلکه اثراتش را در مورد اقتصاد ایران نیز ارائه نماید.

نحوه مدیریت روابط با ایران

بخش سوم - خلاصه پیشنهادات اصلی

- ۱- وزارتخانه (دایره FBO) باید در بودجه تقدیمی بعدی خود، وجهی برای توسعه محوطه سفارتخانه در تهران در نظر بگیرد و از این امر قویاً دفاع کند. (پیشنهاد شماره ۱)
- ۲- سفارت تهران باید تسهیلات کافی برای جادادن ارقام عمده در یک محل و در بخشی که به خدمت عمومی درمی‌آید پیدا نموده و اجازه نماید. (پیشنهاد شماره ۷ - فرعی ۱)
- ۳- سفارت تهران چنانچه نتواند پیشنهاد شماره ۷ - فرعی را اجرا نماید، باید تسهیلات موجود و یا زمین خالی نزدیک به محیط محوطه را برای جادادن تمامی عملیات کنسولی به کار ببرد. (پیشنهاد شماره ۷ - فرعی ۲)
- ۴- سفارت تهران باید ارجحیت ویژه‌ای جهت تجدید مدل و نوسازی قسمت کنسولی قائل شود.

(پیشنهاد شماره ۱-۵)

۵- وزارتخانه (دایره M) باید کنسولگری تبریز را تعطیل کند. (پیشنهاد شماره ۳)

۶- مأموران سفارت آمریکا در تهران باید اثرات برنامه خریداری اسلحه دولت ایران را در مورد اقتصاد ایران تجزیه و تحلیل نمایند تا در صورت مقتضی نه تنها برآوردهای ایالات متحده در خصوص هزینه‌های مالی مستقیم برنامه خرید اسلحه به دولت ایران داده شود بلکه اثراتش روی اقتصاد ایران نیز ارائه شود. (پیشنهاد شماره ۱)

۷- سفارت تهران با مشورت NEA/EX باید (الف) تعیین نماید که چند تا از چهل شغل کارگری قراردادی از نیازمندی معتبر و با ارجحیت زیاد برخوردار است، (ب) مشاغل پیشنهادی هیئت بازرسی را جهت حذف، برنامه‌ریزی مجدد نمایند، (ج) هریک از مشاغل باقیمانده محلی را مورد تجدیدنظر قرار داده تا معین شود که آیا مشاغل اضافی باید در تجدید برنامه ریزی منظور شود و یا نیز (د) مشاغل اضافی را که در تجدید برنامه‌ریزی منظور نگردیده درخواست نماید و (ه) قرارداد غیرمجاز استخدام کارگران را متوقف سازند. (پیشنهاد شماره ۷ فرعی ۲)

مخصوص استفاده مقالات رسمی
جدول ۱- فهرست کلیه پیشنهادات منابع

جایجایی یا تغییر و تبدیلهای دیگر	حذف	محل وزارتخانه
برای نوسازی و تجدید مدل بخش کنسولگری اولویت زیادی قائل شوند.	درخواست بودجه (تخمیناً ۳ میلیون دلار) برای توسعه محوطه سفارت تجویز و تهیه بودجه برای یک دستگاه کامپیوتر ترنمینال برای بررسی و ترخیص ویزا.	تهران
اطمینان حاصل شود که اکثر مأموران کنسولی در ایران به زبان فارسی صحبت می‌کنند.	استفاده از یک دستگاه تولید اطمینان کاربرد بیشتر نامه‌های فرم (با حروف فرم؟) در بخش کنسولی مورد ملاحظه واقع شود.	تهران
مشاغل عمده شعبه خدمات آمریکایی به ۴۰ - FO تجدید رتبه یابد و یکی از مشاغل غیر ارشد از ۳۰۱۰ به ۳۱۴۵ و دیگری به ۳۰۲۵ تجدید طبقه‌بندی شود.	تسهیلات تفریحی بیشتری در محوطه سفارت فراهم شود.	تهران
بهبودهایی برای بخش ویزای دانشجویی با اولویت‌های لازم فراهم شود.	شغل محل برای واحد بهره‌برداری غیرمحرمانه منظور گردد. تقاضای مشاغل محلی برای کارگران قراردادی شود که در تجدید برنامه‌ریزی منظور نشده است.	تهران
کفایت منابع سفارت برای نظارت بر طرحها و برنامه‌های ایرانی جهت کسب وسایل نظامی مورد ارزیابی مجدد قرار گیرد.	تسهیلاتی برای اسکان در یک محل جهت جادادن عوامل مهم که به خدمت عموم در می‌آیند تهیه و اجاره شود. تسهیلات مخابرات رادیویی مناسب	تهران
	بین سفارتخانه و پستهای مربوطه نصب شود. تسهیلات پارکینگ در محوطه جنب کنسولگری نصب گردد. یک منشی محلی برای مرکز تجارتي	تهران
	در نظر گرفته شود. یک منشی و کارمند امور مالی محلی	تهران

سند شماره (۲)

۸ مارس ۱۹۷۹ - ۱۷ اسفند ۱۳۵۷

تهران - ایران

جناب آقای دکتر ابراهیم یزدی

معاون نخست‌وزیر

تهران - ایران

عالیجناب:

سفارت ایالات متحده قدردانی خواهد کرد اگر بتواند در فرودگاه مهرآباد به ترمینال MAAG دسترسی داشته باشد تا اقلام مختلفی از بار و اثاثیه منزل و پست و اتومبیل‌های شخصی که در محوطه بار قرار گرفته‌اند بازستاند. علاوه بر این ما محترمانه خواهشمندیم که تصویب کنید تا وارد دفتر فرماندهی مک ترمینال و دفتر عملیات شده و پرونده‌ها و سابقه‌های قراردادی را از آنجا به دست آوریم تا پرداخت درست تعهدات به ایران و بازستاندن بعضی از لوازم شخصی انجام گیرد.

ما از همراه بودن اعضای کمیته هواپیمایی ایران استقبال خواهیم کرد. ما مایلیم روز یکشنبه یازدهم مارس برای خارج کردن اقلام مندرج در پاراگراف اول وارد محوطه مک ترمینال بشویم.

ارادتمند و یلیام سولیوان

سفیر

سند شماره (۳)

خیلی محرمانه

از: سفارت آمریکا - تهران

تاریخ: ۲۲ مارس ۱۹۷۹ - ۲ فروردین ۵۸

به: وزارت خارجه - واشنگتن

موضوع: برنامه فروشهای نظامی خارجی به ایران

۱- تمام متن خیلی محرمانه است

۲- در خلال ضیافت نوروز نخست‌وزیر، من به طور جداگانه با انتظام و یزدی در مورد ملاقات برنامه‌ریزی شده هیأت نمایندگی دولت موقت ایران با دولت ایالات متحده در ۲۶ مارس در واشنگتن صحبت کردم. هیچ‌کدام از آنها چیزی راجع به این موضوع نمی‌دانست.

۳- انتظام گفت که وی فکر می‌کند به این دلیل که دولت موقت ایران هنوز مشکل را بررسی نکرده است، چنین بحثهایی زودرس و نابهنگام می‌باشند. او پیشنهاد کرد که ملاقات به تعویق افتد. من گفتم این ابتکار از جانب ایران شروع شد و اقدام برای به تعویق انداختن آن بایستی از جانب ایران باشد.

سند شماره (۴)

به: سفارت آمریکا - بلگراد

از: سفارت آمریکا - تهران

تاریخ: ۲۹ مارس ۱۹۷۹ - ۹ فروردین ۵۸

سری

از سولیوان (سفیر) به ایگل برگر (سفیر)

موضوع: سفیر ایران در یوگسلاوی

۱- تمام متن سری است.

۲- مشکل می‌توانم ارزیابی خودم در مورد عواقب احتمالی برگشت دوست شما صالحی به تهران را

- ارائه دهم. این مسئله به سوابق شخصی و جو سیاسی آینده ایران بستگی دارد.
- ۳- اگر صالحی روابط نزدیکی با شاه، دربار و یا ساواک داشت، هنگام بازگشت در دسره‌های جدی برایش پیش خواهد آمد. اگر آن طور که در پیامتان گفته‌اید، او یک متخصص بیطرف است ممکن است مسئله‌ای پیش نیاید. ولی با توجه به سوابق کم و سیر غیر منظم و غیر عادی روند قضایی نمی‌توان پیش‌بینی زیادی کرد.
- ۴- معاونت سیاسی سابق وزارت خارجه که علاقه‌ای به مسائل سیاسی نداشت اجازه یافته بود تا در منزل خود آزادانه بماند و لیکن هنگامی که برای بدرقه همسر فرانسوی‌الاصل خود که به پاریس سفر می‌کرد رفته بود، دستگیر شده و تاکنون خبری از او دریافت نشده است.
- از طرفی یک ژنرال که بعد از انقلاب بازنشسته شده بود اخیراً برای صرف چای به دیدن من آمد و به نظر می‌رسد که در آرامش و راحتی باشد.
- ۵- فکر نمی‌کنم هیچ‌کدام از سفرای سابق احضار شده بتوانند در این زمینه راهنمایی سودمندی کرده باشند. اینکه بازنشستگان جدید هم از این مزایا برخوردار باشند یا نه، به سلیقه کمیته وزارت خارجه بستگی دارد. وزیر خارجه به من گفت که می‌خواهد متخصصین را نگهدارد ولی خود او ممکن است به خاطر درگیریها شغلیش را از دست بدهد.
- ۶- صالحی باید بداند که اسم او احتمالاً در لیست اسامی مقامات ارشد رژیم پهلوی خواهد بود و اگر او یک بار به ایران بازگردد، شاید دیگر اجازه نداشته باشد که از ایران خارج شود. لذا اگر او منبع درآمدی در ایران نداشته باشد، قادر نخواهد بود که منبع درآمدی در آینده‌ای که قابل پیش‌بینی است در جای دیگر جستجو کند.
- سولیوان

سند شماره (۵)

از: سفارت آمریکا در تهران
به: وزارت خارجه - واشنگتن

تاریخ: ۶ آوریل ۱۹۷۹ - ۱۷ فروردین ۵۸

موضوع: ملاقات با سلامتیان

- ۱- (تمام متن خیلی محرمانه است).
- ۲- آقای سولیوان به همراه ناس در ۲۵ آوریل با معاون وزیر خارجه سلامتیان که اخیراً به عنوان مقام دوم وزارت خارجه معرفی شده، ملاقات کرد. سفیر گفت که او تصمیم دارد برای مشورت به آمریکا برود و جوابی پیام دولت موقت به مقامات آمریکایی شد. سلامتیان گفت که سفیر باید با کسانی که مشورت می‌کند بر موفقیت انقلاب و تمایل ایران به داشتن روابط نزدیک با آمریکا تأکید نماید. او اضافه کرد که این مطلب را قبلاً با نخست‌وزیر و وزیر خارجه در میان گذاشته لذا این اعلام دوستی موضع مشترک بلندپایه‌ترین مقامات کشور بود. سفیر پاسخ داد که او قبلاً به دولت آمریکا گفته که معتقد است دوستی با ایران پایدار خواهد ماند و منافع اصلی ما حفظ خواهد شد ولی نوع روابط با آنچه که در زمان شاه بوده متفاوت خواهد بود. به دلایل مختلف آمریکا می‌خواهد که ایران کشوری قوی، آزاد و مستقل باشد و هویت ملی خودش را حفظ کند، ما منتظر روابط عادی با ایران هستیم.
- ۳- سلامتیان به آرامی صحبت می‌کند ولی گاهی اوقات احساساتی می‌شود. او گفت که آمریکاییان

باید بفهمند که انقلاب ایران از خیلی جهات شبیه انقلاب ۱۷۷۹ آمریکا بوده است. رؤسای جمهور بزرگ آمریکا و واشنگتن، جفرسون و لینکلن اینجا خیلی مورد احترام هستند، خیلی از جوانب قانون اساسی ایران از قانون اساسی آمریکا الهام گرفته بود. او از لینکلن نقل کرد که گفته، شما بعضی از اوقات می توانید بعضی افراد را فریب دهید و اشتباه اصلی شاه این بود که تصور می کرد می تواند تمام ملت را تمام مدت فریب دهد. او گفت که خوشحال است که ایالات متحده خواهان استقلال و تمامیت ارضی ایران می باشد. او تأکید کرد که انقلاب ایران تماماً ایرانی بوده و هیچ گونه محرک خارجی نداشته است.

۴- سفیر پاسخ داد که دولت آمریکا می داند که انقلاب کاملاً داخلی و مستقل بوده ولی یکی از حقایق هر دو باید با آن روبه رو شوند جریان مداوم تبلیغات شوروی است که سعی دارد ایرانیان را نسبت به نقش آمریکا در ایران فریب دهد. ما از جریان شدید دروغهای مسکو و بعد تکرار آنها توسط دوستان شوروی در ایران نگران هستیم او مخصوصاً اشاره کرد و گفت روزنامه کیهان حامل تبلیغات روسی بوده و اظهار امیدواری کرد که مقامات ارشد دولت موقت متوجه این دروغها بشوند.

او اضافه کرد که بر اساس صحبتهایی که کرده بودند نخست وزیر بازرگان خطر این تبلیغات را درک می کرد. در جواب، سلامتیان یک بار دیگر از توجه و نگرانی آمریکا نسبت به استقلال و تمامیت ارضی ایران اظهار خشنودی کرد. سلامتیان با اشاره به مطبوعات ایرانی گفت طبیعی است که بعد از ۲۵ سال اختناق مطبوعات گاهی اوقات در احساسات تندروی می کند و آزادی مطبوعات برای انقلابیون خیلی اهمیت دارد.

۵- سفیر به گزارش اخیر کیهان مبنی بر اینکه آمریکا با ساواک توطئه کرده بود تا خانه های تعدادی از شخصیت های انقلابی مهم مانند آیت الله طالقانی را منفجر کند، بازگشت. این گزارش کاملاً ساختگی است و ما نگران هستیم که این نوع مطالب دیگران را تحریک کند و می تواند باعث بدرفتاری مردم با افراد سفارت و یا شرکتهای وابسته شود. سفیر بعد مسئله رضا امینی از ICA، آقای شبیانی از AIU و دولت شاهی از موتورولا را مطرح ساخت. گزارشات جداگانه.

ناس

سند شماره (۶)

تاریخ: ۹ آوریل ۱۹۷۹ - ۲۰ فروردین ۱۳۵۸
از: وزارت خارجه - واشنگتن
به: سفارت آمریکا - تهران

موضوع: تقاضا برای موافقت (با انتصاب کاتلر)

۱- رئیس جمهوری مایل به انتصاب والترال. کاتلر به عنوان سفیر کبیر در ایران می باشد. لطفاً تقاضای موافقت کتبی بنمایید و به مجردی که موافقت حاصل شد وزارت خارجه را مطلع سازید. از مقامات دولت ایران بخواهید تا انتصاب پیشنهادی را تا زمان اعلان کاخ سفید به صورت کاملاً محرمانه حفظ نمایند. اطلاعات بیوگرافی درباره وی در سابقه بیوگرافی موجود است.

۲- خواهشمند است درباره اعلام بر اساس توافق شفاهی تا دریافت توافق کتبی کسب اجازه کنید و وزارت خارجه را از زمان احتمالی آن مطلع سازید.

کریستوفر

سند شماره (۷)

تاریخ: ۱۱ آوریل ۱۹۷۹ - ۲۲ فروردین ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت خارجه - واشنگتن
محرمانه

موضوع: تقاضا برای موافقت

من صبح روز ۱۱ آوریل یادداشتی را به وزارت خارجه بردم. گودرزینیا، رئیس اداره چهارم فکر می‌کرد جواب ایران حدود یک هفته طول می‌کشد. او همچنین گفت وی به دنبال توافق با اعلام نظر بر اساس موافقت شفاهی خواهد بود. ناس

سند شماره (۸)

تاریخ: ۱۲ آوریل ۷۹-۲۳ فروردین ۵۸
از: سفارت آمریکا در تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن
خیلی محرمانه

موضوع: ملاقات با یزدی معاون نخست‌وزیر

۱- (تمامی متن خیلی محرمانه است - این یک پیام گزارشی است)
۲- خلاصه: کاردار میل ایالات متحده را به عادی کردن مناسبات و صحبت صریح درباره مسائل ابراز داشت. یزدی ضمن تذکر درباره دخالت ایالات متحده در رژیم گذشته تأکید کرد که باید طوری رفتار کرد که گذشته به عنوان گذشته تلقی شود و همکاری در بعضی زمینه‌ها فراهم شود و یک سفیر جدید که ایران و انقلاب آن را درک می‌کند به ایران بیاید. (پایان خلاصه)
۳- کاردار به اتفاق استمپل، کفیل قسمت سیاسی روز ۱۲ آوریل از یزدی معاون نخست‌وزیر در دفترش دیدار کرد. این تلگراف شامل شرح کلی این دیدار است و تلگرامهای جداگانه با مسائل ویژه سروکار خواهد داشت.
۴- کاردار در آغاز مطلب گفت که او بتازگی از مشورت با مقامات مافوق بازگشته و تا رسیدن سفیر جدید متصدی امور خواهد بود. او تمایل حکومت ایالات متحده را به عادی کردن مناسبات تا آن اندازه‌ای که شرایط اجازه می‌دهد، ابراز داشت و خاطر نشان ساخت که چندین فقره منافع مشترک وجود دارد که فرصتهایی برای ایران و ایالات متحده ایجاد می‌کند تا با یکدیگر کار کنند. او گفت ما می‌خواهیم که ایران تمامیت ارضی خود را حفظ کند و مستقل از سلطه سیاسی خارجی باقی بماند و رشد اقتصادی داشته باشد. ضمن اشاره به مسئله پیوندهای گذشته با رژیم سابق کاردار گفت ایالات متحده انگیزه‌های آجل ندارد و میل ندارد که حکومت جدید ایران را با تحت فشار قرار دادن برای سازش ناراحت کند و حکومت ایالات متحده نسبت به تمایلات ایران روش پاسخ‌گویا نخواهد داشت. او گفت هر گونه پیشنهادی که یزدی درباره اقداماتی که ممکن است در این جهت به عمل آورد مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت و از معاون نخست‌وزیر خواست هر گونه مشکل و یا اتهامی را علیه آمریکا مورد توجه قرار دهد. کاردار تأکید کرد که بهتر است مسائل صریحاً مورد بحث قرار گیرد تا اینکه اجازه داد مشکلات به مرور زمان به فساد و گندیدگی کشانده شود.

۵- یزدی پاسخ داد که یک مانع بزرگ در راه عادی کردن مناسبات ایران و ایالات متحده در واقع، درگیری عمیق شما در رژیم گذشته» بوده است. او به سرعت به جنبه‌های مثبت تر بازگشت و خاطر نشان

ساخت که حکومت حاضر است مناسبات خود را با ایالات متحده عادی کند» هر گاه که میزان پاسخگویی ایالات متحده برای «اصلاح مسائل مربوط به گذشته» (مشخص نشده) روشن شود. او گفت گذشته، گذشته است و ایرانیان مردان عمل هستند و زمینه‌های بسیاری برای همکاری وجود دارد. ایران نیز به مرور زمان نیازمند تکنولوژی و محصولات کشاورزی آمریکا خواهد بود. مناسبات عادی بر مبنای احترام متقابل خواهد بود. در این ارتباط یزدی گفت انتصاب یک سفیر جدید یک گام مثبت است به ویژه اگر او (مقصود سفیر جدید آمریکا) کسی باشد که حکومت جدید و انقلاب ایران را درک می‌کند. کاردار اطمینان داد که سفیر جدید منصوب، چنین شخصی خواهد بود. (اظهار نظر: اگر یزدی درباره تقاضای پذیرش (سفیر جدید - م) اطلاع داشت، هیچ‌گونه اشاره‌ای به آن نکرد). یزدی آن گاه افزود که سفیر جدید باید «حداقل، درگیریهایی ضد انقلابی در سایر کشورها را نداشته باشد».

کابینه و رهبران مذهبی از جمله خمینی حاضرند برای عادی شدن مناسبات هنگامی که اقدامات اساسی به عمل آمده باشد، راه بگشایند.

۶- بحث آن گاه به مسائل دادگاههای انقلاب و سایر اقلام ویژه کشانده شد (که در تلگرافهای جداگانه گزارش داده شده است).

سند شماره (۹)

از: سفارت آمریکا در تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی. - فوری تاریخ: ۱۲ آوریل ۱۹۷۹ - ۲۳ فروردین ۵۸
موضوع: ملاقات با یزدی: محاکمات انقلابی

۱- تمام متن خیلی محرمانه. این یک پیغام گزارشی است.

۲- خلاصه: کاردار به اختصار نگرانی آمریکا را در مورد ماهیت محاکمات و اعدامها توضیح داد. یزدی انتقادات را پذیرفت و گفت دولت کوشش می‌کند که سیستم قضایی را اصلاح کند، اما خشم عمومی به اندازه‌ای است که دولت جدید مشکلاتی در رابطه با منع انقلابیون از کشتن مقامات سابق، در خیابانها دارد. او برای تأکید مطالبش، یک سری عکسهای وحشتناکی از «پرونده‌های قدیمی ساواک» که افراد را تا سرحد مرگ شکنجه کرده بودند به عنوان مدارکی که مردم را دیوانه کرده است، به کاردار نشان داد. مسئله دولت در متقاعد کردن انقلابیون برای آشکار کردن مدارک است. یزدی همچنین متذکر شد که ضد انقلابیون مشغول هستند و گفت دولت قبلاً توافق خمینی را در مورد عطفوت، بشر دوستی و سیاست محاکمه به دست آورده است. انجام این کار منتظر لحظه مناسب سیاسی است. (پایان خلاصه)

۳- کاردار بعد از ارائه نظریات آمریکا در مورد روابط با رژیم جدید (مرجع الف) با روحیه‌ای صمیمی و بحثی دوستانه راجع به مشکلات صحبت را به محاکمات انقلابی کشاند. با توجه به راهنمایی مرجع ب کاردار نگرانیهایی را که توسط خیلی از اشخاص آمریکایی احساس می‌شد، مخصوصاً آنهایی که از انقلاب ایران حمایت می‌کردند، نسبت به عملکرد دادگاههای انقلاب بیان کرد. این عکس العمل می‌تواند جریان عادی کردن را کند کند. درست به همان ترتیب که انقلابیون ایران در موارد بخصوصی به آمریکا مظنون هستند، آمریکاییها و دیگر ملل غرب هم از این انحراف آشکار انقلاب دلسرد شده‌اند و این موضوع سؤالاتی راجع به هدف واقعی انقلابیون پیش می‌کشد. کاردار ضمن ابراز امیدواری خود و دولت آمریکا،

در مورد اینکه هر چه زودتر محاکمات و اعدامهای انقلابی متوقف شود، بیان کرد که مقصود آمریکا بشردوستی است و نه انعکاس نتایج بی‌گناهی یا گناهکاری افراد خاص. کاردار با بازگو کردن اینکه معاون نخست‌وزیر به علت مخالفتش با رژیم شاه از ایران فرار کرده بود و اخیراً به ایران برگشته که به کشورش خدمت کند، اظهار امیدواری کرد که به افراطیهای انقلابی اجازه داده نشود که یک نسل دیگر را از مشارکت در زندگی ملی بازدارند. او گفت حالا زمانی است برای بخشندگی و آسایش عمومی.

۴- یزدی برای بازگویی مطالب خیلی آماده بود. او گفت مسائل را درک می‌کند و مردم زیادی همین عقاید را به دولت ابراز داشته‌اند. در این لحظه او طرف میز خود رفت و پرونده‌ای بیرون کشید که شامل ۵۰ تا ۶۰ ورق با عکسهای الصاق شده بود. یزدی گفت که اینها پرونده‌های ساواک است که در اثر انقلاب به دست آمده است و نتایج قبل و بعد از شکنجه افراد زیادی را نشان می‌دهد. او گفت اینها تشریحی است که چرا دولت در منع انقلابیون از کشتن مقامات رژیم سابق در خیابانها، دچار مشکل است. (نظریه: عکسها، که به نظر معتبر بودند، یک سری مدارک و حشنتناک بودند که نشانگر بدنهای شکنجه شده و تکه تکه شده بودند. یزدی به طور واضح در اینجا تاکتیک مؤثری دارد). یزدی گفت دادگاههای انقلاب چنین عکسهایی را دیده‌اند و مشکل است که به دنبال چنین شواهدی از رژیم گذشته، توصیه ارفاق کرد. دولت کوشش می‌کند که محاکمات را، برای جلوگیری از بدتر شدن انتقام‌گیری افراطی در خیابانها و خانه‌ها، تحت ضوابط اداری درآورد. یزدی یک حادثه دیگری را که یک کارمند سابق ساواک توسط سربازان انقلابی در اصفهان تا سرحد مرگ شکنجه شده بود نقل کرد. هنگامی که یزدی سرباز را برای توضیحات به نزد خود احضار کرد سرباز بدن شکنجه دیده‌اش را نشان داد و گفت فقط آنچه که به سرش آمده نسبت به شکنجه‌گر خود انجام داده است.

۵- در مورد سؤال درباره شواهد، یزدی گفت شواهد فراوانی وجود دارد که مربوط به خیلی از گذشتگان است، که شامل بعضیها، که فکر می‌شود پاک و به دور از سرزنش شدن افراطی هستند، می‌شود. بازرگان، انتظام و یزدی شخصاً با روشی که کمیته خمینی در مورد مسئله قضاوتهای کوتاه مدت به کار می‌برد، مخالفت کردند. دولت موقت کوشش می‌کند که اوضاع را بهبود بخشد. کاردار فهمیدن مشکلات را بیان کرد، اما گفت کشتن شخصی مثل خلعتبری که صرفاً یک تکنیسین بوده نه تنها غیر ضروری بود بلکه تصویر خارجی ناشایست غیر لازمی به دولت می‌دهد. یزدی با آمادگی قبول کرد که اعدامهای خلعتبری، ریاضی، سخنگوی مجلس، و سناتور وحیدی «شاید افراطی باشد». اما پرسید: «شما چگونه این را تعیین می‌کنید؟» قائم مقام رئیس قسمت سیاسی اظهار کرد که ارائه مدارک در محاکمات علنی و در مواردی از این قبیل خصوصاً اهمیت دارد. یزدی گفت که این نکته اصلی بحثهای دولت با خود خمینی است.

۶- معاون نخست‌وزیر ادامه داد و متذکر شد که محاکمات در قسمتی سیاسی هستند. خیلی از مقامات و افراد رژیم گذشته، در حال آشفته کردن اوضاع هستند و به طور فعالی به نیروهای انقلابی حمله می‌کنند. دولت مطمئن است که چنین نیروهایی در اغتشاشات کردستان و ترکمن صحرا درگیر بوده‌اند، و باید در مقابل چنین نیروهایی فشار اعمال کرد. محاکمات یک راه این کار هستند.

۷- کاردار پیشنهاد کرد که شاید برنامه عطوفت و مجازاتهای کمتر از مرگ ممکن است جو را اصلاح کند. یزدی گفت که این مورد بحث بوده و قبلاً توسط کابینه و خمینی تصویب شده است. اجرای حکم به مرحله عمل در نمی‌آید تا اینکه موقعیت مناسبی پیش آید و اوضاع امنیتی کمی آرامتر شود. اذهان عمومی

هم بایستی برای این کار آماده شود. آیت‌الله طالقانی این روش را دو روز قبل در سخنرانی برای افراد پلیس شروع کرد و از بخشندگی و عطوفت صحبت کرد. هیچ شهری حتی شهر کوچکی وجود ندارد که کشته شدن افراد بی‌گناهی را در طول و یا قبل از انقلاب ندیده باشد. به هر حال محدودیت‌هایی به وجود خواهد آمد. آنهایی که در خشونت‌ها دست داشته‌اند، بایستی مجازات شوند و با دیگران بهتر رفتار می‌شود. سپس بحث به مطالب دیگری کشیده شد.

۸- نظریه: یزدی با این موضوع مشکل، با صبوری و توضیحات مؤثر درباره کیفیت اوضاع و نیروها برخورد کرد. مسئله مورد اطمینان او این بود که دولت از اوضاع بد که می‌تواند بدتر هم بشود، بهترین را می‌سازد. او و دیگر همکاران دولتیش برای معتدل کردن تمایلات روحانیون تلاش می‌کنند. بدون گفتن و یا تقاضای مستقیمی، او سعی می‌کرد که استنباطی از بعضی مفاهیم، راجع به اوضاع که او و دیگر همکارانش با آن روبرو هستند، به دست آورد. او دلیل و مشکل نگرانی خارجی را درک می‌کند و بدون شک از این موضوع برای خود و اقدامات دولت به منظور اصلاح اوضاع استفاده می‌کند. ناس

سند شماره (۱۰)

تاریخ: ۱۷ آوریل ۷۹ - ۲۸ فروردین ۵۸
از: بخش خاور نزدیک / ایران
توضیحات: این نوشته‌ای است که ما همراه مدارک درخواست موافقت برای صدر، به کاخ سفید فرستادیم. شاید برای شما و دیگران جالب باشد.
خیلی محرمانه

رضا صدر وزیر بازرگانی در حکومت کنونی بازرگان می‌باشد و به سفارت ایران در آمریکا منصوب شده است. صدر دارای زمینه تحصیلاتی وسیع و سالها تجربه بازرگانی در ایالات متحده و مناسبات نزدیکی با رهبران سیاسی مذهبی کنونی ایران است.

صدر در کاشان در تاریخ ۴ فوریه ۱۹۳۳ به دنیا آمد و دبیرستان را در آن شهر به پایان رساند و آن‌گاه وارد دانشگاه تهران شده و درجه لیسانس و دکترای فلسفه و الهیات گرفته است. علاقه او به این موضوعات تا اکنون هم ادامه داشته است.

صدر که یک بورس تحصیلی از سوی دولت ایران دریافت کرد، در سال ۱۹۵۸ به عنوان دانشجو وارد ایالات متحده شد و ابتدا در دانشگاه «وین» و سپس در دانشگاه «میامی» در ایالت فلوریدا به تحصیل پرداخت. وی از این دانشگاه مدرک لیسانس شیمی گرفت.

در سال ۱۹۶۳ صدر تقاضای روادید مهاجرتی به آمریکا کرد که برای این کار ضامن او شرکت COMPANY OF BROOKLYN MANIFOLD SUPPLY (سازنده ماشینها و تجهیزات محاسبات بازرگانی) بود. روادید او در سال ۱۹۶۴ تصویب شد و صدر یک ساکن دائمی ایالات متحده در سال ۱۹۶۶ شد. در سال ۱۹۶۷ وی تقاضای روادید مهاجرت برای همسرش «ملوک مهاجان نراقی» کرد که از قرار معلوم در نیویورک به او پیوست. صدر در سال ۱۹۷۱ اظهارنامه تمایل تبعه آمریکا شدن را امضا کرد ولی سابقه‌ای از اینکه او این تقاضا را دنبال کرده باشد وجود ندارد. در سالهای اقامت در نیویورک صدر یک درجه فوق لیسانس مدیریت از دانشگاه نیویورک گرفت. پس از سال ۱۹۶۸ او محل استخدام خود را

تغییر داد و ظاهراً تا سال ۱۹۷۸ یا اوایل ۷۹ در نیویورک اقامت داشت. صدر در آمریکا سفرهای دور و درازی انجام داده است.

جستجوی وسیع در منابع حکومت ایالات متحده هیچ‌گونه زمینه‌ای برای اینکه انتصاب صدر به عنوان سفیر ایران در ایالات متحده در معرض ایراد واقع شود ندارد.

منابع این گزارش عبارتند از - تلگرام شماره ۳۹۱۰ تهران مورخه ۱۵ آوریل ۱۹۷۹ و همچنین پرونده‌های دفتر اطلاعات و پژوهش‌های وزارت امور خارجه، اداره مهاجرت و قبول تابعیت و اداره آگاهی).

سند شماره (۱۱)

شماره: ۳۹۶۰/۴
وزارت امور خارجه
تاریخ: ۵۸/۱/۲۸
اداره چهارم سیاسی
یادداشت
وزارت امور خارجه دولت جمهوری اسلامی ایران با اظهار تعارفات خود به سفارت ایالات متحده آمریکا احتراماً موافقت دولت جمهوری اسلامی ایران را با انتصاب جناب آقای WALTER L. CUTLER به سمت سفیر ایالات متحده آمریکا در ایران اعلام می‌دارد. موقع را مغتنم شمرده احترامات فائقه را تجدید می‌نماید.

سند شماره (۱۲)

خیلی محرمانه
از: سفارت آمریکا در تهران
تاریخ: ۲۱ آوریل ۱۹۷۹ - ۱ اردیبهشت ۱۳۵۸
به: وزیر امور خارجه واشنگتن
موضوع: نشستن روی تکه چوب شکسته: آمریکا در ایران

۱- تمامی متن خیلی محرمانه
۲- خلاصه: نظر ایرانیان درباره ایالات متحده دستخوش یک تحول منفی شده است. بسیاری از دوستان ما سرخورده شده‌اند و بسیاری از آنها از داشتن تماس علنی با ما هراسناکند. دشمنان ما غرق در شادی هستند و به طور تعرض آمیزی ضد آمریکایی هستند. هر چند تعیین یک سفیر جدید آمریکا فرصت فراوانی برای ما فراهم می‌کند معذالک احتمال نمی‌رود که پیوندهای آمریکا و ایران به صمیمیت مناسبات در گذشته برسد. ما باید تطبیق اوضاع خود را با این شرایط جدید آغاز کنیم و تغییر سیاست را به حداقل کاهش دهیم و کوششها خود را درباره آنچه می‌توانیم تحت شرایط جدید محدودتر انجام دهیم به حداکثر برسانیم. (پایان خلاصه)

۳- سفارت به مناسبت نگرانی بیان شده از سوی سایروس ونس، وزیر امور خارجه و نیوسام و سائودرسی، معاونان وزارت خارجه درباره شرایط جاری در ایران فوق‌العاده سپاسگزار است. در عین حال شگفتی در سطح عالی بر سر روشهایی که از مدتی قبل در جریان بوده ما را به این مطلب به نحو حادی آگاه کرده است که برقراری ارتباط صحیح با اشخاصی که در خارج از این محیط غیر عادی و تا اندازه‌ای پر هرج و مرج که در اینجا حاکم است هستند، تا چه اندازه دشوار است. ما خودمان در تجزیه و تحلیل و درک کامل از تغییراتی که در اینجا در جریان است با مشکلاتی مواجه شده‌ایم. آن عده از ما که اخیراً از مرخصی

خود از آمریکا بازگشته‌اند این وضع را شدیدتر از دیگران احساس می‌کنند.

۴- به منظور برداشتن گامی به پیش در راه درک دگرگونیها و گرفتن نتایج لازم از آن، مراتب ذیل به عنوان یک «تصویر مختصری» از اینکه ما در چه جوی واقع شده‌ایم ارائه می‌شود. همه ما موران گزارشگر ما که با ایرانیان تماس دارد و بعضی از موارد این تماس از ۳ یا ۴ سال قبل دوام داشته در این نظر با ما سهیم هستند.

۵- در نتیجه حوادث ۸ ماه گذشته بسیاری از دوستان ما از حوادث اخیر سرخورده شده‌اند و بسیاری از آنها می‌ترسند با ما تماس داشته باشند. مناسبات دیرینه شخصی همچنان دوستانه است، ولی تقریباً همه ایرانیان مایل به استفاده از یکی از تئوریهای توطئه‌گرانه لجام گسیخته هستند (زیرکی ما در برانگیختن احساسات ضد کمونیستی در انقلاب خمینی). دشمنان ما و آنهايي که نسبت به ما خصومت دارند (یعنی اکثریت قاطع کشور) غرق در شادیند. این دشمنان با پشتیبانی آنهايي که چه طرف راست و چه طرف چپ حقیقتاً از ما تنفر دارند، جوی را ایجاد کرده‌اند که در نتیجه آن هر چیزی که آمریکایی باشد خائنه و ضد اسلامی و شر است. کوششهای اسلامی «برای پاکسازی» ایران از نفوذهای فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی غرب به یک نوع تعقیب جادوگران تبدیل شده است که در نتیجه آن هر گونه تقصیری در معاشرت با آمریکاییها برای مظنون ساختن طرف یا محکوم کردن او کافی است.

ما به طور کلی حتی از سوی دوستانمان ضعیف و بی‌اثر معرفی شده‌ایم. برای ما موجب دلگرمی است که هنوز اشخاصی هستند که علیرغم فشارهای محسوس و خصمانه خطر صحبت کردن با دوستان دیرینه آمریکایی را بر خود هموار می‌کنند. آنها نمی‌خواهند که از آمریکاییها در دفاتر خود پذیرایی کنند یا اینکه اتومبیلهای سفارت در خارج از محوطه خانه آنها متوقف شود، بعضی‌ها ابتکار ملاقات در رستورانها یا در محیطهای بی‌طرف را در پیش گرفته‌اند. در بسیاری از موارد چنین اشخاصی از مواضع نفوذ آسوده‌اند و اطلاعاتی که از طریق پیامهای تلفنی به ما می‌رسید دیگر در دسترس ما بجز در موارد اقدامات پوشیده و سری قرار نمی‌گیرد. چند نفر از همتهای باقیمانده در بخش خصوصی نیز این تجربه را احساس کرده‌اند که تا اندازه‌ای دلالت بر آن می‌کند که این پدیده تقریباً همگانی و منظم است.

۶- تاریخ احتمالاً نظر لطف بیشتری نسبت به افکار عمومی درباره ما خواهد داشت لیکن این بیمارگونگی انقلابی که به نحو بی‌سروصدا و در عین حال با نهایت توانایی در نتیجه تبلیغات خصمانه تشدید شده است نفوذ تاریخی ما را در اینجا برای مدتی کاهش داده است. ما به خاطر مداخله نداشتن در سیاست داخلی هرگز کسب اعتبار نخواهیم کرد. هیچ ایرانی حقیقتاً باور نمی‌کند که ما دخالتی نداشته‌ایم و اگر آنها می‌گویند که باور می‌کنند، آنها آن گاه می‌گویند که از آنچه که بی‌اعتنایی ما درباره منافع حیاتی خودمان (و آنها است) بشدت تحت تأثیر قرار می‌گیرند. شواهد محسوس به اندازه کافی وجود دارد (دیدار هایزر، ادای شهادت بعضیها در دادگاهها به خاطر نجات شخصی خود و غیره و غیره) که از این مدعا پشتیبانی می‌کند. حتی آنهايي که درباره بردباری ما اطلاع دارند علاقه ندارند که پرونده‌ها را روشن کنند. انقلابیون موفق مانند یزدی، انتظام و بازرگان بدون شک در روشن شدن موضوع کاری نمی‌کنند و اطرافیان خمینی به نحو متعصبانه‌ای با چنین کاری مخالف خواهند بود. ما معتقدیم که یکی از دلایل عمده خصومت انتقام‌آمیز خمینی این است که او ظرف سه ماه گذشته در ایران کشف کرده است که پیوندهای آمریکا با ایران تا چه اندازه عمیق است. اتومبیلهای او آمریکایی هستند و کودکان نزدیکترین همکاران او،

در ایالات متحده تحصیل می‌کنند. حتی عده‌ای از دوستان نزدیک او مراجعه کرده و تقاضا کرده‌اند که به خاطر اخذ روادید نزد سفارت آمریکا اقدام کنند. همه اینها باید بسیار دردناک باشد.

۷- آنچه که ما باید انجام بدهیم این است که تا مدتی با جریان امور هماهنگی داشته باشیم. یزدی و انتظام هر دو با کاردار درباره آغاز جدید که با ورود سفیر جدید عملی خواهد شد، صحبت کرده‌اند. اشخاص دیگر طرف تماس در میان جامعه روحانیت نیز به سایر کارمندان سفارت اشاره کرده‌اند که این امر (مقصود ورود سفیر جدید است) فرصتهایی فراهم خواهد کرد. همگی اصرار بر آن داشته‌اند که این امر هر چه زودتر صورت گیرد. این امر در ایران به عنوان یک دگرگونی از کهنه به نو تلقی خواهد شد هرچند که تا اندازه‌ای یک دگرگونی آرایشی خواهد بود این عیناً چیزی است که برای آغاز فرایند عادی شدن اوضاع مورد نیاز خواهد بود.

۸- ما در هفته آینده درباره مشکلات اساسی این رژیم یا هر رژیم آینده بحث خواهیم کرد. معذالک این نکته کاملاً روشن است که مناسبات ایران و آمریکا از ماهیت صمیمی به ماهیت رسمی تغییر کرده است. این امر مستلزم آن خواهد بود که ابزارها شکل و مفهوم جدیدی پیدا کنند. همچنین تعدیلهای بوروکراتیک (دیوانسالاری) صورت گیرد تا اثرات ناهنجار سیاست ما در اینجا و در منطقه به حداقل برسد و آنچه را که ما بتوانیم در اوضاع و احوال محدود کنونی انجام دهیم به حداکثر برسانیم. ناس

سند شماره (۱۳)

تاریخ: ۲۴ آوریل ۱۹۷۹ - ۴ اردیبهشت ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا در تهران

محرمانه
به: آژانس بین‌المللی ارتباطات و اشنگتن
موضوع: ملاقات با مهدی ممکن معاون وزارت اطلاعات

خلاصه. در یک دیدار تشریفاتی که با مهدی ممکن معاون وزارت اطلاعات، وابسته مطبوعاتی مقررات جدید مطبوعات را با او در میان گذاشت و وابسته مطبوعاتی چنین تشخیص داد که معاون وزارت اطلاعات، مهدی ممکن و سایر اشخاصی که در این جمع حضور داشتند، احساسات شدیدی علیه سیاست اخیر آمریکا در ایران دارند. ممکن است نقش وزارت خود را به عنوان محل تصفیه برای شکایات درباره پوشش مناسبات ایران و آمریکا در مطبوعات ایران قلمداد کرد. هر چند سیاست آمریکا نسبت به ایران از نظر ممکن غیر قابل درک است؛ معذالک ضروریات مناسبات دوجانبه ممکن است به صورت پلی نسبت به مناسبات آینده باشد. (پایان خلاصه)

۱- روز ۲۳ آوریل روزن، وابسته مطبوعاتی یک دیدار تشریفاتی از مهدی ممکن، معاون وزارت اطلاعات به عمل آورد که بعداً ابوالقاسم صادق، سرپرست اخبار داخلی که از رژیم سابق باقی مانده و محمدرضا شریف، کفیل خبرگزاری پارس و علی ماهانی مشاور وزارت که سالها در ایالات متحده زندگی کرده‌است به آن ملحق شدند. این دیدار را ممکن است یک دیدار دوستانه ولی در عین حال صحیح (بر طبق مقررات صحیح) و ماهیت کاری دانست و ایرانیان (شرکت کننده در این جلسه) به نحو قاطعی در مقابل مطبوعات و سیاست حکومت کارتر در ایران از یک خط ابراز عقاید و تقاضای خود پیروی می‌کردند.

۲- ملاقات با اظهارات ممکن درباره مقاصد اطلاعات و برای به نظم در آوردن مطبوعات روبه رشد ایران آغاز شد. ممکن روشن ساخت که دولت موقت ایران نمی‌تواند و قصد ندارد برای کنترل رسانه‌های

مطبوعاتی اقدام کند. وی در عین حال اضافه کرد که دورانی که مطبوعات زیر چماق بودند، پایان یافته و ما اکنون در یک دوران فترت به سر می‌بریم که روزنامه‌ها و خبرنگاران در آن در بعضی موارد از حدود قضاوت صحیح تجاوز می‌کنند که یکی از شواهد آن انتشار مطالب جنجالی در مطبوعات در مورد افراط‌کاریهای خاندان پهلوی بوده است. معاون وزارت اطلاعات گفت او لایحه‌ای برای نخست‌وزیر تهیه کرده است که به موجب آن مطبوعات را تشویق به تشکیل یک کانون مطبوعات خواهد کرد که متشکل از نمایندگان مطبوعات به عنوان یک هیئت تنظیم‌کننده باشد به صورتی که این سیستم در وظایف خود کوتاهی داشته باشد، دولت به دادستانی کل و وزارت دادگستری براساس موارد ویژه مراجعه خواهد کرد. در این مرحله ممکن قصد ندارد مانع انتشار روزنامه‌ای شود ولی با پیش آمدن قانون اساسی جدید او پیش‌بینی می‌کند که پروانه‌های انتشار از سوی دولت محدود خواهد شد.

۳- ممکن درباره مبارزات تبلیغاتی ضد آمریکایی در مطبوعات ایرانی بسیار صمیمی و صریح بود و به وابسته مطبوعاتی اطمینان داد که برای تهیه یک مطبوعات بیطرف، زمان و شکیبایی و فرهنگ لازم است. با این مقدمه برای آغاز صحبت، وابسته مطبوعاتی مقالات منتشره در کیهان را در جریان نیمه اول ماه آوریل که بدون ذکر مأخذ بود پیش کشید که به موجب آن ایالات متحده به توطئه چینی برای از میان بردن رهبران سیاسی و مذهبی ایران متهم شده است. دکتر ممکن طبق پیشنهاد آقای صادق گفت وزارت اطلاعات و او را شخصاً می‌توانند به عنوان یک مرکز مبادله برای شکایتهای مشروع درباره پوشش مطبوعات ایران به حساب آورند و از روزن تقاضا کرد تا یک نسخه کپی شده از هرگونه مکاتبه را به وزارت امور خارجه بفرستد.

۴- ممکن ضمن بحث درباره زندگی حرفه‌ای خویش اعتراف کرد که مدتی به عنوان زندانی سیاسی، زندانی بوده است و هر چند خاندان پهلوی بود که عملاً او را زندانی کرد، او ایالات متحده را برای مخزنی از عدم اعتماد بین دو کشور مورد سرزنش قرار داد. او گفت به عنوان یک فرد یا یک عضو ملت ایران نمی‌تواند درک کند که چرا سیاست خارجی یک ابر قدرت ظرف دو ماه هم از شاه و هم از بختیار و هم از خمینی پشتیبانی می‌کند. ماهانی وارد گفتگو شد و مطبوعات ایالات متحده را به همکاری نزدیک با دولت کارتر متهم کرد و موضوع حقوق بشر را که هر دو از آن پشتیبانی می‌کنند به عنوان شاهد زنده ذکر کرد. صادق احساس کرد که ایالات متحده باید تا مدتی در انتظار یک موضع خصومت از جانب ایرانیان باشد. وی در عین حال احساس کرد «هم ایالات متحده و هم ایران هر دو به یکدیگر نیاز دارند» و این ضرورت ممکن است پلی برای مناسبات جدید و بهتر بین دو کشور فراهم کند. شلنبرگر

سند شماره (۱۴)

تاریخ: ۲۴ آوریل ۱۹۷۹ - ۴ اردیبهشت ۵۸
از: سفارت آمریکا تهران

خیلی محرمانه

به: وزارت امور خارجه، واشنگتن

موضوع: دیدار از دکتر رضا صدر وزیر بازرگانی

۱- (تمام متن خیلی محرمانه)

۲- خلاصه: کاردار در دیدار از دکتر رضا صدر وزیر بازرگانی اظهار نظر کرد که منافع متقابل دو کشور مافوق حکومت‌های ویژه قرار گرفته و از جانب وزیر امور خارجه اطمینان داد که ما در امور داخلی ایران

دخالتی نداریم و قصد مداخله نیز نداریم. او گفت که ایالات متحده مایل است با حکومت جدید ایران و با سرعتی که در برقراری روابط جدید تعیین شده است کار کند. همچنین شرکت‌های آمریکایی هنوز هم ایران را یک بازار مهم می‌شمارند و می‌توانند خود را با شرایط جدید تطبیق دهند. وزیر گفت او تحت چنین تأثیری قرار گرفته که آمریکاییها در جهان عملگراترین مردم هستند و می‌توانند با هر اوضاع و احوالی خود را تطبیق دهند که با توجه به اینکه حکومت ایالات متحده از شاه بدون قید و شرط پشتیبانی می‌کرد، برای ایالات متحده لازم خواهد بود تا گذشتهایی از خود نشان دهد و حوصله به خرج دهد تا بر خصوصیات قابل درک نسبت به ایالات متحده غلبه کند. او گفت معتقد است که محیط برای مذاکره درباره مشکلات عقب‌افتاده بازرگانی رو به بهبود است و اینکه او مانند ما، مایل است از اقدامات حقوقی پرهیز شود. در یک تلگرام جداگانه اقدامات بازرگانی ایران در ایالات متحده مورد بحث قرار گرفته است. (پایان خلاصه)

۳- کاردار به اتفاق رایزن موقت اقتصادی از دکتر رضا صدر وزیر بازرگانی در تاریخ ۲۳ آوریل دیدن کرد. همچنین مدیر کل امور آمریکای شمالی و آفریقا، «گلشن بزرگ» در این ملاقات حضور داشت. این ملاقات چهل و پنج دقیقه‌ای دوستانه و صریح بود و ما معتقدیم که شالوده خوبی برای مرادوات آینده ما با وزیر و کارمندان تابع او ریخته شده است. همچنان که در مورد دیدارهای دیگر با وزیران مورد بحث قرار گرفت به ما توصیه شد تا صبر و حوصله را در پیش‌گیریم و به دیگران در حل و فصل اختلافات عقب‌مانده و کوشش در به دست آوردن روشنگریها درباره سیاستهای دولت موقت ایران توصیه کنیم.

۴- کاردار اعتقاد حکومت ایالات متحده را درباره اینکه علائق و منافع متقابل دو کشور ما مافوق حکومتهای ویژه قرار گرفته است به وزیر ابلاغ کرد. او گفت مناسبات ما ممکن است همچنان برای ایران سودمند باشد و همچنین مناسبات ما ممکن است متقابلاً برای هر دو کشور نافع باشد. او به نام وزیر امور خارجه اظهار تعهد کرد که ایالات متحده در امور داخلی ایران مداخله نکند و نخواهد کرد. او گفت که ما آماده‌ایم تا با ایران و در همان میزان سرعتی که ایران مایل است کار کنیم. او پذیرفت که مناسبات ما اکنون متفاوت خواهد بود و ما می‌توانیم آن را بپذیریم. او گفت که شرکت‌های ایالات متحده هنوز هم ایران را یک بازار مهم تلقی خواهند کرد. آنها تکنولوژی مهمی به ایران آورده‌اند و آنها همچنین می‌توانند خود را با محیط جدید وفق دهند تا بتوانند مناسبات خود را با ایران ادامه دهند. کاردار گفت که او امیدوار است که اختلافات مربوط به امور بازرگانی موجود بتواند بدون توسل به اقدامات حقوقی حل و فصل شود.

۵- وزیر صدر در پاسخ گفت که پس از بیست سال مطالعه و کار و زندگی در ایالات متحده او اعتقاد دارد که آمریکاییها عملگراترین اشخاص در دنیا هستند، و یک نفر آمریکایی می‌تواند خود را با اوضاع جدید وفق دهد به همان گونه که او می‌تواند خود را با اوضاع ایران وفق دهد. او گفت پشتیبانی بدون قید و شرط ایالات متحده از شاه جراحاتی را باقی گذاشته ولی از آنجایی که خود او در جریان انقلاب در ایالات متحده بوده است از مشکلاتی که در داخل وزارت امور خارجه آمریکا درباره ایران وجود داشته کاملاً آگاه است و معتقد می‌باشد که این انقلاب برای ایالات متحده و کشورهای دیگر نیز نافع خواهد بود. او سپس دو فقره ترس و نگرانی را که در روابط دو جانبه بین ایران و آمریکا وجود دارد ذکر کرد: (۱) موقعیت منحصر به فرد روابط ایالات متحده با «پهلوی» و (۲) اعتقاد ایالات متحده به اینکه سقوط شاه به کمونیسم در ایران منجر خواهد شد. او گفت که معتقد است که این دو مفاهیم در ایران دیگر فرسوده شده است ولی یک نوع

رفتار خوب و گذشت از جانب ایالات متحده برای برطرف کردن آثار جراحی از گذشته کمک خواهد کرد. سرانجام او گفت که اطلاعات و اولویتهای گذشته دقیق نبوده و بایستی اصلاح شود. مناسبات ایران با ایالات متحده اعم از فرهنگی و تکنولوژیک و پیوندهای خانوادگی طوری است که از تمایل ایران به حفظ مناسبات با ایالات متحده پشتیبانی می‌کند.

۶- کاردار از وزیر پرسید آیا او پیشنهادی درباره آن چیزی که او رفتار و گذشت از جانب ایالات متحده می‌نامید دارد یا خیر. وزیر گفت چنین اقداماتی را یکشنبه نمی‌توان انجام داد و افزود که زمانی ما رابطه انفرادی با شاه برقرار کردیم، جنبه‌ای که بیش از همه مورد ایراد بود مداخله مستقیم در ایران بود؛ به طوری که به ویژه شاه برای تصمیم گرفتن درباره ماندن یا رفتن به ایالات متحده اتکا داشت. وزیر آن گاه افزود که ایالات متحده می‌تواند بهترین کوششهای خود را برای بهبود مناسبات از طریق مطبوعات آمریکایی و درک اوضاع ایران و انقلاب آن به کار برد. کاردار خاطر نشان ساخت و آن هم با یک نوع خوش مشربی و طنز که نگرانیهای وزیر و نگرانیهای شاه در جریان آخرین شرفیابی خود با یکدیگر تقارن داشته است. شاه از جمله گله کرده بود که مطبوعات ایالات متحده ایران را طور دیگری معرفی می‌کنند. سوء ظن داشت از اینکه ایالات متحده در سرنوشت ایران از طریق زدوبند با شورویها برای تقسیم ایران مداخله می‌کند. کاردار اعتراف کرد که افکار عمومی آمریکا اطلاعات کمی درباره اسلام دارند ولی در این مورد حکومت ایالات متحده کاری از دستش بر نمی‌آید. وزیر با خوشوقتی به ملاقات خود با سفیر یانگ اشاره کرد و گفت که موضع او نسبت به ایران باید آموزنده باشد و او امیدوار است که این امر دلالتی بر یک تغییر داشته باشد.

۷- کفیل رایزن اقتصادی توجه وزیر را به فعالیتهای محمد سوری و آقای هاشمی در ایالات متحده جلب کرد و خاطر نشان ساخت که اقدامات آنان که فاقد اعتبارنامه‌های اصیل می‌باشد و کوششهایی را که برای حل مشکلات عقب افتاده بازرگانی و عادی کردن مناسبات بازرگانی به عمل می‌آید برهم خواهد زد. او همچنین به دعوی شرکت «کانتینانتال گرین» بابت حق انبارداری و دعاوی دیگری که جزئاً حل شده است، اشاره کرد. (تلگرافهای جداگانه‌ای درباره این موضوعات به دنبال خواهد آمد). او گفت که ما در انتظار آن هستیم که نمایندگی اقتصادی و بازرگانی ایران در سفارت ایران در واشنگتن برقرار شود و این نمایندگی هنگامی که شرکتهای آمریکایی در کوششهای خود برای برقراری ارتباط با محافل بازرگانی ایران سرخورده می‌باشند، به طور مبرمی مورد نیاز است.

۸- وزیر گفت براساس تجربه دوازده ساله او به عنوان بازرگان در ایالات متحده، وی لزوم مذاکرات را درباره مسائل معوق بازرگانی، کاملاً درک می‌کند. او گفت که معتقد است که محیط برای مذاکره بهبود خواهد یافت. او پیشنهاد کرد که ما نباید هنوز درباره بعضی از مسائل آنها را در مضیقه قرار دهیم و با اشاره ویژه به دعوی مربوط به حق انباردار گفت که اینها سالهاست در وزارتخانه نشسته و به حیثیت ایران لطمه زده‌اند. او گفت که به این مسائل توجه کرده‌است ولی دقت لازم است و متأسفانه همه آنهايي که در این مسائل ذی‌علاقه و ذی‌نفع هستند باید از خود صبر و حوصله به خرج دهند.

۹- بیوگرافی: صدر شخصی است با اعتماد به نفس و خوش بیان. معلومات انگلیسی - او چیزی که پس از ۲۰ سال اقامت در آمریکا موجب تعجب نیست - از لحاظ استانداردهای مؤسسه کارمندان خارجه وزارت امور خارجه ۴/۷۵ درصد است (نمره ۵ حداکثر می‌باشد - م) و آن را می‌توان با اقامت در نیویورک

وابسته دانست. او دارای توانایی یک سیاستمدار در تظاهر به لبخند هنگام ادای آخرین کلمه خود است. لفاظی انقلابی او کاملاً مورد انتظار بود زیرا او به اعتراف خودش عضو کمیته خمینی در ایالات متحده بوده است ولی این لفاظی برای مناسبت ویژه این ملاقات مقدمه چینی شده بود. او مطابق با استانداردهای ایران کوتاه قد است و موی سرش رو به طاسی می‌رود و ریش نسبی دارد و شاید دچار ضعف قوه باصره است زیرا علیرغم عینک ظاهری اغلب چپ نگاه می‌کند.

سند شماره (۱۵)

تاریخ: ۲۴ آوریل ۱۹۷۹ - ۴ اردیبهشت ۱۳۵۸
از: وزارت خارجه - واشنگتن

موضوع: اعلام نامزدی (کاتلر به عنوان سفیر)
کاخ سفید در نظر دارد قصد رئیس جمهور برای نامزدی والتر ال. کاتلر را به عنوان سفیر در ایران در روز سه شنبه ۲۴ آوریل در جلسه توجیه مطبوعات اعلام نماید. زمانی که اعلان صورت گرفت به وسیله تلگرام فوری آن را تأیید می‌نماییم.

سند شماره (۱۶)

تاریخ: ۱ می ۷۹-۱۱ اردیبهشت ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران

موضوع: ملاقات با یزدی، وزیر امور خارجه
۱- (تمام متن خیلی محرمانه)
۲- خلاصه - کاردار چندین نکته را درباره حضور ایالات متحده در میان گذاشت. یزدی قول داد که به این موضوعات رسیدگی کند. (پایان خلاصه)
۳- روز اول ماه می کاردار و کفیل امور سیاسی نخستین دیدار را از یزدی از زمانی که وی وزیر امور خارجه شده بود، به عمل آوردند. این تلگرام شامل نکات اصلی در میان گذشته شده و پاسخهای آن می‌باشد. تلگرامهای جداگانه اقلام ویژه را مورد بحث قرار خواهند داد.
۴- کاردار مسائل مربوط به دستیابی آمریکا به منطقه خلیج^۱ و بیمارستان ارتش و اجازه برای خارج کردن اسناد آمریکا از محوطه نظامی لویزان در پایگاه هوایی دوشان تپه و ستاد نیروی دریایی را مطرح ساخت. یزدی شگفت زده به نظر می‌آمد از این که کوششهای قبلی او برای اجازه دادن مأمورین آمریکا برای ورود، ثمری نبخشیده است و گفت که او به این مسائل رسیدگی خواهد کرد و به آمریکا بازخواهد گرداند.

۵- کاردار مسئله اجازه فروش مشروبات الکلی اضافی را به خریداران اقلیتهای مذهبی که دارای اجازه کمیته خمینی برای خرید مشروبات الکلی برای مصرف اقلیتها بودند، مطرح کرد. یزدی پس از یک سخنرانی کوتاه درباره اینکه چگونه اقلیتها می‌توانند مشروبات الکلی داشته باشند و آن را بفروشند و پس از اینکه کسب اطلاع کرد که خریداران دارای جواز کمیته هستند، مشروط بر اینکه حقوق گمرکی را

۱- نام پادگانی در تهران که قبلاً مقر مستشاری نظامی آمریکا بوده است.

پیردازند، گفت که همه چیز رو به راه است. مأمور سیاسی این سؤال را بار دیگر پرسید و پاسخ قطعی مثبت درباره اینکه فروش مجاز است یا خیر، دریافت کرد. مأمورین سفارت به یزدی تأیید کردند که این معامله فقط یک بار است. یزدی آن گاه گفت که گزارشات ی دریافت شده مبنی بر اینکه دیپلماتها مشروبات الکلی در بازار سیاه می‌فروشند. کاردار گفت اگر هر مأمور رسمی آمریکایی هنگام فروش مشروبات الکلی برخلاف قوانین ایران دستگیر شود، کاردار، تخلف کننده را ظرف ۲۴ ساعت سوار هواپیما کرده و روانه خواهد کرد. کاردار از وزیر امور خارجه خواست تا هر گونه تخلفی از جانب آمریکا را مورد توجه او قرار دهد. یزدی از این اطمینان قدردانی کرد.

سند شماره (۱۷)

تاریخ: اول می ۱۹۷۹ - ۱۱ اردیبهشت ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن
سری

موضوع: ملاقات با یزدی، نگرانیهای ایران

۱- (تمام متن سری است) اقدام مورد احتیاج است.
۲- خلاصه: یزدی مسئله حضور شهروندان آمریکایی را در نطقه یا نزدیک آن در هنگام آشوبهای اخیر در میان گذاشت. وزیر امور خارجه در مورد به دست آوردن صلاحیت قضایی در مورد جنایتکارانی از رژیم سابق که تحت نامهای مستعار به ایالات متحده فرار کرده‌اند، سؤال کرد. همچنین پرسید که برای مسدود کردن فعالیتهای بنیاد پهلوی در ایالات متحده چه چشم اندازی وجود دارد. کاردار گفت که ما در این باره مطالعه خواهیم کرد و بار دیگر به حکومت ایران توصیه کرد تا حقوقدان خوبی را استخدام کند (پایان خلاصه)

۳- در پایان بحث یزدی در مورد حضور ایالات متحده (رجوع شود به تلگراف مرجع)، یزدی پرسید که آیا در شمال غربی ایران افراد پنسیلوانیایی هستند یا خیر؟ او گفت که دولت موقت ایران گزارشهایی مبنی بر اینکه دو یا سه آمریکایی از ایالت پنسیلوانیا قبل از آشوبها در آنجا بوده‌اند، در دست دارد. بعداً کوششهایی برای ردیابی آنها شده ولی نتیجه‌ای نداده‌است. یزدی مدعی شد که این آمریکاییها به خوبی کردی صحبت می‌کردند و به مردم می‌گفتند که آنها شرقشناسند و مأموریت دارند که درباره زبان و فرهنگ کردی مطالعه کنند. کاردار و کفیل اداره سیاسی گفتند که ما اطلاعی درباره شهروندان آمریکایی نداریم و اظهار تردید کرد از اینکه در چنین زمانی در ایران سرگردان باشند. کاردار خواهش کرد که هرگونه اطلاع دیگری که می‌تواند، فراهم کند و گفت که این داستان ممکن است نتیجه اطلاعات دروغین باشد. وی قول داد که رسیدگی کند. (بعداً، مأمور سیاسی از یک آکادمیسین آمریکایی در محل کسب اطلاع کرد که تا دو سال قبل باستان شناسانی از دانشگاه پنسیلوانیا در حسنلو در نزدیکی نطقه حضور داشته‌اند. ولی آنها دیگر در آنجا نیستند. رسیدگی به پرونده‌های کنسولی ناقص ما نشان می‌دهد که در آن منطقه شهروندان آمریکایی نبوده‌اند، ولی این بدان معنی نیست که دیدارکنندگان آمریکایی در آنجا وجود نداشته‌اند. این مطالب به یزدی ابلاغ شد تا به او در آرام شدن مسئله کمک کند.)

اقدام مورد درخواست: خواهشمند است ASAP را در مورد دانشگاه پنسیلوانیا و سایر جمعیتهای علمی در میان بگذارید تا معلوم شود که آیا دانشمندانی در آن منطقه وجود دارند یا خیر. دو روز قبل امیر

انتظام به مطبوعات گفت که وی در روز پنجشنبه سوم ماه می اطلاعاتی درباره شبکه جاسوسان به مطبوعات خواهد داد. ما امیدوار بودیم که این اشاره به یک شوخی ناهنجار شوروی است که ترشویی نشان داده بود و «مربوط به محلی دیگر است.» ولی سؤال یزدی این امکان را به وجود می آورد که ماهدف حملات قرار خواهیم گرفت و یا اینکه «برای ایجاد تعادل» هر دو مسئله منتشر خواهد شد.

۴- آن گاه وزیر امور خارجه این مسئله که ایران برای بازداشت «چندین جنایتکار» از رژیم سابق باید چه رفتاری کند را مطرح کرد. یزدی گفت حکومت ایران رد پای چند نفر از کارکنان ساواک از جمله عامل آتش سوزی سینما رکس آبادان که باعث قتل ۴۰۰ نفر در اوت سال ۱۹۷۸ شد، را در ایالات متحده یافته است. کاردار پاسخ داد که او در این باره کسب تکلیف خواهد کرد زیرا قراردادی بین ایران و ایالات متحده در مورد استرداد مجرمین وجود ندارد و مسئله به مشکلاتی برخورد خواهد کرد. کاردار تأیید کرد که این مسئله مربوط به عده کوچکی از مردم است که درباره اتهامات ویژه تحت تعقیب قرار گرفته اند. یزدی گفت همه آنها گذرنامه هایی با نامهای مستعار که قبل از سقوط حکومت بختیار صادر شده است در دست دارند. او این مسئله را که چگونه این گروه روایت آمریکایی دریافت کرده اند در میان نگذاشت. (به عنوان یکی از ذینفع های عمده فقدان قرارداد استرداد مجرمین بین ایالات متحده و ایران، یزدی یقیناً در این مورد خون آشامتر از آن است که انتظار می رفت).

نظریه: خواهشمند است به من اطلاع دهید که آیا می توان در دادگاههای آمریکایی علیه جنایاتی که در خارج انجام می شود اقامه دعوی کرد یا خیر؟

۵- یزدی آن گاه مسئله اینکه چگونه دولت موقت ایران می تواند مانع آن شود که بنیاد پهلوی داراییهای خود را در نیویورک، از قبیل ساختمان بفروشد مطرح کرد. بانک مرکزی ایران ۳۹ میلیون دلار به بنیاد پهلوی وام داده بود و دولت موقت ایران می خواهد کوشش سران رژیم سابق را برای تصفیة این وامها از طریق فروش ساختمانها متوقف کند. یزدی ضمن اینکه دوبار به این واقعیت اشاره کرد که ویلیام راجرز وزیر امور خارجه سابق آمریکا، عضو هیأت مدیره بنیاد پهلوی است، گفت مردم ایران در درک ریزه کاریهای قانون دچار دردرس شده اند ولی خوب درک می کنند که آنها را غارت کرده اند. او نتیجه گرفت که حکومت ایالات متحده مقید است به دولت موقت ایران کمک کند تا این امر متوقف شود. دولت موقت ایران حاضر است داراییهای بنیاد پهلوی را نشان داده و اعلام بدارد که این داراییها پولهای خزانه داری ایران بوده اند که به طور غیر قانونی به این بنیاد منتقل شده اند. مأمورین سفارت گفتند اگر تقاضای قانون در حیطه صلاحیت ایالات متحده صورت گرفته باشد، احتمالاً بانک مرکزی خواهد توانست از دادگاههای آمریکا کمک بگیرد. ولی نظر به اینکه مأمورین سفارت کارشناس حقوقی نیستند، کاردار باید از وزارت امور خارجه آمریکا در این باره نظر بخواهد. یزدی روشن کرد که سؤال او تنها محدود به وام بانک مرکزی ایران نیست، بلکه شامل همه داراییهای بنیاد پهلوی است. کاردار به یزدی اصرار کرد (همان طوری که به دیگران نیز اصرار کرده بود) که همکاران خود را قانع کند تا یک مؤسسه حقوقی خوب استخدام کنند تا بتواند از پرونده هایی که به دادگاه می آید دفاع نمایند. او مواردی را ذکر کرد که ممکن بود حکومت ایران اگر نماینده خوبی در دادگاه می داشت، حرف خود را می توانست با استدلال صحیح به کرسی بنشاند. به ویژه او محاکمه اتحادیه کارگری ایالات متحده را علیه کشورهای عضو او یک ذکر کرد و خاطر نشان ساخت که مطالب مربوط به این موضوع به زودی به دولت موقت ایران تسلیم خواهد شد.

یزدی متذکر شد که حکومت ایالات متحده می توانست به طور خصوصی بگوید که مایل است پیوندهای خود را با جمهوری اسلامی ایران بهبود بخشد، ولی اگر واقعاً می خواهد که چنین کاری بکند باید در این راه به نحوی کمک کند.

۶- اظهار نظر: ما در این موضوع حیران مانده ایم که چه موقعی دولت موقت ایران به این نتیجه خواهد رسید که مطالبی از قبیل مسائل فوق را مورد بررسی قرار دهد. یزدی درباره جزئیات مربوط به مسئله استرداد (جنایتکاران) و اوضاع بنیاد پهلوی بسیار مبهم صحبت کرد، به طوری که ما قادر نیستیم مسائل حقوقی ویژه‌ای را در این مورد عنوان کنیم ولی از نظر سیاسی، اثری ضربه‌ای داشت. برداشت او کاملاً روشن بود و آن این است که ایالات متحده لااقل باید بکوشد که کمک کند. همان طوری که وزارت امور خارجه می داند، در جریان انقلاب، فساد بزرگترین مسئله سیاسی بود که از سوی همه طبقات جامعه ایران در نظر گرفته می شد. من میل دارم که درباره اقداماتی که دولت موقت ایران می تواند در دادگاههای آمریکا در صورتی که بخواهد داراییهای بنیاد پهلوی را بازستاند، انجام دهد، اظهاراتی بنمایم. ناس

سند شماره (۱۸)

تاریخ: ۲ می ۱۹۷۹ - ۱۹ اردیبهشت ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
از کاردار به معاون وزیر ساندرز
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن
سری

موضوع: مصاحبه صدای آمریکا

- ۱- تمام متن سری (پیام گزارشی)
- ۲- در جریان همه دیدارهای من مقامات دولتی با شکایاتی درباره روش انتقادی رسانه‌های غربی، به ویژه رسانه‌های آمریکا در بحث درباره حکومت انقلابی ایران شدیداً به من حمله کرده‌اند. مردانی که اکنون بر خر مراد سوارند، مانند اسلاف خود بسیار حساسند و این تمایل را دارند که شاهد توطئه حکومت آمریکا یا صهیونیستها یا دیگران باشند. همچنین اعلامیه‌های روزانه ما مبنی بر پشتیبانی از بختیار در ماه ژانویه و سکوت رسمی درباره حکومت بازرگان در چند هفته آخر (که من از آن شدیداً پشتیبانی کردم) به رخ کشیده می شود. البته برای این بیماری روحی ایرانیان درمانی وجود ندارد ولی من معتقدم که ما باید کوششهایی برای ارائه یک نظر مثبت تری از سوی حکومت آمریکا بنماییم.
- ۳- مأمور روابط عمومی به من گفت که هنگامی که او در ماه مارس گذشته در واشنگتن بود، صدای آمریکا قرار بود درباره یک مصاحبه درباره ایران با شما تماس بگیرد. این امر به نظر من یک اقدام تبلیغاتی بسیار عالی است و من امیدوارم شما بتوانید این وظیفه را هر چه زودتر به عهده بگیرید. شما در این امر کهنه کار هستید و می توانید موضوعاتی نظیر عادی شدن روابط و پیوندهای تاریخی و منافع موازی و پویایی دگرگونیهای اجتماعی و غیره را پیش بکشید بدون اینکه تماس بسیار نزدیکی با دولت اعم از اینکه به ضرر آن یا به زبان ما باشد داشته باشید.

ناس

سند شماره (۱۹)

تاریخ: ۴ می ۷۹-۱۴ اردیبهشت ۵۸
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی
گزارشگر: هنری پرشت
به: سفارت آمریکا در تهران - فوری
خیلی محرمانه

موضوع: ملاقات با کاردار آگاه و روحانی

۱- در ملاقاتی که در تاریخ ۴ می با روحانی و آگاه بر سر مسائل دیگر داشتیم، روحانی تأکید داشت که کار صدور ویزا توسط سفارت در تهران از سر گرفته شود. معاون گفت که ازدیاد صدور ویزا عمدتاً به دو عامل زیر بستگی دارد: (۱) تجهیزات یک ساختمان جدید برای امور کنسولی. کار در حال شروع است و ساختمانهای جدید تا چند ماه دیگر آماده خواهند شد. (۲) امنیت کافی برای پرسنل سفارت. معاون وضع امنیت فعلی پرسنل را مطرح کرد و گفت که این مهمترین مشکل ما در از سرگیری فعالیت عادی کنسولگری می باشد. روحانی این مسئله را یادداشت کرد و خاطر نشان ساخت که مسئله امنیت پرسنل را به گوش مقامات ذیصلاح خواهد رساند و اقدامات خاصی در رفع این مشکل انجام خواهد داد.

۲- روحانی گفت که فعالیت کمیته او در ۴ می خاتمه یافته است. وی قصد دارد ظرف مدت ۱۰ روز به ایران برگشته و حداقل تابستان را در ایران باقی خواهد ماند.

ونس

سند شماره (۲۰)

۸ می ۱۹۷۹، تهران - ۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۸
آقای دکتر ابراهیم یزدی - وزیر امور خارجه، تهران

عالیجناب:

در ملاقات روز اول ماه می ۱۹۷۹ شما از من تقاضا کردید که به مسئله داراییهای بنیاد پهلوی و استرداد احتمالی اتباع ایرانی متهم به ارتکاب جنایات ویژه‌ای در ایران از سوی آمریکا رسیدگی کنم. همان طوری که بدون شک اطلاع یافته‌اید سفارت شما در واشنگتن مسئله داراییهای بنیاد پهلوی را در یک یادداشت دیپلماتیک در تاریخ ۱۶ آوریل ۱۹۷۲ رسماً به میان آورده است. وزارت امور خارجه آمریکا روز اول ماه می ۱۹۷۹ در یک یادداشت دیپلماتیک به آن پاسخ داده است. متنهای هر دو یادداشت در زیر برای اطلاع شما نقل می شود:

یادداشت مورخه ۱۶ آوریل سفارت ایران:

«سفارت جمهوری اسلامی ایران با اظهار تعارفات خود به وزارت امور خارجه آمریکا افتخار دارد اطلاع دهد که گزارشی درباره امکان انتقال قریب‌الوقوع مالکیت یک ساختمان اداری در شهر نیویورک واقع در شماره ۶۵۰ خیابان پنجم، شهر نیویورک، ایالت نیویورک ۱۰۰۱۹، که تاکنون در دست بنیاد پهلوی به عنوان مالک بوده، به تأسیسات دیگر دریافت داشته است.»

«در صورتی که وزارت (امور خارجه آمریکا) درباره جزئیاتی از یک چنین معامله‌ای طرف مراجعه قرار گیرد موجب قدردانی خواهد بود اگر وزارت امور خارجه به هر خریدار احتمالی این واقعیت را اطلاع دهد که مالکیت بنیاد پهلوی و داراییهای چندین‌گانه و انفرادی آن از سوی حکومت ایران تحت رسیدگی

است و اینکه (وزارت امور خارجه آمریکا) تا انجام تحقیق و ابلاغ از سوی این سفارت به وزارت امور خارجه درباره نتیجه آن از انجام هر گونه معامله ای خودداری کند.»

«همچنین موجب قدردانی خواهد بود اگر وزارت (امور خارجه آمریکا) به این سفارت نامها و نشانیهای هرگونه خریدار احتمالی را که در معرض توجه وزارت (امور خارجه) قرار می‌گیرد، اطلاع دهد تا اینکه سفارت این پیام را به آنها نیز ابلاغ کند.»

«سفارت جمهوری اسلامی ایران این فرصت را غنیمت شمرده مراتب احترامات فائده خود را به وزارت (امور خارجه آمریکا) تقدیم می‌کند.»

یادداشت وزارت امور خارجه مورخه اول ماه می:

«وزارت امور خارجه دریافت یادداشت شماره ۲۲۶ مورخه ۱۶ آوریل ۱۹۷۹ را از سفارت جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌دارد.»

«در صورتی که این وزارت از سوی یک خریدار احتمالی داراییهای بنیاد پهلوی یا سایر طرفهای ذینفع طرف مراجعه قرار گیرد این وزارت این واقیعت را که سفارت به این وزارتخانه اطلاع داده است که مالکیت بنیاد و داراییهای چندین گانه انفرادی آن از سوی حکومت ایران تحت رسیدگی است در معرض توجه چنین خریدار یا طرفهایی قرار خواهد داد.»

«این وزارت به آژانسهای ذینفع در حکومت ایالات متحده مفاد یادداشت مورد اشاره را ابلاغ کرده است. سفارت ممکن است میل داشته باشد وسایل دیگری را برای معلوم ساختن نظریات خود درباره بنیاد پهلوی به مؤسسه‌های بازرگانی آمریکا در نظر بگیرد. این وزارت تصور می‌کند که هرگونه اقدامی از سوی حکومت ایران نسبت به انتقال مالکیت داراییهای بنیاد پهلوی واقع در حیظه صلاحیت ایالات متحده بر طبق قوانین فدرال و ایالتی و سایر قوانین و مقررات و روندهایی که حکام بر این گونه انتقالها هستند، انجام خواهد گرفت.»

راجع به مسئله استرداد من در زیر اطلاعاتی که از سوی دفتر مشاور حقوقی وزارت امور خارجه به من داده شده است، تکرار می‌کنم:

طبق قوانین بین‌المللی هیچ‌گونه تعهدی برای استرداد یک پناهنده در صورت نبودن موافقتنامه‌ای وجود ندارد. (از کلمه FACTOR شروع می‌شود و به V ختم می‌شود. از کلمه LAUDENHEINER شروع و به (۱۹۳۳) ۲۸۷ و U.S. ۲۷۶. ۲۹۰ ختم می‌شود).

طبق قوانین ایالات متحده بجز موافقتنامه (78U.S.C. 3787) استردادی انجام نخواهد گرفت. هیچ‌گونه صلاحیت اجرایی برای تسلیم یک پناهنده به یک حکومت خارجی وجود ندارد مگر اینکه چنین صلاحیت توسط قانون (با کلمه VALENTINE شروع می‌شود و به V ختم می‌شود با UNITEDSTATES شروع و به (۱۹۳۶) ۸ و U.S. ۲۹۹ ختم می‌شود). کنگره یا براساس شرایط موافقت نامه داده شده باشد. در حال حاضر هیچ‌گونه موافقتنامه‌ای مربوط به استرداد با ایران وجود ندارد.

در حالی که دادگاههای ایالات متحده هیچ‌گونه صلاحیتی درباره جنایات از نوع توصیف شده به وسیله یزدی، وزیر امور خارجه که در خارج از آمریکا صورت گرفته ندارد، افرادی که دارای شکایتی علیه مأمورین سابق ایران هستند می‌توانند آنها را برای اخذ خسارت در دادگاههای ایالات متحده بابت لطمات و زیانهایی که در خارجه صورت گرفته تحت تعقیب قانونی قرار دهند. جمهوری اسلامی ایران

خود نیز می‌تواند به افراد متظلم در فراهم آوردن اقدامات قانونی در اینجا کمک کند. اگر آنهایی که طرف تظلم قرار گرفته‌اند ادعای مصونیت کنند جمهوری اسلامی ایران می‌تواند طی اعلامیه‌ای به عنوان دادگاه مصونیت آنها را سلب کند. نتیجه هر مورد ویژه‌ای براساس شواهد به دست آمده و تعبیر قاضی از چنین مسائل قانونی از قبیل مصونیت و کفایت شواهد و غیره خواهد بود. برای جمهوری اسلامی ایران ارجح خواهد بود که این امکانات را خود رأساً با یک حقوقدان واجد شرایط در ایالات متحده آمریکا مورد بررسی قرار دهد.

امیدواریم که این اطلاعات برای شما حائز ارزش باشد و من حاضرم این مسائل را بیشتر طبق صلاحدید شما، با شما مورد بحث قرار دهم.
 ارادتمند
 چارلز ناس

سند شماره (۲۱)

تاریخ: ۹ می ۱۹۷۹ - ۱۹ اردیبهشت ۵۸
 از: سفارت آمریکا - تهران
 به: آژانس بین‌المللی ارتباطات ایالات متحده - واشنگتن
 موضوع: ارتباطات دوجانبه

۱- اگر چه در حین عملیات حمله به ساختمان آژانس ارتباطات بین‌المللی، دستورالعمل‌های CP مفقود شدند، ولی من یک تخمینی از مکاتبات دوجانبه در ۶ ماه گذشته زده‌ام. این تخمین ممکن است با راهنمایی‌های آژانس مطابقت نکند، ولی به عنوان جایگزین مقالات FY ۱۹۷۹ و همچنین به عنوان پیش‌نیاز مقالات FY ۱۹۸۰ و FY ۱۹۸۱ پیشنهاد می‌شود. مقاله توسط مسئول خوانده شده و مشاور سیاسی نیز آن را دیده است. انتقادات و نظرات شما را خواهانیم.

الف: روابط ارتباطاتی دوجانبه بین ایران و آمریکا را در زمان نوشتن این مقاله (می ۱۹۷۹) می‌توان به عنوان اختلال و جنون از جانب ایرانیها مشخص کرد. عدم اطمینان نسبت به دولت آمریکا همه‌جاگیر شده‌است و سوءظن کلی به دولت آمریکا حاکم می‌باشد. سوءظن به اینکه آمریکا می‌خواهد اهداف انقلاب را از طریق زیر پایمال کند: از استخدام اعضای سابق ساواک گرفته به عنوان تروریست تا سوء استفاده از نارضایتی مردم و ایشان را وادار به قیام نمودن و اقلیتها را شوراندن و ضربه به اقتصاد ایران زدن. از طرف دیگر آمریکا را هنوز محیط مناسبی برای تحصیلات، کارآموزی، جهانگردی، سرمایه‌گذاری، و مبادلات بازرگانی می‌دانند و زندگی به سبک آمریکائی اگر چه از جانب روحانیت نفی می‌شود ولی هنوز طبقه جوان و طبقه متوسط جامعه این سبک زندگی را می‌پسندد. آمریکا بسیاری از رهبران انقلاب را پرورش داده‌است و جایگاه بیش از یکصد هزار دانشجوی ایرانی است و به عنوان یک محیط مهمان‌نواز و انسانی بر خلاف سایر کشورهای غربی شناخته شده است. آمریکا و چیزهای آمریکایی برای ایرانیان جالب هستند. ایرانیانی که معتقدند گذشته‌شان و سرنوشت آینده‌شان غیر قابل حل است و وابسته به آمریکا می‌باشد. یأس این روزها به امپریالیسم نسبت داده می‌شود، معمولاً امپریالیسم آمریکا (اگرچه شوروی و اسرائیل نیز بی‌نصیب نمی‌مانند). ارتباطات یک به یک خودانگیز، صادقانه و صمیمی است. ولی نظریه کلی عمومی مردم که از جو حاکم استنباط می‌شود دشمنانه و خشن است. اهداف هیئت آمریکا در ایران در حال حاضر این است که روابط باز، و همکاری را در زمینه‌هایی که دولت موقت نیاز به خدمات و

محصولات آمریکا دارد نگهدارد. رسیدن به این هدف در جوی که از نظر روانی دولت آمریکا را سرمنشأ همه مشکلات ایران می‌داند و دولت و رسانه‌های گروهی آمریکا را باعث آن می‌داند چیزی جز حدس و گمان نمی‌باشد و ضمناً وجهه بین‌المللی اخیر ایران این مسئله را پیچیده‌تر می‌کند. رسانه‌های گروهی آمریکا پس از انقلاب سعی داشته‌اند که نقاط منفی و اشتباهات را زیر نظر داشته باشند. گزارشی از ایران منتشر و پخش می‌شوند مبنی بر اینکه ایرانیان معتقدند که آمریکا خوبی برای ایران نمی‌خواهد و طوری وانمود می‌کنند که ایران از هر نظر در یک منجلاب بدبختی فرورفته است. از دیگر مسائلی که روابط ارتباطی ما را سردتر می‌کند حضور وابستگان به رژیم سابق ایران در آمریکا می‌باشد. چنانچه شاه به تقاضای بعضی مقامات آمریکا پاسخ مثبت دهد و پناهنده به آمریکا شود، احتمالش است که روابط به طور کلی قطع شود. گذشته از حضور این اشخاص، مقادیر بسیار زیادی ادعاهای حقوقی از جانب دو طرف موجود است، این ادعاهای حقوقی شامل: تعهدات مالی، تحویل کالا، دعوای قراردادی است که از سرگیری فعال روابط تجاری بین ایران و آمریکا را مانع می‌شود. در سال گذشته دانشگاه‌های ایران تعداد قابل ملاحظه‌ای آمریکایی به عنوان استاد، محقق، مشاور - داشتند در حالی که امسال تعداد انگشت‌شماری باقی مانده‌اند و دانشگاه‌ها به طور کلی از دعوت سخنرانان و استادان خارجی امتناع می‌کنند. خارج از تهران، از طریق انجمن‌های ایران و آمریکا در ۵ شهر بزرگ امکان رابطه وجود داشت. از این انجمنها فقط اصفهان سالم مانده است. کاری که آژانس بین‌المللی ارتباطات باید انجام دهد این است که مشخص کند در ارتباط با افرادی که سعی دارند آمریکا را تنفرانگیز، حقیر و ترسناک جلوه دهند و روابط ایران و آمریکا را بی‌اعتبار نشان دهند چه باید کرد و چگونه باید کرد.

ب: نکات و نگرانیهای اصلی:

- ۱- این طرز فکر که آمریکا مخالف ایران است و می‌خواهد ایران را مثل سابق «وابسته» به خود نگهدارد باید خنثی شود.
- ۲- روابط غیر امنیتی با ایران از طریق صحبت و عمل تشویق بشود.
- ۳- مشکلات دانشجویان ایرانی در آمریکا از طریق کلاسهای زبان انگلیسی و کلاسهای آشنایی برطرف شوند.
- ۴- پرورش و از سرگیری یک سری بحث و برنامه برای آمریکاییهای ایران‌شناس و همتهای ایرانیشان، تا جنبه مثبت آمریکا را از سنتهای ایرانی نشان بدهد.
- ۵- اشاعه این فکر که آمریکا با وجود همه بدیهایش، محل مساعد، جالب، پر تحرک و فعالی است برای صلح و بهبود جهانی.
- ۶- از طریق صدای آمریکا، زندگی در آمریکا، نظرات مقامات رسمی و غیر رسمی آمریکا و اتفاقات جهان را به مقدار بیشتر و فیلتر نشده‌تری از برنامه فارسی صدای آمریکا عرضه نماید. شلنبرگر

سند شماره (۲۲)

تاریخ: ۱۴ می ۱۹۷۹ - ۲۴ اردیبهشت ۱۳۵۸
از: وزیر امور خارجه - واشنگتن
به: سفارت آمریکا - تهران
موضوع: ملاقات شما با یزدی وزیر امور خارجه

۱- تمامی متن خیلی محرمانه است.
۲- هنگامی که شما یزدی را ببینید خواهشمند است به او اطلاع دهید که کاتلر سفیر در ساعت ۱۰ بامداد به وقت واشنگتن در تاریخ ۱۵ ماه می جلساتی درباره تأیید سمت خود خواهد داشت. ما از هر مطلبی که یزدی درباره دو موضوع زیر به ما بدهد قدردانی خواهیم کرد.
شما ممکن است بگوئید ما پیش‌بینی می‌کنیم که کنگره درباره این دو موضوع علاقه شدیدی خواهد داشت و ما خوشوقت خواهیم بود که هر گونه مطلب یا توضیحی یا اعلام سیاست دولت موقت ایران را که یزدی میل داشته باشد به ما بدهد تکرار کنیم.
الف: وضع یهودیان و سایر گروههای اقلیت. در اینجا در این باره نگرانی وجود دارد که اعدام القانیان ممکن است به فشارهایی علیه جامعه یهود به علت پیوندهای آن با اسرائیل و صهیونیسم منجر شود. داستانهای زیادی بر سر زبانها جاری است درباره اینکه اخیراً عده زیادی از یهودیان سرشناس دستگیر شده‌اند. ما از هر گونه توضیحاتی درباره واقعیات و سیاست قدردانی خواهیم کرد.
ب: وضع حقوقی و قانونی پرسنل مستشاری نظامی آمریکا. در شرایط کنونی فعالیت دادگاههای انقلابی در ایران، بعضی از آمریکاییها از آن بیم دارند که سلب مصونیت از مستشاران نظامی آمریکایی آنها را در وضع خطرناکی قرار دهد. خواهشمند است در نظر بگیرید که موافقتنامه‌های دوجانبه آمریکا و ایران در این باره همچنان به قوه خود باقی است. اگر ایران خواستار کمکهای مستشاران نظامی آمریکایی در آینده باشد ما طبیعتاً ناگزیر خواهیم بود ترتیبات کافی را برای تأمین امنیت پرسنل آنها بدهیم. ما از هر گونه توضیحاتی که یزدی در این باره به ما بدهد قدردانی خواهیم کرد.
ونس

سند شماره (۲۳)

تاریخ: ۱۵ می ۱۹۷۹ - ۲۵ اردیبهشت ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی.سی.
موضوع: ملاقات با یزدی وزیر امور خارجه درباره قانون سال ۱۹۶۴ درباره مصونتهای هیئت

مستشاری نظامی آمریکا

۱- (تمام متن خیلی محرمانه - این یک پیام گزارشی است)
۲- در جریان ملاقات با یزدی وزیر امور خارجه در ۱۵ می من از او تقاضا کردم درباره اقدام دولت موقت ایران در لغو قانون اعطای مصونیت سیاسی به نظامیان ایالات متحده که در ۱۹۶۴ به تصویب رسیده توضیح دهد. یزدی در پاسخ گفت که من نباید این اقدام را به عنوان یک اقدام ضد آمریکایی یا نشانه تغییر در میل دولت موقت ایران برای عادی کردن مناسبات بین دو کشور تلقی کنم. او گفت این یک مسئله «پاک کردن» بعضی از بقایای گذشته است و آن گاه با یک پوزخند خاطر نشان ساخت که تظاهرات به دنبال تصویب این «کاپیتولاسیون» منجر به تبعید آیت‌الله خمینی به ترکیه شده بود.
ناس

سند شماره (۲۴)

تاریخ: ۱۵ می ۷۹ - ۲۵ اردیبهشت ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی. - فوری
گزارشگر: ناس

موضوع: ملاقات با وزیر امور خارجه؛ وضعیت جامعه یهودیان

- ۱- (تمام متن خیلی محرمانه است. این یک پیام گزارشی است).
- ۲- در خلال ملاقات با وزیر امور خارجه یزدی در ۱۵ می، من متذکر شدم که اعدام آقای القانین و شایعه دستگیری گسترده یهودیان در تهران موجی از انزجار در آمریکا و قسمتهایی از اروپای غربی به وجود آورده است. من گفتم در مورد اذیت کردن اقلیت یهودی نگرانی وجود دارد. یزدی جواب داد القانین بخاطر این که یک یهودی بود اعدام نشد. وی قاطعانه انکار کرد که هیچ‌گونه رابطه‌ای بین اعدام و دین القانین وجود داشته است. وی ادامه داد هیچ یهودی بخاطر مذهبش آزار نشده است و هیچ‌گونه اذیت و آزاری بر علیه یک فرد، بخاطر آنکه او عضو یک گروه اقلیت است انجام نخواهد شد. معهداً بعضی از یهودیها مانند مسلمانان زیادی در زمان رژیم گذشته جرمهایی مرتکب شده‌اند و آنها مانند مسلمانها، مسیحیها و دیگران اگر شواهد تأیید شود، مجازات خواهند شد. او اضافه کرد که مطلقاً هیچ‌گونه فشاری از ناحیه دولت بر روی جامعه یهودیان در ایران وجود ندارد. نمایندگان سازمانهای آبرومند بین‌المللی برای اینکه خودشان مشاهده کنند با استقبال پذیرفته خواهند شد.
- ۳- در این قسمت از مذاکرات، یزدی در رابطه با دخالت در امور داخلی ایران و اینکه خطوط حاشیه‌ای این دخالت کجاست کمی ناراحت و متعجب بود. من جواب دادم که این سؤال می‌تواند به طور نامحدودی مورد بحث قرار گیرد، اما به طور واضح، نگرانی در مورد احتمال آزار اقلیتها بیشتر از جنبه منافع ملی مورد نظر است. من همچنین گفتم که ما قبلاً موافقت کرده بودیم که با یکدیگر صادق باشیم و اجازه ندهیم که شک و تردید در ما رخنه کند و این درخواست من هم بایستی در این مورد به حساب آید. من با این صحبت نتیجه گرفتم که در پیشرفت روابط جدیدمان مهم است که ما بر پایه حقایق و سیاستهای دولتهای مورد احتراممان عمل کنیم و نه بر پایه شایعات و اتهامات.

سند شماره (۲۵)

تاریخ: ۱۷ می ۷۹ - ۲۷ اردیبهشت ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن

موضوع: مناسبات آمریکا و ایران: نظرات یزدی وزیر امور خارجه

- ۱- (تمامی متن خیلی محرمانه - این یک تلگرام گزارشی است)
- ۲- در پایان ملاقات در تاریخ ۱۵ می با وزیر امور خارجه، من توجه او را به یک گزارش خبری خبرگزاری فرانسه جلب کردم که در آن از او چنین نقل شده بود: «حکومت ایران به این نتیجه رسیده است که آمریکا ییها تقریباً در همه کوششها برای کشتارها و شکنجه و فساد رژیم پهلوی دست داشته‌اند. البته آنها سوء قصدی نسبت به آمریکا یا آمریکاییها ندارند معذالک برای آنها دشوار است که این دست‌داشتنها را فراموش کنند.»

یزدی بلافاصله صحیح بودن این نقل قول را تکذیب کرد و گفت گزارش خبرگزاری فرانسه از مصاحبه او با نیویورک تایمز به نحو غلطی اقتباس شده است. او آن گاه گفت که او چنین گفته بود: «ایرانیان» درباره همدستیهای عمیق ایالات متحده در چنین اموری اعتقاد کامل دارند ولی او این نظریات را با نهایت دقت به حکومت ایران نسبت نداده بود». صرف نظر از عقاید شخصی خود، به هر صورت من به اندازه کافی آموخته‌ام که به عنوان یک مقام ایرانی چه چیزی را باید بگویم.

۳- یزدی آنگاه به طرز دوستانه‌ای درباره لزوم گرفتن ابتکار از سوی آمریکا برای اینکه ایرانیان از خود رفع سوء تفاهم بکنند و خاطرات گذشته را از مخیله خود بزدایند شروع به سخنرانی مختصری برای من کرد. او آنگاه شروع به بحث اصول این دعاوی درباره همدستی ما در برانداختن رژیم مصدق و مناسبات نزدیک بین ساواک و سیا و پشتیبانی عظیم ایالات متحده از هدفهای بین‌المللی شاه و فروش اقلام بسیاری که ایران نیاز به آن نداشت و غیره آغاز کرد و آنگاه گفت آن طوری که او اطلاع دارد کارتر رئیس جمهوری آمریکا شخصاً در تاریخ هشتم سپتامبر یعنی همان شبی که کشتار میدان ژاله به وقوع پیوست و طی آن هزارها نفر بقتل رسیدند به شاه تلفن کرده بود. او گفت که هر ایرانی معتقد است که رئیس جمهوری برای آن به شاه تلفن کرده بود که پشتیبانی کامل خود را از اقدامات نظامی در آن روز اعلام بدارد و برای ایرانیان بسیار دشوار است که چنین چیزی را فراموش کنند. شبکه وسیع مناسبات در سطح عالی سلسله مراتب با شاه و اشخاص مورد حمایت او که با گذشت سالها برقرار شده بود، همچنین در آینده مانع مناسبات ایران و آمریکا خواهد و مثلاً راجرز وزیر سابق امور خارجه آمریکا یکی از اعضای هیئت مدیره بنیاد پهلوی است و سایر اشخاصی که در مناسبات آمریکا و ایران نقش برجسته‌ای داشته‌اند روابط درازمدتی دارند که برخلاف منافع حکومت کنونی است.

۴- یزدی آنگاه گفت که البته مقصود از چنین ملاقاتهایی نظیر آنچه ما انجام می‌دهیم آن است که گذشته را پشت سر بگذاریم و به آینده نگاه کنیم. معذالک بار سنگین بر گردن ایالات متحده است تا ابتکار را به دست گرفته و اقدامات ویژه‌ای به عمل آورد و به مردم ایران نشان دهد که گذشته واقعاً گذشته است و اینکه انقلاب ایران از سوی حکومت ایالات متحده و مردم آمریکا پذیرفته شده است.

۵- من مراتب فوق را صرفاً بدان جهت گزارش می‌دهم که طرز فکر وزیر امور خارجه ایران و عده زیاد دیگری از شخصیتهایی که در حکومت حاضر وجود دارند نشان دهد. یزدی به نظر می‌رسد اساساً نسبت به ایالات متحده روش دوستانه دارد و مایل است که مناسبات عادی بین ایران و آمریکا برقرار شود. ولی مخالفت با شاه در گذشته و پیچیدگی پیوندهای ایالات متحده با رژیم پهلوی در شخص او وزنه سنگینی تشکیل می‌دهد.

ناس

سند شماره (۲۶)

تاریخ: ۲۰ می ۷۹ - ۳۰ اردیبهشت ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران

به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی. - فوری

موضوع: یهودیهای ایرانی و اقلیتهای دیگر

در طول ملاقات با وزیر امور خارجه یزدی، در بیستم می (گزارش در تلگراف جداگانه)، وی سرسخانه مواضع دولت موقت ایران را که چه در حال و چه در آینده در ایران انقلابی، رفتاری حاکی از

تبعیض نژادی با جهودها و گروههای اقلیت دیگر انجام نخواهد گرفت، را تکرار کرد. سنای آمریکا که او ادعا می‌کند تک‌تک آنها را می‌شناسد، تحت سیطره صهیونیستها است و اشتباه است اگر که به نحو دیگری با آن برخورد شود. یزدی برای تأکید روی این مسئله که اقلیتهای ایرانی از آزادیهای مشابهی با مسلمانان ایرانی استفاده می‌کنند، به ملاقات اخیر گروهی از نمایندگان یهودیان در قم با خمینی و اطمینانی که وی به آنها در مورد حقوق گروههای اقلیت داد، اشاره کرد. یزدی گفت که دولت او اسناد محکمی مبنی بر اینکه اسرائیل، به ایران مأمورینی فرستاده و به آنها پاسپورت ایرانی داده است که یک مورد بخصوص آن برای شاه است، دارد. یزدی گفت که ایران هر گونه حقی برای دستگیری این جاسوسان صهیونیست دارد. ولی چنین دستگیریهایی نباید به عنوان برنامه‌ای علیه جامعه یهودیان تفسیر شود. ناس

سند شماره (۲۷)

تاریخ: ۲۲ می ۱۹۷۹ - ۱ خرداد ۱۳۵۸
از: کلاید دی. تایلور

خیلی محرمانه
به: کاردار

موضوع: اثرات قطعنامه جاویتس

ما در این بخش متوجه چند فقره آشفتگی یا تحریم تماس با خودمان شده‌ایم که در چهارچوب قطعنامه جاویتس کاملاً قابل درک است. روز ۲۱ ماه می دو وعده ملاقات در سطح مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران با ریچارد بش لغو شد. هر دوی این کارمندان جزء اشخاصی بوده‌اند که مدتها با آنها از زمان انقلاب تماس داشتیم، حتی یکی از آنها پس از آنکه منشی او وعده ملاقات را لغو کرد تلفنی پوزش خواست و توضیحی نداد. باربارا شل که وعده ملاقاتی با رئیس یک شرکت بزرگ متعلق به دولت موقت ایران داشت بدون هیچ‌گونه توضیحی اطلاع یافت که این وعده ملاقات لغو شده است. روز بیستم ماه می یک کارمند ارشد بانک مرکزی ایران که قرار بود تاریخ وعده ملاقات خود را تغییر دهد به من گفت که در آینده قابل پیش‌بینی مشغول خواهد بود.

ما تعدادی پیامهای تلفنی دریافت کرده‌ایم و همچنین دیدارکنندگان از ما اظهار نگرانی کرده‌اند که روزهای ماندگاری ما در اینجا شمرده شده است. در یک مورد به نایب رئیس یک شرکت بزرگ آمریکایی از سوی کارمندان ایرانی آن شرکت توصیه شد که تاریخ عزیمت خود را از سه هفته بعد به هر چه زودتر تغییر دهد.

سند شماره (۲۸)

تاریخ: ۲۲ می ۱۹۷۹ - ۱ خرداد ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران

خیلی محرمانه
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن

موضوع: روابط ایران - ایالات متحده: رأی روز ۱۷ می سنا

۱- تمام متن خیلی محرمانه است، این یک پیام گزارشی است.
۲- من از روشی که سخنگوی وزارت خارجه به وسیله آن سیل سؤالات روز ۲۱ می در مورد عکس‌العمل ایران نسبت به رأی سنا را کنترل نمود تقدیر می‌کنم. کار ساده‌ای نبود. تندی مطبوعات و بالا و پایین رفتن صدای گویندگان رادیو در اینجا به گونه‌ای که ما بعداً به طور مجزا گزارش خواهیم کرد، امروز

به صورت مشخصی کاهش پیدا کرد و امیدواریم که بتوانیم از جانب خودمان از تحریک مجدد آن اجتناب ورزیم.

۳- یکی از سؤالاتی که در جلسه توجیه مطبوعات در روز ۲۱ می از سخنگوی وزارتخانه شد، اشاره بر این داشت که ممکن است یک سوء تفاهم اساسی درباره ماهیت اعتراض دولت موقت ایران به رأی روز ۱۷ می سنا که موضوع آن توسط سناتور جاویتس مطرح گردید و نیز موضع آن نسبت به خود سناتور وجود داشته باشد. ما معتقدیم که پاسخ سخنگوی وزارت خارجه ممکن است در این رابطه کاملاً زمینه موضوع را روشن نکرده باشد. اعتراض دولت موقت ایران از لحاظ زمینه و پیشینه موضوع نسبت به رأی سنا است که آن را دخالت بیجا در امور داخلی ایران می داند. اظهار نظرهای رسمی در مورد سناتور جاویتس محدود به اظهاراتی بر این مبنی بوده است که وی ارتباطات صهیونیستی دارد. روابط گذشته همسر او با ایران ایر نیز موضوع انتقادات سمی بوده است. در هر حال هیچ گونه تهدیدی از طرف دولت موقت ایران بر علیه سناتور جاویتس به عمل نیامده است و نیز تا آنجایی که ما می دانیم هیچ گونه تهدیدی حتی از جانب فرد یا گروهی که ممکن است به عنوان یک عامل ناشناس دولت موقت ایران تعبیر شود بر علیه او به عمل نیامده است.

۴- من متن بیانیه آماده شده توسط سخنگوی وزارتخانه و نسخه ای از سخنرانی روز اول می وزیر خارجه را برای یزدی فرستاده ام. من علی الخصوص توجه یزدی را به نظرات وزیر در مورد نزدیک شدن ایالات متحده به تغییر داخلی معطوف نمودم.

۵- ما شبانه شدت عکس العمل دولت موقت ایران نسبت به رأی سنا را منعکس نموده ایم. پاسخ دولت موقت ایران قطعاً تا حدودی به عدم اطمینان خاطر مستمرش مربوط می شود. این دولت که شدیداً نسبت به ضربه پذیرهای حساس می باشد متمایل است به اینکه حتی کوچکترین اشاره بر فشار از جانب منابع خارجی را به مداخله غیر قابل توجیه در امور داخلی ایران تعبیر نماید. در هر صورت ما فکر می کنیم که برای تصمیم دولت موقت ایران در مورد درخواست از ما نسبت به اینکه ورود سفیر کاتلر به تعویق بیفتد انگیزه دیگری ممکن است وجود داشته باشد، انگیزه ای که در مورد پیش بینیهایمان برای در معرض توفان فعلی قرار گرفتن بدون تحمل خسارت عمده و دیرپای به ما خوش بینی محتاطانه ای می دهد. دولت موقت ایران دفعات زیادی قربانی سیستم دوگانه دولت (دولت موقت ایران در یک طرف و ساخت کمیته انقلابی که تحت دستورات خمینی عمل می کند از طرف دیگر) شده است که کمترین آن قطع روابط دیپلماتیک با مصر تحت فشار نظرات خمینی در این زمینه بود. چندین عامل ما را بر آن داشت تا به صورت تجربی نتیجه گیری کنیم که دولت موقت ایران ممکن است این اقدام را به این لحاظ انجام داده باشد که از اقدام بی محابای یکجانبه دیگری از طرف امام جلوگیری به عمل آورد. در میان اینها طرز برخوردهای سطح پائین تعجب آوری هستند که به وسیله ۴ وزیر مختلف کابینه در ۲۰ و ۲۱ می با من به عمل آمد (ملاقاتهایی پس از تصمیم بر تقاضایی که از سفیر کاتلر برای به تعویق انداختن ورودش به عمل آمده بود واقع شد) و نیز برخورد عمومی که با این حرکت هم به وسیله رسانه های گروهی کنترل شده و سیله دولت و هم به وسیله یزدی وزیر امور خارجه به عمل آمد. بدنبال حملات تند در برنامه های رادیو تلویزیون ملی ایران در ۲۰ می موضوع مطمئناً در برنامه روز ۲۱ می کم اهمیت تر جلوه داده شد. یزدی در کنفرانس مطبوعاتی در ۲۱ می و مصاحبه ای که همان روز به وسیله رادیو و تلویزیون پخش شد در لحن معتدل بود و مراقب بود که

بین قسمت‌های قانون‌گذاری و اجرایی دولت ایالات متحده تفاوت قائل شود و امیدوار بود که از روابط خوب بین ایران و ایالات متحده به وسیله رأی سنا جلوگیری به عمل نیاید.

۶- تمام این جریان بر این اشاره دارد که بهترین امید ما به دستیابی به یک توافق رضایتبخش با ایران جدید در دیپلماسی ساکت و آرام نهفته است. علیرغم ناسازگاری خمینی نسبت به ایالات متحده، خلیها در اینجا هستند که خالصانه مایل به داشتن روابط دوستانه و همیارانه با ما می‌باشند و نظرات ما را پذیرا هستند و در مورد طرز تفکر بین‌المللی راجع به موضوعاتی از قبیل حقوق بشر حساس هستند. متأسفانه خمینی در حال حاضر قدرتمندترین چهره سیاسی در تهران می‌باشد و شخصی است که شاید ایرانیان مترقی جرأت نمی‌کنند رودررو با او برخورد نمایند. ما نیایستی توانایی خود را در تأثیر گذاردن بر جریانات در اینجا بیش از حد ارزیابی کنیم ولی می‌توانیم امیدوار باشیم با کار سرسختانه با آن ایرانیانی که مایل هستند اهمیت دوستی با ایالات متحده را درک نمایند تا حدی تأثیر مهمی را داشته باشیم. البته فرض بر این است که همین افراد در این اختلاط نادر متعصبین و اصلاح‌گرایان دمکرات، قدرت و نفوذ را حفظ خواهند کرد.

سند شماره (۲۹)

تاریخ: ۵ ژوئن ۱۹۷۹ - ۱۵ خرداد ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت خارجه - واشنگتن

موضوع: اظهارات مرتبط با کاتلر در جلسه توجیه مطبوعات ۴ ژوئن

۱- من از توضیح و روشن‌سازی در مورد گفته‌های سخنگوی وزارت خارجه در چهارم ژوئن درباره کاتلر قدردانی می‌کنم. این گفته‌ها که ایالات متحده در حال حاضر هیچ‌گونه برنامه‌ای برای پس گرفتن انتصاب او و یا انتصاب وی به پست دیگری ندارد. مسلماً این سؤال را مطرح می‌سازد که چرا اعلام تقاضای ایران برای انصراف از انتصاب سفیر کاتلر در این زمان صورت گرفت. بنابراین روشی که این موضوع حساس توسط آن انجام شد فقط می‌تواند زدن یک تودهنی بدون برگشت به دولت موقت ایران باشد یا تمایل به تلافی کردن. من می‌توانم از احساسات و حساسیتهایی که در واشنگتن نسبت به اقدامات دولت موقت ایران برانگیخته شد قدردانی کنم. از ماها آنهایی که ضربه روزانه اثرات این اقدامات را در اینجا تحمل می‌کنند در آن احساسات و حساسیتهای شریک هستند.

۲- در هر حال من فکر کردم که ما برای انجام آنچه که در توان داریم جهت آرام کردن احساسات فعلی باید از دیپلماسی آرام (سکوت) استفاده کنیم. این دیپلماسی به نظر آمد که مسئله دشوار دستورات مربوط به ملاقات من با یزدی بود که به طور کنایه‌آمیز چند ساعتی قبل از جلسه توجیهی صورت پذیرفت. چنانچه او امروز کمی متحیر است، من به خوبی می‌توانم آن را درک کنم. من مطمئن هستم که شما موافقت دارید که یک بی‌ثباتی مشخص در روش ما وجود دارد.

۳- نهایتاً، چون که وزارتخانه می‌دانست من در حال رساندن پیامها به یزدی بودم خیلی خوب می‌شد اگر مطلع می‌شدم که قرار است نظر وزارتخانه اعلام شود و در نتیجه می‌توانستم آن را به اطلاع دولت موقت ایران برسانم. من اول بار امروز صبح در حالی که هزاران تظاهرکننده به طرف سفارت در حرکت بودند از اقدام خودمان به وسیله رادیو ایران مطلع شدم.

سند شماره (۳۰)

تاریخ: ۷ ژوئن ۱۹۷۹ - ۱۷ خرداد ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - رم
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن - دی. سی.

موضوع: علاقه ایران به لوازم یدکی

۱- (تمامی متن خیلی محرمانه است)

۲- در تاریخ ۵ ژوئن کارمند وزارت امور خارجه به ما گفت که در ملاقات اخیر بین یزدی وزیر امور خارجه ایران و تامانی نی سفیر ایتالیا در ایران، یزدی اظهار علاقه به خرید لوازم یدکی کرده است که در ایتالیا طبق پروانه ایالات متحده برای تجهیزات نظامی که اکنون در ایران وجود دارد تولید می شود. کارمند مربوط گفت که ایتالیا بیهوا که اکنون در اندیشه دادن پاسخ به این پیشنهاد هستند معتقدند که تقاضای یزدی کوششی است برای بهبود تماسها با ایالات متحده از طریق یک کشور ثالث زیرا از لحاظ سیاسی در حال حاضر مراجعه به ایالات متحده به طور مستقیم امکان پذیر نیست.

۳- اظهار نظر: در حالی که ما در موقعیتی قرار نگرفته ایم که درباره معتبر بدون این نوع تعبیر از تقاضای یزدی قضاوت کنیم، ما متوجه شده ایم که ایتالیا بیهوا شاید علاقه مند به فروش لوازم یدکی به ایران به هر صورت باشند. ما احتمالاً انتظار داریم درباره این موضوع اطلاعات بیشتری به دست بیاوریم، در صورتی که ایرانیان فهرست ویژه لوازم یدکی مطلوب خود را ارائه دهند.

سند شماره (۳۱)

تاریخ: ۸ ژوئن ۱۹۷۹ - ۱۸ خرداد ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا در تهران
به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی. سی. - فوری

موضوع: وضع آمریکا در ماههای آتی

۱- (تمام متن سری است)

۲- در پیامی جداگانه دورنمای بسیار غم انگیزی را در مورد اینجا برایتان ارسال داشتم. آنچه در ذیل می آید نظر اینجانب در مورد موضعی است که باید در تابستان آتی اتخاذ نماییم. بیش از این نمی توان انتظار داشت.

۳- برخورد کلی با دولت کنونی ایران:

-- از ابتدای بازگشت به سفارت من نقش بسیار فعالی ایفا کرده ام به این ترتیب که با بسیاری از وزیران ملاقات کرده اعلام کرده ام که ما این انقلاب و غیره را پذیرفته ایم. از من به گرمی استقبال می شد، لیکن تمرکزگرایی خمینی و عکس العمل پر جار و جنجال ایرانیها در رابطه با قطعنامه سنا تأثیر کارهای مثبت را از بین برده اند.

-- به نظر من کاردار جدید نباید فعالیت بسیاری از خود نشان دهد. بگذارید ایرانیها خودشان ابتکار عمل را زمانی به دست گیرند که متوجه شوند برقراری روابط با آمریکا برایشان خالی از فایده نیست. احتمالاً آنها که با خمینی در ارتباط نزدیک هستند و بسیاری از آنها با وی مخالف نیز هستند، چنین باور کرده اند که ما مایل به آشتی با وی هستیم و بنابراین هر گونه ناسزا را تحمل خواهیم کرد.

-- در رابطه با ارزیابی پیشین من (تلگرام سپتامبر) باید بگویم که ما نمی توانیم در دراز مدت تأثیر

مثبتی بر اوضاع اینجا داشته باشیم. ما نباید از دولت و سیاستهای ابتکاری خمینی پشتیبانی نماییم چون در دراز مدت قابل تحمل نخواهد بود.

-- به نظر من درست نیست که سفیری نزد خمینی فرستاده شود مگر اینکه دولت کنونی ایران قدرت ابتکار را در دست گیرد. سفیر مزبور نخواهد توانست بر نحوه تفکر وی تأثیر بگذارد و او را به عنوان عاملی به عنوان عاملی که سرنگون کننده افراط گرایی وی می باشد تلقی خواهند کرد.

-- کارمندان سفارت تا حد امکان باید تماسهای همه جانبه پیشین خود را ادامه دهند.

-- با سران و رهبران نظامی باید مذاکره آغاز گردد و در صورتی که سفارش دریافت لوازم یدکی به ما ارائه شد باید به گرمی تقاضاهای آنها را برآورده سازیم (البته تا حدی که کنگره اجازه دهد)

-- وزارت امور خارجه تا حد امکان نباید پیرامون ایران اظهارنظرهای آشکار نماید و در صورت لزوم باید از جملاتی نظیر «ما امیدواریم که بهبودی در روابط پدید آید» استفاده نماید.

-- در حال حاضر باید سیاست عدم مداخله را شدیداً رعایت نماییم. هیئت سیاسی آنچنان دستخوش تفرقه شده است که نمی توانیم کار دیگری برای آن انجام دهیم.

۴- در مورد کارمندان. تصمیم مبنی بر به تعویق افتادن ارسال سفیر جدید بسیار درست است. ورود ایشان در اواخر سپتامبر و اکتبر بسیار مناسب خواهد بود.

-- در تعداد کارمندان سفارت نباید افزایش به وجود آید و شاید لازم باشد که تعداد آنها کمتر نیز بشود و جانشینهای کارمندان کنونی نیز باید در تابستان کنونی ارسال گردند. دیگر تکالیف سفارت باید به تعویق بیفتند تا ببینیم اوضاع چگونه خواهد شد.

-- به همسران و فرزندان کارمندان نباید اجازه مسافرت به اینجا را داد تا سفیر جدید در این مورد ارزیابی خود را ارسال نماید.

-- ساختمان بخشهای کنسولی جدید باید پایان پذیرد ولی خدمات کنسولی نباید قبل از ورود سفیر جدید از سر گرفته شود. خدمات مربوط به روادید تنها کاری است که ما می توانیم برای ایرانیها انجام دهیم. تداوم وظایف محدود کنونی برای ما مقدار کمی ناراضی و ناراحتی پدید آورده است. ناس

سند شماره (۳۲)

تاریخ: ۸ ژوئن ۱۹۷۹ - ۱۸ خرداد ۱۳۵۸

از: سفارت آمریکا در تهران به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی. سی. - فوری

موضوع: وقایع ایران و تأثیر آنها بر منافع آمریکا

۱- (تمام متن سری است)

۲- در حالی که آماده هستم جانشین کاردار در این مأموریت بشوم در نظر دارم افکار و نظریات خود را با شما در میان بگذارم و در ابتدا باید به شما هشدار دهم که شاید این تجارب یک سال گذشته باشد که موجب تندی نظریات من شده است. با این وصف، بسیاری از همکاران دیپلماتیک (بجز ژاپنیها) و همکاران در سفارت اکثر با عقاید من در این زمینه ها موافق هستند.

۳- وقایع سیاسی داخلی

-- انقلاب ایران هنوز به پایان خط نرسیده است. بیش از ۵۰ درصد احتمال دارد که درگیریهایی

خسونت بار دیگری نیز به وقوع پیوندد. اوضاع بسیار بحرانی است.
 -- هیئت سیاسی به صورت گروههای سیاسی بسیار آشفته‌ای در آمده‌است و احتمالاً همکاری معنی داری در بین آنها پدید نخواهد آمد (که از شاخصهای ایران بشمار می‌رود).

-- گروههای متعددی در مورد قانون اساسی و ماهیت دولت به خمینی حمله‌ور شده‌اند. وقایع خسونت‌بار حتماً رخ خواهد داد. لیکن به نظر من او در آینده نیز نیرومندترین قدرت سیاسی خواهد بود. هنوز معلوم نیست که چه کسی جانشین وی خواهد شد تا بتواند با قدرت کافی به کنترل ملت بپردازد. قدرت مطلقه در اختیار وی و گاردهای انقلابی و اجتماعات مسلح قرار دارد. در پلیس و واحدهای نظامی بهبود بسیار کمی به وجود آمده است.

-- ضد آمریکاگرایی در اینجا جنبه واقعی زندگی است و با جوششهای سیاسی احتمالاً افزایش خواهد یافت. به علت روابط ما با شاه ما هدف اصلی واقع شده‌ایم. چون این از خصوصیات اخلاقی پارسپهست که همیشه گناه بدبختیهای خود را به گردن دیگران بیندازند.

-- «دولت» متشکل از افراد پاکی است که قدرتی در دست ندارند. آنها منتظر دستورات خمینی هستند که سیستم کمیته‌های انقلابی را دیکته می‌کند. بنابراین این دوگانگی قدرت و اختیارات بر همه سطوح دولتی، تجاری و فعالیتهای خصوصی تأثیر گذارده و موجب انحراف وزیران می‌گردد.

-- اقتصاد کاملاً آشفته و درهم و برهم است بخش اعظم مدیران خارجی و ایرانی فراری شده‌اند؛ تعدادی از آنها زندانی شده‌اند و بسیاری دیگر به علت مداخله کمیته‌های کارگری و انقلابی و کمبود مواد خام وارداتی قادر به انجام وظیفه نیستند. نظام بانکداری موقعیت خود را به طرز عمده‌ای بهبود بخشیده‌است. بیکاری همه‌گیر شده‌است. لیکن دلارهایی که از طریق نفت عاید می‌گردد برای پرداخت حقوق کارگران بیکار و تأمین مواد غذایی و از بین بردن کمبودهای غیر خوراکی که خودی نشان می‌دهند، وارد اقتصاد می‌گردند.

-- فشار تفرقه‌انگیز این کشور چند زبانه و دارای اقلیتهای گوناگون در حال حاضر در ترکستان، خوزستان و کردستان مشاهده می‌گردد. اوضاع در این نقاط وخیم‌تر خواهد شد و آذربایجان نیز نقطه بعدی خواهد بود.

۴- دورنمای آینده‌ای که خمینی در آن باشد:

-- خمینی ۷۹ ساله، خسته و از نظر سلامت در وضع چندان خوبی نیست. ولی سیاست کوتاه مدت ما باید بر این اساس باشد که فکر کنیم او تا مدتی بر سرکار خواهد بود. در واقع، فوت وی کشور را دستخوش آشوب بیشتری خواهد کرد. او تنها کسی است که می‌تواند اجتماع را از آشفتگی کامل برهاند.

-- او مردی است که می‌خواهد یک دولت کاملاً اسلامی استوار بر اصول قرآن و سنت اسلامی را در جهان پیاده کند. گاهی هم طوری صحبت می‌کند که گویی وی پیامبر منتخب خدا می‌باشد.

-- او متقاعد شده‌است که تنها او و «توده‌های» مردم این انقلاب را به وجود آورده‌اند و همانها می‌خواهند که یک کشور اسلامی به وجود آید. بنابراین او دست‌اندرکاران مدرنیزه کردن و دموکراسی را حقیر شمرده و مایل نیست مخالفین دموکرات را نیز در قدرت سهیم بداند.

-- او در میان افراطیون (اسلامی، چپگرا، ساف و غیره) محصور بود و حتی کابینه نیز توانسته است توجه وی را به خود جلب نماید. خلاصه اینکه امکان ندارد بتوان مستقیماً وی را تحت نفوذ قرارداد.

-- خمینی در امور جهانی و نیازهای یک کشور مدرن، احساسات و اموری که موجبات نارضایتی جدی داخلی و بین‌المللی را فراهم می‌آورد سررشته‌ای ندارد.
-- نارضایتی (تنفر؟) وی از آمریکا بسیار واقعی است. او واقعاً معتقد است که ما سعی داریم مداخله نموده و انقلاب را از بین ببریم.
۵- آینده نزدیک:

اگر پیش‌بینی من درست باشد که وی چهره مسلط جامعه در چند ماه آینده خواهد بود، باید گفت که آمریکا نمی‌تواند امید چندانی به ایران داشته باشد:

-- یک نظام دیکتاتوری واقعی پدید خواهد آمد که رهبران محافظه‌کار مذهبی با استفاده از ارباب و توسل به دادگاههای انقلابی سعی خواهند کرد جناحهای مخالف را بترسانند. تمام اینها نیز به وسیله عدم کارایی دولتی، فردگرایی ایرانیها، فساد و مخالفت مستمر دیگر نیروهای سیاسی از قبیل چپها که به فعالیتهای سیاسی عادت کرده‌اند تشدید خواهد شد. این موضوع نیز سبب خواهد شد که گروههای ناراضی به تروریسم متوسل شوند.

-- روابط دیپلماتیک ما نیز بسته به خواست خمینی است و هر زمان امکان قطع آن وجود دارد. احساسات ضدآمریکایی در همه جا رایج است و گاهی جان کارمندان ما را نیز به مخاطره می‌افکند. ما نخواهیم توانست به منابع مفید و مؤثر دسترسی داشته باشیم.

-- اقتصاد نیز به آرامی بهبود خواهد یافت. آینده فعالیتهای تجاری آمریکا، بجز در مورد صدور مواد مورد نیاز از قبیل مواد غذایی، بسیار محدود خواهد بود. تاجرانی که سعی دارند با استفاده از قراردادهای قدیمی به کار بپردازند، سعی دارند ادعاهای معتبر خود را جمع‌آوری نمایند و سرمایه‌گذارهای مشترک نیز با مقامات متضادی روبه‌رو می‌شوند که برای شرکت و خودشان خطراتی به بار می‌آورد.

-- در صحنه بین‌المللی، ایران از نظر ما سازش‌ناپذیر است و حمایت خود را از نهضتهای انقلابی تندرو اعلام می‌دارد و سر منشأ عدم ثبات در منطقه به حساب می‌آید.

-- در این محیطی که بی‌ثباتی حادی در آن وجود دارد صنعت نفت نیز علیرغم تمایلات اقتصادی داخلی دچار وقفه خواهد گردید.

۶- من در پیامی جداگانه در مورد وضع خودمان در ماههای آتی اظهار نظر خواهم نمود. اگر چند دقیقه وقت صرف کرده تحلیل مشاور سیاسی تامست تحت عنوان «در انتظار گودو به سبک ایران» را بخوانید (تهران ۵۹۳۲) خواهیدتوانستبیش از این پیام از آراستفاده کرده ونظر به دازمدتی رکسبفمایید. ناس

سند شماره (۳۳)

تهران - ایران

۱۳ ژوئن ۱۹۷۹ - ۲۳ خرداد ۵۸

دکتر ابراهیم یزدی، وزیر خارجه ایران، تهران

عالیجناب:

من از شما در مورد موضوع انجمن ایران و آمریکا در اصفهان و دفتر تعلیم و تربیت اصفهان استمداد می‌طلبم.

همانطور که می‌دانید، انجمن ایران و آمریکا یک مؤسسه فرهنگی خصوصی است که سعی دارد روابط

بین ملت ایران و آمریکا را از طریق برنامه تبادل و وقایع فرهنگی، کتابخانه و جلسات ملاقات، و کلاسهای انگلیسی برای ایرانیان و کلاسهای فارسی برای آمریکاییان حفظ کند و بهتر سازد. دفاتر انجمن در تهران و سایر شهرستانها اجازه نامه شان را از طریق وزیر فرهنگ دریافت داشته اند. در اصفهان دفتر انجمن پ مدتی قبل از انقلاب معلق بود و هم اکنون نیز معلق می باشد.

امروز مورخ ۱۳ ژوئن ۱۹۷۹ رئیس انجمن ایران و آمریکا در اصفهان، آقای دنیس ویلسون، نامه ای از آقای حسن نیلفروشان رئیس کل دفتر تعلیم و تربیت اصفهان دریافت داشت مبنی بر اینکه انجمن ایران و آمریکا یک مدرسه زبان خارجه است نه یک مؤسسه فرهنگی و دستور داده است که انجمن تا زمانی که اجازه نامه رسمی مدرسه را دریافت نداشته، بسته باشد و باید تابع مقررات مدارس باشد.

اگرچه انجمن ایران و آمریکا یک سازمان دولتی آمریکا نمی باشد ولی سفارت آمریکا از اهداف انجمن پشتیبانی به عمل آورده و معتقد است که این همکاریها باعث تفاهم بیشتر بین دو کشور خواهند شد. اگر انجمن در اصفهان بسته شود، در حالی که ترمش در حال شروع شدن می باشد و درخواستنامه از طرف متقاضیان قبول کرده است، احتمالش زیاد است که هرگز باز نشود زیرا مخارج فعلیش از درآمدش بیشتر است. این باعث تأسف شهروندان اصفهانی که از خدمات انجمن استفاده می کنند خواهد شد و تفاهم بهتر بین دو ملت ما را کمتر خواهد کرد.

دستور صادره ظاهراً ناشی از اشتباه است، زیرا انجمن ایران و آمریکا هرگز زیر نظر وزارت آموزش و پرورش نبوده، بلکه زیر نظر وزارت فرهنگ بوده است. من امیدوارم که شما بتوانید مداخله نمائید و این دستور را لغو نمائید و به دفتر امور فرهنگی اصفهان بگوئید که مسئولیت انجمن با ایشان می باشد نه دفتر تعلیم و تربیت.

با تقدیم احترام و عرض تشکر از کمک شما در این باره.

کاردار سفارت چارلز دبلیو. ناس

سند شماره (۳۴)

تاریخ: ۱۶ ژوئن ۱۹۷۹ - ۲۶ خرداد ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی. - فوری

موضوع: تصمیماتی پیرامون ایران

۱- (تمام متن خیلی محرمانه؛ فوراً به اطلاع رسانده شود)
۲- اعتصام مسئول امور اروپا و کشورهای آمریکایی وزارت امور خارجه از من خواسته است که امروز صبح پیرامون یک مورد مهم با وی تماس بگیرم. پس از ورود من، وی گفت که وزیر امور خارجه، یزدی، اطلاعاتی مبنی بر اینکه سناتور بارنز و هالن بک در صدد هستند تا در دنباله تصمیمات اتخاذ شده توسط مجلس سنا، تصمیمات دیگری نیز گرفته شود، به دست آورده است. (در حال حاضر نمی دانم آن برنامه یا تصمیم بخصوص کنگره چه بوده است ولی مأمور بخش ایران و اداره امور خاور نزدیک، به من اطلاع داد که نماینده ای به نام هالن بک روی چنین موضوعی کار می کند). اعتصام اظهار داشت که دولت کنونی ایران بسیار نگران این موضوع است، زیرا اتخاذ چنین تصمیمی موج عظیمی ضد آمریکایی را در این کشور بیشتر به راه خواهد انداخت. این دولت همچنین معتقد است که این عمل، عکس العمل بسیار

شدیدتری را به همراه خواهد داشت. وی از ما خواسته است تا هر چه در توان داریم برای جلوگیری از این کار انجام دهیم.

۳- اعتصام بنا به دستور وزیر امور خارجه گفت که از ابراز احساسات ونس در نامه‌ای که به وزیر امور خارجه نوشته است بسیار خوشحال است و این دولت یک چنین احساساتی را جبران خواهد کرد و منتظر است تا روابط به تدریج بهبود یابد. ولی باید آگاه بود که اتخاذ تصمیمی دیگر توسط کنگره این وضع را وخیم‌تر از اکنون خواهد نمود.

۴- بسیار سپاسگزار خواهیم بود اگر نوشته جاتی در دسترس من پیرامون این موضوع قرار دهید تا وزیر امور خارجه را در جریان قرار دهم. با وجود اینکه می‌دانم امروز شنبه است ولی اگر بتوانید یک گزارش مقدماتی نیز امروز در اختیار من قرار دهید، من خواهم توانست آنرا فردا صبح ساعت ده و سی دقیقه در اختیار دقیقه در اختیار وزیر امور خارجه قرار دهم.

ناس

سند شماره (۳۵)

تاریخ: ۱۶ ژوئن ۱۹۷۹ - ۲۶ خرداد ۱۳۵۸
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی.سی

به: سفارت آمریکا - تهران - فوری

موضوع: تصمیمات اتخاذ شده پیرامون ایران

۱- نمایندگان کنگره آقایان هالن بک، سولارز و احتمالاً دیگران، چند هفته پیش تصمیمات خود را در رابطه با ایران، بخصوص جامعه یهودیان اعلام نمودند. گویا این تصمیمات به HRCE ارجاع گردیده است.

۲- نماینده کنگره، آقای بارنز مقامات وزارت امور خارجه را دعوت کرده است تا در ۱۸ ژوئن با چند تن از شهروندان حومه مربوط به خود پیرامون موقعیت ایران به بحث و تبادل نظر بنشینند. ظاهراً حدود ۳۰ نفر در این جلسه شرکت کرده و نیز به طور محرمانه برگزار خواهد گردید.

۳- نماینده کنگره، آقای هالن بک قبلاً نیز برنامه یک جلسه محرمانه را در ۱۹ ژوئن ترتیب داده بود تا پیرامون وضع جامعه یهودیها در ایران مذاکره به عمل آید. البته این جلسه لغو گردید و در عوض قرار بر آن شده است که مقامات وزارت امور خارجه با او و چند تن دیگر از نمایندگان به طور محرمانه ملاقاتی داشته باشند. نماینده سازمان سیا نیز احتمالاً دعوت شده است.

۴- کاردار سفارت آگاه، از وجود چنین جلسه‌ای و تصمیمات اتخاذ شده اطلاع داشت و از ما در این مورد در تاریخ ۱۵ ژوئن سؤالاتی نموده است. در جواب ما نیز همین مطالب یاد شده بالا را در اختیار وی قرار دادیم.

کریستوفر

سند شماره (۳۶)

تاریخ: ۱۷ ژوئن ۱۹۷۹ - ۲۷ خرداد ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران

خیلی محرمانه

به: وزارت خارجه - واشنگتن

موضوع: روابط ایران و ایالات متحده

۱- تمام متن خیلی محرمانه است - تلگرام گزارشی.

۲- خلاصه: در خلال مراسم خداحافظی یزدی وزیر خارجه در ۱۷ ژوئن، وی مجدداً تمایل دولت موقت ایران (و خمینی) را برای روابط مستمر با ایالات متحده تکرار کرد. یزدی درخواست همکاری برای جلوگیری از وقایعی از قبیل رأی ۱۷ می سنا و خنثی سازی جریان عادی کردن روابط را نمود. او همچنین به صورت مؤکدی اظهار داشت که شرکای آمریکایی در بانکهای ایرانی که اخیراً ملی شده‌اند نبایستی دربارهٔ بازیافت سرمایه‌شان نگران باشند.

۳- یزدی با من و کنسول سیاسی در ۱۶ ژوئن برای ملاقات خداحافظی دیدار کرد. او پاسخ داد که وی از رسانیدن درودها و تهنیت‌هایش به ونس به وسیلهٔ من قدردانی می‌نماید. او در این رابطه گفت که قصد داشته مجدداً تصریح نماید که موضع دولت موقت ایران و آیت‌الله خمینی همچنان این است که روابط ایران را با ایالات متحده قطع نکند بلکه ایران می‌خواهد که این روابط را بهبود بخشد و گذشته را فراموش نماید. او گفت ما می‌دانیم که این کار آسان نخواهد بود. او اضافه کرد که خیلی مایهٔ تأسف است که رأی ۱۷ می سنا باعث موجی از RECIMINATION دوجانبه گردیده است. او گفت که دولت موقت ایران از شنیدن اینکه اخیراً بارنز، عضو کنگره قطعنامه‌ای شبیه به قطعنامه‌ای که به وسیله سنا تصویب شد پیشنهاد کرده ناراحت بوده است.

۴- من با استفاده از اطلاعاتی که در تلکس مرجع بوده تلاشهایی را که انجام شده و نیز در حال انجام شدن بوده‌اند تا از اقداماتی از آن قبیل که دولت موقت ایران و وی را ناراحت نموده جلوگیری نمایند برای وی تشریح کردم. او پاسخ داد وی از اینکه ما مسئله را درک می‌کنیم خوشحال است. او گفت این چیزی است که من می‌خواستم به شما بگویم و مایلم شما آنرا به واشنگتن برسانید. این نوع قطعنامه‌ها کمکی نخواهند کرد. آنها با اظهارات مبنی بر حسن نیت دولت (آمریکا) مغایر هستند. یزدی سپس درک خودش از تفاوت بین هیئت حاکمه و کنگره و عدم تشخیص مردم کوچه و بازار از این دو را که اکنون موضوع آشنایی است تکرار کرد.

۵- یزدی سپس به مسئله فروشهای نظامی پرداخت. او گفت که اخیراً به وسیله ایمانیان، فرمانده نیروی هوایی مطلع شده است که ما ارسال لوازم یدکی خاصی را که ایران پول آنرا پرداخت کرده است، به تعویق انداخته‌ایم. او خواست که ما راه را برای ارسال این اقلام باز کنیم. من از او خواستم که جزئیات دقیق بیشتری برای ما فراهم نماید و قول دادم آنچه را بتوانیم انجام خواهیم داد. یزدی گفت روشی که بیشتر قراردادهای نظامی بین رژیم سابق و ایالات متحده بدان وسیله نوشته شده‌اند از نظر دولت موقت ایران غیر قابل قبول است. این قراردادها مثل یک چک سفید به نام گروه مشاورین نظامی شما می‌باشند. اگر ما آنها را فسخ نمائیم متحمل میلیونها دلار زیان می‌شویم. ما ترجیح می‌دهیم این قراردادها را به طریقی فسخ کنیم که از نظر مالی ما را دچار خسارت ننماید. اینکار می‌تواند تقریباً یک میلیارد دلار بضرر ما تمام شود. اگر شما در اینکار به ما کمک نمایید چیزی خواهد بود که من می‌توانم با آن پیش مردم بروم و به آنها بگویم شما چه کاری برای ما انجام داده‌اید.

۶- من اقدامات جدید را با توجه به کارهای تکمیلی وزارت دفاع تشریح نمودم. یزدی درخواست کمک در موضوعات قراردادی غیر دفاعی (نظامی) را نمود. او اشاره کرد که قراردادی برای ۶۰۰ میلیون دلار با GTE منعقد شده و حدود ۴۵۰ میلیون دلار تاکنون پرداخت شده ولی GTE تمام کاری را که لازم بوده انجام نداده است. او گفت من می‌دانم که این موضوع هیچ ارتباطی به دولت ایالات متحده ندارد، ولی

مردم GTE را به عنوان یک کمپانی آمریکایی می‌بینند. ما برای اینکه آنها را وادار کنیم که کار را تمام کنند به کمک شما نیاز داریم. من تلاشهایی را که برای وادار کردن بازرگانان به بازگشت جهت حل مسائلمان انجام داده‌ام، متذکر شدم و گفتم که خود GTE حدود ۶ هفته قبل یک هیئت نمایندگی برای بحث دربارهٔ قراردادش با مقامات دولتی ایرانی مرتبط به ایران فرستاده بود. من سپس از او درخواست نمودم تا ما را مطلع سازد که در هر مورد چه زمانی نهادهای ایرانی آماده هستند که قراردادهای بخصوصی را مورد بحث قرار دهند و قول دادم که ما هر کاری بتوانیم برای اینکه ببینیم کمپانیهای ایالات متحده کسی را به اینجا می‌فرستند انجام خواهیم داد.

۷- یزدی به عنوان آخرین پیامش گفت وی می‌خواهد که این موضوع کاملاً روشن باشد که سیاست دولت موقت ایران در ملی کردن بانکها در ایران می‌باشد. او گفت که دولت کنترل بانکها را به منظور مدیریت در دست گرفته است. بانکهای آمریکایی که در بعضی از این بانکهای ایرانی سهام دارند نایستی در مورد از بین رفتن سرمایه خود هراسان باشند. او گفت ما تا آخرین سنت آنرا خواهیم پرداخت. ما اکنون مشغول بررسی حسابها می‌باشیم و هر چه را که سررسید شده باشد، مثل سهامداران ایرانی به سهامداران خارجی پرداخت خواهیم کرد. ما قصد نداریم سرمایه کسی را مصادره کنیم. این تصمیم کابینه است که هر چه را سررسید شده باشد پرداخت کند و شرکای آمریکایی بانکهای ایرانی نایستی نگران یا هراسان باشند.

سند شماره (۳۷)

تاریخ: ۲۱ ژوئن ۱۹۷۹ - ۳۱ خرداد ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی
موضوع: احتمال مصاحبه رادیو صدای آمریکا با ساندرز

- ۱- تمام متن خیلی محرمانه.
- ۲- از موقع ورودم به تهران با ناس و دیگران ملاقاتهایی داشته‌ام و دربارهٔ لزوم مصاحبه صدای آمریکا با هال ساندرز جهت روشن شدن روابط ما با ایران در جهت سازندگی صحبت کرده‌ام. امیدوارم بتوانیم این مصاحبه را انجام دهیم و از فرصتی که دست یافته برای اجرای خواسته‌هایمان در زمینه بهبود روابط استفاده کنیم.
- ۳- چیزی شبیه آن طرح پرسشها و پاسخهایی که به من دادید، کاملاً مناسب است. ما دو پیشنهاد دربارهٔ آن طرحها داریم.
اول اینکه لحنی که برای زمینه سازی ارسال سفیر جدید به کار رفته زیاده از حد انتقادی است و بهتر است لحنی به کار رود که مبنی بر خوش بینی ما در راه برقراری روابط نوین با ایران باشد.
دوم اینکه پرسش و پاسخ مربوط به حفظ منافع آمریکا در ایران می‌تواند موضوع منافع بازرگانی ما را نیز مطرح کند؛ از جمله صدور غلات به ایران و علاقه و اشتغال آمریکاییان جهت مطالعه در امور ایران و شناخت بیشتر مردم و تحولات درونی آن.

لینکن

سند شماره (۳۸)

تاریخ: ۲۴ ژوئن ۱۹۷۹ - ۳ تیر ۱۳۵۸

از: سفارت آمریکا - تهران

موضوع: آینده عادی شدن روابط تجاری آمریکا و ایران

۱- تمام متن خیلی محرمانه است.

۲- تضاد و دوگانگی بین (الف) مواضع به طور کلی عاقلانه خیلی از مقامات ارشد دولت موقت که متوجه لزوم برقراری روابط عادی تر دیپلماتیک و تبادلات تجاری با آمریکا شده‌اند و (ب) مواضع ضد آمریکایی انقلابی مطبوعات، روحانیون اطراف خمینی و خیلی از ایرانیان که ضد خارجی هستند و در سطوح دوم و پایین تر دولت موقت می‌باشند، همچنان تلاش‌هایمان را برای عادی کردن روابط خنثی می‌سازند.

۳- در ۲۱ ژوئن وزیر خارجه یزدی و سخنگوی دولت امیر انتظام، هر دو به طور علنی به حمایت از ادامه قراردادهای و روابط با غرب اظهاراتی نمودند. اظهارات امیر انتظام به مطبوعات مسائل گسترده‌ای را در برداشت از جمله تغییرات پرسنلی در دولت موقت، نفوذ بیش از حد کمیته‌ها و مسائل اقتصادی مختلف. او به خبرنگاران گفت که امیدوار است روابط با آمریکا بزودی به سوی بهبودی رود. در مورد قراردادهای نظامی امیر انتظام گفت که فسخ تمام قراردادهای سابقی که ایران قبلاً در آنها میلیاردها دلار سرمایه‌گذاری کرده بود غیرعاقلانه است. او حتی به طور غیر مستقیم به لزوم متخصصان نظامی آمریکایی اشاره کرد. سخنگوی دولت موقت همچنین گفت که امام و دولت موقت هیچگاه در صدد مصادره اموال نبوده‌اند، چون مالکیت فردی در اسلام مقدس است ولی این حرف کاملاً قابل قبول نبود. یزدی آنطور که در تهران تایمز ۲۵ ژوئن منعکس شده، مشخصاً این مسئله را مطرح نموده که ایران نمی‌تواند به تنهایی به پیش برود. یزدی صریحاً به ادامه وابستگی به غرب اقرار کرد و گفت که فسخ سریع قراردادهای توسط ایران بیشتر به ضرر ایران خواهد بود تا فروشندگان خارجی و آن را به سطح یک جامعه کشاورزی پایین خواهد آورد.

۴- در حالیکه ما از اظهارات مثبت مانند گفته‌های یزدی و امیر انتظام در پنجشنبه گذشته استقبال می‌کنیم، ولی از خبر اخیر (الف) فسخ قرارداد آناکاندا با شرکت مس و (ب) حملات شدید و غیر مترقبه به GTE دلگیریم. نمونه دیگر گزارش روزنامه بامداد در مورد ادامه ارسال غذا به ایران بود. بامداد از اطلاعیه آژانس ارتباطات بین‌المللی استقبال کرده بود ولی در مقدمه آن گفته بود که آمریکا تحریم خود را از ایران برداشته است.

۵- تا زمانی که دولت موقت قدرت بیشتری نیابد، این ندهای میانه‌روانه مانند یزدی، امیر انتظام و حتی بازرگان بعید است که اثری داشته باشند. وقایع هفته گذشته، این فرضیه را که برقراری روابط تجاری بین ایران و آمریکا می‌تواند راهگشای بهبود روابط سیاسی گردد مورد سؤال قرار می‌دهد. با توجه به جو سیاسی نامطلوب اصلاً نمی‌توان مطمئن بود که میانه‌روها در دولت موقت آنقدر زیاد هستند و یا آنقدر نفوذ دارند که بتوانند مانع حملات شوند و یا مواضع ضد آمریکایی که مانع از سرگیری فعالیتهای تجار آمریکایی در ایران شده را تغییر دهند.

گذشته از این ممکن است روابط ما مانعی برای عادی کردن روابط سیاسیمان گردد و این در صورتی

است که بررسی، تجدید نظر و یا فسخ قراردادهای سابق، حملات شدید علیه آمریکا و امپریالیسم آمریکا باشد. نمی توان تجار آمریکایی را به دلیل کمک نکردن به بهبود وضع اقتصادی مقصر شناخت چون آنها به طور فردی و جمعی مورد خصومت و سوءظن قرار می گیرند و طبیعتاً نگران امنیت شخصی خود هستند. کارمندان ایرانی حاکمیت آنان را نمی پذیرند و شکایتهای بحق مالی آنان در میزهای مقامات بی اسم و رسم دفن شده است.

لینکن

سند شماره (۳۹)

تاریخ: ۲۴ ژوئن ۱۹۷۹ - ۳ تیر ۱۳۵۸
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی
به: سفارت آمریکا - تهران برای کاردار
موضوع: اظهارات امیر انتظام

- ۱- (تمام متن محرمانه است).
- ۲- هنگامی که شما یزدی یا امیر انتظام را ببینید، خواهشمند است قدردانی ما را از اظهارات اشخاص اخیر در تلویزیون درباره روابط ایالات متحده و ایران ابراز دارید. ما امیدواریم که بتوانیم همچنان از حرارت لفاظیها بکاهیم و درباره مشکلات پردردسر در روابط بین خودمان به پیشرفتهای واقعی نائل شویم.
- ۳- اگر تعیین یک نفر سفیر در میان گذارده شود، خواهشمند است از حدسیات در مدت مناسب برای هرگونه اعلامیه ای در اینباره صرف نظر کنید. چنان که می دانید هنوز در اینجا درباره رد نامزدی سفارت کاتلر احساسات شدیدی حکمفرماست و مدتی وقت لازم خواهد بود تا مجلس سنا درباره انتصاب دیگری تن در دهد.

کریستوفر

سند شماره (۴۰)

تاریخ: ۲۵ ژوئن ۷۹ - ۴ تیر ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه در واشنگتن
موضوع: اظهار نظر یزدی درباره کاتلر

- ۱- (طبقه بندی نشده) از یزدی وزیر خارجه ایران در جریان یک مصاحبه تلویزیونی در تاریخ ۲۳ ژوئن که به طور جداگانه در جرائد محلی در تاریخ ۲۴ ژوئن منعکس شد پرسیده شده که سفیر جدید آمریکا کی به ایران خواهد آمد. در پاسخ او گفت حق هر کشور مستقل این است که خود تصمیم بگیرد. همان طوری که ما دریافتیم آقای کاتلر از یک کشوری که در آن هدفهای امپریالیستی انجام می داده به تهران می آید و حضور او در اینجا به بهبود مناسبات بین دو کشور ما کمک نخواهد کرد. بنابراین ما پذیرش او را پس گرفتیم. کاردار آمریکا یک روز به وزارت امور خارجه آمد و گفت که رد پذیرش ما از سوی حکومت آمریکا پذیرفته شده است و افزود که نام سفیر جدید بعداً، شاید پس از چند هفته معلوم خواهد شد.

۲- (محرمانه) اظهار نظر: موضوع سفیر جدید در جریان مکالمه اخیر ناس با یزدی (تلگرام مرجع الف) به هیچ وجه در میان نیامد؛ هر چند در جریان مکالمه با امیر انتظام در روز بعد (تلگرام مرجع ب) این موضوع مطرح شد. شلنبرگر

سند شماره (۴۱)

تاریخ: ۳ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۱۳ خرداد ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی. - فوری
موضوع: مهیا نمودن وسایل یدکی

۱- (تمام متن سری)

۲- به وسیله تلگراف، موضوع گفتگوهای دیروزم را با یزدی که مربوط به مسئله وضع اعتبار مالی می‌شد، گزارش کرده‌ام. ما دلایلی داریم که بر مبنای آن می‌توان فکر کرد که در نتیجه این تغییرات و تلاشهای مستمر ژنرال گست و جدیت‌های خودش در رابطه با تماسهای نظامی، امکان دارد که ما در به وجود آوردن مراحل بهتری برای بهتر درک کردن و میانه‌روی و صبر نسبت به آن مسئله که به دولت موقت ایران مربوط می‌شود، موفق شده باشیم.

۳- در رابطه با کمک به بهره‌برداری از این فرصت، ما باید در جهت ایجاد ۵/۵ میلیون دلار بودجه مخصوص، مسئله فروشهای نظامی خارجی برای وسایل یدکی فوری و درخواستهای تکنیکی برای نیروی هوایی ایران فوراً اقدام نماییم. صحبت‌های دیروز یزدی کاملاً روشن بود که او و سایرین در دولت موقت ایران از تأخیر این مسئله نگران هستند، و درک این مسئله برایشان مشکل است که چرا ما در این مورد تأخیر می‌کنیم، هم اکنون نیز مظنون شده‌اند که دلیل تأخیر ما داشتن محرک‌های (انگیزه‌های) سیاسی می‌باشد و من می‌ترسم که این نگرانیها در صورت تأخیر بیشتر ما، افزایش یابد.

۴- براساس تلگراف، دیروز به یزدی گفتم که ما جداً در فکر اجرای این مسئله هستیم (۵/۵ میلیون دلار وسایل یدکی - مترجم) و موقعی که اصرار شود، امیدوارم، به طور قطع و سائلی بین یک الی دو هفته داشته باشیم. من معتقدم که اگر ما بتوانیم در این جهت حرکت کنیم، می‌توانیم موضع خودمان را به طور کلی در بین افراد دولت موقت و نیروی نظامی در اینجا که خواستار حفظ روابط شناور آمریکا - ایران می‌باشند، مستحکم کنیم.

۵- به طور کلی راجع به اعتبار مالی، من پیشنهادمان را در مورد قبول گروه ایرانی در واشنگتن راجع به توضیح جزئیات تکرار کردم، اما هم من و هم ژنرال گست خیلی مطمئن هستیم که آنها پیشنهاد مذکور را از نظر سیاسی غیر قابل عملی خواهند شناخت. تنها راه چاره این است که هر چه زودتر گزارشی از وضع اعتبار مالی تهیه نماییم و سپس پیشنهاد خواهیم داد که توسط شخصی از واشنگتن به اینجا آورده شود؛ مثلاً توسط کلنل پتی، که قادر خواهد بود در پاره‌ای از مسائل ویژه با مسئولین در ارتش ایران وارد جزئیات شود.

لینگن

سند شماره (۴۲)

تاریخ: ۳ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۱۳ خرداد ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن
موضوع: تنخواه گردان ایران و سایر مسائل نظامی

۱- (تمامی متن سری)

۲- خلاصه: در جریان ملاقات روز دوم ژوئیه با یزدی وزیر امور خارجه، کاردار ما وضع تنخواه گردان ایران و سایر مسائل نظامی مورد علاقه متقابل را بررسی کرد. او نیاز به همکاری نزدیک را در مورد تأکید قرار داد، مبادا مسائل نظامی در مناسبات دوجانبه ما اسباب تحریک شده و مانعی در راه فرایند عادی شدن مناسبات گردد. پایان خلاصه.

۳- کاردار به یزدی گفت که ما نگرانی ایران را درباره کالاهای نظامی تحمیلی درک می‌کنیم و اظهارات مورخه ۲۷ ژوئن او را درباره ماهیت پیچیده مجموع مناسبات نظامی دوجانبه ما مورد تقدیر قرار داد. این اظهارات کمک کرد به آنکه یک مسئله بسیار پیچیده‌ای در یک چشم‌انداز بهتری قرار گیرد. او افزود که ما در برداشت خود از این مسئله از تمایل به احتراز از پیچیدگیهای حقوقی که ممکن است از ناتوانی در پرداخت تنخواه گردان ایران ناشی شود، برانگیخته شده‌ایم و اینکه این پیچیدگیها به نحو اجتناب‌ناپذیری عواقب وسیعتری در مناسبات ما خواهد داشت. او آن‌گاه کوششهای ما را نسبت به مازادهای وزارت دفاع آمریکا تشریح کرد و توضیح داد که چگونه تصویب لایحه اختصاص، تنخواه گردان را برای مدت چند ماه بیشتر از آنکه قبلاً فرض می‌شد قادر به پرداخت سازد. او خاطر نشان ساخت که این دوام اضافی مدت بیشتری را فراهم خواهد کرد که می‌توان در آن مدت مسائل قراردادی پیچیده متعددی را جدا کرده، حل و فصل نمود.

۴- کاردار همچنین تمایل ایران را به اقدام در مورد پرونده دیگری در وزارت امور خارجه ایران جهت تحویل لوازم یدکی مورد نیاز مبرم نیروی هوایی ایران به ارزش پنج میلیون دلار مور توجه قرار داد. او گفت که با بحثهای انجام گرفته بین ژنرال گست و سرهنگ کامکار در این باره آشناست و اظهار عقیده کرد که درک می‌کند که این مبلغ باید به ۵/۵ میلیون دلار افزایش یابد تا اقلام اضافه دیگری را شامل شود. در حالی که ما هنوز درباره ترتیب اثر دادن به این پیشنهاد آمادگی نداریم، این امر به هیچ وجه انگیزه سیاسی ندارد مگر تا آن میزان که برداشتهای کلی کنگره نسبت به حل موفقیت آمیز همه مسائل نظامی بین دو کشور ما، ماهیت انتقادی دارد.

۵- کاردار کوششهایی را که ما تاکنون به عمل آورده‌ایم تا در زمینه قراردادهای نظامی کمک کنیم مورد بحث قرارداد و اظهار داشت که سرهنگ پتی از N.C.U. اخیراً به ایران سفر کرده و ژنرال گست به کوششهای خود ادامه می‌دهد و غیره و غیره...

او همچنین پیشنهاد کرد که برای دولت موقت ایران سودمند خواهد بود که یک گروهی بدون سروصدا به واشنگتن بفرستد تا این موضوعها را دنبال کند یا اینکه اگر این امر ممکن نباشد ما شاید بتوانیم یک گروه بدون سر و صدا به ایران بفرستیم. او آن‌گاه یک سند تهیه شده از سوی کارمندان ژنرال گست را که شامل سابقه تنخواه گردان بود به یزدی تسلیم کرد.

۶- یزدی بلافاصله سؤال کرد که آیا این سند شامل محاسبات کامل است یا خیر و کاردار پاسخ داد که

چنین نیست ولی ما آگاهیم که در ارقامی که سرهنگ کامکار اعلام کرده است نارساییها و کسریهایی وجود دارد و ما می‌کشیم تا این نارساییها را حل کنیم ولی همه اطلاعات لازم در ایران وجود ندارد. در این ارتباط او بار دیگر عنوان کرد که دولت موقت ایران گروهی را به واشنگتن بفرستد. یزدی پرسید که تنخواه‌گردان، کی تمام خواهد شد. کاردار گفت که به طوری که ما برآورد کرده‌ایم پولها تا پایان ماه ژوئیه تمام خواهد شد؛ البته در صورتی که لایحه مربوط به مازاد تصویب نشود و اگر این لایحه تصویب شود پول برای محموله فقط دو کشتی کافی خواهد بود و آن گاه این پولها تا پایان ماه سپتامبر کفایت خواهد کرد. او گفت که در چنین صورتی وزارت دفاع احتمالاً تقاضا خواهند کرد که پولهای مربوط به محموله دو کشتی در تقاضای بودجه منظم سال ۱۹۸۰ گنجانده شود.

۷- کاردار به یزدی گفت که ژنرال گست درباره تعداد اعضای گروه مستشاران نظامی پس از انقضای مدت مربوطه در تاریخ اول اکتبر نامه‌ای به سرهنگ کامکار نوشته است. او خاطر نشان ساخت که توصیه او برای ۶ سمت خواهد بود که از سوی ایالات متحده تأمین مالی شود و ۴ اضافی دیگر که تأمین مالی آنها را ایران به عهده بگیرد. یزدی گفت که ارسال چنین نامه‌ای ایراد ندارد.

۸- یزدی آن گاه به پرونده لوازم یدکی نیروی هوایی ایران پرداخت و گفت ایران مایل نیست که این موضوع با وضع تنخواه‌گردان ایران آمیخته شود. او گفت به نظر دولت موقت ایران این پرونده مربوط به «آغاز جدید» است (این اشاره را یزدی چندین بار قبلاً نیز تکرار کرده و اعلام داشته است که در روابط دو جانبه ما چنین آغاز جدیدی ضروری است). یزدی پرسید که آیا تأخیر انگیزه سیاسی دارد یا خیر. کاردار تأکید کرد که ما تقاضای دولت موقت ایران را به طور جدی مورد بررسی قرار می‌دهیم و اینکه ما اساساً حاضریم به آن ترتیب اثر بدهیم، ولی نمی‌تواند بگوید که این موضوع چه وقت عملی خواهد شد. معذالک امید می‌رود که تا چند هفته آینده عملی شود. کاردار اضافه کرد که این موضوع شاید لازم باشد که در چهارچوب اقدامات حقوقی درباره لایحه بودجه که هنوز تکمیل نشده است مورد بررسی قرار گیرد که مقصود او این بود که تاریخ ۱۰ ژوئیه قرار است به این موضوع اختصاص داده شود. یزدی گفت او ارتباط بین این دو موضوع را درک نمی‌کند و کاردار در پاسخ لزوم درک حساسیتها و برداشتهای کنگره را مورد تأکید قرارداد. کاردار تأکید کرد که ما میل نداریم که درباره این موضوع یا جنبه‌های دیگری مربوط به کالاهای نظامی، ایران را مجازات کنیم.

۹- در دو مرحله در جریان بحث کاردار مسئله دستیابی به منطقه خلیج و تعیین تکلیف موجودی کالاهای سررشته‌داری و بازگشت دادن تجهیزات ارتباطاتی حکومت ایالات متحده که از ماه فوریه در دست ایرانیان بوده را در میان گذاشت. او کوششهایی را که یزدی تاکنون به عمل آورده مورد تقدیر قرارداد ولی در عین حال تمایل ما را به رفع این مسئله به نحوی منظم و مرتب بدون اینکه حتی جزئی سوء تفاهم باقی بماند ابراز داشت. او گفت که ما دشواریهای ناشی از صلاحیتهای ضد و نقیض را درک می‌کنیم ولی ما امیدواریم که گروههای تصمیم‌گیرنده در این مسئله با یکدیگر به توافق برسند. یزدی گفت که او از مشکلاتی که آدمهای ما در هفته گذشته برای دستیابی به منطقه خلیج با آنها مواجه شده‌اند آگاه است و افزود که او با «یک نفر» که هویت او را ذکر نکرد شب گذشته در این باره صحبت کرده است. او در عین حال از لحاظ‌های دیگر هیچ‌گونه تعهدی را نپذیرفت ولی به نظر می‌رسید که مطلوب بودن متقابل تعیین تکلیف این مسائل را در اسرع وقت ممکن، پذیرفته است.

۱۰- اظهار نظر: این جلسه نشان‌دهنده اندک پیشرفتی بود مبنی بر اینکه یزدی ظاهراً پیچیدگیهای روابط نظامی آمریکا و ایران را بهتر از فرصتهای قبلی درک می‌کند. او هنوز هم درباره «آغاز جدید» فکر می‌کند ولی به نظر می‌آید که بهتر درک کرده‌است که دولت موقت ایران برای کسب امتیاز در این راه نمی‌تواند تنها به ایالات متحده نظر داشته باشد. کاردار با زحمت زیاد لزوم همکاری و نرمش را از هر دو جانب تأکید کرد. در حالی که یزدی در این مورد ایرادی نداشت. در این ارتباط ما تصور می‌کنیم که یزدی درک بهتری از اهمیت نقش کنگره آمریکا در فرایند عادی شدن مناسبات دو کشور به ویژه با ارتباط با جنبه‌های مساعدت نظامی مناسبات به دست آورده است.

لینگن

سند شماره (۴۳)

تاریخ: ۳ ژوئیه ۷۹ - ۱۳ خرداد ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران

خیلی محرمانه - توزیع محدود

به: وزارت امور خارجه - واشنگتن

موضوع: مناسبات آمریکا و ایران

۱- (تمامی متن خیلی محرمانه)

۲- خلاصه: در دیدار اولیه من با یزدی در تاریخ ۲ ژوئیه من تمایل ایالات متحده را در عادی کردن مناسبات با ایران بار دیگر تأکید کردم و تأکید کردم که فرایند بازسازی مناسبات ما باید یک فرایند متقابل باشد. یزدی در پاسخ، تمایل شخص خود و حکومتش را در شناسایی اوضاع و احوال تغییر یافته در ایران ابراز داشت و در ضمن هشدار داد که شناسایی انقلاب و پذیرفتن آن دو موضوع جداگانه است. من متن اظهارات سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا را در تاریخ ۲۵ ژوئن درباره انتصاب یک سفیر (برای ایران) به یزدی تسلیم کردم و این امر یزدی را بر آن داشت تا بپرسد که ما چه موقعی یک نفر را خواهیم فرستاد. او همچنین می‌خواست بداند که منظور از اظهارات ژنرال راجرز «درباره نیروهای ویژه در منطقه خلیج (فارس) چه بوده‌است. (پایان خلاصه)

۳- من اظهارات خود را با تقدیر حکومت متبوع خود از کمک یزدی و همکاران او در وزارت امور خارجه آغاز کردم من به او گفتم که ما به ویژه از مداخله شخصی او در لحظات خطر و فشار و گماشتن پرسنل برای حفاظت از هیئت نمایندگی سیاسی ما در ایران قدردانی می‌کنیم. من گفتم که من به عنوان یک دوست، خواه از نظر شخصی خواه به عنوان کارمند حکومت آمریکا به ایران آمده‌ام. من به او گفتم که من دستور دارم که بگویم که حکومت متبوع من حاضر است در کوششهای مشترک با دولت موقت ایران برای بنای مناسبات متقابلاً سودمند و مناسباتی که اوضاع تغییر یافته را در ایران کاملاً با احساسات مساعد در نظر می‌گیرد همکاری کند. من گفتم که استقلال و تمامیت ارضی ایران همچنان مورد علاقه ماست و ما می‌خواهیم یک ایران نیرومند و پر قدرت وجود داشته باشد و آماده‌ایم برای نیل به این هدف همکاری کنیم و همچنین همکاری با یکدیگر در تعیین تکلیف مشکلات قدیمی ما از قبیل کالاهای نظامی و حصول تفاهم در زمینه‌های همکاری در آینده جز این تمایلات است.

۴- من گفتم که ما نسبت به ایران در کوششهای آن برای تنظیم یک قانون اساسی جدید و بنا کردن نهادهای جدید دولتی حسن نیت داریم هر چند ما هیچ‌گونه قصد و تمایلی در اینکه خود را به هر نحوی که

باشد در این فرایند درگیر کنیم، نداریم. من تأکید کردم که بازسازی مناسبات ما باید یک فرایند متقابل و مشترک باشد و اینکه هر دو طرف باید خویشتن داری و تفاهم از خود نشان دهند. من به او گفتم که در این ارتباط به من دستور داده شده است قدردانی ما را از اظهارات اخیر سخنگویان دولت از جمله امیر انتظام معاون نخست‌وزیر درباره مناسبات آمریکا و ایران ابراز دارم. من به ویژه اظهارنظرهای یزدی را درباره مسائل مربوطه نظامی در تاریخ ۲۷ ژوئن ذکر کردم. من در پایان گفتم که حکومت متبوع من خواهان مناسبات حسنه با ایران است و اینکه از نقطه نظر ما انتصاب من به ایران هر چند جنبه موقتی دارد گامی در بازسازی این فرایند به شمار می‌آید.

۵- یزدی به خاطر اظهارات من از من تشکر کرد و گفت همانطوری که من می‌دانم حکومت متبوع او نیز اغلب اعلام داشته‌است که خواهان مناسبات سودآور متقابل به نفع هر دو کشور می‌باشد. او گفت برای نیل به این هدف مشکلاتی وجود دارد، مشکلاتی که با «ناس» کاربرد سابق مورد بحث قرار گرفته‌است. او گفت که شناسایی تاریخ مناسبات ما با رژیم سابق ایران از سوی ناس به عنوان مانع اصلی عادی شدن مناسبات یک نشانه تشویق کننده بوده‌است او گفت درک واقعیت ایران نوین ما را قادر خواهد ساخت تا مناسبات معنی داری را با ایران پرورش دهیم. او اضافه کرد که «تنها چیزی که ما از آمریکاییها می‌خواهیم این است که واقعیت جدید را در این جا بشناسند و بپذیرند.» در پاسخ من مبنی بر اینکه «این واقعیت شناخت و پذیرفته شده‌است» یزدی گفت که بین شناسایی واقعیت و پذیرفتن آن وجه امتیاز بسیار است. او گفت حکومت متبوع او و مردم ایران هنوز درباره پذیرفته شدن انقلاب آنها از سوی آمریکاییها اطمینان ندارند. او ادامه داد: «ما نیازمند اقدام شما هستیم و این اقدام است که نشان خواهد داد که شما آنچه را که در این جا روی داده‌است پذیرفته‌اید.»

۶- سپس چند مسئله ویژه مورد بحث قرار گرفت (تلگرامهای جداگانه) ولی در نزدیکیهای پایان ملاقات ما بار دیگر مسئله کلی مناسبات آمریکا و ایران را در میان گذاریم و من متن اظهارات سخنگوی امور خارجه آمریکا در تاریخ ۲۵ ژوئن درباره وضع مبادلات بین ما و دولت موقت ایران در مورد انتصاب یک سفیر برای ایران را به او تسلیم کردم. یزدی اندکی برآشفته آنچه که او در این باره گفته بود مبتنی بر «آن بود که ظرف ۲۴ ساعت پس از آنکه ما به کاردار شما گفتیم که کاتلر را به عنوان سفیر نمی‌پذیریم به ما گفته شده بود.» من در پاسخ گفتم که آنچه که سخنگوی امور خارجه آمریکا گفته‌است در حال حاضر منعکس کننده موضع اصلی ماست ولی ما نمی‌خواهیم که این موضوع در مناسبات دوجانبه ما اثر داشته باشد زیرا نظر ما این است که بحث علنی به نفع هیچ کدام ما نیست، و هر اندازه که از سوی طرفین کمتر گفته شود، بهتر است. یزدی به سرعت سؤال کرد که آیا ما قصد داریم شخص جدید را منصوب کنیم یا خیر من به او گفتم به سابقه مراجعه کند. ولی در ضمن افزودم که ما درباره این مسئله کار می‌کنیم و پیشنهاد کردم که فعلاً بهترین راه این است که «خونسرد باشند». یزدی بار دیگر پاسخ داد که دولت موقت ایران می‌کوشد «خونسرد» باشد و افزود که به دولت موقت ایران اطمینانهایی داده شده‌است که ما هرچه زودتر شخص دیگری را منصوب خواهیم کرد که به جای کاتلر سفیر آمریکا در ایران شود و این که دولت موقت می‌خواهد با ما چنین رفتار کند.

۷- در حالی که به این ملاقات پایان می‌دادیم یزدی گفت که او میل دارد که در یک جلسه بعدی درباره اوضاع و احوال پیامدهای اظهارات ژنرال راجرز درباره نیروهای ویژه در منطقه خلیج فارس صحبت

کند. من پاسخ دادم که هر لحظه می‌توانم وقت خود را در اختیار او بگذارم ولی اینکه به طور خلاصه اظهارات ژنرال راجرز منعکس کننده نگرانیهای جهانی ما و برداشت از لزوم دفاع از منافع جهانی ما است. من تأکید کردم ژنرال راجرز تنها به برنامه‌ریزیهای احتمالی و پیش‌بینی شده اشاره کرده است و آن‌گاه او را به گزارشهای مطبوعاتی اخیر در آمریکا توجه دادم مبنی بر اینکه ایالات متحده به نحوی از انحاء می‌کوشد خوزستان را از بقیه ایران جدا سازد و آن‌گاه گفتم که چنین اتهاماتی با هرگونه منطقی تضاد دارد. من گفتم منابع عمده ما در این قسمت از جهان با نیاز جریان بدون وقفه نفت از این منطقه وابسته است و ما ثبات و عدم تشنج را در میان کشورهای این منطقه بهترین ضامن این منافع سیاسی می‌دانیم و اینکه هیأت نمایندگی ما در عراق همین موضوع را درباره مناسبات ایران و عراق مطرح کرده است. یزدی پاسخ داد گزارشهای مطبوعات درباره گرفتاریهای ایالات متحده در خوزستان باید در چهارچوب اظهارات ژنرال راجرز مورد توجه قرار گیرد من بار دیگر تأکید کردم ژنرال راجرز به برنامه‌ریزیهای مربوط به وقایع احتمالی اشاره کرده است و اینکه ما به هیچ وجه در پی آن نیستیم که اوضاع اینجا را به بی‌ثباتی بکشانیم. یزدی گفت: «آری ولی نیروهای ویژه چگونه می‌توانند در این ارتباط کمک کنند؟» (این سؤالی که ما به دفعات آن را می‌شنویم و همراه با ناباوریهایی است که با چنین برنامه‌ریزیهایی به هر صورت مع ما باز خواهد شد).

لینگن

سند شماره (۴۴)

تاریخ: ۱۲ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۲۱ تیر ۵۸

از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی.
موضوع: تقاضای راهنمایی جهت توسعه نیروی دریایی آمریکا در اقیانوس هند، دریای عمان و خلیج فارس

۱- (تمامی متن سری).

۲- طی مذاکرات اخیر با وزارت امور خارجه از ما در مورد نقل و انتقالات نیروی دریایی آمریکا در منطقه سؤال شده است. خصوصاً اینکه اخیراً فرماندهی نیروی خاورمیانه (گروه LASALLE) فزونی یافته‌اند. تلگراف مرجع حاکی از آن است که تعداد مجموع به چهار واحد رسیده است. تقاضای اطلاعات و راهنمایی درباره آن داریم که این مطلب را چگونه ارائه دهیم.
۳- وزارت امور خارجه ظاهراً بر سر شایعات و حدسیات نگران است و شبیح یک نیروی ویژه آنها را دچار اضطراب کرده است.

لینگن

سند شماره (۴۵)

تاریخ: ۱۷ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۲۷ خرداد ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت خارجه - واشنگتن
موضوع: فروش تجهیزات نظامی به ایران

۱- تمام متن سری.

۲- خلاصه: من با یزدی وزیر امور خارجه در ۱۶ ژوئیه به تقاضای خود او برای بحث درباره فروش اقلام نظامی به ایران از جمله موضوعهای دیگر ملاقات کردم. یزدی سه مطلب را در میان گذاشت که عبارتند از لوازم یدکی که ایران پول آن را پرداخت کرده است و لوازمی که ایران می‌خواهد براساس جداگانه‌ای سفارش دهد و لوازم قابل تعمیر ۷۴۷ که به ایالات متحده فرستاده شده ولی هنوز بازگشت داده نشده است. من نیاز مبرم حفظ تنخواه‌گردان ایران را به یزدی خاطر نشان ساختم و اقداماتی که ما برای تأمین این امر نموده بودیم به اطلاع وی رساندم. من اظهار امیدواری کردم که تصویب لوازم تکمیلی از سوی وزارت دفاع به ما اجازه خواهد داد که درباره مسائل ویژه مورد علاقه دولت ایران اقدام کنیم. ولی در ضمن به او هشدار دادم که این تصویب تنها مجال خواهد داد که در آن فرصت، همه قراردادهای معوقه حل و فصل شود. من همچنین به او هشدار دادم که انتظار نداشته باشد همه لوازم یدکی و حتی بعضی از آنها برای ایران وجه آن را پرداخت کرده کاملاً در دسترس باشد. (پایان خلاصه)

۳- یزدی در ۱۶ ژوئیه برای مقصود اولیه بحث درباره سه مقوله لوازم یدکی که آگاه، کاردار ایران در آمریکا در تاریخ ۱۱ ژوئیه (تلگراف مرجع) با پرشت در میان گذارده بود، از من دعوت به ملاقات کرد. من به یزدی گفتم که درباره این مسئله کلی بیش از هر جنبه دیگری از مناسبات دوجانبه دیگرمان وقت صرف می‌کنم و خاطر نشان ساختم که هدف اولیه ما در این مورد این است که مانع از به وجود آوردن اوضاعی شویم که در آن فرس‌ماژور مانع فراهم آمدن امکانات و راه‌حلهایی گردد که هم ما و هم ایرانیها میل داریم در جریان تجدید بنای مناسباتمان در قبال همدیگر در پیش بگیریم. من اظهار امیدواری کردم که با پایان موافقت‌آمیز کنفرانس مجلس سنا و مجلس نمایندگان درباره نیازهای تکمیلی وزارت دفاع ما و چشم‌انداز قریب‌الوقوع تصویب لایحه به شکل قانون، ممکن خواهد بود که درباره موضوعهای ویژه مورد علاقه ایران حرکت سریعتری به عمل آید. من همچنین به یزدی خاطر نشان ساختم که در بعضی موارد از قبیل دعاوی عقب‌افتاده حق‌العمل‌کار باری نیروی هوایی شاهنشاهی ایران، حکومت ایالات متحده به طور مستقیم در حیف و میل مصالح ایران دست نداشته است، ولی معذالک ما کوشیده‌ایم از طریق به کار بردن هواپیماهای نیروی هوایی شاهنشاهی ایران در حمل کالا به مک‌گویر کمک کنیم و این به نوبه خود پرداخت به حق‌العمل‌کار باری را که محموله لوازم یدکی را در اختیار داشت تسهیل کرد. من به او گفتم که حالا که ما اطلاعات دقیقی درباره مسئله لوازم قابل تعمیر ۷۴۷ نداریم، ظن ما این است که این مسئله مستقیماً به نیروی هوایی شاهنشاهی ایران و پان‌امریکن یا بوئینگ یا هر دو مربوط است. با توجه به چنین اوضاع و احوالی حکومت ایالات متحده ممکن است بتواند یک نقش تسهیل‌کننده‌ای در نزدیک کردن طرفهای ذینفع به یکدیگر برای حل اختلاف بین آنها داشته باشد ولی دولت موقت ایران باید این موضوع را درک کند که حکومت ایالات متحده بموجب قانون نمی‌تواند نقش داور را ایفا کند. (یزدی گفت او می‌تواند جزئیات مربوط به لوازم قابل تعمیر ۷۴۷ را فراهم کند و چنین کاری را خواهد کرد.)

۴- بحث مفصلی درباره دو مسئله اساسی درگرفت: الف - نظر دولت موقت ایران درباره اینکه تنخواه‌گردان و برنامه‌هایی که ایران دیگر نیازی به آنها ندارد و یا میل ندارد با نیازهای جاری و مشروع ایران آمیخته شود. ب - سوءظن مداوم ایرانی که ما تا اندازه‌ای مصمم هستیم که وجه تمایز بین این دو مسئله را مشاهده کنیم. من با زحمات زیاد توضیح دادم که ما وجه تمایز بین شرایط صرفاً فنی را درک می‌کنیم و اینکه ما بین این دو هیچ‌گونه ارتباط آشکار سیاسی قائل نیستیم، ولی اینکه ما به چنین نتیجه‌ای

رسیده‌ایم که هیچ‌کدام از آنها را نمی‌توان از چهارچوب مناسبات کلی سه‌جانبه‌ما جدا کرد و به همین جهت من به او گفتم که ما کوشیده‌ایم که چشم‌انداز هدف نهایی خود را که عبارت است از عادی کردن مناسبات بین دو کشور از نظر دور نداریم و اجازه ندهیم که هیچ‌کدام از مسائل انفرادی مانع تحقق این هدف از طریق عدم درک این واقعیت باشد که در آخرین تحلیل، همه جنبه‌های مناسبات ما بر روی یکدیگر اثر می‌گذارد. من این قسمت از بحث‌هایمان را با تذکر دادن این نکته پایان داده‌ام که در حالی که دولت موقت ایران باید تشخیص نحوه فروش لوازم نظامی به ایران را بر طبق نیازهای سیاسی داخلی آمریکا به خود آمریکا واگذار کند، ما به هیچ وجه تمایلی برای ایجاد مانع در این گونه فروشها در حدود امکانات مالی تنخواه‌گردان نداریم. من از او تقاضا کردم که در این موضوع صبر و شکیبایی داشته باشد و یزدی در پاسخ گفت که دولت موقت ایران نیز ملاحظات سیاسی داخلی خود را دارد، که باید در نظر گرفته شود. در عین حال او گفت که اگر ظرف ده روز آینده درباره مسائل که او در میان گذارده است، اقدامی صورت گیرد، او قادر خواهد بود که با آن مقابله کند.

۵- قبل از خاتمه دادن به این موضوع من توجه یزدی را به این موضوع معطوف کردم که تصویب برنامه تکمیلی وزارت دفاع آمریکا تنها مجالی خواهد بود که مسائل مربوط به قراردادها حل و فصل گردد. من به او اخطار کردم که این موضوع بدان معنا نخواهد بود که همه لوازم یدکی که در ابتدا برای ایران تهیه شده بود و به احتمال قوی شامل اقلامی خواهد بود که ایران پول آن را قبلاً پرداخته است تماماً و بلافاصله در دسترس خواهد بود. من تذکر دادم که به منظور جاری نگهداشتن تنخواه‌گردان بعضی از اقلام از سوی نیروهای مسلح ما خریداری شده یا به طرفهای سوم فروخته شده است. من گفتم که هنگامی که ما گزارشی از وزارت دفاع بعداً دریافت کنیم بهتر خواهیم توانست درباره آنچه که قابل عمل است بحث کنیم. من همچنین تکرار کردم که اگر دولت موقت ایران هیئتی برای گفتگوی مستقیم با آنهایی که جزئیات اقدامات به عمل آمده حکومت ما را در اختیار دارند به واشنگتن بفرستد این امر کمک بزرگی خواهد بود.

۶- واکنش یزدی ساکت‌تر از آن بود که من انتظار داشتیم. شاید از آن جهت که اطلاعاتی درباره آنچه که ایرانیان خریداری کرده و پول آن را پرداخته بوده‌اند، همان طوری که او گفت «بسته‌بندی و منتظر حمل» نبود این امر برای او یک حالت غیر مترقبه بود. من بار دیگر به توجیه و تشریح رفتار گذشته خود پرداختم و خاطر نشان ساختم که اگر ما آن طوری که رفتار کرده‌ایم رفتار نمی‌کردیم تنخواه‌گردان چند هفته قبل از حیات انتفاع ساقط می‌شد. یزدی اندکی گله کرد از اینکه چرا درباره طرز مصرف پول ایران از سال ۱۹۶۶ بعد توضیحاتی به ایران داده نشده است و مدعی شد که در ماه ژانویه به ایران اطمینان داده شده بود که تنمۀ ۸۰۰ میلیون دلاری ایران در تنخواه‌گردان «برای پوشش همه چیز کافی خواهد بود» ولی به این نتیجه رسید که اوضاع به طور کلی «درهم و برهم» است و من گفتم که به «ظرفی پر از کرم» شباهت دارد.

۷- بعد از آن بحث ما درباره این بود که چگونه ما می‌توانیم به اتفاق یکدیگر کار کنیم تا همه کس حداکثر ممکن اطلاعات را درباره تحولات ویژه مربوط به همه جنبه‌های تنخواه‌گردان و فروش مصالح نظامی و اقلام در دسترس داشته باشد (من پیشنهاد کردم که به عنوان اولین گام، ملاقاتی بین ژنرال گست و سرهنگ کامکار از وزارت دفاع ایران و بایندر از اداره سیاسی وزارت امور خارجه تشکیل شود). یزدی این قسمت از بحث ما را با گفتن این موضوع پایان داد که دولت موقت ایران باید درباره این موضوع به مردم ایران توضیح دهد و اظهار امیدواری کرد که ما بتوانیم در این مورد کاری انجام دهیم.

۸- تأثیری که من از این ملاقات داشتم این است که عملکردها در این زمینه ممکن است بحق محک آزمایشی در نظر مقامات رسمی ایران درباره صمیمت ما از لحاظ «آغاز جدیدی» در مناسبات ما با ایران باشد. یزدی داوطلبانه اظهار داشت که او سرگرم کسب آموزش برای متعادل کردن ایده‌ال‌بسم انقلابی خود با واقعگرایی ناشی از مقتضیات سمت خود است. من تصور می‌کنم که او به احتمال چنین کاری را انجام می‌دهد و من تصور می‌کنم ما می‌توانیم تا اندازه‌ای به نحو موجهی افتخار کنیم از اینکه در این روش به او کمک کرده‌ایم. معذالک من اعتقاد دارم که ما باید کوششهای بیشتری از آنکه تاکنون انجام داده‌ایم، برای آموزش دستگاه رهبری ایران درباره پیچیدگیهای روابط مربوط به فروش لوازم نظامی خارجی با ایالات متحده انجام دهیم. ما باید آماده باشیم تا جزئیات بیشتری تا آن اندازه‌ای که آنها بتوانند جذب کنند در اختیار آنها بگذاریم و ما بایست آماده باشیم که این جزئیات را به موقع خود در اختیار آنها بگذاریم. من یقین دارم در گزارشی که برای این ماه به ما وعده داده شده است تأخیری حاصل نخواهد شد. علاوه بر این اقدام سریع درباره مسئله فروشهای نظامی خارجی ۵/۵ میلیون دلاری نیروی هوایی شاهنشاهی ایران و از سرگرفته شدن جریان آنچه که در خطوط لوله باقی بماند به نحو محسوسی ثابت خواهد کرد که ما نمی‌کوشیم در راه حل و فصل مشکلات مربوط به فروش مصالح نظامی به ایران موانعی ایجاد کنیم.

لینگن

سند شماره (۴۶)

تاریخ: ۱۹ ژوئیه ۷۹ - ۲۸ تیر ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
موضوع: نگرانیهای ایران درباره فعالیتهای نظامی آمریکا در خلیج فارس و آبهای مجاور
۱- (تمامی متن خیلی محرمانه)

۲- طرحهای ایالات متحده برای مقابله با اوضاع پیش‌بینی نشده و فعالیتهای آن در مورد خلیج فارس و آبهای مجاور، یکی از نگرانیهای دوگانه دولت موقت ایران است که مناسبات دوجانبه ایران با ایالات متحده آمریکا محسوب می‌شود. (نگرانی دیگر مربوط به امور مساعدتهای نظامی است.) در ملاقات کاردار با وزیر امور خارجه در تاریخ ۱۶ ژوئیه، وزیر امور خارجه رسماً درباره موضوع طرح پیشنهادی تشکیل یک نیروی ضربتی ۱۱۰۰۰۰ نفری پرس و جو کرد. همچنین گزارشهایی که دولت موقت ایران درباره نقشهای مربوط به افزودن تعداد کشتیهای نیروهای ویژه فرماندهی خاورمیانه و حضور دریایی آمریکا در اقیانوس هند دارد را نقل کرد.

۳- کاردار خاطر نشان ساخت که همه اینها صرفاً شامل پیش‌بینیهای مربوط به احتمالات و طرح‌ریزی در مقابل حوادث احتمالی از سوی دولت آمریکا است و باید در چهارچوب نگرانیهای ما برای صلح و علاقه ما به صلح و ثبات در این منطقه تلقی شود، ولی چنین طرح‌ریزیهایی را نباید به عنوان اینکه خاورمیانه آماج طرح‌ریزیهای آمریکا است به حساب آورد. علاوه بر این ما امیدواریم که حوادث هرگز ایجاد نکند که چنین طرح‌ریزیهایی به مورد اجرا گذاشته شود.

۴- درباره افزایش تعداد ناوها، کاردار اظهار شگفتی کرد از اینکه دولت موقت ایران ممکن است ورود اخیر یک نیروی ویژه به اقیانوس هند با فرماندهی نیروی خاورمیانه که به طور دائم در منطقه وجود دارد

را با یکدیگر مخلوط کرده باشد. کاردار گفت که اعزام یک نیروی ویژه به اقیانوس هند چیزی است که ما به طور منظم انجام می‌دهیم و اینکه این مورد هیچ‌گونه ارتباطی با تحولات اخیر ندارد و از سوی دیگر از لحاظ ظرفیت کشتیها به اندازه نیروهای ویژه قبلی چندان اهمیت ندارد.

۵- یزدی دیگر درباره این موضوع پافشاری نکرد، بلکه گفت او می‌خواهد نگرانی دولت ایران را درباره فعالیت‌های نظامی آمریکا که مستقیماً به ایران مربوط می‌شود مورد تأکید قرار دهد. روز ۱۷ ژوئیه یزدی در یک مصاحبه با خبرگزاری نیمه رسمی پارس (تلگراف مرجع) بار دیگر به این موضع اشاره کرد و گفت که تنها تهدیدی که ممکن است نسبت به امنیت خلیج فارس وجود داشته باشد از جانب ایالات متحده آمریکا خواهد بود. به ویژه آنچه مربوط به طرح آمریکا برای ایجاد یک نیروی ویژه ۱۱۰۰۰ نفری است. او اظهار امیدواری کرد که این نقشه تنها یک ماهیت فرضی داشته باشد و صورت واقعیت پیدا نکند.

لینکن

سند شماره (۴۷)

تاریخ: ۲۷ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۶ تیر ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران

به: وزارت امور خارجه - واشنگتن. دی. سی

موضوع: از سر گرفته شدن خدمات روادیدی و امنیت محوطه سفارت

۱- (تمامی متن خیلی محرمانه است)

۲- خلاصه: کاردار پس از بحث درباره مسائل به طور کلی، با یزدی وزیر امور خارجه در تاریخ ۲۵ ژوئیه، مسئله از سر گرفتن خدمات روادیدی و نیازهای مربوط به امنیت کافی محوطه را با بایندر، رئیس اداره چهارم سیاسی در تاریخ ۲۶ ژوئیه مطرح کرد. این ملاقاتها به دنبال نگرانی بیان شده در چند روز قبل به کاردار از طرف بایندر بر سر اشکال در دسترسی روادیدی در مورد هزاران دانشجوی ایرانی بود که در پی رفتن به آمریکا یا بازگشت به آمریکا قبل از فصل پاییز، با آن مواجه شده بودند. بایندر گفت دولت موقت ایران حاضر است محوطه اداری امن و به اندازه کافی را در خارج از محوطه سفارت فراهم کند تا صدور روادید در کوتاهترین مدت تسهیل شود. کاردار این پیشنهاد را رد کرد و کوششهایی را توصیف کرد که ما برای خدمات محدود روادیدی از ماه فوریه به بعد انجام داده‌ایم تا کار ایرانیانی را که برای روادید به خارج تقاضا می‌کنند، تسهیل کنیم و عملیات کنسولی کامل را در نزدیکترین تاریخ از سرگیریم. کاردار خاطر نشان ساخت که از سر گرفتن خدمات روادیدی نه تنها متکی به وسایل کافی و کارمندان است، بلکه همچنین وابسته به ترتیبات امنیتی منظم می‌باشد. بایندر شدیداً عکس‌العملی نشان داد و اظهار داشت که این ارتباط را یک نوع «تهدید» تلقی می‌کند. کاردار در پاسخ خاطر نشان ساخت که واقعیت‌های اوضاع یک چنین ارتباطی را اجتناب‌ناپذیر می‌سازد. (پایان خلاصه)

۳- کاردار ابتدا بحث را درباره دو موضوع آغاز کرد؛ اول بررسی آنچه ما از فوریه گذشته برای تسهیل کار ایرانیانی که تقاضای روادید می‌کنند، انجام داده‌ایم. او خاطر نشان ساخت که علیرغم موانع ناشی از نقصان کارمندان به اندازه کافی و فضای لازم برای کار در شرایط امن، ما روزانه پنجاه روادید دانشجویی و همچنین تعداد قابل ملاحظه‌ای به اصطلاح موارد «اضطراری» صادر می‌کنیم. علاوه بر این ما اکنون

حاضریم کار روادید روزانه ۱۰۰ دانشجویی که بازمی‌گردند را به محض اینکه وزارت علوم و آموزش عالی، آزمون‌شناسی خود را افتتاح کند، انجام دهیم. در مورد ایرانیانی که تقاضای روادید خارجی را کرده‌اند، ما از تقاضای سابقه این افراد صرف نظر کرده و دو مأمور تکلم‌کننده به زبان فارسی را به رم فرستاده‌ایم تا با تعداد زیادی از تقاضاکننده‌های ایرانی که در آنجا هستند، سروکار داشته باشند. از سوی دیگر در پستهای دیگر اروپایی نیز تعداد زیادی روادید برای ایرانیان صادر می‌کنند. در پاسخ به اتهام یزدی در تاریخ ۲۵ ژوئیه مبنی بر اینکه ایرانیان هنگامی که در خارجه مراجعه می‌کنند روادید به آنها داده نمی‌شود، کاردار گفت که ما باید این تصور را داشته باشیم که این موضوع مربوط به قابلیت فهم طبق موازین قانون است نه اینکه ناشی از این واقعیت باشد که تقاضاکننده ایرانی بوده‌است. مشاور سیاسی نیز که حضور داشت خاطر نشان ساخت که تا آن اندازه‌ای که از پستهای خارج از ایران کسب اطلاع شده، چنین به نظر می‌رسد که ایرانیانی که به آنها روادید داده نشده، تقاضاکنندگانی بودند که اسناد دانشجویی آنها مرتب نبوده‌است.

۴- کاردار گفت ما نمی‌توانیم پیشنهاد دولت موقع ایران را درباره ساختمان جداگانه بپذیریم زیرا لازم است که عملیات کنسولی همگی در یکجا حفظ شود و بهر صورت ما احتیاجی به چنین ساختمانی نمی‌بینیم زیرا کوششهای ما در این زمینه همچنان در جریان است. کاردار بار دیگر آنچه را که ما برای به دست آوردن تسهیلات جدید انجام می‌دهیم (از قبیل کار در دو شیفت) و اینکه کارمندان کافی جدید در محل داشته باشیم، تکرار کرد. وی معذالک تأکید کرد که به او از سوی وزارت امور خارجه دستور داده شده است که اگر امنیت کافی برای سفارت تأمین نشود، این تسهیلات جدید را باز نخواهد کرد و این امنیت کافی شامل کنار گذاشتن نیروهای نامنظم از محوطه سفارت است.

۵- بایندر پاسخ داد و گفت که آنچه که کاردار به او گفته است به منزله یک «تهدید» می‌ماند. کاردار به سرعت جواب داد که این یک تهدید نیست و اظهار تأسف کرد که بایندر چنین کلمه‌ای را به کار برده است. او گفت اینکه ما می‌گوییم که نمی‌توانیم عملیات روادیدی خود را بدون امنیت کافی توسعه دهیم، بیان واقعیات است و بدین مفهوم آمادگی ما برای از سر گرفتن عملیات کامل روادیدی با توانایی دولت موقت ایران برای ترتیبات امنیتی لازم ارتباط مستقیم دارد. بایندر گله کرد از اینکه دولت موقت ایران برای حل مشکل امنیت محوطه سفارت، سخت می‌کوشد و در حالی که دولت موقت ایران می‌تواند اظهار نگرانی سفارت را در این باره بپذیرد. آلودگیهای همدستیهای واشنگتن در این مورد، موضوع دیگری است. بایندر گفت که به او دستور داده شده است که اعلام کند که دولت موقت ایران ناگزیر خواهد بود به اطلاع افکار عمومی ایران برساند که اگر خدمات روادیدی کامل از طرف آمریکا از سر گرفته نشود، این تصمیم از سوی ایالات متحده گرفته شده است. او اضافه کرد که امیدوار بوده است که چنین چیزی را اعلام ندارد. ولی اظهارات کاردار راه دیگری را برای او باقی نگذاشتند. او گفت که او و وزیر امور خارجه حاضرند اطمینان دهند که هر عمل ممکن است انجام می‌گیرد تا امنیت لازم برقرار شود. ولی افزود که کاردار باید فشارهایی که آنها تحمیل می‌کنند را درک کند.

۶- کاردار گفت که او کاملاً اهمیت کار روادیدی را در مناسبات دوجانبه درک می‌کند و اظهارات قبلی خود را به یزدی یادآوری کرد مبنی بر اینکه ایرانیانی که در ایالات متحده تحصیل می‌کنند، بخشی از منابع انسانی را تشکیل می‌دهند که هر دو کشور می‌توانند برای تجدید بنای مناسبات خود از آنها استمداد کنند.

کاردار افزود که در عین حال نمی‌توان واقعیت‌های اوضاع را برای همیشه نادیده گرفت. وی همچنین گفت که ترتیبات امنیتی کنونی برای محوطه سفارت را در واشنگتن به خوبی می‌دانند و آن از طریق گزارش‌های مطبوعات درباره این موضوع است و این گزارش‌ها نگرانی فوق‌العاده‌ای را ایجاد کرده‌است. او تأکید کرد که این اوضاع آسیب‌های فراوانی به چهره و شهرت ایران می‌رساند و اینکه به نحو اجتناب‌ناپذیری عکس‌العمل‌هایی را باعث می‌شود و چنین اوضاعی نمی‌تواند به طور نامحدودی بدون اینکه پاسخی را از جانب ایالات متحده باعث شود ادامه یابد. او تکرار کرد که آنچه که می‌گوید تهدید نیست بلکه بیان واقعیات است.

۷- به دنبال این اظهارات بایندر عقب‌نشینی کرد و تکرار کرد که او و دیگران تمام آنچه را که در توانایی دارند برای حل مسئله امنیت انجام می‌دهند. او تقاضا کرد که درک شود که ایران هنوز به وضع عادی بازنگشته است؛ هر چند او پذیرفت که او اگر به جای کاردار می‌بود و با همان شرایط امنیتی موجود در محوطه سفارت مواجه می‌شد، هر روز به وزارت امور خارجه مراجعه می‌کرد و به اعتراض می‌پرداخت. کاردار گفت که او درک می‌کند که ایران دارای مشکلات بزرگی است ولی در عین حال به بایندر یادآوری کرد که این ما نیستیم که این مشکلات را ایجاد کرده‌ایم.

لینگن

سند شماره (۴۸)

تاریخ: ۱ اوت ۱۹۷۹ - ۱۰ مرداد ۱۳۵۸
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی
موضوع: دیدار آگاه با ساندرز و کنستابل
به: سفارت آمریکا - تهران
خیلی محرمانه

۱- (تمامی متن خیلی محرمانه)
۲- روز ۳۱ ژوئیه آگاه، کاردار ایران با ساندرز، معاون وزیر امور خارجه و معاون او، کنستابل ملاقات کرد. دیدار آگاه نخستین ملاقات و مذاکره بود که موضوع اصلی آن تمایل دو جانبه به داشتن روابط قویتر و عادیت‌ر بود. ساندرز علاقه ما را به داشتن ایرانی نیرومند و مستقل و برخوردار از پشتیبانی خلق که بتواند در مقابل فشارهای شوروی ایستادگی کند و به موقع سرگرم مناسبات سازنده متقابل با ایالات متحده باشد تأکید کرد. ایالات متحده علاقه‌ای به وارد کردن خود در مداخله در امور داخلی ایران ندارد بلکه می‌خواهد مقامات ایرانی بدانند که ما حاضریم در زمینه‌های منابع و مصالح مشترک با یکدیگر همکاری کنیم.

۳- آگاه متقابلاً احساسات را تأکید کرد و احساسات دوستانه و تحسین مردم ایران را نسبت به ایالات متحده علیرغم تاریخ پیوندهای ایالات متحده با رژیم شاه تشریح کرد.

۴- قسمت اعظم گفتگو در اطراف توصیف «منفی» حوادث بعد از انقلاب ایران از سوی مطبوعات آمریکا بود. هنگامی که کنستابل پرسید که برای تقویت مناسبات چه کاری از دست ایالات متحده برمی‌آید، اولین اشاره آگاه این بود که در درجه اول کاری باید با مطبوعات آمریکایی انجام گیرد. او به سرعت افزود که به خوبی می‌داند که برای مقامات حکومت ایالات متحده چنین کاری ممکن نیست. دومین نکته‌ای که آگاه در میان گذاشت این بود که درباره این امکان که شاه ممکن است به آمریکا بیاید

اظهار نگرانی کرد. بعضی از اشخاص در ایران این احساس را دارند که لاقلاً «تشویق از در عقبی» از سوی عناصری در دستگاه دولتی ایالات متحده برای آمدن شاه به آمریکا وجود دارد. ساندرز اظهار نظر کرد که مرحله‌ای از زمان در آینده هنگامی که از حرارت تب‌آلود انقلاب کاسته شود، ما تصور می‌کنیم که ایرانیان کمتر به آنچه که انقلاب علیه آنها بود توجه خواهند کرد و بیشتر به آنچه که انقلاب قرار بود تحقق بخشد، توجه خواهند نمود. آگاه این استدلال را درباره‌ی کنار گذاشتن گذشته چندان مورد توجه قرار نداد.

۵- سومین نکته‌ی مورد بحث آگاه درباره‌ی اینکه ایالات متحده چه کار باید انجام دهد تا مناسبات بهبود یابد، عبارت بود از کمک به حل دعاوی در دادگاهها که پولهای دولت موقت ایران را در این کشور مسدود کرده است. آگاه به ویژه از اقدامات حقوقی انجام گرفته از سوی شرکت الکترونیک دنیا که ظاهراً در ماه نوامبر به مرحله محاکمه خواهد رسید، نگران بود. ما تأکید کردیم که برای کمک می‌کوشیم ولی هنگامی که مسائل به دادگاهها ارجاع می‌شود دامنه‌ی امکانات کمک ما محدود است.

۶- هنگامی که آگاه پرسید ایران چه کاری باید بکند تا مناسبات بهتر شود، ما درباره‌ی لزوم امنیت بهتر جهت محوطه‌ی سفارت پافشاری کردیم. پرشت - که او نیز حضور داشت - توضیح داد که ما نباید اجازه دهیم هزاران ایرانی در صفوف روادید بایستند در حالی که از یک نیروی محافظ با انضباط برخوردار نیستیم.

۷- آگاه عکس‌العمل مساعد خود را درباره‌ی اظهارات اخیر ساندرز خطاب به EJRC مورد توجه قرار دارد. او گفت که به دقت «بین سطور را خوانده است» و فکر می‌کند که موضع ایالات متحده نسبت به مقامات ایران از روزهایی که مقامات ایالات متحده از پیوندهای خود با شاه دم می‌زدند و تمجید می‌کردند، به میزان قابل ملاحظه‌ای بهبود یافته است. آگاه گفت او یک نسخه از متن را همراه با اظهار نظر خود را برای یزدی خواهد فرستاد. او همچنین گفت که کارمندان سفارت برای بحث در اطراف این متن به طور غیر رسمی اجتماع خواهند کرد. ساندرز پیشنهاد کرد با نمایندگان سفارت در صورت تمایل آنها تبادل نظر کنند.

ونس

سند شماره (۴۹)

تاریخ: ۲ اوت ۱۹۷۹ - ۱۱ مرداد ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی
گزارشگر: ویکتور. ال. تامست

موضوع: برنامه‌های احتمالی آمریکا

۱- (طبقه‌بندی نشده) آنچه در ذیل می‌آید ترجمه‌ی غیر رسمی یک یادداشت وزارت امور خارجه ایران، مورخ ۲۲ ژوئیه به شماره ۴/۴۶۶۰ می‌باشد.

«وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی، سلام و تأییدات خود را به سفارت ایالات متحده آمریکا تقدیم داشته و افتخار دارد که به مذاکرات جناب آقای ابراهیم یزدی و جناب آقای «بروس لینگن» کاردار

سفارت در تاریخ ۱۶ ژوئیه ۱۹۷۹ رجوع کرده و توجه سفارت را به نکات زیر جلب می‌نماید.
الف: در تاریخ ۲۱ ژوئن ۱۹۷۹، ژنرال راجرز، رئیس ستاد ارتش آمریکا که اخیراً به عنوان فرمانده قوای «ناتو» تعیین شد، گفت که وزارت دفاع آمریکا برنامه‌ای دارد که یک نیروی ضربتی ۱۱۰/۰۰۰ نفری جهت قادر ساختن آمریکا برای مبادرت ورزیدن به انجام عملیات توسط نیروی هوایی آمریکا، در هر نقطه‌ای خارج از حوزه فعالیت ناتو، تشکیل دهد و خلیج فارس و حوزه‌های نفتی این منطقه به طرز مؤکدی به عنوان یکی از اهداف عملیات آمریکا در زمانهای اضطراری ذکر شده‌اند.

ب: اخیراً گفته شده است که ملاقاتهایی در کاخ سفید توسط کمیته مطالعات سیاسی آمریکا به وسیله چند تن از اعضای کابینه در روزهای ۲۱ و ۲۲ ژوئن برگزار شده که در آن تصمیم گرفته شده بود که واحدهای نیروی دریایی آمریکا در خلیج فارس باید تقویت شده و حضور نظامی و نیروی دریایی ارتش آمریکا در اقیانوس هند نیز باید گسترش یابد.

ج: تعدادی از مقامات عالی‌رتبه آمریکا، که در میان آنها وزیر دفاع «براون»، «سناتور جرج» و «گاری هارت» دیده می‌شدند، به طور خیلی واضح و آزادانه، امکان مداخله نظامی آمریکا در حوزه خلیج فارس را یادآور شدند.

دولت موقت جمهوری اسلامی ایران نمی‌تواند نسبت به این تحولات که خطر و تهدیدی برای حاکمیت و تمامیت ارضی ایران به شمار می‌آیند بی‌تفاوت باشد و مایل است که مراتب نگرانی خود را در رابطه با این گونه طرحها ابراز دارد. بدون شک چنین طرحهایی اثرات نامطلوبی در روابط بین دو کشور خواهند داشت.»

۲- (خیلی محرمانه) کاردار در ملاقاتش با وزیر امور خارجه، یزدی، در تاریخ ۲۵ ژوئیه و بار دیگر در ملاقاتی با رئیس اداره چهارم سیاسی، بایندر، در همان تاریخ گفته‌است که وی به بیانات شفاهی یزدی، در تاریخ ۱۶ ژوئیه پاسخ گفته‌است و وی چیزی دیگری ندارد که بگوید. از آن تاریخ وی یک نسخه از مصاحبه وزیر دفاع براون را که راجع به این موضوع صحبت کرده بود برای یزدی فرستاده‌است. لینگن

سند شماره (۵۰)

تاریخ: ۲ اوت ۱۹۷۹ - ۱۱ مرداد ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
از کاردار برای نیوسام
به: وزارت خارجه - واشنگتن
سری

موضوع: تعیین سفیر کبیر

۱- از شما به خاطر پیام محبت آمیزتان و نیز از پیام وزیر تشکر می‌کنم.
۲- پیام شما نظرات مرا در مورد مسئله تعیین یک سفیر جدید با توجه به زمان و جو موجود پرسیده بود. جواب کوتاه من این است که من معتقدم منافع ما در ایران با امکان تعیین هرچه سریعتر یک سفیر جدید که ترجیحاً حتی از برنامه زمانی که شما پیشنهاد می‌کنید زودتر باشد، برآورده می‌شود. جواب دیگر من این نگرانی قابل درک شما را به حساب می‌آورد که جوی که ما در آن دست به چنین اقدامی می‌زنیم، بایستی حامی جهات سیاسی باشد که در جستجوی آن هستیم. این جو برای ما به میزان معتنا بهی راجع به چیزی صحبت می‌کند که دولت موقت ایران آماده انجام آن در کاری است که بایستی جریان دوجانبه

تجدید بنای یک رابطه باشد.

۳- با گفتن این موضوع بایستی توجه داشت که دولت موقت ایران در جستجوی علائمی از جانب ما می باشد. ما تنها قدرت بزرگ یا همسایه مهم ایران هستیم که در اینجا سفیری نداریم. از سؤالاتی که ما واقعاً از هر گوشه‌ای با آن روبرو هستیم آشکار است که زمان و شخص سفیر جدید آمریکا، در گرایشات رهبران دولت موقت ایران نسبت به ما مهم است. هر آنچه که ما در مورد مسئولیتهای دولت موقت ایران در باب کاتر و وضعیت فعلی روابطمان ممکن است بیندیشیم، بیشتر این ایرانیان غیبت مداوم یک سفیر را به عنوان مدرکی که ما هنوز بایستی خودمان را با واقعیهای جدید ایران تطبیق دهیم، می بینند. بنابراین عمل واقعی انتصاب یک سفیر به عنوان رأی اعتمادی از جانب ما دیده می شود.

۴- علاقه خاصی در میان دو بخش دیگر درباره مقاصد ما وجود دارد. اولی شامل تعدادی از دول دیگر خصوصاً متفقین ما در اروپای غربی می باشد که از اقدام ما استنباطات فراوانی در مورد این موضوع خواهند نمود و انتظار و امید دارند که ما خیلی زود عمل نماییم. دومین گروه را بازرگانان آمریکایی با منافع و مشکلاتی در ایران تشکیل می دهند. این گروه به طور ویژه‌ای نسبت به مقاصد ما در باب یک سفیر حساسیت دارند. عملاً تمام تماسهای ما در این بخش، این حقیقت که ما هنوز اقدام نکرده‌ایم را به عنوان یک عامل که در طرف منفی تعادل نکات مثبت و منفی آنان می باشد گوشزد می نماید و درباره عملیات آتی در ایران بر تصمیمات تأثیر می گذارد.

۵- به لحاظ این دلایل من همچنان به اهمیت این موضوع اعتقاد دارم که اقدام به انتصاب یک سفیر نبایستی به درازا بینجامد. هر چند فکر می کنم برنامه زمان بندی پیشنهاد شده در پیام شما خیلی طولانی است، لیکن به لحاظ جو موجود احتمالاً واقع بینانه می باشد. ادامه این تلگرام به آن جنبه توجه می کند.

۶- چند ماه آینده در اینجا با یک جریان انتخاباتی خواهد گذشت که برای مستقر نمودن یک دولت مطابق با قانون اساسی برای اواخر پاییز طرح ریزی شده. چنین به نظر می آید که جریان انتخابات آشفته و نتایج چیزی کمتر از حد انتظار باشد، ولی هم آیت الله و هم دولت موقت ایران به مقدار زیادی متعهد به انجام جریان انتخاباتی هستند و در صورت عدم وقوع شکستی غیر منتظر، یک دولت جدی و آن طور که امید می رود قویتر در دنبال آن بر سر کار خواهد آمد.

۷- من در حال حاضر هیچ دلیلی ندارم که فکر کنم گرایش دولت جدید به طور مؤثری با گرایش دولت موقت ایران تفاوت خواهد داشت. خود من در اینجا در تمام سطوح به گرمی پذیرفته شده‌ام. سر و سدهای سیاسی اخیر دولت درباره ما عموماً مثبت بوده‌اند. ما احساس می کنیم که هم یزیدی و هم بازرگان به طور فزاینده‌ای نیاز به حرکت در جهت یک تفاهم بهتر با ما را تشخیص می دهند. این موضوع حتی به میزان زیادتری در مورد رهبریت نظامی وجود دارد.

۸- فرضیاتی که در بالا تشریح شد با توجه به گرایشات تشکیلات عادی دولت می باشند. قم نیز مطرح است. همان طور که می دانید نظریات سیاسی ابراز شده آیت الله و یارانش در هفته‌های اخیر معتدل تر بوده است. ولی بایستی تأکید کنم که گرایش و برخوردهای او متکی به چیزی است که به گمان ما ناخوشایندی و تنفر بنیانی از ایالات متحده می باشد. خیلی از آنهایی که در اطراف او هستند به نظر می آید که حتی نسبت به مقاصد ما مظنون تر باشند. اطرافیان او به احساساتی بودن و سطحی بودن در برخورد با امور سیاسی گرایش دارند. چونکه این محفل دسترسی سریع به گفته‌های روزانه آیت الله و اثر فوری بر روی آن دارد،

همیشه یک خطر مداوم در مورد حملات از جانب آن وجود دارد که غیر قابل پیش‌بینی است و می‌تواند پیشرفت ما را در جهت برنامه زمانبندی پیشنهادی شما محدود کند. ما بایستی همانطور که زمان به پیش می‌رود با دقت مراقب این جریان باشیم.

۹- همچنین ملاحظه برخورد ما با شاه که هم بر برنامه زمان‌بندی و هم بر جو موجود تأثیر می‌گذارد، مطرح است. به نظر من قبل از اینکه ما سفیری در اینجا داشته باشیم، خیلی مطلوب است که شاه به ایالات متحده نیاید. استحکام و دوام افزون شده در روابط دوجانبه ما که می‌تواند به دنبال انتصاب یک سفیر صورت پذیرد با عکس‌العمل ناچاراً مغایر با برخوردهای ما نسبت به شاه، خصوصاً از جانب آیت‌الله، مقابله خواهد نمود.

۱۰- سرانجام مسئله معامله به مثل مطرح است: برای مثال، سطح مربوطه نمایندگی ایران در واشنگتن. ما نیازی به اینکه اهمیت ویژه‌ای برای این موضوع قائل شویم نداریم. ما به جای آنکه منصوب نمودن یک سفیر را مستقیماً به اقداماتی که دولت موقت ایران انجام می‌دهد مرتبط سازیم بایستی زمانی که نتیجه گرفتیم منافع ما ایجاب می‌نماید سفیری در اینجا منصوب کنیم. در عین حال ما می‌توانیم و بایستی به روشن نمودن این موضوع برای دولت موقت ایران که کار تجدید بنای یک رابطه، یک جریان دوجانبه است که مستلزم مصرف مداوم نیرو از هر دو طرف می‌باشد، ادامه دهیم.

۱۱- پیام در زیر پیشنهاد مذاکرات در اواخر اوت یا اوایل سپتامبر را می‌نمود. من نسبت به تاریخ دوم تمایل دارم.

۱۲- با دروذهای صمیمانه. لینگن

سند شماره (۵۱)

تاریخ: ۱۰ اوت ۱۹۷۹ - ۱۹ مرداد ۱۳۵۸
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن

خیلی محرمانه

به: سفارت آمریکا - تهران

موضوع: ملاقات شما با نخست‌وزیر

۱- تمام متن خیلی محرمانه است.

۲- ما معتقدیم زمانی که شما در ۱۱ اوت با بازرگان نخست‌وزیر ملاقات می‌کنید، با ارزش خواهد بود که قدمهایی را که ما برای بهبود بخشیدن و عادی کردن روابط با ایران برداشته‌ایم، به همان گونه‌ای که با دیگر مقامات ارشد دولت موقت ایران مطرح کرده‌اید، با وی در میان بگذارید. شما می‌توانید بدون فشار آوردن به او در این اولین ملاقات و با تشخیص مشکلات خاصی که دولت موقت ایران با آنها رو به روست بنا به صلاحدید خود به بازرگان بگویید که ما مایل هستیم، ببینیم که پیشرفتی از طرف ایران در برطرف نمودن مسائل زیانبار از قبیل موارد تاس‌چک، شری و شببانی و پاسداران انقلاب در محوطه سفارت، حاصل می‌شود. ما عمیقاً از همکاری شخصی وی در یاری به حل این مشکلات پر زحمت دوجانبه ممنون خواهیم بود. اگر جریان صحبت‌های شما فرصت مطرح نمودن این مسائل را به دست نمی‌دهد، لطفاً بحث را به موقع دیگری محول کنید.

۳- شما می‌توانید برنامه‌هایتان برای مشاوره در پایان ماه جاری را برای بازرگان بگویید و پیشنهاد کنید که وی هر گونه پیامی را که مایل است شما در بازگشت به واشنگتن ببرید، منعکس نماید. شما

می توانید پیشنهاد کنید که وی مدتی روی این موضوع فکر کند و اگر مایل است قبل از عزیمت به شما پاسخ دهد. ما خصوصاً در هر گونه اقدام عملی که وی فکر می کند ایالات متحده می تواند برای کمک به دولت موقت ایران در تلاشهایش برای بالا بردن ثبات و فراهم آوردن زندگی بهتر برای شهروندان ایرانی انجام دهد ذی‌علاقه هستیم. محدودیتهای آشکاری در آنچه که ایالات متحده می تواند انجام دهد وجود دارد ولی در جایی که مقتضی باشد می خواهیم تا آنجایی که می توانیم برای بازرگان نخست وزیر و دولتش مفید باشیم.

سند شماره (۵۲)

تاریخ: ۱۳ اوت ۷۹ - ۲۲ مرداد ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت خارجه - واشنگتن
سری

موضوع: ملاقات ۱۴ اوت در مورد لوازم یدکی نظامی

- ۱- تمام متن سری است، تقاضا می شود اقدام به عمل آید.
 - ۲- همان گونه که وزارتخانه از گزارش گفتگوی من با بازرگان و یزدی در ۱۱ اوت آگاه است، ملاقاتی که ما در ابتدا به عنوان یک بحث در سطح اجرایی در مورد لوازم یدکی نظامی به وزارت امور خارجه پیشنهاد کردیم اکنون به سطح وزیران ترقی داده شده است. هم یزدی و هم ژنرال ریاحی حضور خواهند داشت. زمان ملاقات ساعت ۱۱ روز سه شنبه ۱۴ اوت است.
 - ۳- یک سؤال سیاسی که ما تقریباً مطمئن هستیم با آن مواجه می شویم این است که منظور ما در حال حاضر از آزاد کردن اقلام غیر حساس در جریان تحویل لوازم (و تحت شرایط جدید) چیست؟ وزیر دفاع / معاون وزیر دفاع:
- پیام ۲۷ ژوئیه ۱۹۷۹ امور امنیت بین المللی (ISA) نیز درباره مقصد ما برای مورد توجه قرار دادن تقاضاهای مربوطه به مطالب طبقه بندی شده بر یک اساس مورد به مورد صحبت می کند.
- ۴- من احساس می کنم که ما احتمالاً بخواهیم درجه ای از ابهام سیاسی را در مورد این موضوع حفظ نماییم. با این وجود هر گونه راهنمایی دیگری که وزارتخانه بتواند قبل از این ملاقات به من بنماید، مفید خواهد بود.

سند شماره (۵۳)

تاریخ: ۲۰ اوت ۱۹۷۹ - ۲۹ مرداد ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن
خیلی محرمانه

موضوع: دیدار رمزی کلارک از ایران

- ۱- از خبری که در مورد مسافرت رمزی کلارک به من دادید متشکرم. من دو گفتگوی طولانی و خوب با او و دستیارش، دان لوس داشتم. آنها ملاقاتهایی با یزدی وزیر امور خارجه و نخست وزیر انجام دادند که در ضمن آن کلاً راجع به دورنمای روابط ما و نیز در مورد چندین موضوع قضایی ویژه در اینجا که کلارک در زمینه مسائل مرتبط با حقوق بشر نسبت بدانها علاقه مند است، گفتگو شد.
- ۲- مطمئن هستم زمانی که او را ملاقات نمودید، برداشتهایش را برای شما مطرح خواهد کرد. من فکر

می‌کنم که آنها از گفتگوهایشان این برداشت کلی را داشتند که رهبریت دولت موقت ایران در جستجوی روابط بهتر با ایالات متحده است. ولی برخی مشکلات اساسی همچنان وجود دارند، خصوصاً در زمینه‌ای که من آن را زمینه روانی - احساسی می‌خوانم.

۳- کلارک در مورد مشکلات امنیتی محوطه سفارتخانه ذی‌علاقه بود و ما محوطه را به او نشان دادیم، منجمله محدوده تجهیزات جدید کنسولی که به طور مختصر از حمله به وسیله نارنجک در روز ۱۷ اوت آسیب دید. او گفت که وی زمانی که یزدی وزیر خارجه را ملاقات کند راجع به این موضوع با وی صحبت خواهد کرد. امروز صبح به دنبال این جریان یزدی به من تلفن کرد و راجع به اینکه اوضاع بر چه منوالی است سؤال می‌کرد و گفت که به پلیس دستور داده‌است تا راجع به یک نیروی امنیتی منظم که در محل مستقر شود، با ما در تماس باشند. من فکر می‌کنم در نتیجه این موضوع و اقدامات دیگری که انجام می‌دهیم وضعیت امنیتی ما در اینجا ممکن است بهتر شود.

سند شماره (۵۴)

تاریخ: ۲۳ اوت ۱۹۷۹ - ۱ شهریور ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی

موضوع: کمیته با ۲۴ رأی در مورد پورتوریکو

۱- (تمام متن خیلی محرمانه)

۲- در طی ملاقاتی با وزیر خارجه ایران، یزدی، مورخ ۲۲ اوت، کاردار گفت که ما از رأی ایران به نفع قطعنامه کوبا - عراق در مورد پورتوریکو متأسف می‌باشیم. یزدی ابتدا سعی کرد که وانمود کند که ایران به آن رأی نداده‌است، ولی وقتی کاردار گفت که ایران رأی داده‌است، یزدی حرفش را پس گرفت و ادعا کرد که در این مورد به او گزارشی داده نشده‌است.

۳- ما شکی نداریم که یزدی اصلاً اطلاعی نداشت که نمایندگان در نیویورک چه می‌کنند. همان‌طور که در گزارشات قبلی خاطر نشان ساخته‌ایم، وزارت خارجه ایران در یک شرایط بی‌نظمی و اغتشاش به سر می‌برد، تا بدانجا که موضعی که ایران در سمینارهای چندجانبه‌ای مثل کمیته ۲۴ عضوی در مورد پورتوریکو، می‌گیرد، نظرات هیئت نمایندگی شرکت‌کننده در جلسه می‌باشد، نه نظرات دولت موقت ایران. نتیجتاً وقتی فرد شرکت‌کننده از افراد سطح بالا مانند خود یزدی باشد، تصمیمات متخذه بیشتر مبنی بر ارزیابی واقع‌بینانه منافع ملی ایران خواهد بود، در حالی که اگر فرد شرکت‌کننده از مسئولین سطح پایین‌تری باشد (احتمالاً بدون دستورالعمل از تهران) احتمال افراط‌گویی عقیدتی بیشتر خواهد شد.

۴- بیانیه‌های مطبوعاتی که در جوف پیام بود، تحت عنوان نامه‌ای از کاردار در حال ارسال برای یزدی می‌باشند. ما هیچ دلیلی نمی‌بینیم که از ایران علت رأی موافق دادن به قطعنامه را بپرسیم. اگر موضوع به طور عقلایی بررسی شده بود، ایران از رأی دادن امتناع می‌ورزید.

لینگن

سند شماره (۵۵)

تاریخ: ۲۳ اوت ۱۹۷۹ - ۱ شهریور ۵۸
 از: سفارت آمریکا - تهران
 به: وزارت خارجه - واشنگتن
 موضوع: روابط ایران و آمریکا و موضوع حقوق بشر

۱- (تمامی متن خیلی محرمانه).

۲- در طی ملاقات با وزیر خارجه یزدی، در تاریخ ۲۲ اوت، کاردار مسئله حقوق بشر در ایران را در ارتباط با روابط ایران و آمریکا پیش کشید. کاردار گفت که وی مسلماً وقتی به واشنگتن برگردد در این باره از او سؤال خواهد شد. به عنوان موارد خاص، کاردار نبودن قطعنامه‌ای در مورد پرونده شری، زندانی کردن شیبانی، گزارشاتی در مورد مصادره اموال سه فقره بیمارستان مسیحی و چپاول و غارت منزل کشیش مسیحی در اصفهان را ذکر کرد.

۳- یزدی گفت که شری آزاد شده است و این حقیقت ندارد که مسیحیان مورد تجاوز و تعدی قرار گرفته‌اند. وی ادعا کرد که خودش از نزدیک با سفیر پاپ و نمایندگان کلیمیان بر سر رفع چند موضوع کوچک کار کرده است، ولی به طور کلی این پیشنهاد که اقلیتها در ایران مورد ستم قرار گرفته‌اند را رد کرد. وی گفت که مسیحیان، زرتشتیان و کلیمیان همگی در انتخابات مجلس خیرگان شرکت نموده‌اند و کاملاً از جمهوری اسلامی حمایت می‌کنند. بعضیها ایشان خواسته‌اند که هم برای نامزدهای مسلمان و هم برای نامزدهای خودشان رأی دهند و یزدی شخصاً از این موضع حمایت می‌کند. وی گفت: «ما هرگز از هیچ یک از اقلیتها شکایتی راجع به مسئله‌ای نشنیده‌ایم».

۴- کاردار گفت که درک ما از مسئله طور دیگری است و از جمله رفتار با بهاییان را مطرح نمود. یزدی بی‌درنگ تصدیق کرد که در مورد کمیته‌های انقلاب مشکلاتی هست که از عهده ما خارج شده است. وی گفت: «شما این را می‌دانید، در رابطه با اتفاقی که در سفارت خودتان افتاد.» بعضی از افرادی که در ارتباط با این کمیته‌ها هستند مسلمانان خوبی نمی‌باشند. بعضیها ایشان درگیریهایی در رابطه با فروش غیر قانونی مشروبات الکلی داشته‌اند و ممکن است مزاحم یهودیان و مسیحیان شده باشند که به آنها جهت فروش مشروب عرضه کنند، چنان که می‌دانید این اقلیتها آزاداند که مشروب داشته باشند و استفاده کنند؛ همچنین هنوز تعداد زیادی از عناصر سابق ساواک هستند که در ایران مشغول کارند و سعی دارند که احساسات ضد انقلابی را برانگیزند و انقلاب اسلامی را بی‌اعتبار جلوه دهند. وی گفت چنین افرادی از حمله به اقلیتهای مذهبی هیچ گونه ابایی نخواهند داشت.

۵- وی افزود که معذالک این گونه اعمال هیچ ارتباطی با دولت موقت ایران یا حرکات انقلابی ندارد. در رابطه با حرکات انقلابی باید گفت که اقلیتهای مذهبی آزادند که در ایران زندگی کنند و کار کنند تا زمانی که پیرو مقررات و قوانین جمهوری اسلامی باشند. کاردار مجدداً مسئله بهائیها را پیش کشید. یزدی جواب داد که بهائیها یک گروه سیاسی هستند که توسط شاه به آنها امتیازاتی داده شده بود. با وجود این تا زمانی که بهائیان ایران درگیر مسائل سیاسی به عنوان یک گروه سیاسی نشوند، با آنها نیز مانند سایر ایرانیان رفتار خواهد شد. کاردار گفت که بهائیان آمریکا نگران این گروه در ایران می‌باشند. یزدی گفت بعضی از ایرانیان نیز نگران وضع سرخپوستان آمریکا می‌باشند.

۶- نظریه: یزدی موضع رسمی رهبریت دولت موقت ایران و حتی حرکت اسلامی را که به طور

استادانه‌ای به او داده شده است بیان نمود. حقیقت این است که متعصبین مذهبی و فرصت طلبهای کودن که در بین اکثریت مسلمان می‌باشند، اقلیتهای مذهبی را مورد حمله، مصادره اموال، تجاوز و تعدی قرار داده‌اند که مغایر با خط مشی رسمی دولت می‌باشد. اشتیاق شدید به اسلام که به دنبال انقلاب اسلامی پدید آمد، نگرانی اقلیتها را شدیدتر کرده است. نگرانی از اینکه آنها در قبال تعصبات مذهبی آسیب پذیر خواهند بود. یزدی افزود که باعث تأسف است که در همین حال بسیاری از همین رهبران قبول نمی‌کنند که اعمال تعصب‌آمیز در بین همدینانشان حتی وجود داشته باشد. لینگن

سند شماره (۵۶)

تاریخ: ۲۶ اوت ۱۹۷۹ - ۴ شهریور ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران

خیلی محرمانه
به: وزارت خارجه - واشنگتن

موضوع: سیاست ویزای دانشجویی

۱- تمام متن خیلی محرمانه
۲- خلاصه: یزدی وزیر امور خارجه در خلال ملاقات ۲۲ اوت موضوع ایرانیانی که در مؤسسات آموزشی غیر معتبر ایالات متحده ثبت نام کرده‌اند را مطرح کرد. در ضمن اینکه شاید به طور کامل چندگونگی چیزی را که می‌گفت متوجه نمی‌شد، مفهوم نظراتش یک نوع تشخیص ایرانی از این بود که داشتن تعداد زیاد دانشجویان فاقد شرایط لازم در کارخانه دیپلم سازی آمریکا، منافع ملی ایران را برآورده نمی‌نماید. این موضوع، منافع ما را نیز برآورده نمی‌کند. بنابر این ما معتقدیم که بازگشایی قسمت کنسولی ما موقعیتی بی‌مانند به وجود می‌آورد که به شرایط مقرر در قانون مهاجرت و ملیت بازگردیم. اول اینکه فرض بر این می‌شود که تمام متقاضیان ویزا قصد دارند مهاجر باشند مگر اینکه بتوانند خلاف این را ثابت کنند و دوم، اینکه دانشجویان توانایی خود را در به پایان رساندن یک دوره تحصیل تمام وقت ثابت کنند. هر دو شرط در ارزیابی شرایط متقاضیان ایرانی ویزای دانشجویی به حالت بدون کنترلی در سالهای اخیر اجرا می‌شده است.

۳- در ملاقات ۲۲ اوت یزدی وزیر خارجه به لینگن، کاردار، گفت که ایران می‌خواهد رقم دانشجویان ایرانی در ایالات متحده را تغییر دهد. او گفت تعداد زیادی از این دانشجویان به کالجهایی می‌روند که او آنها را کالجهای مستعمراتی خواند؛ مدرسی که تقریباً به طور انحصاری به دانشجویان خارجی اختصاص دارد. یزدی به طور ضمنی اشاره کرد که آموزشهایی که در این مؤسسات ارائه می‌شود پست تراز مدرسی است که اغلب خود آمریکاییها می‌روند. او گفت دولت موقت ایران لیستی از دانشگاههایی که آنان را قابل قبول می‌داند جمع‌آوری می‌نماید. دانشجویان ایرانی که به این مدارس می‌روند ملزم هستند معدلهای بالایی بیاورند تا برای کمک هزینه تحصیلی واجد شرایط شوند. یزدی اشاره کرد که خیلی از دانشگاههای ایالات متحده استانداردهای ایران را ندارند. او همچنین اشاره کرد که ایران رفتن به خارج را برای دانشجویان ایرانی از گذشته مشکل‌تر خواهد کرد.

۴- برخی از نظرات یزدی (در این مورد که دولت ایالات متحده مسئولیت دارد تا در زمینه رفتار تبعیض‌آمیز با دانشجویان ایرانی در ایالات متحده کاری انجام دهد و یک تهدید ظاهری که چنانچه ما در اداره دانشجویان ایرانی همکاری نکنیم، ایران ممکن است مجبور شود دانشجویانش را به اتحاد شوروی

بفرستد) و نیز فشاری که دولت موقت ایران در تلاش بوده است که بر ما وارد کند تا بخش کنسولیمان را بازگشایی کنیم بر این اشاره داشت که یزدی جنبه‌های مختلف چیزی را که به کاردار پیشنهاد می‌کرد کاملاً تشخیص نمی‌داد. برای مثال خیلی روشن و واضح بود که وی متوجه شد که تمرکز شدید دانشجویان ایرانی در کارخانه‌های دیپلم‌سازی مشکوک، انعکاسی از شرایط ضعیف دانشگاهی بیشتر ایرانیانی است که اقدام به گرفتن ویزای دانشجویی می‌کنند تا سیاستی از جانب ما که این دانشجویان را به مؤسسات نیمه معتبر محدود نماییم. با این حال نگرانی او در مورد این پدیده مشابه استدلالی است که این هیئت (دیپلماتیک) در تحلیلهای قبلی از دانشجویان ایرانی که به ایالات متحده می‌روند ارائه کرده است. برای مثال: این به نفع هیچ‌کس نیست (نه ما، نه ایران و نه خود دانشجویان) که دانشجویانی را قبول کنیم که آینده آنها برای موفقیت در دانشگاه و بازگشت نهایی به ایران کم است.

۵- مفهوم نظرات یزدی تشخیصی از این بود که ایرانیانی که برای رقابت روشنفکری محیط دانشگاهی آمریکا آماده نیستند و آنهایی که به زبان انگلیسی تسلط ندارند تا به طور کامل در فراگیری شرکت جویند یا آنهایی که بیشتر به خاطر فرار از شرایط ایران که از آن خوششان نمی‌آید به ایالات متحده می‌روند تا تمایل به تحصیل، احتمالاً یک مشکل سیاسی خواهند داشت تا یک منبع مالی. این بدان معنا نیست که وقتی دولت ایران با فوریت چیزهایی از قبیل تحصنهای دانشجویان متقاضی ویزا که تقاضا دارند بخش کنسولی ما مجدداً باز شود روبرو می‌گردد متمایل نخواهد بود که به ما کمک کند تا مشکل را حل کرده و با ما را قربانی نماید. در هر حال تا آنجایی که ما می‌توانیم به منافع ملی خودمان خدمت کنیم و نیز به توسعه سیاسی دراز مدت‌تر از طریق یک سیاست معقولانه در مورد صدور ویزاهای تحصیلی کمک نماییم، نایستی از رودررو شدن با استانداردهای سخت‌تر از آنچه که در گذشته اخیر اعمال می‌شده است مضایقه نماییم.

۶- این موضوع مقررات قانون مهاجرت و ملیت را به انحراف نخواهد کشانید، بلکه نمایانگر بازگشتی به اصول اساسی قانون در این مورد که فرض بر این شده تمام متقاضیان ویزا قصد دارند مهاجر شوند مگر اینکه آنها خلاف آن را ثابت نمایند. در چند سال گذشته مسائل زیادی در رابطه با شرایط تحصیلی متقاضیان ویزای دانشجویی به وجود آمده است. این شرایط فقط یک جنبه از عواملی را که مأموران کنسولی در مشخص کردن اینکه آیا یک متقاضی بخصوص با معیارهای وضعیت غیر مهاجر مطابقت دارد یا خیر بایستی مورد توجه قرار دهند، تشکیل می‌دهد. انگیزه جنبه دیگری است که مکرراً از آن چشم‌پوشی شده است. شرایط متقاضی که در پی فرار از مسائل موجود در ایران است که آن را ارضاءکننده نمی‌یابد، به عنوان مثال اجتناب از خدمت نظام - بایستی با تردید دیده شود، به صورتی مشابه سن متقاضی به میزان قابل ملاحظه‌ای اهمیت پیدا کرده است.

خردسالان بدون در نظر گرفتن اینکه خود آنها از لحاظ تحصیلی تا چه حد واجد شرایط هستند یا از لحاظ انگیزه‌های نهایی بی‌گناه می‌باشند، چنانچه آشکار است که والدین آنها در تلاش هستند آنان را به خاطر ناراحتیهای خودشان از شرایط موجود به خارج از ایران بفرستند، نمی‌توانند به عنوان غیر مهاجرین واقعی در نظر گرفته شوند.

۷- هیچ زمانی بهتر از حالا وجود نخواهد داشت که استانداردهای سخت‌تر را که ما می‌بایستی از اول تاکنون در مورد متقاضیان ویزای دانشجویی انجام می‌داده‌ایم برقرار نماییم. چون که بخش کنسولی در

فوریه بسته بود تقریباً تمام کارمندان آمریکایی جایگزین شده‌اند. چند نفری در اینجا باقی مانده‌اند که می‌توانند به استانداردهای بدون کنترل گذشته علاقه داشته باشند. آینده باز کردن یک تسهیلات جدید خط جداسازی سمبولیکی فراهم می‌آورد که ما بایستی از آن بهره کامل ببریم. بدون تردید فریادهای نگرانی در اینجا و همچنین در ایالات متحده بلند خواهد شد. علاوه بر این ما می‌توانیم تقاضاهایی را از جانب گروههای گوناگون ذینفع دیگری انتظار داشته باشیم تا به منظور فراهم نمودن راهی برای خروج از ایران برای اشخاص یا گروههایی از اشخاص که ممکن است تحت فشارهایی از جانب انقلاب اسلامی باشند، INA را در تنگنا قرار دهند. ما فکر می‌کنیم ضرورت‌های فوری برای تعدیل استانداردهایمان، هر چه که می‌خواهد باشد، بایستی در مورد مواد و مقررات قانون ثابت قدم باشیم. انجام این کار با تمایل اظهار شده ما برای تجدید بنای رابطه ما با ایران براساس منافع دوجانبه و واقعیتهای جدید بدون اظهار شرایط و نیازهای خود INA همراه است.

سند شماره (۵۷)

تاریخ: ۲۷ اوت ۱۹۷۹ - ۵ شهریور ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران

به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی

موضوع: تمایل ایران به باز فروش هواپیماهای جنگنده اف - ۱۴

۱- (تمام متن سری است)

- ۲- در طی مباحثاتی که کاردار با وزیر امور خارجه ایران، یزدی در تاریخ ۲۲ اوت در مورد اف - ۱۴ها داشت، یزدی گفت که موضوع پیگیری خواهد شد و کابینه در این مورد بحث خواهد کرد.
- ۳- سرهنگ غنی‌پور، از نیروی هوایی ایران، به متخصص امور اف - ۱۴ ما در تاریخ ۲۵ اوت گفت که وی قرار است چهارشنبه آینده به آیت‌الله خمینی در مورد منابع مورد نیاز جهت نگهداری اف - ۱۴ها گزارشی بدهد. بنا به گفته غنی‌پور این موضوع توسط شورای انقلاب بررسی خواهد شد.
- ۴- مدارک زیادی وجود دارد که روحانیون و دولت موقت ایران، پیشنهاد دیگری برای فروش دارند. بعضی از روحانیون و عناصر زیادی از نیروی هوایی می‌خواهند که اف - ۱۴ها را نگهدارند.
- ۵- در صورت اطلاعات بیشتر به شما اطلاع خواهیم داد.

سند شماره (۵۸)

تاریخ: ۲ اوت ۷۹ - ۷ شهریور ۵۸
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن

به: سفارت آمریکا - تهران، فوری

موضوع: مسائل حقوق بشر

۱- (تمام متن خیلی محرمانه)

- ۲- مأمور وزارتتی به آگاه، کاردار ایران، روز ۲۹ اوت اطلاع داد تا در رابطه با مسائل مطرحه در مورد زمینه حقوق بشر که در میان دوستان ایرانی موجود در کشور بروز کرده اظهار نظر نماید.
- ۳- اولین مطلب در رابطه با حرکت اخیر گروههای ناشناس جهت تصرف ضوابط یا ثروت کلیساهای مسیحی در اصفهان و تهران و نیز بیمارستانهای وابسته به کلیساهاست. به ما درخواستهای متعددی از

گروه‌های کلیسایی رسیده و فکر کردیم دولت موقت بایستی سریعاً با این مشکل برخورد نماید. آگاه گفت که او نیز نامه‌ای دریافت داشته (امکاناً از شورای ملی کلیسایی) که بلافاصله به تهران گزارش داده و به نظر او دولت قویاً حرکتی با موضع روشن برای حفاظت اقلیتها دارد و اگر سریعاً جوابی از وزارت امور خارجه دریافت نکند به دکتر یزدی تلفن خواهد کرد و مواضع جدیدمان را برای جلب توجه آقای یزدی بیان خواهد داشت.

۴- دومین مسئله اطلاع از دستگیری متین دفتری است. به قول مأمور وزارت‌تی او دوستان با نفوذی در آمریکا دارد بخصوص در میان گروه‌های لیبرال خواستار انقلاب و افزود که به تجربه شخصی خود می‌داند که متین دفتری سخنگوی مؤثر مخالفین در سالهای قبل از موفقیت انقلاب بوده است. دوستان وی در آمریکا، برای مثال رمزی کلارک، نگران سلامتی او بودند. عکس‌العمل رفتار دولت موقت به نظر ایشان باعث صدمه دیدن حسن شهرت ایران و مخالفت با منافع آن خواهد شد. آگاه گفت که این موضوع مشکلی است و فقط می‌تواند بگوید که جاه‌طلبی‌های دفتری، شخصی یا اجتماعی است. و به نظر می‌رسد تطابق با آرمانهای توده مردم ایران ندارد و اشاره کرد که بیانات و احساس ما را به تهران گزارش خواهد کرد.

۵- نهایتاً مأمور وزارت نظر او را به عکس صفحه اول در رابطه با اعدام اکراد جلب نمود و اشاره کرد که اینچنین داستانی برای ایران در این کشور مشکلات جدی ایجاد خواهد کرد. موضوع خود واضح بود و آگاه هیچ نظری ابراز نکرد.

سند شماره (۵۹)

تاریخ: ۳۱ اوت ۱۹۷۹ - ۸ شهریور ۵۸
از: سفارت آمریکا - پکن
به: وزارت خارجه - واشنگتن

موضوع: روابط ایران - ایالات متحده

- ۱- تمام متن خیلی محرمانه است.
- ۲- کاردار ایران در ۳۱ اوت به کنسول سیاسی سفارت گفت که از طرف سفیر ایران در ژاپن که سرپرست (مدیر) منطقه‌ای وی می‌باشد، به او دستور داده شد تا تمایل دولتش را برای روابط بهتر با ایالات متحده به اطلاع ما برساند. طبق گفته کاردار، وزارت خارجه ایران به سفیر ایران در تمام دنیا دستور داده است تا به اطلاع همتهای آمریکایی خود برساند که ایران آرزوی روابط بهتر را دارد و در پاسخ به این مقصود از برخورد متقابل از جانب ایالات متحده قدردانی می‌نماید. او نمی‌دانست که چگونه از ما انتظار می‌رود که عمل متقابل انجام دهیم.
- ۳- کاردار گفت صالح‌خو سفیر ایران در توکیو به زودی با این پیام با سفیر منفیلد تماس خواهد گرفت.

سند شماره (۶۰)

تاریخ: ۵ سپتامبر ۱۹۷۹ - ۱۴ شهریور ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت خارجه - واشنگتن
موضوع: آزادی مطبوعات و طبیعت جمهوری اسلامی ایران

۱- تمام متن خیلی محرمانه
۲- اخراج تمام کارمندان آمریکایی دفتر آسوشیتدپرس در ۴ سپتامبر یک وجهه مهم از جمهوری اسلامی ایران را روشن می‌سازد که ما نباستی آن را نادیده بگیریم: علیرغم عدم کاراییهای سیستم دولتی که خمینی در حال به وجود آوردن آن در ایران می‌باشد، هر جزء آن وعده سرکوبگرانه و استبدادی بودن مثل سیستم شاه را می‌دهد.
علیرغم مشغولیت حرفی به آزادی، به طور فزاینده‌ای آشکار گردیده است که کلمه آزادی برای خمینی معنای کاملاً مغایر با تعریف غربی آن دارد. به عنوان مثال: چنانچه صحیح گزارش کردن اخبار مغایر با منافع اسلام پنداشته شود، این لغت، آزادی گزارشگری به طور صحیح را در بر نمی‌گیرد.
۳- منافع ما در ایران بالاتر از هر گونه رژیم خاصی قرار دارد موضوعی که ما تلاش کردیم تا برای حاکمان جدید ایران آن را روشن سازیم، به این منظور که از سوءظنهای آنان در این مورد که ما به تباری با شاه سابق ادامه می‌دهیم کاسته باشیم. در حال حاضر به نظر می‌رسد که منافع ما به بهترین نحو با همکاری با دولت موقت مهدی بازرگان جهت برپایی مجدد روابط دوجانبه براساس تشریک مساعی بین ایران و ایالات متحده برآورده می‌شود. ما پیش‌بینی می‌کنیم زمانی که دولت منتخب مردم بر سر کار بیاید موضعی مشابه خواهیم گرفت؛ احتمالاً اواخر امسال. در هر صورت خطرناک خواهد بود که نتیجه بگیریم همکاری با این دولت یا جانشینی آن تنها سیاست پیش روی ما می‌باشد. اگر گرایش فعلی در جهت دیکتاتوری خشن، کنترل و تغییر جهت داده نشود ما نمی‌خواهیم که نزدیک به رژیمی که مسئول آن است معرفی شویم.

سند شماره (۶۱)

تاریخ: ۱۸ سپتامبر ۷۹ - ۲۷ شهریور ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن
موضوع: دعوت دولت موقت ایران از دولت ایالات متحده برای مداخله در مورد شرکت سیستمهای اطلاعاتی الکترونیک

۱- تمامی متن خیلی محرمانه
۲- سفارت آمریکا در تهران یادداشتی از وزارت امور خارجه (تلگرام جداگانه) درباره مسدود کردن شانزده میلیون دلار پولهای نیروی دریایی و هوایی ایران در ایالات متحده از سوی دادگاههای سفلی ایالات متحده به مناسبت پرونده (شرکت) سیستمهای اطلاعاتی الکترونیک دریافت کرد.
۳- در بحثهایی درباره این یادداشت با بایندر، رئیس اداره امور آمریکایی وزارت امور خارجه، بایندر تأکید کرد که دولت موقت ایران معتقد است که اقدام دادگاه به عنوان یک مسئله سیاسی بین ایالات متحده و ایران یک اقدام قانونی نبوده است. هدف از این یادداشت این است که این مسئله را به عنوان یک مسئله

سیاسی مطرح کند و نه اینکه از حکومت ایالات متحده بخواهد که توجه مقامات قضایی آمریکا را به آثار منفی احکامی نظیر حکم مربوط به شرکت (سیستمهای اطلاعاتی الکترونیک) جلب کند و تدابیری اتخاذ کند که این احکام لغو گردد. بایندر صاف و پوست کنده نگران بود از اینکه این پرونده ممکن است به عنوان یک سابقه تلقی شود.

۴- مأمور سفارت به بایندر خاطر نشان ساخت که در ایالات متحده قوه قضائیه و قوه اجرائیه از یکدیگر جدا هستند و افزود که یک دادگاه عالی تر قرار است درباره این پرونده اقدام کند. او گفت ما امیدواریم پرونده‌هایی نظیر این پرونده در نتیجه کار دولت موقت ایران درباره این گونه مسائل با کمپانیهای مربوط قبل از اینکه قضیه به مرحله دادگاه برسد، از طرح در دادگاه اجتناب شود.

۵- بایندر ظاهراً از مفهوم جدایی قوای قضائیه و اجرائیه حتی هنگامی که مأمور سفارت در پاسخ خاطر نشان ساخت که در حالی که جدایی قوا ممکن است در بعضی کشورها جنبه رؤیایی داشته باشد در ایالات متحده آمریکا واقعیت دارد، چندان تحت تأثیر قرار نگرفت. بایندر گفت که در دولت موقت ایران بسیاری اقدام دادگاه را نشانه خصومت ایالات متحده نسبت به ایران می‌دانند و اگر به دادگاهها اجازه داده شود که چنین حکمهایی صادر کنند، اثرات زیانباری بر روابط آمریکا و ایران خواهد گذاشت.

۶- بایندر گفت او یقین دارد که وزارت امور خارجه می‌تواند مشکلاتی را که این پرونده در روابط بین دو کشور ایجاد می‌کند، بدون اینکه در روندهای قضائی مداخله کرده باشد مورد توجه دادگاههای ایالات متحده قرار دهد. بایندر گفت که او نگران است از اینکه «قاضیها» ممکن است درباره ایران پیشداوری داشته باشند و در صورتی که از سوی حکومت ایالات متحده اقدامی نشود، دادگاهها ممکن است پرونده را همچنان کش دهند.

اظهار نظر: ما منشأ این نوع دیدگاه رانمی دانیم ولی معتقدیم که بخشی از نظر سرسخت بایندر مربوط به سبک خودش در مذاکرات است.

۷- مشاور سیاسی در مکالمه‌ای در تاریخ ۱۲ سپتامبر با بایندر طبق دستور شماره ۲۳۶۵۵۷ وزارت امور خارجه اقدام کرد و یک یادداشت نزد آقای بایندر گذاشت. ما معتقدیم که این خود یک پاسخ متناسب به بایندر درباره مسئله شرکت سیستمهای اطلاعاتی الکترونیک است. مشاور اقتصادی ارتباط ویژه‌ای در مکالمات خود با بایندر متذکر نشد ولی با توجه به نبودن دستوراتی بر خلاف آن از جانب وزارت امور خارجه تا تاریخ ۱۴ سپتامبر نقشه‌هایی برای توضیح این نکته به بایندر که یادداشت ۱۲ سپتامبر تنها پاسخ به یادداشت او است که ما در موقعیتی قرار گرفته‌ایم که فعلاً به او بدهیم. او تکرار خواهد کرد که مراحل تجدید نظر هم اکنون در جریان است و سیاست وزارت امور خارجه این است که گزارشی درباره شخص حقوقی که طرف محاکمه نیست ولی اجازه دارد از جانب دادگاه در این محاکمه نسبت به بعضی مسائل قانون که مربوط به پرونده مورد بحث است اظهار نظر کند، در چنین مرحله‌ای از محاکمه تهیه کند. وزارت امور خارجه تحولات این مطلب را به دقت خبرگیری خواهد کرد و اگر اوضاع ایجاب کند تهیه یک چنان گزارشی را در نظر خواهد گرفت.

سند شماره (۶۲)

تاریخ: ۱۸ سپتامبر ۷۹ - ۲۷ شهریور ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن

موضوع: سفر یزدی، وزیر امور خارجه ایران به مجمع عمومی ملل متحد

۱- در جریان ملاقات با کاردار در تاریخ ۱۸ سپتامبر یزدی وزیر امور خارجه به ما اطلاع داد که شمیرانی، نماینده ایران در سازمان ملل متحد سرگرم ترتیب دادن برنامه سفر اوست و اینکه وزارت امور خارجه آمریکا باید با شمیرانی درباره برنامه‌های مسافرتی یزدی به مجمع عمومی ملل متحد و تنظیم برنامه ملاقات با ونس، وزیر امور خارجه آمریکا تماس بگیرد.

اظهارنظر: این دومین بار ظرف چند هفته اخیر است که یزدی از دادن اطلاع درباره سفر خود به سفارت یا دیگران در اینجا خودداری کرده است. همین موضوع درباره نقشه‌هایی برای دیدار از هاوانا اتفاق افتاد. ما نمی‌دانیم ولی مظنون هستیم از اینکه ملاحظات امنیتی درباره این احتیاط وجود داشته باشد.

۲- در جریان مکالمه، یزدی علاقه خود را به بحث درباره مسئله تحویل سازو برگ نظامی، هنگامی که او در نیویورک بود، ابراز داشت و گفت او از آگاه کاردار ایران در آمریکا چنین دریافت کرده است که وزیر دفاع (آمریکا) مایل است با او ملاقات کند. یزدی گفت او در نظر دارد برای این ملاقات یک دستیار نظامی همراه ببرد. کاردار گفت چنان که او درک کرده است پرشت در مکالمه با آگاه امکان آوردن یک نفر از وزارت دفاع به نیویورک برای دادن گزارش به یزدی مطرح است. کاردار تصور می‌کند که این دستیار ممکن است میواری، معاون وزارت دفاع برای امور بین‌المللی باشد. ما خبری درباره اینکه خود وزیر دفاع در نیویورک خواهد بود دریافت نکرده‌ایم.

لینگن

سند شماره (۶۳)

تاریخ: ۱۸ سپتامبر ۱۹۷۹ - ۲۷ شهریور ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت خارجه - واشنگتن

موضوع: یادداشت وزارت خارجه در مورد سیستمهای اطلاعاتی الکترونیک (شرکت)

۱- تمام متن خیلی محرمانه

الف: مطالب زیر ترجمه سفارت از یادداشت ۲۸ اوت ۱۹۷۹ دریافت شده از وزارت امور خارجه ایران است که درباره موضوع (شرکت) سیستمهای اطلاعاتی الکترونیک می‌باشد. ترجمه سفارت به وسیله داریوش بایندر از قسمت آمریکا (وزارت خارجه) که یادداشت را نوشته است، تصحیح شد.

«وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران با عرض درود و تهنیت به سفارت آمریکا مفتخر است که مطالب زیرین را از جانب دولت موقت جمهوری اسلامی ایران راجع به مسدود سازی ۱۶ میلیون دلار سپرده متعلق به نیروهای دریایی و هوایی در ارتباط با شکایت سیستمهای اطلاعاتی الکترونیک (شرکت) از سازمان تأمین اجتماعی ایران و در تعاقب مذاکراتی که در این رابطه بین مقامات وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران و سفارت آمریکا در ۱۴ و ۱۶ اوت امسال برگزار شد، اظهار می‌دارد:

همان طور که سفارتخانه شما آگاه است دادگاههای منطقه ای دالاس و نیویورک برخلاف مقررات قراردادی، رأی داده اند که شکایتی که از طرف سیستمهای اطلاعاتی الکترونیک بر علیه سازمان تأمین اجتماعی ایران مطرح شده در حوزه قضائی آنان قرار می گیرد و دادگاه نیویورک متعاقباً دستور مسدودسازی ۱۶ میلیون دلار وجوه متعلق به نیروهای دریایی و هوایی جمهوری اسلامی ایران را صادر نمود که برای تأدیه بدهیهای بازپرداخت نشده این نیروها اختصاص داده شده بود.

کاملاً جدا از جنبه های حقوقی مسئله و ادعاهای هر یک از دو طرف بر علیه دیگری دولت موقت جمهوری اسلامی ایران لازم دید تا توجه سفارت را به اثرات مهم سیاسی صدور حکم به وسیله دادگاههای آمریکایی که فی الواقع دادگاههای ایرانی را بی اعتبار می سازد (علیرغم مواد و مقررات قرارداد) و مسدودسازی وجوه متعلق به دولت ایران جلب نماید و نکات زیرین را در این رابطه خاطر نشان سازد:

۱- مسدودسازی وجوه متعلق به نیروهای هوایی و دریایی ایران نه فقط بر علیه عرف و حقوق شناخته شده بین المللی است، بلکه آشکارا خود قوانین ایالات متحده مثل مقررات قانون مصونیت دولتهای بیگانه مصوب ۱۹۷۶ را نقض می کند.

۲- حکم دادگاههای نیویورک و دالاس بر این اساس که بی نظمی قضائی در ایران حاکم است و امنیت حقوقی از بین رفته است، براساس پیشداوری غلط سیاسی قضات درگیر در مسئله می باشد.

۳- مسدود سازی غیر قانونی دارائیهای دولت ایران خطرناکترین سابقه را در روابط بین المللی به جای می گذارد و پایه های اعتماد و اطمینان دولت موقت جمهوری اسلامی ایران و اساساً دولتهای دیگر را در سیستم قضایی ایالات متحده آمریکا متزلزل می سازد و زیان عمده ای در روابط تجارتي که آگاهی و اعتماد در جریانات بحثهای مربوطه و در جایی که ممکن است مطرح شوند مهم می باشد به وجود می آورد.

با در نظر گرفتن این حقیقت که حکم عجیب و مستبدانه قضات درگیر در شکایت مورد بحث وضعیتی به وجود آورده است که نمی تواند اثری منفی در روابط بین دو دولت داشته باشد، وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران از سفارت آمریکا تقاضا دارد که اقدام قاطع و عاجل از طرف دولت ایالات متحده در معطوف نمودن توجه مقامات قضایی کشور شما به عواقب صدور چنان حکمهایی به عمل آید و اقدامات جهت فسخ هر چه سریعتر این احکام بدلالی که در بالا اقامه شد انجام پذیرد.

- وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران از این فرصت استفاده می کند تا بالاترین مراتب توجه خود را اعلام دارد.

سند شماره (۶۴)

تاریخ: ۲۰ سپتامبر ۱۹۷۹ - ۲۹ شهریور ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران

به: وزارت خارجه - واشنگتن

موضوع: ملاقات کاردار با وزیر خارجه

۱- تمام متن خیلی محرمانه

۲- خلاصه: کاردار روز شنبه ۱۸ اوت برای حدود یک ساعت با یزدی وزیر امور خارجه ملاقات کرد

تا گزارش سفرش به ایالات متحده را بدهد و برداشت یزدی از اجلاس هاوانا را جویا شود. ملاقات در فضای دوستانه‌ای برگزار شد، ولی یزدی در مورد بیشتر موضوعاتی که مطرح شد از قبیل موضوع شری، شیبانی و منطقه گلف بی تفاوت بود. وقتی موضوع آزادی مطبوعات مطرح شد یزدی مثل همیشه عنوان کرد که مطبوعات غربی در مورد ایران بدون احساس مسئولیت هستند.

۳- ملاقات با یزدی با بحثی کامل در مورد مشکلات بخش کنسولی چه تعداد ویزا ما اکنون قادر هستیم صادر کنیم، چه درصدی دانشجوی هستند و چگونه می‌توانیم اطمینان دهیم کار دانشجویان بسرعت انجام پذیرد، شروع شد. کاردار از کمکی که ما از پلیس تهران گرفته‌ایم اظهار قدردانی کرد و اشاره کرد که هر چند ما هنوز مشکلاتی در کنترل صفوف ویزا داریم ولی کنترل پلیس بتدریج بهتر می‌شود. کاردار اظهار داشت که درصد امتناع ما از دادن ویزا به ۴۰ درصد می‌رسد ولی ما حدوداً روزانه با حدود ۴۰۰ متقاضی مصاحبه می‌کنیم، از جمله ۳۵ تا ۱۰۰ مورد بیمار اضطراری که بر یک اساس ویژه دیده می‌شوند. به نظر می‌رسد که توجه یزدی به این مسئله جلب شد و از اینکه کنسولگری فعال شده خوشحال شد.

۴- پس از بحث کوتاهی در مورد اجلاس غیرمتعهدها و مجمع عمومی سازمان ملل و افغانستان، گزارش جداگانه کاردار در مورد مسافرت اخیرش به واشنگتن توضیحاتی داد. در تلاش برای آگاه ساختن یزدی از نظرات واشنگتن در مورد ایران و موضوعاتی که مورد توجه خاص دولت ایالات متحده و آمریکاها به طور کلی می‌باشند، توضیحات خیلی بی‌پرده و صریح داده شد.

۵- کاردار برای آغاز کردن صحبت گفت که وی در خلال گفتگوهایش با مقامات دولت ایالات متحده و اعضای کنگره تلاش نموده تا ایران را در یک دیدگاه خاص قرار دهد: ایران کشوری نیست که به خاطر حکومت ملاهای عقب مانده به دیوانگی کشانیده شود، بلکه کشوری است که در مسیر یک انقلاب اساسی قرار گرفته که هنوز به نتیجه نرسیده است. برای مثال ایران هنوز نوشتن قانون اساسی جدید را تمام نکرده است. کاردار گفت وی خاطرنشان ساخته بود که ایالات متحده منافع قابل توجهی در برقراری روابط خوب با ایران دارد و وی فکر می‌کند دولت موقت ایران نیز در این منافع سهیم می‌باشد. کاردار اشاره کرد که نظرات ارائه شده به وسیله او به خوبی پذیرفته شد و علاقه عجیبی نسبت به ایران از طرف مقامات ارشد ایالات متحده و کنگره وجود داشت.

۶- در هر صورت کاردار به صراحت به یزدی خاطرنشان کرد که وجهه ایران در واشنگتن ضعیف و اعتبارش مورد تردید است. وضعیت کردستان اثر قابل ملاحظه‌ای بر روی افکار عمومی داشته است و خیلیها سؤال می‌کنند در زمانی که اعدامها (از جمله تعداد زیادی در کردستان) به صورتی ادامه دارد که به نظر آمریکاها بدون محاکمه و بدون طی مراحل قانونی می‌رسد و با اعدامهایی که در سیاهی شب انجام می‌گیرد چگونه دولت ایالات متحده می‌تواند یک رابطه تسلیحاتی با ایران داشته باشد. اگر در زمانی که عکسهای اعدامهای کردستان در مطبوعات چاپ شد کنگره تعطیل نبود امکان داشت قطعنامه‌ای از طرف کنگره در رابطه با اقدامات ایران صادر شود.

۷- کاردار علاوه بر این اظهار داشت با کارهای آمریکا در ایران برخورد خوبی نشده است. برای مثال به شری اجازه داده نشد، که ایران را ترک کند و شیبانی هنوز در زندان است. کاردار گفت ما فکر می‌کنیم به زودی مقاله‌ای در مورد شری در مطبوعات آمریکا چاپ شود که شاید سفارت را به خاطر اینکه از طرف او به اندازه کافی فعال نبوده است، متهم نماید. حبس مستمر او در ایران خارج از قوه ادراک می‌باشد؛

کاردار درخواست نمود که یزدی با دفتر دادستان کل تماس حاصل نماید و متذکر شود که گزارش خود دفتر دادستان کل توصیه کرده است که شری آزاد شود. یزدی در این مورد بی تفاوت بود. (چون. شری به هنگام این گفتگو در حال آزاد شدن بوده ما تردید داریم که وزارت خارجه هیچ‌گونه نقشی در آزادی او داشته است).

۸- کاردار همچنین متذکر شد که دولت موقت ایران همچنان از دستیابی ایالات متحده به مقر سابق نظامی ما و وسائل ما در ایران، از جمله اموال زیاد و سوابق پرسنلی جلوگیری به عمل می‌آورد.

۹- کاردار سپس جلوگیری از کار مطبوعات و اخراج گزارشگران خارجی را متذکر شد. او اظهار داشت که ما از اقدامات دولت موقت ایران بر علیه مطبوعات آمریکایی بسیار متأسفیم. او از خیلی افراد در واشنگتن، از جمله کنگره در مورد این موضوع مطالبی شنیده بود. در مجموع شناختی از منافع ایالات متحده در ایران و تمایلی به همکاری با دولت موقت ایران وجود داشت. دولت ایالات متحده مایل است تا رابطه به پیش برود ولی چنانچه قرار است این رابطه پیشرفتی داشته باشد بایستی تلاشی دوجانبه وجود داشته باشد. کاردار سپس از یزدی سؤال کرد که آیا وی مایل به ارائه نظر خود در مورد هر یک از این نکات می‌باشد.

۱۰- یزدی اظهار داشت که مطبوعات مطمئناً هیچ‌گونه نظر مساعدی در مورد ایران که کاردار ممکن است ابراز داشته باشد در زمانی که وی در ایالات متحده بوده است، عنوان نکرده‌اند. یزدی سپس بحثی را شروع کرد که چگونه مطبوعات خارجی اخبار ایران را تحریف نموده و با انقلاب ایران خیلی غیر منصفانه برخورد می‌نمایند. یزدی گفت که دولت موقت ایران از نزدیک مراقب بوده است و مطبوعات ایالات متحده هرگز اخبار خوب راجع به ایران منتشر نمی‌نمایند. کاردار پاسخ داد که ایران چنانچه به اخراج خبرنگاران خارجی ادامه بدهد بعید به نظر می‌رسد گزارش خوبی دریافت کند. او دوباره متذکر شد که ایران نمی‌تواند تمام مسئولیتها را به خاطر مطبوعات بدش دور بریزد. ایران به خاطر خیلی از چیزهایی که گزارش شده مثل تعداد زیاد اعدامهای بدون محاکمه مسئولیت دارد. حتی بعضی از حامیان انقلاب ایران در ایالات متحده سؤال می‌کردند که آیا این اعمال انجام شده به وسیله دولت موقت ایران با روح انقلاب ایران سازگار هستند. کاردار به مشکلات امنیتی محوطه سفارت، به برخورد بد با بازرگانان و به اقداماتی که به نظر آمد برای اخراج تمام روزنامه‌نگاران آمریکایی از ایران طرح ریزی شده‌اند اشاره کرد. این موضوع به سادگی جامعه را وادار کرد که فکر کند ایران چیزی دارد که می‌خواهد پنهان کند. یزدی این موضوع را بشدت تکذیب کرد و اظهار داشت که وی کاملاً آماده خواهد بود تا تمام تا تمام سؤالات مطبوعات را در زمانی که به واشنگتن می‌رسد پاسخ دهد.

۱۱- کاردار متذکر شد که وی فکر می‌کند بعضی از مطبوعات ایالات متحده کار گزارشی خوبی انجام داده‌اند. مثلاً کار تایم در مورد خمینی عالی بوده است. (یزدی تصدیق کرد). کاردار اظهار داشت که گفته‌هایی که به طور مستمر از رادیو و تلویزیون ملی ایران پخش می‌شوند و ایالات متحده را غیراز مسائل دیگر متهم به همکاری با ساواک، سیا و صهیونیستها در طرحهایی برای از بین بردن انقلاب می‌نمایند هم ناصحیح بوده‌اند و هم به روابط ما کمک نمی‌نمایند. او به یزدی خاطر نشان کرد که دولت موقت ایران می‌تواند این نوع تبلیغات ضد آمریکایی را در رادیو و تلویزیون ملی ایران کنترل نماید. یزدی هیچ پاسخی نداد.

۱۲- در عوض یزدی سؤال کرد که آیا دولت ایالات متحده به هیچ صورتی در نشر زیراکسهای از یک ورقه که «طرح برنارد لوئیس» نامیده می شود و نشان دهنده طرحی است که کشور را به مناطق کوچک بر اساس گروههای قومی تقسیم می نماید شرکت داشته است. به نظر می رسد که یزدی این ورقه را تقریباً جدی گرفته است. کاردار به او گفت که این ارزش وقت وزرا را ندارد چون که مزخرف و پوچ است و به سود هیچ کدام از کشورهای ایران و ایالات متحده نیست، ولی قول داد که این موضوع را با واشنگتن در میان بگذارد.

۱۳- ملاقات با تقاضای مجدد کاردار برای هر گونه کمکی که وی در مورد شری و شیپانی و منطقه گلف می تواند انجام دهد خاتمه پذیرفت. او همچنین از یزدی در مورد موضوع بهائی (ها) جو یا شد. (گزارش جداگانه).

۱۴- اقدام مورد درخواست: از هر گونه اطلاعاتی که وزارتخانه ممکن است در مورد «برنارد لوئیس» ارائه کند تشکر می کنیم.

سند شماره (۶۵)

تاریخ: ۲۴ سپتامبر ۱۹۷۹ - ۲ مهر ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی. - فوری
موضوع: مقاصد شوروی در افغانستان

۱- (تمام متن خیلی محرمانه)

۲- وزیر امور خارجه، یزدی، تهران را به قصد شرکت در مجمع عمومی سازمان ملل ترک کرد. پیشنهاد می شود که وزارت امور خارجه مسئله دخالت احتمالی شوروی در افغانستان را با وی در نیویورک در میان بگذارد.

۳- سفارت قصد دارد که این مسئله را با رئیس اداره پنجم وزارت امور خارجه ایران در تاریخ ۲۴ سپتامبر در میان بگذارد. ولی ما معتقدیم که فقط یزدی قدرت دارد که تصمیم مؤثری بگیرد.

۴- به دفتر وابسته دفاعی و مستشاری نظامی نیز هشدار داده شده است که به محض امکان تماس با مقامات سطح بالای ایران که احتمالاً ظرف چند روز آینده خواهد بود، مراتب را سریعاً گزارش دهند. لینگن

سند شماره (۶۶)

تاریخ: ۲۴ سپتامبر ۷۹ - ۲ مهر ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی. - فوری
موضوع: ملاقات وزیر با یزدی: خلیج، حضور آمریکا در خلیج فارس

۱- (تمام متن خیلی محرمانه)

۲- پیشنهاد می کنم که وزیر امور خارجه، ونس، در گفتگویی که قرار است در سوم اکتبر با یزدی داشته باشد درباره مسئله دسترسی ما به تعاونی سفارت، خلیج، و دیگر املاک نظامی از قبیل پارک موتوری سلطنت آباد و تسهیلات پایگاه مخابراتی ارتش نیز صحبت به میان آورد.

۳- پس از درگذشت آیت‌الله طالقانی، کمیته طالقانی، که قبلاً کنترل تعاونی سفارت را به دست گرفته بود قرار است این تعاونی و دیگر املاک نظامی (آمریکایی و ایرانی) را به دفتر نخست‌وزیری یا ارتش بسپارد. هنوز نمی‌دانیم که کنترل خلیج در دست چه کسی است ولی امیدواریم که تعاونی سفارت و خلیج در اختیار دفتر نخست‌وزیری قرار گیرد. اگر این طور بشود یزیدی خواهد توانست در کنترل تعاونی و خلیج نظارت نماید. با وجود اینکه یزیدی در گذشته به ما در این باره پاسخی نداده‌است، ولی بد نیست یک بار دیگر آن را امتحان کنیم.

۴- بنا به گزارشهای یزیدی در ۲۳ اوت به هنگام عزیمت، به مطبوعات گفته بود که «علاوه بر گفتگو پیرامون روابط بین دو کشور با ونس، سعی خواهیم کرد درباره نقشه آمریکا مبنی بر وارد کردن نیروهای نظامی به خلیج فارس به منظور حفظ ثبات منطقه نیز بحث و تبادل نظر بنماییم. وی گفته است که هیچ یک از حرکت‌های اینچنینی آمریکا در منطقه نخواهد توانست در بحران منطقه کاهشی ایجاد نماید.»

۵- اظهار نظر: مطبوعات تهران با شور و هیجان زیاد درباره بیانات مقامات دولت آمریکا مبنی بر تشکیل نیروهای واکنش سریع مطلب منتشر می‌کنند. در اینجا چنین نتیجه‌گیری می‌شود که دولت آمریکا در صدد آن است که نیروی دریایی رزمی خود را در خلیج افزایش دهد و یا تا به حال افزایش داده‌است و دیگر اینکه ما در نظر داریم به افغانستان نیرو بفرستیم، و دیگر اینکه آمریکا در نظر دارد علیه حوزه‌های نفتی خاورمیانه اقداماتی انجام دهد. آخرین متن این نتیجه‌گیریها مقاله‌ای است که در ۲۴ اوت در کیهان به چاپ رسیده و به نقل از مدرسی نماینده خمینی در امارات متحده عربی نوشته است که بین پنج تا شش هزار نظامی آمریکا در پایگاه جفیر بحرین مستقر گردیده‌است. بد نیست که وزیر با یزیدی در مورد مقاصد نیروهای ما در اقیانوس هند و خلیج فارس صحبت کند تا او به طور کامل مقاصد ما در منطقه را درک نماید. کاردار از فرصت استفاده کرده در ملاقات وزیر ارشاد ملی، میناچی، گفت که گزارش مطبوعات درباره حضور نظامیان آمریکا در بحرین کاملاً بی‌پایه و اساس بوده، کمکی به بهبود روابط بین ایران و آمریکا نمی‌کند.

سند شماره (۶۷)

تاریخ: ۲۶ سپتامبر ۱۹۷۹ - ۴ مهر ۵۸
از: آژانس بین‌المللی ارتباطات - آر. تی. کوران برای: وزارت خارجه - آقای هارولد اچ. ساندرز
موضوع: ارتباط دیپلماسی عمومی بین ایالات متحده و ایران (اکتبر ۱۹۷۹ - فوریه ۱۹۸۰)
براساس گفتگوهای انجام شده در محل دفتر شما در ۷ سپتامبر، آژانس بین‌المللی ارتباطات توافق دارد که برخی تحقیقات محتاطانه در زمینه فرصت‌های اضافی برای ارتباط بین ایالات متحده و ایران در محدوده دیپلماسی عمومی در ۴ یا ۵ ماه آینده در برنامه قرار گیرد.

ما تلاش خواهیم کرد تا به عنوان یک اقدام راهگشا حلقه‌های ارتباطی نهادی یعنی مفهومی از ارتباط که در ۷ سپتامبر مورد تأیید قرار گرفت را تقویت نماییم. این حلقه‌های ارتباطی بر روی جریان روابط دو طرفه تأکید خواهد کرد. در این فرصت بایستی تشخیص داده شود که توسعه آنها بستگی به ایجاد یک جو اعتماد و احترام دارد. در مراحل اولیه روابط شخصی توسعه یافته دوستانه و با تفاهم شخص با شخص مهم می‌باشند. از طریق این ارتباطات شخصی حلقه‌های ارتباطی نهادی دقیقاً معین می‌تواند به وجود آید که به

نوبه خودش می‌تواند روابط دوجانبه بیشتری به بار آورد. زمینه‌های احتمالی برای آغاز یا تجدید بنای تماس شامل ایران‌شناسی، روابط انسانی، علوم طبیعی تدریس انگلیسی و تربیت بدنی می‌باشند. برنامه‌های دیدار ایرانیان از ایالات متحده هنوز ادامه دارد، ولیکن به سبکی سطح پائین و نسبتاً کم است و فعلاً محدود به کار کمیسیون فولبرایت می‌باشد. ایالات متحده بایستی حمایت مالی خودش را از این عملیات به عنوان یک رابطه نهادی (دانشگاهی) اصلی و خوب بنیان نهاده شده بین مدرسین خصوصی و عمومی و نهادها در هر دو کشور حفظ نماید. بصورتی مشابه فعالیتهای برنامه‌ریزی شده، دید روشن انستیتوی آمریکایی مطالعات ایران بایستی پرورش داده شود. ما در محدوده این روش کلی و در پاسخ به توصیه‌های کاردار و مأمور امور عمومی (PUBLIC AFFAIRS) و در صورتی که مقامات ایرانی روشن سازند که علاقه ما به روابط افزایش یافته دوجانبه است، مبنای زیر را برای برخی ابتکارات مهار زده شده که ممکن است مورد توجه قرار گیرند خواهیم آزمود:

۱- دیدار متخصصین و شخصیت‌های اجتماعی دقیقاً انتخاب شده از ایران را پیشنهاد کنید. هر وقتیکه امکان پذیر بود دیدارها به صورت خصوصی ترتیب داده خواهد شد. اشخاص بایستی نسبت به ایران امروز اعتبار و بستگی داشته باشند.

۲- دعوت از متخصصین اسلامی ایرانی و احتمالاً شخصیت‌های مذهبی ایران به جشنهای سالگرد هجرت در ایالات متحده را بالا ببرید. برنامه‌های دیدار بایستی شامل نمایندگان مشابهی از دیگر جوامع اسلامی نیز باشد تا بر ماهیت چند ملیتی بودن مراسم تأکید داشته باشد. هدایت و سرپرستی برنامه‌ها که یک نقش اساسی بازی می‌کند بایستی به طور خصوصی با کمیته سالگرد هجرت ترتیب داده شود.

۳- با مؤسسات خصوصی از قبیل بنیاد جانسون یا سمینارهای دانشگاهی از جمله مرکز شرق-غرب وارد مذاکره شوید تا گروه‌های از متخصصین ایرانی را به ایالات متحده بیاورند که موضوعات غیر جدلی را مورد بحث قرار دهند. جلسات ترجیحاً بایستی چند ملیتی باشند. زمینه‌های احتمالی ادبیات، نویسندگی خلاق یا بصورت اصولی‌تر توسعه کتابخانه و علوم کتابخانه‌ای می‌باشد.

۴- با چند مشاور و راهنمای دانشجویان خارجی که دقیقاً انتخاب شده‌اند و از دانشگاه‌هایی هستند که در اداره دانشجویان اسلامی و ایرانی خبره و ماهر می‌باشند همکاری کنید تا:
الف: در این دوره تغییرات در ایران نیازهای پدید آمده و گرایش‌های دانشجویان ایرانی را ارزیابی نماید.

ب: در پی برنامه‌هایی برای یک کنفرانس دانشجویی احتمالی یا دیگر انواع بحث و گفتگو در ایالات متحده و در زمانی مساعد در آینده باشید.

۵- در جستجوی مؤسسات آموزشی آمریکایی باشید که در ارتباطات یا حمایت از دیگر عملیات مبادله آموزشی در کشورهای جهان سوم از قبیل فعالیتهای دانشگاه نیراسکا (اوهاما) در پاکستان شرکت می‌جویند و نیز در پی امکانات دعوت از دانشجویان یا دانشگاهیان ایرانی برای شرکت جستن در چنان سمینارهایی یا پروژه‌هایی باشید که اندیشه روشنفکری و تماس مداوم را پرورش می‌دهند.

۶- افزایش تدریس انگلیسی فعلی آژانس بین‌المللی ارتباطات، انجمن ایران و آمریکا و مؤسسات فرهنگی را به این شرط که ادعاهای اداری برای خسارتهای قبلی و مصادرات توسط مقامات ایرانی قبول شود مورد بررسی قرار دهید.

۷- نسبت به موقعیتها برای دعوت از ایرانیان به شرکت جستن در برنامه‌های مبادله بین مناطق خصوصاً برنامه‌های رسانه‌های گروهی هوشیار باشید.

تذکر: رادیو صدای آمریکا در نظر دارد زمان پخش برنامه‌های فارسی خود برای ایران را در اول سال جدید یکساعت افزایش دهد. این رادیو یک برنامه نیم ساعته در صبحها اضافه خواهد نمود که خبر و مطالب خبری پخش خواهد کرد و نیم ساعت به اول برنامه نیمساعته عصرهاش اضافه خواهد نمود. برنامه افزایش یافته عصر موقعیتی بهتر برای پوشش عمیقتر و موضوعات فرهنگی میسر خواهد نمود. مسائل مورد نظر شامل: وقایع ایران خارج از گردونه سیاسی، یک سری مطالب در مورد مطالعات و مراکز اسلامی ایرانی در ایالات متحده، و مصاحبه‌ها با محققین آمریکایی و ایران شناسان و چهره‌های اجتماعی مناسب که نماینده طیف وسیعی از نظرات سیاسی و سیاست خارجی هستند، می‌باشد.

سند شماره (۶۸)

تاریخ: ۲۷ سپتامبر ۱۹۷۹ - ۵ مهر ۱۳۵۸
از: هیئت نمایندگی آمریکا در سازمان ملل متحد به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی
موضوع: یادداشت مکالمه بین ونس و سونودا (وزیر امور خارجه ژاپن در مجمع عمومی ملل متحد
۱- (تمامی متن سری است)
۲- شرح زیر قسمتی از مذاکرات دوجانبه سونودا و ونس، در مجمع عمومی سازمان ملل متحد در تاریخ ۲۶ سپتامبر درباره ایران است. سونودا آن گاه مکالمه‌ای را نقل کرد که وی دو روز قبل با وزیر امور خارجه ایران داشته است. سونودا گفت که روابط بین ژاپن و ایران بسیار خوب است و او به وزیر امور خارجه ایران گفت که ژاپن حاضر است در کوششهای ملت سازی ایران شرکت کند. در عین حال او به وزیر امور خارجه ایران گفت که ایران نیاز به همکاری با آمریکا و سایرین را دارد و پیشنهاد کرد که آنها با ایالات متحده مذاکره کنند. وزیر امور خارجه ایران پاسخ داد که ایران قصد ندارد همکاری با غرب را کنار بگذارد و اینکه در موقع مناسب با ما مذاکره خواهد کرد.

وزیر امور خارجه آمریکا قدردانی خود را به سونودا بخاطر اظهاراتش به وزیر امور خارجه ایران بیان داشت و خاطر نشان ساخت که هفته آینده وی با وزیر امور خارجه ایران در نیویورک ملاقات خواهد کرد. نیویورک

سونودا گفت او از ملاقات با وزیر امور خارجه ایران تحت تأثیر قرار گرفته و احساس کرده است که او یک مرد جدی است. پایان متن.

ونس

سند شماره (۶۹)

تاریخ: ۱ اکتبر ۱۹۷۹ - ۹ مهر ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران به: وزارت خارجه - واشنگتن
موضوع: مذاکرات دوجانبه با وزیر امور خارجه ایران
۱- تمام متن خیلی محرمانه

۲- شما در زمانی با یزدی ملاقات می‌کنید که ممکن است نقطه عطف مهمی را در امور داخلی ایران ایجاد کند. در عین حالی که برای هر ناظری مهم است تا از قضاوت‌های عجولانه در مورد این وضعیت اجتناب ورزد ولی دوری جستن از این نتیجه‌گیری سخت است که روحانیون در حالتی هستند تا بالقوه هرگونه و یا تمام مخالفین طرح‌هایشان برای ایجاد یک کشوری که اساساً وسیله روحانیون اداره شود را از سر راه بردارند و اسلام به عنوان ایدئولوژی و احتمالاً حزب جمهوری اسلامی فراهم آورنده دستگاه حزبی کنترل‌کننده باشند.

الف: شورش کردها به طریقی سرکوب شده‌است تا درس عبرتی باشد برای دیگر اقلیتها.

ب: جبهه دمکراتیک ملی و رهبریت آن مارک ضد انقلابی خورده‌اند و به دیگر عناصر مخالف بصورت مشابهی اخطار شده‌است.

ج: یک شورای کنترل شده وسیله روحانیت در حال انجام یک بررسی کامل بر روی قانون اساسی است که به نظر می‌رسد به کنترل اسلامی - شیعی بر دستگاه دولت رسمیت دهد.

د: علیرغم صحبت از عفو، اعدامها ادامه دارد؛ حتی در مورد جنایتکاران عادی. به نظر می‌رسد که قم مصمم است تا از هرگونه نمایش بخشش یا دلسوزی قضایی خودداری کند.

ه: رئیس سپاه پاسداران که به وسیله انقلاب به وجود آمده به تازگی پست وزارت دفاع را به دست گرفته است.

و: خلع نرینه از مدیریت عامل شرکت نفت یک نشانه عمومی قوی و مهم برای غیر روحانیون از تصمیم قم به اجتناب از هرگونه کاهش کنترل آن بر چیزهایی است که اهمیت دارند، از جمله بخش نفت.

ز: نوعی از وا همه و نگرانی در مورد یک توطئه منتسب به مطبوعات غربی بر علیه انقلاب ایران وجود دارد. (اکنون هیچ روزنامه‌نگار آمریکایی در اینجا اقامت ندارد).

ح: ایالات متحده همچنان به خاطر همکاری و سببش با صهیونیسم بین‌المللی در از بین بردن امیدهای فلسطینیها، به وسیله خمینی مورد تقبیح قرار می‌گیرد، در حقیقت به نظر می‌آید خمینی خودش و انقلاب را به این صورت می‌بیند که در حال تبدیل شدن به یک نیروی واقعی متحدکننده در تمام منطقه برای مبارزه در جهت حقوق فلسطینیها می‌باشند.

۳- مطالب بیشتری وجود دارد لیکن کافی است که بر این نکته تأکید کنیم که در حال حاضر روحانیون در اوج تفوق و برتری قرار دارند. به نظر می‌آید چیزی وجود نداشته باشد که از محکم کردن کنترل سیاسی آنان در ساخت رو به رشد قانون اساسی جلوگیری کند - نه ارتش، نه بختیار از پاریس، نه فقدان بازدهی مورد نظر از انقلاب، و نه بازرگان و دیگر میان‌روها در دولت موقت ایران. (در مطبوعات امروز از بازرگان در یک مصاحبه با اوربانا فالاجی نقل قول شد که گفته بود «... از نقطه نظر رسمی دولت کشور را اداره می‌کند ولی از لحاظ ایدئولوژیکی و انقلابی خمینی و شوراهایش کشور را کنترل می‌کنند حقیقتاً راست است»).

۴- چیزی که می‌تواند این گرایش را متوقف سازد (ولی با گذشت زمان) درک وسیعتری، (از آنچه اکنون وجود دارد) از مشکلات اداره جامعه‌ای چند حزبی و یک اقتصاد نسبتاً مدرنیزه مثل اقتصاد ایران با ادراکات مذهبی که به نظر می‌آید جای کمی برای شرکت عناصر غیر مذهبی این کشور باقی می‌گذارد، باشد.

۵- سؤال این است که آیا خمینی اصلاً از این کار استقبال می‌کند و به لحاظ آن نتایج رضایتبخش نیستند. حتی اگر او چنین کند، یک سؤال واقعی وجود دارد که آیا او می‌تواند بر یک جریان مهم که اکنون جاری است و ملازمینش در قم که از تمام جهات حتی از او سرسخت تر هستند غلبه کند.

۶- پاسخ ساده این است که یک جریان تسلیم‌ناپذیر وجود دارد که نیروهای میانه‌رو را از دور خارج می‌کند و سرانجام بازرگان را با روشی که در مورد نریه در شرکت ملی نفت اعمال شد از مقامش خلع می‌نماید.

۷- من زیاد مطمئن نیستم. من از ماه قبل زمینه خیلی کمتری برای خوش بینی می‌یابم، ولی خمینی از نظر سیاسی ناپخته نیست و وی به همان ترتیبی که در جستجوی چیزی است که برایش اهمیت دارد ممکن است هنوز احتیاج به نوعی از همکاری با میانه‌روها را (که بازرگان به صورتی ضعیف ولی بازیگرانه همچنان نمایانگر آن است) برای اطمینان یافتن از ثبات سیاسی مداوم در نماید و این برتری اسلام در ساخت اجتماعی و سیاسی آینده ایران می‌باشد.

۸- شما می‌توانید از یزدی سؤال کنید که وی گرایش‌های آتی را در این منطقه چگونه می‌بیند. او یک معتقد با ایمان است. یک انقلابی که مثل هر کس دیگری در دولت موقت ایران به خمینی نزدیک است ولی می‌تواند احتیاج به متعادل ساختن ایده‌آلهایش را با واقعیتها درک کند. او خیلی برای من صحبت کرده است و من آماده هستم تا صحبت‌هایش را باور کنم. گفتگوی شما با او که اولین تماس سطح بالایی است که ما با رهبریت انقلابی داشته‌ایم برای مقاصد ما در اینجا اهمیتی حیاتی دارد. در تأیید این موضوع برای او، که ما واقعیت‌های جدید ایران را قبول می‌نماییم و فی الواقع ما آرزو داریم ایران در توسعه نهادهای دولتی موفق باشد، یزدی همچنین بایستی بداند که ما از سختگیری و عدم وجود جنبه انسانی در انقلاب که به نظر می‌آید توجه کمی به حقوق یا منافع عناصر میانه‌روتر در ایران امروز می‌نماید، ناراحت هستیم. خمینی اهمیت زیادی برای وجهه ایران در ایالات متحده قائل نیست ولی دیگرانی از قبیل یزدی هستند که این اهمیت را قائل هستند.

سند شماره (۷۰)

تاریخ: ۱۴ اکتبر ۱۹۷۹ - ۱۲ مهر ۵۸
 از: هیئت نمایندگی آمریکا در نیویورک
 به: وزیر امور خارجه، واشنگتن - فوری
 رونوشت به: سفارت آمریکا در تهران - فوری
 گزارشگر: ساندرز - معاون وزیر امور خارجه آمریکا
 موضوع: ملاقات ساندرز معاون وزارت امور خارجه با یزدی وزیر امور خارجه (ایران)
 ۱- (تمامی متن سری است)

۲- در ملاقاتی در عصر روز سوم اکتبر و به دنبال ملاقات وزیر با یزدی، ساندرز معاون وزارت خارجه با او و همراهان او مدت دو ساعت درباره وضع روابط آمریکا و ایران بحث کرد. وقت زیادی در مرور گناهان ما در گذشته و ناتوانی حقیقی ما در درک ماهیت انقلاب اسلامی سپری شد. ساندرز کوشید تا به یزدی چشم‌انداز یک سلسله مناسبات جدید آمریکا و ایران براساس واقعیات کنونی و آینده‌ای که ما می‌توانیم در آن همکاری داشته باشیم را نشان دهد، ولی موفق نشد.

۳- یزدی مطلب را روشن کرد و گفت که او احساس می‌کند که جهان بینی آمریکا که منجر به پشتیبانی آمریکا از شاه شده است، کار ما را برای پذیرفتن انقلاب اسلامی، به ویژه زیانهای مادی که از نظر از دست بازار مهم اسلحه متوجه ایالات متحده شده است، دشوار می‌کند.

۴- او اصرار کرد که با ایران باید براساس برابری و احترام رفتار کرد و هر گونه برداشتی درباره حقوق بشر یا مسائل دیگری که این اندیشه را القا کند که ما (آمریکا - م) به ایران دیکته می‌کنیم، باید مهار شود، که او بار دیگر نسبت به اداره قراردادهای نظامی و بازرگانی حساسیت ویژه‌ای نشان داد و گفت که ممکن است توطئه‌ای علیه ایران در کار باشد. او درباره این مسائل زیاد در جریان کار نبود و در نتیجه دلائلی که می‌آورد بسیار ساده لوحانه بود. علیرغم تندی موضع یزدی، مذاکرات بسیار راحت و صریح و از نظر جهت گیری به شکل مثبتی جریان پیدا می‌کرد و شاید اگر یزدی نشانه‌ای از تغییر روش نشان نمی‌داد ممکن بود فرهنگ و آگاه از روش ایالات متحده قدردانی کرده و ما را صمیمی و با حسن نیت توصیف می‌کردند.

۵- ساندرز سه مسئله مربوط به رابطه دوجانبه را در پایان بحث کلی پیش کشید:

(الف): لزوم حل و فصل مسئله تأسیسات نظامی و دارایی آمریکا در ایران. یزدی به سرعت موافقت کرد که این موضوع باید بدون تأخیر انجام گیرد و هنگامی که ساندرز پیشنهاد کرد که یک کمیته مشترک ایران و آمریکا تشکیل شود، یزدی گفت که او معتقد است که یک چنین کمیته‌ای اخیراً تشکیل شده است و از جانب ایران وزارت امور خارجه و شورای انقلاب و دفتر دادستانی و چند واحد دیگر در آن عضویت دارند. ساندرز پیشنهاد کرد که این کمیته می‌تواند برای حل مسائل، مورد به مورد بررسی کند. اگر یک چنین کمیته‌ای هنوز برقرار نشده است سفارت باید مسئله را با وزارت امور خارجه دنبال کند تا موافقت یزدی بمورد اجرا گذاشته شود.

(ب): مسئله شیپانی. ساندرز تقاضای آزادی شیپانی را کرد. و خاطر نشان ساخت که این امر در جو کار اثر مثبت خواهد داشت. یزدی گفت که وی با دادستان کل در این مورد صحبت کرده است ولی دادستان کل به نظریات او اعتنایی نکرده است. ما قدردانی خود را از آنچه که یزدی در مورد مسئله شیپانی انجام داده بود ابراز داشته و اظهار امیدواری کردیم که او همچنان در مورد این مسئله کمک کند، تعهدی داده نشد.

(ج): بهائیان. ساندرز نگرانیهای بهائیان آمریکایی را توصیف کرده و از یزدی پرسید که آیا مطلبی دارید که ما به آمریکاییان بگوییم تا نگرانیهای آنها درباره بهائیان عادی در ایران برطرف شود. ما احساس کردیم که اوضاع برای سایر اقلیتها بهبود یافته و توانستیم به آمریکاییان اطمینان دهیم که یهودیان و دیگران مورد بد رفتاری قرار نمی‌گیرند. ما میل داریم همان کار را برای بهائیان انجام دهیم. یزدی احساسات ایرانیان را درباره بهائیان دوره وار مرور کرد. او گفت بعضی از بهائیان در خدمت شاه بوده‌اند و به خاطر جنایات خود مجازات خواهند شد ولی بهائیان عادی تحت تعقیب قرار نخواهند گرفت بلکه طبق قوانین ایران از آنها حمایت خواهد شد.

سند شماره (۷۱)

تاریخ: ۴ اکتبر ۱۹۷۹ - ۱۲ مهر ۵۸
از: هیئت نمایندگی ایالات متحده در نیویورک
رونوشت به: سفارت آمریکا - تهران
موضوع: ملاقات وزیر با یزدی وزیر امور خارجه

- ۱- تمام متن سری است.
- ۲- در ۳ اکتبر وزیر برای یک ساعت با یزدی که به وسیله آگاه، کاردار، منصور فرهنگ و بایندر (یادداشت بردارنده) همراهی می شد ملاقات کرد. وزیر به وسیله مک هنری، نیوسام، ساندرز، سیک و پرشت (یادداشت بردارنده) همراهی می شد.
- ۳- لحن یزدی علیرغم اظهار نظرهای گاه به گاه درباره تمایل ایران برای روابط دوستانه در طول گفتگو غیر دوستانه، عصبانی کننده و حاکی از عدم اعتماد بود. او با سؤال از وزیر در این مورد که آیا ایالات متحده تغییرات در ایران را قبول کرده است یا خبر شروع به صحبت کرد. وزیر پاسخ داد که ما تلاش کرده ایم و کردیم که این موضوع را در پاره ای از بیانیه های رسمی روشن کنیم. ما برای رهبران ایران آرزوی موفقیت کرده ایم و فرمهای مشخصی از همکاری را آغاز نموده ایم. و ما آماده بوده ایم تا چنانچه ایران مایل بود از این هم جلوتر برویم. ما خواهان این بودیم که در مبارزه بر علیه عدم اعتمادی که وجود داشته و در فراموش کردن گذشته به ایران ببینیم. ما مایل بودیم تا در جهت یک رابطه جدید به جلو برویم.
- ۴- یزدی گفت این نظرات در گذشته به وسیله کاردارهای ما برای او نقل شده بودند. او احساس می کرد که ما واقعاً هنوز واقعیت ایران جدید را نفهمیده و قبول نکرده ایم. او به گفتگوی لینگن با وزیر کشور (ایران) به عنوان مداخله بیجا در امور داخلی ایران اشاره کرد و سؤال کرد چرا ایالات متحده دست به چنین کارهایی می زند. وزیر پاسخ داد که مایل بودیم نگرانیهای خودمان را ابراز نماییم. ما امیدوار بودیم که بتوانیم چیزی را که حس می کردیم به طور خصوصی بگوییم. ما از همین طریق نزدیک شدن از طرف ایرانیانی که نگرانیهایی راجع به ایالات متحده دارند استقبال می کنیم. هیچ کدام از طرفین نبایستی احساس کنند که مجبور است به مطبوعات مراجعه نماید. بحثهای آزاد و خصوصی جزئی از دوستی واقعی می باشند.
- ۵- یزدی با انتقاد از نظرات ایالات متحده در مورد قصد ایران برای حمایت از قطعنامه کنفرانس غیر متعهدها در مورد صهیونیسم و نژادپرستی به صحبت ادامه داد. او سؤال کرد، چرا شما از اسرائیل دفاع می کنید؟ برخوردهای غیردوستانه مشابه دیگری نیز از جانب ایالات متحده وجود داشته است. در این موقع یزدی شروع به اقامه مشکلاتی نمود که وی با ایالات متحده داشته است.
- ۶- اولین موضوع قراردادهای نظامی و طرز نگهداری تنخواه گردان بود. ایران MOU ۳ فوریه را که برایش مشکلات عظیمی به وجود آورده بود نپذیرفت. ما نیاز به این داشتیم که گذشته را و قراردادهای نظامی را از بین ببریم. وزیر گفت ما آماده شدیم که اینکار را همین فردا در یک ملاقات با مقامات وزارت امور خارجه و DOD انجام دهیم.
- ۷- یزدی سؤال کرد که سیاست ایالات متحده در مورد قراردادهای نظامی چه بوده است. او گفت که ایران از ۱۹۶۸ به این طرف هیچ صورتحسابی دریافت نکرده است و شکایت کرد که ناوشکنها بدون

مراجعه به ایران برای بحث بر سر قیمت قراردادشان فسخ شده است. ایران نمی داند چه مقداری متحمل مخارج شده است. یزدی سؤال کرد سیاست ایالات متحده در مورد آزاد کردن لوازم طبقه بندی شده چه هست.

۸- وزیر گفت سیاست ما اساساً فروش آنچه است که ایران نیاز دارد. اگر موارد خاصی وجود داشته باشد ما آنها را مورد بررسی قرار خواهیم داد. ممکن است مشکلاتی در مورد لوازم یدکی طبقه بندی شده وجود داشته باشد ولی ما مایل بودیم که هر کدام را بر یک اساس مورد به مورد تحت بررسی قرار دهیم. وزیر گفت به ما اجازه دهید تا در هر مورد مشکل را مجزا و بررسی کنیم. بایندر مشکل نوارهای کامپیوتر برای برنامه هواپیماهای ۱۴- اف را مطرح کرد که هیچ کس در جلسه با آن آشنایی نداشت.

۹- وزیر اظهار داشت که هر مورد فروش تجهیزات نظامی موضوع یک قرارداد دوجانبه است که آن را بدون اجازه قبلی ایالات متحده به کشورهای ثالث انتقال ندهند. یزدی به سرعت اشاره کرد که ایران آن قراردادها را پذیرفته است.

۱۰- دومین موضوعی که به وسیله یزدی مطرح شد مشکلات قراردادهای تجارتهای خصوصی و دادگاههای ایالات متحده بود.

۱۱- وزیر گفت زمانی که موضوعات در دادگاهها مطرح شوند بایستی بر طبق جریانات حقوقی در مورد آنها تصمیم گرفته شود. ما خوشوقت خواهیم شد که با ایرانیها مشاوره و تبادل نظر نماییم ولی حدود عملی در مورد کاری که می توانیم انجام دهیم وجود دارد. یزدی درخواست توجیه دادگاهها به وسیله دولت ایالات متحده را نمود و اشاره کرد که اگر دولت ایالات متحده در اقدامات مربوط دخالت ننماید ایران ممکن است سرمایه گذار بیهایش را بدون امنیت بداند. بحث قابل توجهی در باب موارد معلق وجود داشت و یزدی با درخواست برای یک سیاست همه جانبه از طرف دولت ایالات متحده نسبت به برخورد با اختلاف بازرگانی به بحث خاتمه داد. نیوسام گفت که وی تلاش کرد تا برای شرکتهای آمریکایی سودمند باشد و چندین نمونه را ارائه داد. او اظهار داشت که ایرانیها خودشان در یک بیانیه رسمی اعلام کنند، چگونه می خواهند که شرکتهای آمریکایی اقدام کنند.

۱۲- سومین موضوع وضعیت ایرانیانی بود که در ایران مرتکب جنایت شده و به ایالات متحده فرار کرده اند. یزدی مورد رزمی، یک افسر پلیس را که در لس آنجلس است اقامه کرد. ایالات متحده بایستی راهی برای فرستادن او به ایران جهت محاکمه پیدا نماید. یزدی سپس مورد دو ایرانی که با پول دزدیده شده به لس آنجلس فرار کرده اند را مطرح کرد. وزیر این قسمت از بحث را با گفتن این موضوع به پایان رساند که ما سیاستها و اقدامات خودمان را با دادستان کل مورد بررسی قرار می دهیم تا ببینیم آیا می توانیم سودمند باشیم.

۱۳- یزدی در چهارمین موضوع به ملاقاتهایی که برخی آمریکاییها در مکزیکو با شاه داشته اند اشاره کرد. وزیر پاسخ داد که آمریکاییها آزاد هستند تا با شاه ملاقات کنند و دولت ایالات متحده نمی تواند در این مورد کاری انجام دهد. یزدی سیاست ما را در مورد شاه جو یا شد. وزیر گفت. روشن است. ما به او گفته ایم در این زمان ما فکر نمی کنیم که وی به ایالات متحده بیاید. ما قادر نیستیم آنچه را که در آینده پیش می آید بگوئیم.

۱۴- موضوع پنجم رسانه های آمریکا و برخورد بد آنها با ایران بود. وزیر گفت بهترین راه برای کنترل

رسانه‌ها این است که نیوسام را به ایران بفرستیم تا با صراحت با آنها صحبت کند و به آنها فرصت دهد تا بد و خوبی را که انقلاب به وجود آورده است ببینند. علیرغم آنکه آنان خارج از ایران نگاه داشته شدند به نوشتن ادامه می‌دهند و دیدگاهشان مسلماً منفی خواهد بود. یزدی پرسید که آیا ما تلاش کرده‌ایم تا مطبوعات را توجیه نماییم. وزیر خطوط اصلی بیانیه‌هایی را که ما در مورد ایران صادر کرده‌ایم مطرح کرد و گفت روش ما این نیست که شرایط ایران را برای مطبوعات ایالات متحده تشریح نماییم. نیوسام اضافه کرد که یکی از مشکل‌ترین سؤالات عدل اسلامی است. این یک موضوع حساس است و تا زمانی که وجود دارد جنبه‌های مثبت انقلاب محو می‌شود. این گفته یزدی را به دفاع از محاکمات و اعدام‌هایی کشانید که ۶۰۰ جان را گرفته است. او گفت اعدام‌های بیشتری وجود خواهد داشت. او انقلاب را به عنوان یکی از پاکیزه‌ترین انقلابات دنیا معرفی کرد و به صورت تندی از مطبوعات و دولت ایالات متحده برای قصور آنها در انتقاد از ظلم‌های زمان شاه انتقاد کرد.

۱۵- وزیر از یزدی پرسید سیاست ایران نسبت به ایالات متحده چیست. یزدی پاسخ داد سیاست ایران داشتن روابط دوستانه بر اساس احترام دوجانبه و مساوات می‌باشد. او گفت ما نمی‌توانیم یک رفتار قیم‌وار را تحمل کنیم. ما نمی‌توانیم برخوردهای گذشته را تحمل کنیم. قبول کردن انقلاب به وسیله شما بایستی به برخی اقدامات قابل لمس بدل شود. ما برای موضع خودمان مبارزه کرده‌ایم و قصد نداریم رفتارمان را عوض کنیم. او به اسنادی که همکاری ایالات متحده با ساواک و دیگر گروه‌های زمان شاه را نشان می‌دهند اشاراتی کرد. وزیر پاسخ داد تا جایی که روابط دوستانه بر اساس احترام دوجانبه و مساوات مورد نظر باشند ما توافق کامل داریم.

۱۶- موضوع بعدی در لیست یزدی تقاضای صادرکنندگان آمریکایی برای پرداخت ۱۰۰ درصد اعتبارات اسنادی بود. به نظر نمی‌رسید که وی در مورد این موضوع به خوبی توجیه شده باشد و زیاد بر روی آن تأکید نکرد، ولی اشاره کرد که چنانچه ایالات متحده سیاستی منفی اتخاذ نمود ایران به همان نوع پاسخ خواهد داد.

۱۷- گفتگو سپس در دنبال سؤالات زیاد در زمینه لوازم نظامی کشانیده شد که وزیر اطمینان داد که ما آماده‌ایم تا این موضوعات را از هم جدا کنیم و موارد مشکل را با رضایت دوجانبه حل کنیم.

۱۸- یزدی از وزیر راجع به سیاست ایالات متحده در مورد خلیج فارس سؤال کرد. وزیر گفت ما می‌خواهیم با کشورهای منطقه همکاری کنیم و روابط خوبی با آنها داشته باشیم، رابطه تجارتي را حفظ کنیم و آنها را به گونه و زمانی که مایل هستند یاری دهیم. ما استقلال و حق آنها برای طرح یک جریان سیاسی مطابق با اصولشان را به رسمیت می‌شناسیم. یزدی سؤال کرد آیا ایالات متحده مسئول ابتکار اخیر عمان برای تحریک اقدامات منطقه‌ای بوده است. وزیر در مورد ابتکار ناآشنا بود و گفت که ما مطمئناً عمانیها را تحریک نکرده‌ایم. هنگامی که ما در مورد برنامه‌هایشان بیشتر آگاهی پیدا کنیم اگر از آنها (برنامه‌ها) خوشمان بیاید ممکن است نظرات مساعدی ابراز نماییم.

۱۹- یزدی راجع به نیروی واکنش سریع سؤال کرد. وزیر گفت این نیرو موضوع فکری بود که به دهه ۱۹۶۰ برمی‌گردد که براساس آن یک تصادف محتمل‌الوقوع نظامی به وظایفی از آن قبیل که ناتو دارد محدود نمی‌شود، بلکه این نیرو در دنیا و در هر جایی که لازم باشد برای دفاع از منافع ایالات متحده در دسترس خواهد بود. این نیرو مستقیماً به خلیج فارس مربوط نمی‌شود. یزدی سؤال کرد آیا این نیرو

مستقیماً به انقلاب ایران مرتبط می‌شود، وزیر گفت ابداً هیچ‌گونه ارتباطی وجود ندارد.
۲۰- یزدی راجع به سیاست ایالات متحده در مورد کردها سؤال کرد. وزیر گفت این موضوع هیچ ربطی به ما ندارد. ما درگیر این جریان نبوده‌ایم و هیچ نقشی در اختلاف نداریم. یزدی راجع به مداخله اسرائیل سؤال کرد. وزیر گفت ما هیچ چیز راجع به درگیری اسرائیل در این موضوع نمی‌دانیم. این مشکل مردم ایران است که با آن درگیر شوند نه برای خارجیان. یزدی سؤال کرد که اگر اسرائیل درگیری داشته باشد نحوه برخورد ایالات متحده چه خواهد بود. وزیر گفت ما هیچ‌گونه اطلاعی نداریم که یک چنین موضوعی وجود داشته باشد، در هر حال زمانی که ما اقدامات اسرائیل را رد کردیم (مثلاً در لبنان) نظراتمان را مشخص نمودیم.

۲۱- یزدی گفت که ایرانیها اطلاعاتی دارند مبتنی بر اینکه عراقیها در کردستان و خوزستان درگیر بوده‌اند. چند عراقی اعدام شده‌اند و دیگران در زندان هستند. روابط ایالات متحده با عراق چگونه بوده‌است؟ وزیر گفت روابط ما با عراق خیلی خوب نبوده‌است. ما به آنها گفته‌ایم که مایل هستیم روابطمان را بهبود بخشیم ولی عراقیها پاسخ نداده‌اند.

۲۲- نیوسام گفت ایالات متحده قطعاً هیچ‌گونه قصدی برای درگیر شدن در امور داخلی ایران ندارد. اگر ایران چنان مدرکی دارد بایستی بدون هیچ‌گونه تردیدی ادعاها و مطالب را با ما در میان بگذارد تا بتوانیم موضوع را روشن کنیم. یزدی پرسید آیا امکان دارد آمریکا بیها بدون اطلاع وزیر درگیر شده باشند. وزیر گفت آنکار برای کارمندان دولت امکان پذیر نبوده‌است. ما بایستی در مورد هر گونه طرحی برای چنان درگیری مطلع باشیم و هیچ‌گونه طرحی وجود ندارد. چنان اقدامات از جانب شهروندانی که در دستگاه دولت نیستند با قانون ایالات متحده متناقض می‌باشد.

۲۳- یزدی گفت ایرانیها نسبت به آقای کیسینجر و مسافرتهايش به مکزیک برای دیدن شاه و ارتباط احتمالی آن با مشکلات داخلی ایران مشکوک هستند. وزیر گفت؛ آیا ما با کیسینجر در مورد مسافرتهايش به مکزیک در تماس نبوده‌ایم؟ البته ما با کیسینجر در مورد شاه صحبت کردیم ولی هیچ‌گونه بحثی از توطئه بر علیه ایران وجود نداشت.

سند شماره (۷۲)

تاریخ: ۴ اکتبر ۱۹۷۹ - ۱۲ مهر ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: آژانس بین‌المللی ارتباطات آمریکا در واشنگتن
موضوع: ملاقات مأمور روابط عمومی با دکتر بهزاد نیا رئیس قسمت مطبوعات وزارت ارشاد ملی
۱- دکتر بهزاد نیا در ابتدای ملاقات ما در دفتر خود در نتیجه چندین فقره قطع مکالمات، کوفته و خسته و حواس پرت به نظر می‌رسید. معذالک بمحض اینکه بحث ما به طور کامل به غلطک افتاد او صمیمیت فزاینده‌ای از خود نشان داد و به سالهایی که در ایالات متحده بوده و به شغل پزشکی مشغول بود و مناسبات نر می‌که او با بیماران و همکاران و همسایگان داشته اشاره کرد.
۲- من با تذکر این نکته که برای اعتراض یا مداخله در امور ایران نیامده‌ام گفتگو را آغاز کردم. عکس‌العمل او کاملاً نشان می‌داد که او اشاره‌ مرا به بحث کاردار ما با صباغیان وزیر کشور و اتهامات بی‌مورد بعدی علیه کاردار که در مطبوعات ایران منعکس شد، کاملاً درک کرده‌است.

۳- من دربارهٔ اخراج روزنامه‌نگاران آمریکایی اظهار نگرانی کردم و گفتم که در حال حاضر هیچ خبرنگار مقیم آمریکایی در ایران ACCREDITE (اکر دیته) نشده است. من دربارهٔ سیاست اداره او توضیحاتی خواستم و خاطر نشان ساختم که اخیراً در مطبوعات اشاره‌هایی به «خبرگزاری‌های خارجی ممنوعه» نشده است. او اصرار داشت که هیچ سازمان خبرگزاری به عنوان سازمان ممنوع نشده است، بلکه تنها افرادی که در دادن گزارش‌های دروغ مقصر شناخته شده‌اند ممنوع‌الورود اعلام شده‌اند. من آن گاه از او پرسیدم که آیا او تصور می‌کند اخراج خبرنگاران به بهبود گزارش‌ها دربارهٔ ایران کمک خواهد کرد یا خیر؟ او گفت خیر ولی افزود که او راه دیگری در پیش ندارد. آن گاه من به او دربارهٔ جلسات گزارش وزارت امور خارجه و کاخ سفید برای خبرنگاران تذکر دادم و همچنین خدماتی را که مراکز مطبوعاتی آژانس بین‌المللی ارتباطات آمریکا برای خبرنگاران خارجی انجام می‌دهد تشریح کردم. دکتر بهزادنیبا موافقت کرد که چنین گزارشگری و خدمات در بهبود دادن چهره ایران در خارج بیشتر از اخراج روزنامه‌نگاران مؤثر خواهد بود. آن گاه با نهایت تأسف افزود «مردمی که ما با آنها کار می‌کنیم این مطلب را درک نمی‌کنند.»

۴- دکتر بهزادنیبا آن گاه نطق طولانی و لجام‌گسیخته‌ای علیه گزارشگری‌های دروغ و خصمانه آغاز کرد و نمونه‌های متناسبی ذکر کرده و این اعتماد را ابراز داشت که چون آمریکاییها و آلمانیها متحمل خسارات بازرگانی شده و از آنجایی که آنها مناسبات نزدیکی با شاه داشته‌اند مطبوعات آلمانی و آمریکایی نسبت به انقلاب نظر مساعدی ندارند.

۵- من از فرصت استفاده کرده این نظر را بیان داشتم که مطبوعات ایران چهره دروغینی از ایالات متحده و از سیاستهای آن ترسیم کرده‌اند و اینکه او و من مشکل مشابهی را در دست داریم. به عنوان نمونه تحریفهایی را که از گفتگوی کاردار ما با صباغیان وزیر کشور به عمل آمده ذکر کردم. او موافقت کرد و وجه تمایز بین نظریات افراد و حکومتها را مورد تأکید قرارداد و گفت که او تا چه اندازه از آمریکاییها خوشش می‌آید، معذالک او از اینکه ایالات متحده به خانوادهٔ شاه و همکاران آنها پناهندگی داده است سخت برآشت. من خاطر نشان ساختم که خود او از همان مهمان‌نوازی آمریکایی بهره‌مند شده و به او یادآوری کردم که او در بحثهای قبلی تشریح کرده بود که چگونه در جریان اقامتش در ایالات متحده برای جلب توجه عموم دربارهٔ ریزه‌کاریهای شاه علناً کار کرده است.

۶- بحث یک ساعته ما با یک لحن صمیمانه پایان یافت؛ به طوری که دکتر بهزادنیبا از من دعوت کرد تا بار دیگر هر چه زودتر نزد او بیاییم و دربارهٔ مسئله گزارشگریهای بد که مورد علاقه هر دو ماست صحبت کنیم.

۷- اظهار نظر: من از بحث با دکتر بهزادنیبا چنین تأثیری گرفتم که او نسبت به آمریکاییها نظر مساعد دارد و دربارهٔ ایالات متحده اطلاعات فراوانی در اختیار دارد و از اینکه اکنون ناگزیر است برای تحکیم انقلابی که او در جریان چند سال آخر رژیم شاه با شور و هیجان آن را پیش می‌برد، در این زمینه و محیط کار کند سرخورده است. من همچنین این تأثیر را به دست آوردم که او از علاقهٔ خبرنگاران آمریکایی به دادن گزارش دربارهٔ وقایع هیجان‌انگیز و فقدان همسنگری آنها نسبت به اسلام و انقلاب ایران سخت در زحمت و سرخورده است.

گربوز

سند شماره (۷۳)

تاریخ: ۱۶ اکتبر ۷۹ - ۱۴ مهر ۱۳۵۸
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن
موضوع: ملاقات با یزدی وزیر امور خارجه درباره مسائل دفاعی

- ۱- تمامی متن سری است
 - ۲- روز چهارم اکتبر یزدی به همراه مأمورین نظامی و وزارت امور خارجه یک جلسه سه ساعته درباره مسائل نظامی با بنسون، معاون وزارت امور خارجه و مک گیرت دستیار وزیر و ژنرال گریوز تشکیل داد. این ملاقات در یک محیط صریح صورت گرفت و گاهی سؤالاتی پوست کنده از طرف ایرانی طرح می شد و ایرادهایی گرفته می شد. در حالی که جو ملاقات مشحون از سوءظن بود ولی کدورت کم تر به چشم می خورد. طرف آمریکایی بسیار صبور بود و از خود درک و تفاهم نشان می داد و به کرات آمادگی نشان می داد تا مسائلی را که در حیطة صلاحیت آنهاست مورد بررسی قرار دهد و هر جا ممکن است اطلاعاتی اضافی فراهم کند. صورت مذاکرات به وسیله پست پیک فرستاده می شود. (پایان خلاصه)
 - ۳- بنسون معاون وزیر با خاطر نشان ساختن آمادگی ما برای همکاری با ایران و کمک به آن در امور دفاعی در هر جا که مطلوب طرفین و عملی باشد جلسه را آغاز کرد. او علاقه ایالات متحده را به استقلال و تمامیت ارضی و امنیت ایران تأکید کرد و خاطر نشان ساخت که ایالات متحده و همچنین ایران ملاحظیات سیاسی داخلی دارند که در روابط بین دو کشور اثر می گذارد.
 - ۴- از سوی دیگر مک گیرت دستیار وزیر سیاست ایالات متحده را نسبت به منطقه خلیج فارس به طور کلی تشریح کرد و آمادگی ما را به برقراری روابط دفاعی جدید با ایران در صورتی که شرایط سیاسی اجازه دهد ابراز داشت. کاملاً روشن بود که هیچ کدام از طرفین میل نداشت به روابط قبلی بازگردد و اینکه تحول شکلهای جدید همکاری باید به بهبود در پیوندهای سیاسی ما ارتباط داده شود. مک گیرت گفت به نظر می رسد ظرف یک سال آینده ما باید توجه خود را معطوف پاک کردن مسئله تنخواه گردان کرده و برنامه از سرگرفتن جریان لوازم یدکی را تنظیم کنیم.
 - ۵- ژنرال گریوز شرحی از مدیریت این تنخواه گردان را تسلیم کرده و زمینه ای جهت MOU سوم فوریه و کوششهایی که وزارت دفاع برای حمایت از منافع ایران و آمریکا به عمل آورده بود توضیح داد. یزدی با کمک فعال بهرامی و صفری مسائلی را پیش کشید که قبلاً توسط سفارت مورد بی اعتنائی قرار گرفته بود. -- تنظیم صورت حساب برای پرونده های مختومه فروشهای نظامی خارجی: گریوز گفت ما فهرست و مبالغ کلی اینچنین پرونده هایی را فراهم خواهیم کرد و اگر ایرانیان کارمندانی به ایالات متحده فرستاده و در استخراج اسناد کمک کنند تفصیلات بیشتری می توان به دست آورد.
 - ترخیص لوازم یدکی طبقه بندی شده: ما به یزدی گفتیم حاضر خواهیم بود درباره شایستگی هر ترخیص کالای طبقه بندی شده تجدید نظر کنیم. بعضی از تقاضاها از قبیل اطلاعات فنی لازم برای کاربرد هواپیماها ممکن است بدون حساسیت فراهم شود. ترخیص اقلام حساستر، مسئله تأیید مجدد موافقتنامه دوجانبه ژوئن سال (؟) ۱۹۷۷ درباره تضمین اطلاعات طبقه بندی شده را پیش خواهد آورد.
- در این موافقتنامه طرفین موافقت کرده اند تا اجازه دهند گروه های امنیتی از تأسیسات انبارداری برای اطلاعات طبقه بندی شده بازرسی کنند. یزدی مدعی شد که اطلاعی درباره این موافقتنامه ندارد و گفت در

مورد اینکه بازرسان آمریکایی از پایگاههای ایرانی دیدن کنند قید احتیاطهای شدیدی در ایران معمول خواهد شد. وی گفت: «ما حاضر خواهیم بود حتی میلیاردها دلار تجهیزات را از دست بدهیم». او خواهش کرد که یک نسخه از این قرارداد را دریافت کند که ما به او دادیم و پیشنهاد کردیم که او این مسئله را بدقت مطالعه کند و قبل از اینکه به موضع قطعی برسد مذاکرات بیشتری با ما انجام دهد. ما گفتیم ممکن خواهد بود که یک گروه امنیتی به تهران آمده و نگرانیهای ما را با ایرانیان در میان بگذارد.

-- موتورهای هلیکوپترهای بل ۲۱۴: ژنرال گریوز گفت ما با ایرانیان ملاقات خواهیم کرد تا درباره از سرگرفتن احتمالی کار برای بهبود دادن موتورها مطالعه کنیم.

-- لوازم یدکی اف ۱۶: ژنرال گریوز گفت که ما همچنان در جستجوی مشتری برای فروش بقیه آنها به مشتری دیگری هستیم. ولی در مورد بعضی از لوازم، مقادیری که در ابتدا سفارش داده شده است بیش از مقادیری است که از سوی سایر به کار برندگان اف ۱۶ در این باره تصمیم گرفته شده است و در این موارد تغییر مشتری دادن دشوارتر است. گریوز اظهار آمادگی کرد که در این باره بیشتر بحث شود.

-- لوازم یدکی ایران در خط لوله‌ها: صفری تقاضا کرد تا فهرستی از اقلام که برای تحویل تنظیم شده است به او داده شود. گریوز موافقت کرد تا این اطلاعات داده شود.

-- RF4ES: گریوز در مورد اینکه علت لغو سفارش این هواپیماها چه بوده است و هزینه فوق العاده‌ای که در تعیین مجدد خط تولید پیش آمده است توضیح داد. ما اطلاعات کاملی برای ایرانیان فراهم خواهیم کرد.

-- موشکهای هاریون: ترخیص این موشکها بستگی به قرارداد امنیتی اطلاعاتی طبقه‌بندی شده در ایران دارد.

-- قیمت‌گذاری تجهیزاتی که ایران سفارش داده است ولی در نتیجه لغو سفارش باید به جای دیگر فروخته شود. به ویژه کشتیهای SPRURANCE: ما توضیح دادیم که برای به دست آوردن خریدارانی، لازم است که تجهیزات را به خرج دولت موقت ایران قیمت‌گذاری کنیم (یعنی تورم و هزینه‌های ویژه ایران را از آن کم کنیم) تا این اقلام را بتوانیم به جای دیگر فروخته و پول آن را هر چه زودتر دریافت کنیم تا از ورشکستگی این تنخواه‌گردان جلوگیری کنیم و این به ویژه برای متقاعد کردن کنگره آمریکا برای اختصاص دادن پول برای کشتیهای SPRUANCE که علاوه بر برنامه کشتی‌سازی برقرار شده بود، حقیقت دارد. یزدی مدعی بود که ایران باید درباره قیمت تعیین شده برای ناوشکنها طرف مشورت قرار می‌گرفت. او گفت این امر همچنان تابع مذاکره است.

-- پشتیبانی کشور سوم از نظامیان ایران: یزدی گفت سیاست دولت موقت ایران این است که پشتیبانی از تجهیزات نظامی خود را با استفاده از کشورهای اروپایی که با پروانه‌های آمریکایی کالاهای مشابه تولید می‌کنند، تنوع بخشد.

مک‌گيفرت گفت: ما با چنین ترتیبی مخالفتی نداریم. مقررات ما این بود که اگر ما خودمان قلم مورد بحث را تحویل دهیم، ایرادی ندارد که ایران همان قلم را از طریق یک منبع اروپایی دریافت کند. اگر ما چنین قلمی به ایران تحویل ندهیم، آن‌گاه دادن پروانه‌ای به یک کشور ثالث برای تحویل آن به ایران مورد تصویب قرار نخواهد گرفت. ما همچنین مشکلاتی را که عملاً در ترتیبات مربوط به دریافت از منابع متنوع وجود دارد، بیان داشتیم.

۶- در پاسخ به سؤال مک‌گینرت که پرسید (از یزدی) در آینده او چه نوع روابطی را پیش‌بینی می‌کند، یزدی گفت او مایل است که حساب کنونی وزارت امور خارجه پاک شود و مسئله امنیت تجهیزات طبقه‌بندی شده حل شود و آن‌گاه به مرحله‌ای بازگردیم که پرداخت نقدی قلم به قلم، به طور جداگانه صورت گیرد.

۷- ظاهراً این ملاقات به طور کلی اثر مثبتی داشته است، هر چند ما با ایرانیان درباره نکات متعددی اختلاف خواهیم داشت. معذالک ظاهراً تنها مسئله امنیت داده‌های طبقه‌بندی شده به صورت یک مسئله جدی سیاسی برای آینده نزدیک درآمده است. اگر درباره این مسئله به سفارت رجوع کنند، شما باید بگویید که خوشوقت خواهیم بود درباره نگرانیهای امنیتی ما با دولت موقت ایران، هرگاه ترتیب چنین ملاقاتی داده شود به تفصیل صحبت کنیم. ونس

سند شماره (۷۴)

تاریخ: ۹ اکتبر ۱۹۷۹ - ۱۷ مهر ۵۸
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن
به: سفارت آمریکا - تهران

موضوع: یزدی درباره سیاست داخلی

- ۱- تمامی متن خیلی محرمانه
- ۲- در تمامی مدت اقامت یزدی در نیویورک عملاً فرصتی پیدا نشد تا با یزدی «خارج از برنامه» صحبت شود. دو موضوع مورد علاقه بود.
 - همان طوری که یادداشت کنندگان نوشته‌اند او به ما گفت که ماده پنج قانون اساسی جدید در برقراری ولایت فقیه «هیچ‌گونه اثری» بر ماهیت انتخابی جمهوری اسلامی نخواهد داشت و همچنان یک رئیس‌جمهوری و مجلسی که از سوی عموم انتخاب شده‌اند قدرت سیاسی واقعی را اعمال خواهند کرد. یک آمریکایی که نسبت به بسیاری از ایرانیان رادیکال اعتماد دارد چنین درک می‌کند که یزدی برای ریاست جمهوری تلاش می‌کند.
 - بیل باتلر از کمیسیون بین‌المللی حقوقدانان به طور خصوصی درباره نگرانیهای خود نسبت به وضع سلامتی متین‌دفتری پرس و جو کرد. یزدی به باتلر اطمینان داد که به متین‌دفتری آسیبی نخواهد رسید. باتلر این تأثیر را دریافت کرد که دولت موقت ایران به طور جدی نمی‌کوشد که متین‌دفتری را دستگیر کند. یزدی از باتلر دعوت کرد که از ایران دیدن کند. ما باتلر را تشویق کردیم که این دعوت را بپذیرد. باتلر گفت که کمیسیون بین‌المللی حقوقدانان باید «حادثه‌ای» را در پیش داشته باشد تا دیدار او را از ایران توجیه کند، مثلاً جایگزین شدن دادگاههای انقلابی به وسیله دادگاههای مدنی. در چنین چهارچوبی کمیسیون بین‌المللی حقوقدانان دیدار او را به عنوان پشتیبانی از کوششهای حکومت برای تثبیت حاکمیت عدالت تلقی خواهد کرد.

سند شماره (۷۵)

تاریخ: ۱۰ اکتبر ۷۹ - ۱۸ مهر ۵۸
از: هنری پرشت - سازمان امور خاور نزدیک بخش ایران
گزارشگر: هنری پرشت

موضوع: ایرانیان متهم به جنایت در ایران
در مدت ملاقات یزدی وزیر امور خارجه با وزیر (امور خارجه آمریکا)، او نگرانی دولتش را در مورد ایرانیانی که به جرم جنایت تحت تعقیب هستند و به آمریکا پناهنده شده‌اند اعلام داشت. او دو مثال ذکر کرد.

- موردی که او در یک یادداشت دیپلماتیک از سفارت ایران به ما در مورد دو مرد که ظاهراً سرمایه یک شرکت بیمه اجتماعی را دزدیده و به لس آنجلس گریخته بودند، داده بود. دولت ایران به پلیس تحقیقات بین‌المللی اطلاع داده است. ممکن است آنها در موقع ورودشان به آمریکا در مورد پولهایشان به دروغ چیزی اظهار داشته‌اند و یکی از آنها فرمی را که در گمرک فرودگاه امضاء کرده بود مبلغ پول خود را صحیح ننوشته بود. ما با دفتر وکیل (دادستان) فدرال بخش لس آنجلس در تماس هستیم و من معتقدم که تعقیب حداقل یکی از آنها تحت رسیدگی است. من معتقدم که آنها به قید ۲۵۰۰۰ دلار آزادش کرده‌اند. مبلغی که این دو مرد داشتند (جمعاً ۲۱۸۰۰۰ دلار) در گمرک توقیف شده و تا روشن شدن موضوع توقیف است.

- مورد دوم درباره افسر ایرانی از نیروی زمینی است. رزمی، نامی که یزدی گفت، او توسط رژیم قبلی به آتش سوزی سینما رکس آبادان در اوت ۱۹۷۸ متهم شده بود و دولت ایران خواستار استرداد او برای محاکمه است.

دکتر یزدی از وزیر (امور خارجه) در مورد سیاست آمریکا در چنین مواردی سؤال کرد. ما توضیح دادیم که ما به علت عدم وجود معاهده استرداد محدودیتهایی داریم. اما وزیر (امور خارجه) گفت که ما با وزارت دادگستری تماس می‌گیریم تا ببینیم اگر می‌توانیم به طریقی کمک کنیم. من معتقدم که با قضات دادگستری ملاقات کرده تا در مورد پاسخی که ممکن است ما به ایرانیها بدهیم صحبت کنیم.

یادداشت به دفتر امور خاور نزدیک - دیواسمال
سری
موضوع: ایرانیان در آمریکا

به دنبال صحبت با کارشناسان وزارت دادگستری و SEC به این نتیجه رسیده‌ایم که قوه قضائی و پلیس ما به طور کلی از حضور خیلی از مقامات رسمی و تجار که در آمریکا در اعمال مشکوک شرکتهای آمریکایی در ایران دخالت داشته و یا مطلعند، بی‌خبر می‌باشند بعضی از این افراد اینجا ساکن شده‌اند و بقیه برای دیدار آمده‌اند. مثلاً بیشتر خانواده سلطنتی منجمله اشرف پهلوی، مهدی بوشهری و پسر او شهرام پهلوی، احتمالاً در این کشور به سر می‌برند. شاخه اشرف احتمالاً در بسیاری از معاملات تجاری مشکوک دست داشته است. همچنین ژنرال حسن طوفانیان که رئیس بخش تأمین اسلحه ارتش شاه بوده، اخیراً وارد کشور شده است. فکر می‌کنم ژنرال طوفانیان اطلاعات وسیعی از جریانهای گرومن و تکس ترون داشته باشد.

فکر می‌کنم که مناسب باشد که واحدهای مورد نظر مطلع شوند و از آنها در جهت یافتن ایرانیانی که بتوانند در دادن اطلاعات برای تحقیقات مفید باشند، کمک خواسته شود. این اطلاعات باید به صورت، مخفی تبادل شود چون ما نمی‌خواهیم محل اقامت مقامات سابق به صورت علنی شناخته شود.

سند شماره (۷۶)

تاریخ: ۱۰ اکتبر ۱۹۷۹ - ۱۸ مهر ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران

محرمانه
به: آژانس ارتباطات بین‌المللی آمریکا - واشنگتن
موضوع: (روزنامه) جمهوری اسلامی گزارشهای ضد آمریکایی خود را تشدید می‌کند
۱- روز دهم اکتبر جمهوری اسلامی (روزنامه) درباره تظاهرات مختصری در مقابل سفارت آمریکا که روز گذشته از سوی جمعیت اسلامی دانشجویان دانشگاه تهران و دانشجویان مسلمان دانشگاه شریف (آریامهر سابق) به عنوان اعتراض علیه مداخله آمریکا در کردستان صورت گرفت، مقاله‌ای درج کرد. این مقاله شامل یک عکس زنده از جسد یکی از پنجاه و دو نفر پاسدار انقلاب در جریان حمله در سردشت بود. در زیر عکس این مطلب نوشته شده بود: «حقوق بشر به سبک آمریکایی. به این عکس از یک جوان پاسدار انقلاب نگاه کنید که به وسیله عمال مزدور آمریکا سوزانده شده است این است چهره حقیقی سیاست جهانی آمریکا. آدمکشی، سوزاندن و ویران کردن تنها برای یک هدف، یعنی غارت». در این مقاله تظاهرکنندگان توصیف شده‌اند که مشت‌های خود را در هوا بالا برده و فریاد می‌زدند «مرگ بر آمریکا»، آنها پلاکاردی در متهم کردن «امپریالیستها» و «چپگرایان افراطی و صهیونیستهای بین‌المللی در لباس حزب دمکرات کردستان و اشرف پهلوی و پالیزبان که مشارکت فعالانه در عملیات ضد انقلاب دارند حمل می‌کردند. خبرنگار روزنامه جمهوری اسلامی مقاله خود را با این اعلامیه پایان داده‌است که قتل عام سردشت کار اعضای حزب دمکرات کردستان «عمال مزدور آمریکا بوده‌است».

۲- اظهار نظر: با توجه به نفوذ جمهوری اسلامی به عنوان سخنگوی مجاز دستگاه رهبری روحانی، شکی نیست که افکار عمومی با آنچه که این روزنامه در چند روز اخیر نوشته است شکل خواهد گرفت. گزارشهای ضد آمریکایی و تجزیه و تحلیل ویژه این گونه مطبوعات با متهم کردن عمال آمریکا در حوادث کردستان و خوزستان و توطئه‌های آمریکا برای برهم زدن مناسبات ایران و کشورهای عربی تشدید یافته است. در نتیجه مداومت این روند من قصد دارم با میرحسین موسوی سردبیر روزنامه جمهوری اسلامی ملاقات کنم.

سند شماره (۷۷)

تاریخ: ۱۱ اکتبر ۷۹ - ۱۹ مهر ۵۸
از: وزارت دفاع - واشنگتن دی. سی

سری
به: مستشاری نظامی - تهران
موضوع: ملاقات با یزدی
۱- اظهار نظرهای اضافی ذیل درباره ملاقات با یزدی برای اطلاع شما تسلیم می‌شود. هیچ‌کدام از مسائلی که در ذیل مطرح شده است نباید از جانب شما در جریان ملاقات با دکتر چمران به میان بیاید؛ ولی اطلاعات فراموش شده در صورتیکه او این مسائل را به میان آورد برای شما کمکی خواهد بود.

۲- مرجع الف توصیف کننده توضیحاتی است که درباره قیمت گذاری اقلام تغییر خط لوله داده شده است. یزدی درباره این موضوع تا اندازه زیادی به بحث پرداخت، ما تا اندازه ای نگرانیم که دولت ایران ممکن است این موضوع را تعقیب کرده و به مرحله ای برساند که اصرار کند قیمت هایی را که ما برای اقلام تغییر خط لوله یافته تعیین کرده ایم، با عطف به ماسبق افزایش دهد. اگر چنین باشد آنها به «بن بست» خواهند رسید زیرا ما نمی توانیم درباره تقاضای تجدید قیمت گذاری سازش کنیم. معذالک کاملاً احتمال می رود که آنها برای مدتی گله کنند و آن گاه موضوع را کنار بگذارند. ما نامه ای به دکتر یزدی می فرستیم که در آن به تفصیل، جزئیات را توضیح داده ایم که چرا قیمت ۹۹۳۶ - CG آن طوری که ما تعیین کرده ایم تعیین شده است.

۳- ما نمی توانیم مشارکت صفری و بهرامی را به عنوان سودمند و یا غیر سودمند توصیف کنیم. یقیناً آنها مخالف نبودند ولی ما در حیرت هستیم از اینکه چرا هر دوی آنها مطالبی را خواسته اند که قبلاً دریافت داشته بودند؛ یعنی تقاضای صفری برای فهرست مصالح خط لوله و تقاضای بهرامی جهت فهرست صندوقهای بسته. ما بایستی اعتراف کنیم که تقاضاهای مجدد برای اطلاعاتی که قبلاً فراهم شده رو به ضعف می رود. ما دعوت به اعزام مأموران دولت موقت ایران را به SAAC برای بررسی پرونده های صندوقها بار دیگر به بهرامی گوشزد کردیم.

۴- برای اطلاع شما - در حالی که ملاقات به طور کلی همان طوری که انتظار می رفت جریان داشت. معذالک من در یک مورد در توصیف وضع مربوط به لوازم یدکی اف ۱۶ عوضی صحبت کردم. این امر ممکن است تأثیر اغراق آمیزی در یزدی درباره این مسئله داشته باشد. در پاسخ به پرسشی درباره اینکه چرا لوازم یدکی نمی تواند تماماً جذب شود، من به طور شوخی خاطر نشان ساختم که در بعضی موارد ما ذخائری برای پنجاه سال در اختیار داریم. البته این یک اظهار اغراق آمیز بود که ممکن بود که نسبت به موضع صفری زیانبار باشد. حقیقت این است که از زمان پایان برنامه صلح زیرا (گورخر) در فوریه ۷۹ بدهی برآورد شده لوازم یدکی ۱۶ - اف از ۲۶۶/۸ میلیون دلار به ۴۶/۳ میلیون دلار کاهش یافته است. این کاهش در نتیجه تغییر خط لوله ها و جذبهای لوازم یدکی است، بقیه لوازم یدکی را نمی توان جذب کرد (یا در حال حاضر چنین به نظر می رسد) زیرا عوامل تحویلی که از سوی دولت ایران عنوان شده به مقیاس محسوسی بالاتر از عوامل طرح ریزی نیروی هوایی آمریکاست. این امر با سیاست نیروی هوایی شاهنشاهی ایران در فراهم کردن لوازم هواپیماهای ۱۴ - اف و ۵ - اف و ۴ - اف و ۱۳۰ - سی که قبلاً خریداری شده بود تطبیق می کند و علت آن هم طول زمانی است که در ترمیم خط لوله و به کار بردن مطلوب ۲۵ ساعت برای هر هواپیما لازم است. هیچ گونه نشانه ای از اینکه تصمیم نیروی هوایی شاهنشاهی ایران در آن زمان اشتباه بوده وجود ندارد ولی با توجه به تمایل دولت موقت درباره بررسی تصمیمات گذشته با توجه به شرایط کنونی به جای شرایطی که در زمان اتخاذ تصمیم حاکم بوده این مسئله ممکن است بصورت یک مسئله جلوه کند. من سرگرم نوشتن نامه ای به یزدی درباره روشن کردن این مطلب هستیم.

سند شماره (۷۸)

تاریخ: ۱۱ اکتبر ۱۹۷۹ - ۱۹ مهر ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن
موضوع: کنفرانس مطبوعاتی یزدی در تاریخ دهم اکتبر

۱- (تمام متن خیلی محرمانه)
۲- در تاریخ دهم اکتبر مطبوعات ایران درباره پاسخ یزدی به سؤال مربوط به اینکه آیا وزارت خارجه همه موافقتنامه‌ها با ایالات متحده را لغو کرده‌است یا خیر، دچار تشویش و ابهام شده بودند.
۳- طبق اظهار یک خبرنگار مطبوعاتی قابل اعتماد، امور خارجه صلاحیتی برای لغو موافقتنامه‌ها ندارد. وزارت امور خارجه چندی قبل به دولت توصیه کرده بود که هم موافقتنامه سال ۱۹۲۱ با روسها و هم موافقتنامه سال ۱۹۵۹ با ایالات متحده لغو شود. او پاسخی درباره توصیه خود ننشیده است.
۴- هنگامی که بامداد روز ۱۱ اکتبر از پارسا کیا کفیل اداره چهارم سیاسی وزارت امور خارجه پرسیده شد وی در این باره دچار سردرگمی بود او درباره این مسئله به رسیدگی پرداخت و سپس به سفارت تلفن کرده و این پاسخ را داد که یزدی نگفته است که موافقتنامه‌های با ایالات متحده لغو شده‌است و اینکه «آنچه یزدی خواسته بگوید» این است که این موافقتنامه‌ها تحت مطالعه است و آنهایی که به نفع مصالح ملی ایران نباشد لغو خواهد شد.

۵- روزنامه جمهوری اسلامی دشمن دیرین سفارت گزارش کاملی درباره کنفرانس مطبوعاتی یزدی منتشر کرده و مشکلاتی را که یزدی در روابط با ایالات متحده نام برده‌است، برجسته ساخته است (مراجعه شود به تلگرام جداگانه آژانس بین‌المللی ارتباطات ایالات متحده). جمهوری اسلامی معذالک همچنین اظهارات افتتاحیه یزدی را که بسیار کمک کننده است، درج کرده است: «دکتر یزدی به مناسبت ملاقات خود با وزیر امور خارجه آمریکا اظهار داشت که این نخستین ملاقات بین وزیران امور خارجه آمریکا و جمهوری اسلامی ایران بوده‌است، ما در سازمان ملل متحد بودیم و آنها اراده خود را برای بهبود مناسبات بین ایران و ایالات متحده ابراز داشته و واقعیت انقلاب ایران را پذیرفتند زیرا این یک انقلاب حقیقی به تمام معنا بود که در آن توده‌ها شرکت داشتند. نسبت به دوستی با ایران ابراز تمایل و علاقه شد. ما گفتیم که از یک چنین علاقه‌ای خوشوقتم و امیدواریم که شما این دوستی را با عمل ثابت کنید نه کلمات، ولی اظهار علاقه کافی نیست و در این راه مشکلات و مسائلی وجود دارد.»

۶- اظهار نظر: متأسفیم (هراسانیم) از این که این توصیف مساعد زیر بار سنگین بقیه اظهار نظرهای یزدی گم خواهد شد.

سند شماره (۷۹)

مخاطب: آقای لینگن
عطف به: یادداشت شما به مستشاری نظامی به تاریخ ۱۴/۱۰/۱۹۷۹ - ۲۲ مهر ۵۸ مربوط به لوازم یدکی گورخر (پیوست)

موضوع: خرید لوازم یدکی گورخر صلح (۱۶ - اف) از سوی حکومت آمریکا
۱- به دولت موقت ایران درباره مسئله لوازم یدکی گورخر صلح، اطلاع داده شده است که مستشاران

آمریکایی پیشنهاد کرده‌اند درباره برنامه‌های نیروی هوایی آن طوری که در واشنگتن در تاریخ ۲۴-۲۲ اوت ۷۹ توسط AFLG، AFSC و ATC تعیین شده‌است به نیروی هوایی ایران اطلاع دهند.

۲- درباره قسمتی از سؤال مربوط به خرید لوازم یدکی «خودمان» مشکل دو گانه است: (۱) ما آن را لازم نداریم و (۲) ما استطاعت مالی (پولهای اختصاص یافته) برای خرید آن را نداریم، دولت موقت ایران هنگام تنظیم اولیه نیازهای لوازم یدکی به نحو بسیار بدی مطالب را فراهم کرد و در نتیجه آنها به مقداری خرید کردند که نه ما و نه مجموع خریدهای اف ۱۶ در حال حاضر نمی‌تواند آن را جذب کند. هنگامی که این نیازها از سوی مأموران دولت موقت ایران تنظیم می‌شد پرسنل نیروی هوایی آمریکا به آنها گفتند که این مقدار بیش از اندازه است. در گذشته هنگامی که پول فراوان بود اولویتهای نیروی هوایی شاهنشاهی ایران در داخل حکومت خود شاه در صدر قرار داشت و بنابراین در آن زمان برای مأمورین کار غیر عادی نبود که اظهار نظرهای ما را مورد بی‌اعتنایی قرار دهند. در نتیجه خریداران دیگر احتمالی، که دلار در اختیار داشته باشند وجود ندارند.

۳- خلاصه: ما امکانی برای اینکه نسبت به دولت موقت ایران روش استقبالی داشته باشیم نداریم. همان طوری که به دولت موقت ایران توضیح داده شده است، امکانی برای کاهش خسارات آنها وجود دارد و آن زمانی است که خریدها انجام گیرد. ما معتقد نیستیم که کنگره خرید به منظور کاربرد این لوازم را در یک مدت زمانی (پنج تا ده سال) صرفاً بدان منظور که بار دولت موقت ایران را سبک کند تصویب خواهد کرد. حتی اگر ما هم چنین خیالی داشته باشیم، دولت موقت ایران درباره «قیمت استفاده از فرصت» گله خواهد کرد.

سند شماره (۸۰)

تاریخ: ۱۶ اکتبر ۱۹۷۹ - ۲۴ مهر ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران به: وزارت امور خارجه واشنگتن دی. سی. - با حق تقدم ۴۲۸۱
موضوع: تماسهای مربوط به حقوق بشر

۱- (تمام متن خیلی محرمانه)

۲- طی مذاکرات ۱۰ اکتبر در مورد حملات مطبوعات ایران به آمریکا بر سر کردستان، کفیل اداره چهارم سیاسی وزارت خارجه، پارس کیا، یک بار دیگر مسئله صحبت کاردار با صباغیان، وزیر کشور، در مورد حقوق بشر را پیش کشید. پارساکیا باهوش، صمیمی نسبت به ما و شخصاً پیرامون «زیاده‌رویهای» دولت موقت نگران است. ظاهراً بیشتر نگرانی وی در این مورد بود که ما به عوض روی آوردن به یزدی، وزیر خارجه، مسئله را با صباغیان در میان گذارده بودیم. او گفت که برای پوشیده نگاهداشتن چنین مذاکراتی می‌توان به اداره خارجه اعتماد کرد. به علاوه، یزدی وزیر خارجه می‌داند چگونه بیانات آمریکا را بزبانی که بهترین تأثیر را در قم داشته باشد یا حداقل در دسر چندانی برنینگیزد ترجمه کند. وی به ما اطمینان داد که نظرگاههای آمریکا به هر حال مسیر خود را طی خواهند کرد.

۳- پارساکیا متذکر خط استاندارد روشنفکران دنیوی گردید که «انقلاب هنوز تمام نشده». وی گفت همان طور که می‌دانید دو دولت وجود دارد و در عین حال که ما مایلیم این امور خاتمه یابند. هنوز نمی‌توانیم اوضاع را کنترل نماییم.

۴- اظهار نظر: همزمان با ابراز همدردی سفارتخانه نسبت به تشویق افرادی چون پارساکیا و تأسف آن بابت اینکه بیانات صباغیان موقعیت بسیار نامناسبی را پیش آورد، اطلاع عمومی از اعتراض آمریکا به اعدامها، اعتبار سفارتخانه را در نظر بسیاری از میانه‌روهای ایران افزایش بخشیده است. عدم تأیید دولت ایالات متحده به سهولت عصب خیلی حساس را که منتهی‌الیه آن ایران بود، لمس نمود که شاید نشانگر وجود ناراحتی روزافزون حتی بین حامیان انقلاب از زیاده‌رویهای گاه و بیگاه دولت جدید خود بود. ضمناً یادآوری می‌کنیم که صباغیان یکی از اعضای سابق کمیته حقوق بشر بوده است. لینگن

سند شماره (۸۱)

شماره عطف: ۱۰۰۲۸/۷۹-۱ تاریخ: ۱۸ اکتبر ۱۹۷۹ - ۲۶ مهر ۱۳۵۸

سازمان کمک به امنیت دفاعی - واشنگتن

جناب آقای ابراهیم یزدی

وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران

تهران - ایران

آقای وزیر عزیز

در جریان ملاقات ما در ۱۴ اکتبر ۱۹۷۹ بحثهای قابل ملاحظه‌ای دربارهٔ به دست آوردن ۴ کشتی از نوع ۹۹۳ - CG که ابتدا برای ایران از سوی نیروی دریایی آمریکا سفارش داده شده بود، روی داد. این نامه اطلاعات تفصیلی بیشتری در پشتیبانی از اعتقاد صمیمانه ما در مورد نحوهٔ معامله‌ای که صورت گرفته است از جمله قیمت‌گذاری آنها و اینکه این معامله به بهترین منافع دو حکومت ما کمک کرده است، فراهم می‌کند. من امیدوارم که شما موافقت خواهید کرد که شکل این معامله به طور عمده‌ای تحت تأثیر ضروریات عملی و سیاسی بود که هر دو دولت ما با آن مواجه بودند.

بخش اجرائی حکومت ایالات متحده این تصمیم را در اواخر فوریهٔ ۱۹۷۹ گرفت تا از کنگره تقاضا کند تا به دست آوردن دو کشتی ۹۹۳ - CG را که ایران طبق یادداشت تفاهم مورخهٔ سوم فوریه فسخ کرده بود، تصویب کند. در آن زمان ایران تمایل خود را دربارهٔ ادامه یا فسخ دو کشتی باقی مانده، هنوز ابراز نداشته بود. در تنخواه‌گردان ایران برای تأمین مالی اجرای قرارداد تا انتهای آن، پول کافی حتی برای دو کشتی وجود نداشت. پرداختهایی از تنخواه‌گردان ایران به مبلغ ۵۸۰ میلیون دلار از مبلغ یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار که برای برنامهٔ کشتیها بود، به عمل آمده بود. مخارج پیش‌بینی شده برای پایان دادن به قرارداد روز ۳ فوریه مبلغ ۲۰۷ میلیون دلار بود، بنابراین اگر قرارداد خاتمه یافته تلقی می‌شد، ایران خسارتی به مبلغ ۷۸۷ میلیون دلار متحمل می‌شد. به دست آوردن این کشتیها از سوی نیروی دریایی ایالات متحده این امکان را فراهم کرده است تا به میزان قابل ملاحظه‌ای هزینهٔ ایران را به مناسبت این برنامه به میزان قابل ملاحظه‌ای کمتر از سطح خاتمه دادن کامل به این برنامه کاهش دهد. هزینهٔ نهایی برنامه که بایستی به عهده ایران باشد شامل فسخ سفارش اولیه برای کشتیهای پنجم و ششم و نیز تهیهٔ برنامه برای مرکز برنامه‌ریزی و مطالعات ویژه و اسناد و مشخصات و مخارج سرویسهای اداری برای ایران و آموزش خدمه خواهد بود. این هزینه‌ها سالها قبل از اینکه حکومت ایران سفارش را برای کشتی چهارم فسخ کرده بود، به عمل آمده است.

همان طوری که من در جریان ملاقات اخیر خودمان توضیح دادم اگر موجودی تنخواه گردان ایران به صفر کاهش یافته است ایالات متحده راه دیگری جز پایان دادن به همه قرار دادهایی که از جانب حکومت ایران به عمل آمده است، از جمله قرارداد مربوط به کشتیها، نخواهد داشت. راستش را بگویم در فوریه و مارس ۱۹۷۹ هیچ گونه نشانه‌ای از اینکه ایران قادر است بلافاصله پرداختهایی به تنخواه‌گردانهای خود بنماید، در دست نبود. این موضوع هنگامی که ایران خود را در پرداخت برای ۲۶۷ میلیون دلار که صورت حسابهای آنها در ماه مه ۱۹۷۹ بابت لوازم نظامی ارائه شده بود ناتوان یافت، آشکار شد. بنابراین دریافت سهم ایران در مورد این کشتیها تنها طریقه واقعه‌گرایانه جهت قابل پرداخت نگهداشتن تنخواه‌گردان جهت آینده نزدیک بود. باقیمانده تنخواه‌گردان هنگامی که پرداخت اولیه ۴۹۰ میلیون دلار نیروی دریایی آمریکا جهت کشتیها در اواخر ژوئیه واریز شده تنها ۵۶/۴ میلیون دلار بود.

ما قبول داریم که قیمتی را که نیروی دریایی برای به دست آوردن کشتیها پرداخت کرد تورم را در بر نداشت. معذالک شعبه اجرائی حتی نکوشید کشتیها را به قیمت ارزش دلار در سال ۱۹۷۹ به دست آورد زیرا در چنین صورتی امیدی برای به دست آوردن نظر مساعد کنگره وجود نمی‌داشت. در اوایل سال نیروی دریایی ایالات متحده تقاضایی برای بودجه تکمیلی جهت دریافت یک کشتی از نوع CG-۹۹۳ به قیمت برآورده شده ۵۴۳ میلیون دلار تسلیم کرده بود. کنگره آمریکا درباره این تقاضا اقدامی به عمل نیاورد و کاملاً روشن بود که کنگره قصد دارد هر گونه خریدی را به قیمت بالاتر رد کند. بدین ترتیب قیمتی که کشتیهای ایران بر اساس آن به دست می‌آمد یک عامل عمده رادر تصمیم ما به کوشش برای به دست آوردن آنها تشکیل می‌داد.

در تقاضای کنگره برای کسب پروانه و پولهای مربوطه برای خرید چهار کشتی از نوع CG-۹۹۳ قوه مجریه این موضوع را روشن ساخت که دلیل اولیه جهت اقدام برای کسب این کشتیها بهبود دادن وضع نیروی دریایی ایالات متحده آمریکا بود. معذالک اعضای کنگره و رسانه‌های خبری به کرات این مسئله را پیش کشیدند که آیا ایران از فروش مجدد این کشتیها سود نخواهد برد و آیا ما علاقه‌مند به «نجات» ایران یا بهبود دادن مواضع زمانی خود هستیم یا خیر؟ ما بارها و بارها توضیح دادیم که سیاست ما درباره فروش مجدد اقلامی که قبلاً از سوی ایران سفارش شده است این است که اطمینان حاصل کنیم که ایران در مورد کالاهایی که ممکن است به وسیله مشتریان دیگر مورد استفاده قرار گیرد نه از این بابت سود ببرد و نه متحمل زیان شود. بر اینکه شما از موضع اصلی ما نسبت به فروش مجدد و قیمت‌گذاری درک بهتری داشته باشید من قسمتی از اظهاراتی را که در کنگره بیان شده است، در میان می‌گذارم. از صفحه ۳۷۷ تا پایان صفحه ۴۶۹ بخش ۴ جریانات مربوط به وضع نظامی به نحو صریح منحصراً مربوط به کسب CG-۹۹۳ با این مطلب سروکار دارد. از صفحه ۴۱۱ تا صفحه ۴۴۸ بخش دوم جلسه رسیدگی به تهیه احتمالی اقلام دیگر که به وسیله ایران سفارش داده شده است مربوط می‌شود. در گفت و شنود گنجانده در این جلسات، همچنین گفته شده است که توجیه به دست آوردن کشتی هزینه مؤثر بودن آن است. با توجه به انتقادهای کنگره از خرید کشتی CG-۹۹۳ من معتقدم که تعیین قیمت هزینه‌های کنونی برای ایران درباره مصالحی که نیروی دریایی ایالات متحده دریافت می‌کند از رأی احتمالی مساعد مجلس سنا و مجلس نمایندگان انتقاد می‌کند. کنگره ما این مسئله را به تفصیل بررسی کرده است و اکثریت قاطع اعضای آن معتقدند که این سیاست نسبت به هر دو طرف مساعد است و بنابراین از هرگونه کوششی که برای تغییر آن به عمل آید

شدیداً انتقاد خواهد کرد.

من قبول دارم که حکومت ایالات متحده متعهد است که اقدامات متعددی را که در جریان آن دوران پرتلاطم برای تأمین قابلیت پرداخت مداوم تنخواه‌گردان ایران به عمل آمده است توضیح دهد و بدین ترتیب وسایل قانونی را دربارهٔ ادامه برنامهٔ فروشهای خارجی نظامی شما در سطحی که به نحو متقابل انتخاب شده است فراهم کند. اگر تنخواه‌گردان غیر قابل پرداخت باشد آن گاه نه تنها موانع سیاسی بلکه موانع حقوقی نیز در ارتباط با از سرگیری مناسبات سودمند متقابل عرضه کالاهای نظامی ایجاد خواهد کرد. ما توانسته‌ایم این موانع حقوقی را از پیش پا برداریم. ما همچنان به فراهم کردن اطلاعات از این نوع که بتواند پاسخگو دربارهٔ مسائل گذشته باشد ادامه می‌دهیم ولی ما امیدواریم که قسمت اعظم انرژی متقابل ما صرف پرورش روابط جدید عرضه کالاهای نظامی در پاسخ نیاز کم و تمایلات ایران باشند.

ارادتمند ارست گریوز

سپهد ایالات متحد آمریکا

مدیر مؤسسه کمک به امنیت دفاعی

سند شماره (۸۲)

تاریخ: ۲۲ اکتبر ۱۹۷۹ - ۳۰ مهر ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران

به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی. - فوری
شماره سند: ۱۱۱۵۲ تهران
موضوع: بیماری شاه

۱- (تمام متن سری است)

۲- در ملاقاتی که من و پرشت امروز صبح با وزیر امور خارجه، یزدی، داشتیم من متن رهنمودهای اضطراری مطبوعاتی خود را دربارهٔ بیماری شاه در اختیار وی گذاشتم و وی را در جریان جواب وزارت خارجه در برابر نکات مطرح شده توسط بازرگان در جلسهٔ ۲۱ اکتبر قرار دادم.

۳- وی دو موضوع را پیش کشید، ابتدا پرسید که آیا درک صریح ما (به نقل از نمایندگان شاه) در این مورد که شاه در طول اقامتش در آمریکا، فعالیت سیاسی نخواهد داشت، شامل فرح هم می‌شود یا خیر. یزدی متذکر شد که از نظر دولت ایران فرح در فعالیتهای سیاسی بیشتری دست دارد که از آن جمله ملاقاتش با بختیار و مصاحبه‌اش با یک روزنامهٔ گمنام فرانسوی را می‌توان نام برد. ما در جواب گفتیم که توافق ما بر سر این موضوع در مورد فرح نیز صادق است. او می‌خواهد که رهنمود مطبوعاتی را طوری تغییر بدهیم که بالاخص به این موضوع اشاره صریح بنماید. (توصیه: امیدوارم بتوانم این نکته را برآورده سازیم).

۴- نکتهٔ دیگر این بود که دولت ایران هنوز هم می‌خواهد که یک پزشک ایرانی مقیم آمریکا مجاز به تحقیق یافته‌های پزشکی در این زمینه باشد. به او آنچه را که در نامهٔ شمارهٔ ۲۷۵۰۳۱ نوشته‌ام، شفاهاً گفتیم (در حالی که در طول ملاقات اشتباهاتی نیز رخ می‌داد) و اظهار داشتم که در این مورد بعداً تماس خواهیم گرفت: (توصیه: فکر می‌کنم که این پیشنهاد در اصل توسط خود بازرگان مطرح شده است و بازرگان و یزدی هر دو بر سر این موضوع برای برخورد با عکس‌العملهای محلی موافق هستند. امیدوارم که بتوانیم جوابگو باشیم). یزدی گفت که می‌تواند اسامی بعضی از پزشکان را در این باره در اختیار ما

بگذارد.

۵- به یزدی گفتم که برای خنثی نمودن تظاهرات احتمالی خشونت آمیز مردم علیه کارمندان سفارت، مایلیم وسائل ایمنی را افزایش دهیم و اگر بتوانند پلیس بیشتری در اختیار ما بگذارند، متشکر خواهیم شد. وی گفت که فوراً تماس گرفته تقاضای افزایش مأمورین حفاظتی را خواهد نمود ولی خاطر نشان ساخت که کانال ارتباطی در این باره وزارت امور خارجه (رئیس پروتکل) خواهد بود.

لینگن

سند شماره (۸۳)

تاریخ سند: ۲۲ اکتبر ۱۹۷۹ - ۳۰ مهر ۱۳۵۸
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن
به: سفارت آمریکا - تهران
موضوع: مرجع: تهران ۱۱۱۵۲
فقط جهت مشاهده لینگن

موضوع: بیماری شاه

۱- نوشته جات زیر جواب سؤال‌های مطرح شده در تلگرام عطف می باشد که شما باید با یزدی در میان بگذارید.

الف: ما رهنمودهای مطبوعاتی مربوط به این موضوع را تغییر داده ایم و نماینده شاه را به ترتیب زیر مطلع کرده ایم. نقل قول «نه تنها او (شاه پیشین) بلکه هیچ یک از اعضای خانواده اش تا زمانی که در آمریکا به سر می برند - هیچ گونه فعالیت سیاسی نخواهند داشت. (پایان نقل قول)
ب: ما از جانب پزشکان بخش خصوصی که در مقام معالجه در آمریکا هستند، نمی توانیم صحبتی بکنیم. اگر یزدی دوست دارد می تواند نام آنان را بر ایمان بفرستد تا موضوع را به عرض مسئولان پزشکی برسانیم. در شرایط فعلی بیش از این نمی توانیم کاری انجام بدهیم.
کریستوفر

سند شماره (۸۴)

تاریخ: ۲۲ اکتبر ۱۹۷۹ - ۳۰ مهر ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه

موضوع: شایعه انتقال اسلحه

۱- (تمامی متن سری است)

۲- در جریان ملاقات با یزدی وزیر امور خارجه در روز ۲۲ اکتبر کاردار پرسید که آیا شایعات مربوط به اینکه تجهیزات نظامی ساخت آمریکا از سوی ایران به سوریه انتقال داده شده، صحت دارد یا خیر؟ یزدی هر نوع انتقالی از این نوع را تکذیب کرد و گفت که چنین انتقالهایی نیز در نظر گرفته نشده است.
لینگن

سند شماره (۸۵)

تاریخ: ۲۳ اکتبر ۱۹۷۹ - ۱ آبان ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن
موضوع: مبادله اطلاعات

- ۱- تمام متن سری است.
- ۲- در جریان بحث دربارهٔ مناسبات ایران و آمریکا، کاردار و مأمور وزارت امور خارجه که از ایران دیدار کردند، تدابیری که ما اخیراً اتخاذ کرده‌ایم را مورد بحث قرار دادند و از یزدی وزیر امور خارجه خواستار پیشنهادهای مشخصی برای کمک به دولت موقت ایران برای کارایی بیشتر این تدابیر و ترتیب مناسبات دو جانبه شده‌اند. یزدی پاسخ داد که ما ظاهراً آگاهییم که دستگاههای امنیتی ایران دیگر وجود ندارند، بنابراین دولت موقت ایران دربارهٔ عملیات خرابکاری در خوزستان و کردستان فاقد اطلاعات است. چه کسی تحریک کنندهٔ این حملات است؟ ایرانیان مظنون هستند که اسرائیل و عراق چنین نقشی را دارند. یزدی می‌دانست که حکومت آمریکا اطلاعات بیشتری دارد و «همه چیز» دربارهٔ تحولات در منطقه را «می‌داند». دولت موقت ایران امیدوار است که ما در این اطلاعات با آنها سهیم شویم.
- ۳- ما پاسخ دادیم که ایران یقیناً در ظرفیتهای اطلاعاتی ما غلو کرده‌است ولی ما خوشوقت خواهیم بود که ارزیابیهای خود را با ایران مبادله کنیم؛ اگر دولت موقت ایران اطلاعاتی دارد که به نیازهای ما کمک کند بسیار سودمند خواهد بود. ما هیچ‌گونه اطلاعی که حاکی از آن باشد که اسرائیل در آشوبهای ایران دست دارد، نداریم.
- ۴- اظهار نظر: یزدی دربارهٔ مبادلهٔ اطلاعات اهمیت بزرگی قائل بود و این خود منعکس کنندهٔ ناامنی این رژیم است. این تنها ابتکاری بود که او دربارهٔ کمک از ما تقاضا کرد، به غیر از پاکسازی گذشته یعنی موضوع تنخواه گردان.

سند شماره (۸۶)

تاریخ: ۲۴ اکتبر ۱۹۷۹ - ۲ آبان ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی
موضوع: ملاقات با یزدی

- ۱- (تمامی متن خیلی محرمانه)
- ۲- کاردار و پرشت مدیر میز ایران در وزارت امور خارجه که از ایران دیدار می‌کند، ملاقاتی یک ساعته با یزدی وزیر امور خارجه در تاریخ ۲۲ اکتبر داشت. تلگرامهای جداگانه‌ای بعضی از موضوعات ویژه مورد بحث را در بردارند. مبادلهٔ با یزدی بسیار ماهیت کاری و دوستانه داشت و یزدی اندکی در مواضع خود نسبت به فرآیند بنای روابط جدید در مقایسه با مذاکرات قبلی در هفته‌های اخیر صمیمانه‌تر بود.
- ۳- پرشت از دیدگاه واشنگتن بعضی از تشویشهای ایالات متحده را بر سر روشهای اخیر دولت موقت ایران دربارهٔ فعالیتهای ایالات متحده و مواضع ایالات متحده نسبت به ایران ابراز داشت. باید صراحتاً گفت که ما از دامنهٔ سوءظن نسبت به انگیزه‌های ما در ایران و موضع‌گیری ما نسبت به انقلاب شگفت‌زده‌ایم. پرشت تأکید کرد که نظر گاه ما کاملاً متفاوت است. این اندیشه که ما نسبت به انقلاب روش

خصمانه داریم با سیاست کنونی ما نسبت به ایران و علائق ما در این کشور ۱۸۰ درجه متفاوت است. علاقه ما به ایران این است که ایران مستقل و از لحاظ تمامیت ارضی دست نخورده باقی بماند. یک حکومت با ثبات فزاینده داشته باشد و بتواند با مشکلاتی که بروز می‌نماید مقابله کند. او گفت ما آرزومندیم که دولت موقت ایران در کوششهای خود موفق باشد زیرا به همان اندازه که دولت موقت ایران نسبت به ثبات پیشرفت حاصل کند، منافع ما در ایران پیش می‌رود. پرشت خاطر نشان ساخت که باید صراحتاً گفت که ما راه با دوام دیگری را نسبت به دولت کنونی نمی‌بینیم و بنابراین به هیچ وجه علاقه نداریم و هیچ‌گونه نفعی نداریم که جز کمک به هر ترتیب به موفقیت آن کار دیگری انجام دهیم.

۴- در همین زمینه ایالات متحده در پی همکاری با دولت موقت ایران در حل مشکلات ویژه به نسبت بروز آنهاست. ما معتقدیم که چه در زمینه قراردادهای بازرگانی و چه در زمینه تأمین تجهیزات نظامی پیشرفتهایی در شرف حصول است. درباره مسئله اخیر پرشت، نامه‌ای از ژنرال گریوز به یزدی داد که در آن تأیید شده است که در زمینه کاهش هزینه مربوط به پایان قرارداد لوازم یدکی برای اف ۱۶ پیشرفت حاصل شده است و ما به زودی نامه دیگری از ژنرال گریوز خواهیم فرستاد که طی آن فلسفه موضعی که ما درباره قیمت گذاری ناوشکنهای اسپروونس گرفته‌ایم تشریح شده است. همچنان که قبلاً اعلام داشته بودیم ما حاضریم با نمایندگان دولت موقت ایران از وزارت دفاع ملی و وزارت امور خارجه در یک گروه کاری در دور یک میز نشسته و درباره این مسائل و مسائل دیگر ناشی از اداره تنخواه گردان گفتگو کنیم. به سرهنگ کامکار آمادگی ما را برای اقدام در هر طریقی که دولت موقت ایران پیشنهاد می‌کند ابراز داشته‌ایم. سرهنگ اسکات همچنین اخیراً فهرست تفصیلی پرونده‌های مختومه فروشهای نظامی خارجی را برای وزارت دفاع ملی تهیه کرده است. این اطلاعات اخیراً در اواسط سپتامبر به عنوان جزئی از بررسی کلی پرونده‌های مختومه و معلق فروشهای نظامی خارجی فراهم شده است ولی اکنون اطلاعاتی در یک پیشنهاد کلی جداگانه برای کمک به درک و تفاهم دولت موقت ایران بروز کرده است. ما همچنین چندی قبل فهرستی از لوازم یدکی با توجه به اقلام و رشته نیرو که برای انتقال به خط لوله آماده است فراهم کردیم. ما همچنین امیدوار بودیم که یک کمیته مشترک آمریکا و ایران درباره تأسیسات نظامی تعطیل شده آمریکایی تشکیل شود (ما بعداً اطلاع یافتیم که یزدی ریاست جلسه این کمیته را در ۲۸ اکتبر به عهده خواهد داشت).

۵- پاسخ یزدی به همه این مراتب روی هم رفته مثبت بود. او موافقت کرد که در زمینه داد و ستد پیشرفتهایی حاصل شده است. او گفت از اظهارات پرشت درباره روش دولت آمریکا نسبت به مناسبات با ایران قدردانی می‌کند. دولت موقت ایران نیز به نوبه خود مایل است مناسبات حسنه و سازنده‌ای با ایالات متحده داشته باشد ولی ابتدا لازم است مسائل مربوط به مناسبات قدیمی حل و فصل شود تا مناسبات جدید بر یک شالوده سالمی آغاز شود. پرشت اظهار نظر کرد که پیشرفتهایی حاصل شده و این امیدواری هست که هست که ساختن مناسبات جدید نیازمند به حل و فصل همه مسائل معوقه در تمامیت آن نباشد.

۶- پرشت خاطر نشان ساخت که اگر درک عمومی دقیقتری در ایالات متحده از تحولات جاری در ایران حاصل شود. مأموریت متقابل ما تسهیل خواهد شد و اوضاعی که از همه روزنامه‌نگاران آمریکایی خواسته شود که ایران را ترک کنند به این موضوع کمک نخواهد کرد. او از اینکه کوششهای یزدی در نیویورک با روزنامه‌نگاران آمریکایی نتیجه‌ای داده است یا خیر، اظهار بی‌اطلاعی کرد. یزدی درباره نتایج

فوری کوششهای خود مطلبی نگفت ولی خشم خود را نسبت به خبرگزاری آسوشیتدپرس به مناسبت یک گزارش اخیر ابراز داشت. این گزارش که وسیعاً پخش شده بود، حاکی از آن بود که تولید نفت ایران به اندکی بالاتر از یک میلیون بشکه در روز کاهش یافته است. این از آن نوع گزارشهایی بود که ایرانیان را درباره توطئه اساسی علیه ایران در مطبوعات ایالات متحده مظنون می ساخت. پرشت و کاردار به یزدی یادآور شدند که مطبوعات در ایالات متحده و جاهای دیگر یک نهاد ناقصی است ولی با توجه به همه عوامل به نفع ایران نیست که به اوضاعی کمک کند که هیچ روزنامه نگار آمریکایی درباره تحولات جاری در ایران و به ویژه درباره جنبه های مثبت انقلاب از قبیل جهاد سازندگی گزارش نکند.

۷- تبادل نظر نسبتاً وسیعی درباره اوضاع در کردستان چیز تازه ای در برداشت. سوءظنهای واقعی یا خیالی یزدی درباره فعالیتهای اسرائیلی کاملاً مشهود بود. او گزارشهایی از قبیل گزارشی که طی آن سه سفیر سابق آمریکا مسئله کردستان را نادیده گرفته اند بی اساس خواند. معذالک او در این نظر اصرار داشت که ایالات متحده با توجه تواناییهای اطلاعاتی که او یقین دارد ایالات متحده از آن برخوردار است، بایستی از دست داشتن بیگانگان در مسئله کردستان آگاه باشد و اگر در چنین اطلاعاتی ایالات متحده با ایران سهیم شود بسیار به موضوع کمک خواهد کرد. (تلگراف جداگانه) یزدی گفت هدف اساسی در کردستان یافتن یک راه حل صلح آمیز است و ارتش برای حل این مشکل یک ابزار مناسب نیست و نه یک ابزار دائمی. ایران اکنون دارای نیروهای نظامی با امنیتی مؤثر نیست و قبل از اینکه یک چنین نیروی مؤثری مجدداً برقرار شود، بيمودن راه طولانی لازم است.

۸- پرشت گفت ما امیدواریم بتوانیم با تعداد بیشتری از ایرانیانی که موقعیت کلیدی دارند ملاقات کنیم و از جمله نام بهشتی را به عنوان کسی که ما می خواستیم ملاقات کنیم ذکر کرد. یزدی پس از اندکی تردید از معاون خود تقاضا کرد تا این ملاقات را به علاوه دیداری با آیت الله منتظری (که اندیشه خود یزدی بود) و حضور در نماز جمعه و ملاقات با فروهر ترتیب دهد. به یزدی همچنین یادآوری شد که تقاضای وابسته مطبوعاتی برای دیدار با قطب زاده همچنان به قوت خود باقی است. لینگن

سند شماره (۸۷)

تاریخ: ۲۷ اکتبر ۷۹ - ۵ آبان ۵۸
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن
محرمانه
به: سفارت آمریکا - تهران

موضوع: پیام به مناسبت عید قربان

۱- خواهشمند است پیام ذیل را از سوی ونس، وزیر امور خارجه آمریکا، به یزدی وزیر امور خارجه ایران در موقع مقتضی تسلیم کنید.

«آقای وزیر عزیز خوشوقتم از اینکه به مناسبت عید قربان بهترین آرزوهای خود را برای شما ابراز دارم. امیدوارم که شما در کوششهای خود از جانب مردم کشور خود موفق باشید. من در انتظار آنم که بر اساس تبادل نظرهای اخیر در نیویورک روابط فیما بین مستحکمتر گردد و بهبود بیشتری حاصل گردد. با تقدیم احترامات - سایروس ونس»

۲- وزارت امور خارجه آمریکا قصد ندارد که این متن را منتشر کنند ولی ایرادی ندارد اگر دولت موقت ایران چنین قصدی داشته باشد. ونس

سند شماره (۸۸)

تاریخ: ۲۹ اکتبر ۷۹ - ۷ آبان ۵۷
از: سفارت آمریکا - تهران
از کاردار به معاون وزیر خارجه نیوسام
موضوع: هیئت نمایندگی دولت موقت ایران به الجزایر

- ۱- (تمام متن خیلی محرمانه)
- ۲- از تلگراف سپتامبر ما در حال گزارش کردن حضور دولت موقت ایران در جشنهای اول نوامبر با حضور نخست‌وزیر بازرگان، وزیر امور خارجه یزدی و ظاهراً وزیر دفاع چمران هستیم.
- ۳- ما در «مجموعه بیسیما» (توضیح مترجم: مجله‌ای ماهیانه بوده‌است شامل بیسیما و تلگرافات که توسط سفارت منتشر می‌شده و در اختیار خبرنگاران و خبرگزاریها قرار می‌گرفته است) مشاهده کردیم که شما و برژینسکی و افراد دیگری از طرف آمریکا در این جشنها شرکت خواهید کرد. من فکر می‌کنم اگر یک نفر یا بیشتر از شما فرصت گفتگو با اعضای هیئت نمایندگی دولت موقت ایران و مخصوصاً بازرگان را پیدا کند خیلی مفید خواهد بود. من این تصادف را امروز به بازرگان در یک مجمع اجتماعی پیشنهاد کردم و او به نظر می‌رسید که با روی باز با این فکر برخورد کرد. از نقطه نظر من تماس بهتر با این گروه نتایج بهتر خواهد داشت.

سند شماره (۸۹)

تاریخ: ۳۰ اکتبر ۱۹۷۹ - ۸ آبان ۵۸
از: سفارت آمریکا - الجزیره
موضوع: جشن سالگرد بیست و پنجمین سال انقلاب الجزایر

- ۱- تمام متن سری است.
 - ۲- بسته به زمان ملاقات احتمالی بین دکتر برژینسکی و بن‌جید (شاذلی) رئیس جمهوری یا بن یحیی، وزیر امور خارجه الجزایر، موارد زیر تماسهای احتمالی برای گفتگوهای اساسی بین دکتر برژینسکی و اعضای برجسته دیگر هیئتهای نمایندگی که در جشن حضور خواهند داشت، می‌باشد.
الف: اسپانیا: سفیر اسپانیا در الجزایر به طور ویژه تقاضای ملاقات بین دکتر برژینسکی و پرلورکا، وزیر ریاست جمهوری دولت اسپانیا (دبیرکل دولت) و اگیوری بن‌گوآ، مدیر کل وزارت خارجه برای آفریقا و خاورمیانه را نمود.
 - ب: فرانسه: سفیر فرانسه در الجزایر در زمینه علاقه احتمالی کودی دولوس دبیر کل برای ملاقات با دکتر برژینسکی یا دیگر مقامات بازدیدکننده مناسب آمریکایی تحقیق می‌کند.
 - ج: لیبی: اگر قذافی رئیس جمهوری لیبی در مراسم حضور یابد، در خصوص این پیشنهاد که او با دکتر برژینسکی ملاقات نماید، سفیر لیبی در الجزایر تمایل محتاطانه‌ای نشان داد.
- د: ایران: کاردار ایران در الجزایر امروز مرا از ارسال پیام به تهران جهت مشخص نمودن علاقه احتمالی بازرگان، نخست‌وزیر یا دیگر اعضای هیئت نمایندگی دولت ایران در ملاقات با دکتر برژینسکی یا دیگر مقامات بازدیدکننده مناسب آمریکایی، مطلع نمود.

۳- مطالب بالا منعکس‌کنندهٔ علاقهٔ روشن تمام‌انتهایی که نسبت به سیاست خارجی فعلی در الجزیره (مقامات دولت الجزایر، دیپلماتها، مطبوعات) توجه دارند، در این حقیقت می‌باشد که دولت ایالات متحده یک هیئت نمایندگی پر قدرت اعزام داشته که دارای خصوصیت ریاست آن به وسیله دکتر برژینسکی می‌باشد. زمانی که دکتر برژینسکی و دیگران به الجزایر بیایند فرصتها برای برقراری تماسهای عالی مطمئناً فراوان خواهند شد. هیئت نمایندگی و دیگران بایستی توجه داشته باشند که تمام ناظران محلی دکتر برژینسکی را به عنوان طرفدار بزرگ سیاست تهیهٔ تسلیحات برای مراکش در دولت ایالات متحده می‌دانند.

سند شماره (۹۰)

تاریخ: ۳۱ اکتبر ۱۹۷۹ - ۹ آبان ۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن
خیلی محرمانه

موضوع: اطلاعات بیوگرافیک

کمال خرازی معاون وزارت امور خارجه در امور سیاسی ظاهراً ۳۰ تا ۴۰ ساله به نظر می‌رسد. او با یک ریش انقلابی (شاید اسلامی) جلوه‌گر می‌شود ولی از لحاظهای دیگر و از لحاظ لباس سختگیر است. کمال خرازی اگر جدی نباشد نمی‌توان گفت کاره‌ای باشد. خرازی به هیچ وجه به نظر نمی‌رسد شخصی خوش مشرب یا تیز طبع باشد. خرازی در رشته ادارهٔ امور تربیتی در آمریکا تحصیل کرده است. او ابتدا در دانشگاه کالیفرنیا جنوبی مدت یک سال و بعداً در دانشگاه هوستون تحصیل کرده و درجهٔ دکترا از آن اخذ کرده است. هنگامی که او در آنجا بود از قرار معلوم با ابراهیم یزدی وزیر امور خارجه که او نیز سالها در تگزاس بود ارتباط پیدا کرد. او در سال ۱۹۷۶ به ایران بازگشت. خرازی به نظر نمی‌رسد که نسبت به ایالات متحده نظر بدی داشته باشد، هر چند مشکل بتوان دربارهٔ احساسات واقعی او با سپری از خویشنداری قضاوت کرد. در جریان ملاقاتی با کاردار در ۳۰ اکتبر او در اظهار قدردانی از کوششهای کاردار برای تسهیل فرایند عادی شدن مناسبات دوجانبهٔ آمریکا و ایران صمیمی به نظر می‌رسید ولی در همان زمان نیز او هیچ‌گونه نشانه‌ای بروز نداد که این احساس مبتنی بر عوامل عاطفی است. خرازی در همین مکالمه خاطر نشان ساخت که او متأهل است. او به خوبی انگلیسی صحبت می‌کند هر چند انگلیسی او دارای لهجه بوده و گاه گاهی از لحاظ دستوری اشتباهاتی دارد.

سند شماره (۹۱)

۳۱ اکتبر ۷۹ - ۹ آبان ۵۸

خیلی محرمانه

۲- در جریان دیدار مأمور سیاسی از پارساکیا، کفیل ادارهٔ پنجم وزارت امور خارجه در تاریخ ۳۱ اکتبر دربارهٔ مسائلی دیگر پارساکیا مسئلهٔ حضور شاه را در ایالات متحده به میان آورد. و با اظهارات پراز عواطف به طور غیر رسمی و خصوصی (برای مدت ۱۵ دقیقه) با مأمور سفارت برای توضیح این مطلب به حکومت آمریکا که چرا شاه باید آمریکا را ترک کند صحبت کرد. پارساکیا نکات زیر را مورد توجه قرار داد.

۳- او و انتظام به سختی می‌کوشند از بروز یک بحران در مناسبات با آمریکا اجتناب کنند ولی این امر تقریباً غیر ممکن است. آنها نمی‌خواستند که دولت موقت ایران یک یادداشت رسمی درباره شاه بفرستد و سعی می‌کردند که اثر این وضع را تا اندازه ممکن کاهش دهند ولی فشارهایی که از خارج بر وزارت امور خارجه وارد می‌شود بسیار نیرومند است.

۴- رهبران دولت موقت ایران (یعنی بازرگان و یزدی) عاجزند و تصمیم درباره اینکه به چه ترتیب در ادامه حضور شاه در آمریکا باید اقدام کرد از طرف آنها اتخاذ نخواهد شد. وزارت امور خارجه خواهد توانست زیان وارده به مناسبات ایران و آمریکا را ترمیم کند، در صورتی که شاه بلافاصله پس از اینکه از بیمارستان مرخص شد آمریکا را ترک کند. در غیر این صورت بحران روی خواهد داد. پارساکیا درباره آنکه چگونه تصمیمات درباره مسائل دیگر سیاست خارجی از قبیل مناسبات با مصر از سوی خمینی اتخاذ می‌شود توضیح داد و اعلام کرد، ولی مستقیماً خاطر نشان ساخت که ادامه حضور شاه در آمریکا ممکن است منجر به قطع مناسبات میان ایران و آمریکا شود.

۵- پارساکیا گفت که رهبران دولت موقت ایران آماده‌اند بپذیرند که شاه در مکزیکو باشد ولی اقامت شاه در آمریکا چیز دیگری است. دولت موقت ایران اعتقاد دارد که شاه از اقامت خود در آمریکا برای ادامه کوششهای براندازی علیه حکومت موقت ایران بهره‌برداری خواهد کرد، همان طوری که خمینی در پاریس رفتار مشابهی را داشت. پارساکیا خاطر نشان ساخت که ۲۰۰ هزار ایرانی در آمریکا زندگی می‌کنند و اینکه شاه پولهای نامحدودی در اختیار خود دارد. (او رقمی را ذکر کرد که اکنون به طور کلی متداول شده است و آن ۲۰ میلیارد دلار است). پارساکیا خاطر نشان ساخت که ایران یک کارخانه شایعه‌سازی در زردار است ولی رهبران دولت موقت ایران هرگز شایعات درباره اینکه شاه مبتلا به سرطان است را دریافت نکرده بودند و به همین دلیل آنها درباره بیماری شاه بسیار ظنین هستند. آنها همچنین درک نمی‌کنند که چرا شاه باید در آمریکا معالجه شود.

۶- پارساکیا گفت که رهبران حکومت موقت ایران، که مقصود او به طور ساده خمینی و اطرافیان او هستند، اهل سیاست نیستند و درک فرآیندهای دیپلماتیک را ندارند و آنها درباره نتایج آینده‌ای که ممکن است از هرکس تصمیمی ناشی شود فکر نمی‌کنند. پارساکیا گفت که آنها (یعنی رهبران در قم) با دقت فراوان مراقب این موضوع هستند که آیا به شاه اجازه داده می‌شود که در آمریکا بماند یا خیر و اگر به او چنین اجازه‌ای داده شود آنها بلافاصله اقدام خواهند کرد (او مشخص نکرد که چگونه ولی مقصود قطع روابط بین دو کشور بود).

۷- در جریان مکالمه، پارساکیا همچنین به مصاحبه سناتور جکسون در تلویزیون در برنامه ملاقات با مطبوعات اشاره کرد و گفت که این مصاحبه سطوح بالای وزارت امور خارجه را مانند یک بمب تکان داده است. (شماره ۱۴۴۶ وزارت امور خارجه آمریکا) یزدی بلافاصله خواستار متن کامل این مصاحبه شد تا معلوم شود که اشارات جکسون به چه مطالبی بوده‌است. یزدی جکسون را به عنوان یک رهبر بسیار نیرومند آمریکایی تلقی می‌کند و هنوز یقین حاصل نکرده‌است که اشارات جکسون را باید یک نوع پیام از سوی حکومت آمریکا تلقی کرد. مأمور سفارت به پارساکیا اطمینان داد که چنین مقصودی در میان نبوده است.

کتاب سی و پنجم

حکام جزیره العرب
بازیچه‌های شیطان
بزرگ

مقدمه

در این مقدمه از مشارکت نظامی سعودی و آمریکا، از خریدهای بی سابقه و کلان اسلحه آمریکایی، از تباری مدام آمریکا و عربستان در جهت چپاول روز افزون ذخایر نفتی خاورمیانه، از حراج بی رویه نفت به دستور اربابان آمریکایی به گونه‌ای که آنها نیز متعجب شوند از فروش تمام حیثیت و شرافت مسلمین و اعراب در مقابل تأمین چتر امنیتی آمریکا بر حکومت آل سعود، از روابط ویژه با امپریالیسم، از بی‌ایمانی و نامسلمانی و ظاهر فریبی شاهان و شاهزادگان آل سعود، از رشد مظاهر فساد غربی و شعله‌ور شدن آتش مفساد در زیر خاکستر تقدس ریاکارانه، از تبعیضها و فشارهای بی حساب بر مسلمین غیروهایی از چند دستگیهای داخلی خاندان آل سعود و درجه وابستگی هر یک به آمریکا و غیره سخن نخواهیم راند، چرا که سطر سطر اسناد این کتاب و برگ برگ اخبار روزانه جهان گواه صادقی بر این گفتار است. بلکه از مطالبی پرده بر می‌افکنیم که چهره خشن ائمه کفر را بدون بزک نمایانتر می‌سازد. و آن پرداختن به گوشه‌ای از اسناد منتشر شده در این کتاب که ترسیم‌کننده تصویری از حرکات حکام جزیره العرب به عنوان عمود دیر پای کمپ خیمه شب بازیهای گوناگون امپریالیسم آمریکا و ستون واقعی ارتجاع خود فروخته و مزدور منطقه در دهه اخیر است. به گواه این اسناد در تمامی توطئه‌های امپریالیسم آمریکا و سرمایه داری قهار جهانی علیه ملل مسلمان و مستضعف منطقه، دست‌قاره‌بندان سعودی، تا مرفق به خون آغشته است. در ایران، اتیوپی، مصر، یمن، فلسطین، جمهوری صحرا، شاخ آفریقا و هر کجا که صحنه نبرد مردم مظلوم و مسلمان با امپریالیسم آمریکا و حکام کافر و ظالم و فاجر است سعودیها در سنگر کفار و ظالمین علیه مستضعفین قداره بسته‌اند.

عمق فاجعه آنجاست که طواغیت سعودی نه تنها در کنار کفار علیه مسلمین آتش گشوده‌اند، بلکه به عنوان مشوق و محرک اصلی، کفار جنگ افروز را به نبرد با مسلمین دعوت می‌نمایند. در بررسی ذیل زبان اسناد گویای این مدعا است.

۱- ایران:

فهد ولیعهد وقت عربستان ده روز قبل از فرار مفتضحانه شاه معدوم در حمایت از وی چنین موضعگیری نمود: «ما از هر رژیمی که در کشور خود از مشروعیت برخوردار است پشتیبانی می‌کنیم و رژیم شاه متکی بر چنین مشروعیتی است. حوادث خونین ایران به نفع هیچ کس نیست به جز دشمن... اوضاع کنونی ایران نه به نفع خود ایرانیان است نه به نفع اسلام و مسلمانان... شکی نیست که ما از وضع شاه و حضور او پشتیبانی می‌کنیم» همتای دیگر او نیز همین عقیده را دارد:

«در جریان یک مکالمه با شاهزاده سعود الفیصل وزیر خارجه عربستان سعودی در یکم ژانویه (۱۵) روز قبل از فرار شاه!) وی گفت عربستان سعودی دربارهٔ حوادث ایران بسیار نگران است و حکومت سعودی نگران این است که اگر شاه برود... شرایط هرج و مرجی به وجود خواهد آمد که برای منطقه چندان اثر خوبی نخواهد داشت. پرسیدیم برای چاره جویی چه باید کرد؟ وی گفت شاه نیازمند پشتیبانی لژیستیک است».

نامبردگان پس از سقوط شاه و برقراری جمهوری اسلامی در ایران چنین موضعگیری نموده: «فهد ادامه داد به عقیده ما (امام) خمینی یک آلت دست است، هر چند از چنین چیزی آگاهی ندارد یا آن را نمی‌پذیرد. کمونیستها نقشه‌های خود را با نظم و ترتیب دنبال می‌کنند... این اقدامات و کشتار و حشیا نه هیچ‌گونه ارتباطی با اسلام ندارد، که پرچم آن به طور تصنعی در ایران به اهتزاز درآمده است.» «فهد سپس پیش‌بینی کرد به زودی شاید ظرف چند ماه آینده (امام) خمینی از میدان بدر خواهد رفت و ایران اتیوپی دیگری خواهد شد که به توسط کمونیستهایی که از سوی مسکو در آنجا نشانده شده‌اند رهبری خواهد شد.» نکته اساسی اینجاست که وی نه تنها سرکوب و توطئه امپریالیسم آمریکا را علیه مردم مظلوم و مسلمان، کافی نمی‌داند بلکه به شدت آنها را جهت براندازی انقلاب اسلامی ایران ترغیب و تشویق می‌نماید.

«شاهزاده فهد اظهار تأسف کرد که ایالات متحده برای مقابله با تهدیدهای کمونیستی در منطقه کاری نمی‌کند.» «وی گفت عربستان سعودی نزدیک شدن شعله‌های آتش را از مدت‌ها قبل دیده و به ایالات متحده آمریکا هشدار داده بود، ولی هشدارها و نداهای عربستان سعودی به گوشه‌های ناشنوا برخورد کرده است.»

۲- بحرین:

نقش سعودیها در خلیج فارس دو روی یک سکه است. از یک طرف با هیاهوی دخالت ایران (آنهم به اسم کمونیسم)، اربابان آمریکایی را به مداخله و مقابله مستقیم با انقلاب اسلامی ترغیب می‌نمایند. و از طرف دیگر، با مداخله مستقیم خود به سرکوب مردم مبارز منطقه می‌پردازند.

«فهد سپس خاطر نشان ساخت که ایران، بحرین و کویت و سایر کشورهای عربی را در خلیج (فارس) تهدید می‌کند، در حالی که حتی یک کلمه هشدار دهنده از جانب کارتر برای دادن اطمینان به کشورهای ضعیفی مانند بحرین ادا نشده است و حتی دوستان آمریکا نیز در این منطقه و در اطراف و اکناف جهان کاری نکرده‌اند.»

«تاجر سعودی در حضور مقام پلیس در ۱۴ سپتامبر به مقام کنسولی گفت که عربستان سعودی ۵۰۰ تن از گاردهای ملی خود را به بحرین فرستاده است تا به دولت بحرین در برقراری نظم در برابر ناآرامیهای ایجاد شده توسط شیعیان کمک نمایند.»

«نه ما و نه سفارت انگلیس تاکنون هیچ تأییدیه‌ای مبنی بر ارسال گارد ملی دولت سعودی به بحرین دریافت نکرده‌ایم در طی تظاهراتی که در اواخر اوت روی داد شایعات قوی وجود داشت که حدود ۲ هزار تن پلیس سعودی برای کنترل اوضاع به بحرین وارد شده‌اند، ولی تاکنون هیچ‌گونه اثری از آنها پیدا نشده است.» مسئله آن نیست که چکمه پوشان سعودی به بحرین رفته‌اند یا خیر، بلکه مسئله آن است که از خطر

ایران مسئله بیافرینند و خود مداخله کنند «عبدالله برای تشدید طرفداری از قاطعیت در منطقه خلیج فارس مدعی شد که عربستان سعودی نقشه‌های تجاوز کارانه ایران را دربارهٔ بحرین (با اخطار به تهران که هر گونه کوشش برای به دست گرفتن حکومت در بحرین با مخالفت سعودی روبرو خواهد شد). خنثی کرده است.»

«در چندین مرحله عبدالله اصرار ورزید که حکومت ایالات متحده در مقابل تهدید شوروی و قائم مقامهای آن نسبت به امنیت خلیج فارس انرژی بیشتری از خود نشان دهد. او طرفدار آن بود که ایالات متحده یک ترکیبی از به حرکت درآوردن چماق و دیپلماسی فعال از خود نشان دهد.»^۱

۳- یمن:

سیاست توطئه‌گرانه سعودیها در یمن آنقدر واضح است که نیازی به توضیح ندارد. «سیاست عربستان در قبال یمن یک سیاست مردد بوده است. از یک طرف می‌خواهد که یمن شمالی به اندازه کافی قوی باشد تا بتواند از خودش در مقابل یمن جنوبی دفاع کند و از طرف دیگر نمی‌خواهد که زیاد قوی باشد که خودش (سعودیها) را تهدید کند. سعودیها نسبت به میل و علاقه یمن شمالی برای گفتگو با یمن جنوبی راجع به اتحاد دو یمن مظنون می‌باشند. امیر سلطان وزیر دفاع عربستان سعودی اگر متقاعد شود که صالح (رئیس جمهور یمن شمالی) در حقیقت خیلی نزدیک به یمن جنوبی شده است، ممکن است با ناراضیهای یمن شمالی همکاری کند تا رژیم صالح را ساقط کند.»

۴- اتیوپی:

«فهد گفت علاقه او نسبت به اتیوپی صرفاً جنبه علمی ندارد، بلکه بر اساس نزدیکی شاخ آفریقا به شبه جزیره عربستان و انعکاسهای صحنه سیاسی اتیوپی، سومالی، اریتره، و سودان بر تحولات در عربستان سعودی و منطقه خلیج (فارس) است» «سپس شاهزاده فهد نقل کرد که چگونه از قبل سقوط امپراطور هایله سلاسی را با نیکسون رئیس جمهور وقت و راجرز وزیر امور خارجه وقت مورد بحث قرار داده است.... متأسفانه غرب و ایالات متحده نیز کاری نکردند و یک راه‌گشوده‌ای را برای شورویها و متفقین آنها باقی گذاشتند.»

۵- سومالی:

«فهد یادآوری کرد که چگونه در سال ۱۹۷۸ به پیشنهاد کارتر زیاد باره رئیس جمهور سومالی را متقاعد کرده بود تا علناً پذیرش انجام یک همه‌پرسی به سرپرستی سازمان ملل متحد را در مورد اهالی صحرای اوگادن اعلام بدارد. هر چند زیاد باره آمادگی خود را برای پذیرفتن نتایج یک چنین همه‌پرسی اعلام داشته بود معذالک ظاهراً ایالت متحده آمریکا علاقه خود را نسبت به سومالی از دست داده بود. فهد از این بیم داشت که در نتیجه سهل‌انگاری ممکن است، ایالات متحده سومالی را از دست بدهد.»

۱- وقتیکه عربستان اینگونه فعال در همهٔ توطئه‌ها علیه جمهوری اسلامی دخیل بوده است، دیگر کسی باور نمی‌کنده‌که صحنه‌گردان اصلی جنگ عراق علیه ایران عربستان نبوده است.

۶- جمهوری صحرا:

امیر عبدالله ولیعهد فعلی سعودی صریحاً کفار آمریکایی را جهت حمایت از شاه حسن علیه صحرا دعوت می‌کند. «عبدالله که قبلاً با دقت فراوان به بررسی سفیر درباره اوضاع نظامی مراکش گوش فراداده بود با همین لحن (دعوت از آمریکا جهت به حرکت در آوردن چماق از یک طرف و دیپلماسی از طرف دیگر) از آقای بال خواست تا درباره فراهم کردن پشتیبانی نظامی به ملک حسن کنگره آمریکا مقامات دیگر را تحت فشار قرار دهد.»

۷- مصر:

از آنجا که مصر پس از قرار داد کمپ دیوید و دوستی با صهیونیسم دشمنی آشکار خود را با اسلام و استقلال ملت‌های عرب خاورمیانه نشان داد، مورد تنفر شدید ملت‌های منطقه قرار گرفت. دولت‌های مزدور و نوکر غرب اگر چه از ته دل با سادات و رژیم مصر بودند، لیکن به لحاظ فشار مردم ناچار از قطع رابطه با مصر و در انزوای قرار دادن آن رژیم شدند. آمریکا و اسرائیل در جهت مقابله با خواست مردم مسلمان منطقه سعی بر آن داشت تا هرچه کمتر مصر زیر فشار قرار گیرد. شرح همکاری توطئه‌آمیز عربستان - آمریکا - مصر در ترویج وحدت اسلام آمریکایی در ضدیت با اسلام و مسلمین و آشتی با صهیونیسم به روشنی از متون زیر آشکار است. توجه کنید:

«در طی ملاقات اول ماه مه مأمور سیاسی سفارت مسئله کنفرانس اسلامی فاس را با احمد سراج مدیر کل امور شرقی وزارت امور خارجه عربستان مورد بحث قرار داد. سراج گفت عربستان سعودی یک هیئت نمایندگی نیرومند مرکب از پنج مقام وزارت امور خارجه به این کنفرانس اعزام می‌کند. درباره عضویت مصر سراج گفت عربستان سعودی از لحاظ حقوقی ناگزیر است که تصمیم کنفرانس بغداد را رعایت کند. او گفت اگر اخراج مصر صریحاً به رأی گذاشته شود، عربستان سعودی نمی‌تواند از اجماع آراء عرب طفره رود. سراج افزود به عقیده او بهترین راه برای جلوگیری از اخراج مصر این است که کشورهای غیر عرب در مقابل چنین تدبیری با استناد به دفاع از منشور کنفرانس اسلامی مقاومت کنند (در این منشور از اخراج یک کشور مسلمان از کنفرانس هیچ‌گونه پیش‌بینی به عمل نیامده است...)... سراج گفت اگر کشورهای غیر عرب به تعداد کافی بر اساس دفاع از منشور کنفرانس اسلامی ایرادات جدی بگیرند، عربستان سعودی ممکن است بتواند از به رأی گذاشتن مسئله اخراج با این استناد که یک چنین رأی دادنی به همبستگی اسلامی لطمه خواهد زد، جلوگیری کند.»

۸- فلسطین:

در مورد موضعگیری حکمرانان سعودی علیه منافع خلق فلسطین و روشن شدن آخرین دسیسه‌ها بخون بسیار است، لیکن جهت ختم مقال، با ارائه جان کلام و غرض‌نهایی سعودیها در طرح این توطئه‌ها مستخرج از مذاکرات سری شان با اربابان آمریکایی بسنده می‌کنیم:

«سعودیها کشمکش بین اعراب و اسرائیل را یک تهدید مستقیم برای امنیت ملی شان به شمار می‌آورند. در نظر آنها معطلی و درگیری اعراب مخصوصاً فلسطینیها، منبع بی‌ثباتی در منطقه می‌باشد که به طور موفقیت‌آمیزی از جانب چپ‌های تندرو و شوروی تحمیل شده است.»

«رهبران سعودی متقاعد شده‌اند که آوردن و شرکت دادن سازمان آزادیبخش فلسطین در مذاکرات صلح، قسمت عمده‌ای از سازمانهای فلسطینی را از گروه اعراب تندرو و رادیکالی که هر گونه موافقتنامه را با اسرائیل رد می‌کنند، خارج خواهد کرد. بدین طریق باز مشکل قبول مصالحه با اسرائیل از روی دوش اعراب برداشته خواهد شد و به گردن خود فلسطینیها گذاشته می‌شود.

در خاتمه به لطف خدا امیدواریم انتشار این مجموعه طشت رسوایی ساده اندیشان سیاسی را فرو افکند و آوای به هنجار مظلومیت خلقهای زیر ستم را در صور اسرافیل دمد. باشد که در فردای تاریخ مشاهده به گور سپرده شدن استکبار جهانی و اذنباش در منطقه باشیم. انشاءالله.

دانشجویان مسلمان پیرو خط امام

سند شماره (۱)

ژوئیه ۷۹ - تیر ۵۸

عربستان سعودی

خشکی:

مساحت = در حدود ۲,۳۳۱,۰۰۰ کیلومتر مربع تخمین زده می‌شود (مرزها مشخص نشده و مورد اختلاف می‌باشند) ۱٪ کشاورزی، ۱٪ جنگل، ۹۸٪ بیابان، هرز یا اراضی شهری.

مرزهای خاکی = ۴,۵۳۷ کیلومتر

آبها:

محدوده آبهای داخلی (ادعا شده) = ۱۲ میل (به اضافه ۶ میل «منطقه نظارت الزامی»)

نوار ساحلی = ۲۵۱۰ کیلومتر

مردم:

جمعیت = ۸,۱۰۳,۰۰۰ (ژوئیه ۱۹۷۹) درصد رشد متوسط سالانه جمعیت ۳/۱٪ (در حال حاضر)

ملیت = نام - سعودی، صفت - عربستان سعودی یا سعودی.

تقسیمات نژادی = ۹۰٪ عرب، ۱۰٪ آسیایی - آفریقایی (تخمین) دین = ۱۰۰٪ مسلمان

زبان = عربی

سطح سواد = ۱۵٪ (تخمین)

نیروی کارگر = در حدود ۳۳٪ (۲ به یک خارجی هستند) جمعیت، ۴۴٪ در قسمت تجارت، خدمات

واردات دولتی، ۲۸٪ کشاورزی، ۲۱٪ ساختمان، ۴٪ صنایع، ۳٪ نفت و معدن.

حکومت:

نام حقوقی = پادشاهی عربستان سعودی

نوع = پادشاهی

پایتخت = ریاض، وزارت امور خارجه و نمایندگی‌های کشورهای خارجی در جده می‌باشند.

تقسیمات سیاسی کشوری = ۱۸ امارات

سیستم حقوقی = قسمت اعظم آن بر اساس قوانین اسلامی است، مقداری قوانین غیر مذهبی هم به اجرا در

آمده است، اختلافات بازرگانی به وسیله کمیته مخصوصی حل و فصل می‌شوند، و هنوز قوانین اجباری

دادگاه بین‌المللی را در امور قضاوت قبول نکرده است.

تعطیل ملی = ۲۳ سپتامبر

شعبات = شاه خالد (السعود، خالد بن عبدالعزیز) با مشاوره با خانواده سلطنتی حکمروایی می‌کند

(خصوصاً با ولیعهد فهد) و شورای وزیران.

رهبر دولت = شاه خالد ابن عبدالعزیز آل سعود.

کمونیستهای = خیلی کم

اقتصاد:

تولید خالص ملی GDP = ۶۴ میلیارد دلار (تخمین ۱۹۷۸) درآمد سرانه ۹,۸۰۰ دلار، رشد سالانه

غیرنفتی رشد خالص ملی با احتساب قیمتهای ثابت تقریباً ۱۵٪ (۷۷-۱۹۷۳ متوسط غیرنفتی)

کشاورزی = خرما، غله، دامپروری، در محصولات غذایی خودکفا نیست.
صنایع مهم = تولید روزانه نفت ۹/۲ میلیون بشکه در روز (۱۹۷۸)، پرداختها به دولت عربستان سعودی ۳۶ میلیارد دلار (۱۹۷۷)، تولید سیمان، کارخانه‌های کوچک، تولید فولاد، پالایشگاه نفت، چندین صنایع سبک که شامل کارخانه‌هایی می‌شود که به تولید مواد پاک کننده، محصولات پلاستیکی، لوازم و اثاثیه خانه و غیره اشتغال دارند، پترومین (PETROMIN) که یک آژانس نیمه دولتی می‌باشد و در رابطه با وزارت نفت است به تازگی یک کارخانه بزرگ تهیه کود احداث نموده است. نیروی الکتریسته = ظرفیت ۴،۷۰۰،۰۰۰ کیلو وات (۱۹۷۸)، تولید ۸/۵ میلیارد کیلو وات ساعت (۱۹۷۸)، تولید سرانه ۱،۰۵۶ کیلو وات ساعت می‌باشد.

صادرات = ۴۰ میلیارد دلار (تا بندرگاه ۱۹۷۸)، ۹۹٪ از نفت و مواد نفتی.
واردات = ۲۴ میلیارد دلار (هزینه خود کالا، بیمه و باربری ۱۹۷۸)، کالاهای تولید شده، وسایل و تجهیزات حمل و نقل، مواد ساختمانی، تولیدات غذایی کنسرو شده.
مهمترین طرفهای تجارتي = در صادرات - آمریکا، اروپای غربی، ژاپن، در واردات آمریکا، ژاپن، آلمان غربی.

کمکها = یک کشور بزرگ کمک دهنده، کلیه کمکهای نظامی و اقتصادی در سال ۱۹۷۷ به ۴ میلیارد دلار رسیده است.

بودجه = (برای سال مالی ۱۹۷۸) هزینه‌ها ۳۲/۸ میلیارد دلار، که ۲۲ میلیارد آن جهت توسعه بکار برده شده است.

نرخ برابری ارزی = یک ریال سعودی برابر است با ۲۹/۴ دلار آمریکا (۱۹۷۸) (وابسته به حق برداشت ویژه، قابل تبدیل آزاد)

سال مالی = بر اساس سال اسلامی می‌باشد، سال مالی ۱۹۷۸-۷۹ سعودی مطابق با ۶ ژوئن ۱۹۷۸ تا ۲۵ می ۱۹۷۹ می‌باشد.

ارتباطات:

راه آهن = ۵۷۵ کیلومتر فاصله خطوط استاندارد (۱/۴۳۴ متر) جاده‌ها = مجموعاً ۱،۰۰،۳۰ کیلومتر، ۱۶،۵۰۰ کیلومتر جاده مرمت شده، ۱۳،۶۰۰ کیلومتر جاده خاکی با کیفیت خوب.

خطوط لوله = ۲۴۳۰ کیلومتر برای نفت خام، ۳۸۶ کیلومتر برای محصولات تصفیه شده، ۹۸ کیلومتر برای گاز طبیعی.

بندرگاه‌ها = ۳ بندر مهم (جده، دمام، رأس تنوره، ۶ بندر کوچک).
ناوگان بازرگانی = ۶۸ کشتی (۱۰۰۰ تنی یا بیشتر) مجموعاً ۱،۲۷۲،۲۰۰ تنی، ۲،۲۲۳،۰۰۰ با بار، که شامل ۶ کشتی مسافربری، ۲۵ کشتی باربری، ۲۵ فروند کشتی نفتکش، ۵ فروند کشتی باربری مخصوص، یک فروند کشتی تخلیه بار در ساحل یک فروند نفتکش، ۲ فروند کشتی حمل سنگ معدن و نفت یک فروند جهت حمل و نقل گاز مایع، (خیلی محرمانه).

هوایماهای غیر نظامی = ۷۸ هوایمای بزرگ باربری که شامل ۹ هوایمای کرایه‌ای نیز می‌باشد.
فرودگاهها = مجموعاً ۱،۲۳،۹۰ عدد قابل استفاده، ۳۲ عدد با باندهایی دائمی، ۱۸ عدد با باندهایی به طولهای بین ۳۶۵۹-۲۴۴۰ متر، ۳۹ عدد با باندهایی به طولهای بین ۲۴۳۹-۱۲۲۰ متر، ۴ عدد با باندهایی

به طولهای بیش از ۳۶۶۰ متر.

شبکه مخابراتی = سیستم تقریباً خوبی وجود دارد، طرحهای توسعه مکرروبو
CABLE GABLE سیستم قمر مصنوعی، در دست تهیه می‌باشند، ۲۰۰،۰۰۰ تلفن (هر ۱۰۰ نفر ۲/۵
تلفن)، ۶ موج آ. ام، یک موج اف. ام. ۱۱ ایستگاه تلویزیونی، یک کابل زیر دریایی، یک ایستگاه قمر
مصنوعی در اقیانوس هند و یکی در آتلانتیک، ۱۵ ایستگاه قمر مصنوعی داخلی.
نیروهای دفاعی:

نیروی انسانی نظامی = مذکر بین ۱۵-۴۹ سال ۱،۸۸۲،۰۰۰ نفر ۱،۰۴۳،۰۰۰ نفر مناسب برای خدمت
سربازی، در حدود ۷۷،۰۰۰ نفر در هر سال به سن ۱۸ سال که سن سربازی است می‌رسند.
پرسنل = نیروی زمینی ۳۱،۵۰۰ نفر، نیروی دریایی ۱،۴۰۰ نفر، نیروی هوایی ۶،۰۰۰ نفر (۲۵۰
خلبان)، ۲۰،۰۰۰ نفر گارد ملی (سری).

واحدهای مهم زمینی = ۳ تیپ پیاده، یک تیپ پیاده موتوری، ۲ تیپ زرهی، ۸ گردان (یکی گردان گارد
سلطنتی، ۲ گردان هوابرد، ۲ گردان زرهی سبک، ۱ گردان نیروی مخصوص، ۲ توپخانه صحرایی) ۱۸
واحد توپخانه ضد هوایی، ۱۰ واحد برای موشکهای ضد هوایی هاوک (HAUK)، به اضافه دارای ۴۶
واحد که هر کدام به اندازه یک گردان می‌باشد.

کشتیها = ۳ قایق گشتی سریع، یک قایق گشتی، ۲ فروند کشتی تخلیه نیرو، ۴ فروند کشتی برای تخلیه
نیروی مکانیزه، ۴ کشتی خدماتی در نیروی دریایی، در حدود ۴۰۰ قایق گشتی متفرقه (که شامل ۸
هاورکرافت هم نیز می‌شود) در گارد ساحلی.

هواپیما = ۲۸۹ فروند (۱۸۴ جت، ۳۹ جت ملخ دار ۱۴ ملخ دار، ۵۲ هلیکوپتر).
تدارکات = خودش مقداری تفنگ و مهمات تولید می‌کند، برای بقیه وابسته به منابع غربی می‌باشد،
خصوصاً آمریکا، آلمان غربی، انگلستان، ایتالیا و فرانسه. (خیلی محرمانه).
بودجه نظامی = برای سال مالی که در تاریخ اول ژوئیه ۱۹۷۹ به پایان می‌رسد مبلغ ۱۲/۹۳۶ میلیون دلار
جهت بودجه نظامی تخصیص داده شده است، که در حدود ۳۲٪ از بودجه دولت مرکزی می‌باشد (خیلی
محرمانه).

امنیت و اطلاعات:

هیئت اطلاعات عمومی (المدیریه العامه الاستخبارات) برای امور داخلی و خارجی، دفتر رابط
خارجی برای اجرای عملیات مخفی خارجی (در سپتامبر ۱۹۷۷، دفتر رابط خارجی به عنوان یک جزء از
اجزاء مدیریت اطلاعات عمومی در آن ادغام شد. ولی تا مارس ۱۹۷۸ دوباره به عنوان یک سازمان
جداگانه کارش را ادامه داد)، تحقیقات المدیریه العامه للمباحث، برای امور داخلی مدیریت کل امنیت
عمومی (المدیریه العامه الامن العام)، برای امور داخلی، مدیریت کل گارد مرزی و ساحلی (المدیریه العامه
لخفرالسواحل و الحدود) برای امور داخلی، اداره دفاع غیر نظامی برای امور داخلی، اداره خدمات فنی
(مدیریه الخدمات العامه) برای امور داخلی شورای امنیت ملی (المجلس العلی الامن العالم) برای امور
داخلی، گارد ملی (المرات الوطنی) برای امور داخلی، دفتر روابط خارجی برای امور داخلی و منطقه‌ای،
نیروی مخصوص امنیتی، برای امور داخلی،
(سری / غیر قابل رؤیت برای اتباع بیگانه).

سند شماره (۲)

۲ ژانویه ۱۹۷۸ - ۱۲ دی ۱۳۵۶
از: سفارت آمریکا جده

موضوع: تأثیر بالقوه افزایش قیمت نفت اوپک - عربستان سعودی.
به: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی
آنچه در ذیل آمده نمایانگر اتفاق نظر اعضاء کمیته نفتی سفارت و ریاض و کنسولگری تهران می‌باشد.
۱- تصمیم ۱۴/۵ درصد افزایش قیمتی که در کنفرانس وزیران اوپک در ابوظبی گرفته شد، احتمالاً نشانگر تصمیم غالب عربستان سعودی برای حفظ وحدت اوپک در پاسخگویی به غرب و به خصوص آمریکا در اتخاذ میانه روی در تعیین قیمتهاست. تمایل به برقراری وحدت با مشاورتهای دو جانبه فشرده‌ای که قبلاً از کنفرانس صورت گرفت، نشان داده شده است. این مشاورتها در اوائل پاییز آغاز شد، و یمانی وزیر نفت عربستان سعودی پس از چند سال به ونزوئلا سفر نمود و به دنبال آن مانی العطیبه وزیر نفت ابوظبی، تقریباً به تمام پایتختهای خاورمیانه‌ای اوپک سفر کرد. و چند روز قبل از برگزاری کنفرانس، وزرای نفت و دارایی قطر و ابوظبی و الخلیفه وزیر نفت کویت و یکی از مقامات شرکت ملی نفت ایران به نام پرویز مینا از شاه نشین (عربستان سعودی - م) دیدار کردند. بسیاری معتقدند که همین دیدارها موقعیت را برای تصمیم‌گیری بر سر قیمت نفت در ابوظبی آماده کرد.

۲- در همان حال، عوامل خارجی نیز بر افزایش قیمت فشارهایی وارد نمودند که مهمترین این عوامل کاهش تولید نفت ایران در اوائل ماه دسامبر در نتیجه مشکلات درونی بود. این عامل به همراه عدم ممانعت شرکت‌های نفتی در برابر افزایش قیمتها قبل از کنفرانس، و نیز تقاضای شدید پاییزی اروپا برای نفت سبب شد که تولید اضافی از بین برود. علاوه بر این، تجدید نیروی دلار در پاسخ به برنامه حمایت آمریکا تأثیر چندانی بر طرز تفکر سعودیها نداشت. مقامات سعودی اظهار داشتند که اکنون موقع آن نیست که بتوان قیمت نفت را بر اساس این تجدید نیرو و افزایش داد، چون برای اثبات کاربرد این برنامه حداقل چند ماه لازم است.

۳- در مقابل، تلاشهای اوست برای ممانعت از افزایش قیمت اساساً محدود به تماس با نمایندگان عالیرتبه آمریکایی و بیانیه‌ای عمومی نسبتاً ملایم توسط برنز کمیسیونر انرژی از آلمان غربی بود. این تلاشها ظاهراً نتوانسته بود سعودیها را متقاعد به اتخاذ یک روش حاکی از تندروری در برابر فشار هماهنگ دیگر اعضاء اوپک بنماید. و نتیجه این شد که قیمت نفت در سال ۱۹۷۹، ده درصد افزایش یابد و در سال ۱۹۸۰ نیز در صورتی که افزایش دیگری حاصل نشود حدود ۱۴/۵ درصد دیگر بالا برود. این ارقام هم برای میانه روها و هم برای تندروها منافی به همراه دارد. چون هر دوی آنها می‌توانند قیمتی را که به نفع خودشان است انتخاب نمایند.

۴- اولین عکس‌العملهای محلی در تلگرام مرجع گزارش گردید. زکی یمانی در مصاحبه مطبوعاتی پس از کنفرانس اظهار داشت که سعودیها در نظر داشتند که افزایش کمتری در قیمت به وجود آید، لیکن بیانات ولیعهد عربستان سعودی در روز بعد از آن با تأکید بر ۱۰ درصد افزایش قیمت آن را «منطقی و عینی» خواند و کاهش ارزش دلار و رشد تورم را سبب این افزایش قیمت اعلام نمود.

۵- محاسبات نشان می‌دهد که اگر میزان تولید معادل ۸/۵ میلیون بشکه در روز باقی بماند، عربستان سعودی در نتیجه این افزایش قیمت در سال ۱۹۷۹ معادل ۳/۸ میلیارد دلار پول اضافی در قبال نفت

دریافت خواهد نمود. مسلماً، این افزایش دریافت سبب خواهد شد که سعودیها بتوانند کمبود بودجه سالانه خود را جبران کرده، در هنگام کاهش تولید مقداری پشتوانه ارزی برای خود ذخیره نمایند. البته این مقدار نخواهد توانست برای ایجاد برنامه‌های جاه طلبانه دیگر پولی فراهم نماید، و تأکید بیشتر بر کاهش هزینه‌ها، کنترل مخارج و حفظ سطح تورم داخلی به میزان ۱۰ تا ۱۲ درصد، یعنی کمتر از سطوح تورم پیشین، سبب کاهش بودجه مصرفی در پروژه‌ها نیز نخواهد گردید.

۶- به نسبت کاهش ارزش دلار در نتیجه افزایش قیمت، حدود بیش از ۸۰ درصد ذخایر ارزی سعودی نیز که به صورت دلار می‌باشد، دچار کاهش ارزش خواهد گردید. لیکن این کاهش ارزش دلار زمانی کاربرد پیدا خواهد کرد که سعودیها بخواهند از این ذخایر خود برای پرداخت صورت حسابهای وارداتی خود استفاده نمایند. به عبارت دیگر همان طور که افزایش قیمت سبب بالا رفتن تورم در آمریکا می‌شود، خرید کالا و خدمات آمریکایی توسط عربستان سعودی نیز مستقیماً تحت تأثیر قرار خواهد گرفت.

۷- ما انتظار نداریم که این افزایش قیمت بر کمکهای خارجی عربستان سعودی تأثیر بگذارد. کمکها احتمالاً به میزان کنونی ادامه خواهد داشت، چون ملاحظات سیاسی عربی و اسلامی مهمترین عوامل تعیین کننده این کمکها می‌باشد. همان طور که موبوتوا زئیر در طی دیدار خود از شاه نشین (عربستان - م) گفته بود می‌توان کمکهایی به صورت اعطای امتیازات نفتی ارائه نمود.

۸- در دراز مدت، پایه جدید احتمالی برای افزایش قیمت نفت اوپک در سال ۱۹۸۰، ۱۴/۵ درصد بیش از قیمت کنونی نفت خواهد بود، سومین برنامه پنجساله سعودی قرار است در آوریل ۱۹۸۰ آغاز گردد. این برنامه از برنامه دوم پرخرج تر است، و برنامه ریزان سعودی نیز فهمیده‌اند که باید درآمدها را متعادل مخارج بنمایند. هنوز معلوم نیست که این مسئله در دراز مدت بر سیاست قیمت گذاری نفتی چه تأثیری خواهد داشت، لیکن با مشخص شدن خطوط اصلی برنامه سوم می‌توان تأثیر آن را پیش بینی کرد. ۹- مسئله لاینحل، لیکن جالب دیگر این است که تأثیر این افزایش قیمت بر توسعه و ادامه ظرفیت تولیدی نفت چگونه خواهد بود. امکان اختصاص یافتن مقداری از این سود اضافی در زمینه توسعه و تداوم تسهیلات نفتی نسبت به نحوه فروش و تعیین بودجه شرکت آرامکو که قرار است ملی شود، مشخص خواهد گردید.

۱۰- از نظر سعودیها، مهمترین تأثیر کنفرانس ابوظبی، باز گرداندن وحدت اوپک بود. این وحدت در نتیجه جدا شدن سعودی و به وجود آمدن دو نوع قیمت نفت در سال ۱۹۷۷ به سختی ضربه دیده بود. تمایل عربستان سعودی به پذیرفتن آراء اکثریت، احترام این کشور را بالا برد و موقتاً سبب شد که دیگران فکر نکنند که این کشور حاضر نیست به حمایت از اوپک پایداری نماید. سعودیها این را یک جنبه مثبت دانسته و این موضوع را می‌توان در دفاع مطبوعاتی آنها از افزایش قیمت نیز مشاهده نمود.

۱۱- البته بعضی از عناصر وحدت عربی نیز در این مسئله بی تأثیر نبوده‌اند. مهمتر از همه اینکه، عربستان سعودی نقش بسیار مهمی در بهبود روابطش با عراق و کویت ایفا نمود. در اینجا به دنبال نتایج کنفرانس بغداد می‌توان گفت که عربستان سعودی علاوه بر ایفای نقش به طرفداری از اعراب به طرفداری از اوپک نیز پرداخته است.

۱۲- لیکن هنوز موقع آن نرسیده است که بتوان گفت ارزیابی سعودیها از تأثیر افزایش قیمت نفت بر

روابط آمریکا و عربستان سعودی چیست. عکس العمل سریع دفاعی نشان می‌دهد که آنها از تأثیر این موضوع بر روابط بسیار عصبی هستند، به خصوص اگر بدانند که مانند سال ۱۹۷۷ به وسیله مطبوعات آمریکا مورد انتقاد قرار خواهند گرفت. مسلماً، معلوم نیست که آنها نسبت به تقاضای رئیس جمهور کارتر در مورد تجدید نظر درباره قیمت‌ها در سال آتی پاسخ مثبت بدهند.

ولی می‌توان گفت که همان طور که از بیانات آنها بر می‌آید در نظر دارند در سال ۱۹۷۹ در کنار برادران خود در اوپک بمانند و قبل از هر گونه اقدام مؤثر برای سال ۱۹۸۰ ابتدا پیشرفت دلار را مشاهده کرده و زیر نظر بگیرند.

۱۳- آنها همان طور که در گذشته بیان داشته‌اند در آینده نیز ادعا خواهند کرد که اگر میانه روی سعودیها نبود، قیمت نفت خیلی بیشتر از اینها بالا می‌رفت و دیگر اینکه در نتیجه دفاع سعودیها از منافع آمریکا بود که اوپک راضی شد از دلار به عنوان واحد پولی قیمت نفت استفاده کنند. برای جلب نظر مساعد آمریکا معلوم نیست چه اقدام دیگری انجام دهند، ولی حتماً میزان خرید دلار از آمریکا را افزایش خواهند بخشید.

۱۴- بزرگترین خطری که تصمیم‌گیری اخیر اوپک به همراه داشت این است که اوپک و عربستان سعودی خود را در نظامی یافته‌اند که بر اساس آن باید در هر فصل قیمت‌ها را افزایش دهند. یمانی نیز در مصاحبه‌های مطبوعاتی خود از این نظام حمایت کرد و کمیته تعیین استراتژی دراز مدت وزیران اوپک نیز در حال بررسی آن می‌باشد. چون تصمیم‌گیریهای اوپک در مورد قیمت جنبه سیاسی دارد تا اقتصادی باید گفت که اگر این رویه جا بیفتد نمی‌توان در برابر آن مقاومت به خرج داد. در نتیجه یک عامل ایجاد تورم دیگر در نظام اقتصاد جهانی به وجود خواهد آمد. و با وجود اینکه بارها گفته شده است که افزایش قیمت نفت بستگی به سرنوشت دلار دارد، ولی هنوز تضمینی وجود ندارد که بر اساس آن بتوان گفت که تقویت دلار کاهش قیمت نفت را نیز سبب خواهد گردید.

وست

سند شماره (۳)

۳۰ ژانویه ۱۹۷۸ - ۱۰ بهمن ۱۳۵۶ طبقه‌بندی: محرمانه

از: سفارت آمریکا - جده به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی

موضوع: فروش نفت و صنعتی شدن عربستان سعودی

۱- بنا به گزارش منابع سفارت ژاپن در اینجا (عربستان - م) یمانی وزیر نفت عربستان سعودی در دیدار اخیر خود با سوندا وزیر امور خارجه ژاپن گفته است که نمی‌توان از دولت عربستان سعودی انتظار داشت که در اواسط سالهای ۱۹۸۰ به میزان ۱۸-۱۶ میلیون بشکه نفت تولید نماید. این عدم توانایی توسط سیا و در مطالعات دیگر هم ذکر شده است، یمانی اظهار داشت که دولت عربستان سعودی با افزایش تولید بیش از حداکثر ۸/۵ میلیون بشکه در روز مخالف است.

وی یک بار دیگر خاطر نشان ساخت که دولت عربستان سعودی انتقال تکنولوژی را هنوز هم یکی از شرایط گسترش تولید نفت سعودی می‌شمارد.

۲- یمانی به ژاپنی‌ها گفت که به وسیله عربستان سعودی تولید می‌شود، گذشته از امتیازاتی که

به شرکتهای مادر آرامکو داده شده است (تبصره: ۲ میلیون بشکه در روز) در آینده به وسیله دولت عربستان سعودی به دولتهای دیگر فروخته خواهد شد و خریداران را موظف خواهد کرد که از نظر صنعتی و تکنولوژی نقش خود را ایفا نمایند. قراردادهای خرید نفت توسط ژاپن در پایان سال ۱۹۷۸ به پایان خواهد رسید.

به گفته سفارت ژاپن، دولت عربستان سعودی درباره پروژه پتروشیمی در جبل به ژاپن فشارهایی وارد کرده است. این پروژه هم اکنون به وسیله میتسوبیشی و میتی در دست «مطالعه» است و تا ماه ژوئن ادامه خواهد داشت. در صورتی که ژاپنی‌ها با این پروژه موافقت نمایند (که به نظر ما میتسوبیشی از دیگر کارخانه‌های پتروشیمی ژاپن نیز خواهد خواست تا در تأسیس این پروژه سهیم شوند)، پروژه وارد مرحله دیگری خواهد شد و آن مرحله سرمایه‌گذاری مشترک سعودی-ژاپنی و مطالعات در مورد امکان تأسیس آن می‌باشد.

سند شماره (۴)

تاریخ: ۱۴ فوریه ۱۹۷۸ - ۲۵ بهمن ۱۳۵۶
از: کنسولگری آمریکا - تهران به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی. با اولویت

موضوع: تولید نفت خام آرامکو

۱- تولید کنونی: جان کلبرر (لطفاً محفوظ بماند) رئیس آرامکو اخیراً به سر کنسول گفت که میانگین تولید نفت توسط آرامکو در ژانویه ۱۹۷۸ معادل ۷/۵ میلیون بشکه در روز بوده است. کاهش تولید نشان‌دهنده کاهش تقاضایی است که پس از افزایش تقاضا در اواخر ۱۹۷۷ به وجود آمد و سبب شد که خریداران نفت قبل از افزایش یافتن قیمت توسط اوپک ذخایر خود را مملو از نفت بنمایند. طبق گفته‌های کلبرر در فوریه تقاضا افزایش یافت که احتمالاً دلیل آن نیز زمستان سخت آمریکا و نقاط دیگر بوده است و در اولین هشت روز این ماه تولید به میزان ده میلیون بشکه در روز رسیده بود.

۲- ظرفیت تولیدی آینده: کلبرر مقاله‌ای را که در ۲۷ ژانویه توسط استیون راتنر در انترناسیونال هرالدر تریبون نگارش یافته بود تأیید نمود. مقاله راتنر حاوی بیانیه‌ای از طرف شلزینگر وزیر انرژی بود که در آن گفته بود عربستان سعودی در نظر دارد ظرفیت تولید خود را بین زمان حال و اوائل سالهای ۱۹۸۰ به آرامی بالا ببرد «و دیگر اینکه عربستان سعودی باید بتواند در مقایسه‌ای با ۱۰ میلیون بشکه‌ای که هم اکنون در هر روز تولید می‌نماید در سالهای ۱۹۸۳ و ۱۹۸۴ نیز معادل ۱۲ میلیون بشکه در روز تولید بنماید. رئیس آرامکو اظهار داشت که این ارقام تقریباً درست است البته اگر منظور آنها (وزیر شلزینگر) «حداکثر ظرفیت تولیدی باشد» (در حالی که رقم قبلی ۱۵ درصد پایین‌تر از بعدی است). لیکن اطلاعات ما نشان می‌دهد که اختلاف چندان هم زیاد نیست، یعنی کلبرر از ارقام ۱۲/۵ و ۱۰/۵ میلیون بشکه در روز به جای ۱۰ و ۱۲ میلیون بشکه در روز به عنوان بازده تولید سالهای ۱۹۸۳ و ۱۹۸۴ و حال حاضر استفاده می‌کند و این موضوع را با وزیر شلزینگر در تاریخ ۱۲ ژانویه نیز مورد بحث قرار داده است.

۳- کلبرر اظهار داشت که بسیاری از تکنوکراتهای جوان دولت سعودی مایلند تنها منبع طبیعی خود را با محدود ساختن میزان تولید به میزان نیازهای مالی دولت عربستان سعودی و نیز برنامه پنجساله یعنی ۵ میلیون بشکه در روز حفظ نمایند. طبق بیانات کلبرر اکثر مقامات فنی و تصمیم‌گیرنده وزارت نفت

معتقدند که اگر میزان تخلیه منابع و حراست از حوزه‌ها بالا برود ۱۲ میلیون بشکه در روز بهترین سطح تولید دراز مدت عربستان سعودی خواهد بود و آنها می‌دانند که مسئولیت عربستان سعودی در قبال دنیای آزاد و نیز شرایط سیاسی ممکن است این میزان تولید را بالا ببرد.

۴- اظهار نظر: تکنوکراتهای جوان سعودی که دائماً تولید ۵ میلیون بشکه در روز را با قیمت کنونی برای اجراء برنامه‌های عمران و آبادی کافی می‌دانند، احتمالاً می‌خواهند که افزایش تولید که در حال از دست دادن اعتبار است، به وجود نیاید. همان گونه که در گزارش جده به شماره ۹۷۶. اشاره شد، تورم و کاهش ارزش دلار احتمالاً مقداری نگرانی در میان طراحان اقتصادی عربستان سعودی به وجود آورده، چون آنها از کسری بودجه در «اوائل تا اواسط سالهای ۱۹۸۰ سخن می‌گویند، یعنی ممکن است به این نتیجه رسیده باشند که برای برآورد نیازهای مالی برنامه‌های خود فروش ۵ میلیون بشکه نفت در روز کافی نیست. البته این بدان معنی نیست که عایدات نفتی کنونی سعودی کفاف مخارج آن را نمی‌دهد و یا اینکه دولت عربستان سعودی نمی‌خواهد برنامه‌های عمرانی طرحهای خود را عملی نماید. (دولت عربستان سعودی ذخایر عظیم و رو به افزایش ارزی دارد). لیکن در برابر ثبات قیمت نفت که میزان عایدات را نیز ثابت نگاه می‌دارد هزینه لازم برای تحقق بخشیدن به برنامه‌های عمرانی نیز بالا می‌رود و بنابراین تولید به میزان ۵ میلیون بشکه در روز نخواهد توانست عایدات مهمی ایجاد کند تا دولت عربستان سعودی بتواند برنامه‌های عمرانی جاه طلبانه خود را تحقق بخشد. بوشنل

سند شماره (۵)

تاریخ: ۱۵ فوریه ۱۹۷۸ - ۲۶ بهمن ۱۳۵۶ طبقه‌بندی: سری

از: سفارت آمریکا - جده به: وزارت امور خارجه - واشنگتن. دی. سی

موضوع: وضع نفتی عربستان سعودی - ۱۹۷۸

خلاصه: سقف تولیدی ۸/۵ میلیون بشکه در روز نفت عربستان سعودی در سال ۱۹۷۸ که در آن تقاضا پایین خواهد بود به مرحله آزمایش گذاشته نخواهد شد. دولت عربستان سعودی، اگر لازم باشد، آماده است تولید خود را آنقدر کاهش دهد که به حمایت از قیمت نفت در اوپک منجر گردد.

علیرغم تقاضای معتدل پیش بینی شده برای نفت در دو سال آینده دولت عربستان سعودی به آرامکو اجازه داده است که ظرفیت تولیدی خود را در سالهای ۱۹۸۰ بالا ببرد، گرچه این افزایش هنوز هم به دلخواه آرامکو نیست. و به خاطر پافشاری دولت عربستان سعودی برای خودکفا باقی ماندن از نظر مالی (که برنامه‌های خود را از طریق عوارض نفتی تأمین می‌نماید)، آرامکو مجبور شده است اعلام نماید که در اواسط سالهای ۱۹۸۰ تولید به میزان ۱۲/۵ میلیون بشکه در روز ادامه خواهد یافت. بخش اعظم مخارج به منظور حفظ تولید در حوزه‌هایی که دچار افزایش نمک، فرسایش و مسائل دیگر شده‌اند، مصرف خواهد گردید.

احساسات سعودیها نسبت به حفظ و صرفه جویی منابع، افزایش یافته است، و در زمانی که این کشور شرکت آرامکو را به طور صد در صد در اختیار می‌گیرد این مسئله نیز مشکلاتی بر سر راه برنامه‌های گسترشی ایجاد خواهد کرد. لیکن، سیاست نفتی سعودی به وسیله ولیعهد فهد و در مخالفت با آن گرایشها و در صورتی که ملاحظات سیاسی همچون سیاست خاص خاورمیانه‌ای اجازه دهد، تعیین خواهد گردید.

با وجود اینکه این امکان هست که دولت آمریکا بتواند موجبات تولید بیشتر نفت عربستان سعودی را در اواسط سالهای ۱۹۸۰ باعث شود، ولی کاهش این میزان تولید سبب می‌شود که یک «بحران نفتی» دیگر به وجود آید، مگر اینکه آمریکا در زمینه انرژی اقدامات دیگری انجام دهد.

۱- تولید و قیمت‌های کنونی. تولید نفت عربستان سعودی در سال ۱۹۷۸ محدود به سقف تولید ۸/۵ میلیون بشکه در روز خواهد بود. این رقم به وسیله یمانی وزیر نفت سعودی در سال ۱۹۷۷ به دنبال تلاش ناموفق وی برای سرکوب افزایش قیمت نفت اوپک، از طریق افزایش تولید، صورت گرفت و تحلیلگران بازار نفتی نیز پیش بینی می‌کنند که در چنین بازار معتدلی تقاضا برای نفت سعودی بیش از این نخواهد بود. بسته به میزان بهبود اقتصادی در کشورهای صنعتی، این محدودیت تولید اگر ادامه یابد در سال ۱۹۷۹ سبب خواهد شد که میزان فروش بالا برود. یمانی هشدار داده است که رشد مصرف نفت در سالهای ۸۰-۱۹۷۹ سبب خواهد شد که قیمت نفت بسیار افزایش یابد و البته اگر محدودیت تولید نیز در برابر افزایش تقاضا به همین صورت باقی بماند، این روند تسریع خواهد گردید. لیکن باید به خاطر داشت که این سقف تولید میانگین سالانه را نشان می‌دهد و ممکن است به جای تولید، رقم نفت صادر شده را نشان دهد. تولید نفت در طول سال ۱۹۷۷ و در پایان آن به طور متوسط بالغ بر ۹/۲ میلیون بشکه در روز گردید. تولید ۹/۵ میلیون بشکه در روز توسط آرامکو در ماه دسامبر نیز جای تعجب داشت و احتمالاً نشانگر خریدهای محتاطانه، قبل از آغاز کنفرانس اوپک و نیز زمستان بسیار سخت آمریکا بوده است. بنا به گفته منابع شرکت، آرامکو در حال حاضر با سقف تولید ۱۰/۵ میلیون بشکه در روز به تولید ادامه می‌دهد. و با وجود اینکه محدودیت‌های فنی در مورد تولید بعضی از حوزه‌ها که وسیله سعودیها در پایان تابستان تحمیل می‌شود تقریباً جنبه ظاهری دارند، ولی این (محدودیتها) در دورانی که تقاضا پایین است چندان مؤثر واقع نمی‌شود، باید یادآور شد که حوزه جوار که تابع چنین محدودیت‌های فنی می‌باشد در ماه نوامبر یعنی آخرین ماهی که از آن آمار در دست داریم به میزان ۵/۲ میلیون بشکه در روز نفت تولید می‌کرده است. قیمت نفت سعودی به خصوص برای نفت خام سنگین نسبتاً جالب است. (با وجود کاهش قیمت نفت کویت، هنوز هم نفت خام این کشور ۲۵ سنت گرانتر از نفت مشابه آن در عربستان سعودی است). ولی در روند فروش نفت خام سنگین و سبک سعودی تغییری مشاهده نکرده‌ایم؛ و به نسبت ۴ به ۱ به نفع نفت خام سبک ادامه دارد (که بیشتر آنها از حوزه‌های دارای محدودیت فنی تولید می‌گردند).

سعودیها نمی‌خواهند میزان فروش نفت خام را بالا ببرند؛ بلکه بر عکس آن را خواهند. پس از کنفرانس نفتی اوپک از قول یمانی گزارش کرده‌اند که عربستان سعودی حاضر است در بازارهای معتدل میزان تولید خود را پایین بیاورد تا قیمت‌ها ثابت بماند و دلایلی در دست است که طبق آنها بر اساس همین تضمینهای سعودی، ایران نیز به حمایت از ثبات قیمت در کاراکاس اقدام کرد در این رابطه، دولت عربستان سعودی بیشتر به ایفای نقش تولید کننده و متعادل کننده قیمت‌ها در اوپک پرداخته و نپذیرفته است که به طور یک جانبه در سهمیه تولیدی خود تغییراتی ایجاد نماید.

۲- وضع مالی: وضع مالی آرامکو که ۹۷ درصد نفت سعودی را تولید می‌کند دارای اهمیت ویژه‌ای در تثبیت ظرفیت تولیدی نفت کشور شده است. این کمپانی اصولاً سرمایه‌های خود را از طریق جریان پولی خود برای گسترش ظرفیت (حدود یک میلیون بشکه در روز) مطابق سالهای قبل تأمین می‌کرده است. لیکن، افزایش هزینه پروژه‌ها، بالا رفتن غیر منتظره هزینه نگهداری سطح تولید کنونی، نیازهای

سرمایه‌ای برای جمع‌آوری گاز و ایجاد تأسیسات برق در استان شرقی از جریان پول موجود آن شرکت در سال ۱۹۷۷ فراتر رفت و در پایان سال آن را با یک بحران پولی عظیم روبرو ساخت. در نتیجه برای اولین بار مجبور شد از دولت عربستان سعودی درخواست کمک بودجه‌ای بنماید تا بتواند برنامه‌های خود را ادامه دهد.

پاسخ دولت عربستان سعودی به آرامکو این بوده است که این شرکت باید بتواند در نتیجه فعالیت‌های تولیدی خود از نظر مالی خودکفا باشد. ولی قبول کرده است که برای تأسیسات گاز و برق پول پیش پرداخت نماید. و در واقع ۱۰۰ میلیون ریال سعودی برای تأسیسات برق و ۳۰۰ میلیون دلار برای تأسیسات گازی اختصاص داده است. این وضع سبب می‌شود که مقداری از جریان پول آرامکو آزاد شود، به خصوص که نیاز سرمایه‌ای برای جمع‌آوری گاز در سالهای آتی سرسام‌آور خواهد گردید. طبق اطلاع ما، آرامکو به دولت عربستان سعودی گفته است که آماده است طبق بودجه تعیین شده پروژه‌های مزبور را آغاز نماید.

از طرف دیگر به آرامکو گفته شده است که برنامه‌های تولیدی نفت را باید از طریق منابع مالی داخلی تأمین نماید، و نباید از بودجه دولتی انتظار کمکی داشته باشد. آرامکو با ۵۰ سنت سودی که در قبال هر بشکه نفت دریافت می‌نماید، فقط می‌تواند ۱/۵ میلیارد بشکه نفت در سال بفروشد تا بتواند (به میزان تولید کنونی) سرمایه لازم برای تولید نفت، توسعه، وزیر بناهای دیگر را فراهم آورد. طرحهای کنونی در زمینه بالا بردن و توسعه تولید (به پاراگرافهای بعد مراجعه کنید) مستلزم ۸/۵ میلیارد دلار سرمایه است و تا پایان سال ۱۹۸۴ نیز باید خاتمه یابد. عنصر اصلی کنونی این برنامه بالا بردن میزان تزریق و تولید برای حفظ سطح کنونی تولید حوزه‌های حاضر است. مخارج دیگر عبارتند از سرمایه لازم برای کشف حوزه‌های جدید، تعمیر و نگهداری وسایل و هزینه‌های استخدامی و اقدامات امنیتی دیگر. (آتش سوزی آبیقی یا «خطر منفرد» در ماه می گذشته ۳۰۰ میلیون دلار خسارت وارد کرد).

۳- برنامه‌های توسعه و گسترش: مسلماً محدودیت مالی آرامکو عامل محدود کننده مهم این شرکت در برنامه‌های گسترشی است. این شرکت مجبور شده است ظرفیت تولیدی ۱۶ میلیون بشکه در روز خود را به ۱۳/۵ میلیون بشکه در روز برای اواسط سالهای ۱۹۸۰ تغییر دهد و احتمالاً در سال ۱۹۸۴ این سطح تولید به ۱۲-۱۲/۵ میلیون بشکه در روز خواهد رسید. حدود ۱۱/۵ میلیون بشکه آن از حوزه‌های کنونی تولید خواهد رسید. (که ظرفیت آنها تغییر نکرده است) ولی باید مخارج زیادی برای تأسیس وسایل تزریق آب (جدید و یا تعویض، دستگاههای قدیمی)، تولید، نمک زدایی و خط لوله و نیز بازگشایی چاههایی که هم اکنون بسته شده است، متحمل شود. این مخارج مهم لازم است تا بتوان تجهیزات فرسوده را تعویض و فشارهای وارده‌ای را که در حوزه‌های مهم قاوار، بری و آبیقی تجربه شده کاهش دهند، و ۲ میلیون بشکه باقیمانده نیز باید با تولید اضافی حوزه‌های موجود و ایجاد حوزه‌های جدیدتر تأمین گردد. سیاست دولت عربستان سعودی نیز عامل محدود کننده دیگری برای ظرفیت تولیدی آرامکو بشمار می‌رود. اختلافات درونی دولت بر سر منافع تولید زیاد و کم و ذخایر مالی تمام نشده است و در آینده نزدیک نیز پایان نخواهد یافت. وجود همین اختلافها سبب شده است که آرامکو حق انتخاب زیادی نداشته باشد و علاوه بر این باعث شده است که آرامکو مجبور شود از نظر مالی «متکی به خود» باشد. شرکت در حال حاضر با حضور اعضای وزارت نفت سعودی در هیئت مدیره خود فعالیت می‌کند و با

وجود مشاجرات موجود بین آنها و نمایندگان شرکت مادر، هیچ یک از آنها با افزایش تولید مخالف نیستند. لیکن پس از تصاحب آرامکو، مخارج مربوط به تولید و طرحهای گسترش دچار مشکل زیاد و اولویتهای کم خواهد شد، چون ممکن است تعداد مقامات سعودی مخالف با افزایش تولید در هیئت مدیره شرکت بسیار باشد.

تمایل دولت عربستان سعودی به فروش نفت خام سنگین بیش از نفت خام سبک نیز یکی دیگر از سیاستهای سعودی است که بر طرحهای توسعه، محدودیت و فشار اعمال می نماید. چون هزینه بالا رفتن میزان تولید نفت خام سنگین معادل هزینه نفت خام سبک است، لیکن منافع حاصله کمتر از نفت سبک می باشد.

رشد مصرف داخلی نفتی یکی دیگر از عوامل بازدارنده صادرات نفتی است. عربستان سعودی مهمترین واردکننده محصولات سفید است و بر آن است تا بدون در نظر گرفتن ضرایب هزینه حمل و نقل، صنعت برق خود را گسترش دهد. (قیمت محصولات نفتی در داخل کشور به وسیله دولت سوبسید می شود). تا اواسط سالهای ۱۹۸۰ سعودیها احتمالاً حدود ۰/۷۵ میلیون بشکه از نفت مصرفی خود را در داخل تولید خواهند کرد.

۴- اکتشاف و ذخایر: آرامکو، بار دیگر بیش از ظرفیت تولید خود در سال ۱۹۷۷ به عملیات اکتشافی در مورد منابع جدید پرداخت، و مانند سالهای قبل به ذخایر خود اضافه نمود. ولی در طول امسال حوزه جدیدی کشف نشد و ذخایر جدید به عنوان زواید دیگر حوزههای موجود مورد بهره برداری قرار گرفت. بنا به برآورد منابع آرامکو میزان اکتشاف در ۵ سال آینده پایین خواهد آمد و حدود ۳۰ میلیارد بشکه نفت تنها چیزی است که می توان به ۱۷۷ میلیارد بشکه موجود اضافه کرد (که ثابت و محتمل است). طبق اظهارات یمنی، دولت سعودی معتقد شده است که سطح تولید کنونی در صورتی که از ۱۲ میلیون بشکه در روز تجاوز نکند بیش از ۳۰ سال دوام نخواهد آورد، و بعد از آن یک کاهش سریع در تولید شروع خواهد شد.

وزارت نفت نیز به اکتشافات ژئوفیزیکی و زلزله سنجی خود در خارج از محدوده آرامکو ادامه داده است، لیکن در زمینه صدور جواز و امتیاز اکتشافاتی کاری انجام نداده است. بعضی از شرکتهای نفتی علاقه زیادی به این مناطق نشان داده اند و اگر این مناطق بر روی آنها باز شود منابع جدید و اضافی دیگری کشف خواهد شد. لیکن عدم توجه دولت عربستان سعودی به این برنامه نشان می دهد که احتمال افزایش تولید در اواسط سالهای ۱۹۸۰ بسیار کم است.

۵- سیاست سعودی. مقامات آرامکو اغلب ادعا می کنند که مهمترین عامل محدود کننده آنها در افزایش ظرفیت تولیدی نفت یک عامل سیاسی است. گرچه این عامل تا حدی مشکلات فنی، فیزیکی و مالی موجود در افزایش تولید را ناچیز می کند، ولی باید اعتراف نمود که سیاست سعودیها مهمترین عامل تعیین کننده و غالب در برنامه های شرکت می باشد. مقامات شرکت معتقد شده اند که برای افزایش سقف تولید ۸/۵ میلیون بشکه در روز باید استدلال بسیار متقاعد کننده ای به کار برده شود. به نظر ما عواملی چون ضرایب سیاسی خارجی از قبیل ایجاد صلح در خاورمیانه می تواند چنین استدلالی باشد. در صورتی که این جو مساعد باشد. دولت عربستان سعودی تولید را به وضعی نگاه نخواهد داشت که موجب بالا رفتن قیمتها بشود. در صورتی که سعودیها از رخدادهای سیاسی ناراضی بشوند، تحت فشارهای

سیاسی داخلی تولید نفت را دچار محدودیت خواهند کرد تا بر رفتار مهمترین کشورهای واردکننده نفت تأثیر بگذارند.

البته سیاست دولت عربستان سعودی در مورد بسیاری از مسائل مشخص‌کننده میزان تولید، روشن و واضح نیست، و اختلاف موجود بین آنها که معتقدند افزایش تولید نباید دچار محدودیت شود و مخالفین آنها در آینده نزدیک حل خواهد شد (هیچیک از سعودیها خواستار آزادی بی قید و شرط افزایش تولید نیستند). در گذشته در صورت، نامشخص بودن سیاست دولت عربستان سعودی آرامکو می‌توانست روش خاص خود را در پیش گیرد. امروز با تصاحب ۱۰۰ درصد آرامکو توسط سعودی، این شرکت دیگر از چنین آزادی برخوردار نیست. و غیبت یک سیاست مشخص نیز حق انتخاب آنها را کم می‌کند. این تصمیم که شرکت باید از نظر مالی خودکفا باشد نیز نشانگر ناچاری شرکت در سازش با شرایط ایجاد شده برای آن است، دولت با وجود اینکه پیشنهاد شرکت را مبنی بر بالا رفتن ظرفیت تولیدی آن رد نکرده است ولی از آن خواسته است که از سطح مشخص، پا را فراتر نگذارد.

دولت نقش غالب را دارد، و صلاحیت فنی پرسنل آن نیز افزایش پیدا کرده است، و آمادگی آنها برای اتخاذ موضعی بر اساس صرفه جویی منابع مبنی بر اصول مدیریت نیز زیاد شده است. با تعیین اولویتهای بودجه‌ای، کنترل فشار حوزه‌های نفتی، تعیین استفاده مجاز از منابعی چون طبقات آبدار زمین، تعیین میزان تولید حوزه‌های نفتی و دیگر امکانات سبب شده که دولت عربستان سعودی بتواند در سطح فنی بر توانایی شرکت در رسیدن به اهداف تولیدی خود تأثیر بگذارد.

عربستان سعودی ممکن است در سال ۱۹۷۸ آرامکو را به طور صد در صد در اختیار بگیرد، ولی الزاماً هم نباید این طور باشد. مسائل رهبریت خانواده سلطنتی و جانشینی رقابتهای بوروکراتیک تضادهای مربوط به تصمیم‌گیری را آن چنان پیچیده کرده است که نمی‌توان در مورد تصاحب آرامکو تاریخ معینی را پیش بینی نمود. ولی آرامکو در حال حاضر، به عملیات خود تحت نظارت یک رژیم متعادل در مورد آنچه خواسته شده بود عمل می‌کند و فعلاً تحت کنترل دولت عربستان سعودی است، ولی این کنترل از طریق هیئت مدیره‌ای اعمال می‌شود که اعضاء سعودی آن نسبت به اهداف تولیدی شرکت حالتی خصمانه ندارند. شرکت می‌داند که پس از در اختیار قرار گرفتن آرامکو توسط سعودیها باز هم سیاستهای حاکی از صرفه جویی بیشتر اعمال خواهد شد تا محدودیتهای بیشتری برای آن به وجود آید. در مورد شکل و قدرت تصاحب‌کننده شرکت هنوز تصمیمی اتخاذ نشده است. لیکن مسئله مهم این است که آیا شرکت تابع وزارت نفت خواهد بود یا شورای وزیران و یا یک شرکت سعودی و دو شرکت مستقل دیگر که یکی به کار تولید و دیگری به کار فروش مشغول شود. در این باره نیز هنوز تصمیم مشخصی گرفته نشده است. اتفاق نظر یا رأی‌گیری که روش مورد قبول سعودیهاست نمی‌تواند راهی باید برای تصمیم‌گیری پیرامون این مسئله باشد.

سیاست نفتی سعودیها در سالهای گذشته نیز بر اتفاق نظر متکی نبوده است. تصمیم متخذه مبنی بر ثبوت قیمتها در کنفرانسهای اوپک در دوحه و کاراکاس توسط ولیعهد فهد درست بر خلاف رأی اکثریت اعضاء شورای عالی نفتی است. تصمیم شاهزاده فهد در کنار قراردادهای صلح خاورمیانه و نشان دادن روابط ویژه آمریکا و عربستان سعودی دلایل سیاسی داشت. این گونه اتخاذ سیاست توسط سعودیها در زمینه نفت ممکن است در حال حاضر برای ما مفید باشد، لیکن در آینده خالی از خطر نیز نخواهد بود.

تأثیر بر آمریکا: اگر عربستان سعودی بتواند نفت را به میزان ۱۲ تا ۱۲/۵ میلیون بشکه در روز در سال ۱۹۸۴ یا ۱۹۸۵ تولید نماید (فرض بر اینکه «محدودیت‌های فنی» مذکور در بالا نیز از بین رفته باشد). آمریکا خیلی زودتر از آنچه پیش بینی شده بود دچار بحران انرژی خواهد گردید. فرض معمول در مطالعات این است که عربستان سعودی در سالهای ۱۹۸۲ یا ۱۹۸۳ به سطح تولید ۱۳ میلیون بشکه و در اواسط سالهای ۱۹۸۰ به سطح ۱۶ میلیون بشکه در روز خواهد رسید. لیکن پیش بینی کنندگان انرژی باید در معادلات خود برای عرضه نفت جهانی در اوایل سالهای ۱۹۸۰ تجدید نظر کنند.

اگر بحران انرژی آمریکا (و دیگر کشورهای جهان صنعتی) زودتر از موعد پیش بینی شده فرا برسد. آمریکا مجبور است در برنامه‌های خود در زمینه صرفه جویی انرژی و یافتن منابع انرژی زای جایگزین سرعت بیشتری به خرج دهد.

با این حال ممکن است آمریکا بتواند از دولت عربستان سعودی بخواهد که رقم تولید خود را بالا ببرد. با این وصف که بیشتر حوزه‌ها هم اکنون نفت سبکتر و قابل قبول‌تر را تولید می‌کنند. دیگر حوزه‌ها (که اکثرشان حاوی نفت سنگین هستند) به خاطر محدودیت سرمایه‌ای دولت عربستان سعودی تا اواسط سالهای ۱۹۸۰ مورد بهره برداری قرار نخواهند گرفت. با انگیزه‌های صحیح - سیاسی و اقتصادی - می‌توان دولت عربستان سعودی را وادار کرد که به تولید در حوزه‌های مزبور بپردازد و در روز ۲ میلیون بشکه دیگر به تولید کلی اضافه نماید. شاهزاده فهد و دیگر مقامات برجسته دولت سعودی اظهار داشته‌اند که برای اینکه کشورهای صنعتی دچار بحران اقتصادی نشوند، حاضرند نیازشان را با تولید اضافی نفت سعودی برآورده سازند.

ابتکارات این گونه‌ای از طرف دولت آمریکا محتوای سیاسی موجود در روابط سیاسی عرضه نفت را البته بیشتر خواهد کرد.

سند شماره (۶)

تاریخ: ۲۸ مارس ۱۹۷۸ - ۸ فروردین ۱۳۵۷
 از: سفارت آمریکا - جده
 به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی. با اولویت
 موضوع: اجلاس اوپک در سوم آوریل - واحد پولی قیمت نفت

۱- معاون وزیر نفت و معاون عربستان، عبدالعزیز ترکی به کاردار گفت که دولت عربستان سعودی در سطح وزیر در اجلاس سوم آوریل اوپک در ژنو شرکت خواهد جست. برای این اجلاس قبلاً برنامه کار مشخصی در نظر گرفته نشده، لیکن موضوع مورد بحث تعیین یک واحد پولی جدید برای قیمت نفت با در نظر گرفتن تعدادی از ارزهای موجود خواهد بود.

۲- کاردار از ترکی پرسید که موضع عربستان سعودی در صورت مطرح شدن این مطلب چیست؟ و وی در پاسخ گفت که عربستان سعودی باید با در نظر گرفتن عوامل دراز مدت و کوتاه مدت، قضاوتی عینی از منافع خود در رابطه با این مسئله بنماید. وی گفت که دولت عربستان سعودی هنوز به نتیجه‌ای دست نیافته است.

۳- کاردار پرسید که آیا اجلاس اوپک در آوریل می‌تواند در این باره تصمیمی اتخاذ نماید، و ترکی در پاسخ اظهار داشت احتمالاً مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت و برای مطالعه بیشتر به کمیته اقتصادی

اوپک ارجاع خواهد گردید. و احتمالاً از این کمیته نیز خواسته خواهد شد که توصیه‌های خود را تسلیم اجلاس اوپک در ماه ژوئن نماید.

۴- اظهار نظر: گرچه سعودیها همیشه خواسته‌اند که پول نفت آنها به دلار پرداخت شود، لیکن در مورد امکان تغییر واحد پولی به ارز دیگر نیز اظهارات مشخصی ننموده‌اند، به نظر ما سعودیها از ذخایر ارزی وسیع خود به دلار آگاه بوده و نمی‌خواهند قبل از مطالعه کافی و در نظر گرفتن همه جوانب به یک چنین اقدامی مبادرت ورزند.

۵- پیشنهادات: در صورتی که آن وزارتخانه و یا سازمان اطلاعاتی (سیا-م) تحلیلی در مورد تأثیر این حرکت بر اقتصاد غرب و ارزش دلار دارد، ما می‌توانیم آن را قبل از اجلاس اوپک در سوم، آوریل به سعودیها منتقل سازیم. وایلی

سند شماره (۷)

تاریخ: ۱۸ آوریل ۱۹۷۸ - فروردین ۱۳۵۷
از: سفارت آمریکا - جده
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن - دی - سی

موضوع: نظریات مقامات سعودی در مورد سیاستهای نفتی دولت عربستان سعودی

۱- در ملاقاتی که میان گروه دانشکده ملی جنگ، وزیر نفت زکی یمانی و وزیر طرح و برنامه هشام ناظر صورت گرفت بیاناتی ایراد گردید که می‌تواند نشانگر سیاستهای نفتی دولت عربستان سعودی باشد.
۲- وقتی سؤال شد که آیا عربستان سعودی سطح تولید خود را در سال ۱۹۸۵ به ۱۶ میلیون بشکه در روز خواهد رساند، یمانی گفت که گزارشاتی حاکی از این رقم تولیدی را دیده است، ولی به نظر وی این گزارشات خیلی اغراق آمیز بوده‌اند. وی سپس گفت «حتی اگر اینقدر نفت لازم داشته باشید، نمی‌توانید آن را به دست بیاورید.»

اظهار نظر: این مهمترین و آشکارترین بیانیه‌ای است که از طرف دولت عربستان سعودی مبنی بر محدودیت افزایش تولید آتی شنیده‌ایم. (پایان اظهار نظر).

۳- از وی پرسیده شد که تصمیمات مربوط به تولید در داخل دولت عربستان سعودی چگونه اتخاذ می‌گردد، و یمانی گفت که این تصمیمات در شورای نفتی بر اساس تقاضای قابل پیش بینی جهانی، میزان تخلیه منابع و طول عمر منابع سعودی و نیاز نسلهای آینده عربستان سعودی اتخاذ می‌شود.

۴- به هنگام بحث درباره دلار، یمانی طبق معمول اظهار داشت که قیمت نفت و پرداخت پول نفت دو مسئله جداگانه است. وی گفت تا جایی که به پرداخت پول نفت مربوط می‌شود نمی‌توان از واحد پول دیگری استفاده کرد. در واقع هیچ یک از کشورهای دیگر نمی‌خواهند که از واحد پول شان به این منظور استفاده شود. مثلاً اگر از مارک یا ین استفاده شود، ارزش آن نیز فوراً دو برابر خواهد شد. قیمت‌گذاری یک مسئله دیگر است. اگر از مجموعه‌ای از ارزها استفاده شود، ارزش دلار در این مجموعه تعیین کننده واحد پول قیمت نفت خواهد بود. وی از تلاشهای پیشین (مراحل اول و دوم کنفرانس اوپک در ژنو) یاد کرد، لیکن در مورد موضع کنونی سعودیها و یا همکاران این کشور در اوپک بیان مشخصی ایراد نمود.

۵- ناظر، وزیر طرح و برنامه به این گروه گفت که دولت عربستان سعودی معتقد است که شرکتهای بین‌المللی باید تمام کارخانه‌های پتروشیمی آتی خود را در کشورهای تولید کننده و به خصوص منطقه

خلیج بسازند. وی گفت که دولت عربستان سعودی معتقد است که تا سال ۱۹۸۳ بازار از ایجاد کارخانه‌های جدید حمایت خواهد کرد و پس از سال ۱۹۸۶ در ظرفیت پتروشیمی نیز کاهش پدید خواهد آمد.

سند شماره (۸)

تاریخ: ۴ می ۱۹۷۸ - ۱۴ اردیبهشت ۱۳۵۷
از: سفارت آمریکا - جیبوتی
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن. دی - سی

موضوع: برنامه‌های کمک‌های عمده سعودی به جیبوتی

۱- پس از ماه‌ها گفتگو، یک برنامه کمک از جانب سعودی بالغ بر ۶۰ میلیون دلار که در هفته گذشته برای دولت جیبوتی منعقد گردید و در دوم ماه می نیز اعلام شد. این پروژه‌ها بسیار از نکات حساس از قبیل ارتباطات، آموزش و پرورش، بهبود در امور بنادر و فرودگاه‌ها، جاده‌ها، مذهب، مسکن، بهداشت و خدمات اجتماعی را در بر می‌گیرد.

۲- آنچه در ذیل می‌آید به شرح پروژه‌هاست. معادل دلاری بودجه به طور عمومی اعلام نشده است. لیکن مبلغ آن را از یکی از منابع معتبر دولت جیبوتی به دست آورده‌ایم:

- توربین‌های برقی برای شرکت برق جیبوتی، این ماشین احتمالاً از یک شرکت فرانسوی که بقیه تجهیزات را در اختیار این کشور قرار داده است، خریداری خواهد شد. ارزش ۴۰۰۰۰۰۰ دلار.

- توسعه پارکینگ فرودگاه، در حال حاضر فقط یک جت بوئینگ ۷۴۷ می‌تواند در ترمینال پارک شود. و برنامه توسعه سبب خواهد شد که یک منطقه پارک برای هواپیماهای غول پیکر و یک پارکینگ دیگر برای هواپیماهای کوچکتر ایجاد شود. ارزش ۱/۹۰۷/۵۰۰ دلار.

- سردخانه شهری، برای کمک به تجارت دامداری محلی. در حال حاضر قسمت اعظم گوشت مصرفی جیبوتی وارداتی است. ارزش ۱/۷۰۰/۰۰۰ دلار.

- ایستگاه ماهواره زمینی. این پروژه در تلگرام سفارت به شماره ۳۵۴ تشریح شده است، ارزش ۲/۵۰۰/۰۰۰ دلار.

- مسکن ارزاقیمت برای کارمندان دولت. هزینه ترانش اول ۵/۰۰۰/۰۰۰ دلار.

- ایستگاه مکرویو برای پشتیبانی از ایستگاه زمینی که در تلگرام سفارتی ۳۵۴ تشریح شده است. ارزش ۲/۰۰۰/۰۰۰ دلار.

- مطالعه در زمینه ایجاد جاده بین تا جوارح - جیبوتی. ارزش ۵۰۰/۰۰۰ دلار.

- کشاورزی. پروژه‌های مخصوص برای جیبوتی (آمبولی) و گراندبارا بودجه اختصاصی ۵/۰۰۰/۰۰۰ دلار.

- بررسی امکان ایجاد کارخانه تولید بطریهای محتوی مایع در تا جوارح با هزینه ۹۰۰/۰۰۰ دلار.

- ایجاد بیمارستان، اضافه کردن دو جناح به بیمارستان پتلی‌یر جیبوتی و مطالعه برای ایجاد یک بیمارستان در اوپوک. هزینه ۶/۴۰۰/۰۰۰ دلار.

- پرورشگاه برای کودکان بی سرپرست جیبوتی. ۵۰۰/۰۰۰ دلار.

- چاپخانه به زبان عربی. ۱/۰۰۰/۰۰۰ دلار.

- تجهیزات برای دفاتر دولتی (ماشین تحریر، ماشین فتوکپی، و غیره) ۱/۸۰۰/۰۰۰ دلار.
 - آموزش و پرورش - بنا به گفته سفارت، این پول به مبلغ کل بودجه کمی اضافه خواهد شد (محدودیت زمانی وجود ندارد) و می‌تواند در مورد مدارس فرانسه زبان و یا تغییر برنامه‌های درسی به عربی انجام شود ۱/۴۰۰۰/۰۰۰ دلار.
 - ایجاد مساجد ۱/۶۰۰/۰۰۰ دلار
 - کمک بودجه‌ای ۵/۰۰۰/۰۰۰ دلار.
 - هزینه کلی پروژه‌ها ۵۹/۸۰۷/۵۰۰ دلار.
- ۳- به علت نگرانی سعودیها در مورد امکان به هدر رفتن این مبلغ یک مدیر پروژه در سفارت سعودی در جیبوتی مأمور نظارت بر تقسیم و صرف هزینه‌ها خواهد گردید.
- ۴- این پروژه‌ها از طریق مناقصات بین‌المللی انجام خواهد گرفت. این پایگاه مایل است نظریات سفارت آمریکا در جده را در مورد امور ساختمانی سعودی دریافت نماید. بعضی از شرکتهای آمریکا در کار با سعودیها چه در عربستان سعودی و چه در نقاط دیگر تجربه کافی دارند. ما امیدواریم که تعدادی از پروژه‌های بالا به شرکتهای آمریکایی داده شود.

سند شماره (۹)

تاریخ: ۲۲ می ۱۹۷۸ - اول خرداد ۱۳۵۷
از: سفارت آمریکا - جده
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن. دی. سی

موضوع: بیانات یمانی در مورد قیمت نفت

۱- آن وزارتخانه احتمالاً متوجه متن مصاحبه سر دبیر اقتصادی واشنگتن تریبون با یمانی وزیر نفت عربستان شده است که در آن یمانی از امکان افزایش قیمت نفت در سال ۱۹۷۹ سخن گفته است. پس از بحث پیرامون بازار نفت که مشابه بحثهای وی پس از اجلاس اوپک در طائف بود (یعنی، تولید اضافی برای یکسال و اندی دیگر، تعادل بازار در ۵ تا ۶ سال آتی، و دوران توأم با کمبود نفت دیگر)، یمانی استدلال نموده است که قیمت نفت در اوائل سالهای ۱۹۸۰ افزایش تدریجی خواهد داشت و نمی‌توان قیمتها را ثابت نگه داشت تا به دوران کمبود رسید. وی گفت، در یک دوره کوتاه مدت در اوایل سال ۱۹۷۹ در قیمت نفت یک تغییر ۵۰-۵۰ به وجود خواهد آمد.

۲- اظهار نظر: بیانات اخیر یمانی ظاهراً نشان می‌دهد که دولت عربستان سعودی با افزایش قیمت نفت در سال ۱۹۷۸ شدیداً مخالفت خواهد ورزید، لیکن سیاست آن در قبال قیمت نفت برای سال ۱۹۷۹ و فراتر از آن بستگی به نحوه کار بازار خواهد داشت. با شدت یافتن جو صرفه جویی در عربستان سعودی، کاهش تولید برای دولت این کشور قابل قبول است، و آماده است نقش خود را در حمایت از قیمت نفت اوپک ایفا نماید نگر اینکه دیگر تولیدکنندگان حاضر شوند تولید خود را به قیمت کاهش تولید نفت عربستان سعودی زیاد کنند.

کاهش تولید کنونی سبب شده است که مقداری از فشارهای وارده بر دولت برای افزایش ظرفیت تولید از بین برود و در همان حال مقدار منابع مالی برای انجام این کار نیز تخفیف یافته است. دولت عربستان سعودی دریافته است که ایجاد ابهام در مقاصد و ظرفیت تولیداتی آتی خود خواهد توانست ملل مصرف

کننده را به طور سازنده و ادار سازد که واردات نفتی خود را کاهش دهند، و نیز معتقد است که افزایش ملایم قیمت‌ها در سالهای ۱۹۸۰ نیز انگیزه‌ای برای تخفیف واردات خواهد بود. به نظر ما دولت عربستان سعودی می‌تواند عمداً (یا به طور یکجانبه) حرکتی نماید و به دنبال کاهش تولید کنونی قیمت‌های بازار را ثابت نگاهدارد و یا کاری کند که سبب افزایش تدریجی آنها بشود. با در نظر گرفتن توانایی عربستان سعودی در مؤثر واقع شدن در مورد کمبود نفتی که یمنی برای اواسط سالهای ۱۹۸۰ پیش بینی می‌کند، باید اظهارات وی را به عنوان پیش بینی مقاصد تلقی کرد و نه برآوردهای کسل کننده. وایلی

سند شماره (۱۰)

خیلی محرمانه
یادداشت مکالماتی

زمان: ۲۲ ژوئیه ۱۹۷۸ - ۱۲ تیر ۱۳۵۷

شرکت کنندگان: اعلیحضرت شاهزاده سعود بن فیصل وزیر امور خارجه، عبدالله م. علیرضا معاون وزیر امور خارجه در امور اقتصادی، نفتی و فرهنگی: ریچارد کوپر معاون وزیر امور اقتصادی، سفیر جان. سی وست، ژوزف او. ابلان، مشاور امور اقتصادی و تجاری

مکان: جایگاه تابستانی وزارت امور خارجه، طائف

گیرندگان: سفارت‌های آمریکا در لندن، رم، پاریس، توکیو، اوتاوا، بن و در کشورهای عضو اوپک.

موضوع: اجلاس اقتصادی بن، سیاستهای نفتی، کمکها

معاون وزیر کوپر بحث و گفتگو را آغاز نمود و اظهار داشت که رئیس جمهور از وی خواسته است که عربستان سعودی را در مورد اجلاس اقتصادی بن توجیه نماید. وی گفت که این اولین سفر وی به عربستان سعودی است. شاهزاده سعود پاسخ داد که امیدوار است این اولین سفر از سفرهای متعدد کوپر باشد و اظهار داشت که شاه نشین سعودی برای این دیدارها ارزش بسیار قائل است.

پس از آن کوپر به توجیه عمیق وزیر امور خارجه درباره اجلاس اقتصادی بن پرداخت و نقش شرکت کنندگان در اجلاس و گروه موازی دیگر از مقامات را که خود او نیز جزو آنهاست با نام شریا یا راهنماها دارای اهمیت بسیار تلقی نمود. وی گفت که جو اجلاس بسیار عالی است، ولی از آنجا که مسائل بسیار مهمی به خصوص در بخش شریا مورد بحث است، مطبوعات احتمالاً درباره جو اجلاس اغراق کرده‌اند. از مهمترین مسائل مورد بحث رشد اقتصادی آلمان بود که در آن سرمایه گذارهای جدید، رشد کمتر و میزان بیکاری، رشد بیشتری داشته است. در رابطه با آمریکا، کوپر گفت که اروپاییها و ژاپن درک بهتری از مسائل آمریکا داشته و آگاهی یافته‌اند که اقدامات انجام شده در زمینه صرفه جویی در انرژی در آمریکا خیلی بهتر و مؤثرتر از اقداماتی که در بسیاری از دیگر کشورهای اروپایی انجام شده است.

پس از آن شاهزاده سعود گفت که در سفر اخیرش به اروپا به همراه شاه خالد متوجه شده است که اروپاییها نیز از مسائل و مشکلات آمریکا آگاهی دارند. وی گفت که اروپاییها رهبریت آمریکا را در مورد اقتصادی پذیرفته‌اند، لیکن مایلند که آمریکا نیز در زمینه صرفه جوییهای نفتی اقدامات مؤثرتری انجام دهد، و دست خود را نیز به علامت تأکید تکان داد. سفیر وست اظهار داشت که این اطلاعات که ثابت کننده تجارب ما در اجلاس می‌باشد دارای اهمیت بسیار است و اظهار امیدواری کرد که همکاری دولت عربستان سعودی و آمریکا در این رابطه ادامه و به نفع دو کشور افزایش یابد.

در رابطه با قیمت نفت و امور مالی، شاهزاده سعود خاطر نشان ساخت که عربستان سعودی و دیگر کشورهای اوپک در نتیجه سقوط دلار عواید کمتری از فروش نفت خود به دست می‌آورند. این مشکل هم اکنون با ایجاد محدودیت در امر تولید توأم شده است تا نه تنها ذخایر حفظ شوند بلکه منافع دیگر اعضا اوپک نیز در نظر گرفته شود. عربستان سعودی مجبور است در برابر تقاضای منطقی با همکاران خود در اوپک همکاری نماید و علاوه بر آن باید اقدامات خود را در برابر تمایل خود در کمک به ثبات اقتصادی جهان غرب نیز سبک و سنگین نماید. در پاسخ به سؤال کوپر، وی اظهار داشت که بالاترین سطح تولیدی سعودی معادل ۱۰ میلیون بشکه در روز است، و دولت عربستان سعودی برای افزایش این سطح تولید باید هزینه‌های زیاد و سنگینی را متحمل شود. در حال حاضر، محدوده تولید روزانه برای سال ۱۹۷۸ معادل ۸/۵ میلیون بشکه در روز است (تبصره: میانگین تولید روزانه در ۵ ماه اول ۱۹۷۸ معادل ۷/۲ میلیون بشکه بوده است).

در رابطه با حل مسئله صرفه جویی انرژی در آمریکا، شاهزاده سعود گفت که وضع یک مالیات متعادل بر واردات نفتی مسئله‌ای است که فقط آمریکا باید در مورد آن تصمیم بگیرد. لیکن این مسئله سبب خواهد شد که تولیدکنندگان، قیمت نفت را افزایش دهند. در این رابطه، برای عربستان سعودی مشکل خواهد بود که بتواند سیاست قیمت نفت را در اختیار خود داشته باشد.

در رابطه با کمکها، کوپر اظهار داشت که با عکس‌العمل کنونی آمریکا در رابطه با مالیاتها مشکل بتوان افزایش کمک آمریکا را در ماههای آتی تقدیم‌کننده نمود. وی گفت که آمریکا از اهمیت ویژه کمکهای سعودی آگاه است و امیدوار است که این کمکها ادامه و افزایش یابد. وی کمکهای سنگین آمریکا به مصر را خاطر نشان ساخت و گفت که احتمالاً ادامه خواهد یافت. شاهزاده سعود درباره مشکلات کمک دادن به خصوص به مصر سخن گفت و اظهار داشت که این مشکلات به خاطر امنیت بوروکراسی مصر در وضع قوانین در مورد سرمایه‌گذارها و تهیه آمار و ارقام مورد نیاز بسیار کند پیش می‌رود و به همین جهت نمی‌توان به پروژه‌های معنی‌داری در زمینه کمک رسانی دست پیدا کرد.

معدالک بنا به دلایل متعدد به نفع آمریکا و دولت عربستان سعودی است که بر کمکهای خود به مصر ادامه دهند. (تبصره: در این لحظه عبدالله علیرضا دو یادداشت به شاهزاده سعود داد. محض اطلاع شما. عبدالله علیرضا کمک به مصر را به عنوان یک راه فرار لازم و ضروری می‌نگرد.) شاهزاده سعود در مورد کمک به مصر از اظهارات دیگر امتناع ورزید.

معاون وزیر کوپر به مسئله توجیه درباره اجلاس پرداخت و گفت بیانیه شرکت کنندگان در مورد تروریسم به وسیله ترودو و از کانادا ظاهر گشت. از آنجا که این بهترین موقعیت برای اتخاذ یک روش مشترک بود بیانیه ضد تروریسم تصویب گردید.

کوپر به شاهزاده سعود گفت که همه دولتهای اروپایی تشکیل نوعی ائتلاف را می‌دهند، به طوری که شخص می‌توان چنین استنباط نماید که توافق به دست آمده در اجلاس نشان‌دهنده یک اتفاق نظر ملی در کشورهای اروپایی است. حتی حزب حاکم ژاپن نیز نوعی ائتلاف به شمار می‌رود. البته این یک پدیده شایان توجه است چون تشابه زیادی با جنبه‌های تعیین خط مشی در آمریکا دارد. معاون وزیر کوپر گفت که آمریکا از کشورهای اروپایی خواسته است که رشد اقتصادی خود را بالا ببرند و از ژاپن‌ها نیز خواسته است بازارهای خود را برای سرمایه‌گذارهای جدید و نیز تجارت بگشایند. لیکن در ژاپن سرمایه‌گذاری

به علت محدودیت زبان و محدودیتهای قانونی این کشور مشکل است. یکی از علائم دلگرم کننده در زمینه سلامت اقتصادی آمریکا، سرمایه گذاریهای خارجی به خصوص آلمان و ژاپن در آمریکا می باشد. کوپر اهمیت افزایش کمک مشترک مالی عربستان سعودی و دیگر سازمانهای بین المللی را یاد آور گردید. شاهزاده سعود اظهار داشت که عربستان سعودی نسبت به کمک به صندوق بین المللی پول و افزایش سرانه روی خوش نشان می دهد. وی همچنین به کمکهای منطقه ای از قبیل کمک به بانک جهانی اشاره کرد. دولت عربستان سعودی امیدوار است که بتواند به کمکهای خود از همین کانالها ادامه دهد. کوپر از نظریات سعودیها اظهار قدر دانی کرد و گفت که امیدوار است بار دیگر به عربستان سعودی سفر نماید. شاهزاده سعود نیز از جلسه توجیهی پیرامون اجلاس از طرف دولت عربستان اظهار سپاسگزاری کرد و گفت که امیدوار است بار دیگر با معاون وزیر دیدار نماید. جو ابلان

سند شماره (۱۱)

تاریخ: ۲۷ ژوئیه ۱۹۷۸ - ۵ مرداد ۱۳۵۷
 از: USLO در ریاض U.S.LTASION OFFICE به: وزارت امور خارجه - واشنگتن. دی - سی
 موضوع: پاسخ سعودی به کسر بودجه

۱- سفارت قبلاً درباره کسری بودجه دولت عربستان سعودی در سال مالی کنونی گزارش داده بود. دفتر ارتباطات USLO متوجه شد که در بررسی بودجه، شورای وزیران با کسری بودجه خیلی عظیم تری رو به رو شده است و از بقیه وزارتخانه ها خواسته است که تنها دو سوم بودجه ای را که وزارت دارایی برای آنها تعیین کرده است، مصرف نمایند. بودجه امسال بر اساس آن تخفیف کلی وضع شده بود. در نتیجه هر یک از وزارتخانه ها به بررسی و مطالعه پروژه های خود پرداخته اند تا ببینند کدامیک را فعلاً می توانند کنار بگذارند. در حال حاضر پروژه ها به حالت تعلیق در آمده اند، بودجه هر وزارتخانه مسدود شده است، و مشاورین و پیمانکاران دچار نوعی عدم اطمینان شده اند.

۲- این کمبود، دولت عربستان سعودی را دچار نوعی دستپاچگی کرده است، چون وزارت دارایی به هیچ وجه نتوانسته است اختصاص بودجه را با درآمدهای قابل پیش بینی تطابق دهد. تقاضاهای بودجه ای هر یک از وزارتخانه ها به طور جداگانه و بدون در نظر گرفتن سقف کلی بودجه مورد بررسی قرار می گرفت. زمانی که وزارت دارایی بودجه مورد درخواست دیگر وزارتخانه ها را تضمین نمود مشکل ظاهر گشت و با کمال وحشت متوجه شدند که تنها ۴۰ درصد بودجه به پروژه ها اختصاص یافته است، بلکه کل بودجه اختصاص یافته خیلی بیشتر از عوارضی است که دولت عربستان سعودی با تولید ۸/۵ میلیون بشکه نفت در هر روز به دست خواهد آورد. وزارت دارایی این رقم را به شورای وزیران تقدیم و تقاضای کمک نمود. شورای وزیران نیز با کاهش مخارج پروژه ها به میزان ۳۳ درصد که از طرف وزارت دارایی برای از بین رفتن کسری بودجه پیشنهاد شده بود گفت.

۳- این فرمان در اواسط ماه ژوئن صادر گشت و مقامات در اجرای آن دچار مشکل شده اند. اولاً، بسیاری در انجام اقدامات لازم تأخیر روا داشتند، چون فکر می کردند که این کاهش مخارج اجرا نخواهد شد. سپس این سؤال مطرح گردید که کاهش ۳۳ درصد بر چه اساسی صورت گرفته است. ولی مهمتر از همه اینکه، وزرا مجبور شدند به مرحله برنامه ریزی بازگشته تعیین اولویت کنند و سعی نمایند که

خطوط اصلی پروژه‌ها را که خیلی مهمتر بود حفظ نمایند. وزارت کشاورزی و آب صدمه زیادی دیده است، چون قبلاً بیشترین درصد بودجه را مختص خود ساخته بود. لیکن اکنون مجبور است بسیاری از متخصصین کارآموده را از کار برکنار کند که البته کار آسانی نیست. شایع شده است که بودجه مربوط به ایجاد کارخانه‌های برق منطقه‌ای توأم با قاطعیت نبوده و آرامکو نیز گفته است که به سختی می‌تواند مقداری از منابع مالی خود را برای ایجاد برق منطقه‌ای در استانهای شرقی اختصاص دهد. بالاخره، چند گروه مهندسی پروژه در رابطه با وزارت دفاع عذرشان به طور غیر منتظره خواسته شده است (به مرجع ب نگاه کنید) و این گروه‌ها سعی کرده‌اند با وارد آوردن فشار، تضمینی برای منابع مالی پروژه‌های خود به دست آورند.

۴- وزارت دارایی پس از آنکه شورای وزیران را وادار به اقدام نمود متوجه شد که کاهش پیشنهادی آن تنها نتیجه یک نگرانی غیر منتظره بوده است؛ یعنی به خاطر کاهش تقاضا، نفت به مقدار ۸/۵ میلیون بشکه در روز تولید نمی‌شد بلکه به مقدار ۷/۲ میلیون بشکه در روز تولید می‌گردید و اکنون این وزارتخانه مایل نیست با مراجعه به شورای وزیران اشتباه خود را جبران نماید و علاوه بر این نمی‌خواهد از ذخایر ارزی عربستان سعودی نیز برداشت نماید تا مبادا یک کسری بودجه واقعی ظاهر گردد. در صورتی که سطح تولید ۷/۲ میلیون بشکه در روز باشد و قیمت نفت اوپک نیز بالا نرود و تمام بودجه نیز مصرف شود، کسری بودجه بالغ بر ۵ میلیارد دلار خواهد بود. در واقع مصرف و یا مخارج سال قبل ۹۶ درصد بوده و وزارت دارایی معتقد است که قیمت نفت اوپک ۵ درصد افزایش خواهد یافت. ولی باز هم در صورتی که دیگر ضرایب تغییر نکند این افزایش قیمت تنها خواهد توانست بودجه چهار ماه را تأمین نماید.

۵- وزارت دارایی در عصر جدید محدودیتها از جنبه دیگر توانایی مقابله را ندارد؛ یعنی مکانیزمی ندارد که به وسیله آن بتواند جریان پولی را تنظیم به گونه‌ای نماید تا مصرف بودجه بیشتر از درآمد نفت تولید شده نشود، و قانوناً هر وزارتخانه اجازه دارد بودجه اختصاصی خود را در آغاز هر سال برداشت نماید. با وجود اینکه به علت تأخیر در امر اختصاص بودجه امسال این وضع رخ نخواهد داد، ولی دولت عربستان سعودی ظاهراً باید علاوه بر متخصصین برنامه ریزی تعدادی مشاور بودجه را نیز استخدام نماید.

۶- اظهار نظر: محدودیت درآمد در برنامه‌های عمرانی ملی در شورای وزیران مطرح شده است. این حقیقت که دولت عربستان سعودی خیلی سریع دست پاچه شد و عکس العمل نشان داد، گویای این واقعیت است که در آینده نزدیک در رابطه با مسائلی از قبیل قیمت نفت در اوپک نیز تغییر سیاست به وجود خواهد آمد.

سند شماره (۱۲)

تاریخ: ۳۰ اکتبر ۱۹۷۸ - ۸ آبان ۱۳۵۷
از: سفارت آمریکا - کاراکاس به: وزارت امور خارجه - واشنگتن. دی. سی - فوری

موضوع: بازدید یمنی وزیر نفت عربستان سعودی از ونزوئلا

خلاصه، وزیر نفت سعودی به بازدید ناگهانی ۵ روزه خود از ونزوئلا خاتمه داد و گفت که اکنون این دو کشور درباره افزایش قیمت نفت دارای عقاید تقریباً مشابه بوده و در اجلاس وزیران اوپک که در ۱۶

دسامبر برگزار می‌گردد، توافق خواهند داشت. در مورد هدف این مسافرت و بحثهایی که بین یمانی و رئیس‌جمهور پرز و وزیر انرژی هرناندز رد و بدل شد اطلاعی در دست نیست، و گذشته از آن یمانی از طرف خانواده سلطنتی سعودی نامه‌ای تقدیم پرز نمود. یمانی درباره مذاکرات شمال و جنوب، خاورمیانه و نقش آمریکا در آنجا به طور مختصر بیاناتی ایراد کرد. این اولین سفر دو جانبه یمانی به کاراکاس پس از سالها برنامه ریزی بود. او در اینجا به ستایش از ونزوئلا و پرز پرداخت و نشان داد که سعودیها میلند تیرگی روابط خود با ونزوئلا را برطرف سازند. ولی معلوم نیست که این قضیه در رابطه با منافع آمریکا چه مفهومی دارد. (پایان خلاصه).

۱- شیخ یمانی به همراه همسرش در ۲۵ اکتبر وارد کاراکاس گردیده و به عنوان میهمانان رئیس‌جمهور پرز و وزیر انرژی هرناندز در اینجا به سر بردند. با وجود اینکه حدود یک سال بود که گزارشهایی پیرامون سفر یمانی می‌رسید. لیکن این بازدید به طور ناگهانی انجام گرفت. از یمانی در سطح یک رئیس‌دولت پذیرایی شد و در همه جا همراه وزیر مشاهد می‌شد در حالی که خانم یمانی را نیز خانم وزیر همراهی می‌کرد. یمانی پس از ورود در ضیافت شامی که از طرف هرناندز ترتیب داده شده بود شرکت جست، و روز بعد را به ملاقات با هرناندز گذراند و از طرف پترولئوس دو ونزوئلا، شرکت دولتی نفت برای وی جلسات توجیهی برگزار شد. و سپس با رئیس‌جمهور پرز ملاقات کرد و در ضیافت شامی که به افتخار وی از طرف رئیس‌جمهور ترتیب داده شده بود، شرکت جست. کاردار سعودی عبدالله التوبیشی نیز در ۲۷ اکتبر ضیافتی به افتخار یمانی ترتیب داد. در پایان هفته یمانی از مجتمع پولاد و آلومینیم سازی سید و ارگایانا بازدید نمود. وی ظاهراً از تأسیسات تولید نفت بازدید نکرده است. وی ونزوئلا را عصر ۲۹ اکتبر ترک نمود.

۲- در مورد هدف سفر و موضوعات مورد بحث بین او و پرز و هرناندز اطلاع چندانی در دست نیست و چون مقامات ونزوئلا دوست ندارند در این باره صحبت کنند، در این زمینه نیز اطلاعیه‌ای صادر نکرده‌اند. طبق گزارشها یمانی به عنوان رئیس کمیته وزیران اوپک در مورد استراتژی‌ها از ونزوئلا بازدید به عمل آورد و از طرف خانواده سلطنتی سعودی نامه‌ای تقدیم رئیس‌جمهور پرز نمود. لیکن هنوز معلوم نیست که این نامه از طرف شاه خالد نوشته شده است یا از طرف شاهزاده فهد.

۳- در این دیدار یمانی در برابر عموم بیاناتی ایراد نمود که احتمالاً یکی از دلایل آن ازدیاد مأمورین امنیتی و نیز مشکل محاوره‌ای بوده است. در هنگام ملاقات با رئیس‌جمهور پرز در ۲۶ اکتبر وی از اینکه فرصتی نصیب وی شده است تا با ایشان گفتگو نماید، اظهار قدردانی کرد و گفت که در مورد بسیاری مسائل به خصوص نفت توافق دارند. یمانی از سفر پرز به عربستان سعودی و دیگر کشورهای اوپک در خاورمیانه در بهار ۱۹۷۷ یاد کرد و گفت این سفر باعث شد که مشاجراتی که در اجلاس اوپک در دسامبر ۱۹۷۶ پدید آمده بود پایان پذیرد (در مورد سطح قیمت‌ها). وی در صحبت‌های خود چنین نتیجه گرفت که هر دو کشور منتظر اجلاس بعدی اوپک هستند، تا نشان بدهند که اوپک باز هم همچون گذشته قوی است و قوی خواهد ماند. یمانی به روزنامه انگلیسی زبان دیلی ژورنال که گفته بود یمانی از طرف شاه خالد در آمریکا نامه‌ای برای رئیس‌جمهور پرز را آورده است حمله کرد و گفت این سفر وی در قبال چند سفری که وزیر هرناندز به عربستان سعودی کرده انجام شده است. (لیکن گزارشات دیگر حاکی از آن هستند که این نامه از طرف شاهزاده فهد ارسال شده است). یمانی گفت معلوم است که قیمت نفت در آینده افزایش

خواهد یافت، ولی مسئله اصلی سرعت این افزایش است. وی ترجیح می‌دهد که این افزایش تدریجی باشد و عوامل تعیین کننده این افزایش نیز عرضه و تقاضا باشند و پیشنهاد کرد که قیمت نفت در سال ۱۹۸۷ به اوج خود برسد. یمانی با عقیده بسیاری در ونزوئلا که معتقدند باید در اوپک نوعی خانه تکانی انجام شود تا از وحدت و قدرت بیشتری در آینده برخوردار شود، ظاهراً موافق است. وی به طور مؤکد درباره وضع سیاسی خاورمیانه و عکس العمل عربستان سعودی در قبال قیمت نفت تولید آن سخن گفت و اظهار داشت که در آینده مسلماً تحریم نفتی دیگری علیه کشورهای صنعتی صورت نخواهد گرفت.

۴- به هنگام ترک ونزوئلا در عصر ۲۹ اکتبر یمانی در مصاحبه‌ای که توسط گزارشگر انگلیسی زبان کانال تلویزیونی دولت ترتیب داده شده بود، شرکت جست. وی در پاسخ به سؤالی که در مورد گفتگوهای وی با پریز درباره قیمت نفت شده بود گفت با وجود اینکه وی مایل است اینگونه بحثها به جلسات اوپک واگذار شود، لیکن می‌تواند بگوید که عربستان سعودی و ونزوئلا تقریباً همان مواضع اتخاذ شده در ابوظبی را دارند. در رابطه با استفاده از دلار به عنوان واحد پولی قیمت نفت وی گفت عربستان سعودی سرمایه‌گذارهای زیادی به دلار کرده است که اگر از دلار در این رابطه استفاده نشود، ضرر زیادی به همراه خواهد داشت، بنابراین وی معتقد است که اوپک باز هم از همین واحد پولی استفاده خواهد کرد.

در رابطه با قرارداد صلح مصر و اسرائیل گفت موضع اعراب این است که تا زمانی که حقوق ملت فلسطین به رسمیت شناخته نشود و مناطق اشغالی بازگردانده نشود در منطقه صلحی برقرار نخواهد شد. وی گفت هر اقدامی که در این جهت صورت گیرد مفید خواهد بود و در غیر این صورت خیر. یمانی از صداقت و تلاش پرزیدنت کارتر در بهبود روابط بین اعراب و آمریکا سخن گفت و همچنین اظهار داشت که وی تلاش کرده است که در مورد مسائل نفتی فعالیتها از یک حالت برخورد به یک موضع همکاری و تعاون انتقال یابد. هنگامیکه از وی درباره مذاکرات شمال و جنوب سؤال شد، وی جواب داد در آینده این مذاکرات موفقیت کسب خواهد کرد. درباره روابط بین عربستان سعودی و ونزوئلا وی به وجه تشابه‌های بین این دو ملت اشاره کرد و گفت این دو ملت از یک خون و نژاد هستند، چون اعراب در اسپانیا نفوذ زیادی داشته‌اند. در پاسخ به سؤالی دیگر وی به منافع دو جانبه و همکاری نزدیک بین دو کشور اشاره کرد و گفت که با همکاری رئیس جمهور پرز و وزیر هرناندز وضع بهبود بسیار یافته است. وی گفت این مسئله نه تنها برای دو کشور بلکه برای اوپک و جامعه بین الملل نیز حائز اهمیت است. و بالاخره با اشاره به ثروت، دموکراسی، و موقعیت جغرافیایی ونزوئلا، یمانی گفت که همین خصوصیات این کشور را مورد توجه بسیاری از کشورهای در حال پیشرفت نموده است.

۵- از وزیر هرناندز نیز که یمانی را همراهی می‌کرد در مورد هدف این سفر و قیمت نفت سؤالی شد و او نیز طبق معمول جواب مشخصی نداد. در رابطه با سفر، وی گفت که گفتگوها پیرامون چند مسئله انجام شد و دو کشور اصولاً بر سر آنها توافق دارند و در مورد موضع ونزوئلا بر سر قیمت نفت در اجلاس اوپک در ماه دسامبر، وی گفت بهتر است در این مورد صحبت نشود تا انعطاف پذیری اوپک در تصمیم‌گیری خدشه دار نشود. لیکن در اوائل این سفر از طرف هرناندز گزارش شده بود که در اوپک سه موضع خاص در مورد قیمت نفت وجود دارد؛ اول موضع محافظه کارانه که معتقد است قیمت نفت نباید بیش از ۵ درصد افزایش یابد، دوم موضع میانه رو که خواستار افزایش تا ۱۲ درصد قیمت است، و سوم موضع تند رو که خواستار ۱۵ درصد افزایش می‌باشد. (باید خاطر نشان ساخت که این دولت خود را در موضع میانه رومی داند.)

۶- اصولاً در اثر گزارشات چنین به نظر می‌آید که گفتگو درباره قیمت نفت هدف اصلی این سفر بوده است. در اوائل سفر یکی از گزارشها حاکی از آن بود که عربستان سعودی خواستار ۵ تا ۱۰ درصد افزایش قیمت به اضافه افزایشهای مجدد در سال ۱۹۷۹ شده است، و گذشته از این اطلاعی دیگر در دست نیست، فقط یک اقتصاددان چپگرا در دانشگاه گفته است عربستان سعودی و آمریکا با افزایش معادل ۱۰ درصد از پیش توافق کرده‌اند. لیکن دولت ونزوئلا باید در مورد ۳۰ درصد افزایش پافشاری نماید. چون مطلب دیگری برای گزارش نبود، مطبوعات آخر هفته سفر یمانی را نادیده گرفتند فقط دو مقاله طولانی در دیلی ژورنال بود که در این باره منتشر گردید. نقطه نظرها سردبیران منحصر به دیلی ژورنال اظهار می‌داشت این سفر نشان داده است که عربستان سعودی مایل است نه تنها به همکاری بیشتر با ونزوئلا در زمینه نفت پردازد بلکه می‌خواهد از موضع دیرین ونزوئلا که کنترل تولید در اوپک می‌باشد نیز طرفداری نماید.

۷- اظهار نظر: وزیر هر ناندز سفرهای بسیاری به عربستان سعودی نموده است که آخرین آنها در ماه سپتامبر صورت گرفت. لیکن علیرغم دعوت‌های مکرر مکرر این اولین سفر یمانی به ونزوئلا پس از سفرهای وی به این کشور در سالهای ۱۹۷۰ و ۱۹۷۷ جهت شرکت در اجلاس اوپک می‌باشد. بنابراین زمان و مدت سفر وی از اهمیت بسیار برخوردار است. (شنیده‌ایم که قرار است وزیر نفت کویت الخلیفه، که هر ناندز در ماه گذشته با وی دیدار کرده بود، در ۱۴ نوامبر به ونزوئلا سفر نماید.)

۸- یکی از منابع گفته است که هدف اصلی یمانی از این سفر تقدیم نامه‌ای از طرف خانواده سلطنتی به پرز بوده است و چون یمانی مستقیماً از آمریکا به اینجا آمده است می‌توان گفت که این نامه از طرف شاه خالد آورده شده و از طرف شاهزاده فهد نمی‌باشد. چون پرز معمولاً به نامه نگاری با سران دولتی اوپک می‌پردازد. احتمالاً این نامه در جواب نامه‌ای که در ماه سپتامبر نوشته شده بود برای وی که آورده شده است. در این رابطه مایلیم هرگونه اطلاعاتی که در مورد سفر هر ناندز به جده دارید، برای ما بفرستید.

۹- در حال حاضر حتی نمی‌دانیم محتوای نامه و هسته اصلی مذاکرات چه بوده است، و معتقدیم که تنها ملاقاتهای مهم یمانی، با پرز و هر ناندز بوده است، چون این دو مقام دولتی نقش مهمی در فرمول‌بندی مواضع دولت بر سر قیمت نفت در اوپک دارند. برداشت ما چنین است که با وجود اینکه اعضاء بازاریاب نیز در ملاقات یمانی با پترولئوس در ونزوئلا یعنی شرکت ملی نفت این کشور شرکت داشتند، لیکن گفتگوی مهمی در مورد قیمت نفت صورت نگرفت. این شرکت اصلاً در سیاست قیمت گذاری نفت اوپک نقشی ندارد؛ و فقط در زمینه بازاریابی و قیمت گذاری نفت ونزوئلا پس از تعیین قیمت نفت توسط اوپک شرکت می‌نماید.

۱۰- این دولت موضع خود را در مورد مقدار افزایش قیمت نفت مشخص نکرده است که احتمالاً یکی از دلایل آن پیشگویی نادرست پرز بوده است که ادعا می‌کرد، قیمت نفت در اجلاس اوپک در کاراکاس ۸ درصد افزایش خواهد یافت. لیکن همان گونه که در مرجع الف یادآور شدیم، ونزوئلا مایل است قیمت نفت بیش از ۵ درصد افزایش یابد، و در حالی که انتخابات ملی قرار است در سوم دسامبر انجام شود، رهبران دولت قبل از آن قادر خواهند بود با افزایش ۵ درصد نیز موافقت نمایند. کار دار سعودی چند هفته قبل به ما گفته بود که کشورش تصمیم گرفته است افزایش قیمت را محدود به ۵ درصد نماید، لیکن پس از سفر یمانی وی گفت درباره تمام مسائل گفتگوهایی انجام شده است. با ارزیابی موضع قبلی دولت، این گفته اگر درست باشد نشان می‌دهد که یکی از طرفین موضع خود را تغییر داده است. یکی از راههای دیگر این

است که با افزایش معادل ۵ تا ۷ درصد موافقت شود و علاوه بر آن خواسته شود که در سال ۱۹۷۹ یک درصد یا بیشتر افزایش ایجاد گردد، البته همان گونه که در گزارش مطبوعاتی بالا شرح داده شده است. یمانی احتمالاً در این سفر با هر ناندز پیرامون گزارش نهایی کمیته استراتژی و زرای اوپیک که قرار است در ماه نوامبر تشکیل شود تا گزارش نهایی را برای اجلاس وزیران اوپیک در ماه دسامبر فراهم سازد، هماهنگی کرده است.

۱۱- بالاخره، این سفر حاکی از آنست که عربستان سعودی مایل است علاوه بر از بین بردن تیرگی روابط بین عربستان سعودی و ونزوئلا به جبران سفرهای پرز و هر ناندز، به این کشور نیز سفر کرده باشد. یمانی ظاهراً درباره نقش پرز در حل مسئله قیمت نفت در سال ۱۹۷۷ مبالغه می‌کرد و مدت سفر وی با موضوعات مورد بحث چندان تناسب نداشت. یکی از مسائلی که نگرانی و عصبانیت رئیس جمهور پرز را فراهم کرده بود این بود که عربستان سعودی در ونزوئلا سفیری نداشته است و شایع شده است که قرار است کاردار به سمت سفارت منصوب گردد.

۱۲- معلوم نیست که چرا سعودیها این موقع را برای سفر انتخاب کرده‌اند. شاید به این علت که پرز به پایان دوره ریاست جمهوری نزدیک می‌شود، این سفر صورت گرفته است، لیکن ونزوئلا یها هم از این سفر در داخل بهره برداری سیاسی نمودند. و در واقع مطبوعات توجه چندانی نمودند. پرز ترتیبی داد که یمانی در یک کانال تلویزیونی ظاهر شود مشروط بر آنکه از سیاستهای خاورمیانه‌ای دور مانده، تنها به مسائل نفتی بپردازند.

۱۳- موضوع اصلی بحثها احتمالاً مسئله قیمت نفت بوده است که از منافع مهم آمریکا به شمار می‌رود. ولی باید در نظر داشته باشیم که ممکن است در این سفر منافع مهمتر آمریکا از قبیل استراتژی دراز مدت در اوپیک و خاورمیانه به طور کلی مورد بحث قرار گرفته باشد.

۱۴- از مخاطبین تقاضا می‌شود که نظریات خود را برای ما ارسال دارند. لوئیس

سند شماره (۱۳)

تاریخ: ۲ نوامبر ۱۱-۱۹۷۸ آبان ۱۳۵۷
از: سفارت آمریکا - جده
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن. دی. سی

موضوع: تصمیمات مربوط به قیمت نفت

خلاصه - این سفارت با پیشنهاد مذکور در تلگرام مرجع مبنی بر عدم تماس با مقامات عالی‌رتبه دولت عربستان سعودی تا بعد از سفر بلومنتال موافق است. ولی، بنا به دلایل متعدد داخلی و سیاسی اقتصادی خارجی، سعودیها بیشتر مایلند به اتخاذ میانه روی در مورد قیمت نفت بپردازند. تا اینکه به طور غیر منتظره اقدام به ثابت نگاهداشتن قیمتها بنمایند. (پایان خلاصه).

۱- سفارت نیز با این پیشنهاد که تا بعد از خاتمه یافتن بازدید وزیر بلومنتال با مقامات عالی‌رتبه سعودی تماس گرفته نشود، موافق است. چون تنها به وسیله این سفر می‌توان بر افکار سعودیها بیشترین نفوذ را اعمال نمود.

۲- آن طور که مافهمیده‌ایم دولت عربستان سعودی برای اجلاس اوپیک در ماه دسامبر در مورد قیمت نفت تصمیمی اتخاذ نکرده است، و مایل است نظریات ما را نیز در این باره بداند. لیکن بنا به دلایل ذیل

سعودی‌ها بیشتر مایلند به اتخاذ میانه روی در مورد قیمت نفت پردازند و نمی‌خواهند از ثابت ماندن آن حمایت کنند.

۳- مقامات برجسته سعودی چه آشکارا و چه به طور خصوصی اظهار داشته‌اند که حداقل مقداری افزایش باید در قیمت نفت پدید آید. این اظهارات شامل گفته‌های وزیر نفت یمانی در لندن، بیانات معاون وزیر نفت ترکی در ملاقات با افسران USLO در ریاض، و گزارشات مطبوعاتی در مورد سفر یمانی به کاراکاس می‌باشد که گفته است که وحدت اوپک در اجلاس ابوظبی نشان داده خواهد شد.

۴- عربستان سعودی همیشه خواستار وحدت در اوپک بوده است. دو گانگی قیمتها که در نیمه اول ۱۹۷۷ پدید آمد برای سعودیها و همکارانشان در اوپک ناراحتی بسیاری پدید آورد و حل این مسئله نزدیک پیروزی بزرگ برای عربستان سعودی در اوپک به حساب نیامد. به نظر ما سعودیها مایل نیستند حیثیت و نقش رهبری خود در اوپک را به قیمت ثابت ماندن قیمت نفت از دست بدهند.

۵- سعودیها از کاهش موازنه پرداختهای همکاران خود در اوپک و مشکلات ناشی از سقوط ارزش دلار که سبب بالا رفتن ارز تعدادی از همکارانشان شده است با خبر هستند، و احتمالاً طبق محاسبات خود نمی‌توانند از شاه نیز در این زمینه کمک بگیرند. چون از وی خواسته شده است که در خریدهای دفاعی و انرژی خود کاهش ایجاد نماید و نیاز مالی لازم برای برآورد تقاضاهای داخل را فراهم آورد.

۶- یک عامل دیگر که بر حمایت سعودیها از افزایش قیمت نفوذ دارد، مشکلات بودجه‌ای این کشور است. دولت عربستان سعودی اخیراً با استفاده از ذخایر ارزی خارجی خود مقداری از هزینه‌ها و مخارج را پرداخته و حدود پروژه‌های تعیین شده را به مقدار ۳۰ درصد کاهش داده است.

دولت عربستان سعودی مایل نیست، ارز خارجی خود را مصرف نماید. با اشباع فعلی بازار نفت در جهان، راه دیگر اینکه به جای فروش بیشتر نفت برای جبران این کمبود بودجه، فدا کردن دیگر اعضاء اوپک می‌باشد. ولی با توجه به حجم نفت بازار، افزایش قیمت قابل ترجیح‌ترین راه است.

۷- از نظر سیاسی نیز بهتر است که آمریکا سیاست میانه روی را در مورد قیمتها پیشنهاد نماید. پاسخهای دریافت شده از دیگر واحدها حاکی از آن است که اصرار ما بر ثابت ماندن قیمتها سبب خواهد شد که از دیگر همکاران خود در سازمان توسعه همکاری اقتصادی منزوی شویم.

علاوه بر این، اگر سعودیها احساس کنند که آمریکا در مورد قیمتها واقعگرایانه عمل نمی‌کند و پاسخگوی وحدت اوپک نیست، باید گفت که توانایی ما در مذاکره پیرامون مسائل مختلف از قبیل صلح در خاورمیانه و افزایش تولید نفت خام در دراز مدت ضعیف می‌شود.

۸- بالاخره، ما نیز مانند کویته‌ها نگران هستیم که مبادا اوپک خواستار اتخاذ یک سیاست افزایش تدریجی قیمتها شود. یمانی به این موضوع اشاره کرده است، و اگر سعودیها یک بار دیگر به خاطر ما «جلوی این حرکت» را بگیرند، ممکن است دیگر اعضاء اوپک چنین سیستمی را اتخاذ نمایند. این سیستم اگر باروند تورم و یا با درصد ثابت افزایش قیمت به طور فصلی، یا سالانه یا چند ساله تعیین شود باز هم در اقتصاد جهان نقش مهمی را ایفا خواهد کرد.

دانیلز

سند شماره (۱۴)

تاریخ: ۱۸ نوامبر ۱۹۷۸ - ۲۷ آبان ۱۳۵۷
از: سفارت آمریکا - جده
به: سفارت آمریکا - تهران

موضوع: دیدار وزیر بلومنتال

۱- با در نظر گرفتن شرایط کنونی، نظرتان راجع به ورود من به همراه هیئت نمایندگی که شامل قسمت خدمات مخفی نیز باشد به تهران چیست؟ در صورتی که فکر می‌کنید بهتر است تعداد کمتری از نمایندگان را با خود به آنجا بیاورم، می‌توانم افراد زیر را با خود همسفر سازم: معاون وزیر فرد برگستن، معاون اجرائی ریچارد فیشر، و تعدادی از همراهان هیئت نمایندگی (سناتور لوگار، نماینده کنگره کوانو، هاید، و - استانتون).

۲- نمایندگان مطبوعاتی همراه نیز ممکن است بخواهند یک نفر را به عنوان نماینده خود در این سفر انتخاب نمایند (نام آن شخص فرستاده خواهد شد). آیا سفارت می‌تواند به نماینده مطبوعاتی در این رابطه کمک نماید؟ به تأکید می‌گویم که نماینده مطبوعاتی با من در جلسات حضور نخواهد داشت.

۳- به محض دریافت پاسخ شما، اطلاعات مورد لزوم جدید را خواهیم فرستاد. در مورد وقت ملاقاتها نیز اقدام نمایید.
وست

سند شماره (۱۵)

تاریخ: ۳ ژانویه ۱۹۷۹ - ۱۲ دی ۱۳۵۷
از: سفارت آمریکا - جده
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن، دی - سی

موضوع: نظر عربستان سعودی درباره ایران

تمامی متن خیلی محرمانه است.

۱- در جریان مکالمه با شاهزاده سعود الفیصل وزیر خارجه عربستان سعودی در تاریخ یک ژانویه ۱۹۷۹ وی گفت عربستان سعودی درباره حوادث ایران بسیار نگران است و حکومت عربستان سعودی نگران این است که اگر شاه برود، همه مظاهر وحدت در این کشور ناپدید خواهد شد و ارتش از هم خواهد پاشید و کشور به یک نظامی قبیله‌ای تبدیل خواهد شد و بنابراین شرایط هرج و مرجی به وجود خواهد آمد که برای منطقه چندان اثر خوبی نخواهد داشت.

۲- پرسیدیم برای چاره جویی چه باید کرد؟ وی گفت شاه نیازمند پشتیبانی لژستیک است و او نیازمند طرق حفظ جریان. آورده‌های سوختی و توزیع مواد غذایی است.

۳- او افزود که راه واقعی دیگری برای شاه وجود ندارد و او (وزیر خارجه عربستان) بشدت از آنچه که دارد به وقوع می‌پیوندد، نگران است.

۴- پرسیدیم که آیا درباره اینکه نتیجه نهایی چه خواهد بود می‌تواند پیشگویی کند یا خیر وی در پاسخ گفت که اوضاع به نحوی است که نمی‌تواند درباره آنچه که ممکن است اتفاق بیافتد با اطمینان و اعتماد پیشگویی کند.
وست

سند شماره (۱۶)

تاریخ: ۶ ژانویه ۱۹۷۹ - ۱۶ دی ۱۳۵۷ (تمام متن - طبقه‌بندی نشده)

از: سفارت آمریکا - جده به: وزارت امور خارجه - واشنگتن، دی - سی

موضوع: پشتیبانی عربستان سعودی از شاه

۱- روزنامه الجزیره چاپ ریاض در شماره روز شنبه ششم ژانویه ۱۹۷۹ در صفحه اول با تیتیر درشتتر از حرف عادی سرمقاله‌ای با این عنوان نوشته است «پادشاهی پشتیبانی خود را از شاه ایران اعلام می‌دارد».

۲- الجزیره مدعی است که برای بار دوم ظرف کمتر از یک هفته یک مصاحبه اختصاصی با ولیعهد انجام داده و اظهار نظر مهم سیاسی او را به دست آورده است.

۳- در این مصاحبه اختصاصی، ولیعهد پاسخهای ذیل را به سؤالاتی که از سوی خبرنگار روزنامه‌ها پرسیده شده بود بازگو کرده است:

الف: «ما از هر رژیمی که در کشور خود از مشروعیت برخوردار است، پشتیبانی می‌کنیم و رژیم شاه متکی بر چنین مشروعیتی است».

ب: «حوادث خونین ایران به نفع هیچ کس نیست بجز دشمن. و ما امیدواریم که ایرانیان خودشان به این حوادث خاتمه بخشند».

ج: «ادامه آنچه که در ایران روی می‌دهد آینده ثبات سیاسی را چه در خلیج و چه در منطقه خاورمیانه تهدید می‌کند».

۴- ولیعهد (عربستان) به منظور بحث در اطراف جزئیات نکته اضافی ذیل را اظهار داشت: «اوضاع کنونی در ایران نه به نفع خود ایرانیان است و نه به نفع اسلام و مسلمانان». بر اساس این واقعیت که شاه، همان طوری که ما گفتیم، از وضع مشروع برخوردار است شکی نیست که ما از وضع او و حضور او پشتیبانی می‌کنیم».

۵- روزنامه الجزیره در همان روز در سرمقاله‌ای که در صفحه اول درج شده درباره وضوح و دقت فهد در اظهارات اختصاصی خود که قبلاً ذکر شد، اظهار نظر کرده است. روزنامه بر سیاست عربستان سعودی دال بر قائل شدن تفاوت بین آنچه اساساً برای کشور یک موضوع داخلی است و آنچه به فراتر از مرزهای کشور ارتباط دارد، تأکید کرده است. روزنامه بر سیاست عربستان سعودی که علاقه‌مند است در هرگونه اوضاع و احوالی روابط حسنه خود را نه تنها با رژیمهایی که بر اساس مشروعیت استوارند، بلکه همچنین با مردمان این رژیمها حفظ کند، تأکید کرده است.

۶- الجزیره معتقد است که شاهزاده فهد بر اساس این باور رژیم پادشاهی که پیشرفت و تحول تحت هیچ شرایطی بجز در اوضاع و احوال امنیت و صلح و ثبات به وقوع نخواهد پیوست، از ایرانیان دعوت کرده است که خودشان با اوضاع مقابله کنند و اختلافاتی را که متأسفانه منجر به رنج و خونریزی در کشور شده از میان ببرند.

۷- الجزیره تأکید کرده است که نیروی اسلحه همواره شیوه برخورد بین مردم و رهبران برای حل مشکلات درونی خود نیست و یقیناً هم نباید در هر زمانی چنین باشد. این روزنامه حوادث ناگوار لبنان را به عنوان مثال ذکر کرده و تذکر داده است که دهها هزار کشته و صدها هزار مجروح ناپدید شده‌اند، بدون

اینکه لازم باشد به ویرانی و از هم‌گسیختگی اقتصادی که مردم لبنان به تنهایی از آن رنج برده‌اند اشاره شود.

۸- در خاتمه الجزیره اظهار نظر کرده است با توجه به موقعیت ممتاز منطقه‌ای و بین‌المللی ایران برای مقاصد سیاسی و اقتصادی و برنامه ریزی استراتژی نظامی صلح و امنیت در ایران برای امنیت و آرامش منطقه خلیج و خاورمیانه اهمیت حیاتی دارد.» هیچ‌کس نمی‌تواند مردم ایران را مانند شاهنشاه و حکومت ایران نجات دهد تا صلح و ثبات و امنیت برای ایران و مردم آن تأمین شود و بنابراین اوضاع در منطقه خلیج و تمامی خاورمیانه تثبیت شود.

سند شماره (۱۷)

تاریخ: ۱۰ ژانویه ۱۹۷۹ - ۲۰ دی ۱۳۵۷
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی - سی
رونوشت: سفارت آمریکا تهران - فوری

موضوع: جنگنده‌های اف پانزده از عربستان سعودی

۱- شما باید آگاه باشید که در ساعت ۸ به وقت واشنگتن در تاریخ دهم ژانویه ما اعلامیه مشترک زیر را از طرف حکومت ایالات متحده و حکومت عربستان سعودی درباره دیدار دوازده فروند هواپیمای اف - پانزده از سلطنت نشین عربستان سعودی در اواسط ژانویه می‌باشد، صادر خواهیم نمود. مخاطبان می‌توانند به حکومت‌های میزبان خود در این باره به صلاحدید خویش اطلاع دهند.

۲- متن اعلامیه مشترک

«به دعوت حکومت عربستان سعودی، ایالات متحده در اواسط ژانویه یک اسکادران از هواپیماهای اف - پانزده را برای مدت کوتاهی در عربستان سعودی مستقر خواهد کرد. اف - پانزده‌ها در ریاض پایتخت عربستان سعودی مستقر خواهند شد و از سایر پایگاه‌های نیروی هوایی عربستان سعودی در مدت اقامت خود در آنجا دیدن خواهند کرد. مقصود از آرایش این هواپیماها در عربستان سعودی نمایش هواپیماهای اف - پانزده خواهد بود. این دیدار، نمایی از ادامه مناسبات نزدیک بین عربستان سعودی و ایالات متحده و علاقه ما به امنیت سلطنت نشین عربستان سعودی است.

۳- در یک تلگرام جداگانه راهنمایی‌های لازم مطبوعاتی ارائه خواهد شد.

ونس

سند شماره (۱۸)

تاریخ: ۱۶ ژانویه - ۲۶ دی ۱۳۵۷
از: سفارت آمریکا - لندن
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن. دی. سی - فوری

موضوع: تولید نفت عربستان سعودی

۱- (تمام متن سری است) مقامات برجسته گروه شل (منبع اطلاع دهنده و اطلاعات حفاظت شود) هفته قبل به عربستان سعودی رفتند تا با این کشور قراردادی پیرامون خرید نفت خام بیشتر منعقد سازند. بنا به گزارش منابع معتبر شل یمانی، وزیر نفت پاسخ داده است که در فصل اول سال ۱۹۷۹ تولید نفت

سعودی به طور میانگین معادل ۸/۵ میلیون بشکه در روز خواهد بود. شل متوجه تفاوت میان این بیانیه و گزارشات جاری (اقتصادی) PIW و مکانهای دیگر که اظهار داشته‌اند در صورت کاهش تولید نفت در ایران تولید نفت عربستان سعودی به میزان بیش از ۱۰ میلیون بشکه در روز ادامه خواهد یافت، شده است. ۲- ظاهراً سعودیها مایلند تا حد امکان حق انتخاب خود را حفظ کرده، مقاصد خود را بر دیگران آشکار ننمایند. ولی شاید سعودیها بخواهند با تولید نفت بیشتر شرکاء خود در آرامکو را نیز مورد مرحمت قرار دهند. لیکن در صورتی که بیانیه یمانی برای شل حالت قطعی پیدا کرده باشد، باید منتظر کاهش عمده در تولید نفت باشیم.

سند شماره (۱۹)

از: سفارت آمریکا - لندن
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن. دی. سی - با اولویت

تاریخ: ۲۴ ژانویه ۱۹۷۹ - ۴ بهمن ۱۳۵۷

موضوع: تولید نفت عربستان سعودی

۱- (تمامی متن سری است) یکی از مقامات برجسته دفتر کمپانی آرامکو در لندن از اینکه عربستان سعودی تمامی تولید اضافی نفت خام خود را در اختیار آرامکو می‌گذارد، اظهار تعجب کرده است (منبع اطلاع دهنده و اطلاعات حفاظت شود). این مقام در حالی که از این رویداد بسیار شاد بود اظهار داشت که وی نمی‌تواند انگیزه سعودیها در این کار را بفهمد. وی فکر نمی‌کند که سعودیها به خاطر نیازشان از مشتری‌هایشان روی بگردانند.

۲- در مقایسه با نتیجه‌گیری بازگو شده توسط کمپانی شل در تلگرام مرجع، این مقام که به تازگی از عربستان سعودی بازگشته فکر نمی‌کند که سعودیها تولید نفت خام فعلی را به میزان ۸/۵ میلیون بشکه در روز حداقل در حال حاضر، حفظ نمایند. ولی او موضوعی را تکرار کرده است که سفارت آمریکا در جده و آژانسهای واشنگتن را ترسانیده است. یعنی مقامات سعودی از اینکه تولیدشان نزدیک یا بیشتر از ۱۰ میلیون بشکه در روز بشود، اظهار نارضایتی کرده‌اند.

۳- ظاهراً تصمیم عربستان سعودی مبنی بر قرار دادن روزانه چند میلیون بشکه نفت در اختیار آرامکو با کاهش تأثیر کمبود نفت ایران بر آمریکا بی‌رابطه نیست. بنابراین کوچکترین ناراحتی که از طرف آمریکا برای عربستان سعودی پیش بیاید بر میزان نفت مورد نیاز آمریکا تأثیر خواهد گذارد. برویستر

سند شماره (۲۰)

از: سفارت آمریکا - لندن
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن. دی. سی

تاریخ: ۳ می ۱۹۷۹ - ۱۳ اردیبهشت ۱۳۵۸

موضوع: فعالیتهای سلیم اعظم

۱- (تمام متن خیلی محرمانه است) فعالیتهای سلیم اعظم دبیر کل شورای اسلامی اروپا در این اواخر خیلی زیاد شده است. او شادی خود را در رابطه با آزادیها در ایران اعلام کرده، قرارداد مصر و اسرائیل را محکوم نمود. خواستار سرنگونی سادات شده است و نگرانی خود را نیز در مورد کشتار کمونیستها در افغانستان به مطبوعات ابراز داشته و در ۲۶ آوریل اعلام کرد که کمیسیونی تشکیل داده است تا به

تشخیص و حل مشکلات ۲۲۵ میلیون مسلمانی که در دیگر جوامع در اقلیت به سر می‌برند بپردازد. در حال حاضر، همکار مصری ما در اینجا گفته است که وی مبادرت به تشکیل جلساتی در ۲۳ و ۲۷ ماه می در لندن کرده است تا به بحث «پیرامون آزاد سازی جهان اسلام بپردازند.»

چهره‌های مهم مذهبی ایران و عربستان سعودی در این کنفرانس سخنرانی خواهند کرد تا پس از کنفرانس اسلامی فاس موجبات شرمساری بیشتر مصر را فراهم آورند.

۲- اعظم هنوز هم به عنوان یکی از دبیران سفارت عربستان سعودی (در زمینه روابط عمومی) فعالیت دارد. ولی او در مصر تولد یافته از اقوام و وابستگان اعظم پاشا به شمار می‌رود. به ما گفته شده است که نظریات مذهبی او شدیداً محافظه کارانه است (ممکن است یکی از اعضاء اخوان باشد). خواهر او به ازدواج خانواده سلطنتی سعودی درآمده است.

۳- چون این فعالیتها به وسیله یک دیپلمات سعودی غیر عادی می‌نمود، مقام سفارت در یک گفتگوی غیر رسمی موضوع اعظم را با FCO در میان گذاشت. به مقام سفارت گفته شد. مقامات انگلیسی هم به همین نتیجه رسیده بودند. چون کاردار کنونی سعودی فردی، متنفذ نیست. FCO تصمیم گرفت با سعودیها در جده گفتگو نماید. همان گونه که FCO از اداره خاورمیانه فکر می‌کند، ممکن است دولت عربستان سعودی از میزان فعالیت این دبیر خود با خیر نبوده باشد و گمان نمی‌رود که او به ابتکار ریاض «جمهوری ایرانی» جدید را مور استقبال گرم قرار داده باشد.

سند شماره (۲۱)

از: وزارت امور خارجه - واشنگتن، دی - سی تاریخ: ۸ می ۱۹۷۹ - ۱۸ اردیبهشت ۱۳۵۸
به: همه پستهای دیپلماتیک خاور نزدیک و آسیای جنوبی طبقه‌بندی: خیلی محرمانه
موضوع: عربستان سعودی و کنفرانس اسلامی

۱- تمام متن خیلی محرمانه است.

۲- در طی ملاقات اول ماه مأمور سیاسی سفارت مسئله کنفرانس اسلامی فاس را با احمد سراج مدیر امور شرقی وزارت امور خارجه (عربستان) مورد بحث قرار داد، سراج گفت عربستان سعودی یک هیئت نمایندگی نیرومندی مرکب از پنج مقام وزارت امور خارجه به شرح زیر برای کنفرانس اعزام می‌کند شاهزاده سعود وزیر امور خارجه، عبدالرحمن منصور معاون وزارت امور خارجه و سمیر شهابی مدیر امور سازمانهای بین المللی، عباس غرزی مدیر امور اطلاعاتی و شیخ احمد مبارک مدیر امور اسلامی، به علت کمبود جا در شهر فاس مراکشها تقاضا کرده‌اند که هر هیئت نمایندگی از پنج نفر تجاوز نکند.

۳- درباره مسئله عضویت مصر، سراج گفت که عربستان سعودی از لحاظ حقوقی ناگزیر است که تصمیم کنفرانس بغداد را رعایت کند. او گفت که اگر اخراج مصر صریحاً به رأی گذاشته شود، عربستان سعودی نمی‌تواند از اجماع آراء اعراب طفره رود.

۴- سراج افزود که به عقیده او بهترین راه برای جلوگیری از اخراج مصر این است که کشورهای غیر عرب در مقابل چنین تهدیدی با استناد به دفاع از منشور کنفرانس اسلامی مقاومت کنند. (اظهار نظر: در این منشور درباره اخراج یک کشور مسلمان از کنفرانس اسلامی هیچ گونه پیش بینی به عمل نیامده است و اعلام شده است که هر کشور مسلمان مجاز است که در این کنفرانس شرکت کند. بر همین اساس می‌توان

مدعی شد که مصر نمی‌تواند تا زمانی که یک کشور مسلمان باقی مانده، اخراج گردد. ۵- سراج گفت که از هیچ کشور عربی نمی‌توان انتظار داشت که یک چنین مسئله‌ای را عنوان کند، ولی اگر کشورهای غیر عرب به تعداد کافی بر اساس دفاع از منشور کنفرانس اسلامی (به اخراج مصر) ایرادات جدی بگیرند، عربستان سعودی ممکن است بتواند از به رأی گذاشتن مسئله اخراج، با این استناد که یک چنین رأی دادنی به همبستگی اسلامی لطمه خواهد زد، جلوگیری کند.

۶- مأمور سیاسی خاطرنشان ساخت که کشورهای غیر عرب احتمال ندارد که چنین اقدامی را به ابتکار خود و بدون پشتیبانی اعراب به عمل آورند و در کنفرانس قبلی وزیران امور خارجه، کشورهای اسلامی غیر عرب میل نداشتند که خود را درگیر مسائل عربی کنند و به طور کلی با آن تعداد از قطعنامه‌هایی که کشورهای عربی پیشنهاد کرده‌اند، کنار آمده‌اند، هر اندازه هم که این قطعنامه‌ها جنبه افراطی داشته باشد. سراج وجود این مسئله را تأیید کرد و پذیرفت، ولی گفت که اگر کشورهای نظیر پاکستان، اندونزی، مالزی، سنگال یا گینه مسائلی مربوط به منشور کنفرانس اسلامی و نظامنامه آن را به میان بیاورند، سازشی بین طرفین ممکن خواهد بود. او خاطرنشان ساخت فرصتی که ایران بتواند در این مورد کمک کند، وجود ندارد.

۷- اظهار نظر: در کنفرانس وزیران امور خارجه اسلامی سال ۱۹۷۸ در داکا، کشورهای غیر عرب ساکت و صامت نشستند در حالی که سازمان آزادیبخش فلسطین و متفقین آن افراطی‌ترین قطع نامه‌ها را درباره مسئله خاورمیانه به میان کشیدند. در این کنفرانس تنها اقدام مؤثر از سوی میان‌روها هنگام بحث در اطراف شاخ آفریقا به عمل آمد که در آن سومالی، عربستان سعودی سودان و ایران احساس کردند که منافع حیاتی آنها مطرح است. مسئله دفاع از منشور کنفرانس اسلامی هر چند ارزش امتحان را دارد. احتمالاً قدرت کافی برای ایجاد مقاومت مؤثر در مقابل کوششهایی که برای اخراج مصر از کنفرانس به عمل آید را نخواهد داشت. اگر منافع حیاتی کشورهای غیر عرب تحت تأثیر قرار نگیرد، احتمال نمی‌رود که آنها در آنچه که به عقیده آنها یک منازعه بین الاعراب است، خود را درگیر کنند. دانیل

سند شماره (۲۲)

تاریخ: ۹ می ۱۹۷۹ - ۲۹ اردیبهشت ۱۳۵۸ طبقه‌بندی نشده - مطالب ذیل برای انتشار نیست
از: SUIHFO در واشنگتن، دی - سی به: سفارت آمریکا - اورشلیم

نکات مهم گزارش زیر به وسیله اوزوالد جانسون تهیه شده است:

آمریکا مقامات سازمان سیا را فرا می‌خواند تا از ایجاد اختلاف بیشتر با سعودیها جلوگیری نماید. «این عنوان در تایم لوس آنجلس در هشتم ماه می چاپ شده بود: (آغاز متن)»
واشنگتن - مقامات آمریکایی در روز دوشنبه اظهار داشتند، که دولت کارتر به منظور جلوگیری از بروز اختلاف با عربستان سعودی ریاست پایگاه سیا را که وابسته به سفارت آمریکا در جده بود پنهانی فرا خواند.

پاین عامل سیا که هویتش به وسیله مقامات فاش نشد، رسماً توسط رهبریت عربستان سعودی که از درج گزارشاتی مبنی بر اختلاف میان خانواده حاکمه عربستان در مطبوعات آمریکا عصبانی شده بود، اخراج گردید.

خبری که به روابط بین آمریکا و عربستان سعودی ضربه زده است خبری بود که در ماه گذشته در نشریه واشنگتن پست به نقل از یک مقام ناشناس آمریکایی چاپ شده بود، مبنی بر ترس از اینکه ولیعهد فهد که از نظر بعضی از مقامات دولت کارتر «قویترین شخصیت» سلطنت سعودی و طرفدار آمریکاست احتمالاً در حال از دست دادن قدرت است.

این گزارش که از طرف دیگر مقامات آمریکایی نارضایتی سیاسی سعودی را نشان می‌دهد. گویا حساسیت رهبریت عربستان سعودی را برانگیخته است. این واقعه زمانی رخ می‌دهد که اختلاف زیادی بین آمریکا و عربستان سعودی بزرگترین صادر کننده نفت به آمریکا درباره نقش آمریکا در به وجود آوردن یک قرار داد صلح بین مصر و اسرائیل وجود دارد.

اکثر متخصصین خاورمیانه در دولت هشدار می‌دهند که آمریکا نباید عربستان سعودی را وادار به پذیرفتن آن بخش از سیاست آمریکا که مورد قبولشان نیست، بنماید. معذالک، سعودیها بعضی از بیانات کاخ سفید، پنتاگون و کنگره را به عنوان اجباری علیه خود در پذیرفتن قرارداد صلح تعبیر کرده‌اند. یکی از برادرزادگان شاهزاده فهد یعنی شاهزاده بندر ابن سلطان در آمریکا در رابطه با موضوعی دیگر به سر می‌برد. در حین اقامت وی گزارش مبنی بر هراس آمریکا از ایجاد اختلاف در خانواده سعودی به انتشار رسید. حساسیت سعودیها نسبت به این گزارش آنقدر شدید بود که سریعاً به بندر دستور داده شد تا از مقامات عالی‌رتبه دولت (آمریکا - م) اطمینان دریافت دارد که آن دولت در نظر ندارد علیه سعودیها تبلیغاتی به راه بیندازد.

در عربستان، نشریه‌های کثیرالتنشار، گزارشات بسیار حساس مربوط به حساسیت خارجی را بدون مجوز رسمی چاپ نمی‌نمایند. ظاهراً، بسیاری از مقامات در ریاض، پایتخت عربستان سعودی نمی‌توانند باور کنند که گزارشی در یک نشریه مهم آمریکایی بتواند بدون اجازه دولت آمریکا به چاپ برسد. خشونت عربستان سعودی متوجه ریاست پایگاه سیا در عربستان سعودی شد. مقامات آمریکایی گفته‌اند. علت نیز این بوده است که وی قبلاً درباره میزان اختلاف میان چهار برادر مسلط بر خانواده حاکمه که عبارتند از: شاه خالد شاهزاده فهد (که هر دوی آنها ظاهراً مریض هستند). و شاهزاده عبدالله و شاهزاده سلطان، مطالعه می‌کرده است.

ظاهراً میزان عصبانیت زمانی فزونی یافت که در این گزارش اشاراتی به اطلاعات سازمان سیا درباره کسالت فهد شده بود.

ریاست این پایگاه زمانی مورد حمله و تهاجم قرار گرفت که متوجه شدند گزارشات وی منبع ظهور مقاله‌ای شده که برای سعودیها توهین آمیز بوده است.

گزارش اصلی تصمیم دولت مبنی بر فراخواندن عضو سیا در اواخر هفته گذشته وسیله کورد مایر یکی از مقامات بازنشسته سازمان سیا که در یکی از روزنامه‌ها مطلب می‌نویسد، اعلام گردید.

بنابه گزارش مایر، که در پایان هفته در یکی از روزنامه‌های کویتی نیز انتشار یافته بود. سعودیها سعی داشتند این عضو سازمان سیا را به عنوان فردی ناشایست اخراج نمایند.

مقامات آمریکا که می‌ترسیدند که اخراج این فرد موجب عذرخواهی عمومی شود، با مذاکرات خود فرا خواندن پنهانی وی را ترتیب دادند.

مقامات دولتی که این مذاکرات را تأیید نموده بودند، همچنین اعلام داشتند که عضو مذکور سیا در

واشنگتن در «مرخصی» به سر می‌برد و بعداً دوباره به کار گرفته خواهد شد. یک نکته نگران‌کننده در این گزارش این است که چند تن از خبرنگاران امور خاورمیانه معتقدند که سلطنت سعودی دچار اختلافاتی شده است.

مهمترین نظریه‌ای که همه این خبرنگاران در آن سهیم هستند، این است که این چهار برادر که همه آنها فرزندان شاه عبدالعزیز ابن سعود هستند، بنابه نظامی که بر اساس اولویت و آراء عموم است قدرت در اختیار دارند. به همین دلیل آنها معتقدند اشتباه است که تنها فهد را به عنوان تنها فرد طرفدار واشنگتن معرفی نمود.

معدالک، حساسیت سعودیها در رابطه با گزارشات منتشره پیرامون اختلافات خود بسیار حاد است. در همان هفته‌ای که تقاضای اخراج درج، و شاهزاده بندر به دنبال دریافت اطمینان در واشنگتن بود، یک مصاحبه بسیار نادر دیگر به وسیله یکی دیگر از چهار برادر یعنی شاهزاده عبدالله جهت خنثی‌سازی گزارش پیشین ترتیب داده شده. بنا به بعضی از گفته‌ها، عبدالله، که فرمانده گارد ملی سعودی است به عنوان رقیب عمده فهد شناخته شده است. در مصاحبه‌ای که وسیله آژانس خبری خلیج واقع در بحرین منتشر و به دقت توسط غرب ضبط شده بود، عبدالله اظهار داشته است که سلطان «در عقیده، روح، هدف و بینش دارای وحدت است.... و من بدون برادرم اعلیحضرت شاهزاده فهد اصلاً وجود نخواهم داشت.» (پایان متن)

سند شماره (۲۳)

تاریخ: ۱۳ می ۱۹۷۹ - ۲۳ اردیبهشت ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - جده
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن. دی. سی

موضوع: بحث پیرامون کاهش تولید نفت ایران با مقامات وزارت نفت عربستان سعودی

- ۱- تمام متن خیلی محرمانه است.
- ۲- مقام رابط اقتصادی آمریکا، گزارشگر نفتی سفارت با متخصص اقتصادی وزارت نفت و معادن عربستان سعودی فرخ حسین و سلیمان الحریش اقتصاددان برجسته در ششم ماه می به مدت یک ساعت گفتگو کردند. با استفاده از نکات مطرح شده در مرجع الف، مقامات سفارت نگرانی خود را در مورد اوضاع توأم با کمبود عرضه نفت جهان که با کاهش تولید در بعضی نقاط، در حال بروز بوده و علت عدم ثبات در قیمت نفت خام نیز به شمار می‌رود، اظهار داشتند.
- ۳- زمانی که از آنها سؤال شد که نظر سعودیها در مورد تولید کنونی نفت ایران چیست، حسین پاسخ داد که میزان تولید حدود ۴ میلیون بشکه در روز بوده و علاوه بر این برای تأمین نیاز داخلی نیز نفت تولید می‌گردد. مقامات سفارت گفتند که ما فکر می‌کنیم که این میزان تولید هدف تولیدی ایران بوده و فقط یک بار معادل آن گردیده است و معتقدیم که نفت صادراتی ایران خیلی کمتر از ۴ میلیون بشکه در روز است و علت اصلی بحران عرضه نیز همین می‌باشد. بنابراین برای حفظ ثبات بازار لازم است که علاوه بر صرفه‌جویی، میزان تولید نیز افزایش یابد.
- ۴- حسین با علاقه و مقداری شک و تردید از تلاش آمریکا در زمینه صرفه‌جویی صحبت کرد و از تقاضای نفتی آمریکا در فصل اول و میزان واردات نفتی این کشور که در «هفته‌نامه نفتی» منتشر گردیده،

سخن گفت. مقامات سفارت گفتند که با وجود اینکه تقاضا به طور کلی افزایش یافته است ولی ارقام یاد شده این واقعیت را نیز نشان می‌دهد که برنامه رئیس جمهور برای جایگزین ساختن گاز به جای نفت سوختنی در حال تحقق است و مصرف نفت در همان زمان برای سوخت کاهش قابل ملاحظه‌ای پیدا کرده است. و پس از آن راجع به جنبه‌های دیگر برنامه انرژی رئیس جمهور، نتایج آن و اینکه تأثیر عظیم آن در اواخر همین سال معلوم خواهد شد، صحبت کردیم. بنابراین تا جایی که به مسئله کمبود مربوط می‌شود. بهترین راه حل بالا بردن تولید است تا کمبود نتواند خودی نشان دهد. حسین گفت وی عقیده دارد که میزان ذخایر به خصوص در آمریکا بسیار پایین است.

۵- حسین گفت دلیل دیگر افزایش تقاضای آمریکا این است که اشکال دیگر انرژی نتوانسته است در مصارف انرژی آمریکا توازن برقرار سازد، و با وجود اینکه اعتراف می‌کرد که گاز جای نفتی را که به مصرف سوخت در آمریکا می‌رسد می‌گیرد، ولی سؤال او این است که آیا مقدار کافی گاز وجود دارد که بتواند ادامه این روند را سبب شود یا خیر. این اظهار نظر سبب شد که بحث پیرامون پروژه جمع‌آوری گاز در عربستان سعودی و احتمال اینکه گاز طبیعی نقش مهمی را در موازنه انرژی جهانی ایفا نماید، دور بزند. حسین گفت هزینه ۱۴ میلیارد دلار پروژه جمع‌آوری گاز خیلی بیشتر از هزینه کل تأسیسات تولیدی نفت عربستان سعودی است. و گاز طبیعی مایع افزایش مهمی را در انرژی جهانی پدید خواهد آورد، و در رابطه با نفت خام و گاز طبیعی مایع قیمت گاز پروپان و بوتان خیلی پایین آمده است. مقامات سفارت پاسخ دادند که بهره‌برداری از گاز طبیعی حداقل در آمریکا متکی بر ضرائب مقرراتی و تجاری است ما خوشحال خواهیم شد که در این باره با آن وزارتخانه بیشتر گفتگو و بررسی نماییم.

۶- اظهار نظر: حسین ظاهراً دریافته است که برنامه صرفه‌جویی غربی یک برنامه دراز مدت است، و برای جبران کمبود نفت ایران همکاری دیگر تولید کنندگان بسیار ضروری است تا بازار دچار ثبات شده و برای ملل مصرف کننده نیز فرصتی پدید آید که ذخایر خود را پر نمایند. با این وصف وی از اظهار نظر پیرامون پاسخ عربستان سعودی خودداری نمود.

۷- اظهار نظرهای حسین در مورد نقش گاز طبیعی بسیار جالب است چون برای اولین بار یکی از مقامات برجسته وزارت در این باره به تفصیل سخن گفته است. با وجود اینکه موضوع فروش گاز طبیعی مایع همیشه در گفتگوهای مقامات تولیدی و بازاریابی وزارت نفت به چشم می‌خورد، ولی برای اولین بار از آن در سطح تصمیم‌گیری صحبت گردید. به نظر ما این وزارتخانه می‌خواهد از وضع کنونی عرضه نفت استفاده کرده فروش گاز طبیعی مایع را پیش بکشد. این مسئله نیز نشان می‌دهد که سعودیها از بحرانی بودن وضع عرضه نفت جهانی سود می‌برند، تا در اواسط سال ۱۹۸۰ پروژه جمع‌آوری گاز طبیعی مایع به راه افتد. از طرف دیگر، علاقه مقامات عالی‌رتبه سعودی به گسترش فروش گاز طبیعی مایع می‌تواند فرصتی را در اختیار ما قرار دهد تا از طریق آن و با به حساب آوردن عامل سودجویی سعودیها، درباره سطح تولید آتی صحبت بنماییم.

سند شماره (۲۴)

تاریخ: ۲۱ می ۱۹۷۹ - ۳۱ اردیبهشت ۱۳۵۸
 از: سفارت آمریکا - جده
 وزارت امور خارجه - واشنگتن. دی. سی

موضوع: گفتگو با معاونت نمایندگی فرانسه، آقای پیر لافرانس در مورد نفت و تسلیحات

۱- معاونت نمایندگی سفارت فرانسه آقای پیر لافرانس روز چهارشنبه ۱۶ مه با آقایان نوریس، سالوم، و والکر ملاقات کرد، تا به بحث پیرامون نقش عربستان سعودی در اوپک پردازند. وی سؤال کرد که آیا به نظر مقامات سفارت آمریکا، عربستان سعودی تولید نفت ۸/۵ میلیون بشکه در روز آرامکو را آنقدر کاهش خواهد داد که کمتر از تولید روزانه ۸/۵ میلیون بشکه ای سال ۱۹۷۹ باشد یا نه. علاوه بر این سؤال کرد که آیا ممکن است سعودیها تولید نفت آرامکو را بیش از این کاهش داده و موجب افزایش سریع قیمتها بشوند و تأثیر سیاسی و اقتصادی شدید آن را بر ارزهای سعودی در خارج نادیده بگیرند. نتیجه این شد که عربستان تولید نفت خود را به مقدار فاحشی کاهش نخواهد داد و طبق اظهارات سعودیها فکر می‌کنیم که آرامکو در بقیه سال ۱۹۷۹ نیز تولید روزانه خود را معادل ۸/۵ میلیون بشکه نگاه می‌دارد.

۲- آقای لافرانس یادآور گردید که در گفتگوهای اخیر با وزارت نفت آنها به وی خاطر نشان ساخته‌اند که حداکثر ظرفیت تولیدی ۱۴ میلیون بشکه در روز برابر میزان تولید روزانه آتی نمی‌باشد و فقط ممکن است در مواقع «اضطراری» معادل این مقدار تولید گردد.

۳- آقای لافرانس گفت همانطور که تقاضا در معادله نفت اهمیت دارد عرضه نیز در از بین بردن کمبود دارای اهمیت است. در این رابطه وی گفت که فرانسه به اقدامات خود در زمینه افزایش نیروگاههای هسته‌ای ادامه می‌دهد. گرچه مقامات انتظامی معتقدند که این کار موجب تحریک خرابکارها خواهد گردید، ولی نقصانهای فنی در فرانسه وجود نداشته است چون به نظر وی فرانسویها آنقدر خوشبخت بوده‌اند که توانسته‌اند بدون وقوع هیچ رخداد سویی کارها را انجام دهند.

۴- هنگامی که ما از آقای لافرانس در مورد گفتگوهای نفتی شاهزاده فهد در هنگام دیدار وی از پاریس سؤال کردیم، وی پاسخ داد که دولت فرانسه خواستار تجدید قرارداد خرید نفت از عربستان سعودی شده است. سعودیها اظهار داشتند که گفتگو پیرامون این مطلب را باید موقوف به هنگام اختتام قراردادهای حاضر نمود. آقای لافرانس فکر می‌کند که عدم تمایل دولت سعودی به تجدید قراردادها در حال حاضر نشانگر آن است که این کشور مایل است، نفت بیشتری به کشورهای در حال رشد بفروشد. وی گفت چند کشور از جمله اسپانیا و بنگلادش اخیراً قراردادهای خود را در زمینه خرید نفت تجدید نموده‌اند.

۵- آقای لافرانس گزارش مطبوعات را که حاکی از مذاکره فهد در مورد خرید جنگنده‌های میراژ از فرانسه بوده است، تأیید نمود. زمانی که از وی سؤال شد که آیا فرانسه می‌خواهد در قبال فروش سلاح به عربستان سعودی، مانند عراق، نفت دریافت نماید، وی گفت اگر لازم باشد در صورتی که سعودیها سلاح فرانسوی خریداری نمایند فرانسه نیز نفت در قبال آنها خواهد گرفت. وی در ادامه گفت، ولی متأسفانه و به علت نقش آمریکا، فرانسه نمی‌تواند در بازار تسلیحاتی سعودیها نفوذ و رسوخ نماید. آقای لافرانس گفت که فرانسه هنوز هم با عراق به معاضه سلاح در ازاء نفت ادامه می‌دهد.

۶- اظهار نظر: سئوالات آقای لافرانس در مورد کاهش احتمال قیمت نفت سعودی درست چند

ساعت قبل از بیانات یمانی وزیر نفت سعودی که در واشنگتن استار منتشر شده و حاکی از آن بود که سعودیها امسال در نظر ندارند تولید نفت خود را کاهش دهند، مطرح شده بود. یمانی گفته است در شرایط کنونی ما سطح تولید را در هر ۹ ما آتی ۸/۵ میلیون بشکه در روز تعیین خواهیم کرد و در فصل اول نیز حدود ۹/۵ میلیون بشکه در روز تولید خواهیم کرد. بنابراین میانگین سالانه بیش از ۸/۵ میلیون بشکه در روز و نزدیک به ۹ میلیون بشکه در روز خواهد بود. دانیلز

سند شماره (۲۵)

تاریخ: ۲۱ می ۱۹۷۹ - ۳۱ اردیبهشت ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - جده
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن. دی. سی

موضوع: عربستان سعودی، نیروهای عامل دگرگونی

خلاصه: تدابیر اخیر حکومت برای تحمیل عرف اسلامی در عربستان سعودی مسائل اساسی اجتماعی را در این سلطنت نشین مخاطب قرار نداده است. اقداماتی که علیه تجلیات آشکار غربی کردن به عمل می‌آید ممکن است برای ایستادگی در مقابل نیروهای مقتدر، عامل دگرگونیهای اجتماعی کافی نباشد. این نیروها شامل پدیده‌هایی نظیر تحصیلات خارجی عده زیادی از اتباع عربستان سعودی و وارد عمل کردن احتمالی خدمت نظام وظیفه و فساد در سطوح عالی جامعه، و لزوم مداوم حضور بیگانگان برای بهره برداری و حفظ یک اقتصاد رو به رشد پیچیده می‌باشد.

هر چند حکومت عربستان سعودی ممکن است به اتخاذ تدابیر سطحی از قبیل منع ورود کودکان مسلمان به مدارس بین‌المللی و منع شنای مختلط در استخرهای شنای هتل جده ادامه دهد، ولی حکومت عربستان سعودی ممکن است نتواند در مقابل جریان عمیقتری که تغییرات اجتماعی را به این سلطنت نشین می‌آورد مقاومت کند یا آن را تحت کنترل داشته باشد.

مقدمه:

در تلگرام مرجع ما استدلال کردیم که عبارت «احیای اسلامی» در مورد عربستان صدق نمی‌کند، زیرا اسلام در این کشور احتیاج به احیا ندارد. این پیام استدلال فوق را برای بررسی بعضی از نیروهای اساسی در جامعه عربستان سعودی که آورنده تغییرات اجتماعی به این سلطنت نشین هستند، توسعه می‌دهد. اقدامات اخیر حکومت در تحمیل رعایت آداب و رسوم اسلامی سعودی به نظر ما تنها سطحی‌ترین تجلیات تغییرات اجتماعی را مخاطب قرار داده، بدون آنکه پایه‌ای‌ترین مسائل و مشکلات را که در نتیجه رشد سریع اقتصاد این سلطنت نشین به وجود آمده، مخاطب قرار دهد.

تدابیر اخیر که هدف آنها سنتهای اسلامی عربستان سعودی است بیشتر، کوششهای بی نتیجه‌ای برای متوقف کردن یک جریان نیرومندتر و عمیق‌تر در جهت مخالف به شمار می‌رود. حکومت عربستان سعودی سیاست منسجمی برای سرو کار داشتن با تهدیدهای قابل تصور علیه جامعه سنتی ندارد و درباره اولویتهای اجتماعی خود دستخوش تشقت آرا باقی مانده است. حکومت به این تهدیدها از طریق یک سری تدابیر غیر مذهبی که با نیروهای عامل تغییر سر و کار ندارند، ولی امید می‌رود مذهب‌یون محافظه کار را آرام خواهد کرد، پاسخ داده است.

علیرغم کوششهای حکومت برای تحمیل یک نوع صحت اعمال دینی اسلامی بر حسب اعتقادات فرقه وهابی بر روی مردم این سلطنت نشین نیروهای اساسی برای تغییرات اجتماعی در کارند و حکومت نتوانسته است در مقابل این نیروها ایستادگی کند.

تحصیلات در خارجه:

هر چند اثرات بلافاصله اجتماعی تحصیلات در خارج قابل بحث است، معذالک کمتر شکی باقی است که قرار گرفتن در معرض الگوهای تفکر و رفتار غربی برای یک مدت طولانی از سوی تعداد زیادی از سعودیهای جوان، روشهای آنها را نسبت به جامعه خود تحت تأثیر قرار خواهد داد. برای دیدن مجال پیشرفت و اصلاح در این سلطنت نشین حتماً لازم نیست که انسان رادیکال باشد. هر چند حکومت اقداماتی به عمل آورده است تا تحصیلات در خارجه را برای دانشجویان فارغ التحصیل و آموزش دیده رشته به عمل خصوصی محدود کند و دانشجویان و آنهایی که هنوز فارغ التحصیل نشده‌اند را در دانشگاههای داخل نگهدارند، اما هیچ گونه نشانه‌ای در کاهش کلی تعداد سعودیهایی که در خارج تحصیل می‌کنند، وجود ندارد. هر چند تشویق دانشجویان به بردن خانواده‌های خود به خارجه ممکن است به جوانان کمک کند که این دانشجویان در معرض وسوسه‌های بزرگتر خیابان چهل و دوم قرار نگیرند، ولی این دانشجویان همچنان در معرض نفوذ طرق کمتر چشمگیر غربی قرار خواهند گرفت. در حال حاضر حدود ده هزار دانشجوی عربستان سعودی تحت سرپرستی وزارت آموزش عالی در ایالات متحده به سر می‌برند. علاوه بر این تعدادی بین سه هزار تا پنج هزار دانشجوی دیگر تحت سرپرستی سازمانهایی نظیر شرکت هواپیمایی عربستان سعودی، وزارت دفاع و وزارت کشور وجود دارند، هر چند این تعداد در ارتباط با جمعیت عربستان سعودی نیست، ولی این گروه پس از تکمیل تحصیلات احتمالاً سمتهای حائز نفوذی در جامعه خواهند داشت. به همان ترتیبی که این گروه از لحاظ تعداد و نفوذ رشد می‌کنند، ممکن است به صورت نیرویی برای تغییر در آیند و اگر تغییر اجتماعی و سیاسی نباشد، حداقل در زمینه‌های بهره برداری و مدیریت خواهد بود.

نظام وظیفه:

هر چند در وارد کردن خدمت نظام وظیفه به عربستان سعودی هیچ چیز دقیقاً غیر اسلامی وجود ندارد، معذالک مقامات نظامی ناگزیر بودند که در مقابل اتهامات ابداع الهیاتی که بدعتی در اسلام راست آئین به شمار می‌رود از خود دفاع کنند. (رجوع شود به تلگراف الف - ۷۷ جده به تاریخ ۷۸) نظام وظیفه هنگامی که از جوانان عربستان سعودی انتظار می‌رود که برای نخستین بار در ازاء سخاوت حکومت، خدمتی برای آن انجام دهند. ممکن است به معنی یک تغییر اجتماعی به مقیاسی قابل ملاحظه باشد. هر چند بیشتر سعودیها از نظام وظیفه به عنوان طریقه‌ای از تلقین حس انضباط و وظیفه‌شناسی و هدف داشتن در میان جوانان استقبال می‌کنند، ولی این احساسات را ممکن است خود جوانان نداشته باشند. هر چند جزئیات نقشه قانون نظام وظیفه منتشر نشده است، ولی اگر نظام وظیفه به عنوان اینکه یک گروه اجتماعی را به زبان گروه دیگر مورد توجه قرار می‌دهد باشد، مشکلاتی ایجاد خواهد کرد.

فساد:

تجلیات اخیر نگرانی نسبت به اخلاقیات عمومی و احکام شدیدتر از جمله شلاق زدن برای تخلفات اخلاقی با مشکلات اجتماعی فساد سرو کار نداشته است. هر چند خبرهای مربوط به سوءرفتار شاهزاده‌ها و مقامات بلند پایه در مطبوعات محل به چاپ نمی‌رسد، در دسترس بودن فراوان اخبار از منابع خارجی بر همه کوششهای مربوط به سانسور غلبه کرده است. شکافهایی در مطبوعات بیگانه کنجکاوی را تحریک می‌کند و نسخه‌های دست نخورده‌ای از چنین روزنامه‌هایی به طور قاچاق از خارج به کشور رسیده و با نهایت اشتیاق مورد مطالعه قرار می‌گیرد. در یک مطالعه قبلی (جده الف - ۴) خاطر نشان ساختیم به طور کلی چنین تصور نمی‌شود که خاندان سلطنتی سعودی منابع کشور را به منظور منافع شخصی و به زبان شهروندان عادی می‌چاپند. معذالک فساد هنوز هم مسئله‌ای است که دارای عواقب جدی سیاسی و اجتماعی است. هر چند حکومت تدابیر ضد فساد اعلام داشته است باید دید که این تدابیر تا چه اندازه‌ای مؤثرتر خواهد بود.

اگر درک فساد مقامات رسمی و بی‌مبالاتی آنها در میان قشرهای بزرگی از جمعیت توسعه یابد اساس مشروعیت مذهبی که خاندان عربستان سعودی بر روی آن مبتنی است، ممکن است از هم بپاشد. هر چند خاندان سعودی توانایی آن را نشان داده است که هرگاه قدرتش در معرض تهدید قرار گرفته تدابیر شدید اتخاذ می‌کند، ولی یقین نیست که این خانواده دارای انضباط کافی داخلی است تا حرص و طمع بعضی از اعضا خود را کنترل کند.

چنین به نظر می‌رسد که حکومت هنوز هم کوششهای خود را درباره مسائل سطحی مربوط به اخلاقیات متمرکز کرده و مسائل اساسی را نادیده گرفته است. اثرات احتمالی فساد اقتصادی کنترل نشده بر جامعه عربستان سعودی شدیدتر از اثرات مثلاً اجازه دادن به کودکان مسلمان بیگانه برای رفتن به مدارس بین‌المللی خواهد بود. ثبات اجتماعی در عربستان سعودی به دلیل دستگاه پلیس و یا جامعه‌ای که از محکوم شدن به بی‌مبالاتی ترسانده شده‌اند، نیست، بلکه مبتنی بر یک درجه عالی از اجماع آراء درباره ماهیت دولت و نقش مذهب و ارزش حفظ سنتهای اسلامی است. فساد و بی‌مبالاتی در میان آنهايي که جامعه راهبري می‌کنند ممکن است این اجتماع آراء را تضعیف کند و مشروعیت خاندان حاکم و متفقین آنرا در معرض پرسش قرار دهد.

حضور بیگانگان:

سعودیها توانایی قابل ملاحظه‌ای در مقابله با پذیرفته شدن روشهای بیگانه علیرغم حضور بیگانگان به مقیاس بزرگ در این سلطنت نشین، نشان داده‌اند. توضیحاتی که می‌توان برای این ایستادگی ذکر کرد شامل انزوای فیزیکی و اجتماعی بیگانگان و اعتماد به نفس اتباع عربستان سعودی که آنها را از تقلید شیوه‌های غربی به سبک غربزدگان ایران حمایت می‌کند، می‌باشد. معذالک سعودیها به زودی در مورد بیگانگان ساکن کشور خود با مشکلات جدی روبرو خواهند شد. ماهیت حضور بیگانگان نیز با سیر تحول فعالیتهای اقتصادی جامعه، از طرحهای ساختمانی زیر بنایی به بهره برداری و حفاظت از تأسیسات صنعتی پتروشیمی، رفاه اجتماعی و مخابرات، تغییر خواهد کرد. بیشتر ناظران عقیده دارند که ظرف ده پانزده سال آینده اقتصاد عربستان سعودی بیشتر متکی به خارجیان خواهد بود نه کمتر و این

بیگانگان دیگر کارگران ساختمانی نخواهند بود، بلکه ساکنان دراز مدت این سلطنت نشین خواهند بود که در بخشهای استراتژیک اقتصاد کشور کار می‌کنند. هیچ کدام از تدابیر اخیر اسلامی که در تلگراف مرجع به آن اشاره شده است اثری در مسئله اساسی درباره آنکه عربستان سعودی ظرف ده یا بیست سال آینده دارای چه نوع جامعه‌ای خواهد بود، نداشته است. اگر سیاست معقولی برای سر و کار داشتن با حضور بیگانگان اتخاذ نشود، عربستان سعودی به ناچار خود را متکی به حضور دائمی گروهی از مزدوران با حقوق بالا خواهد یافت که خدمات اساسی آن را به کار اندازند. بعضی از سعودیهای فکور از خود می‌پرسند که آیا آنها یعنی سعودیها باید همچنان یک طبقه دائماً غیر مولد که وظیفه آنها فقط امضاء چکها برای بیگانگان است، باقی بمانند. معذالک تنها پاسخ حکومت تاکنون محدود به اقداماتی نظیر برچیدن و برکنار کردن نفوذهای بی سر و صدا و مودبانه غربی از قبیل «مرد شش میلیون دلاری» از صحنه‌های تلویزیون بوده است.

نتیجه گیری:

حکومت عربستان سعودی احساس می‌کند که باید یک تعادل حساسی بین ادامه برنامه‌های نوسازی اقتصادی خود و حمایت از ساخت اجتماعی سنتی عربستان سعودی حفظ کند. چنین به نظر می‌رسد که برای تحقق هدف اخیر حکومت دست به یک سلسله اقدامات سطحی و آرایشی به منظور مقاومت در مقابل نشانه‌های سطحی غربی کردن زده است. وزارت کشور عربستان سعودی که از نهادهایی است که به نحو بسیار مستقیم مسئول دفاع از اخلاقیات عمومی است از مسائل اساسی که جامعه عربستان سعودی را شکل می‌دهد، برداشتی بسیار جنبی دارد. تا زمانی که تغییر ریشه‌ای در سیاست اقتصادی و اجتماعی ظرف چند سال آینده صورت نگیرد، جریانهای تغییرات اجتماعی همچنان نیرومندتر خواهد شد. اگر قرار باشد که حکومت در مقابل این جریانها ایستادگی کند و یا آنها را تحت کنترل درآورد، اقداماتی بیش از نصب شیشه‌های سیاه در اتوبوسهای حامل دختران لازم خواهد بود.

سند شماره (۲۶)

تاریخ: ۵ ژوئن ۱۹۷۹ - ۱۴ تیر ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - جده
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن. دی. سی

موضوع: خبرهای مربوط به اخلاقیات

۱- سهیلا زین العابدین حمد روزنامه‌نگار زن در تاریخ ۳ ژوئن در روزنامه المدینه رفتار ضد اخلاقی عربستان سعودی را در کشورهای خارجه محکوم کرد و پیشنهاد کرده است که یک سیاست جدید در این مورد در پیش گرفته شود. این روزنامه‌نگار رفتار ناشایست این اشخاص را به عنوان «توهینی به کشور خودشان» توصیف کرد و پیشنهاد کرد که سفارتخانه‌های عربستان سعودی در کشورهای خارجی باید بازرسانی را مأمور کرده و به کاباره‌ها و اماکنی از این قبیل بفرستند و آنها را که مقصر به نقض مذهب ما هستند دستگیر کنند. این گونه نقضها به طوری که تصور می‌شود شامل شرب مشروبات الکلی و قمار و رقص و اختلاط دو جنس با یکدیگر خواهد بود.

۲- خانم حمد معتقد است که خاطیان به محض اینکه دستگیر شدند باید برای محاکمه به عربستان سعودی برگردانده شوند و گذرنامه‌های آنها باید از آنها پس گرفته شود و تا مدتی نباید به آنها اجازه داد تا به خارج سفر کنند و این امر برای آنها یک نوع مجازات خواهد بود.

۳- اظهار نظر: ما هنوز با وزارت امور خارجه تماس نگرفته‌ایم تا واکنش آن را نسبت به این پیشنهاد رسیدگی کنیم. ولی سمت بازرس کل در لندن و پاریس برای انتصاب چنین شخصی دشوار نخواهد بود. اگر هیئت‌های دیپلماتیک عربستان سعودی نتوانند (یا نخواهند) چنین مأموریتی را به عهده بگیرند آنگاه ما در آینده شاهد آن خواهیم بود که اعضاء جمعیت امر به معروف و نهی از منکر وظایف خود را در کاباره‌های هامبورگ انجام دهند.

۴- برای اهالی عربستان سعودی سفر به کشورهای خارجی نقش مهم یک دریچه اطمینان را در مقابل فشارهای زندگی، لاقل برای طبقات بالا را در چهارچوب رژیم وهابی، ایفاء می‌کند. حکومت عربستان سعودی به طور تاکتیکی ارزش این سفر به کشورهای خارجه را درک کرده و ترتیباتی داده است که برای هر فردی در عربستان سعودی سفر به کشورهای خارجی بسیار آسان باشد. یکی از نتایج این سهولت سفر به خارجه این است که مطبوعات محلی اغلب پر از ستونهایی در محکوم کردن رفتار غیر مسئولانه اتباع عربستان سعودی در خارجه است. معذالک هیچ کدام از افراد عربستان سعودی مانند خانم حمد تا آن مرحله فرا نرفته است که پیشنهاد کند حکومت عربستان سعودی در اینباره اقداماتی به عمل آورد. بسیاری از زنان عربستان سعودی به طور خصوصی درباره آزادی که مردان این کشور در خارجه از آن برخوردارند، گله می‌کنند، زیرا از دادن یک چنین آزادی به بیشتر زنان که یا در کشور باقی مانده‌اند و یا هنگامیکه در خارجه به سر می‌برند از نزدیک تحت مراقبت هستند، خودداری شده است.

۵- نکته دیگر در دو جبهه اخلاقیات از این قرار است که روزنامه عکاظ در تاریخ سوم ژوئن گزارش داده است که وزارت بازرگانی واردات پیراهنهای تی شرت که دارای عکسهایی از قهرمانان ورزش و ستارگان تلویزیونی هستند ممنوع کرده است. این عکسها شامل آوتیسن، بت من و محمد علی و غیره می‌باشد.

سند شماره (۲۷)

تاریخ: ۶ ژوئن ۱۹۷۹ - ۱۶ خرداد ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - جده
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن، دی - سی - فوری
موضوع: گفتگوی بین سناتور چایلز و شاهزاده فهد: نظریات فهد در مورد نفت
۱- (تمام متن خیلی محرمانه است).

۲- سناتور لوتون چایلز در چهارم ژوئن حدود بیش از یک ساعت با شاهزاده فهد ملاقات نمود. در این ملاقات، کاردار، مشاور سیاسی و دستیاران جوردن و کالینز نیز شرکت داشتند. در این گفتگو پیرامون سه مسئله بحث گردید: مسئله صلح در خاورمیانه، امنیت سعودی، و نقش دولت عربستان سعودی در تعیین قیمت نفت و تولید. پیرامون دو مسئله اول در تلگرام سپتامبر گزارش شده است.

۳- شاهزاده فهد به سناتور چایلز گفت که عربستان سعودی در بالا رفتن قیمت نفت نقشی ندارد و سالهاست که سعی دارد قیمت نفت را پایین نگاهدارد. عربستان سعودی از نتایج خطرناک افزایش قیمت

نفت آگاه است. متأسفانه دیگر اعضای اوپک از سیاست قیمت گذاری اجلاس اخیر اوپک پیروی نکرده‌اند. ولی عربستان سعودی به آن پایدار مانده و به همین دلیل روزانه ده میلیون دلار متضرر می‌شود. وی گفت عربستان سعودی سعی خواهد کرد قیمت‌ها را به اعتدال بکشد و معتقد است که باید از یک منفرد استفاده شود. ولی وی فکر نمی‌کند که عربستان سعودی قادر باشد به تنهایی به این مبارزه ادامه دهد، و لازم است که کشورهای مصرف کننده به دیگر اعضای اوپک نیز در این زمینه فشار وارد آورند. او در سفر اخیر خود به فرانسه، آلمان و ایتالیا این موضوع را مطرح کرده و از آنها خواسته بود که با دیگر رهبران اوپک تماس گرفته آنان را از نتایج خطرناک افزایش قیمت نفت مطلع سازند. فهد گفت که مایل است دو نکته را به سناتور یادآور شود. عربستان سعودی در برابر افزایش قیمت در اجلاس آتی اوپک مقاومت خواهد کرد. اگر در مقاومت خود موفقیتی به دست نیابد از رهبران اوپک تقاضا خواهد کرد که در افزایش قیمت‌های نفتی منطقی‌تر عمل نمایند. عربستان سعودی نمی‌تواند بگذارد که دیگران از افزایش قیمت سود ببرند در حالی که خود آن کشور سودی نمی‌برند. نکته دوم این است که اگر افزایش قیمت ضرورت پیدا کند عربستان سعودی نیز تولید خود را بالا خواهد برد. او نمی‌داند که میزان افزایش تولید چقدر می‌تواند باشد، ولی تلاش خود را در این جهت مصروف خواهد داشت.

۴- شاهزاده فهد گفت عامل دیگری که باعث بالا رفتن قیمت‌ها می‌شود حرص و آز شرکت‌های نفتی است. وی گفت در این رابطه کشورهای غربی می‌توانند مفید واقع شوند. شرکت‌های نفتی با استفاده از بازار نفت، قیمت را بالا برده‌اند. سناتور چایلز گفت آمریکا می‌داند که شرکت‌های نفتی در افزایش قیمت نفت چه نقشی داشته‌اند. وی گفت کنگره لایحه‌ای در پیش رو دارد که از طریق آن بر منافع باد آورده نفتی نیز مالیات وضع خواهد شد. وی گفت در کنگره بر سر آن مبارزه سختی در خواهد گرفت، ولی بالاخره کنگره آن را تصویب خواهد کرد.

۵- سناتور چایلز گفت از اینکه عربستان سعودی در طول بحران ایران تولید نفت خود را بالا برده است ما بسیار ممنون هستیم. البته ما می‌دانیم که عربستان سعودی با این سطح افزایش تولید قادر به ادامه تولید نخواهد بود، ولی وی امیدوار است که در رابطه با کمبودی که در نتیجه وضع ایران پیش آمده عربستان سعودی بهترین تلاش خود را جهت کمک به ما مبذول دارد. وی گفت یکی از دلایلی که مسئله کمبود را حاد می‌نماید، این است که بسیاری آنقدر از این کمبود می‌ترسند که تصمیم به انبار کردن نفت گرفته‌اند. اگر ما بتوانیم از انبار شدن نفت جلوگیری کنیم، وضع بهتر خواهد شد. فهد نیز با این مسئله موافقت خود را اعلام داشت.

۶- اظهار نظر: این گفته فهد که اگر افزایش قیمت نفت ضرورت داشته باشد عربستان نیز تا حد ممکن تولید خود را بالا خواهد برد، درست خلاف بیانات یمانی وزیر نفت مبنی بر تولید ۸/۵ میلیون بشکه در روز تا آخر سال ۱۹۷۹ است. البته دولت عربستان سعودی ممکن است با مخالفت بعضی از کشورهای اوپک روبرو شود، البته در صورتی که افزایش تولید آنقدر باشد که بتواند بازار را آرامتر بنماید. این پیام را سناتور چایلز ملاحظه نکرده است.

دانیلز

سند شماره (۲۸)

تاریخ: ۱۹ ژوئن ۱۹۷۹ - ۲۹ خرداد ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - جده
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن، دی - سی
موضوع: اتهامات کمیسیون امور امنیتی و مبادلاتی دربارهٔ پرداختهای غیر قانونی به وسیله شرکت بین‌المللی کنترل سیستمها

- ۱- تمام متن سری است.
- ۲- سفارت عقیده دارد که پخش این اتهامات در سطح عموم به وسیله وزارت خارجه، روابط آینده آمریکا و عربستان را پیچیده‌تر خواهد کرد. و این در شرایطی است که موقعیتهای خوب آینده برای دولت آمریکا، یعنی، تولید نفت و سیاستهای تعیین قیمت نفت که به وسیله دولت عربستان سعودی در کنفرانس آینده اوپک در ژنو در تاریخ ۲۶ ژوئن مطرح خواهد شد، به خطر خواهد افتاد.
- ۳- در اثر اختلافات مهمی که بین دولت آمریکا و دولت عربستان سعودی در مورد مسئله صلح خاورمیانه به وجود آمده است روابط ما اخیراً تا حد زیادی تحت فشار قرار گرفته است. دولت عربستان سعودی ترجیح می‌دهد تا حدی که اختلافات موجود امکان می‌دهند روابط دو جانبه‌ای با دولت آمریکا داشته باشد. به هر حال به نظر دولت عربستان سعودی تعدد مسایل و موضوعات «جزئی» (که دولت عربستان معمولاً معتقد است به وسیله آمریکا ایجاد شده است) باعث حادث شدن اوضاعی شده است که به علت مسائل کلی ایجاد شده است.
- عدم سرمایه‌گذاری پولهای زیادی عربستان سعودی در مورد خریدهای نظامی، اتهام مسئله جنسی در مورد قرارداد بندیکس - سیانکو مودا، پیشنهاد خزانه داری کل در مورد مقررات مالیاتی که به کمپانیهای نفتی آمریکا دیگر اعتبار مالیاتی نخواهد داد (آرامکو) و تبلیغات مخالف خانواده سلطنتی عربستان در روزنامه‌های آمریکایی از جمله مواردی هستند که اخیراً روابط دو جانبه ما را مشکلتر کرده است.
- ۴- بنابراین پیشنهاد می‌کنیم که وزارت خارجه راجع به صحت و سقم این اتهامات دقیقاً تحقیق و بررسی نماید تا پس از آن بتوانیم بگوییم که چگونه می‌شود از اثرات مخالف آن در سیاست خارجی جلوگیری نمود. اگر این اتهامات را فعلاً در رسانه‌های گروهی مطرح کنیم و به عموم اعلام کنیم در نتیجه خسارات غیر ضروری به روابط دو جانبه با دولت عربستان سعودی وارد خواهد آمد.
- ۵- به هر حال آیا وزارت خارجه می‌تواند موضوع را مدتی معلق نگه دارد تا اینکه ما وقت کافی داشته باشیم که راجع به موضوع بیشتر تحقیق کنیم و احتمالاً به طور غیر رسمی با مقامات دولت عربستان سعودی مشورت کنیم همان گونه که در موارد قبلی این کار را کرده‌ایم؟
وست

سند شماره (۲۹)

تاریخ: ۲۰ ژوئن ۱۹۷۹ - ۳۰ خرداد ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن، دی - سی. با اولویت
موضوع: نظرات معاون وزیر نفت پیرامون اوضاع جهانی نفت و اجلاس آتی اوپک
۱- خلاصه: خیدر هرزولله (حفاظت شود) معاون وزیر نفت در ۲۰ ژوئن پیرامون اوضاع جهانی انرژی

با مقام کنسولی بحث و گفتگو نمود. وی مدعی است که خریدهای عظیم نفت خام توسط شرکت‌های آمریکایی وضع بازار سیاه را آشفته کرده است و با کاهش تولید نفت اخیر ایران این عدم توازن ادامه خواهد یافت. او با تعجب گفت شاید دولت ایران از هم اکنون «یک بازی خاص» را آغاز کرده است تا بتواند قیمت نفت را در اجلاس آتی اوپک افزایش دهد.

هرزولله چنین وانمود می‌کرد که دولت عربستان سعودی برای این اجلاس پیش‌بینی‌هایی ننموده است ولی سعی خواهد کرد با افزایش تولید و ایجاد ثبات در بازار نفت قیمت‌های نفتی را وادار به اعتدال نماید. در گفتگو پیرامون روابط دولت آمریکا با دولت عربستان سعودی، وی گفت «سیاستمداران» نمی‌خواهند برای دوستانی که برای جلوگیری از بر باد رفتن حیثیت سعودی کاری انجام نمی‌دهند، لطف و مرحمتی بنمایند. (پایان خلاصه).

۲- خیدر هرزولله، معاون وزیر نفت که مهمترین متخصص امور مالی یمنی نیز هست و در ۲۳ ژوئن قرار است در کنفرانس اوپک در ژنو نیز شرکت نماید. با مقام کنسولی در تاریخ ۲۰ ژوئن پیرامون اوضاع جهانی انرژی، کنفرانس آتی اوپک، اقدامات آمریکا در زمینه صرفه جویی انرژی، سیاست‌های آمریکا، شایعات حمله آمریکا به حوزه‌های نفتی، توانایی سعودیها در تأثیر گذاردن بر قیمت‌ها، و روابط بین دولت آمریکا و دولت عربستان سعودی گفتگو نمود.

۳- هرزولله گفت که به نظر وی شرکت‌های آمریکایی با خرید مقدار زیادی نفت خام از بازار سیاه قیمت بازار سیاه را بالا برده وضع آن را آشفته نموده‌اند. وی گفت هر روز می‌شنود که یک شرکت آمریکایی برای خرید نفت خام حاضر شده است بیش از دیگران اول پردازد.

۴- وقتی که به هرزولله خاطر نشان شد که گزارشات اخیر حاکی از آن است که تولید نفت به سطحی کمتر از سه میلیون بشکه در روز رسیده و احتمالاً این دلیل اصلی آشفته‌گی بازار است، هرزولله آن را پذیرفت. او با شگفتی گفت شاید دولت ایران به این «بازی دست زده است» تا بتواند در اجلاس آتی اوپک قیمت‌ها را بالا ببرد. ایرانیها ممکن است بتوانند ثابت کنند که حتی اگر دوباره تولید را از سر بگیرند باز هم بازار دستخوش بی‌ثباتی خواهد بود و با افزایش قیمت می‌توان مانع از افزایش تقاضا گردید. ولی هرزولله این ایده را با بحث در مورد عناصر چپ‌گرایی موجود در میان نیروی کار حوزه‌های نفتی معتدل کرد و گفت کاهش تولید ایجاد شده توسط آنها بر اساس دلایل سیاسی داخلی صورت گرفته است.

۵- مقام کنسولی سعی کرد در طول گفتگو از موضع سعودیها در قبال اجلاس آتی اوپک سر در بیاورد، ولی موفق نشد. بیانات هرزولله حاکی از آن بود که دولت عربستان سعودی موضع خاصی را اتخاذ نکرده است ولی تلاش خواهد کرد که در قیمت‌ها «اعتدال» پدید آورد. هرزولله گفت «قیمت‌ها افزایش خواهد یافت. ولی نمی‌توانیم میزان افزایش آن را بگوییم». تنها چیزی که درباره‌ی موضع سعودیها می‌توانست بگوید، این بود که «وی مایل است قیمت به طور ثابت و با افزایشهای جزئی سیر صعودی را طی کند، ولی مانند گذشته دستخوش جهش نشود».

۶- هرزولله نسبت به تلاشهای آمریکا در زمینه صرفه جویی در امر انرژی علاقه بسیار نشان داد. وی پس از آن به تشریح فرضیه توطئه گرانه دولت آمریکا پرداخت که قرار است طبق آن با افزایش قیمت‌ها در مصرف صرفه جویی ایجاد گردد. هرزولله گفت: «به نظر من دولت شما از افزایش قیمت اصلاً ناراضی نیست، چون باعث می‌شود که مردم کاری را که دولت به طور داوطلبانه خواهان انجام آن بود با میل و

رغبت انجام دهند.»

۷- در پاسخ به سؤالی که در مورد افزایش تولید عربستان سعودی شد، هرزولله گفت: «در این مورد تصمیمی گرفته نشده، ولی امکان آن خیلی زیاد است.» افزایش تولید احتمالاً خواهد توانست ثبات را به بازار برگرداند، ولی اگر شایعات اخیر درباره کاهش تولید نفت ایران به سطح کمتر از ۳ میلیون بشکه در روز صحت داشته باشد، افزایش تولید نفت سعودی کار چندانی نخواهد توانست انجام دهد. ولی اگر آمریکا و دیگر کشورهای صنعتی در مصرف خود کاهش پدید آورند، بازار خواهد توانست به نوعی توازن دست پیدا کند. ولی هرزولله گفت مشکل از بین نمی‌رود چون وضع عرضه و تقاضا طوری است که مانع از رشد شده و اقتصادها را به رکود می‌کشاند.

۸- وقتی که مقام کنسولی مشکلات کشورهای رو به رشد را به دنبال افزایش قیمت نفت یادآور شد، هرزولله طوری وانمود کرد که نشان می‌داد به مصیبت کشورهای صنعتی بیش از مشکلات کشورهای رو به رشد علاقه دارد. وی گفت افزایش قیمت‌ها در قبال کشورهای صنعتی سبب می‌شود که «به اقتصاد، واردات، و سرمایه‌گذاریهایی ما آسیب برسد».

۹- پس از آن هرزولله از مشاور سیاسی پرسید که آیا امکان این هست که آمریکا حوزه‌های نفتی سعودی را اشغال نماید. وی گفت «مقامات عالی‌رتبه سعودی در همان صندلی که مقام کنسولی نشسته است قرار گرفته‌اند و موضوع را در رابطه کاهش انرژی جهانی مورد بحث قرار داده‌اند. دیگر مقامات سعودی اظهار داشته‌اند که اگر در عرضه نفت کمبود بسیار پدید آید آمریکا سعی خواهد کرد حوزه‌های نفتی را تصرف نماید تا سبک زندگی آمریکاییها رو به زوال نرود. لیکن این مقامات گفته‌اند که سعودیها هرگز با آمریکا همکاری نخواهند کرد» (و کارگران را وادار خواهند کرد که ۹ بار در روز رو به مکه نماز بگذارند). و آمریکا نیز هرگز نخواهد توانست حوزه‌های نفتی را کنترل نماید. هرزولله به سؤال خود این‌طور پاسخ داد که به نظر وی «استدلال منطقی» در دولت آمریکا غالب خواهد گردید و آنها به این کار مبادرت نخواهند ورزید.

۱۰- با مطرح شدن دوباره اجلاس اوپک، مقام کنسولی گفت که سعودیها در ژنو برای جلوگیری از افزایش قیمت نفت مشکلات زیادی خواهند داشت، ولی ما امیدواریم که آنها موفق شوند. هرزولله در پاسخ گفت برای دوستان آمریکا مشکل است که در زمینه نفت کمک نمایند در حالی که بعضی از عناصر موجود در آمریکا به «حیثیت» سعودیها لطمه می‌زنند و دولت آمریکا اصلاً هیچ اقدامی علیه آنها انجام نمی‌دهد.

«سیاستمداران (عربستان سعودی) نسبت به تعبیرهای نادرستی که درباره عربستان سعودی می‌شود حساسیت به خرج می‌دهند.» و وقتی که عربستان سعودی قربانی تلاشها تعمدی برای از بین رفتن حیثیت خود می‌باشد، آنها نیز به سختی می‌توانند به آمریکا کمک نمایند.^۱

۱۱- گفتگو پایان یافت و هرزولله گفت که در نظر دارد همسر و فرزندانش را ماه بعد به آمریکا ببرد، وی گفت «من به آنها قول داده‌ام که وا شنگتن را به آنها نشان بدهم و می‌خواهم که تمام آثار تاریخی را ببینند.»
لینداستروم

سند شماره (۳۰) ^۱

تاریخ: ۲۶ ژوئن ۱۹۷۹ - ۵ تیر ۱۳۵۸
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن، دی - سی
به: هیئت نمایندگی آمریکا در سینا
موضوع: خلاصه اطلاعاتی شماره ۸۳۹، ۲۵ ژوئن ۱۹۷۹ برابر با ۴ تیر ۵۸
(پاراگرافهای ۱ تا ۷ خیلی محرمانه)

۱- ایالات متحده و عربستان سعودی: نفت آنها را آلوده می‌کند: جلسات اوپک مانند اجلاسیه سران کشورهای عربی به مشکلات مناسبات ایالات متحده و عربستان سعودی کمک کرده‌اند. عربستان سعودی به ایالات متحده اطمینان داده است که آنها خواهند کوشید افزایش قیمت نفت را در حداقل نگه دارند. کنفرانس اوپک در هفته جاری به نظر می‌رسد که یک عامل تحریک کننده بیشتری باشد.

۲- در جلسات بغداد ما امیدوار بودیم عربستان سعودی موضوعی را اتخاذ کند که در طرز تفکر آنها با منافع شان به عنوان یک کشور مسلمان عرب که درباره بیت المقدس و آرمانهای فلسطینیها علاقمندی نشان می‌دهد، تضاد اساسی داشته باشد.

۳- در اوپک ما مایلیم که عربستان سعودی موضوعی را اتخاذ کند که به عقیده بیشتر سعودیها با منافع اقتصادی و سیاسی آنها مخالف است.

(الف) بعضی از جوانان سعودی و بعضی از تکنوکراتها و بعضی از اعضاء خاندان حاکم می‌خواهند تولید نفت را حفظ کنند و برای تأمین یک رشد با ثبات و دراز مدت قیمت نفت را به حداکثر برسانند.
(ب) سعودیها نمی‌خواهند در مخالفت با همتاهای خود در اوپک تنها باشند هر چند آنها علناً درباره تعیین قیمت دوگانه نفت اظهار نظر کرده‌اند. شاید این نظر یک برگ برای چانه زدن با کشورهایایی باشد که می‌خواهند افزایش مادی در قیمت نفت داشته باشند.

(ج) کشورهای دیگر عرب (و بسیاری از سعودیها) معتقدند که کوششهای عربستان سعودی برای سازش با ایالات متحده درباره قیمت و تولید، یک نوع تسلیم در برابر نفوذ ایالات متحده است. در جهان عرب بسیاری چنین استدلال می‌کنند که زمان حال دقیقاً زمانی است که مناسبات، حالت معکوس به خود بگیرد و عربستان سعودی را به تحت فشار قرار دادن ایالات متحده متقاعد کنند. صف بندیهای طولانی ما جهت بنزین و داستانهای مربوط به سوخت گرانتتر و کمیابتر برای حرارت در این زمستان همزمان است با دعوا در اسرائیل درباره سیاست مربوط به امکان و ادامه اقدامات نظامی اسرائیل. آنها می‌گویند اکنون زمان آن فرا رسیده است تا ایالات متحده را که سرپرست عمده اسرائیل است به اخذ امتیازاتی از حکومت بگین وادار کنند.

۴- ولی سعودیها چندان علاقه‌ای برای رویارویی ندارند و بار دیگر به نظر می‌آید، که چه در ملاء عام و چه در اظهار نظرهای خصوصی در پی یک سازش به سبک عربستان سعودی باشند (به طوری که برای حداکثر مردم، حداقل ناخرسندی را ایجاد کنند).

۵- در واقع درباره اینکه عربستان سعودی بتواند اکنون مانند گذشته اوپک را تحت نفوذ خویش درآورد شک و تردید بسیاری دارد. الحاق عربستان به قیمت ۱۴/۵۵ دلار برای هر بشکه نفت به اضافه یک سور شارژ مختصر، سایر کشورهای عضو اوپک را نتوانسته است، از بالا بردن قیمتهای نفت خود منع

۱- توضیح مترجم: تعدادی از پاراگرافهای سند مذکور اخبار متفرقه و بدون طبقه بندی می‌باشند که ترجمه نشدند.

کند. پیش‌بینی‌هایی که اکنون می‌شود دربارهٔ قیمت‌های جدید در حدود ۱۸ تا ۲۱ دلار برای هر بشکه است. هر چند سعودیها خاطر نشان می‌سازند که قصد دارند دربارهٔ قیمت‌های معتدل کوشش کنند، ولی ممکن است خود را تسلیم اینگونه افزایش قیمت‌ها کرده باشند.

۶- اخیراً سعودیها دربارهٔ افزایش احتمالی میزان تولید به سطح ۵۰۰/۰۰۰ تا یک میلیون بشکه در روز صحبت‌هایی کرده‌اند. سعودیها ممکن است این امر را به عنوان یک تدبیر موقتی برای مقاصد زیر تلقی کنند:

(الف) کاهش تقاضا و برقراری نظم بیشتر در بازار

(ب) کاهش دادن قیمت‌های فروش در بازارهای نقد و آزاد.

(ج) ایجاد سازش سیاسی مهمی در برابر ایالات متحده برای خنثی کردن انتقاد مطبوعات و کنگره آمریکا از اقداماتی که اوپک به عمل می‌آورد.

(د) تحریک کشورهای مصرف‌کننده به وفا کردن به وعده‌های خود دربارهٔ حفظ ذخایر موجود نفت.

۷- به طور اساسی دستگاه رهبری عربستان سعودی امیدوار است مناسبات آن با ایالات متحده که به صورت مناسبات پر دوام و سودمند برای هر دو جانب در آمده است، بتواند بر مشکلاتی که در نتیجه تصمیمات اوپک به وجود آمده است، غلبه کند. پس از وخیم‌تر شدن حادی مناسبات سعودی با آمریکا در بهار به دنبال پیمان صلح مصر با اسرائیل و انصراف عربستان سعودی از مصر، بعضی از اعضای ارشد خانواده حاکم بر عربستان سعودی به طور علنی یا به طور خصوصی اظهار نظر کرده‌اند، که مناسبات با آمریکا هنوز هم برای عربستان سعودی اهمیت حیاتی دارد و اختلاف نظر دربارهٔ اینگونه مسائل نباید به مناسبات دو جانبه لطمه بزند. این اعضای ارشد خانواده حاکم بر عربستان سعودی مناسبات بین آمریکا و کشور خود را به عنوان مناسبات بین دوستانی قلمداد کرده‌اند که با یکدیگر موافقت کرده‌اند تا با هم اختلاف داشته باشند. اگر اعلامیه نهائی اوپک، آمریکا و عربستان سعودی را در مقابل یکدیگر قرار دهد، سعودیها ممکن است بار دیگر اظهارات مربوط به دوستی بین دو کشور را مطرح کنند. آن‌گاه آنها انتظار خواهند داشت که ایالات متحده نیز با لحن مشابهی به عربستان سعودی پاسخ دهد.

۸- (استفاده رسمی محدود) مصر: انور سادات رئیس‌جمهوری مصر مجمع مردم مصر را روز شنبه با نطقی که از لحاظ لفاظی اعتدالی قابل توجه بود، افتتاح کرد. شدیدترین انتقاد او از ردکنندگان (پیمان صلح با اسرائیل) فرمانروایان لیبی و سوریه و عراق را به عنوان «جوانان بالغی» که با «فولاد و آتش و چوبه دار» فرمانروایی می‌کنند، توصیف کرد. او گفت که مصر «هیچ موضع منفی نسبت به اقدامی که آنها (ردکنندگان پیمان صلح با اسرائیل) می‌خواهند به عمل آورند نخواهد داشت... اگر طالب یک کنفرانس ژنو هستند ما به آنها خواهیم گفت آری و اگر آنها خواهان مشارکت اتحاد شوروی هستند، آن‌گاه ما خواهیم گفت آری.» سادات در واقع ردکنندگان را برای ارائه برنامه‌ای جهت پایان دادن مناقشهٔ خاورمیانه به مبارزه طلبید، ولی به دنبال آن ادامه داد آنها «از رویارویی... اجتناب خواهند کرد.» رئیس‌جمهوری مصر از مخالفان رژیم خود به خاطر ارائه «آراء عمومی متقابل» در چهار چوب دموکراسی تمجید کرد و نقش مطبوعات را ستود ولی او در عین حال از «تسویه حساب» با آن نویسندگانی که در مطبوعات بیگانه از مصر انتقاد می‌کنند صحبت کرد و این اظهار نظر در لایحه‌ای که در ماه اوت به مجلس برده خواهد شد گنجانده شده است. سادات همچنین گفت او قصد دارد با بگین ملاقات کند. سفارت ما در قاهره اعلام داشته است، آنچه

که مهم است این است که سادات عربستان سعودی و کشورهای حوزه خلیج فارس را مورد حمله قرار نداد.

۹- (خیلی محرمانه) اسرائیل و مصر: یک افسر ارشد رابط در آی. دی. اف. به هیئت محلی صحرای سینا گفت که یکی از دو لشکر اسرائیل در فرماندهی جنوب از صحرای سینا بیرون کشیده می شود و به احتمال در دره اردن «که مورد نیاز است» مستقر خواهد شد.

۱۰- (خیلی محرمانه) منابع وابسته دفاعی ما در بیروت تأکید کرده اند که دو نفر از اعضای نیروهای موقت حافظ صلح سازمان ملل متحد روز ۹ ژوئن در یک مبادله آتش با فلسطینیها در جنوب بندر صور مجروح شده اند.

۱۱- (خیلی محرمانه) سفارت ما در بیروت در تاریخ ۲۲ ژوئن گزارش داد، بین ارتش لبنان و نیروهای دفاعی سوریه آتش بس در منطقه آقوره همچنان برقرار است، و به طوری که گزارش شده ارتش لبنان و نیروی بازدارنده سوریه درباره تدابیر زیر برای آرام کردن اوضاع با یکدیگر توافق کرده اند.

(الف) ارتش لبنان واحدهای خود را در این منطقه تقویت خواهد کرد.

(ب) نیروهای بازدارنده عرب از مناطق آقوره و اققا عقب نشینی خواهند کرد.

(ج) مقامات لبنان جاده ای را که ارتش بازدارنده عرب ساختمان، می کند به پایان خواهند رساند. جنگ هنگامی آغاز شد که ارتش لبنان به سوی نیروهای بازدارنده عرب که بر روی این جاده کار می کردند، آتش گشود. از قرار معلوم این جاده برای متصل کردن دهکده های شیعه نشین به یکدیگر است ولی در عین حال برای ارتش بازدارنده اعراب نیز دستیابی آسانتری را به منطقه سنتی مسیحی نشین فراهم می کند.

۱۲- سوریه: سفارت آمریکا در دمشق ضمن تفسیر درباره اعلامیه حکومت سوریه به مناسبت قتل بیش از پنجاه نفر از دانشجویان علوی افسری اظهار نظر کرده است، که حکومت سوریه گناه این ماجرا با به گردن «اخوان المسلمین و امپریالیستها» به جای جوانان محمد انداخته است. این سازمان که علامت اختصاری آن یوم است، به عنوان مسئول اغتشاشات اخیر و ارتکاب عملیات تروریستی شناخته شده است.

یک منبع سفارت گفت اخوان المسلمین که از پشتیبانی بیشتری در بین اهل تسنن برخوردار است، عمده از سوی حافظ اسد انتخاب شده است، زیرا حافظ اسد باید از فشار مربوط پاسخ شدید دادن به این گونه قتلها از سوی سنی ها بکاهد. احتمال می رود که حکومت سوریه تاکتیک عمومی شدید و سرکوبگرانه ای برای یافتن قاتلان آغاز کند. اگر مبارزه علیه اخوان المسلمین به نحو جدیدی تعقیب شود خطر تشدید اختلافات درونی در سوریه بین پیروان علوی و سنی ها به وجود خواهد آمد. کریستوفر

سند شماره (۳۱)

تاریخ: ۴ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۱۳ تیر ۱۳۵۸

از: وزارت امور خارجه - واشنگتن، دی - سی به: سفارت آمریکا - اسکندریه - فوری.
رونوشت برای تمام واحدهای سیاسی خاور نزدیک و آسیای جنوبی فوری طبقه‌بندی: خیلی محرمانه
موضوع: (طبقه‌بندی نشده) مصاحبه شاه خالد با روزنامه کویتی السیاسه در ۳۰ ژوئن

۱- (طبقه‌بندی نشده) بخشهایی از مصاحبه شاه خالد در ۳۰ ژوئن با روزنامه کویتی السیاسه، به طور درشت در صفحات اول روزنامه‌های سعودی و عربی و انگلیسی زبان یکم ژوئیه منعکس گردید. اکثر این بیانات در مورد امنیت خلیج و روابط با آمریکا ایراد شده بود. روزنامه غازت سعودی از قول وی می‌نویسد: «به نظر ما مداخله در منطقه نمی‌تواند، اهداف مورد نظر آنها را تحقق بخشد، و در واقع اهداف مخالف آنرا واقعیت خواهد بخشید. تنها مردم همین منطقه باید مسئولیت حفاظت از منطقه را به عهده داشته باشند و نیروهای صلح طلب نیز باید آنها را در انجام این مسئولیت خود یاری نمایند».

۲- (طبقه‌بندی نشده) پیرامون رابطه با آمریکا و قرارداد مصر و اسرائیل.
روزنامه غازت سعودی می‌نویسد، که شاه خالد گفته است که هر چه در مورد عدم موافقت عربستان سعودی با آمریکا در مورد قرارداد مصر و اسرائیل گفته شده باشد، «رابطه بین عربستان و آمریکا بر اساس همکاری دو جانبه در زمینه‌های مختلف استوار است.» اختلاف موجود پیرامون قرارداد «نمی‌تواند بر تداوم دوستی با آمریکا تأثیر بگذارد».

بنابه همین گزارش وی گفته است: «ما معتقدیم که بدون بازگرداندن حقوق و زمینهای عربی به طور کامل نمی‌توان به یک صلح پایدار در منطقه دست یافت. موضع عربستان در آمریکا با حمایت بسیار مواجه است. ولی، اختلاف نظر پیرامون این مسئله نمی‌تواند بر دوستی ما تأثیر بگذارد».

۳- (محرمانه) اظهار نظر: بیانات خالد در مورد قرارداد صلح و روابط با آمریکا با تلاشهای دولت عربستان سعودی برای جدا نگاهداشتن مسئله صلح خاورمیانه از روابط دو جانبه آمریکا و عربستان سعودی، به منظور برقراری و حفظ این روابط دو جانبه تا سر حد امکان، مطابقت دارد. بیانات وی در مورد امنیت خلیج نیز با موضع دولت سعودی مبنی بر اینکه با تقویت بنیه دفاعی کشورهای خلیج بهتر از حضور پایگاههای آمریکا در منطقه می‌توان به حفظ امنیت خلیج ادامه داد، نیز مطابقت دارد. ولی نمی‌دانیم که آیا منظور خالد این بوده است که در صورت حمله مستقیم شوروی یا حملات کشورهای تحت الحمایه شوروی آمریکا مجاز به مداخله می‌باشد یا خیر. مقامات سعودی به آرامی ولی به طور رسمی به ما اظهار داشته‌اند که در صورت انجام چنین رخدادهایی انتظار می‌رود که آمریکا مجاز به مداخله باشد. وست

سند شماره (۳۲)

تاریخ: ۵ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۱۴ تیر ۱۳۵۸

از: وزارت امور خارجه - واشنگتن، دی - سی به: مجمع گردآوری خلاصه اخبار اطلاعاتی با اولویت
موضوع: خلاصه اخبار اطلاعاتی ۸۴۶ - ۵ ژوئیه ۱۹۷۹ برابر با ۱۴ تیر ۵۸

هشدار اطلاعاتی: منابع و روشهای خاصی به کار برده شده است که نباید در اختیار ملل بیگانه قرار گیرد.

(پاراگرافهای ۵ - ۱ سری / غیر قابل انتشار برای ملل بیگانه)

۱- نظریات سعودیها درباره روابط خاص آمریکا و عربستان سعودی:

سفارت آمریکا در جده اخیراً خاطرنشان ساخته است که سعودیها مایلند اختلافات موجود درباره پیشرفت پیمان صلح (مصر و اسرائیل - م)، جدا از روابط دو جانبه آمریکا و عربستان سعودی باشد. دیگر اینکه آنها خواستار تداوم روابط ویژه بین ما هستند. اساس این روابط که همانا نیاز ما به نفت و احتیاج سعودیها به امنیت می باشد، همچنان به قوت خود باقی خواهد بود. لیکن سفارت خاطرنشان می سازد که عملی شدن این روابط بستگی به تلاش جدی طرفین دارد.

۲- سفر سادات به اورشلیم. قراردادهای کمپ دیوید، و معاهده بین مصر و اسرائیل در طول ۱۸ ماه گذشته سبب بروز اختلافات شدیدی بین آمریکا و عربستان سعودی شده است. علاوه بر اینها، کمبود انرژی، که با کاهش تولید نفت ایران تشدید شده است، نظریات و فعالیتهای سعودیها را در مورد تولید و قیمت نفت بحرانی نموده است.

۳- تأثیر این وقایع بر روابط آمریکا و عربستان سعودی باعث شده است که سفارت (آمریکا - م) در جده چگونگی روابط ویژه ما را که در سالهای اخیر در بسیاری از موارد مورد نظر طرفین کار برد داشته است. مورد مطالعه قرار دهد:

(الف) دفاع نظامی عربستان سعودی: هنوز هم سعودیها رابطه نظامی خود با آمریکا را مشارکتی سودمند برای طرفین دانسته خواستار ادامه آن می باشند.

(ب) همکاری در امور منطقه: با وجود اینکه وقایع «اوج بحران» سبب به وجود آمدن تردید در سعودیها درباره تمایل ما در کمک به آنها در مواقع اضطراری شده است. اما کمک آشکار ما در زمینه امنیتی، و پاسخ ما درباره تقاضای آنها مبنی بر کمک به یمن شمالی در جنگ یمن، اعتماد سعودیها را نسبت به آمریکا به عنوان یک منبع قدرت افزایش داده است.

(ج) همکاری آمریکا و عربستان سعودی در پیشرفت اقتصادی شاه نشین: علیرغم دلسردیهایی که توسط سیاستهای آمریکا در جهت کاهش میزان مشارکت کارخانههای آمریکا در بازار سعودی ایجاد شده، روابط ما با سعودیها هنوز هم به نفع طرفین است، چون ما صنعت مورد نیاز آنها را داریم و آنها نیز هفتمین بازار بزرگ ما را تشکیل می دهند.

(د) هماهنگی در تولید و عرضه نفت: سعودیها از انتقادی که درباره افزایش قیمت نفت شده آزرده خاطر شده اند، و احساس می کنند که ما نتوانسته ایم اهمیت نقش آنها را در افزایش تولید به منظور جبران کمبود نفت ایران (در طول دسامبر و فوریه - دی و بهمن ماه - م) و نیز در پایین نگاهداشتن قیمتها درک کنیم. در برقراری وحدت اوپک و نیاز خودشان به درآمد بیشتر از یک طرف، و در انجام مسئولیت هاشان در قبال غرب و روابط ویژه شان با آمریکا از طرف دیگر، سعودیها فکر می کنند که نه دارای ظرفیت تولید بیشتر بوده و نه دارای آن اراده سیاسی هستند که بتوانند بر اوپک مسلط شوند، و برای رهبریت خیلی مشکل است که به تکنوکراتها بفهماند که چرا قیمت و سیاستهای تولیدی نفت سعودی متناسب با منافع اقتصادیشان نیست.

(ه) همکاری درباره صلح در خاورمیانه: در همان حال که سعودیها مایل هستند تا از طریق اعمال روشهای مسالمت آمیز به یک صلح همه جانبه رسیده شود، آنها خود مایل به حفظ وحدت عربی هستند

چون می‌دانند که قطبی شدن جهان عرب علاوه بر اینکه امنیت سعودیها را به خطر می‌اندازد، سبب گسترش نقش روسها در خاورمیانه نیز خواهد گردید. تحت این شرایط، روابط ویژه، در برگیرنده حمایت عربستان سعودی از قرارداد مصر و اسرائیل، به گونه حاضر، نمی‌تواند باشد، به خصوص که راه حلی درباره مسئله اورشلیم ارائه نموده است.

(و) موارد دیگر:

عربستان سعودی جامعه‌ای محافظه کار دارد که قانون و قوانین اساسی آن بر اساس اسلام است، و این کاملاً با جامعه مردمی، مادینگر و این جهانی تفاوت دارد. و این تفاوت گهگاه سبب می‌شود که ما در مواردی چند مانند موارد مربوط به حقوق بشر دچار تضاد و اختلاف بشویم.

۴- به نظر سفارت (آمریکا-م) در جده سعودیها هنوز هم خواستار تداوم روابط ویژه خود با ما هستند، ولی مایلند این روابط به طریقی مشخص گردد، که همکاری درباره صلح خاورمیانه را در بر نگیرد. سعودیها هنوز هم مایل به همکاری در زمینه‌های اقتصادی، امور منطقه، و امور نظامی دو جانبه هستند. در ازاء آن، آنها نیز درباره مساعدت به آمریکا در زمینه انرژی سخن گفته‌اند - نفت در ازاء امنیت هنوز هم اساس روابط ویژه می‌باشد.

۵- با وجود این تعریف نیز بعضی از مقامات سعودی فکر می‌کنند، که روابط ویژه کارایی نخواهد داشت. چون روابط عربستان سعودی با دیگر کشورهای عربی و کشورهای عضو اوپک مانع از آن می‌شود که امتیازهای مورد نیاز روابط ویژه اعطا شود. عدم درک عموم آمریکاییها از نقش عربستان سعودی در اجلاس ۲۶-۲۸ ژوئن اوپک و عکس‌العمل آمریکاییها در رابطه با افزایش قیمت نفت حاصل از اجلاس و استمرار عکس‌العمل آمریکا در رابطه با عدم تمایل عربستان سعودی در حمایت از قرارداد مصر و اسرائیل نیز می‌تواند برای آمریکا مشکلاتی جدی در ادامه روابط ویژه با عربستان سعودی به بار بیاورند.

۶- (محرمانه) بدهیهای خارجی اسرائیل: براساس تحلیل سازمان سیا، اسرائیل باید میزان بدهیهای خود به خارج در ۵ سال آینده را کاهش دهد و حتی اگر لازم باشد دریافت وامهای بین‌المللی برای تأمین مالی عقب‌نشینی سینا امکان‌پذیر گردد. مطالعات اسرائیل حاکی از آن است که تا سال ۱۹۸۳ میزان بدهیها - بهره خارجی و پرداخت‌های اصولی به صورت درصدی از صادرات کالا و خدمات - برای اولین بار کمتر از ۲۰ درصد از زمان جنگ ۱۹۵۶ خواهد بود. علیرغم این گرایشات، مقامات اسرائیلی اظهار می‌دارند که میزان بدهی سبب بروز مشکلات جدی در زمینه تعادل پرداختها در چند سال آتی خواهد شد.

۷- (محرمانه) این مقامات برای اینکه ثابت کنند می‌توانند مشکلات خود را حل کنند از فرضیه‌ای استفاده می‌کنند که از جنبه اقتصادی مفهوم چندانی ندارد که همان فرضیه بدهی سرانه است. در حالیکه بهتر بود اسرائیل از مقیاس رایج میزان بدهی که نحوه پرداخت وام را به توانایی با پرداخت ارتباط می‌دهد استفاده نماید. شاید اسرائیلیها سعی دارند وضع را آن قدر وخیم جلوه دهند تا کمک آمریکا به این کشور را که در آینده نزدیک بررسی و مطالعه خواهد شد حتماً دریافت نمایند.

۸- (محرمانه) میزان بدهی کاهش خواهد یافت چون صدور کالاها و خدمات اسرائیلی قرار است به میزان ۱۳ درصد در سال افزایش یابد و حال آنکه میزان پرداخت بدهیها نیز قرار است به میزان میانگین سالانه حدود ۵ درصد بالا برود. کندی موجود در افزایش پرداخت بدهیها نشانگر شرایط سهل و آسان

کمکهای آمریکاست که عبارتند از شرایط پرداخت به مدت ۴۰ سال، ۱۰ سال تمدید مدت پرداخت، و نرخ بهره خیلی ارزان، میزان بدهی اسرائیل به آمریکا نیز دائماً در حال افزایش است و انتظار می‌رود که از ۳۵ درصد در سال ۱۹۷۷ به ۵۸ درصد در سال ۱۹۸۳ برسد.

۹- (طبقه‌بندی نشده) اسرائیل - نظامی: بنا به گزارش رویتر در دوم ژوئیه ایتان رئیس ستاد اسرائیل شخصاً محکومیت یک افسر نظامی را که متهم به قتل چهار عرب در حمله اسرائیل به جنوب لبنان در دو ماه قبل شده بود، کاهش داده است. یک دادگاه پژوهش قبل از اینکه این رئیس ستاد محکومیت وی را به دو سال کاهش دهد، وی را به ۸ سال زندان محکوم نموده بود. شولامیت آلونی عضو کنست افسر محکوم را یک جنایتکار جنگی قلمداد کرده است و گفته است که کنست نمی‌تواند عمل رئیس ستاد را بپذیرد. بنا به همین گزارش قرار است همین هفته این موضوع در کنست مورد بحث و تبادل نظر قرار گیرد.

۱۰- (طبقه‌بندی نشده) شوروی - آمریکا - خاورمیانه: با اشاره به بازدید سفیر اشتراوس از اردن و عربستان سعودی، برنامه نگاهی به جهان «مسکو در دوم ژوئیه اظهار داشت که هدف این سفر تسریع فرمول‌بندی عصر جدید به قیمت از بین رفتن مردم فلسطین بوده و... سعی بر آن است تا برخورد عربستان سعودی و اردن را با قرارداد مصر و اسرائیل تضعیف نمایند.» همین برنامه گفت «واشنگتن ریاض را در تنگنا قرار می‌دهد و سعی دارد از روابط نزدیک عربستان سعودی با آمریکا بهره برداری نماید». در ادامه گفته است که واشنگتن برای دست یافتن به «اهداف امپریالیستی» خود امکان دارد در صورت اجبار به زور نیز متوسل شود.

۱۱- (محرمانه) مصر و کویت: رئیس بانک مرکزی مصر به چند تن از مقامات سفارت در قاهره گفت که تا آنجا که وی می‌داند از طرف کویت هیچ گونه تقاضای رسمی یا غیر رسمی مبنی بر استرداد ۹۳۵ میلیون دلار سپرده خود در بانک مرکزی مصر ارائه نشده است، که البته با گفته وزیر اقتصاد مصر الضالح که چند هفته قبل به سفیر ایلتس گفته بود که چنین تقاضایی شده است، تناقض دارد بنا به اظهار سفارت در قاهره بیرون کشیده شدن پولهای کویت از مصر ظاهراً مشکل جدی برای مصر تولید نخواهد نمود.

۱۲- (طبقه‌بندی نشده) مصر و سازمان توسعه صنعتی عربی: یک آژانس خبرگزاری خاورمیانه‌ای اظهار داشته است که مصر نتوانسته است با عربستان سعودی، قطر و امارات متحده عربی در مورد تسویه حساب درباره سازمان توسعه صنعتی عربی به توافق برسد. بنا به همین گزارش در صورت موافقت سه طرف دیگر، مصر از بانک جهانی خواهد خواست تا در این باره رای بدهد. مصر قبلاً اعلام کرده بود که در صورت عدم تمایل سه طرف دیگر خود به تنهایی به اداره این سازمان خواهد پرداخت.

۱۳- (محرمانه) مصر و مسائل نفتی: مصر از افزایش قیمت و کاهش تولید نفت اوپک استفاده کرده قیمت نفت خام خود را بسیار بالا برده است. مصر به مشتریان خود اطلاع داده است که در فصل سوم سال مرغوبترین نفت خام خود را به قیمت هر بشکه ۳۲/۵۰ دلار و نفت خام نامرغوبتر را به قیمت هر بشکه ۲۶/۴۰ دلار بفروش خواهد رساند - قیمت این دو نوع نفت خام در ماه ژوئن به ترتیب ۲۰ دلار و ۱۷/۶۲ دلار برای هر بشکه بود. بنا به گزارشات رسیده اکثریت مشتریان مصری قیمت‌های جدید را پذیرفته‌اند.

۱۴- (طبقه‌بندی نشده) عربستان سعودی - نفت - تروریسم: در دوم ژوئیه مطبوعات بنقل از وزیر نفت سعودی زکی یمانی که در مصاحبه‌ای در نیوزویک مطرح نموده است، بیان داشته‌اند که وی گفته است که فلسطینیها می‌توانند یک نفت کش عظیم الجثه را در تنگه هرمز غرق کنند و باعث شوند که بحران کنونی

یک «عمل بچه گانه به نظر بیاید.» یمانی گفت: فلسطینیها دیگر دارند عصبانی می‌شوند و من تعجب نخواهم کرد اگر یک روز آنها یکی دو نفت کش بزرگ را غرق سازند تا دنیا به مصیبت آنها و لجبازی اسرائیل رسیدگی کند.

۱۵- (طبقه‌بندی نشده) کنفرانس مطبوعاتی عرفات: یاسر عرفات در یک کنفرانس مطبوعاتی در بیروت در سوم ژوئیه:

(الف) اسرائیل را متهم به استفاده از سلاحهای ممنوعه و آواره ساختن ۶۰۰/۰۰۰ لبنانی و فلسطینی نمود:

(ب) و سؤال نمود که چگونه پرزیدنت کارتر به خود اجازه می‌دهد که درباره حقوق بشر سخن بگوید در حالی که حقوق بشر لبنانیها و فلسطینیهایی را که به وسیله «ماشین جنگی آمریکا» کشته می‌شوند فراموش کرده است.

(ج) از مطبوعات و افکار بین‌المللی خواست تا «این پیام» را به همه برسانند:

۱۶- (طبقه‌بندی نشده) ساف - کنفرانس اسلامی:

رویت در سوم ژوئیه گزارش داد که در یکی از اجلاسها کنفرانس اسلامی در مراکش، ساف از کشورهای اسلامی خواست تا تدبیری اقتصادی اتخاذ کرده ملل صنعتی به خصوص آمریکا را وادار سازند تا در سیاستهای خود علیه فلسطینیها تغییراتی بدهند. ساف گفته است این تدبیر باید در برگیرنده نفت، سپرده‌های بانکی، تجارت و سرمایه‌گذاریها باشد.

۱۷- (استفاده اداری محدود) آمریکا - سوریه: در سرمقاله یکم ژوئیه نشریه البعث ارگان حزب بعث سوریه عکس العمل سوریه را در رابطه با تقاضای آمریکا مبنی بر آتش بس پس از جنگ هوایی بین سوریه و اسرائیل در ۲۷ ژوئن در لبنان، منعکس ساخت. سرمقاله می‌پرسد که چرا آمریکا در این زمان، به خصوص در حالی که اسرائیل در حملات هوایی از تجهیزات آمریکایی علیه لبنان بهره می‌جوید، خواستار توقف جنگ می‌شود. همین سرمقاله می‌گوید که اسرائیل باید متوقف شود نه سوریه که در جنگ علیه اسرائیل به دفاع از لبنان پرداخته است.

مقامات سوری در رابطه با اعتراض ما مبنی بر اینکه آمریکا متهم به همکاری با اخوان المسلمین شده است، جواب رسمی نداده‌اند، ولی روزنامه چنین نقل کرده است که از طرف یک مقام مطلع در دمشق به این اعتراض جواب داده شده. در این مورد «مقام مطلع» باید همان خدام باشد.

۱۸- (طبقه‌بندی نشده) لبنان - تشکیل دولت: نخست‌وزیر الهاس گفت زمانی که کابینه‌اش تشکیل شده سعی خواهد کرد اصول کنفرانس بیت‌الدین در اکتبر ۱۹۷۸ را به کار ببرد. از جمله این اصول وی تأیید وحدت لبنانیها، محکوم نمودن همکاری با اسرائیل و ایجاد یک «ارتش متعادل از نظر ملی» که سرانجام جایگزین نیروهای باز دارنده عربی بشود، را نام برد. همزمان، فرمانده لبنانیهای راستگرا اظهار داشت که بیانات الهاس «نمی‌تواند همواره سازنده راه برای ایجاد یک دولت جدید باشد».

اصولی که از طرف الهاس بیان شده بود «کهنه» قلمداد گردید. ولی کامیل شمعون ظاهراً این ادعا را نپذیرفته و گفته است که «باید دید چه می‌شود».

سند شماره (۳۳)

تاریخ: ۷ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۱۶ تیر ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - جده
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن. دی. سی. با حق تقدم
موضوع: افزایش تولیدات عربستان سعودی

۱- (تمام متن خیلی محرمانه)

۲- راجع به گزارش ۲ ژوئیه که از منابع دربار، مبنی بر افزایش تولید نفت عربستان سعودی به میزان نامشخص رسیده است، روزنامه انگلیسی زبان «عرب نیوز» با دکتر عبدالهادی طاهر، رئیس وزارت نفت مصاحبه کرد. دکتر طاهر گفت که مقدار افزایش هنوز مشخص نشده است و به وسیله مطالعات و تحقیقات تکنیکی تعیین خواهد شد. این افزایش موقتی خواهد بود و به منظور رفع نیازهای مالی دولت می باشد و تولید بین وزارت نفت و چهار کمپانی نفتی آمریکایی که در اوپک شریک می باشند تقسیم خواهد شد.
۳- نظریه: دکتر طاهر امروز صبح زود به مقصد لندن حرکت کرد و مقاماتی که امروز در وزارت نفت عربستان مشغول به کار بودند چیزی اضافه بر آنچه که در روزنامه چاپ شده نداشتند که بگویند و مطبوعات و رابطهای دیپلماتیک سفارت هم چیزی اضافه بر آنچه که در مصاحبه گفته شده بود به دست نیاوردند. نظریکی از رابطها حاکی از آن بود که به علت تأکید بر توسعه و آبادانی ملی در اعلامیه اولیه و مصاحبه طاهر، قسمتی از این افزایش تولید مختص به شرکایی از کشورهای مختلف درباره پروژه پالایشگاه و پتروشیمی در جبیل خواهد بود. به هر حال اعلامیه مبنی بر اینکه افزایش تولید نفت موقتی خواهد بود ظاهراً این فرضیه را نفی می کند و مبنی بر این است که اینگونه اعلامیه ها به منظور رد انتقادات سایر اعضای اوپک مبنی بر فروش خارج از برنامه «به ایالات متحده می باشد»

وست

سند شماره (۳۴)

تاریخ: ۹ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۱۸ تیر ۱۳۵۸
از: فرماندهی کل نیروهای آمریکا در اروپا
USMTM در تهران، ایران

موضوع: آرایش RF-۴C در عربستان سعودی (طبقه بندی نشده)

۱- (سری) نیروی هوایی آمریکا در اروپا قادر است از آرایش پیشنهادی در پیام مرجع حمایت نماید، در صورتی که وقت کافی جهت برنامه ریزی و تهیه منابع مالی مورد نیاز داشته باشد. کمبودهای بحرانی مالی این فرماندهی سبب می شود که استفاده از منابع مالی نیروی هوایی آمریکا در اروپا برای برآورده ساختن نیازهایی از قبیل هزینه های صف آرای و کاربرد دوباره غیر ممکن باشد. علاوه بر این باید یادآور شد که کاربرد و آرایش RF-۴ نیاز به برنامه پشتیبانی حاوی ۴۰ تا ۶۰ پرسنل و برنامه ریزی پیشرفته از قبیل شناسایی محل دارد.

۲- (سری) با اتکاء بر اهداف دقیق این کاربرد، ترکیب و میزان نیروهای دیگر مفیدتر است. ما دریافته ایم که نوعی عملیات آرایشی می تواند نشانگر منافع آمریکا در عربستان سعودی باشد. اگر این نتیجه گیری درست باشد، بهترین روش این است که یک عنصر شناسایی را در نیروی بزرگتری که شامل

اف - ۴ها و جنگنده‌های دیگر باشد، بگنجانیم. کاربرد این نیرو سبب خواهد شد که استفاده از منابع مالی پشتیبانی به بهترین نحو انجام پذیرد. از طرف دیگر، اگر هدف فقط بالا بردن توانایی شناسایی عربستان سعودی باشد. لزومی ندارد که از آرایش ۴-FR استفاده شود، بلکه می‌توان نوعی بازدید کمکی را برای برآورده ساختن نیاز شناسایی و تحقیقاتی مورد استفاده قرار داد. به هر حال، از این کاربرد و آرایش باید برای تعیین اولین نقاط بحرانی استفاده شود نه برای بالا بردن تواناییهای عربستان سعودی. هدف دراز مدت چنین ایجاب می‌کند که از نوعی تیمهای مشابه مستشاران نظامی آمریکایی استفاده شود.

سند شماره (۳۵)

تاریخ: ۱۵ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۲۴ تیر ۱۳۵۸
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن، دی - سی
به: سفارت آمریکا - ابوظبی
موضوع: پروازهای پ - ۳ به عربستان سعودی

۱- سری - تمام متن
۲- آدرسهای بالا (منظور سفارت‌های مختلف آمریکا در منطقه خاورمیانه که اسامی شان در تیتیر تلکس آمده است - م) باید مطلع باشند که دولت آمریکا و دولت عربستان سعودی موافقت کرده‌اند که در آینده نزدیک هواپیماهای مراقبتی پ - ۳ بر فراز عربستان پرواز کنند. هواپیماهای مذکور، هر ماه یک بار به مدت ۳ الی ۵ روز از منطقه هوایی ظهران برای مانور و عملیات استفاده خواهند کرد. هر عملیات شامل یک قسمت از دیه گوگاریسیا به ظهران، یکی از ظهران به ظهران و یکی از ظهران به دیه گوگاریسیا می‌شود. افسران نظامی عربستان در عملیات و پروازهای ظهران به ظهران شرکت خواهند کرد و دولت عربستان سعودی به اطلاعات جمع‌آوری شده در این پروازها دسترسی خواهد داشت.
۳- منظور از این عملیات، مراقبت دریایی از دریای عربی، خلیج عمان، خلیج فارس، خلیج عدن و بحر احمر می‌باشد. تمام امضاء کریستوفر

سند شماره (۳۶)

تاریخ: ۱۷ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۲۶ تیر ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - جده
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن، دی. سی
موضوع: رسیدگی به مسئله سرمایه‌گذاری اوپیک در ایالات متحده در اجلاسیه کنگره

۱- (تمام متن خیلی محرمانه)
۲- مأمور اقتصادی پاراگرافهای ۱ تا ۴ تلگراف مرجع را به معاون وزارت امور خارجه (متصدی امور اقتصادی و نفت) شیخ عبدالله علیرضا در تاریخ ۱۶ ژوئیه ابلاغ کرد.
۳- عکس‌العمل علیرضا درباره آنچه که دریافت کرد دور از انتظار نبود. او با نهایت گستاخی این جریانات را چنین توصیف کرد «کار خودتان است (یعنی کار حکومت آمریکاست)» و گفت که اگر ایالات متحده خواستار سرمایه‌گذاری عربستان سعودی نیست تنها کاری که باید انجام بدهد این است که همین موضوع را بگوید. حکومت عربستان سعودی قصد تحمیل سرمایه‌گذاری عربستان سعودی بر ایالات متحده را ندارد و برای اختصاص پولهای مازاد خود راههای اختیاری متعددی را داراست.

۴- اظهار نظر: این واقعیت که علیرضا پرسید که آیا ما متن عربی مفاد پاراگراف‌های ۱ تا ۴ تلگرام مرجع را داریم یا خیر، ممکن است تا اندازه‌ای نشانگر نگرانی جدی‌تر عربستان سعودی از آنچه که علناً بیان شده است باشد.

سند شماره (۳۷)

تاریخ: ۱۹ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۲۸ تیر ۱۳۵۸
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن، دی - سی

موضوع: موضع عربستان سعودی در قبال حضور نظامی آمریکا
۱- در تاریخ ۱۷ ژوئیه، الحجلان سفیر عربستان سعودی در آمریکا ملاقات نهاری با ساندرز و تونیگام داشت. وی برای دومین بار در ملاقات‌هایمان انتقادهای کوچکی نسبت به حضور نظامی آمریکا در خلیج فارس و شبه جزیره عربستان ارائه داد. از گفته‌هایش این طور برداشت می‌شد که در موقعیتی که صلح در منطقه وجود ندارد، هرگونه افزایش حضور نظامی آمریکا، موجب بی ثباتی در منطقه خواهد شد و اگر هم صلحی ایجاد شود، دیگر احتیاجی به حضور نظامی آمریکا نخواهد بود.
۲- الحجلان از بدو ورودش به ما نشان داده است که از استانداردهای سفارتی و عربستان اطلاع دارد و شمرده، شمرده سخن می‌گوید. نظرات وی راجع به حضور نظامی آمریکا در منطقه بسته به نظرات شاهزاده سعود است که در ملاقات‌های مقدماتی در تاریخ ۱۸ فوریه در ریاض با باب موری و همراهانش ارائه داد و این موقعی بود که باب موری راجع به سفر وزیر دفاع (براون) به منطقه، به ریاض برگشت.
۳- برای سفیر وست: اگر نظراتتان را راجع به این موضوع که آیا گفته‌های الحجلان نظر رسمی دولت عربستان سعودی است و یا وی تحت تأثیر شایعات در مورد دخالت نظامی آمریکا در منطقه این حرف را زده است، برای ما بفرستید خیلی به ما کمک خواهد کرد. البته در تحقیقاتتان راجع به این موضوع به دولت عربستان سعودی چیزی نگوید.
در مذاکرات سال ۷۵-۱۹۷۴ مبنی بر نگهداشتن نیروی دریایی آمریکا در بحرین، پشتیبانی عربستان سعودی عامل مهمی بود که دولت بحرین را متقاعد کرد که امکانات نظامی آمریکا در بحرین باقی بماند. ما مخصوصاً می‌خواهیم بدانیم که آیا دولت عربستان از افزایش حضور نظامی آمریکا در خاور میانه پشتیبانی می‌کند؟ و یا حداقل مخالفتی نمی‌کند؟
امضاء و نس

سند شماره (۳۸)

تاریخ: ۲۲ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۲۱ تیر ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - جدّه

موضوع: موضع عربستان سعودی در قبال حضور نظامی آمریکا
۱- (تمام متن خیلی محرمانه است).
۲- در مورد گفتگویی که در هنگام نهار بین حجلان و ساندرز و تونیگام انجام شد دو مطلب را باید اظهار نمایم. اول اینکه، به نظر من سعودیها در صورتی امنیت آمریکایی را خواهند خواست که قابلیت مریی بودن آن چندان چشمگیر نباشد. در صورتی که عربستان سعودی از طرف شوروی مورد حمله واقع

گردد. سعودیها از ما انتظار دارند که خود را سریعاً به معرکه برسانیم. حتی اگر معنی آن مداخله مستقیم و با حضور مستقیم آمریکا در آنجا باشد. در صورت حمله عمال شوروی نیز آنها از ما می‌خواهند که با نیرو و روش متناسب با موقعیت، به یاری آنها بشتابیم. ولی گذشته از آن، آنها خواستار حضور مستقیم نظامی آمریکا در عربستان سعودی و یا مناطق نزدیک و مجاور نیستند. اگر قرار باشد که آمریکا پایگاهی داشته باشد و یا حضوری داشته باشد، از نظر آنها باید در جایی در افق دور دست و به طور نامرئی باشد تا در هنگام نیاز بتواند خود را به سرعت به معرکه برساند. آنها در این اثناء از ما می‌خواهند که بنیه دفاعی آنها را تقویت نمائیم تا خودشان بتوانند مسائل بحرانی داخلی یا محلی خود را برطرف سازند.

۳- سعودیها خواستار حضور نامرئی آمریکا هستند تا موجبات نگرانی همسایه‌های خود را فراهم بیاورند. حضور آمریکا سبب بروز مشکلاتی بین آنها و دیگر اعراب از قبیل عراق و سوریه و کشورهای عربی دور افتاده‌تر از قبیل لیبی و الجزیره خواهد گشت. به همین دلیل سخنگویان دولت عربستان سعودی به همراه کویت و دیگر کشورهای عربی خلیج سعی دارند این نظریه عمومی را که آمریکا احتمالاً و یا حتی در نظر دارد در خلیج مداخله نماید، تکذیب نمایند. آنها تلاش خواهند کرد که از این خط عمومی پیروی کنند که خطری آنها را تهدید نمی‌کند و در غیر این صورت نیز کشورهای منطقه قادر به حراست از خود می‌باشند. به همین ترتیب گرچه عربستان سعودی از افزایش نیروهای خاورمیانه‌ای مستقر در بحرین علناً حمایت نمی‌کند، ولی فکر نمی‌کنیم که نسبت به آن اعتراضی نیز داشته باشد، البته مشروط بر آنکه الف) بحرین اعتراض ننماید، ب) میزان افزایش بسیار زیاد نباشد. ج) افزایش با احتیاط و بدون جار و جنجال صورت گیرد، و د) زمان انجام افزایش مصادف با، دور جدید تبلیغات در مورد طرحهای اضطراری آمریکا در خلیج نباشد.

۴- مطلب دوم این است که حجلان با شاهزاده سعود بیش از شاهزاده سلطان صمیمی است. سلطان در همان حال که در مصاحبه‌های چند روز گذشته خود با مطبوعات بیروت در مورد پیروی از نظریه عموم کنترل خود را از دست نمی‌داد، ولی به طور کلی در هنگام اشاره به حضور احتمالی آمریکا در منطقه مانند سعود هیجان زده نمی‌شد. لیکن شاهزاده سعود و شاهزاده سلطان در اختفا معتقدند که عربستان سعودی در برابر شوروی به چتر امنیتی آمریکا نیازمند است. با این وصف، سعود دارای نظریات ناسیونالیستی بود و بر خلاف سلطان معتقد است که حضور آمریکا در اینجا نباید چندان چشمگیر و مریی باشد. ظاهراً حجلان نیز همین عقیده را دارد و در گفتگوی خود به هنگام نهار از همان خط و نظریه عمومی پیروی می‌کند.

سند شماره (۳۹)

تاریخ: ۲۳ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۱ مرداد ۱۳۵۸

از: وزارت امور خارجه - واشنگتن، دی - سی به: مرکز جمع آوری خلاصه مطالب اطلاعاتی

موضوع: خلاصه مطالب شماره ۸۵۸ - ۲۳ ژوئیه ۱۹۷۹

اخطار: روشهای حساسی در گردآوری این اطلاعات بکار رفته که نباید در اختیار اتباع کشورهای دیگر گذاشته شود.

(پاراگراف ۶-۱ سری)

۱- عربستان سعودی: ارتباط نفتی: عوامل روانی و اجتماعی، در تشریح، رابطه ظریف بین سیاست تولید نفت عربستان و انتظاراتشان از پیشرفت صلح خاورمیانه مفید واقع می‌شود. الف) سعودیها ذاتاً و عمیقاً متنفرند که به عنوان یک قدرت تهدید کننده به شمار آیند و از سلاح نفت بی ملاحظه استفاده کنند. آنچه که در سال ۱۹۷۳ اتفاق افتاد استثنائی بود. از نظر سعودیها، تهدید و باجگیری مستقیماً مخالف اصول و میزان بدویها (بادیه نشینها) بوده و از نظر تاکتیکی نتیجه معکوس به بار خواهد آورد.

ب) اگر یک سعودی بخواهد روی دوستش اثر بگذارد، با وی مقابله به مثل می‌کند. در سیستم سعودیها دوستها نسبت به یکدیگر از نظر یاری رساندن تعهدات متقابل دارند و به خودشان حق می‌دهند که در موقع لزوم از دیگری کمک بگیرند. در چنین نظامی نفوذ اعمال می‌شود و انتظارات بدون هیچ برخوردی برآورده می‌شود.

۲- این ضرایب و عوامل حاکی از آن است که سعودیها احتمالاً نمی‌خواهند رابطه مشخصی بین نفت و جریانات صلح برقرار کنند. شاه خالد و فهد ولیعهد عربستان مشخصاً تکذیب کرده‌اند که این دو موضوع می‌توانند با هم ارتباط داشته باشند. اما با این گونه تکذیبها آمریکا نباید از انتظارات عربستان سعودی غافل بماند.

۳- طبق گزارش سفارت آمریکا در جده، اخیراً سعودیها می‌پندارند که روابط ویژه شان با آمریکا برابر و موزون نیست و این عدم موازنه به نفع آمریکا می‌باشد. کمبود فعلی عرضه نفت خام، به عربستان سعودی فهمانده است که آمریکا و متحدان غربی‌اش شدیداً به نفت وارداتی وابسته‌اند. این موضوع منجر شده است که سعودیها در عوض نفت، انتظار داشته باشند که آمریکا امتیازات و ملاحظات بیشتری به آنها بدهد.

۴- دلایل و شواهد به اثبات رساننده این استدلال را می‌توان در نکات زیر پیدا کرد: الف) فهد ولیعهد عربستان در ماه ژوئن در بیانیه عمومی خود پیشنهاد کرد که آمریکا فوراً گفتگو را با سازمان آزادی بخش فلسطین شروع کند، وی گفت «دولت عربستان سعودی برای انجام این گفتگو هر چه از دستش برآید انجام خواهد داد».

ب) اظهارات شیخ یمانی در مصاحبه ماه ژوئیه مبنی بر اینکه اگر آمریکا می‌تواند اسرائیل را وادار به عقب نشینی از سرزمینهای اشغالی نماید «باید آماده مواجهه با عواقب آن باشد...» و نمی‌توان از اعراب انتظار همکاری، در زمینه نفت را داشت مگر آنکه حرکات و اعمال مثبتی در جبهه سیاسی انجام شود. ج) تصمیم عربستان سعودی مبنی بر بررسی تکنیکی تولید نفت در ماه اوت. ما معتقدیم نتیجه این بررسی آن خواهد بود که بعد از ماه سپتامبر نفت اضافی تولید نشود، مگر آنکه دلایل وادارکننده‌ای در سیاست خارجی باشد، که خلاف آن عمل کنند.

۵- در همین رابطه سفارت آمریکا در جده چنین نتیجه‌گیری می‌کند که رابطه‌ای بسیار قوی ولی پنهانی بین افزایش اخیر تولید نفت و انتظارات سعودیها به پیشرفت جریانات صلح وجود دارد. ماهم مانند سفارت معتقدیم که در صورتی که در شش ماه آینده در روند صلح پیشرفتی حاصل نشود، در سلسله مراتب حکومتی سعودی فشارهایی مبنی بر بازگشت به سطح تولید ۸/۵ میلیون بشکه در روز و نیز آمادگی برای بالا بردن قیمت نفت در اجلاس اوپک در ماه دسامبر پیدا خواهد گردید.

۶- خلاصه اینکه، به نظر ما سعودیها به جای تهدید خواسته‌اند آمریکا را وادار کنند که به جریانات

صلح تحرک بیشتری ببخشد. ولی اگر سعودیها چنین استنباط کنند که آمریکا موفق نشده است تحرک لازم را به وجود آورد، آنها نیز عقب نشینی خواهند کرد. (پاراگرافهای ۹-۷ طبقه‌بندی نشده‌اند).
۷- تهدیدی برای کشتیرانی آمریکا: آمریکا به نفتکشهایی که از خلیج فارس و به خصوص تنگه هرمز عبور می‌کنند هشدار داد که ممکن است حمله و یا دیگر عمل خصمانه ای علیه آنها صورت پذیرد.
۸- کانال اصلی کشتیرانی این تنگه که کوتاهترین راه را از اطراف شبه جزیره موساندام در شمال عمان به وجود آورده است ۳۰ تا ۳۵ کیلومتر طول و ۱۳ کیلومتر عرض دارد. کانالهای داخلی و خارجی به وسیله یک منطقه ممنوعه دارای ۲ کیلومتر عرض جدا می‌شود. عمق این کانال از ۷۵ متر به ۲۰۰ متر هم می‌رسد. کانال خارجی آنقدر عمیق و عریض است که حتی اگر دو تانکر نفتی عظیم الجثه نیز در آنها غرق شود باز زهم قابل کشتیرانی می‌باشد.

۹- تانکرهایی که قصد خروج از تنگه را دارند با عبور در از بخشهای کم عمق تر تنگه در بخشهای شرقی و شمالی جزیره قوین که عمق آب از ۴۵ تا ۸۰ متر در نوسان است می‌توانند از خطرهای احتمالی بگریزند. از این منطقه عظیمترین نفتکش موجود نیز می‌تواند عبور نماید.

۱۰- (طبقه‌بندی نشده) اسرائیل - ناظران سازمان ملل: پیشنهاد استقرار ناظران سازمان ملل در صحرای سینا به هنگام خاتمه استقرار نیروهای اضطراری سازمان ملل در ۲۴ ژوئیه، در اجلاس کابینه اسرائیل در ۲۲ ژوئیه رد شد. بنا به گزارش رادیو اورشلیم بگین نیز در اتخاذ این تصمیم سهیم بوده است. همین گزارش رادیویی اعلام می‌دارد که موضع اسرائیل این است که استقرار ناظران سازمان ملل با قرارداد کمپ‌دیوید مغایرت دارد.

۱۱- (طبقه‌بندی نشده) سلامتی بگین - بگفته دکترهای معالج، بگین آخر هفته را استراحت خواهد کرد. در طول این مدت کارهای جاری را انجام خواهد داد. گزارشی از مداوای ناراحتی قلبی وی در دست نیست.

۱۲- (طبقه‌بندی نشده) اسرائیل - سازمان ملل - اردوگاهها: رادیو اورشلیم در ۲۲ ژوئیه گزارش داد که کابینه اسرائیل قطعنامه سازمان ملل پیرامون اردوگاههای (یهودی نشین - م) را به این دلیل که آنها قانونی بود، و تغییری در اوضاع اورشلیم داده نخواهد شد، رد کرده است. در اجلاس کابینه همچنین گفته شده است که اسرائیل با کمیسیون سازمان ملل که مأمور بررسی اردوگاهها می‌باشد، همکاری نخواهد کرد. (قبلاً نیز با این کمیسیون همکاری نکرده است.)

۱۳- (طبقه‌بندی نشده) سوریه - اسرائیل - تحریمها: نماینده سوریه در سازمان ملل در بیستم ژوئیه از شورای امنیت سازمان ملل خواست تا بر اساس یافته‌های کمیسیون بررسی اردوگاهها به تحریمهایی علیه اسرائیل دست بزند. وی گفت اگر سازمان ملل عکس‌العملی نشان بدهد این تصور به وجود خواهد آمد که گزارشهای کمیسیون بی اعتبار و خالی از مفهوم است، ولی وی گفت که می‌داند که «حامی» اسرائیل حتماً «تحریم» اسرائیل را وتو خواهد کرد.

۱۴- (محرمانه) مصر - اسرائیل - نفت: مقامات مصری به سفارت در قاهره گفته‌اند که علیرغم فرضیه‌های پیشین، تحریم اعراب علیه مصر سبب بروز مشکلاتی در زمینه عرضه تولیدات نفتی شده است. مصر در حال حاضر این تولیدات را از کشورهای مدیترانه‌ای خریداری می‌کند. ولی با تحریم مصر توسط اعراب عرضه کنندگان جدیدی چون ایتالیا، یونان و فرانسه نیز مایل نیستند به مصر چیزی بفروشند

چون می‌ترسند که اعراب علیه آنها دست به اقدامات تلافی‌جویانی بزنند. مصر نیز تهدید کرده است که در صورتی که تولیدات نفتی را به وی نفروشد وی نیز به نوبه خود صدور نفت خام به این کشورها را قطع خواهد کرد. سفارت آمریکا در قاهره گفت اگر اسرائیلیها چشم انتظار نفت از حوزه آلمان هستند باید گفت که نا امید خواهند شد چون با وجود افزایش تولید نفت مصر، این کشور به نفت حوزه آلمان برای برآوردن نیاز مصرفی روز افزون کشور خود احتیاج دارد. مصریها معتقدند که با عرضه نفت خام از مناطق دیگر می‌توان این مشکل را حل کرد، مگر اینکه اسرائیلیها اصرار داشته باشند که از نفت خام با کیفیت نفت حوزه آلمان بهره ببرند.

۱۵- (طبقه‌بندی نشده) بستری شدن حداد: رسانه‌های گروهی عراق در ۲۰ ژوئیه خبر دادند که سرگرد سعد حداد رهبر چریکهای مسیحی در جنوب لبنان هفته گذشته زخمی شده و در اسرائیل بستری است. ما هیچ دلیلی مبنی بر زخمی شدن حداد در دست نداریم، ولی رسانه‌های گروهی اسرائیل خبر دادند که حداد در یک بیمارستان در حیفا می‌باشد.

۱۶- (محرمانه) حداد - نیروهای میانجیگر سازمان ملل در لبنان.

حداد رهبر شبه نظامیان مسیحی در ۲۲ ژوئیه ادعای خود را مبنی بر اینکه نیروهای میانجیگر سازمان ملل در لبنان به چریکهای فلسطینی کمک می‌کنند تکرار کرد و گفت در صورت لزوم افراد وی برای حفظ مواضع خود به نیروهای میانجیگر سازمان ملل در لبنان شلیک خواهند کرد. تذکرات اخیر حداد به دنبال ادعاهای IDF، مطبوعات مسیحی و اسرائیلی مبنی بر همکاری نیروهای میانجیگر سازمان ملل در لبنان با چریکهای فلسطینی، کلاً وسیله نیروهای میانجیگر سازمان ملل در لبنان تکذیب شده است. بیانات اخیر حداد سبب شد که آن دسته از نیروهای میانجیگر که از ایرلند آمده بودند به دنبال یک برخورد از آنجا بیرون آورده شوند. افراد حداد وارد روستایی به نام بیت یا هون شده‌اند و تا دیروز اصرار ورزیده‌اند که در آنجا خواهند ماند و از آنجا به عنوان یک منطقه دیده بانی استفاده خواهند کرد. این روستا در منطقه محل استقرار نیروهای ایرلندی میانجیگر سازمان ملل در لبنان واقع شده است. همچنین به چند مقاله در مطبوعات مسیحی و اسرائیلی برخورده‌ام که بر اساس آنها افراد شیعه به وسیله چریکهای فلسطینی و سعودی زخمی و یا کشته شده‌اند. این نیز ممکن است جهت برانگیختن حس همدردی شیعیان نسبت به خودشان باشد. افراد شیعه در هر دو بخش اسرائیلی مسیحی و چپگرا و مسلمان نشین جنوب لبنان وجود دارند.

سند شماره (۴۰)^۱

تاریخ: ۹ اوت ۱۹۷۹ - ۱۸ مرداد ۱۳۵۸

از: وزارت امور خارجه - واشنگتن، دی - سی.به: مرکز جمع‌آوری خلاصه‌های اطلاعاتی با حق تقدم
موضوع: خلاصه اطلاعاتی شماره ۸۷۱ - ۱۹ اوت ۱۹۷۹

(پاراگراف ۴-۱ سری)

۱- عربستان سعودی - یمن شمالی: نگرانی سعودیها: رهبران عربستان سعودی به طور فزاینده‌ای نگران اوضاع یمن شمالی می‌باشند. بر طبق یک تحلیل سازمان سیا آنها تحت تأثیر شایعات مبنی بر اینکه

۱- توضیح: قسمتهایی که مربوط به موضوع (عربستان سعودی) نبوده و فاقد اهمیت طبقه‌بندی است ترجمه نشده است. - مترجم

رئیس جمهور یمن شمالی صالح در حال معامله با یمن جنوبی می‌باشد، تا اوضاع بی ثبات داخلی خودش را بهبود بخشد، می‌باشند.

۲- مقامات عربستان سعودی هفته گذشته به آمریکا تأکید جدی نمودند که عربستان سعودی کنترل بیشتری روی سلاحهای فرستاده شده به یمن شمالی داشته باشد و این کنترل بیشتر را می‌توان با فرستادن وسایل یدکی و مهمات به عربستان سعودی انجام داد و عربستان این قطعات یدکی و مهمات را برای یمن شمالی انبار خواهد کرد. سعودیها بیان کردند که اگر یک تغییرات نامناسب سیاسی در یمن شمالی به وجود آید این سلاحها احتمالاً بر علیه آنها استفاده خواهد شد.

۳- سیاست عربستان سعودی در قبال یمن شمالی یک سیاست بی ثبات بوده است. از یک طرف می‌خواهند که یمن شمالی به اندازه کافی قوی باشد تا بتواند از خودش در مقابل یمن جنوبی دفاع کند و از طرف دیگر نمی‌خواهند که زیاد قوی باشد که خودش را (سعودیها) را تهدید کند. سعودیها نسبت به میل و علاقه یمن شمالی برای گفتگو با یمن جنوبی راجع به اتخاذ دو یمن مظنون می‌باشند. سفر وزیر امور خارجه یمن شمالی به عدن و بغداد در اوائل این ماه و ملاقات گزارش شده صالح رئیس جمهور یمن شمالی با تبعیدهایی که تحت کنترل عدن می‌باشند، احتمالاً باعث افزایش ترس سعودیها شده است.

۴- سلطان، وزیر دفاع عربستان سعودی (مهره و عامل مرکزی و مهم در دفاع از سیاست دولتش در قبال دو یمن) اگر متقاعد شود که صالح در حقیقت خیلی نزدیک به یمن جنوبی شده است. ممکن است که با ناراضی‌های یمن شمالی همکاری کند تا رژیم صالح را ساقط کنند.

سند شماره (۴۱)^۱

تاریخ: ۱۶ اوت ۱۹۷۹ - ۲۵ مرداد ۱۳۵۸

از: وزارت امور خارجه - واشنگتن، دی - سی به: مرکز جمع آوری خلاصه‌های اطلاعاتی

موضوع: خلاصه اطلاعاتی شماره ۸۷۶ - ۱۶ اوت ۱۹۷۹

(از پاراگراف ۱ الی ۱۴ سری می‌باشد.)

۱- عربستان سعودی: خطوط درگیری اعراب و اسرائیل. تحلیل سازمان سیا در اوایل اوت شامل مطالب زیر می‌شود:

سعودیها کشمکش بین اعراب و اسرائیل را یک تهدید مستقیم برای امنیت ملی شان به شمار می‌آورند. در نظر آنها، معطلی و درگیری اعراب مخصوصاً فلسطینیها، منبع بی ثباتی در منطقه می‌باشد که به طور موفقیت آمیزی از جانب چپ‌های تندرو و شوروی تحمیل شده است. موافقتنامه صلح مصر با اسرائیل فقط باعث افزایش قطب گرایی در جهان عرب شده است، و قدرت کشورهای تندرو مثل عراق را استحکام بخشیده است، تا نقش بزرگتری را در منطقه بازی کنند.

۲- اختلاف و کشمکش بین اعراب و اسرائیل «روابط ویژه» بین ریاض و آمریکا را تهدید می‌کند. سیاست خارجی سعودیها برای مدت زیادی بر دو رکن استوار بوده است. تضمین امنیتشان به وسیله آمریکا و پشتیبانی از یک پیمان و یا توافق معتدل و وسیع بین اعراب. روابط نزدیک آمریکا با اسرائیل و نقش واشنگتن در معاهده صلح کمپ دیوید، ریاض را وادار کرده است که از بین این دو منافع یکی را

۱- توضیح: قسمتهایی از سند که مربوط به موضوع (عربستان سعودی) نبوده و فاقد طبقه‌بندی و اهمیت است، ترجمه نشده است - م.

انتخاب کند. سعودیها مکرراً احساس کرده‌اند که باید توافق بین اعراب را انتخاب کنند و این روابطشان را با آمریکا فرسایش داده است.

۳- سعودیها، اگر جنگ دیگری بین اعراب و اسرائیل اتفاق افتد ممکن است که مستقیماً داخل این جنگ شوند. با توجه به اینکه سعودیها دیگر مثل اواسط سالهای دهه ۷۰ واحدهای نظامی در سوریه و اردن ندارند، می‌ترسند که اگر جنگ دیگری اتفاق بیافتد، احتمال دارد که اسرائیل به تأسیسات نظامی آنها در تبوک که نزدیک مرز اسرائیل است، حمله نماید. یک درگیری دیگر بین اعراب و اسرائیل باعث فشار اعراب برای تحمیل یک تحریم نفتی علیه آمریکا خواهد شد و خطر نابودی کامل روابط ویژه واشنگتن و عربستان را در بر خواهد داشت.

۴- چیزی که در غرب به وسیله آن سعودیها شناخته می‌شوند و هویت داده می‌شوند بیت المقدس است و رهبران سعودیها برای مدت زیادی خواهان بازگشت قسمت شرقی بیت المقدس به سیطره و کنترل اعراب بوده‌اند. علاقه و اهمیت سعودیها به بیت المقدس دارای یک اهمیت خاص بوده و عمیقاً احساس می‌شود. موقعی که سادات رئیس جمهور مصر در نوامبر ۱۹۷۷ به بیت المقدس سفر کرد، زیر پا گذاشتن اصول مذهبی نقش عمده‌ای در خشم و عصبانیت سعودیها نسبت به سادات، داشت.

۵- صراحت سعودیها راجع به بیت المقدس نشان دهنده این است که سعودیها خودشان را مدافع منافع اسلام و ارزشهای اسلامی تصور می‌کنند. پادشاهی عربستان سعودی به عنوان یک بازوی متجدد نهضت اسلامی اصلاح طلب یعنی وهابیه ایجاد شد و از نظر ایدئولوژیکی به روحانیت مسلمان یعنی علما نزدیک می‌باشد. هر گونه حرکت در انظار عمومی که حاکی از آن باشد که سعودیها نسبت به بازگشت بخش عرب نشین بیت المقدس به زیر کنترل عربها سست و نرم شده‌اند، احتمالاً باعث فشار از جانب علما خواهد شد و ادعای حکومت را مبنی بر مشروع بودن پادشاهی تحت سؤال قرار خواهد داد.

۶- علیرغم موضع سخت سعودیها در انتظار عمومی، نشانه‌هایی موجود است که حکایت از آن می‌نمایند که لااقل بعضی از رهبران سعودی تشخیص داده‌اند که شانس اینکه اسرائیل کنترل بخش عربی - شرقی بیت المقدس را به اعراب واگذارد، کم است اعراب باید دنبال چیز دیگری باشد.

۷- احتمال دارد که سعودیها از هر گونه موافقت نامه‌ای راجع به بیت المقدس که مورد قبول فلسطینیها باشد، حمایت کنند. سعودیها معتقدند که فقط با کاهش فشار روی فلسطینیها می‌توان خطر، تدروی و بی ثباتی را کاهش داد.

۸- رهبران سعودی متقاعد شده‌اند که شرکت دادن سازمان آزادیبخش فلسطین در مذاکرات صلح، قسمت عمده‌ای از سازمانهای فلسطینی را، از گروه اعراب تند رو و رادیکالی که هر گونه موافقتنامه را با اسرائیل رد می‌کنند، خارج خواهد کرد. بدین طریق بار مشکل قبول مصالحه با اسرائیل از روی دوش اعراب برداشته خواهد شد و به عهده خود فلسطینیها گذاشته می‌شود.

۹- سعودیها ترجیح می‌دهند که ساحل غربی و نوار غره پایه‌های اصلی تشکیل یک کشور مستقل فلسطینی باشند تا اینکه فلسطینیها یک هویت وابسته به اردن داشته باشند. ولی اگر خود فلسطینیها دومی را قبول کنند، عربستان سعودی هم آن را قبول خواهد کرد. سعودیها هیچ وقت کنترل اردن را روی ساحل غربی قبل از ۱۹۶۷ به رسمیت نشناختند و به طور مداوم از تصمیم کنفرانس رباط در سال ۱۹۷۴، که اردن را از حق مذاکره برای بازگشت ساحل غربی منع می‌کند حمایت کرده‌اند.

۱۰- پشتیبانی سعودیها از فداییان فلسطینی از اوائل دهه ۶۰ شروع شد. سعودیها از مهمترین منابع مالی سازمان آزادیبخش فلسطین به ویژه گروه الفتح، یاسر عرفات، می‌باشند. پشتیبانی سعودیها از فلسطینیها مخلوطی از تعهد خالصانه به خاطر آرمان فلسطینیها و ترس از مبارزه خرابکارانه فداییان فلسطینی علیه پادشاهی عربستان می‌باشند.

۱۱- نکته مرکزی و مهم در روابط عربستان سعودی و فلسطینیها این است که بیشتر از ۱۰۰/۰۰۰ فلسطینی در پادشاهی عربستان زندگی می‌کنند. این افراد شامل کسانی هستند که مدت زیادی است در زمینه طب، تدریس، تجارت و حرفه‌های ماهرانه در عربستان مشغول به کار می‌باشند. دستمزدها فلسطینیها در عربستان از همه افراد غیر عربی و عربی‌های عربستان بیشتر است و این موقعیتی است که ثبات رژیم در گرو آن است. سعودیها تعداد فلسطینیهایی را که در صنعت نفت کار می‌کنند محدود کرده‌اند و مقامات امنیتی شدت مراقب فلسطینیهای مقیم عربستان می‌باشند.

۱۲- ارتباط بین موضع عربستان در قبال جریانات صلح و تمایل آنها در عرضه نفت به غرب یک ارتباط زیرکانه و پیچیده می‌باشد. سعودیها به خوبی آگاهند که نیروی بازار از سال ۱۹۷۳ نفوذ آنها را روی آمریکا افزایش داده است و برای ایجاد فشار دیگر یک تحریم همه جانبه ضروری نیست. سعودیها می‌توانند به وسیله، عدم اقدام در مقابل افزایش تقاضا و یا عدم مقاومت در مقابل فشارهای مبنی بر افزایش قیمت نفت، آمریکا را تحت فشار قرار دهند.

۱۳- همزمان با این، سیاست نفتی عربستان تحت تأثیر عوامل دیگری غیر از مسئله صلح می‌باشد. سعودیها باید احتیاجاتشان را به آمریکا در زمینه امنیت و روابط اقتصادی‌شان را با غرب، با میلشان برای سیاست آینده آمریکا در مورد مسئله فلسطین متوازن کنند. و یک رابطه موزونی بین این دو ایجاد نمایند.

۱۴- سعودیها به احتمال زیاد از نفوذ نفتی‌شان نه به عنوان تهدید، بلکه به عنوان یک عامل مشوق برای آمریکا استفاده خواهند کرد تا پیشرفتی در زمینه صلح ایجاد کند. در ماههای آینده سعودیها در جستجوی شواهدی خواهند بود که نشان دهد که مذاکرات خود مختاری فعلی بین مصر و اسرائیل، پایه و مبنایی برای یک موافقتنامه رضایتبخش برای حل مسئله فلسطینیها باشد اما ریاض نسبت به این قضیه خوشبین نیست. موضع سازمان آزادیبخش فلسطین خیلی مهم است. اگر فلسطینیها با نتیجه مذاکرات خود مختاری فعلی مخالفت کنند، خیلی بعید است که سعودیها موضع فعلی‌شان را تغییر دهند.

۲۱- (خیلی محرمانه) - سیاست نفتی عربستان سعودی. یک مقام عربستان سعودی در وزارت نفت به مأمور سرکنسولگری آمریکا در تهران گفته است، که شرکت آرامکو به هدف ۹/۵ میلیون بشکه در روز رسیده است. وی گفته که «سطح تولید فعلی تا زمانی که بازار آماده کاهش تولید باشد ادامه خواهد داشت» ضمناً مطابق گزارش رویتر، شیخ یمانی کشورهای صنعتی را متهم کرده است که در مورد کالاها و خدماتشان در قیمتها ما را مغبون می‌کنند. وی به هر حال از سیاست انرژی کارتر تقدیر کرد و گفت که «محافل نفتی دقیقاً نگاه می‌کنند و منتظرند که ببینند کنگره تا چه حد در اجرای این برنامه با کارتر همکاری می‌کند.

سند شماره (۴۲)

تاریخ: ۳۰ اوت ۱۹۷۹ - ۸ شهریور ۱۳۵۸

از: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی - سی به: سفارت آمریکا - جده با اولویت ۱۱۰۹
موضوع: نظریات یمانی درباره وضع انرژی در آینده

۱- یمانی وزیر نفت سعودی در بیست و هشتم اوت ضمن بحث مفصلی با معاون وزارت امور خارجه کوپر نظریات خویش را به شرح زیر ارائه داد.

۲- یمانی پیش بینی کرده است که در بقیه سال، مازاد نفت طوری خواهد بود که با توجه به تولید افزایش یافته، قیمت نفت در بازار سیاه کاهش می یابد. با وجود نزول وضع اقتصادی در کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی و محدودیت تقاضای ناشی از آن در سال ۱۹۸۰، وی معتقد است که افزایش تولید نفت خام در نتیجه افزایش تولید نفت دریای شمال و مکزیک سبب کاهش تقاضا در رابطه با نفت اوپک خواهد گردید. وی معتقد است که چون بعضی از کشورهای تولید کننده نفت اوپک به دلیل توسعه های مورد نیاز، لازم می دانند تا حد ممکن تولید نمایند، بالاخره در اوپک به اتحاد در زمینه قیمت نفت دست یافته خواهد شد. (در تمام طول مباحثات خود، یمانی از اظهار نظر پیرامون طرح تولید نفت سعودی خودداری نمود).

۳- یمانی درباره مدت زمان بین سالهای ۸۵-۱۹۸۱ اظهار نگرانی شدید نمود. طبق نظر وی در این مدت اوپک به افزایش تولید دست نخواهد زد. وی خاطر نشان ساخت که آن دسته از کشورهای اوپک که نیاز شدیدی به درآمد بیشتر دارند از قبیل اندونزی و نیجریه از نظر فنی در زمینه افزایش تولید با مشکلات جدی روبرو هستند. کویت می خواهد تولید خود را به سطح ۱/۶ میلیون بشکه در روز کاهش دهد. دیگران نیز می خواهند تولید خود را محدود نمایند. ولی در این دوره کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی در رابطه با بیکاری شدید دچار چنان مشکلاتی خواهند بود که نمی توانند به توسعه اقتصادی دست یازند. به طوری که حتی میزان ۲ درصد افزایش در نیاز انرژی کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی سبب به وجود آمدن مشکلات بسیار جدی خواهد شد. البته روشهای آسانی جهت حفظ انرژی و ایجاد منابع جایگزین به وجود خواهد آمد، ولی تا سال ۱۹۸۵ و پس از آن تغییر جدی در زمینه منابع انرژی پیدا نخواهد شد. با این وصف یمانی خاطر نشان ساخت که در صورتی که به اهداف اجلاس توکیو دست یافته شود ما قادر خواهیم بود تا سال ۱۹۸۵ بدون ایجاد محدودیت جدی در بازار برنامه ها را به پیش ببریم.

۴- یمانی تأکید نمود که این ارزیابی بر اساس این احتمال است که شرایط کشورهای تولید کننده نفت اوپک به صورت کنونی باقیمانده و خصوصاً نفت ایران دچار نقصان و کاهش شدید نشود. در این جا وی نگرانی زیادی ابراز داشت چون مطمئن نیست که ایران بتواند بدون کمک خارجی سطح تولید خود را حفظ کند و در این باره که کاهش ۴۰۰/۰۰۰ بشکه در روز از نفت ایران مربوط به وضع بد آب و هوا یا خلیج فارس باشد، اظهار شک و بدبینی نمود.

۵- یمانی تأکید نمود که در این دوره بین سالهای ۱۹۸۱ تا ۱۹۸۵ ضرورت دارد که قیمت نفت به تدریج و با دقت افزایش یابد. این کار برای محدود کردن تقاضا بسیار ضروری بوده و سبب جلوگیری از به وجود آمدن شکافهای تولیدی شده، محرکه های اقتصادی را جهت یافتن منابع جایگزین ایجاد خواهد

نمود.

۶- یمنی در بیانات خود تأکید نمود که تا اواسط ۱۹۸۰ آمریکا و دیگر مصرف‌کنندگان عمده نفت باید از اقتصاد متکی به نفت کناره گرفته منابع دیگر انرژی را به کار گیرند. وی نسبت به برنامه انرژی رئیس جمهور و نیز به وضع مالیات بر منافع باد آورده و بودجه اختصاصی در زمینه انرژی اظهار علاقه نمود. ۷- معاون وزیر خارجه کوپر در ضمن گفتگو خاطر نشان ساخت که شوروی نیز در زمینه نفت در بازار بین‌المللی پیشرفتهایی نموده است و اینکه مصرف شوروی خیلی بیشتر از تولید نفت آن بوده و گمان می‌رود که شکاف تولیدی به ۳-۱ میلیون بشکه برسد و این در حالی است که شوروی نیز در زمره یکی از واردکنندگان مهم نفت درمی‌آید. و نس

سند شماره (۴۳)

تاریخ: ۷ سپتامبر ۱۹۷۹ - ۱۶ شهریور ۱۳۵۸

از: مرکز اطلاعات آمریکا - واشنگتن دی. سی
به: سفارت آمریکا - اورشلیم
موضوع: متن مصاحبه مطبوعاتی نماینده کنگره اسپین در ۴ سپتامبر

آغاز متن

بنا به گفته اسپین سعودیها حریصانه به خریدهای نظامی دست زده‌اند. واشنگتن دی - سی - نماینده کنگره، اسپین امروز اظهار داشت که، پس از سقوط شاه، عربستان سعودی با انعقاد قراردادهای زیاد به خرید بیش از نیمی از برنامه فروش نظامی خارجی مبادرت ورزیده است.

اسپین گفت: «عربستان سعودی یازده برابر بیشتر از دومین مشتری بزرگ نظامی خرید می‌کند». وی اضافه کرد، «از زمان سقوط شاه در فوریه گذشته، پنتاگون قراردادهایی را امضاء کرده است که طبق آنها ۶/۳ میلیون دلار کالا و خدمات نظامی قید شده در برنامه فروش نظامی خارجی را به فروش برساند.» از این رقم عربستان سعودی خواستار ۳/۷ میلیون دلار یا ۵۸ درصد کل فروش جهانی شده است. در شش سال قبل از سقوط شاه، ایران در سرفهرست مشتریان سه ساله دوم و عربستان سعودی در سرفهرست سه ساله اول پنتاگون قرار داشت. اسپین خاطر نشان ساخت که هیچ یک از کشورها تاکنون نتوانسته است به خرید بیش از نیمی از فروشهای نظامی خارجی در یک سال مبادرت ورزد.

اسپین گفت «در مورد این ارقام دو دلیل نگران کننده وجود دارد.»

اول اینکه، بسیاری از مردم سالها فکر می‌کردند که برنامه توسعه طلبی سعودی نوعی عملیات علیه توسعه طلبی ایران بوده است، چون سعودیها نمی‌توانستند خود را فراموش شده ببینند. طبق این نوع تفسیر و برداشت، میزان خرید سعودیها باید کم شود - ولی این طور نیست.

«دوم اینکه، با در نظر گرفتن عکس العمل شدید عربستان سعودی در رابطه با قراردادهای کمپ دیوید، تداوم خودسازی سعودی این فکر را پیش می‌کشد که شاید ریاض اسرائیل را هدف گرفته است.»

ارقامی که اسپین در مورد فروش سلاحها از زمان انقلاب ایران نشان می‌داد، در نتیجه مقایسه صورت کامپیوتری فروش ۱۶ اوت و صورت کامپیوتری فروش ۲۲ فوریه یعنی کمی بعد از سقوط رژیم شاه به دست آمده است. صورتهای کامپیوتری توسط آژانس کمکهای امنیتی دفاعی در اختیار وی قرار داده

شده‌اند.

در همان سال اسرائیل به عنوان خریدار سلاح در رتبه چهارم قرار داشت. ولی ایران سلاحی نخریده بود. اسپین گفت: «عظمت قراردادهای عربستان سعودی زمانی معلوم می‌شود که متوجه شوید که بزرگترین مشتری پس از سقوط شاه یکی از آژانسهای پیمان ناتو بود، که فقط خواستار خرید ۵ درصد از کل برنامه شده بود. در صورتی که عربستان سعودی ۱۱ برابر دومین مشتری بزرگ آمریکا خرید کرده است.»

آسپین گفت: «باید به یادداشت که بسیاری از این برنامه‌های نظامی مدتها طول خواهد کشید تا تکمیل شوند. بنابراین شاید عنصر یا انگیزه‌ای در..... این سند ناتمام است» - م

سند شماره (۴۴)

- تاریخ: ۱۵ سپتامبر ۷۹ - ۲۴ شهریور ۵۸
از: سفارت آمریکا - طهران
موضوع: بنابه گزارشات رسیده دولت عربستان سعودی گاردهای ملی خود را به بحرین می‌فرستد
۱- (تمام متن سری است)
- ۲- تاجر سعودی در حضور مقام پلیس در ۱۴ سپتامبر به مقام کنسولی گفت که عربستان سعودی ۵۰۰ تن از گاردهای ملی خود را به بحرین فرستاده است تا به دولت بحرین در برقراری نظم در برابر ناآرامی‌های ایجاد شده توسط شیعیان کمک نمایند.
- ۳- زمانی که مقام کنسولی از وی سؤال کرد که آیا دولت عربستان سعودی در مورد شیعیانی که در ایالت شرقی عربستان سعودی سکنی دارند، نگرانی ندارد، وی پاسخ خود را در قالب ابراز تنفر سعودی علیه این اقلیت بیان داشت.
- ۴- آیا سفارت آمریکا در منامه این گزارش را تأیید می‌نماید؟
لینداستروم

سند شماره (۴۵)

- تاریخ: ۱۶ سپتامبر ۷۹ - ۲۵ شهریور ۵۸
از: سفارت آمریکا در منامه (بحرین)
موضوع: بنابه گزارشات، دولت عربستان سعودی، گارد ملی خودش را به بحرین می‌فرستد
مرجع: طهران ۱۴۶۶
- ۱- (سری) - نه ما و نه سفارت انگلیس تاکنون هیچ تأییدیه‌ای مبنی بر ارسال گارد ملی دولت عربستان سعودی به بحرین دریافت نکرده‌ایم. در طی تظاهراتی که در اواخر اوت روی داد، شایعات قوی وجود داشت که حدود ۲ هزار پلیس عربستان سعودی برای کنترل اوضاع به بحرین وارد شده‌اند، ولی تاکنون هیچ گونه اثری از آنها پیدا نشده است.
- ۲- (سری) - نظریه - ضمن اینکه سعودیها شدیداً به ثبات بحرین علاقمند می‌باشند و همچنین مایل به جلوگیری از افزایش ناآرامیهای شیعی در استانهای شرقی می‌باشند، ولی به نظر ما دولت بحرین از تقاضا کردن از عربستان سعودی برای کمک برای حفظ نظم در بحرین شدیداً آکراه دارد مگر در موقعی که اوضاع

خیلی وخیم باشد، و به طور وضوح در مورد اخیر این گونه نبوده است (یعنی اوضاع زیاد وخیم نبوده است).^۳

سند شماره (۴۶)

تاریخ: ۲۰ سپتامبر ۷۹ - ۲۹ شهریور ۵۸
از: سفارت آمریکا - جده
موضوع: عربستان سعودی از خلوص اسلامی خود دفاع می‌کند.

۱- (طبقه‌بندی نشده) سرمقاله روزنامه عربی زبان المدینه در تاریخ ۱۹ سپتامبر چنین می‌نویسد. «مطبوعات مصر ادعا می‌کنند» (توضیح بیشتری داده نشده است) که یک نهضت افراطی مذهبی در عربستان سعودی پدید آمده است. المدینه ضمن نقد این گزارش می‌نویسد که هیچ یک از کشورهای دیگر مانند عربستان سعودی در حفظ تمامیت و تبلیغ اسلام کوشا نبوده‌اند. خود حکام مصر نیز فرایض اکید اسلامی را به جا نمی‌آورند و حتی ایران نیز صد در صد مانند عربستان سعودی اسلامی نیست. مطبوعات مصری باید از اینگونه ادعاهای خود دست بردارند.

۲- (خیلی محرمانه) اظهار نظر: مذهب به خصوص پس از وقایع ایران، برای سعودیها یک مسئله حساس شده است. در اینجا عکس العملی که نسبت به یاوه گوئیهای مصر در مورد مذهب نشان داده می‌شود، بسیار شدیدتر و تندتر از عکس العملی است که نسبت به بیانات سادات و یا مطبوعات مصر در مورد ناکارهای سیاسی و یا فساد سعودی ابراز می‌گردد. در طول مشاجرات سعودی و مصر این اولین باری است که سعودیها از مصر خواسته‌اند که خفه شود. (پایان اظهار نظر).

۳- (خیلی محرمانه) جهت رؤیت قاهره: بسیار ممنون خواهیم شد اگر بتوانید اطلاعات بیشتری درباره گزارش مطبوعات مصری پیرامون افراطیون مذهبی و یا مخالفین موجود در عربستان سعودی برای ما بفرستید.

سند شماره (۴۷)

تاریخ: ۲۰ سپتامبر ۷۹ - ۲۹ شهریور ۵۸
از: سفارت آمریکا - جده
موضوع: فروش نفت خام در بازار سیاه

۱- (خیلی محرمانه - تمام متن)
۲- مطالب زیر متن تلگرام طهران ۱۴۶۱ است که برای اطلاع آدرسهای فوق الذکر تکرار می‌شود.
۳- در تاریخ ۱۱ سپتامبر مأمور اقتصادی سفارت همراه با مأمور گزارش نفت سفارت ملاقات دوستانه‌ای با حیدر هرزولله معاون وزارت نفت داشتند. در طی این ملاقات با استفاده از نکاتی که از تلگرام مرجع تهیه شده بود راجع به نگرانی آمریکا در مورد افزایش قیمت نفت در بازار سیاه صحبت شد و به هرزولله گفته شد که به سفرای آمریکا در پایتختهای کشورهای اوپک نیز دستور داده شده است. تا راجع به این موضوع با دولتهای میزبان خودشان صحبت کنند. ما به این موضوع نیز اشاره کردیم که راجع به این موضوع تاکنون با مقامات عربستان سعودی صحبت نکرده‌ایم، چون می‌دانیم که تمام نفت عربستان

سعودی به وسیله آرامکو فروخته می‌شود و فروش نفت بر مبنای قراردادهایی استوار است. به هر حال احساس می‌کنیم که وزارت نفت عربستان باید از این موضوع در قبال سایر دولتهای اوپک با اطلاع باشد. ۴- هرزولله اشاره کرد که مقصر اصلی کشورهای دیگر حوزه خلیج می‌باشند، مخصوصاً عراق و همچنین ایران، کویت، قطر و احتمالاً امارات متحده عربی. او نمی‌دانست و یا نمی‌خواست بگوید که چه مقدار از نفت در بازار سیاه فروش می‌رسد. او گفت که افزایش قیمت در بازار سیاه می‌تواند به دو دلیل باشد، یکی اینکه فوراً بعد از هر کنفرانس اوپک هر یک از اعضا سعی می‌کند که نشان دهد که بر طبق آنچه که در کنفرانس توافق شده عمل می‌کند. با این حال اولین تانکر که پر شد و حرکت کرد دومی به سوی بازار سیاه حرکت می‌کند.

۵- هرزولله بعضی از تقصیرات را نیز به گردن کمیانیهای نفتی غربی انداخت که به خاطر ترس از یک افزایش دیگر قیمت اوپک نفتها را انبار می‌کنند. او پرسید که آیا این موضوع را هم با دولتهای مصرف کننده نفت مطرح می‌کنیم یا خیر. در جواب گفتیم که ما با آنها در تماس بوده‌ایم و در تماس نیز خواهیم بود. ۶- هرزولله گفت که وی یک یادداشتی شامل آنچه که ما گفته‌ایم به زکی یمانی وزیر نفت خواهد فرستاد.

۷- موقعی که ما راجع به شایعه برپایی یک کنفرانس مخصوص در پاییز امسال سؤال کردیم هرزولله جواب داد که عربستان سعودی مخالف برپایی هر کنفرانسی قبل از دسامبر می‌باشد. و می‌گفت که زکی یمانی به سایر کشورهای عضو اوپک گفته است که اگر چنین کنفرانسی برگزار شود وی در این کنفرانس شرکت نخواهد کرد.

۸- در جواب سؤال دیگر، هرزولله گفت که آرامکو به تولید ۹/۵ میلیون بشکه نفت در روز ادامه داده است که از این مقدار حدود ۹ میلیون بشکه آن به صورت نفت خام صادر می‌شود و تمام بقیه آن در پالایشگاه برای مصرف داخلی تصفیه می‌شود.

۹- هرزولله راجع به نتیجه مرافعه اوپک و AIM اظهار علاقه کرد و خواهش کرد موقعی که درباره این موضوع تصمیم گرفته شد، یک کپی از این تصمیم را برای وی بفرستیم. او مخصوصاً می‌خواست بداند که آیا هیچکدام از کشورهای عضو اوپک در دادگاه حاضر شده‌اند و نقش گروههای آمریکایی که در نقش AM/CACURIAE ظاهر شدند چه بوده است. هرزولله که فلسطینی الاصل است اظهار کرد که ظاهراً به وسیله بعضیها در آمریکا منافع آمریکا در دنیای عرب بهتر درک می‌شود و نفت جزو منافع مهم آمریکا در جهان عرب می‌باشد.

سند شماره (۴۸)

تاریخ: ۲۴ سپتامبر ۷۹ - ۲ مهر ۵۸
از کنسولگری آمریکا - طهران
به: وزارت امور خارجه و اشنگتن دی - سی
موضوع: تولید نفت عربستان سعودی و نمای قیمت نفت اوپک

۱- (خیلی محرمانه - تمام متن)

۲- حیدر هرزولله، معاون وزارت نفت، در ملاقاتی که در تاریخ ۲۴ سپتامبر در دفتر وزارتخانه در استان شرقی روی داد به من گفت که از یمانی وزیر نفت، دستوری مبنی بر کاهش تولید نفت آرامکو در ماه

آینده به سطح معمولی ۸/۵ میلیون بشکه در روز دریافت نکرده است. وی گفت در غیاب چنین دستوری دلیلی وجود ندارد که از آرامکو خواسته شود که تولید نفت را از سطح تولید موقت فعلی ۹/۵ میلیون بشکه کاهش دهد.

نظریه: هر چند هرزولله به طور وضوح نگفت که این مقدار موقت سطح تولید (۹/۵ میلیون بشکه) نیز در سه ماهه چهارم ادامه خواهد داشت، ولی از لحن گفته‌هایش این طور معلوم بود که وی راجع به این موضوع مطمئن است.

۳- با وجود تصور ادامه تولید آرامکو در سطح فعلی، هرزولله راجع به اینکه افزایش قیمت نفت در کنفرانس دسامبر اوپک غیر قابل اجتناب باشد. نگران بود. وی گفت که حداقل ۱۰ درصد نفت تولید شده به وسیله اوپک (مخصوصاً از عراق، کویت، ایران، دبی و نیجریه) و مقداری هم از نفت لیبی که ما اطلاع نداریم به قیمتی بالاتر از قیمت تعیین شده اوپک به فروش می‌رود، حتی در بسیاری مواقع به قیمت بازار آزاد (یا بازار سیاه) به فروش می‌رود، او پرسید حالا موقعی که عراقیها صورتحساب و مدارک فروش نفت به آگزن و سایر کمپانیهای بزرگ نفتی را به قیمت بازار آزاد به ما نشان می‌دهند. آیا باز هم می‌توانیم با عراقیها در کنفرانس دسامبر اوپک بحث کنیم که اوضاع عرضه و تقاضا اجازه افزایش قیمت نفت را نمی‌دهد؟ البته این مقدار زیاد به این بستگی دارد که توازن فعلی بین عرضه و تقاضا حفظ شود. هرزولله معتقد بود که به طور مثال اگر خدا تصمیم بگیرد که یک زمستان سخت و یا یک زمستان زودرس در اروپا و آمریکا باشد و بنابراین خیلی مشکل خواهد بود که بتوان از یک افزایش زیاد قیمت نفت در کنفرانس اوپک جلوگیری نمود. به هر حال عربستان سعودی سعی خود را خواهد کرد تا قیمتها را در سطح فعلی نگهدارد تا از خطرات و زیانهای بیشتر به اقتصاد جهانی جلوگیری نماید.

۴- تذکر راجع به سابقه این موضوع: هرزولله مشاور عالی زکی یمانی در امور اوپک می‌باشد و در تمام کنفرانسهای مهم اوپک همراه وی می‌باشد.

سند شماره (۴۹)

تاریخ: ۲۷ سپتامبر ۱۹۷۹ - ۵ مهر ۱۳۵۸

به: وزارت امور خارجه واشنگتن دی. سی. با حق تقدم

از: سفارت آمریکا - جده

مرجع: لندن ۱۸۹۶۱

موضوع: امنیت خلیج

۱- (خیلی محرمانه - تمام متن)

۲- اسماعیل الشورا مدیر امور اعراب در وزارت خارجه به مأمور سیاسی کنسولی در تاریخ ۲۵ سپتامبر گفت که یوسف العلوی، معاون وزارت خارجه عمان به طور غیر مترقبه در تاریخ ۲۰ سپتامبر به عربستان سعودی سفر کرده است تا راجع به امنیت خلیج گفتگو کند. علوی گفت که عمان معتقد است که امنیت خلیج و تنگه هرمز محتاج به همکاری عمان، عربستان سعودی و کشورهای منطقه خلیج و حمایت قدرتهای غربی از قبیل آمریکا، انگلیس و آلمان غربی، می‌باشد. وی تحقیق و گزارش امنیتی راجع به تنگه هرمز را ارائه داد که نشان می‌داد که بزرگترین خطر و تهدید برای تنگه، مین گذاری می‌باشد و از عربستان سعودی خواست که کشتی مین جمع کن تهیه کند.

۳- شاهزاده سعود گفت که عربستان ترجیح می‌دهد که برای امنیت خلیج، بین کشورهای حوزه خلیج همکاری باشد و دخالت نیروهای خارجی در این همکاری، اوضاع دنیای عرب را پیچیده‌تر خواهد کرد و موجب انتقاداتی از جانب سایر کشورهای عرب خواهد شد. وی گفت که دولت عربستان سعودی گزارش امنیتی را مطالعه خواهد کرد و تقاضای عمان را برای مین جمع کن، بررسی خواهد نمود.

۴- علوی گفت که همکاری با عربستان سعودی، بحرین، امارات متحده عربی، قطر و احتمالاً کویت مطلوب می‌باشد. او فکر نمی‌کند که همکاری ایران در این زمینه مقدور و مطلوب باشد و عراق فقط باعث سر و صدا و هیاهو خواهد شد.

سند شماره (۵۰)

تاریخ: ۹ اکتبر ۱۹۷۹ - ۱۷ مهر ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - جده
به: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی - فوری ۷۵۸۳
موضوع: تولید نفت عربستان سعودی

۱- (طبقه بندی نشده) روزنامه‌های امروز اعلامیه‌ای جدی از طرف عبدو یمانی وزیر اطلاعات عربستان سعودی انتشار داده‌اند که حاکی از آن است که عربستان سعودی بر خلاف گزارشات مطبوعات خارجی در نظر ندارد به افزایش تولید خود تا پایان فصل کنونی خاتمه دهد. یمانی این گزارشات را کاملاً بی اساس خواند و اعلام داشت که در این زمینه هنوز تصمیمی اتخاذ نشده است.

۲- (محرمانه) این موضوع با بیانیه اکتبر وزیر امور خارجه شاهزاده سعود در وال استریت ژورنال مبنی بر اینکه عربستان سعودی در نظر ندارد به تولید نفت اضافی پس از یکم ژانویه ادامه دهد کاملاً متناقض نیست. استفاده از بیانیه رسمی نشانگر این است که ولیعهد فهد بسیار مایل است تصمیمات مربوط به قیمت و تولید نفت را در اختیار خود داشته باشد. به تلگرام جداگانه‌ای در این مورد رجوع شود.

سند شماره (۵۱)

تاریخ: ۱۰ اکتبر ۱۹۷۹ - ۱۸ مهر ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - جده
به: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی. با حق تقدم
موضوع: ملاقات با شاهزاده فهد - ۲ اکتبر ۷۹

۱- تمام متن سری
۲- خلاصه مطلب در تلگراف مرجع فرستاده شده است.
۳- سفیر وست به همراه سفیر فردریک چپین که از آدیسا با آمده و از جده دیدن می‌کند و همچنین عیسی صباغ رایزن ویژه، روز دوم اکتبر با شاهزاده فهد در ساعت ۲۲/۳۰ در دفتر فهد در جده ملاقات کردند.

۴- اتیوپی. شاهزاده فهد به سفیر چپین خیر مقدم گفت و از او خواست تا مختصری درباره اوضاع اخیر در اتیوپی گزارش دهد. او به طور اخص به این علاقمند بود که درباره میزان پشتیبانی عموم از رژیم منگیستو هایله ماریام بداند. سفیر چپین تحولات اخیر اتیوپی را تشریح کرد و تأکید کرد که چگونه بی‌علاقگی هایله سلاسی نسبت به مشکلات کشور راه را برای اینکه کمونیستها امور را به دست بگیرند

هموار کرده است. رژیم کنونی ظاهراً از اندکی پشتیبانی در جنوب کشور برخوردار است که در آنجا اصلاحات ارضی، کشاورزان را به خود جلب کرده است، ولی در مرکز و شمال کشور رژیم منگیستوها یله ماریام از پشتیبانی کمتری برخوردار است به ویژه از سوی طبقه متوسط روشنفکر.

فهد گفت علاقه او نسبت به اتیوپی جنبه صرفاً علمی ندارد، بلکه بر اساس نزدیکی شاخ آفریقا به شبه جزیره عربستان و انعکاسهای صحنه سیاسی اتیوپی، سومالی، اریتره و سودان بر تحولات در عربستان سعودی و منطقه خلیج است. فهد تاریخچه تحولات اخیر اتیوپی را از نظر گاه عربستان سعودی مورد بحث قرار داد و گفت که امپراطور مرتکب اشتباهاتی از لحاظ توجه و عدم توجه شده بود، ولی آنهایی که نیکوکاران او بودند می توانستند او را متقاعد کنند تا اوضاع را ترمیم کند، به ویژه در مورد شرایط سختی که ناشی از خشکسالیهای شدید بود.

۶- سپس شاهزاده فهد نقل کرد که چگونه قبل از سقوط امپراطور او مشکلات هایله سلاسی را با نیکسون رئیس جمهور وقت و راجرز وزیر امور خارجه وقت مورد بحث قرار داده و آنها پرسیده بودند که آیا عربستان سعودی می توانست، از لحاظ مالی کمک کند. ولی عربستان سعودی نمی توانست در این مورد کمک کننده باشد و آن به علت مبارزه اتیوپی علیه اریتره ایها بود. متأسفانه غرب و ایالات متحده نیز کاری نکردند و یک راه گشوده‌ای را برای شورو یها و متفقین آن باقی گذاشتند تا با قائم مقام خود، کوباییها وارد شوند. فهد همچنین درباره نتیجه وعده کارتر برای کمک در حل مسئله صحرای اوگادان سؤال کرد. فهد یادآوری کرد که چگونه در سال ۱۹۷۸ به پیشنهاد کارتر زیاد باره رئیس جمهوری سومالی را متقاعد کرده بود، تا علناً پذیرش انجام یک همه پرسی به سرپرستی سازمان ملل متحده را در مورد اهالی صحرای اوگادان اعلام بدارد. هر چند زیاد باره آمادگی خود را برای پذیرفتن نتایج یک چنین همه پرسی اعلام داشته بود. معذالک ظاهراً ایالات متحده آمریکا علاقه خود را نسبت به سومالی از دست داده بود. فهد از این بیم داشت که در نتیجه سهل انگاری، ایالات متحده آمریکا ممکن است، سومالی را از دست بدهد.

۷- ایران و تهدید کمونیسم.

شاهزاده فهد گفت تحولات در ایران مانند تحولات در اتیوپی ممکن است به عنوان نمونه‌ای بی‌علاقگی ظاهری ایالات متحده یا ناتوانایی آن تلقی شود، فهد گفت: «به جای آنکه شما شاه را تحت فشار قرار دهید تا افکار و اقدامات خود را با اوضاع روز تطبیق دهد، تا بدین ترتیب بتواند فرش را از زیر پای مبلغین کمونیست بکشاند. او را رها کردید تا برود.» فهد ادامه داد که «به عقیده ما (امام - م) خمینی یک آلت دست است، هر چند از چنین چیزی آگاهی ندارد یا آن را نمی پذیرد. کمونیستها نقشه‌های خود را با نظم و ترتیب دنبال می کنند. ابتدای خواستند که مقاومت‌های خیابانی را به میان بکشند و سپس اندیشمندان میهن پرست را تا بتوانند با آنها و با نتیجه بیشتر و کارایی بیشتر سروکار داشته باشند. نگاه کنید ببینید که در ایران چه چیزی اتفاق افتاده است.

آنها گل سر سبد جامعه خود را کشته‌اند. بهترین مغزها در دستگاه نظامی و حرفه‌های دانشگاهی و خدمات مدنی همه یا اعدام شده و یا ناگزیر تبعید شده‌اند. این اقدامات و کشتار وحشیانه هیچ گونه ارتباطی با اسلام ندارد که پرچم آن به طور تصنعی در ایران به اهتزاز درآمده است.

شاهزاده فهد سپس پیش بینی کرد: «به زودی شاید ظرف چند ماه آینده (امام) خمینی از میدان بدر خواهد رفت و ایران اتیوپی دیگری خواهد شد که به توسط کمونیست‌هایی که از سوی مسکو در آنجا نشاند

شده‌اند، رهبری خواهد شد. «شاهزاده فهد اظهار تأسف کرد که ایالات متحده برای مقابله با تهدیدهای کمونیستی در منطقه کاری نمی‌کند. فهد سپس خاطر نشان ساخت که ایران، بحرین و کویت و سایر کشورهای عربی را در خلیج تهدید می‌کند. در حالی که حتی یک کلمه هشدار از جانب کارتر برای دادن اطمینان به کشورهای ضعیفی مانند بحرین ادا نشده است و حتی دوستان آمریکا نیز در این منطقه و در اطراف و اکناف جهان کاری نکرده‌اند.» فهد گفت «سه چهارم رژیمهای عرب در واقع با شما هستند» آنها همه در انتظارند و امیدوارند که دولت نیرومند و عاقل و اخلاقاً راستگرای آنها یعنی ایالات متحده این پیام را به صدای بلند و روشنی ابلاغ کند: ایست کافی، کافی است. ما و همه مردم درستکار دنیا نمی‌توانیم دست روی دست گذاشته و ناظر آن باشیم که قانون جنگل حکمروایی کند. «هم اکنون اتیوپی، افغانستان، ایران و جمهوری دموکراتیک خلق یمن در مقابل فشار شوروی فرو می‌ریزند.» فهد از اینکه پاکستان در مرحله بعدی باشد نگران است. وی گفت عربستان سعودی نزدیک شدن شعله‌های آتش را از مدت‌ها قبل دیده و به ایالات متحده آمریکا هشدار داده بود، ولی هشدارها و نداهاى عربستان سعودی به گوشهای ناشنوا برخورد کرده است.

۸- کوبا و پاسخگویی ایالات متحده به رخنه‌گریهای شوروی:

در پاسخ به نطق یک ساعته ولیعهد، سفیر وست تأکید کرد که ایالات متحده در واقع روش تندی را برای مقابله با تهدیدهای شوروی اتخاذ کرده است و سفیر به عنوان مثال خاطر نشان ساخت که سفارت آمریکا همان روز نسخه‌ای از نطق پرزیدنت کارتر را درباره حضور نیروهای رسمی شوروی در کوبا تسلیم کرده است. رئیس جمهور خواسته است که ما یک نسخه از این نطق را قبل از تسلیم آن به شاهزاده فهد تقدیم کنیم، ولی به علت گرفتاریهای ولیعهد در آن روز، نتوانستیم به چنین کاری موفق شویم. فهد در پاسخ پذیرفت که نطق رئیس جمهور درباره کوبا همان نوع پاسخ‌گویی است بر ماجراجوییهای شوروی که عربستان سعودی از آن قدردانی می‌کند. سفیر ادامه داد که خیلیها هستند که می‌کوشند بذر عدم اعتماد بین ایالات متحده و عربستان سعودی بیافشانند. عده‌ای هستند که می‌خواهند چنین وانمود کنند که ایالات متحده آماده نیست تا به کمک متفقین و دوستان خود بشتابد، ولی این موضوع اهمیت دارد که بیاد داشته باشیم که هنگامیکه عربستان سعودی در نتیجه تهاجم یمن جنوبی به یمن شمالی، احساس خطر می‌کرد ایالات متحده به همه تقاضاهای عربستان سعودی لیبیک گفت و همین پاسخ ما به مناسبت اوضاع یمن باید نشانه مثبتی از این باشد که ایالات متحده در زمان نیاز، دوستان خود را رها نمی‌کند و این همچنین یک اخطار روشنی برای بقیه جهانیان درباره تعهد ایالات متحده نسبت به عربستان سعودی و امنیت آن در قبال تهدیدهای خارجی و نسبت به پاسخگوییهای ایالات متحده است.

و اما درباره پاسخگوییهای ایالات متحده نسبت به تحولات ایران و اتیوپی سفیر وست خاطر نشان ساخت که برای ما پشتیبانی از رژیمهایی که با کشمکشهای بزرگ درونی روبرو هستند بسیار دشوار است زیرا در چنین صورتی وانمود خواهد شد که ایالات متحده در امور داخلی این رژیمها بدون جهت مداخله می‌کند. سفیر وست به شاهزاده فهد یادآوری کرد که اعراب در این مورد به طور خاصی حساسیت نشان می‌دهند. عربستان سعودی در تأیید این مطلب که ایالات متحده می‌تواند از دوستان ما پشتیبانی کند، بدون اینکه این پشتیبانی اسباب زحمت یا نتیجه معکوس داشته باشد، اغلب کمک کننده بوده است. ایالات متحده از این پشتیبانی در گذشته قدردانی کرده و امیدوار است که شاهزاده فهد همچنان به ما کمک

کرده و پشتیبانی مورد نیاز دوستان ما را در منطقه بدون اینکه چندان جلب توجه کند، ادامه دهد.

۹- اظهار نظر: روز بعد (پنج اکتبر) شاهزاده فهد عیسی صباغ رایزن را نزد خود احضار کرده و مراتب زیر را به او گفت: «یادتان هست سفیر وست درباره نطق کارتر چه گفت؟ خوب. من آن موقع نمی‌خواستم همه شما را در حضور همکاران سفیر چپین دچار زحمت کنم، ولی می‌خواستم چیزی را که اکنون می‌گویم اضافه کنم و آن اینکه اگر این نطق دکترین شماره یک کارتر است آنگاه ما دکترین شماره دو را برای منطقه خود لازم داریم و یقیناً رئیس جمهور شما و مردم شما می‌دانند که در حالی که چند هزار سرباز شوری که در نزدیکی فلوریدا قرار گرفته مورد تحمل حکومت ایالات متحده نیستند، حضور شوری که گلولی ما را همین جا گرفته و تهدید به مسدود کردن شاهراه منافع حیاتی شما و ما می‌کند باید لاقلاً مستلزم یک موضع‌گیری محکم و قاطع و بدون ابهام باشد. بدین مناسبت به واشنگتن این ضرب‌المثل عربی را یادآوری کنید، که شمردن ضربه‌های شلاق یک چیز است، ولی احساس آن یک چیز دیگری است.» پایان اظهار نظر.

۱۰- مسئله فلسطین و صلح خاورمیانه. فهد بار دیگر نظر قاطع حکومت عربستان سعودی را تکرار کرد که هر گونه به اصطلاح راه حل اختلاف اعراب و اسرائیل که مشارکت و موافقت فلسطینیها را همراه نداشته باشد، موفق نخواهد شد. او تأکید کرد که ما از طریق سادات از اعراب بیش از آنکه اسرائیلیها حتی به خواب دیده باشند اطلاع داریم: شرافت و پذیرفتن فلسطینیها به عنوان یک دولت در داخل این منطقه، ولی اسرائیلیها همچنان به سبک خودشان وفا دارند و می‌خواهند بچاپند و بچاپند و بچاپند. آنها ابتدا درباره ادامه و در واقع افزایش احداث آبادیها در کرانه باختری اصرار می‌ورزند و اکنون آنها زمین بیشتری از اعراب می‌خواهند که ظاهراً از طریق خرید باید انجام بگیرد. آیا این حرص و آز اسرائیل می‌تواند به حسن نیت اعراب منجر شود؟ آیا اسرائیلیها تنها به سازش با سادات علاقمند هستند و بقیه اعراب به جهنم؟ آیا ایالات متحده از این امر چشم‌پوشی می‌کند؟ آیا شما به جز اظهار تأسف از آنچه بگین می‌کند کار دیگری انجام نمی‌دهید. ما به شما اطمینان می‌دهیم که بگین قلدر تنها به صدایی گوش فرامی‌دهد که نشان‌دهنده آن است که ناطق، قدرت اراده و ادراک و شهامت اعتقادات خود را دارد.» به عبارت دیگر آن طوری که عیسی صباغ تعبیر کرد به صدای یک مرد شجاع.

۱۱- در پاسخ سفیر وست تعهد عمیق پرزیدنت کارتر را به یک صلح جامع و عادلانه مورد تأکید قرار داده و همچنین پذیرفتن این واقعیت را از سوی ایالات متحده آمریکا که راه حل مسئله فلسطین شرط اولیه صلح خاورمیانه است، اعلام داشت. سفیر خاطر نشان ساخت که با توجه به اعتدال اخیری که از سوی سازمان آزادیبخش فلسطین نشان داده شده است، افکار عمومی نشان می‌دهد که اکثریت مردم در ایالات متحده طرفدار گفت و شنود با سازمان آزادیبخش فلسطین هستند. وی افزود که دیدار اخیر گروه رهبری مسیحیان جنوب و اسقف جس جاکسون از منطقه بدون شک اثرات بیشتری در مردم آمریکا از لحاظ آشنا کردن آنها با وضع فلاکت بار فلسطینیها خواهد داشت و در حالی که سفیر بی‌حوصلگی عربستان سعودی و بقیه جهان عرب را در عدم پیشرفت درباره مذاکرات مربوط به خودمختاری فلسطینیها به خوبی درک می‌کند، ما ناگزیر هستیم به انور سادات رئیس جمهور مصر و بگین نخست‌وزیر اسرائیل مهلت عاقلانه‌ای بدهیم تا درباره این مذاکرات پیشرفت نشان دهند و ایالات متحده هرگاه که بن بست مطلق به وجود آید حاضر خواهد بود به عنوان یک هم‌بیمان فعالتر در پیشرفت، پا در میانی کرده و حداکثر کوشش

را برای رفع بن بست به عمل آورد، حتی کوششی که به معنی موضعگیری مخالف سادات و بگین باشد. سفیر وست افزود که استراوس سفیر سیبا قرار است در ماه دسامبر به منطقه بازگردد در ضمن استراوس در انتظار مذاکره با عربستان سعودی در نیویورک بوده و گزارشی درباره پیشرفت در مذاکرات خودمختاری فلسطینها تا آخرین لحظه خواهد داد.

۱۲- ملاحظات پایانی: پس از حدود دو ساعت مکالمه شاهزاده فهد بحثها را به پایان رساند. وی خاطر نشان ساخت که «من طبق معمول صحبت کردم و قلب خود را در مقابل دوستان آمریکایی خود باز کردم و چنین کاری را اگر بزرگترین احترام و ارج را برای پرزیدنت کارت نمی داشتیم، نمی کردم. من آنچه را که او می کوشد انجام بدهد مورد قدردانی قرار می دهم. او نیازمند تشویق و اطمینان است و من به عنوان یک دوست که احساس می کند که پیوندهای بین دو کشور را نباید اجازه داد که سست تر شود. این اطمینان و تشویق را به او می دهم. ملاحظات من درباره بی اقدامی یا کنندی اقدام ناشی از اعتقاد تزلزل ناپذیر ماست که دوست صمیمی ما، ایالات متحده آمریکا قادر است پاسخگوی سنتی مؤثر خود را که شایسته رهبر محترم جهان آزاد است، بر منصفه ظهور بگذارد.»

۱۳- سفیر به شاهزاده فهد اطمینان داد که ملاحظات مورد توجه قرار گرفته و پرزیدنت کارتر شخصاً یک مرد صریحی است که معتقد به گوش دادن به یک دوست خردمند می باشد، هر چند که این دوست از وی انتقاد کند تا اینکه از سوی چاپلوسان به او تملق گفته باشند.

۱۴- اظهار نظر سفیر: شاهزاده فهد در یک وضع روحی قرار داشت که مستعد صحبت کردن بود و در واقع به نظر نمی رسید که «مکنونات قلبی خود را» به اندازه بیش از حد صراحت «باز می کند». نظرهای او درباره لزوم اقدام ایالات متحده مانند اظهار نظرهای دیگری که او در طی مرادوات ما انجام داده است، کاملاً دارای هدف بود. این نکته قابل اهمیت است که او و یمانی وزیر نفت اخیراً یک جلسه طولانی با صباح وزیر نفت کویت داشته اند.

حدس ما این است که موضوع اصلی این جلسه تصمیم عربستان سعودی برای افزایش تولید نفت بوده است. زیرا که عربستان سعودی درباره این مطلب با حکومت ایالات متحده کنار آمده است. صباح به احتمال قوی فهد را «تحت فشار» قرار داده بود تا امتیازات بیشتری از حکومت ایالات متحده درباره امنیت خلیج و خاورمیانه بگیرد. این واقعیت که تقریباً همین احساس از سوی شاهزاده عبدالله در ملاقات دو روز بعد (تلگراف جده ۶۹۷۷) ابراز شده این نتیجه گیری ما را تقویت می کند که در سلسله مراتب حکومت عربستان سعودی در حال حاضر این احساس حکمفرماست.

سند شماره (۵۲)

تاریخ: ۱۵ اکتبر ۱۹۷۹ - ۲۳ مهر ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - جده به: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی. با حق تقدم

موضوع: ملاقات عبدالله با جرج بال

- ۱- تمام متن خیلی محرمانه است.
- ۲- جناب آقای جرج بال معاون سابق وزارت امور خارجه با شاهزاده عبدالله معاون دوم نخست وزیر و فرمانده گارد ملی برای مدتی حدود ۳ ساعت در تاریخ ۱۴ اکتبر ملاقات کرد. سفیر و رایزن سیاسی و

نظامی نیز در این ملاقات حضور داشتند.

۳- عبدالله از آقای بال به گرمی استقبال کرد و با علاقه مفروطی به حرفهای او گوش می‌داد در حالی که آقای بال تحولات اخیر افکار عمومی آمریکا را درباره مسائل مربوط به حل مشکلات خاورمیانه و مسائل استراتژیک را تشریح کرده و تأکید کرد که او به عنوان یک شهروند خصوصی صحبت می‌کند. آقای بال خاطر نشان ساخت که افکار عمومی آغاز به تشخیص انتخابی منافع ملی ایالات متحده و منافع اسرائیل کرده است. یک عاملی که همراه آن می‌باشد، آگاهی فزاینده نسبت به فلسطینیها و وضع فلاکت بار آنها است که تاکنون کمتر درباره آن اطلاعی داشتند. تحول دیگری که قابل ذکر است شناسایی فزاینده اشتراک منافع بین ایالات متحده و عربستان سعودی در امنیت خلیج عربی (منظور همان خلیج فارس است - م) است.

۴- عبدالله سه فقره «شایعه» مضره را که اخیراً در میان کشورهای خاورمیانه دوست ایالات متحده جریان پیدا کرده است، ذکر کرد: اول اینکه ابتکار ناگهانی انور سادات در سال ۱۹۷۷ برای دیدار از اسرائیل قبلاً به تصویب ایالات متحده آمریکا رسیده است، دوم اینکه ایالات متحده و اتحاد جماهیر شوروی به طریقی، به طور سری، توافق کرده‌اند که بگذارند کشورهای عربی بین خود به نزاع بپردازند که این بالمال به نفع ابر قدرتها خواهد بود و سوم اینکه ایالات متحده و اتحاد جماهیر شوروی به طور سری با هم به توافق رسیده‌اند که مشترکاً با اسلام ضدیت کنند. آقای بال به عبدالله اطمینان داد که این «شایعات» به هیچ وجه حقیقت ندارند.

۵- در چندین مرحله عبدالله اصرار ورزید که حکومت ایالات متحده در مقابل تهدید شوروی و قائم مقامهای آن نسبت به امنیت، انرژی بیشتری از خود نشان دهد. او طرفدار آن بود که ایالات متحده یک ترکیبی از «به حرکت در آوردن چماق» و دیپلماسی فعال از خود نشان دهد. عبدالله که (قبلاً در جریان ملاقات با دقت فراوان به بررسی سفیر وست درباره اوضاع نظامی مراکش ناشی از تلگراف ۷۱۴۸ رباط) گوش فراداده بود با همین لحن از آقای بال خواست تا درباره فراهم کردن پشتیبانی نظامی به ملک حسن، کنگره آمریکا و مقامات دیگر را تحت فشار قرار دهد. عبدالله برای تشدید طرفداری قاطعیت در منطقه خلیج مدعی شد که عربستان سعودی نقشه‌های تجاوزکارانه ایران را درباره بحرین، با اخطار به تهران که هر گونه کوشش برای به دست گرفتن حکومت در بحرین با مخالفت سعودیها روبرو خواهد شد، خنثی کرده است.

سند شماره (۵۳)

تاریخ: ۱۹ اکتبر ۱۹۷۹ - ۲۷ مهر ۱۳۵۸
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی - سی به: مرکز جمع آوری خلاصه‌های اطلاعاتی
موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۹۲۰ به تاریخ ۱۹ اکتبر ۱۹۷۸
(پاراگرافهای ۵-۱ سری و غیر قابل رؤیت برای بیگانگان است).

۱- روابط عربستان سعودی و اتحاد شوروی: علیرغم گزارشات جسته و گریخته ما هنوز شواهد متقاعدکننده‌ای درباره گرم شدن قابل ملاحظه روابط شوروی و عربستان سعودی ندیده‌ایم. گزارش مطبوعات شوروی پیرامون این مطلب که سعودیها در روابط خود با شورویها پا را فراتر از تشریفات

گذارده‌اند ظاهراً بر اساس مراتب زیر است:

(الف) مبادله تلگرافهای تبریک بین رهبران شوروی و عربستان به مناسبت روز ملی عربستان سعودی در تاریخ ۲۳ سپتامبر و

(ب) این واقعت که سفیر عربستان سعودی و وابسته نظامی آن در ضیافتی که از طرف سفارت شوروی در صنعا در تاریخ ۳۰ سپتامبر ترتیب داده شده بود حضور داشتند.

۲- اتحاد جماهیر شوروی کوشیده است تا مناسبات خود را با عربستان سعودی از زمان جنگ ۱۹۷۳ بهبود دهد و چنین درک کرده است که پیوندی با ریاض، کلیدی به پیوندهای مشابه با همه کشورهای خلیج (فارس) خواهد شد. (شورویهای اکنون در میان کشورهای محافظه کار خلیج (فارس) فقط با کویت مناسبات دیپلماتیک دارند) همچنین شایسته یادآوری است که اتحاد جماهیر شوروی پس از مرگ ملک فیصل در سال ۱۹۷۵ و به دنبال ابتکار صلح سادات در سال ۱۹۷۷ - سرگرم لاس زدن با سعودی‌ها بوده است. از زمان امضاء پیمانهای کمپ دیوید، مسکو کوششهای خود را تشدید بخشیده است.

۳- درباره مبادله تبریک بین برژنف و خالد مراتب زیر قابل توجه است:

(الف) این نخستین بار نیست که رهبران دو کشور تلگرافهای تبریکی برای یکدیگر می‌فرستند.

(ب) در حالی که شورویها میل دارند تا موضع کنونی عربستان سعودی را درباره فرایند صلح برای بهبود مناسبات با سعودیها مورد بهره برداری قرار دهند رژیم عربستان سعودی به علت ملاحظات خارجی و داخلی نمی‌تواند اقدام قاطعانه‌ای در این جهت و در چنین زمانی به عمل آورد.

(ج) عربستان سعودی گاه به گاه برای اعمال فشار بر روی ایالات متحده به منظور تغییر دادن موضع آن کشور درباره مسائل مختلف و برای شنوا ساختن ناخرسندی سعودی از اقدامات ویژه آمریکا پخش چنین شایعاتی را تشویق می‌کند.

۴- در عین حال گزارشهای مقامات بلند پایه عربستان سعودی حاکی از آن است که سعودیها از آن نگرانند که ایالات متحده آمریکا خطر شوروی را به اندازه کافی جدی تلقی نمی‌کند.

۵- شدیدالحن بودن ملاحظات عربستان سعودی درباره این موضوع روشن می‌سازد، که سعودیها در واقع نسبت به اتحاد شوروی گرمی نشان نمی‌دهند و در عوض دستگاه رهبری سعودی امیدوار است که با رفتارهایی از قبیل حضور در ضیافتهای شوروی از یک تاکتیک هراس‌انگیز استفاده کرده به آمریکا بفهماند که همکاری با عربستان سعودی را چندان سرسری و کم اهمیت تلقی ننماید.

۶- (طبقه‌بندی نشده) گردهمایی مصر - آمریکا - اسرائیل: در مقاله‌ای در روزنامه ۱۸ اکتبر ال‌ا‌ه‌رام از قول خلیل گفته شده است که «اتخاذ تصمیماتی که در سطح وزرا در مورد مسئله فلسطین امکان‌پذیر نیست». احتمال دارد که آمریکا، اسرائیل و مصر یک گردهمایی به این منظور تشکیل دهند.

۷- (طبقه‌بندی نشده) آزادی زندانیان اسرائیلی: در تاریخ ۱۸ اکتبر مطبوعات مصری گزارش کردند که احتمالاً اسرائیل تعداد نامعلومی از زندانیان عرب را آزاد کرده است. سفارت آمریکا در قاهره اظهار داشت که این گزارش نتوانسته است خبر رادیو اورشلیم را مبنی بر اینکه این زندانیان از منطقه العریش و حیفا جنوبی بوده و در فعالیتهای تروریستی شرکت نداشته‌اند به طور کامل دریافت نماید.

۸- (خیلی محرمانه) نقش آمریکا در صحرای سینا: سفارت آمریکا در تل آویو گزارش داد که وایزمن در تاریخ ۱۷ اکتبر در ملاقات با هیئت پشتیبانی سینا و پرسنل سفارت گفته است که با پیشنهاد تغییر

فعالیت در سینا موافق است، ولی با حضور نیروی ناظر بر آتش بس سازمان ملل موافق نیست، چون به نظر وی این نیرو محدودیتی در حمایت لجستیکی آمریکا پدید می‌آورد.

۹- (طبقه‌بندی نشده) فروش تسلیحات آمریکا به اسرائیل و نظر عربستان سعودی: آشویتدپرس گزارش داد که وزیر نفت عربستان سعودی زکی یمانی در ۱۸ اکتبر خواستار منع فروش تسلیحات نظامی آمریکایی به اسرائیل گردید. با این وصف، یمانی اضافه کرده است که عربستان سعودی در برابر کشورهای که اهداف شوروی را دنبال می‌کنند به سلاحهای آمریکایی نیازمند می‌باشد.

۱۰- (طبقه‌بندی نشده) سفر خلیل به اروپا: رادیو قاهره گزارش داد که خلیل در ۱۸ اکتبر برای انجام یک بازدید ده روزه که انگلستان و اتریش را نیز در بر می‌گیرد، عازم اروپا گردیده است.

۱۱- (طبقه‌بندی نشده) عراق قیمت نفت خود را بالا می‌برد. بنا به گزارش آشویتدپرس، منابع صنعت نفت در ۱۸ اکتبر گفته‌اند که عراق قیمت نفت خود را ده درصد افزایش داده است. با این وصف، عراق قیمت نفت خود را بیش از ۲۳/۵۰ دلار برای هر بشکه که توسط اوپک تعیین شده بالا نبرده است. عراق به قیمت ۲۲/۱۸ دلاری بهترین نوع نفت خود تنها ۱۸ سنت اضافه کرده است و حال آنکه قیمت نفت نامرغوب خود را که بخش اعظم تولیدات عراق را تشکیل می‌دهد ۲ دلار بالا برده و آنرا بین ۲۰/۶۵ و ۲۱/۹۶ دلار تعیین کرده است.

۱۲- (طبقه‌بندی نشده) کشورهای خلیج - ایران: رادیو کویت گزارش داد که وزیران خارجه شش کشور عربی خلیج در بیانیه منتشره خود را در ۱۸ اکتبر اعلام کرده‌اند که می‌خواهند با ایران حداکثر رابطه را برقرار سازند.

۱۳- (طبقه‌بندی نشده) اخطار اوپک: مانا سرپرست اوپک گفت که عتیبه در ۱۸ اکتبر هنگام بازدید از ژاپن در مورد خطر برخورد ابرقدرتها بر سر نفت هشدار داده است. رویتز گزارش داد که عتیبه به نخست‌وزیر فوکودا، گفته است که کاهش بازده نفتی شوروی احتمالاً سبب گسترش یافتن منافع شوروی در خاورمیانه و بر هم زدن تعادل نیروها خواهد گردید. عتیبه گفت که به رسمیت شناختن ساف توسط ژاپن تضمینی بر ارائه نفت به این کشور خواهد بود.

۱۴- (محرمانه) سوریه - آمریکا: سفارت آمریکا در دمشق یادآور طرز برخورد دو جانبه سوریه در قبال آمریکا گردید. چون اسد هفته گذشته به یک بازرگان آمریکایی گفته بود که وی امیدوار است که بین آمریکا و سوریه «در همه زمینه‌ها و نه تنها در مورد حل مشکلات» همکاری ادامه یابد. سفارت معتقد است که این مهمترین علامتی است که نشان می‌دهد مقامات عالی سوریه هنوز امیدوارند که برخلاف اختلاف نظرهای موجود در مورد سیاستهای خاورمیانه‌ای با آمریکا روابط دو جانبه برقرار سازند.»

۱۵- (خیلی محرمانه) رفعت الاسد: بنا به گزارش سفارت آمریکا در دمشق، رسانه‌های گروهی سوریه هنوز اظهار می‌دارند که رفعت الاسد برادر رئیس جمهور در سوریه محبوب است. در تاریخ ۱۳ اکتبر مطبوعات دمشق تصویری از رفعت را به عنوان سرپرست یک فدراسیون آموزش و پرورش نشان داد و از او به عنوان «سرهنگ ستاد» نام برد.

۱۶- (سری) سوریه و مسائل داخلی: سفارت آمریکا در دمشق گزارش می‌دهد که فعالیتهای تروریستی هنوز هم رخ می‌دهند، ولی در شهرهای جنوبی سوریه این رخ داده‌ها بیشتر شده‌اند. آلیو و حما در دو هفته گذشته محل وقوع چند کشتار بوده است که بسیاری از آنها ناشی از خونخواهی قومی بوده‌اند.

سفارت آمریکا در دمشق می‌گوید که علیرغم افزایش تعداد رخدادها در دو هفته گذشته، دستگاه شایعه پراکنی دمشق فعالیت چندانی از خود نشان نداده است. سفارت این پدیده را بنا به دلایل زیر می‌داند: (الف) وقایع رخ داده در خارج از دمشق اگر از اهمیت بسیار برخوردار نباشند، توجه چندانی را به خود معطوف نمی‌دارند؛ و

(ب) دمشق ظاهراً نسبت به وقایع روزمره خشونت بار بسیار بی تفاوت گشته است. ۱۷- (محرمانه) شمال لبنان: سفارت آمریکا در بیروت گزارش داد که یکی از منابع نظامی لبنان به وابسته دفاعی ما گفته است که در ۱۸ اکتبر از میزان تشنج در شمال لبنان کاسته شده و وی معتقد است که گروه‌گانه آزاد خواهند شد.

۱۸- (خیلی محرمانه) جنوب لبنان: نماینده آمریکا در سازمان ملل گزارش داد که وایمن در گفتگوی خود با سیلاسو حمایت اسرائیل را از ادامه آتش بس اعلام داشت. وایمن گفت که به حداد دستور خواهد داد که از اذیت و آزاد روستائیان حوزه نیروهای اضطراری سازمان ملل در لبنان اجتناب ورزد.

ونس

سند شماره (۵۴)

تاریخ: ۲۴ اکتبر ۱۹۷۹ - ۲ آبان ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا - جده
به: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی - با حق تقدم

موضوع: سومین طرح توسعه عمرانی عربستان سعودی

۱- (تمام متن خیلی محرمانه است)

۲- خرابی اوضاع اجتماعی و اقتصادی که به علت افزایش بی رویه مخارج که از سال ۱۹۷۴ در سراسر خلیج شروع شد، باعث شده است که تا سال ۱۹۷۷ عربستان سعودی به سرعت از رشد مخارج هزینه‌ها بکاهد تا بدین ترتیب هم بتواند از نرخ تورم در جامعه بکاهد و هم جامعه را در مسیر توسعه و عمران مداومتری بیاندازد. تلاشهای دولت در هر دو زمینه موفقیت‌آمیز بوده است. با وجود این موفقیت، ظهور عکس العمل سیاسی علیه تغییرات سریع اجتماعی در ایران در سال گذشته باعث شده است که کادر رهبری عربستان سعودی نسبت به عواقب توسعه اقتصادی، که بی ثباتی اجتماعی است، هوشیارتر بشود. ۳- به این ترتیب، سومین برنامه پنج ساله توسعه و عمران، به گونه‌ای برنامه ریزی شده است که سیاست محدود کردن افزایش هزینه و اختصاص بودجه به فعالیت‌هایی که از نظر اجتماعی قابل پسند است، ادامه پیدا کند. شواهد اولیه حاکی از آن است که کل مخارج در این پنج ساله حدود ۸۰۰ میلیارد ریال سعودی با حدود ۲۳۵ میلیارد دلار به نرخ ارزی کنونی خواهد بود. حتی در صورتی که این مقدار را به ریال ثابت (در سال ۱۹۷۹) فرض کنیم نتیجه می‌گیریم در طی ۵ سال آینده بودجه سالانه عربستان سعودی نسبت به بودجه امسال که ۱۶۰ میلیارد ریال عربستان سعودی یعنی ۴۷ میلیارد دلار است رشد چندانی نخواهد داشت.

۴- دکتر فیصل بشیر معاون وزارت برنامه ریزی عربستان اخیراً راجع به بافت برنامه ۵ ساله گفته است که این برنامه به تداوم اولویت نمی‌دهد، بلکه اهمیتها را تغییر داده است. وی گفت که برنامه سوم از توسعه‌های زیربنایی فیزیکی که در بعضی موارد روی آنها زیاد کار شده است. به سمت فعالیت‌های تولیدی

مانند پتروشیمی، تصفیه نفت و کشاورزی تغییر روند خواهد داد، و برنامه جدید روی توسعه و عمران سه شهر مهم پادشاهی عربستان تأکید و اولویت کمتری خواهد داد و در عوض تلاش بیشتری در جهت عمران مناطق دور دست عربستان خواهد کرد. این گونه اقدامات به منظور جبران عدم موازنه بین ثروت و عمران و توسعه بین مناطق بوده و بنابراین از هجوم جمعیت به شهرها جلوگیری می‌نماید. بشیر همچنین گفت که او پیش‌بینی نمی‌کند که تعداد کارگران خارجی مشغول به کار در عربستان سعودی در برنامه سوم افزایش یابد. اما در زمینه توسعه ریشه‌ای وزیر بنایی اجتماعی مخصوصاً در زمینه آموزشهای حرفه‌ای و شغلی تلاش بیشتری انجام خواهد گرفت. هر چند نحوه اجرای تلاشهای برنامه سوم هر قدر خوب باشد، نخواهد توانست تشنجهای نهفته را از میان بردارد.

۵- سیاستهای مالی محافظه‌کارانه، از یک طرف، موجبات کاهش سود تجارت و افزایش تنفر در میان خرده بازرگانان و افراد ثروتمند صاحب امتیاز را فراهم خواهد آورد. به عبارت دیگر گذشت سالها نشان داده است که تغییر و انتقال اقتصادی که از سال ۱۹۷۴ شروع شد، اثرات دیرپا و همه جانبه‌ای بر روی ارزشهای سنتی سعودیها و درآمد آنها داشته است. این ارزشهای مرسوم منبع اصلی مشروعیت سلطنت بوده‌اند.

۶- دسترسی به درآمد نفت، یک مفهوم داخلی و سیاسی پیدا نموده است که در طی برنامه سوم نیز ادامه پیدا خواهد کرد. تنزل درآمد نفت در سال ۱۹۷۸-۷۹ به همان اندازه که دستاویز و بهانه‌ای برای سختی اوضاع مالی به وسیله اوضاع اجتماعی بود به همان اندازه هم خودش باعث مشکلات و سختیها بوده، چون درآمد فعلی و افزایش احتمالی درآمد در آینده بیشتر از مخارج می‌باشد (بیشتر به دلیل قیمت نفت و همچنین به خاطر افزایش تولید نفت)، دولت عربستان حس می‌کند که باید تلاشهای زیادی بکند تا هزینه‌ها و مخارج را کنترل نماید. افزایش مداوم درآمد فقط رژیم را وسوسه می‌کند که بیشتر خرج کند همچنان که در خلال سالهای ۱۹۷۵-۱۹۷۶ نمود و همچنین باعث بروز انتقاد راجع به سیاست نفتی دولت عربستان سعودی از طرف ملی‌گراهای سعودی و سایر اعضای اوپک خواهد شد. نگاهی به این بررسیهای داخلی نشان می‌دهد که از پنج سال پیش یعنی موقعی که برنامه پنج ساله دوم تدوین شد تأکید وسیعی شده است که تا آنجایی که امکان دارد درآمد آینده نیز خرج شود تا بدین وسیله از انتقادات کشورهای غیر عضو اوپک راجع به پنج برابر کردن بهای نفت در اواخر سال ۱۹۷۳، کاسته شود. پلاک

کتاب سی و ششم

اشغالگران قدس

پیام امام امت به مناسبت روز جهانی قدس

بسم الله الرحمن الرحيم

جمعه آخر ماه مبارک رمضان روز قدس است و در دهه آخر ماه رمضان به احتمال زیاد شب قدر است، شبی که احیاء آن سنت الهی است و قدر و منزلت آن از هزار ماه منافقان اولتر است که مقدرات خلق در آن شب پایه ریزی می شود.

روز قدس که همجوار قدر است لازم است که در بین مسلمانان احیا شود و مبدأ بیداری و هشیاری آنان باشد و از غفلتهائی که در طول تاریخ خصوصاً سده های اخیر شده است بیرون آیند، تا آن روز هشیاری و بیداری از دهها سال ابرقدرتها و منافقان جهان والاتر باشد و مسلمانان جهان مقدرات خود را خود و به دست قدرت خود پی ریزی و پایه گذاری کنند. در شب قدر مسلمانان با شب زنده داری و مناجات خود از قید بندگی غیر خدای تعالی که شیاطین جن و انس اند رها شده و به عبودیت خداوند در می آیند. و در روز قدس که آخرین روزهای شهرالله اعظم است سزاوار است که همه مسلمانان جهان از قید اسارت و بردگی شیاطین بزرگ و ابرقدرتها رها شده و به قدرت لایزال الله پیوندند و دست جنایتکاران تاریخ را از کشورهای مستضعفان قطع و رشته طمع آنان را بگسلانند.

هان ای مسلمانان جهان و مستضعفان گیتی به پا خیزید و مقدرات خود را به دست گیرید تا کی نشسته اید که مقدرات شما را وا شنگتن یا مسکو تعیین کنند؟ تا کی باید قدس شما در زیر چکمه تفاله های آمریکا، اسرائیل غاصب پایکوب شود؟ تا کی سرزمین قدس فلسطین، لبنان و مسلمانان مظلوم آن دیار در زیر سلطه جنایتکاران به سر برند و شما تماشاچی باشید و بعضی حکام خائن شما آتش بیار آنان باشند؟ تا کی قریب یک میلیارد مسلمان در جهان و قریب صد میلیون عرب با کشورهای وسیع و ذخایر بی پایان شاهد چپاولگریهای شرق و غرب و ستمگریها و قتل عامهای غیر انسانی آنان و تفاله های آنان باشند؟ تا کی تحمل جنایات وحشتناک بر برادران افغانستان و لبنان را نموده و به ندای آنان جواب نمی دهید؟ تا کی به جای مقابله با دشمنان اسلام و برای نجات قدس از اسلحه گرم و قدرت نظامی و الهی غفلت نموده و با کارهای سیاسی و برخوردهای سازشکارانه با ابرقدرتها وقت گذرانده و به اسرائیل مهلت جنایتهای بی امان داده و شاهد قتل عامها باید بود؟ آیا سران قوم نمی دانند و ندیده اند که مذاکرات سیاسی با سیاستمداران قدرتمند و جنایتکاران تاریخ، قدس و فلسطین و لبنان را نجات نخواهند داد و هر روز بر جنایات و ستمگریها افزوده خواهد شد؟

باید برای آزادی قدس از مسلسل‌های متکی بر ایمان و قدرت اسلام استفاده و بازیهای سیاسی را که از آن بوی سازشکاری و راضی نگه داشتن ابرقدرتها بر مشام می‌رسد، کنار گذاشت.

باید ملت‌های مسلمان خصوصاً ملت فلسطین و لبنان کسانی را که با مانورهای سیاسی وقتگذرانی می‌کنند تنبیه نموده و زیر بار بازیهای سیاسی که نتیجه‌ای جز زیان و ضرر برای ملت مظلوم ندارند نروند، تا کی اسطوره‌های دروغین شرق و غرب مسلمانان قدرتمند را مسحور نموده و بوقهای تبلیغاتی میان تهی، آنان را وحشت زده می‌نماید؟ و تا کی مسلمین از قدرت اسلام بزرگ غافلند؟ مسلمانانی که در نیم قرن آن فتوحات عظیم و تحولات شگرف را با دست خالی از ساز و برگ جنگی و دلی آغشته به ایمان و زبانی متذکر به الله اکبر به دست آورده و اسلام و توحید را در جهان قدرتمند آن روز پایه گذاری نمودند. اگر آن پیروزیها و تحولاتی که در تاریخ ثبت است از چشم انداز مسلمانان درو است پیروزی ملت رزمنده ایران با انگیزه سربازان صدر اسلام که سلاحشان ایمان بود در پیش چشم همگان پرتو افکن است جهانیان و مسلمانان جهان دیدند که ملت غیور ایران با دست تهی از ساز و برگ، نبرد در مقابل ابرقدرتهای زمان و وابستگان خارج و داخل آنان نهضت کردند و انقلاب شکوهمند اسلامی را با همه مشکلات برق آسا به ثمر رساندند. و دست تمام جنایتکاران تاریخ را از کشور عزیز خود قطع کردند و توطئه‌های آمریکایی و گروهکهای چپ‌گرا و راست‌گرا را با قلبی سرشار از ایمان و عقیده یکی پس از دیگری خنثی نموده و زن و مرد و کوچک و بزرگ دلاورانه در صحنه و مقدرات کشور خود را در دست توانای خود تعیین نمودند و امروز با خواست خداوند متعال ارکان جمهوری اسلامی به دست متعهدین به مکتب و معتقدین به جمهوری اسلامی برقرار و فتنه انگیزان و توطئه‌گران را از صحنه خارج نمودند و امروز ایران به رغم بوق‌های خارج و دستگاه‌های تبلیغاتی آمریکا و صهیونیست و سیلی خورده‌های از انقلاب به سوی سازندگی نهایی پیش می‌رود و این درس عبرتی است برای کشورهای اسلامی و مستضعفان جهان که قدرت اسلامی خود را بیابند و از عریده‌های شرق و غرب و وابستگان و تفاله‌های آنان نهراسند و با اعتقاد به خداوند تعالی و اتکال به قدرت اسلام و ایمان بیاخیزند و دست جنایتکاران را از کشورهای خود کوتاه نمایند و آزادی قدس شریف و فلسطین را سرلوحه برنامه خود قرار دهند و ننگ سلطه صهیونیست، تفاله آمریکا را از دامن خود بزایند و روز قدس را زنده نگه دارند، امید است با زنده نگه داشتن این روز بی‌تفاوتیها زائل شود و غفلتها مرتفع گردد و با قیام ملت‌های شریف بعضی از سران خائن را که به رغم مسلمانان و اسلام دست در دست اسرائیل و چشم و فرمان آمریکا بر خلاف مصالح مسلمین به زندگانی سیاسی ننگین خود و به زندگی جنایت بار خویش ادامه می‌دهند از صحنه خارج و در گورستان تاریخ مدفون نمایند. حکام غاصبی که در جنگ بین کفاری چون اسرائیل و صدام با مسلمین طرف کفار را گرفته و به اسلام و مسلمین ضربه وارد می‌کنند، از صحنه اسلام باید خارج شوند و از حکومت بر مسلمین باید برکنار گردند.

ملت‌های شریف مصر و عراق و دیگر کشورهای تحت سلطه منافقان باید قیام کنند و بلندگوهای فاسد که این جنایتکاران مسلمان جلوه می‌دهند، گوش فرا ندهند و از قدرتهای پوشالی این خائنان نهراسند. مسلمانان و جانیان دیدند که صدام عفلقی سرسپرده آمریکا به ایران که جز به اسلام و مصالح مسلمین نمی‌اندیشد، حمله کرد و آن چنان سرش به سنگ کوبیده شد که اکنون با توسل به سران عرب و پناه به اسرائیل دنبال مفری است که او را از سقوط حتمی نجات دهد و ملت ایران و قوای مسلح شجاع آنچنان ضربه‌ای به او و طرفداران جنایتکار او زدند که جز تسلیم یا سقوط، مفری ندارد و با حیل‌های ابلهانه او و

بو قهای تبلیغاتی صهیونیسم راهگشای او نخواهد شد. ملت و دولت و مجلس و ارتش و سایر قوای مسلح ایران که امروز با وحدت اسلامی و انسجام الهی صف واحد هستند، مصممند که در مقابل هر قدرت شیطانی و متجاوز به حقوق انسانها بایستند و از مظلومان دفاع نمایند و تا برگشت قدس و فلسطین به دامن مسلمین از لبنان و قدس عزیز پشتیبانی نمایند. مسلمانان جهان باید روز قدس را روز همه مسلمین جهان بلکه مستضعفین بدانند از آن نقطه حساس در مقابل مستکبرین و جهان خواران بایستند و تا رهایی مظلومان از زیر ستم قدرتمندان از پای نشینند و مستضعفان که اکثریت قاطع جهان را تشکیل می‌دهند، مطمئن باشند که وعده حق تعالی نزدیک است و ستاره نحس مستکبران رو به زوال و افول است، ملت ایران، خواهران و برادران عزیز می‌دانند که انقلاب عظیم ایران که در نوع خود کم نظیر یا بی نظیر است از ارزشهای بزرگی برخوردار است که بزرگترین آن مکتبی بودن و اسلامی بودن آن است، همان ارزشی که پیامبران عالی مقام در پی آن قیام نمودند، امید است که این انقلاب جرقه و بارقه‌ای الهی باشد که انفجاری عظیم در توده‌های زیر ستم ایجاد نماید و به طلوع فجر انقلاب مبارک حضرت بقیةالله ارواحنا لمقدمه الفداء منتهی شود و باید ملت شریف که چنین انقلابی بزرگ را نموده است، در ادامه آن هر چه بیشتر کوشا باشد و حضور خود را هر چه والاتر در صحنه اقامه عدل الهی به ثبت رساند. عزیزان من باید بدانید که ارزش انقلاب هر چه بیشتر باشد فداکاری در راه تحقق آن ارزشمندتر و لازم‌تر است، انقلاب در راه هدف الهی و استقرار حکومت الله همان است که انبیاء عظام در راه آن فداکاریها نمودند و پیامبر عظیم‌الشان اسلام تا آخرین لحظات زندگی پربرکت خود در راه آن با همه توان فداکاری و ایثار فرمود و امامان بزرگوار اسلام هر چه داشتند نثار آن کردند، ما نیز که خود را پیرو آنان و امت محمد صلی الله علیه و آله و سلم می‌دانیم باید اقتداء به آنان نموده و در سبیل حق مشکلات را با صبر انقلابی تحمل نماییم و از خرابکاریهای دغل بازان که آثار شکست و زبونی در آن مشاهده است نهراسیم و در راه هدف حق و اسلام بزرگ چونان انبیاء عظام و اولیاء معظم فداکاری و ایثار نماییم، خداوند تبارک و تعالی پشتیبان مجاهدین و یار مظلومان است.

دروود بر اسلام عزیز، درود بر مجاهدین در راه حق، درود بر شهدا در راه خدا در طول تاریخ، درود بر شهدای ایران و فلسطین و لبنان و افغانستان، سلام بر رزمندگان جبهه‌های جنگ علیه باطل و سلام بر بندگان صالح خداوند.

روح‌الله الموسوی الخمینی ۶۰/۵/۱۰

«اسرائیل باید از بین برود» امام خمینی

تا وقتی که ملت‌های مسلمان به آگاهی اسلامی نرسند و خود را مجهز به ایدئولوژی اسلام نکنند، باید انتظار داشت که همواره تحت ستم نظامی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی غرب قرار داشته باشند. تا وقتی که حکومت‌های کشورهای مسلمان، خود را تغییر ندهند و یا به دست مردم مسلمان آن کشورها سرنگون نشوند و به یک حکومت اسلامی و انقلابی مبدل نگردند، همواره باید انتظار داشت که سلطه‌های استکباری از طریق این حکومت‌های وابسته بر سر ملت‌های مسلمان تداوم داشته باشد، و برای مسلمان چه ننگی از این بالاتر که کفار بر آنان چیره شده و حکمروایی کنند.

تا وقتی که این مشکلات وجود دارد باید انتظار داشت که:

- نفت و کلیه ثروت‌های خدادادی مسلمانان از طریق شیوخ و حکام مرتجع به رایگان به سوی امپریالیسم آمریکا و غرب ارسال گردد.

- مستشاران شرق و غرب همه کاره کشورهای اسلامی باشند.

- افغانستان و ملت مسلمانش زیر پای قزاق‌های روسی خرد شوند.

- منابع انسانی و اقتصادی کشورهای اسلامی به دست جهان‌خواران، و از طریق اذنباش امثال صدام، در جنگ‌ها و توطئه‌های محلی نابود گردد.

و از همه بدتر تا این شرایط وجود دارد باید انتظار داشت که بیش از صد میلیون عرب مسلمان اسپر دست یک مشت صهیونیست نژاد پرست شده و بیش از دو میلیون مسلمان فلسطینی آواره گردند و سرزمین مقدس بیت‌المقدس و مسجدالاقصی، قبله اول مسلمین، و فلسطین عزیز اشغال گردد. نگاهی به سیر تحولات قضایای صهیونیست‌ها و فلسطین در طول قرن اخیر برای ما روشن می‌کند که تا هنگامی که مسلمانان در خواب بوده و رهبران آنها طوق ذلت و بندگی غرب را به گردن خود داشته‌اند، همواره طعم شکست را در برابر دشمنان اسلام و مسلمین چشیده‌اند. اما همین ملت‌ها هنگامی که قدری متکی به خود می‌شدند، توانایی لازم را برای تشخیص دشمنان و بالطبع توانایی مقابله با آن را پیدا می‌کردند.

روزی که خلیفه عثمانی نماینده صهیونیست‌ها* را از اطاقش بیرون کرد و تمام وعده‌های او مبنی بر وام و هدیه و غیره را رد کرد، ناشی از همین اتکاء به خود و حداقل خود آگاهی بود. اگر عده‌ای از سران کشورهای عربی و غیر عرب، خلفای عثمانی را در کارهایشان سرزنش می‌کنند (که البته نسبت به بسیاری از کارهایشان باید آنها را محکوم کرد) ولی باید بدانند که خود این حکام را باید بیشتر سرزنش نمود، زیرا که خلفای عثمانی حداقل نه تنها ننگ سازش با صهیونیست‌ها را نپذیرفتند، بلکه جرأت این را داشتند که رهبران آنها را به طرز ذلت باری از پیش خود برانند.

نگ و ذلت بر رهبران فعلی اعراب که در بدر خواستار شناسایی دشمن اسلام و مسلمین و تضمین امنیت رژیم صهیونیستی هستند، تا بلکه باب گفتگو را با صهیونیست‌ها جهت مشروعیت دادن به تجاوزات و جنایات یهود باز کنند.

حکام فعلی عرب باید بدانند که تا قبل از جنگ جهانی اول صهیونیست‌ها برای مدت سی سال کوشیدند تا به داخل فلسطین عزیز نفوذ کنند، ولی توفیق نیافتند. ولی از روزی که اقتدار عثمانی جای خود را به

*- هر تزل پدر صهیونیست‌ها چند مرتبه پیش سلطان عبدالمجید خلیفه عثمانی رفت و تقاضا کرد که اراضی فلسطین را به آنها بفروشد و عده‌های بسیاری داد ولی او را با تعدی از ترکیه اخراج کرد و حاضر نشد به دشمنان اسلام وجبی از خاک فلسطین را بفروشد.

غریزدگانی چون آتاتورک داد و قومیت عرب به وسیله حسین شریفها (جد حسین اردنی) در مقابل عثمانی زنده شد، کشورهای عرب صد پاره گردیدند و دیدیم آنچه دیدیم.

پس از جنگ جهانی اول تا اعلام دولت صهیونیستی و آواره کردن یک میلیون فلسطینی و غصب اراضی آنان فقط سی سال طول کشید. در طول این مدت کشورهای اسلامی و عربی صد پارچه شدند و پدر انقلاب بزرگ اعراب یعنی جناب حسین شریف که با کمک انگلستان استعمارگر، پدر استعمار عثمانی!! را در آورده بود، بعد از مدتی در یک کشتی انگلیسی به قبرس فراری داده شد و پسرانش در عراق و اردن و دیگر ممالک عربی به عنوان مزدوران چشم و گوش بسته انگلیسی حکمرانی نمودند. اینان در سال ۱۹۴۸ با دست خود نصف بیشتر فلسطین عزیز و نیمی از قدس را تحویل صهیونیستها دادند و با نماینده آن یعنی گلدا مایر در بیت المقدس ملاقات نمودند. اما سناریوی قومیت و وابستگی به همین جا خاتمه نیافت و در سال ۱۹۶۷ تمام اراضی مقدس سینا و جولان را تحویل صهیونیستها داده و تعدادی فلسطینی دیگر را نیز آواره کردند و در سال ۱۹۷۰ نیز به دست نوه امیر عبدالله و نبیره حسین شریف آوارگان را قتل عام نمودند. چه ساده اندیش بودند کسانی که فکر می کردند صهیونیستها به همین جا رضایت خواهند داد. دیدیم که آنها دست از لبنان هم نکشیدند و در سال ۱۹۸۲ با آنچه در توان داشتند جنایت آفریدند و اکنون نیز حکام عرب و شاه حسین اردنی جهت خوش خدمتی به ارباب خود یعنی آمریکا سعی دارند به این اعمال صهیونیستها وجهه قانون دهند و چه ساده اندیش هستند، آنها که منتظر صلح بوده و از اسرائیل توقع صلح دارند.

صهیونیستها قبلاً هدف خود را بیان کرده اند و آن «از نیل تا فرات است» و تنها راه مقابله با این سیاست و هدف همان پیام امام عزیزمان است که «اسرائیل باید از بین برود» و اینکه اسرائیل یک جرثومه فساد است و بس.

دانشجویان مسلمان پیرو خط امام

معرفی کتاب

کتاب حاضر که حاوی مجموعه ای از اسناد به دست آمده در لانه جاسوسی آمریکاست، نشانگر گوشه ای از فعالیتهای صهیونیستها و آمریکاییها در ایران می باشد. با مطالعه این کتاب می توان به اهمیتی که ایران قبل از پیروزی انقلاب اسلامی برای رژیم صهیونیستی و آمریکا داشته پی برد و با توجه به مواضع جمهوری اسلامی ایران نسبت به مسئله خاورمیانه و فلسطین می توان به اهمیت تغییر استراتژی که در توازن قوا به نفع نیروهای انقلابی در اثر این انقلاب به وجود آمده پی برد.

کافی است که اوضاع فعلی خاورمیانه را با فرض وجود حکومت شاه در نظر بیاوریم تا متوجه عمق فاجعه ای گردیم که در صورت به وقوع نپیوستن انقلاب اسلامی گریبانگیر منطقه و مردم تحت ستم آن می گردید و از همین رهگذر است که می توان به جنایات و خیانتهایی که صدام بعثی و پشتیبانانش، از جمله حکام سعودی و کویت، نسبت به آرمان فلسطین از طریق حمله به جمهوری اسلامی ایران مرتکب می شوند، پی برد.

نگاهی به اسناد حاضر ما را بر اهمیت نقش رژیم شاه در تقویت رژیم صهیونیستی و نیز سیاستهایی که رژیم صهیونیستی در رابطه با ایران دنبال می نمود، واقف می سازد.

یکی از مسائل مبتلا به کلیه کشورها خصوصاً کشورهای صنعتی مسئله انرژی و منابع تأمین آن است.

چه بسیار از کشورهای که به علت عدم وجود منابع کافی انرژی، اقتصاد شکوفایی نداشته و یا دارای اقتصادی ضربه پذیر هستند. بنابراین نفت در سالهای اخیر یکی از مسائل مهم اقتصادی و سیاسی جهان بوده است، زیرا که این ماده مهمترین منبع انرژی فعلی در جهان می باشد. از آنجایی که اکثر نفت صادراتی جهان در منطقه خاور میانه، خصوصاً کشورهای عربی و ایران استخراج می شود و فروش آن از طرف کشورهای عربی به اسرائیل تحریم گشته است، لذا مسئله نفت برای اسرائیل از اهمیت فوق العاده ویژه ای برخوردار شده است. اسرائیل نه تنها دارای منابع نفتی نیست، بلکه به علت وسعت کم، دارای منابع انرژی زای دیگر از قبیل سدهای رودخانه ای و ذغال سنگ هم نمی باشد. بنابراین اسرائیل در جهت تهیه نفت مورد نیاز خود با مقامات ایران وارد مذاکره شده بود و نفت خود را مستقیماً و به طور مخفیانه از شرکت ملی نفت ایران تهیه می نمود. مجموعه اسناد ۲۵ - ۲۹ در این رابطه خود گویای این واقعیت می باشد.

نکته قابل توجه در این است که شاه رسماً به مقامات اسرائیلی اعلام می کند که در صورتی که اسرائیل از مناطق نفتی صحرای سینا (چاههای ابورودیس) عقب نشینی کند، نفت اسرائیل را تأمین خواهد نمود. این سیاست در جهت ترغیب اسرائیل به قبول سیاستهای کیسینجر و به عنوان مقدمات کمپ دیوید بوده است و این نکته را نیز شخص خود شاه گفته است که در نظر دارد سیاست فروش نفت را به اسرائیل با سیاست فروش تسلیحات آمریکا به اسرائیل هماهنگ کند.

از مسائل دیگر مربوط به نفت که از اهمیت ویژه ای برخوردار است، موضوع خط لوله بندر ایلات اشکلون می باشد.

کانال سوئز که اکثریت قاطع کشتیهای باری و نفت کشتها و غیره در جهت حمل کالا و سوخت بین اروپا و آسیا از آن استفاده می کردند، به علت جنگ بین اعراب و اسرائیل به طور کامل بسته شد و کلیه این کشتیها مجبور شدند که برای رفت آمد از دماغه امید نیک در جنوب آفریقا عبور کنند، که با این حساب بیش از چند هزار کیلومتر به طول مسیر افزوده می شد. صهیونیستها طرحی را ارائه دادند که به موجب آن کشتیهای نفتکش وارد بندر ایلات در خلیج عقبه شوند و نفت آنها به وسیله خط لوله به بندر اشکلون در مدیترانه و از آنجا با کشتی به کشورهای اروپایی حمل گردد. اما جهت اجرای این پروژه می بایست منبع فروشنده نفت را پیدا کرده تا تضمین لازم جهت استفاده از این خط توسط آنها داده می شد. طبیعی بود که موافقت شاه را جلب کردند و شاه علاقه خاصی نسبت به اجرای این طرح پیدا کرده بود. اهمیت این طرح به میزانی بود که حتی آمریکا نیز از ترس عکس العمل اعراب در این طرح دخالتی نکرد، اما شاه وابستگی هر چه بیشتر خود را به رژیم صهیونیستی نشان داد و در اجرا و بهره برداری از آن همپای صهیونیستها فعالیت نمود. در کتاب حاضر تعداد زیادی از اسناد حاوی مطالبی در این خصوص می باشد.

اسناد شماره ۲ و ۳ و ۵ و ۲۱ مربوط به روابط ایران - اسرائیل و فعالیتهای اسرائیل در ایران است و در اهمیت این روابط همین بس که سفیر اسرائیل در ایران یکی از اعضای مهم حکومت اسرائیل و مشاور نخست وزیر سابق صهیونیستها بوده است (۲۳) و تعداد متخصصین اسرائیلی در ایران بیشتر از هر کشور دیگری در دنیا ذکر شده است (۵).

البته این متخصصین عمدتاً در شرکتهای وابسته به دربار پهلوی مشغول خدمت به صهیونیستها و چپاول مردم ایران بوده اند. با این حال و با وجود گستردگی و عمق این روابط اسناد ۲ و ۴ نشان دهنده ترس

رژیم شاه از علنی شدن روابط ایران با اسرائیل است، زیرا شاه از آن می‌ترسد که این مسئله مخالفت‌های علنی و همه‌جانبه مردم ایران و در رأسشان روحانیت متعهد را برانگیزاند. سند شماره یک از فعالیتهای سرویس اطلاعاتی اسرائیل در خرید نویسندگان مزدور در جهت سیاست کلی صهیونیستها پرده بر می‌دارد. اصولاً صهیونیستها با تکیه بر همین نویسندگان و خبرنگاران مزدور و وابسته بر خود بود که توانستند صهیونیسم خبری را خصوصاً در خبرگزاریها و تلویزیونهای غرب و آمریکا گسترش داده و تحت کنترل گیرند.

در میان کشورهای اسلامی بعد از ایران، رژیم آمریکایی حاکم بر ترکیه بیشترین روابط را با اسرائیل برقرار کرده و این موضوع در هماهنگی و در تمامی زمینه‌ها، خصوصاً اطلاعاتی (مراجعه به اسناد گذشته) وجود داشته است و سند شماره ۴ هم یک نمونه از نزدیکی دیپلماتهای این دو رژیم را نمایان می‌سازد. از مسائل اساسی که رژیم صهیونیستی و آمریکا در سالهای اخیر با آن سر و کار داشته‌اند، مسئله صلح اسرائیل با مصر معروف به کمپ دیوید می‌باشد. آمریکا در این مورد گوشه‌ای از اقدامات پیشگیرانه در قبال فعالیتهای به اصطلاح تروریستی بر علیه منافعی را به سفارتخانه تذکر می‌دهد و عواقب تحریم مصر و لزوم کمک به این رژیم را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. اصولاً مشخص شده است که رکن اساسی در کمپ دیوید کمکهای آمریکا به هر دو رژیم مصر و اسرائیل جهت برقراری این صلح، خائنه می‌باشد به طوری که مطابق آمار در سال ۱۹۸۳ کمکهای آمریکا به این دو رژیم وابسته در مجموع بیش از ۵۰ درصد کل کمکهای خارجی آمریکا را تشکیل می‌دهد. هر چند که چنین قراردادی بین سه طرف منعقد شده است، ولی آمریکا در نمان ناراحتی خود را در مورد سیاستهای خرید اراضی اعراب و شهرک سازی اسرائیل در نوار غزه و کرانه غربی پنهان نمی‌کند و خطرات آن را برای اجرای کمپ دیوید در نظر قرار داده است، غافل از آنکه سادات خیلی بیشتر از حدی که آمریکاییها تصور می‌کردند در لجنزار این صلح فرو رفته بود که با این اعمال تجاوزگرانه اسرائیل دست از این به اصطلاح صلح بر دارد.

هر چند که مقامات آمریکا حاضر نیستند که جنایات صهیونیستها را علناً به زبان آورند، ولی در این اسناد محرمانه می‌توان به گوشه‌ای از اعترافات آنها در این زمینه پی برد. مثلاً در سند ۳۵ صریحاً گفته‌اند که اسرائیل به طور یک جانبه آتش بس را در جنوب لبنان نقض نمود و دست به حملات هوایی بر علیه اردوگاه شهر البار در شمال طرابلس زد و یک جشن عروسی را با کشتن ۶ نفر و مجروح کردن ۳۰ نفر به عزا تبدیل نمود. در اسناد ۴۶ و ۴۸ گوشه‌ای از جنایات یک افسر صهیونیست را در جنوب لبنان روشن می‌کنند و مشخص می‌سازند که چگونه تهدیدی از سوی آنها متوجه این افسر اسرائیلی شده باشد و چگونه حکم دادگاه از ۱۲ سال به ۲ سال تقلیل می‌یابد و مقامات آمریکایی رندانه می‌کوشند تا این جنایات را در قالبهای خاص خودشان توجیه کنند. در سند ۴۹ این جنایات به حدی علنی می‌شود که وزیر دادگستری رژیم صهیونیستی به شکنجه زندانیان اعتراف نموده است و البته وی تأکید کرده است که به شین بٹ اطلاع داده است که چنین روشهایی برای بازپرسی تحمل نخواهد شد...

اسناد شماره ۳۴ - ۳۹ - ۴۱ و ۴۲ نشان‌دهنده یک واقعیت مسلم می‌باشد که اسرائیل امکان ندارد یک لحظه بدون حمایت آمریکا و متحدان غربی اش به زندگی خود ادامه دهد و از همین روست که در منطقه مشغول حمایت از منافع امپریالیسم آمریکا می‌باشد. این کمکها حتی تا آن حد غیر قابل تصور می‌شود که روزنامه صهیونیستی هآرتز می‌نویسد، مالیات دهندگان آمریکایی می‌خواهند بدانند که تا چه حد باید

سطح بالای زندگی غیر طبیعی اسرائیل را از نظر مالی تأمین کنند.
در اسناد دیگر این کتاب متوجه وضعیت بد اقتصادی رژیم صهیونیستی می شویم - طبق اسنادی که در دیگر کتابهای لانه جاسوسی آمده کشورهای آمریکا و متحدان غربی اش در طی سالهای ۷۶ - ۱۹۷۰ به ترتیب ۷۴۸۲/۷ میلیون دلار و ۵۶۲/۹ میلیون دلار کمک نظامی و اقتصادی به اسرائیل نموده اند. میزان این کمکها در سال ۱۹۸۳ فقط از طرف ایالات متحده بالغ بر ۲۴۸۵ میلیون دلار گردیده است.
به امید روزی که همه مسلمین عالم متحد شوند و این جرثومه فساد و پشتیبانانش را از صحنه روزگار محو نمایند.

سند شماره (۱)

۲۸ ژانویه ۵۷ - ۷ بهمن ۱۳۳۵
دکتر دوریل، اسرائیلی
نماینده غیر رسمی اسرائیل در تهران، در گنجاندن موضوعاتی در طرفداری از اسرائیل، در مطبوعات محلی بسیار فعال بوده است. تماسهای او از طریق عباس شاهنده ناشر مجله فرمان و مهندس عبدالله والی ناشر و مالک تهران مصور صورت می‌گیرد. چنین شایع است که وی در خلال هفته اول نوامبر یکصد هزار ریال به روزنامه نگاران پول داده است.
منبع: انتشارات منبع کنترل شده آمریکایی
۱۹ نوامبر ۱۹۵۶ - ۲۸ آبان ۱۳۳۵

سند شماره (۲)

تاریخ: ۲۸ آوریل ۱۹۶۵ - ۱۳۴۴/۲/۸
به: سفیر
یادداشت
بواسطه: وزیر مختار،
خیلی محرمانه
از: مارتین هرتر

موضوع: تماس با نماینده اسرائیل در ایران

دکتر زوی دوریل، نماینده اسرائیل در محل، در زندگی مشکوکی به سر می‌برد. او به طرز گسترده‌ای در بین هیئت دیپلماتیک می‌پلکد، اما جزو آنان نمی‌باشد. کوشش وی در حدود یکسال پیش برای معرفی خودش به عنوان «سفیر» از جانب دولت ایران به طور قطع با شکست مواجه گردید. (او وادار به پس گرفتن بخش نامه‌ای شد که او در آن از طرف خود به عنوان سفیر اسرائیل امضاء کرده بود) تاکنون او تماسهایش را گسترش داده است و شکی نیست که دارای تماسهای مؤثری با مقامات ایرانی می‌باشد.
دوریل هشت سال است که در ایران به سر می‌برد و در بسیاری از فعالیتهای مشغول به کار می‌باشد، شما با همکاری اطلاعاتی اسرائیل با دولت ایران آشنا تر می‌باشید. کارهای دیگری نیز هستند. تعدادی از گزارشات در مورد اقدامات وی ضمیمه شده است. اکنون نکته مناسب این است که دوریل میل دارد از شما برای میهمانی روز ملی در یکشنبه، دوم مه دعوت به عمل بیاورد. به خاطر اینکه او شما را نمی‌شناسد دعوتنامه را از طریق من فرستاده است.
اگر چه من معتقدم شما نمی‌بایستی از تماس با دوریل پرهیز کنید، ولی احتیاجی برای شما نمی‌بینم که به طور علنی در میهمانی بسیار گسترده وی حضور داشته باشید. اشکالی که ما در رابطه با وی داریم این است که کاملاً واضح است که در میان اقدامات متنوع وی، که شامل شایع کردن گزارشات آشوب طلبانه در مورد ناصر نیز می‌شود، دلگرمی وی به خطی است که «ناصر به وسیله کمک آمریکاییان نگاهداشته می‌شود».

دوریل دیروز به من گفت که او یک قراری می‌گذارد که به من در روز یکشنبه سری بزند. من پیشنهاد می‌کنم که شما موقعیت را مغتنم شمرده و به دفتر من بیاید (چون او به دیدن شما نخواهد آمد) تا دست او را بفشارید، و تمایل خود به اینکه گاه گاهی با او تماس بگیرید را ابراز کنید، اما تأسف خود را از این ابراز کنید

که به خاطر قرار قبلی نمی‌توانید در میهمانی او شرکت کنید. هیچ عیبی ندارد، به عبارت دیگر تا آنجا که من می‌دانم (بعداً) از دکتر و خانم دوریل در یک مراسم بزرگتر در سفارت در وقت دیگری دعوت به عمل می‌آوریم. همچنین شکی نیست که شما او را در بسیاری از میهمانیهای دیگر ملاقات خواهید کرد.

سند شماره (۳)

تاریخ: چهارشنبه ۲۲ دسامبر ۱۹۶۵ - اول دی ۱۳۴۴
 صورت مذاکرات شرکت کنندگان: دیوید تورگمن، دبیر اول، سفارت اسرائیل توماس گرین دبیر دوم
 سفارت آمریکا
 محل: رستوران فرید،

در یک tour d'horizon مطالب مهم و قابل ذکر پایین رد و بدل شد.

۱- عربستان سعودی و ایران: آقای تورگمن به خصوص در مورد اعلامیه مشترکی که در پایان ملاقات شاه سعودی در ایران صادر نمودند از من سؤال نمود. من به او چیزهایی را گفتم که در روزنامه‌های انگلیسی زبان خوانده بودم. او شگفتی خودش را در مورد موافقتنامه ابتدایی در مورد خط میانی بین دو کشور که به توافق رسیده بود اظهار داشت و گفت که او فکر نمی‌کند که این موافقتنامه برای مدت زیادی پا برجا بماند.

۲- یمن- کنفرانس سخت: آقای تورگمن با تمایل گفت که کنفرانس برای هفته‌ها روی مسائل کوچک بحث کرده است. او فکر می‌کند که کنفرانس تقریباً به شکست خواهد انجامید، خصوصاً با تعطیل موقتی بلند مدتی که به خاطر نزدیک شدن ماه رمضان به وقوع خواهد پیوست. او احتمال کمی می‌دهد که یک توافق و اتحاد سیاسی در شبه جزیره عربستان به وجود بیاید.

۳- روابط اسرائیل با ایران: طرح مشاوره برنامه کشاورزی در منطقه قزوین خیلی موفق بوده است، و ما امیدواریم که مانند آن بیشتر تأسیس بشود. دوستی بین دو کشور خیلی مودت‌آمیز می‌باشد، ولی هنوز تا حدودی جاهای کلیدی کمی وجود دارد، زیرا هنوز یک سفارتخانه اسرائیلی که به معنای یک سفارتخانه باشد در اینجا وجود ندارد. نماینده اسرائیل در مورد مسئله مهاجران یهودی ایرانی به اسرائیل مداخله نمی‌کند، این مسئله به وسیله کمیته صهیونیستها در اینجا مورد بررسی قرار می‌گیرد.

تفسیر:

آقای تورگمن به آن اندازه‌ای که آرزو داشت در مورد جامعه یهودیان در اینجا حرف نزد، سعی داشت که سؤالاتی در این مورد را از خود دور نماید و به جای آن بیشتر بر سر مسائل بین‌المللی توجه می‌کرد. تفاسیرش در پاراگراف‌های شماره ۱، ۲، ۳، در بالا چیزهای غیره منتظره‌ای نیستند.

سند شماره (۴)

تاریخ: ۱۴ فوریه ۱۹۶۶ - ۲۵ بهمن ۱۳۴۴
از: بخش سیاسی، گرین
خیلی محرمانه، یادداشت
به: بایگانی

موضوع: بعدازظهری در اقامتگاه دیوید تورگمن

آقای تورگمن صبح ۱۴ فوریه تلفن زد و با عذر خواهی اینکه دیر خبر می‌دهد، ولی مرا و همسر مرا به آپارتمانش برای ساعت ۹ بعد از ظهر دعوت کرد تا برخی از دوستانش را ببینم و چیزی بنویسیم. حضار عبارت بودند از: بیلجین آن (دبیر اول سفارت ترکیه) و همسرش زاون آنی که دبیر دو سفارت ترکیه است، و آقای کارم الف آلتان (دبیر سوم سفارت ترکیه) از بخش سنتو و همچنین، سرهنگ عفرون معاون وابسته نظامی از دفتر اسرائیل و آقا و خانم شاگتنامی شاپوریک از اسرائیل. آقا و خانم شاپوریک، که مسافرت تحقیقاتی در خاورمیانه و شرق دور دارند گفتند، آنها فقط یک ماه اینجا خواهند بود و مایلند ماه دیگر را در هند و تایلند و احتمالاً ویتنام بگذرانند. آنها گفتند همچنین به افغانستان و پاکستان هم می‌خواهند بروند، که سرهنگ عفرون گفت آنها نمی‌توانند با پاسپورت اسرائیلی به اینجاها بروند.

شاپوریکها حدوداً ۲۵ تا ۳۰ سال سن داشتند. او ۵ سال در دیار تمان مسائل عربها در بیت المقدس کار می‌کرد (که با مسئله اقلیت عرب در اسرائیل سر و کار دارد) و همزمان در دانشگاه هبرو تحصیل می‌کرد. هر دو، او و همسرش انگلیسی را به روانی صحبت می‌کنند، به علاوه او عربی و فارسی صحبت می‌کند و گفت که برای ۴ یا ۵ ماه سواحلی یاد گرفته است. او همچنین لغات ترکی بسیاری بلد است. مکالمات در مورد موضوعات مختلف ولی نه سیاسی بود، من و همسر ساعت ۱۲/۳۰ آنجا را ترک کردیم.

نظریه:

خیلی جالب خواهد بود اگر در مورد سفر آقای شاپوریک به ایران بیشتر بدانیم، محلهایی که رفته و ارتباطاتی که برقرار کرده است.

سند شماره (۵)

تاریخ: ۲۳ ژانویه ۱۹۶۷ - ۳ بهمن ۱۳۴۵
صورت مذاکرات، سفارت آمریکا، تل آویو
شرکت کنندگان: آقای مرد خای گازیت، دستیار دبیر کل وزارت امور خارجه اچ. اچ. شک هاوس، از سفارت آمریکا در تل آویو

موضوع: وضعیت کنونی مرد خای گازیت

در سر میز نهار در هجدهم ژانویه مرد خای گازیت سر حال و آسوده خاطر بود. از او پرسیدم که آیا کارش زیاد است. او گفت نه، نه برای کار خاص. او سرپرست دو یا سه گروه ضربت در وزارتخانه می‌باشد و در واقع یکی از گروههای ضربت وی صبح زود همان روز کار خود را تمام شده اعلام کرده بود. علیرغم کنجکاویهای من، گازیت درباره کارهایی که گروههای ضربت او انجام می‌دهند، چیزی به من نمی‌گوید. او

گفت که در رابطه با کار گروه ضربتش در هفته تقریباً یک بار جلسه دارد و البته مقداری وقت نیز در رابطه با آماده سازی زمینه جلسات و از بین بردن آثار بعد از آن صرف می شود. این روزها او سخنرانیهای عمومی زیادی ایراد می کند، ولی ادامه می دهد که در خلال هفته های آینده در حدود پانزده سخنرانی برای حضار موشاو، دانشکده ملی جنگ اسرائیل و غیره و غیره دارد. او گفت که یکی از نقطه های آینده در مورد ایالات متحده و خاورمیانه خواهد بود. متن مهم او، نطق یوالکیس جانسون در ژانویه ۱۹۶۴ بود. در سخنرانی اش همچنین به مقداری از گفته های آقای دالس در اواسط ۱۹۵۰ برای نشان دادن اینکه ایالات متحده تا سال ۱۹۶۴ چه مقدار به اهداف خود نائل شده، استناد خواهد کرد.

اگر چه گزیت کلاً در رابطه با اینکه چه کار می کند، اطلاعات زیادی در اختیار من نگذاشت، لیکن در مراحل گفتگو آشکار شد که او هنوز خیلی علاقه مند و بسیار مطلع در رابطه با مسائلی که با ایران، عربستان سعودی و شاخ آفریقا سر و کار دارد می باشد.

او به ویژه در بحث بر سر مسائل اسرائیل و اعراب بیزار و بی علاقه به نظر می رسید. من گفتگویی را که ما دو سال پیش در واشنگتن داشتیم، یادآوری نمودم زمانی که با او، درباره اینکه چه کار باید کرد تا اسرائیل در خاورمیانه بیشتر مورد قبول واقع شود. او پیشنهاد کرده بود که می بایستی برای افزایش آمد و شدهای عادی از طریق مندتل بوئم گیت راههایی یافته شود. او پیشنهاد نموده بود که دولت ایالات متحده می بایستی به دنبال هر نوع فرصتی باشد تا عبور از گیت (دروازه) به وسیله کارمندان دولت ایالات متحده را برای مقاصد اداری و غیر اداری افزایش بدهد. من گفتم که او دوست دارد بداند که اخیراً شرایط مسافرت از این گیت (دروازه) برای افراد و کارمندان سر کنسولگری به وسیله اسرائیل بسیار محدود و سخت شده است، لیکن اردن در این باره مخالفتی نورزیده است.

پاسخ گزیت رک نبود. او به عنوان یک پیشنهاد کلی اظهار داشت که دولتین می بایستی هدف خود را تعیین کنند و ببینند که به دنبال چه چیزی هستند و سپس با برنامه های بسیار دقیق برای نیل به مقاصد خود حرکت را آغاز کنند. او گفت که اسرائیل، بدون شک، دولت اسرائیل در برخورد با مسائل اعراب و اسرائیل از این دستورالعمل پیروی نمی کند. او گفت که به طور مثال مسئله عبور دیپلماتها و جهانگردان در راش هانیکرا را در نظر بگیریم، به نظر وی اسرائیل حاضر بوده است به هر کاری دست بزند تا راش هانیکرا را همچنان که مندتل بوئم باز شده بود باز کند.

لیکن ظاهراً از این تصمیم خوشش نیامد و سعی کرد مسئله را به طریق مؤثرتری حل نماید. او در حالی که یک روحیه فلسفی پیدا کرده بود، گفت که معتقد است که بوروکراسی آفت موجودیت جهانی امروزی است. آقای آبان ممکن است که در اصل خیلی خوب با او موافقت کند، اما به مرحله عمل در آوردن افکار جدید از طریق بوروکراسی غیر ممکن می شود.

گزیت گفت که تکلیف هزینه کاری که راکفر قرار بود در رابطه با نوشتن کتابی در مورد «اسرائیل و قدرتهای بزرگ» به او بدهد، هنوز نامعلوم است. مقدار جایزه هزینه کار که ۱۴۰۰۰ دلار بود کفاف هزینه و مخارج دو ساله لازم برای چنین کاری را نمی داد. او هیچ توضیحی نداد که دو سال بر کناری از دولت اسرائیل چه مشکلاتی را برای او موجب خواهد شد. بعضی از مطالب متنوع اضافی از گفتگو:

(الف) اسرائیل بیشتر از هر کشور دیگری در ایران (۴۰) متخصص دارد.

(ب) رفتار ترکها ناامید کننده بود. گزیت بیانیه وزارت خارجه را در حضور پارلمان ترکیه تذکر داد که

در آن آمده است، در صورت بروز یک درگیری در خاورمیانه همچون سال ۱۹۵۸، ترکها اجازه نخواهند داد که آمریکا از پایگاهش در آدانا برای شرکت دادن ارتش ایالات متحده در منطقه استفاده کند. علاوه بر این ترکها در حالی که وزیر خارجه‌شان در حال شروع دیدار خود از مصر بوده با اسرائیلیها مشورت نمودند:

به طوری که ارائه نظرات اسرائیل به ترکها در آن موقع مناسب نبود.

(ج) گازیت با یک خنده موزیانه گفت که او فکر می‌کند وقت آن رسیده بود که اسرائیلیها به سوریها درس عبرتی بدهند: آنها در واقع باید یک ضربه خوب به سوریها بزنند. من به گازیت گفتم که او خوب می‌داند چطور ما با این چیزها به عنوان یک مسئله اساسی برخورد می‌کنیم. در این رابطه این احتمال وجود داشت که رژیم غیر منطقی سوریه با تحریک خصومت و کینه‌ها عکس‌العمل نشان بدهد. در حالی که ضربه‌های قبلی اسرائیل به سوریها درسی نداده بود، چه طور ممکن است ضربه‌های جدید چنین درسی بدهد؟ به علاوه در حال حاضر مقداری امیدواری وجود دارد که با فرارسیدن اجلاس ویژه اسمک از این هیجان کاسته شود. در نظر من برای آن چیزی که گازیت پیشنهاد کرده بود، کلاً وقت مناسبی نبود و من از اینکه گازیت از تمامی مردم بیشتر این طور فکر می‌کرد تعجب نمودم. گازیت اصرار داشت که اقدام نیرومند نظامی تنها راهی است که قادر است سوریها را از هم بپاشد. همچنان که، توافق کردیم او با خنده به من متذکر شد که نظرش را به عنوان نظرات وزارت امور خارجه (اسرائیل) گزارش کنم. من به او گفتم خونسرد باش، در مورد ضربه‌هایی که نیروی دفاعی اسرائیل وارد می‌کند، به قدر کافی شنیده‌ام.

تفسیر: گازیت تنها مقام بلند پایه وزارت امور خارجه (اسرائیل) است که ما شنیده‌ایم درباره این موضوع با لحن کاملاً تهاجمی در تشنج فعلی اظهار نظر می‌کند. اینکه او دوباره این کار را بکنند... اگر مورد نیاز بود... احتمال نشان دیگری از نگرانیهای بی دلیل او از مؤسسه وزارت امور خارجه می‌باشد. صحبت‌هایمان شامل آوارگان و شاخ آفریقا نیز گردید، که در جای دیگری ثبت شد. این گفتگو چیزی را که ما از دیگر منابع شنیده بودیم، مبنی بر اینکه گازیت تقریباً در وزارتخانه بیکار است و نفوذ خویش را از دست می‌دهد، مورد تأیید قرار داد. تحقیقات احتیاط آمیز مانع از دادن هر گونه اطلاعی به ما در رابطه با اینکه چه اتفاقی بعد می‌افتد شده است.

سند شماره (۶)

تاریخ: ۲۴ مه ۱۹۶۷ - ۳ خرداد ۱۳۴۶
از: سفارت آمریکا در لندن

موضوع: نفتکشهایی که از سوی ایران برای فرستادن به بندر ایلات اجاره شده‌اند
۱- اطلاعات ذیل از شرکت ملی نفت ایران پس از مکالمات تلفنی بین بروئر و پالمر در تکمیل اطلاعاتی که روز ۲۳ مه ابلاغ شده به دست آمده‌اند.
۲- مالکیت ثبت شده چهار نفتکش (همه با پرچم لیبریا) که به طور منظم نفت را از ایران به بندر ایلات (اسرائیل) می‌برند:

الف: شرکت نفتکش نورا - هریس (مدیرای، هیمن) مونوریا*

*- مونوریا پایتخت لیبریا می‌باشد که تقریباً در شمال غربی قاره آفریقا قرار دارد.

- ب: شرکت نفتکش لئون ترانس ورلد، مونروویا
ج: شرکت سوپر تانکر سامسون، مونروویا
د: شرکت سیریس (سابقاً آئورورا) استرو آرمادا SA NAV پاناما
- ۳- یک کشتی پنجم بنام پاتریا که مالکیت آن شرکت نفتکش ZAS با مسئولیت محدود مونروویا بوده است در این برنامه به کار رفته و لیکن اکنون چنان تعهدی ندارد.
- ۴- نفت از ذخایر موجود تحت مالکیت دو عضو گروه ایریکان می باشد که عبارتند از سیکنال ایران مقیم لوس آنجلس و سویبو مقیم کیولند.

سند شماره (۷)

تاریخ اطلاعات: ۲۷ مه ۶۷ - ۴۶/۳/۶
کشور: ایران و اسرائیل
منبع: یک آژانس رسمی انگلیسی

- موضوع: نفتکشهایی که بین بنادر ایران و بندر عقبه رفت و آمد می کنند
- ارزیابی: یک بازرگان ایرانی که درباره مناسبات اقتصادی بین ایران و کشورهای بلوک شوروی و هم چنین سایر کشورهای خاورمیانه خوب وارد است. او یک منبع جدید است و قابلیت اعتماد او هنوز مورد قضاوت قرار نگرفته است.
- ۱- اظهار نظر محل مأموریت: تلگراف تی، دی، سی، اس، ۶۷ - ۳۱۴/۰۷۳۴۱ گزارش داد که نفتکشهای سیریس (سابقاً آئورورا)، نورا، لئون و سامسون که همه با پرچم لیبریا حرکت می کنند، به طور منظم نفت به بندر ایلات (در خلیج عقبه) می برند.
- ۲- نفتکشهای نورا، لئون در تاریخ بیستم و بیست و چهارم می ۱۹۶۷ به ترتیب از جزیره خارک رهسپار خلیج عقبه شدند. نفت کش سیریس روز بیست و هشت می برای بارگیری نفت به جزیره خارک خواهد آمد. هنوز معلوم نشده است که نفتکشهای سامسون و پاتریا که نفت کش دیگری است که نفت به اسرائیل می برد و هم چنین دارای پرچم لیبریا است در کجا هستند.
- ۳- نفتکشهای سیریس و پاتریا به طور منظم بین جزیره خارک و بندر ایلات حرکت کرده و نفت برای اسرائیل می برند و سفر آنها روی هم رفته ۲۰ روز به طول می کشد. همچنین دانسته شده است که کشتیهای دیگری نفت را از بنادر ایران به اسرائیل حمل می کنند، ولی تعدادی از آنها هنگام ترک بندر بارنامه های قلبی دارند. به طوری که بندر ایلات بندر مقصد آنها ذکر نشده است.
- ۴- پخش از محل مأموریت: برای فرماندهان کل ارتش، نیروی دریایی و نیروی هوایی و فرمانده کل نیروهای جنوب (شخصی) و فرمانده کل نیروهای خاورمیانه، همچنین به لندن، عمان، بغداد، بیروت، قاهره، دمشق، جدّه، کویت، آنکارا و استانبول فرستاده شود.
- گزارش سری طبقه بندی شده است. غیر قابل پخش برای خارجیان.

سند شماره (۸)

تاریخ: ۲۷ می ۱۹۶۸ - ۶ خرداد ۱۳۴۷
وزارت امور خارجه
سفارت آمریکا در تهران

موضوع: خط لوله اسرائیل

خلاصه: مقامات اسرائیلی معتقدند که ساختمان یک خط لوله نفتی بین بندر ایلات و دریای مدیترانه و نگهداری آن کمتر از نفتکشهایی با ظرفیت مساوی خرج بر خواهد داشت. همچنین اعتقاد بر این است که نرمش پذیر بودن این خط در هنگام تحویل نفت به بنادر شرق مدیترانه بیشتر از نفتکشهای بزرگ است. این خط لوله ظرف یک سال تمام خواهد شد و نفت خام کافی در دسترس خواهد بود. ملاحظات زیر درباره خط لوله اسرائیل از یک مکالمه طولانی با مقامات اسرائیل در تاریخ چهاردهم ماه به دست آمده است:

۱- توجیه اقتصادی:

الف. ارزانتر از دور آفریقا. در حالی که شرکتهای نفتی مدعی هستند که خط لوله مقرون به صرفه نیست، آنها خودشان بهتر می دانند آن طوری که اسرائیل برداشت می کند ۲۹ کشتی به ظرفیت ۲۰۰ هزار تن می تواند ۵۰ میلیون تن نفت را از طریق خط لوله در ظرف یک سال منتقل کنند. برای منتقل کردن همین مقدار نفت در ظرف مدت مشابهی با کشتیهایی به همین ظرفیت از طریق دور آفریقا ۵۰ کشتی لازم خواهد بود. هر کشتی، ۲۰ میلیون دلار ارزش دارد و از آنجائی که ۲۱ کشتی دیگر نیز لازم است هزینه اضافی بیش از چهار صد میلیون دلار خواهد بود که دو یا سه برابر خط لوله است.

ب. هزینه کمتر سرویس. اسرائیلیها مدعی هستند که هزینه سرویس برای نفتکشها بیش از هزینه سرویس برای خط لوله است و تناسب هزینه سرویس نسبت به هزینه سرمایه، دو بر یک برای این نفتکشها در مقابل یک بر دو برای خط لوله است.

ج. تأسیسات بهتر بندری برای بارگیری و تخلیه کشتیها. بندر ایلات آنقدر عمیق است که می تواند هرگونه کشتی با هرگونه ظرفیت را بپذیرد و از سوی دیگر این بندر قادر خواهد بود برنامه رفت و آمد کشتیهای کوچکتر را به بنادر اروپایی در شرق مدیترانه تنظیم کند زیرا به هر صورت بنادر اروپایی می توانند تنها کشتیهای کوچک را بپذیرند و نخواهند توانست نفتکشهای بزرگ را که آفریقا را دور زده و به آنجا می آیند بپذیرند، زیرا در چنین صورتی عملیات پذیرش کشتیها دو برابر خواهد شد. بدین ترتیب اسرائیلیها اعتقاد دارند که وجود یک خط لوله از لحاظ اقتصادی قابل توجیه است حتی اگر کانال سوئز مجدداً باز شود.

۲- تأمین مالی:

در پاسخ به سؤالی درباره دلیل انصراف بارون روروتچیلدز اسرائیلیها گفتند که این مرد اصلاً در این کار دستی نداشته است.

۳- قابلیت دستیابی:

آنها گفتند که موضوع، ایجاد تأسیسات ترانزیتی است که همه کشورها بتوانند از آن استفاده کنند. آنها خاطر نشان ساختند که تمامی نفت خط لوله ۱۶ اینچی کنونی از ایران می آید. ولی هیچ گونه تعهدی داده

نشده است که ظرفیت این خط لوله ۱۶ اینچی فقط برای ایران قابل دسترس خواهد بود.

۴ - ساختمان:

آنها انتظار دارند که ظرف یک سال کار را تمام کنند و بیشتر لوله‌ها از سوی یک کارخانه در اسرائیل متعلق به یک شرکت مقیم کالیفرنیا ساخته خواهد شد و آنها فرایند جوشکاری فرکانس بالای فوق مدرن را که در کارخانه لوله‌سازی اهواز به کار می‌رود به کار نخواهند برد، بلکه یک فرایند قدیمی تر و محافظه کارانه تر را به کار می‌برند. آنها گفتند که کاملاً معتقدند که کارخانه ترسن کالیفرنیا کاملاً رضایت بخش است هر چند این‌گونه طرحها به نحو اجتناب‌ناپذیری دارای یک دوران آزمایشی هستند. آنها متذکر شدند که کیفیت فولاد گاه گاهی مشکلاتی ایجاد می‌کند.

۵ - تحویل نفت خام:

آنها افزودند که درباره قابل دسترس بودن نفت خام جهت تحویل از طریق این خط لوله هیچ گونه نگرانی ندارند و تنها مشکل پیدا کردن مشتری در انتهای دیگر خط لوله است.

سند شماره (۹)

تاریخ: ۷ سپتامبر ۱۹۶۸ - ۱۶ شهریور ۱۳۴۷
از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی-سی
رونوشت - بیروت، تهران، دفتر حفاظت منافع قاهره

موضوع: خط لوله ایلات - اشکلون

اگر چه مقامات اسرائیلی همچنان درباره پروژه خط لوله در جواب به سؤالات به کلیات می‌پردازند چند نکته از مذاکرات اخیر با آقای دوین درور رئیس شرکتهای خط لوله و دکتر موشه نیمن مدیر کنترل سوخت، اطلاعات بهتری را درباره پروژه در اختیار می‌گذارد.

دکتر نیمن گفت به او دستور داده شده بود درباره خط لوله به کسی چیزی نگوید. او افزود که این دستور احماقانه‌ای بود، چون تقریباً تمام آنچه که او درباره پروژه می‌دانست در روزنامه پلات (سفارتخانه در تل‌آویو آن را ندارد) در هفته اول ژوئن درج شده بود و خبر پلات نسبتاً موثق بود. آماده‌سازی محل خط لوله به خوبی آغاز شده است و اکنون انتظار می‌رود که کارگذاری عملی لوله در اکتبر شروع شود، تخمینهایی که اکنون در مورد تکمیل و اختتام پروژه ابراز می‌شوند حول «سپتامبر ۱۹۶۹» یا به طور جامعتر «پاییز ۱۹۶۹» دور می‌زنند. هر دو منبع از اینکه فاش کنند که برای انتقال نفت از این خط لوله چه بهایی را تعیین کرده‌اند، خودداری می‌ورزند. دوین درور گفت که می‌داند حمل و نقل نفت چقدر هزینه برمی‌دارد اما آن رقم را هیچگاه آشکار نخواهد کرد. او تقریباً می‌داند چقدر طلب خواهد کرد لیکن چون این هزینه انتقال هنوز هم ممکن است تابع مذاکراتی قرار گیرد، فعلاً از فاش کردن آن خودداری و امتناع می‌ورزد.

بن درور گفت که جهت استفاده از خط لوله چند قرارداد منعقد نموده، اما هنوز به سطح سالانه ۲۰ میلیون تن که ظرفیت دلخواه (خط لوله) در اولین مرحله پروژه می‌باشد نه توانسته است برسد. بنابراین هنوز خیلی زود است که درباره بهره‌برداری از ظرفیت کامل خط لوله که تا ۶۰ میلیون تن در سال است، سخن به میان آورده شود.

مقام گزارشگر پرسید که آیا تصمیم دولت اسرائیل مبنی بر ایجاد یک خط لوله انتقال نفت ۴۲ اینچ به ایجاد یک صنعت پتروشیمی، یا طرحهای ایجاد یک پالایشگاه جدید در آشدود، و یا طرحهایی برای نفت صحرای سینا منجر نمی‌گردد. بن درور پاسخ داد که دو طرح اول (صنعت پتروشیمی و پالایشگاه) تنها مشتریان شرکت حمل و نقل او خواهند بود و محاسبات او در مورد هزینه بر اساس این فرض استوار است، که هیچ یک از آن دو مشتری چشمگیری نخواهند بود. دو بن درور گفت مادامی که اوضاع به صورت فعلی باقی بماند از نفت سینا کما فی السابق استفاده خواهد شد.

مقام گزارشگر از هر دو منبع پیرامون استفاده از خط لوله ۱۶ اینچی سؤال نمود لیکن بدون ورود به جزئیات گزارش تهران الف ۶۱۹ نتوانست تأییدیه‌ای برای توافقی که جهت استفاده و بهره‌برداری از این خط لوله ۱۶ اینچی شده به دست آورد. اظهار نظر: رسیدن به یک چنین توافقی بسیار ممکن است. زیرا اسرائیلیها جهت راه‌اندازی پروژه خط لوله ۴۲ اینچی به نفت خام ایران بسیار متکی و چشم امید دوخته‌اند. علاوه بر اینها در گذشته نیز ممکن است از یک چنین توافقی استفاده شده باشد، چون میزان تولید خیلی بیشتر از ظرفیت خط لوله ۱۶ اینچی است که ظاهراً نمی‌تواند مصرف داخلی اسرائیل را کفایت نماید. دو بن درور تأکید کرده است که همزمان با اختتام پروژه خط لوله ۴۲ اینچی بخش خط لوله قدیمی ایلات اشکلون تعطیل خواهد شد و فقط «سفارش مخصوص از طریق آن» انجام خواهد شد، چون افزایش گذر نفت خام از خط لوله ۴۲ اینچی از مرز ۲۰ میلیون با صرفه‌تر از به کارگیری دوباره خط لوله ۱۶ اینچی می‌باشد. به گفته دو بن درور در صورتی که شرایط مالی فراهم باشد، شرکت UAR پروژه خود را تکمیل خواهد نمود. به عقیده او این پروژه به هیچ وجه تهدیدی برای پروژه اسرائیلیها به شمار نخواهد رفت، ولی زمانی که کانال سوئز دوباره باز شود با آن حتماً به رقابت خواهد پرداخت. به نظر او آنچه را که از طریق خط لوله کسب می‌کند باید در کانال سوئز عوارض عبور پرداخت کند بنابراین از سرمایه‌گذاری در پروژه خط لوله هیچ نفعی عایدش نخواهد شد. لیکن به عقیده دکتر نیمن افزایش سریع مصرف نفت پروژه اسرائیلیها و UAR هر دو را سودآور خواهد نمود.

ترمینال ایلات اشکلون یا خط لوله ۴۲ اینچی قادر خواهد بود، نفت را به همه تانکرها منتقل نماید که این شامل تانکرهای کوچک برای اروپای شرقی و تانکرهای عظیم نیز می‌شود. بنابر اظهارات دو بن درور، با وجود اینکه کشتی نفت‌کش با علامت پرچم اسرائیل وجود ندارد، لیکن اسرائیل یا مالک نفتکش است و یا خدمات این نوع کشتیها را خریداری می‌کند تا بتواند در سال ۲۰ میلیون تن نفت را از طریق لوله منتقل نماید. قبلاً دو بن درور با ناراحتی بیان داشته بود که یک کشتی بخاری آمریکا به علت تهدیدهای مکرر اعراب بر یک شرکت نفتی بزرگ قرار داد خود با اسرائیل را لغو کرده بود. لیکن این هفته دو بن درور گفت که مشکل حل شده است ولی دولت اسرائیل هنوز مردداست که به اقدام قانونی علیه این کشتی دست بزند. وی گفت مشکل به وسیله دولت اسرائیل حل شد به این ترتیب که این دولت به کمپانیهای نفتی «اشاراتی» نمود که یعنی نمی‌خواهد با او به این ترتیب رفتار شود. دو بن درور گفت او فکر نمی‌کند که شرکتیهای نفتی بخواهند در آشکار به مبارزه با اسرائیل برخیزند، لیکن به نظر او آنها باید با اسرائیل با احتیاط بیشتری عمل کنند.

سند شماره (۱۰)

تاریخ: ۱ می ۱۹۶۹ - ۱۱ اردیبهشت ۱۳۴۸
از: سفیر

به پیوست نامه‌ای از راد رایت در بیروت ارسال می‌گردد. فکر می‌کند دو پاراگراف که با رنگ قرمز مشخص شده نظر شما را به خود جلب نماید: نکته اول این است که اسرائیلیها گفته‌اند که از طریق تولیدکنندگان مستقل نفت در خلیج و یا از طریق شرکت ملی نفت ایران خواهند توانست جهت تغذیه خطوط لوله خود به آسانی در حدود ۵۰۰-۴۰۰ بشکه در روز بیابند (که البته این بیانات خالی از اغراق نیست) و نکته دیگر اظهارات استوفر می‌باشد مبنی بر اینکه میزان تولید نفت خام در ایران بسیار رو به افزایش است و به نظر وی شاه اصولاً درباره این رغم اظهار نگرانی نخواهد کرد.

آر. ال. دی
سری

سری
اداری - غیر رسمی

بیروت، لبنان
وارن کلارک
دائرة سوخت و انرژی
دبیرخانه امور اقتصادی - واشنگتن دی - سی
وارن عزیز

تشکرات صمیمانه مرا در قبال فرستادن نشریات لازم جهت ارائه دادن به پرفسور میکداش پذیر، آنها را زمانی که دالی مک دونالد نزد من آمد در جلسه ۲۳ آوریل به او دادم. این نشریات هم برای پرفسور میکداش و هم برای دانشجویان دانشگاه آمریکایی بیروت و دیگر مشاورین مقیم بیروت مفید است که البته برای آنها فهرستی از منابع و نشریات موجود و در دسترس پرفسور میکداش را فراهم آورده‌ام. بسیاری از ماها منتظر هستیم که گزارش کمیته ضد ترانس و مونوپولی به پایان برسد؛ و من امیدوارم که به محض انتشار از هر یک از گزارشات ۵ رونوشت برایم بفرستی. فکر می‌کنم که دیگر همکارانمان در تهران، کویت، ظهران، تریپولی و غیره نیز از دریافت رونوشت این گزارشها خوشحال شوند.

همان طور که در نامه ۸ آوریل خواسته‌اید، گوش به زنگ هستیم تا هر گونه خبری را که درباره خط لوله اسرائیل به دست آوریم، برایتان ارسال نمایم. مثل اینکه قبلاً از قول شخصی به نام جک هارتسون برایت گفتم که وی در حالی که در سمیناری در بیمارستان آمریکایی بیروت شرکت داشت، به من گفت که اسرائیلیها اصلاً مطمئن هستند که حدود ۵۰۰-۴۰۰ هزار بشکه در روز نفت در خط لوله خود به وسیله تولیدکنندگان مستقل در خلیج و شرکت ملی نفت ایران نقل و انتقال خواهند داد. در مورد دومی باید گفت که توضیحات تو مربوط به ۴ آوریل بسیار شگفت‌آور بود - اظهارات هنری موزر در صفحه ۷ موجود است. بعد از مطالعه گزارش فکر کردم بد نیست اگر یک رونوشت از آن را به لندن نیز بفرستی. در مورد گزارش خود بهتر است این نکات را نیز به خاطر داشته باشی:

-- صفحه ۵. A. ظهران ۵۷ - A، دائره المعارف جلد دوم صفحه ۱ ذخایر شرکت آرامکورا ۴/۸۴ بلیون می‌داند که به رقم ارائه شده توسط هاوولد بسیار نزدیک است ولی از رقم ۷۷ بلیون ارائه شده توسط ژورنال نفت و گاز بالاتر است.

-- در تمام طول سخنرانیهای نمایندگان این صنعت من بالاخره نفهمیدم که به هنگام بحث پیرامون ذخایر نفتی ایران منظور آنها ذخایر کنسرسیوم بوده است یا ذخایر کل ایران. فکر می‌کنم ارقام ارائه شده در مورد کل ایران بیشتر صادق باشد. با این وصف، این به طبع ایرانیها بسیار ناخوش خواهد آمد، زیرا شرکتهای غیر کنسرسیومی از قبیل آرپی گروه و کنتینانتال می‌توانند رقم ذخیره ایران را آن چنان بالا نشان دهند که بعدها با یک کمبود زیاد و شاید هم بسیار زیاد و یا افزایش در تولید رو به رو شویم. در طرف دیگر این سکه تولید ذخایر نفتی، والی مکدونالد گزارش می‌دهد که سهم انرژی حاصله از نفت خام برای اروپا در اواسط سالهای ۷۰ بسیار افزایش خواهد یافت. آیا این می‌تواند دلیلی بر سر سختی ایران باشد؟ تام استوفر یک هفته قبل در زمان حضورش در یک سمینار اظهار داشت که ایران می‌خواهد تا «جایی که بشود و امکان داشته باشد» بر سر سختی خود بیافزاید. (البته فکر می‌کنم باب دول بهتر بتواند این موضوع را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد). به نظر توم، شاه اصولاً با منطق آمار «فزاینده» ارائه شده توسط کنسرسیوم قانع نمی‌گردد. ظاهراً حکومت عربستان سعودی بسیار مواظب این جریان است -- ۳۵۹ و ۶۰ A - طهران نیز تازه رسیده است. این نامه با صحبت پیرامون نشریات آغاز شد، پس بد نیست که با بحث پیرامون نشریات نیز به پایان رسد. نشریه ماه آوریل نیوزلتر مرجعی از ادوارد اچ شاف پیرامون برنامه واردات نفتی آمریکا: ارزشیابی نیویورک: پراگر ۱۹۶۸؛ ۲۵۷ صفحه، ۱۷ دلار به همراه دارد. قبل از اینکه بخواهم آن را به خرم می‌توانی به من بگویی که آیا ارزشش را دارد (.. یا شاید یک جلد از آن را داشته باشی؟). علاوه بر این شده پیرامون «بهای برنامه واردات نفتی برای اقتصاد آمریکا» را+ که در صفحه سوم تحقیق نامه میل آورده شده داری یا خیر؟ دوباره از همکاری بسیار سپاسگزارم.

ارادتمند شما
رادریک م رایت
مقام صنعت نفت

سند شماره (۱۱)

وزارت امور خارجه آمریکا

۲۹ دسامبر - ۶۹ - ۸ دی ۱۳۴۸

دفتر سفیر
آقای سفیر

موضوع: قضیه ضمیمه شده

چارلی مک کاسکیل قرار ملاقاتی را با هیئت اسرائیلی خواهد گذاشت. او می‌تواند ساعت ۱۴/۳۰ دوشنبه آتی، ۵ ژانویه به دفتر شما بیاید. در غیر این صورت برنامه شما در آن بعد از ظهر خالی خواهد بود.

تاریخ: ۱۸ دسامبر ۱۹۶۶

محرمانه

از: بخش سیاسی کمی

به: سفیر

از طریق: وزیر مختار لویز

رابط من در هیئت اسرائیلی امروز تلفن کرد و گفت که سفیرشان، عزری مایل است که جلسه ملاقاتی را با شما ترتیب دهد. من به وی گفتم تحقیق کرده نتیجه را به وی خواهم گفت.

آقای عزری رئیس هیئت اسرائیلی در اینجا می‌باشد. وی در حالی که دارای درجه سفیری است ولی در اینجا سمت سفیری ندارد. وی در سمت دیپلماتها نبوده و جزء دیپلماتها هم حساب نمی‌شود. او یک نقش دوگانه دارد نه ماهی است و نه مرغ (نه. شخص عادی است و نه دیپلمات - مترجم). هر چند که ما رابطه را در سطح کاری حفظ کرده‌ایم، ولی هرگز با اسرائیلیها رابطه نزدیکی نداشته‌ایم. آنها منابع خوب اطلاعاتی هستند و در آن سطح حفظ رابطه مان را ثمر بخش یافته‌ایم. به صلاح دید شما، هر گاه که فرصت دارید فکر کنم بد نباشد که با آقای عزری در اینجا ملاقات کنید از آنجائی که وی درجه سفیری ندارد، جای مسئله‌ای نخواهد بود، ولی شما تلفن بزنید. اگر شما تأیید می‌نمایید به رابطه تلفن خواهیم کرد و به او می‌گوییم که شما فرصت ندارید و مریض بوده‌اید.^۱ در دسامبر ۱۹۷۰ از طبقه‌بندی خارج می‌شود.

سند شماره (۱۲)

تاریخ: ۱۷ مارس ۱۹۷۰ - ۲۶ اسفند ۱۳۴۸
 از: جیمز ای، آلیکن
 به: بخش خاور نزدیک / ایران - آقای میکولوس
 ارجاع به: نامه غیر رسمی شما مورخه ۱۷ مارس ۱۹۷۰

موضوع: عملکرد خط لوله اسرائیلی

تخمین ما بر حسب اطلاعات موجود چنین است. سه چهارم نفتی که در خط لوله اسرائیل جریان دارد از ایران می‌باشد. مابقی که حدود ۷۵۰۰۰ الی ۱۰۰۰۰۰ بشکه در روز می‌باشد از کرانه بلاتیم و صحرای سینا که در سال ۱۹۶۷ توسط اسرائیل اشغال گردید، تأمین می‌شود. به نظر ما اکثر نفتی که در خط لوله اسرائیل جریان دارد متعلق به شرکت ملی نفت ایران می‌باشد؛ در ژانویه صادرات خارج از کشور ۳۴۰۰۰۰ بشکه در روز بود که ۱۷۰۰۰۰ بشکه آن به شرکت ملی نفت ایران تعلق دارد (ولیکن همه این مقدار به اسرائیل نرفته چرا که ایران مشتریانی هم در شرق سوئز دارد). تا حد ۱۰۰،۰۰۰ بشکه دیگر در روز از نفت شرکت ملی ایران ممکن است تحت توافقهای مبادله نفت بین شرکت نفت و کنسرسیوم که به موجب آنها شرکت نفت می‌تواند تا مقدار معینی نفت براساس یک قیمت quarter way از کنسرسیوم بخرد تا به کشورهای مشخص شده‌ای در اروپای شرقی بفروشد، در خط لوله اسرائیل جریان داشته باشد. تصور می‌شود اکثر نفت خریداری شده مبادله‌ای به رومانی برود. امکان آن هست که مقداری از نفت ایران که توسط اعضای ایریکن و یا دیگر کمپانیهای کوچکی که منافع در کشورهای عربی ندارند از طریق خط لوله اسرائیل فراهم شود. به هر حال ما هیچ گونه مدارکی که نشانگر استفاده هیچ یک از کمپانیهای اصلی نفتی در کشورهای عربی از خط لوله اسرائیل باشد نداریم - و ما شک داریم که آنها چنین کاری کنند.

۱- پاورقی مترجم: در حاشیه و قسمتهای اضافی سند فوق مطلبی به صورت دست نویس نوشته شده که عبارت است از: خیر، بگذار برای تعیین وقت ملاقات، تا چهارشنبه صبح منتظر باشیم. در تاریخ ۳۱ دسامبر، اول درباره همین موضوع با من تماس بگیر.

سند شماره (۱۳)

تاریخ: ۲۲ اوت ۱۹۷۰ - ۳۱ مرداد ۴۹
از: کنسولگری ۹ آمریکا در طهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی سی
موضوع: خط لوله ایلات - اشکلون

۱- در این موقعیت حساس فکر می‌کنیم که هرگونه مشارکت و معیت آمریکا با طرح خط لوله ایلات - اشکلون ممکن است مخاطرات شدیدی را در قبال مناسباتمان با کشورهای دوست عرب صادر کننده نفت در بر داشته باشد و برای مبارزه افراطیون عرب علیه تلاش صلح جاری که آمریکا به راه انداخته مهمات حیاتی تهیه خواهد کرد. هم اکنون نیز جبهه خلق برای آزادی فلسطین در شماره ۱۱ ژوئیه هفته‌نامه بیروتی الهدف، آمریکا، دولت عربستان و ایران را به توطئه علیه منافع اعراب با ترتیب دادن ارسال نفت اضافی ایران از طریق خط لوله اسرائیلی متهم نموده است.

۲- علاوه بر آن، در حالی که کلیه تولیدکنندگان حوزه خلیج سعی بر تولید بیشتر دارند، هرگونه حرکتی که نشانگر حمایت از یک تولیدکننده (مانند ایران) در بازار پر منافع اروپایی باشد، باعث رنجش و انزجار دولتهای عرب تولید کننده نفت و شرکتهای آمریکایی در این منطقه خواهد شد.

۳- خلاصه، ما احساس می‌کنیم این امر اساساً به ایرانیها و اسرائیلیها مربوط است و هر دو بحد کافی هوشیار هستند تا بدون مطرح شدن از طرف دولت آمریکا احتمالاتی را که خط لوله ایلات اشکلون همراه دارد، ملاحظه کنند.

سند شماره (۱۴)

تاریخ: ۲۴ اوت ۷۰ - ۲ شهریور ۴۹
از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی سی
به: سفارت آمریکا تهران
موضوع: ظرفیت خط لوله ایلات - اشکلون

۱- مقدار نفتی که ایران ممکن است به اروپای غربی بفروشد، احتمالاً از طرق زیر تأمین خواهد گردید:
(الف) نفتی که به وسیله اعضاء کنسرسیوم فروخته می‌شود. و چون اعضاء کنسرسیوم منافع زیادی در کشورهای عربی دارند، بنابراین مایل نیستند که با فروش نفت از طریق لوله ایلات این منافع به خطر افتند.
(ب) نفتی که از طریق منطقه کنسرسیوم در اختیار شرکت ملی نفت ایران قرار داده می‌شود، شرکت ملی نفت ایران نفت استخراج شده از منطقه کنسرسیوم را به بازارهای نفت اروپای غربی که حوزه فروش مخصوص کنسرسیوم است، نخواهد فروخت. البته شرکت ملی نفت ایران نفت کنسرسیوم را به صورت پایاپای به اروپای شرقی مخصوصاً رومانی می‌فروشد. مقداری از این نفت نیز از طریق خطوط لوله ایلات اشکلون می‌گذرد، اما دلایل آشکار شرکت ملی نفت ایران این است که این شرکت مقصد نهایی و طریق عبور نفتی را که می‌فروشد نمی‌داند.

(پ) نفتی که از شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای خارجی حاصل می‌شود، بیشتر در مناطق دور از ساحل تولید می‌گردد.

۲- بنا به محاسبات سفارت آمریکا در طهران، شرکت ملی نفت ایران برای فروش در سال ۱۹۷۰ مقدار ۳۰۰،۰۰۰ بشکه در روز و برای سال ۱۹۷۱ مقدار ۴۰۰،۰۰۰ بشکه در روز در اختیار دارد که قسمت

اعظم آن از طریق شرق سوئز به پالایشگاه مدرس، که قسمتی از آن متعلق به شرکت ملی نفت ایران است، ژاپن و سنگاپور فرستاده می‌شود. برای شرکت ملی نفت ایران بسیار مشکل است که قراردادهای خود با این نقاط (به خصوص مدرس) را نادیده بگیرد، به خصوص که اینها در دراز مدت بازده خوبی دارند و شرکت ملی نفت ایران در ازاء بازارهای سودآور کوتاه مدتی که توسط کاهش تولید نفت لیبی به وجود می‌آید، از دست بدهد.

۱۰۰ هزار بشکه‌ای که هر روز برای شرکت ملی نفت ایران می‌ماند، توسط شرکانش به غرب سوئز انتقال یافته و به فروش می‌رسد. این رقم را در آینده نزدیک می‌توان تا ۸۰،۰۰۰ بشکه دیگر بالا برد. این شرکاء شرکت ملی نفت ایران نیز در کشورهای عربی سرمایه‌گذارهایی دارند که نمی‌خواهند با استفاده از خط لوله اسرائیلی به خطر افتند.

۳- البته ایران به درآمد نفتی بسیار نیاز دارد و نیازی به تحریک ما ندارد که بخواهد از خط لوله ایلات استفاده کند یا نه. گذشته از این، فکر می‌کنیم ارائه این پیشنهاد که ایران استفاده از خط لوله ایلات را برای نفت ایران گسترش دهد، علاوه بر اینکه ضرورتی ندارد در روابط ما با اعراب نیز بسیار خطرناک است. مک آرتور

سند شماره (۱۵)

سری

تاریخ: ۸ اکتبر ۱۹۷۰ - ۲۸ شهریور ۴۹

وزارت امور خارجه آمریکا

موضوع: خط لوله اسرائیل

آقای ولگاست گفته است که بنا به محاسبات تقریبی کمپانی اسو، خط لوله اسرائیل تنها می‌تواند ۴۰۰،۰۰۰ بشکه نفت را در روز انتقال دهد. وی گفت این محاسبات از طریق چند منبع به دست آمده است که عبارتند از مصاحبت و گفتگو با اسرائیلیهایی که در مورد صنعت نفت اسرائیل صاحب نظر هستند، و بیانات اخیر کنشت؛ و دیگر منابع. شاه ایران نیز که خود در خط لوله اسرائیل دارای منافع است رقمی مشابه را ارائه داده است (۴۵۰ هزار بشکه در روز). آقای ولگاست گفت که بنابه اظهارات یک منبع اسرائیلی میزان تولید و ظرفیت واقعی در سپتامبر ۳۰۰،۰۰۰ بشکه در روز بوده است، که قرار است با طرحهایی این ظرفیت را به ۶۰۰،۰۰۰ بشکه در روز در سال ۱۹۷۱ و ۸۰۰،۰۰۰ بشکه در روز بین سالهای ۷۳ - ۱۹۷۲ و ۱/۲ میلیون بشکه در روز بین سالهای ۸۰ - ۱۹۷۳ افزایش دهند.

آقای ولگاست گفته است که بنا به اظهارات همین منبع اسرائیلی بسیاری از کمپانیهای بزرگ نفتی به طور مستقیم و یا غیر مستقیم از خط لوله اسرائیلی استفاده می‌کنند. آقای ولگاست گفته است که تمام این مطلب را نمی‌تواند تأیید کند، ولی می‌تواند اطمینان بدهد که کمپانی خود او این خط لوله را مورد استفاده قرار نداده است.

اظهار نظر: در مصاحبه قبل که با یکی از مدیران اجرائی استاندارد اوایل ایندیانا صورت گرفت، وی گفته است که کمپانی وی قسمت اعظم تولیدات خود را در مناطق دور از ساحل ایران از طریق خط لوله اسرائیل منتقل می‌کرده است. بی بند و باری که در نحوه بیان سخنان وی مشاهده می‌شد، مقام گزارشگر را بر آن داشت، تا استنباط کند که مقامات مصر که بخش اعظم نفت و منافع استاندارد اوایل ایندیانا در آن

کشور و خاورمیانه قرار دارد از این نقل و انتقال توسط خط لوله اسرائیل با خبر هستند، لیکن اعتراضی نمی‌کنند.

سند شماره (۱۶)

تهران - ایران

تاریخ: ۲۹ اکتبر ۱۹۷۰ - ۱۹ مهر ۴۹

سری

جناب وارن کلارک

اداری - غیر رسمی

وزارت امور خارجه - واشنگتن دی - سی ۲۰۵۲۰

وارن عزیز

یادداشت ۱۸ اکتبر شما درباره گفتگو با پلیت ولگاست از نکات بسیار هیجان انگیزی برخوردار بود. من هرگز نشنیده بودم که ایران یا به عبارت دیگر شاه تا به این حد نسبت به خط لوله اسرائیل علاقه داشته باشد. من فکر می‌کردم که اسرائیلیها از دولت ایران پرسیده بودند که آیا اجازه می‌دهد نفت ایران از این خط لوله عبور نماید یا خیر، که البته ایرانیها جواب مثبت داده بودند و اسرائیلیها نیز با این جواب اطمینان یافتند که با عبور نفت کافی از این خط لوله عظیم می‌توان از نظر اقتصادی احداث آن را مقرون به صرفه دانست. پاسخ به این سؤال که چه کسی به استفاده از این خط لوله (اسرائیلی - م) خواهد پرداخت، مستلزم تعمق است. احتمالاً اعراب تند رو خواهند گفت که هر کمپانی نفتی که نفت را به خریدار بفروشد می‌داند و یا باید بداند که خودش هم باید نفت را در لوله به جریان بیاورد. در نتیجه از آن شرکت (برای استفاده از این خط لوله احداث شده توسط اسرائیل - م) انتقام سختی گرفته خواهد شد. از این نظر می‌توان گفت که فقط تعدادی از کمپانیهای اصلی بین‌المللی قادر خواهند بود از این خط لوله نفتی استفاده نمایند. به هر حال نمایندگان کمپانیهای نفتی اعم از کوچک و بزرگ در اینجا قسم یاد کرده‌اند که نفتی که به عنوان و اسم شرکت آنها را داشته باشد توسط این خط لوله منتقل نخواهد گردید. لیکن همگی آنها اعتراف می‌کنند که این سوگند آنها مورد قبول کشورهای چونی عربستان سعودی، کویت، و شیخ نشینها واقع نخواهد داشت. من حتی از این گزارش که گفته بودید بنا به گفته یک مقام SOI بیشتر تولید شرکت نفت ایندیانا و شرکاء از طریق این خط لوله می‌گذرد، بسیار تعجب کردم. و این به این علت است که در مصاحبه‌ای که با مدیر نفت ایندیانا و شرکاء داشته دیوویلیکی گفته است که به علت مشاجرات زیاد بین کمپانی او و شرکت ملی نفت ایران بر سر بها و مالیات نفت شرکت استاندارد دیگر برای خود نفت استخراج نخواهد کرد، و به همین دلیل تولید به میزان قابل ملاحظه‌ای کاهش یافته و به اندازه نیاز شرکت ملی نفت ایران خواهد بود. این استخراج حدود ۵۰۰،۰۰۰ بشکه در روز برای انتقال به پالایشگاه مدرس و ۲۵،۰۰۰ بشکه دیگر در روز است که به گفته ویلیکی توسط شرکت ملی نفت ایران به اسرائیل فروخته می‌شود وی ادامه داد که ظاهراً این فروش نفت توسط شرکت ملی ایران باعث می‌شود، که کمبودهای داخلی اسرائیل در زمینه نفت جبران گردد.

از آنجا که این توضیحات پاسخگوی تمام مسائل نیست. شما حتماً در دیدار آینده‌تان با پیت و آقایان اعضای کمپانی استاندارد در مورد این سؤالات و نقاط ابهام‌آمیز دیگر حتماً توضیحات بیشتری دریافت خواهید کرد. مهمتر این است که قبل از این مشاجرات آیا شرکت نفت ایندیانا و شرکاء از طریق این خط

لوله نفت خود را منتقل می‌کرده‌اند و یا اینکه انتقال نفت از طریق این خط لوله فقط توسط خریدار صورت می‌گرفته است.

موفق باشید
ارادتمند
جان، ال. واستیرن
مسئول امور نفتی

سند شماره (۱۷)

تاریخ: ۲۵ نوامبر ۱۹۷۰ - ۴ آذر ۴۹
جان واشیرن
غیر قابل انتشار برای ملل بیگانه - توزیع محدود
مسئول امور نفتی - سفارت آمریکا، در تهران
جان عزیز

از نامه‌ای که در تاریخ ۲۹ اکتبر در جواب نامه‌ای که پیرامون گفتگوی من با پیت ولگاست درباره ظرفیت خط لوله اسرائیل نوشته بودی متشکرم. پاورقی‌هایی که اضافه کرده بودم بیشتر براساس بیانات شاه در چند سال گذشته مبنی «علاقه» شاه به این خطوط و به خصوص براساس گفتگویش با اعضاء کنسرسیوم در زوربخ در ۳۱ ژانویه ۱۹۶۹ نوشته شده است.

به طور خلاصه مطلبی که از آن گفتگو به وسیله کنسرسیوم بر جای گذاشته شده در بخشی که درباره خط لوله ایران - ترکیه پیشنهاداتی می‌کند، چنین می‌گوید:

«شاه گفته است که خط لوله (ایران - ترکیه) توسط او ارائه نشده است؛ او نیز مانند دیگر اعضاء کنسرسیوم به منافع می‌نگرد. بهتر است ظرفیت متغیر ارائه شونده به وسیله صادرات به توسط کشتی و از طریق جزیره خارک حفظ شود. از طرف دیگر اگر خطوط لوله برای هر بشکه ۱۰ سنت بیشتر عاید فروشنده بکند، او نیز بدش نمی‌آید از این طریق سود بیشتری ببرد. مسئله صرفاً یک مسئله اقتصادی است؛ اگر خط لوله منافی برای او داشته باشد مورد استفاده خواهد بود در غیر این صورت خیر. اعلیحضرت اضافه کردند که استفاده از خط لوله اسرائیل به تمایل ایران بستگی دارد، به خصوص که ایران نیز در این خط منافی دارد. اعراب نمی‌توانند از این کار ممانعت به عمل آورند، و او مایل نیست و انتظار ندارد که اعراب بر اسرائیل پیروز شوند ...»

این حس مالکیت که در این پاراگراف مشهود است مخصوصاً باعث شده است که شاه (یا ایران، چون متأسفانه من نیز مانند ایرانیان) ضمیر سلطنتی «ما» را با هر دو معادل فرض می‌کنم، مستقیماً منافی در این خط لوله داشته باشد تا اینکه بخشی از تولیدات خود را صرفاً از آن عبور دهد.

شاه در گفتگویی که با هارولند و وسیچ در ۲۷ سپتامبر ۱۹۷۰ داشت، موضوع خطوط لوله اسرائیل را به میان آورده خاطر نشان ساخت که «ایران با این طرح بیگانه نیست» و به نظر می‌رسد که می‌خواهد با آرامی استفاده از آن را به میان بکشد.

باب دول از قول سفیر مایر می‌گوید که شاه گفته است که ایران دارای منافع مالی در خط لوله ۴۲ اینچی اسرائیل است. به نظر باب این سخنان از طرف شاه در سال ۱۹۶۷ ایراد شد که در آن وقت اسرائیل در به در

به دنبال منابع مالی می‌گشت، تا این خطوط را تأمین سازد.

اخیراً گزارشی از سازمان سیا رسیده است (۷۰-۳۰۹۱۷/۳۲۱ ب مورخه ۲۴ اکتبر ۱۹۷۰) که نفت خام آغاچاری که از طریق یک شرکت آمریکایی خریداری می‌شود، علاوه بر نفت شرکت ملی نفت ایران از طریق خط لوله اسرائیل عبور می‌کند. البته این گزارش ارزیابی نشده است و مکان دریافت گزارش نیز تل آویو بوده است.

ولی ظاهراً سفارت ایران به دفتر حفاظت منافع مصر در سفارت هند گفته است که اصولاً نفتی از شرکت ملی نفت ایران از این خط لوله عبور نمی‌کند و هنگامی که از یوسف اکبر که از اعضاء سفارت ایران است توضیح بیشتری در این باره خواسته شد در جوابم گفت شرکت ملی نفت را در جزیره خارک می‌فروشد و اینکه نفت چگونه عبور می‌کند به خریدار مربوط است نه به شرکت ملی نفت ایران. آقای فال کینگهام منبعی بود که استفاده شاه ایران از خط لوله اسرائیل را گزارش داده بود. تا آنجا که من و باب دول به خاطر می‌آوریم عبارت نقل شده به وسیله او باین ترتیب بود که «تولید دوز از ساحل ماز طریق خط لوله اسرائیل می‌گذرد» در صورتی که فال کینگهام در ایران باشد خواهد توانست اطلاعات مورد نیاز شما را در اختیارتان بگذارد.

از شاه ایران صحبت کردیم. جنبه‌های شگفت‌آوری از شرکت استاندارد اوایل ایندیانا و شرکاء یادم آمد. در نامه‌ای که در ۳ اکتبر نوشته بودی گفته بودید که موضع اقبال این بوده است که استاندارد اوایل ایندیانا و شرکاء قیمت‌ها را پایینتر از قیمتی که برای تعیین نرخ مالیاتها و عوارض لازم دارد نمی‌آورد. و این «کاملاً» متضاد است با این اصل از استاندارد اوایل ایندیانا و شرکاء که کمیته‌ای دارد که می‌تواند در صورت لزوم تخفیفهایی به این شرکت اعطا نماید. ممکن است شرکت ملی نفت ایران تخفیف نیز بدهد. ولی آیا می‌توان گفت که این شرکت به خاطر فشارهای وارده غیر از مفاد مندرجه ۱-۲۱ موافقت نامه این چنین می‌کند؟ به همین دلیل بد نیست بدانیم سفارت بر چه اساسی اظهار می‌دارد که میزان تولید نفت ایران ۲۰۰،۰۰۰ بشکه در روز افزایش می‌یابد در صورتی که مشاخره ایران و استاندارد اوایل ایندیانا و شرکاء یک سال پیش حل شد (تهران ۴۳۵۵). گزارش تهران به شماره ۵۱۰۹ مرا امیدوار می‌کند که به خود به قبولانم که مشاجرات میان این دو دیگر از میان رفته است.

باب و من خیلی علاقه داریم نشریه ۳۱۴ مورخه ۲۹ اکتبر را درباره طرح گاز مایع طبیعی که وسیله کایزر پیشنهاد شده است داشته باشیم. همان طور که می‌دانید پروژه‌هایی در دست تکمیل است تا گاز مایع طبیعی را از طریق الجزیره و ونزوئلا به آمریکا وارد کنیم، و مطالعاتی نیز برای ورود گاز مایع طبیعی از نیجریه، که از طریق دریا دورتر از الجزیره است، شروع شده است. قیمت‌های تقریبی نسبت به منابع حاضر بسیار گرانتر است، بدون شک مجبور خواهیم شد گرانتر بخریم، ولی آن را از دست ندهیم. چون منبع مادر این کشور رو به اتمام است. با این وصف، فکر نمی‌کنیم که گاز مایع طبیعی خلیج بتواند در بازارهای آمریکا آن طور که کایزر می‌گوید رقابت نماید. قسمت اعظم بهای گاز مایع طبیعی در ارزش تانکرهای آن نهفته است. یک کشتی مخصوص حمل گاز مایع طبیعی با حجم ۵۰،۰۰۰ تا ۴۰،۰۰۰ تقریباً بین ۴۰ تا ۵۰ میلیون ارزش دارد (که البته قیمت آن دو برابر یک تانکر نفت کش ۲۵۰،۰۰۰ حجمی است)، بنابراین بسته به مسافتی که این کشتیها باید سفر کنند قیمت‌ها افزایش می‌یابد.

در صورتی که بازار بالقوه‌ای برای گاز مایع طبیعی ایران وجود داشته باشد (چون ۴-۵ سال طول

می‌کشد تا این پروژه راه بیفتد) به نظر ما ژاپن بازاری بهتر از اروپا و آمریکا می‌تواند باشد. هیچ یک از منابع صنعتی که ما با آنها گفتگو کردیم حتی فکر نمی‌کنند، که ممکن است ژاپن نیز بازار خوبی برای گاز مایع طبیعی باشد، که البته با افزایش قیمت نفت این طور خواهد شد. در حال حاضر ژاپن مقداری گاز مایع طبیعی را از آلاسکا و برونئی به دست می‌آورد.

به نظر من دیگر منابع گازی چون اندونزی قبل از اینکه ۳ هزار میل به طرف خلیج فارس بروند، در دام ژاپن گرفتار خواهند آمد. در این رابطه خوشحال خواهیم شد که اگر ما را در جریان طرح‌های متذکر شده توسط آقای فیروزان، عضو شرکت ملی نفت ایران، آمریکاییها و فرانسویها قرار دهید. آیا شما نیز با نظریه کایزر مبنی بر اینکه هر چه زودتر باید در رابطه با گاز مایع طبیعی اقدام کرد، موافق هستید؟ اتفاقاً کایزر گفته است که ایران «ظرفیت دست نخورده‌ای» معادل ۴۵۰۰۰۰ فوت مکعب دارد. می‌دانید این ارقام را چگونه به دست آورده‌اند؟

بنابه اظهارات ژورنال نفت ایران مورخ اکتبر ۱۹۷۰، در اوت همان سال ایران حدود ۱/۹ بلیون را با سوزاندن به هدر می‌داد (به میزان هر ماه ۵۶/۴ بلیون فوت مکعب). آیا این به هدر رفتن گاز توسط لوله‌کشی گاز به شوروی کاهش یافته است یا نه؟ این نامه خیلی طولانی شد. امیدوارم که این نامه حالت مشاجره‌آمیز نداشته باشد، چون از مشاجره و نزاع اصولاً خوشم نمی‌آید، بلکه دوست دارم نظریات و عکس‌العمل‌هایمان را با هم در میان بگذاریم امیدوارم تعطیلات خوش بگذرد.

ارادتمند
وارن کلارک
دفتر انرژی و سوخت

سند شماره (۱۸)

تهران - ایران

تاریخ: ۲۳ دسامبر ۱۹۷۰ - ۲ دی ۴۹

سری

وارن کلارک

اداری - غیر رسمی

وزارت امور خارجه - واشنگتن دی. سی. ۲۰۵۲۰

وارن عزیز

از نامه‌ای که در ۲۵ نوامبر فرستاده بودید بسیار متشکرم، که البته به خاطر مشکلات پستی که در این روزها پیش آمده چند روز پیش به دستم رسید. پس از بررسی نکاتی که توسط شما مطرح شده بود واقعاً نمی‌دانم در پاسخ سؤال شما مربوط به منافع ایران در خط لوله نفتی اسرائیل چه بگویم. البته من نقطه نظرهای شاه را که به نمایندگان کنسرسیوم در زوریخ ارائه شده بود، شنیده‌ام و این جمله او را که در آنجا به این مضمون «ایران منفعی در خط لوله دارد» ایراد شده بود خوانده‌ام. البته فکر می‌کردم که این جملات به این مضمون بیان شده که از نظر اقتصادی این خط لوله را حمایت شده، فرض نمایند. علاوه بر اینها مهندس سپه‌بان رئیس دفتر تحقیق شرکت ملی نفت ایران به من گفته بود، لازم نیست که حتماً ایران در این خط لوله سرمایه‌گذاری مالی بنماید، چون اسرائیلیها مهارت کافی در جلب سرمایه برای این خط لوله دارند، ولی اسرائیلی‌ها خیلی مایلند که ایران به هر ترتیب که شده از این خط لوله نفتی استفاده کند. به این ترتیب، من

تنها قادر به ارائه شواهدی هستیم که هنوز «تأیید نشده است» و برای به دست آوردن شواهد مستدل باید در اطراف این قضیه کنکاش بیشتری به خرج دهیم. باید ببینیم که آیا سازمان منابع کنترل شده آمریکایی نیز می‌تواند در این زمینه مرا یاری دهد یا خیر. یکی از گزارشهای سازمان سیا در تل آویو را که مربوط به همین قضیه است مطالعه کرده‌ام. به نظر من شرکت ملی نفت ایران از طریق کنسرسیوم مقداری نفت خام به دست می‌آورد، که البته از نحوه قرار داد مربوطه شما مطلع هستید، و آن را به کشور رومانی می‌فروشد. این همان نفت خامی است که از طریق آغاچاری استخراج گردیده و از طریق خط لوله نفتی اسرائیل منتقل می‌شود و هیچ کمپانی بین‌المللی در ارتباط با این عمل نیست.

موضوع دولت ایران و شرکت ملی نفت ایران خطی است که به وسیله یوسف اکبر دنبال می‌شود. یعنی این نفت خام مذکور از بخش جنوبی ایران استخراج گردیده نیمی از آن بنا به قرار داد مشترک به شرکت ملی نفت ایران تعلق می‌گیرد. و شرکت ملی نفت قسمت اعظم این نفت خام را به خریدارانی می‌فروشد که خرید خود را از طریق خط لوله نفتی اسرائیل به فروشندگان خود می‌رسانند. با این وصف کمپانی ایندیانا دوباره تماس گرفته و تأکید کرده است که هیچ مقدار نفت تولیدی نفت جنوب را از طریق خط لوله نفتی اسرائیل منتقل نمی‌کند.

درباره مشکلات کمپانی ایندیانا باید بگویم که موضع اقبال این است که ایندیانا اصلاً حقی نداشته که در مورد گرفتن تخفیف اقدام نماید، بنابراین موارد نکات لازم برای مذاکره و یا بحث نمی‌باشد. دیو و بیلکی مدیر ایندیانا به من گفته بود که در صورت از بین رفتن اختلافات در یک سال قبل تولید این کمپانی به ۲/۰۰،۰۰۰ بشکه در روز می‌رسید. لیکن ظاهراً در آینده نزدیک نباید انتظار داشت که راه حلی برای این مسئله به وجود بیاید. و ندربریک (که حتماً گزارش رضایت بخش ما از کارش را به زودی خواهید دید) باید فرصت کافی برای مطالعه موقعیت داشته باشد و تمام وقایعی که به دنبال فداکاری فالکینگهام در برابر خودخواهی اقبال پیدا شد، مدت‌ها طول می‌کشد تا از خاطره‌ها محو گردد.

از اطلاعات بسیار مفیدی که درباره گاز طبیعی مایع در اختیارم گذاشته‌اید، بسیار ممنونم. از پیچیدگی اقتصادی این صنعت به هیچ وجه مطلع نبودم و از اطلاعات مفیدی که در دسترس قرار دادید، خیلی متشکر هستم. پس از مدت کوتاهی به بررسی جزئیات تقاضانامه‌های شرکت ملی گاز ایران درباره کارخانه‌های گاز طبیعی مایع خواهیم پرداخت. در مورد کمبود، وقتی که آقای فیروزان مطرح نموده و گفته بود که برای پر کردن تقاضانامه توسط کایزر کافی نیست، کمی مطمئن هستم. من نمی‌دانم که کایزر رقم ۴۵۰/۰۰۰ فیت مکعب موجودیت گاز در روز را از کجا به دست آورده، مگر اینکه آنها تنها از یک منطقه این قدر توانسته باشند استخراج نمایند. رقمی که توسط روزنامه نفتی ایران منتشر شده، همانند ارقام حاصله از دیگر انتشارات معتبر است. هدر رفتن گاز با احداث خط لوله گاز شوروی کاهش نیافته است، چون برای این خطوط لوله چاههای مخصوصی حفر شده است.

من همراه این نامه اسنادی را برایت می‌فرستم که به صورت پنهانی از شرکت ملی نفت ایران دریافت کرده‌ام و علاوه بر آن یادداشتی را که برای بیل نوشته بودم تا به شیفر بدهد نیز برایت خواهم فرستاد. تا آنجا که اعضاء کنسرسیوم در اینجا می‌دانند، کنسرسیوم به هیچ وجه تلاشی در جهت پاسخگویی به این ارقام اعمال نکرده است. بنا به دلایلی که در یادداشت آورده‌ام، فکر می‌کنم خیلی بهتر خواهد بود اگر ما بتوانیم هر دو طرف را به مذاکره پیرامون ارقام خودشان بکشانیم. به خصوص که در حال حاضر شرکت ملی نفت

ایران کارهای بسیار معقولی را ارائه نموده است. علاوه بر اینها خیلی مایلیم کتابچه نمایندگانی را که به ملاقات شما می‌آیند، مورد مطالعه قرار دهم. مخصوصاً، خیلی مایلیم راجع به هویت شخصی که تحلیلی برای شرکت ملی نفت ایران ارائه داده چیزهایی دستگیرم شود.

اصلاً از آثار و جنگالهای خصمانه نگران نشو (و حتماً هم نگران نمی‌شوی) ما باید برای به دست آوردن بهترین نتیجه درگیریهایی زیادی داشته باشیم. امیدوارم این نامه هم زمان با سال نو با بهترین آرزوهایم در مورد اینکه سال خوبی داشته باشی به دستت برسد.

ارادتمند شما
جان. ل. واش بون
مقام امور نفتی
سری

سند شماره (۱۹)

تاریخ: ۲۸ دسامبر ۱۹۷۰ - ۷ دی ۴۹
از: وزارت امور خارجه
موضوع: وزیر مسئول، هیئت ایرانی اعزامی به اسرائیل، ابراهیم تیموری
خیلی محرمانه
به: سفارت آمریکا - تهران

اطلاعات ذیل در رابطه با ابراهیم تیموری، از گزارش کویت ۲۱۸ - الف به تاریخ ۹ آوریل ۱۹۶۴ (ارسال شده به تهران) استخراج گشته است، و در جواب نامه‌ی هوایی ارجاعی تسلیم می‌گردد. اطلاعات دیگری در دست نمی‌باشد.

تمایل شیخ نشینهای جنوبی خلیج به وسیله گروه وزیر که از تاریخ ۲۸ تا ۳۰ مارس از کویت دیدن کردند نشان داده شد. به خصوص، ابراهیم تیموری به مدت تقریباً طولانی با مأمور گزارش دهنده صحبت نمود. تیموری تأیید نموده که او مسئول تقسیمات دفتر خارجی خلیج فارس می‌باشد. وی به صورت گول‌زننده‌ای در مورد نقش خودش در هیئت صحبت می‌کرد و خدمت اخیرش در اسرائیل را مخفی نمود و فقط به خدمتش در برن و سوئیس در طول ۶ سال اخیر و لندن قبل از آن اکتفا نمود. او ادعا نمود که مطالب ناچیزی در مورد خلیج می‌داند و ادامه می‌دهد که او هنوز هیچ کدام از شیخ نشینها بازدید نکرده است و تمام روابطش با آنها از طریق دفتر وزارت خارجه در حدود ۲ ماه پیش بوده است. راجرز

سند شماره (۲۰)

تاریخ: ۱۹ می ۱۹۷۱
برای بایگانی - (بایگانی هیئت ایرانی)
جی فرس، مأمور سیاسی، سفارت آمریکا - تل آویو
خیلی محرمانه
ابراهیم تیموری رئیس هیئت ایرانی در اسرائیل

در ۲۷ آوریل ۱۹۷۱، من بنا به خواهش ابراهیم تیموری، رئیس اعزامی هیئت ایرانی به اسرائیل با او ملاقات نمودم. تیموری یادآور شد که او تمایل دارد که با سفارتخانه آمریکا همان‌طور که در طول سفر قبلی‌اش به اسرائیل رابطه داشته است، رابطه داشته باشد.

در طول مذاکرات، تیموری اشاره نمود که دولت ایران عقیده دارد، اسرائیل باید مقدار بیشتری در

مذاکراتش با اعراب انعطاف به خرج بدهد. او می‌گوید که اشغال سرزمینهای اعراب در بلند مدت به نفع اسرائیل نخواهد بود، زیرا این فقط برخورد اعراب با اسرائیل را شدیدتر و طولانی‌تر می‌نماید. تیموری سؤال می‌نماید که آیا آمریکا قادر به اعمال فشار بر اسرائیل است تا او را به عقب نشینی بر طبق طرح راجرز ترغیب نماید یا نه. من به او پاسخ دادم که دولت ما در حال تلاش کردن است تا اینکه اسرائیل را ترغیب نماید تا براساس افکار خودش یک طرح صلح تهیه نمایند و ما خیال این را نداریم که یک طرحی مانند طرح راجرز یا طرحهای از قبل تعیین شده صلح دیگری را به اسرائیل تحمیل نماییم. تیموری در مورد سیاست آمریکا در رابطه با خاور نزدیک دوستانه به نظر می‌رسید. او تأیید نمود که او مسئول مسائل خلیج فارس از هنگام عزیمتش از اسرائیل و برگشتن در حدود دو ماه پیش بوده است. من در مورد جزئیات کارش در رابطه با مسائل خلیج فارس به او فشار نیاوردم. من فکر می‌کنم که وضع تیموری درست شکل وضع شخصی باشد که پیش از او در این مقام بود و نامش فریدون فرخ می‌باشد. منظورم این است که او از لحاظ تکنیکی یکی از اعضای کارکنان دیپلماتیک ایرانی در برن، سوئیس می‌باشد، ولی او در حقیقت مسئول هیئت نیمه آشکار ایرانی در اسرائیل می‌باشد. هیئت ایرانی در اسرائیل به نظر می‌رسد که از ۳ عضو، که شامل تیموری نیز می‌شود، تشکیل شده باشد. بقیه افراد این هیئت را که من ملاقات کرده‌ام عبارتند از: قاضی زاده که (در سال ۱۹۶۹) بیشتر با مسائل مربوط به دانشجویان یهودی ایرانی در اسرائیل رابطه داشت، و محمد ایزدی که یک مأمور سیاسی می‌باشد. (ایزدی خیال دارد که تا قبل از پایان ۱۹۷۱ اسرائیل را ترک کند). هیئت در یک ویلا که در خیابان جابوتینسکی، رامات‌گان واقع شده است سکونت خواهد کرد. (تلفن ۰۳۳ - ۷۳۳). تیموری در ویلا زندگی می‌کند.

کشور سوئیس از منافع ایران در اسرائیل مراقبت و نظارت می‌کند و متقاضیان برای ویزای ایران باید از طریق سفارت سوئیس در تل‌آویو اقدام نمایند. اگر چه یک هیئت استخدامی ایرانی صدور ویزاها را انجام می‌دهد.

سند شماره (۲۱)

وزارت امور خارجه

۲۳ مارس ۱۹۷۲ - ۳ فروردین ۵۱

سری / غیر قابل رؤیت برای بیگانگان فقط برای مشاهده (نقل خبر فقط به وسیله خواندن باشد - مترجم)
جان ال. واشبورن، اسکوتیر

سفارت آمریکا، تهران

جان عزیز

در رابطه با قید «انتشار در خارج ممنوع است» که گزارش ضمیمه منابع ویژه آمریکایی دارد ممکن است که شما این گزارش را ندیده باشید. من عنوان «فقط برای مشاهده» را بر روی این نامه زده‌ام چون باید این مطلب را که من این گزارش را به شما داده‌ام، خیلی پوشیده نگاهدارید.

در پاراگراف ۳، گزارش نمایانگر این است که شرکت ملی نفت ایران دارای یک سهم متعارفی در خط لوله ایلات - اشکلون می‌باشد. چند سال پیش من این احساس را کردم که دولت ایران دارای مقداری منافع

مالی غیر محدودی در آن می باشد. به هر حال من فرض کرده بودم که این محدود به قروض، ضمانت نامه ها، و / یا عملکرد موافقتنامه ها می شود، مشارکت متعارفی به هر حال مرا تعجب زده می کند. هر نوع اطلاعاتی که شما ممکن است در رابطه با این سؤال داشته باشید، مورد علاقه ما خواهد بود.
ارادتمند
روبرت ال. دوئول، جی آر.

تاریخ اطلاعات: دسامبر ۱۹۷۱
گزارش اطلاعات جاسوسی
کشور: اسرائیل / ایران
شماره گزارش: ۷۲-۰۰۰۸۸/۳۲۱ OOB
تعداد صفحات ۲

این اطلاعات ارزیابی نشده است

منبع: تبعه ایالات متحده، مجری شرکت در رابطه با آماده سازی وسایل نفتی ساحلی.

موضوع: خط لوله ایلات - اشکلون / افزایش ظرفیت / خط لوله دوم / لنگرگاههای

شناور اضافی / مشارکت شرکت ملی نفت ایران

۱- در جریان گفتگوهای با دوین درور، رئیس و مدیر عامل شرکت خط لوله ایلات - اشکلون، و با زیر سائول، مدیر کل بانک ماوی تایم اسرائیل فهمیده شد که برنامه ریزی کنونی نیاز به حداکثر ۱۲۰ میلیون تن در سال دارد. این نمودار در سه ساله اولیه از طریق خط لوله دوم ۴۲ اینچی اضافی و تغییراتی در جریان وسایل ذخیره سازی در اشکلون به دست خواهد آمد. پیش بینی می شود که ظرفیت حداکثر هر خط لوله ۶۰ میلیون تن خواهد بود. ظرفیت کنونی ۴۰ میلیون تن است و این مقدار برای سال جاری ۱۹۷۱ در حدود ۲۰ میلیون تن بوده است.

۲- به علاوه خط لوله دوم، تغییرات زیرین برنامه ریزی شده است. در ایلات لنگرگاه باربری که به طور متداول نفتکشهایی با وزنی سنگین تا ۱۰۰ هزار (تن) را جابجا می کند به مقداری توسعه خواهد یافت که قادر به جابه جا نمودن دو نفتکش اضافی به مقدار ۱۵۰ هزار (تن) خواهد بود. در قسمت اشکلون، به طور متداول دو لنگرگاه چند پهلویی و یک تک پهلویی شناور وجود دارد.

در ژانویه ۱۹۷۲ یک قراردادی برای چهارمین لنگرگاه شناور منعقد خواهد گردید که با سیستم لنگرگاه تک پهلویی خواهد بود. در می ۱۹۷۲ لنگرگاه اول، یک چند پهلویی شناور، جایش را به یک تک پهلویی شناور خواهد داد. ده ماه بعد از تکمیل لنگرگاه شناور چهارم، لنگرگاه پنجم با سیستم تک پهلویی اضافه خواهد گردید. سیستم تک پهلویی زمانی که با سیستم چند پهلویی مطابقت می شود، اجازه بهره برداری ۶۰ درصد بیشتر از لنگرگاه را می دهد، زیرا مهار کننده کشتی می تواند ۳۶۰ درجه در اطراف ترمینال لنگرگاه تک پهلویی یا تغییراتی در باد، جزر و مد و سیل دریایی چرخش کند.

۳- بعد از کوششهای بسیار برای فاش نکردن آن، بن دور اعتراف کرد که نیمی از شرکت خط لوله ایلات - اشکلون تعلق به شرکت ملی نفت ایران دارد. سرمایه گذاری پنج ساله برای تغییراتی در سیستم لنگرگاه که در بالا توضیح داده شد درخواست گردیده بود. بانک شرکت ایالات متحده چک های در وجه شرکت خط لوله منظور کرد و به این نتیجه رسید که این شرکت ۵۰ درصد متعلق به دولت اسرائیل و ۵۰٪

متعلق به شرکت خط لوله ایلات - اشکلون هولدنیک مونترال می باشد.

بانک سپس سعی نمود تا مکان و اسامی کارکنان شرکت خط لوله ایلات اشکلون را معین کند، اما قادر به انجام آن نگردید. وقتی گفته شد که ناتوانی در تشخیص مالکان شرکت خط لوله ایلات - اشکلون موجب جلوگیری از سرمایه گذاری گردیده است، دور اظهار داشت که مقامات شرکت ملی نفت ایران شرکای آن گردیدند. او اضافه نمود که بیشتر نفت خامی که در خط لوله تلمبه زده می شود، از جانب ایران می باشد. دور اشاره نمود که دو نفتکش ۲۲۵ هزار (تنی) در نروژ به وسیله شرکت حمل و نقل ماری تایم فروت در حال ساختن می باشد. یکی تقریباً تکمیل شده است و دیگری در چند ماه آینده تکمیل خواهد گردید. هر دو نفتکش نفت خام را از ایران به ایلات حمل خواهند نمود.

سند شماره (۲۲)

خیلی محرمانه - ۱۰ فوریه ۱۹۷۳ - ۲۰ بهمن ۵۱

از: سفارت آمریکا تل آویو به: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی.

موضوع: کشتیهای باربری ماری تایم فروت عهده دار توسعه کلی می باشند

۱- اخبار شرکت مهم اسرائیلی، حمل و نقل ماری تایم، در رابطه با اعلام خریدهای مهم در انگلیس دوبار در مطبوعات آمده است. در اول فوریه، شرکت سفارش شش سوپر نفتکش ۳۳۰ هزار تنی که ارزش آن به ۱۵۰ میلیون پوند می رسد را از شرکت هارلند و ولف بلفاست اعلام نمود. در هفتم فوریه، مطبوعات خبر رسمی سفارش دیگری برای شش سوپر نفتکش ۲۵۰ هزار تنی و شش نفتکش کوچکتر ۱۰ هزار تنی از شرکت سوان هانتز نیوکاس را هم چنانکه انتظار می رفت گزارش نمودند، این سفارشات متعاقب سفارش برای سه سوپر نفتکش ۳۸۰ هزار تنی در آمریکا می باشد.

۲ - همه این سفارشات ظاهراً با الگوی عرف گذشته دریایی مطابقت دارد و مبتنی بر آماده بودن حکومتها درباره تأمین ملی سخاوتمندانه برای مشغول نگهداشتن کارگاههای کشتی سازی آنهاست

۳ - ما حدس می زنیم که سفارشات احتمالاً در رابطه با این مصلحت که خط لوله ایلات - اشکلون سیراب نگهداشته بشود نمی باشد، ظرفیت نفتکشهای سفارش شده به نظر می رسد که دو برابر بیشتر از پروژه مورد نیاز پر سازی خط لوله به ظرفیت ۴۰ میلیون تن باشد. نفتکشهای جدید به نظر می رسد که اساساً در تجارت در بستی نفت تحت پرچمهای مختلف در رابطه با تحویل نفت خام ایران، احتمالاً به آمریکا، تمرکز پیدا کند.

سند شماره (۲۳)

۲۲ ژوئن ۷۳ - ۱ تیر ۱۳۵۲

خیلی محرمانه

یوریل لوبرانی

اسرائیل

انتصاب سفیر برای ایران

یوریل لوبرانی (با تلفظ لوبراهانی) در هیئت مدیره، صنایع کور از اواسط سال ۱۹۷۱ به عنوان مدیر قسمت کارهای مهم تحت اقدام و پروژههای خارجی بوده است. این هیئت مدیره سیاست اصلی برای

صنایع کور که بزرگترین شرکت صنایع اسرائیل است را تعیین می‌کند. اوائل زندگی و طریق زندگی (خط و مشی).

یوریل لوبرانی در ۱۷ اکتبر سال ۱۹۲۶ در حیفا به دنیا آمد. او از دبیرستان مشهور ری علی، تل آویو در سال ۱۹۴۴ فارغ‌التحصیل شد. او یک لیسانس (افتخاری) از دانشگاه لندن دارد. لوبرانی در هاگانا و نیروهای دفاع اسرائیل از ۱۹۴۴ تا ۱۹۴۸ خدمت کرده است. او در سال ۱۹۵۰ وارد وزارت خارجه شد و اولین بار در قسمت خاورمیانه انجام وظیفه کرد، و سپس به عنوان منشی خصوصی وزیر امور خارجه اخیر موشی شارت از سال ۱۹۵۱ تا ۱۹۵۳ خدمت کرد. او از سال ۱۹۵۳ تا ۱۹۵۶ در لندن بود.

لوبرانی در خلال سالهای ۱۹۵۷ تا ۱۹۶۱ کمک مشاور و سپس مشاور نخست‌وزیر سابق دیوید بن گوریون در امور مربوط به اعراب بود. در این زمان تمایلات غیر مشفقانه او نسبت به اعراب حداقل دوبرار در مطبوعات اسرائیل مورد انتقاد قرار گرفت. وقتی که در سال ۱۹۶۳ اشکول نخست‌وزیر شد لوبرانی معاون مدیر عمومی اداره نخست‌وزیری بود. تحت نخست‌وزیری اشکول او به عنوان منشی سیاسی و مدیر اداره خصوصی به کار خود ادامه داد. در سال ۱۹۶۵ لوبرانی از مقامش کناره گرفت، چرا که وفاداری و تعهد او نسبت به بن‌گوریون از داشتن همدردی (دلسوزی) کامل برای اشکول جلوگیری می‌کرد.

لوبرانی به عنوان سفیر از سالهای ۱۹۶۵ تا ۱۹۶۸ در اوگاندا، رواندا، برونو یا خدمت کرد و از سال ۱۹۶۸ تا ۱۹۷۱ هم به عنوان سفیر در اتیوپی بوده است در خلال مأموریتش در کامپالا لوبرانی برنامه کمکهای اسرائیل را که شمال قرار دادن مستشاران در ارتش اوگاندا و نیروی هوایی و پلیس بود، ایفا کرد. این تماسها او را یکی از بهترین افراد آگاه در اوگاندا کرد و سفارت آمریکا او را دوستی با ارزش و همگام (همدست) تشخیص داد.

اطلاعات شخصی:

لوبرانی و زنش، سارا لوی سابق، ۴ بچه دارند: تالیا، دوریت و نلی. لوبرانی در اوگاندا دچار مالاریا شد. او انگلیسی را خیلی عالی حرف می‌زند.

تاریخ ۲۲ ژوئن ۷۳

سند شماره (۲۴)

خیلی محرمانه

تاریخ: ۵ دسامبر ۱۹۷۳ - ۵۲/۹/۱۴ تهران

صورت مذاکرات

شرکت‌کنندگان: آرتیه لوین کنسول اسرائیل و دوگلاس هگ کاردار

موضوع: ایران - مجموعه مطالب گوناگون

به توصیه کاردار لوبرانی کنسول اسرائیل در تهران، آرتیه لوین، در ۵ دسامبر بدیدن من آمد. با اینکه به تازگی از راه رسیده بود، اما گفت که او و خانواده‌اش در جای معقولی سکنی گزیده‌اند.
اطلاعات بیوگرافی:

لوین در تهران به دنیا آمده و تحصیلاتش را در اینجا گذرانده است. او فارغ‌التحصیل مدرسه کامیونیتی (مدرسه آمریکاییها در تهران - مترجم)، در روزهایی که آنجا مؤسسه‌ای وابسته به کنیسه بوده و تعداد نسبتاً خوبی از محصلین یهودی بودند، می‌باشد. بعد از اینکه او از تهران به اسرائیل رفت در قسمت

خدمات خارجی مشغول کار شد و در اتیوپی انجام وظیفه کرد. سپس در رواندا به عنوان کاردار خدمت کرد. او در چهار سال گذشته در پاریس بوده که آن را به عنوان یک دوران سخت و جالب برای خود به حساب می‌آورد. او ازدواج کرده و چند بچه دارد. زنش یک موزیسین است که از زندگی در تهران زیاد خوشحال نیست، چرا که او فکر می‌کند کمبود برنامه‌های موسیقی و فرصت‌های فرهنگی وجود دارد. او انگلیسی را به خوبی صحبت می‌کند و قدش ۵ فوت و ۶ اینچ است.

برداشتهایی از ایران:

لوین بعد از مدت زمان مدیدی که به تهران بازگشته، گفت که او از تغییراتی که اتفاق افتاد تعجب کرده است. این تغییرات نه تنها شامل تمام شواهد عادی و نشانگر تغییرات در شهری مثل تهران، وسایل و تجهیزات بهتر ساختمانهای بزرگتر، بالاتر بودن سطح زندگی و غیره بود بلکه مهمتر این که او احساس می‌کرد که شواهدی از تغییرات بنیادی به چشم انداز آن (دور نمای آن) واقعاً موفق بوده است او برای مثال ذکر کرد که اگر چه صحبت زیادی از فساد می‌شود، ولی اوضاع به طور مهمی اصلاح گردیده است. زمانی که او قبلاً در تهران بود، وزیران و مقامات دولتی به آسانی خریداری می‌شدند. این موضوع دیگر امروز جنبه حقیقت نداشته و وزیران از هر جهت دستشان در دخل پول باز است و آنها نمی‌توانند بی درنگ خریداری شوند. سیستم دیگر بیش ازین، این اجازه را نمی‌دهد. تغییر مهم دیگر، حضور افراد تحصیل کرده، با هوش و با تجربه در دولت است که شایستگی خوبی برای شغل‌هایشان دارند. ۳۰ سال قبل حتی مقامات عالی رتبه (مهم) در رابطه با شغل‌هایی که به آن گمارده شده بودند می‌توانستند افرادی بی سواد و بکلی بدون ساز و برگ (آمادگی) باشند. به طور خلاصه، لوین می‌گوید از آنچه دیده تحت تأثیر قرار گرفته است. و به آینده ایران خوش بین است.

فعالیت‌های در تهران:

لوین گفت که از زمانی که در این جا بوده به هیچ گونه مشکلات و دشمنی‌هایی برخورد نکرده است. او آزادانه به اطراف می‌رود و هیچ کس از دیدن او احتراز نکرده است. در این رابطه او گفتگویی با یک سردبیر روزنامه را نقل می‌کند که او در مورد احساسات ضد اسرائیلی در تهران در خلال جنگ اخیر بحث کرده است. سردبیر به او گفته که طرفداری از اعراب را که در این جنگ رشد کرد، نه تنها بایستی یک نشانه حمایت مردمی از اعراب تفسیر کرد، بلکه باید آن را به عنوان بیان مخالفت با شاه دانست. راه‌های کمی در ایران وجود دارد که یک فرد بتواند مخالفتش را علیه رژیم فعلی نشان دهد و بهترین راه امن برای ابراز نظریات، بدون اینکه کسی به درد سر بیفتد، این است که خود را طرفدار اعراب نشان دهد. خیلیها احساس می‌کنند که شاه طرفدار سیاست حمایت از اعراب نمی‌باشد.

سند شماره (۲۵)

تاریخ: ۱ آوریل ۱۹۷۴ - ۱۲ فروردین ۱۳۵۳
از: سفارت آمریکا در تل‌آویو

به: وزیر خارجه در واشنگتن دی - سی

موضوع: قیمت واردات نفتی

در جریان مباحثه ۲۸ مارس با وزیر خارجه (اسرائیل) سایپرو دستیارانش آکمون و داواراته، آنها به کارمند سفارت گفتند که اسرائیل بر سر قرارداد خرید نفت خام ایران به قیمت ۱۶/۵۰ دلار برای هر بشکه

مذاکره نموده است. قرارداد برای شش ماهه اول ۱۹۷۶ بوده است. آنها گفتند که در حال حاضر با ایرانیان در خصوص قیمت برای شش ماهه دوم سال مذاکره می‌کنند. سایر گفت که مقدار نفت تحویلی ایران تقریباً مطابق نیمی از احتیاجات اسرائیل می‌باشد. ولیوتس

سند شماره (۲۶)

تاریخ: ۱۷ ژوئن ۱۹۷۴ - ۲۷ خرداد ۱۳۵۳
از: سفارت آمریکا تل آویو
به: وزیر امور خارجه واشنگتن دی - سی. با حق تقدم

موضوع: واردات نفتی اسرائیل

۱ - در جریان گفتگو با کارمندان سفارت در ۱۱ ژوئن، موشه بیتان، مدیر کل شرکت نفت پاز اظهار داشت که او به تازگی از تهران، محلی که او سرپرستی تیم اسرائیلی برای مذاکره خرید نفت خام را به عهده داشته، بازگشته است. او گفت که موافقتنامه‌ای برای دو میلیون تن بسته شد و این مقدار در شش ماهه اول ۱۹۷۴ با قیمت «نو دو سه درصد قیمت ثبت شده»، یعنی، در حدود یازده دلار برای هر بشکه» وارد خواهد گردید. او اضافه نمود که دولت اسرائیل سعی می‌کند تا بر سر گرفتن غرامت از ایرانیان برای «گرانفروشی»، دو میلیون بشکه نفت خام وارداتی در جریان شش ماهه اول ۱۹۷۴ به قیمت مزایده‌ای ۱۶/۵۰ دلار مذاکره نماید. بیتان به نظر نمی‌رسد که فکر کند شانس زیادی وجود داشته باشد که ایران با غرامتی که مستلزم تصمیم سیاسی در بالاترین سطوح می‌باشد موافقت کند.

۲ - بیتان گفت اسرائیل احتمال ذخیره‌سازی نفت خام در زیرزمین را بررسی می‌کند و تصمیم دارد تا مسائل فنی در این رابطه را با متخصصین سوئدی در این زمینه مورد مذاکره قرار دهد. او گفت که اسرائیل در حال حاضر قادر به نگهداری ذخیره پنج ماه مخلوط نفت و روغن می‌باشد.

۳ - بیتان گفت که از نظریات دولت اسرائیل مبنی بر احتمال واگذاری چاههای نفتی ابوردیس اطلاعاتی ندارد. او همچنین گفت که ظرفیت تصفیه کنندگی اسرائیل با از دست دادن نفت خام سینا آسیبی نخواهد دید. اگر چه در نظر گرفته شده بود پالایشگاه اشدود با نفت نسبتاً سنگین ابوردیس کار بکند، ولی تبدیل تغذیه نفت پالایشگاه به نفت خام سبکتر با انجام گرفتن تغییرات جزئی در ترکیب تولیدات پالایش شده عملی می‌باشد.

سند شماره (۲۷)

تاریخ: ۱۵ ژانویه ۷۵ - ۲۵ دی ۱۳۵۳
از: سفارت آمریکا در بیروت
به: سفارت آمریکا در تل آویو شماره ۵۵۱۱

موضوع: «پیشنهاد عرضه» نفت به اسرائیل توسط شاه.

۱ - روزنامه «لوریان لوجور» مقاله‌ای چاپ کرده بود که در تلگرام مرجع فرستاده شد؛ در این مقاله به قلم ادوارد ساب روابط مصر و ایران و نظریات «باشکوه» شاه درباره جهان و نقش ایران در خاورمیانه مطرح شده است. منبع دریافت اطلاعات توسط ساب هنوز معلوم نیست، لیکن وی از مصاحبه شاه با الاهرام سخن به میان آورده است.

۲ - پاراگراف ما قبل آخر به طور کلی اشاره به کمکهایی دارد که ایران ممکن است در اختیار رژیم

تهدیدست مصر قرار دهد تا در عوض، امتیازاتی درباره استفاده از بندر سعید به دست آورد، و نیز مدعی است که سرمایه ایران نه تنها قادر است مشکلات بودجه‌ای مصر را حل نماید، بلکه باعث جذب صنایع جهانی به آنجا خواهد شد.

۳- در ادامه اشاره به این «پیشنهاد» آمده است: «تهران نفت در اختیار اسرائیل قرار خواهد داد، اما به این شرط که اسرائیل از آن نقطه از صحرای سینا که چاههای نفت ابورودیس در آن قرار دارد عقب نشینی نماید. لیکن اقدامات لازم زمانی آغاز خواهد شد که با چهارچوب طرح کلی قطعنامه ۲۴۲ شورای امنیت سازمان ملل مطابقت داشته باشد. از نظر دیپلماتهای غربی (در قاهره) اینکار، شاه جهت حفظ بقای نمایندگی کی سینجر در رابطه با موافقت نامه جداسازی نیروها صورت گرفته است.»

۴- مقاله کوتاهی که در ۱۰ ژانویه در الحوادث بچاپ رسیده بود می‌گوید که بنا به گزارش خبرنگاران این مجله در قاهره شاه از طریق کی سینجر به اسرائیلیها گفته است که «در صورتی که اسرائیل چاههای ابورودیس را بازگرداند، ایران خسارات وارده به اسرائیل را جبران خواهد نمود.» بنا به گزارشات رسیده شاه «حاضر است شصت درصد نیاز اسرائیل را به طور مجانی تا زمانی که راه حلی برای مصر و اسرائیل پیدا شود تأمین نماید.» این مجله، خاطر نشان می‌سازد که گزارشگرش قبل از ورود شاه به قاهره این داستان را تمام کرده است و گذشته از اینکه این داستان «قابل تعمق» است قبلاً از گزارشگر خود خواسته است که این داستان را تأیید نماید. «این واقعه بسیار مهم است»، و الحوادث در ادامه می‌گوید «لیکن در صورتی که صد در صد مورد تأیید قرار گرفته باشد بسیار مهمتر خواهد بود»،

۵- اظهار نظر: داستان دارای جنبه‌هایی است که در حال حاضر نمی‌توان آن را جدی تلقی نمود. (متوجه می‌شویم که نشریه تحقیقاتی اقتصادی مهم خاورمیانه در بیروت این مسئله را نادیده گرفته است). گزارشگر حوادث ممکن است توانسته باشد در مسیر طوفان ذره کاهی به دست آورده باشد، و ساب نیز ممکن است دچار تصور و توهم شده باشد. هیچ یک از مقامات راجع به نحوه دادن نفت به اسرائیل توسط ایران سخن نمی‌گویند (مثلاً به طور مستقیم یا غیرمستقیم این کار صورت می‌گیرد)، و مهمتر از همه درباره بهای این نفت نیز هیچ یک از آنها حرفی نمی‌زنند. در حال حاضر اسرائیل نفت ابورودیس را معادل هزینه‌های متحمل شده استخراج می‌کند. مگر اینکه ایران به کشورهای فقیر مسلمان تخفیفی بدهد، چون به هیچ وجه نمی‌توان تصور کرد که ایران به اسرائیل نفت را به میزان کمتر از ۱۱ - ۱۰ دلار برای هر بشکه بفرشد. ممکن است اسرائیل بتواند این مقدار نفت را از جاهای دیگر به دست آورد، لیکن استطاعت آن را حتماً نخواهد داشت.

۶- درباره مسائل کلی پیرامون روابط کنونی مصر و اسرائیل ما توجه سفارت آمریکا در تل‌آویو را به مقاله جالبی که به وسیله دیوید هاوسگو در ۸ ژانویه در فاینانشال تایمز لندن به چاپ رسیده جلب می‌کنیم.

سند شماره (۲۸)

۵ فوریه ۱۹۷۵ - ۱۶ بهمن ۱۳۵۴
بایگانی
دیوید آر پترسون

نفت ایران به اسرائیل

دیک ویلیام، معاون شرکت توسعه و تجارت نفت خلیج گفت که شرکت وی یک مدل کامپیوتری را داراست که اقدامات نفتی را ترسیم می‌کند. آنها بر سر فروش آن به وزارت دفاع و سیا بحث نموده‌اند. این مدل نشان داد که در شش ماهه اول ۱۹۷۴ روزانه در حدود ۲۵۲,۰۰۰ بشکه نفت ایران به اسرائیل می‌رفته است. و از آن موقع تاکنون آنها برای به دست آوردن نمودار دقیق مواجه با مشکلاتی بوده‌اند.

سند شماره (۲۹)

تاریخ: ۱ می ۱۹۷۵ - ۱ اردیبهشت ۱۳۵۴
خیلی محرمانه
از: سفارت آمریکا تل آویو
به: وزیر امور خارجه واشنگتن. دی - سی.
مقام وزارت دارایی (اسرائیل) برای سفارت تصدیق نمود که خرید نفت خام از ایران در سطح چهار میلیون تن در سال ادامه دارد. او گفت که مبلغ پرداختی به وسیله اسرائیل در طول سال ۱۹۷۵ به طور متوسط ۱۰/۳۵ دلار برای هر بشکه می‌باشد، که او به عنوان «قیمت جهانی» توصیف نمود.
ولیوتس

سند شماره (۳۰)

تاریخ: ۲۰ می ۱۹۷۶ - ۳۰ اردیبهشت ۱۳۵۵
خیلی محرمانه
از: سفارت آمریکا تل آویو
به: وزیر خارجه واشنگتن دی - سی

موضوع: انرژی و نفت اسرائیل

۱- در جریان گفتگوی بیستم مه با جان لیچبلاتو، مدیر بنیاد تحقیقات صنایع نفتی، و کارمند سفارت، مشاور انرژی اسرائیل زوی دینیتیسین تحولات اخیر در تصویر انرژی و نفتی اسرائیل را مورد بحث قرار داد. نکات اصلی در مطالب بعدی ظاهر می‌شود (تلگراف جداگانه را در مورد اکتشاف نفت سینا مطالعه کنید).

۲- خط لوله ایلات - اشکلون: گشایش کانال سوئز به طور جدی بر عملیات خط لوله تأثیر نگذاشته است. بازده نفت خام کنونی آن ۶۰۰ هزار بشکه در روز می‌باشد (۶۰ درصد گنجایش) که از آن ۱۴۰ هزار بشکه به مصرف داخلی می‌رسد و مابقی صادر می‌شود. قیمت‌های خط لوله به عنوان جزئی از معامله کلی مبدا به مقصد محاسبه می‌شود. با سوپر نفتکشهایی که نفت خام را از ایران به ایلات می‌آوردند و نفتکشهای کوچکتر نفت خام را از اشکلون به مقصد حمل می‌کنند. قیمت‌های محموله با ارقام قیمت جهانی برای نفتکشها تفاوت دارد. اسرائیل قادر است که نفت ایران را براساس رقابت به آمریکا حمل کند، زیرا نفتکشها در هنگام بازگشت نفت خام مکزیک را برای اسرائیل برمی‌گردانند.

۳- ذخیره سازی: ذخایر کنونی نفت در مواقع بحرانی برای هفت ماه و تحت میزان مصرف کنونی برای

سه یا چهار ماه تکافو می‌کند. ۵۵ درصد تولید تصفیه شده و مابقی نفت خام می‌باشد. اسرائیل امیدوار است که در صد تولیدات تصفیه شده را به ۶۰ درصد و یا حتی ۲۳ افزایش دهد. اگر چه اسرائیل ظرفیت اضافی تصفیه دارد، ولی می‌بایستی قبول کرد که تصفیه خانه‌ها در هنگام جنگ نا امن می‌باشند.

۴- منابع جایگزین سوختی: تا سال ۱۹۷۹، اسرائیل تصمیم دارد چهار نیروگاه برقی جدید دایر کند که هر یک به قدرت ۳۵۰ مگاوات باشد. آنها با سوخت ذغال سنگ خواهند بود که قابل تغییر به نفت نیز می‌باشند و چهار درصد احتیاجات برق داخلی را برآورده خواهند ساخت. (آفریقای جنوبی اکنون برای محموله‌های ذغال سنگ سال ۱۹۸۰ برای اسرائیل قیمت‌های بدون افزایش محاسبه می‌کند.) تا سال ۱۹۸۵ یک نیروگاه هسته‌ای ۷۵۰ تا ۹۰۰ مگاواتی ۲۵ درصد دیگر از احتیاجات داخلی را برآورده خواهد نمود.

سند شماره (۳۱)

تاریخ: ۱۷ دسامبر ۷۶ - ۲۶ آذر ۱۳۵۵
به دست آوردن اطلاعات موثق در رابطه با مقصد صادرات نفت، ایران کلاً مشکل است، اما مورد کامل آن هنگامی است که مقصد اسرائیل است. مقامات ایرانی، بی‌آنکه احتیاجی به آن باشد، از احتمال اینکه با شرکای عرب در اوپک خصومت ورزنده بسیار دلواپس می‌باشند و طبیعتاً صادرات نفت به اسرائیل را مورد بحث قرار نمی‌دهند.

معهدنا، اطلاعات (به دست آمده) از منابع مختلف نشان‌دهنده این است که حداقل ۷۵ درصد مصرف کنونی داخلی اسرائیل که در حدود ۱۵۰ هزار بشکه در روز می‌باشد، به وسیله ایران تأمین می‌شود. از این گذشته، تنها نفتی که از طریق خط لوله ترانس - اسرائیل (تیبیلین) جاری و از طریق خلیج عقبه به بندر مدیترانه‌ای اشکلون به سمت شمال در حرکت می‌باشد، از جانب ایران است. تیبیلین در اواخر ۱۹۶۰ با ۲۰۰ میلیون دلار هزینه بر پاگردید و گنجایش کنونی اش ۴۵ میلیون تن در سال می‌باشد (در حدود ۸۵۰ هزار بشکه در روز) در جریان سال ۱۹۷۶ به نظر می‌رسد که چیزی در حدود ۳۵۰ هزار بشکه از نفت خام ایران روزانه از طریق تیبیلین برای مشتریان در اروپا و نقاط دورتر انتقال و ارسال می‌شد.

سند شماره (۳۲)

از: سفارت آمریکا - تهران
به: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی - سی. با اولویت
تاریخ: ۲۰ ژانویه ۱۹۷۸ - ۳۰ دی ۱۳۵۶
خیلی محرمانه

موضوع: موضوع چاپ شده در مطبوعات عربی مبنی بر اینکه ایران در نظر دارد صدور نفت به اسرائیل را قطع نماید.

۱- خبرنگار بی.بی.سی. پیرامون این خبر که در یکی از مطبوعات منتشره در بیروت درج شده و آن را به یک «مقام رسمی دولت اردن» نسبت می‌دهد، از ما پرس و جو می‌کند که ایران جداً در نظر دارد صدور نفت به اسرائیل را قطع کند تا امتیازاتی کسب کرده و نیز بتواند با مصر مذاکرات صلحجویانه را آغاز نماید. بنا به داستان چاپ شده، این حرکت ایرانیها «ممکن است از حمایت آمریکا برخوردار باشد».

۲- ما به خبرنگار بی.بی.سی. خاطر نشان ساخته‌ایم که بهتر است این خبر را با احتیاط در جریان بگذارند و به او گفته‌ایم تکرار می‌کنیم به او گفته‌ایم که هیچ گونه اطلاعاتی مبنی بر این نقشه ایرانیها نداریم.

علاوه بر اینها اعلام داشته‌ایم که آن قسمت از گزارش در رابطه با «از حمایت آمریکا برخوردار است» کاملاً بی‌اساس است.

۳- در جریان در میان گذاشتن گزارش با مقام مهم شرکت ملی نفت ایران در ۲۵ ژانویه، مقام سفارتی متوجه شد که عکس‌العمل نشان داده شده حاکی از بی‌تفاوتی است که ممکن است نتیجه عدم رهبری سلطنتی باشد، تا هر چیز دیگر.

۴- با وجود این، باید گفته شود که شاه در طول ملاقات کودل زابلوکی به سؤال نماینده کنگره خانم ماینر پاسخ داده است. شاه با بی‌تفاوتی سؤال را نادیده گرفته گفت که او قبل از هر چیز باید از نزدیک با دولت آمریکا مشورت نماید، به خصوص در مواردی که لازم باشد قدرت به خرج داده شود، چون شاه می‌خواهد مطمئن شود که سیاست ایران در قبال نفت برای اسرائیل کاملاً هماهنگ با سیاست آمریکا در فروش اسلحه به اسرائیل باشد.

۵- ممکن است که متن تحریف شده‌ای از این خبر به اردن رسیده باشد و از طریق بدوی‌ها به این طریق سولیوان در مطبوعات منعکس شده باشد.

سند شماره (۳۳)

تاریخ: ۲۶ سپتامبر ۷۹ - ۴ مهر ۵۸
از: وزیر خارجه و آشننگتن دی - سی
سری
موضوع: اطلاعات بیوگرافیک در مورد رئیس جدید هیئت اعزامی اسرائیل در ایران، یوسف هرملین
۱- اطلاعات موجود در پاراگراف ۳ و ۴ نایستی به افراد خارجی داده به شود. (طبقه‌بندی نشده)
۲- یوسف هرملین رئیس پیشین سرویس مخفی اسرائیل، شین بٹ است که از سال ۱۹۶۴ تا سال ۱۹۷۴ در این سمت خدمت نموده است. از هنگام بازنشستگی‌اش از شین بٹ او به عنوان سرپرست یک شرکت وابسته توسعه و ساختمان سکورات مشغول به کار بوده است. (محرمانه)
۳- هرملین در نوزدهم آوریل ۱۹۲۲ در وین به دنیا آمد و هنگامی که پانزده ساله بود به فلسطین مهاجرت نمود. او در جنگ به جنبش زیر زمینی یهودی هاگانا ملحق شد. او در جریان جنگ اعراب و اسرائیل در ۱۹۴۸ یک سرگرد در نیروهای دفاعی اسرائیل بود. بعد از پیوستن به شین بٹ در سال ۱۹۴۹، او مدارج ترقی را تا مقام معاونت رئیس تا سال ۱۹۵۹ بالا برد. او در آن سمت باقی ماند تا اینکه در سال ۱۹۶۴ به ریاست شین بٹ منصوب گردید. (سری / غیرقابل رؤیت برای خارجیان)
۴- دوبار ازدواج نموده است، هرملین حداقل دارای چهار فرزند می‌باشد. او مسافرت‌های زیادی در رابطه با وظایفش به عنوان رئیس شین بٹ به خارج، منجمله مسافرت‌هایی به ایالات متحده انجام داده است. او یک مرد صالح، احساساتی و متواضع می‌باشد. او به زبانهای انگلیسی، آلمانی، فرانسه و عربی صحبت می‌کند. (سری / غیرقابل رؤیت برای خارجیان)
۵- وزارت خارجه از هر نوع اطلاعات بیوگرافیک اضافی، به علاوه عکس‌هایی که در رابطه با هرملین در جریان انتصابش در ایران قابل دسترس باشد و به همان خوبی مطالب ارزیابی شده در رابطه با کار وی قدردانی می‌کند. سری

کریستوفر

سند شماره (۳۴)

تاریخ: ۲۷ آوریل ۷۹ - ۷ اردیبهشت ۵۸

از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی به: همه پایگاههای دیپلماتیک و کنسولی - فوری

موضوع: (طبقه بندی نشده) ارزیابی خطر تروریسم فلسطینی

فقط جهت اطلاع مقامات مهم و افسران حفاظت؛ از مقر سازمان سیا جهت اطلاع وزارت دفاع - هشدار جاسوسی، روشها و منابع تهیه این گزارش نباید در دسترس بیگانگان، هم‌پیمانان و مشاورین آنها قرار داده شود. انتشار و استخراج اطلاعات فقط وسیله گزارشگر کنترل می‌گردد.

(خیلی محرمانه) ابتدای خلاصه: به دنبال یک دوره اعتراضات آشکار، مخالفت علیه قرارداد صلح مصر و اسرائیل به تاکتیکهای تروریستی تبدیل گشته است. عملیاتی که انجام شده تلفاتی را در مصر، اسرائیل و اروپا به همراه داشته است. شاخه الصاعقه که وابسته به سوریه است و شاخه فتح در این عملیات فعالیتهای چشمگیری داشته‌اند. باید انتظار داشت که در این رابطه اهداف آمریکایی واقع در اروپا نیز مورد اصابت قرار گیرند. ظاهراً حملات نیز علیه مردم در فرودگاهها و سالنهای هتلها نیز صورت خواهد گرفت. کنترل پستی در این زمان در رابطه با محموله‌های مربوط به قرارداد صلح جهت اطلاع از عدم وجود بمب در آنها لازم و ضروری است. (پایان خلاصه گزارش).

۱ - (خیلی محرمانه) تلگرام عطف شامل گزارشی از وقایعی بود که در رابطه با مصر، اسرائیل، و اهداف آمریکایی در سرتاسر جهان به مناسبت امضاء قرارداد در ۲۶ مارس در واشنگتن، اتفاق افتاده است. اکثر فعالیتهایی که ضبط شده عبارت از اعتراضات و تظاهراتی است که یا به وسیله دولت‌های عربی و یا جوامع عربی در پایتختهای غیرعربی (به خصوص در کشورهای کمونیستی) به راه انداخته شده است. لیکن همه آنها صلح‌آمیز و کنترل شده بوده است. همچنان که ماهیت همه این ابتکارات ضد و نقیض بوده و هست، عکس‌العمل آشکار معمولاً کم عمر بود و این یکی هم مانند قبلی‌هاست.

۲ - (خیلی محرمانه) لیکن باید از هم اکنون پیش بینی‌های لازم را جهت جلوگیری از اعمال تروریستی عربی در آینده نزدیک به عمل آورد. از ماه اوت ۱۹۷۸ رهبران فلسطینی سخنان خشونت باری را پیرامون «همدستی» آمریکا در «نادیده گرفتن حقوق فلسطینیها» ابراز کرده‌اند که دلیل آن نیز می‌تواند پافشاری ما در امضاء «قرارداد مصر و اسرائیل» باشد. قبل از اجلاس کمپ دیوید در سپتامبر ۱۹۷۸ توطئه‌های درون عربی در عراق، سوریه و ساف حداقل با ۱۶ حمله برخورد داشته که از طرف یک حزب علیه دیگری انجام می‌شده است که یازده تا از این احزاب در اروپا به سر می‌برند. بقیه در واشنگتن (به وسیله یک نامه حاوی بمب علیه عراق)، تریپولی، بیروت، کراچی، و اسلام‌آباد صورت گرفته است. محلل‌های وقوع حادثه در اروپا عبارتند از لندن (۵ دفعه)، پاریس (۳ دفعه)، بروکسل (۲ دفعه) و بن (یک بار)، سه نامه حاوی بمبی که به رم فرستاده شده بود، عمل نکرد. چند بمب و راکت به سوی نمایندگی عراق پرتاب شد و گلوله‌هایی نیز در این رابطه شلیک گردید.

۳ - (سری، غیر قابل انتشار برای ملل بیگانه و هم‌پیمانان و مشاورین آنها): با آغاز اجلاس کمپ دیوید توطئه‌های برانگیزی عمومی متوقف شده است. و در همان حال تهدیدهای فلسطینیها مبنی بر حمله به منافع سه کشور شرکت کننده در کمپ دیوید صورت واقعیت به خود نگرفته است. عراق و سوریه پلهای سیاسی خراب شده را تعمیر کردند، و این طور به نظر می‌رسد که رؤسای فلسطینیان تروریست منتظر

نشسته بودند تا نتیجه مراحل صلح ظاهر شود، و چون می‌دیدند که بر سر راه مذاکرات صلح دائماً سنگهایی انداخته می‌شود، گویا لازم ندیدند که با اجرای عملیات خود را درگیر سازند. به دنبال اجلاس اخیر بغداد، عرفات از اینکه اعراب تمایل به تحریم اقتصادی آمریکا مانند تحریمهایی که علیه مصر به کار بردند ندارند، بسیار ناراحت و شگفت زده شده است. در طول ماه مارس، عملیات تروریستی در آفریقای شمالی و اروپا گزارش شده است و اعمالی از قبیل آماده سازی زمینه برای عملیات، انتخاب هدف و تجسس در حال انجام است.

۴ - (سری غیرقابل انتشار برای ملل بیگانه، هم‌پیمانان و مشاورین آنها). فعالیت‌های تروریستی و عملیات تهاجمی انجام شده در روزهای اخیر ما را به این فکر می‌اندازد که باید منتظر وقوع یک سری عملیات تروریستی دیگر عربی باشیم. بنا به گزارشهای رسیده شاخه الصاعقه که تحت حمایت سوریه است در حال طرح ریزی یک سری عملیات در پاریس است تا در هتلهای محل آمد و شد اسرائیلیها و یهودیها صورت دهد. بمبی که در پاریس در یک رستوران مخصوص دانشجویان یهودی در ۲۷ ماه مارس کار گذاشته شده بود، تعداد زیادی را به سختی زخمی کرد که بعضی از آنها حالشان وخیم است. یک گروه مخالف فرانسوی و یک گروه به نام «عقابهای انقلاب» در بیروت مسئولیت این عملیات را به عهده گرفته‌اند. البته «عقابهای انقلاب» شاخه‌ای از الصاعقه می‌باشند. از اواسط فوریه چهار بمب گذاری و حادثه را به مسئولیت الصاعقه اعلام کرده‌اند، که عبارتند از بمب گذاری هتل شرایتون قاهره در ۱۳ فوریه و دو بمب گذاری که خنثی شد. یکی از آنها به منظور از بین بردن وزیر امور خارجه پطروس غالی و دیگری به منظور انفجار در هتل شرایتون قاهره و کشتار عمومی در یک محل عمومی دیگر بود. چهارمین بمب گذاری که مسئولیت آنها را «عقابهای انقلاب» به عهده گرفته این است یک نفر از کارگران گمرکی قاهره را در ۱۹ آوریل کشته‌اند.

۵ - (خیلی محرمانه) طرحهای مشابهی جهت ایجاد ضربات عمومی علیه اسرائیل چه در داخل کشور و چه در حمله به فرودگاه بروکسل بسیار مشهود است. در مقایسه با اولین فصل سال ۱۹۷۸، تعداد وقایع رخ داده در اسرائیل از ژانویه تا تاریخ ۱۷ آوریل به ۴۳ واقعه بالغ گردید. تلگرامهای مرجع پیرامون بمب‌گذاریهایی در بازار و دیگر مکانهای عمومی در شهر لود، اورشلیم و تل‌آویو گزارش داد (که تلگرام مرجع به اشتباهاً از بمب گذاری در بازار کارمل گزارش کرده بود). گذشته از این حملات، نیروهای اسرائیلی چند عملیات نفوذی کماندوهای فلسطینی از خاک لبنان و از طریق دریا را خنثی کرده‌اند. براساس سلاحهای موجود همراه این تیمها و اهداف تعیین شده، هر یک از این گروهها تصمیم داشتند تا حد امکان آشوب و اغتشاش در درون اسرائیل ایجاد کرده در ضمن به عملیات خود ادامه دهند. ظاهراً سازمان فتح محرک اصلی این حملات بوده است گرچه حمله نهاریه در ۲۲ آوریل که باعث شد چهار اسرائیلی و چهار تروریست کشته شوند به وسیله یکی از شاخه‌های PFLP قبول مسئولیت شده است.

۶ - (خیلی محرمانه) تمام آثار عملیاتی حمله به فرودگاه بروکسل در ۱۶ آوریل، که به منظور کشتار مسافری شرکت هواپیمایی ال - آل صورت گرفت، (جبهه خلق برای آزادی فلسطین) مشابه عملیات انجام شده در فرودگاههای شهر لود (ماه مه ۱۹۷۲)، پاریس، اورلی، یسلیکوی در استانبول و دیگر محلها می‌باشد. این گروه در هواپیماربابی، حمله به فرودگاهها، و استفاده از نارنجک و دیگر سلاحهای اتوماتیک تخصص دارد برای بار دوم باید متذکر شد که هدف این حملات کشتار دسته جمعی بوده است تا

به این وسیله علاوه بر ایجاد وحشت دسته جمعی بتواند توجه دنیا را نیز جلب نماید. استفاده از اسم مستعار «مارس سیاه» پوشش بسیار ناشیانه‌ای برای سازمان فتح یا ساف است که از طریق آن می‌خواهند خود را از ارتکاب چنین اعمالی مبرا دارند. دیگر علایم موجود، که براساس وطن تروریستها به دست آمده، نشان‌دهنده فعالیت سازمان فتح است.

۷- (خیلی محرمانه) در صورتی که نتیجه‌گیری کنیم که سرانجام فلسطینیها به یک هماهنگی دست یافته در عملیات تروریستی به تقسیم کار پرداخته‌اند باید گفت که به خطا رفته‌ایم. الصاعقه، جبهه خلق برای آزادی فلسطین، و تیمهای فتح و حتی ژوئن سیاه قادر هستند به تنهایی و بدون نظارت یک سازمان اصلی فلسطینی عملیات خود را به طور مستقل انجام دهند. در صورتی که به قبول تکذیبها و محکوم نمودن اعمال تروریستی توسط ساف برسیم خواهیم دید که این سازمان از این مکانیسم جهت پوشاندن عملیات تروریستی توسط اعضای خود تحت لوای «خوش اسمی» استفاده می‌کند. سوماً، نبودن عملیات ضد آمریکایی، و عملیات علیه افراد (به استثناء عملیات جهت از بین بردن پطروس غالی) نباید ما را به این اشتباه بیاندازد که خطری منافع و کارمندان آمریکایی را در این گونه مبارزات تهدید نمی‌کند.

۸- نامه‌های حاوی بمب (به مقصد اسرائیل) در فرانکفورت منفجر گردید و در ۱۹ آوریل نیز در پستخانه اصلی قاهره منفجر گردید. هردوی این انفجارها سبب ایجاد تلفات جدی شد که یکی از آنها مرگ یک کارمند زن گمرک مصری را به دنبال داشت. آخرین عملیات نامه‌های حاوی بمب به وسیله سپتامبر سیاه در سال ۱۹۷۲ علیه مقامات اسرائیلی و کارخانه‌های تحت تصاحب یهودی‌ها انجام گرفت.

۹- (سری غیرقابل انتشار برای ملل بیگانه هم‌پیمانان و مشاورین آنها) تهدیدهای تروریستی فلسطینیها علیه منافع تجاری آمریکا به طور کلی و علیه سفارت آمریکا در بیروت گزارش شده است. در بین تروریستها گویا اهدافی چون کارخانه‌های نفتی نیز تعیین شده که قبلاً به وسیله سپتامبر سیاه نیز یک پالایشگاه در آلمان و هلند در سال ۱۹۷۲ مورد اصابت قرار گرفت. حمله‌ای که در ۲۷ مارس به سفیر مصر در داکا شد و باعث شد که به مدت چند ساعت به گروگان گرفته شود، ظاهراً کار تروریستهای فلسطینی نبود. بلکه می‌تواند کار یک عده دانشجوی در بنگلادش بوده باشد. تهدیدهایی که از طرف تروریستهای فلسطینی در رابطه با مقامات مهم آمریکایی در دو پایتخت از کشورهای آسیای جنوبی صورت گرفت یا از طرف سمپاتهای مردمی صورت گرفته بود و یا اینکه توانایی صورت واقعیت بخشیدن به آن را نداشته‌اند. مراحل امنیتی در دو محل یاد شده و دیگر محلها به علت نگرانی ناشی از این تهدیدها شدیدتر شده است.

۱۰- (خیلی محرمانه) وزارتخانه نسبت به هر گونه اطلاعات پنهانی در رابطه با موقعیتهای تهدیدآمیز با هوشیاری عمل کرده، آماده است درباره این گونه شرایط مشورت‌های امنیتی را در اختیار مقامات مربوطه بگذارد. در کوتاه مدت باید انتظار قطعی داشت که عملیات برون مرزی فلسطینیها چه در اسرائیل و چه در مصر ادامه پیدا کند. به همین ترتیب، هر دو کشور خاطر نشان شده و نیز آمریکا به خصوص در مناطقی چون اروپا هدفهایی هستند که مورد حمله قرار خواهند گرفت. به استثناء موارد هوایماریابی، بیشتر حملات می‌تواند متوجه تسهیلات و کارمندان رسمی باشد. کارمندان آمریکایی که در اروپا اقامت دارند و یا به اروپا و خاورمیانه سفر می‌کنند نسبت به مکانهایی که ممکن است عملیات فلسطینیها در آنجا صورت بگیرد، باید احتیاط بسیار به خرج دهند، چون تروریستها در مکانهایی از قبیل سالن خروج هوایماریابها،

محل استرداد اسباب و اثاثیه، سالن هتلها، و محل تجمع مردم ممکن است به اجتماعات حمله ور شوند در این گونه مکانها آنها معمولاً از مسلسل خودکار و نارنجک استفاده کردند، ولی از مواد منفجره به ندرت استفاده می‌کنند. بهتر است که به کارمندان در رابطه با خنثی سازی محموله‌ها و نامه‌های مشکوک و حامل بمب آموزشهایی داده شود. کارمندان پستی، به خصوص، باید برای بار دیگر نحوه خنثی سازی و حمل محموله‌ها و نامه‌های حامل بمب را آموزش ببینند.

ونس

سند شماره (۳۵)

تاریخ: ۹ می ۷۹ - ۱۸ اردیبهشت ۵۸
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن

به: هیئت آمریکایی - سنا

موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۸۰۶ - ۸ مه ۷۹

۱ - (خیلی محرمانه) اظهارات سعد حداد درباره (لبنان آزاد در قلمرو او در جنوب و علاقه سایر گروههای دست راستی در تقسیم لبنان و قصد اعلام شده اسرائیل برای ضربه زدن به هدفهای فلسطینی و سایر هدفها در لبنان در لحظات دلخواه) سلسله‌ای از حوادث را در لبنان به وجود آورده که ممکن است به خشونت‌های بیشتری در این کشور منجر شود.

۲ - (خیلی محرمانه) از زمان اظهارات سعد حداد، قبایل شمعون و جمیل ظاهراً رقابت خود را جهت پشتیبانی از تندروهای مسیحی تشدید کرده‌اند. صحنه‌گذاری اولیه کامیل شمعون از اقدام سعد حداد با تهدید دوری شمعون فرزند او درباره جدا کردن قلب مسیحی‌نشین لبنان از بقیه کشور، مورد تأکید قرار گرفته است.

دوری شمعون ضمن گفتگو با نشریه حزب اظهار داشت که مسیحیان دیگر نمی‌توانند «قانون جنگل» را در لبنان تحمل کنند. دوری شمعون گفت که حزب او ترجیح می‌دهد با دولت همکاری کند. «ولی اگر این امر غیرممکن باشد آنگاه تحمیل حاکمیت خودمان اجتناب‌ناپذیر می‌شود... چنانچه نبودن قدرت حاکمه مشروع ادامه یابد روزی فرا خواهد رسید که ما نهادهای خود را آماده کرده و برای حاکمیت اعلام بداریم.» او افزود که آشتی ملی تنها پس از خروج نیروهای سوریه از این کشور تحقق خواهد یافت. چنین اظهاراتی مجال زد و خورد بین چریکهای مختلف مسیحی از یک سو و سوریه و ارتش تازه تشکیل شده لبنان از سوی دیگر را افزایش خواهد داد.

۳ - (خیلی محرمانه) ادامه حملات هوایی اسرائیل علیه لبنان در حالی که روزهای یکشنبه و دوشنبه، سه بار تکرار شده است، حکومت‌های لبنان و سوریه را در وضع ناهنجاری قرار داده است. روز ششم ماه می اسرائیل آتش بس یک جانبه را که در ۲۶ آوریل برقرار شده بود نقض کرد و دست به حملات هوایی علیه اردوگاه غرابارد و حوالی آن در شمال طرابلس زد.

الف: سفارت آمریکا در بیروت گزارش می‌دهد که بر اساس همه منابع لبنانی هواپیماهای اسرائیل دهکده المحمره را در لبنان که در دو کیلومتری اردوگاه نحرالبارد واقع است بمباران کردند. آسوشیتدپرس گزارش می‌دهد که از یکصد نفر مهمانی که در یک جشن عروسی حضور داشتند ۶ نفر به قتل رسیدند (پنج نفر آنها از جمله یک کودک متعلق به یک خانواده بودند) و سی نفر دیگر مجروح شدند.

ب: یک ایستگاه رادیوی دست راستی لبنان گزارش داد که هواپیماهای اسرائیل یک موضع فلسطینی را در حل البحر (یا جبل البحر یا تل البحر - م) واقع در شمال بندر صور بمباران کردند. براساس این گزارش ۱۱ نفر که بیشتر آنها لبنانی بودند، کشته شدند.

ج: روز ۷ ماه می نیروهای دفاعی اسرائیل اعلام داشتند که دهکده الریحان را که در یازده کیلومتری دهکده مرزی اسرائیلی متولا واقع شده، بمباران کرده‌اند.

د: یک منبع اسرائیلی به وابسته دفاعی ما گفت که هواپیماهای اسرائیل مواضع توپخانه فلسطینیها را منهدم کرده‌اند هر چند او اعتراف کرد که فلسطینیها اخیراً مراکز اسرائیل یا محلهای تحت حکومت سعد حداد را مورد حمله قرار نمی‌دادند.

۴ - (خیلی محرمانه) به اظهار کارمندان آژانس کمک و کار سازمان ملل متحد بیشتر فلسطینیهای ساکن در اردوگاههای آوارگان در اطراف بندر صور در جنوب لبنان در نتیجه حملات هوایی اسرائیل علیه این منطقه وادار شدند که به نقاط دیگری بروند. در یک اردوگاه بزرگ تنها ده خانواده باقی مانده‌اند. در حالی که در اردوگاه دیگر بیست و پنج درصد از ساکنان اردوگاه باقی مانده‌اند. بیشتر آوارگان در بخش بندر صیدا که در شمال بندر صور واقع است اجتماع کرده‌اند. آنها مدارس و انبارها و سایر ساختمانهای خالی که توانسته‌اند پیدا کنند، را اشغال کرده‌اند، در حالی که هفت هزار فلسطینی اضافی از منطقه نبطیه به آنها ملحق شدند. سازمان آزادیبخش فلسطین می‌کوشد تا آوارگان فلسطینی را وادار کند که هر چه زودتر به اردوگاههای خود بازگرداند و بدین ترتیب آژانس امداد و کار سازمان ملل متحد را از فراهم کردن خدمات اضطراری به آوارگان جدید در بندر صیدا دلسرد می‌کند. فلسطینیها نسبت به بازگشت بی‌میل هستند هر چند اردوگاههای آنها به نحو مکرر گلوله باران شده است.

۵ - (خیلی محرمانه) تحولات دیگر که خطر در گرفتن یک زد و خورد بزرگ در لبنان را ایجاد کرده است:

الف: جنگ و خونریزی بین فالانژیستها و هواداران فرنجیه در شمال لبنان باعث شده است که نقل و انتقالاتی در میان جمعیت صورت بگیرد و حمل سوخت پالایشگاه طرابلس به بیروت کاهش یافته است. سه نفر از هواداران فرنجیه در طرابلس در جاده بیروت به طرابلس در نزدیکی باریکه‌ای که فالانژیستها در آن سنگرهای خیابانی ایجاد کرده‌اند، کشته شده‌اند. رانندگان کامیونهای حامل سوخت از رفتن به بیروت خودداری می‌کنند. عده‌ای از اشخاصی که به منطقه جیبیل که یک دژ استحکاماتی ریموداده به شمار می‌رود به سوی شمال فرار کرده‌اند.

ب: سربازان سوریه از قرار معلوم روز یکشنبه در پاسخ به آتش تک تیراندازان در مناطق مختلفه بیروت بار دیگر سلاحهای سنگین به کار بردند. معذالک سوریه‌ها علاقه نشان می‌دهند که از حضور خود در منطقه بیروت بکاهند. در ملاقات آینده بین الیاس سرکیس رئیس جمهور لبنان و حافظ اسد رئیس جمهور سوریه این مسئله روشن خواهد شد.

ج: یک فلسطینی مسلح از یک اتوبوس توسط سربازان لبنان بیرون کشیده شده و برده شده است. این حادثه منجر به یک زد و خورد مختصر ولی شدید بین فلسطینیها و ارتش لبنان در منطقه بعلبک شد. از قرار معلوم نیروهای سوریه برای متوقف کردن این زد و خورد مداخله کردند.^۱

۱- از شماره ۶ تا ۱۱ در ترجمه متن اصلی کتاب موجود نبود.

۱۲- (خیلی محرمانه) - مصر و کشورهای عربی: یک روزنامه چاپ عمان (پایتخت اردن) روز هفتم می گزارش داد که عربستان سعودی و کویت به حکومت مصر درباره تمایلشان برای خارج کردن اعتبارات خود از بانکهای مصر به مبلغ دو میلیارد دلار اطلاع داده‌اند. ما هنوز تأییدیه این خبر را به دست نیاورده‌ایم. اگر این خبر صحیح باشد برای سادات یک دو راهی بسیار جدی ایجاد شده است. فقدان این پول برای مصر فشار مالی جدیدی را فراهم خواهد کرد و اگر مصر حسابها را مسدود کرده و پول را در بانکهای خود نگاهدارد برای وجهه مصر در میان سرمایه‌گذاران بالقوه لطمه شدیدی خواهد بود. علاوه بر این عربستان سعودی و کویت نیز ممکن است میل آن را داشته باشند تا از وجهه خود برای منصرف کردن مؤسسات مالی از سر و کار داشتن با مصر تا زمانی که پول به جریان بیفتد استفاده کنند در ضمن خیرگزاری فرانسه از بیروت گزارش داده است که عربستان سعودی، قطر و امارات عربی متحده تصمیم گرفته‌اند تا سازمان صنایع عرب را منحل کنند. این گزارش هنوز تأیید نشده است ولی اگر صحت داشته باشد، برای مصر زیان اقتصادی دیگری خواهد بود، زیرا مقر فعالیت سازمان صنایع عرب در تولید اسلحه قرار بود در مصر باشد.

۱۳- (خیلی محرمانه - غیر قابل دسترس برای خارجیان) یک مدیر کمپانی نفتی آمریکایی گزارش می‌دهد که روز دوم ماه می حکومت کویت به یک کمپانی نفتی اطلاع داد که اجازه نخواهد داشت نفت خام کویت را به مصر ببرد. کویتها گفته‌اند که نقض این ممنوعیت برای آن کمپانی نفتی به بهای از دست دادن تمامی مقدار عرضه شده نفت خام کویت خواهد بود، ولی کویت در عین حال به این کمپانی اجازه داده است تا از طریق خط لوله نفتی سومد یا از طریق کانال سوئز نفت را از کویت خارج کند. این کمپانی همچنین از عراق نیز به طور غیررسمی ابلاغی در ممنوعیت حمل نفت خام به مصر از طریق خط لوله نفتی سومد و کانال سوئز اخطاریه‌ای دریافت کرده است. این کمپانی مقداری فرآورده‌های پالایش شده نفت وارد می‌کند، ولی یک سخنگوی مصر روز ششم می‌گفت که بیشتر این مقدار نفت از اروپا وارد می‌شود و اگر کشورهای عربی مانع ارسال محصولات خود از طریق خط لوله سومد یا کانال سوئز بشوند، مصر از لحاظ از دست دادن درآمد لطمه خواهد دید.

۱۵- (خیلی محرمانه) عراق: یک وزیر کمونیست دیگر از کابینه عراق برکنار شد. این شخص که وزیر ترابری بود، به دنبال اخراج وزیر مشاور کمونیست در هفته گذشته از کار برکنار شد. دفتر حافظ منافع آمریکا در بغداد گزارش می‌دهد که او یک مظهر اتحادیه سابق بعثی و کمونیستی بوده و مناسبات بسیار نزدیک بین عراق و اتحاد شوروی ایجاد کرده است. دفتر حافظ منافع آمریکا در بغداد معتقد است که این اخراج ادعاهای سخنگوی رژیم را درباره اینکه منازعات جاری کمونیستهای محلی مزاحم مناسبات نزدیک بین مسکو و بغداد نخواهد شد، در معرض پرسش قرار می‌دهد.

۱۶- (سری) جمهوری عربی یمن: به موجب اظهار یکی از مشاوران صالح رئیس جمهور عربی یمن این جمهوری در نظر دارد بر اساس معاملات بازرگانی تعدادی تانک از لهستان خریداری کند. این مشاور گفت که جمهوری عربی یمن ممکن است به سرعت تانکهای ساخت شوروی را وارد واحدهای نظامی خود کند به جای آنکه در انتظار بماند و درباره طرق بهره‌برداری از تجهیزات تازه وارد شده آمریکایی کسب اطلاع کند. جمهوری عربی یمن در اواخر سال ۱۹۷۸، ۵۰ واحد تانک از لهستان خریداری کرده بود. سفارت آمریکا اظهار نظر می‌کند که خرید جدید باعث نگرانی عربستان سعودی خواهد شد.

سوءظنهایی درباره هدفهای نهائی صالح رئیس جمهوری عربی یمن بر خواهد انگيخت. افزودن این تانکها همچنین باعث تمديد اقامت مستشاران شوروی در جمهوری عربی یمن خواهد شد، البته در صورتی که صالح قصد نداشته باشد این مستشاران را به تدریج از جمهوری عربی یمن روانه کشور خودشان کند.

۱۷- (خیلی محرمانه) اتحاد جماهیر شوروی - عمان. مطبوعات شوروی در هفته‌های اخیر اشاره به آن داشته‌اند که شورش ظفار در عمان ممکن است بار دیگر شعله‌ور شود. از ماه ژانویه گذشته تفسیرهای رسانه‌های گروهی شوروی عمان را به عنوان یک نقطه بالقوه تشنج در خاورمیانه قلمداد کرده‌اند. روز ۲۹ آوریل یک هیئت نمایندگی از جبهه خلق برای آزادی عمان پس از یک دیدار پنج روزه به دعوت کمیته همبستگی آفریقا و آسیا در شوروی، مسکو را ترک کرد. هر چند سلطان قابوس شاه عمان مدت‌ها هدف انتقادهای شورویها قرار گرفته است موضعگیری او درباره پیمان مصر و اسرائیل و پشتیبانی او از مصر شاید انگیزه تبلیغات اخیر شوروی قرار گرفته باشد.

ونس

سند شماره (۳۶)

تاریخ: ۲۷ ژوئن ۱۹۷۹ - ۶ تیر ۵۸
از: وزیر امور خارجه واشنگتن

موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۸۴۰ - ۲۶ ژوئن ۱۹۷۹

۱- (سری) براساس یک تجزیه و تحلیل سیا که اخیراً به عمل آمده چنین نتیجه‌گیری شده است که تورم متصاعد اسرائیل که از مرحله ۷۰ درصد در سال گذشته است جدیدترین مشکل داخلی بگین نخست‌وزیر اسرائیل به شمار می‌رود. بحثهایی که بر سر استراتژی اقتصادی اسرائیل به عمل می‌آید یک منبع نفاق را در داخل بلوک لیکود که بگین در رأس آن قرار گرفته تشکیل می‌دهد. جناح لیبرال که بیشتر پستهای مهم اقتصادی را در دست دارد در مقابل دار و دسته هروت تحت رهبری بگین و همچنین حزب کوچک لآم قرار گرفته است. بگین ناگزیر از آن بوده است که سمت وزیر دارایی را به ارلیش رهبر حزب لیبرال واگذار کند، تا پشتیبانی این حزب را جهت اتخاذ یک موضع سر سخت درباره مذاکرات صلح جلب کند. در ضمن ارلیش آماج انتقادهای علنی از سوی افکار عمومی بوده است.

۲- (خیلی محرمانه) نرخ تورم اسرائیل که از سال ۱۹۷۳ به بعد در نتیجه جنگ اعراب و اسرائیل بسیار بالا بوده است در ماههای اخیر به نحو چشم‌گیری بدتر شده و ظاهراً چنین به نظر می‌آید که به نرخ ۳ رقمی برسد. فهرست قیمت کالاهای مصرفی در ماه آوریل تقریباً به میزان ۹ درصد افزایش یافته است و از سال ۱۹۵۲ به بعد این بالاترین میزان افزایش ماهیانه است و در سال جاری میزان ترقی کالای مصرفی تاکنون ۲۹ درصد بوده است.

(از پاراگراف ۳ تا پاراگراف ۱۱ سری)

۳- اسرائیلیها از آن بیم دارند که نرخ تورم جاری اثرات ملایم‌کننده افزایش حقوق به مناسبت بالا رفتن هزینه زندگی و همچنین انواع مختلف سوبسید دولتی را از میان ببرد. معذالک بسیاری آگاهند که هرگونه سودی که از موافقت نامه صلح با مصر به دست بیاید در آینده کوتاه مدت در نتیجه فشارهای

تورمی به مناسبت عقب نشینی از صحرای سینا به صحرای نقب و اسکان مجدد ساکنان صحرای سینا و جبران خسارات چند هزار نفر ساکنان اسرائیلی صحرای سینا به کلی از بین خواهد رفت.

۴- آخرین ارقام تورم افکار عمومی را در اسرائیل مضطرب ساخت، به طوریکه تقاضا از ارایش برای استعفاء بار دیگر شدت یافت. و در نتیجه میزان محبوبیت عمومی ارایش در جریان چندین فقره سنجش آراء در سال جاری به کمتر از ۱۰ درصد تنزل یافت. نارضایتی عمومی نسبت به ارایش اختلافات مداوم بین حزب لیبرال او و پشتیبانان بگین از گروه هروت را پیچیده تر کرده است. این اختلافات به طور اساسی ناشی از آن است که هر دو حزب تصمیم دارند منافع اقتصادی حوزه‌های انتخاباتی خود را برای جلب آراء تضمین کنند.

۵- فعالان اقتصادی گروه هروت نسبت به اوضاع اقتصادی برداشت غیر مذهبی و غیر آئینی و گرایش خلقی دارند. این گروه از اتخاذ تدابیر ویژه برای کمک به اسرائیلیهای متعلق به طبقات بینواتر و کارگر و «سفاردی» که بزرگترین حوزه انتخاباتی هروت می‌باشد، پشتیبانی می‌کنند. (توضیح اسرائیلیهای سفاردی آنهایی هستند که از کشورهای غیرعربی و بیشتر از مشرق زمین به این سرزمین مهاجرت کرده‌اند و نسبت به اسرائیلیهای آشکنازی که از کشورهای اروپایی به اسرائیل آمده‌اند محرومتر و فقیرتر هستند -م) اعضای گروه هروت به کرات از ارایش در مورد ناکامی در تأمین دستمزد بالاتر و بهبود شرایط کار جامعه اسرائیلی سفاردی می‌گیری کرده‌اند. انتقادکنندگان ارایش که متعلق به گروه هروت هستند از بگین نخست‌وزیر خواهانند که علاقه بیشتری نسبت به مسائل اقتصادی نشان داده امتیازات ارایش را در اتخاذ تصمیم کاهش دهد.

۶- در نتیجه از دست رفتن اعتماد رأی دهندگان نسبت به ارایش و ضربه‌هایی که نسبت به او در داخل دستگاه رهبری لیکود وارد شده است، گروهی به رهبری مودای وزیر انرژی و ارتباطات جهت کنترل حزب لیبرال ارایش به میدان آمده است. مخالفان ارایش در حزب لیبرال مدعی هستند که او نتوانسته است به اندازه کافی از منافع اقتصادی و پشتیبانهای خود در طبقه متوسط حمایت کند.

۷- بسیاری از محافظه‌کارانی که در فراکسیون کوچک لاآم در گروه ائتلافی لیکود قرار گرفته‌اند و از هورویتنس وزیر سابق صنایع رهبری می‌شوند نیز با سیاستهای ارایش مخالفند. این عده خواستارند که یک بودجه کمتری که به نحو بهتری اداره می‌شود در نظر گرفته شده و با عرفهای اقتصادی سوسیالیستی که از سوی حکومت کارگری اسرائیل در گذشته اعمال می‌شد با وضوح بیشتری قطع رابطه شود.

۸- اختلاف بر سر مسائل اقتصادی هنوز به مرحله‌ای نرسیده است که ثبات هم پیمانی هروت و لیبرالها را بر هم بزند. رهبران هر دو حزب پی برده‌اند که برای نگهداری قدرت به یکدیگر نیاز دارند در حال حاضر لیبرالها راه دیگری که مبتنی بر واقع‌گرایی باشد به جای اتحاد با هروت ندارند.

۹- در صورتی که یک بحران جدیدی ناشی از اعتماد یا عدم اعتماد عمومی که حکومت را به سقوط تهدید کند پیش نیاید سایر عناصر هم پیمان در ائتلاف احتمالاً در امور اقتصادی همچنان از رهبری لیکود پیروی خواهند کرد. حزب ملی مذهبی که هم پیمان اصلی ائتلافی بگین می‌باشد سرگرم فعالیت برای تأمین کنترل اسرائیل بر «سرزمین عهد عتیق» که در کرانه باختری رود اردن واقع شده است، می‌باشد. حزب کوچک آگودات اسرائیل که در کابینه ائتلافی بگین عضویت دارد به طور عمده نگران تأمین اجرای قوانین و آداب و رسوم مذهبی یهودیان می‌باشد.

۱۰- نهضت دمکراتیک که سومین گروه بزرگ دارنده کرسیها در پارلمان پس از لیکود و حزب ملی مذهبی می‌باشد، علاقه زیادی به امور اقتصادی و اجتماعی نشان می‌دهد. معذالک تنزل میزان محبوبیت این حزب در میان رأی دهندگان این نهضت را به اتکاء بیشتر به پشتیبانی بگین سوق داده است و باعث شده که نتواند برای عنوان کردن مواضع دیگری امکانات کافی داشته باشد.

۱۱- اکنون که مذاکرات مربوط به صلح با مصر با موفقیت به پایان رسیده، بگین ممکن است برای کاهش دادن زیان‌های سیاسی لیکود قبل از آماده شدن جهت انتخابات آینده در نوامبر ۱۹۸۱ از اربلیش فاصله بگیرد. چنین کاری برای بگین که به وفاداری شخصی اهمیت زیادی می‌دهد مشکل است، زیرا وی میل دارد پشتیبانی اربلیش را در مذاکرات دشوار مربوط به خود مختاری همچنان حفظ کند. بگین ممکن است تصمیم خود را برای دادن سمت جدیدی به اربلیش، به جای آنکه او را از سمت وزارتی برکنار کند، تا آن اندازه که ممکن باشد به تعویق بیاورد.

۱۲- (خیلی محرمانه) نخست‌وزیر قبول دارد که تورم ممکن است آنچه را که در سیاست داخلی از پیروزی مذاکرات صلح طلبانه خود به دست آورده از میان ببرد. بنابراین او علاقه بیشتری در جلب تصویب کابینه جهت تدابیر جدید اقتصادی و نشان دادن نگرانی خود درباره وضع فلاکت بار اسرائیلیهای متعلق به گروه سفاردی نشان داده است. بگین ممکن است تصمیم داشته باشد قصد خود را برای انتخاب شدن مجدد اعلام کند. این کار برای اطمینان دادن بیشتر به فعالان لیکود و رأی دهندگان مبنی بر اینکه وی درباره مسائل مربوط به تورم اقدامات ضروری در پیش می‌گیرد و برای پیروزی در انتخابات سال ۱۹۸۱ به عمل خواهد آمد.

۱۳- (محرمانه غیر قابل رؤیت برای بیگانگان) اسرائیل و مصر؛ صنایع هواپیماسازی اسرائیل سرگرم تهیه پیشنهاداتی برای کمک به مصر جهت حفظ هواپیماهای ساخت آمریکا از سوی این کشور است. به اظهار یک منبع وزارت دفاع صنایع هواپیماسازی اسرائیل معتقد است که اوضاع کنونی در خاورمیانه ایجاد خواهد کرد که مصر و اسرائیل در زمینه‌های نظامی و اقتصادی با یکدیگر همکاری بسیار نزدیکی داشته باشند.

۱۴- (محرمانه) مجازات مربوط به مصر؛ سفارت آمریکا در قاهره گزارش می‌دهد که مدیر عملیاتی خط لوله نفتی سومد هیچ گونه اشاره‌ای از کشورهای خلیج فارس مبنی بر اینکه این خط لوله از سوی آنها تحریم خواهد شد دریافت نکرده است، به ویژه با توجه اینکه کویت و عربستان سعودی و قطر و امارات عربی متحده در آن سهیم هستند. خط لوله سومد با ظرفیت کامل فعالیت می‌کند و عملیات ساختمانی آن به موازات خط لوله‌ای که ظرفیت کنونی را دو برابر خواهد کرد همچنان ادامه دارد.

۱۵- (خیلی محرمانه) مصر و صندوق بین‌المللی پول؛ سفارت آمریکا در قاهره گزارش می‌دهد که رهبران مصر همچنان معتقد هستند که آنها تمام آنچه را که از لحاظ سیاسی عملی بوده است در اجرای اصلاحات اقتصادی پیشنهاد شده از سوی صندوق بین‌المللی پول انجام داده‌اند. در ضمن صندوق بین‌المللی پول همچنان خاطر نشان می‌سازد. که در نتیجه تأخیر بیشتر در اجرای این اصلاحات مشکلات جدیدی پیش خواهد آمد. یک مقام صندوق بین‌المللی پول در قاهره درباره احتمال اینکه تا قبل از اجلاس بانک جهانی در پاییز آینده موافقتنامه‌ای بین مصر و صندوق بین‌المللی پول به امضاء برسد، اظهار بدبینی کرد.

سند شماره (۳۷)

سری

ژوئیه ۱۹۷۹

کتاب اطلاعات اساسی کشور

این کتاب بر نسخه ژانویه ۱۹۷۹ که نسخه‌های آن باید نابود شوند رجحان دارد، کتاب اطلاعات، مجموعه‌ای از آمار اساسی درباره موجودیتهای سیاسی جهان است و در فواصل نیم ساله توسط اداره پژوهشهای جغرافیایی و نقشه برداری انتشار می‌یابد و در آن از، مقالات بخشهای مختلف سازمان مرکزی اطلاعات (سیا)، سازمان اطلاعات دفاعی و وزارت امور خارجه استفاده شده است. نظریات و پیشنهادهای و درخواست برای نسخه‌های اضافی باید به نشانی ذیل ارسال گردند:

اداره پژوهشهای جغرافیایی و نقشه برداری

(در مورد کتاب اطلاعات)

سازمان مرکزی اطلاعات، واشنگتن دی - سی. ۲۰۵۰۵

نوشتارهای منفرد بدون طبقه‌بندی می‌باشند، مگر آنکه اشاره به خصوصی شده باشد.

اسرائیل

توجه: سرزمینهای عرب اشغال شده از زمان جنگ ۱۹۶۷ مشمول آمار ذیل نشده‌اند، مگر آنکه تصریح شده باشد.

خشکی:

۲۰۷۲۰ کیلومتر مربع (جدای از حدود ۵۶۱۸۳ کیلومتر سرزمین اشغال شده در اردن، مصر و سوریه لغایت ژوئن ۱۹۷۹)، ۲۰٪ زیر کشت، ۴۰٪ مرغزار و چمنزار، ۴٪ جنگلکاری، ۴٪ صحرا، بایر یا شهری، ۳۰٪ آب در خشکی، ۲۹٪ مساحتی نشده (اکثراً صحرا) مرزهای خشکی: ۱۰۳۶ کیلومتر (پیش از جنگ ۱۹۶۷)، شامل نواحی اشغال شده تقریباً ۱۰۵۰ کیلومتر (۱۹۷۷).

آب:

حدود آبهای آن سرزمین (به طوری که ادعا شده): ۶ خط ساحلی: ۲۷۳ کیلومتر (پیش از جنگ ۱۹۶۷)، شامل نواحی اشغال شده تقریباً ۸۴۸ کیلومتر (۱۹۷۷).

مردم:

جمعیت: ۳،۶۶۳،۰۰۰ به استثنای اورشلیم شرقی و سایر سرزمینهای اشغال شده (ژوئیه ۱۹۷۹)، نرخ متوسط رشد سالانه ۲/۱٪ (۷۷ - ۷ تا ۷۸ - ۷)

تابعیت: اسم - اسرائیلی (ها) با صفت اسرائیلی.

تقسیمات قومی: ۸۵٪ یهودی، ۱۵٪ غیر یهودی (اکثراً اعراب)

مذهب: ۸۵٪ یهودیت ۱۱٪ اسلام، ۴٪ مسیحی و غیره.

زبان: رسماً عبری، عربی رسماً برای اقلیت اعراب استفاده می‌شود، انگلیسی رایج ترین زبان خارجی مورد استفاده است.

سواد: ۸۸٪ یهودیها، ۴۸٪ اعراب.

نیروی کار: ۱/۲۵۲/۰۰۰، ۶/۱٪ کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری ۲۳/۸٪ کارخانه، معدن و صنعت، ۱/۱٪ الکتریسیته و آب، ۶/۶٪ ساختمان و اماکن عمومی ۱۱/۹٪ تجارت، ۶/۹٪ حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات، ۷/۳٪ مالی و بازرگانی ۲۹/۷٪ خدمات عمومی، ۶/۶٪ خدمات شخصی و غیره (۱۹۷۸)

نیروی کار متشکل: ۹۰٪ نیروی کار.

حکومت:

نام حقوقی: کشور اسرائیل

نوع: جمهوری

مرکز: اورشلیم، توسط ایالات متحده که در تل آویو سفارتخانه دارد به رسمیت شناخته نشده.

تقسیمات جزئی تر: ۶ بخش اداری.

سیستم حقوقی: مخلوط حقوق عمومی انگلستان و در موارد فردی، سیستمهای حقوقی یهودی، مسیحی و اسلامی، امور تجاری عمدتاً با مجموعه قوانین که از سال ۱۹۴۸ به کار گرفته شده اند، اجرا می شوند، بعضی وظایف یک قانون اساسی را با استفاده از اعلامیه استقرار (۱۹۴۸)، قوانین اساسی کنست (مقننه) مربوط به کنست، سرزمینهای اسرائیل، رئیس جمهور، دولت و قانون مدنی اسرائیل انجام می دهند، لوایح مقننه مورد تجدید نظر قضایی قرار نمی گیرند، تحصیلات حقوقی در دانشگاه عبری اورشلیم می باشند،.....

تعطیل کشوری: روز استقلال ۱۱ می

شعبات: رئیس جمهور تیزاک ناون بیشتر وظایف تشریفاتی دارد، قدرت اجرائی در هیئت دولت نهاده شده، پارلمان (کنست) با ۱۲۰ عضو که با یک سیستم نمایندگی به نسبت انتخاب شده اند، مجلس مقننه قوانین بنیادی را در غیاب یک قانون اساسی بدون تهیه می کند، دو سیستم دادگاهی متمایز (دنیوی و دینی)

رئیس دولت: نخست وزیر، مناخیم بگین.

فرودگاه: مجموعاً ۵۶ فرودگاه، ۴۶ قابل استفاده، ۲۱ عدد با زمین پرواز دائمی، ۵ عدد با زمین پرواز

۳۵۶۹ - ۲۴۴۰، ۶ عدد با زمین پرواز ۲۴۳۹ - ۱۲۲۰

هوایمایی کشوری: ۲۵ هوایمایی عمده حمل و نقل شامل یک فروند اجاره ای.

ارتباطات موجی: پیشرفته ترین سیستم را در خاورمیانه دارد هر چند که بزرگترین آنها نیست، سیستم خوبی از رله رادیویی و سیمی با محور واحد دارد، ۸۷۰،۰۰۰ تلفن (هر صد نفر ۲۴ عدد)، ۱۴ ایستگاه FM، ۱۰ ایستگاه AM، ۱۵ ایستگاه تلویزیون و ۳۰ ایستگاه تکرار برنامه، دو رشته کابل زیر دریایی، ایستگاه ماهواره ای اقیانوس آرام.

قوای دفاعی:

نیروی انسانی نظامی: تعداد ذکور یهودی ۱۵ تا ۴۹ ساله ۷۵۰،۰۰۰ نفر، ۶۴۸،۰۰۰ نفر برای خدمت نظام مناسبند، تعداد مناسب یهودیانی که هر سال به سن خدمت نظام (۱۸) می رسند ۲۸۰۰۰ نفر مذکر، ۲۷۰۰۰ مونث.

هر دو جنس (مذکر و مونث) مشمول خدمت نظام هستند.

پرسنل: نیروی زمینی ۱۳۵۰۰۰ نفر (به علاوه ۳۰۰۰۰۰ نفر ذخیره) نیروی دریایی ۶۶۰۰ نفر، نیروی هوایی ۲۸۵۰۰ نفر (۱۴۵۰ نفر خلبان) ناهال NAHAL ۵۰۰۰ نفر، گارد مرزی ۴۵۰۰ نفر، چن (زنان) ۲۰۰۰۰ نفر (سری)

واحدهای زمینی عمده: ۱۰ لشکر زرهی، ۱ لشکر هواییروز، ۴ پیاده نظام مکانیزه، ۴ هوابرد و ۷ تیپ پیاده نظام (سری)

کشتی‌ها: ۳ زیردریایی، ۸ رزمناو گشت با موشکهای هدایت شونده ۱۲ قایق موشک انداز تهاجمی، ۳۲ قایق گشت، ۱۳ قایق گشت رودخانه / لنگرگاه، ۲ قایق امنیت بندرگاه، ۲ قایق هاورکرافت گشت، ۱۰ نقلیه خشکی - دریا، ۵ قایق خدماتی و ۳ قایق کمکی (سری)

هوایما: ۱۰۴۵ فروند (۷۰۰ جت، ۱۳۷ ملخدار، ۳۰ توربوپراپ، ۱۷۸ هلی کوپتر) (سری)
موشک: ۱۷ سکوی موشک هاوک (۱۶ فقره کشتی و ۱ فقره خودکشتی) و ۴۸ پرتاب کننده چارل (سری)

تدارکات: تولید کننده بیشتر انواع تسلیحات، وسایل نقلیه یا تانک برهای ۶۰ - ۵۰ تنی، سلاحهای کوچک، خمپاره تا ۱۶۰ میلیمتر، توپخانه ۱۵۵ میلیمتری خودکشی و کشتی، تانکهای متوسط با طرح بومی، و ابزار دفاعی جنگ شیمیایی و بیولوژیکی و موتورهای کوچک توربوجت، قطعات و اجزاء موتور. همچنین تولید کننده محصولات لاستیکی و پلاستیکی، معادن پتاس.

نیروی برق: ظرفیت ۲۸۰۰۰۰۰ کیلووات (در سال ۱۹۷۸)، (در سال ۱۹۷۸) ۱۳/۵ میلیارد کیلووات ساعت تولید شد، سرانه ۳۷۰۰ کیلووات ساعت.

صادرات: ۴/۲ میلیارد دلار (۱۹۷۸)، اقلام عمده، الماسهای صیقل یافته، مرکبات و سایر میوه جات، منسوجات و البسه، اغذیه نیمه آماده، کود و محصولات شیمیایی، سیاحت عمده ترین منبع کسب ارز خارجی است.

واردات: ۷/۱ میلیارد دلار (۱۹۷۸) اقلام عمده، تجهیزات نظامی الماسهای صیقل نیافته، مواد شیمیایی، ماشین آلات، آهن و فولاد، حیوانات، منسوجات، وسایل حمل و نقل، کشتی و هوایما. شرکای تجاری عمده: صادرات، آمریکا، انگلیس، ژاپن، هنگ کنگ، سوئیس، واردات، آمریکا، انگلیس. سوئیس، ژاپن.

کمک (دریافتی): اقتصادی، (در طول سالهای ۷۶ - ۱۹۷۰) آمریکا ۱۸۱۸۷ میلیون دلار، کشورهای غربی ۵۶۲۹ میلیون دلار، نظامی - آمریکا ۵۶۶۴۰ میلیون دلار (خیلی محرمانه) بوده: در سال مالی ۱۹۷۹ با احتساب شروع در ۱ آوریل ۱۳ میلیارد دلار (با محاسبه هر ۲۲ پوند اسرائیلی معادل ۱ دلار آمریکا).

نرخ تبدیل پول: در ۳۱ اکتبر ۱۹۷۷ اجازه داده شد، پوند اسرائیل شناور شود و در اواسط آوریل ۱۹۷۹ تقریباً هر ۲۲ پوند اسرائیل معادل ۱ دلار آمریکا بود.

سال مالی: از ۱ آوریل تا ۳۱ مارس.

ارتباطات:

راه آهن: ۷۶۷ کیلومتر با فاصله استاندارد ریلها (۱/۴۳۵ متر)

بزرگراهها: ۴۴۵۹ کیلومتر اسفالت شده، ۷ کیلومتر سنگفرش و سنگریزه مابقی مشخص نیست. خطوط لوله: نفت خام ۷۰۸ کیلومتر، محصولات پالایش یافته ۲۹۰ کیلومتر، گاز طبیعی ۸۹ کیلومتر. بنادر: ۳ بندر عمده (حیفا، اشدود، ایلات) ۵ بندر کوچک. بحریه تجاری: ۳۹ کشتی (۱۰۰۰ GRT یا بیشتر) مجموعاً ۴۱۱۹۰۹ GRT ۵۵۸۴۹۴ DWA، شامل ۱۲ باری، ۱۲ کانتینر، ۴ کشتی باری، ۱۱ بلوک (خیلی محرمانه) سن اخذ رای: همگانی فوق ۱۸ سال. انتخابات: هر چهار سال یکبار، مگر آنکه انحلال کنست اقتضاء کند، آخرین انتخابات در ماه می ۱۹۷۷ برگزار شد.

احزاب و سران سیاسی عمده: هروت، نخست‌وزیر مناخیم بگین، عزر وایزمن وزیر دفاع، حزب لیبرال، وزیر دارایی، زیمناهریش، لآم، ایگال هورویتز، (لیکود ائتلافی از هروت لیبرالها و لآم است)، حزب مذهبی کشور جوزف بوزگ، زولون ماهر، جنبش دموکراتیک ایگال یادین، شمعون تامیر، حزب کارگر اسرائیل، شیمون پرز، ایزاک رابین، ایگال آلون، شلی آریه الیاو. قدرت رای: لیکود ۴۵ کرسی، حزب مذهبی کشور ۱۲ کرسی، احزاب ارتدکس آگودات ۵ کرسی، ساموئل فلاتوشارون ۱ کرسی، موشه دایان ۱ کرسی، حزب کارگر مایام، صف بندی... عرب ۳۲ کرسی، جنبش دموکراتیک ۷ کرسی، شای ۷ کرسی، یاآد یک کرسی (اخیراً توسط اصف یاگروی به عنوان یک‌دسته تک نفره کنست تشکیل شد)، حزب لیبرال مستقل یک کرسی، جنبش حقوق شهروندان یک کرسی، راکاه ۵ کرسی، شلی ۲ کرسی.

کمونیستها: راکاه (اکثریت با اعراب است اما در رأس آن یهودیان می‌باشند) حدود ۱۵۰۰ عضو دارد، حزب کمونیست یهودی موسوم به ماکی اکنون بخشی از موکد که یک حزب صهیونیست چپ افراطی است می‌باشد.

سایر گروههای سیاسی و فشار: اتحادیه دفاع که سازمانی است دست راستی و یهودیست تحت رهبری خاخام مایر.

کاهانه: سازمان پلنگان سیاه که یک گروه مخصوص جوانان است و تشکیلاتش چندان قید و بند ندارد، با گوش آموئیم که متشکل از مذهبیون متعصب یهودی است و به دنبال آزادی اسکان یهودیان در هر نقطه کرانه غربی می‌باشد.

عضو:....

اقتصاد:

تولید خالص کشور: ۱۲/۷ میلیارد دلار (۱۹۷۸)، در قیمت‌های سال (۱۹۷۸) سرانه ۳۴۳۰ دلار، رشد تولید خالص واقعی کشور معادل ۵/۲٪.

کشاورزی: محصولات عمده، مرکبات و سایر میوه‌ها، سبزیجات، تولیدات گوشت گاو و لبنیات، محصولات مرغداری.

صنایع عمده: تهیه غذا، برش و صیقل الماس، منسوجات و البسه، مواد شیمیایی، محصولات فلزی و وسایل حمل و نقل، وسایل برقی، دستگاههای مختلف، گابریل که یک موشک دریایی سطح به سطح با طرح و تولید بومی است، به علاوه موشک هوا به هوای شافیر، ۶ رزمنوا گشت با موشکهای هدایت شونده

ساخته و در حال ساختن ۶ فقره دیگر است. بیشتر کشتیهای نیروی دریایی آن از انگلیس، فرانسه و آمریکا خریداری شده تجهیزات از آمریکا و منابع مختلف در اروپای غربی فراهم می‌شود. (سری) بودجه نظامی: برای سال مالی که در ۱۱ فروردین ۱۳۵۹ خاتمه می‌یابد، بودجه نظامی ۳۲۱۵ میلیون دلار می‌باشد که حدود ۲۸٪ بودجه دولت مرکزی است (خیلی محرمانه) اطلاعات و امنیت:

سازمان سری اطلاعات اسرائیل (موساد) امور خارجی، سازمان امنیت اسرائیل (شین بت) داخلی و خارجی، مدیریت اطلاعات نظامی (شروت مودئین) اطلاعات خارجی، سیاسی، اقتصادی، جغرافیایی و نظامی (سری / غیرقابل رؤیت برای بیگانگان).

سند شماره (۳۸)

تاریخ: ۲۴ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۲ مرداد ۱۳۵۸
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی - سی به: مجمع گردآوری خلاصه‌های اطلاعاتی با حق تقدم
موضوع: خلاصه اطلاعاتی شماره ۸۵۹
(پاراگرافهای ۳ - ۱ - محرمانه می‌باشد).

۱ - اسرائیل - اردن: مجادله بر سر آب یرموک. به نظر می‌رسد که مجادله بر سر آب یرموک میان اسرائیل و اردن اساساً بدون حادثه‌ای که منجر به تشدید اقدامات سیاسی شود بر طرف گردیده است. علت مداخله نظامی تشدید این تضاد بوده است که نماینده مختار دره اردن به مردمش دستور داد که آب را به میزان حداقل وارد کانال شرقی قور بنمایند، تا حداقل نیاز اردنیه‌ها بر طرف شود تا نتیجتاً قسمت اعظم آب رودخانه یرموک جریان یابد.

افزایش جریان آب در ۱۸ ژوئیه به وسیله اسرائیلیها تأیید گردید، لیکن از طرف آنها به دولت در این زمینه گزارشی داده نشده بود.

۲ - این تهدید اسرائیل مبنی بر متوسل شدن به قوه نظامی در صورت لزوم، می‌تواند در تصمیم‌گیری اردنیه‌ها مبنی بر برقراری مجدد جریان آب به میزان مورد قبول تل آویو حتماً تأثیر داشته باشد.

۳ - پیش‌بینی می‌شود که اجلاس دیگری از کارشناسان فنی اسرائیل و اردن در کنار رودخانه صورت بگیرد تا تصمیم بگیرند که چگونه بهترین وجه مرحله دوم کار بلدوزر را آغاز نمایند. (پاراگراف ۴ تا ۹ محرمانه است).

۴ - سازمان وحدت آفریقا: نتایج اجلاس هفتگی گذشته سازمان وحدت آفریقا در موزوبیا کیبیریا به طور غیرعادی خصمانه بود. چهل و هشت هیئت نمایندگی از انتقاد در مورد ابتکارات خاورمیانه‌ای مصر سرباز زدند، از به رسمیت شناختن رژیم موزوروا در زیمبابوه - رودزیا امتناع ورزیدند، و اعلام نمود که مراکش تنها کشوری است که می‌تواند کنترل اجرائی در صحرای غربی داشته باشد.

۵ - همچنان که در تجزیه و تحلیل‌های سیا تذکر داده شد مسائل خاورمیانه تقریباً بر جلسه حکمفرما بود. چندین قطعنامه با اتفاق آراء به تصویب رسید. قطعنامه‌ها با چنان مهارتی عبارت بندی شده بود که فقط آنهایی به تصویب نمی‌رسید که به حاکمیت مناطق عربی و به رسمیت شناختن فلسطینیها نسبت به

کشور خودشان، و به رسمیت شناختن سازمان آزادیبخش فلسطین به عنوان تنها نماینده قانونی فلسطینیان صدمه می‌زد.

۶- راه حل‌هایی در رابطه با جنوب آفریقا در آخرین دقایق بدون هیچ‌گونه بحثی به تصویب رسید. سازمان وحدت آفریقا به رسمیت شناختن دولت موزوروا را از طرف انگلیس یا آمریکا مورد تأیید قرار نخواهد داد و رفع مجازات را اقدام خصمانه‌ای تلقی خواهد کرد. جبهه میهن پرستان به عنوان «تنها نماینده قانونی و معتبر مردم زیمبابوه» معرفی شد. - در حالی که قبل از آن این جبهه به عنوان تنها گروه آزادی بخش معتبر به رسمیت شناخته شده بود.

۷- طبق اظهارات سفارت آمریکا در مونروویا، اعضای سازمان وحدت آفریقا در مورد مفهوم راه حل زیمبابوه دچار شک و تردید شده‌اند. تمام آنها در مورد خطراتی که به قدرتهای غربی نموده بودند که موزوروا را به رسمیت نشناسند و یا رفع مجازات نکنند متفقاً رأی دادند، اما در مورد اینکه آیا زمان آغاز مذاکرات جهت دستیابی به یک راه حل فرارسیده یا نه هم عقیده نیستند. کشورهای خط مقدم جبهه مدعی هستند که هیچ چیزی را که مانع آغاز مذاکرات باشد، نمی‌بینند.

۸- قطعنامه‌های مربوط به صحرای غربی پس از مشاجرات بسیار بالاخره با اکثریت دو سوم به تصویب رسید. بعد از اینکه این سازمان به مراکش تذکر داد که دولت مراکش فقط کنترل اجرائی بر منطقه را دارد و نه حق حاکمیت به آنجا را، مقامات مراکش جلسه را ترک کردند. قطعنامه خواستار آتش بس و فراندومی برای تعیین وضعیت صحرا شد.

۹- رئیس جمهور لیبریا، تولبرت که ریاست اجلاس را به عهده داشت موضوع چاد را از دستور مذاکرات حذف کرد و بحث شدیدی را که درباره اوگاندا بین تمامی نمایندگان اصلی در گرفته بود، قطع نمود.

۱۰- (سری / غیرقابل رؤیت برای خارجیان) سوریه - اتحاد جماهیر شوروی: تحویل جنگنده‌ها افزایش یافته است. علیرغم امضاء قراردادهای محدود بین مسکو و دمشق، عمان اتحاد جماهیر شوروی به طور مداوم هواپیماهای جنگنده پیشرفته را در اختیار سوریه قرار می‌دهد. کالاهای تحویلی سنگین غیرعادی شوروی در ماه ژوئیه شامل هشت میگ ۲۳- اولین (محموله - م) تحویلی از سال ۱۹۷۷ و ۲۴ میگ ۲۱ می‌باشد. تعداد کل این کالاهای تحویلی در سال جاری به ۶۸ هواپیمای جنگنده می‌رسد. که به رقم کل هواپیماهای تحویلی توسط شوروی در هر یک از چهار سال گذشته نزدیک است.

لیکن ما نمی‌دانیم که کل این تجهیزات تحویلی در برگیرنده تمام قراردادهای مهم اخیر است که در سال ۱۹۷۷ به امضاء رسیده و ما از آنها مطلع هستیم یا خیر. مذاکرات برای یک معامله گسترده جدید میان شوروی و سوریه در ماه آوریل به پایان خواهد رسید. لیکن ما نتوانستیم تأییدیه‌ای برای قراردادهایی که احتمالاً اخیراً امضاء شد به دست بیاوریم. در صورتی که شوروی در ماههای آینده نیز به صورت کنونی جنگنده و دیگر سلاحها را تحویل سوریه دهد در کل مجموع این محموله‌های تحویلی در سال ۱۹۷۴ بی سابقه خواهد بود.

(پاراگراف ۱۰ تا ۱۷ طبقه‌بندی نشده)

۱۱- اسرائیل - سازمان نظارت بر قرارداد متارکه سازمان ملل: یادین، معاون نخست‌وزیر اسرائیل در ۲۳ ژوئیه گفت که آمریکا در کمپ دیوید اعلام کرده بود که در صورتی که مدت اقامت نیروهای اضطراری

سازمان ملل تجدید نگرده «از یک نیروی چند ملیتی، دیگر به جای آن استفاده خواهد شد». ناظرین سازمان ملل تنها می‌تواند به گزارش وقایع پردازند نیروی بین‌المللی باید تخلف از قرارداد را جلوگیری کرده... آزادی دریانوردی را تأمین نماید و مثلاً روزنامه معاریو گزارش داد که اسرائیل با یک برخورد شدید با آمریکا مواجه خواهد شد. مذاکرات بین مصر و اسرائیل گزارش شده و حاکی از آن است که مصر از پیشنهادات نیروی متارکه سازمان ملل راضی نیست.

۱۲ - وضع مزاجی بگین: گزارشی است از آسوشیتدپرس در مورد وضع مزاجی بگین مبنی بر اینکه دکترهای بگین گفته‌اند که او ۲۵ درصد بینایی چشم راست و ۱۰ درصد از بینایی چشم چپ را به خاطر گرفتگی شریان از دست داده است.

۱۳ - پرز - مصر: گزارشی است در مورد ملاقات شیمون پرز با سادات در اسکندریه.

۱۴ - اسرائیل - ترکیه: گزارشی است از رویتر مبنی بر اعتراض دولت ترکیه به اسرائیل در رابطه با مسئله گروگانگیری در سفارت مصر.

۱۵ - درگیریهای هوایی اسرائیل و لبنان: گزارشی است از بمباران هوایی لبنان به وسیله اسرائیل که گروهی کشته و زخمی به جای گذاشته است و دولت لبنان اعلام نموده است به خاطر این موضوع شکایت خواهد کرد و نخست‌وزیر لبنان الحص نیز گفت که این یک «اقدام جنایتکارانه خشن» بوده است.

۱۶ - آمریکا - ساف: گزارشی است از روزنامه چپ‌گرای لبنانی السفیر در مورد اظهار آمادگی عرفات برای گفتگو با آمریکا.

۱۷ - گفتگوها - مصر: گزارشات مطبوعات مصری در رابطه با سخنرانی معاون رئیس جمهوری مصر، مبارک در کمیته مرکزی اتحادیه سوسیالیستی عرب به مناسب سالگرد انقلاب ۱۹۵۲.

(الف): وی خاطر نشان ساخت که جمال عبدالناصر اولین رهبری بود که قطعنامه ۲۴۲ سازمان ملل و طرحهای جازنینگ و راجرز را پذیرفته بود.

(ب): وی ادعا کرده است که مخالفین فایده‌ای را که در صورت عقب نشینی اسرائیل و به رسمیت شناختن اسرائیل توسط اعراب حاصل می‌گردد، مشاهده نکرده و نمی‌کنند.

(پ): و اعلام نمود که مصر خواستار پیشرفتهای ملموس در مذاکرات خودمختاری است که در غیر این صورت «نتایج مرگباری» را به دنبال خواهد داشت.

(ت): و اصرار نمود که خود مختاری علاوه بر مردم باید شامل زمین نیز باشد و یک «دولت فلسطینی» باید دارای اختیارات قانونی و قضایی باشد.

(ث): اعلام نمود که پیشنهاد اسرائیل به عنوان یک راه حل «غیر قابل پذیرش است».

۱۸ - مصر - آمریکا: مطبوعات مصری در ۲۳ ژوئیه با خط درشت اظهارات ساندرز در کنگره آمریکا را درباره نیاز مصر به جنگنده‌های اف - ۴ به منظور تأمین امنیت دره نیل، کانال سوئز و سودان چاپ کرده بودند.

سند شماره (۳۹)

تاریخ: ۲۵ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۳ مرداد ۵۸
از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی
به: تمام کنسولگریها و نمایندگی سیاسی
موضوع: (طبقه‌بندی نشده). روابط خارجی کنونی
نشریه شماره ۲۹ (محرمانه) فهرست مطالب

- ۱ - IO - موارد مورد بحث در مورد خاورمیانه در سازمان ملل.
- ۲ - NER - آمریکا دستور تخلیه محتاطانه وابستگان و کارمندان غیر ضروری از کابل را می‌دهد.
- ۳ - NRA - حکومت جدید در نیکاراگوا
- ۴ - A7 - لایحه مربوط به کانال پاناما.
- ۵ - A7 - اجلاس OAU (OAU) سازمان وحدت آفریقا: نتیجه‌گیریهای مقدماتی.
- ۶ - INR - لهستان: نیاز به واردات بسیار گندم
- ۷ - INR - قوانین مشارکت چینی‌ها در برابر نادرستی و قابلیت ارتجاعی شرکاء آینده.
- ۸ - EB - قراردادهای تجاری: آشفتگی تابستانی ممنوع
- ۹ - PA - مردم باور نمی‌کنند که مذاکرات سالت باعث کاهش در هزینه مصرفی در بودجه دفاعی گردد.
- ۱۰ - EA - کنفرانس آوارگان ژنو.

۱- (طبقه‌بندی نشده) IO - مسائل مورد بحث پیرامون خاورمیانه در سازمان ملل (سری) در هفته‌های اخیر چند مسئله پیرامون خاورمیانه در شورای امنیت سازمان ملل مطرح گردید. در نتیجه گفتگوهایی که در اجلاس وین به وقوع پیوسته بود، معلوم شد که شوروی قرار است استفاده نیروهای اضطراری سازمان ملل را برای یک دوره دیگر (رد) کند، که البته دوره اول این نیروها در ۲۴ ژوئیه خاتمه می‌یابد.

با شروع کار در اواسط آوریل از مصر و اسرائیل خواسته شد که نظریات خود را پیرامون راههای موجود ارائه دهند: که آیا با جایگزین شدن سازمان نظارت بر آتش بس این سازمان به جای نیروهای اضطراری یا با تشکیل یک نیروی چند ملیتی حافظ صلح موافق هستند یا نه. در ماه ژوئیه ما از روسها سؤال کردیم که آیا مایلند به جای نیروهای اضطراری سازمان ملل از سازمان نظارت بر آتش بس استفاده شود و در همین زمینه تعداد ۹ رأی موافق را از شورای امنیت گردآوری و ارائه نمودیم. شوروی که با مسئله و تو مواجه شده بود سرانجام قبول کرد که از سازمان برای نظارت بر آتش بس استفاده شود، لیکن مشروط بر اینکه تجدید دوره نیروهای اضطراری سازمان ملل به رأی گذارده نشود. مصر این پیشنهاد سازشکارانه را پذیرفت، لیکن اسرائیل آن را رد کرد. ما این موضوع را با اسرائیل مورد مذاکره قرار داده مطمئن هستیم که یک راه حل عادلانه و منطقی خواهیم یافت. بحرانی در کار نیست، و عقب نشینی اسرائیلیها از سینا بنا به شرایط مشروحه در قرار داد صلح به قوت خود باقی و ادامه دارد.

(سری) یک موضوع دیگر که در ۱۹ - ۱۷ ژوئیه مورد بحث در شورای امنیت قرار گرفت، لایحه‌ای در مورد ایجاد اردوگاههای اسرائیلی در سرزمینهای اشغالی بود. ما از دادن رأی به این لایحه امتناع ورزیدیم، چون موضوعات مندرجه در لایحه به مسائلی ماوراء مسئله اردوگاهها نیز پرداخته است. در

همان حال، ما موضع خود را در قبال این مسئله که اردوگاههای اسرائیل با قوانین بین‌المللی در تضاد هستند، نیز برای بار دیگر اعلام کردیم و گفتیم که مسائلی در این باره تولید شده است که باید از طریق مذاکرات حل شود.

(سری) سرانجام، قرار است پیرامون لایحه‌ای که در برگیرنده حقوق فلسطینیها نیز باشد در ۲۷ ژوئیه در شورای امنیت بحث و تبادل نظر شود. و در تاریخ ۳۰ ژوئیه قرار است رأی‌گیری شود.

۲- (طبقه‌بندی نشده) -NER- آمریکا دستور تخلیه محتاطانه وابستگان و کارمندان غیر ضروری را از کابل صادر می‌کند.

در رابطه با امنیت درونی رو به زوال و سیر صعودی خشونت در کابل، ما دستور تخلیه وابستگان و کارمندان غیر ضروری را از افغانستان و از طریق راه پاکستان صادر کرده‌ایم. آنها در مدت دو هفته از طریق پروازهای برنامه ریزی شده خارج خواهند شد. و از وابستگان خصوصی آمریکایی در این کشور نیز خواسته شد که به همین ترتیب عمل کنند و در حال حاضر از سفرهای غیر ضروری به افغانستان خودداری گردد. برنامه ما شامل خروج ۱۰۰ نفر خواهد شد. ما به جمهوری دموکراتیک افغانستان نیز اطلاع داده‌ایم که این تصمیم ما نشان‌دهنده قضاوت سیاسی ما نبوده، بلکه نشانگر اقدامات محتاطانه ما در زمینه امنیتی است که انجام خواهیم داد.

(استفاده اداری محدود) در پاسخ به تصمیم ما، دولت افغانستان خواستار خروج کارمندان ما از این کشور به نسبت کاهش کمکهای ما به افغانستان شده است. دولت افغانستان خواسته است که کارمندانی که پس از انقلاب ۱۹۷۸ به این کشور گسیل شده بودند خارج شوند، لیکن ما از میزان نهائی این خروج چندان اطلاعی نداریم.

(محرمانه) با بالا گرفتن بی‌نظمی و بداخلاقی در ارتش و نبردها، گرایش ضد دولت خلقی نور محمد تره‌کی به سرعت تشکل می‌یابد. با این وصف، عصیانگران هنوز نتوانسته‌اند فعالیت‌های خود را هماهنگ ساخته ضربه مؤثری بر قلب نیروهای خلقی در کابل وارد آورند. مقامات شوروی احتمالاً نگران وضعیت این رژیم هستند و سعی دارند برای بهبود وضع افغانستان به یک راه حل سیاسی دست بزنند. در حالی که رژیم حاضر قادر نیست بر اریکه قدرت تکیه زند، نمی‌توان گفت که تعویض رهبریت چه زمانی صورت خواهد گرفت.

۳- (طبقه‌بندی نشده) -ARA- حکومت جدید در نیکاراگوئه: (طبقه‌بندی نشده) دودمان سوموزا با ترک سوموزا به قصد میامی در ۱۷ ژوئیه از بین رفت. شورای معاونت ریاست جمهوری فرنیسیسکو یورکیو را به عنوان رئیس جمهور موقت به وسیله آراء کنگره طرفدار سوموزا انتخاب نمود، لیکن او مذاکرات مطروحه را که قبلاً با آنها موافقت کرده با اعلام این منظور خود که قصد دارد تا سال ۱۹۸۱ قدرت را به دست گیرد، زیر پا گذاشت. آمریکا در اعتراض به این عمل یورکیو سفیر و کارمندان خود را از این کشور فراخواند. یورکیو بیش از ۴۸ ساعت نتوانست قدرت را به دست داشته باشد، زیرا تجزیه گارد ملی و محدودیتهای ایجاد شده بین‌المللی موقعیت او را سریعاً متزلزل نمود.

(محرمانه) دولت جدید بازسازی ملی در ۲۰ ژوئیه روی کار آورده شد در حالی که سفیر بولدر که نماینده آمریکایی میانجیگر در سالهای ۱۹۷۸ و ۱۹۷۹ بود و اکنون نیز جهت اخذ تماس با دولت جدید بازسازی به کاستاریکا رفته است نیز در ضیافت شرکت داشت. از نظر رهبران جدید نیکاراگوآ، روابط با

ایالات متحده از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. با در نظر گرفتن اینکه دولت نیکاراگوا در روابطش با ایالات متحده تا به حال هوشیار، دقیق و نسبتاً محترمانه رفتار کرده است، در حال حاضر خیلی زود است که بگوئیم که آنها چگونه مراحل تکامل خود را طی می‌کنند.

(طبقه‌بندی نشده) دولت بازسازی کننده نیکاراگوئه از وزرای خارجه کشورهای OAS و کمیسیون آمریکایی حقوق بشر خواسته است که از نیکاراگوئه بازدید به عمل بیاورند و این دولت قول داده است تا از بروز اعمال تلافی‌جویانه جلوگیری نماید. وی خواستار برگزاری انتخابات انجمن شهری، مجلس قانون اساسی، و انتخابات ملی شده است، لیکن هنوز برنامه زمانی آن را تعیین نکرده است.

(استفاده اداری محدود) نیکاراگوئه با غارت بیش از حد داراییهایش، مشکلات اقتصادی، و جراحات شخصی بسیار مواجه گردیده است. در پاسخ سریع به نیازهای انسانی آنها در حال حاضر انتقال ۲۲۰۵ تن سرب و ۴۸۰ نوع کالای تجاری از آمریکا، گواتمالا، کاستاریکا و السالوادور به این کشور را مورد تصویب قرار داده‌ایم. تاکنون ۶۴۰ تن از این مواد به ماناگوا به وسیله هواپیماهای آمریکایی و... انتقال داده شده است.

۴- (طبقه‌بندی نشده است) ARA قانون مربوط به قرارداد کانال پاناما.

(استفاده اداری محدود) مجلس سنا مذاکرات اولیه پیرامون عملکرد قرارداد کانال پاناما را که در یکم اکتبر باید به مرحله اجرا گذارده شود، آغاز خواهد کرد. کمیته خدمات تسلیحاتی سنا لایحه‌ای را تصویب کرده است که با لایحه مدیریت دولتی منافات ندارد، لیکن مجلس شورا لایحه‌ای را اتخاذ کرده است که با مفاد قرارداد در تناقض می‌باشد. مجلس سنا احتمالاً لایحه کمیته خدمات تسلیحاتی را اتخاذ خواهد کرد و خود را برای منازعه‌ای شدید در کنفرانس آماده خواهد نمود. زمان بسیار بحرانی است چون پایان اجلاس کنگره در ماه اوت و تقریباً نیمی از وقت باقیمانده تا اول اکتبر مصرف نموده است.

۵- (طبقه‌بندی شده) AF - اجلاس سازمان وحدت آفریقا: نتیجه گیریهای مقدماتی مسئله چاد جالبترین مسئله مورد بحث در کنفرانس سازمان وحدت آفریقا بوده است، زیرا مسئله نظامیان خارجی را با مسئله ظهور «ابرقدرتی» بنام نیجریه که دولتهای دیگر را تحت فشار قرار داده است تا هیئت نمایندگی این کشور «چاد - م» را به عنوان «نماینده» به رسمیت نشناسند، قاطی کرده است.

(محرمانه) به طور کلی، میانه‌روها، با حس اعتماد و هدف‌نگری خود را سرگرم کرده و در مورد نظریات رادیکال‌ها نگرانی از خود نشان نمی‌دهند. رادیکالهای سرسختی چون بنین، ماداگاسکار، آنگولا، اتیوپی، بجای نمایشی بودن به قدرت نمایی پرداخته‌اند و لیبی نیز در سرتاسر کنفرانس تحت فشار باقیمانده است.

(محرمانه) حمله تانزانیا به اوگاندا نشانگر ضعف منشور سازمان وحدت آفریقا گردید. با وجود اینکه (بنا به اصرار رئیس اجلاس پرزیدنت تالبرت) بحث بر سر این موضوع سریعاً متوقف گردیده بود، اهمیت آن نیز به وسیله اعضا تکذیب نشد و تقریباً می‌توان گفت که زیانی به آن وارد نیامد.

(محرمانه) ضرورت تجدید بررسی منشور به وسیله همه شرکت کنندگان مورد تأیید قرار گرفت. نمیری از سودان پیشنهاد کرد که جهت جبران ضعف منشور سازمان وحدت آفریقا این سازمان شورایی مرکب از ۵ نفر از سران دولتها را با اختیار تام در اتخاذ تصمیم در مواقع بحرانی تشکیل دهد. با این وصف، این سازمان با کفایت انجام وظیفه کرده و اعضاء آن در اعطاء اعتبار اجرایی به آن شک و تردیدی به خود

راه نمی دهند.

(محرمانه) ممکن است سال گذشته نقطه چرخشی در ملاحظات سازمان پیرامون مسائل اقتصادی ایجاد کرده باشد. وضع نادرست اقتصادی آفریقا مورد بحث و تبادل نظر عمومی قرار گرفت در حالی که واقعگرایی تلخی در آن به چشم می خورد. گویا تمایل شدیدی به بحث پیرامون مسائل اقتصادی به طور جدی وجود داشته و همه می خواهند سازمان وحدت آفریقا را به عنوان وسیله ای مؤثر در این رابطه بشناسند.

در سه ماه آینده ما شاهد برگزاری یک اجلاس اقتصادی در لاگوس خواهیم بود و خواهیم دید که تلاش برای به وجود آوردن برنامه های کاری از آنجا آغاز خواهد شد.

(محرمانه) این اولین بار است که یک موافقت همه جانبه بر سر این موضوع که وضع حقوق بشر در آفریقا ایده آل نیست در این ملاقات وجود داشت. لایحه ای در مورد حقوق بشر در آفریقا اتخاذ گردید. با اطمینان می توان گفت که فرضیه حقوق بشر به آفریقا نیز راه یافته است.

۶- (طبقه بندی نشده) INR لهستان - نیاز شدید به واردات غله.

(محرمانه) در حالی که چند ماه است این کشور با آب و هوای بدی رو به رو شده است، می توان گفت که برداشت محصول غله لهستان در مقایسه با سالهای اخیر با وضع بسیار بدی رو به رو است. به قیمت بدتر شدن وضع مالی در حال حاضر خراب، خود کشور لهستان تصمیم گرفته است کمبود غله خود را با وارد کردن میزان وسیعی از غله جات و مواد غذایی جبران نماید. واردات غله جهت توسعه دامداری که یکی از برنامه های دارای اولویت دولت است، بسیار ضروری است. لیکن ورشو نخواهد توانست اعتبار ۱/۵ بلیون دلاری خود را که در سال آینده برای جبران کمبود گوشت داخلی نیاز دارد به دست آورد.

(طبقه بندی نشده) رهبر حزب گریک در ماه گذشته خاطر نشان ساخت که به خاطر وضعیت بد محصول، ورشو در نظر دارد واردات غذایی و غلات خود را از یک میلیون متریک تن به ۸ میلیون متریک تن افزایش دهد، که احتمالاً در سال جاری بین ماههای ژوئیه و ژوئن این کار صورت خواهد پذیرفت. بهای غله با نسبت سال قبل ۵۰-۴۰ درصد افزایش یافته است و شوروی نیز فقط خواهد توانست مقدار کمی غله در اختیار لهستان بگذارد. مخارج ارزی وارداتی لهستان امسال کمتر از (۱ بلیون در سال گذشته) به میزان ۱/۵ بلیون دلار بالغ خواهد گردید.

(محرمانه) چون دیگر کشورهای غربی مازاد تولید غله شان ناچیز است حدود ۳ میلیون متریک تن غله و مواد غذایی پروتئینی مورد نیاز لهستان باید از آمریکا خریداری شود. لهستانیها تقاضای ۷۰۰ میلیون دلار کمک کرده بودند لیکن در جواب آمریکا که گفته بود وضع مالی، اقتضای دادن چنین کمکی را نمی کند به ۵۰۰ میلیون دلار هم رضایت دادند. بودجه سال مالی ۱۹۸۰ نسبت به سطح بودجه سال مالی ۱۹۷۹ به ۸۰۰ میلیون دلار رسیده است.

(محرمانه / غیر قابل رؤیت برای بیگانگان) بنا به گزارش بانکداران آمریکایی، ورشو در نظر دارد از ۱۰۰ میلیون دلار تضمین بانکی خود برداشت کرده تقاضای وام بیشتری را نیز بنماید. قبلاً ورشو تمایلی به استفاده از برنامه تضمینی که در جهان به ۶۰۰ میلیون دلار محدود است نداشت، چون میزان بهره آن خیلی بالا و سنگین می باشد.

(خیلی محرمانه) شرایط اعتباری غله لهستان عمده تاً از میزان دارایی حکومت غربی قرار گرفته است.

علاوه بر این ممکن است نتواند از بانکهای غربی وام بگیرد، چون آنها شدیداً در مورد پس گرفتن آنچه که قرض داده‌اند، از ورشو نگران هستند.

۷- (طبقه‌بندی نشده) - INR - قوانین مشارکت چینی‌ها در برابر نادرستی و قابلیت ارتجاعی شرکاء آینده (محرمانه) قوانین مشارکت جدید چینی‌ها در حالی که نسبت به بسیاری از نکات مهم برای سرمایه‌گذاران مهم سکوت اختیار کرده است محدودیت بسیار کمی بر شرکت‌هایی قائل می‌شود که سرمایه‌ها مدیریت و صنعت خارجی را به چین جلب نمایند، و انتخاب مدت زمان سرمایه‌گذاری را نیز تابع مذاکرات می‌داند. با این حال چین نیز مانند هر کشور کم توسعه یافته دیگر، نسبت به ظهور استثمارگران خارجی حساسیت به خرج می‌دهد و به این ترتیب سرمایه‌گذارانی هم که می‌خواهند با یک چنین بوروکراسی مذاکره کرده قرارداد منعقد سازند، از نظر ایدئولوژیک مورد آزمایش قرار می‌گیرند. (طبقه‌بندی نشده) این قانون ظاهراً قابلیت تغییر و تحول بسیار دارد و منفعت را به خوبی از تجربه‌ای که از طریق دیگر کشورها، به خصوص یوگسلاوی با قانونی مشابه چینی آن به دست آورده، روشن و آشکار و معرفی می‌نماید. از انواع انگیزه‌هایی که به شرکاء خارجی وعده داده شده است می‌توان چند نکته زیر را بر شمرد:

- شرکت در مدیریت، که شامل اخذ تصمیم در تولید است.
- مشارکت به طریقی است که هیچ شریک خارجی دیگر مانند آنرا ارائه نکرده است (حداقل مشارکت به میزان ۲۵٪ تعیین شده است)
- اجازه استفاده از بعضی مواد خام وارداتی (اشاره‌ای خفیف به «از چین خریداری شود») و فروش مواد حاصله از آنها در خود چین.
- محدودیتهای مهمی که در این قانون آمده عبارتند از:
- چینی‌ها ترجیح می‌دهند ریاست هیئت مدیره شرکت را خود تعیین کنند، تا اینکه سهمی از آراء را داشته باشند.
- یک ممنوعیت جالب - البته به کیفر - در تهیه صنایع قدیمی (که حتماً با قوانین کنترل صادرات و در بعضی موارد با بعضی از سیاستها می‌تواند، متضاد باشد).
- (استفاده اداری محدود) یک کمیسیون جدیدالتأسیس کنترل سرمایه‌گذاری‌های خارجی - که به وسیله یک متخصص صنعتی ماقبل ۱۹۴۹ گردانده می‌شود، قراردادهای شرکتها را مورد تجدید نظر قرار خواهد داد، و شاید این هم به این دلیل است که این سرمایه‌گذارها به طرحهای توسعه چین مربوط می‌شود. تأسیس یک بخش سرمایه‌گذاری خصوصی مشکلاتی را به وجود خواهد آورد که نظام بوروکراسی چین هرگز بخود ندیده است و تعدادی از این شرکتها در ابتدای کار با مشکلات مدیریت مواجه خواهند شد.

۸ - (محرمانه) EB - مذاکرات و قراردادهای، تجاری آشفستگی تابستانی.

تابستان حاضر شاهد فعالیتهای بی سابقه‌ای چه در صحنه بین‌المللی و چه در واشنگتن پیرامون قراردادهای تجاری است. مهمترین پیشرفتهای شامل:

- سرمایه مشترک: قراردادهایی که توسط کنفرانس سازمان ملل در زمینه گسترش و تجارت (UNCTAD) سعی بر آن دارد که در سپتامبر سرمایه مشترک را ایجاد نماید. در طول دو اجلاس آن در این

ماه، سازمان همکاری و توسعه اقتصادی پیش نویس قراردادهایی را که به وسیله ریاست کنفرانس سازمان ملل در زمینه توسعه و تجارت تهیه شده مورد بررسی قرار داده است. البته براساس موافقتهایی که در ژنو به عمل بین المللی شکر را اطمینان داد که این قرارداد از سیاستهای مهم آمریکا پیرامون شکر به حساب می آید و از اختیارات خود سود جسته از ورود شکر کشورهای غیر عضو در این قرارداد جلوگیری شده و می شود.

- لاستیک: سومین اجلاس سازمان ملل که بر سر لاستیک، طبیعی در آن مذاکره می شد پیشرفت خوبی داشت، لیکن به علت آنکه رونوشت نهائی قرارداد لاستیک تهیه نشده بود جلسه به وقت دیگری موکول شد. مهمترین مسئله حل نشده تهیه سرمایه کافی برای خرید ۵۵۰/۰۰۰ تن تولید اضافی است. اعضاء کنفرانس موافقت کردند که «جلسه را دیرتر از سپتامبر ۱۹۷۹» برگزار نمایند. به نظر ما قرارداد علمی حاضر گامی مؤثر در مباحثات کالایی جنوب و شمال خواهد بود.

- مس: متخصصین کنفرانس گسترش و تجاری سازمان ملل در آمده بود. آمریکا نسبت به تشکیل این سرمایه مشترک در آینده نزدیک خوش بین است، لیکن مسائل بسیار غامضی نیز حل نشده باقی می ماند که عبارتند از حق رأی بلوکها و طریقه جایگزین ساختن سرمایه و «راه فراری» که برای اقدامات مربوط به کالاها قرار داده شده در حالی که برای صنایع این طور نیست.

- کاکائو: مذاکراتی در حال انجام است تا پیش نویس یک موافقتنامه بین المللی نوشته شود. پیشرفت خیلی کم بوده است که بیشتر مربوط به بهای کالا در کشور تولید کننده و در کشور مصرف کننده است. آمریکا قبلاً عضو قرارداد کاکائو نبود ولی امیدوار است که این بار بتواند به عضویت آن در آید. البته ورود ما بستگی به شکل این قرارداد جدید کاکائو دارد. آمریکا بیشتر تولید فزاینده را تشویق می کند تا کنترل صادرات را، تا بلکه همین موضوع از مهمترین مسائل قرارداد به حساب آید.

- قلع: قانون مربوط به جامعه زمین شناسی آمریکا از مجلس شورا گذشته است که اجازه فروش ۳۵۰۰۰ تن را می دهد. ۵۰۰۰ تن از این مقدار قلع بنا به تقاضای ونس ذخیره خواهد شد. این لایحه در حال حاضر مورد بررسی و مطالعه توسط کمیته مربوطه می باشد و پس از ماه اوت برای پرسش همگانی وارد مجلس خواهد شد. در همان حال اجلاس کمیته قلع بین المللی در هفته گذشته بنا به اعتراض کشورهای مصرف کننده چون آمریکا قیمت قلع را بسیار بالا برد. همین کمیته کارهای مقدماتی را برای انعقاد ششمین قرارداد قلع بین المللی در سال آینده آغاز کرده است.

- شکر: تأیید قرارداد شکر بین المللی هنوز به قوت خود باقی است مگر آنکه برنامه تولید شکر داخلی بتواند قابل پذیرش در آید. کار بر روی چنین برنامه باکندی بسیار پیش می رود، لیکن قرار است تا سپتامبر لایحه به مجلس شورا برسد. دولت، اعضاء قرار داد اواخر ژوئن و اوائل ژوئیه مطالعات فنی را جهت ایجاد ثبات در وضعیت مس آغاز کردند لیکن نتوانستند در این باره نتیجه ای بگیرند، بحث سرانجام به اینجا کشید که بهترین راه، ذخیره سازی این فلز می باشد که البته آمریکا تنها حامی این چاره و روش بود. جلسه آینده در ماه سپتامبر آغاز خواهد گردید. آمریکا با اشتیاق حاضر است روشهای مختلفی را که مورد قبول باشد جهت به ثبات کشیدن وضع مس، مورد بحث و تبادل نظر قرار دهد، در صورتی که برایش مهم نیست. اگر اساس و پایه کافی جهت انعقاد قرارداد بین المللی مس نیز وجود نداشته باشد.

۹ - (طبقه بندی نشده) مردم باور ندارند که مذاکرات سالت کاهش بودجه دفاعی را سبب شود.

(طبقه‌بندی نشده) مردم آمریکا معتقدند که تأثیر مذاکرات سالت کاهش در بودجه دفاعی آمریکا به وجود نخواهد آورد. حتی حامیان این مذاکرات نیز آن را به چشم عامل کاهش دهنده بودجه دفاعی نمی‌نگرند.

(طبقه‌بندی نشده) مطالعه آراء عمومی توسط سی-بی-اس نشان داد که ۴۹ درصد مردم باور ندارند که تصویب یک چنین قراردادی بتواند کاهش در بودجه دفاعی به وجود آورد. مخالفت با کاهش بودجه دفاعی هم از طرف حامیان و هم از طرف مخالفان این قرارداد صورت گرفت. سی-بی-اس این سؤال را مطرح کرده بود. «در صورتی که مذاکرات سالت با شوروی مثبت واقع شود، آیا شما فکر می‌کنید که آمریکا بودجه دفاعی خود را باید یا نباید کاهش دهد؟»

عقیده درباره سالت

کل مردم (به درصد)	مثبت	منفی	ممتنع
کاهش بودجه	(۲۷ درصد)	(۹ درصد)	(۶۴ درصد)
باید	۵۴	۷۳	۴۳
نباید	۴۹	۲۵	۳۳
ممتنع	۱۷	۵	۲۴

(طبقه‌بندی نشده) ۳۴ درصد از مردم که مخالف کاهش بودجه در صورت انعقاد قرارداد سالت بودند حدود ۲ برابر درصد مردمی هستند که موافق کاهش بودجه می‌باشند. سی-بی-اس در سؤال دیگر این گونه همین مسئله را مطرح می‌کند. «آیا مخارج دولت مرکزی در مورد ارتش و دفاع باید اضافه شود، کاهش یابد، یا در سطح کنونی بماند؟»

۳۴ افزایش یابد

۴۷ در همان سطح بماند

۱۶ کاهش یابد

۳ ممتنع

(طبقه‌بندی نشده) ما فکر نمی‌کنیم که از ماه ژانویه به این طرف عقیده مردم عوض شده باشد. بیشتر شدن مردمی که طالب کاهش بودجه دفاعی هستند، به خاطر نوع جمله بندی سی-بی-اس می‌باشد. به این ترتیب که: (۱) در ماه ژوئن سی-بی-اس این سؤال نمود که آیا کاهش مخارج دفاعی در صورتی که قرارداد سالت منعقد شود، در حالی که در سؤال دوم در ماه ژانویه به یک سؤال بی طرفانه پرداخت (۲) سؤال سی-بی-اس در ماه ژوئن به جواب دهندگان تنها دو راه ارائه نموده بود. یعنی کسانی که در ماه ژانویه جواب داده بودند «مخارج دفاعی در همان سطح اولیه نگاه داشته شود» در ماه ژوئن ممکن است که جواب «بودجه دفاعی باید کاهش یابد» را داده باشند.

(طبقه‌بندی نشده) تمایل آمریکاییها در کاهش بودجه نظامی بستگی به انعقاد قرارداد سالت ندارد بلکه بسته به وضع ارتش آمریکا پس از این قرارداد در برابر شوروی می‌باشد. آنها که فکر می‌کنند که مذاکرات سالت باید روسیه و آمریکا را از نظر نظامی برابر سازد، به طور مساوی بدو دسته تقسیم می‌شوند. ولی آنها که انتظار دارند که پس از کاهش بودجه نظامی آمریکا ضعیف تر بشود به نسبت ۳ به یک تقسیم می‌شوند.

۱۰- (طبقه‌بندی نشده) آسیای شرقی - کنفرانس مربوط به آوارگان در ژنو.

کنفرانس مربوط به پناهندگان هندو چینی که بنا به دستور رئیس سازمان ملل والدهایم در ژنو برگزار شد پیشرفتهای چشمگیری در راه رسیدن به اهداف انسانی نمود. لیکن این مسئله که آیا ویتنام حاضر خواهد شد به حقوق بشر و حق سکونت و زندگی را برای مردم خود به رسمیت بشناسد و یا اینکه آیا حاضر است یک راه حل سیاسی را به جای یک راه حل نظامی بپذیرد، هنوز بر جای خود باقی ایست. (محرمانه) نقش آمریکا مانند همیشه موفقیت آمیز بود. معاونت رئیس جمهور ماندل گروه برجسته‌ای از فرمانداران، نمایندگان کنگره و رهبران مردمی از بخش خصوصی را وارد این کنفرانس نمود، در سخنرانی بسیار زیبا و ملاقاتهای محرمانه‌اش با وزرای امور خارجه ۱۵ کشور وی گفت که دیگر زمان آن رسیده است که به چنین وضع رقت بار غیرانسانی خاتمه دهیم. او دیگران را نیز ترغیب کرد که مانند آمریکا رفتار نمایند و از ژاپن خواست که کمکهای بیشتری جهت ایجاد اردوگاهها و بیمارستانهای موقت جهت پناهندگان در اختیار بگذارد، وی گفت که ما چه می‌کنیم و دیگران چه باید بکنند تا قایقرانان نا امید را نجات دهند و در ضمن مکانهای جدیدتری باید پیدا شود تا کشورهایی را که قبول کرده‌اند، آنها را بپذیرند قدری آسایش دهند. وی از همه حضار خواست که به ویتنام فشار بیاورند تا در قبال مردم خودش روش خود را تغییر دهد و راه حل سیاسی را به عنوان خاتمه تضاد در کامبوج بپذیرد.

(محرمانه) به دنبال این عمل آمریکا، حاضران در کنفرانس یک ژست انسان دوستانه بخود گرفته تقاضا کردند که امسال مقدار پذیرش پناهندگان را از ۷/۰۰۰ به ۱۴/۰۰۰ افزایش دهند. ملل دنیا موافقت کرده‌اند که اردوگاههای خود را جهت ۱۲۵/۰۰۰ نفر ساخته شده بود به تناسب ۲۶۰/۰۰۰ نفر توسعه دهند. یک بودجه مازاد که عبارت بود از ۱۹۰ میلیون دلار به سازمان ملل برای این مسئله پرداخت شد که البته ژاپن با اختصاص ۵۰ درصد این بودجه نقش مهمی را در این کنفرانس ایفا نمود. فیلیپین نیز ژست بشر دوستانه دیگری گرفت به این ترتیب که اجازه داد که در کشورش مکانی جهت پذیرش ۵۰۰۰۰ پناهنده ایجاد شود تا باری از دوش مالزی و تایلند برداشته شود.

(محرمانه) چه از نظر حقوق بشر و چه از این نظر که آیا ویتنام حاضر است، راههای بهتری پیش پای مردمش بگذارد و یا اینکه حاضر است به آنها که مایل به خروج هستند اجازه خروج بدهد یا نه. ما هنوز از جزئیات بیانات ویتنامیها در جواب ریاست سازمان ملل والدهایم مبنی بر اینکه آنها «خروج غیرقانونی» را به «مدت قابل توجهی» متوقف خواهند ساخت، مطلع نیستیم.

درباره مقاصد ویتنام مایل هستیم بیشتر تحقیق نماییم، لیکن دنیا بر هانوی فشار بسیاری وارد می‌کند. ما خیلی علاقه داریم بدانیم که می‌شود جلسه‌ای از جلسات شورای امنیت سازمان ملل را پیرامون یک راه حل سیاسی بر سر مسئله کامبوج تشکیل داد. ما با دولتهای دیگر مشورت کرده موقعیت منطقه را به منظور نحوه آغاز کار و عملیات زیر نظر خواهیم داشت.

سند شماره (۴۰)

تاریخ: ۲۵ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۳ مرداد ۱۳۵۸
از: وزیر امور خارجه - واشنگتن دی - سی به: مجمع گردآوری خلاصه‌های اطلاعاتی با حق تقدم
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های حساس اطلاعاتی است
غیرقابل رؤیت برای بیگانگان
پاراگراف‌های یک الی هشت خیلی محرمانه هستند

موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۸۶۰ - ۲۵ ژوئیه ۱۹۷۹

۱- بیماری جاری بگین بدون شک مسئله جایگزینی او را به وجود می‌آورد. در حالی که بگین ممکن است که برای انجام وظایفش به سرکارش برگردد، ولی این غیرممکن نمی‌باشد که او تا آینده نزدیک نتواند با ظرفیت سابقش کار کند. در این صورت، وزیر دفاع بهترین شانس را برای جانشینی او در یک کشمکش سخت برای کسب قدرت دارد.

۲- براساس قوانین اسرائیل، مرگ با استعفای نخست‌وزیر به طور اتوماتیک برکناری کلیه کابینه را به همراه خواهد داشت. در این گونه شرایط، کابینه تا انتخاب کابینه جدید به انجام امور ادامه خواهد داد. اگر بگین به دلیل ناراحتی جسمانی یا مرگ از شغلش برکنار شود، معاون نخست‌وزیر، یادین به عنوان سرپرست به کارها ادامه خواهد داد. اگر بگین با ظرفیت کمی که از لحاظ جسمانی دارد استعفا ندهد، یادین به طور رسمی کارهای او را انجام می‌دهد. در این صورت تصمیمات مهم سیاسی یک مسئله غیرقابل انجام خواهد بود.

۳- اگر بگین از صحنه خارج شود، مهمترین سؤال این است که آیا ائتلاف، مانند سابق دست نخورده باقی خواهد ماند، که اگر (دست نخورده) باقی بماند نیاز به یک انتخابات دیگر را مرتفع خواهد نمود. دومین سؤال مهم در رابطه با حل مشکل رقابت برای جایگزینی بگین می‌باشد.

۴- چنین به نظر می‌رسد که در آینده دولت ائتلافی حداقل برای مدتی پابرجا بماند. اگر چه مشکلات و فشارهای داخلی دولت ائتلافی سابقه‌ای طولانی دارد. موضع خوب بگین تاکنون او را قادر ساخته است که دولت ائتلافی را از طریق روابطش با هروت و ارلیش و از طریق اعتبارش در حزب ملی مذهبی، حفظ نماید. هر شخص دیگری که در آینده جایگزین او بشود برایش مشکل خواهد بود که بتواند این دولت ائتلافی را حفظ کند. خصومت زیادی در داخل حزب هروت و حزب لیبرال وجود دارد، و به همین ترتیب اختلاف نظرهای زیادی برای اتخاذ تصمیمات.

۵- در داخل حزب ملی مذهبی افراد زیادی وجود دارند که حاضرند به گذشته برگردند و رابطه با حزب کارگر را آغاز نمایند. حتی در بین افرادی که خیلی در به وجود آمدن دولت ائتلافی با لیکود پافشاری می‌کردند، از این بابت نارضایتی بسیار بچشم می‌خورد.

۶- اگر جانشین بگین نتواند دولت ائتلافی را پابرجا نگهدارد، برگزاری یک انتخابات جدید غیرقابل اجتناب خواهد بود. آنها در این انتخابات به احتمال زیاد طرفداری حزب کارگر را خواهند نمود. یک دولت ائتلافی برهبری حزب کارگر و به رهبری شخص پرنس نتیجه این انتخابات خواهد بود، به شرط آنکه پرنس بتواند حداقل رضایت حزب ملی را در رابطه با مسئله کرانه غربی رود اردن و شهرکهای مسکونی جلب نماید.

۷- اگر دولت ائتلافی پای پابرجا بماند، مسئله بسیار مهم قدرت وایزمن در روی کار آمدن به عنوان

جانشین خواهد بود. اگر چه مردم عادی او را خیلی دوست دارند، موضع معصومانه او جو متضادی را در هروت به وجود آورده است. احتمالات دیگر برای احراز این پست به غیر از وایزمن عبارتند از وزیر کشاورزی شارون، ایتزاک شامیر سخنگوی کنست، یا رئیس کمیته مربوط به دفاع و امور خارجی کنست موشه آرنس که تمام اینها موضع مختلفی نسبت به او دارند. ولی بهر جهت هر کدام از اینها شانس جانشینی بگین را دارند.

۸- این مسئله هم امکان دارد که یک حالت غیر منتظره نیز رخ بدهد، شبیه اتفاقی که در جانشینی برای لوی اشکول در ۱۹۶۹ رخ داد. البته یک نظریه عمومی که چند هفته قبل از انتخابات انجام گرفته بود نشان داد که فقط کمتر از یک درصد آراء به خانم مایر داده خواهد شد، ولی در انتخابات او جانشین وی اشکول گردید.

۹- فعالیتهای دادگاهی اسرائیل در رابطه با مسائل ایجاد واحدهای مسکونی یهودی نشین: آسوشیتدپرس گزارش داد که دادگاه عالی اسرائیل در تاریخ ۲۴ ژوئیه دستور متوقف کردن کارهای ابتدایی برای ایجاد واحدهای مسکونی یهودی نشین نزدیک بتلهم را صادر نمود. کشاورزان عرب به دادگاه شکایت نموده بودند که دولت نظامی در حال اندازه گیری ۵۰ هکتار از زمینها جهت ساختن یک آبادی یهودی نشین بنام عفرات بود. گزارشهای خبری گویای این قضیه هستند در حدود ۱۰۰ خانواده یهودی متعصب که بیشتر از آمریکا آمده اند، آماده اسباب کشی به عفرات هستند. رادیو اسرائیل گفت که دادستان دولت، مخالف حکم بازداشت نبود، ولی منتظر تصمیم دادگاه بر سر قانونی جلوه دادن این سلب مالکیت زمین از عربها بود. دو ادعای دیگر شبیه به ادعای مذکور در دادگاه عالی در جریان می باشد که در رابطه با دهکده سالفیت و آبادی یهودی نشین الون نزدیک نابلس می باشد. در هر کدام از این ادعاها دولت نظامی باید ثابت نماید که ایجاد آبادیهای یهودی نشین جدید برای امنیت اسرائیل ضروری می باشد. در یک تصمیم که با اکثریت قریب به اتفاق آراء در اوائل امسال گرفته شد، دادگاه رأی بر این داد که دولت نظامی حق سلب مالکیت زمینهای خصوصی را جهت ایجاد آبادیهای یهودی نشین دارد در شرایطی که از اعراب بیابان نشین تظاهراتی در اورشلیم (بیت المقدس) در اعتراض به غصب زمینهای مرتعی شان ترتیب دادند.

۱۰- بررسی مطبوعات اسرائیل: در ۲۴ ژوئیه وسایل ارتباط جمعی اسرائیل حملات هودینگ کارتر سخنگوی دولت کارتر را به عنوان «شدیداللعن ترین سرزنش موجود و به عنوان «یک عکس العمل شدید علیه حملات هوایی اسرائیل به جنوب لبنان» منعکس کردند. و نیز «برخورد آشکار واشنگتن و اورشلیم را بر سر استقرار ناظران سازمان ملل در صحرای سینا» عنوان کرده اند. گزارشگر سیاسی داوار می نویسد که تصمیم مبنی بر مخالفت با استقرار نیروهای ناظر سازمان ملل در سینا بر اساس تقاضای وزیر امور خارجه، دایان، و در غیبت وزیر دفاع عزز وایزمن گرفته شد. این تصمیم ایفاگر یک تغییر در موضعی که قبلاً در ملاقاتهای مقامات دولتی اسرائیل با آمریکا گرفته شده بوده است. با این وصف ال همیشا خاطر نشان ساخت که منابع مطلع گفته اند که بگین و دایان قبلاً موضع اسرائیل را برای معاون وزیر امور خارجه آمریکا درباره سازمانهای بین المللی در حدود ۳ ماه پیش در موقع ملاقاتش از اسرائیل روشن نموده اند.

۱۱- (طبقه بندی نشده) وایزمن - حسن علی: وزیر دفاع اسرائیل از وایزمن و همتای مصریش کمال

حسن علی هفته آینده در حیفا ملاقاتی خواهند داشت و در این ملاقات مسائل امنیتی مشترک بررسی خواهد شد. این خبر بر اساس یک اعلامیه وزارت دفاع مصر تهیه گردیده است. اعلامیه مذکور مصری همچنین حاکی از آن است که وایزمن و کمال حسن علی ترتیب استقرار نیروهای سازمان ملل را در سینا زمانی بررسی خواهند نمود که دو طرف بر سر این مسئله به توافق رسیده باشند. این مسئله هم گزارش داده شده است، که ژنرال علی یک سیاحت اکتشافی به کرانه غربی رود اردن و قسمت عرب نشین اورشلیم (بیت المقدس) خواهد داشت. وی در طول سفرش در مورد برنامه مربوط به امنیت در مذاکرات مربوط به خودمختاری بحث خواهد شد.

۱۲- سادات - سازمان ملل - سینا: سادات در ۲۴ ژوئیه گفت که آمریکا، مصر و اسرائیل خیلی زود در مورد طرحی جهت استقرار نیروهای سازمان ملل بتوافق خواهند رسید. سادات پس از ملاقات با رهبر حزب کارگر اسرائیل شیمون پرز گفت «من این مسئله را اختلاف نمی دانم و نباید این طور باشد».

۱۳- (طبقه بندی نشده) مذاکرات خود مختاری: براساس گزارش رادیو قاهره، وزیر امور خارجه پطروس غالی در یک کنفرانس مطبوعاتی که در تاریخ ۲۳ ژوئیه داشت، اعلام نمود که اگر مذاکرات خودمختاری در طول چند ماه آینده به نتایج دلخواه نرسد، باید برای پیدا کردن راههای احتمالی دیگر تلاش بشود. او در سخنانش در مانروویا یادآور می شود که، پرزیدنت سادات گفته است که مصر آماده برگزاری یک کنفرانس بین المللی در العریش با کشورهای شوروی و آمریکا جهت پیدا نمودن یک فورمول جدید برای حل مشکل فلسطینیان می باشد. پطروس غالی در این کنفرانس در حال جوابگویی به سؤالی پیرامون سخنرانی معاون ریاست جمهوری مصر مبارک بود که گفته بود در صورتی که تا پایان سال جاری در مذاکرات خود مختاری راه حلی حاصل نشود، مشکلات بسیار جدی به وجود خواهد آمد.

۱۴- (محرمانه) رأی آمریکا در سازمان ملل - عکس العمل اعراب: نماینده کویت، بشارت، در انتقادی که در شورای امنیت درباره رأی گیری در مورد قطعنامه ۴۵۲ شورای امنیت سازمان ملل متحد بر سر ایجاد آبادیهای یهودی نشین در سرزمینهای اشغالی نمود موضع آمریکا را «دلسرد کننده» اعلام نمود. او گفت که این رأی «اعراب میانه رو را رادیکال» و «رادیکالها را دیوانه»، و دیوانه ها را بصورت «مجنونهای بسیار خطرناک» در می آورد. او ادعا کرد که او و نمایندگان دیگر عرب مجبور به صرف وقت زیادی شده اند تا شاید بتوانند قطعنامه ای تهیه نمایند که برای آمریکا قابل قبول باشد و ما را محکوم نمود که ممتنع بودن به وسیله «قدرت سیاسی» به ما تحمیل شده است. او اظهار داشت که آمریکا فقط گاه گاهی بر سر مسائل خاورمیانه در سازمان ملل رأی «مثبت» می دهد. همچنین، شاه حسین تأسف عمیق خودش را به سفیرمان ولیوتس اعلام می دارد و رأی ممتنع ما را بسیار غیرمنتظره تلقی می کند. او یادآور می شود که درک این مسئله برای دوستان ما غیرممکن است که آمریکا قادر به صحنه گذاشتن بر روی قطعنامه ای که اعراب آن قدر سخت رویش کار کرده اند تا مورد قبول این کشور گردد، نباشد. حسین در مقابل دفاع سفیرمان از این رأی نتوانست جواب دیگری بدهد.

۱۵- ملاقات اسد با حسین: در ۲۳ ژوئیه شاه حسین در مورد ملاقاتش با اسد در ۲۱ ژوئیه مطالبی را به سفیرمان ولیوتس گفته است. حسین اظهار نمود که اوضاع داخلی سوریه آن قدر هم که او از آن ترس داشت بد نبود. قتل عام آلیو طوری اسد را تکان داده بود که در مورد بدی اوضاع داخلی اش نگران شده بود. حسین یادآور شد که سوریه متقاعد شده است که اسرائیل، مصر و آمریکا، اسلامیهای افراطی را در

سوریه تحریک می نمایند. تئوری اسد این است که آمریکا تلاش می کند تا «غول اسلامی» را برای مقابله با منافع شوروی در افغانستان و شاخ آفریقا بیدار نماید، ولی در ایران مسائل از کنترل خارج گشته بود. اسد همچنین درباره این خبر که اردن اخوان المسلمین را در خود پناه می دهد با حسین گفتگو کرد. (اخوان المسلمین در اردن یک سازمان قانونی است).

۱۶ - (محرمانه) مصر - کمیته اقتصادی غرب آسیا: هیئت آمریکایی ژنو گزارش می دهد که بررسی یک پیشنهاد در کمیته اقتصادی غرب آسیا مبنی بر به حالت تعلیق در آمدن عضویت مصر در این کمیته به تعویق افتاده است. در همان حال بر عضویت مصر در این کمیته دوباره تأکید گردید. مصر مصالحه را به فشار آوردن برای یک رأی گیری ترجیح می دهد، اگر چه هیئت آمریکایی می گوید که مسئله به تعلیق در آوردن عضویت مصر دوباره به میان کشیده خواهد شد.

۱۷ - لبنان: اسرائیل - حمله: یک اعلامیه نظامی اسرائیل گزارش کرد که یک نیروی اسرائیلی به دهکده ای واقع در جنوب لبنان به نام مجدالسلیم (در قسمت ایرلندیها) وارد شد و یک خانه را منفجر نمود. یک سخنگوی نظامی گفت که خانه مزبور به وسیله چریکهای فلسطینی به عنوان یک پایگاه جهت انجام عملیات علیه دهکده های اسرائیلی و مسیحی نشین مورد استفاده قرار گرفته است. رادیو بیروت گزارش می دهد که در تاریخ ۲۴ ژوئیه نیروهای اسرائیلی به شهر وارد شده، چندین خانه را گشتند و در موقع عقب نشینی یک خانه را با دینامیت منفجر نمودند. نیروهای زمینی اسرائیل در تاریخ ۶ ژوئیه دهکده مزبور را مورد حمله قرار داده، چندین نفر را به هلاکت رساندند.

۱۸ - (محرمانه / غیر قابل انتشار برای ملل بیگانه) حمله های هوایی اسرائیل - گزارشات بیشتر: یک وابسته دفاعی سفارتخانه ما در سوریه گفت که خبرنگار رویتر یک بیمارستان را که در محدوده عملیاتی حمله هوایی اسرائیل قرار گرفته بود در تاریخ ۲۲ ژوئیه مورد بازدید قرار داد. بنا به گزارشات رسیده او ۳ جسد از افراد فلسطینی کشته شده و حدود ۱۵ تا ۱۸ جسد لبنانی شامل مردان و زنان و بچه ها که در حمله به سارافند کشته و مجروح گشته بودند پیدا کرده است. منابع گفته اند که حمله هوایی به منطقه ای ضربه وارد کرده است که مسیحیان در آنجا بعد از ظهر یکشنبه در حال گذراندن پیک نیک بوده اند. براساس منابع، سفیر انگلیس در لبنان حمله به مواضع دامور را تماشا کرده است. ۲ هواپیمای اسرائیلی ۵ مرتبه از روی منطقه مذکور گذشتند. هواپیماهای سوریه وقتی به محل رسیدند که ونس هواپیماهای اسرائیل آنجا را ترک گفته بودند.

سند شماره (۴۱)

تاریخ: ۲۷ ژوئیه ۱۹۷۹ - ۵ مرداد ۵۸
از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی. سی به: مجمع گردآوری خلاصه های اطلاعاتی با اولویت هشدار: شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است - غیر قابل رؤیت برای بیگانگان.
(پاراگراف های ۱۰ - ۱ محرمانه می باشند)

موضوع: خلاصه های اطلاعاتی ۸۶۲ - ۲۷ ژوئیه ۱۹۷۹

۱ - مشکلات اقتصادی اسرائیل: بدنال شکست یک اجلاس مخصوص کابینه برای حذف کمک به مصرف کنندگان، نارضایتی بر سر مدیریت صحیح پیرامون حل مسائل اقتصادی بیشتر بالا گرفته است. این

گونه کمکها از عناصر بسیار مهم در کمبود بودجه است که باعث شده تورم افزایش بیشتری پیدا کند. ضرورت اقتصادی حذف و یا کاهش این عناصر مورد قبول قریب به اتفاق همه در این کشور است؛ لیکن دولت به وسیله مشاجرات درون حزبی و ترس از بالا گرفتن تشنجات سیاسی فلج شده است. با وجود اینکه موضوع مهم در این مورد کمک به مصرف کنندگان است، لیکن در نهایت می توان گفت که خشم و نارضایتی مردم مستقیماً در ارتباط با عدم رهبریت در سیاستهای اقتصادی می باشد.

۲- اجلاس کابینه در ۱۷ ژوئیه یکی از آخرین اجلاسهای متشکله توسط وزیر امور دارایی اهرلیک است که برای دستیابی به یک راه حل پیرامون مشکلات اقتصادی اسرائیل برگزار می شود. ولی اهرلیک نتوانسته است وظایف خود را به خوبی انجام دهد و به همین علت حتی قبل از تشکیل این اجلاس کسی از او حمایت ننمود. در نتیجه او مجبور شد بسیاری از پیشنهادات واقعی خود را کنار بگذارد و در عوض توجه اجلاس به «بحث تئوریک» پیرامون موضوع کمکها جلب گردید. در پایان، کابینه تصمیم گرفت بهای سوخت و گوشت وارداتی را بالا ببرد و در عوض مسئله کمک به مصرف کنندگان را به طور کلی به یک کمیته مخصوص واگذار نماید.

۳- علی رغم تورم فزاینده، افراد اسرائیلی در رفاه به سر می برند. درآمد حقیقی و مصرف خصوصی رو به افزایش است. بسیاری از بخشها به طور کامل کارمند استخدام کرده اند، در حالی که در بعضی از بخشها نیز کمبود کارگر مشهود است. ولی با این حال جامعه بسیار مظنون و مضطرب است و تورم به عنوان یک مسئله اصلی مورد نظر مردم هم طراز با سیاست خارجی رقابت می کند. و در همان حال، هیچ کس حاضر به فداکاری و از خودگذشتگی نیست. اهرلیک تلاش بسیار به خرج داد تا برنامه های ضد تورم را از مجلس بگذراند، لیکن موفق نشد و کار تنها به تطبیق آرایشی بودجه و کاهش جزئی در بخش کمکها پایان گرفت.

۴- علل تورم در اسرائیل مخارج بسیار سنگین - یعنی بودجه گاهی مساوی و گاهی بسیار بالاتر از تولید خالص ملی می شود - و سیاست تداوم سطح بالا در مصرف خصوصی است. تورم در سال گذشته به ۴۰ درصد رسیده بود. در ماههای اخیر تورم افزایش بسیار سریع داشته و تا مرز صد در صد رسیده است و این در حالی است که اسرائیل باید متحمل مخارج بازگردانی صحرای سینا نیز گردد، که این خود از نمونه تقاضای اضافی است که در اقتصاد دارای عدم ظرفیت مازاد جایی ندارد.

۵- دولت توانسته است مردم را تا حدی از طریق یک سیستم گسترده اندکسیون دستمزدها و پس اندازها، کمک به مصرف کنندگان و خدمات اجتماعی از جریان بی خبر نگاه دارد. معذالک، تورم فزاینده شکاف میان مالکین و تهیدستان را وسیعتر کرده، و عموم را نسبت به سرمایه گذاریهای کلان دلسرد نموده است، و از همه مهمتر کاهش بودجه تجاری را سبب شده است. کاهش بودجه کنونی اسرائیل هر روز سیر نزولی بیشتری پیدا می کند (۴ بلیون در سال ۱۹۷۹ در مقایسه با ۳/۴ بلیون دلار در ۱۹۷۸ و ۲/۶ بلیون در سال ۱۹۷۷)

۶- علی رغم این فشارها، در کوتاه مدت امید به تغییر سیاست نمی رود. سیل سرمایه از خارج به داخل اسرائیل - به خصوص از آمریکا - توانسته است تا حدی کمبود بودجه را کاهش دهد. با وجود اینکه قرضهای خارجی هر روز زیادتر می شود (در حال حاضر ۱۳ بلیون دلار است) شرایط و دوره پرداخت آن دلخواه است.

تولید فاحش ملی نسبت به میزان رشد، ۸-۶ درصد است. در صورتی که یک بحران دیگر ظاهر نشود، پایه گذاران سیاست و خط مشی ها و مردم با هم به غرولند و گاهی هم دست به یقه شدن خواهند پرداخت، لیکن از اقدامات جدی - چون تخفیف کلی بودجه دولتی، و پایین آوردن سطح زندگی به طور عمده، - که مورد نیاز ضروری است، اجتناب خواهند ورزید.

۷- تأثیرات سیاسی وضعیت تورم رو به وخامت را می توان بنا به آمار موجود در گزارش نظر خواهی عمومی در کاهش قدرت لیکود و همچنین کاهش میزان محبوبیت بگین در انتظار عموم یافت. (در سال ۱۹۷۷ نارضایتی گسترده مردم از مدیریت نادرست از مهمترین عوامل سقوط حزب کارگر از قدرت بود).
۸- اختلاف میان هروت و لیبرالها زمینه ساز اصلی عدم کارآیی کابینه در امور اقتصادی می باشد. هروت که انتخاب کنندگانش همه از طبقات کم در آمد به خصوص کارگران می باشد در نظر دارد، برای مبارزه با این مشکلات اقتصادی کاهش کمک به مصرف کنندگان و با یک عمل دیگر را به عنوان مخالفت با منافع اقتصادی این بخش در جامعه ارائه دهد.

۹- پایگاه اقتصادی هروت در انتظار عموم بیشتر شبیه طرفداری لیبرالها از سرمایه گذاری بخش خصوصی است. حال لیبرالها می خواهند تا زمانی که این دولت بر سر قدرت است بخشی از سیاستهای خود را اعمال نمایند.

تضاد سیاسی که میان لیبرالها و هروت وجود دارد اختلاف میان طرفدارانشان را نیز دامن می زند - و تشنج میان این دو شریک اصلی در لیکود را افزایش می دهد. دیگر برای دولت ممکن نیست که با وجود موانع بسیار پیچیده سیاسی که در راه برداشت گامهای اقتصادی مؤثر است، بتواند حمایت مردم را در پیروی از سیاستهای اقتصادی برای بار دیگر به دست آورد.

۱۰- اسرائیل - هبرون: حکومت نظامی برای ۵۰ زن و کودک اردوگاه یهودی کیریات آریبا که از سه ماه پیش در کلینیک همداش (۱۹۲۹) پر سه می زند خدماتی از قبیل آب، برق و فاضل آب ایجاد کرده است. سفارت آمریکا در تل آویو گزارش داده است که این روزها دیگر مخالفت ظاهری مقامات نیز نسبت به پر سه زندهای گوش امونیوم تغییر کرده است و آنچه که قبلاً «تجاوز» غیرقانونی به حقوق دولت به نظر می آمد حالت مشروع پیدا کرده است. سفارت آمریکا باور دارد که فقط گذشت زمان می تواند اجازه قانونی اسرائیلیها در قلب هبرون را بدهد. در صورتی که این موضوع به حقیقت بپیوندد، گوش امونیوم در مکانهای دیگری چون نابلس نیز این کار را خواهند کرد.

(پاراگرافهای ۱۵ - ۱۱ طبقه بندی نشده است.)

۱۱- اسرائیل - اردوگاهها: مطبوعات اسرائیل در ۲۶ ژوئیه لایحه ای را که از طرف معاونت بخش اردوگاهها در سازمان صهیونیزم ارائه شده بود چاپ و اعلام داشته است که بنا به این لایحه در سال جاری شهر نابلس باید توسط ۱۶ اردوگاه جدید احاطه شود. این مقام گفته است که طرحهای وی رسماً به مقامات تسلیم نشده است.

۱۲- وضعیت مزاجی بگین: رادیو اسرائیل در ۲۶ ژوئیه گزارش داد که بگین در بخش اعصاب بیمارستان همداش به مدت نامعلوم بستری خواهد بود (دکتر قبلاً گفته بود که از ۱۰ روز تا دو هفته مدت بستری شدن وی باید طول بکشد). بازدید از وی منحصر به خانواده و دستیاران بسیار نزدیکش می باشند، چون نخست وزیر نیاز شدید به استراحت دارد.

۱۳- آمریکا - پیشنهادات اورشلیم: روزنامه‌های اردن و عربستان سعودی گزارش کرده‌اند که یکی از فرستادگان آمریکا از پایتخت کشورهای عربی بازدید خواهد کرد تا پیشنهادات اورشلیم را ارائه دهد. اخبار عربی (عربستان سعودی) گزارش نمود که این خبر از قول سفیر اشتراوس در ۲۳ ژوئیه بیان شده است. روزنامه اردنی الرأی اظهار داشته است که طبق اظهارات «منابع رسمی» در واشنگتن، آمریکا متقاعد شده است که سازمان آزادیبخش فلسطین نیز باید در مرحله بعدی مذاکرات شرکت جوید و مشاورتها میان سه کشور مصر - اسرائیل و آمریکا همچنان ادامه دارد.

۱۵- زهیر محسن: زهیر محسن رهبر الصاعقه دیروز در یک بیمارستان فرانسوی پس از آن که پزشکان تشخیص دادند که او دیگر زنده نخواهد ماند مرد. در ۲۵ ژوئیه افرادی ناشناس محسن را از ناحیه سر مورد اصابت گلوله قرار داده بودند. لیکن سازمان آزادیبخش فلسطین اسرائیل را در این زمینه مسئول دانسته و اعلام کرده است که انتقام خواهد گرفت. یک روزنامه دست چپی حدس زده است که در این قتل باید اسرائیل و مأمورین اطلاعاتی مصر همکاری داشته باشند. ولی سازمان آزادیبخش فلسطین در بیانیه رسمی خود اشاره‌ای به حضور مصریها در قتل نکرد. دولت مصر که بسیاری فکر می‌کنند در این قتل به علت عملیات ضد مصری الصاعقه شرکت داشته است یک بیانیه مبنی بر اظهار تأسف انتشار داد.

۱۶- (محرمانه) نبرد فلسطینیها: بنا به گزارش وابسته دفاعی و مطبوعات در اردوگاههای جنوب بیروت پس از پخش خبر کشته شدن زهیر محسن بین الصاعقه و دیگر گروه‌های فلسطینی زد و خوردی آغاز گردید. گزارش تلفات یک نفر کشته می‌باشد.

۱۷- (محرمانه) صف آرای ارتش لبنان: بنا به گزارش وابسته دفاعی و مطبوعات در ۲۵ ژوئیه واحدهای ارتش لبنان گام کوچک دیگری در جهت خود مختاری از طریق فرستادن سربازهای بیشتر به منطقه عملیات برداشته‌اند. سفارت آمریکا در بیروت می‌گوید، این حرکت از نظر روانشناسی بسیار مهم است، چون در ماههای اخیر این منطقه بسیار متشنج بوده است. لیکن دست راستیهای مسیحی، و چپی‌های لبنانی و ارتش سوریه هنوز عقب نشینی نکرده‌اند و کل نیروی نظامی لبنان به ۶۵ فرد نظامی در این منطقه می‌رسد.

سند شماره (۴۲)

تاریخ: ۱ آگست ۱۹۷۹ - ۱۰ مرداد ۱۳۵۸
سری
از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی به: مجمع گردآوری خلاصه‌های اطلاعاتی با حق تقدم هشدار: شامل منابع و شیوه‌های حساس اطلاعاتی است. غیر قابل رویت برای بیگانگان - غیر قابل رویت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار.

پاراگراف‌های ۳ - ۱ سری / غیر قابل رویت برای بیگانگان / غیر قابل رویت برای پیمانکاران

موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۸۶۵ - ۱ اوت ۱۹۷۹

۱- ژاپن - خاورمیانه، سفر وزیر تجارت: بنا به اظهار چندین منبع ژاپنی بازدید وزیر تجارت و صنعت بین‌المللی ژاپن از ازاکی به خاورمیانه در ژوئیه تعدادی تعهدات جدید را در بر داشت. در مقابل، تعدادی از مقامات کشورهای غربی پشتیبانی ژاپن از ابتکارات آمریکا در خاورمیانه، به ویژه قرارداد صلح مصر و اسرائیل را مورد سرزنش قرار دادند و به توجیه در مورد افزایش دادن کمک به مصر اخطار دادند.

۲- همچنان که در یک تحلیل سیایادآوری گردید، ازاکی در عربستان سعودی و کویت در آغاز نمودن مذاکرات برای مبادلات دو جانبه نفتی ناتوان بوده است که این کار منظور اصلی مسافرت وی بود و به این دلیل بود که مقامات از بحث پیرامون ذخایر نفتی امتناع ورزیدند. ازاکی استنباط نمود که کویتهایا به طور محسوسی از حمایت ژاپن در رابطه با برقراری صلح خشمگین می‌باشند، و گفتگوهای وی با آنها اصولاً انتقادات کویت از سیاست خاورمیانه‌ای توکیو را در بر داشته است. او قول افزایش تولید دو میلیون تنی نفت عراق در سال ۱۹۸۰ را گرفت و تضمین دوباره‌ای از جانب امارات متحده عربی مبنی بر اینکه توکیو از سهم مطلوب افزایش احتمالی تولید، برخوردار خواهد بود نیز به دست آورده است.

۳- ازاکی آنچه‌ان که گزارش گردیده است به نخست‌وزیر «اوهریرا» گفته است که ژاپن باید یک سیاست واقع‌بینانه‌تری را در قبال خاورمیانه تنظیم کند. «اوهریرا» از نحوه پذیرایی ازاکی از جانب مقامات عربی شگفت زده شده است و در نظر دارد خود نیز به خاورمیانه سفر نماید.

۴- (سری) (ژاپن) از این نقطه نظر که برای ۸۰٪ احتیاجات نفتی اش به خاورمیانه وابسته است، به دقت نگرانیهای اعراب در رابطه با مسائل خاورمیانه به ویژه کمک ژاپن به مصر را تحت بررسی قرار خواهد داد. مقامات ژاپنی مطلع از حساسیت این مسئله، برای قرار دادن کمک بیشتر در اختیار مصر از طریق افزایش مساعدتهای منطقه‌ای اقدام کرده بودند.

۵- (سری) یمن جنوبی - یمن شمالی: افزایش تشنج: دوره چهار ماهه تکمیل قانون اساسی که در اعلامیه اتحاد بین دو یمن در ماه مارس مطرح گردیده بود در ۳۰ ژوئیه بدون هیچ‌گونه پیشرفت چشمگیری خاتمه یافت. دولت ضعیف یمن شمالی که در راه مذاکرات موانعی ایجاد کرده است، می‌ترسد که یمن جنوبی خیلی زود عوامل بهم متصل کننده این دو کشور را فراهم آورد.

۶- (سری) یکی از تجزیه و تحلیل‌های سازمان سیا این طور تفسیر می‌نماید: حداقل کاری که دولت یمن جنوبی ظاهراً می‌تواند انجام دهد این است که جبهه ملی دمکراتیک واقع در پایگاه عدن را تقویت نماید تا دولت پرزیدنت صالح در یمن شمالی را به سقوط بکشانند. در صورتی که یمن جنوبی بتواند به همان میزان که در ماه فوریه تلاش کرده بود به جنگ دوباره پردازد، امتیازات سیاسی بسیار مهمی کسب خواهد کرد. عراق، عربستان سعودی و سوریه از نظر سیاسی با یمن جنوبی مخالفند و ممکن است عراق به حمایت از یمن شمالی به مداخله نظامی دست بزند. لیکن عدن از عکس‌العمل آمریکا و نحوه اعتراض متحد خودش شوروی مطلع نیست. مقامات شوروی که علاقمند به تصویب مذاکرات سالت دو هستند نمی‌خواهند با آغاز دوباره جنگ یمن میان آنها و آمریکا برخوردی پیش بیاید.

۷- (طبقه‌بندی نشده) اسرائیل - مصر: مطبوعات اسرائیل در سی‌ویکم ژوئیه گزارش دادند که دایان فهرستی از تخلفات مصر از قرارداد صلح در قبال العریش را به بگین ارائه داده است. این تخلفات شامل عملیات فرودگاه العریش به وسیله پرسنل نظامی، احداث رادار در منطقه و اسکان دادن سربازان در خارج از مرزهای مورد توافق می‌شود.

۸- (محرمانه) شهرداران ساحل غربی رود اردن - اسرائیل: یک مقام اسرائیلی به سفارت آمریکا در تل‌آویو گفت که شهردار رام‌الله، خلف و شهردار هیرون قواسیها اجازه یافته‌اند که به آمریکا سفر نمایند. انتظار نمی‌رود که مخالفتی با مسافرت مورد درخواست شهردار هلهول، میلحیم، بشود. به هر حال محدودیتهایی برای شهردار نابلس شاکاو وجود دارد که معلوم نیست به این زودیها بر طرف شود.

۹- (طبقه‌بندی نشده) مطبوعات اسرائیل - آمریکا: روابط اسرائیل و آمریکا موضوع اصلی مطروحه در مقالات اسرائیل ۳۱ ژوئیه بود. یکی از نویسندگان داور از روابط «نزاع آمیز و دلسردکننده» اخیر اظهار نگرانی کرده است. و نمی‌داند که آیا این زبان عبری است که به علت «فقر لغوی» نمی‌تواند در کمال ادب و نزاکت موضع امریکا در قبال نیروهای سازمان ملل را تشریح نماید یا عامل دیگر. دایان مدعی است که او را «مورد تمسخر» قرار داده‌اند یکی از نویسندگان، هآرتز گفته است که مسئله نیروهای سازمان ملل «فشاری کلی» است که آمریکا به اسرائیل در قبال سیاست اردوگاه‌های اسرائیلی وارد می‌سازد.

۱۰- (طبقه‌بندی نشده) دایان - نیروهای سازمان ملل: گزارشگر هآرتز یوزی بنزیمان در ۳۱ ژوئیه گفت که دایان از آمریکا خواسته است تا به تشکیل یک نیروی آمریکایی به جای نیروهای اضطراری سازمان ملل در صحرای سینا دست بزند. این مقاله گفته است که البته واحدهای سمبلیک مصری و اسرائیل در داخل این نیروها جا داده خواهد شد. «مقامات مطلع». دریافت‌اند که دایان نمی‌خواهد در مورد قرار گرفتن نیروهای سازمان ملل در منطقه با آمریکا سازش کند.

۱۱- (طبقه‌بندی نشده) تظاهرات اعراب - پایگاه‌های نژف: گزارشات خبری ۳۰ ژوئیه حاکی از آن است که چند صد تن از اعراب اسرائیل در اعتراض به قانون پیشنهادی دولت نسبت به ضبط زمین جهت ایجاد پایگاه‌های هوایی در نزدیکی نژف در برابر کنست تظاهرات کردند. ظاهراً این قانون اجازه جبران خسارت مالکین بدوی را نمی‌دهد.

۱۲- (طبقه‌بندی نشده) وضعیت مزاجی بگین: رادیو اورشلیم درباره سلامت بگین در ۳۱ ژوئیه اعلام کرده است که وضع وی رو به بهبود است و ممکن است به همین زودی از بیمارستان مرخص گردد.

۱۳- (طبقه‌بندی نشده) اسرائیل - صحرای سینا: بنا به گزارش رویتر در ۳۱ ژوئیه ساکنان شهر یامیت در صحرای سینا تهدید گردیده‌اند که در اعتراض به عمل دولت که قرار است در پایان سه سال آینده شهر را ترک نماید و جهت دریافت جبران خسارات بیشتر از طریق دولت، ساختمانها را به آتش خواهند کشید. این ساکنان از یادین معاونت ریاست جمهوری درخواست کرده‌اند که با آنها ملاقات نماید.

۱۴- (طبقه‌بندی نشده) مطبوعات عربی - و بیانات اشتراوس: با اشاره به اخبار آمریکا و گزارشات جهانی در مصاحبه سفیر اشتراوس، مجله تایمز اردنی در ۳۱ ژوئیه گفت: «حالا... دیگر خیلی دیر است که بتوان خساراتی را که به وسیله سادگیهای مدیریت کارتر به وجود آمده... جبران نمود.» «بیانات سفیر اشتراوس مبنی بر «آگاهی سودان» از نیاز به شرکت وسیعتر اعراب باعث می‌شود که این نشریه چنین نتیجه‌گیری کند که «کار باید به طریقه دیگری شروع شود». یک روزنامه کویتی گفت نکاتی که درباره امکان شرکت میانه‌روهای فلسطینی ابراز شد نشانه «یک جنگ عصبی علیه ساف...» می‌باشد.

۱۵- (طبقه‌بندی نشده) سوریهها - مسیحیان: رویتر گزارشی پیرامون جنگی شدید میان مسیحیان و نیروهای سوری در بیروت در شب ۳۱ - ۳۰ ژوئیه داد. جنگ سرانجام به تیراندازیهای پراکنده تبدیل شد. کشته شدن یک کارگر اسکله در بندر بیروت، ظاهراً انگیزه این نبرد بوده است.

سند شماره (۴۳)

تاریخ: ۱۶ اوت ۷۹ - ۲۵ مرداد ۵۸
 از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی به: مجمع گردآوری خلاصه‌های اطلاعاتی با حق تقدم
 موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۸۷۵ - ۱۵ اگست ۱۹۷۹، (پاراگراف‌های ۶ - ۱ خیلی محرمانه)
 ۱ - نتیجه‌گیریهای اسرائیل از سیاست آمریکا: تحولات گوناگونی در هفته‌های اخیر شک و تردید
 اسرائیل از مقاصد آمریکا را دوباره بیدار نموده است. این دیدگاهها بر دو مطلب تمرکز دارد:
 (الف) آمریکا سعی می‌کند تا ساف را وارد مذاکرات خود مختاری بکند، و.
 (ب) یا آمریکا سعی می‌کند تا مقدمات خودمختاری را فراهم بکند تا به مرور زمان به یک کشور
 فلسطینی مستقل تغییر شکل بدهد.
 اتهام دایان در هفتم اوت مبنی بر اینکه ایالات متحده تحت تحریک فشار نفت سعودی از یک سیاست
 افراطی تر نسبت به مصر پیروی می‌کند بیان صریحی است که برگزیدگان سیاسی اسرائیل از قدیم الایام به
 آن معتقد بوده‌اند.
 ۲ - انتقاد کنونی از آمریکا به وسیله رهبران مخالف و مقامات اسرائیلی برجسته موجب شده است که
 در روابط آمریکا و اسرائیل محدودیتهایی غیرعادی به وجود آید. دولت اسرائیل کلاً وجود مشکلات
 جدی با آمریکا را تکذیب می‌کنند. به علاوه، توانایی برقراری روابط خوب با آمریکا یکی از صفات بسیار
 مؤثر کابینه می‌باشد. بنابراین اتهامات علنی دایان نگرانی عمیقی را پدیدار ساخته است که اسرائیلیها را به
 ویژه در هفته‌های آتی برای انجام آن با مشکلاتی مواجه خواهد ساخت.
 ۳ - نگرانی در مورد نحوه سیاست آمریکا در همه بخشهای سیاسی (اسرائیل - م) مشهود است.
 برگزیدگان عناصر سیاسی اسرائیل برقراری یک کشور مستقل فلسطینی را به عنوان عاملی هلاکت بار
 برای اسرائیل می‌نگرند. حتی اسرائیلیهایی که از لحاظ سیاسی دارای برداشتهای پیچیده هستند نیز ساف
 را به عنوان سازمانی که هدف نهایی اش نابود کردن اسرائیل است تلقی می‌کنند و به نظر آنها پیروزی یک
 جناح میانه رو در ساف تنها به یک مبارزه هوشمندانه و مخفی علیه اسرائیل منجر خواهد شد.
 ۴ - درک میانه‌روهای اسرائیلی از جهت سیاست آمریکا و پاسخ مناسب برای اسرائیل اخیراً در یک
 مقاله تحلیلی روزنامه به وسیله نخست‌وزیر پیشین رابین پدیدار گشت. رابین نگاشته بود که به وضوح
 مشخص می‌شود که اسرائیل مواجه با یک جبهه مصری - آمریکایی خواهد شد. این محور سعی بر تأمین
 یک صلح جامع بر پایه مراجعت اسرائیل به مرزهای قبل از ۱۹۷۶ و ایجاد یک کشور فلسطینی در ساحل
 غربی رود اردن و نوار غزه دارد. رابین مصر را در این صحنه میانه رو توصیف کرده است، به خاطر اینکه
 زمینهایی را از اسرائیل دریافت می‌کرد اما درخواست عادی کردن روابط را ننموده بود.
 ۵ - رابین که از مدتها قبل بر این عقیده بوده است که پس از روشن شدن این موضوع که دست یافتن به
 توافقی در مورد خود مختاری امکان‌پذیر نیست و مراحل صلح با مصر کاملاً متوقف خواهد شد، از اسرائیل
 خواسته است تا برای جلب افکار عمومی آمریکا تلاش نماید. او مسئله اردوگاهها را به عنوان «امری که
 حکومت کارتر برای فرسایش موضعگیری اسرائیل به کار گرفته» ارزیابی نموده است. برای مقابله با این
 فشار، رابین یک وقفه موقتی ناگهانی در ایجاد اردوگاهها در ساحل غربی رود اردن را همزمان با فعالیتهای
 تبلیغاتی «علیه حکومت کارتر در قبال ایجاد یک کشور عرفات - فلسطینی»، پیشنهاد نمود.

۶- اسرائیلیها در روزها و هفته‌های آتی به جای تاکید بر دلگرمی‌هایی که از جانب واشنگتن داده می‌شود بیشتر بر موضعگیری‌های آمریکا در سازمان ملل و در مذاکرات خود مختاری تاکید خواهند کرد. عدم موفقیت آمریکا در جلوگیری از اصلاح لایحه ۲۴۲ یا تصویب یک راه حل مکمل برای مقابله با مسئله فلسطین نشانگر ترس بیش از حد آنان می‌باشد. در مذاکرات خود مختاری، اسرائیل به خصوص وقتی ناراحت می‌شود که آمریکا بخواهد شرایطی را به مذاکره بکشانند که فرضیه مدیریتی و باریک بینانه دلخواه اسرائیل در مورد خود مختاری را تغییر بدهد.

۷- (محرمانه / غیر قابل رؤیت برای خارجیان) اسرائیل امنیت ساحل غربی رود اردن: وابسته دفاعی ما در تل آویو اظهار می‌دارد که نیروی دفاعی اسرائیل ظاهراً در حال مطرح ساختن یک پیشنهاد مشخص برای تثبیت نقش اردوگاهها در سیستم دفاعی این سرزمین می‌باشد. این موضوع در صحبت‌های اخیر رئیس ستاد، ایتان مورد تاکید قرار گرفت. نیروی دفاعی اسرائیل سربازان ذخیره خط مقدم را به اردوگاه می‌فرستد تا پس از دستور استقرار به جنگ ادامه دهند. به علاوه به کار گرفتن نیروهای عادی در ساحل غربی رود اردن به طرز فاحشی افزایش یافته است. وابسته دفاعی نتیجه‌گیری می‌کند که از نقطه نظر نظامی کاربرد فعال اردوگاهها برای تأمین دفاع زمینی نسبت به هزینه‌ای که برای کاربرد نیروهای ذخیره عادی در منطقه صرف می‌شود فایده چندانی در بر ندارد.

۸- (طبقه‌بندی نشده) اسرائیل - سفر یانگ: رادیو بیت المقدس در ۱۴ اوت اعتراض دولت اسرائیل به آمریکا بر سر ملاقات سفیر (آمریکا در سازمان ملل) یانگ با ناظر سازمان آزادیبخش فلسطین در سازمان ملل را اعلام نمود. کابینه اسرائیل این ملاقات را مغایر با کارهای مدیریتی آمریکا و مغایر با این اعلامیه اسرائیل که به طور مکرر گفته است تا زمانی که ساف حق موجودیت اسرائیل را به رسمیت نشناخته و قطعنامه‌های ۲۴۲ و ۳۳۸ را نپذیرفته حاضر نیست، این سازمان را به رسمیت شناخته یا با آن وارد مذاکره گردد، می‌داند. این گزارش از قول رویتر گفت که ناظر ساف در سازمان ملل گفته است که در این ملاقات فقط «خوش و بش» شده است و سفیر بانگ از مطرح ساختن مشکلات ساف امتناع ورزیده است.

۹- (طبقه‌بندی نشده) مطبوعات اسرائیل - سفیر اشتراوس: یک خبرنگار تلویزیونی اسرائیلی در ۱۴ اوت گفت که سفیر اشتراوس مشغول تهیه زمینه مسافرت خود به خاور میانه می‌باشد. هدف وی از این مسافرت این است که به فلسطینیان بفهماند که باید آینده خود را خود تعیین کنند. سخنان اخیر سفیر به نظر مطبوعات خاورمیانه «بی نظیر مشخص کننده، مصمم و سازش‌ناپذیر و از این قبیل» آمده بود که گفته است در این هفته در اسرائیل به گوش همه خواهد رسید. یک گزارشگر رادیو اسرائیل گفت که سفیر اشتراوس توضیح خواهد داد که علیرغم بیانات آرامش بخشی که از واشنگتن می‌رسد، آمریکا تلاش می‌کند تا قطعنامه ۲۴۳ را با اضافه کردن بیانیه‌ای درباره حقوق مشروع فلسطینیان تغییر بدهد. به گفته همین گزارشگر، ورود سفیر اشتراوس آمادگی دایان را برای مذاکرات خود مختاری تسریع خواهد کرد. گزارشگر داور گفت که سفیر اشتراوس رونوشتی از قطعنامه فلسطینیها را با خود خواهد آورد. داور در سرمقاله خود گفته است که با تغییر موضع کشورهای اروپایی و آمریکا در قبال ساف، اسرائیل نیز باید خود را در برابر تغییر موضع ساف آماده سازد.

۱۰- (طبقه‌بندی نشده) اسرائیل - لیکود - حزب کارگر: رویتر در ۱۴ اوت گزارش داد که طبق یک

رأی‌گیری عمومی اسرائیل نشان داده است که اگر انتخابات، در حال حاضر، صورت گیرد، لیکود به حزب کارگر خواهد باخت.

۱۱- (طبقه‌بندی نشده) اتهامات شهردار ساحل غربی: شهردار رام‌الله کریم خلف، اسرائیل را متهم نمود که از هنگام اشغال ساحل غربی رود اردن در سال ۱۹۶۷ تاکنون ۲۰ هزار خانه را منهدم نموده است. بنا به گزارش رویتر وی به یک مجله لبنانی گفته است این ارقام قرار است در کنفرانس فلسطین درباره امور فلسطین در واشنگتن گنجانیده شود. (در ماه اوت و سپتامبر) خلف همچنین مدعی است:

(الف) که ۲۸٪ از زمینهای ساحل غربی رود اردن به وسیله اسرائیلیان مصادره شده است،

(ب) که اسرائیلیان ۱۱۴۵ فلسطینی را از ساحل غربی رود اردن اخراج نموده‌اند،

(ج) که در حدود ۷۰۰۰ زندانی عرب در اسرائیل وجود دارند.

۱۲- (طبقه‌بندی نشده) جنوب لبنان - گزارش وضعیت: بنا به اظهار رادیو بیروت چندین دهکده در حومه طیره زیر آتش توپخانه اسرائیلیان و همچنین خود شهر طیره به وسیله تفنگهای ۱۷۵ میلیمتری در ۱۳ اوت گلوله باران گردید. بنا به گزارش رویتر گروههای فلسطینی سه تن از ساکنین روستای (روز قبل نیز سه تن دیگر را گروگان گرفته بودند) محل فعالیت حداد را گروگان گرفته‌اند، تا با دو تن از مبارزین خودشان که به گفته خودشان به وسیله حداد دستگیر شده‌اند، تعویض نمایند. حداد از تأیید این موضوع که او آنها را در اختیار دارد برای صلیب سرخ و مقامات ملل امتناع ورزیده.

۱۳- (طبقه‌بندی نشده) لبنان - درگیریها: درگیری که از دور روز پیش در ناحیه بیروت بین ارتش لبنان و میلیشهای فلسطین آغاز شده است اکنون پای نیروهای سوری مستقر در لبنان را نیز به میان کشیده است. آسوشیتدپرس گزارش می‌دهد که رفت و آمد غیر نظامیان متوقف شده است. منطقه بانکی در مرکز بیروت متروکه گردیده شبه نظامیان در حال مستحکم کردن مواضع خود بودند و کارگران اسکله مجبور به فرار شدند. آسوشیتدپرس مدعی است که نیروهای سوری نبرد بین ارتش آزادی فلسطین و فالانژها را متوقف کردند، لیکن در ۱۳ اوت فالانژیستها توپهای ضد هوایی خود را بطرف غرب بیروت نشانه گرفته شلیک کردند. و نیروهای سوری نیز در جواب با توپ، خمپاره و مسلسل عمل کردند.

۱۴- (محرمانه / غیر قابل رؤیت برای خارجیان) اسرائیل - لبنان: اسرائیل به نظر می‌رسد که واحدهای توپخانه خود را در بخش شرقی مرز خود با لبنان تقویت نموده است. اخیراً فقط یک آتشبار ۱۰۹ میلیمتری و سلاحهای ۱۵۵ میلی متری در این منطقه مستقر گردیده است، اما در ۱۳ اوت در حین شناسایی از یک جاده مرزی دو یا احتمالاً سه آتشبار به وسیله افراد وابسته دفاعی تشخیص داده شد. در حالی که افزایش چندان فاحش نیست، افزایش توپهای مستقر در این مکان به گردان آتشبار ۱۰۹ میلی متری توانایی اسرائیل را در ریختن آتش پشتیبانی برای نیروهای خودش و یا نیروهای مسیحیان که علیه فلسطینیان عمل می‌کند، افزایش قابل ملاحظه‌ای می‌دهد.

سند شماره (۴۴)

تاریخ: ۱۷ اوت ۷۹-۲۶ مرداد ۵۸
از: وزارت امور خارجه واشنگتن، دی - سی به: مجمع گردآوری خلاصه‌های اطلاعاتی - با حق تقدم
(پاراگرافهای ۵ - ۱ خیلی محرمانه است)

موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۸۷۷ - ۱۷ اوت ۷۹

۱ - موقعیت کنونی سیاست اسرائیل: کابینه بگین بسیار آشفته است. تضادهای شدیدی که بر سر سیاستها و شخصیتها وجود دارد به وسیله ضربیه‌های دیگری که قدرت و استعداد کابینه را در انعقاد قرار دادها کاهش می‌دهد، تشدید می‌گردد. این ضرایب عبارتند از:
(الف) عدم تندرستی بگین و دایان که دو تن از تصمیم گیرندگان اصلی در زمینه سیاست امور خارجه هستند.

(ب) عدم توانایی کابینه در برخورد با تورم روز افزون؛

(پ) سقوط نهائی حزب لیبرال، که یکی از حامیان مهم لیکود به شمار می‌رود؛ و

(ت) تضاد تلخ بر سر مستعمرات.

موضوع افزایش قدرت حزب کارگر و خصومت فزاینده حزب مذهبی ملی با لیکود نیز برخوردار از اهمیت ویژه می‌باشد. اینجاست که می‌توان گفت این احتمال نیز وجود دارد که کنست ناگهان دولت را بر کنار بنماید.

۲ - در برخورد با این مسائل، کابینه حتماً با احتیاط بسیار عمل خواهد کرد. برای حفظ بقای دولت خود، بگین تلاش بسیار خواهد کرد تا با حزب مذهبی ملی آشتی نماید. فعالیتهای وی در زمینه انعقادهای قرارداد باید طوری باشد که همیشه از حمایت حزب مذهبی ملی برخوردار باشد، در غیر این صورت سقوط دولت وی حتمی خواهد بود.

۳ - با این حال کاهش شدید محبوبیت بگین، و افزایش مخالفت عمومی علیه حزب کارگر و امید بسیار ضعیفی که در رابطه با بهبود اوضاع اقتصادی وجود دارد توأمأً شانس بگین را در رابطه با حزب مذهبی ملی بسیار کاهش خواهد داد. در گذشته، بگین می‌توانست مورد تهدید قرار گرفته استعفا دهد، لیکن پس از یک دوره انتخابات باز هم قدرت را به دست گیرد و با تجدید مذاکرات ائتلاف بین خود و حزب مذهبی ملی را به وجود آورد، ولی انتخابات در حال حاضر ممکن است به معنی این باشد که بگین به دست فراموشی سیاسی سپرده شود. در نتیجه، حوزه عمل بگین در زمینه قراردادهای استقلال متکی به امتیازهایی خواهد بود که توسط حزب مذهبی ملی به او داده می‌شود.

۴ - حزب مذهبی ملی نیز از قدرت خود آگاه است. نظامیان حزبی نسبت به قائل شدن امتیاز در زمینه‌های ایدئولوژیک، استراتژیک، و پراگماتیک بسیار بدبین هستند. برخوردهای داخلی در برابر حالت میانه‌رو حزب مذهبی ملی بیشتر حالت نظامیگرانه دارد.

(الف) هامر، وزیر آموزش و پرورش با زیرکی خاصی خود را از توطئه‌ها دور نگاه می‌دارد؛ زیرا او باید در آن قسمت از حزب که مربوط به خودش است اتحاد را حفظ نماید؛ و دیگر اینکه حتماً از ترک حامیان گوش امونیم نیز جلوگیری به عمل آورد.

(ب) برگ، وزیر کشور نیز خواستار جدایی حزبی نیست، به خصوص اگر نتیجه یک چنین جدایی

«خودمختاری تسلیحاتی» باشد که نتیجه‌اش در نهایت بوجود آمدن یک دولت فلسطینی مستقل خواهد بود.

۵- هنوز چندی از ماجرای کمپ دیوید نگذشته است که د. اسرائیلیها این تصور قوت گرفته که امضاء قرارداد خودمختاری در سواحل غربی و نوار غزه سرانجام به تشکیل یک حکومت فلسطینی مستقل تمام عیار خواهد انجامید. این تصور در همه حوزه‌های سیاسی به چشم می‌خورد، و گسترش این تصور به جناح راستگراها، بگین را در صورتی که به دادن امتیازی قابل توجه تن در دهد؛ به طوری که این امتیازها سریعاً منتشر شود، تهدید خواهد کرد.

۶- (محرمانه) ولی اگر فشارهای پیرامون موضوع خودمختاری را نیز نادیده بگیریم باز هم در دراز مدت بگین برای باقی ماندن در قدرت باید تلاش بسیاری را به خرج دهد. در حالی که وضع جسمانی او چندان تعریفی ندارد، فکر نمی‌کنیم که او بتواند ابتکار عمل را به دست بگیرد.

۷- (طبقه‌بندی نشده) گزارشات مطبوعاتی سفیر یانگ: مطبوعات استعفا سفیر یانگ را در ۱۶ اوت با آب و تاب در خود منعکس ساختند. گزارشگران اسرائیلی در واشنگتن می‌نویسند که وضع اسرائیل ممکن است بدون وجود او «بدتر» شود. ولی رادیو اسرائیل در اورشلیم اعلام کرده است که آمریکا از نیاز اسرائیل به قطع ارتباط با سازمان آزادیبخش فلسطین باخبر است. یکی از عناوین روزنامه «ماریو» اعلام می‌دارد که رئیس جمهور کارتر از «ماجرای یانگ» عصبانی است. بنا به اظهارات همین روزنامه، منابع سیاسی معتقد هستند که اسرائیل ممکن است یکی از مهمترین قربانیان این استعفا باشد. روزنامه دیگری بنام یدیوت آهارانوت که از واشنگتن گزارش می‌دهد از قول یکی از «مقامات برجسته وزارت امور خارجه» بیان می‌دارد که اسرائیل از طریق این استعفا یکی از دوستانش را از دست داده است. بنا به همین گزارش فرد مزبور اظهار داشته است که این استعفا می‌تواند در روابط بین اسرائیل و کشورهای آفریقایی تأثیر منفی بگذارد. روزنامه «اورشلیم پست» گزارش کرده است که «شواهد موجود «نشانگر این حقیقت است که ارتباط» سفیر یانگ با سازمان آزادیبخش فلسطین به معنی «تغییر» سیاست آمریکا نبوده است. صدای فلسطین اعلام کرده است که استعفا نتیجه «ایجاد وحشت و تبعیضات نژادی» بوده است. در اورشلیم نشریه القدس ماجرا را یک تغییر کلی در سیاست آمریکا نسبت به سازمان آزادیبخش فلسطین می‌بیند.

رویتر از قول یک روزنامه آتلانتایی داستانی را گزارش کرده است که بنا بر آن ماموران اطلاعاتی اسرائیل مقام سازمان آزادیبخش فلسطین را تا میعادگاه خود با سفیر یانگ همراهی کرده‌اند.

۸- (محرمانه) بیانیه‌های دایان: سفارت آمریکا در تل‌آویو گزارش می‌دهد که یکی از مقامات وزارت امور خارجه اسرائیل اعتراف کرده است که تا قبل از این ماجرا از بیانات اخیر دایان مبنی بر اینکه آمریکا سیاست اسرائیل در قبال لبنان را می‌پذیرد و نیز بی‌تمایل هم نیست که ناظران روسی به سینا بیابند، سردر نمی‌آورده است. کاردار ما اظهار می‌دارد که جهالت «بارون» ممکن است شرمندگی خود و وزارت امور خارجه اسرائیل را از گفته‌های دایان بخواهد بیوشاند.

(پاراگرافهای ۱۳ - ۹ طبقه‌بندی نشده است)

۹- سفیر آمریکا و نماینده سازمان آزادیبخش فلسطین: در تاریخ ۱۶ اوت رادیو وین گزارش کرد که نماینده سازمان آزادیبخش در وین گزارش مطبوعات اسرائیلی را مبنی بر اینکه بین نماینده آزادیبخش

فلسطین و سفیر آمریکا در اطریش ارتباطی برقرار شده تکذیب نمود. وی گفته است که در صورتی که سفیر آمریکا با یک فلسطینی سخن گفته باشد، آن شخص حتماً از آن دسته از نمایندگان آزادیبخش فلسطین نبوده است، که دارای دستور فرمان رسمی بوده باشد.

۱۰ - سازمان آزادیبخش فلسطین - اسرائیل - کرایسکی: صدراعظم کرایسکی بنا به گزارش یک روزنامه اطریشی در ۱۶ اوت گفته است که سازمان آزادیبخش فلسطین «حاضر است کشور اسرائیل را به رسمیت بشناسد». بنا به همین گزارش کرایسکی گفته است «اسرائیلیها باید خیلی احمق باشند اگر تصور کنند که می‌توانند مردمی را که چنین سریع تکثیر می‌شوند تحت کنترل پلیس نگاه دارند.»

۱۱ - ایران - سوریه: یک روزنامه کویتی از تهران در تاریخ ۱۶ اوت گزارش می‌دهد که یک نیروی نمونه از نظامیان ایران در ۱۷ اوت به دمشق خواهند رفت تا در خطوط برخورد با اسرائیل موضع بگیرند. این گزارش هنوز تأیید نشده است. وزیر امور خارجه سوریه رسماً از ایران بازدید به عمل آورده است. در تاریخ ۱۶ اوت وی اظهار داشت که دو کشور توافق کرده‌اند تا برای بحث پیرامون منافع مشترک دو کشور کمیته‌های سیاست خارجی و اقتصادی تشکیل دهند.

۱۲ - نهضت ملی یعنی‌ها: مطبوعات لبنانی گزارش داده‌اند که حزب فلسطینی عراقی بعث در ۱۵ اوت از عضویت نهضت اسلامی / چپی ملی لبنان خارج شده است. علت این تعلیق را نیز می‌توان تضاد بیش از حد میان کمونیستها و بعثیها دانست.

۱۳ - اسرائیل - جنوب لبنان: رادیو بیروت گزارش داد که توپخانه اسرائیل در ۱۶ اوت روستای یوهومور در جنوب لبنان را به گلوله بست که در نتیجه آن یک دختر کشته و جوانانی چند به علاوه سه عضو یک خانواده را مجروح ساخته است. لیکن گزارش رویتر سه غیرنظامی کشته و چهار تن زخمی بوده است. کریستوفر

سند شماره (۴۵)

تاریخ: ۲۳ اوت ۷۹ - ۱ شهریور ۵۸
از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی

به: تمام پایگاههای دیپلماتیک - با اولویت
موضوع: اخراج احتمالی دولت‌های عضو از اتحادیه جهانی پست

۱ - تلگرامهای عطف به آن دسته از پایگاههایی که آنها را دریافت نداشته‌اند، مخابره خواهد شد.

۲ - هیجدهمین اجلاس اتحادیه جهانی پست از تاریخ ۱۲ سپتامبر تا ۲۶ اکتبر در ریودوژانیرو برگزار خواهد گردید. سرنوشت اصلاحیه‌های پیشنهادی درباره «ممنوعیت عضویت» هر یک از اعضاء در اتحادیه یکی از مهمترین مواردی خواهد بود که بر سر آن در این اجلاس بحث و تبادل نظر خواهد شد. «ممنوعیت عضویت» به معنی اخراج از اتحادیه جهانی پست خواهد بود. نتیجه چنین عملی این خواهد بود که خدمات پستی ارائه شده به کشور اخراج شده و دیگر کشورهای عضو با یکدیگر با تفاوت زیاد انجام خواهد شد. (قانون اساسی اتحادیه جهانی پست به این ترتیب است... مواد ۲ و ۱۱.... که هر یک از کشورهای عضو سازمان ملل متحد بنا به تقاضا به عضویت پذیرفته خواهند شد.)

۳ - فهرست اسامی مبتکرین این عمل در حال حاضر در دست نیست، لیکن اصلاحیه‌ها به وسیله اتحادیه پست عرب ارائه شده که قبلاً از قاهره به دلیل امضاء قرارداد صلح مصر و اسرائیل به تونس منتقل

گردید. به نظر ما اسرائیل هدف مسلم این اصلاحیه‌هاست، لیکن این اجلاس برای کسانی که در گذشته سعی داشتند آفریقای جنوبی را از این اتحادیه اخراج نمایند نیز موقعیت مناسبی است. دولت آمریکا لازم می‌داند که ما این اصلاحیه را شکست بدهیم، در حالی که پیروزی و قبول این اصلاحیه نیاز به آراء مثبت دو سوم اعضا کامل اتحادیه پست جهانی دارد.

۴- اگر ما بتوانیم سد راه اصلاحیه‌های قانونی این اتحادیه شویم، مخالفین اسرائیل تلاش بیشتری برای منزوی ساختن اسرائیل از این اجلاس به خرج خواهند داد. در صورتی که اکثریت اعضا حاضر در اجلاس چنین رأی بدهند به این هدف خواهند رسید. منزوی ساختن اسرائیل یک پیشنهاد در تلافی عدم اخراج وی خواهد بود که توسط چند کشور ارائه خواهد شد. با وجود اینکه منزوی سازی، کشوری را از کلیه امتیازات مربوط به یک عضو محروم نمی‌گرداند، ما با این پیشنهاد نیز شدیداً مخالفت خواهیم کرد. آفریقای جنوبی از سال ۱۹۶۴ به این طرف از همه گردهمایی‌ها منزوی ساخته شده است و ما به هیچ وجه نمی‌خواهیم اسرائیل را در آن وضع مشاهده کنیم. با وجود اینکه هنوز منزوی سازی اسرائیل پیشنهاد نشده است، ما نیز نمی‌خواهیم با بحث‌های بيمورد در ارائه این پیشنهاد تسریعی حاصل شود، لیکن لازم است تمام سفارتخانه‌ها را قبلاً از مکان ارائه یک چنین پیشنهادی مطلع نماییم.

۵- موضوع دیگر لیکن مشابهی در اجلاس مطرح خواهد شد که باید از تصویب آن بدون اصلاحیه نیز جلوگیری به عمل آید و آن پیشنهاد اخراج آفریقای جنوبی از اتحادیه است. این پیشنهاد از طرف کشورهای پروندی، مصر، غنا، گینه، گینه بیسائو، لیبی، مالی، موریتانی، سومالی، سودان و زئیر ارائه و حمایت می‌شود. چون قانون اساسی درباره اخراج یک کشور عضو پیش بینی نکرده است به نظر ما اخراج کشور عضو قانوناً قابل اجراء نیست. به هر حال یک چنین عملی بدون اصلاحیه‌های قانونی مؤثر نخواهد افتاد، چون اعضا سازمان ملل به طور اتوماتیک پذیرفته می‌شوند. به همین علت می‌توان گفت که اگر کشوری هم اخراج شود، چون عضو سازمان ملل است دوباره بدون رأی اجلاس در اتحادیه پذیرفته خواهد شد. مسئله آفریقای جنوبی که به انحاء مختلف از سال ۱۹۶۴ در اجلاسهای مختلف مطرح شده بود سرانجام به انزوای این کشور از جلسات منجر شد و نتوانست اخراج کامل وی را از اتحادیه جهانی پست امکان‌پذیر سازد. بنابراین آفریقای جنوبی که عضو اتحادیه جهانی پست است، لیکن در زمان تشکیل اجلاس در ریودوژانیرو نماینده‌ای نخواهد داشت.

۶- هدف تاکتیکی ما این است که کشورهای را راضی کنیم که از اخراج کامل یک کشور عضو از اتحادیه جهانی پست حمایت نمایند. در همان حال که موضوعات مورد بحث در این اجلاس حتماً اخراج اسرائیل و یا آفریقای جنوبی خواهد بود ما تلاش خواهیم کرد که بهترین و بیشترین سود را از موقعیت خود با تأکید بر مشکلات اصولی اخراج و یا منزوی ساختن هر یک از کشورهای عضو ببریم. در همان حال که تلاش جهت اخراج و یا منزوی ساختن می‌تواند متوجه هم اسرائیل و هم آفریقای جنوبی باشد، از نظر تاکتیکی مضراتی در حمایت ما از هر دو کشور وجود دارد. به همین علت ما سعی خواهیم کرد که با هر دو مسئله به طور متفاوت برخورد نماییم.

۷- از سفارتخانه‌ها تقاضا می‌شود که موضوع شرکت جهانی کشورها در اتحادیه را مطرح سازند، مگر اینکه سفارت معتقد باشد که نتیجه یک چنین عملی مثبت خواهد بود.

- هیجدهمین اجلاس اتحادیه جهانی پست قرار است از ۱۲ سپتامبر تا ۲۶ اکتبر در ریودوژانیرو برقرار

گردد. دقیقاً مانند آژانس مخصوص سازمان ملل متحد که توجه خاصی به مسائل پستی بین‌المللی دارد، اتحادیه جهانی پست نیز مهمترین نیازهای پستی را در جامعه بین‌المللی برآورده می‌سازد. - به نظر می‌رسد که در این اجلاس یکی از پیشنهادات مورد ملاحظه اصلاحیه‌های بند ۱۱ و ۱۲ قانون اساسی است. این اصلاحیه‌ها اختیار «پس‌گیری حق عضویت» را از کشورهای عضو توسط اتحادیه به وجود می‌آورد. بنابراین یک چنین اصلاحیه‌هایی در آینده خواهد توانست شرایط اخراج یک کشور عضو را نیز فراهم آورد.

- اخراج از اتحادیه جهانی پست می‌تواند اختلالات چندی از نظر روابط پستی میان کشور اخراج شده و دیگر کشورهای عضو پدید آورد و علاوه بر این اصل عضویت جهانی را نیز از بین خواهد برد. قطبی سازی یک چنین آژانسی از سازمان ملل تمامیت ارضی این سازمان را به خطر انداخته در اهداف فنی که این سازمان باید به آن برسد مداخله خواهد کرد که عبارت است از: تحرک پست بین‌المللی و نیز میزان حمایت عمومی را از این سازمان در کشور ما تخفیف خواهد داد.

- ما معتقد هستیم که تصویب اصلاحیه «پس‌گیری حق عضویت» یک کشور عضو در اجلاس یک خطای جدی است و امیدواریم کشور پیشنهادکننده به نمایندگان خود دستور دهد با اصلاحیه مخالفت ورزند.

- دلایل زیادی در دست است که نشان می‌دهد تصویب این اصلاحیه قانون اساسی برای سهولت اخراج اسرائیل از اتحادیه جهانی پست می‌باشد. ما امیدواریم کشور پیشنهادکننده بدانند که اخراج اسرائیل تأثیر منفی به دنبال خواهد داشت، و هر گونه عملی که اسرائیل را محدود بسازد تأثیر منفی بر اتحادیه جهانی پست و بالاتر از آن بر نظام سازمان ملل خواهد گذارد. همان طور که کشور پیشنهادکننده در خواهد یافت یک چنین عملی عکس العمل بسیار منفی را در آمریکا نیز به دنبال خواهد داشت.

- ما امیدواریم نمایندگان کشور..... با آگاهی کامل اقدامات لازم را جهت جلوگیری از هر گونه برخوردی که در اجلاس ریو در زمینه زیر سؤال کشیدن شرکت اسرائیل در اتحادیه جهانی پست بوقوع خواهد پیوست، بنمایند. به عقیده دولت آمریکا بحث بر سر این گونه مسائل سیاسی تنها کاهش دهنده نقش مؤثر اجلاس و اتحادیه جهانی پست خواهد بود. ولی در صورتی که یک چنین اقدامی نیز صورت گیرد، ما امیدواریم که نمایندگان شما با فعالیتهای ضد اسرائیلی اجلاس مخالفت ورزند.

- (در صورتی که مسائل زیر به میان آورده شود وسیله کشور میزبان استفاده شود) دولت آمریکا نیز شدیداً با هر تلاشی که جدا سازنده اسرائیل از اجلاس باشد مخالف است. مردم آمریکا نیز تفاوتی میان منزوی سازی و اخراج قائل نبوده و عکس العمل آنها شدیداً منفی خواهد بود. در راه حفظ تمامیت اتحادیه جهانی پست و اجلاس ریو، ما امیدواریم که کشور..... در جلوگیری از منزوی سازی اسرائیل از اجلاس در صورتی که یک چنین پیشنهادی داده شود بما بیبوند.

۸ - برای برن، بن، اتاوا، لندن، استکهلم، لاهه، و توکیو سفارتخانه‌های آمریکا در این مناطق باید مقامات این کشورها را تا قبل از ۱۲ سپتامبر جهت همراهی با ما در جریان قرار دهند.

۹ - فقط جهت بن: دکتر فرتیز کولر رئیس خدمات پستی بین‌المللی در وزارت فدرال پست و ارتباطات، ریاست چهارمین کمیته عمومی در اجلاس ریو را عهده‌دار خواهد بود. این کمیته بررسی اصلاحیه‌های قانون اساسی را عهده‌دار خواهد بود (به پاراگراف ۱۵ تلگرام عطف و تلگرام دولتی شماره

۲۰۷۶۴۱ مراجعه شود). اسرائیل با ارزیابی‌هایی موافق است که این اصلاحیه‌ها در کمیته بررسی شود. تا در جاهای دیگر. در حال حاضر اسرائیل حتماً با کولر آن طوری که در تلگرام دولتی شماره ۲۰۷۶۴۱ توصیه شده باید تماس حاصل کرده باشد، لیکن درباره آن گزارشی دریافت نداشته‌ایم. به علت ریاست وی در کمیته چهارم، کولر از روسای اجلاس خواهد بود (گروه هدایت کننده اجلاس) و ممکن است بتواند در موقعیتی باشد که بر تصمیمات اجلاس تأثیر بگذارد. سفارت میل بسیار به ایجاد ارتباط با کولر دارد که خود نشان دهنده اهمیتی است که برای حفظ جهانی بودن اتحادیه پست جهانی قائل هستیم و مایل هستیم به خصوص از هر فعالیتی علیه اسرائیل جلوگیری بشود.

۱۰ - جهت برزیل: آدوالدو کاردوزوتو دو باروس رئیس پست و تلگراف برزیل ریاست اجلاس اتحادیه جهانی پست را عهده دار خواهد بود. کاردار اجلاس نیز لویز لاندیریا عضو همان سازمان خواهد بود. در صورتی که سفیر معتقد است که جهت پیشبرد سریعتر اهداف آمریکا بهتر است با بوتو تماس برقرار شود، لذا خواهشمندیم هر چه زودتر این تماس برقرار شود و طی آن تأکید بر اهمیتی که ما بر جهانی بودن اتحادیه جهانی پست قائل هستیم و اینکه نباید موضوعات سیاسی ضد و نقیض در اجلاس مطرح شود، بشود.

۱۱ - برای مکزیکوسیتی: رومئورینکون سرانو، مدیر کل پست ریاست نمایندگان مکزیک و نیز ریاست کمیته اعتبارات را عهده دار خواهد بود و این مقامها او را از اعضای مهم اجلاس خواهد ساخت (گروه هدایت کننده و تعیین کننده اجلاس). سفارت مایل است با او و مقامات وزارت امور خارجه تماس حاصل شده تمایل ما را نسبت به حفظ جهانی بودن اتحادیه جهانی پست ابراز دارند.

۱۲ - در صورتی که موضوع آفریقای جنوبی، وسیله کشور میزبان مطرح گردید، سفارتخانه‌ها باید برای پاسخگویی به تلگرام عطف (ب) مراجعه نمایند.

۱۳ - نکات مهم به فرانسوی و زبان اسپانیایی برای شما خواهد رسید. کریستوفر

سند شماره (۴۶)

تاریخ: ۲۷ اوت ۷۹ - ۵ شهریور ۵۸
از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی به: مجمع گردآوری خلاصه‌های اطلاعاتی - با حق تقدم
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های حساس اطلاعاتی - غیرقابل رؤیت برای بیگانگان
(پاراگرافهای ۶ - ۱ خیلی محرمانه است)

موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۸۸۳ - ۲۷ اوت ۷۹

۱ - اسرائیل: موقعیت حزب کارگر: محبوبیت سیاسی حزب کارگر بیشتر شده است. به طوری که می‌توان گفت گرایش به سوی حزب کارگر و فرار از لیکود در ماههای اخیر بسیار سرعت گرفته است. آخرین گزارش از آراء عمومی اعلام می‌دارد، در صورتی که انتخاباتی برگزار شود حزب کارگر حتماً پیشی گرفته برنده خواهد شد. (البته ناگفته نماند که از نظر اکثریت حزب کارگر دچار کمبودهایی خواهد شد که برای جبران آن حتماً باید با حزب مذهبی ملی ائتلاف بنماید.)

۲ - بالاگرفتن حزب کارگر در ماههای اخیر را می‌توان دلیل اشتباهاتی دانست که به وسیله دیگران به وجود آمده است و نه دلیل بازسازی درونی حزب کارگر. این عقیده که مدیریت لیکود به خصوص در امور

اقتصادی بسیار ضعیف است، مورد قبول همه واقع شده و همین به بالا رفتن میزان محبوبیت حزب کارگر کمک شایان نموده است. توطئه‌گریهای آشکار گروهی از وزراء نیز به حیثیت و اعتبار لیکود لطمه وارد کرده است.

۳- حذف حزب اصیل یادین که یک ضریب سیاسی بسیار مهم بود نیز از اهمیت چشمگیری برخوردار است. آخرین گزارش از عقاید عمومی نشان می‌دهد که مردم دیگر به هیچ وجه حاضر به حمایت از این حزب نمی‌باشند. و اکثریت کسانی که طرفدار حزب یادین بودند با حزب کارگر برای بار دیگر اعلام وفاداری کرده‌اند.

۴- لیکن نمی‌توان گفت که وضع حزب کارگر بسیار عالی است. انتشار اخیر خاطرات نخست‌وزیر پیشین رابین نشان می‌دهد که یک عدم اتحاد عمیق در درون حزب کارگر وجود دارد. رابین رهبر حزب کارگر یعنی پرز را متهم به دروغ‌گویی، فریبکاری، و افشاء اخبار امنیتی در دولت گذشته حزب کارگر می‌سازد. این ادعای رابین مبنی بر نامناسب بودن پرز برای مقام نخست‌وزیری نخواهد توانست کمکی به حزب کارگر باشد.

۵- طوفان کنونی احتمالاً موقعیت پرز را به مخاطره نخواهد انداخت. حزب کارگر ناچار است فعلاً دنباله روی رهبری چون پرز باشد، ولی در صورت پیروز شدن حزب کارگر معلوم نیست که پرز بتواند بمقام نخست‌وزیری برسد، اما در صورتی که رابین بر میزان اتهامات خود بیفزاید و یا آنها را تکرار کند تا قبل از انتخابات احتمالاً مشکلات جدی برای حزب کارگر و پرز به وجود خواهد آورد.

۶- حتی اگر این واقعه نیز رخ دهد، موضوع ائتلاف دولت مهمترین موضوع مورد بحث در انتخابات خواهد بود. حافظه بسیاری از رأی دهندگان اسرائیل بسیار ضعیف است و توجه آنها بیشتر به عملکرد حکومت لیکود معطوف خواهد بود.

۷- (طبقه‌بندی نشده) مطبوعات اسرائیل: در مصاحبه‌ای که در نشریه اورشلیم پست با سفیر اشتراوس انجام گرفته بود ولف بلیترز در ۲۴ اوت نوشت که مهمترین فصل در مذاکرات صلح خاورمیانه «اعتماد ضعیفی» را در سفیر اشتراوس ایجاد کرده است. مقاله به این ترتیب آغاز می‌شود که «پیشنهاد اخیر دولت کارتر درباره معرفی طرح آمریکایی... یک بلوف سیاسی بسیار شگفت بوده است.» در مصاحبه‌ها آرتز با سفیر اشتراوس گفته است که «زمانی که اشتراوس می‌گوید مردم از اسرائیل به طرز ناخوشایندی سخن می‌گویند... (جلوگیری می‌کند) از شرکت فلسطینیها در گفتگوها، و زمانی که اشتراوس می‌گوید که با این نظریه موافق نیست.... (او) می‌تواند به طور غیرمستقیم این نظریه را برساند که اسرائیل نباید بگذارد که یک چنین عقایدی پا بگیرد.»

یکی از مقالات آرتز در جای دیگر بیان می‌دارد که منافع واشنگتن از مشاجرات اعراب و اسرائیل به ارتباط نفت به مسئله فلسطینیها متوجه شده است.

یکی از گزارشگران به نام یدیوت شارنوت از واشنگتن اخطار می‌کند که «صورت حساب اقتصادی که توسط عمو سام برای وزیر دارایی (اسرائیل) اهرلیک و شرکاء کشیده خواهد شد آنقدر سنگین خواهد بود که هیچ چک بانکی قادر به حمل ارقام آن نخواهد بود. «وی همچنین می‌نویسد» مهمترین کشف شگفتی که از موضوع استعفای یانگ نتیجه شد این است که بالاخره اعراب و سازمان آزادیبخش فلسطین توانسته‌اند دلایل خود را به آمریکاییها بقبولانند.» (و یا عصبانیت ادامه می‌دهد که) حالا که موقعیت ایجاب

می‌کند که آمریکا با احتیاط عمل کند.... (مقامات) اسرائیل کارهای خود را با عجله و بی محابا انجام داده و اصول احتیاط را رعایت نمی‌کنند.

۸- (محرمانه) مسئله جولان - و ادعاهای شارون: در بازدیدی که شارون در ۲۳ اوت از دهکده‌ای در ارتفاعات جولان بنام دروز به عمل آورد گفت که حتی اگر سوریه با اسرائیل صلح کند نیز ارتفاعات جولان را مسترد نخواهد گردانید.

وی گفت «تا آنجا که من می‌دانم ارتفاعات جولان جزء لاینفک از خاک اسرائیل است... و فکر می‌کنم که دولت نیز با نظر من موافق است، لیکن لحن بیان تفاوت می‌کند.» سفارت آمریکا در تل آویو اظهار می‌دارد که بیاناتی چون بیانات شارون و اعمالی چون تقاضای ضمیمه (که در حال حاضر توسط ۴۰۰/۰۰۰ نفر به امضاء رسیده است) نتایجی چون ضمیمه شدن واقعی جولان را در بر خواهد داشت. سفارت در ادامه اظهار می‌دارد که عدم ارائه کارت هویت برای ساکنین روستای دروز نیز می‌تواند خود دلیلی دیگر بر این ادعا باشد. وایزمن نیز بنابه دلایل و اهدافی این تقاضا نامه را امضاء کرده است بگین و دایان این تقاضا نامه را امضاء نکرده‌اند، و دایان معتقد است که اسرائیل بالاخره مجبور خواهد شد از قسمت اعظم جولان عقب نشینی نماید.

۹- (محرمانه / غیر قابل رؤیت برای بیگانگان) اسرائیل: از بین رفتن تقریبی یک هوایما: در ۱۵ اوت اسرائیل نزدیک بود اولین هوایمای هشدار دهنده و کنترل کننده EZC خود را از دست بدهد. به علت آتش سوزی در هوایما خلبان مجبور به فرود اجباری گردید. هوایما بشدت صدمه دیده است و از یک شش ماه قابل استفاده نخواهد بود. غیر قابل استفاده بودن آن ممکن است بیشتر از اینها هم طول بکشد. هوایماهای EZC را از ماه ژوئن ۱۹۷۹ مورد استفاده قرار داده‌اند تا بتوانند در حملات هوایی و شناسایی آنها را به صورت پشتیبان در مأموریت‌های لبنان به کار برند. اسرائیل ۳ دستگاه دیگر از هوایماهای EZC در اختیار دارد.

۱۰- (طبقه بندی نشده) اسرائیل و مسئله نیروهای سازمان ملل: رادیو اورشلیم در ۲۶ اوت گزارش داد که کابینه اسرائیل در نظر دارد از آمریکا بخواهد که یا در مورد حضور نیروهای سازمان ملل در صحرای سینا اقدامی نماید و یا اینکه بر ایجاد نیروهای چند ملیتی در آنجا صحنه گذارد. بنا به گزارش وزیر امور خارجه دایان در این اجلاس گفت قبل از اینکه قسمت بیشتری از صحرای سینا از دست برود، اسرائیل باید عواقب آنرا در نظر بگیرد. دیگر وزراء کابینه نیز صریحاً پیشنهاد کرده‌اند که به آمریکا و مصر اطلاع داده شود چنانچه راه حلی پیدا نشود اسرائیل منطقه‌ای را که قرار است در نیمه‌های ماه آینده تخلیه نماید نخواهد توانست، تخلیه کند. مفسر سیاسی رادیو اعلام داشت که اقدامات لازم برای تشریح وضعیت با دولت آمریکا به زودی انجام خواهد گرفت. یعنی دایان در آمریکا ملاقاتهایی در این باره خواهد داشت.

۱۱- (طبقه بندی نشده) کابینه اسرائیل - لبنان: رادیو اورشلیم خبر داد که کابینه اسرائیل اقدامات انجام شده توسط اسرائیل در لبنان را مورد بررسی قرار خواهد داد. بعضی از وزراء پیرامون بعضی از عملیات هوایی و زمینی اسرائیل داد سخن دادند.

با این حال، ریاست کابینه نااور موضع اسرائیل را بر سر جنگ اینچنین خلاصه نمود که «تروریست‌های به اصطلاح سازمان آزادیبخش فلسطین» مسئول این جنگها هستند. وی از برخورد میان فلسطینیها و سربازان فیجیایی و موشک‌هایی که بر سر افراد غیر نظامی اسرائیلی ریخته شده بود سخن گفت (البته این

جریان بعد از بمباران شدید جنوب لبنان توسط اسرائیل صورت گرفت). ناو در ادامه گفت «البته ما علیه این جانی‌ها به ضد حمله دست زده... و این کار را ادامه خواهیم داد».

۱۲- (طبقه‌بندی نشده) اسرائیل و اخراج اعراب: سرکنسولگری آمریکا در اورشلیم گزارش می‌کند که نشریه منتشره در ۲۲ اوت از یک روزنامه عربی بیان داشته است که مقامات نظامی اسرائیل یک فلسطینی ساکن روستای نزدیک رام‌الله در ساحل غربی رود اردن را «اخیراً» اخراج کرده‌اند. فرد اخراج شده در ماه فوریه وارد ساحل غربی رود اردن شده بود تا با خانواده خود دیدار به عمل آورد. در حال حاضر دیوان عالی اسرائیل این کار را ممنوع اعلام کرده است. (رقم اخراج شونده‌گان از ساحل غربی رود اردن در سالهای اخیر بسیار کاهش یافته است، لیکن سیاست اخراج هنوز پابرجاست).

۱۳- (طبقه‌بندی نشده) اسرائیل و بمباران: صدای فلسطین اعلام داشت که ظهر (به وقت محلی) ۲۶ اوت بمبی در «محل نقل و انتقال کارمندان دشمن» (که امکان دارد محل نقل و انتقال کارمندان نیروی دفاعی اسرائیل باشد) در نزدیکی اورشلیم منفجر شد. همین صدا اعلام داشت که «تعدادی از افراد دشمن کشته و یا زخمی شدند» و یک کارخانه برق که در همان نزدیکی واقع شده بود خساراتی دید. همین رادیو در ادامه می‌گوید که این خبر به وسیله رادیو اسرائیل نیز تأیید شده است. لیکن ما هنوز نتوانسته‌ایم تأییدیه‌ای پیرامون وقوع این حمله از اسرائیل کسب نماییم.

۱۴- (محرمانه) وایزمن و نوار غزه: سفارت آمریکا در تل‌آویو گزارش کرد که بازدید وایزمن در ۲۳ اوت از نوار غزه یک رویداد خبری بود و علاوه بر آن تلاشی بود برای نشان دادن علاقه وی به ساکنین فلسطینی و یهودی. او نسبت به بعضی از تقاضاهای فلسطینیها جواب مثبت داده است. زمانی که درباره سیاست دولت درباره آینده نوار غزه و ایجاد اردوگاههای جدید در فراسوی خط سبز سؤال شد، معاون وایزمن گفت، که بنا به اظهارات رادیو اسرائیل یک اردوگاه جدید در حومه کاتف در طول هفته‌های آینده بر پا خواهد شد تا تعداد کل این اردوگاهها به چهار برسد. وایزمن به ساکنین گفت «با آرامی آینده خود را بسازید. دولت اسرائیل... بر سر تصمیم خود ایستاده است. ما این منطقه را بنا به طرحهایی که در نظر داریم توسعه خواهیم داد».

سفارت آمریکا در تل‌آویو در این زمینه اظهار می‌دارد که با وجود اینکه وایزمن سعی دارد از بحث پیرامون خودمختاری کناره‌گیری نماید، ولی اوست که مسئول ساحل غربی رود اردن و نوار غزه می‌باشد. ۱۵- (طبقه‌بندی نشده) نفت کش خلیج فارس غرق می‌شود: گزارش مطبوعات و سفارت حاکی از آن است که در ۲۶ اوت یک نفت کش سنگاپوری به علت انفجاری که در عرشه آن رخ داد در نزدیکیهای ابوظبی غرق شد. این نفت کش که یک تانکر نسبتاً کوچک و (۳۰/۰۰۰ DWT) نامش چری دوک بود در حدود ۱۷ مایلی جزیره داس غرق شد. گزارش مطبوعات حاکی از آن است که بنا به گفته کارکنان کشتی انفجار آن نتیجه بخار گاز و نفت بود و نمی‌توانند نتیجه خرابکاری باشد. مقامات دریایی ابوظبی گزارش می‌دهند که کشتی به آرامی از کراچی به سوی جبل دانا (بندری در غرب ابوظبی) در حرکت بود. ۵۰ تن از کارکنان کشتی مفقود شده‌اند: و یک نفر پیش از رسیدن به ابوظبی جان سپرد.

۱۶- (طبقه‌بندی نشده) سازمان آزادیبخش فلسطین و رومانی: در ۲۵ اوت یاسر عرفات و نیکلای چائوشسکو در یکی از محله‌های بخارست دقیقاً ۹ روز پس از دیدار قبلی‌شان در دمشق ملاقات کردند. اسوشیتدپرس گزارش می‌دهد که آژانس خبری رومانی گفته است که یک بیانیه مشترک صادر شده

که طی آن از اسرائیل خواسته شده که «به طور کلی، و بدون قید و شرط و تاخیر از مناطق اشغالی خارج گردد.» همچنین این بیانیه خواستار به رسمیت شناختن «حقوق حقه مردم فلسطین که شامل حق خودمختاری و بازگشت به وطن و ایجاد دولت مستقل خود می‌باشد» شده است. در صورتی که این گزارش درست باشد این طرز فرمول بندی فراتر از آن چیزی است که در آن رومانی خواسته است میانجیگری بین اختلافات اعراب و اسرائیل را عهده‌دار شود. مطبوعات عربی خاطر نشان ساخته‌اند که عرفات قبل از حضور در کنفرانس غیرمتعهدها در هاوانا حتماً به شوروی سفر خواهد کرد. ظاهراً مقامات شوروی از بعضی از ابتکارات اخیر عرفات خوشحال نیستند.

۱۷- (طبقه‌بندی نشده) سازمان آزادیبخش فلسطین و کرایسکی: رویتر گزارش داده است که صدر اعظم اطریش کرایسکی در مصاحبه با یک روزنامه کویتی از جهان خواسته است که حق خودمختاری مردم فلسطین را به رسمیت بشناسند. کرایسکی گفته است که ناهوم گولدمان آمریکایی -یهودی سرشناس خواستار ملاقات و گفتگو با یاسر عرفات شده است. به نظر کرایسکی «عرفات با مسائل و مشکلات به طور عینی و عملی برخورد می‌کند.»

۱۸- (محرمانه) سادات برای بار دیگر فریاد زد «بگذار همه شان آب دریا را بخورند.» سفارت آمریکا در قاهره گزارش داد که سادات ارزشی برای لایحه جدید در مورد فلسطینیها قائل نیست و در سخنرانی خود در ۲۶ اوت در سوئز با شدت با منتقدین خود برخورد کرد. سادات نطق خود را این گونه آغاز کرده است که تصمیم جدید شورای امنیت برای فلسطینیها نه حکومت خودمختار و نه آزادی زندانیان فلسطینی و نه عقب نشینی نیروهای اسرائیلی و نه لغو حکومت نظامی و مدنی اسرائیل را به همراه نخواهد داشت. سادات گفته است که مصر به هدف عقب نشینی اسرائیل و خودمختاری فلسطینیها رسیده است. وی گفته است که نیروهای امنیتی عقب نشینی خواهند کرد. سادات به اشتراوس گفته است که مصر قرارداد کمپ دیوید را زیر پا نخواهد گذاشت. وی گفت اگر تصمیم جدیدی اتخاذ شود باید به دو شرط زیر پاسخ گوید: تصریح دقیق منافع قانونی فلسطینیها و عدم مداخله در قرارداد کمپ دیوید. سادات گفته است که منتقدین عربی می‌توانند «فریاد بزنند و او آب دریا بنوشند.» او گفت که این اعراب حيله گر هستند، چون در پنهان به آمریکا گفته‌اند که با ایجاد یک دولت و کشور فلسطینی مخالف هستند، و به عقیده او سعودیه و دیگر اعراب خلیج ایام تعطیل اسلامی را با طلا، رشوه خواری و قمار جشن می‌گیرند. به نظر او رفتار سعودیها خیلی مسخره، بچه گانه و ناچیز است. وی برای بار دیگر با قدردانی از حکومت دوران ملک فیصل به تحقیر سعودیها پرداخت. او ملک حسین را یک گدای فرصت طلب می‌خواند. کلمات محبت آمیز او فقط نسبت به سودان، عمان و سومالی ادا می‌شد.

۱۹- (طبقه‌بندی نشده) تلفات نیروهای میانجیگر سازمان ملل در لبنان: سه تن از سربازان فیجیایی نیروهای میانجیگر سازمان ملل در لبنان کشته و دو تن زخمی شدند که حال یکی از آنها بسیار وخیم است. این واقعه در ۲۴ اوت زمانی رخ داد که کشتیهای آنها به وسیله دست چپها فلسطینی یا لبنانی کمین خورده بود. این واقعه آخرین رخداد از برخوردهایی بود که در سه روز گذشته بین سربازان فیجیایی و دست چپیها انجام شد که یکی از افراد آنها به وسیله سربازان نیروهای میانجیگر سازمان ملل در لبنان قبلاً کشته شده بود. چند تن از سربازان فیجیایی نیز دو روز قبل در یک حمله شدید زخمی شده بودند.

۲۰- (طبقه‌بندی نشده) جمهوری فدرال آلمان - لبنان: گزارشات مطبوعاتی در ۲۴ اوت حاکی از آن

است که یک نارنجک دستی به درون سفارت آلمان فدرال در بیروت پرتاب گردید. این دومین حمله علیه سفارت در هفته گذشته است. خسارت و یا تلفاتی از این حملات حاصل نشد. آخرین واقعه قبل از بازدید گنشر وزیر امور خارجه آلمان فدرال از بیروت رخ داد.

۲۱ - (محرمانه) لبنان - فیوزهای شیمیایی: دین سفیر آمریکا اظهار داشته است که قبول آشکار اسرائیل طی یک گزارش اطلاعاتی از تل آویو حاکی از آن است که اسرائیل نوعی فیوز شیمیایی را در لبنان استفاده می‌کند که قبل از برخورد با زمین منفجر می‌گردد و این نشان‌دهنده این واقعیت است که اسرائیل از یک سلاح ضد نفر بسیار خطرناک استفاده می‌کند. البته اسرائیل ادعا می‌کند که این مواد را جهت «دفع آفات» از «جنگلها» و «باغهای مرکبات» به کار می‌برد.

کریستوفر

سند شماره (۴۷)

تاریخ: ۵ سپتامبر ۱۹۷۹ - ۱۴ شهریور ۱۳۵۸

از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی به: مجمع گردآوری خلاصه‌های اطلاعاتی - با اولویت (پاراگراف ۶ - ۱ سری)

موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۸۸۹ - ۵ سپتامبر ۱۹۷۹

۱ - سوریه و عراق: گزارش وضع اجتماعی: رویدادهای اخیر نمایانگر این است که روابط سوریه و عراق سردتر شده است و خصومت‌های متقابل قدیمی بیشتر آشکار می‌شود.

۲ - رئیس جمهور (سوریه) اسد آشکارا در مصاحبه اخیرش با مجله آلمان غربی به نام اشپیگل ناراحتیهای خود را اظهار نمود. اسد گفت در ایجاد «اتحاد» با عراق نتوانسته‌ایم کار مثبتی انجام دهیم. «وی گفت شاید وقت زیادی باید بگذرد تا اینکه» برادران عراقی ما بفهمند که بایستی دوباره «در طریق مشترک گام برداریم» وی اضافه نمود «و این صرفاً به رهبریت عراق بستگی دارد».

۳ - اسد از این مصاحبه استفاده کرده بی‌گناهی سوریه در خرابکاریهای انجام شده در عراق را برای بار دیگر مطرح نمود. شاید به خاطر اتهاماتی که عراق به زبانی بسیار مبهم متوجه سوریه کرده بود. دمشق دیگر توان تحمل را از دست داده اینگونه اظهارات و بیان آنها را ضروری می‌داند.

الف) رئیس جمهور (عراق) صدام حسین نوارهای ویدئو حامل اعتراف یکی از سردسته‌های توطئه‌گران عراقی را تهیه نموده و آن را به تعدادی از پایتخت‌های کشورهای عربی برای نمایش خصوصی ارسال نموده است.

ب) برای تأکید بر این موضوع، همچنان که دفتر حفاظت منافع ایالات متحده در بغداد تذکر داده، گزارشات جامعی در بغداد وجود دارد که صدام به افراد حزب بعث وفادار گفته است که رئیس جمهور سوریه در توطئه بر علیه وی دست دارد.

۴ - سوریهها قبل از مصاحبه با اشپیگل، با تبلیغ پیرامون اعزام وزیر خارجه خود خدام به تهران برای دیدار با رهبران ایران به علاوه آیت‌الله خمینی بر نگرانی عراق افزوده‌اند. بغداد به مقدار زیادی نسبت به ایران بدگمان است و عراقیها از یک رابطه مستحکم میان شیعیان ایران و عراق و اقلیت علوی که بر سوریه حاکم است واهمه دارند. ما هنوز شواهد محکمی دال بر اقدامات ضد عراقی به دنبال دیدار خدام در ایران

به دست نیآورده ایم.

۵- در حال حاضر، عراقیها که نیروی گرداننده در پس روابط خرابکارانه در سوریه بودند احتمال دارد از گذشت زمان در روابط خود استفاده کرده از راههای دیگری برای ابراز مخالفت با مصر و موافقتنامه کمپ دیوید وارد شوند. برای مثال، عراق اکنون اهداف خود را در رابطه با جنبش غیرمتعهدها دنبال کرده احتمالاً آن زمینه را برای به دست آوردن حداکثر منفعت خود مساعد خواهد کرد تا بعد بر مخالفت عربی علیه قرارداد صلح که جبهه محدودتری است، متمرکز کند.

۶- برای تحریک کردن احساسات ضد قرارداد صلح، عراق ممکن است به اجبار در تلاش باشد روابط خود با عربستان سعودی و اردن را نیز بهبود بخشد. در این رابطه، احتمالاً به دقت منتظر این است تا ببیند که نتیجه بازدید شاه حسین از آمریکا در ماه جاری چه خواهد بود. همین طور عراقیها هر گونه عکس العمل سعودیها در رابطه با تلاشهای آمریکا جهت جلب فلسطینیان به قرارداد صلح را به دقت مورد مطالعه قرار می دهند.

۷- (طبقه بندی نشده) دایان - دیدار با ساف: اورشلیم پست در چهارم سپتامبر گزارش داد که دایان یکی از رهبران کمونیستی ساحل غربی رود اردن به نام دکتر نتس که دارای یک کرسی در شورای ملی فلسطین (مجلس مقننه ساف) می باشد ملاقات نموده است. این ملاقات دایان به دنبال ملاقات پر سر و صدای چند وقت پیش وی با یکی از رهبران سمپات ساف در نوار غزه صورت می گیرد. منابع مطلع نظامی گفتند که این جلسات موافقت اصولی وزیر دفاع و ایزمن را به همراه داشته است. سرمقاله روزنامه ماریو می گوید مردم اسرائیل چطور انتظار دارند که کشورهای دوست با ساف ملاقات نمایند در حالی که وزیر امور خارجه اسرائیل با آنها به گفتگو می نشینند، و این سؤال حتماً در آمریکا مطرح خواهد شد، چون مردم می خواهند بدانند که چرا نماینده آمریکا در سازمان ملل باید با ناظر ساف ملاقات کند و این بهای سنگین را نپردازد.

۸- (طبقه بندی نشده) اسرائیل - کمکهای آمریکا: مقدار کمک آمریکا به اسرائیل همزمان با دیدار سادات از موضوعات نگران کننده ای بود که در ۴ سپتامبر در مطبوعات اسرائیلی منعکس گردید. روزنامه های هآرتز و داور با ناخشنودی از طرح اسرائیل مبنی بر درخواست کمک ۳ تا ۳/۵ میلیارد دلاری از آمریکا یاد کرده اند. در بحثی که پیرامون این کمک به وجود آمده بود وزارت امور خارجه اظهار عدم تمایل نمود. بعضی از مقامات شرکت کننده اظهار داشته اند بدون ایجاد یک تغییر کلی در سیاست اقتصادی اسرائیل امکان ندارد در سال ۱۹۸۰ و سالهای آتی بتوان از آمریکا تقاضای یک چنین کمک سنگینی را نمود. روزنامه هآرتز می نویسد که «مالیات دهندگان آمریکایی می خواهند بدانند که تا چه حد باید سطح بالای زندگی غیر طبیعی اسرائیلی را از نظر مالی تأمین کنند.»

۹- (محرمانه) ساحل غربی رود اردن - شرکتهای داوطلب: یکی از اعضای کمیته مرکزی منونیت ها که به پروژه های ساحل غربی رود اردن کمک می کند، به سرکنسول آمریکا در بیت المقدس گفت که اسرائیل به کوششهای خود جهت کاهش دادن اقدامات شرکتهای داوطلب در رابطه با ساحل غربی رود اردن ادامه می دهد. دولت نظامی به مقامات فلسطینی اجازه ملاقات با شرکتهای را نداده، از معافیت حقوق گمرکی پروژه های در حال انجام امتناع ورزیده است، و تمدید اجازه سکونت موقت یک داوطلب آمریکایی عضو کمیته مرکزی منونیت ها را به تعویق انداخته است. بدتر از آن گزارشات از فلسطینیان بوده است که یک

مقام دولت نظامی به آنها گفته بود که ساکنین یهودی اردوگاهها در دره اردن در مورد پروژه‌های آبیاری قطره‌ای اعراب در دره شکایت نموده‌اند، بنا به اظهار ساکنین یهودی اردوگاهها، این پروژه‌ها «عربها را تشویق می‌کند که از جایشان تکان نخورند». این پروژه‌ها به وسیله کمیته مرکزی منونیت‌ها اداره می‌شود. ۱۰- (محرمانه) اسرائیل - نروژ - نفت: دبیر کل وزارت خارجه نروژ به یک کارمند سفارت (آمریکا)

در اسلو گفت که وزیر نفت اسرائیل جهت دیداری کوتاه با وزیر انرژی در دهم سپتامبر از اسلو بازدید خواهد کرد. دبیر کل از سفیر نروژ در اسرائیل برای ترتیب دادن دیدار مستقیم با وزیر انرژی در حالی که برای هیچ یک از طرفین سودمند نمی‌تواند باشد، ناراحت بود.

۱۱- (طبقه‌بندی نشده) سادات - بازدید از حیفا: بنا به اظهار رویتر مسافرت دریایی سادات به حیفا در چهارم سپتامبر با خوش آمدگویی گرم از جانب رئیس جمهور نادن، نخست‌وزیر بگین و گروهی از شخصیت‌های مذهبی و سیاسی اسرائیل همراه بود. سادات و بگین در مورد خود مختاری (الف) فلسطینیان در ساحل غربی رود اردن و نوار غزه (ب) عقب نشینی اسرائیل از سینا و (ج) وضعیت اعراب غرب بیت المقدس گفتگوهای نمودند.

۱۲- (طبقه‌بندی نشده) ملاقات وایزمن - علی: بنا به اظهار رادیو بیت المقدس وزیر دفاع مصر علی گفت در جریان ملاقاتش با وزیر دفاع اسرائیل وایزمن طرحی را برای از میان برداشتن مسئله نظارت بر سینا بعد از عقب نشینی نیروهای نظامی سازمان ملل ارائه خواهند نمود.

۱۳- (طبقه‌بندی نشده) آرنز - در رابطه با عقب نشینی سینا: رئیس امور خارجی کنست و کمیته امنیتی، آرنز در رادیو تل‌آویو اظهار نمود که بگین در جریان ملاقاتش با سادات می‌بایستی خواستار امضای قراردادی برای اطمینان از ارسال نفت مصر برای برآوردن نیاز کلی اسرائیل بکند و این قرارداد حتماً در رابطه با عقب نشینی اسرائیل از صحرای سینا باشد.

۱۴- (سری) بگین - فرستاده رومانی: بنا به اظهار سفارت (آمریکا) در تل‌آویو نشانه‌هایی وجود دارند که ملاقات پنهانی یک فرستاده رومانی با نخست‌وزیر (اسرائیل) بگین، در اصل یک ملاقات اطلاعاتی بوده است. واسیلی پونگان که درسی و یک اوت وارد گردید درباره سفر اخیر چائوشسکو (رئیس جمهور رومانی) به خاورمیانه بگین را در جریان گذاشت. اجلاس به طوری که گزارش گردیده است بعد از امتناع بگین برای گوش دادن به اظهارات چائوشسکو با عرفات و با انتقاد از بیانیه چائوشسکو به دنبال نشستهایش با اسد و عرفات متشنج می‌شود.

۱۵- (محرمانه) اتحادیه عرب: یک مقام تونس به سفارت (آمریکا) در تونس گفت که شورای اتحادیه وزرای خارجی عرب یک اجلاس معمولی در یازدهم سپتامبر در تونس برگزار خواهند نمود. او گفت که اجلاس کلاً اداری خواهد بود و اقدام در مورد سفارشات برای تحریم اقتصادی مصر در رابطه با پیشرفت مذاکرات خود مختاری (یا فقدان آن) به تعویق خواهد افتاد. به هر حال یک خبرنگار بی بی سی به سفارت گفت که از او برای تهیه گزارشی در مورد اجلاس وزرای اقتصادی اتحادیه عرب که در چهارم سپتامبر در تونس آغاز می‌شود، دعوت شده است. یک مقام اتحادیه عرب گفت هدف از برگزاری این جلسه، مطالعه مسئله تحریم برای آماده سازی اجلاس یازدهم سپتامبر وزرای خارجه می‌باشد.

۱۶- (محرمانه) خلیل - آمریکا: سفارت (آمریکا) در قاهره گزارش می‌دهد که خلیل در مصاحبه اخیرش با رادیو قاهره در مورد تمرکز نقش آمریکا در مذاکرات صلح تأکید زیادی منظور داشت. این، از

دید سفارت (آمریکا) در قاهره، علیرغم رنجش خاطر سادات و خلیل نسبت به سیاست ابتکاری آمریکا درباره حقوق فلسطینیها کوششی است که آشکارا به ثبوت می‌رساند که به هر نوع کدورتی در روابط آمریکا و مصر خاتمه داده شده است.

۱۷- (محرمانه) مصر - انتقاد از عربستان سعودی: در جلساتی که با تعدادی از ناشرین روزنامه برگزار شده بود به کارمند سفارت (آمریکا) در قاهره گفته شد که ناشران مصری جهت اجتناب از حمله به عربستان سعودی، علیرغم این حقیقت که دستورات دولت بیشتر برای اجتناب از چنین حملاتی صریحاً ملغی نگردیده است، احساس مسئولیت نمی‌کند. ناشران ظاهراً رویه خود را از انتقاد آشکار سادات از عربستان سعودی اتخاذ می‌کنند. به هر حال، تعدادی از ناشرین اظهار داشتند که رقابت کنونی با بالا رفتن حملات در هفته‌های اخیر تحمل نخواهد شد.

۱۸- (محرمانه) روابط دو جانبه آمریکا و جمهوری عربی یمن: بنا به اظهار سفارت (آمریکا) در صنعا در جریان دیدار سفیر با رئیس جمهور (یمن) صالح در دوم سپتامبر، صالح جنبه‌های مختلف برنامه تسلیحاتی خود با آمریکا را مورد بحث قرارداد و به طور رسمی از وزیر دفاع آمریکا یا معاون وزیر جهت شرکت در جشنهای روز ملی جمهوری عربی یمن که در روز بیست و ششم سپتامبر برگزار می‌شود، دعوت به عمل آورد. سفیر آنرا برای معاون وزیر دفاع جدید بسیار مطلوب ملاحظه می‌کند تا بتواند جهت اتخاذ «تحرك جدیدی به کوششهای ما در جهت کمک مستقیم نظامی» و به عنوان سمبلی از همکاری نظامی مستقیم جمهوری عربی یمن و آمریکا در این مراسم شرکت کند. دیگر اموری که صالح در جریان گفتگو اظهار داشت شامل نکات زیر بود:

(الف) صالح مشروعیت منافع سعودی را در برآوردن تسلیحاتش مورد تصدیق قرار داد اما احساس کرد که هنگامی که پول تسلیحات به وسیله عربستان سعودی پرداخت گردید، محموله باید مستقیماً به جمهوری عربی یمن فرستاده شود.

(ب) صالح میل دارد که در بیست و ششم سپتامبر تمامی اف - ۵ها و دو فروند سی - ۱۳۰ها و دیگر وسایل آمریکایی را تا آنجا که مقدور است به نمایش بگذارد، (سفارت آمریکا در صنعا احساس می‌کند اگر به هر دلیلی هواپیماها در دسترس نباشد صالح ممکن است از غیبت آن به عنوان یک توجیه برای برقرار نمودن معامله تسلیحاتی جدید با روسیه استفاده کند).

۱۹- (طبقه‌بندی نشده) مصر و مراکش: بنا به گزارش سفارت آمریکا در قاهره هیئت سپاسگزار از کمک نظامی مصر با استقبال شدید مطبوعاتی قاهره در چهارم سپتامبر مواجه شد. اولین محموله تجهیزات مصر، بنا به گزارشات رسیده به مراکش رسیده است. سردبیر روزنامه اخبار خاطر نشان می‌سازد که بازدید شاهزاده عبدالله از مراکش برای جلوگیری از تجاوزات مصر و مراکش است. وی از شاهزاده عبدالله به عنوان رهبر مبارزات «علیه مصر» یاد کرده و در این اندیشه است که آیا عبدالله توانسته قذافی را وادار به ایراد اظهارات تلخ علیه مصر نماید در حالی که زمان کوتاهی قبل تقاضای سقوط رهبر عربستان سعودی را کرده بود.

۲۰- (طبقه‌بندی نشده) بمباران لبنان: در چهارم سپتامبر بمبی به دفتر هواپیمایی آلمان غربی - لوفت‌هانزا خسارتی وارد کرد، مسئولیت این انفجار را یک گروه ناشناس فلسطینی به عهده گرفته است. در سه هفته اخیر، این چهارمین تأسیسات آلمان غربی است که در آن بمب گذاری شده است. یک فرد

ناشناس به طور تلفنی با روزنامه النهار سخن گفت و اظهار نمود که در صورت آزاد نشدن زندانیان فلسطینی در آلمان غربی بمبهای بیشتری کار گذاشته خواهد شد.

۲۱- (طبقه‌بندی نشده) تظاهرات ضد آمریکایی - سیدون: بنا به گزارش رویتر در چهارم سپتامبر، در حدود ۲۰۰۰ نفر از تظاهرکنندگان با شعارهای ضد آمریکایی در برابر هیئت در حال بازدید از جنوب لبنان که مرکب از ۲۰ فرد عرب و فرستادگان دیپلماتیک خارجی بود به تظاهرات پرداختند. سفیر دین در این ازدحام حضور داشت، در حالی که تظاهرکنندگان که به طور عمومی از پناهندگان فلسطینی جنوب لبنان تشکیل شده بودند در شعارهای خود از آمریکایی‌ها خواستند که کمکهای خود به اسرائیل را متوقف کرده و جلوی صف آرای نیروهای لبنانی در شهر طیره را بگیرد.

سند شماره (۴۸)

تاریخ: ۱۲ سپتامبر ۱۹۷۹ - ۲۱ شهریور ۵۸
از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی سی به: مجمع گردآوری خلاصه‌های اطلاعاتی با اولویت (پاراگرافهای ۱۲ - ۱ سری می‌باشد)

موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۸۹۴ - ۱۲ سپتامبر ۱۹۷۹

۱- امکان تغییر در سیاست تشکیل شهرکهای یهودی نشین اسرائیلی: نگرانی اسرائیلی‌ها به خاطر فرسایش روابط آمریکا و اسرائیل در هفته‌های اخیر باعث شده است که انتقاد علیه نحوه اداره امور خارجی توسط دولت بگین افزایش و شدت بیشتری پیدا کند. و این انتقاد بیش از همه متوجه سیاست کابینه در ایجاد شهرکهای جدید در مناطق پر جمعیت عربی در ساحل غربی رود اردن شده است.

۲- استدلال مخالفین این سیاست این است که به این ترتیب به وجهه اسرائیل در افکار عمومی آمریکا لطمه وارد خواهد شد. این پیام وسیله بازدیدکنندگان اسرائیلی که دارای عقاید سیاسی گوناگون هستند از آمریکا منتقل گردید، و در روزنامه‌های وابسته به حزب کارگر و نیز روزنامه مستقل هاآرتز منعکس گردید.

۳- در حال حاضر، در ائتلاف موجود مخالفت شدیدی نسبت به ایجاد اردوگاهها به چشم می‌خورد. (الف) یادین و نهضت آزادیبخش او از مهمترین مخالفین این سیاست به شمار می‌آیند. (ب) دایان و وایزمن این سیاست را که وسیله شارون در کابینه پای گرفته بود بسیار غیر محتاطانه تلقی می‌کنند.

(ج) اکثر لیبرالها نیز همین عقیده را دارند.

(د) آگودات اسرائیلیها که غیر صهیونیست و بسیار متعصب نیز می‌باشند، اعلام کرده‌اند که با این سیاست کابینه بسیار مخالف هستند.

۴- در خارج از محدوده ائتلاف، حزب کارگر از سیاست ایجاد شهرک در بخشهای عربی ساحل غربی رود اردن انتقاد کرده است. با وجود اینکه این حزب طرفدار ایجاد شهرک در دره اردن است، ولی اکثر اعضای حزب کارگر حاضرند که سیاست ایجاد شهرکهای جدید در حال حاضر متوقف گردد. رابین، نخست‌وزیر پیشین نیز در انظار عموم این عمل را گامی بسیار مؤثر خوانده است.

۵- با این وصف که این همه فشار و محدودیت علیه این سیاست وجود داشته، این سؤال پیش می‌آید

که چرا در سیاست ایجاد شهرکها در دولت بگین تغییری پیش نیامده است؟ در پاسخ باید گفت که علت وجود سه عامل بوده است که عبارتند از: شارون، هامر، بگین.

۶- شارون محرک اصلی ایجاد شهرکهای یهودی نشین جدید در سرتاسر عمر این دولت بوده است. «بولدوزر شارون» از سمت خود به عنوان ریاست کمیته وزارتی در امور شهرکها و تشویقی که بگین از او به عمل می آورد، و روابطی که بین او و شبه نظامیان گوش امونیم وجود دارد استفاده کرده، کابینه را در برابر یک امر انجام شده قرار می دهد.

۷- موفقیتهای شارون در انجام امور بیشتر مدیون حمایتی است که از طرف هامر اعمال می گردد. تاکنون دلایلی مبنی بر ارائه پیشنهاد از طرف هامر جهت ایجاد شهرکهای جدید به دست نیامده، لیکن وی همیشه و در هر فرصتی از شارون حمایت نموده است. علیرغم شخصیت بسیار نیرومند و اراده آهنینش، شارون از یک قدرت سیاسی مستقل برخوردار نیست. برخلاف او هامر از قدرت زیادی برخوردار است. و چون رهبر بلا مانع حزب مذهبی ملی است هر موقع که اراده کند می تواند به خاطر مسئله ساحل غربی رود اردن دولت را وادار به سقوط نماید.

۸- هامر در سرتاسر مناطق «یهودیه و سمریه» به حمایت کافی از ایجاد شهرکهای یهودی نشین برخاسته بود، لیکن از زمانی که سمت وزارت آموزش و پرورش را به عهده گرفته بسیار محافظه کار و غیر قابل پیش بینی شده است. وی گفته است که سیاست توسعه شهرکهای کنونی را به ایجاد شهرکهای جدید ترجیح می دهند.

۹- معذالک، در رابطه با پیشنهادهای شارون می کند که در اختفا خود هارون آنرا عاقلانه نمی داند هیچ کاری نمی تواند انجام دهد، مگر اینکه از آن حمایت نماید. هامر زندانی سرسپردگیهای دراز مدت ایدئولوژیک خود می باشد. علاوه بر اینها، او نسبت به فشارهایی که از طرف عناصر افراطی درون حزبی؛ و نیز از طرف گوش امونیم که در تأسیس آن خود او نیز نقش به سزایی داشته؛ به او اعمال می شود حساسیت بسیار به خرج می دهد. با این وصف، او هر کاری خواهد کرد تا از پیوستن تندروهای افراطی به حزب دست راستی تأسیس شده، وسیله پرفسور یووال نیمان جلوگیری نماید.

۱۰- روابط بین هامر و بگین در طی دو سالی که از ائتلاف لیکود و ... می گذرد دستخوش تغییرات بسیار شده است. لیکن بگین بیشتر از هامر دچار پراگماتیسم شده است. همکاران هامر در بخش جوانان حزب مذهبی ملی دیگر به بگین اعتمادی ندارند. این تغییرات در روحیه هامر نیز تأثیر بسیار داشته به طوری که دیگر حاضر نیست، خط بگین را همچون گذشته دنبال کند.

۱۱- بگین نسبت به اصول ایدئولوژیکی و پراگماتیسم خود دلبستگی بسیار نشان می دهد. مسئله شهرکها برای بگین به مثابه یکی از اصول ایدئولوژیکی است و نسبت به گفته همکارانش که در او از نظر ایدئولوژیک فرسایش بسیار پیش آمده حساسیت بسیار نمایان می سازد. در حالی که کاهش میزان محبوبیتش، و تورم فزاینده، و مشکلات درون کابینه ای و درون ائتلافی از نظر سیاسی او را تضعیف کرده، از او دیگر نمی توان انتظار داشت که به آزمایش قدرت خود در حالی که پایگاه پارلمانی لوزان شده دست بزند.

۱۲- بگین ممکن است بتواند حمایت کابینه را در متوقف ساختن طرح ایجاد اردوگاههای جدید کسب نماید لیکن. (فیگا) از نظر سیاسی خطراتی را به همراه خواهد داشت. ائتلاف، پس از استعفای

شارون نیز خواهد توانست به کار خود ادامه دهد، ولی با کناره‌گیری هامر این کار ممکن نخواهد بود. حتی اگر هامر کناره‌گیری کند، ولی حزب مذهبی ملی را از ائتلاف بیرون نکشد، ائتلاف قبل از گذشت مدت زمانی یک ضربه مرگبار خواهد خورد.

۱۳- (خیلی محرمانه) بحث اسرائیل - کنست پیرامون شهرکها: سفارت آمریکا در تل آویو گزارش داد، که معاون نخست‌وزیر، یادین، از طریق تهدید به کناره‌گیری خود، توانسته است حق حزب خود را مبنی بر پژوهش مسئله شهرکها از بگین باز پس بگیرد تا بدین وسیله مسئله را در کمیته دفاعی و امور خارجه کنست مطرح نماید. با وجود اینکه بگین مطمئن است که از حمایت کافی درون کمیته‌ای برخوردار است، ولی قطعاً نتیجه آراء عکس آن را ثابت خواهد کرد. (در صورتی که همه ۲۵ عضو کمیته رأی بدهند بگین خواهد توانست فقط یک رأی به نفع خود بیاورد.) حتی اگر این کمیته کنست نیز از یادین حمایت نمود. علیه دو شهرک مورد بحث دهد، نمی‌توان انتظار داشت که توقیفی در ایجاد شهرکها به وجود آید، چون معیار را بی‌نظمی‌های درونی کمیته مشترک دفاع و شهرک‌سازی وزارتخانه تصور خواهند کرد.

۱۴- (طبقه‌بندی نشده). دیدار دایان از بن: بنا به گزارش رویتر، وزیر امور خارجه اسرائیل موشه‌دایان به مذاکرات خود با صدر اعظم آلمان غربی هلموت اشمیت که اظهار داشته بود سیاست بن در قبال خاورمیانه تغییرناپذیر است، پایان داد. سخنان اخیر صدراعظم آلمان را به عنوان مبارزه علیه انتقاداتی که توسط اسرائیل مبنی بر ارتباط ما بین آلمان و ساف شده، به حساب می‌آورند. در سخنانی که دایان در ۱۰ سپتامبر در یک ضیافت شام ایراد کرد گفت بن از حقوق و خود مختاری فلسطینیان بحث به میان می‌آورد در حالی که درباره این فرضیه نه در قرارداد کمپ دیوید و نه در بیانیه‌های EES سخنی به میان آورده نشده است. در ادامه دایان گفت که ما بین طرفین حس اعتمادی به وجود آمده است، لیکن منابع آگاه گفته‌اند که علیرغم یک، چنین ادعاهایی هنوز اشکالات متعددی خود نمایی می‌کند که عبارتند از اصرار آلمان درباره حقوق و خود مختاری فلسطینیها، انتقاد از ایجاد شهرکهای اسرائیلی در مناطق اشغالی، و نقش اسرائیل در لبنان. در پایان سخنانش در یک مصاحبه مطبوعاتی، دایان گفت که ایجاد یک کشور فلسطینی در چهارچوب راه حل خاورمیانه‌ای برای اسرائیل اصولاً امکان‌پذیر نیست.

۱۵- (طبقه‌بندی نشده) عراق و عربستان سعودی سیاست نفتی خود را تغییر می‌دهند: بنا به گزارش یک مقاله تحقیقی اقتصادی خاور میانه، دولت عراق به بسیاری از مشتریان نفتی خود اطلاع داده است که قراردادهايشان در پایان سال مختوم اعلام خواهد شد تا شرایط جدید که عبارت است از «مطابقت» با قانون عراق، شامل قوانین تحریمی، و تضمین اینکه نفت به کشورهای از قبیل اسرائیل، مصر، آفریقای جنوبی و رودزیا اصولاً نه فرستاده شود و نه از طریق آنها منتقل گردد، مطرح گردد. بنا به گزارش همین نشریه تنها کمپانیهایی که بیشتر ضرر خواهند کرد، کمپانیهای آمریکایی هستند که نخواهند توانست قرارداد تحریم اسرائیل را امضاء نماید. بنا به همین گزارش کمپانیهایی که این اطلاعیه را دریافت داشته‌اند عبارتند از شل، بریتیش پترولیوم، گلف اویل، اکسون، و احتمالاً آموکو. در صورتی که راه‌حلی برای این مسئله یافته شود حدود ۳۰۰/۰۰۰ تا ۴۰۰/۰۰۰ بشکه در روز به جای دیگر صادر خواهد شد.

شیخ احمد زکی یمانی در یک مصاحبه با رادیوی دانمارک گفته است که ممکن است افزایش کمی در بهای نفت به وجود آید. وی نیز با نظریه ایجاد ناظر بر شرکت‌های نفتی که منافع غیر قانونی کسب می‌کنند، موافق است و امیدوار است که تصمیماتی که در کنفرانس صنعتی توکیو اتخاذ شده به مرحله اجرا گذارده

شود.

۱۶ - (طبقه‌بندی نشده) علی حمدی الجمال می‌میرد:

علی حمدی الجمال ریاست هیئت سردبیران الاهرام، بهترین روزنامه قاهره در دهم سپتامبر در هتل خود در واشنگتن جان سپرد. الجمال به اینجا آمده بود تا پیرامون دیدار معاون رئیس جمهور مصر حسنی مبارک از آمریکا گزارشی تهیه نماید.

۱۷ - (محرمانه) اجلاس اتحادیه عرب به ۱۸ سپتامبر موکول گردید:

سفارت آمریکا در تونس گزارش می‌دهد که بنا به تقاضای عربستان سعودی کنفرانس وزرای امور خارجه اتحادیه عرب در تونس به ۱۸ سپتامبر موکول شده است. بنا به گزارش دیگری از رویتر رنه مواد، فرستاده رئیس جمهور لبنان الیاس سرکیس سرگرم دیدار از پایتختهای عربی است تا مقدمات تشکیل اجلاسی را در رابطه با وضع رو به زوال جنوب لبنان فراهم آورد. بنا به گزارشات رسیده، در اجلاس اتحادیه عرب گزارشی به وسیله اتحادیه ارائه خواهد شد تا منشور اتحادیه اصلاح گردد.

۱۸ - (محرمانه) لبنان / ارمنیها و دست راستیها برخورد پیدا می‌کنند:

بنا به گزارشهای رسیده گشتی‌های شبه نظامی دست راستی با تفنگداران ارمنی حومه مسیحی در شرق بیروت در تاریخ ۱۰ سپتامبر دست به مبارزه با یکدیگر زدند. گزارش حاکی از آن است که بین یک تا سه نفر کشته و ۵ تا ۱۰ نفر زخمی نتیجه این نبرد بوده است.

۱۹ - (طبقه‌بندی نشده) الفتح و آلمان غربی:

پس از بمب‌گذاریهای متعدد در بیروت در تأسیسات آلمانی به وسیله یک گروه فلسطینی چریکی ناشناس، سازمان فتح به حراست ۲۴ ساعته از سفارت آلمان دست زده است. این سازمان همچنین اعلام کرده است که هر کسی را که هوس حمله به تأسیسات آلمانی در بیروت را داشته باشد، تنبیه خواهد کرد.

۲۰ - (محرمانه) اصرار در مراجعت بانکدار مشهور غربی:

رئیس دانشگاه دیرزیت در ساحل غربی رود اردن به سرکنسولگری آمریکا در اورشلیم گفت که دانشگاه در تلاش است تا اجازه مراجعت هنانا ناصر را از وزیر دفاع وایزمن بگیرد، تا او بتواند به انجام وظایف خود پردازد. بنا به گفته برامکی، ناصر در زمانی که در تبعید در عمان به سر می‌برد، از سیاست ساف کناره‌گیری کرده بود.

سند شماره (۴۹)

تاریخ: ۱۸ سپتامبر ۱۹۷۹ - ۲۷ شهریور ۵۸
از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی به: مجمع گردآوری خلاصه‌های اطلاعاتی - با اولویت
(پاراگرافهای ۵ - ۱ محرمانه است)

موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۸۹۸ - ۱۸ سپتامبر ۱۹۷۹

۱ - عکس‌العملهای نخستین علیه خرید زمینهای خصوصی توسط اسرائیل در سرزمینهای اشغالی: تصمیم کابینه اسرائیل که شهروندان و مؤسسات اسرائیلی را در خرید زمین در ساحل غربی رود اردن و نوار غزه مجاز و آزاد دانسته باعث شگفتی بسیار گردید. بنا به گزارش رادیو اورشلیم، این پیشنهاد به وسیله نخست‌وزیر بگین تسلیم کابینه شد، که در ابتدا از طرف وزیر دفاع وایزمن پیشنهاد شده بود، و بعدها

مشاور قانونی دولت آن را اصلاح نمود. گزارشگر رادیو گفت کمیته وزارتی شورای امنیت این کشور مسئولیت اجرای این تصمیم را به عهده دارد.

۲ - منشی کابینه آریه ناوور این تصمیم دولت را وسیله‌ای برای پایان دادن به «تبعیضی» که برای یهودیان قائل می‌شوند، می‌داند. ناوور این شایعه را که تصویب این تصمیم را به دنبال فشار تحمیل شده توسط کوش امونیم در چند اجلاس اخیر با نخست‌وزیر می‌داند، شدیداً تکذیب نمود. ناوور خاطر نشان ساخت که لیکود در دو سال پیش قول داده بود که این تصمیم را به مرحله اجرا بگذارد و اکنون زمان وفای به عهد لیکود فرا رسیده بود. با این حال وی خاطر نشان ساخت که یهودیانی که زمین خریداری می‌کنند بدون کسب اجازه از دولت نظامی نمی‌توانند در آنها زندگی کنند.

۳ - یک منبع دولت به خبرگزاری رویتر گفت که به نظر او اولین مرحله اجرای این قانون، خرید زمینهای اطراف اردوگاهها خواهد بود.

۴ - عکس‌العمل اعراب جهان: در جهان عرب عکس‌العمل شدیدی علیه این تصمیم به وقوع پیوست: (الف) شهرداران شهرهای مهم مسیحی سه شهر بتلهم، بیت جلاله، و بیت ساهور این تصمیم دولت اسرائیل را محکوم کردند. فریج شهردار شهر بتلهم به خبرنگاران گفت، که این عمل نتایج بسیار خطیری را به دنبال خواهد داشت، «چون دولت اسرائیل قبل از پایان مذاکرات با مدیریت محلی به نحوی این تصمیم خود را سریعاً به مرحله اجرا در خواهد آورد...»

(ب) شورای شهرداری شهر غزه اجلاس خاصی در ۱۷ سپتامبر تشکیل داده بود و پس از آن گزارش داد که نامه‌هایی در اعتراض به سه طرف قرارداد کمپ دیوید فرستاده است. آنها این تصمیم را مانع ایجاد صلح در خاورمیانه دانسته اظهار داشته‌اند که این گام به این علت برداشته شده است، تا گوش امونیم آزادانه بتواند فعالیت خود را در تشکیل شهرکها دنبال نماید.

(ج) رادیو عمان به نقل از یک روزنامه اردنی گفت که اساس اتخاذ این تصمیم طرح بگین بوده است که براساس طرح کمپ دیوید به وجود آمده بود. وی گفته است که «تکذیب‌هایی که از طرف قاهره و واشنگتن می‌شود تنها برای پنهان کردن حقیقت موضوع از چشم اعراب است.» روزنامه الدستور خاطر نشان ساخت که درست در زمان سالگرد کمپ دیوید این تصمیم به مرحله اجرا گذاشته شده و از طرف دیگر کارتر از همه سران عربی خواسته است که در واقعیت بخشیدن به مراحل صلح شرکت جویند.

(د) بنا به گزارش رسیده از منا، یک سخنگوی وزارت خارجه مصر این تصمیم را در تضاد با موافقت نامه‌های کمپ دیوید می‌دانسته، آن را تلاشی در جهت تغییر نتایج مذاکرات خود مختاری، خوانده است. وی گفته است: «این تصمیم موانع جدی و بیشتری ایجاد کرده.. راه رسیدن به یک راه حل همه جانبه و عادلانه را مسدود می‌کند و اینکه اسرائیل یکی از مفاد کمپ دیوید که همانا به رسمیت شناختن حقوق فلسطینیان است را محترم خواهد شمرد یا نه مورد سؤال قرار می‌دهد.»

۵ - عکس‌العمل‌های اسرائیل: عکس‌العمل درون اسرائیل نسبت به این مسئله متفاوت لیکن مثبت بوده است:

(الف) اورشلیم پست خاطر نشان ساخت که چند تن وکلا این تصمیم را مطابق قوانین بین‌المللی شناخته‌اند. دیگر وکلا در این زمینه گفته‌اند که در صورتی که خرید این زمینها وضعیت سرزمینهای اشغالی را تغییر بدهد مغایر با مفاد قوانین ژنو خواهد بود.

(ب) هامتروف گفته است که به این تصمیم نباید به عنوان یک حرکت سیاسی نگاه کرد، بلکه باید آنرا در جهت اجراء یکی از قوانین اردنی که هنوز به قوت خود باقی است، نگریست. وی در ادامه از اینکه مدتی چنین طولانی گذشت تا این قانون به مرحله اجرا در آید بسیار اظهار تأسف کرد.

(ج) یدیوت آهارونوت در سر مقاله خود چنین اظهار داشت: «ما دارای استعداد انجام کارها در زمان نامناسب می باشیم.» این روزنامه در ادامه نوشته است که دیر به اجرا درآمدن این تصمیم بهتر از هرگز به اجرا در نیامدن آن است، زیرا در این صورت منع یهودیان از خرید زمین در «اسرائیل بزرگ» می توانست یک «بی حیثیتی عظیم» به بار آورد.

۶- (طبقه بندی نشده) گزارش مطبوعات اسرائیل درباره تفرقه حکومتی «در اسرائیل - م»: در سر مقاله هاآرتز، یوزی بنزیمان بگین را این طور توصیف می کند: «بگین بسیار تودار و افسرده شده است... و ظاهراً سعی دارد خود را از محیط اطرافش دور نگه دارد که خود عکس العملی است در برابر آنچه در اطرافش دور نگاهدارد که خود عکس العملی است در برابر آنچه که در اطرافش اتفاق می افتد.» وی در ادامه می گوید: «بگین ضعف بسیار وحشتناکی را از خود نشان می دهد، / تا آنجا که پرزیدنت سادات نیز وضع به خصوص او را درک کرده است.» در دنباله صحبت بنزیمان از «بوی تعفن در دولت» می گوید «بسیاری از وزرای کابینه طوری عمل می کند که گویا در لبه پر تگاه و سقوط قرار گرفته اند، که این خود اثبات کننده این تئوری است که عوامل مخرب درونی، بسیار قویتر از عناصر به اتحاد کشاننده لاینفک آنها در منافع مشترکشان برای بر سر قدرت ماندن است. «یکی از مفسرین یدیوت نیز اظهار داشته است:» این دیگر آن کابینه ای نیست که فقط از کار افتاده باشد، لیکن در آن همه اعضاء تصمیم شدیدی برای خودکشی جمعی گرفته اند.»

یکی دیگر از مفسرین یدیوت اظهار می دارد که: «دولت کنونی بیش از هر دولت دیگری محبوبیت خود را از دست می دهد... اصلاً به هیچ وجه احساس شرم نمی کند... و صحنه بی آبروییهای فاحشی شده که همانا نشانه عدم وجود روح در لاشه هاست...»

۷- (طبقه بندی نشده) کاسیگین موافقت نامه را مورد حمله قرار می دهد: بنا به گزارش رویتر در دیدار نخست وزیر شوروی کاسیگین از جمهوری دموکراتیک خلق یمن وی موافقت نامه میان مصر و اسرائیل را به عنوان مانعی در راه رسیدن به یک به عنوان مانعی در راه رسیدن به یک راه حل همه جانبه در خاورمیانه مورد حمله قرار داد.

۸- (طبقه بندی نشده) بازدید اشتراوس:

یکی از مطبوعات اسرائیلی نکاتی را که وسیله سفیر اشتراوس در کنفرانس مطبوعاتی ۱۲ سپتامبر بیان شده، به عنوان عدم اصرار دولت آمریکا در آغاز مذاکرات پیرامون خود مختاری فلسطین تعبیر و تفسیر می کند. از طرف سفیر اشتراوش نقل قول شده است که آمریکا در نظر ندارد در حالی که مذاکرات مصر و اسرائیل با مشکلات بسیار روبرو شده است، راه حلی را تحمیل کند.

۹- (طبقه بندی نشده) گزارش پیرامون وضع بد جسمانی بگین تکذیب گردید. مشاور مطبوعاتی بگین در مصاحبه ای که با رادیو اورشلیم داشت، گزارش به چاپ رسیده در مجله تایم را مبنی بر اینکه سه دکتر غیر اسرائیلی به بگین توصیه کرده اند که بیش از سه ساعت در روز کار نکند را تکذیب نمود. مشاور بگین گفت که نخست وزیر از ساعت ۸ تا ظهر و از ساعت ۴ بعد از ظهر تا شامگاه هر روز به کار مشغول و این

برنامه کاری او از زمانی که برنامه کار تمام وقتش را آغاز کرده است، می‌باشد.

۱۰- (طبقه‌بندی نشده) گزارشهای دیگر پیرامون مسائل لیبانی: بنا به گزارش رویتر، یکی از اعضای چپی کنست در ۱۷ سپتامبر اظهار داشته است که شکنجه و کشتار چهار غیر نظامی لبنانی به دست یک افسر اسرائیلی تنها واقعه از این نوع نمی‌باشد، لیکن از تشریح جزئیات بیشتر خودداری نمود. ژنرال ایتان که به وسیله کنست به علت تخفیف محکومیت نظامی مذکور به دو سال زندان محکوم شده است در یک مصاحبه مطبوعاتی با معاریو در ۱۷ سپتامبر گفت که وی تصمیم ندارد از پست خود کناره‌گیری نماید و دیگر اینکه افسر مذکور تنها بوده و در موقعیتی قرار داشته که برای دفاع از جان خود مجبور به انجام این کار شده است. در ۱۷ سپتامبر روزنامه‌ها آرتز نیز اظهار داشت که «پیرامون صحت داستان نمی‌توان شک کرد» و دیگر اینکه مردم اسرائیل حق دارند چنین افسر نظامی داشته باشند که در برابر جنایتکاران جانب احتیاط را از دست نمی‌دهد و با انکار حقیقت سعی در دفاع از خود نمی‌نماید.» معاریو گفت که ایتان باید برای مردم اسرائیل گزارشی کامل و رک و راست تهیه نماید.

۱۱- (سری) اسد در اختفا: بنا به گزارش سفارت آمریکا در دمشق حافظ اسد به طرز عجیبی از انظار عموم پنهان گشته، و پس از بازگشت از کنفرانس غیرمتعهدها در ۹ سپتامبر تنها یک بار در انظار عموم ظاهر گشته است. سفارتخانه معتقد است که حافظ اسد ممکن است پس از شورشهای ۱۲ سپتامبر لاتاکیا رفته و هنوز هم در آنجا باشد. علاوه برای آنها، فقدان گزارش مطبوعات پیرامون فعالیت دیگر رهبران سیاسی می‌تواند حاکی از آن باشد که حافظ اسد در جایی به تعمق مشغول است تا تغییراتی در کابینه‌اش به وجود آورده و کابینه جدیدی را ایجاد نماید.

۱۲- (خیلی محرمانه) خسارات وارده در لاتاکیا مورد اغراق قرار گرفته لیکن شهر نا آرام است: سفارت آمریکا در دمشق گزارش می‌دهد که در شهر لاتاکیا به دنبال اغتشاشی که اخیراً به وجود آمد خسارات چندانی مشاهده نمی‌شود، لیکن شهروندان این شهر از وضعیت شهرداری و مقامات امنیتی به علت اینکه نتوانسته بودند خشونت را تحت کنترل در آورند، بسیار خشمگین شده‌اند.

۱۳- (طبقه‌بندی نشده) عراق خواستار برگزاری کنفرانس اوپک در بغداد شده است: بنا به گزارش رادیو بغداد، عراق در ۱۷ سپتامبر از سران دولتهای عضو اوپک خواستار تشکیل یک اجلاس فوری اوپک در نیمه دوم ۱۹۸۰ در بغداد شده است (این زمان با بیستمین سالگرد تأسیس اوپک مصادف می‌باشد). منبع تأکید کرده است که این اجلاس مسائل متعدد بین‌المللی چون مسئله انرژی، و نظام اقتصاد جهانی را مورد بحث و تبادل نظر قرار خواهد داد به این امید که به یک راه حل با ثبات برای آینده دست یافته منافع اوپک و دیگر کشورهای در حال توسعه را بیشتر حفظ و حراست نماید.

۱۴- (خیلی محرمانه) مصر: مسائل بخش نفتی: سفارت آمریکا در قاهره، در حالی که تخمین خود را پیرامون تولید نفت مصر در سال ۱۹۷۹ خاطر نشان می‌سازد می‌گوید که عوارضی که عاید مصر از طریق تولید نفت می‌گردد، بالغ بر یک میلیارد دلار از محل فروش ۱۵۰/۰۰۰ بشکه از ۵۳۰/۰۰۰ بشکه تولیدی در روز می‌شود. فروش نفت خام کنونی از طریق خلیج سوئز بسیار ناچیز است و نرخ هر بشکه در بازار به ۳۲/۵۰ دلار می‌رسد. تقاضای مصرف کنندگان مقاصد کمپانی نفتی مصری را بر سر دو راهی قرار داده است که آیا قیمت تعیین شده را از مشتریان خود دریافت دارد و یا اینکه در صورتی که شرکتهای سهامدار مصر چون آموکو از پرداخت بیش از ۲۲ دلار تعیین شده امتناع ورزند چه کند. مذاکرات با اسرائیل

پیرامون خروج از منطقه نفتی آلمان بنا به گزارش مذاکره کننده اصلی التور با رضایت به پیش می‌رود. این منطقه یا در ۲۵ یا در ۲۶ نوامبر تحویل داده خواهد شد. اسرائیل اصرار دارد که بیش از بشکه‌ای ۲۵ دلار به محموله‌ای که سادات قول دادن آن را به اسرائیل در ماه دسامبر داده، نخواهد پرداخت. بعضی از دلالتان در حال حاضر مشغول آماده کردن این محموله نفتی می‌باشند.

۱۵- (محرمانه) کمونیستهای مصری آزاد گردیدند: سفارت آمریکا در قاهره به نقل از یک روزنامه محلی گزارش داد که دادگاه عالی دولتی امنیتی دستور آزادی فوری ۵۵ عضو حزب کمونیست مصر را که در ماه اوت دستگیر شده بودند و اتهامشان این بود که در تماس با عناصر خارجی دشمن بوده و نیز در سازمانهای خرابکاری عضویت داشته‌اند، صادر نمود. این گروه شامل ۳۸ نفری است که قبلاً به قید ضمانت آزاد شده بودند. ظاهراً پرزیدنت سادات در طول ۱۵ روز بعد از صدور این دستور که دستگیر شدگان در حالت توقیف به سر خواهند برد، حق خواهد داشت پرونده آنها را جهت بررسی بیشتر به دادگاه ارجاع دهد.

۱۶- (طبقه بندی نشده) رهبران اخوان المسلمین کشته شد: بنا به گزارش رویتر، عبدالستار الزعیم، رهبر سرشناس گروه اخوان المسلمین در سوریه، در برخوردی که با پلیس گشتی نظامی داشت به قتل رسید. وی به اتهام دست داشتن در قتل‌های متعدد و نیز درگیر بودن در کشتار ۵۰ عضو نظامی در ماه ژوئن در شهر آلیو تحت تعقیب بود.

۱۷- (طبقه بندی نشده) رهبران کنفرانس مسیحیان جنوب با عرفات ملاقات می‌نمایند: بنا به گزارش رویتر، گروهی از رهبران سیاهپوست کنفرانس رهبری مسیحیان جنوب لبنان در ۱۷ سپتامبر برای ملاقات با عرفات به بیروت می‌روند. اعضای این گروه عبارتند از: کشیش جوزف لوری ریاست کنفرانس رهبری مسیحیان جنوب لبنان، والتر فونتری، دکتر کلودیانگ از دیترویت، و دکتر ران واترز، و یکی از اعضای دانشگاهی دانشگاه هاروارد. دکتر لوری گفت که این سفر براساس علاقه عرفات در بررسی پیشنهادات کنفرانس رهبری مسیحیان جنوب لبنان که در ملاقات با ترز ناظر ساف در سازمان ملل مطرح شده بود، صورت گرفته است که شامل به رسمیت شناختن اسرائیل توسط ساف، به رسمیت شناختن حقوق فلسطینیان توسط اسرائیل و توافق هر دو طرف در محکوم نمودن خشونت می‌باشد.

سند شماره (۵۰)

تاریخ: ۱۹ سپتامبر ۱۹۷۹ - ۲۸ شهریور ۱۳۵۸
سری
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن دی - سی به: مجمع گردآوری خلاصه‌های اطلاعاتی - با اولویت
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های حساس اطلاعاتی است - غیر قابل رؤیت برای بیگانگان
(پاراگرافهای ۹-۱ سری / غیر قابل رؤیت برای بیگانگان است.)

موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۸۹۹ - ۱۹ سپتامبر ۱۹۷۹

۱- عواقب خرید زمینهای غزه و نوار غربی رود اردن به وسیله اسرائیل: صرف نظر از عواقب قانونی و قضایی، تصمیم اعطای اجازه خرید زمینهای نوار غربی و غزه به اسرائیلیها و سازمانهای اسرائیلی احتمال این را دارد که یک اثر عمیق روحی روی اعراب فلسطینی این مناطق داشته باشد. علاوه بر این ممکن است

در موضع آنها که معتقدند اعراب باید میانه رو باشند تغییری ایجاد کند. مهمترین مسئله برای فلسطینیها زمین و آب می باشد. توافق بر سر این مسائل در گفتگو بر سر مسئله خود مختاری یک عامل خیلی مهمی است که احتمالاً بر فلسطینیانی که در محلهای اشغال شده زندگی می کنند و در صدد هستند که به همکاری و دوستی با سازمان آزادیبخش فلسطین و هاشمیها برای شرکت آنها در به وجود آوردن یک قدرت خود مختار رو آورند، تأثیر جدی می گذارد.

۲- تأثیرهای عملی این تصمیم هنوز نامعلوم است و فقط در ماههای آینده روشن خواهد شد. یک روزنامه نگار معروف اسرائیلی که در مسئله ایجاد آبادیهای یهودی نشین تخصص دارد، به سفارتخانه آمریکا در تل آویو گفت که او انتظار این را دارد که این تصمیم مقداری عواقب عملی به دنبال داشته باشد. او اظهار داشت که بسیاری از اراضی که اکنون می توان خریداری کرد قبلاً به طور غیر قانونی خریداری شده است. به علاوه او این چنین نتیجه گیری می کند که با توجه به مجازات اعدام در اردن برای یک چنین فروشهایی و احتمال اعمال تلافی جویانه توسط سازمان آزادیبخش فلسطین، فلسطینیها به شدت جلوی این گونه معاملات را خواهند گرفت.

۳- یک روزنامه نگار دیگر اسرائیلی اظهار نظر کرده است که تعدادی از اعراب ساکن این مناطق کاملاً راضی به فروش زمین به افراد اسرائیلی، هستند، ولی آنها نمی خواهند که طرف معامله شان یک سازمان ایجاد کننده شهرکهای یهودی نشین باشد، زیرا که در آن صورت موضوع به یک مسئله «سیاسی» تبدیل خواهد شد. او همچنین یادآور شد که اگر ثبت اراضی مذکور بر طبق قوانین ثبت در کشور اردن انجام می گرفت، دیگر مشکلی به وجود نمی آمد. او این چنین نتیجه گیری می کند که تصمیم بالا مورد آزمایش قرار می گیرد تا ببینند که پروسه ثبت در عمل چگونه به اجرا در می آید.

۴- اگر چه این گونه آینده نگریهایی هستند و ممکن است خیلی دلگرم کننده باشد، ولی طرفداران اسکان یهودیان در مناطق مذکور، مانند شارون و گوش آمونیم، در آینده بر سر این مسئله کار خواهند کرد تا به تصمیمات جدید جامه عمل بپوشاند این موضوع راه را برای فعالیتهای اسکانی هموار نماید. (دولت اسرائیل راههایی را پیدا کرده است تا زمینهای لازم برای ایجاد آبادیهای جدید را به دست آورد، و این مسئله علیرغم اعتراضات دادگاه و مواع، دیگر ادامه دارد.)

۵- قانون در اطراف اورشلیم قدیم دارای اهمیت بیشتری است. حتی قبل از تصمیم جدید، بیشتر خریدهای غیر قانونی که انجام پذیرفته بود احتمال داده می شود که در این نقطه، اغلب به وسیله مقامات عالی دولتی و مقاطعه کاران بزرگ که خیال احتکار زمین را داشته اند، به وقوع پیوسته باشد. قیمت زمین در این محلها شدیداً رو به افزایش است. یک محرک دیگر برای خریدهای خصوصی در این منطقه شمار حائز اهمیت اعراب مهاجر از اورشلیم و اطراف آن است که به غرب مهاجرت کرده اند، ولی هنوز زمین دارند. خیلی از آنها دلواپس هستند که ادعایشان قابل قبول نخواهد بود و ممکن است مجبور به فروش زمینهایشان شوند. در همین حال در آئین نامه سرمایه ملی یهودیان این موضوع وجود دارد که به محض به وجود آمدن موقعیت می توان در «ارتز اسرائیل» زمین خریداری نمود.

۶- اعراب مناطق دیگر ممکن است به فروش مایل نباشند، ولی اگر آنها احساس کنند که بالاخره از آنها سلب مالکیت خواهد شد، می توان آنها را ترغیب به آن کار نمود.

پیشنهادات تهدید کننده مبنی بر سلب مالکیت تاکنون به وقوع پیوسته است. طرفداران ایجاد شهرکها

به خصوص اگر با مقامات دولتی نیز دوستی داشته باشند، ممکن است بتوانند اعراب را ترسانده و آنها را نسبت به فروش راغب سازند. همان طوری که اعرابی که مالکیت زمینهای بزرگ را در اختیار دارند زمانی که می بینند قطعه زمینی تنها به «دلایل امنیتی» یا با عنوان «زمینهای دولتی» سیم خاردار کشی شده است مطمئناً منطق این غضب را و اینکه آیا فرصتی برای تلافی خواهد ماند مورد سؤال قرار خواهند داد.

۷- یک سؤال پاسخ داده نشده دیگر این است که بر طبق تصمیم جدید چگونه با زمینهایی که قبلاً به طور غیر قانونی به وسیله اسرائیلیها خریداری شده رفتار خواهد شد. این افراد حالا سعی خواهند کرد که آشکارا زمینهایشان را به ثبت برسانند. حتی برخی از این نمونه ادعاها در دادگاهها وجود دارد که بعضی از اعرابی که مالکیت آنها معتبر نیست با وکالت نامه قلابی زمین را به خریداران اسرائیلی فروخته اند

۸- به علاوه صندوق اندوخته ملی یهودیان و بعضی اتباع خصوصی تا قبل از سال ۱۹۴۸ مقدار ۳۲/۰۰۰ جریب زمین در کرانه غربی در اختیار داشتند. مقامات مسئول زمین در اسرائیل بر این زمینها نظارت دارند، بیشتر آن تاکنون به اعراب اجاره داده شده است. اگر صندوق اندوخته ملی یهودیان یا مالکان خصوصی دوباره ادعای حقوقشان را بکنند و تقاضای نظارت بر زمینها را داشته باشند، این موضوع ممکن است بین آنها و اعراب مستاجر ایجاد اشکال و دعوا بکند.

۹- بالاخره تصمیمات مورد نظر امکان این را به وجود می آورد که اعراب اسرائیل برای خرید زمینها یا از طریق اعرابی که خارج از سرزمینهای اشغالی هستند و منافعیشان در ارتباط با این تصمیمات است یا به وسیله گروههای یهودی که خیال فعالیت اسکانی در این مناطق دارند، به عنوان یک وسیله مورد استفاده قرار گیرند.

۱۰- (طبقه بندی نشده) دایان تقاضا دارد که به عنوان ریاست یک هیئت نمایندگی به آمریکا بیاید: بنا به گزارش روزنامه داور، دایان تقاضا کرده است که در رأس هیئتی برای بحث و گفتگو پیرامون نظارت بر صحرای سینا به عنوان تنها شرطش برای سفر به آمریکا به آنجا بیاید قبلاً، دایان خواسته بود که او را از انجام این سفر باین بهانه که وایزمن خود می تواند مذاکرات را دنبال کند، معذور دارند.

۱۱- (طبقه بندی نشده) پرز به سازمان آزادیبخش فلسطین حمله می کند: بنا به گزارش آسوشیتد پرس شیمون پرز در یک سخنرانی که به دعوت اتحادیه سیاسی دانشگاه ییل در تاریخ ۱۷ سپتامبر انجام داد به سازمان آزادیبخش فلسطین به طور کلی حمله نمود. او سازمان آزادیبخش فلسطین را متهم نمود که هرگز دنباله روی یک سیاست میانه رو نبوده است و حتی کوچکترین شانسی برای اینکه این سازمان بتواند دولت و سیاست خود را تغییر دهد، وجود ندارد. پرز اضافه می کند که به محض از بین رفتن خطر سازمان آزادیبخش فلسطین، فلسطینیها حق آن را خواهند داشت که آینده خودشان را به دست گیرند.

۱۲- (طبقه بندی نشده) اسرائیل به تصمیم مبنی بر تحریم فروش سلاح به آفریقای جنوبی احترام می گذارد: گزارشات آمریکا و سازمان ملل اشاره بر این مطلب دارد که یک هیئت اعزامی اسرائیلی به سازمان ملل به کمیته تحریم فروش سلاح گفت که اسرائیل قطعنامه شماره ۴۱۸ شورای امنیت که در سال ۱۹۷۷ به تصویب رسیده است را می پذیرد و بر طبق آن برای آفریقای جنوبی نه سلاح و نه مواد مربوط به آن که شامل فروش و انتقال اسلحه و مهمات، وسایط تقلیه نظامی و وسایل نظامی است، تهیه نخواهد کرد.

۱۳- (محرمانه) سعودیها نگران اتحاد دو یمن می باشند. سفارتخانه ما در جدّه گزارش می دهد که گرداننده امور وزارت امور خارجه عرب اسماعیل شورا در تاریخ ۱۷ سپتامبر به کنسول سیاسی گفت که

هدف ملاقات نخست‌وزیر جمهوری عربی یمن و معاونش از عربستان سعودی در تاریخ ۱۱ سپتامبر این بود که مقامات سعودی را از این موضوع با اطلاع بکنند که صالح در نظر دارد که پیشنهاد برگزاری یک ملاقات با عبدالفتاح اسماعیل را بپذیرد. شورا گفت که ولیعهد سعودی می‌خواهد در تاریخ ۱۷ سپتامبر که روز برگزاری این ملاقات است به صناعا برود تا اتحاد بین دو یمن را بررسی و مورد گفتگو قرار دهد و همچنین در مورد تحویل سلاح به جمهوری عربی یمن از اروپای شرقی بحث و تبادل نظر نماید. شورا فکر می‌کند که صالح با این ملاقات موافق می‌باشد، زیرا او از آن ترس دارد که اگر این قدم را به طرف یک اتحاد بر ندارد از جانب جمهوری دمکراتیک خلق یمن مورد حمله قرار گیرد. مقامات سعودی نسبت به اطمینان خاطری که در مورد اتحاد و پیروی از آن به سعودیها می‌داد، چندان خوش بین نیستند.

۱۴- (طبقه‌بندی نشده) تصحیح «بمب» سفارتخانه جمهوری عربی یمن: سفارتخانه در صناعا گزارش داد که بسته‌ای که دوشنبه به سفارتخانه تحویل داده شده با یک بسته حاوی بمب اشتباه شده بود.

۱۵- (طبقه‌بندی نشده) عمان و امارات متحده عربی به توافق مرزی رسیدند: بر طبق خبرگزاری قطر معاون وزارت امور خارجه عمان اظهار داشت که امارات متحده عربی و عمان به یک قرارداد مشترک بر سر اختلافات مرزی بین دو کشور رسیدند و قرار داد در آینده نزدیک اعلام خواهد شد.

۱۶- (محرمانه) حوص بر سر مسئله عقب نشینی سازمان آزادی بخش فلسطین: نخست‌وزیر الحوص در تاریخ ۱۴ سپتامبر به سفیر آمریکا دین گفت که او اخیراً مذاکره‌ای با صلاح خلف ابویاذ داشته است و در نتیجه این ملاقات متقاعد شده است که سازمان آزادیبخش فلسطین این موضوع را قبول کرده که نیروهای مسلح لبنان مسئولیت بیشتری، در جنوب لبنان به عهده بگیرند، به شرط اینکه منافع فلسطینیها نیز در نظر گرفته شود. خلف به الحوص گفت که صف آرای سر بازان لبنانی در جنوب به یک توافقنامه سیاسی بین دولت لبنان، گروههای مختلف لبنانی سازمان آزادیبخش فلسطین، و نیروهای سوریه نیاز دارد.

سند شماره (۵۱)

تاریخ: سپتامبر ۷۹ - ۳۰ شهریور ۵۸
از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی به: مجمع گردآوری خلاصه‌های اطلاعاتی - با اولویت هشدار: شامل منابع و شیوه‌های حساس اطلاعاتی است. غیر قابل رؤیت برای بیگانگان (پاراگرافهای ۸ - ۱ خیلی محرمانه / غیر قابل رؤیت برای بیگانگان)

موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۹۰۰ - ۲۰ سپتامبر ۷۹

۱- «ماجرای افسر اسرائیلی در لیتانی»: موارد اعتباری و اخلاقی: تخفیف محکومیت کیفری ۴ افسر پیاده اسرائیلی که در قتل افراد غیر نظامی لبنانی در مبارزات لیتانی در سال ۱۹۷۸ شرکت داشته‌اند، توسط رئیس ستاد ایتنان و این واقعیت که او پرونده‌ها را سرسری گرفته است دو موضوع را مورد سؤال قرار داده که در برگیرنده تصویر ذهنی قوای دفاعی اسرائیل می‌باشد.

(الف) سؤال اول در برگیرنده حیثیت و اعتبار رئیس ستاد می‌باشد.

(ب) سؤال دوم در برگیرنده نقش اخلاقی قوای دفاعی اسرائیل در جنگ علیه اعراب می‌باشد.

هر دو سؤال از اهمیت بسیار ویژه‌ای برخوردار هستند، البته در رابطه با ارتش به عنوان یک نهاد ملی.

۲- در طول حمله اسرائیل به لبنان در ۴ مارس ۱۹۷۸ یک افسر اسرائیلی تقریباً چهار فلسطینی و یا روستاییان لبنانی را به قتل رسانده است. این افسر محکوم شناخته شد، ولی محکومیت وی بعداً تخفیف داده شد و سرانجام به ۱۲ سال زندان محکوم گردید. بعدها محکومیت وی توسط یک دادگاه پژوهش نظامی به ۸ سال تخفیف داده شد. در ژوئیه ۱۹۷۹ ایتان محکومیت این شخص را بیشتر کاهش داد و سرانجام وی را به ۲ سال زندان محکوم نمود.

۳- ایتان به این دلیل که فشار شرایط جنگی تعیین کننده وضعیت می باشد و نیز اخذ درجه و مقام این افسر می تواند تنها تنبیه مؤثر درباره وی باشد تصمیم خود را توجیه می کند. البته گزارشهایی که به مطبوعات اسرائیلی رسیده و درج شده حاکی از آن است که در هنگام وقوع جنایت افسر مربوطه را هیچ گونه خطری تهدید نمی کرده است و او مقتولین را بی گناه به قتل رسانده است. گزارشهای مطبوعاتی همچنین مدعی است که افسر یاد شده نامزد دختر یکی از ژنرالهاست که دوست صمیمی ایتان می باشد.

۴- ارتش و جامعه: قوای دفاعی اسرائیل معتبرترین و بانفوذترین نهاد ملی اسرائیل می باشد. از طریق برنامه های جوانان، و شبکه بسیار گسترده اش، و نیز سیستم ذخیره های وسیع خود قوای دفاعی اسرائیل در زندگی تمام اسرائیلیها وارد می شود. قبل از جنگ ۱۹۷۳، این نهاد در واقع واجب الجرم شناخته شده و عموم افسران آن با عنوان «آلوفیم» یا طبقه قهرمان اسرائیل یاد می شدند. ضربه جنگ ۱۹۷۳ این تصور آنها را لکه دار نمود و ارتش و رهبران آن را در معرض طوفان انتقادات قرار داد. جریان مذکور یکی از نمونه های این واقعیت می باشد. با این وصف اسرائیل نسبت به هر چیزی که موقعیت و مقام قوای دفاعی اسرائیل را به خطر اندازد، حساسیت به خرج می دهند.

۵- موضوع حیثیت و اعتبار: قسمت اعظم تضاد منتج از «جریان افسر اسرائیلی در لیتانی» بر حقانیت و یا اعتبار ایتان متمرکز شده است. کسانی که از او انتقاد می کنند، مدعی هستند که وی یا عمداً و یا در نتیجه عدم آگاهی ملت را نسبت به جریان قتل چهار عرب گمراه کرده است. تلاشهایی که توسط اینان و وایزمن جهت تشریح موقعیت انجام شده، خالی از موفقیت بوده است.

۶- این موضوع خیلی مهم است چون متوجه می شویم که هم دولت و هم مردم خواستار رئیس ستادی هستند که حیثیت و اعتبار او جای تردید نداشته باشد. برای اسرائیلیها اینکه اینان به جز قضاوت عینی نظامی، محرکهای دیگر نداشته است چندان خالی از تردید نیست. جریان حاضر مقداری از حیثیت وی را کاهش خواهد داد، لیکن گمان نمی رود که عاملی جهت اخراج وی باشد.

۷- موضوع اخلاقیات: قوای دفاعی اسرائیل فرضیه عدالت در جنگ را بیشتر تعارفی دانسته و دکتترین نظامی اسرائیل را که «حاکمیت سلاح در میدان جنگ» را قبول دارد در مد نظر می گیرد. معذالک، این دکتترین با دکتترین «حداکثر استفاده از نیرو در مأموریتها» در تضاد بوده است که عبارت است از عدم پذیرش شکست در یک عملیات مگر در شرایط بسیار محدود. البته نمونه های بسیار درباره این فرضیه «حداکثر استفاده از نیرو در مأموریت» وجود دارد که گاهی شامل کشتار افراد بی گناه نیز می گردد، برای اینکه عملاً ثابت شود که این فرضیه نیز گاهی عملاً فرضیه غالب و مسلط است.

۸- برای ملتی که درگیر جنگی است که به نظر خودش جنگ پراکنده علیه «تروریست» هاست و بر آن است تا به ناظرین کنجکا و بقبولاند که عدالت را در جنگ رعایت می کند، کشتار افراد بی گناه خالی از اهمیت نمی باشد. با تخفیف محکومیت، به نظر بسیاری از اسرائیلیها، ایتان قوای دفاعی اسرائیل را در

سطح همان «تروریستها» قرار داده است. از نظر اسرائیلیها بسیار ناراحت کننده است که مهمترین و محترمتترین نهاد خود را این چنین افشا شده ببیند.

۹- (طبقه‌بندی نشده). انفجار بمب در اورشلیم: بنا به اظهار یک شخص آمریکایی یک بمب در یک مرکز فروشگاهی اورشلیم منفجر گردید. این واقعه در ۱۹ سپتامبر رخ داد و یک نفر کشته و ۳۴ مجروح بر جای گذاشت.

۱۰- (طبقه‌بندی نشده) والدهایم تصمیم اسرائیل مبنی بر خرید زمین در مناطق اشغالی را سخت مورد انتقاد قرار داده است: بنا به اظهارات نماینده ما در سازمان ملل، رئیس این سازمان، والدهایم، بیانیه‌ای در رابطه با گزارش اسرائیل درباره «خرید زمین شخصی» در صورت صحت، انتشار داده است که گویای این حقیقت است که این عمل اسرائیل مخالف با تعدادی از لویایح سازمان ملل در رابطه با به دست آوردن زمین در مناطق اشغالی بوده و با چهارمین قسمت از آئین نامه ژنو نیز توافق ندارد.

۱۱- (طبقه‌بندی نشده) بیانیه شهردار فریج در کنست پیرامون تصمیم خرید زمین: سرکنسول ما در اورشلیم گزارش می‌دهد که در طول گفتگویی در تاریخ ۱۸ سپتامبر با معاون شهردار بنت مطلع شده است که شهردار میان رو بتلهام فریج اظهار داشته است که تصمیم کنگره کنست مبنی بر مجاز دانستن اسرائیلیها در خرید زمین در سواحل غربی گامی بسیار خطرناک است. وی گفته است که باید به یاد داشت که بسیاری از زمینداران سواحل غربی که اکثراً زمینهای وسیعی را نیز در اختیار دارند به خصوص در مناطق بتلهام و رام‌الله در حال حاضر در خارج از کشور در آمریکای لاتین و آمریکای شمالی زندگی کرده و تا زمانی که اسرائیل آنها را اشغال کرده قصد بازگشت ندارند. علاوه بر اینها، این افراد اشتیاق زیادی به فروش این سرزمینها دارند، به خصوص که حکومت نظامی آدرس و نشانی مالکین غایب را نیز در اختیار دارد. وی همچنین گفته است که بسیاری از یهودیان منتفذ با مالکین غایب تماس خواهند گرفت و بهای خوبی نیز به آنها در ازاء زمین آنها خواهند پرداخت.

۱۲- (طبقه‌بندی نشده) از ورود کاهان به شهر اسرائیلی - عربی جلوگیری به عمل آمد: بنا به گزارش رویتر، پلیس مرزی اسرائیل از ورود نظامی آمریکایی رابی میر کاهان به شهر عربی اسرائیلی، جایی که تظاهرات گسترده‌ای علیه ورودش بر پا شده بود، جلوگیری به عمل آورد. در هفته گذشته رابی میر کاهان به انجمن شهر ام‌الفهم در جنوب شرقی صیفا اطلاع داد که وی بازدید از شهر به عمل خواهد آورد و در طول آن از آنها خواست تا بر منشور استقلال اسرائیل صحه بگذارند. وی گفته بود که صحه‌گذاری بر این منشور ضروری است، زیرا وفاداری اعراب این شهر به اسرائیل مورد شک و تردید می‌باشد.

۱۳- (طبقه‌بندی نشده) خلیل تصمیم اسرائیل در مورد خریداری زمین را مورد حمله قرار داد: بنا به گزارش رویتر نخست‌وزیر خلیل در ۱۹ سپتامبر اظهار داشت که تصمیم اسرائیل مبنی بر مجاز دانستن اسرائیلیها به خرید زمین در مناطق اشغالی بخشی از توطئه‌ای است که اعراب را به فروش زمین مجبور می‌سازد. وی اضافه کرده است که این حرکت «تلاش جدیدی است برای از بین بردن ماهیت فلسطینی زمینهای عربی که خود مانعی خواهد بود برای فلسطینیها تا نتوانند بر زمین و خانه‌شان حقی داشته باشند. (این بیانیه با بیانیه دیگری از طرف وزیر امور خارجه مصر همراه است که تصمیم اسرائیل در ۱۹ سپتامبر را محکوم می‌سازد).

۱۴- (طبقه‌بندی نشده) بحرین مصمم است از بروز تظاهرات جلوگیری نماید: سفارت آمریکا در

مناحه گزارش می‌دهد که سیاست بحرین مبنی بر مداخله سریع و قوی جهت در هم کوبیدن چند تظاهرات بر پا شده توسط شیعیان که در طول دو هفته گذشته برگزار شده بود، بسیار موفقیت‌آمیز بوده و در حال حاضر شهر آرام است. گشتیهای ضد شورش به وضوح در پایین شهر دیده می‌شوند و هر روزه بیانیه‌هایی توسط وزرای اطلاعات و کشور منتشر می‌شود که به‌طور مکرر برخورد قاطع دولت را در این گونه موارد گوشزد می‌نماید.

۱۵- (طبقه‌بندی نشده) مذاکرات تسلیحاتی جمهوری عربی یمن، روسیه: سفارت آمریکا در صنعا گزارش می‌دهد که یک مقام یمنی به سفیر در ۱۸ سپتامبر اطلاع داده است که وی باور ندارد که صالح قصد داشته باشد وارد معاملات تسلیحاتی با روسیه گردد. با این وصف، معاون ریاست ستاد، علی منصور بین پراگ و برلین در رفت و آمد است و منتظر دستور از طرف ریاست جمهور و درباره جزئیات قرارداد نیز به مذاکره نشسته است ولی واضح است که هنوز دستوراتی مبنی بر امضاء قرارداد دریافت ننموده است. منبع اظهار داشت که صالح بیان داشته که مردم می‌دانند که وی از بانک مرکزی برداشت کرده و تانک‌های لهستانی خریداری نموده است.

۱۶- (طبقه‌بندی نشده) سازمان آزادیبخش فلسطین - کنفرانس رهبری مسیحیان جنوب: رویتر از قول رهبر کنفرانس مسیحیان جنوب جوزف لوری در بیروت بیان می‌دارد که: «ما معتقد هستیم که راه حل نهایی برای لبنان و خاورمیانه این است که اسرائیلیها و فلسطینیها در موطن خود در صلح و تحت لوای عدالت به زندگی بپردازند.» لوری گفته است که کنفرانس رهبری مسیحیان جنوب سمینارهایی در شهرهای مهم آمریکا برگزار خواهد کرد که بر صلح در خاورمیانه و آفریقا تأکید خواهد داشت و اظهار امیدواری کرده است که نمایندگان همه احزاب درگیر شرکت خواهند کرد.

بنا به اظهارات رادیو فلسطین، نماینده کنگره فونتروی گفته است که رهبران حقوق مدنی با سازمان آزادیبخش فلسطین مذاکراتی را آغاز کرده‌اند با این امید که دولت آمریکا نیز این کار را دنبال نماید.

۱۷- (طبقه‌بندی نشده) ملاقات عرفات و ملک حسین: رادیو عمان گزارش داد که یاسر عرفات و ملک حسین در ۱۹ سپتامبر در شهر مرزی اردن یعنی الرمضا ملاقات کرده‌اند. (این چهارمین باری است که عرفات با حسین در سال گذشته ملاقات کرده است و به دنبال آن ملاقاتی نیز در هاوانا در مجمع غیرمتعهدها داشته است.) عرفات گفته است که وی تلاش می‌کند تا موارد مورد علاقه دو جانبه را هماهنگ سازد، زیرا حسین اولین سخنگوی جلسه خواهد بود.

۱۸- (محرمانه) به رسمیت شناختن اسرائیل توسط سازمان آزادیبخش فلسطین: در یک مصاحبه با نشریه بیروتی در صبح دوشنبه یکی از رهبران الفتح به نام صلاح خلف گفته است که به رسمیت شناختن اسرائیل «برنده‌ترین کارت» سازمان آزادیبخش فلسطین است و این سازمان حاضر است اسرائیل را در ازاء یک حکومت و نه یک بیانیه به رسمیت بشناسد. وی گفته است من به دنبال حزبی هستم که بتواند این حکومت را به من بدهد تا من نیز این امتیاز را به او بدهم. (ما این بیانیه را بسیار مهم می‌دانیم چون خلف در بیانیه‌های عمومی خود از عرفات حساستر است. رهبران الفتح حاضر هستند به پیروان خود به قبولانند که به رسمیت شناختن اسرائیل یک بهای سیاسی است که باید برای پیشبرد اهداف محدود خود بپردازند. عرفات اخیراً از جواب دادن به این سؤال به نحو خاصی طفره رفته است که چرا از اسرائیل سؤال نمی‌کند که آیا آماده است حقوق فلسطینیان را به رسمیت بشناسد یا خیر.)

خلف همچنین اظهار داشته است که احتمالاً عرفات دعوت نامه‌هایی از کشورهای اروپای غربی دریافت خواهد داشت. وی همچنین بیان داشته است که عرفات بنا به دعوت حزب کمونیست فرانسه به این کشور خواهد رفت و البته وقوع یک چنین دیداری بسته به میل حکومت فرانسه است. ونس

سند شماره (۵۲)

تاریخ: ۲۸ سپتامبر ۷۹-۶ مهر ۵۸
از: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی
به: مجمع گردآوری خلاصه‌های اطلاعاتی
(از پاراگراف ۱ تا ۹ خیلی محرمانه)

موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۹۰۵ - ۲۷ سپتامبر ۱۹۷۹

۱- ابتکارهای آلمان غربی اسرائیل را نگران ساخته است: آلمان غربی با نهایت احتیاط در راه بهبود مناسبات خود با اعراب به طرفی که نگرانی اسرائیل را برانگیزد حرکت می‌کند. بن (آلمان فدرال) خواهد کوشید تا توجه جدید خود را با اعراب متعادلتر ساخته بدین ترتیب مناسبات پشتیبانی از اسرائیل را که به جبران دوران آلمان نازی اتخاذ کرده حفظ کند. جمهوری فدرال آلمان تعهد خود را به نسبت ادامه موجودیت اسرائیل حفظ خواهد کرد، و همچنان معتقد به حق اسرائیل درباره امنیت مرزهای آن خواهد بود. ولی ابتکارهای آلمان غربی باعث می‌شوند که این ابتکارها چه از سوی اعراب و چه از جانب اسرائیل چنان تلقی شود که آلمان نسبت به گذشته به جهان عرب بیشتر نزدیک شده است.

۲- بن (آلمان فدرال) نمی‌خواهد درباره مسائل خاورمیانه از واشنگتن پیشی جوید. بن بیشتر مایل است که روند پیمان کمپ دیوید سرعت یابد. اشمیت (صدر اعظم آلمان فدرال) و گنشر وزیر امور خارجه معتقدند که مسئله فلسطین قلب حل بحران خاورمیانه را تشکیل می‌دهد و بنابراین به رسمیت شناختن موجودیت اسرائیل از سوی فلسطینیها برای موفقیت آمیز بودن مذاکرات اهمیت حیاتی دارد. آلمان غربی همچنان می‌خواهد با اقدام ایالات متحده جهت گفت و شنود با سازمان آزادی بخش فلسطین کمک کند. ۳- گنشر که در اوایل سپتامبر از سفر بار دوم به خاورمیانه بازگشت علاقمند به پیشبرد نقش مهمتر کشورهای اروپایی در این منطقه است. بن همچنین میل دارد آلمان فدرال و کشورهای نه گانه جامعه اقتصادی اروپا بر کوششهای خود برای آرام کردن اوضاع و نفوذ سازنده بر رادیکالهای جهان عرب بیفزایند.

۴- گنشر به ویژه درباره مخالفان فزاینده کمپ دیوید در جهان عرب و همچنین درباره فقدان مبادلات غرب با سازمان آزادیبخش فلسطین نگران است. نقش جدید و فعالتر اروپا که گنشر درباره آن پیش بینی می‌کند، حامی از حمایت شدید از کوششهای آمریکا است. او معتقد است این نقش با تأیید و صلاحدید آمریکا به مورد اجراء گذارده خواهد شد.

۵- سخنگوی وزارت خارجه آلمان فدرال اندکی پس از بازگشت گنشر از سفر خاورمیانه ضمن دادن گزارش به سفیران کشورهای جامعه اقتصادی اروپا تأکید کرده بود که کشورهای نه گانه جامعه اقتصادی اروپا برای کمک به ایالات متحده لازم است نشان دهند که در مقابل نفوذ شوروی یک راه دیگر از سوی کشورهای اروپایی وجود دارد. گنشر چنین نتیجه‌گیری کرده بود که کشورهای عربی با مواضع اصلی کشورهای اروپایی روی موافقت نشان می‌دهند. گنشر این موضوع را در سفر خود به کشورهای عربی

مورد تأکید قرار داده است.

۶ - جمهوری فدرال آلمان صراحتاً از حق فلسطینیها درباره تعیین سرنوشت خودشان پشتیبانی می‌کنند، در عین حال جمهوری فدرال آلمان سرگرم اعمال فشارشان مخفیانه به اسرائیل برای اتخاذ موضع سازش‌پذیرتری نسبت به اعراب می‌باشد. مخالفت آلمان فدرال با ساختن آبادیهای یهودی نشین و سیاست اسرائیل نسبت به جنوب لبنان و مخالفت اسرائیل با ایجاد یک دولت فلسطینی به اسرائیل ابلاغ شده است.

۷ - اینکه حکومت آلمان فدرال در پیروی از سیاستی که اسرائیل را علیه خود بر می‌انگیزاند تا چه مرحله‌ای پیش خواهد رفت، آینده نشان خواهد داد. هنگامی که موشه دایان در اوایل ماه جاری از بن دیدن کرد رهبران جمهوری فدرال آلمان کوشیدند به او اطمینانهایی دهند. گنشر تحت فشار اسرائیل اندکی از پافشاری خود درباره «حق تعیین سرنوشت» فلسطینیها عقب نشینی کرد گنشر افزود که «تصویب همه طرفهای درگیر» برای حق تعیین سرنوشت فلسطینیها لازم خواهد بود.

۸ - دایان با چیزی کمتر از آنچه که در انتظارش بود از بن بازگشت، ولی چنین امکانی وجود ندارد که جمهوری آلمان فدرال از تعهد اساسی خود نسبت به ادامه موجودیت اسرائیل و حق آن درباره مرزهای امن طرفه رود.

۹ - (خیلی محرمانه) نسبتهای شکنجه در مورد اسرائیل: سفارت آمریکا در تل آویو گزارش داده است که تامیر وزیر دادگستری اسرائیل به آنها چنین گفته است که او پرونده‌ای را که در آن ادعا شده است که یک فرد عرب مظنون با نهایت جدیدت در معرض شکنجه قرار گرفته، در دست دارد. تامیر مدعی شده است که در اتهامات اعراب در این باره غلو شده است، ولی او گفت که یک شمه‌ای از حقیقت در این باره وجود دارد و بازپرسی در این باره مورد توییح قرار گرفته و به مرجع دیگری انتقال یافته است. طبق اظهار تامیر به سازمان شین بث ابلاغ شده است که چنین طرقتی در بازپرسی تحمل نخواهد شد. سفارت آمریکا در تل آویو اظهار نظر می‌کند چیزی که اهمیت دارد این است که تامیر دستور داده است، تحقیقات او مورد رسیدگی قرار گیرد، زیرا چنین نشان داده شده که او و همکارانش کوشش واقعی خود را برای رسیدن به حقیقت به عمل آورده‌اند.

۱۰ - (خیلی محرمانه) عربستان سعودی، مصر، سودان: اسماعیل شورا مدیر امور کشورهای عربی در وزارت خارجه در روز ۲۳ سپتامبر به سفارت اطلاع داد که سودانیها از سعود الفیصل وزیر امور خارجه عربستان سعودی خواسته‌اند تا از خار توم دیدن کند. ولی از آنجایی که سعود الفیصل روز ۲۷ سپتامبر به آمریکا می‌رود، وقت کمی برای او جهت دیدار از سودان باقی خواهد ماند. اسماعیل شورا گفت که موضوع مذاکرات سعود الفیصل با مقامات سودانی «مناسبات دو جانبه» (یعنی: مساعدت اقتصادی) خواهد بود.

۱۱ - (خیلی محرمانه) سطح تولید نفت عربستان سعودی: سفارت آمریکا در جده گزارش می‌دهد که شاهزاده فهد ولیعهد عربستان سعودی روز ۲۶ سپتامبر به کارتر رئیس جمهور آمریکا اجازه داد که اعلام بدارد که سطح تولید نفت عربستان سعودی در سه ماهه چهارم ۹/۵ میلیون بشکه در روز خواهد بود، که ادامه سطح تولید جاری می‌باشد.

ونس

سند شماره (۵۳)

تاریخ: ۱۲ اکتبر ۷۹ - ۲۰ مهر ۵۸
از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی به: مجمع گردآوری خلاصه‌های اطلاعاتی - با اولویت
موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۹۱۵ - ۱۲ اکتبر ۷۹

۱ - (سری) اسرائیل: عدم توافق در کابینه: بنا به تجزیه و تحلیل سازمان سیا رویگردانی بسیاری از طرفداران نخست‌وزیر بگین از جناح لیکود اکثریت کرسیهای بگین را در میان ۱۲۰ کرسی به ۵ کرسی کاهش داده است، این رویگردانیها از سال گذشته تا به حال به قیمت از دست رفتن ۱۱ کرسی برای او تمام شده است. کاهش قدرت پارلمانی بگین باعث خواهد شد که احزاب دولتی برای به دست آوردن و کسب منافع خاص خودشان وی را تحت فشار قرار دهند. و با ممانعت از ائتلافها، قدرت رهبری بگین را زیر سؤال کشند. مسئله ائتلاف شاید تا اواخر دوره مشکل زیادی را به وجود نیاورد، لیکن فشارهای داخلی و انتقاد عموم از نحوه عملکرد حکومت - به خصوص از ضابطه‌های اقتصادی فاجعه‌آمیز - مشکلات بسیاری را ممکن است به وجود آورد. بگین احتمالاً در انتخابات سال ۱۹۸۱ خواهد باخت.

۲ - (سری) علیرغم رشد اقتصادی بسیار سریع به میزان ۴ تا ۵ درصد در سال جاری، اسرائیل با مشکلات اقتصادی بسیار جدی دست به گریبان است. تورم در حال اوج گرفتن است و نرخهای مصرفی به میزان صد درصد در سال افزایش یافته‌اند. صورت حساب مخارج دولت - که بیش از یک میلیارد دلار در سال قبل بوده است اکنون در حال کاهش است، لکن در صورتی که اسرائیل سیاستهای خود را تغییر ندهد، بدهکارهای دولت به ۷۰۰ دلار در سال ۱۹۸۱ خواهد رسید.

۳ - (سری) قسمت اعظم انتقاد عمومی متوجه وزیر دارایی سیمکا اهرلیک و همکارانش است که از اعضای حزب آزادی هستند که می‌توان گفت به علت اشغال بسیاری از پستهای اقتصادی توسط اعضاء این حزب از رقبای لیکود به شمار می‌آید. همین انتقاد عمومی مشاجرات بر سر بسیاری از سیاستهای مهم را که بین بگین و حزبش هروت و لیبرالها در گرفته است دامن زده و به این ترتیب مردم پی می‌برند که چه اختلاف وحشتناکی در کابینه حکومتشان وجود دارد.

۴ - (سری) این روزها اهرلیک موجب دردسرهای زیادی شده است بررسی آراء عمومی نشان می‌دهد که محبوبیت او به کمتر از ده درصد رسیده - تا جایی که بگین ممکن است مجبور شود او را و نیز بسیاری دیگر از مقامات اقتصادی را تعویض نماید. در تلاش برای نجات استعداد در حال نابودی حزبشان، رهبران لیبرال، بنا به گزارشهایی، توافق اهرلیک را به دست آورده‌اند که در پاییز امسال طرحی برای دوباره سازماندهی کابینه تسلیم بگین نماید که خود اهرلیک در آن طرح دارای مقام اقتصادی نباشد.

۵ - یک چنین سازماندهی دوباره‌ای در کابینه میزان تشنج را بالا خواهد برد و قدرت نمایی برای رسیدن به قدرت بیشتر در میان احزاب مؤتلفه زیاد خواهد شد به خصوص اگر این تغییر سازمانی در برگیرنده چند وزیر و زارتخانه باشد و در صورتی که بگین شخصی را برای پر کردن جای اهرلیک انتخاب کند که خارج از محدوده حزب باشد. این روزها می‌گویند که فرد پارلمانی مورد علاقه بگین همان ایگال هوروتیز است که قبلاً ریاست یک حزب کوچک و دست راستی به نام لام را که نماینده لیکود بود و بسیار مورد انتقاد اهرلیک نیز قرار می‌گرفت به عهده داشت.

۶- عملکرد ناپخته دولت بر سر امور اقتصادی بسیاری از یهودیان کم درآمد را که در سال ۱۹۷۷ عامل بسیار مهمی در روی کار آمدن بگین بودند دلسرد خواهد کرد. مشکلات مربوط به تورم باعث شده است که بگین بسیاری از آراء خود را از این طریق از دست بدهد که در صورت ادامه این مشکلات در شروع انتخابات در آخر همین سال بگین باید خیلی چیزها را از دست بدهد.

۷- (سری) تکیه شدید بگین بر مذاکرات صریح در مورد استراتژی اسرائیل که کنترل اسرائیل را بر ساحل غربی رود اردن تضمین می‌کند، عمده‌ترین عاملی خواهد بود که وفاداری ائتلافیون سرسخت را جلب خواهد کرد. وزیر کشاورزی اسرائیل شارون، که عضو هروت و از رهبران بسیار سرسخت حزب مذهبی ملی است و شخصی است که اگر حمایت او نباشد دولت بگین سقوط می‌کند. گفته است که نخست‌وزیر را در صورتی که پیرامون:

(الف) قرار داد خود مختاری فلسطینها

(ب) نقش سازمان آزادیبخش فلسطین

(ج) فعالیتهای اسکان دهی یهودیان

(د) و عقب‌نشینی نیروی نظامی اسرائیل از ساحل غربی رود اردن امتیازاتی بدهد، تنها خواهد گذاشت.

۸- (سری) بگین در گذشته در مذاکراتش یکی از خصلتهای بسیار مهم محافظه‌کاران را که همانا خست آنهاست به دفعات نشان داده است که با نظرات خود او نیز وفق می‌دهد. کمبود اشخاص با نفوذ در کابینه و نیز این باور بگین که سادات بر سر موضوع خود مختاری فلسطینها پافشاری بسیار نمی‌کند باعث شده است که او نیز از دادن امتیاز بر سر موضوعات مهمی چون حق حاکمیت دست و دلبازی زیادی نشان ندهد.

۹- (سری) بعضی از رهبران حزب بسیار متعصب، آگودات اسرائیل در پارلمان این کشور چهار کرسی را در تصاحب خود دارند بگین را تهدید کرده‌اند که در صورتی که به قول خود مبنی بر تصویب قانون منع و ممنوعیت، سقط جنین در مجلس وفادار بماند خود را از ائتلاف بیرون خواهند کشید. اگر این محدودیتها بیشتر شود، این درخواست فشار زیادی بر لیبرالها و نهضت دموکراتیک لیکود که دو عضو مشهور ائتلاف هستند، وارد خواهد ساخت. لیکن ممکن است بگین منتظر شود تا از طرف این دو عضو نیز عکس‌العملی در محدوده توان خود نشان داده شود.

۱۰- (سری) آگودات اسرائیل در صورتی که با عدم تصویب لایحه ممنوعیت سقط جنین نیز روبه‌رو شود دست از حمایت خود بر نخواهد داشت. بنا به گزارشاتی، بسیاری از رهبران احزاب دوست ندارند که بهترین حامیان خود در پارلمان را که عبارتند از یک سخنگوی کنست، و روسای دو کمیته مهم کنست از دست بدهند، لیکن در صورتی که این حزب حمایت خود را دریغ ورزد، بگین و ائتلافش آراء خیلی کمی را به دست خواهند آورد.

۱۱- (سری) خوشحالی فزاینده حزب کارگر از آن روست که دوستان گذشته این حزب که به معاون نخست‌وزیر و رئیس نهضت دموکراتیک یادین گرویده بودند به آغوش حزب کارگر بازگشته‌اند لیکن از نظر عمومی نیز کمی از دست حکومت بگین دلخور هستند. در صورتی که میزان این نارضایتی بالا بگیرد این حزب به رقابت بسیار شدید با بگین بر خواهد خواست.

۱۲- (سری) قسمت اعظم رأی دهندگان تاکنون خاموش مانده‌اند، زیرا هنوز نمی‌دانند که آیا حزب کارگر می‌تواند باز هم یک ائتلاف مؤثر به وجود آورد یا نه. جلب رضایت این عده که حدود یک سوم رأی دهندگان را تشکیل می‌دهند، برای حزب کارگر بسیار خطیر است.

۱۳- (سری) حزب کارگر موفق شده به وضع درونی خود سر و سامانی بدهد. الحاق دو گروه وابسته به حزب کارگر کیبوتس چهره فعالتری را از این حزب در اذهان عمومی بر جای خواهد گذاشت. یک نسل جوان که از نظر سیاسی نیز بسیار جذاب هستند در جسم حزب کارگر حلول نموده است.

۱۴- (سری) لیکن این بهبود وضعیت حزب می‌تواند با به میان کشیده شدن مسائلی چون رقابت‌های گروهی و شخصی و مسئله رهبریت که بسیاری آنها را با فسادهایی که منجر به شکست حزب کارگر در ۱۹۷۷ شد شبیه می‌دانند، دوباره به خطر افتد. رقابت‌های فاحش بین شیمون پرز و اسحاق رابین - انتشار اخیر خاطرات ضد پرز توسط رابین - و مبارزات روز افزون بین پرز و وزیر خارجه پیشین ایگال آلون بسیاری را متقاعد کرده است که حزب کارگر دیگر نمی‌تواند خود را اصلاح نماید. این حزب همچنین مشکلاتی دارد که برای انتخاب کنندگان کم درآمد حزب کارگر که حدود نیمی از رأی دهندگان را تشکیل می‌دهند، سئوالات ایدئولوژیک را پیش می‌کشد.

۱۵- (طبقه‌بندی نشده) غصب زمین در ساحل غربی رود اردن: رادیو اورشلیم گزارش داد که مهاجرین گوش امونیم که باغ زیتونی را در حوالی قدومی غصب کرده بودند، در تاریخ ۱۰ اکتبر با تمایل و رغبت ترک کردند. نیروهای دفاعی اسرائیلی خانه پیش ساخته‌ای را که توسط آنها در باغ زیتون بر پا شده بود، از جا کردند.

۱۶- (طبقه‌بندی نشده) اسرائیل - اهرلیک. اورشلیم پست گزارش داد که در هفته آینده بگین و شرکائش در ائتلاف بر سر سازماندهی دوباره کابینه به گفتگو خواهند نشست. این تصمیم بعد از گفتگوی بگین با اهرلیک وزیر امور دارایی صورت گرفت که تغییر مقام او نیز در مرکز این سازماندهی دوباره قرار داد. اورشلیم پست نوشت که اهرلیک به هر حال مقامی را در کابینه عهده دار خواهد شد. رادیو اورشلیم گفت که اهرلیک در ۱۱ اکتبر خواسته است که از حزب خود رأی اعتماد بگیرد، چون معتقد است که حزب هنوز او را حمایت می‌کند.

۱۷- (طبقه‌بندی نشده) جوایز صلح وین: بنا به گزارش رویتر آری ایلیاویک دست چپی سرشناس اسرائیلی و احسام سرطاوی دو جایزه صلح را به خاطر تلاشهای بی‌سابقه‌شان در ارائه یک راه حل برای اختلافات در خاورمیانه از دست صدر اعظم اطریش کرایسکی دریافت خواهند کرد.

۱۸- (طبقه‌بندی نشده) عراق - بحرین: رادیو بغداد گزارش داد که خلیفه نخست وزیر بحرین در ۹ اکتبر گفت که در مصاحباتش با صدام حسین رئیس جمهور عراق به این نتیجه رسیده است که آنها «بر سر مسائل خلیج از یک عقیده برخوردار هستند». «وی گفت که تأمین امنیت خلیج تنها به ایجاد امنیت در خطوط کشتیرانی منتهی نمی‌شود، بلکه به جلوگیری از «مداخله خارجی» در امور کشورهای خلیج فارس نیز می‌پردازد.

۱۹- (محرمانه) سودان - و عربستان سعودی: سفارت آمریکا در خارطوم گزارش داده است که «دلایل محکمی» وجود دارد که عربستان سعودی یک کمک نظامی به میزان ۲۰۰ میلیون دلار در اختیار سودان قرار خواهد داد. (ظاهراً این خبر مؤید شکوه‌های مصر است که به گفته آن عربستان سعودی به

«توطئه» علیه سودان می پردازد.)

۲۰- (طبقه بندی نشده) اسرائیل - سازمان آزادیبخش فلسطین: رویتر گزارش داده است که حکومت نظامی اسرائیل در ساحل غربی رود اردن یک کمیته فلسطینی را که به هماهنگ کردن مقاومت اعراب محلی برای کسب خود مختاری مشغول بود، محکوم کرده است. این گروه زمانی محکوم گردید که اسرائیلیها فهمیدند که این کمیته از مجریان سازمان آزادیبخش فلسطین در ساحل غربی رود اردن است.

۲۱- (طبقه بندی نشده) پروازهای بیش از حد بر فراز لبنان: بنا به گزارش مقامات عالی رتبه فلسطینی هواپیماهای سوری و اسرائیلی در ۱۱ اکتبر به تبادل آتش پرداختند، لیکن به هواپیماهایشان هیچ گونه خسارتی وارد نیامد. بنا به گزارش رادیو اورشلیم نیروی دفاعی اسرائیل به وجود آمدن این برخورد را تکذیب کرده است.

سند شماره (۵۴)

تاریخ: ۱۵ اکتبر ۱۹۷۹ - ۲۳ مهر ۵۸
از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی-سی به: مجمع گردآوری خلاصه های اطلاعاتی - با اولویت
(پاراگرافهای ۱۰ - ۱ خیلی محرمانه هستند)

موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۹۱۶ - ۱۵ اکتبر ۱۹۷۹

۱- اسرائیل: تشنج درون ائتلافی بر سر مسئله شهرکها.

مسئله سیاست ایجاد شهرکها در ساحل غربی رود اردن از دیرباز منبع تشنجات جدی درون ائتلافی بوده است. حضور تندروها که طرفدار ایجاد شهرکها در بخشهای پر جمعیت ساحل غربی رود اردن هستند و حضور نسبتاً محافظه کاران که با ایجاد شهرکها در «قلب ساماریا» مخالفت می ورزند، در داخل کابینه گاه به گاه به منازعات تلخ می انجامد. شارون از تندرو بودن خود استفاده می کند، در حالی که حمایت بسیار تعیین کننده ای از طرف ریاست حزب مذهبی ملی هاسمیر نسبت به او مبذول می گردد. دایان و وایزمن در تلاش بوده اند تا سرعت، حوزه و نحوه فعالیت شهرک سازی در ساحل غربی رود اردن را کاهش دهند.

۲- آخرین تضاد از این مسئله ناشی می شود که پیشنهادات مختلفی جهت گرفتن زمینهای خصوصی از اعراب در ساحل غربی رود اردن شده است که برای ایجاد «فضای باز» میان شهرکهای موجود، خیلی ضروریست. فعالین شهرکهای گوش آمونیم به اقدامات غیر قانونی جهت توسعه زمینهای تحت مالکیت خویش دست زده اند.

۳- در تلاش برای یافتن جوابی مساعد نسبت به فشارهای ایجاد شده توسط گوش ها، کابینه خود را درگیر دو مسئله بسیار مهم می بیند. یکی از آنها مسئله سیاست خارجی (آمریکا و بین المللی) است و دیگری فرآیندهای سیاسی بسیار نیرومند درون کشوری است. دایان و وایزمن با تقاضای شهرک نشینان مخالفت می ورزند، لیکن بگین نمی تواند تصمیم خود را بگیرد. او می خواهد که وظایف خود را در قبال اسرائیل بزرگتر انجام دهد، ولی در عین حال او تمایل دارد که مرد صلح اسرائیل نیز باشد. و شاید مهمترین ملاحظات سیاسی اش همان تجزیه و تحلیل او در مورد تأثیر سیاسی داخلی ایجاد شهرک در ساحل غربی رود اردن است که در انظار گوش آمونیم اصولاً قابل درک نیست.

۴- همه تصمیمات مهم حکومت بگین در حالی اتخاذ می‌شود که قدرت سیاسی ائتلاف روز به روز کاهش می‌یابد. افتادن سریع بگین از چشم مردم و افزایش مؤثر قدرت حزب کارگر، شکست لیکود را در انتخابات آینده می‌رسانند. بگین در انجام وظیفه نسبت به کسانی که می‌توانند دولت او را وادار به سقوط کنند، بسیار حساسیت نشان می‌دهد.

۵- با تشکیل حزب طهبای ماوراء ناسیونالیست که محبوبیت بسیاری در داخل حزب مذهبی ملی و لیکود یافته است، حزب مذهبی ملی زمام بسیاری از امور را به دست گرفته است. محدودیتهایی که توسط طهبای به وجود می‌آید از لغزش هامر از معبر تندروها جلوگیری به عمل می‌آورد.

۶- محدودیتهایی که حزب مذهبی ملی برای بگین ایجاد کرده است نیز بسیار مؤثر بود، چون این حزب قادر است دولت را وادار به سقوط نماید. بنابراین تهدید حزب مذهبی ملی را باید جدی گرفت. رهبران بخش جوانان حزب مذهبی ملی اعلام کرده‌اند که آنها مایل هستند که به «شرکت تاریخی» خود با حزب کارگر بازگردند، ولی به «خود فروشی» بگین در امر ساحل غربی رود اردن تن در نخواهند داد.

۷- متقابلاً کاربرد محافظه کاران در ائتلاف بسیار ضعیف است. حزب یادین ممکن نیست این عادت خود را کنار بگذارد، گرچه گاهی تهدید به این کار نیز می‌کند. یادین و دیگر همکارانشان اعتقاد دارند که سقوط کابینه و انتخابات جدید مساوی با فراموشی سیاسی خود آنان خواهد بود.

۸- حزب لیبرال که دارای عناصر بسیاری از محافظه کاران می‌باشد، تمایل چندانی به سقوط حکومت ندارد. چون اگر چنین واقعه‌ای رخ دهد دیگر پایان دوران ۱۴ ساله اتحاد میان هروت و لیکود نیز می‌رسد و باید انتظار داشته باشد که در انتخابات شکست خورده گردد. لیبرالها از جنجال و تأثیر منفی که ایجاد شهرکهای شارون در اذهان عمومی آمریکا ایجاد خواهد کرد آگاه‌اند، لیکن قدرت اعمال نفوذشان نسبت به بگین نیز بسیار کم است.

۹- حزب بسیار متعصب آگودات اسرائیل از اهمیت بسیاری برخوردار است و سعی دارد بر سر بسیاری از مسائل امتیازات مذهبی بسیاری بگیرد.

۱۰- بنا به دلایل زیر رفتار حکومت بگین در مورد مسئله شهرکها در آینده نزدیک قابل پیش بینی نخواهد بود. تنها تصمیم حزب کارگر در زمینه به وجود آوردن یک حکومت واحد ملی است که می‌تواند بگین را از زیر بار محدودیتهای حزب مذهبی ملی نجات بخشد. در صورتی که چنین تصمیمی گرفته نشود، تصمیم و سیاست بگین بر سر شهرکها تحت فشار محدودیتهای که ایجاد شده وسیله حزب مذهبی ملی قرار خواهد داشت.

۱۱- (طبقه بندی نشده) مصر- اسرائیل: پطرس غالی به مطبوعات فرانسه گفت حتی اگر مذاکرات خود مختاری فلسطینیان موفق نشود، او باز هم باور نخواهد کرد که هنوز میان مصر و اسرائیل خصومتی وجود دارد. او گفت که معاهده به زودی امضاء خواهد شد و در ۲۶ فوریه بایستی سفیری از جانب مصر در تل‌آویو تعیین نمود. مطبوعات قاهره خطوط اصلی سخنان او را که شامل خواستهایی از اسرائیل می‌شد چاپ کرده است که عبارتند از:

(الف) توقف فعالیتهای مربوط به ایجاد اردوگاهها در مناطق اشغالی؛

(ب) ممنوع نمودن خرید زمینهای اعراب توسط یهودیها؛

(پ) به فراریون سیاسی امنیت خاطر کلی داده شود؛

(ت) ارتش اسرائیل را از داخل شهرهای عربی خارج سازد.

۱۲- (محرمانه) سادات - حکومت نظامی: سفارت آمریکا در قاهره گزارش می‌دهد که بنا به گزارش مطبوعات محلی در ۱۱ اکتبر سادات به بخش قضایی گفته است که حکومت نظامی زمانی پایان خواهد یافت که اسرائیل از صحرای سینا خارج گردد. سادات همچنین تصمیم گرفته است نقش یک سوسیالیست مجازات‌گر را که با آنهایی که سعی دارند از «دموکراسی سوء استفاده کنند» بد تا می‌کند بازی نماید. بنا به تفسیر سفارت از زمان امضاء معاهده بسیاری از منتقدین سادات کراراً از او خواسته‌اند که به حکومت نظامی پایان بخشد. آن چنان که از اظهارات سادات بر می‌آید او تا دو سال دیگر حکومت نظامی را برقرار خواهد داشت. اخبار ناراحت‌کننده‌تر از اینها برای سفارت عبارتند از این واقعیت که سادات در واقع یک مجازات‌گر سوسیالیست را که خارج از محدوده قضائی عمل می‌کند به وجود آورده است، یعنی پرونده‌های سیاسی در یک دادگاه ویژه مورد بررسی قرار می‌گیرد و پژوهش پیرامون آنها نیز به پارلمان ارائه می‌شود که در آن هم حزب سادات از اکثریتی خاص برخوردار است.

۱۳- (محرمانه) حزب جدید اسرائیل: سفارت آمریکا در تل‌آویو مطلع شده است که اهداف حزب جدید دست راستی طهیا در برگیرنده توقف در عقب‌نشینی اسرائیل از سینا؛ ترک مذاکرات خود مختاری؛ اتصال فوری ساحل غربی رود اردن ارتفاعات جولان و نوار غزه؛ و تجدید نظر بر معاهده صلح ما بین مصر و اسرائیل می‌باشد، بررسی آراء عمومی نشان می‌دهد که طهیا می‌تواند ۴ تا ۵ کرسی را در انتخابات آینده عمومی به دست بیاورد.

۱۴- (طبقه‌بندی نشده) در نزدیکیهای اورشلیم بمبی منفجر می‌گردد؛ رویتر گزارش کرد که یک بمب زمانی در اوایل روز ۱۲ اکتبر در یک منطقه جنگلی در نزدیک مقر سازمان ملل در اورشلیم منفجر گردید، لیکن خسارات و تلفاتی به همراه نداشت. پلیس اسرائیل گفت که ظاهراً این بمب توسط چریکهای فلسطینی کار گذاشته شده است.

۱۵- (طبقه‌بندی نشده) توسعه اردوگاههای ساحل غربی رود اردن:

راديو اورشلیم در ۱۳ اکتبر گزارش داد که کابینه اسرائیل تصمیم خود را مبنی بر توسعه هفت شهرک موجود در ساحل غربی رود اردن اعلام کرده است. زمینی که مورد استفاده برای این توسعه و گسترش قرار خواهد گرفت، عبارت خواهد بود از زمینهای دولتی و زمینهایی که «وضعیت ثبتي آنها هنوز در اداره ثبت اراضی معین نشده است» ولی به هر حال کابینه تقاضای شهرک نشینان را مبنی بر تصرف زمینهای خصوصی عربی قبول نکرده است.

۱۶- (طبقه‌بندی نشده) عقب‌نشینی از صحرای سینا: بنا به گزارش راديو قاهره در ۱۳ اکتبر، کابینه مصر موافقت نامه وظایف نیروهای سازمان ملل را در طول عقب‌نشینی اسرائیل از صحرای سینا مورد تصویب قرار داد.

۱۷- (محرمانه) بازدید شارون از مصر: به سفارت آمریکا در قاهره توسط وزیر کشاورزی مصر محمود داود اطلاع داده شد که وزیر امور کشاورزی اسرائیل شارون دعوت او را جهت بازدید از مصر پذیرفته و در تاریخ ۱۶ اکتبر سفرش را آغاز خواهد کرد. هر دو وزیر پیرامون بازپس‌گیری زمینها و شهرکها بحث و تبادل نظر خواهند داشت.

۱۸- کنفرانس اجلاس اعراب: بنا به گزارش رویتر الحوص نخست‌وزیر لبنان در ۱۱ اکتبر اعلام کرد

که کنفرانسی با شرکت اعراب در رابطه با جنوب لبنان در تونس در روز ۲۰ نوامبر تشکیل خواهد گردید. الحوص گفت که از طریق رابط‌های سعودی با دولت تونس در این مورد توافقهایی ایجاد شده است. تمام کشورهای عضو اتحادیه عرب بجز مصر در این کنفرانس شرکت خواهند کرد.

۱۹- (طبقه‌بندی نشده) عکس‌العمل مطبوعات اردن: نشریه آخر هفته الاخبار با آب و تاب بسیار بیانیه وزیر انگلیس هیرو را که سیاست اسرائیل در قبال شهرکها را در طول ملاقاتش با شاهزاده حسن محکوم می‌کرد چاپ کرده بود. روزنامه الرأی نیز پیشنهاد جدید صلح را که به وسیله لرد کارادن توصیه شده است چاپ کرده که نکات مهم آن عبارتند از:

(الف) تقسیم اورشلیم به دو بخش، یک بخش تحت حکومت اعراب و دیگری تحت حکومت اسرائیلیها؛

(ب) انتخاب یک کمیته مرزی از طرف سازمان ملل؛ و

(پ) اصلاح مرزهای ۱۹۶۷

۲۰- (طبقه‌بندی نشده) شورای اروپا و سازمان آزادیبخش فلسطین: رادیو بروکسل گزارش داد که سخنگوی کمیسیون شورای اروپا اعلام این خبر را که نمایندگان این جامعه با فاروق قدومی در طول اقامت خود در بروکسل دیدار خواهند کرد، تکذیب کرد.

(محرمانه) لیکن سفارت آمریکا در بروکسل گزارش می‌دهد که به نظر آنها آخرین سخنانی رئیس جمهور کندی نشان‌دهنده این واقعیت است که این جامعه با احتیاط به سوی به رسمیت شناختن ساف گام بر می‌دارد.

۲۱- (محرمانه) جمهوری خلق چین - موافقت نامه‌های کمپ دیوید: بنا به گفته سفیر چین در کویت، این کشور قرارداد کمپ دیوید را «مردود» می‌داند، چون این قراردادها یک صلح همه جانبه و، گسترده را تعیین نکرده‌اند. این گفته که به وسیله خدمات خبری کویت نقل قول شده است، مایه تعجب و شگفتی است چون پکن با وجود اینکه قراردادها را تقریباً ناقص می‌خواند، ولی اکثر مواقع حمایت خود را از آن دریغ نمی‌ورزید. در صورتی که اشتباهی در انتقال گفته چینی‌ها صورت نگرفته باشد، می‌توان گفت که چینها نسبت به صلحی که به ابتکار آمریکا ایجاد شده چندان رو خوش نشان نمی‌دهند.

لیکن سفیر در حمایت شدید چینی‌ها از مصر را قبول نکرد. وی گفته است رابطه‌ای بین مسئله فلسطین و فروش اسلحه چینی به مصر وجود ندارد، بلکه این عمل تنها یک اساس و پایه بازرگانی دارد. شاید این اولین بیانیه رسمی دولت چین مبنی بر فروش اسلحه به کشور مصر باشد. پس از افشای این خبر پکن بسیار شرمنده شد و معامله تسلیحاتی خود با مصر را مورد تأیید قرار نداد.

۲۲- (محرمانه) ساف - آتش بس: سفارت آمریکا در بیروت گزارش می‌دهد که ساف در تلاش است که موضع خود را برای روحانی جسی جکسون در بازدیدش از لبنان روشن سازد. یک روزنامه لبنانی گفت که این هفته یک امریه صادره از طرف ساف بیان می‌دارد که آتش بس «یک جانبه» ساف «نشان‌دهنده و مؤید وضعیت موجود می‌باشد». این امریه همچنین اعلام داشت که بازدید جکسون تغییری در استراتژی اصلی ساف در ادامه نبرد مسلحانه «تا تحقق آرمان فلسطینیها» نخواهد داد.

۲۳- فونتروی - عرفات: نماینده کنگره فونتروی دعوتنامه خود از عرفات را مبنی بر بازدیدش از آمریکا پس گرفت. وی گفت که علت پس گرفتن دعوتنامه‌اش عدم قبول طرح صلح ارائه شده از طرف

کنفرانس رهبران مسیحیان جنوب توسط یاسر عرفات بوده است.

۲۴ - (طبقه‌بندی نشده) ساف - ایران: رویتزر گزارش داده است که بنا به گفته منابع فلسطینی یکی از مقامات مهم فتح از یکی از سرشناس‌ترین چهره‌های شورای انقلاب به نام ابوالحسن بنی صدر جهت بازدید از جنوب لبنان دعوت به عمل آورده است. بنی صدر گفت که او مسئول برآورد نیاز ایرانیان برای کمک به انقلاب فلسطین می‌باشد.

۲۵ - (محرمانه) عراق - جمهوری خلق یمن: دفتر حفاظت منافع آمریکا در بغداد گزارش داد که عراق و جمهوری خلق یمن طی مذاکراتی موفق شده‌اند نمایندگیهای سیاسی خود را در بغداد و عدن پس از آزادی زندانیانی که در ژوئیه گذشته به اتهام قتل یک پروفیسور عراقی در عدن دستگیر شده بودند، افتتاح نمایند. بنا به گفته یک دیپلمات یمنی موافقت نامه عادی شدن روابط با این شرایط که کارمندان هر دو نمایندگی کاملاً جدید باشند، امضاء شده است.

۲۶ - (سری) نیروی هوایی اسرائیل: وابسته نظامی ما در تل آویو معتقد است که نیروی هوایی اسرائیل ممکن است پرواز اف - ۱۵های خود را برای گشت در سواحل، و اسکورت هواپیماهای شناسایی آغاز کرد. این عمل ممکن است وسیله ترس آنها در مورد از دست دادن اف - ۱۵ها و تمایلشان به دادن اف - ۴ و میراژ و حتی کفیر که خود «فرصتی جهت شرکت در یک جنگ سخت است» سرچشمه گرفته باشد.

۲۷ - (محرمانه) چرخش نظامیان سوری: مقامات نظامی غربی گزارش می‌دهند که هفتمین یگان پیاده مکانیزه سوریه جایگزین پنجمین یگان در لبنان شده است که این موضوع نشان‌دهنده این حقیقت است که عملیات تعویض در حال انجام و پایان گرفتن است. بنا به گزارش وابسته نظامی در دمشق، این تعویض و جابه جایی یک حالت عادی و معمولی است.

۲۸ - (محرمانه) گروگانهای فالانتریسست: سفارت آمریکا در بیروت گزارش می‌دهد که بنا به اظهارات منابع نظامی لبنان، فرنجه هنوز علی رغم آزادسازی ۱۵۰ زندانی به خواهش پاپ، چند گروگان دیگر را در اختیار دارد. این منابع و مطبوعات لبنانی نیز ادعا می‌کنند که فالانتریسستها هنوز ۲۶ گروگان دیگر را آزاد نکرده‌اند، زیرا تقاضاهای مخصوصی دارند که حاضرند در قبال برآورد آنها گروگانها را آزاد سازند، که عبارتند از:

(الف) بازگشت ساکنین طرفدار فالانتریسستها به خانه‌هایشان در شمال لبنان؛

(ب) آزادی فالانتریستهایی که توسط سوریه پس از قتل وابستگان فرنجه دستگیر شده‌اند؛ و

(پ) جایگزین شدن ارتش سوریه توسط ارتش لبنان در شمال. ونس

سند شماره (۵۵)

تاریخ: ۱۶ اکتبر ۷۹ - ۲۴ مهر ۵۸
از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی به: مجمع گردآوری خلاصه‌های اطلاعاتی - با اولویت
(پاراگراف ۸ - ۱ خیلی محرمانه)

موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۹۱۷ - ۱۶ اکتبر ۱۹۷۹

۱ - اسرائیل: موقعیت حزب کارگر: از آن زمان یعنی ماه می ۱۹۷۷ که در انتخابات عمومی حزب کارگر ضربات کوبنده‌ای دریافت نمود موقعیتش در انظار عموم بسیار چشمگیرتر شده است. آخرین

بررسی آراء عمومی نشان دهنده این واقعیت است که حزب کارگر از لیکود با اختلاف عمده‌ای پیشی گرفته است. در صورتی که بگین نتواند اوضاع را تغییر دهد، حزب کارگر احتمالاً در انتخابات بعدی برنده شده یک بار دیگر مرکز یک حکومت ائتلافی خواهد گردید.

۲- بالا رفتن محبوبیت حزب کارگر به کارکرد آن بستگی نداشته، بلکه به نحوه کارکرد حکومت اداره شونده توسط حزب لیکود و شریک ائتلافی آن یعنی نهضت دموکراتیک یادین بستگی دارد. بررسی آراء عمومی نشان می‌دهد که در انتخابات آینده هر دو عنصر نهضت دموکراتیک یادین به کلی از بین خواهد رفت. برای آنها که قبلاً طرفدار حزب کارگر بودند، ولی به عللی به نهضت دموکراتیک یادین پیوسته بودند عدم کارآئی این نهضت آشکار شده و آنها تنها راه موفقیت را در بازگشت به حزب کارگر و کار و ایجاد تغییر از طریق آن می‌دانند.

۳- مهمترین امتیازی که حزب کارگر به دست آورده است به خاطر کارکرد بد حکومت اداره شونده توسط حزب لیکود بوده است که در نتیجه آن تورم بالا رفته، کمکها قطع گردیده، و عدم کارایی در مدیریت عمومی که مردم را از این حزب مأیوس کرده است. عدم توانایی بگین در رهبری نمودن کابینه، حزب، و کشور باعث شگفتی بسیاری از حامیان پیشین وی شده است. آرزوی شدید برای داشتن یک رهبر توانا بود که گوسفند صفتان اسرائیلی را در سال ۱۹۷۷ به دنبال بگین به راه انداخت.

۴- نحوه اداره امور مربوط به سیاست خارجی توسط بگین نیز نارضایتی کافی به وجود آورده است. (الف) بسیاری از حامیان قدیم او از امتیازاتی که به سادات داده است و از طرح خودمختاری وی هراسان هستند.

(ب) بسیاری دیگر از او به دلیل سبک به خصوصی که درباره ساحل غربی در پیش گرفته رویگردان شده‌اند، زیرا معتقد هستند که این برنامه موافقت‌نامه‌های صلح با اسرائیل را به خطر انداخته روابط اسرائیل با آمریکا را تیره می‌سازد.

(پ) دوایر سیاسی پیچیده‌تر از اینکه ممکن است موضعگیری بگین محبوبیت او را در انظار عمومی آمریکا پایین بیاورد، بسیار نگران هستند.

۵- در حالی که دولت درگیر مسایل بسیاری است، حزب کارگر دچار اختلافات شخصی، ایدئولوژیک و درون حزبی شده است. به طوری که بسیاری از اعضای حزب نسبت به پرز رئیس حزب بی‌اعتماد هستند. در دو سال گذشته او نتوانسته است رهبریت خوبی ارائه دهد. ولی با این وصف چنین به نظر می‌رسد که او باز هم ریاست حزب را عهده دار باشد و از طرف حزب نامزد نخست‌وزیری برای انتخابات آینده باشد. ولی پرز از طرف دشمنانش نیز تحت فشار بسیار است. از مهمترین دشمنان او که بسیار کینه توز و انتقام‌جوست می‌توان رابین را نام برد. او در همین اواخر خاطرات خود را منتشر ساخته است و در آن از پرز به عنوان یک طراح خام و یک فرد ناشایست برای مقام نخست‌وزیری نام برده است. رابین که معتقد است پرز همیشه در طول حکومتش به او حقه زده این چنین وانمود می‌کند که حتی اگر به قیمت از بین رفتن حزب کارگر هم بشود وی پرز را از بین خواهد برد. ممکن است که رابین بتواند به پرز صدمه بزند، ولی مطمئناً وی نخواهد توانست بار دیگر نخست‌وزیر بشود.

۶- ایگال آلون که زمانی نخست‌وزیر و مخالف سرسخت پرز بوده است، اصولاً علاقه ندارد که او را از شمار دشمنان پرز خارج سازند. پرونده آلون پاک است، ولی او به عنوان یک چهره پیر و دگم شناخته شده

و حزب کارگر حتماً مایل نخواهد بود که رهبری چون او داشته باشد.

۷- در سطوح پایینتر حزب کارگر نیز مانور و نمایش قدرت برای به دست گرفتن زمام امور به چشم می خورد. بسیاری از رهبران جوانتر که اخیراً از طریق الحاق فدراسیون کیبوتز یا به عرصه نهاده اند سعی دارند که رهبران مسن تر را از پیش پای خود برداشته و رهبریت حزب را به دست گیرند.

۸- در حال حاضر، حزب کارگر دائماً بگین را به علت مدیریت نادرست اقتصاد، اختلاف در کابینه، و اشتباهاتی که در سیاست خارجی و سیاستهای مستعمراتی مرتکب شده است، سرزنش می کند. بر سر مسائل اقتصادی و اختلافات کابینه که دو مسئله مهم در نظر حزب است، بگین نخواهد توانست بهانه ای ارائه دهد. و در همان حال، حزب کارگر سعی خواهد کرد ارتباط خود را با حزب مذهبی ملی حفظ نماید تا «مشارکت تاریخی» میان این دو بعد از انتخابات بعدی نیز ادامه یابد - البته در صورتی که بتوانند بر سر موافقت نامه ساحل غربی به توافق با یکدیگر برسند.

۹- (طبقه بندی نشده) موافقت نامه ساحل غربی: در پانزدهم اکتبر نظامیان اسرائیلی مهاجرین گوش آمونیم را که به عنوان اعتراض به تصمیم گیری کابینه درباره ساحل غربی که ۳۱ آبادی نشین اضطراری بر پا کرده بودند، وادار به تخلیه منطقه کردند. در همین رابطه معاون نخست وزیر یادین بیان داشت «در آینده درست مانند گذشته ما دموکراتها با برپایی هر گونه مستعمره جدید که با دلایل امنیتی مطابقت نداشته باشد، مخالفت خواهیم ورزید».

۱۰- (طبقه بندی نشده) مطبوعات اردن: رادیو امان گفته است تصمیم دولت اسرائیل مبنی بر گسترش مستعمرات در ساحل غربی «نشان دهنده این واقعیت است که یک اسرائیل قویتر باید به مقاصد توسعه طلبانه و تهاجمی خود شدت بخشد». مطبوعات منتشره در ۱۴ اکتبر از سفر نمایندگان سازمان آزادیبخش فلسطین و اردن که برای جمع آوری کمکهای مالی روانه کشورهای لیبی، الجزیره، تونس، و مراکش شده بودند با آب و تاب یاد نمودند.

۱۱- (طبقه بندی نشده) موضعگیری مصر بر سر مستعمرات اسرائیلی: رادیو قاهره در ۱۵ اکتبر اعلام داشت که ایجاد مستعمرات جدید در مناطق اشغالی عربی توسط اسرائیل با آن قسمت از معاهده کمپ دیوید که در آن اسرائیل «وادار به به رسمیت شناختن» «حقوق حقه» فلسطینیان شده بود مغایرت دارد. ۱۲- (سری) تقاضای کمک اسرائیل برای سال مالی - ۸۱: سفارت آمریکا در تل آویو گزارش می دهد که در صورتی که اسرائیل بخواهد سیاستهای اقتصادی پیشین را دنبال کند، مقدار زیادی در سال مالی ۸۱ کمبود بودجه خواهد داشت. درخواست کمک اسرائیل و برای سال مالی ۸۱ بیان می کند که کمکهای آمریکا به اسرائیل باید خیلی بیشتر از آنچه که هست ادامه یابد تا اسرائیل مجبور نباشد، اقدامات ریاضت کشانه را پیشه کند.

۱۳- (طبقه بندی نشده) نمایندگان حقوقی سیاهپوستان از اسرائیل بازدید می کنند: رسانه های گروهی اسرائیل در ۱۵ اکتبر اخباری مبنی بر بازدید نمایندگان حقوقی سیاهپوستان و نمایندگان کارگری آمریکا از اسرائیل را پخش کردند. در این خبر از حمایت این نمایندگان از اسرائیل و محکوم نمودن سازمان آزادیبخش توسط آنها بسیار قدردانی شد. بنا به اظهارات بایارد راستین، رئیس انستیتو فیلیپ راندولف و یکی از اعضاء نمایندگان، آنها که سعی می کنند وانمود کنند که در آمریکا از سازمان آزادیبخش فلسطین حمایت همه جانبه می شود سعی در «به هم زدن مراحل صلح» دارند.

۱۴- (طبقه‌بندی نشده) نفت مصر - اسرائیل: سفارت آمریکا در قاهره اظهار داشت که مطبوعات مصر در ۱۲ اکتبر اعلام کرده‌اند که مصر نفت خود را براساس دولت به دولت به اسرائیل نخواهد فروخت، بلکه این معامله تنها جهت شرکت‌های خصوصی و در بازار آزاد انجام خواهد گرفت.

۱۵- (طبقه‌بندی نشده) بازدید حافظ اسد از مسکو: رادیو دمشق گزارش می‌دهد که یکی از «مهمترین عناوین» مورد بحث در بازدید اسد از مسکو که در ۱۵ اکتبر آغاز شده است، بحث و تبادل نظر پیرامون اوضاع داخلی سوریه خواهد بود. واضح است که حافظ اسد تقاضا خواهد کرد که کمک‌های اقتصادی و گسترشی به سوریه باید بیشتر شود تا «سوریه‌ای با پایگاه اقتصادی قوی» به وجود آید. رادیو توکیو اعلام داشت که برژنف به علت کسالت جسمانی در ۱۵ اکتبر نخواهد توانست با حافظ اسد ملاقات نماید.

۱۶- (محرمانه) اتحادیه عرب: شعبه اتحادیه عرب در قاهره اعلام داشت که یک سری از سمینارهای اتحادیه عرب بزودی برگزار خواهد شد. ژنرال محمد رائد به سفارت آمریکا در قاهره اظهار داشت که این سمینارها به عنوان عملی که دفتر اتحادیه عرب در قاهره را زنده نگاه خواهد داشت تا بلکه بتواند اختلافات و کینه‌های میان اعضای اتحادیه عرب را از میان بردارد، انجام خواهد گرفت.

۱۷- (محرمانه) شایعات مربوط به آشتی یمن و مصر: در ۱۳ اکتبر یک روزنامه مصری گزارش داد که یکی از کشورهای عربی که عضو اجلاس بغداد علیه مصر بود موضوع خود را مورد تجدید نظر قرار داده است تا بلکه بتواند با مصر روابط خود را از سر بگیرد. یکی از دیپلمات‌های مجرب یونانی در گفتگویی با سفارت آمریکا در قاهره اعلام داشت که کشور مزبور یمن می‌باشد، ولی این خبر هنوز مورد تأیید قرار نگرفته است.

۱۸- (طبقه‌بندی نشده) تولید نفت کویت: روزنامه الوطن در ۱۴ اکتبر اعلام داشت که کویت در نظر دارد میزان تولید نفت خود را از ۲/۲ میلیون بشکه در روز به ۱۴ کاهش دهد. زمان دقیق آغاز این کاهش هنوز اعلام نشده است.

۱۹- (طبقه‌بندی نشده) سازمان آزادیبخش فلسطین و نفت: رویتر در ۱۴ اکتبر گزارش داد که فاروق قدومی ریاست بخش سیاسی سازمان آزادیبخش فلسطین از کشورهای عربی خواسته است تا از «سلاح نفت» برای تأثیرگذاری بر انتخابات آینده آمریکا استفاده کنند.

۲۰- (محرمانه) ایران - سازمان آزادیبخش فلسطین: سفارت آمریکا در تهران گزارش داد که وزیر امور خارجه ایران یزدی در ۱۰ اکتبر اعلام داشته است که سازمان آزادیبخش فلسطین اجازه افتتاح دفتری در شهر اهواز در خوزستان را نخواهد داشت. در همان روز ابوشریف فرمانده سپاه پاسداران و گروه نظامی مسلمان یعنی مجاهدین عدم رضایت خود را نسبت به این سیاست ایران در رابطه با سازمان آزادیبخش فلسطین اعلام داشتند. در ۱۲ اکتبر یک هیئت نمایندگی از سازمان آزادیبخش فلسطین به سرکردگی یک فرمانده نظامی فتح به نام الوزیر به تهران وارد شده تا با وزراء دفاع ایران و امور خارجه و بنا به گزارش با خمینی ملاقات نماید. با این وصف، سفارت آمریکا در تهران باور ندارد که دیدار این هیئت از ایران بتواند، تغییری در سیاست اصلی ایران در رابطه با سازمان آزادیبخش فلسطین حاصل نماید.

۲۱- (طبقه‌بندی نشده) حداد - سرکیس: در ۱۵ اکتبر صدای لبنان بیانیه‌ای را از طرف سرگرد حداد پخش نمود که بنا بر آن وی ادعا کرده است، تبلیغات سوء خود را علیه رئیس جمهور سرکیس و حکومت لبنان متوقف خواهد ساخت. زیرا حداد احساس می‌کند که دولت لبنان با آمریکا همکاری می‌کند تا

عناصر سوری و فلسطینی را در لبنان از بین ببرد. وی همچنین معتقد است که لبنان «دومین کشوری خواهد بود که قرار داد صلح را با اسرائیل امضاء می نماید».

سند شماره (۵۶)

تاریخ: ۲۶ مهر ۱۳۵۸
از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی-سی به: مجمع گردآوری خلاصه‌های اطلاعاتی - با اولویت هشدار: شامل منابع و شیوه‌های حساس اطلاعاتی است - غیر قابل رؤیت برای بیگانگان
موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۹۱۹ - ۲۶ مهرماه ۱۳۵۸

۱- وتوی ساحل غربی - عرفات: عواملی مرکب از دیپلماسی توأم با صراحت، سیاستهای اسرائیلی در مورد مستعمره نشینها، و بدبینی اعراب نسبت به مذاکرات خود مختاری سبب بروز حمایت غیر منتظره در ساحل غربی رود اردن در قبال ساف شده است. رابطه جدید عرفات با حسین به وی اجازه داده است که بدون ترس از درگیر شدن با شاه سیاستهای خود را در ساحل غربی دنبال کند.

۲- روزنامه‌های عربی ساحل غربی به انعکاس احساسات عمومی مبنی بر اینکه ادعای حکومت اسرائیل در مبارزه علیه آبادی نشینهای غیر قانونی پوچ و بی معنی شده است پرداخته‌اند: «گوش آمونیم و حکومت، دوروی یک سیاست در مورد آبادی نشینها هستند». علاوه بر این، ساکنین ساحل غربی استدلال می‌کنند که عمل ایجاد آبادی نشینها نامشروع است چه زمینهای خصوصی باشند و چه «دولتی».

۳- این نگرانیها و فشارها سبب شده است که حتی آنهایی که در مورد تظاهرات ساف شک و تردید عمیق دارند، با این سازمان متحد شوند:

(الف) شهردار بتلهاام فریج می‌گوید که او با هرگونه قرارداد خود مختاری مخالفت خواهد ورزید و هیچ یک از فلسطینیهای معتبر در این مذاکرات شرکت نخواهند کرد. فریج به مقامات سرکنسولگری اورشلیم گفت که او «تا آخرین قطره خون خود» سعی خواهد کرد مانع از برگزاری انتخابات در حومه خود شود.

(ب) شهردار شوا از غزه هنوز هم مدعی است که در هیچ مذاکره‌ای که هدف آن خاتمه یافتن ایجاد آبادی نشینها و پیدایش خود مختاری فلسطینیها نباشد، شرکت نخواهد کرد. (با این وصف وی معترف است که مقامات اسرائیل قادر هستند با خاتمه دادن به حکومت نظامی یک خودمختاری ساختگی را بر غزه تحمیل نمایند).

(ج) حکمت المصری نابلسی و قبیله‌اش که از نفوذ بسیاری برخوردار است نیز گمان نمی‌کنند که فرمول خود مختاری مورد حمایت آنها تحقق یابد.

(د) عزیز شهادی گفت که او و دیگر میانه‌روهای فلسطینی در کنفرانس «دورنمای جدید» تحت‌الحمایه محافظه‌کاران اسرائیل در واشنگتن که در ماه جاری برگزار خواهد شد شرکت نخواهند کرد چون ساف آن را و تو کرده است.

۴- حتی اگر این بیانات تا حدودی مخاطره‌آمیز باشد، باید گفت که برای این افراد مهم است که علناً خود را با جناح میانه‌رو ساف هم پیمان نشان دهند. بیانات آنها حاکی از آن است که آنها مردی را که از نظر حمایت سیاسی برای خود مهم به حساب می‌آورند، اکنون حامی ساف دیده‌اند. اکثر ساکنین ساحل غربی معتقدند که اگر مقامات اسرائیل اجازه دهند انتخابات شهرداری در بهار آینده برگزار شود تمام

کاندیداهای محافظه کار و کمونیست خود را تحت پوشش ساف جلوه گر خواهند ساخت.

۵- با این وصف، عرفات قادر نیست صرفاً به شخصیتهای متغیر و متنوع ساحل غربی دستورات خود را القا کند. اکنون نوعی رابطه بده و بستان با تبادل نظر دائمی و پایان ناپذیر برقرار شده است. عرفات نمی خواهد حمایت ساحل غربی را که پس از تلاش بسیار به خود جلب کرده، از دست بدهد. او مجبور است به اتفاق نظر اهالی ساحل غربی در مورد خود مختاری توجه بسیار بنماید. با این وصف اگر اسرائیل امتیازات مهمی ندهد، او نیز مجبور نخواهد شد اجازه همکاری در روند خود مختاری را صادر نماید.

۶- در تحلیل نهایی، عرفات احتمالاً تنها کسی خواهد بود که می تواند در مورد ماهیت پاسخ اهالی ساحل غربی در رابطه با مذاکرات خود مختاری تصمیم گیری نماید. اینچنین به نظر می رسد که عرفات می تواند مانع از پیدایش کاندیداها و مانع از حرکت فلسطینیها به طرف صندوقهای رأی شود. عراق، سوریه، احتمالاً اردن و عربستان سعودی نیز وی را در این مسیر حمایت خواهند کرد.

۷- از طرف دیگر، با صدور اجازه برگزاری انتخابات عرفات مطمئن خواهد شد که مقام خود مختاری را در آینده تحت کنترل خود خواهد داشت، وی پس از آن می تواند موجبات شرمساری اسرائیلیها و سرانجام لغو قرارداد را فراهم آورد. وی هر راهی که انتخاب کند، احتمالاً خواهد توانست کنترل شدید ساف را بر ساحل غربی تضمین نماید.

۸- (طبقه بندی نشده) مذاکرات خود مختاری: طبق اظهارات سفارت آمریکا در قاهره، نخست وزیر خلیل در تاریخ ۲۵ مهرماه گفته است که مصر بشدت خواستار آن است که اورشلیم در قلمرو منطقه ای در آید که از مرز خود مختاری برخوردار است.

۹- (طبقه بندی نشده) تهدید آگودات اسرائیل مبنی بر ترک ائتلاف: بنا به گزارش رادیو تل آویو، بخشی از ائتلاف حاکمه بگین به نام آگودات اسرائیل در ۱۷ اکتبر تهدید کرده است که در صورتی که ائتلاف مسئله ممنوعیت سقط جنین را تصویب نکند، این ائتلاف را رها خواهند کرد. لیکن بسیاری از اعضای ائتلاف معتقد هستند که آگودات اسرائیل تهدید خود را به مرحله اجرا نخواهد گذارد.

۱۰- (طبقه بندی نشده) عکس العمل قاهره نسبت به آبادی نشینها: روزنامه مصری نکات مهم مصاحبه خلیل با دیپلمات آهارونوت را که در آن گفته است تصمیم اسرائیل مبنی بر گسترش آبادی نشینها در ساحل غربی رود اردن با تعهدات بگین به سادات و کارتر در تضاد است را گزارش کرده است. وی گفت که دولت اسرائیل هر ماه با اتخاذ یک تصمیم «جو اعتماد را مورد تهدید قرار می دهد».

۱۱- (طبقه بندی نشده) کابینه طرح آبادی نشینها وارد می کند: در ۱۷ اکتبر معاون کابینه آریه ناویر گزارش اورشلیم پست را مبنی بر اینکه دولت اسرائیل قصد دارد به منظور متصل ساختن دره اردن به دشتهای ساحلی غرب رود اردن به ایجاد شش اردوگاه نظامی پدافندی دست بزند، تکذیب کرد.

۱۲- (طبقه بندی نشده) دایان و مسئله فلسطینیها: بنا به گزارش رویتر، دایان به گروهی از شهروندان آمریکایی که از تل آویو بازدید می کنند گفته است مهمترین سمپاتهای سازمان آزادیبخش فلسطین (ساف) نیز خواستار یک جنگ دیگر بین اعراب و اسرائیل نیستند. وی گفت که ساکنین ساحل غربی رود اردن به خوبی می دانند که یک جنگ دیگر آنها را بشدت مضروب ساخته به صورت آوارگان در خواهد آورد.

۱۳- (محرمانه) خرید زمین در ساحل غربی رود اردن: سفارت آمریکا در تل آویو گزارش می دهد که تصمیم مبنی بر مجاز بودن فروش زمینهای ساحل غربی رود اردن به اسرائیلیها در حجم زمینهایی که به

فروش می‌رفته است به علت تمرکز افکار عمومی بر این موضوع تأثیر چندانی نداشته است. این سفارت خاطر نشان می‌سازد که «قبلاً» یک چنین معاملاتی معمولاً از طریق «مترسکهای» عربی در اختفا انجام گرفت. «با این وصف، سر کنسولگری آمریکا در اورشلیم در قضاوت پیرامون این موضوع خودداری می‌کند. وی خاطر نشان می‌سازد که فلسطینیهای این ناحیه ترسی مشابه ترس سرگرد فریج در بتلهم دارند که از عواقب این تصمیم ناشی می‌شود. به نظر ما تأثیر این عمل زمانی بسیار فاجعه‌آمیز خواهد بود که معامله در حالی صورت بگیرد که مالک غایب محسوب بشود.

۱۴- (طبقه‌بندی نشده) یادین در بیمارستان: سفارت آمریکا در تل آویو گزارش کرده است که معاون نخست‌وزیر، یادین به علت یک سکنه قلبی خفیف در ۱۶ اکتبر در بیمارستان حداسه اورشلیم بستری گردیده است. بنا به گزارش رویتر یادین در حال حاضر «در وضعیت جسمانی خوبی به سر می‌برد.»

۱۵- (محرمانه) نفت کویت: سفارت آمریکا در کویت گزارش داده است که در ۱۶ اکتبر در طول مکالمه تلفنی سفیر آمریکا با وزیر نفت کویت در اعتراض به سیاست نفتی این کشور، وزیر نفت گزارش مطبوعات مبنی بر کاهش تولید نفت در سال آینده را مورد تأیید قرار داد. وی همچنین اشاره کرده است که در دو هفته آینده قیمت نفت هر بشکه به ۲۲/۹۰ دلار افزایش خواهد یافت.

۱۶- (سری) سوریه / شوروی بر سر مسئله عراق و ساف: بنا به گزارش یک منبع مخفی آزمایش نشده، وزیر امور خارجه سوریه خدام به گرومیکو در اواخر سپتامبر گفته است که صدام حسین رئیس‌جمهور عراق یک متحد خیانتکار اتحاد جماهیر شوروی است. بنا بر همین گزارش گرومیکو نیز با این موضوع موافق بوده و گفته است که نه او و نه مسکو به صدام حسین اعتمادی نداشته و ندارند. خدام به گرومیکو گفته است که مقامات سوریه از اینکه ساف می‌خواهد باب گفتگو و مذاکره با آمریکا را باز کند بسیار دلواپس و نگران هستند.

۱۷- (سری / غیر قابل رؤیت برای بیگانگان) سوریه و موشکهای AS ۹
یک مقام نظامی معتبر اروپای غربی به وابسته نظامی ما در دمشق گفت وی اطلاع یافته است که در ۱۷ اکتبر سوریه موشکهای هوا به زمین AS-۹ را دریافت کرده است.

۱۸- (طبقه‌بندی نشده) عراق - کوباییها: رادیو عراق در ۱۷ اکتبر بیانیه صدام حسین مبنی بر تکذیب این خبر توسط آمریکا که سربازان کوبایی در عراق حضور دارند را پخش نمود.

۱۹- (محرمانه) گروگانهای فالانترئیست: سفارت آمریکا در بیروت گزارش می‌دهد که وضعیت گروگانها در شمال لبنان همان طور دست‌نخورده باقیمانده است. منابع فالانترئیست گفته‌اند که آنها توقع ندارند که یاران فرنجیه به این زودیها آزاد شوند. یکی از وکلای اتحادیه مارونی سعی دارد که در این منازعه میانجیگری نماید.

سند شماره (۵۷)

تاریخ: ۱۴ اکتبر ۷۹ - ۱۲ مهر ۵۸
از: ستاد فرماندهی ناتو در اروپا
صفحات منتشره در ۴ اکتبر حاوی چهار موضوع می‌باشد.

موضوع: تلگرام مختصر اطلاعاتی کمیته اروپایی آمریکایی

- ۱ - اسرائیل: استعفای دایان (سری / غیر قابل رؤیت برای بیگانگان)
 - ۲ - جزیره العرب: کنفرانس وزرای امور خارجه (سری / غیر قابل رؤیت برای بیگانگان)
 - ۳ - دیگر پیشرفتهای چشمگیر (طبقه‌بندی نشده).
 - ۴ - باروم اخطاری: تغییری نکرده است (طبقه‌بندی نشده)
- ۱ - (سری / غیر قابل رؤیت برای بیگانگان) - این قانون شامل همه پاراگرافها می‌باشد) اسرائیل: استعفای دایان وزیر امور خارجه اسرائیل قطعاً حیثیت در حال تزلزل حکومت این کشور را خدشه دار خواهد ساخت، و نیز در قابلیت ائتلاف لیکود در حفظ قدرت تأثیر خواهد گذارد. مهمترین مشکل نخست‌وزیر بگین عبارت است از تعویض دایان بدون اینکه مشکلات درونی بیشتری در ائتلاف به وجود آید. بر سر سازماندهی‌های دوباره مقامهای کابینه، از هم اکنون مراعات و چک و چانه زدن آنها آغاز شده است. تلاش نخست‌وزیر در این جهت خواهد بود که مقامهای کابینه‌ای را به نحو آبرومندانه‌ای توزیع نموده، برای از بین بردن خصومت حزبی این بهم ریختگی را تمامی بخشد. در حال حاضر، نخست‌وزیر مقام وزارت امور خارجه را نیز خود عهده دار خواهد بود.
- در همین حال مخالفت عمومی علیه سیاست فاجعه‌آمیز دولت که تورمی سه رقمی را به وجود آورده است به طرز فاحشی ادامه دارد. میزان تورم در دو ماه گذشته به نسبت ۱۵۰ درصد در سال بالا رفته و برای بقیه سال تا ۱۰۰ درصد ادامه خواهد یافت.
- در ماههای گذشته، در نمودار آراء عمومی، میزان محبوبیت حکومت دائماً در حال سقوط و کاهش بوده است و نشان‌دهنده این واقعیت است که اکثریت، حزب کارگر مخالف را ترجیح می‌دهند.
- موقعیت شخصی بگین نیز در خطر است. بنا بر آرای که قبیل از استعفای دایان گرفته شده بود، خیلی از مردم به جای اینکه از عملکرد بگین راضی باشند ناخشنود هستند. یکی از آثار منعکس‌کننده این نارضایتی کاهش کرسی‌های لیکود از ۱۷ به ۵ کرسی در پارلمان می‌باشد. رهبر حزب کارگر مخالف یعنی شیمون پرز احتمالاً از استعفای دایان استقبال کرده است، چون این موضوع در عدم کفایت بگین در رهبری بر سر صلح مؤثر خواهد بود. تا به حال، این موضوع مهمترین منبع قدرت بگین بوده است. شیمون پرز خواستار استعفای بگین شده و احتمالاً سعی خواهد کرد از انتقاد عموم علیه او بهره جوید.
- با این وصف در پارلمان دیروز با نتیجه آراء ۵۹ به ۴۷ از ۵ رأی عدم اعتماد جان سالم بدر برد. همه اعضای لیکود نیز که در ائتلاف حضور داشتند به حکومت رأی دادند. این رأی خود نموداری است از این واقعیت که بگین در وضعیتی آنچنان خطیر نیست که بتوان گفت قدرت را از دست خواهد داد. (آقای کوپن، ۶۲۸۴) - (منبع: کمیته اروپا - آمریکا، ۲ ژانویه، متعدد).
- ۲ - (سری / غیر قابل رؤیت برای بیگانگان) - این قانون شامل همه پاراگرافها می‌باشد). جزیره العرب: وزرای امور خارجه کشورهای عربستان سعودی، کویت، بحرین، امارات متحده عربی، و عمان، اخیراً به

کنفرانسی در طائف - عربستان سعودی خاتمه دادند. با شناخت این حقیقت که بدون ایران و عراق بحث پیرامون امنیت منطقه خلیج مفهومی نخواهد داشت، اعضاء به این موضوع نپرداخته ترجیح دادند که از موقعیت کنفرانس جهت بالا بردن میزان همکاری و تفاهم میان خود بهره جویند.

درباره امنیت داخلی نیز بحث و تبادل نظر به عمل آمد، که عبارت بودند از پیشرفتهای اقتصادی، و مشکلات قاچاق اسلحه و آمد و شدهای خرابکاران در مرزهای شش کشور حاضر در جلسه. یکی از مهمترین موضوعاتی که از کنفرانس حاصل شد گزارش جالبی بود که توسط وزیر امور خارجه کویت تقدیم شد و حاکی از آن بود که عمال حکومت یمن جنوبی با سران دولت کویت در هاوانا تماس گرفته و از آنها خواسته بودند تا کنفرانسی توسط کویت برگزار شود تا در نتیجه روابط بین عمان و یمن جنوبی توسعه و گسترش یابد. سران یمن جنوبی شرایط خاصی برای برگزاری چنین میعادگاهی قائل نشده‌اند، لیکن اذعان داشته‌اند که آنها را در موقعیت داخلی کنونی‌شان یاری خواهند داد، اگر مقامات کویتی اعلام کنند که اخبار مربوط به حضور سربازان مصری در عمان واقعیت نداشته و ندارد. چنین به نظر می‌رسد که این ابتکار سران یمن جنوبی نتیجه وضعیت داخلی کشور است، و تا زمانی که اوضاع خطیر داخلی کشورشان به حالت عادی باز نگردد، آنها نمی‌خواهند درگیری بین خود و کشور عمان داشته باشند. امکان موقتی بودن یک چنین حرکتی نیز وجود دارد، چون رئیس جمهور یمن جنوبی اسماعیل در برنامه دراز مدت خود در نظر دارد سوسیالیزم را به کشورهای محافظه کارتر شبه جزیره گسترش دهد. بنا به اظهارات حداقل یک نفر از حضار، کنفرانس وزرای امور خارجه موفقیت آمیز بوده است، تا جایی که توانسته است میزان تفاهم و تعادل را میان رژیم مشابه در جزیره العرب بالا ببرد. (سرگرد ریان، ۶۲۸۴) (منبع: یکی از اعضا در مسقط، کمیته اروپا - آمریکا ۲ ژانویه).

۳ - (طبقه‌بندی نشده) دیگر پیشرفتهای چشمگیر.

الف: (طبقه‌بندی نشده) الجزیره: مطبوعات الجزیره از ورود اسلحه به مراکش بسیار انتقاد می‌کنند و ادعا می‌کنند که «این سلاحها علیه خود الجزیره استفاده خواهد شد.» و دیگر اینکه «این عمل نشان‌دهنده خصومت آمریکا علیه تمام مردم آفریقای شمالی است.» (مطبوعات)

ب: (طبقه‌بندی نشده) موریتانی: بنا به گزارشهای رسیده فرانسه ۱۵۰ نظامی را به نوازیبو در شمال موریتانی گسیل داشته است تا تأمین ۱۵۰۰ نفر فرانسوی موجود در آنجا را برقرار سازند و علاوه بر آن «اخطاری به عصیانگران (پولیساریو) باشند تا از سرپیچی خود از فرامین حکومت موریتانی بکاهند.»

۴ - (طبقه‌بندی نشده) باروم اخطاری: در باروم اخطاری هیچ گونه تغییری حاصل نشده است که البته تاریخ ۲۴ اکتبر ۷۹ می‌باشد. (منبع: کمیته اروپا - آمریکا ۲ ژانویه)

سند شماره (۵۸)

تاریخ: ۳۱ اکتبر ۱۹۷۹ - ۹ آبان ۱۳۵۸
از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی-سی به: مجمع گردآوری خلاصه‌های اطلاعاتی با حق تقدم (پاراگرافهای ۱ تا ۱۰ خیلی محرمانه است).

موضوع: خلاصه اطلاعاتی ۹۲۸-۳۱ اکتبر ۱۹۷۹

۱- اسرائیل: اجلاس اول نوامبر ممکن است تعیین کننده باشد: اجلاس ویژه کابینه در اول نوامبر در رابطه با آبادی‌نشینها می‌تواند قطعاً سرنوشت دولت بگین را مشخص کند. وزراء یک راه حل مسالمت آمیز را تحت بررسی قرار خواهند داد: قرار شده که ترتیبی داده بشود تا بگین طرح دادگاه عالی را در مورد تخلیه شهرکهای الون موره به اجرا بگذارد و همزمان رضایت کافی برای گوش امونیم را فراهم کند تا بدین ترتیب از استعفای شارون وزیر کشاورزی و احتمالاً وزیر آموزش هامر جلوگیری کند.

۲- به هر حال معلوم نیست که چطور بشود، آیا حامیان گوش در کابینه پیشنهاد بگین را قبول خواهند نمود. کناره‌گیری شارون و هامر تقریباً منجر به سقوط کابینه خواهد شد.

۳- دادگاه دستور داده است که اردوگاه الون موره می‌بایستی تا بیست و یکم نوامبر به محل دیگری انتقال داده شود. گزارش مطبوعات نمایانگر این است که بگین:

(الف) انتقال ساکنین الون موره به یک محل نزدیک را بررسی می‌کند.

(ب) وانمود می‌کند که سرزمین اشغالی به وسیله ساکنین، یک محل ثابت نظامی می‌باشد.

(ج) پیشنهادی مبنی بر ایجاد تعداد زیادی آبادی‌نشین جدید در سمریه را در آینده نزدیک اعلام می‌کند. البته برداشتن این گامها ممکن است بحران را کاهش یا افزایش دهد.

۴- اینکه آیا این اقدامات مفید واقع خواهد شد یا خیر بستگی به واکنش گوش امونیم دارد. ممکن است گوش اکنون ترجیح دهد که در سرنگونی دولت متزلزل بگین شرکت کند تا اینکه داوطلبانه یک راه حل مسالمت آمیز را قبول کند.

۵- اعضای گوش که تا قبل از سالهای ۱۹۷۷ بگین را به عنوان یک حامی و یک قهرمان قبول داشتند، اینک از او ناامید شده‌اند.

(الف) آنها مذاکرات آغاز شده بین بگین و مصر را به صورت یک فاجعه می‌نگرند.

(ب) آنها طرح خود مختاری را به عنوان از دست رفتن ساحل غربی رود اردن از دست اسرائیل می‌دانند.

(ج) آنها شکست بگین را (علیرغم تحریک خودشان) در برقرار کردن آبادی‌نشینها در سراسر «سمریه» به عنوان خیانتی به معتقدات و تعهدات سنتی او تلقی می‌کنند.

۶- در گذشته، گوش، بگین را از طریق حزب مذهبی ملی تحت فشار قرار داده بود تا او را وادار به دادن امتیازاتی در مورد شهرکها بکند. احتمال دارد که گوش متقاعد شده باشد که این تاکتیک دیگر کاری نیست. در صورتی که گوش امونیم تصمیم بگیرد که از انتقال شهرک الون موره جلوگیری و مقاومت کند، بگین به سختی قادر به حفظ مقام و قدرت خود خواهد بود. مقابله با گوش امونیم چیزی است که او منتهای کوشش خود را جهت اجتناب از آن به کار خواهد برد.

۷- مقاصد خود بگین نقش مهمی در نحوه پایان خواهد داشت. بگین ممکن است بر این اعتقاد باشد که

پافشاریش در حمایت از تصمیم دادگاه عالی او را قادر خواهد ساخت که مخالفین خود را سر به زیر و رام کند. از طرفی دیگر، ممکن است که عمداً خواستار یک بحران سیاسی به عنوان راه حل آبرومندانه برای تحقق استعفای خود باشد. او ممکن است به این نتیجه رسیده باشد که بهتر است از مقام خود کناره‌گیری نماید، چون تضاد شدید سیاسی که از طریق سیاست خارجی اش میان حامیان قدیمیش ایجاد کرده بر احساسات او لطمه و ضربه شدیدی وارد آورده است.

۸- اشتیاق بگین برای اینکه خود را به صورت یک صلح‌کننده جلوه دهد و بدین ترتیب خود را هم سطح با هر تزل (بنیانگذار صهیونیسم - مترجم) و بن گوریون در آورد با تعهد دیرین او به اصول ایدئولوژیکی که مهمترین آن ایمان او به اصل غیر قابل تقسیم بودن «ارض اسرائیل» است همیشه در تضاد بوده است. بگین ظاهراً قادر نیست مافوق کششهای نیرومند اصول ایدئولوژیکی خود قرار گیرد حتی اگر این کار برای تحقق آرزوی او برای اینکه صلح ساز اسرائیل باشد ضرورت داشته باشد. سازش نیز ضروری می‌باشد. استعفا بر سر یک مسئله اصولی از قبیل حفظ فرمانروائی برای مردی نظیر او بسیار مناسب خواهد بود.

۹- معذالک، بگین ممکن است تصمیم بگیرد که به مبارزه خود ادامه دهد. هر چند موقعیت او از این لحاظ متزلزل است اما به احتمال قوی هنوز تصمیم خود را درباره اینکه از کدام راه برود، نگرفته است. ۱۰- در عین حال ترمیم کابینه در این هفته به بگین کمی مجال داده است که روی یک جنبه پردرد سر دیگر یعنی فعالیت ناقص کابینه کار بکند. تغییرات، وزارت خارجه را موقتاً در اختیار بگین قرار داده است، هوروویتس را به عنوان وزیر دارایی وارد (کابینه) نمود. اریخ را بیک پست جدید اما بدون اختیارات به عنوان معاون دوم نخست‌وزیر انتقال داد و نیسیم ساورت نخست‌وزیر را سرپرست وزارت اطلاعات جدیدالتأسیس نمود.

۱۱- (محرمانه) دایان - خود مختاری ساحل غربی رود اردن: سفارت آمریکا در تل آویو گزارش می‌دهد که مطبوعات اسرائیل اکنون اظهار می‌دارند دلیل «واقعی» برای استعفای دایان احتمالاً این تصمیم کابینه پیش بوده است که حق حاکمیت اسرائیل در پایان دوره خود مختاری پنج ساله بر ساحل غربی رود اردن برقرار خواهد شد و این تصمیم نشان‌دهنده جهت و رهنمودهای «تیم مذاکره‌کننده اسرائیل بوده است - دایان کراً گفته است که این تصمیم که او با آن مخالفت می‌ورزیده است، به وسیله کابینه در یک نشست سری اتخاذ شده است. منشی کابینه فائو، و وزیر کشور بورگ این موضوع را تکذیب نموده‌اند. تصمیم کابینه اگر حقیقت داشته باشد، می‌تواند نشانگر تغییر موضع بگین پیرامون این مورد باشد. به هر حال سفارت آمریکا در تل آویو چنین نظر می‌دهد که بسیاری از اسرائیلیها از مدتها قبل انتظار داشته‌اند که دولت چنین موضعی را اتخاذ کند، اما این مسئله رسماً تأیید نشده است.

۱۲- (خیلی محرمانه) حزب کارگر اسرائیل: سفارت آمریکا در تل آویو گزارش می‌دهد که حزب کارگر از تمام امکانات بهره می‌برد تا در انتخاباتی که از پیروزی در آن مطمئن است شرکت جوید. پرز علیرغم حملات رایین و احتمالاً تلاش آسون برای به دست گرفتن رهبری و افزایش روز افزون اعضای جدید حزب کارگر، هنوز بر اوضاع مسلط است. حزب کارگر از هم اکنون در حال بررسی امکاناتی است که در بعد از انتخابات ایجاد می‌شود، مثل ائتلاف با عناصر مرکزی غیر حزبی. همچنین تصور می‌شود در آینده نزدیک یک دولت وحدت ملی روی کار بیاید، اما فقط بعد از انتخابات.

۱۳ - (طبقه‌بندی نشده) وضع جسمانی بگین: روزنامه هآرتز در ۳۰ اکتبر اظهار نموده است که اطرافیان بگین ناظر بوده‌اند که قوه حیاتی بگین کلاً رو به زوال می‌رود «و جنبه‌های مختلف فکری او همیشه توام با افسردگی و اضطراب می‌باشد.» در جلسه ۲۸ اکتبر بگین بسیار ساکت و خسته «به نظر می‌رسید و اصلاً در مناظره‌ها شرکت نکرد. هآرتز تفسیر می‌کند که بحران دولت کنونی در بعضی از جنبه‌ها تا حدی بستگی به وضع جسمانی بگین دارد.

۱۴ - (طبقه‌بندی نشده) گروه دزدان اسرائیلی دستگیر شدند: خبرگزاری آسوشیتدپرس گزارش نموده است که پلیس اسرائیل ۴۳ مظنون که ۱۳ نفر از آنان سرباز بودند را در یک گروه دزدی که گفته شده مهمات و سلاح‌های ارتشی دزدیده شده را به دهکده‌های عرب نشین در اسرائیل تحویل می‌دادند، دستگیر نموده است.

۱۵ - بورگ بر سر گفتگوهای خود مختاری: در یک کنفرانس مطبوعاتی در ۳۰ اکتبر که از رادیو (نیروهای دفاعی اسرائیل) پخش شد بورگ گفت که او با نماینده اعزامی ایالات متحده توافق کرده است که به اعراب و اسرائیلیهای ساحل غربی رود اردن و نوار غزه اجازه داده شود که در آماده‌سازی و نظارت انتخابات شرکت کنند.

۱۶ - (طبقه‌بندی نشده) اسرائیل - کانادا: رادیو بیت‌المقدس گزارش می‌دهد که مقامات اسرائیل از تصمیم کانادا مبنی بر اینکه سفارت خود را به بیت‌المقدس انتقال ندهد، ناراحت شده‌اند.

۱۷ - کمک ایالات متحده به اسرائیل: مطبوعات ۳۰ اکتبر اسرائیل شامل مقالاتی در رابطه با صحبت‌های رویتر سخنگوی وزارت خارجه که در ۲۵ اکتبر صورت گرفته است، بودند. داور طی مقاله‌ای تفسیر نموده است که وزارت خارجه آمریکا تأیید می‌کند که یک رابطه‌ای بین کمک به اسرائیل و عقب‌نشینی از سرزمینهای اشغالی وجود دارد.»

۱۸ - (محرمانه) ساف - ایتالیا: سفارت آمریکا در رم گزارش می‌دهد که در جریان بازدید مقام سازمان آزادیبخش فلسطین فاروق قدومی از ایتالیا، وزارت خارجه این کشور به وی اطلاع داده است که ایتالیا نمی‌تواند این سازمان را «از لحاظ قانونی» به رسمیت بشناسد، لیکن «از لحاظ سیاسی» این کار را خواهد کرد. در بیانیه منتشره وزیر امور خارجه، لغاتی مشخص کننده این بود که دعوت از قدومی را می‌توان یک شناسایی «عملی» ضرورت مشارکت ساف در جریانات صلح به حساب آورد.

۱۹ - (طبقه‌بندی نشده) ساف - آلمان غربی: بنا به اظهار رویتر، سخنگوی آلمان غربی در ۱۹ اکتبر تأیید نموده است که به مأمور اطلاعاتی اسرائیل اجازه داده شده که از چهار چریک فلسطینی در یک زندان مونیخ بازجویی به عمل بیاورد. نماینده سازمان آزادیبخش فلسطین در بیروت و بن تهدید نموده که اقدام تلافی‌جویانه‌ای بر علیه آلمان غربی انجام خواهد داد.

۲۰ - (طبقه‌بندی نشده) کرایسکی - ساف: کرایسکی در نطق خود برای اجلاس عمومی سازمان ملل در ۲۹ اکتبر پیش‌بینی نمود که به زودی تمامی کشورها ساف را به عنوان نماینده فلسطینیها به رسمیت خواهند شناخت. او اضافه نمود که هنگامی که این جریان صورت بگیرد، فلسطینیها مجبور به رسمیت شناختن اسرائیل خواهند بود و در نتیجه اسرائیل مجبور خواهد بود که حقوق ملی مشروع فلسطینیان را به رسمیت بشناسد.

۲۱ - (طبقه‌بندی نشده) چین - لبنان - ساف: رویتر گزارش می‌دهد که معاون وزیر امور خارجه خلق

چین هوینگ از عمان برای گفتگوهایی با وزیر خارجه لبنان فؤاد پطروس، عرفات و دیگر رهبران ساف در ۲۹ اکتبر وارد بیروت شد.

ونس

اسنادی از قرارگاه سیا

اسنادی از قرارگاه سیا در تهران به دست آمده و به نحوی گوشه‌ای از همکاریهای وسیع بین سیا و موساد را می‌تواند ترسیم کنند، در این بخش جای گرفته‌اند و اضافه بر آنهایی هستند که تاکنون در کتب اسرائیل شماره ۱ و شماره ۲ ملاحظه شده‌اند.

اسناد ۱ تا ۶ تلاشهای سیا برای معرفی فعالیتهایی است که پیش از انقلاب توسط شوروی علیه اسرائیل از ایران به اجرا در آمده‌اند، درباره آن شرح بیشتری داده خواهد شد.

اسناد ۷ و ۸ دو گزارش را که سیا به موساد می‌دهد مشخص می‌کنند: یکی شرح مأموریت و وظایف سپاه پاسداران و دیگری ماده ۵ قانون اساسی و نظر امام خمینی درباره آن.

سند ۹ نشان‌دهنده همکاری سیا و موساد برای شناسایی دستگاه اطلاعاتی ایران و همچنین اعلام آمادگی به یکدیگر برای کمک در تماس با دانشجویان ایرانی مقیم خارج می‌باشد. سند ۱۰ گزارشی است که یکی از منابع موساد درباره امکان حمله فلسطینیها به تأسیسات آمریکایی تهیه کرده و آن را در اختیار سیا گذاشته‌اند.

از سند ۱۱ این طور دریافت می‌شود که اسرائیلی‌ها اطلاعاتی درباره احتمال کمکهای نظامی جمهوری اسلامی به سوریه و سازمان آزادیبخش فلسطین جهت مقابله با اسرائیل به دست آورده‌اند و با نگرانی کم و کیف قضایا را از دوستان آمریکایی خود جو یا شده‌اند و در اینجا توضیحی که سیا تهیه کرده آمده است.

سند ۱۲ یعنی آخرین سند تحلیل موساد از انقلاب اسلامی ایران می‌باشد. و به عنوان متن مقدماتی برای تبادل نظر تحلیلگران موساد و سیا درباره آن و علل شکست خود در منطقه می‌باشد.

لازمست درباره اسناد ۱ تا ۶ توضیحی داده شود. به دنبال گزارشی که سیا درباره موضوع یاد شده تهیه می‌کند بین قرارگاه‌های سیا در تل آویو و تهران با ستاد مرکزی مسائلی مطرح می‌شود که بعداً خودشان آن مسائل و مکاتبات را «طولانی و نامربوط» به اصل قضیه می‌دانند. (در سند شماره ۶) اجمالاً اینکه در گزارش مذکور فردی به نام نیکلای کورول معرفی می‌شود که مأمور اطلاعاتی بوده و پیش از انقلاب اسلامی سعی کرده از یک یهودی ایرانی در رابطه با اسرائیل استفاده اطلاعاتی نماید و او را به آنجا بفرستد. در آن گزارش از آن فرد یهودی نام برده نمی‌شود، ولی به طور جداگانه به واحد تل آویو (نه موساد) اطلاع می‌دهند که او از جاسوسان سیا می‌باشد. سپس تهران اطلاع می‌دهد که کورول پس از انقلاب سعی کرده با این جاسوس که نامش سیمون فرزانی بود رابطه برقرار کند. با دریافت این اطلاع، ستاد مرکزی سیا تشخیص می‌دهد که خوب است بگذارند این رابطه برقرار شد تا از روی رفتار و شیوه عمل کورول دریابند که دستگاه اطلاعاتی شوروی پس از انقلاب چگونه می‌خواهد در ایران در رابطه با اسرائیل فعالیت داشته باشد و نتیجه مطالعه را دوباره به موساد گزارش دهند. ولی برای این کار شاید بهتر باشد که بیشتر درباره کورول بدانند و از اسرائیلیها بی‌رسند، درباره او چه اطلاعی دارند. قرارگاه تل آویو که قاعداً باید چنین

وظیفه‌ای را اجرا کند به نظرش می‌رسد که این ابراز توجه به سابقه کورول عاقلانه نیست. چون اگر کورول پیش از انقلاب فرزانی را روانه اسرائیل کرده و ساواک هم در جریان بوده اسرائیلیها احتمالاً می‌دانند کورول با چه کسی (یعنی فرزانی) معاشرت داشته است. لذا سؤال درباره کورول، آنها را هشیار می‌کند که قضیه کورول - فرزانی هنوز جاری است و سراغ فرزانی که برای سیا کار می‌کند، می‌روند. قرارگاه تل‌آویو می‌گوید، اگر قرار است چنین شود از همان ابتدا خودمان نزد آنها بگوییم که حقیقت چیست و فرزانی چه کاره است و ماحصل فعالیت او را با اسرائیلی شریک شویم.

به دنبال آن قرارگاه تهران نظر می‌دهد که اگر اسرائیلیها بخواهند وارد قضیه شوند، فعالیت فرزانی برای سیا عمدتاً در جهت شناسایی عملیات اطلاعاتی شوروی در رابطه با اسرائیل از ایران هدایت می‌شود و مستلزم تماسهای مکرر فرزانی با عوامل روسی می‌باشد. چنین وضعی اگر در سابق وجود داشته و این رابطه برقرار بوده به علت نظارت و کنترل مستقیم خود ساواک بوده است در حالی که پس از انقلاب فرزانی نمی‌تواند برای تماسهای خود مجوز داشته و بعد از اینکه در معرض مراقبت جمهوری اسلامی قرار گیرد به مخاطره می‌افتد. بنابراین در صورت توصیه به فرزانی برای تماس با کورول او احتمالاً مخالفت می‌کند و سیا منبع خود را از دست می‌دهد؛ پس بهتر است از خیر آن بگذرند.

یادآوری می‌شود که سند شماره ۵ جزو مکاتبات مربوط به قضایای فوق نیست، بلکه مدتی بعد فرستاده شده و موضوع آن سوابق کورول می‌باشد که دوباره مطرح گردیده است. به علاوه در کتاب اسرائیل ۲ (کتاب شماره ۱۹) سند ۵ آن هم که مورخ ۴ آبان ۵۸ است اشاره شده که اسرائیلیها فرزانی را می‌شناسند و از استخدام او در سیا مطلع هستند.

دانشجویان مسلمان پیرو خط امام

سند شماره (۱)

تاریخ: ۲۳ فروردین - ۵۸ - ۲۷ آوریل ۷۹ تلگرام غیر فوری
 از: واشنگتن ۴۱۷۸۶۶
 به: تل آویو رونوشت برای تهران

عملیات اطلاعاتی شوروی علیه اسرائیل از ایران

موضوع: هشدار - شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس سی. کی. تاپ

۱- همان طور که ریاست قرارگاه ممکن است به یاد داشته باشد، در فرصت دیدار او از ستاد مرکزی این فکر مورد بحث قرار گرفت که عملیاتی که ممکن است ک. گ. ب. و / یا جی. آر. یو. از ایران علیه اسرائیلیها داشته باشد به اسرائیلیها معرفی شوند.

به دنبال این مذاکره، ستاد در نظر گرفت بعد از اعزام یک مأمور به طور موقت و تکمیل شدن یک تحلیل از حضور اطلاعاتی شوروی مطالب مربوطه را به تل آویو تحویل دهد. در اواخر سال ۱۹۷۸ رئیس قرارگاه تهران درخواست نموده بود، چنین تحلیلی انجام پذیرد. در واقع این تحلیل پیش از آنکه پرونده‌های قرارگاه تهران بناچار نابود گردند تکمیل شد و مطالب مربوطه، ذیلاً ارائه شده که می‌توانید به رابط سازمان اطلاعاتی همکار بدهید.

متأسفانه، وقایع ایران امکان هرگونه عملیات مشترک با اسرائیلیها و مشارکت قرارگاه تهران ما را از بین برده، اما شاید برای رابط سازمان اطلاعاتی همکار حائز ارزش ضد اطلاعاتی باشد، یعنی به عنوان یک نشانه از شیوه عملی شورویها در یک کشور نزدیک اسرائیل که قاطبه بزرگ و بومی یهودی (حدود ۴۵۰۰۰ نفر) در آن وجود داشته می‌توان از آن استفاده کرد.

..... «از اینجا پاره کنید»

۱- همان طور که می‌دانید، عملیات ما علیه یوگنی مویسیویچ کوگوت با استفاده از عامل شما «فریده» در تهران نتوانست موجب برقراری ارتباطی با مأمور جایگزین ما بشود، به طوریکه بتوان از آن ارتباط پیش از عزیمت PCS وی به شوروی استفاده عملیاتی نمود. معذالک این عملیات محرز نمود که حداقل در این مورد سرویس اطلاعاتی روسیه (احتمالاً ک. گ. ب.) ظاهراً سعی داشت با استفاده از یک مأمور عضو ک. گ. ب. (که نام پدریش به طور عادی یهودی می‌نماید)، یا حداقل خود را یهودی نشان می‌داده یک تاجر اسرائیلی را به استخدام در آورد، و عملیاتی را علیه اسرائیل در خارج از ایران صورت دهد. به علاوه، هنگامی که کوگوت عزیمت نمود شورویها از «فریده» دست برداشتند، زیرا آنها بالاخره فرد دیگری را که مظنون به فعالیت برای سرویس اطلاعاتی روسیه، احتمالاً ک. گ. ب. به نام فلیکس گئورگیویچ آووژان بود در ارتباط با او (یعنی فریده که به عنوان ضمیر مذکر به کار رفته - م) قرار دادند.

اگر چه آووژان از اصل و نسب ارمنی بجای یهودی می‌باشد شاید این وضع قابل توجه باشد که او نیز از یک اقلیت ملی در شوروی است که از بابت نژاد و مذهب خود رنج کشیده و آزار دیده است. اگر آووژان واقعاً از ک. گ. ب. باشد. احتمالاً عضو اداره... (ایران، اسرائیل، افغانستان و ترکیه) از مدیریت کل یکم اطلاعات خارجی است.

۲- چون اطلاع بر اینکه ک. گ. ب. ممکن است حداقل قدری از احتیاطات خود در مورد به کار گرفتن مأموران یهودی عضو (در متن - م) را کنارگذاشته باشد، برای ما شگفت آور بود، ما دوباره اقدام به مطالعه پرونده‌های خود کردیم تا مشخص کنیم آیا عملیات اطلاعاتی دیگری را از جانب شوروی در ایران که

دارای «ارتباط یهودی» مشابهی باشد وجود داشت یا نه. ما یک عملیات دیگر را شناسایی کردیم که ظاهراً علیه اسرائیل (در کنار سایر اهداف) جهت‌گیری شده بود، و یک مقام یهودی سفارت شوروی را به نام وادیم مویسیویچ شاموسکی شناسایی کردیم که ظاهراً به عنوان یک همکار ک.گ.ب. عمل می‌نمود. الف: خبرنگار تاس نیکلای ایوانویچ کورول در ۲۱ مهر ۵۴ وارد تهران شد و فارسی و انگلیسی را به سهولت تکلم می‌کند. اگر چه کورول مظنون به فعالیت برای سرویس اطلاعاتی روسیه است. ولی ما اطمینان نداریم که آیا او از ک.گ.ب. است یا جی.آر.یو. معهدا دلایل چندی به (فعالیت برای) جی.آر.یو. اشاره دارند و اگر او از جی.آر.یو. باشد، این نشان می‌دهد که جی.آر.یو. نیز در عملیات که در ایران علیه اسرائیل جهت‌گیری شده بودند دست داشت... (این نکته‌ای است که امیدواریم بالاخره آن را روشن کنیم و شما را در جریان خواهیم گذاشت). در سال ۱۳۵۶ کورول دست به کار تماس ابتدایی با یک ایرانی یهودی که تا آن موقع منحصرأً به عنوان یک منبع خبر درباره‌ی امور داخلی ایران از او استفاده می‌شد، گردید تا از او بهره برداری کند. (آن روسی که قبلاً با این فرد در تماس بود و کورول را به او معرفی کرد یا مأمور شناخته شده‌ی جی.آر.یو. است).

ارتباط عمدتاً در امتداد خطی که پیش از آمدن کورول داشته ادامه یافت، اما در اواسط سال ۱۹۷۸ کورول از آن یهودی ایرانی خواست که به اسرائیل سفر کند. کورول از او خواست درباره‌ی «سیاستهای اسرائیل» خبر جمع‌آوری کند و با «دوستان تماس بگیرد».

به هر حال، فرد یهودی اعتراض کرد و کورول مسئله مسافرت را دوباره مطرح نکرد تا سه ماه بعد که گفت این مسافرت ظرف چند هفته آینده «باید صورت بگیرد». با این حال هنگامی که یهودی ایرانی ادعا کرد که تعهدات قبلیش مبنی بر اینکه در آن موقع به جای دیگری مسافرت کند، مانع می‌شوند کورول عقب نشینی کرد.

ب: نماینده‌ی یک کمیته دولتی مناسبات اقتصادی خارجی شوروی در ایران به نام وادیم مویسیویچ شاموسکی، مشاور اقتصادی سفارت در ۲۷ شهریور ۵۴ (۱۸ سپتامبر ۷۵) وارد تهران شد. با آنکه درباره‌ی فعالیت‌های شاموسکی ضمن مأموریت فعلیش چندان اطلاعی نداریم. ولی می‌دانیم که او ضمن مأموریت قبلیش (دی ۳۵ - بهمن ۳۷) (ژانویه ۵۶ - فوریه ۵۸) مورد استفاده ک.گ.ب. واقع شد تا در استخدام یک ایرانی در وزارت تجارت خارجی کمک کند. او مترجم هیئت تجاری در آن موقع بود (وی فارسی و انگلیسی را به سهولت تکلم می‌کند). اگر چه این برای ک.گ.ب. زیاد غیر عادی نیست که از خدمت مترجم هیئت تجاری، حتی اگر او یهودی باشد، در ۲۰ سال پیش استفاده جوید تا در استخدام فردی که از قرار معلوم طبعاً به او دسترسی داشت کمک بگیرد، قابل توجه خواهد بود که او در موقعیت عالی فعلی خود دوباره مورد استفاده ک.گ.ب. واقع شود. شواهدی در دست است که او چنین بوده و احتمالی وجود دارد که ما شاید بتوانیم اطلاعات بیشتری به دست بیاوریم. در این صورت به شما خبر داده خواهد شد، آیا نتیجه این بوده که سرویس اطلاعاتی روسیه سعی داشته از اصل و نسب یهودی شاموسکی استفاده عملیاتی بکند یا نه.

..... «از اینجا پاره کنید».....

۲ - فقط برای اطلاع شما: علیرغم از دست دادن بخش بزرگی از ظرفیت عملیاتی خود در رابطه با هدفهایی مثل کسانی که فوقاً درباره‌شان شرح داده شد و مورد توجه رابط سازمان اطلاعاتی همکار

سند شماره (۳)

تاریخ: ۷ اردیبهشت ۵۸ - اعضا
از: رئیس ۴۲۷۸۳۰

سری
به: تهران، رونوشت برای تل آویو
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. سی.کی. تاپ اس. ترامپ
عطف به: تهران ۵۴؟ ۵۲ (برای تل آویو لازم نیست)، واشنگتن ۴۱۷۸۶۶ (برای تهران فرستاده می‌شود)
۱ - فرد روسی یاد شده در تلگرام مرجع الف PDPI دارای پرونده (۲۰۱۰۹۳۹۳۹۹) می‌باشد که احتمالاً افسر جی.آر.یو است. (امیدواریم که مسئله نوع وابستگی او به سازمانهای اطلاعاتی روسیه را توسط اس.دی. پریکتست حل کنیم.) پاراگراف ۲ الف بین خط چینهای برش تلگرام مرجع ب سوابق PDPI و اطلاعاتی را که راجع به تماس با اس.دی. ترامپ به رابط سازمان اطلاعاتی اسرائیل داده شد ارائه می‌کند، و پاراگراف ۲ تلگرام مرجع ب اطلاعات بیشتری را فقط برای آگاهی خودتان می‌دهد. (PDPI همچنین در اوایل مرداد ۵۶ حرکت خودنمایی در برابر میلتن ب. کلاوو (پ) مأمور قرارگاه انجام داد و پیشنهاد «هر چقدر پول که می‌خواهی» در ازای خبر درباره آیکس و اوکس نمود.)

اس.دی. ترامپ ادعا می‌کند که در اوایل سالهای ۷۰ از طرف شورویها دوباره به اسرائیل رفت هر چند که سابقه‌ای از اینکه این مسافرتها صورت پذیرفتند نداریم. اس.دی. جانوس (ساواک - م) که تخلیه اطلاعاتی اس.دی. ترامپ درباره ارتباط روسی خود را همچنان حتی پس از آنکه او منبع یک جانبه قرارگاه شد ادامه داد، ظاهراً از پیش این مسافرت را تصویب کرد و به او اجازه داد «مبلغ زیادی پول» را که روسها بابت مسافرتها به او داده بودند نزد خود نگاهدارد. اس.دی. ترامپ اظهار داشته که غرض از مسافرت اول «برقراری تماس با روزنامه‌نگاران اسرائیلی» و غرض از مسافرت دوم «پیدا کردن رابطهای دانشگاهی» بود.

۲ - قرارگاه را تشویق می‌کنیم که اس.دی. ترامپ را وادارند تماسهای منظم با PDPI را دوباره از سر بگیرد، البته اگر که در محدوده قید و بندهای وضع امنیتی فعلی این کار اصلاً امکان پذیر باشد. (ما خاطرنشان می‌سازیم که در دوران پیش از انقلاب در محافل مطبوعاتی و بین دیپلماتهای کشورهای ثالث کاملاً فعال بود، به این ترتیب او احتمالاً هنوز دلیل محکمی برای تماس با اس.دی. ترامپ دارد و بالعکس.)

البته این جالب توجه است که آیا PDPI دوباره مسئله اسرائیل را مطرح خواهد ساخت یا نه - در هر زمینه‌ای که باشد - اما سایر خواسته‌های PDPI نیز مورد علاقه وافر می‌باشند زیرا شواهدی وجود دارند، دال بر اینکه او فعالیت‌های عملیات مخفی در جنب جمع آوری اطلاعات برای جی.آر.یو دارد، و از قرار معلوم اس.دی. ترامپ هنوز در نظر او منبع ذخیره عملیات مخفی خوبی می‌باشد. پیشنهاد می‌شود اس.دی. ترامپ در این موارد توجیه شود و از او خواسته شود نسبت به اقدام PDPI به دادن خواسته‌های عملیات مخفی در ارتباط با اسرائیل هشیار باشد. با این وجود، تصمیم‌گیری در این مسئله که آیا عملیات اس.دی. ترامپ طاقت ورود شورویها در این (مقطع احتمالاً - م) دارد یا نه را به قرارگاه واگذار می‌کنیم.

۳ - ما خوشحال می‌شویم بدانیم عکس‌العمل کی.کی. کامپوند (موساد - م) نسبت به خبرهای تلگرام مرجع چه خواهد بود. خصوصاً اگر آنها خبری درباره PDPI داشته باشند. آیا برای قرارگاه امکان دارد که ضمناً سولومان دایان را شناسایی کند. احتمالاً از طریق راهنمای تلفن و بررسی آدرسها این کار

صورت گیرد؟

۴- پرونده: ۳۹۹؟۰۹۳-۲۰۱، ۰۸۶۷۷۶۴-۲۰۱ تا تاریخ ۷ اردیبهشت ۷۸ در بایگانی ضبط شود.
تماماً سری
سری

سند شماره (۴)

تاریخ: ۷ اردیبهشت ۵۸ - اعضاء
از: تل آویو ۲۸۲۴۲
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است
سی.کی. تاپ - اس.دی. ترامپ - کی.کی. کورولای
عطف به: الف - واشنگتن ۴۱۷۸۶۶، ب - رئیس ۴۲۷۸۳۰

۱ - تلگرام مرجع الف می‌گوید که در سال ۱۹۷۷ PDPI یک تماس پرورشی با یک یهودی ایرانی برقرار کرد و آن یهودی تا آن موقع فقط به عنوان یک منبع خبر دربارهٔ امور داخلی ایران مورد استفاده واقع شده بود. همان تلگرام ادامه می‌دهد که چگونه PDPI سعی کرد اس.دی. ترامپ را وادارد به اسرائیل برود تا «دربارهٔ سیاستهای اسرائیل خبر جمع آورد و با دوستانش تماس بگیرد» و در انتها این عبارت را دارد که اس.دی. ترامپ «هیچ گاه به اصرارهای مبنی بر دیدار از اسرائیل تن در نداد.»

۲ - ما نمی‌فهمیم که این چگونه با نقل قول ذیل از تلگرام مرجع ب می‌خواند: اس.دی. ترامپ ادعا می‌کند که در اوایل سال دو بار از طرف شورویها به اسرائیل رفت... اس.دی. ترامپ اظهار داشت که غرض از اولین مسافرت برای پیدا کردن آشنایان دانشگاهی (آکادمیک) انجام گرفت.

۳ - فکر می‌کنیم که اگر اس.دی. ترامپ از طرف شورویها به اسرائیل رفته باشد به خوبی احتمال دارد که سازمان (اطلاعاتی) اسرائیل از آن آگاه باشد و احتمالاً با او در تماس هستند. ما می‌بینیم که بار دیگر احتمالاً در مقام پوشیده‌کاری برآمده‌ایم و در طرف دیگر آنها به احتمال قوی این را می‌دانند. در چه زمانی اس.دی. ترامپ درباره مسافرت‌های خود به اسرائیل صحبت کرد؟ اگر قبل از نوشتن تلگرام مرجع الف بوده، پس چرا این خبر در آن تلگرام گنجانده نشده است.

۴ - ما همچنین خاطرنشان می‌کنیم که ظاهراً ساواک از مراودات اس.دی. ترامپ با روسها و مسافرت‌های وی به اسرائیل خبر داشته است، به نظر ما این امر احتمال این را که اسرائیلیها از این قضیه آگاه باشند، افزایش می‌دهد.

۵- اینکه قرارگاه حالا نزد اسرائیلیها برود (در حالی که رابط سازمان اطلاعاتی همکار...) و درخواست اظهار نظر دربارهٔ تلگرام مرجع الف نماید بدون اینکه توضیح دیگری بدهد، به نظر ما عاقلانه نیست در این مرحله، به نظر ما... که برای سیا باز است این خواهد بود که اس.دی. ترامپ رایک... معرفی کنیم و تمام واقعیات را برای آنها بازگو نماییم و پیشنهاد دهیم او را... با هم قسمت کنیم البته... از هر پیشنهاد دیگری که... استقبال می‌نماید.

۶- در مورد... قرارگاه تل آویو به طور یک جانبه سولومان دایان را معرفی کند: برای شما... که دربارهٔ او غیر از نامش اطلاعات دیگری هم در اختیار بگذارید؟ در کارتهای سوابق ما چیزی راجع به او نیست.

۷- پرونده...: ۰۸۶۷۷۶۴-۲۰۱، ۰۸۶۷۷۶۴-۲۰۱ تا تاریخ ۱۰ اردیبهشت ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سند شماره (۵)

تاریخ: ۱۲ اردیبهشت ۵۸ اعضا
از: تهران ۵۲۹۰۸ (به کفالت گلگروف) به: با حق تقدم به رئیس رونوشت برای تل آویو
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است سی.کی. لگ - اس. دی. ترامپ
عطف به: الف - واشنگتن ۴۱۷۸۶۶، ب - رئیس ۴۲۷۸۳۰، ج - تل آویو ۲۸۲۴۲

۱ - ضمن آنکه دامنه تماسهای گذشته / فعلی را بررسی می‌کردیم و پیش از دریافت تلگرامهای مرجع، اس. دی. ترامپ / ۱ به طور گذرا اظهار داشت تا آنجا که می‌داند هیچ گاه با دستگاه اطلاعاتی اسرائیل تماس نداشته است. در این مورد شاید حافظه قرارگاه ناقص باشد، اما فکر می‌کنیم که آزمایش دروغ سنجی از ت / ۱ این گفته را تأیید می‌کند. قرارگاه بدون داشتن اطلاعات بیشتر نمی‌تواند باور کند که اسرائیلیها از ماهیت مسافرتها ت / ۱ به اسرائیل اطلاع دارند یا آنکه ساواک اطلاعات عملیاتی در رابطه با ت / ۱ به اسرائیلیها می‌داده است. به نظر ما با این همه اطلاعات ناقص، مسئله مذکور همچنان قابل بحث است، مگر آنکه اطلاعات ت / ۱ درباره مسافرتهاش شامل تماسهای گذشته با روسها، رابطه با ساواک و غیره به تفصیل تخلیه شود. در صورتی که به نظر ستاد اطلاعات ... موجود کافی نمی‌باشند قرارگاه حاضر است به چنین کاری مبادرت ورزد.

۲ - معذالک، ... موارد عدم تمایل که در تلگرام مرجع اظهار شده حاکی از آن است که می‌توان با اشاره نکردن به رابطه روسی ت / خصوصاً زمانی که خودمان هم جزئیات آن را نمی‌دانیم از کل این اشکالات دوری گزید.

به هر صورت، قرارگاه بشدت مخالفت دارد که عملیات ت / ۱ را با کی. کی. کورولای* در میان بگذاریم با این قصد که به طور اشتراکی او را اداره نماییم. پیشنهاد مندرج در پاراگراف پنج تلگرام مرجع به احتمال قوی شرایط کار (با منبع) در تهران را که هم اکنون نیز سخت است، پیچیده خواهد کرد و ممکن است عاقبت موجبات ناامیدی را فراهم آورد چون احتمال ندارد ت / ۱ موافقت کند که زیر چشمهای مراقب یک رژیم کمیتته‌ای ضد کمونیست که اینک در ایران بر مسند قدرت تکیه زده با روسها رابطه برقرار کند.

۳ - شماره پرونده بعداً تعیین شود تا تاریخ ۱۲ اردیبهشت ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سند شماره (۶)**

.....

.....

۳ - در حدود همان زمان PDPI دست به کار .. اس. دی. ترامپ شد. اس. دی. ترامپ یک منبع ذخیره قرارگاه بوده که مدتی است از او در رابطه با روسها استفاده شده است. این واقعیت و پیشنهادی که به مأمور مربوطه شد *** منجر گردید که PDPI به عنوان مأمور شناخته شده سازمانهای اطلاعاتی روسیه شناخته

** - کی. کی. کورولای احتمالاً نام مأمور رابط و هماهنگی موساد با سیا است که در تل آویو می‌باشد. - م

** - این متن سند انگلیسی ندارد.

** - توضیح: این سند از درون دستگاه پودرکنی بیرون کشیده شده و بقیه قسمتهای آن از بین رفته است.

شود (سازمان او جی. آر. یو حدس زده شد. به دلیل علاقه اصلی او به امور نظامی و اینکه مأمورین روسی روابط گذشته با اس. دی. ترامپ مأمورین شناخته شده جی. آر. یو بودند).
۴- PDPI به ملاقات با اس. دی. ترامپ ادامه داد و به او اصرار کرد (بعدها دستور داد) به اسرائیل برود و خبر جمع آوری کند. چون اس. دی. ترامپ یهودی ایرانی است. این بنوبه خود منجر شد، به مکاتبات طولانی ولی نامربوطی راجع به صلاح و مصلحت گزارش دادن آن به ...

سند شماره (۷)

تاریخ: ۱۲ مهر ۵۸ اعضا
از: تل آویو ۸۳
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است ۹
عطف به: تهران () ۵۴۳ (NIT- ۱۰۷۵۰)
۱- مایلیم پس از موافقت قرارگاه (تهران) گزارش مرجع درباره مأموریت پاسداران را به رابط سازمان اطلاعاتی بدهیم و آن را اخذ شده از «یک منبع ... قابل اطمینان» معرفی کنیم.
۲- بدون پرونده تا تاریخ ۱۲ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۸)

سری ۱۲ مهر ۵۸ اعضا
از: تل آویو ۲۹۷۸۴
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است
عطف به: تهران ۵۴۳۳۵ (NIT - ۱۰۷۴۳)
۱- مایلیم پس از موافقت قرارگاه (تهران) گزارش مرجع درباره موافقت خمینی با تعبیر غیر گسترده از بند ۵ (قانون اساسی) را به رابط سازمان اطلاعاتی اسرائیل بدهیم و آن را اخذ شده از «یک منبع که قابلیت اطمینان به او مشخص نشده و خبر را از یک خبر دهنده گرفته است» معرفی کنیم.
۲- بدون پرونده تا تاریخ ۱۲ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۹)

سری ۱۲ مرداد ۵۸

به: تل آویو رونوشت برای تهران

از: واشنگتن ۴۸۸۲۱۴

از: بخش خاور نزدیک / اسرائیل رونوشت برای خاور نزدیک / ایران

عطف به: تل آویو ۲۹۱۰۳، ب - واشنگتن ۴۶۸۳۳۴

موضوع: هشدار - شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است

کی. کی. کامپوند - هدف‌گیری دستگاه اطلاعاتی ایران

۱ - بابت تأخیر در دادن جواب تلگرام مرجع متأسفیم. ما علاقمندیم نامهای آن بیست و پنج عضو کمیته تحقیق* که منبع کی. کی. کامپوند (موساد - م) ادعای شناختن آنها را دارد، بدانیم. در صورتی که موساد بخواهد آن نامها را به ما بدهد، حاضریم سوابق خود (در مورد آنها) را در اختیارشان قرار دهیم. در صورتی که هر کدام از آن افراد دارای دسترسی (به اطلاعات) و نقاط ضعف بوده و برای ما قابل دسترس باشد و برای آنها نه. حاضریم شروع یک عملیات و تقسیم فرآورده آن را مورد بررسی قرار دهیم.

۲ - در رابطه با پاراگراف دو تلگرام مرجع، قرارگاه کارش صحیح بود که رابط سازمان همکار را از صرف توجه به دانشجویان ایرانی مقیم ایالات متحده منحرف کرد. در حال حاضر ما سر نخ در رابطه با دانشجویان ایرانی مستعد (بهره‌برداری) مقیم اروپا که سابقاً در ایالات متحده بوده باشند، نداریم. در صورتی که داشتیم، احتمالاً برای بهره‌برداری از آنها محتاج کمک موساد نخواهیم بود. معذالک همان طور که در تلگراف مرجع ب ذکر شد، اگر موساد با دانشجویان ایرانی خارج از ایران و قابل استخدام تماس دارد و بنا به دلیلی برای تماس گرفتن به کمک ما احتیاج دارد. حاضر خواهیم بود این پیشنهاد را مرور کرده و امکان یک عملیات مشترک را بررسی نماییم.

۳ - پرونده: ۱۷ - ۵ - ۴۱. تا تاریخ ۱۱ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۱۰)

سری ۸ شهریور ۵۸ اعضاء

تاریخ: ۳۱ آگوست ۷۹

از: تل آویو ۲۹۴۹۶ به: رئیس رونوشت برای بیروت، کویت، منامه، ابوظبی، عدن، مسقط، تهران

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است اطلاعاتی کشور بیگانه

۱ - متن ذیل یک گزارش رابط سازمان اطلاعاتی همکار درباره یک درخواست سازمان فتح برای جمع‌آوری اطلاعات در مورد اهداف آمریکایی در خلیج فارس است. این گزارش در تاریخ ۸ شهریور ۱۳۵۸ داده شد. تاریخ خبر را اوت ۷۹ - بدون هیچ تاریخ مشخصی و گزارش را اخذ شده از یک فرد نزدیک به محافل ساف در خاورمیانه و قابل اطمینان معرفی کرده بودند.

«ستاد مرکزی فتح یک پیام سری به نمایندگان و رؤسای دفاتر خود در کویت، ابوظبی و عدن ارسال و درخواست کرد افراد آموزش دیده‌ای را آماده کنند که در مورد مراکز و دفاتر مرتبط با ایالات متحده در خلیج فارس اطلاعات جمع‌آوری کنند تا بتوان به زودی آنها را هدف تهاجم قرار داد.»

۲ - این اطلاعات به علت کم بودن به این شکل ارائه گردید.

* - منظور کمیته تحقیقی است که در ساواما تشکیل شده بود و وظیفه‌اش تحقیق برای بالا بردن کیفیت فعالیت آن بود. - ام

۳- بدون پرونده. تا تاریخ ۸ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۱۱)

تاریخ: ۱۵ سپتامبر ۷۹
از: رئیس ۵۱۴۲۹۷
به: تل آویو رونوشت برای تهران، دمشق، امان، بیروت ...
شماره: ۲۴ شهریور ۵۸ اعضا

عطف به: الف - تل آویو ۲۹۵۶۵، ب - تل آویو ۲۹۴۵۷ (برای بیروت فرستاده می شود)

۱- در رابطه با احتمال انتقال سلاحهای ساخت آمریکا به سوریه و ساف توسط ایران، ستاد مرکزی در کار انتشار تلگرام مرجع الف است، اما تردید دارد که خبر مندرج در تلگرام مرجع ب درست باشد. توضیحات ذیل برای استفاده قرارگاه در مذاکرات خود با رابط سازمان اطلاعاتی همکار و همچنین بررسی گزارشهای اتی پیرامون این موضوع می باشد.

۲- اولاً، ما جداً تردید داریم که ایران در حال حاضر واقعاً مشغول بررسی انتقال سیستمهای تسلیحاتی آمریکایی عمده خود، از آن قبیل که در تلگرام مرجع ب فهرست شده، به کسی باشد هر چند که بعضی مقامات ایرانی احتمالاً درباره این فکر تأمل کرده اند. انتقال هر سلاحی در حال حاضر رابطه تدارکات تسلیحاتی ایران با آمریکا را که به هیچ وجه قطع نشده به مخاطره خواهد افکند. (به خاطر داشته باشید که آمریکا همین اواخر با فروش معادل چند میلیون دلار قطعات یدکی و مهمات به درخواست دولت ایران موافقت کرد) ما اطمینان داریم که اسرائیلیها با آن تجربه ای که در زمینه شرایط حقوقی انتقال تسلیحات آمریکایی دارند این مطلب را درک می کنند.

۳- ثانیاً آمریکا تقریباً به طور قطع با انتقال تسلیحات از ایران به سوریه یا سازمان آزادیبخش موافقت نخواهد کرد. حتی اگر ایران برای این منظور از یک کانال غیر قانونی استفاده کند. راه یافتن سلاحهای آمریکایی به انبار تسلیحات سوریه که عمدتاً از نوع روسی می باشند بیشتر موجب زحمت می شود تا فایده. به علاوه شواهدی به دست آمده حاکی از آنکه سوریهها دوباره تسلیحات جدید روسی را با یک منوال ثابت دریافت می دارند و این تسلیحات شامل اقلام پیشرفته ای مثل تانکهای تی - ۷۲ و هواپیماهای میگ - ۲۵ می شود که با آنها دست سوریهها پر می گردد.

۴- ثالثاً به نظر ما این تقریباً غیر ممکن است که اردنیها مسئله حفظ تجهیزات آمریکایی را که توسط ایران به طور غیر قانونی به سوریه یا سازمان آزادیبخش انتقال خواهد یافت حتی مورد بررسی قرار دهند در حالی که تقاضای معادل (؟؟؟؟) ۳۰۰ ... برای دریافت تانکهای جدید تسلیم کنگره کرده اند و رابطه تدارکاتی نظامی دیرینه خودشان با آمریکا در حال تزلزل است.

۵- و در خاتمه، ما ناراحت شدیم که اسرائیلیها گزارش تلگرام مرجع ب را «محتمل» دانسته اند. شاید موجب کنجکاوای بوده باشد اما «محتمل» نه. این تصور که سلاحها و مهمات کوچک آمریکایی از ایران به دست فلسطینیها می رسد. «محتمل» می باشد انقلاب ایران قید و بندهای پیرامون هزاران قلم از این نوع را که احتمالاً نمی توان حساب آنها را نگاه داشت باز کرده است. در مقابل ممکن است اسرائیلیها بعضی از سلاحهای آمریکایی کوچک خود را به دست حداد برسانند. اما اقلام عمده را نه.

۶- بدون پرونده تا تاریخ ۲۳ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سند شماره (۱۲)

سری ۳ مهر تلگرام غیر فوری

از: تل آویو ۲۹۷۰۷ به: واشنگتن، رونوشت برای تهران، به. خاور نزدیک بخش اسرائیل

موضوع: هشدار - شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اطلاعات کشور بیگانه

بحث پیرامون ایران

آنچه در ذیل می‌آید گزارشی مقدماتی است که رابط ما تحت عنوان «ایران ثبات رژیم» تهیه کرده است و مایل است از آن به عنوان پایه بحث بین متخصصین ما در مورد ایران و نمایندگان آنها استفاده شود. رابط ما مایل است عکس‌العمل تحلیلگران و نقطه نظرهای ما را پیرامون دلایل و نکات مطرح شده در گزارش بداند، و نیز می‌خواهد پاسخ آنها را نسبت به مسائلی که در آخر گزارش نیز آمده است، بداند. در مورد برگزاری این جلسه بحث و تبادل نظر، واشنگتن باید تصمیم‌گیری نماید. کی. کی. کامپوند / ۱۶ این گزارش را به زبان عبری دریافت کرده است.

آغاز متن

نکات اصلی

۱- انقلاب ایران که شاه را مخلوع و خمینی وارد وی مذهبی افراطی وی را به قدرت رساند، هنوز فعالیت خود را به اتمام نرسانده است. رژیم خمینی در تلاش است تا دولت را کاملاً تحت کنترل خود در آورده، به وسیله قانون اساسی اصول انقلاب را دارای ماهیت نهادی بنماید و هیچ جناح مخالف سرسختی برای مبارزه با او قد علم نکرده است. بنابراین حرکت برای استحکام بخشیدن به انقلاب هنوز ادامه دارد. ولی جریانهایی که رژیم با آنها دست به گریبان است از قبیل مشکل موجود در فعالیت دولت، وقفه‌های اقتصادی، تجزیه‌طلبی و مقاومت و عدم اطاعتی که حتی در ارتش در حال بروز است، در دراز مدت خطری را علیه ثبات رژیم به وجود آورده است. این واقعیت که خمینی مردی سالخورده است این عدم اطمینان را در مورد تلاش کنونی وی برای ایجاد یک جمهوری اسلامی و نهادی کردن آن شدت می‌بخشد.

۲- وقایع زیر، چه داخلی بوده و چه در نتیجه فعالیت‌های خارجی بروز کرده باشند احتمالاً به یکدیگر مربوط نیز هستند، می‌توانند تغییرات مهمی را به وجود آورند.

الف) تشدید درگیری‌های سیاسی یا در نتیجه یک رویارویی با چپ‌های سازمان یافته و یا بر اساس افزایش درگیری سیاسی ارتش، به خصوص اگر خمینی از صحنه خارج گردد.

ب) وخیم شدن اوضاع سیاسی که در نتیجه وقفه‌های صدور نفت و کاهش درآمدهای حاصله از این صدور حاصل می‌گردد.

پ) شورش اقلیتهای قومی تجزیه طلب به خصوص اگر این شورش به طور همزمان در منطقه کردنشین و ایالت استراتژیک خوزستان بر پا شود.

۳- این گزارش در نظر دارد به توصیف جریان استحکام انقلاب پرداخته توان و نیز صدمه پذیریهایی رژیم خمینی را مورد ارزیابی قرار دهد.

استحکام رژیم:

۴- در آغاز همین سال، انقلابی به تمام معنی در ایران به وقوع پیوست. و به دنبال آن نه تنها رژیم شاه سقوط کرد. بلکه بافت سیاسی اجتماعی نیز دستخوش تغییر گشت و در ادامه آن در ارزشهای فرهنگی که جامعه ایران تا فوریه سال ۱۹۷۹ براساس آنها عمل می‌کرد نیز تغییراتی به وجود آورد. انقلاب دارای رنگ مردمی است و بر حمایت توده‌های طبقات پایین تکیه دارد. اینها آن اقشار اجتماعی را تشکیل می‌دهند که از مدرنیزاسیون شدت یافته شاه استفاده نمی‌کردند، بلکه ضررهایی هم دیده بودند. اکنون چکمه به پای آنهاست و طبقات متوسط شهری باید خشم طبقات پائین تر و حتی جمعیت‌های عصبانی را نیز به جان بخرند.

۵- پرچم تغییر بر دوش سلسله مراتب رهبران مذهبی از ملاهای محلی گرفته تا آیت‌الله خمینی که مجسم کننده این انقلاب است، قرار داشته است. قانون اسلامی شیعی به صورت یک ایدئولوژی انقلابی با تمام جنبه‌های سیاسی اجتماعی و فرهنگی آن در می‌آید. رهبران افراطی مذهبی به همراه تاجران بازاری که از تمایلاتی مذهبی برخوردارند، هسته مرکزی انقلاب را شکل می‌دهند. در اطراف این هسته نیز ائتلافی متشکل از سیاستمداران غیر دینی دارای تمایلات غربی لیبرالی مشابه تمایلات طبقه متوسط تا محافل چپ‌های تندرو، گروه‌های کمونیست و مارکسیست مسلح دیده می‌شود. در آن موقع سرنگون ساختن رژیم شاه هدف مشترک همه این عناصر بود، ولی این هدف یک عنصر سودجویانه منفی و در نتیجه گذرا بیش نبود. هنگامی که هدف تحقق یافت و شاه اخراج گردید، این ائتلاف رنگارنگ تحت تأثیر اختلافات درونی اجتماعی و ایدئولوژیکی تجزیه گردید. اردوی مذهبی که در حال حاضر رهبری کشور را در دست دارد می‌کوشد بدون سازشکاری جمهوری اسلامی را در ایران برقرار سازد.

۶- از هنگام به قدرت رسیدن رژیم خمینی در ۷ ماه قبل، این رژیم تلاش کرده است موقعیت حکومت خود را تثبیت کرده اصول انقلاب را نهادی نماید. از ماه اوت مبارزات سیاسی در پایتخت و خارج از آن شدت پیدا کرده و عناصر مذهبی مردمی به رهبری خمینی سرسختانه به انجام اقداماتی در جهت سرکوبی رقیبان بالفعل و بالقوه خود مبادرت ورزیده و در همان حال برآند تا کنترل مطلق خود را بر بافت سیاسی اعمال نمایند. به عنوان عکس‌العمل علیه یک جهش نسبتاً محدود در انتقادات علیه رژیم و با بهره‌برداری از بهانه شورش کردهای جدایی طلب، خمینی مبارزاتی را آغاز نمود تا به وسیله آن قدرت سیاسی خود را تحکیم بخشیده، انتقادات مخالفان خود را خنثی ساخته، میزان قدرت دسته‌بندیهای سیاسی عناصر غیر دینی میانه و چپ را به ضعف بکشانند. در محدوده این مبارزه همه روزنامه‌هایی که علیه انقلاب اسلامی مطلب نوشته یا رژیم را مورد انتقاد قرار می‌دادند، ممنوع اعلام گردیدند، قرارگاههای احزاب چپ، مجاهدین خلق و فدائیان خلق و توده... تعطیل اعلام شد و تظاهرات هواداران آنها نیز به طور خشونت باری به وسیله مسلمانان افراطی مسلح متفرق گردیده و در همان حال (در اواسط اوت) خمینی به یک تهاجم کلی علیه مواضع تحت تصرف کردها دست زد. این حمله تهاجمی با اشغال تمام شهرهای اصلی کردنشین به اوج، و در حال حاضر... خود رسید.

۷- علاوه بر موفقیت در رسیدن به هدف اصلی تهاجم خود علیه کردها، خمینی توانست به تحکیم وحدت آراء نسبت به خود بپردازد و برای اولین بار توانست ارتش را، اگر چه به طور ناقص، هماهنگ با پاسداران انقلاب فعال سازد. و در همان حال خود را فرمانده کل قوا نامید. مهمتر از آن توانست مجلس

خبرگان را تشکیل دهد که هدف آن هموار کردن راه برای تشکیل یافت جدید حکومتی است. تلاش در زمینه ماهیت قانون اساسی جدید که به وسیله مجلس خبرگان انجام می‌شود، کاری بنیادی است و شاید مهمترین مرحله برای تحکیم انقلاب باشد. مجلس خبرگان در حال حاضر به دو جناح تقسیم شده است که یک جناح آن متشکل از رهبران افراطی مذهبی است که خواستار ایجاد یک قانون اساسی اسلامی ملهم از قرآن بوده و ظاهراً از قدرت بیشتری نیز برخوردار هستند و گروه دیگر جناح میانه روها هستند که از یک قانون اساسی انعطاف پذیرتر حمایت می‌کنند، که بتواند نیروهای سیاسی دیگر فعال در صحنه ایران را تحمل نماید. خمینی این مبارزه و تلاش را بزرگترین آزمایش خود می‌داند. نتیجه این مبارزه بیش از هر چیز نشان خواهد داد که تا چه حد عقاید افراطی مذهبی و ضد اجنبی وی در کشور ریشه دوانده است. نقاط ضعف و قوت رژیم:

۸- در حال حاضر نقاط قوت و نیروی رژیم به نکات زیر بستگی دارد:

الف) شخصیت خمینی و نیروی محرکه انقلاب: که این نیروی محرکه از شخصیت مسلط و پر جاذبه خمینی و دستگاه مذهبی انقلابی که به صورت سلسله مراتبی از سطح کمیته‌های محلی تا شورای انقلاب تشکیل یافته ناشی می‌گردد.

این عوامل قادرند توده‌ها و به خصوص توده‌های شهری را بسیج کرده، بر فریادهای حمایت‌آمیز آنها متکی باشند. با وجود اینکه شور انقلابی با محو شدن خاطره خلع ید از شاه در حال کاهش است، ولی خمینی هنوز قادر است صدها هزار نفر را به حمایت از خود به تظاهرات بکشاند. این توانایی او در بسیج حمایت توده‌ها عامل اصلی مشروعیت و ثبات کنونی رژیم است. در صورتی که خمینی بتواند قانون اساسی مورد قبول خود را از مجلس بگذارند، رژیم خواهد توانست مشروعیت خود را نه تنها از طریق حمایت توده‌ها، بلکه برای اولین بار از طریق یک قانون اساسی مشروع کسب نماید.

ب) آشتی ناپذیری در برابر رژیم و نیز... عملی: سازش ناپذیری، استقامت و پایداری به اصول مبارزه نمایانگر سبک خاص خمینی در دوران قبل و بعد از انقلاب است. اگر چه مسئولیتهایی که قدرت به دنبال دارد باید علی‌الظاهر مواضع او را ملایم کرده باشد، ولی با نگاهی به وقایع ماه اوت می‌بینیم که فایده... آن است که چیزی مانع خواستهای وی نمی‌شود. او سریعاً به سرکوبی مخالفان سیاسی غیر مذهبی و کردهای عصیانگر مبادرت ورزید. اگر پراگماتیسم کمی را که وزرای کابینه او خصوصاً بازرگان و یزدی و گاهی هم خود خمینی در اداره سیاستهای داخلی و بیشتر خارجی نشان داده‌اند در نظر نگیریم، می‌توان گفت که عنصر عدم سازش یک مانع و عامل منفی در این راه است. ولی همین پراگماتیسم می‌توانست وجهه انقلابی ایران را بهتر جلوه‌گر ساخته دوستانی برای ش بیابد. خمینی در میان اعضاء شورای انقلاب نیز باران زیادی دارد که کاردان بوده و از تحصیلات غربی برخوردار هستند، لذا براق‌تدار عظیمی که شورای انقلاب دارد می‌افزاید.

ج) فقدان مخالفین سازمان یافته: رژیم خمینی از این خلاء موجود نفع بسیار می‌برد. برای مبارزه با رژیم او مخالفین هنوز متشکل نشده‌اند. اکثریت مخالفین قبلی قدرت را به دست گرفته‌اند و چون رژیم قبلی از کشور اخراج گردیده بود بنابراین این نتوانست به صورت یک نیروی مخالف عرض اندام نماید. عناصری که اخیراً به مخالفت با خمینی پرداخته‌اند همان چپ‌گراها و گروه‌های مسلح هستند که از اتحاد برخوردار نبوده و بنا به میل خود به مخالفت بر نخواستند و دلیل این مخالفت اقدامات سرکوبگرانه

خمینی است و نه تمایل آنها به مبارزه با رژیم. شخصیت‌هایی چون شریعتمداری و متین دفتری ممکن است با سیاسیهای خمینی مخالف باشند، ولی آنها قادر نیستند یک نهضت مردمی را شکل دهند که بتواند به عنوان یک وزنه واقعی علیه رژیم او به حساب آید. علاوه بر این، این حقیقت که ارتش پس از پاکسازی به حمایت از رژیم و انقلاب برخاسته است (گرچه بدون مقاومت هم نمی‌باشد) و نیز ضعف نسبی ارتش هر دو به خمینی کمک می‌کنند.

د) عایدات نفتی: ادامه عایدات حاصله از صدور نفت (بالغ بر ۲۰ میلیارد دلار در سال) در اقتصاد ایران نقش مهمی را داشته و به آسانی می‌تواند جبران مشکلات اقتصادی به وجود آمده توسط انقلاب را بنماید. رژیم خمینی بدون احساس محدودیت مالی عمل کرده و بدون بازسازی اقتصاد نیز می‌تواند... منابع مالی مورد نیاز خود را به دست آورد. مشکلات اقتصادی ایران که به این ترتیب با درآمدهای نفتی از تأثیرات آنها کاسته شده، در مراحل عادی و زندگی روزمره چندان جدی و با اهمیت نظر نمی‌آیند و... (ها) منافع غرب و منطقه در ایران: منافع غرب در ثبات ایران و ترس غرب از اینکه در نتیجه وقوع نا آرامی ممکن است ایران به چپ متمایل شود باعث شده که خمینی بهره‌های زیاد ببرد. عدم ثبات می‌تواند در صدور نفت نیز وقفه ایجاد کند که کشورهای غربی و به خصوص آمریکا مایلند از ایجاد این وقفه در صدور نفت جلوگیری نمایند. علاقه این کشورها به ثابت کردن اوضاع سبب شده است که رژیم خمینی را پذیرفته و حتی به تقویت آن علاقه‌مند باشند. و کشورهای خلیج هم که نگران سقوط شاه بودند، اکنون از بازگشت عدم ثبات نگران هستند و اگر نمی‌توانند جلو صدور این انقلاب را بگیرند، مایلند قدری هیجان انقلاب ایران را کاهش دهند و نیز می‌خواهند به هر نحو شده موجبات رضایت و توافق رژیم ایران را نیز فراهم سازند. در رابطه با عراق نیز ممکن است این مطلب واقعیت داشته باشد. بنابراین رژیم انقلاب از اینکه عناصر غربی یا منطقه‌ای مایل به سقوط او نیستند، برخوردار است از طرف دیگر بعضی از کشورهای غربی ایران را مورد تملق قرار می‌دهند تا بلکه بتوانند مواضع خود را تحکیم بخشیده منافع اقتصادی و تجاری خود را تضمین نمایند.

۹- بر عکس این رژیم دارای نقاط ضعف و صدمه پذیریهایی بالفعل و بالقوه‌ای است که می‌تواند وجود آن را به خطر اندازد. برجسته‌ترین این نقاط ضعف و صدمه پذیریهها عبارتند از:

الف) تجزیه ائتلاف انقلابی و مرحله بیداری: به محض دستیابی به هدف سرنگونی شاه، مخالفین مؤتلفه که برای دستیابی و نیل به این هدف متحد شده بودند وارد یک مرحله تجزیه و تفرقه شدند. ولی این جریان تجزیه هنوز نتوانسته است به وجود آورنده یک جناح مخالف مشخص، متحد و سازمان یافته بشود، که البته به نفع رژیم خمینی می‌باشد. ولی این مرحله در شدت مبارزه پیرامون قانون اساسی و قطبی شدن در مورد اصول، منعکس شده است که در آن یک گروه خواستار تشکیل یک حکومت تندرو مذهبی است و گروه دیگر خواستار نوعی تنوع و کثرت (عوامل صحنه سیاسی). این واقعیت که مخالفت با خمینی رو به افزایش است یک تأثیر باز دارنده بر او دارد.

سنجایی انتخابات مجلس خبرگان را تحریم نمود. چپها تحت تعقیب قرار دارند و گروههای مسلح چپ نیز سرگرم مبارزه با شبه‌نظامیانی هستند که به حمایت از خمینی وارد عمل شده‌اند و این واقعیت که خمینی خیلی سالخورده است باعث شده است که عدم اطمینانی هم در مورد آینده سلسله مراتب مذهبی در صورت نبودن او به وجود آید. آثار متعدد بیداری بعد از انقلاب در میان بخشهای مختلف قابل مشاهده

است و موارد مختلفی از عدم اطاعت و حتی اظهار مخالفت به خصوص در میان بخشهای شهری نیز به چشم خورده است. از طرف دیگر آنچه با خودش در عین حال متناقض به نظر می آید خروج هزاران نفر از مردم از کشور در هر هفته است که نوعی اظهار نارضایتی و عدم سازش است ولی سرانجام منجر به تقویت رژیم می شود، چون به این ترتیب او از دست مخالفان بالقوه خود خلاصی یافته است.

ب) نارساییهای کنترل دولتی و نیاز به در پیش گرفتن اقدامات سرکوبگرانه: از همان آغاز رژیم تحت کنترل دو جانبه کابینه و شورای انقلاب بوده و این امر از قابلیت فعالیت صحیح آن می کاست در حالی که علائم بی نظمی حکومتی حاصله از انقلاب هنوز هم باقی بود. دولت ضعیف بازرگان برای فعالیتهای خود مجبور بوده حمایت رهبران مذهبی را بدست آورد و چندین بار متوجه شده است که اجرای سیاستها بدون آن مشکل است. به هر حال هنوز یک نظام حکومتی به وجود نیامده است که بتواند اختیارات خود را به طور مؤثر به کار بندد و بسیاری از بخشهای مدیریت نیز کاملاً از کار افتاده اند. کمیته های انقلاب در بخشهای عمومی، اقتصادی و ارتشی تا حد زیادی به طور مستقل عمل کرده و حتی به اختیارات دولت نیز تن در نمی دهند. اخیراً خمینی سعی کرد با منصوب کردن تعدادی از افراد خود در دولت شکاف میان شورای انقلاب و دولت موقت بازرگان را کاهش دهد. ولی مسئله هنوز به قوت خود باقی است. و این وضع سبب شده است که آشوبها و خودسریهایی به وجود آمده و در بعضی از موارد با زیر پا گذاشته شدن قوانین جدید همراه باشد. ممکن است که ترس از دست رفتن کنترل، یکی از انگیزه های رژیم خمینی برای در پیش گرفتن اقدامات سرکوبگرانه علیه زیر پا گذارندگان و متخلفین از «... انقلابی» بوده باشد. نیاز به این اقدامات برای خمینی مخاطرات... نیز در بر داشته است، چون از مشروعیت رژیم کاسته و حتی مخالفت نسبت به او را نیز افزایش می داده است.

ج)* ضعف اقتصادی و صدمه پذیری بخش تولید کنند نفت: وقایع انقلاب به دنبال خود بحرانهای اقتصادی را پدید آورد. حدود سه میلیون نفر بیکار شده اند و ممکن است یک مشکل اجتماعی سیاسی را به وجود آورند. تعدادی از کارخانه ها به خصوص در بخش صنعت و ساختمان سازی با ظرفیت کامل به کار خود ادامه نمی دهند. سیستم اقتصادی مالی نیز دچار نقصان شده است گر چه شواهدی از یک جریان کند بازسازی دیده شده است، محصولات خسارات فراوان دید و دولت مجبور شد مقدار زیادی مواد غذایی وارد نماید. صدور نفت یک بنیه اقتصادی برای ایران است و در این مرحله زمانی می تواند جبران کننده نابسامانیهای اقتصادی باشد. ولی همین مسئله از نظر استراتژی یک نقطه برجسته صدمه پذیری است قسمت اعظم چاههای نفت در خوزستان واقع شده که شوق تجزیه طلبی، خطر همسایه ای چون عراق و اتحادیه های سازمان یافته دارای تمایلات چپی در آنجا وجود دارند. در ماههای گذشته تولید نفت دچار کندی و وقفه شده است. اگر در، آینده به صدور نفت خساراتی وارد شود که در نتیجه توقف کار یا... تأسیسات باشد، می تواند در وخامت یافتن امانه سقوط کلی اقتصاد ایران در یک مدت نسبتاً کوتاه مؤثر افتند. این از مهمترین خطرهایی است که رژیم باید با آن دست و پنجه نرم نماید.

ه) تشکیل مخالفت در داخل و خارج: تجزیه ائتلافی که موجب خروج شاه گردیده ممکن است سبب ظهور عنصری بشود، که به طور مؤثر به مخالفت با رژیم کنونی بپردازد. سرکوبی حزب توده و گروههای مسلح چپگرا آنها را ناخواسته به صورت عناصر مخالف در آورد و آنها احتمالاً سازمان یافته ترین گروه

* - به علت نقص این بخش سند، پاراگراف ج برای ما قابل ترجمه نبود. ۲۰ سند انگلیسی آخر کتاب ترجمه فارسی ندارد.

دارای فعالیت مخالف هستند. بخشهایی از احزاب مذهبی و مادیگرایان دیگر نیز ممکن است متوجه شوند که ناخودآگاه یک جبهه مشترک را تشکیل داده‌اند، البته در صورتی که اقدامات سرکوبگرانه آنها را در چنین موضعی قرار دهد. آغاز اعتراض پرسنل نظامی یا در رابطه با... وظایف محوله بر دوش پاسداران انقلاب یا در رابطه با زمینه و علل مأموریتشان برای سرکوبی کردها هم باید موجبات نگرانی رژیم را فراهم آورد. اخیراً در خارج نیز یک جبهه مخالف به سرکردگی بختیار به وجود آمده است. اگر چه تاکنون دلایلی به دست نیامده که براساس آنها بتوان گفت که تمام این عناصر مشغول به هم پیوستن برای تشکیل یک جبهه وسیع می‌باشند تا چه رسد به آنکه از حمایت توده‌ها برخوردار باشند، مشکل بتوان باور کرد که باز هم به علت نارسایی (مخالفت) برای رژیم خمینی مخالفت سازمان یافته‌ای وجود نخواهد داشت. ارتش با وجود بی‌نظمی موجود در آن به صورت بالقوه قویترین عنصر در صحنه سیاسی به شمار می‌رود. در میان این جناح نیز علائم انتقاد و نارضایتی مشهود بوده است. بدون شک رابطه بین عناصر ارتشی بالقوه مخالف خمینی و دیگر گروههای مخالف می‌تواند رژیم را به مخاطره افکند. به هر حال نمی‌توان ارتش را به عنوان یک مجمعی که بی‌قید و شرط و در درازمدت به خمینی و مقامش وفادار باشد به حساب آورد. فعالیتهای سازمان کشنده ضد مذهبی «فرقان» نیز قابل ملاحظه و بررسی است.

و) خطرهای خارجی - شوروی و عراق: امکان دارد که خمینی در روابط خود با شوروی و یا دیگر کشورهای منطقه دچار تضاد بشود. بیانات رهبران مذهبی به طرفداری از اقلیتهای شیعی خارج از ایران بسیاری از کشورهای خلیج از قبیل عراق را به خصومت با خود برانگیخته است. ولی فعلاً گویا ایران و عراق نمی‌خواهند عملی انجام دهند که موجب وخامت در روابط بین آنها بشود.

در مورد شوروی نیز همین موضوع صحت دارد، شوروی نیز در رابطه با فعالیت سرکوبگرانه علیه حزب توده و سیاستهای ضد شوروی خمینی تاکنون ساکت نشسته است. شوروی که دارای یک اقلیت... مسلمان است، حق دارد که نگران سیاست... اسلامی باشد. اخیراً مسکو... خود را در رابطه با رژیم ایران آشکار ساخت. و این امر خصوصاً از زمانی شروع شد که شوروی... که روابط بین ایران و آمریکا رو به بهبود گذاشته است. احتمال دارد که با اعلام حمایت از عصیانگران کرد، شوروی می‌خواسته به ایران بفهماند که اگر بخواهد می‌تواند علیه خمینی دست به اقدام بزند. علاوه بر این ممکن است مسکو اخیراً به این نتیجه رسیده باشد که جنبه‌ای منفی رژیم خمینی در رابطه با مسکو بیش از جنبه‌های مثبت آن است. دورنما:

۱۰ - انقلاب خمینی به تحکیم کنترل خود ادامه می‌دهد. همین انگیزه و تصمیمی که سقوط شاه را به همراه آورد، در خدمت خمینی در برخورد با مسائل روزمره و در رابطه با مسائل روزمره اعمال کنترل، و در برخورد با مسائلی از قبیل کردهای تجزیه طلب که خطری علیه ثبات رژیم به حساب می‌آیند در آمده است. خمینی با آهستگی ولی با اطمینان کامل در حال به اجراء درآوردن و تحقق بخشیدن به اصول جمهوری اسلامی که در حال شکل گرفتن است می‌باشد. ایران در یک مرحله گذرا به سر می‌برد، یعنی از یک نظام سلطنتی پا به مرحله جمهوری مذهبی که هنوز در حال شکل گرفته است، گذاشته است. اگر خمینی موفق شود قانون اساسی جدید را به تصویب کلی و اجرا برساند احتمالاً بعد از رفتن او نیز کشور تحت نفوذ جماعت رادیکال مذهبی باقی خواهد ماند. در دولت، ارتش و در میان رهبران مذهبی شخصیت‌های نیرومند آن قدر وجود دارند که بتوانند رژیم را به شکل کنونی آن و شاید کارآمدتر از رهبری

فعلی آن تداوم بخشید. در حال حاضر اوضاع از این قرار است.

۱۱- معذالک، به خاطر این که ایران در یک مرحله گذرا بوده و رژیم کنونی هنوز جای پای خود را محکم ننموده، نباید زود نتیجه گرفت که نهاد مذهبی سرانجام در رأس حکومت قرار می‌گیرد. وقایع دیگر ممکن است تغییرات مهمی را سبب شود از قبیل:

الف: تشدید بحران سیاسی که تا حدود زیادی به اقدامات و وحدت محافل مخالف، مقام ارتش در حیات سیاسی و حرکت‌های سازمان یافته در تهران و خوزستان بستگی دارد. در حال حاضر در مورد قانون اساسی و تصویب آن... رو به تزایدی به وجود آمده است... خمینی می‌تواند موقعیت بی‌ثباتی را ایجاد نماید که این مبارزه... شده و حتی به دوایر مذهبی نیز کشانیده شود و در داخل... رقابتهای شخصی... از هم اکنون به چشم می‌خورد.

ب: وخامت اوضاع اقتصادی می‌تواند مهمتر از همه به دنبال کاهش در صادرات نفت و به دنبال آن کاهش درآمدهای دولتی پدیدار گردد. این رخداد سبب خواهد شد که حمایت کنونی بخشهای شهری از رژیم کاهش یابد.

ج: شورش همزمان اقلیتها به خصوص اگر در کردستان و خوزستان به وقوع بپیوندد. در این صورت نیز همان گونه که در بالا توضیح داده شد احتمال دارد اوضاع به وخامت شرایط اقتصادی منجر بشود. ۱۲- در حال حاضر قدرت و قوت خمینی بر نکات ضعف آن می‌چربد و خطری جدی وجود ندارد که بتواند ثبات نسبی را که رژیم به دست آورده به سرعت بر هم زند. ولی انقلاب هنوز به طور کامل تحکیم نیافته است، و از یک نظر در حال تلف کردن وقت است. اگر رژیم حکومت را به طور کامل تحت کنترل در نیآورد بعضی از این خطرها بر آن تأثیر خواهند گذاشت.

و اگر این وقایع رخ دهند و یا حتی اگر وخامت آنها بیشتر شود، آشوب و ناآرامی باز خواهد گشت و در آن هنگام احتمالاً نیروهای سیاسی برای به دست گرفتن کنترل به مبارزه مشغول خواهند گشت. چنین وضعی احتمالاً ابر قدرتهای بزرگ را به حالت آماده در خواهد آورد حتی اگر آنها در درگیری شرکت نمایند. با وجود اینکه ممکن نیست بتوان پیش بینی کرد این مبارزه چه زمانی آغاز و پایان خواهد یافت، ولی بدون شک می‌توان گفت که تصمیم ارتش مبنی بر نشان دادن فعالیت یا عدم فعالیت درست مانند مراحل و زوال حکومت، شاه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

۱۳- نکات اصلی برای بحث:

الف) جزئیات مورد مناظره در مجلس خبرگان درباره قانون اساسی، مواضع اتخاذ شده، شخصیت‌های مهم، اختلاف نظرها.

ب) میزان حمایت نیروی مسلح از رژیم و میزان نارضایتی در درون این نیروها.

ج) قدرت گروههای مخالف: چپها، هماهنگ با شوروی، نقش شوروی، مجاهدین خلق، فداییان خلق، قدرت و امکانات بالقوه گروههای مخالف در تبعید.

د) اوضاع و شرایط خوزستان، میزان ناآرامی در میان اعراب.

ه) عراق- ایران: میزان مداخله عراق در میان مخالفین کرد و یا بین اعراب خوزستان، و... آیا مایل است روابط خود با تهران را تقویت نماید. یا قدرت بیشتر علیه رژیم ایران بیاخیزد.

و) روحیه شوروی در برابر رژیم ایران، روابط آن با عناصر مخالف در ایران.

(ز) اوضاع اقتصادی، کارخانه‌ها و بخش مربوط به انرژی

پایان متن

بدون پرونده. تا تاریخ ۳ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

کتاب سی و هفتم

مسئله‌های سیاسی
استعمار

ما حساب جامعه یهود را از حساب صهیونیستها جدا می‌دانیم،
آنها (صهیونیستها) جزء اهل مذهب نیستند.

امام خمینی

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام بت شکن، خمینی عزیز، آمریکای جنایتکار با لطایف الحیل کوشید این انقلاب را به انحراف بکشاند و در نهایت دوباره بر جان و مال این مردم محروم حکمفرمایی کند. ترندهای مختلف شیطان بزرگ همگی در جهت تضعیف اساس و بنیان این انقلاب انسانساز که همان اسلام باشد قرار دارد و دارای ابعاد گوناگونی است از جمله آن استفاده آمریکا از اقلیتهای مذهبی^۱ و یا مسلکهای دست ساخته خود می‌باشد. این طرح آمریکا نه به دلیل دلسوزی آمریکا برای پیروان این مذاهب است، بلکه آمریکا با این اندیشه شیطانی که پیروان هر مذهبی را در نهایت می‌توان مقابل پیروان مذهب دیگر (در مورد ایران - اسلام) قرار داد و از این مقابله در پی منافع خود بود، پا به میدان می‌گذارد.

یکی از گروههای سیاسی ساخته دست استعمار که آمریکا به دروغ آن را اقلیت مذهبی می‌نامیده و بدان دل بسته فرقه ضاله بهائیت می‌باشد. استکبار جهانی به سرکردگی آمریکا تلاش تبلیغاتی خود را در حمایت از این فرقه و پیروان آن گذاشت. منافعی که این حمایتها برای آمریکا در بر داشت عبارتند از:
۱ - مشوش کردن اذهان مردم دنیا در مورد اسلام و انقلاب اسلامی و اینکه جمهوری اسلامی برای آزادی مذهب ارزشی قائل نیست.

۲ - دروغ پردازی و فریفتن توده‌های مردم دنیا در این مورد که آمریکا حامی حقوق بشر و مدافع ارزشهای انسانی است.

نکته قابل توجه آگاهی امت قهرمان ما در پی رهنمودهای امام بزرگوار و شناخت به موقع دسایس شیطان بزرگ می‌باشد که در این بین حتی خود آمریکا نیز بر این واقعیت انگشت می‌نهد که ملت ایران هر گروهی را که آمریکا حمایت کند به عنوان دشمن و یا حداقل وسیله‌ای در دست دشمن خود می‌نگرد: «بر اساس وضع موجود ایران، ما نیز باید این عقیده را بپذیریم که این کار (حمایت علنی از بهاییهای ایران) در آمریکا فعلاً به نفع بهائیها نخواهد بود». (ب س) بهاییها سند شماره ۵.

۱- البته آمریکای جنایتکار در این سندها از بهائیت به عنوان یک مذهب یاد می‌کند که این مسئله غلط بوده و خود نمونه‌ای از تأیید این فرقه ضاله توسط آمریکا است.

اما یک چنین مسئله‌ای مانع آمریکا از فعالیت علیه جمهوری اسلامی نمی‌شود. شیطان بزرگ، شیاطین کوچک را به خدمت می‌خواند و آنان را همچون عروسکهای خیمه‌شب‌بازی به حرکت وامی‌دارد تا همان نقشی را که آمریکا برای حمایت از بهائیها در نظر گرفته، اجرا کنند.

«آیا سفارت قبول دارد که گزارشهای جلب حمایت سایر کشورها از بهائیان مفید خواهد شد»

ب س ۴.

«قدیمی ظاهراً با سفیر (زلاندنو) متفق‌القول است که (فعالیت) سفارت زلاندنو در تهران ممکن است اثر نداشته باشد، اما به طور قطع در تحریک اقدامات بین‌المللی برای بهائیان دلگرم‌کننده است»

ب س ۱۱.

«من در تلگراف مربوط به سفیر زلاندنو تذکره دادم که مورد پیشنهادی سفرای زلاندنو و بریتانیا مبنی بر به راه انداختن تظاهرات وسیع و هماهنگی با تبلیغات کافی در سراسر جهان به وسیله انجمنهای بهائیان که قدیمی آن را کاملاً تأیید نموده است می‌تواند مفید باشد» ب س ۱۳.

و در این بین نیز نقشی برای سازمانهای بین‌المللی که همیشه به عنوان آلت دست ابرقدرتها عمل کرده‌اند در نظر گرفته می‌شود.

«از پرایور خواسته شده که یک گزارش جزء به جزء هفت صفحه‌ای را به شورای جهانی کلیساها در ژنو ببرد و اطلاعات را برای یکی از روزنامه‌های کشورهای بی‌طرف اروپا، احتمالاً سوئیس قابل دسترسی کند» ب س ۳.

«پرایور گزارشات خود را به کمیسیون حقوق بشر کلیساها در ژنو تسلیم خواهد کرد و اسناد را به دست‌های مورد اطمینان خواهد سپرد».

«گزارشی که در سوئیس منتشر شده در حقیقت همان است که به وسیله باب پرایور تهیه گردیده است. او گزارش را در ماه ژوئن بعد از بحث با ویکتور و من درباره این موضوع به سوئیس برد. البته نقش او بایستی مخفی بماند» ب س ۱۳.

و البته پر واضح است که سفارت آمریکا در ایران (که به درستی لقب لانه جاسوسی بر آن نهاده شد) نیز بایستی حلقه آخرین زنجیره حمایتی آمریکای جنایتکار را تشکیل دهد:

«ما از پرایور خواستیم که از رهبران بهائیت بپرسد که در صورت امکان چه اقدام حفاظتی از دست ما برای آنها برمی‌آید». ب س ۵.

علیرغم اینکه بهائیت به عنوان یک جریان استعماری هرگز نمی‌تواند به عنوان یک حرکت عقیدتی پذیرفته شود، ولی ملت شریف ما هرگز به دلیل صرفاً عضویت در این فرقه ضاله، با آنان برخورد نکرده‌اند، بلکه وابستگی عمده این افراد به رژیم سابق و مشارکت آنان در جنایات سیاسی و اقتصادی شاه موجب انتقام مردم ما شد و این نکته‌ای بود که هرگز دستگاه جهنمی تبلیغات استکبار جهانی بدان اشاره‌ای نکرد. این جریان استعماری چون حامی اصلی خود آمریکا و نوکرش شاه را مطرود و منفور در میان این ملت یافت، در واقع به پایان عمر خود رسید.

«جامعه (بهاییها) احساس می‌کند که از لحاظ اداری، اجتماعی و مالی در حال مرگ است و با بدترین بحران در تاریخ ۱۲۸ ساله‌اش مواجه شده است». ب س ۳.

طبیعی است که انقلاب اسلامی بهیچ وجه اجازه فساد و توطئه به هیچ گروهی نخواهد داد و در این راه

نیز از هیاهوی جهان‌خواران باکی ندارد، ولی در عین حال حق حیات و داشتن مراسم و آیینهای مربوط به ادیان الهی را که قرآن مجید بدانها اشاره می‌کند از حقوق مسلم پیروان ادیان الهی داشته و حتی در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز به صراحت از آنها یاد می‌کند، که این خود نشانه دیگری از برحق بودن نظام جمهوری اسلامی است.

آمریکا همچنین در پوشش حمایت از یهودیان و در واقع حمایت از صهیونیستها علاوه بر اهداف فوق موارد زیر را تعقیب می‌کرد:

۱- کسب وجهه در بین صهیونیستهای داخل و خارج، صهیونیستهایی که خود را بدروغ مدافع یهود معرفی کرده‌اند.

۲- خارج کردن صهیونیستهای ایران و آنهایی که با برخورداری از امتیازات ویژه زمان شاه توانستند اموال این کشور را به غارت ببرند و از این طریق نیز کمک مستقیمی به اسرائیل بکنند، چرا که رژیم صهیونیستی نیز احتیاج دارد تا عناصر وابسته متول را جذب کند و توانایی خود را برای مقابله با مردم منطقه افزایش دهد.

ولی آمریکا نیز در این مورد همچون سایر موارد راه را به خطا رفت. امت قهرمان‌پرور ایران در طول اوج گرفتن مبارزات خود علیه رژیم شاه و حتی بعد از غلبه بر آن جرثومه فساد، همواره حساب یهودیان را از صهیونیسم که زائیده خلف تباری امپریالیسم آمریکا و ابرقدرت شرق است جدا دانسته و هرگز به گروه و دسته‌ای به خاطر پیروی از آئین یهود حمله‌ای نکرده‌اند. آمریکا با تمام تلاشی که می‌کند تاردپایی از آزار و اذیت یهودیها بنام یهودی بودن پیدا کند، ره به جایی نمی‌برد و تصریح دارد که:

«جدا از او (حی) و دانیال پور دیگر یهودیها نه به اتهام عامل اسرائیل بودن که در مورد دو شخص نامبرده به کار می‌رود، بلکه به اتهام جنایات اقتصادی که مرتکب شده‌اند تحت بازداشت یا تعقیب به سر می‌برند». البته شیطان بزرگ با پی بردن به این مطلب از فعالیت علیه جمهوری اسلامی و حمایت ظاهری از یهودیان دست بر نمی‌دارد. و شروع به جوسازی کرده و سعی می‌کند به توسط رسانه‌های گروهی که تحت نفوذ صهیونیستها قرار دارد، شرایطی را به طور مصنوعی به وجود آورد تا محیط ایران را برای پیروان یهودیت ناامن جلوه دهد: «به علاوه ما با قسمت خبر رسانی بین‌المللی با یک دیدی کار می‌کنیم که بتوانیم همان نوع برنامه آزادی طلبی را که در عمل برای لبنانیها در طی آن بحران به وجود آمد، به دست آوریم.»
ی س ۳.

در این بین نقش صهیونیستهایی که با اسم یهودیت در کنگره آمریکا هستند جالب توجه می‌باشد آمریکا با دادن خبرهایی که حاکی از نارضایتی یهودیان ایران^۱ باشد زمینه را برای فعالیت آنها آماده می‌کند.

«ما خصوصاً از گزارش عالی سفارت در مورد وضع یهودیان ایران بسیار سپاسگزاریم. رهبران و اعضاء یهود کنگره مخصوصاً برای اطلاعاتی که ما مرتباً برای آنها می‌فرستیم قدردانی می‌نمایند.» ی س ۵ و شما ملت عزیز دیدید که این دسته نیز بعد از اعدام سرسپرده‌ترین عنصر صهیونیستها در ایران، یعنی القانین، تا بدانجا ناراحت می‌شوند که تمامی دوران‌دیشیهای خود را درباره عدم حمایت علنی از اقلیت‌های

۱- البته در حین خواندن اسناد متوجه خواهید شد که منظور آمریکا از یهودیان ایران قشر پولدار فاسدی است که در طول رژیم گذشته با استفاده از مزایایی که برایشان قائل بودند، اموال این ملت محروم را به تاراج برده بودند.

ایران ندیده گرفته و با دادن یک اعلامیه رسمی، که خود اعترافی بود بر عظمت ضربه‌ای که از دادگاه‌های انقلاب اسلامی به آنها وارد شده، عکس‌العمل نشان دادند.

ولی دیری نپائید که انقلاب اسلامی ایران با عنایت الهی و در پرتو رهبری امام در عمل مشی و روش مکتبی خود را در قبال مسئله اقلیتها نشان داد و کم کم بر یهودیان ایران آشکار شد که نظام جمهوری اسلامی ایران اساس را بر عدالت قرار داده است.

«ما فهمیده‌ایم که نسبت خروج یهودیان در حال حاضر تقلیل یافته و در حقیقت بعضی از یهودیانی که در ماه می ایران را ترک کرده بودند شروع به مراجعت کرده‌اند.» ی س ۱۰.

با امید اینکه با استوار شدن پایه‌های نظام جمهوری اسلامی، بتوانیم زمینه‌ای برای گستردن عدل و عدالت و مبارزه علیه فساد و طغیانگری به وجود آوریم و تا هنگامی که مصلح موعودمان با ظهورش نور امیدی در دل محرومان عالم بتاباند، تحت رهبری نایب بزرگوارش در خدمت به اسلام و مسلمین و محرومین سراسر کره ارض مشغول باشیم.

دانشجویان مسلمان پیرو خط امام

بهائی‌ها سند شماره (۱)

محرمانه غیر قابل انتشار برای ملل بیگانه
گزارش اطلاعاتی وزارت دفاع ۲۲ جزئیات

موضوع: بهائی‌ها

الف: از نظر تعداد، مذهب بهائیگری قابل ازدیاد است و در سطح تصمیم‌گیری در دولت ایران در حال اعمال نفوذ است. از اعضای مذهب بهائیگری می‌توان سرهنگ تمام عبدالکریم ایادی پزشک شخصی شاه ایران، سرهنگ تمام فریدون جم (بازنشسته) سفیر ایران در اسپانیا، معلم پیشین فرزند شاه که یک بهائی متعصب و دوست صمیمی سرهنگ ایادی است و حداقل یکی از فرماندهان نیروی سلطنتی هوایی ایران، و چند تن از کارمندان عالیرتبه و معمولی نیروی هوایی، می‌توان نام برد.

ب: توسعه کنونی بهائیگری را ظاهراً به نفوذ سرهنگ تمام ایادی در رابطه با شاه نسبت می‌دهند که در نتیجه شاه شخصاً بهائیگری و ترویج آن را در ایران تصویب و تأیید کرده است. بنا به گفته‌های دیگر این گونه پیشرفت‌ها مستقیماً در شرکت زنان در انتخابات، اصلاحات ارضی، و آموزش و پرورش تأثیر بسیار داشته است ظاهراً این برنامه‌ها به دکتترین بهائیگری بیشتر شباهت دارد تا به دین اسلام.

پ: لیکن هنوز انجام مراسم بهائیگری در ملاء عام محدود است، ولی ترسی که از عضویت در این گروه وجود داشت، ظاهراً رو به تخفیف است. گویا بهائیه‌ها بسیار ضد مسلمانان هستند و مسلمانان شیعه را مسئول عدم پیشرفت ایران از طریق رهبران سنتی مذهبی که بر دهقانان بی‌سواد تأثیر می‌گذارند، می‌دانند. ت: با وجود اینکه در حال حاضر در خارج از جامعه بهائیت افشا نشده، ولی چند زیارتگاه بهائیگری در ایران وجود دارد. علت این اختفا نیز جلوگیری از برخورد با مردم مسلمان است. مهمترین ساختمان بهائیت در خیابان تخت جمشید واقع و به عنوان یک مرکز اطلاعات عمل می‌کند. حدود ۱۰ یا ۱۲ سال قبل وقتی که خانواده سلطنتی سفری به خارج کرده بودند، این ساختمان به وسیله مسلمانان شیعه مورد حمله قرار گرفت. بهائیه‌ها معتقدند که در آن زمان چون شاه از حمایت کافی نظامی حاضر برخوردار نبود مجبور شده بود کمتر از بهائیه‌ها حمایت نماید. بهائیه‌ها در حال تهیه زمینی در تهران هستند تا مکانی بهتر به عنوان پرستشگاه خود بسازند. آغاز فوری ساختمان با وضعیت مذهبی و سیاسی کنونی ایران ممکن به نظر نمی‌رسد.

اظهار نظرهای گزارشگر: (محرمانه غیر قابل انتشار برای ملل بیگانه).

الف: مقام گزارشگر این اطلاعات را از یک مقام نظامی که در این مورد اطلاعات بسیار دارد کسب نموده است. باید خاطر نشان ساخت که خود این شخص پیرو سرسخت آئین بهائیگری است. بنابراین درباره میزان نفوذ بهائیه‌ها در سیاست‌های دولت آن طور که در بالا خاطر نشان شده است باید با این سابقه قضاوت شود.

۲۲. جزئیات: ادامه اظهار نظرهای گزارشگر: (محرمانه غیر قابل انتشار برای ملل بیگانه)

ب: بهائیگری در اواسط قرن نوزدهم در ایران پیدا شد. این گرایش تأکید بر اخلاقیات فردی دارد و بر آن است تا از طریق بهائیگری صلح جهانی را سبب گردد. با وجود اینکه از نظر کثرت بسیار مهم نیستند، ولی جامعه بهائیت بسیار با سواد بوده و اکثر آنها به تجارت و حرفه‌های دیگر اشتغال دارند.

تلگرام

بهایئها سند شماره (۲)

تاریخ: ۲۸ نوامبر ۱۹۷۸

از: سفارت آمریکا، تهران

طبقه بندی - خیلی محرمانه

به: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی. فوری

موضوع: موقعیت بهائیها

۱- پس از برقراری نسبی نظم توسط حکومت نظامی جدید وضع بهائیها تقریباً بهتر شده است. فقط از طرف مخالفین مذهبی اسلامی که عنصر مهم مخالفت سیاسی علیه شاه و دولت ایران را تشکیل می دهند هنوز هم حالت خصومت بار علیه بهائیها وجود دارد. دولت ایران این فشار و محدودیت را پذیرفته و هنوز هم بهائیها از مشاغل دولتی اخراج می شوند. هفته گذشته چند تن از پزشکان بیمارستانهای دولتی اخراج شده اند که چند تن از دوستان ایرانی آنها را می شناسند. با این وصف، در حال حاضر هنوز خشونت های خیابانی علیه فرقه بهائیها نشان داده نشده است. پرستشگاه بهائیها به هنگام آشوبهای اخیر تحت محافظت گاردهای نظامی بود، لیکن تا آنجا که ما می دانیم در ماههای اخیر علیه آن حمله ای صورت نگرفته است.

۲- خبر یافته ایم که بهائیها در حال ترک ایران هستند، ولی چند تن از افراد سرشناس هنوز باقی مانده اند. بهائیهایی که از طبقات پایینتر هستند، به ما درباره افزایش اذیت و آزار آنها توسط همسایگان مسلمان و نیز تغییر مذهب توسط بهائیها در ماه اکتبر اطلاع داده اند، ولی این اعمال پس از نخست وزیر شدن ژنرال ازهاری کاهش یافته است.

هنوز اطلاع دقیقی در دست نیست، ولی بعضیها می گویند مخالفین مسلمان سعی دارند در ماه محرم با دولت ایران برخورد نمایند (آنها اضافه می کنند که اگر خمینی «پیروز شود»، وضع بهائیها در ایران غیر قابل تحمل خواهد گردید).

۳- به نظر ما عمل مقامات وزارتخانه یعنی کوهن و پرشت مبنی بر تقاضا از دولت آمریکا برای اقدامات مثبت بسیار درست بوده است. از آنجایی که آمریکا حامی دولت ایران شناخته شده است، هرگونه عمل آشکار آن سبب خشمگین شدن آن دسته از مردمی خواهد شد که مایلند علیه بهائیها به اقدامات خشونت آمیز دست یازند. به نظر ما بهترین طریقه فعالیت در جهت بهبود وضعیت حاضر این است که با احتیاط به بحث پیرامون نیاز به حمایت از اقلیتها با مقامات دولت ایران پرداخته شود، که البته باید همراه با تکرار مکرر این موضوع به رابطهای مخالفین ما باشد که خشونت و اذیت و آزار بهائیها برای انقلابشان جنبه مثبتی به همراه نخواهد داشت. به عقیده ما برای سخنگویان دولت آمریکا در وطن نیز این بهترین سیاست و خط مشی می تواند باشد.

۴- ضرب پیچیده ای که در شرایط حاضر وجود دارد این واقعیت است که بعضی از بهائیها در چند سال گذشته در اعمالی دست داشته اند که به نظر آنها (مخالفین مسلمان - م) جنایت و فساد خوانده می شود. مهمترین تاجر بهائی که در زمره این گروه در می آید شاید همان هژبر یزدانی صنعتگر و ملاک سرشناس باشد که از ماه اوت به اتهام استفاده نامشروع و غیرقانونی از زمینهای دولتی دستگیر شده است. آنچه که ما می خواهیم این است که تفاوتی میان افرادی که به جرم فساد و یا دیگر اعمال غیرقانونی دستگیر و محاکمه می شوند و افراد دیگر این فرقه به وجود بیاید. در رابطه با خانواده ثابت به ما گزارش شده است که همه اعضای مهم این خانواده که عبارتند از: ایرج در سوئیس، هرمز در آمریکا و حبیب پدر آنها در جایی بین

نیویورک و سوئیس، در خارج از ایران به سر می‌برند.

سولیوان

بهائی‌ها سند شماره (۳)

تاریخ: ۲۰ ژوئن ۷۹
از: سفارت آمریکا، تهران
گزارشگر: سی. کلمنت
به: وزارت امور خارجه، واشنگتن دی - سی. با حق تقدم ۶۴۲۱
طبقه‌بندی - سری

موضوع: آزار و اذیت جامعه بهائیان

- ۱ - (تمام متن سری، پیام گزارشی)
- ۲ - جناب رابرت پرایور (کاملاً محفوظ بماند) کارمند سفارت را مطلع گردانید که یکی از ۹ نفر از «مردان متفکر» جامعه بهائیت برای بحث در مورد اعمال اخیر رژیم جدید ایران، سری به او زده است. سخنگوی بهائی گفت که جامعه، احساس می‌کند که از جهات اداری، اجتماعی، و مالی در حال مرگ است، و با بدترین بحران در تاریخ ۱۲۸ ساله‌اش مواجه شده است.
- ۳ - پرایور گفت که او به مدارکی در خصوص تعدادی از اقداماتی که بعداً بر ضد انجمن بهائیان صورت گرفته، دست پیدا کرده است. در ۶ ژوئن کمیته به اصطلاح مصادره اموال بنیاد مستضعفان مسئول شد تا تمام اموال سازمان ملی بهائیان را مصادره کند. توطئه عظیمی برای تصاحب زمینی در حدود چهار میلیون متر مربع نزدیک دانشکده دماوند طرح ریزی شد که متعلق به شرکت امن (شرکت امانداران) بوده و به پاسداران انقلاب جهت فعالیتهای آموزشی داده شده است.
- شرکت امن یک شرکت مهم بهائیان بوده که به نمایندگی از طرف جامعه بهائیت به خریدن اموال می‌پرداخته است. ادارات آن به وسیله کمیته انقلاب اشغال گردید و لیستهای اعضا و اسناد مالی آن مصادره گردید. در ۱۳ ژوئن موجودی، یعنی مبلغی در حدود دو بلیون ریال، از شرکت عمده سرمایه‌گذاری جامعه بهائیان مصادره گردید. این شرکت دارای پانزده هزار سهامدار می‌باشد. بیمارستان اصلی بهائیان هنوز دایر می‌باشد، اما کمیته انقلاب (اجازه) دخول را کنترل می‌کند. ۹ نفر از خدمتگزاران داخلی مخصوصاً به دلیل اینکه بهائی می‌باشند، اخراج شده‌اند.
- ۴ - بنا به اظهار سخنگوی بهائیان، ۲۰ نفر بهائی اکنون در زندان می‌باشند. در ۹۳ دهکده، هشت هزار نفر بعد از سوزاندن خانه‌هایشان بدون سرپناه رها شده‌اند. در جاسب، دهکده‌ای در حدود ۵۰ مایل خارج از قم در راه کاشان، پنجاه بهائی در زیر سرنیزه به تغییر مذهب خود به اسلام وادار شده‌اند.
- ۵ - بهائیان این اقدامات را فقط به عنوان قدمهای اولیه در سیاست نگران‌کننده طرح ایذا و اذیت می‌نگرند. آنها انتظار دارند که در آینده حسابهای شخصی بانکی بهائیان ضبط شود. آنها همچنین از اینکه در ۱۰ ژوئن، و در طی ماه روزه‌داری رمضان که در ۲۶ ژوئیه آغاز خواهد شد، خشونت‌های بوقوع خواهد پیوست، بی‌نهایت نگران بودند. ۱۰ ژوئن تولد امام غایب (امام دوازدهم) است. آیت‌اللهی که رهبری را در شیراز به دست دارد، اعلام نموده است که او تصمیم دارد این روز را در ساختمان اصلی بهائیان در شیراز جشن بگیرد. ترس از این است که او یک خطابه آتشین ضد بهایی ایراد نماید و جمعیت را به طور غیر قابل کنترلی به هیجان در بیاورد که می‌تواند به تجدید حوادث ضد بهایی مشابه حوادث ماه دسامبر در شیراز، یا

چیزی بدتر از آن منجر شود.

۶- از پرایور خواسته شده که یک گزارش جزء بجزء هفت صفحه‌ای را به شورای جهانی کلیساها در ژنو برسد و اطلاعات را برای یکی از روزنامه‌های کشورهای بی طرف اروپا، احتمالاً سوئیس، قابل دسترسی کند. او درخواست نموده که این اطلاعات فعلاً کاملاً محفوظ بماند، زیرا او و بهائیان می ترسند که اگر این مطالب در این زمان به روزنامه‌های ایالات متحده کشانده شود، به طور جدی وضعیت مشکل بهائیان ایران را که از قبل هم خراب بود، وخیم تر کند.

بهای‌ها سند شماره (۴)

تاریخ: ۲۰ ژوئن ۱۹۷۹
از: وزارت امور خارجه، واشنگتن دی - سی
تاریخ: ۲۰ ژوئن ۱۹۷۹
به: سفارت آمریکا، تهران فوری ۸۷۷۹
گزارشگر: هنری پرشت

موضوع: ایذا و اذیت جامعه بهائیه‌ها

۱- تمام متن سری

۲- اطلاعات گزارش شده تلگرام مرجع بسیار ناراحت کننده بود. متنی است یک نسخه از گزارش پرایور را کسب کرده و برای ما بفرستید. آیا سفارت می تواند که تأیید مستقلی در مورد اقدامات یا تهدیدات وصف شده از همین بابت را به دست آورد؟ آیا حملات به خانه‌هایی قبل یا بعد از فوریه به وقوع پیوسته؟ آیا هیچ ماده قانونی برای توقیف دارایی بهائیه‌ها وجود دارد؟ اگر چنین است، خواهشمند است در صورت مقدور بودن متن آن را تهیه نمایید.

۳- ما همچنین از نظرات سفارت که به طرز بسیار مؤثری منجر به حفاظت بهائیان می شود، ممنون می شویم. ما نمی فهمیم چرا پرایور می بایست در مورد اعلام وضع وخیم بهائیان اینقدر حساس باشد و با این وجود تصمیم دارد که گزارشها را در اختیار خبرگزاریهای اروپایی قرار دهد؟ آیا سفارت تا به حال هیچ بحثی در مورد وضعیت بهائیان با نمایندگان دولت موقت داشته است؟ آیا هیچ رهبر مذهبی وجود دارد که در حمایت از آنها مداخله نماید، به ویژه مشکلات احتمالی در شیراز را از سر واکند. (سفارت قبلاً در گزارش تهران ۵۴۹۰ گفته که بهائیان در شیراز از ماه دسامبر مورد اذیت واقع نگردیده‌اند). آیا سفارت قبول دارد که گزارشهای جلب حمایت سایر کشورها از بهائیه‌ها مفید خواهد بود؟

۴- گزارشهای تهران ۴۹۴۰ و ۶۰۹۲ سایر حوادثی که بر بهائیه‌ها اثر می گذارد را توضیح می دهد. آیا این گزارشها در گزارش پرایور گنجانیده شده‌اند؟
ونس

بهای‌ها سند شماره (۵)

تاریخ: ۲۲ ژوئن ۷۹
از: سفارت آمریکا، تهران
طبقه بندی - سری
به: وزارت امور خارجه، در واشنگتن دی - سی. فوری ۲۱۸۷
موضوع: شکنجه و آزار جامعه بهائیه‌ها

۱- (سری - تمام متن)

۲- مقام سفارت در ۲۱ ژوئن با پرایور پیرامون موضوع اذیت و آزار جامعه بهائیه‌ها به ملاقات و گفتگو

نشست. این تلگرام به عنوان یک گزارش میان دوره‌ای در پاسخ به سؤال مطرح شده در تلگرام مرجع دولتی شماره ۱۵۸۷۷۹ است، چون پرایور در تاریخ ۲۱ ژوئن و ۲۵ ژوئن با رهبران جامعه بهائیت به انجام ملاقات و گفتگوهای مشغول است.

۳- پرایور قول داده است که اسنادی را که در دست دارد با دقت و احتیاط کافی حداقل تا ۲۵ ژوئن نزد خود حفظ و حراست نماید. او هنوز در حال نوشتن گزارش خود می‌باشد، که چون رهبران جامعه بهائیت قول داده‌اند که شواهد و اطلاعات بیشتری در اختیارش بگذارند، هنوز تکمیل نشده است.

۴- سفارت مستقلاً در صدد است تا نسبت به تهدیدها و عملیات توصیف شده تأییدیه‌ای کسب نماید. پرایور گفته است که قبل از انقلاب فوریه به ۹۳ روستا حملاتی صورت گرفته است. اطلاعات او مربوط به دوره بین ۴ ژانویه تا ۱۵ ماه مارس است. رهبران بهائیت قول داده‌اند که اطلاعات جامعتری در اختیار وی بگذارند. با این حال، وی معتقد است که اکثر حملات قبل از انقلاب صورت گرفته بوده است.

۵- در رابطه با این سؤال که آیا از نظر قانونی شواهدی در زمینه غصب املاک و اسباب و اثاثیه بهائیهها وجود دارد یا خیر، پرایور گفته است که وی یک رونوشت از سندی را که در گزارش تهران ۶۴۲۱ به موضوع غصب و ضبط املاک اشاره کرده بود در دسترس دارد. این سند نام و مهر «کمیته مصادره‌اموال بنیاد مستضعفان» را در گوشه راست بالایی دارد و یک شماره بایگانی در سمت چپ و در آخر سند نیز یک مهر زده شده است. این سند وسیله شخصی به نام مسعود ستوده که گویا سمت «ناظر کمیته اموال مصادره‌ای» را دارد امضاء شده است. نام کسی که مأمور مصادره شده و نیز نام و یا اسامی چیزهایی که باید مصادره شوند نیز در این سند وجود دارد. متن این فورم شامل این فرمولبندی است: «بنا به دستور دادگاه انقلاب شما مختار به مصادره..... هستید». سندی که نزد پرایور است این عبارت را دارد و نیز نام سه ملکی را که عبارتند از شرکت امنای (بنگاه معاملاتی) شرکت نونهالان (شرکت سرمایه‌گذاری) و بیمارستان میثاقیه و باید ضبط و ربط شوند در خود دارد. همان‌طور که در گذشته نیز خاطر نشان شده بودیم، بیمارستان هنوز به تصرف در نیامده است.

۶- به همین دلیل و از آنجا که هر عملی در ایران امروز جنبه قانونی می‌تواند داشته باشد، عمل غصب به دستور دادگاه انقلاب حتماً دارای یک پایه و اساس قانونی است. محتوا و ماهیت این فرم حاکی از آن است که این عمل به کرات صورت می‌گیرد.

۷- پرایور در مورد تبلیغ پیرامون این مطالب در آمریکا حساسیت بسیار به خرج می‌دهد چون به رهبران بهائیت در این مورد قول داده است. علاوه بر اینها او نیز با آنها هم عقیده است که اگر این مطالب ابتدا در یک کشوری طرف منتشر گردد بهتر است، چون اگر در آمریکا نشر و مورد تبلیغ قرار گرفت فوراً برچسب توطئه سیاسی خورد. بر اساس وضع کنونی ایران، ما نیز باید این عقیده را بپذیریم که این کار در آمریکا فعلاً به نفع بهائیهها نخواهد بود. در این رابطه پرایور و رهبران جامعه بهائیت بر سر سه راهی هستند: که آیا بهتر است این مطالب را در مجلات نیوزویک و تایمز به چاپ رسانند، یا از طریق شورای جهانی مسیحیت عمل کنند و یا اینکه آنها را از طریق کمیته حقوق بشر در سازمان ملل مطرح گردانند؟! آنها راه اول را مردود و راه دوم را مقبول دانسته‌اند و معتقدند که هم‌زمان باید از طریق کانال حقوق بشر نیز عمل نمایند.

۸- ما از پرایور خواسته‌ایم که از رهبران بهائیت بپرسد که در صورت امکان چه اقدام حفاظتی از دست

ما برای آنها برمی آید. مانند جامعه یهودیت، ما فکر می‌کنیم که قبل از اقدام به هرگونه عمل بهتر است با رهبران محل گفتگو بشود. عکس‌العمل اولیه ما این است که آمریکا به تنهایی قادر نیست کار زیادی برای بهائیه‌ها انجام دهد، البته آنها در یک طبقه ممتاز مرتد‌ها قرار دارند و به عنوان یک اقلیت مذهبی قانونی رسمیت ندارند. به همین جهت از هیچ حقوق و امتیازی در قانون اساسی نه برخوردارند و نه برخوردار خواهند بود. به قول بعضیها شاه از آنها حمایت کرده و آنها را مورد عنایت خود قرارشان می‌داد، و حالا که متعصبین و مصلحین اسلامی قدرت را به دست گرفته‌اند، بهائیه‌ها اصلاً نباید انتظار رحم و شفقت داشته باشند. درگیری آمریکا در ملاء عام چون قطعنامه سنا در مورد بهائیه‌ها با خوشحالی به عنوان مداخله تلقی شده و وضع را برای بهائیه‌ها بدتر می‌کند. اعمال بین‌المللی از طریق کلیسا و حقوق بشر به خصوص که آمریکا در آن دست نداشته باشد، می‌تواند به طرز بسیار مفیدی به وسیله دولتهای غربی حمایت گردد. زمانی که مسئله بهائیت یک مسئله بین‌المللی بشود، جای خود را نتیجتاً در روابط دوجانبه ما با ایران نیز باز خواهد کرد. تا آنجا که ما اطلاع داریم، سفارت موضوع بهائیان را با دولت ایران در میان نگذاشته است، لیکن سفارت تأکید کرده است که وقتی که با دولت ایران درباره اقلیتهای مذهبی گفتگو می‌کند، منظورش بهائیه‌ها نیز هست. ولی آنطور که مسلم است دولت ایران این فرضیه را قبول ندارد.

۹- پرایور سعی خواهد کرد شرح واقعه ۱۰ ژوئیه در شیراز را به بعد موکول کرده ما را در جریان افکار رهبران بهائیت قرار دهد. ما فکر نمی‌کنیم که اقدامات سفارت از طریق کانالهای اسلامی به نتیجه برسد، ولی برای خود همیشه این راه را نیز در نظر گرفته است. در این رابطه به گفته پرایور بهائیه‌ها تلگرافهای اعتراضی به ۱۴ تن از متنقدترین آیت‌الله‌ها فرستاده و به این ضبط و ربط اعتراض کرده‌اند، ولی هنوز جوابی دریافت نداشته، و فکر می‌کنند که دولت با تظاهر به این امر که آنها اصلاً وجود ندارند، اعتراضشان را نیز نادیده می‌گیرد.

۱۰- پرایور درباره وقایع اصفهان که در گزارش تهران ۶۰۹۲ آمده بود اظهار بی‌اطلاعی کرد. گزارش تهران ۴۹۴۰ و همه گزارشهایی که از اینها به خارج ارسال می‌گردد پس از سی روز نابود می‌شوند. وزارتخانه به هنگام مرجع زدن به تلگرامها باید این موضوع را نیز در نظر داشته باشد.

۱۱- ما در این موضوع پس از گفتگوهای بیشتر با پدر روحانی پرایور و دیگر رابط‌هایمان در جامعه بهائیت به تحقیق ادامه خواهیم داد. لینکن

بهائی‌ها سند شماره (۶)

تاریخ: ۲۸ ژوئن ۷۹
از: سفارت آمریکا، تهران
به: وزارت امور خارجه، واشنگتن دی - سی. فوری ۲۳۳۲
موضوع: وضعیت جامعه بهائی

۱- (سری - تمام متن)

۲- مقامات سفارت پیرو اطلاعاتی که توسط پدر روحانی پرایور در تلگرام عطف منعکس گردیده بود تأییدیه‌ای به دست آورده است این تأییدیه از طرف یک منبع FSN که به نظر معتمد و آگاه به مسئله است صورت گرفته. این منبع در تلاش است تا جلسه‌ای مرکب از مقامات سفارت و رهبران بهائیت تشکیل دهد.

۳- در بحثی که با پرایور در ۲۸ ژوئن داشتیم وی گفته است که وضع جامعه بهائیت را بهتر است به عنوان «دست به سر کردن و تبعیض» مطرح کنیم تا «شکنجه و اذیت و آزار». به هر حال، پر واضح است که رهبران بهائیت بسیار نگران هستند و خود را در بحرانی می بینند که در تاریخ بهائیگری بی سابقه بوده است. هر روز نمونه های دیگری از اذیت و آزار اتفاق می افتد.

۴- رهبران بهائیت هنوز امیدوارند که می توان جلو خشونت را در ۱۰ ژوئن در شیراز گرفت. آنها در این رابطه خواستار ملاقات با نخست وزیر بازرگان شده اند. ولی به هیچ وجه نمی خواهند این وضعیت در حال حاضر منفی را تشدید نمایند. آنها به خصوص خواسته اند که به خاطر موقعیت خاص سیاسی ایران دولت آمریکا دست به هیچ گونه عکس العملی نزند.

۵- رهبران بهائیت می خواهند مطمئن باشند که اطلاعات و اسناد مربوطه در خارج از ایران مورد حفاظت و حراست کافی قرار گیرد تا در صورت نیاز افشا شود. آنها از پرایور خواسته اند که به ژنو و زوریخ در حدود ۷ ژوئن مسافرت کند و او نیز این کار را خواهد کرد. پرایور گزارشات خود را به کمیسیون حقوق بشر کلیساها در ژنو تسلیم خواهد کرد و اسناد را به دستهای مورد اطمینان در سوئیس خواهد سپرد. ولی او می ترسد که قبل از انجام این امور وضع بدتر از اینها بشود.

۶- پرایور اطلاعات زیرین را در ۲۸ ژوئن در اختیار ما گذاشته است (که هنوز نتوانسته ایم توسط منابع دیگر آنها را مورد تأیید قرار دهیم):

از حدود ۴۰۰/۰۰۰ بهائی ایران ۷۵/۰۰۰ تن آنها در تهران هستند. صورت عضویت اصلی حدود ۶ هفته قبل در تهران به سرقت رفته بود. بهائیهام معتقدند که این صورت اسامی به دست مسلمانان افتاده است چون نامه هایی از طرف سازمانی در قم برای آنها و به نام آنها رسیده است که آنها را سریعاً به گراییدن به اسلام دعوت کرده است. گردهماییهای معنوی متوقف و بسیاری از اسناد نابود شده است. در حالی که قبلاً در هر یک از مجامع حدود ۲۰۰ تن شرکت می کردند در حال حاضر بیش از ۱۵-۱۰ نفر شرکت نمی کنند تا از دردسر دوری جویند.

۷- تا امروز حساب بانکی ۲۷ تن از رهبران بهائیت که شورای ملی را تشکیل می دهند، مسدود شده است (لیکن ضبط نشده است). به دو تن از آنان اجازه خروج داده نشده و دیگران نیز سعی نکرده اند، جواز خروج بگیرند. علاوه بر گزارشات پیشین در رابطه با ضبط املاک بهائیهام، چهار ساختمان از ۵ ساختمان مدیریت این جامعه نیز ضبط گردیده است. ارزش این ساختمانها بین ۱۰۰-۷۰ میلیون دلار تخمین زده شده است. بر اساس اطلاعاتی (اسناد) که در اختیار پرایور قرار داده شده تاکنون حدود ۹۰ نفر از مستخدمین دولت به بهانه بهائی بودن اخراج شده اند.

۸- رهبران بهائیت هنوز نمی دانند که چه تعداد از بهائیان ایران را ترک گفته اند، لیکن گفته می شود که این مهاجرت هنوز چشمگیر نیست.

۹- تا به حال بیشتر اقدامات در رابطه با کل جامعه بهائیت بوده است. بجز در مواردی که انفرادی بوده از قبیل مسدود نمودن شماره حسابهای بانکی، اخراج مستخدمین دولت، تحت فشار قرار دادن افراد در قبول اسلام، و به هم زدن جلسات مذهبی. رهبران بهائیت می ترسند که موقعیت افراد به زودی حاوی خطرات بیشتری بشود.

۱۰- بعد از انقلاب هیچ فرد بهائی کشته نشده است، و در میان ۳۰۰ نفری که اعدام شده اند، هیچ یک

نیز بهائی نبوده‌اند (از نظر قوانین بهائیت شرکت در سیاست ممنوع است). احتمالاً دربارهٔ واقعه پس از ۱۰ ژوئیه نیز می‌توان همین را گفت. بهائیگری در سال ۱۸۴۴ با ادعای بهاء‌الله که امام غایب است، آغاز شد. ۱۱ - به محض اینکه از طریق دیگر منابع اطلاعات جدیدی برایمان برسد، این گزارشات را تکمیل تر برایتان ارسال خواهیم داشت.

لینکن

بهائی‌ها سند شماره (۷)

تاریخ: ۱۱ سپتامبر ۷۹ - ۲۰ شهریور ۵۸
از: سفارت آمریکا در کلمبو
به: وزارت امور خارجه، واشنگتن دی. سی.
رونوشت برای سفارت آمریکا تهران ۴۸۷

موضوع: افزایش تقاضای ویزای ایرانیان در سری لانکا

۱ - سفارت از پایان ماه اوت افزایش معتناهی را در تعداد تقاضاهای ویزای غیر مهاجرتی ایرانیان که در قسمت کنسولیمان نمایان است، مشاهده کرده است. در حال حاضر تعداد متقاضیان در مقایسه با قبل که هفته‌ای یک یا دو متقاضی بودند، به طور متوسط هفته‌ای ۴ نفر می‌باشد. ۶ متقاضی در تاریخ نهم تا دهم اوت به کنسول سرزند.

۲ - متقاضیان، معمولاً از دانشجویان پسر در اوایل بیست سالگی بوده‌اند، ولی آنها، حالا شامل تجار و خانواده‌ها هستند. ایرانیها می‌گویند از آنجایی که امکانات قسمت پذیرش ویزای آمریکا در ایران دیگر قابل استفاده نیست، سری لانکا محل مناسب برای تقاضای آنهاست. متقاضیان نگرانی و ناراحتی زیادی نشان می‌دهند.

۳ - تا به حال پرونده‌سازی‌ها به نظر منظم می‌آمد و کنسول در حال صادر کردن ویزاهای زیادی است متقاضیان ادعاهای زیاد و مکرری دارند که عضو اقلیتهای بهائی و زردشتی هستند و می‌گویند که نمی‌تواند به علت اذیت شدن به ایران مراجعت کنند.

۴ - سفارت، وزارت امور خارجه را از پیشرفتهای حاصله مطلع خواهد کرد. هرگونه راهنمایی و علایمی که متقاضیان ایرانی در جاهای دیگر، تمایلی به این کار داشته‌اند مورد قدردانی می‌باشد ریگتر

بهائی‌ها سند شماره (۸)

تاریخ: ۱۴ سپتامبر ۱۹۷۹
از: وزارت امور خارجه، واشنگتن دی - سی
به: سفارت آمریکا در تهران - فوری
موضوع: شایعات مربوط به حمله به بهائی‌ها در شیراز

۱ - (تمام متن محرمانه است)

۲ - آقای گلن میچل که از افراد بلندپایه انجمن بهائیهای آمریکا است (محفوظ بماند) و ما قبلاً هم با او در تماس بودیم، در تاریخ ۱۳ سپتامبر با اداره خاور نزدیک بخش ایران تماس گرفته گفت که علیرغم گزارش رویتر مبنی بر عدم تخریب مقبره باب در شیراز، بهائیها دلایل محکمی مبنی بر تخریب آن در دست دارند و سعی دارند عکسی از آن را نیز به آمریکا بفرستند.

۳- بنا به گفته میچل، در چند روز گذشته افرادی برای تخریب و محو این ساختمان مشغول بکار بودند و احتمالاً هنوز هم در حال ادامه آن می‌باشند. ما می‌دانیم که یافتن محل این مقبره کار آسانی نیست، ولی آیا امکان ندارد که یکی از افراد کنسولگری شیراز درباره وضع این مقبره بررسی بنماید؟

۴- همچنین میچل مدعی است که اخیراً یک اطلاعیه دولتی اسامی ۳۰ نفر از افراد بهائی را اعلام و آنها را ممنوع‌الخروج از ایران نامیده است و به هیچ‌کس نیز اجازه داده نشده که با آنها هیچگونه رابطه‌ای داشته باشند. بنا به گفته میچل دولت و یا افراد بسیار نزدیک به سران مذهبی حاکم در تلاشند تا شواهدی در زمینه سوء استفاده جنسی، کلاهبرداری تجاری، فساد و همکاری بهائیه با رژیم سابق جعل نمایند تا دادگاه انقلاب بتواند آنها را نه به دلیل بهائی بودنشان بلکه بر اساس دلایل ذکر شده مورد محاکمه قرار دهد.

۵- از هرگونه اطلاعاتی که سفارت بتواند درباره وضع بهائیه برای ما ارسال دارد بسیار سپاسگزار خواهیم شد.

ونس

بهائی‌ها سند شماره (۹)

تاریخ: ۱۷ سپتامبر ۷۹
از: وزارت امور خارجه، واشنگتن دی - سی
به: سفارت آمریکا، تهران - فوری ۴۰۹۴
گزارشگر: کارل کلمنت

موضوع: وضعیت زیارتگاه بهائیان در شیراز

۱- (تمام متن خیلی محرمانه)
۲- دفاتر کنگره از تلگرامها و نامه‌های بهائیان ایالات متحده مملو گردیده است. در این گزارشها اکثراً به ویران نمودن خانه باب در شیراز، که به عنوان مقدس‌ترین زیارتگاه بهائیان مشخص گردیده، اشاره شده است.

۳- ما شدیداً به اطلاعات اضافی از جانب سفارت در این مورد احتیاج داریم تا بتوان جوابی برای تقاضای متعدد کنگره تهیه کرد.

۴- از آنجایی که مقامات اداری موقوفات مذهبی شیراز در ویران کردن ساختمانها درگیر بودند ممکن است مناسب باشد که مسئله را با میناچی یا یزدی و یا هر دو مطرح کنیم، خصوصاً با تأکید بر نگرانی گسترده در اینجا و اثر منفی که تهاجم به بهائیان لزوماً بر طرز تلقی عمومی مردم آمریکا از انقلاب ایران خواهد داشت.

۵- برای اطلاع شما - غرولندهایی در خصوص قطعنامه سنا درباره این مطلب بوده است. می‌دانیم که سفارت ایران نیز غرق در تلفنها و نامه‌ها بوده است. پایان برای اطلاع شما.

ونس

بھائی‌ها سند شماره (۱۰)

تاریخ: ۲۰ سپتامبر ۷۸
از: سفارت آمریکا، تهران
گزارشگر: الیزابت سوئیفت

طبقه‌بندی: خیلی محرمانه
به: وزارت امور خارجه، واشنگتن، دی. سی. ۰۲۸۴

موضوع: بھائیان در ایران

- ۱- تمام متن خیلی محرمانه
- ۲- سفارت تشخیص می‌دهد که فشار رو به ازدیاد بھائیان در آمریکا ممکن است به خوبی در حرکت کنگره به شکل یک قطعنامه که خواهان اتخاذ روشهایی از سوی وزارت امور خارجه و سفارت در پشتیبانی از بھائیان باشد، نتیجه دهد.
- ۳- همان‌طور که وزارتخانه اطلاع دارد از عمده‌ترین اقلیتهای مذهبی در ایران، بھائیان تنها گروهی هستند که شناسایی نشده‌اند، یا مجازاتهای رسمی به وسیله دولت موقت برای آنها وضع شده است. بھائیان آن‌طور که یزدی به کاردار گفته است یک گروه سیاسی محسوب می‌شوند. اکثریت جماعت شیعه در ایران به بھائیان مانند بدعت‌گذارانی که آشکارا تحقیر می‌شوند، می‌نگرند (یک جایی بین مار و سوسک یک تشریح عادی می‌باشد). پست مورد پسند بھائیان در زمان شاه به معنای آن است که بسیاری از آنها بوسیله دولت موقت نیز در مورد فساد یا اقدامات ضد انقلابی مورد ظن قرار گیرند.
- ۴- آزار و اذیت جامعه بھائیت در ایران وسعت پیدا کرده تا حدی که اماکن متعلق به آنها توقیف شده است و آنها از تماس آزادانه بیمناک شده‌اند و تعدادی از آنها به خاطر مذهبشان فرصتهای شغلی و اقتصادی را از دست داده‌اند و همچنین تعدادی از آنها نیز شاید به دلیل روابطشان با رژیم قبلی و نه به دلیل مذهبشان زندانی شده‌اند. به هر حال، ما گزارشی مبنی بر به قتل رساندن بھائیان در ایران نداشتیم، اگر چه یک حمله دسته جمعی در شیراز به وقوع پیوست، که ما را به شک انداخته است، از این احتمال چشم‌پوشی نخواهیم کرد.
- ۵- اعضای جامعه یهودیان در اینجا کاملاً احساس می‌کنند که فشار بین‌المللی بر دولت موقت به امنیت جامعه یهودیان ایران کمک نموده است. به هر حال ما نمی‌دانیم که اثرات چنین اعمال فشار مشابهی چه اثری بر جامعه بھائیان خواهد داشت.
- ۶- از وزارتخانه متشکر خواهیم بود که از رهبران جامعه بھائیت، در ایالات متحده پرس و جو کند که آیا اقدامات آنها بنا به درخواست بھائیان اینجا بوده و یا با رضایت آنها.

بھائی‌ها سند شماره (۱۱)

تاریخ: ۲۰ سپتامبر ۷۹
از: سفارت آمریکا، تهران
گزارشگر: الیزابت سوئیفت

طبقه‌بندی - خیلی محرمانه
به: وزارت امور خارجه، واشنگتن، دی - سی. فوری ۰۲۸۶

موضوع: بھائیان ایران

- ۱- (تمام متن محرمانه)
- ۲- کارمند سفارت در تاریخ ۲۰ اوت درباره بھائیان با سفیر زلاند نو گفتگو نمود.

سفیر دو روز پیش با یکی از اعضای شورای رهبری بهائیت به نام قدیمی (تلفنی) مکالمه نموده است. قدیمی گفت بهائیان خاطر جمع نیستند که چه کسی مسئول خرابی خانه باب بوده است. ملای محل در حدود ۶ سپتامبر از بهائیان در شیراز تقاضا نمود و کلیدها به وی داده شد، بنابراین او می‌توانست از خانه «محافظت» نماید. بنا به اظهار قدیمی در تاریخ ۸ سپتامبر گروهی در حدود صد نفر مرد، بعضی مسلح، با پتکهایی به خانه حمله نموده و تمام روز را به طور منظم مشغول تخریب آن بودند.

۳- قدیمی همچنین به سفیر اظهار داشت او فکر نمی‌کند بهائیان در شهرهای بزرگ از لحاظ جانی در معرض خطر قرار داشته باشند. اما وضعیت امنیتی بهائیان در شهرهای دورافتاده مخاطره آمیز می‌باشد. اخیراً هیچ بهائی به قتل نرسیده است. دارایی و شرکتهای بهائیان مصادره گردیده است و تعدادی از بهائیان آن طور که قدیمی می‌گفت به اتهام جعلی زندانی شده‌اند. در حدود یک صد بهائی از خدمات دولتی اخراج گشته‌اند.

۴- قدیمی ظاهراً با سفیر متفق القول است که دخالت سفارت زلاندنو در تهران ممکن است اثر نداشته باشد. اما به طور قطع در تحریک اقدامات بین‌المللی برای بهائیان دلگرم کننده است. قدیمی گفت بهائیان نامه‌های زیادی به نخست‌وزیر بازرگان ارسال نموده‌اند. اما آنها نادیده گرفته شده‌اند. لینگن

بهائی‌ها سند شماره (۱۲)

۳ اکتبر ۱۹۷۹
از: وزارت امور خارجه ۲۰۵۲۰
اداری - غیر رسمی مقام سیاسی خانم آن سوئیفت
آن عزیز:

در حالی که عازم شرکت در اجلاس NCY هستم به خاطر نامه‌ای که در ۲۳ سپتامبر نوشته بودی سپاسگزارم. همه شماها درباره مسئله بهائیت کار خوبی ارائه کردید، به طوری که توانستیم کنجکاوان پایتخت و جامعه بهائیت آمریکا را ارضاء نماییم. در مقایسه با تجارب گذشته عجیب است که مطبوعات اصلاً توجهی به این موضوع نکرده و توجه کنگره نیز خیلی جزئی بوده است.

همه ما و دیگرانی که در اینجا هستیم از کار خوبی که بخش سیاسی ارائه داده است، صمیمانه سپاسگزاریم. مدتها بود که سفارت آمریکا در تهران چنین بخش سیاسی کارآیی نداشت. (قیافه گرفتن بسه، بجاش برای ما یادداشت مکالماتی بفرستید.)

به همکاران فارسی‌تان در خط مقدم نیز بگوئید که ما از آنها حمایت می‌کنیم.

ارادتمند
هنری پرشت

بھائی‌ها سند شماره (۱۳)

تاریخ: ۱۱ اکتبر ۱۹۷۹
از: وزارت امور خارجه - واشنگتن، دی - سی ۲۰۵۲۰ به: سفارت آمریکا، تهران - کارمند سیاسی
دوشیزه آن سوئیفت
اداری - غیر رسمی
آن عزیز:

هنری قبلاً نامۀ شما را در مورد بھائیان پاسخ داده است. اما من نیز می‌خواهم به دنبال آن چند سطری هم بیفزاییم. اول از همه اجازه بده که تحسین و تمجید هنری را برای گزارشهای قسمت سیاسی ابراز نمایم. امیدوارم که شما هم به زودی موقعیت گشت و گذار در داخل ایران را به دست آورید و بخش خارجی کلاً از هر فرصتی که پیش آید برای آگاهی یافتن از وضع سیاسی استانها استفاده نماید.

در مورد بھائیان، من فتوکپی مقداری از مدارکی را که از انجمن ملی بھائیان اینجا دریافت کرده‌ام، ارسال می‌دارم. گزارشی که در سوئیس منتشر شده است در حقیقت همانی است که به وسیله جناب باب پرایور تهیه گردیده است. او گزارش را در ماه ژوئن بعد از بحث با ویکتور و من درباره این موضوع به سوئیس برد. البته نقش او بایستی مخفی نگاهداشته شود. من در تلگراف مربوط به سفیر زلاندنو تذکر دادم که مورد پیشنهادی سفرای زلاندنو و بریتانیا مبنی بر به راه انداختن تظاهرات وسیع و هماهنگی با تبلیغات کافی در سراسر جهان به وسیله انجمنهای بھائیان، که قدیمی آن را کاملاً تأیید نموده است می‌تواند مفید واقع شود. در عین حالی که من قبول ندارم که بایستی دخالت کرده و به قدیمی بگوئیم که چکار بکنند، ولی بایستی همچنان مطمئن باشیم که از نظریات و برنامه‌های بھائیان در ایران کاملاً آگاهی داریم. بنابراین ما اصرار می‌کنیم که شما و ویکتور با قدیمی در تماس باشید.

به عنوان نکته نهائی، اجازه بدهید شما را مطلع کنم که روز گذشته رئیس کلیسای آشوریان با معاون رئیس جمهور ملاقاتی داشت. ما هنوز گزارشی در مورد اینکه چه چیزی را منتشر کنیم نداشته‌ایم. اما اگر از شما خواسته شود که در مورد وضع آشوریان نیز گزارش تهیه نمایید، تعجبی نمی‌کنم. با بهترین آرزوها برای همه شما ارادتمند
کارل کلمنت معاون دفتر امور مربوط به ایران

بھائی‌ها سند شماره (۱۴)

تاریخ: ۲۴ اکتبر ۷۹
از: سفارت آمریکا، تهران
گزارشگر: ویکتور ال، تامست
به: وزارت امور خارجه، واشنگتن، دی. سی

موضوع: موقعیت جامعه بھائیان

۱- (تمام متن محرمانه)

۲- (پرشت معاون و مشاور سیاسی با، ی. ک. قدیمی عضو انجمن ملی بھائیان ایران در تاریخ ۲۲ اکتبر ملاقات نمودند، در این مذاکرات جدا از سخنان قدیمی مواردی مطرح شد که قبلاً گزارش داده نشده (تلگرام مرجع)، حداقل بعضی از اعضای دولت موقت و بعضی از اعضای مجلس خبرگان که این اواخر در مورد پیش نویس قانون اساسی ایران مباحثه می‌کنید، احساس همدردی خود را نسبت به وضعیت جامعه

بھائیان ابراز نموده اند. او تصدیق نمود که اظهار همدردی که او به آن اشاره کرده ممکن است در واقع حاکی از یک مصالحه بھائی با رهبری اسلامی فعلی ایران باشد. دفتر نخست وزیری به شهردار شیراز دستور داده است که از حوادثی که «گرفتاریهای بین المللی» در بر دارد ممانعت به عمل آورد.

۳- قدیمی دوباره تأکید کرد که جهت کوششهای بھائیان در ایران معطوف به حفظ ضمانتهای حقوقی به طور صریح و در غیر این صورت به طور ضمنی برای حقوق مدنی این جماعت است. او اظهار داشت که انعکاس چنین دیدگاههایی در تربیت دادن حفاظت پلیس از خرابه های خانه باب (تلگرام تهران ۱۰۲۲۹) پس از نابود کردن آن در ماه سپتامبر به چشم می خوردند. جامعه بھائیان هدف یکسری تلاشها جهت محرومیت از حقوق اجتماعی، مالی و سیاسی است. او مکرراً تکرار نمود که رهبر بھائیان خواستار مقاومت می باشد و در نظر ندارد که اعضای انجمن را به ترک ایران تشویق نماید. او برای کمکهای پر سر و صدایی که به وسیله دولت ایالات متحده فراهم شده است. سپاسگزار بود. لینکن

یهودیان سند شماره (۱)

تاریخ و محل: ۲ نوامبر، ۱۹۷۸، شیراز
یادداشت گفتگو

شرکت کنندگان: ایرج فرنوش: کارمند صنایع الکترونیک ایران - سندرا مندیک معاون کنسول شیراز.
موضوع: کم تحملی مذهب در ایران

آقای فرنوش یکی از چند عضو جمعیت‌های یهودی شیراز می‌باشد که اخیراً درخواست مهاجرت از کنسولگری آمریکا در شیراز را نموده است. آقای فرنوش پس از ۹ سال مطالعه در آمریکا به ایران بازگشت نمود تا اینکه یک شغل خوبی را در صنایع الکترونیک قبول نماید. وقتی که از او سؤال شد که چرا می‌خواهد ایران را ترک نماید، جواب داد به عنوان یک عضو از یک مذهب اقلیت آینده در اینجا تاریخ به نظر می‌رسد. او سؤال نمود که آیا قوانینی در قوانین مهاجرت ایالات متحده وجود دارد که به اعضای گروه‌های دینی را که تحت تعقیب می‌باشند، آسانتر ویزا داده شود. او گفت که جمعیت یهودیان شیراز در حدود ۱۰/۰۰۰ نفر می‌باشد که تمامی آنها از نشانه‌های اخیر کم تحملی مذهب به وسیله مسلمانان بنیادگرا در ایران عصبانی می‌باشند، او این گروه از مسلمانان را خوشدل و غیر قابل پیش بینی توصیف کرد. کسانی که بیشتر از همه نگران هستند افراد پیرتری هستند که سوزاندن دسته‌جمعی یهودیان را در جنگ جهانی دوم هنوز به یاد دارند.

آقای فرنوش یادآور شد که تبعیض مذهبی در شیراز در مقایسه با دیگر شهرهای ایران کمتر مشهود می‌باشد، ولی هنوز این تبعیض وجود دارد. برای مثال، خواهر او، که یک نرس در بیمارستان نمازی شیراز می‌باشد، فهمیده است که یک طومار به وسیله مسلمانان بنیادگرا در دست تهیه می‌باشد که در آن خواسته شده تا کارمندان یهودی و بهائی را از بیمارستانها اخراج نمایند.

او گفت که بعضی از یهودیان اینجا حرف از مهاجرت به اسرائیل می‌زنند، در حالی که بقیه به آمریکا به عنوان یک محل امن نگاه می‌کنند. او گفت که با این حال یک گروه بزرگ این خیال را ندارند، زیرا در ایران وابستگی‌هایی دارند. برای مثال، آنهایی که ثروتشان به شکل زمین می‌باشد، هنوز برای فروش آن کسی را پیدا نکرده‌اند. برای آنها هیچ‌گونه راه حل دیگری بجز ساخت با بحرانهای اجتماعی و سیاسی ایران و امیدواری برای آینده‌ای خوب باقی نمانده است.

یهودیه سند شماره (۲)

تاریخ ۸ ژانویه ۷۹
از: سفارت آمریکا، تهران
به: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی فوری ۲۸۰۱

موضوع: موقعیت گروه‌های اقلیت

۱- تا آنجا که این سفارت می‌داند علیه بهائیه و یا دیگر اقلیتها حملاتی نظیر تخریب و غارت اموال بهائیه در ۱۳ دسامبر در شیراز، صورت نگرفته است (گزارش تهران ۱۲۳۴۲). حتی هیچ یک از بانکها و یا مؤسسات مشابه تحت تملک بهائیه نیز مانند دوران چند ماه قبل هدف حمله خاصی واقع نشده‌اند. در باره تخریب مغازه‌ها و یا محل سکونت یهودیان در شهرهای مختلف استانها نیز چیزی شنیده‌ام.

۲- معذالک، اقلیت‌ها نیز مانند دیگر طبقات مردم ضربه‌هایی دریافت کرده‌اند و به چند دلیل قدری

ترسیده‌اند. بعضی (یهودیان) دربارهٔ وضع بدشان در زمان ما قبل از پهلوی چیزهایی شنیده‌اند. دیگران (بهائیه‌ها) می‌ترسند که پیروزی خمینی باعث شود که برنامه‌هایی علیه خودشان صورت پذیرد. ارمنی‌ها سعی می‌کنند کمتر آفتابی شوند، چون اعلامیه‌هایی دریافت کرده‌اند که در آنها هرکس را که با رژیم شاه همکاری کند به مرگ تهدید کرده‌اند. آنها در کلیساها نیز به ندرت حاضر می‌شوند. زرتشتیان نیز اظهار نگرانی می‌کنند. همه این اقلیتها در صورت رفتن شاه از یک چیز ناشناخته می‌ترسند و اکثرشان نیز می‌بینند که رفتن وی روی دیوارها نوشته شده است.

۳- بنا به گزارش یکی از نمایندگان غیر رسمی اسرائیلی در اینجا حدود ۱۰ تا ۸ هزار یهودی ایران را ترک کرده‌اند و حدود ۷۰/۰۰۰ نفر از آنها باقیمانده است. بررسی صورت حاوی اسامی متقاضیان خروج در کنسولگری نشان داد که تعداد متقاضیان بین ۳۰-۴۰ درصد کل است در حالی که یهودیان اکثریت را در میان این متقاضیان تشکیل می‌دهند. ولی گویا در ماه ژانویه این درصد قدری فروکش کرده است و گمان می‌کنیم که اکثر آنهايي که در نتیجه وقایع منجر به عاشورا ترسیده و تصمیم به رفتن گرفته بودند، حداقل توانسته‌اند ویزایشان را دریافت نمایند. تعدادی از تاجران یهودی اینجا به آمریکا و به نقاط دیگر سفر می‌کنند تا امکانات را ببینند. ولی بر می‌گردند که تا حد امکان به کارهای خودشان رسیدگی نمایند. بسیاری دیگر البته نه جایی برای رفتن دارند و نه ثروت قابل ملاحظه‌ای برای بردن. تنها کاری که می‌توانند بکنند این است که سرشان به کار خودشان گرم باشد.

۴- جهت اطلاع شما:

زمانی که یکی از نمایندگان کنگره جهانی یهود از فرانسه برای ملاقات با سفیر جهت اطلاع از اوضاع چند هفته قبل به اینجا آمد، به طور مؤکد اظهار داشت که یهودیان مایل هستند در ایران بمانند. ولی نمایندگان هیئت اسرائیلی در اینجا سعی دارند در گفتارشان طوری عناصر خطر را نمایان سازند که منجر به مهاجرت یهودیان شود. و چون اکثر یهودیان ابتدا به اسرائیل می‌روند، بعداً متوجه می‌شوند که گرفتن ویزا برای آمریکا و یا جای دیگر در آنجا مشکل است بنابراین ما فکر می‌کنیم که در اعمال نمایندگی اسرائیل مبنی بر وجود خطر و اعلام هشدار حتماً سیاستی نهفته است. این موضوع زمانی واقعیت پیدا می‌کند که اکثر یهودیانی که قادر به ترک ایران هستند، غالباً از طبقهٔ متوسط بوده و دارای منابع مالی و فنی هستند که اسرائیل از مدتها قبل سعی در جذب آنها داشته است.

پایان جهت اطلاع شما

سولیان

یهودی‌ها سند شماره (۳)

طبقه‌بندی - خیلی محرمانه

به: سفارت آمریکا، تهران ۷۵۳۴

تاریخ: ۲۲ ژانویه ۱۹۷۹

از: وزارت امور خارجه واشنگتن، دی - سی

گزارشگر: هنری پرشت

موضوع: نگرانی مستمر در مورد امنیت یهودیان ایران

(تمام متن محرمانه)

۱- گروهی از یهودیان ایرانی - آمریکایی امروز به قسمت ایران بخش خاور نزدیک آمدند تا در مورد اقداماتی که ممکن است در جهت حمایت از یهودیان ایرانی به عمل آوریم، بحث کنند. آنها خیلی زود قبول

کردند که هر نوع حرکت آشکاری می‌تواند اثر نامطلوبی در مورد به خطر انداختن یهودیان ایرانی داشته باشد. ما به شرکت کنندگان در جلسه اطمینان دادیم که وضعیت یهودیان ایرانی را تحت بررسی مستمر قرار داده‌ایم و اینکه سفارت مرتباً گزارش می‌داده است. ما نمودار مختصری از افراد کثیری از یهودیان را که ویزا دریافت نموده‌اند به آنها دادیم.

۲- ما قول دادیم که دوروشی را که ممکن است در صدور ویزا در نظر گرفته شود با سفارت مطرح کنیم. ما ابتدا قبول کردیم که کنسولگری تا زمانی که متقاضیان تماس می‌گیرند. الف - ۲ (پذیرش دانشجویی) را در پرونده حفظ کند. مگر آنکه سفارت اعتراض کند که در این صورت این اوراق ممکن است مستقیماً به کنسولگری برای آقای گوئلز، سرکنسول ما از طریق قسمت ایران اداره خاور نزدیک فرستاده شود. ثانیاً ما پیشنهاد خواهیم کرد که سفارت در مورد یادداشت‌هایش درباره ویزا که متقاضیان را عملاً از عوض کردن موقعیتشان باز می‌دارد. تجدیدنظر کند. (مثلاً دانشجویان یهودی که ویزاهای ب - ۲ را به همراه یادداشتی در مورد اینکه وضعیت تحصیلی را نمی‌توان عوض کرد دریافت می‌کنند، در ادامه تحصیلاتشان به مشکلاتی برمی‌خورند و بازگشت خود را به ایران نیز غیر ممکن می‌یابند.) ما این صحبتها را بدون هیچ تمایل جهت مداخله در امور ویزا گزارش می‌دهیم. اما پیشنهاد می‌کنیم که سفارت به منظور اطمینان دادن به یهودیان، که نگرانی آنها در مورد امنیت جامعه یهودیان ایران در برنامه‌ها و روشهای سفارت در نظر گرفته شده در روش صدور ویزا تجدید نظر کند.

۳- به علاوه ما با قسمت خبررسانی بین‌المللی با یک دیدی که بتوانیم همان نوع برنامه آزادی طلبی که در عمل برای لبنانیها در طی آن بحران به وجود آمده بود را به دست آوریم، کار می‌کنیم. ونس

یهودیه‌ها سند شماره (۴)

طبقه بندی - خیلی محرمانه

به: سفارت آمریکا، تهران

تاریخ: ۱۱ می ۱۹۷۹

از: وزارت امور خارجه، واشنگتن، دی - سی

گزارشگر: گرین میلز

موضوع: وضعیت جامعه یهودیان، تمام متن خیلی محرمانه

۱- اوسپاس جی. گورن، عضو عالی‌رتبه انجمن یهودیان لوس آنجلس، با دریان، معاون وزیر در مورد این تصور قبلی که وضع یهودیان تهران به سرعت به وخامت می‌گراید، تماس گرفت. انجمن لوس آنجلس از تهران گزارش داشته است که به دنبال اعدام القانیان، تعداد زیادی از جامعه یهودیان تهران دستگیر شده‌اند و بقیه اعضای جامعه در خطر می‌باشند، تقاضای آنها از معاون وزیر، اقدامات عاجل از جانب دولت ایالات متحده بود.

۲- در مذاکرات بعدی، گورن به کارمند وزارتخانه گفت او نمی‌توانست نام یهودی اهل تهران را که دستگیری بسیاری را از زمان اعدام القانیان تا به حال گزارش نموده، فاش کند. گورن گفت او تماسهای تلفنی جدیدی با منبع تهرانی خواهد داشت. و مفید خواهد بود اگر بتواند با فردی در سفارت تماس برقرار کند. کارمند وزارتخانه جان استمپل را معرفی نمود.

۳- در رابطه با هر نوع ارتباطی بین استمپل و منبع تهرانی ناشناس فرستنده این گزارشات، از هر گزارش فوری در مورد تحولات جامعه یهودیان در پی اعدام القانیان قدردانی می‌شود. در زیر لیست

یهودیانی که گفته می‌شود در بازداشت به سر می‌برند، ارائه می‌شود.

خلیل نهائی - تاجر

مراد دانیال پور - برادر زاده لطف‌الله حی، عضو پیشین مجلس

آقای کوهن - مقاطعه کار شریک ولل پوند، یک شرکت اسرائیلی

یوسف کوهن

خانبابا شیرازی

پرویز حی، چنین تصور می‌شود که به شدت در معرض خطر قرار گرفته است.

آلبرت دانیال پور

ران حبیب (با چنین املائی)

آقای کوکنور (با چنین املائی)

آقای آرجائی (با چنین املائی)

۴- آیا تعداد بیشتری از افراد بعد از اعدام القانیان دستگیر شده اند؟ آیا تحولات جدید مشخصی که

دیگر اقلیتهای مذهبی را در برگرد وجود دارد؟ عکس‌العمل دولت موقت در قبال اعتراض کشورهای

خارجی در مورد اعدام القانیان چیست؟

۵- ما از کاخ سفید و کنگره، بیانیه‌های عمومی حاکی از نگرانی شدید در مورد اوضاع جامعه یهودیان

ایرانی دریافت نموده‌ایم. لطفاً جواب را به آدرس کاخ سفید و وزارتخانه نیز بفرستید.

ونس

یهودیه‌ها سند شماره (۵)

طبقه‌بندی: خیلی محرمانه

تاریخ: ۱۷ می ۷۹

به: سفارت آمریکا، تهران فوری ۵۸۵۷

از: وزارت امور خارجه، واشنگتن دی - سی

گزارشگر: هنری پرشت

موضوع: یهودیان ایرانی

۱- (تمام متن محرمانه)

۲- ما از بهترین اطلاعات یا نصایح سفارت در مورد مسائل زیر که به وسیله یکی از اعضای اصلی

کنگره مطرح گردیده است، تشکر می‌نمائیم.

الف: وضعیت یوسف کوهن: تصور ما بر این است که کوهن یکی از اعضای قبلی مجلس است که اکنون

تحت بازداشت به سر می‌برد. ما از سفارت ایران در اینجا سؤال نموده‌ایم؛ آنها بعد از تماس با وزارت امور

خارجه قادر به ارائه هیچ اطلاعاتی نبودند. اگر او تحت بازداشت به سر می‌برد. اتهامات وارده بر علیه او

چه می‌باشد و چه وقت او بازداشت گردیده است؟

ب: آیا هیچ محدودیت عمومی یا خصوصی وجود دارد که خانواده حبیب القانیان را از ترک ایران باز

دارد؟ به ویژه در مورد پسرش، فریدون - خواهر تنی الیانی، و فرامرز برادرزاده‌اش مورد سؤال قرار

گرفته‌ایم. ما از اظهار نظر سفارت در این مورد که آیا یک نامه‌ای از طرف اعضای کنگره که اصرار کند آنها

مجاز به ترک ایران باشند، مفید خواهد بود یا نه، ممنون خواهیم شد یک پیشنهاد این است که نامه برای

خمینی فرستاده شود و محتوی یک شکایت عمومی برای پشتیبانی از یهودیان باشد.
۳- خصوصاً از گزارش عالی سفارت در مورد وضعیت یهودیان ایرانی سپاسگزاریم. رهبران و اعضای یهود کنگره مخصوصاً برای اطلاعاتی که ما مرتباً برای آنها می فرستیم، قدردانی می نمایند. لطفاً ارسال گزارش با شرح کامل را ادامه دهید.

یهودیه‌ها سند شماره (۶)

تاریخ: ۲۴ می ۷۹
از: سفارت آمریکا، تهران
به: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی فوری
موضوع: یهودیان ایران

- ۱- تمام متن تلگرام گزارش خیلی محرمانه است.
- ۲- درباره مهاجرت یهودیان از ایران به چند دلیل نمی توان آمار دقیق به دست آورد که مهمترین آنها این است که خود یهودیان نمی خواهند درباره مهاجرتشان تبلیغات به راه بیانند. ولی از طریق چند منبع نتیجه گرفته ایم که نسبت به وضع پرواز و امکان تهیه بلیط و غیره روزانه بین ۱۵۰ تا ۳۰۰ یهودی ایران را ترک می کنند. بسیاری از گروههای در حال ترک به صورت خانواده هستند، یعنی اکثریت مهاجرین را واحدهای خانوادگی تشکیل می دهد.
- ۳- در نتیجه بحث و گفتگو با همکاران ایتالیایی و اطریش متوجه شدیم که هر دو کشور درباره وضع یهودیان به دولت ایران در ماه گذشته اظهار نگرانی کرده اند. در مورد اطریش، سفیر این کشور در ماه آوریل پیامی را از طریق صدر اعظم کرایسکی تسلیم وزیر امور خارجه وقت سنجابی یک روز قبل از اینکه وی از این سمت کنار برود نمود. ایتالیاییها نیز اخیراً با دولت ایران تماس گرفته اند. طی هفته گذشته اطریشها نیز همان اظهارات اطمینان بخش را که به آمریکا رسیده بود از طرف وزارت امور خارجه دریافت کرده اند که بنا بر آن برنامه ای علیه یهودیان در پیش نیست. ایتالیا نه خواستار چنین اظهاراتی شد و نه چنان چیزی را دریافت کردند. ولی معتقدند که علیه یهودیان برنامه ای در پیش نیست.
- ۴- ما اکیداً دلیلی مبنی بر اینکه از اعطاء پاسپورت و یا ویزای خروج به یهودیان خودداری شده است در دست نداریم. البته طرحهای صهیونیستی به صورت حمله علیه آمریکا به خاطر قطعنامه جاویتس در مجلس سنا مورد انتقاد شدید قرار گرفته است. حمله و انتقاد علیه آمریکا گذشته از اینکه سبب افزایش نگرانی یهودیان در تهران شده بر یهودیانی که می خواهند ایران را ترک نمایند، تأثیر گذاشته است. ناس

یهودیه‌ها سند شماره (۷)

تاریخ: ۲۵ مه ۷۹
از: سفارت آمریکا، تل آویو
به: وزیر امور خارجه واشنگتن دی - سی فوری
موضوع: جامعه یهودیت در ایران

- ۱- (تمام متن خیلی محرمانه است)
- ۲- ما با مقامات اسرائیلی درباره وضع جامعه یهودیان در ایران چند بار گفتگو کردیم و متوجه شدیم که دولت اسرائیل در این زمینه دارای اطلاعاتی بس محدود است. بعضی از این اطلاعات از طریق مسافران،

یا دیپلماتهای کشور سوم، و یا از طریق مکالمات تلفنی از ایران جمع آوری شده است ولی روی هم رفته حاصل آنچه که به دست می‌آورد بسیار تقریبی و نا مشخص است.

۳- آهارون آمیت معاون دبیر کل وزارت جذب یهودیان به ما گفته است که وزارتخانه وی درباره وضعیت یهودیان ایران اطلاعات چندانی در اختیار ندارد. هم رافائل کلوویتز ریاست اداره آژانس مهاجرت و جذب یهودیان و هم یورام شانی از بخش خاورمیانه‌ای وزارت امور خارجه اظهار داشته‌اند که درست مانند جامعه یهودیت در ایران نگران هستند. کلوویتز گفت که می‌ترسد اعدام القانیان یک مورد فردی نباشد و دیگر یهودیان نیز گروگان گرفته شده باشند. شانی که دو سال در نمایندگی اسرائیل در تهران به سر می‌برد و شش ماه قبل بازگشته است گفت که نگرانی وی از این جهت نیست که ممکن است این اعدامها به بدتر شدن وضع یهودیان ایران بیانجامد. وی گفته است که گرچه وضع یهودیان در زمان شاه نیز ظاهراً خوب بوده است ولی همیشه از طرف ضعفا و روستائیان یک نوع احساس تنفر علیه یهودیان وجود داشته که در رژیم کنونی ممکن است منجر به اعمال خشونت‌آمیز علیه یهودیان بشود.

۴- اینها هر دو معتقدند که یهودیانی که در لیست سیاه (که شنیده‌اند حاوی نام ۶۰۰۰ نفر یهودی و غیر یهودی است) وجود ندارد می‌توانند ایران را ترک کنند، ولی کلوویتز خاطر نشان ساخته است که روزانه بیش از ۲۵ نفر یهودی با ویزای موقت و یا با ویزای توریستی وارد اسرائیل می‌شوند. حتی بعضی از یهودیان از اسرائیل به ایران بازگشته‌اند تا به دنبال منافع اقتصادی شخصی خود باشند. شانی فکر نمی‌کند که بیش از ده نفر از یهودیان در ایران زندانی شده باشند در حالی که طبق شایعات تعداد آنها بین دویست تا چهار صد نفر می‌باشد.

۵- کلوویتز گفت با وجود اینکه یکی از شخصیت‌های مهم یهودی ایران خواستار محکوم نمودن آشکار رفتار ایرانیها علیه یهودیان است، ولی بسیاری دیگر مکرراً در خواست کرده‌اند که در حال حاضر در این باره سکوت بشود. خود کلوویتز حامی اعتراض علیه رفتار کلی دولت ایران یعنی اعدام و محاکمات فوری بدون ذکر اسامی افراد می‌باشد. شانی فکر می‌کند که انتقاد از طرف آن دولتهای غربی که قبلاً از شاه طرفداری نمی‌کرده‌اند و نیز از طرف مطبوعات می‌تواند بر رژیم ایران تأثیر بگذارد. ولی این انتقادها باید بر اساس وقایع کنونی باشد و شرایط و اوضاع دائماً باید مورد بررسی قرار گیرد.

۶- هر یک از طرفین صحبت ما تأکید داشتند که دولت اسرائیل اطلاعات کافی در دست ندارد و در زمینه تبادل اطلاعات در آینده اظهار تمایل نمودند.

لویس

یهودیه‌ها سند شماره (۸)

طبقه‌بندی - سری

به: وزارت امور خارجه واشنگتن، دی. سی

تاریخ: ۲۶ می ۱۹۷۹

از: نمایندگی ایالت متحده در قاهره

رونوشت به: سفارت آمریکا، تهران

موضوع: جامعه یهودیان در ایران

۱- (تمام متن سری) وزیر خارجه ونس هنگام ملاقاتش با لرد کارینگتون و مشاوران ارشد FCO در تاریخ ۲۱ می، از پارسونز سفیر قبلی بریتانیا در تهران در مورد اینکه چطور می‌توان به جامعه یهودی در تهران کمک نمود، نظر خواهی کرد.

۲- پارسونز پاسخ داد که از دید وی، یهودیان و بهائیان هر دو اتوماتیک وار به عنوان عاملین امپریالیست غرب در ایران مورد ظن می‌باشند. پیشنهادش در مورد آنها این است که به دنبال کمک از مقامات مذهبی باشند، که می‌توانند با آیت‌الله‌های حساس (برای مثال شریعتمداری، و نه خمینی) تماس برقرار کنند. دخالت به وسیله دولتها قضیه را بدتر خواهد کرد. وزیر خارجه از پارسونز برای این اظهار عقیده تشکر کرد و متذکر گردید که او در سر راهش به لاهه، پاپ را ملاقات خواهد کرد. ونس

یهودیه سند شماره (۹)

تاریخ: ۱ ژوئن ۷۹
از: سفارت آمریکا، تهران ۵۶۸۱
گزارشگر: وی. ال. تامست
به: وزارت امور خارجه، واشنگتن، دی - سی فوری
طبقه‌بندی - خیلی محرمانه

موضوع: یهودیان ایران

- ۱- (تمام متن خیلی محرمانه - پیام گزارشی)
- ۲- خلاصه: رایزن سیاسی با خاخام شوفات و پسرش داود، در تاریخ اول ژوئن ملاقات نمود و مسائل مطروحه در تلگرام مرجع را مطرح نمود (پایان خلاصه).
- ۳- خاخام شوفات گفت که او معتقد است که نزدیکترین افراد خانواده القانین در ایران می‌مانند. همچنین گفت که معتقد است که آنها نتوانسته‌اند ویزای خروجی به دست آورند. اگر چه او بدلیل اینکه تماس مستقیمی با آنها نداشته نتوانست تأیید کند که آیا آنها تلاش برای اخذ آن کرده‌اند یا نه. داود شوفات گفت که او مطمئن است که آنها تحت تعقیب و مراقبت می‌باشند، زیرا چند روز پیش در خیابان به فریدون القانین برخورد، ولی القانین علیرغم شناسایی کامل او بدون اینکه صحبت کند از کنارش گذشت. او اضافه نمود که تحت شرایط کنونی ارتباط مستقیم با او برای تشخیص دقیق وضعیت او و همسرش مشکل خواهد بود، اما او گفت که او و پدرش سعی می‌کنند که یک نوع تماس غیر مستقیمی را برقرار کنند. القانین‌ها ظاهراً برای رفت و آمد آزاد هستند و هر دوی شوفات‌ها حدس می‌زدند که آنها ممکن است در خطر جدی قرار نداشته باشند.
- ۴- هنگامی که سؤال شد چه نوع کمکی دولت ایالات متحده یا شهروندان آمریکایی ممکن است که قادر به انجام آن باشند. خاخام شوفات قسمتی از یک داستان Doyle Mc Manuls در مورد اوضاع یهودیان ایران را بازگو نمود (این قطعه، تاریخی نداشت اما مشاور سیاسی تصور می‌کنند حدوداً دو هفته پیش نوشته شده بود) آن داستان که او با هیجان قابل وصفی بیان کرد، بدترین نوع چیزی بود که تماشاگران خوب بیرونی ممکن است، برای جامعه یهودیان انجام دهند. آن داستان خام خام شوفات را با نام ذکر کرده است و تعدادی دیگر از یهودیان ایرانی را نیز نامبرده است. هر دو شوفات‌ها تأکید کردند که هر چیزی که باعث جلب توجهات نسبت به یهودیان شود، چه انفرادی یا مردمی، فقط عامل بالقوه‌ای برای بدتر کردن اوضاع خواهد بود. کمکی که یهودیان ایرانی محتاج آند شامل تبلیغ نمی‌شود. مشاور سیاسی از نظرات شوفات‌ها در مورد ارزش تماس کامل با دولت موقت در مورد ویزای خروجی برای القانین جو یا شد. آنها فکر کردند که ممکن است مفید واقع شود، زیرا به نظر می‌رسد که چند تن از اعضاء به علاوه نخست‌وزیر بازرگان مطمئن هستند، که بین اسرائیل و صهیونیسم از یک طرف و از طرف دیگر طرفداری یهودیت

تفاوتی وجود دارد، اما آنها خواستار مهلتی شدند تا به دقت نتایج ممکنه را قبل از دادن پاسخ قطعی بررسی کنند.

۵- خاخام شوفات گفت که بهترین کمکی که ایالات متحده می‌تواند به یهودیان ایرانی دهد دادن ویزا در مواردی می‌باشد، که اشخاصی می‌خواهند ایران را به قصد ایالات متحده ترک کنند و در این مورد، او گفت به نظر می‌رسد که یک مشکلی در رم بروز کرده است، محلی که تعداد زیادی از یهودیان ایرانی تصمیم گرفته‌اند که درخواست ویزا نمایند. در ابتدا یهودیان مواجه با مشکلات اندکی در کسب نظر مساعد برای خود شدند، اما طی چند هفته اخیر تعدادی از داوطلبان به خاطر دلایلی که برای آنها واضح نبود، رد شدند. بعضی از این افراد تقریباً به مدت یک ماه در رم معطل شده بودند. رایزن سیاسی، سیاست ایالات متحده را در قبال نظر مساعد به داوطلبان گروه اقلیت توضیح داد. اما خاطر نشان نمود که کارمندان کنسولگری باید در حدود قوانین کار کنند. با این وجود او قول داد که به آن موضوع با دیدی بنگرد که بن بست موجود در رم را از میان بردارد. (اظهار نظر: طی دو روز گذشته رایزن سیاسی عین این مطلب را از چندین منبع دیگر نیز شنیده است.)

۶- خاخام شوفات پرسید که آیا این احتمال وجود دارد که با توجه به موقعیت خاصی که یهودیان در ایران با آن مواجه هستند. بتوان نوعی یادداشت برای سفارتخانه‌های اروپایی، جاهایی که اکثر یهودیان ایران در نظر دارند، تقاضای ویزا بکنند، فرستاده شود. رایزن سیاسی گفت که می‌داند چنین بخشنامه‌ای در واقع از قبل صادر شده بود، اما قول داد که تحقق کند که آیا امکان دارد که دوباره چنین بخشنامه‌ای صادر گردد. خاخام گفت در چنین یادداشتی می‌توان از نامه‌هایی که او به یهودیان ایران داده است نام برد. این نامه‌ها اصولاً به منظور شناسایی و به زبان عبری نوشته می‌شود و در آنها اسامی افراد عنوان شده و یهودیت آنها اعلام می‌گردد، و درخواست می‌شود تا در مراقبت از رسیدن به آنها به مقصد نهائی خود کمک شود.

۷- خاخام شوفات می‌توانست در تشخیص یهودیانی که به احتمال زیاد تحت بازداشت هستند، همچون پرویز آقا عزیز حی و آلبرت دانیال پور مقداری کمک کند. او متذکر شد خانها بخشیان، شمسیان و در دشتی افرادی هستند که امکان دارد، بازداشت شده باشند. اما نتوانست این مطلب را تأیید کند. تعداد دیگری شامل آقای ملامت تحت تعقیب بودند. اما ظاهراً از بازداشت فرار کرده‌اند. آنها حتی ممکن است که از ایران نیز خارج شده باشند. او گفت که تا آنجا که او مطلع است جدیداً کسی دستگیر نشده است. داود شوفات گفت که پرویز حی جوان است (در حدود ۲۵ سال) و بنا بر آخرین اطلاعاتش تنها فرد باقی مانده از خانواده است که هنوز در ایران به سر می‌برد. او گفت که حی جوان کمی عقب نشینی کرده و شاید یک مقدار متوجه شده که چه اتهامی به او زده شده است. جدا از او و دانیال پور، دیگر یهودیان نه به اتهام عامل اسرائیل بودن که در مورد دو شخص نامبرده به کار می‌رود بلکه به اتهام جنایات اقتصادی که مرتکب شده‌اند، تحت بازداشت یا تعقیب به سر می‌برند. هر دو شوفات‌ها گفتند که مشکل می‌توان از اوضاع خارج از تهران آگاه شد.

۸- تخمین خاخام شوفات از تعداد یهودیانی که ایران را ترک کرده‌اند از تعداد تخمینی ما که ۲۰/۰۰۰ تا ۲۵/۰۰۰ نفر می‌باشد بسیار کمتر است. او فکر می‌کرد که امکان ندارد این تعداد از ۱۰۰۰۰ نفر بیشتر شود، ولی دوباره اظهار کرد که مشکل می‌توان فهمید چه تعدادی از یهودیان ممکن است در شهرهای

دورافتاده از جامعه یهودیان خارج شده باشند.

۹- در مجموع، پیام اصلی شوفات‌ها این بود که راههایی هست که ایالات متحده می‌تواند به یهودیان ایرانی کمک کند. ولی شکایت علنی چه در مطبوعات یا در کنگره ایالات متحده را ارائه این کمک نیست. ناس

یهودیه‌ها سند شماره (۱۰)

تاریخ: ۲۰ ژوئن ۷۹-۳۰ خرداد ۵۸
از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی
به: سفارت آمریکا تهران فوری ۳۰۷۳
موضوع: مشورت‌های کنگره‌ای در مورد یهودیان ایرانی

۱- کل مطلب خیلی محرمانه است

۲- معاون مأموریتی (معاون سفارت) همان طوری که برنامه‌ریزی شده بود در ۱۸ ژوئن با بارنز یکی از افراد کنگره و گروهش در ۱۹ ژوئن با دیگر افراد کنگره، هلنیک و گیلمن، ملاقات کرد. در هر دو ملاقات ما خلاصه بی‌پرده‌ای در مورد وضع یهودیان در ایران بر طبق گزارشهای سفارت ارائه کردیم. موافقت شد که هر دو ملاقات، خصوصی و خارج از ضوابط تلقی شود اگر چه امکان تصمیم‌گیری مجلسی در مورد وضع یهودیان ایران مورد بحث قرار گرفت، این برداشت ما بود که در این موقع چنان حرکتی که این تصمیمات را پیش ببرد وجود ندارد. افراد کنگره درک کردند که یک چنین تصمیمی نمی‌تواند اثر منفی بر روی وضع یهودیان ایران داشته باشد.

۳- بحثهای زیادی در زمینه سؤالاتی در رابطه با ویزاهای یهودیان و دیگر اقلیتها پیش آمد. ما افراد کنگره را مطلع کردیم که سفارت در نظر دارد که اواخر این تابستان کار ویزای غیر مهاجرتی را به مرحله اجرا بگذارد. و آنها به نظر علاقه‌مند می‌رسیدند که ما کارهای وسیع عملی را در برنامه ویزای خود به مرحله اجرا بگذاریم. همچنین بحثهای قابل توجهی در مورد صدور ویزا برای ایرانیانی که در رم هستند دنبال شد و ما توضیح دادیم که سعی می‌کنیم یک مأمور ویزای موقت برای آن سفارت تعیین کنیم. گزارش سفارت در مورد وضعیت یهودیه‌ها در قادر ساختن ما به اینکه اعضاء کنگره را کاملاً مطلع نگهداریم، بی‌نهایت مفید بوده است.

ما از تهیه مداوم، حداقل یک «گزارش وضعیت هفتگی» که اطلاعاتی در مورد وقایع جاری، هرگونه برداشتی که شما امکان دارد داشته باشید، و اطلاعاتی که در مورد خروج یهودیان از ایران باشد، تشکر می‌کنیم. ما فهمیده‌ایم که درصد (نسبت) خروج یهودیان در حال حاضر تقلیل یافته و در حقیقت بعضی از یهودیانی که در ماه می ایران را ترک کرده بودند، شروع به مراجعت نموده‌اند.

یهودیه‌ها سند شماره (۱۱)

تاریخ: ۸ ژوئیه ۱۹۷۹
از: سفارت آمریکا، تهران ۷۰۳۴
گزارشگر: وی. ال. تامست
به: وزارت امور خارجه، واشنگتن دی. سی

موضوع: موضوعات اقتصادی و یهودیان ایران

۱- (تمام متن محرمانه)

۲- خلاصه: اطلاعات بعدی از گفتگوی بین کارمندان سفارت، اسکود و ریچاردسون و یکی از تجار یهودی و در یک مورد ارمنی) اخذ شده. این گفتگوها نگرانی مستمر یهودیان ایران را منعکس می‌کند و هم چنین طرز فکر آنها را نسبت به پدیده‌های مشخصی از اقتصاد امروز ایران را نمایان می‌سازد. (پایان خلاصه).

۳- یک تاجر یهودی فرش که اسکود در تاریخ ۲۹ ژوئن با او صحبت کرد، دربارهٔ اوضاع و احوالی که بر جامعه‌اش تأثیر گذاشته، شکایت نمود. و تعدادی فحش رکیک به خمینی داد. او می‌خواست بداند چه موقع قسمت ویزای سفارت دوباره باز خواهد شد. وقتی به او گفته شد هنوز مدتی وقت لازم است، او پرسید که آیا می‌تواند برای ویزا در اروپا درخواست کند و اگر این کار را بکند چه شانس برای به دست آوردن ویزا خواهد داشت.

۴- تاجر فرش یهودی دیگری به اسکود گفت که اگر در مورد خرید چیزی مصمم است عجله کند، زیرا او طی دو هفته آینده ایران را به مقصد کالیفرنیا ترک خواهد نمود. او همچنین گفت در حالی که بهای فرشهای بومی کاهش پیدا می‌کند، بهای فرشهای کمیاب ابریشمی بشدت در حال افزایش است. دلیل ظاهری این امر این است که فرشها را می‌توان به عنوان سرمایه‌های در حال خروج و در مقابله با محدودیتهای کنترل مبادلات خارجی مورد استفاده قرار داد.

۵- اسکود همچنین با یک صراف یهودی گفتگو کرد. نرخ خرید دلار در آن روز به یک حد نصاب جدید ۱۲۰ ریال رسیده بود. صراف گفت که او یک دختر در اسرائیل و دو پسر دبستانی در آلامندای کالیفرنیا دارد. او تازه از ادارهٔ مخایرات که برای تلفن زدن به دخترش صبح زود به آنجا رفت، بازگشته بود. او گفت دیگر امکان ندارد که از تلفنهای خصوصی با اسرائیل تماس برقرار کرد. او با هیچ مشکلی در ادارهٔ مخایرات مواجه نگردید. اما از او خواسته شد به زبان فارسی نه انگلیسی یا عبری صحبت کند (از قرار معلوم کار استراق سمع اسلامی را آسانتر می‌کند.)

۶- صراف با افتخار یک نسخه از روزنامهٔ محلی در آلامندرا که مقالهٔ روی جلد آن دربارهٔ دو پسرش با سن‌های ۱۳ و ۱۷ که عنوان «از ایران پر در دسر پناه جسته بودند» تیتراژ آن بود، نشان داد. او به اسکود گفت در اولین فرصتی که مشکلاتش را در ایران رفع کند، تصمیم دارد با همسرش و آخرین دخترش از اسرائیل دیدن کنند و سپس به منظور اقامت به طرف ایالات متحده حرکت نمایند.

۷- در حین گفتگوی اسکود با صراف یک آشنای ارمنی که با بانک ایران و خاور میانه رابطه‌ای داشت، یک سری به آنجا زد، بحث به بازار دلار که به طرز ناگهانی افزایش پیدا کرده بود، کشیده شد. همسر شخصی ارمنی (مقیم ایالات متحده) از او خواسته است موجودی پول خود را از بانک خارج کند، اما محدودیتهای ارزی و نرخ بازار آزاد پول مانع تبدیل پولش به دلار شده است.

۸- او گفت بانکها مملو از افرادی است که خواهان خرید پولهای رایج خارجی می‌باشند. طبق قانون فروش ارز برای اهداف غیر اقتصادی به ۳/۰۰۰ دلار محدود شده است و فقط اشخاصی که دارای پاسپورت‌های معتبر، تمبرهای خروجی و بلیطهای هواپیمایی هستند مجاز به خرید می‌باشند. به هر حال تمام خریداران، مسافران واقعی نبودند. تفاوت در نرخ فروش رسمی ۷۰/۶۰ ریال و بازار آزاد ۱۲۰ ریال، فرد را به دادن رشوه به کارمندان بانک تشویق می‌کند تا آنها از مهر زدن به پاسپورت‌های خریداران خودداری کنند. به این ترتیب آنها را قادر می‌سازد که دوباره همان کار را انجام دهند. یک مقام بانکی اظهار می‌کند که در مورد امکان پایین آمدن نرخ بازار آزاد بحث شده است (شایعاتی که درباره این موضوع وجود داشت، قیمت ارز خارجی را به مقدار کمی پایین برد). اما اضافه کرد که تاکنون هیچ اقدامی صورت نگرفته است. صراف عقیده داشت که دولت موقت اجازه می‌دهد نرخها صعود کند تا مانع به خیابان ریختن مردم شود.

۹- این مقام بانکی به طور اختصار ملی کردن بانک را مورد بحث قرار داد. او گفت بعد از این دیگر هیچ رقابت واقعی وجود نخواهد داشت و به تبع جلب مشتری تغییر خواهد کرد. او گفت در گذشته کارمندان بانک برخوردی مؤدبانه با مردم داشتند و بانکها روشهای رقابت آمیزی را برای جلب مشتری پیشنهاد می‌نمودند. او انتظار نداشت این روش همچنان ادامه پیدا کند.

۱۰- یک یهودی آشنا با ریچارد سون که یکی از اعضای هیئت روسای صادرکنندگان فرش می‌باشد (محفوظ بماند)، اخیراً به او گفت که اعضای جدید شامل پنج یهودی، یک ارمنی و ۱۹ مسلمان می‌شود، این افراد توسط اعضا در آخرین انتخابات عمومی برگزیده شدند (که هر سه سال یک بار تشکیل می‌شود): به هر حال، چند وقت پیش یک دادخواستی به اتاق بازرگانی تسلیم شد و شکایت نمودند که چرا هنگامی که یک یهودی برای مجلس کافی می‌باشد، پنج یهودی در هیئت صادرکنندگان وجود داشته باشد. در نتیجه، تقاضای انتخابات جدیدی خواهد شد و رابط ریچارد سون فکر می‌کند که نماینده یهودیان به یک عضو تقلیل پیدا کند.

لینگن

یهودیهها سند شماره (۱۲)

تاریخ: ۲۱ ژوئیه ۷۹
از: سفارت آمریکا، بن
به: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی
موضوع: بازدید اشمیت از نروژ

- ۱- (تمام متن محرمانه است)
- ۲- ون استاکلبرگ مقام بخش خارجی دفتر امور اتحادیه اسکاندیناوی مکمل گزارشات خود را درباره بازدید اشمیت از اسلودر ۱۲ ژوئیه در اختیار ما قرار داد. (تلگرام عطف)
- ۳- اسوالبارد. نوردلی گفت که شرایط شمال هنوز بحرانی است و موجبات نگرانی نروژیها را فراهم آورده است. نوردلی به اشمیت قول داده است که نروژ حتی با قدرتی بیش از گذشته به دفاع از حاکمیت خویش خواهد پرداخت.
- ۴- خاورمیانه. بخش توجیهی استاکلبرگ به طور کلی در برگزیده تلگرام عطف بود. بنا به گفته

استاکلیبرگ اشمیت گزارش داده است که کرایسکی و برانت از عرفات دربارهٔ یهودیان ایران در خواست کمک کرده‌اند. اشمیت گفته است که ظاهراً عرفات موافقت کرده است تا در این زمینه هر کاری که بتواند، انجام دهد.

۵- نفت. استاکلیبرگ گفت که اشمیت از قیمت بالای نفت نروژ اظهار نارضایتی کرده است. نواردلی خاطر نشان ساخته بود، که این مسئله مربوط به کمپانیهای خصوصی و بازار آزاد می‌باشد. با این وصف وی اضافه کرده است که هر کاری که بتواند انجام دهد، تا قیمت نفت قدری پایین بیاید. نوردلی انتظار دارد که تولید نفت نروژ از ۰/۸ میلیون بشکه در روز در سال ۱۹۸۰ افزایش یابد.

استوسل

یهودیه‌ها سند شماره (۱۳)

تاریخ: ۱۰ سپتامبر ۷۹
از: وزارت امور خارجه واشنگتن دی - سی

طبقه بندی - خیلی محرمانه

به: سفارت آمریکا تهران - فوری

موضوع: تقاضای ویزای غیر مهاجراتی در ایران «پس از بحران»

۱- (تمام متن محرمانه است)

۲- وزارت امور خارجه نظرات منصفانهٔ سفارت در مورد موفقیت ایران را تحسین می‌کند. ولی وزارت امور خارجه نمی‌تواند موافقت کند که سیاست اعلام شده در تلکس شمارهٔ ۳۵۵۵۷ وزارت خارجه فوراً فسخ گردد. آن سیاست به دقت تدوین شده بود و بر اساس سوابقی که به وسیلهٔ سیاستهای اجرا شده درباره متقاضیان از دیگر مناطق بحرانی، از قبیل لبنان، تنظیم شده است، بود. همان‌طور که سفارت آگاه است، آن روش چندین بار مجدداً مطالعه شده و مورد تأیید مجدد قرار گرفته است ما در نظر داریم که در اکتبر سیاست مذکور را دوباره بررسی کنیم و نظرات سفارت را مورد ملاحظه قرار خواهیم داد.

۳- باید به خاطر سپرده شود که بنیاد اصولی برای سیاست، نه فقط با شرایط متقاضیان ویزا، بلکه همچنین با وضعیت ایرانیانی که هم اکنون در ایالات متحده هستند ارتباط دارد. بر حسب تقاضاهای وزارت خارجه، دستورالعملهای جاری ادارهٔ مهاجرت، مستلزم پوشش اضافی (الحاقی) تمدید اقامت ایرانیان در ایالات متحده، تا اول ژوئن ۱۹۸۰ می‌باشد. بررسی سیاست مذکور در آینده در نظر خواهد گرفت که چه تعدیلات متوازی در سیاستهای وزارت خارجه و اداره مهاجرت باید صورت گیرد. موضع وزارت خارجه در قبال اقلیتها این است که: هنوز روند مشخصی در رابطه با رفتار آنها بنا نهاده نشده است.

۴- وزارت خارجه، متقاعد می‌ماند که شرایط در ایران از چنان طبیعتی برخوردارند که استمرار سیاست جاری ویزای غیرمهاجرتی را در حال حاضر توجیه می‌نمایند. براساس گزارشات رسانه‌های گروهی در مورد عدالت متغیر و اعدامهای باشتاب، این موضوع در آمریکا، مطمئناً از طرف مردم حمایت می‌شود. در حالی که چیزی که به عنوان نظم و امنیت اجتماعی و یک سیستم دادگستری در ایران امروز رایج است، به نظر سفارت طبیعی است. ما امیدواریم که این حالت باقی نماند و شرایط با مرور زمان یک وضع ثابتی را به وجود آورد.

یهودیه‌ها سند شماره (۱۴)

تاریخ: ۱۱ سپتامبر ۷۹-۲۰ شهریور ۵۸
از: کنسولگری آمریکا، میلان ۱۳۹۳
به: وزارت امور خارجه، واشنگتن، دی - سی فوری
رونوشت به: سفارت آمریکا، تهران

موضوع: تقاضای ویزای غیر مهاجرتی به وسیله اقلیتهای ایرانی

۱- خلاصه: مأمور کنسولی در ۱۰ سپتامبر به وسیله نماینده جامعه یهودیان ایرانی در میلان ملاقات شد، او می پرسد که آیا دستورالعملهای به خصوصی در رابطه با رسیدگی به تقاضاهای ویزای غیر مهاجرتی یهودیان و دیگر اقلیتهای ایرانی به پستهای خدمات خارجی داده شده است.

۲- در ۱۰ سپتامبر منوچهر کاشانیان رهبر کلنی بزرگ یهودیان ایرانی میلان برای تحقیق در مورد اینکه آیا ما دستورالعملهای به خصوصی از وزارت (خارجه) در رابطه با تقاضاهای ویزای غیر مهاجرتی برای اقلیتهای ایرانی به خصوص دانشجویان دریافت کرده ایم، به سرکنسولگری آمد. کاشانیان با رجوع به بدتر شدن اوضاع سیاسی در ایران گفت او به تازگی با دیدیا رئیس خاخامها صحبت کرده و دیدیا رئیس خاخامها صحبت کرده و دیدیا به او گفت که متقاضیان اقلیت ایرانی که در جستجوی اجازه ورود به آمریکا هستند تا ژوئن ۱۹۸۰ که از طریق سفارتخانه‌ها و کنسولگریهای ایالات متحده برای گرفتن ویزا اقدام خواهند کرد. از «رفتار مخصوص» برخوردار خواهند بود.

۳- کاشانیان اضافه کرد که همچنین در ۱۰ سپتامبر با دیدیا در زمینه طریقه عمل در مورد یک گروه بزرگ ۱۰۰۰ نفری ایرانی که به زودی آن کشور را ترک خواهند گفت تا برای تحصیلات دراز مدت در ایالات متحده اقدام به عمل آورند. بحث و گفتگو نمود. او گفت که خاخام ایرانی تصمیم گرفته بود که چون تسهیلات کافی در ایتالیا برای رسیدگی به کار تمام گروه وجود نداشت نصف گروه را به لندن بفرستد و نصف دیگر را به رم.

۴- کنسولگری تعدادی ایرانی متقاضی ویزای غیر مهاجرتی را در روزهای اخیر تحت قسمت (B) ۲۱۴ قانون رد کرده است. در حالی که خیلی از متقاضیان رد شده مدارک صحیح برای ورود به مدارس ایالات متحده و منابع کافی مالی برای پوشاندن هزینه تحصیلات داشتند، آنها به وضوح هیچ قصدی برای بازگشتن به ایران تا زمانی که شرایط در آن کشور به ثبات برسد، نداشتند.

۵- اقدام درخواست شده: کنسولگری فوراً به راهنمایی وزارت (خارجه) در مورد چگونگی پاسخ به کاوش کاشانیان درباره دستورالعملهای مخصوص در مورد اقلیتهای ایرانی که برای ویزاهای توریستی و دانشجویی از طریق این پست اقدام می نمایند و قادر به ارائه دلیل در مورد قصدشان برای بازگشت به ایران در آینده نزدیک نمی باشند، نیاز دارد. هاروود

اقلیت‌های مذهبی متفرقه ۱-

تاریخ: ۱۶ ژانویه ۱۹۷۹ - ۲۶ دی ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا در تهران
به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی، فوری
موضوع: وضع گروه‌های اقلیت

۱- مطابق سرشماری سال گذشته آمار زرتشتیان ۲۱/۰۰۰ نفر است، ولی با حدسیات جدید رئیس معبد زرتشتیان در تهران این رقم به بین ۳۰/۰۰۰ تا ۳۵/۰۰۰ نفر می‌رسید. تهیه آمار دقیق از زرتشتیان همراه با مشکلات پیچیده بسیار است که اولاً از خودخواهی زرتشتیان در ارائه آمار ناشی می‌شود و ثانیاً از «گوشه‌گیر» بودن بسیاری از زرتشتیان، چون سبب می‌شود که آن‌طور که باید و شاید در سرشماری شرکت نکنند. قسمت اعظم این اقلیت در شهرهای تهران، یزد و کرمان به سر می‌برند و گروه‌های کوچکتری (بین ۲۰۰-۳۰۰ نفر) در شهرهای شیراز، اصفهان و بقیه شهرها وجود دارند.

۲- بسیاری از رابطین زرتشتی از جمله رئیس معبد گفته‌اند که زرتشتیان مورد حمله جسمانی قرار نگرفته‌اند، ولی چند تن از آنان از کارهای دولتی در ۶ ماه گذشته اخراج گشته‌اند. بنابراین می‌توان گفت که این جامعه نیز حالتی عصبی دارد که البته قابل مقایسه با جوامع اقلیتی دیگر نمی‌باشد.

۳- درباره آمار کلی مسیحیان، چند منبع آمار رسمی خود را رقمی معادل ۲۰۰/۰۰۰ نفر ارائه داشته‌اند. البته این رقم در برگیرنده ارمنیها، آسوریها، تعداد کمی از کاتولیکها و پرستانها و کسانی است که از این آئین خارج شده‌اند. تا آنجا که ما اطلاع داریم بهیچ وجه واقعه‌ای بر علیه هیچ یک از جوامع مسیحیت رخ نداده است. ولی البته مسائل انفرادی پیش آمده و آسوریها بیشتر از جوامع مسیحیت دچار عصبیت شده‌اند.

۴- اطلاعیه‌هایی که جهت دعوت به آرامش از طرف سازمان رهبران روحانی اسلامی (احتمالاً روحانیت مبارز-م) و نیز بیانات انفرادی ملاها و آیت‌الله‌ها تا حدی توانسته است تشنج کلی را کاهش دهد. رفتار یا عکس‌العمل اجتماعات مردم به دنبال ترک شاه در ۱۶ ژانویه نشانگر میزان بردباری و صبر ایرانیان خواهد بود.

اقلیت‌های مذهبی متفرقه ۲ -

تاریخ: ۱۶ می ۱۹۷۹
از: سفارت آمریکا، تهران ۵۰۶۷
به: وزارت امور خارجه، واشنگتن، دی - سی - دارای حق تقدم
موضوع: ویزا و اقلیت‌های ایرانی

۱- (تمام متن محرمانه است - برای اقدام)

۲- همان‌طور که در تلگراف مرجع ب (پاراگراف ۳) گزارش شده، سفارت تهران مدت مدیدی است که از موقعیت اقلیتها در ایران با خبر بوده و این آگاهی نیز در صدور ویزاهای غیر مهاجرتی مؤثر بوده است. در بعضی از روزها بیش از نیمی از ویزاهایی که دریافت کرده‌ایم از جانب اقلیتها بود. ما در طی دوران غیر فعال جاری قسمت ویزاهای غیر مهاجرتی توجه مخصوص خود را همچنان به متقاضیان گروه اقلیتها معطوف می‌کنیم، ولی حوزه عمل محدودی لازم است.

۳- پست پس از شروع مجدد کامل اعمال ویزاهای غیر مهاجرتی در ژوئیه در نظر دارد که این سیاست

را با توجه به تقاضاهای اقلیتها دنبال کند. این مسئله که سفارت اقلیتها را بر سایر متقاضیان ترجیح می دهد نمی تواند بدون خطر یک عکس العمل منفی عمومی آشکار شود. در مورد انبوه تقاضاهای ویزا در بین تمامی اقشار جامعه ایران، یک نظر مطلوب در مورد رفتار مناسب بخشی از جامعه می تواند در مقابل ضرر جدی آن گروه عمل کند.

۴- تلگرام مرجع «د» حاوی راهنمایی سودمندی در برخورد با تقاضای ویزای ایرانیان بود. سفارتخانه پیشنهاد می کند که وزارتخانه این دستورالعملها را همراه با مطالب اضافی در تأکید رفتاری که باید با درخواست نامه های اقلیتهای ایرانی به عمل آید، برای حوزه فعالیت تکرار کند. اگر این پیشنهاد مورد قبول وزارتخانه واقع شود، آنگاه این واحد با رهبران جماعات اقلیت تماس خواهد گرفت و به آنها تضمین خواهد داد که نسبت به همکیشان آنها همان ملاحظه ای که در تهران اعمال می شود، در خارج ایران صورت خواهد پذیرفت. چنین تضمینی ممکن است بر بی میلی آنها به رفتن به خارج جهت کسب ویزا برای ایالات متحده که بین تمام ایرانیان اشتراک دارد، غلبه باید.

۵- سفارتخانه در ترتیب اثر دادن به تقاضاهای انباشته شده برای ویزای غیر مهاجرتی که سهم اقلیتها فقط جزئی از آن را تشکیل می دهد، هر چند هم از لحاظ کمی و هم از لحاظ کیفی جزء مهمی محسوب می گردد. با مشکل عظیمی روبرو است. برای کسانی که طاقت انتظار فرارسیدن نوبت خود را در تهران ندارند. تنها راه حل فوری که به نظر می رسد، این است که جای دیگری رفته و تقاضای ویزا برای ایالات متحده نمایند.

ناس

کتاب سی و هشتم

پاریس پناہگاہ
جاسوسان آمریکا

آنچه از اسناد به دست آمده در لانه جاسوسی برمی آید و بررسی حوادث و رویدادهای بعد از انقلاب نیز آن را به ثبوت می‌رسانند، آن است که شیطان بزرگ که نمی‌توانست با انقلاب اسلامی ایران که منافع حیاتی‌اش در منطقه را به خطر انداخته، و عوامل سرسپرده‌اش را از کار برکنار کرده بود موافق باشد، بعد از پیروزی انقلاب و حاکمیت جمهوری اسلامی بر آن می‌شود که برای به دست آوردن حداکثر منافع در شرایط سیاسی بعد از انقلاب، با چهره‌ای جدید دست به اقداماتی تازه بزند و از این رو بعد از آنکه مشاهده می‌کند دولت موقت جمهوری اسلامی از افرادی تشکیل شده که از نظر سیاسی رو به سوی غرب دارند، تصمیم می‌گیرد تا آنجا که ممکن است روابطش با آن را توسعه دهد و حتی آن‌طور که از بعضی اسناد بر می‌آید در بعضی مواقع به تلاشهایی دست می‌زند تا مسائل حاد موجود در جامعه بعد از انقلاب به نحوی حل شود که موجب تقویت دولت حاد موجود در جامعه بعد از انقلاب به نحوی حل شود که موجب تقویت دولت موقت گردد. (در این مورد می‌توان اشاره کرد به یکی از اسناد کتاب شانزدهم مبنی بر این که آمریکا سعی دارد از طریق سفرای آلمان و فرانسه در عراق به دولت عراق توصیه کند که با کنترل مرزهایش با ایران مانع تحرک کردها شود تا دولت موقت بتواند مسائل کردستان را حل نماید و در نتیجه بتواند وجهه‌ای در داخل کشور به دست آورد.) در این تلاشها می‌توان به دو هدف عمده شیطان بزرگ اشاره کرد اول آنکه با تقویت دولت موقت و لیبرالهایی که بر سر کار بودند گامی در جهت تضعیف رهبری انقلاب برداشته می‌شد و دوم آنکه دولت موقت با بینش غریبه خود میدان را برای افراد و گروههای سیاسی مختلف که بعضاً مخالف انقلاب نیز بودند باز می‌گذاشت و باعث رشد آنها که پایگاههای بالقوه‌ای برای آمریکا بودند می‌شد. لذا آمریکا همزمان با تلاشهایی برای محو آثاری که قبل از انقلاب بر جای گذاشته بود، سعی می‌کند خود را به افرادی که در دولت موقت مسئولیتی دارند، نزدیک کند.

اما تلاشهای شیطان بزرگ منحصر به فعالیتهای آشکار دیپلماتیک نشد. و به همراه این تلاشها، حرکاتی را نیز جهت تماسها با افراد یا گروههایی که با مخالفت با انقلاب عاملان بالفعل آمریکا محسوب می‌شدند انجام می‌داد که بسیاری از این تماس توسط عوامل «سیا» که در سفارت مستقر بودند انجام می‌شد. اسناد این کتاب نیز در رابطه با فعالیتهای عوامل «سیا» و شرح فعالیتهای گوناگون آنها در ایران بعد از انقلاب می‌باشد. در حقیقت افشای این اسناد که در آنها برای افراد اسم رمز مخصوص تعیین شده از فعالیتهای پشت پرده ایادی شیطان بزرگ بر علیه انقلاب اسلامی پرده می‌دارد.

پیدا است که بسیاری از این افراد که توجه شیطان بزرگ را به خود جلب می‌کردند، همانهایی بودند که با پیروزی انقلاب از کشور گریخته و به دامان اربابان خود پناه برده بودند و در آنجا برای جلب توجه غربیان

فعالیت‌هایی را بر علیه انقلاب شروع کرده بودند که اکثراً از فعالیت‌های تبلیغاتی فراتر نمی‌رفت. و آنچه باعث شد اسناد آنها همراه هم در این کتاب به چاپ برسند، این بوده که تماس با این افراد عمدتاً از قرارگاه سیا در پاریس هدایت شده است. یکی از معروفترین این افراد آخرین نخست‌وزیر رژیم شاهنشاهی، بختیار می‌باشد که بعد از فرار به پاریس تلاش‌های مذبوحانه‌ای را بر علیه انقلاب شروع کرده و در پی آن بود که با خوش رقصی نظر شیطان بزرگ را به خود جلب کند. در یکی از اسناد این کتاب (۲۷ مهر ۱۳۵۸) چنین آمده است:

«پیام بختیار به ما این بود که وی با سرمایه‌ای قلیل فعالیت‌هایی را اداره می‌کند که به هیچ جایی نمی‌رسد مگر اینکه از آمریکا تأمین مالی و راهنمایی عملیاتی دریافت دارد. او هنوز در مرحله طرح‌ریزی قرار دارد اما پیش‌بینی می‌کند در خلال پنج ماه تمام جزئیات را آماده کند و در آن موقع وی می‌خواهد به واشنگتن آمده تا درباره جنبش خود و کشورش با مقامات آمریکا مستقیماً مذاکره نماید، او محرمانه به پ / ۱ اظهار داشت که اگر به کمک آمریکا دست نیابد، احتمالاً برای کمک به کشورهای عرب خلیج فارس رو خواهد آورد.»

البته این مطلبی غیر قابل پیش‌بینی نیست که افرادی چون بختیار که از سالها پیش با عوامل شیطان بزرگ ارتباط مستقیم داشته‌اند، اکنون که دست خود را از هر جا کوتاه می‌بینند، برای ادامه حیات سیاسی خود دست به دامان کسانی شوند که در تمام طول حیات سیاسی‌شان آنها را مورد حمایت قرار می‌دادند. اسناد دیگری که در این کتاب به چاپ می‌رسند مربوط به فردی که در اسناد با نام مستعار اس. دی فورگیو / ۱ از او نام برده شده و نام حقیقی وی محمد تقی قمی است. در یکی از اسناد مربوط به وی چنین آمده:

«اس. دی، فورگیو / ۱ به یو. ان. تراوت / ۱ گفت که به نظر او وقت حرف گذشته و حالا دیگر وقت عمل است. او می‌خواهد که یو. ان. تراوت / ۱ جواب روشنی بیاورد که موضع آمریکا نسبت به رژیم خمینی چیست. به نظر می‌رسد که اس. دی. فورگیو / ۱ مایل است در نهضت براندازی خمینی نقش فعالی را ایفا کند، اما علاقه‌ای ندارد که صرفاً برای ما اطلاعات فراهم کند. این احتمالاً موضع محکم و پابرجایی نیست. آنچه که از سایر اسناد مربوط به محمد تقی قمی برمی‌آید این است که این شخص از روحانی نمایانی است که در خدمت شیطان بزرگ قرار گرفته بودند و عوامل آمریکا که تأثیر رهبری روحانیت را در پیروزی انقلاب اسلامی به چشم دیده بودند قصد آن داشتند در حرکت‌هایی که بر علیه انقلاب به راه می‌انداختند، چنین افرادی را به نام رهبران مذهبی مردم و حامیان این حرکات معرفی کنند، تا شاید بتوانند برای این حرکات ضد انقلابی مشروعیتی کسب نمایند، از این رو سعی کردند با افرادی مانند محمد تقی قمی و مهدی روحانی در اروپا که زمانی از طرف رژیم شاه به اروپا فرستاده شده بود، تماس بگیرند و آنها را جذب نمایند و به همین دلیل است که سعی در به دست آوردن اطلاعاتی از جناح‌های احتمالی روحانیت در قبال انقلاب اسلامی دارند. در گوشه‌ای از سند ۲۸ شهریور ۱۳۵۸ - تهران ۵۴۲۴۱ چنین آمده:

مواضع روحانیت نسبت به فشار در جهت یک حکومت الهی که (از قرار معلوم به نیابت خمینی) توسط آیت‌الله حسین علی منتظری اداره می‌شود، چه می‌باشد. اگر این مسئله در روحانیت شکاف ایجاد می‌کند به چه خطوطی تقسیم می‌شوند؟ آیا مقاومت چشمگیری در مقابل (طرح) حکومت الهی در بین روحانیت قم وجود دارد؟»

هر چند هیچ کدام از فعالیت‌های شیطان بزرگ به نتیجه نرسید، اما چنین فعالیت‌هایی می‌رساند که شیطان بزرگ قصد دارد با شناخت تضادها و اختلاف‌های احتمالی در رهبری جمهوری اسلامی و روحانیت و در صورت امکان با تشدید این اختلافات توسط عوامل سر سپرده‌اش و مطرح کردن آنها در سطح اجتماع و در نتیجه تقسیم مردم به نفع عوامل خود از آب گل آلود ماهی بگیرد. اما هیچ‌گاه شیطان بزرگ در هیچ‌کدام از حرکاتش بر علیه انقلاب به روحانیت دل نبسته و نخواهد بست. بلکه پیوسته مایل است که زمام امور به دست افرادی روشنفکر و غربزده باشد تا با شناخت بهتری از آنها بتواند آنها را بیشتر در کنترل خود داشته باشد.

بخشی از اسناد در مورد رابطه مهدی روحانی با سیا است که در آنها با نام رمز اس دی. التیمت / ۱ به وی اشاره شده است.

در سند پاریس ۱۳۱۳۳ مورخه ۱۷ مهر ۱۳۵۸ چنین می‌خوانیم «نظر اس دی. التیمت / ۱ این بود که به واسطه ناتوانی رژیم خمینی از این که علیه بیکاری، تورم و قطعه قطعه شدن کشور با شایستگی کاری انجام دهد، طی پنج شش ماه آینده اوضاع ایران ممکن است به حد کافی آشفته گردد، تا امکان تشکیل حرکت مخالف مؤثری را بدهد. به نظر اس دی. التیمت / ۱ فقدان نهادهای کارآمد سیاسی در ایران حکم می‌کند که هیچ جنبش مخالفی نمی‌تواند بدون رهبری دینی موفقیت یابد. به همین دلیل هم هیچ رهبر دینی که به پیروزی می‌رسد نخواهد توانست بدون همکاری طبقه روشنفکر تربیت شده در غرب و راهنمایی و حمایت قدرتهای صنعتی غرب مخصوصاً آمریکا یک دولت استوار تأسیس نماید.

یعنی هر چند عوامل شیطان بزرگ با افراد مختلفی چه در داخل و چه در خارج از ایران تماس می‌گیرند، اما در نهایت شیطان بزرگ هدف خود را بر سر کار آوردن جناحی در ایران می‌داند که در سایه حکومت آن حداکثر منافع آمریکا حفظ شود و هیچ جناحی بهتر از قشر روشنفکری که از نظر فرهنگی از غرب تغذیه شده‌اند و از نظر سیاسی رو به سوی غرب دارند، نمی‌توانند به خوبی این نقش را ایفا کنند. ولی نکته‌ای که در اینجا قابل ذکر است آن است که با توجه به محتوای اسناد، در آن زمان یعنی قبل از اشغال لانه جاسوسی هیچ‌کدام از جناحهای مخالف جمهوری اسلامی نتوانسته بودند آن‌طور که باید و شاید نظر آمریکا را به خود جلب کنند، چنانچه در سند رئیس ۵۳۵۲۸۷ مورخه ۲۷ مهر ۱۳۵۸ چنین می‌خوانیم: «عدم توانایی جنبش بختیار به ایجاد حتی مقدار کمی شور و فعالیت همچنان موضوعی است که بسیار مورد توجه است. معذالک این جنبش همچنان هدف اطلاعاتی معتبری می‌باشد.»

و یا در سند ۲۸ مهر ۱۳۵۸ در جواب مطلبی که ابتدا بدان اشاره کردیم چنین آمده است: «بعد از این که پ / ۱ به طرف ما آمد به او اطلاع دادیم به بختیار بگوئید که مختار است هرگونه می‌خواهد عمل کند، اما به وی توصیه می‌کنیم برای دادن نظریاتش به سیا از پ / ۱ به عنوان یک رابط استفاده نماید. برای پ / ۱ روشن کردیم باید به بختیار بگوئید ما در موقعیتی نیستیم که بتوانیم حرکت او را تأمین مالی، کمک یا راهنمایی کنیم، اما این کانال را به عنوان وسیله‌ای که او بتواند توسط آن در مورد مقاصد و مقدرات خود به ما خبر بدهد، تهیه دیده‌ایم... پاسخ بختیار این بود که او از تهیه این کانال ممنون است و ما را در جریان خواهد گذاشت.»

هر چند آن‌طور که از اسناد بر می‌آید بختیار نتوانسته است، آن‌طور که باید نظر شیطان بزرگ را به خود جلب کند و یا ظاهراً آمریکا نمی‌خواهد به طور آشکار وی را مورد حمایت قرار دهد. اما گذشت زمان

نشان داد که بختیار هنوز هم یکی از امیدهای آمریکا در آن زمان بوده است و نتیجه همه این بازیهای مخفی و آشکار سیاسی به صورت حرکت مشتکی افراد خود فروخته در کودتای نوژه خود را نشان داد، که به یاری خداوند هیچ نتیجه‌ای جز نابودی مخالفان اسلام در بر نداشت.

آخرین اسناد این کتاب راجع به تماسهای عوامل سازمان «سیا» با ابوالحسن بنی صدر می‌باشند. در گوشه‌ای از این اسناد صحبت از این است که در صورت امکان بنی صدر را به پاریس بکشانند تا در آنجا بتوانند راحت‌تر با وی مذاکره نمایند، چنان‌که در گوشه‌ای از این اسناد می‌خوانیم:

راترفورد بررسی کند آیا ل / ۱ قصد دارد در آینده نزدیک به پاریس برود و ببیند وی به پذیرفتن مقام مشورت چقدر علاقه دارد، اگر وی طرح مشخصی برای مسافرت نداشت، پیشنهاد می‌شود که راترفورد از ل / ۱ دعوت کند به پاریس بیاید (می‌تواند برای این کار پیشنهاد کند که هزینه مسافرت وی را می‌پردازد) تا مذاکرات بیشتری صورت گیرد. دعوتی که به این ترتیب مطرح می‌شود، به خوبی نشان می‌دهد ل / ۱ چقدر به ادامه ارتباط با راترفورد علاقه دارد و تلویحاً می‌رساند که تماس در پاریس بی‌سر و صدا (توطئه آمیز) خواهد بود. «و گذشت زمان نیز نشان داد عاقبت همان‌طور که سیا در نظر داشت به پاریس رفته و به دامن آنها پناه برد...»

شیطان بزرگ از پیروزی انقلاب تاکنون هیچ زمانی از پای ننشسته و هر زمان طرحی تازه بر علیه انقلاب اسلامی ایران ترسیم کرد تا شاید بتواند به نحوی جمهوری اسلامی را از مسیر اصلی خود منحرف ساخته و در صورت امکان حکومت دیگری را جایگزین آن نماید و از آغاز انقلاب تاکنون شاهد بودیم که هر حرکت ضد جمهوری اسلامی چه در داخل ایران باشد و چه در خارج اگر بتواند به نحوی مقابل خط حاکم بر انقلاب اسلامی یعنی خط امام و ولایت فقیه بایستد، نظر شیطان بزرگ را به خود جلب می‌کند و در این میان مشخصه و قالب‌بندیهای سیاسی و ایدئولوژیک به هیچ وجه مطرح نمی‌باشد و آمریکا سعی می‌کند با شناسایی جریانهایی که به نحوی با خط امام در تعارض و ستیز قرار دارند، قدرت طلبی آنها را در قالب طرح‌هایی بریزد که بتوانند در آینده در جهت به دست آوردن منافع بیشتر مؤثر باشند و از آنها بهره‌ها و عواملی در جهت تضعیف جمهوری اسلامی بسازد...

«دانشجویان مسلمان پیرو خط امام»

سند شماره (۱)^۱

۱۳ مرداد ۵۸ اعضا
از رئیس ۴۸۸۷۵۱
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس
عطف به: پاریس ۱۱۲۳۱

۱- بختیار در سالهای اوایل دهه ۱۹۶۰ (۱۳۴۰) با چند تن از مأموران قرارگاه تماس آگاهانه داشت. به دلایل آشکاری، ما می‌خواهیم امکان برقراری مجدد آن تماس در این موقع را بررسی کنیم. یک یا چند تن از مأموران مربوطه قدیمی بختیار شاید حاضر باشند، موقتاً به پاریس مأموریت بگیرند. از نظریات قرارگاه درباره بهترین نحوه اجرای این... استقبال می‌کنیم.

۲- وزارت خارجه را از تمایل خود به تماس با بختیار مطلع کرده و موافقت آنها را گرفته‌ایم. بنابراین در صورتی که قرارگاه مفید تشخیص داد می‌توان به نحو دلخواه سفیر را در جریان گذارد.

۳- پرونده: ۲۰۱-۰۰۸۰۰۰۱ تا تاریخ ۱۲ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۲)

سری ۱۱ مرداد ۵۸ اعضا
به.....، تهران، بروکسل، لندن، استکهلم
از:.....

۱- ... نخست‌وزیر ایران شاهپور ... کنفرانس مطبوعاتی اینترنت‌نشال هرالد تریبون ... در ذیل مشخصات اصلی که در شماره ۱۰ مرداد... انتشار یافت درج می‌شود:

... رئیس قانونی دولت و رهبر مخالف رژیم اسلامی... رهبران مذهبی را متهم کرد که کشور را به سوی هرج و مرج می‌کشاند و گفت که ملاها باید به مساجد خود برگردند. وی گفت که با طرفداران خود در تهران و قبیله با نفوذ خودش قبیله بختیار تماس دارد. ادعا کرد که به این دلیل در ایران از او طرفداری می‌شود که یأس از بی‌لیاقتی سیاسی سران مذهبی افزایش می‌یابد اما هیچ قصد ندارد اقدام به اعاده قدرت با رهبری مبارزه از نوع زیرزمینی یا حزب و دولت در تبعید کند. گفت که در انتخابات قریب الوقوع کشور کاندیدایی را معرفی نخواهد کرد. «دیکتاتور مذهبی» فعلی هر چند هفته یک بار تغییر رأی می‌دهد، کشور ورشکسته است و با شورشهای اقلیتها اقتدار مرکزی دولت رو به ضعف است. خمینی هیچ طرحی ندارد که با قدرت خود چه کار کند و در یک سال ایران اکنون به اندازه ۲۵ سال دوران شاه خسارت دیده است. به سیاست شوروی در مورد ایران که می‌خواهد ایران تحت نفوذ مسکو باشد، یا کاملاً اضمحلال یابد انتقاد کرد. از تصمیم ایران مبنی بر قطع فروش گاز طبیعی به شوروی پشتیبانی کرد. به کردها باید خود مختاری ملی ولی در محدوده اتحاد ملی داده شود. مکرراً از متحدین سابق مثل کریم سنجابی از جبهه ملی انتقاد کرد که با جنبش اسلامی متحد شده‌اند، ایران پیش از اسلام وجود داشت.

۱- در این پرونده اسناد تماسهای سیا با بختیار و دستیارش عبدالرحمن برومند، و سایر ضد انقلابیون پراکنده در اروپا و خصوصاً کانالهای مختلفی که سیا برای ارتباط و کسب اطلاعات راجع به آنها مورد استفاده قرار داده، ارائه می‌شوند.

.....

.....

۴- بدون پرونده تا تاریخ ۱۱ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود.^۱ سری

سند شماره (۳)

۵ مهر ۵۸ تلگرام غیر فوری
از: لندن ۱۸۱۹۸
به: واشنگتن رونوشت برای تهران
خیلی محرمانه

موضوع: هشدار - شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است تبعیدیه‌های ایران
۱- توجه شما را به تلگرام وزارت خارجه شماره ۲۴۹۷۱۷ مورخ ۳۱ شهریور ۱۳۵۸ جلب می‌کنیم که موضوعش تماس با تبعیدیه‌های ایران بود و ضمناً بیان می‌دارد که قطعاً اهمیت دارد، این تلقی برای کسی ایجاد نشود که دولت آمریکا قصد مداخله در امور داخلی ایران یا حمایت از گروه‌هایی که علیه دولت ایران نقشه می‌ریزند، دارد. لطفاً این مطلب را برای تماس گیرندگان کاملاً روشن کنید.
۲- بدون پرونده. تا تاریخ ۵ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.^۲ سری

سند شماره (۴)

۵۳۵۵۰۴ واشنگتن
از: خلاصه‌ای از عملیات اس.دی.راپ / اس.دی.پیر
عطف به: تهران ۵۴۴۹۶
سری تلگرام غیر فوری ۲۸ مهر ۵۸
به: تهران

موضوع: هشدار - شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است.
۱- برای اینکه قرارگاه درک بهتری از عملیات اس.دی.پیر / پ / (۱ / اس) و اس.دی.راپ / ر / (۱ / داشته باشد، ما خلاصه‌ی زیر را ارائه می‌نمائیم.

۲- همان‌طور که قبلاً گزارش شده، پ / ۱ تماس با سیا را به طور غیر مستقیم از طریق آشنایان خود در ارتش ایالات متحده ترتیب داد. «کامیسکی» با پ / ۱ ملاقات نمود و اینک قضیه او را در دست دارد. پ / ۱ یکی از بدشانسیهای رژیم سابق است. (افسر عالیرتبه ارتش، دارای شغل مهم سفارتی و غیره) که اساساً درستکار به نظر می‌رسد و در نتیجه زمانی که رژیم شاه فرو ریخت، با مصیبت مالی روبه‌رو گردید. پ / ۱ نه تنها شغلش بلکه مقرری بازنشستگی را هم از دست داد و اینک وی در آپارتمانی متوسط در ناحیه واشنگتن و با اتکا به پس‌اندازهای کوچکش زندگی می‌کند. او تماس محدودی را با سایر ایرانیان حفظ کرده بود تا اینکه بختیار در پاریس پدیدار شد. بنا به اظهارات پ / ۱ بختیار با وی تماس گرفته و از او

۱- سند فوق از درون دستگاه بودرکنی بیرون آمده و بعضی از قسمت‌های آن از بین رفته، لذا به جای آن قسمت‌ها در ترجمه نقطه‌چین گذارده شده است.

از متن سند چنین برمی‌آید که قرارگاه پاریس خلاصه‌ای از گزارش روزنامه هرالدتربون درباره کنفرانس مطبوعاتی بختیار را مخابره کرده است. در پاراگراف‌های ۲ و ۳ سند مطالبی از سوی قرارگاه پاریس اظهار شده که به علت ناقص بودن قابل ترجمه نبودند.

۲- علت اینکه طبقه بندی سند در بالای آن «خیلی محرمانه» و در انتها «سری» ذکر شده روشن نیست.

خواسته که ملاقاتی بین بختیار و مقامات عالی‌رتبه دولت آمریکا و یا سیا ترتیب دهد. پ/۱ ادعا می‌کند که بختیار کاملاً به وی اعتماد دارد، چرا که آنها نه تنها دوستان دیرینه هستند، بلکه قوم و خویش سببی هم هستند. بعد از اینکه پ/۱ به طرف ما آمد، ما به او اطلاع دادیم که بختیار بگوید که مختار است هر طور می‌خواهد عمل کند، اما به وی توصیه می‌کنیم برای عرضه نظریاتش به سیا از پ/۱ به عنوان یک رابط استفاده نماید. برای پ/۱ روشن کردیم که باید به بختیار بگوید ما در موقعیتی نیستیم که بتوانیم حرکت او را تأمین مالی، کمک یا راهنمایی نماییم، اما این کانال را به عنوان وسیله‌ای که او بتواند توسط آن در مورد مقاصد و مقدرات خود به ما خبر دهد، تهیه دیده‌ایم. این پیامی بود که پ/۱ هنگامی که در اوایل مهرماه جهت دیدار بختیار به پاریس می‌رفت، با خود برد. پاسخ بختیار این بود که او از تهیه این کانال ممنون است و ما را در جریان خواهد گذاشت. خلاصه‌ای از ملاقات پ/۱ با بختیار در شکل یادداشت پخش شد و به تهران فرستاده می‌شود. ما پیام بختیار به خود را خیلی صادقانه به حساب آوردیم. او از مشکلاتی که باید با منابع بسیار محدود بر آنها غلبه نماید، آگاه است. او راحت اعتراف می‌کند که نهضتی به آن معنای واقعی ندارد و فقط در مراحل طرح‌ریزی اولیه است. معذالک او امیدها دارد.

۳- انگیزه خود پ/۱ ترکیبی از کینه نسبت به رژیم فعلی، تمایلی به کمک به دوستش بختیار، امید اینکه یک رژیم دوست پرداخت مستمری او را از سر بگیرد، و تمایل به باقی ماندن در واشنگتن به عنوان یک خارجی دایم‌الاقامه است، به نظر می‌رسد او اساساً آدم خوبی است و نه تنها پیامها را می‌رساند بلکه مکرراً به عنوان منبع ذخیره یکجانبه عمل می‌کند، هرچند که ما او را رسماً به استخدام در نیآورده‌ایم. ما با پرداخت بخشی از هزینه‌های مسافرتش او را کمک نمودیم و ممکن است که در نهایت یک حق‌الزحمه ماهانه به او بدهیم.

۴- در اوایل شهریور ۱۳۵۸ برای اولین بار توسط کامیسی و گلگروف با ر/۱ تماس گرفته شد. تماس اولی این بود که مشخص شود آیا گزارشهایی مبنی بر اینکه ر/۱ قاطی کرده‌ها شده، صحت دارند یا نه. در آن زمان ما از موقعیت مکانی ر/۱ و تمایل وی نسبت به ملاقات با سیا بی اطلاع بودیم. برای وساطت آشنایی از اس.دی. اینورموس/۱ استفاده شد و او در این قضیه به عنوان یک عامل پشتیبانی کلی، کانال غیرمستقیم بین ر/۱ و مأموران مربوطه‌اش و نیز به عنوان یک منبع سودمند بازگشت اطلاعات از ر/۱ در مورد نتایج ملاقاتهایمان با وی باقی مانده است. در جلسات اولیه‌مان با ر/۱ او در حال بررسی همکاری با بختیار بود، اما تازگیها به اداره حرکت خودش علاقه‌مند شده است. اساس تفکر وی این است که تنها چاره اصلاح اوضاع در ایران یک نحو فعالیت نظامی است که رهبر یا حداقل تنظیم‌کننده‌اش خود او باشد. وقتی که تغییر رژیم پیش آمد و محکم شد اداره کشور می‌تواند به سیاستمداری مانند بختیار سپرده شود. ر/۱ در نظر دارد طی چند هفته آینده به اروپا مسافرت کند تا میزان حمایت از خودش میان تبعیدیان را بسنجد. ما به ر/۱ تأکید کرده‌ایم که برای کسب اطلاعات در مورد اوضاع ایران با وی تماس داریم و این تماس نباید علامت حمایت ما تلقی گردد. ممکن است که ر/۱ این مسئله را تماماً باور نداشته باشد.

۵- تا همین اواخر ر/۱ در تنگناهای مالی فوق‌العاده‌ای قرار داشت و در یک خانه خیلی عادی در یک شهر کوچک نیوجرسی زندگی می‌کرد. اخیراً به محل بهتری نقل مکان کرده و قادر است سروته زندگی را هم آورد. در حال حاضر وی به صورتی محدود توسط ایرانیان مرفه مقیم آمریکا کمک مالی دریافت می‌دارد، آنها احتمالاً این سرمایه‌گذاری کوچک را یک دوراندیشی برای تضمین وضع خود می‌نگرند. ما

انگیزه ۱/ ر متشکل از میهن پرستی، کینه، توهمات شوکت و جلال و بازنشستگی در آمریکا می‌یابیم. ۶- ما هنوز نمی‌دانیم یک جنبش تبعیدی به رهبری بختیار یا ۱/ ر یا ترکیبی از این دو یا دیگران آیا هرگز به مرحله عمل خواهد رسید یا نه. غرض از حفظ ارتباط با ۱/ ر این است که جهت تبیین این مسئله در موقعیت بهتری واقع باشیم. یک نشانه مثبت این است که هر دو چهره، ظاهراً در ملاحظه سختی کارشان واقع بین هستند. هنوز چیزی که نشانگر این باشد که آنها می‌توانند برای یک هدف مشترک تشریک مساعی کنند، دیده نشده بلکه تا حالا نشانه‌هایی دیده شده که آنها با مخالفت با یکدیگر فعالیت‌هایشان را از هم جدا کرده‌اند. صرف نظر از نتیجه کار، ستاد مرکزی در جناح مخالفین تبعیدی فرصتی برای جمع‌آوری اطلاعات مفید در مورد ایران می‌بیند. هم بختیار و هم ۱/ ر از ضرورت جمع‌آوری اطلاعات از داخل کشور آگاهند و هر دو دست به کار ایجاد ارتباطاتی در اقلشار قبیله‌ای، نظامی، مذهبی و سیاسی جامعه ایران هستند. ما در این امر شانس ریزه‌خواری از کوشش‌هایشان را می‌بینیم.

۷- پرونده: ۲۰۱-۹۶۲۶۱۵، ۲۰۱-۱۰۶۱۷۱ تا تاریخ ۲۸ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۵)

سری ۱۳ شهریور ۵۸ اعضاء

به: تهران

از: رئیس ۵۰۷۳۵۷

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است.

عطف به: رئیس ۵۰۴۰۳۶

۱- گزارش ذیل را کامیسی و گلگروف در ملاقات مورد اشاره تلگرام مرجع به تاریخ ۶ شهریور به دست آوردند و فقط برای ساندرز معاون وزیر خارجه در امور خاور نزدیک و آسیای جنوبی به عنوان FIRDBV۹-۳۱۲/۰۲۱۸۱ ۸ مرداد انتشار یافت.

هویت تلگرام مرجع (مشارالیه) در رابطه با دخالت شخصی خود در طرح‌های مخالفین گفت که فقط این اواخر مجدداً به طور فعال به امور سیاسی ایران علاقه پیدا کرده بود. نمایندگان شاهپور بختیار نخست‌وزیر سابق با او تماس گرفته‌اند و او را برای شرکت در جلسات به پاریس دعوت کرده بودند. مشارالیه همچنین ادعا می‌کند که دعوت‌نامه‌ای از دولت فرانسه دریافت کرده تا برای گفتگو با آن دولت به پاریس مسافرت کند. مشارالیه گاه‌گاه با مقامات دولت اسرائیل که او مشخص نکرد چه کسانی بودند، در تماس بوده است. این تماسها از بدو ورودش به اینجا جریان داشته و به او گفته شده منتظر تماس با یک مقام اسرائیلی که در ۱۰ شهریور از لندن وارد آمریکا می‌شود، باشد. مشارالیه تلویحاً اظهار داشت که دولت اسرائیل در طرح احتیاطی خود برای ایران خوب جلو رفته است. او نسبت به اسرائیلیها به طور قابل ملاحظه‌ای شفقت دارد که ناشی از معاملات وی با آنها به عنوان یک فرمانده نظامی ایران می‌باشد.

۱- این شماره پرونده در انتهای سند شماره ۴ تکرار شده است، یعنی این شماره یا به پرونده اس.دی.پیر/ ۱ یا پرونده اس.دی.راپ/ ۱ تعلق دارد. از آنجایی که شماره دیگر در اسناد بعدی که به اس.دی.پیر/ ۱ مربوط می‌شوند، به کار رفته می‌توان نتیجه گرفت که این شماره پرونده اس.دی.راپ/ ۱ می‌باشد. لذا فرد مورد اشاره این سند را باید اس.دی.راپ دانست.

این فرد انکار می‌کند که از هنگام عزیمت خود از ایران با شاه تماس یا گفتگو داشته، اگرچه یک بار شهبانو فرح دیبا با وی به وسیله تلفن تماس گرفت.
توضیح ذیل را اس.دی. اینورموس/۱ افزوده:
فرد مزبور از اینکه شاه هیچ‌گاه... به تماس او (شاه) عصبانی بود. به گفته اس.دی اینورموس/۱، مشارالیه هیچ مبلغی از شاه یا خانواده شاه دریافت نداشته است. (پایان متن انتشار یافته).
۲- پرونده: ۱۰۶۱۷۱-۲۰۱ تا تاریخ ۱۳ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۶)

۲۹ شهریور ۵۸

از: رئیس ۵۱۷۰۷۵ به: با حق تقدم به پاریس. با حق تقدم برای تهران، به طور عادی برای... ژنو
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است.

عطف به: (برای... ارسال نشده، ۵۱۲۱۱۲ رئیس) ۷۹-۳۱۵/۱۵۹۰۰ TDFIRDB

۱- اس.دی. پیر/۱ (پ/۱) (هویت الف) در اواخر ماه اوت (اوایل شهریور) به آشنایان خود در ارتش آمریکا اظهار داشت که مایل است با یک مأمور از سیا که با امور ایران آشنا باشد، ملاقات کند. در تاریخ ۳۱ اوت (۹ شهریور) مأمور ستاد با پ/۱... پیام پ/۱ این بود که می‌خواهد برای دیدن بختیار به پاریس سفر کند و مایل است که اطمینان یابد می‌تواند بدون در خطر انداختن موقعیت مهاجرتی خود در اینجا، این سفر را انجام دهد. این منتهی به این داستان شد که بختیار از او درخواست کرده بود، به پاریس سفر کند تا با او درباره ایجاد تماس با سیا یا دولت آمریکا در ایالات متحده صحبت کند. پ/۱ توضیح داد که دوست قدیمی و معتمد بختیار است و از طریق هویت ب رابطه خاصی (با بختیار) دارد.

۲- دو ملاقات دیگر با پ/۱ برگزار شده است که یکی از آنها انتشار تلگرام مرجع را نتیجه داد. ما موافقت کرده‌ایم که پ/۱ را در مشکل مهاجرتی خود یاری دهیم تا او مسافرت خود را انجام دهد و به او اطلاع داده‌ایم که اگر بختیار مایل است به دولت آمریکا پیامی برساند یا خبری بدهد، می‌تواند این کار را از طریق پ/۱ انجام دهد. به او در خصوص رازداری لازم برای حفاظت از این چنین ارتباطاتی هشدار داده شد و همین موضوع به بختیار نیز گوشزد خواهد شد. پ/۱ موافقت کرده است که احتیاجات (اطلاعاتی) را بپذیرد و مسائل زیر قبل از عزیمتش به او داده خواهد شد: وضع مالی بختیار، خبر درباره روابط او در ایران، ارتباط با تیمسار جم، اعضاء و جزئیات مربوط به اطرافیان بلافضل او را از جمله جواد علامیر. نظریات بختیار درباره مسائل مختلف داخلی.

۳- پ/۱ قصد دارد که در اواخر این هفته یا اوائل هفته آینده به پاریس رفته و در آنجا حدوداً یک هفته خواهد ماند. اگر پاریس یا تهران برای پ/۱ احتیاجات (اطلاعاتی) دیگری دارند، لطفاً با ذکر حق تقدم تهیه شود.

۴- پرونده: ۹۶۲۶۱۵-۲۰۱ تا تاریخ ۲۸ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۷)

از: رئیس ۵۱۷۱۴۶ به: با حق تقدم به پاریس رونوشت با حق تقدم برای تهران، عادی برای... ژنو
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است
عطف به: رئیس ۵۱۷۰۷۵

۱- هویت الف: تیمسار مخاطب رفیعی،^۱ رئیس پیشین دبیرخانه سفارتخانه واشنگتن
هویت ب: پسر وی که با... بختیار ازدواج کرده است.
۲- پرونده: ۲۰۱-۹۶۲۶۱۵ تا تاریخ ۲۹ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری
سری

سند شماره (۸)

از: تهران ۵۴۲۶۰ به: با حق تقدم به رئیس رونوشت با حق تقدم برای پاریس
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است.
عطف به: رئیس ۵۱۷۰۷۵

۱- احتیاجات اطلاعاتی مندرج در پاراگراف دو تلگرام^۲ مرجع علائق ما را در برمی‌گیرند... در ایران،
پیشنهاد می‌کنیم که تأکید خاصی روی آشنایان در قبایل... آنها که در ارتش مشغول به خدمت هستند، به
عمل آید.
۲- بدون پرونده. تا تاریخ ۲۹ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری
سری

سند شماره (۹)

از: رئیس ۵۳۴۴۴۲ به: پاریس، رونوشت برای لندن، ژنو، تهران، بخش خارجی / واشنگتن
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است
عطف به: الف - رئیس ۵۲۱۲۶۲ (برای تهران، بخش خارجی / واشنگتن فرستاده نشد / لازم نبود)،
ب - پاریس ۱۲۵۹۴ (برای لندن، ژنو فرستاده نشد / لازم نبود)
۱- در ۱۳ مهرماه پس از بازگشت اس. دی. پیر / ۱ از اروپا با وی ملاقات و اطلاعاتش استخراج شد. او
از ۳ الی ۶ مهر در پاریس با بختیار و از ۷ الی ۱۰ مهر در لندن با تیمسار جم ملاقات نموده بود. در مجموع
وی اطلاعات ذیل را در اختیار گذارد، که بخشی از آن به صورت یادداشت به واشنگتن مخابره می‌شود.
بختیار نقش پ/ ۱ را به عنوان واسطه بین خود و سیا پذیرفت.

۱- از این سند مشخص می‌شود که نام حقیقی اس. دی. پیر / ۱ تیمسار مخاطب رفیعی است که در سفارت شاهنشاهی در واشنگتن مقامی داشته و
از طریق ازدواج پسرش با یکی از منسوبان بختیار با وی خویشاوند است.
۲- تلگرام مرجع این سند، سند شماره ۶ می‌باشد.

پیام بختیار به ما این بود که وی با سرمایه قلیل فعالیتی را اداره می‌کند که به هیچ جایی نمی‌رسد، مگر اینکه از آمریکا تأمین مالی و راهنمایی عملیاتی دریافت دارد. او هنوز در مرحله طرح ریزی قرار دارد، اما پیش‌بینی می‌کند ظرف پنج ماه تمام جزئیات را آماده کند و در آن موقع وی می‌خواهد به واشنگتن آمده تا درباره آینده جنبش خود و کشورش با مقامات دولت آمریکا مستقیماً مذاکره نماید. (او محرمانه به پ/۱ اظهار داشت که اگر به کمک آمریکا دست نیابد، احتمالاً برای کمک به کشورهای عرب خلیج فارس رو خواهد آورد.)

دفتر بختیار در پاریس متشکل است از خودش، دکتر اعتبار (نام کوچکش مشخص نیست) دکتر عبدالرحمن برومند و دختر رئیس سابق ساواک، پاکروان که به عنوان منشی کار می‌کند. در لندن تیمسار جم را دارد که در امور نظامی با کمک تیمسار محسن مبصر یکی از فرماندهان سابق پلیس و امیرحسین امیر پرویز که اینک در لندن تجارت دارد، کار می‌کند. بختیار با بسیاری دیگر از جمله نمایندگان مجاهدین تماس داشته اما افراد اصلی همانها هستند که در بالا نام برده شده‌اند. بختیار گفت که خیلیها به اسم او اما بدون اجازه اش حرف می‌زنند. او همچنین گفت که در صحنه عمل در ایران کسی را ندارد، اما مشغول کار روی آن است.

پ/۱ در مدتی که در لندن بود، علاوه بر دیدار تیمسار جم به ملاقات تیمسار معتضد معاون پیشین ستاد هم رفت. معتضد عملاً یک گوشه نشین است که تحت شرایط بدی زندگی می‌کند و پ/۱ او را سایه‌ای از شخصیت پیشین وصف نمود.

۲- همان گونه که در تلگرام مرجع ب ذکر شد، پ/۱ گفت که بختیار از چندین هفته قبل رابطه اش را با جواد علامیر قطع کرده بود، زیرا که علامیر «آدم بدی» بود. پ/۱ نتوانست تیمسار تریری - علی را بشناسد. او گفت در مدتی که با بختیار گذرانده و در مجموع حداقل ۳۶ ساعت بوده، هیچ کس از تشکیلاتی به نام اتحاد ملی نامی نبرد.

۳- پرونده ۹۶۲۶۱۵-۲۰۱ تا تاریخ ۲۵ مهر ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۱۰)

سری ۲۹ شهریور ۵۸ اعضاء

به تهران رونوشت برای ژنو

از رئیس ۵۱۷۶۲۰

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس

عطف به: تهران ۵۴۲۴۰ (برای ژنو لازم نیست)

۱- هویات درخواستی آقای جوزف آی. سالتزمن (س) مأمور قرارگاه ژنو و عبدالرحمن برومند (ب)

دستیار بختیار می‌باشند.

۲- تلگرام ژنو ۴۳۷۲۱ برای اطلاع شما مخابره می‌شود و متن تلگرام رئیس ۵۰۲۰۴۴ در ذیل درج شده است. اینها پیامهای مربوط به این عملیات می‌باشند. اگر چه در ابتدا احتمالاً دلایلی برای اینکه شما در جریان پیامهای رد و بدل شده‌ای که به این ملاقات منجر شدند قرار نگیرید، وجود داشته، ما متأسفیم که شما را زودتر حساب نکردیم. منتهای تلاش خود را به عمل خواهیم آورد تا این امور دوباره اتفاق نیفتند.

۳- ذیلاً متن تلگرام رئیس ۵۰۲۰۴۴ مورخ ۳ شهریور ۵۸ برای اطلاع شما:
 ۱- ستاد مرکزی مایل است با ژنو و پاریس امکان استفاده از مأمور قرارگاه ژنو (س) برای رخنه به جمع اطرافیان شاهپور بختیار را بررسی کند. (س) خصوصاً برای این مأموریت مناسب است، چون شخصاً با بسیاری از طرفداران بختیار آشنایی دارد.
 ۲- برای مثال، (ب) در پاریس به عنوان یکی از دستیاران، عمده بختیار فعالیت می‌کند. (س) هنگام ریاست پایگاه اصفهان مأمور مربوطه (ب) بود.^۱ او کاندیدای اول برای تماس با (ب) خواهد بود.
 ۳- به نظر ستاد (س) از طریق هماهنگی نزدیک با قرارگاه پاریس می‌تواند اعضای جمع اطراف بختیار را شناسایی و با آنها تماس برقرار کند. اگر (س) بتواند تماس مستقیم با بختیار برقرار کند، که چه بهتر. (یادداشت ستاد برای تهران: رهنمود جمله آخر پیش از رفتن (س) به پاریس لغو شد).
 ۴- برای اطلاع شما: اخبار موجود در ستاد حاکی از آنند که ایرانیان مختلفی برای حمایت از بختیار تدارک می‌بینند... اخبار قابل اطمینان کمی درباره این فعالیتها دارد، بدین ترتیب... اطلاعاتی که (س) بتواند تهیه کند به گرمی در اینجا مورد استقبال واقع می‌شوند.
 ۵- پاریس: ستاد تصور می‌کند که پاریس بتواند در تعیین محل اقامت طرفداران بختیار در پاریس قدری کمک کند.

۶- تقاضا می‌شود مخاطبین به موقع توضیحات خود را ارسال کنند.
 ۴- پرونده: ۲۱۲۱۴۹ - ۲۰۱ تا تاریخ ۲۹ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۱۱)

سری ۲۰ شهریور ۱۳۵۸ اعضا
 از: ژنو ۴۳۷۲۱
 به: رئیس، رونوشت برای پاریس، تهران
 هشدار: شامل منابع و شیوه‌هایی اطلاعاتی است - اس. دی. استی
 عطف به: الف: رئیس ۵۰۲۰۴۴، ب: پاریس ۱۱۹۳۷ ۳۰۰۴۴۹۸
 ۱- گونیون در تاریخ ۱۵ و ۱۶ شهریور با اس. دی. استی در پاریس ملاقات کرد. تماس اولیه روز ۱۴ شهریور با تلفن داخلی (خانه) در شرایتون پاریس، جایی که وی اقامت دارد، انجام شد. در اولین ملاقات حضوری اظهار داشت که درباره ملاقات با هیچ‌کس دیگر حتی بختیار صحبت نکرده بود. روز ۱۵ شهریور تنها موقع نهار به وی دسترسی داشتیم، اما روز ۱۶ شهریور یک جلسه سه ساعته در اتاقش برگزار

۱- اسناد دو مورد از تماسهای سالنژمن با برومند در سال ۱۳۳۶ در کتاب افشاگری شماره ۲۱ (دومین کتاب از مجموعه احزاب سیاسی) آمده است. البته در آن دو سند سالنژمن به عنوان رئیس پایگاه سیا در اصفهان معرفی نشده، بلکه گزارش خود را تحت پوشش کارمند کنسولگری ارائه کرده است و گزارشهای اصلی ملاقاتهای وی از کانال جداگانه مخصوص سیا ارسال شده‌اند، که ظاهراً در دوران انقلاب و پیش از آن به ستاد مرکزی منتقل شدند و در ایران نبودند.

۲- تلگرام مرجع رئیس ۵۰۲۰۴۴ همان است که خلاصه آن در سند شماره ۱۰ مخابره شده است. از روی این نکته و همچنین این مطلب که شماره پرونده ۲۰۱ ذکر شده در انتهای این سند با شماره پرونده انتهای سند شماره ۱۰ یکی است، مشخص می‌شود که این سند در ادامه طرح تماس سالنژمن با برومند است و می‌توان نتیجه گرفت که نام مأمور سیا در این سند، یعنی گونیون نام رمز سالنژمن و نام اس. دی. استی نام رمز عبدالرحمن برومند است.

شد. اولین ارتباط گونیون با اس.دی. استی به فارسی بود، اما این مکالمات به فرانسه انجام شد، که اس.دی. استی به راحتی به آن تکلم می‌کرد. او بلافاصله نام گونیون را شناخت و از اینکه با وی تماس گرفته شده بود، خوشحال بود.

۲- اس.دی. استی گفت که در دوران نخست‌وزیری بختیار او رابط با خمینی بوده است و زمانی که دولت بختیار سقوط کرد، مجبور به عزیمت شد. وی گفت بختیار هم اکنون از حفاظت پلیس فرانسه برخوردار است، اما او یعنی اس.دی. استی این طور نیست و از کوشش جهت ترورش می‌ترسد. وی از بهمن ۱۳۵۸ با همسر و پسر جوانش که با وی ایران را ترک کردند در فرانسه به سر می‌برد. دو دختر بزرگش از قبل در پاریس به دانشگاه می‌رفتند و پسرش در دانشگاه لوزان بود. وی ویلایی در کان دارد و از بهمن ماه آنجا زندگی می‌کند.

۳- به اس.دی. استی گفته شد که ارتباط گونیون رسمی بود نه شخصی، اما تماس به معنی حمایت نیست. به او گفته شد که روابط سیاسی ایران و دولت آمریکا از توجه مقامات سطح بالا برخوردار است و در مورد دیدگاهها و فعالیتهای گروههای سیاسی اطلاعاتی مورد نیاز است، از این جهت با وی تماس گرفته شد.

۴- اس.دی. استی که خود را مشاور و جهت دهنده خط مشی سیاسی بختیار معرفی می‌کند، می‌گوید که وی و بختیار اوضاع ایران را در رابطه با حمایت بالقوه و بالفعل از بختیار تحلیل کرده‌اند، آنهایی که با رژیم

بختیار به مخالفت برخوانند خاست عبارتند از:

الف: رهبران مذهبی (مثل خمینی) که می‌خواهند تمام قدرت سیاسی، اقتصادی و مذهبی را خود در اختیار بگیرند. نظر آنها صرفاً دیکتاتوری است.

ب: متعصبان مذهبی از قبیل خلخالی

ج: توده

د: فداییان خلق که توسط مسکو کنترل می‌شوند. و

و: مجاهدین خلق که مستقیماً توسط مسکو کنترل نمی‌شوند اما مارکسیست هستند.

۵- حامیان بالفعل یا بالقوه بختیار عبارتند از:

الف: تمام رهبری جبهه ملی به استثنای سنجابی و چهار یا پنج نفر از دوستان نزدیکش. امتناع سنجابی از حمایت بختیار ناشی از حسادتی است که بر می‌گردد به این واقعیت که بختیار به عوض او به عنوان نخست‌وزیر معرفی شد؛

ب: رهبران نظامی سابق که از شاه حمایت می‌کردند. آنها به برقراری مجدد سلطنت امید داشتند، اما اینک فهمیده‌اند که این غیر ممکن است و بختیار را به عنوان بهترین امکان برای برقراری دوباره نظم در ایران به حساب می‌آورند؛

ج: اقلیتهای مذهبی مانند یهودیان، آشوریان و ارمنه؛

د: تمام طبقه مالکین ثروتمند، هزار فامیل؛

ه: تجار کوچک، بازاریها؛

و: بسیاری از رهبران مذهبی از قبیل شریعتمداری (تبریز) قمی و شیرازی از مشهد، محلاتی (شیراز) و

نجفی مرعشی (قم) این ملاحی با نفوذ بر این اعتقادند که جایشان در مسجد است و نه سیاست
 ز: اکثر کردها به استثنای آنها که تحت نفوذ روسیه قرار دارند.
 ح: اعراب خوزستانی علاقه خاصی به بختیار ندارند، اما با هر کسی که ضد خمینی باشد کار خواهند
 کرد؛

ط: اکثریت کارگران صنعتی یا تحت نفوذ مارکسیسم هستند یا تحت نفوذ خمینی، اما کارگران
 خوزستان و اصفهان از بختیار حمایت می‌کنند؛

ی: تمامی متخصصین؛

ک: قبال - بختیاری و قشقایی تنها قبایلی هستند که قوایشان به حدی است که آنها را مهم جلوه دهد.
 آنها مذهبی نیستند، بنابراین از خمینی حمایت نمی‌کنند. بختیار از پشتیبانی قبیلۀ خود برخوردار است و
 قشقایی منتظر ظهور فردی هستند که قبل از موضعگیری‌شان مستعد برنده شدن باشد.

۶- اس. دی. استی کشاورزان، هنرمندان و صاحبان حرفه (کارگران بازار) را نیروی سیاسی به شمار
 نمی‌آورد.

۷- فرضیه اساسی تحلیل فوق این است که بر ایران به عنوان ترکیبی از فرهنگها، دینها و طبقات
 گوناگون نمی‌توان توسط یک دیکتاتوری یکپارچه چه از نوع شاه یا خمینی حکومت کرد. تنها حکومت
 موفق، یک جمهوری لیبرال آزادیخواه غیرروحانی است که آزادی و تنوع را برای تمام اقشار ملت دنبال
 کند. این چیزی است که بختیار ارائه می‌کند و تا اینجا معیارهایش را سراپا نگهداشته است و اینک منتظر
 است ببیند چه کسی جانب او را خواهد گرفت. بختیار کاملاً احتمال یا مطلوبیت برقراری مجدد سلطنت را
 رد می‌کند.

۸- در حال حاضر... بختیار صاحب هیچ تشکیلاتی نیست. وی تمایل خود را به حکومت کردن اعلام
 کرده و با کمک همکارانی چون اس. دی. استی سعی دارد جلب حمایت ایرانیان با نفوذ را توسعه بخشد.
 امیر پرویز در لندن برای بختیار کار می‌کند. اس. دی. استی اظهار می‌دارد، آنها در تلاش کسب حمایت،
 دائماً با حمایت، دائماً با ایران تماس تلفنی دارند. آنها تقاضای کمک مالی می‌کنند، اما تا این زمان اکثر
 کمکها مختصر بوده‌اند و وضع مالی خراب است. بختیار هیچ سرمایه شخصی ندارد. بختیار هیچ رابطه
 سیاسی با حکومت‌های خارجی منجمله حکومت فرانسه ندارد. وی در رابطه با امنیت شخصی خود با پلیس
 فرانسه سروکار دارد، اما همین و بس. جبهه ملی دیگر به عنوان یک تشکیلات وجود خارجی ندارد و
 بختیار به عنوان وسیله انتقال به قدرت سعی در تجدید حیات آن ندارد. او به پایگاه قدرتی بسیار وسیعتر از
 آنچه توسط جبهه ملی فراهم می‌شود، احساس نیاز می‌کند.

۹- بختیار هیچ‌گونه امکان کار با رژیم فعلی را پیش بینی نمی‌کند. بازرگان دوست او است، اما بختیار
 او را ضعیف و بی اراده و آلت دست خمینی که فاقد صلاحیت برای حفظ منافع ایران است به حساب
 می‌آورد. اختلاف فکری عمده بین آنها این است که بازرگان عمیقاً مذهبی است و بدین خاطر به طرح
 جمهوری اسلامی عقیده دارد، در حالی که بختیار فکر می‌کند، ایران باید یک جمهوری دنیوی (غیر
 مذهبی) داشته باشد. بر اساس این فرضیه که رأی‌گیری آزاد نیست، بختیار در فراندوم قانون اساسی و
 متعاقب آن انتخابات مجلس شرکت نخواهد کرد. در مورد کوششهای سفیر انتظام مبنی بر ترغیب ایرانیان
 به بازگشت به ایران اس. دی. استی تردید داشت کسی که قبل از انقلاب شغل مهمی داشته، به کشور برگردد.

۱۰- بختیار به دلایلی که قبلاً ذکر شد معتقد است که رژیم خمینی نمی‌تواند، پایدار بماند. به مرور که ضعیف می‌شود یک نفر به «تحول نیروها» جهت سرنگونی رژیم اقدام خواهد کرد و این عامل یا روسها خواهند بود یا غرب و رژیمی که سرکار می‌آید، توسط دولتهایی که کودتا را باعث شده‌اند، شکل داده خواهد شد. بختیار بر این اعتقاد است که ایالات متحده، دولت آلمان فدرال، انگلیس، فرانسه و ژاپن منافع مشترک در ایران دارند و باید یک طرح مشترک جهت حفاظت از منافع خود در آنجا بریزند. ایالات متحده باید در تبیین اهداف و مقاصد طرح رهبری داشته باشد، اما انگلیسها (که ایران را خیلی بهتر از آمریکاها درک می‌کنند) باید طرح را اجرا کنند. به گفته‌ی اس.دی. استی قشقاییها بهترین ابزار اجرای این تحول لازم نیروها می‌باشند. الان ناصر قشقایی در ایالات متحده به دنبال چراغ سبز آمریکا است که آیا دولت ایالات متحده از قیام قشقاییها حمایت می‌کند یا نه.

اس.دی. استی اخیراً در ایالات متحده بوده و در آنجا از طریق بیل میلر (عضو کمیته خارجی سنا؟) به دنبال حمایت دولت آمریکا از بختیار بود. اس.دی. استی فکر می‌کند، دولت ایالات متحده باید با امتناع از دادن مواد غذایی و وسایل نظامی و کمکهای فنی و با اقدام به فعالیت وسیع در جهت تبلیغ کوتاهیها که در زمینه حقوق بشر در ایران روی می‌دهند، رژیم ایران را تضعیف کند. اس.دی. استی اعتقاد دارد که دولت آمریکا باید از دوستانش در ارتش، تجارت، قبایل و غیره بخواهد که از بختیار حمایت کنند تا بدین ترتیب به بهبود و تغییر اوضاع کمک فراوانی کرده باشد.

۱۱- آنچه در بالا آمد علیرغم نمونه خمینی منعکس کننده این دید ایرانیان است که قدرتهای خارجی ایران را کنترل می‌کنند و تغییر اوضاع فقط از طریق همکاری با این قدرتها امکان پذیر است. اس.دی. استی با نگرانی پرسید آیا گزارشهای مطبوعات مبنی بر اینکه سیا عملاً از بین رفته، صحت دارند یا نه و مجدداً به وی اطمینان داده شد که نظری مخالف آن را خواهد شنید. وی احساس می‌کند که فقط کارمندان سیا ایران را درک می‌کنند و تنها تشکیلات دولتی شایسته ارتباط، همان سیا است. احاطه نظر سیا بر اوضاع، که در این واقعیت که توانسته بودیم او را پیدا کنیم معلوم شده بود، او را شدیداً تحت تأثیر قرار داد. او قادر نبود حدس بزند که ما چگونه جای او را پیدا کرده بودیم.

۱۲- نظریه اس.دی. استی از اینکه پس از مدت مدیدی دوباره با وی تماس گرفته شده، شادمان و دلگرم بود و احساس می‌کرد صرف این ارتباط، علامت تغییر مشی بود. به هر حال وی اصلاً کمی مأیوس و افسرده بود و ما در اینکه واقعاً معتقد باشد بختیار دوباره به قدرت خواهد رسید، تردید داریم. این مثال، عدم هماهنگی بین رهبران ایرانی جناح مخالف را که دیدهای مشابه هم دارند، نشان می‌دهد. مأمور مربوطه قرارگاه پاریس یک خبرنامه به زبان فرانسه به نام «ایران آزاد» که ناشرانش نامشخصند به گیونیون نشان داد. گیونیون با زیر نظر داشتن اس.دی. استی خبرنامه را خواند. طرز تلقی اس.دی. استی تقریباً دقیقاً با نظریات خبرنامه مطابقت داشت. در پایان ملاقات اس.دی. استی و گیونیون، خبرنامه به وی نشان داده شد و سؤال شد که آیا خبرنامه نوشته او بود. او هرگز از آن خبری نشنیده بود و از گرداننده آن اطلاعی نداشت. وی به بختیار تلفن کرد تا ببیند او می‌داند یا نه، بختیار با اینکه نمی‌دانست حدس زد که تهیه کننده آن ممکن است بیژن نهادی رئیس سابق دانشگاه تهران و مشاور شهبانو باشد.

۱۳- با اس.دی. استی در مورد امکان ارتباط در آینده صحبت شد. فعالیتها و جای او طی دو یا سه ماه آینده به قابلیت بقای جنبش بختیار بستگی خواهد داشت، اگر... هواخواهان و حمایت به دست آورد، اکثر

اوقات را در پاریس همراه بختیار خواهد بود. اگر حرکتی که بختیار شروع کرده به شکست انجامد، وی در منزل خود واقع در کان خواهد بود. تلفن منزل گیونیون به اس.دی. استی داده شد وی تلفن خود ۹۰-۱۸-۱۳ تکرار می شود ۹۰-۱۸-۱۳ در کان را داد همچنین شماره تلفن محل اقامت بختیار تکرار می شود ۹۰-۱۸-۱۳-۶۲-۵۴۸-۹۲-۶۲ جایی که در پاریس می توان او را پیدا کرد. احتمالاً در خلال چند هفته آینده دوباره با اس.دی. استی تماس گرفته می شود تا مشخص شود آیا بختیار در راه انداختن یک جنبش معتبر موفق شده است یا نه.

۱۴- پرونده ۲۰۱-۲۱۲۱۴۹ تا ۲۰ شهریور ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود. توضیح سیستم انتشار پیامها. رونوشت به موجب... برای تهران مخابره شد. سری

سند شماره (۱۲)

سری ۲۳ شهریور ۵۸ اعضاء

به: رئیس رونوشت برای ژنو، تهران

از: پاریس ۱۲۳۹۰

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس اس.دی. آپ بیت

عطف به: پاریس ۱۰۸۲۸

۱- اخیراً کرامس از طریق پست نشریه‌ای به نام «ایران آزاد» که به فرانسوی نوشته شده بود، دریافت نمود (نسخه‌ای از آن با محموله‌های شماره ۵۶۲۸۹۵ و ۵۶۲۸۹۴ TM ارسال می شود).

پاکت آن نشانی بازگشت (فرستنده) نداشت، فقط نام اس.دی. آپ بیت روی آن بود. با تصور اینکه اس.دی. آپ بیت شاید با بختیار تماس دارد (در حقیقت ابتدا فکر کردیم که این احتمالاً نشریه بختیار است)، قرارگاه تصمیم گرفت دوباره با اس.دی. آپ بیت تماس بگیرد. این کار توسط کرامس صورت پذیرفت و در ۲۱ شهریور یک ملاقات یک ساعت و نیمه انجام گرفت.

۲- اولاً موقعیت شخصی اس.دی. آپ بیت، وی رسماً از دولت فعلی ایران جدا شده است و هنگامی که از ریاست ستاد ارتش دستور یافت بازگردد، امتناع ورزید. در نتیجه سفیر ایران پای او را از دفترش کوتاه کرده و دستور داده آپارتمان خود را تخلیه کند و اتومبیل را بازگرداند چون هر دو از اموال سفارتخانه می باشند. اس.دی. آپ بیت تا به امروز از نقل مکان خودداری کرده و به کرامس گفت قصد دارد یک وکیل بگیرد و طی کردن مراحل قانونی تا حل و فصل قضیه به احتمال زیاد یک سال یا بیشتر طول خواهد کشید. وی قصد دارد اتومبیل را تحویل دهد. اس.دی. آپ بیت با آنکه موقعیت دیپلماتیکش را از دست داده، موفق می شود در بسیاری از فعالیتهای دیپلماتیک نظامی که هنوز دعوتنامه‌های آنها به خانه‌اش ارسال می شوند حضور یابد. برای مثال، در ۲۱ شهریور وی و همسرش در یک ضیافت که به افتخار وابسته نظام جدید یوگسلاوی برگزار شده بود شرکت کردند. کرامس ملتفت شد که رئیس دفتر پروتکل نظامی استقبال سردی از او به عمل آورد، اما سایر دیپلماتها ظاهراً از گفتگو با وی لذت می بردند. او اذعان داشت که تأمین مالی مشکل بزرگی است. اگرچه وی از آپارتمان نقل مکان نمی کند، ولی باید اجاره خانه را بپردازد، اتومبیل جدید باید بخرد و چنان که گفت دوستانش که در شش ماه گذشته به او مدد رسانده‌اند، شاید از قرض دادن به او خسته شده باشند. دو فرزند وی همچنان به یک مدرسه خصوصی فرانسوی می روند، اما

در حال حاضر مجبور به پرداخت شهریه نیستند.^۱

۳- اس.دی. آپ بیت به کرامس گفت که در یک گروه تبعیدی ایرانی مشغولیت سنگینی دارد. این گروه با آنکه هنوز با بختیار در تماس نیست، ممکن است عاقبت با او تماس بگیرد. این گروه مقداری کمک مالی دریافت داشت که برای انتشار اولین شماره «ایران آزاد» به فرانسه (نشریه‌ای در هشت صفحه، با کاغذ خوب، اما هیچ نام یا نشانی ندارد و تمام مقالات فاقد امضاء می‌باشند) کفایت می‌کند و برای انتشار دومین شماره آن در آتیۀ نزدیک، که به گفته اس.دی. آپ بیت به فرانسه، انگلیسی و فارسی خواهد بود کافی است. این شماره حاوی یک سرمقاله خواهد بود که اس.دی. آپ بیت نوشته و خطاب به ارتش ایران است و سوگند وفاداری را که به ایران نه خمینی یاد کرده‌اند، خاطر نشان می‌کند. به علاوه کاستهایی برای افراد منتخبی به ایران فرستاده خواهد شد. این گروه در ۱۹ شهریور نیز به حمایت از کردها تظاهراتی در جلو کنسولگری ایران داشت.

۴- اس.دی. آپ بیت افزود که گروهش فعال است و حتی قبل از اولین کنفرانس مطبوعاتی بختیار در چند ماه پیش، مشغول تشکیلات دادن به خود بود. این گروه رابطهای خوبی نیز در ایران دارد و با افراد منتخبی در ایران من جمله تعدادی از کردها در تماس روزانه می‌باشد. اس.دی. آپ بیت فکر می‌کرد که بختیار از حمایت فراوانی در ایران برخوردار نیست و همین حمایت فعلی فقط از جانب بخشهایی از طبقه متوسط و طبقه بالا تأمین می‌شود که با سقوط شاه بیشترین خسارت را تحمل کردند، اما بین طبقات کارگر و ارتش ایران کم طرفدار دارد. عقیده اس.دی. آپ بیت و گروهش این است که رژیم خمینی نمی‌تواند دوام بیاورد و در این مورد با بختیار هم عقیده‌اند. برای آنکه یک ائتلاف چپی جای این رژیم را نگیرد، دو چیز باید صورت پذیرد. ارتش باید از یک حرکت مورد حمایت غرب پشتیبانی کند (در باره اینکه چه کسی این حرکت را رهبری کند اس.دی. آپ بیت ابهام داشت، اما با «شکسته نفسی معمول خود افزود که خوشحال خواهد شد که نخست‌وزیر شود) حمایت دولت آمریکا از چنین حرکتی اساسی است. این حمایت نه تنها با کمک مادی بلکه با تقلیل روابط با رژیم فعلی ایران باید باشد. اس.دی. آپ بیت گفت که گروهش بازگشت شاه را در نظر ندارد، اما اعاده سلطنت توسط یکی از پسران شاه را مردود نمی‌شمرد.

گروه مذکور با شاه تماس گرفته، اما هنوز جواب مستقیمی دریافت نداشته است. معذالک، اس.دی. آپ بیت و سایرین در ۲۳ تیر با زاهدی سفیر پیشین تماس گرفتند و زاهدی به طور ضمنی این گروه را تأیید کرد.

۵- هنگامی که کرامس این مسئله را مطرح کرد که آیا اس.دی. آپ بیت یا گروهش با شورویها تماس دارند، اس.دی. آپ بیت جواب داد که او و گروهش کاملاً ضد کمونیست می‌باشند و هیچ قصد ندارند که خواستار کمک از شوروی شوند. اس.دی. آپ بیت افزود که در چندین مورد وابسته نظامی شوروی (ژنرال کاپالکین) او را به صرف شام دعوت کرده بود، اما او هیچ‌گاه نپذیرفته است. با این حال به دنبال رد دعوت کاپالکین وابسته نظامی چکسلواکی (سرهنگ و لراخ) و وابسته نظامی لهستان (سرهنگ دوم دونای) او را دعوت کرده‌اند و با هم شام خورده‌اند. هر دوی این آقایان می‌خواستند درباره اوضاع ایران گفتگو کنند، اما (اگر بتوان حرف اس.دی. آپ بیت را باور کرد) برای هیچ‌گونه همکاری اصرار نکردند.

۶- در خلال ملاقات، کرامس تأکید کرد که تماس وی با اس.دی. آپ بیت به هیچ وجه نباید معادل

۱- تا به اینجا مشخص می‌شود که اس.دی. آپ بیت وابسته نظامی سفارت شاهنشاهی در پاریس بوده است.

حمایت دولت آمریکا فرض شود، و کرامس به عنوان یک مأمور اطلاعاتی که شغلش فقط جمع آوری خبر برای انتقال به مراتب بالاتر است با او تماس دارد. کرامس دوباره (چنان که در چندین مورد گذشته انجام داده ایم) گفت که برای حسن اطلاع دولت آمریکا، خبرهای دقیقی درباره اینکه چه کسانی، چه چیزی در کجا و کی انجام دادند لازم می باشد و هر چه کمتر از اینها قابل قبول نیست. به علاوه اگر اس.دی. آپ بیت حاضر نیست که اولاً چنین خبرهایی بدهد و ثانیاً، تماسهای ما را محرمانه نگاه دارد، ملاقات مجددی صورت نخواهد پذیرفت. کرامس گفت اگر قرار است این ملاقاتها را ادامه دهیم، اس.دی. آپ بیت باید نامهای، مقامها، سازمانها و غیره را در اختیار بگذارد. نامهای ایرانیانی که با آنها در داخل کشور تماس دارند (محسوس بود که اس.دی. آپ بیت فوراً از این یکی جا خورد) و سایر خبرهای با ارزش نیز در این زمره می باشند.

۷- حالا، ما در عوض باید چه کنیم؟ اس.دی. آپ بیت اعتراف کرد که از لحاظ مالی قدری در مضیقه است (پاراگراف ۴ را ملاحظه کنید). کرامس جواب داد با آنکه بدون تصویب هر گونه کمک مالی توسط ستاد مرکزی، خودش نمی تواند قولی را به عهده بگیرد، ولی احتمالاً می توانیم به تفاهم برسیم. ابتدا اس.دی. آپ بیت با یک لحن معمولی گفت که او قابل خرید نیست (وی اضافه کرد که قبلاً از قبول پیشنهاد کمک کرامس امتناع کرده بود). اما برای کرامس آشکار بود که اگر پیشنهاد پرداخت مبلغی داده شود، او قبول خواهد کرد. تنها مشکلی که پیش بینی می کنیم، این است که اس.دی. آپ بیت با تجمل پسندی خود، ممکن است دست خود را پایین نگیرد. قطعاً اگر او فکر کند که ما سطح زندگی فعلی او را تأمین خواهیم کرد، هر مبلغی که پیشنهاد کنیم، او ناامید خواهد شد.

۸- در ذیل توصیه قرارگاه می آید و خواستار نظریات ستاد و تصویب نهایی می باشیم. اگر به ادامه تماس با گروههای تبعیدی و خصوصاً گروهی که اس.دی. آپ بیت با آن مراوده دارد، علاقه ای باشد ما قصد داریم به اس.دی. آپ بیت پیشنهاد کنیم برای یک دوره آزمایش شش ماهه هر ماه ۲۵۰۰ فرانک (حدود ۶۰۰ دلار) پرداخت شود تا در آخر آن دوره دوباره مذاکره گردد. اگر به نظر اس.دی. آپ بیت این مبلغ خیلی کم بود، بابت مدتی که با ما گذرانده تشکر خواهیم کرد و می رویم. لطفاً تا ۲۹ شهریور جواب خود را اطلاع دهید.

۹- پرونده: ۲۰۱-۹۵۹۱۰۸ تا تاریخ ۲۲ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۱۳)

سری ۲۹ شهریور ۵۸ اعضاء

به: پاریس رونوشت برای ژنو، تهران

از: رئیس ۵۱۷۴۸۳

عطف به: پاریس ۱۲۳۹۰

۱- به نظر ما پوشش خبری کافی از فعالیتهای مخالفین تبعیدی ایران در اروپا در حل شکل گیری است و اس.دی. آپ بیت / ۱ (الف / ۱) تاکنون در طرح ریزی عملیاتی... نکرده است.

لذا علاقه ای به مقدمات عقد قرار داد با الف / ۱ حول این هدف نداریم. از کوششهای کرامس تقدیر می کنیم و میل داریم که تماسهای گاه به گاه با او حفظ شود، به نحوی که الف / ۱ امکان یابد هر خبری را که

می‌خواهد، به ما برساند.

۲- برای اطلاع شما: اویسی به مأموران ستاد مرکزی اطلاع داده طی مسافرتی که می‌خواهد در چند هفته دیگر به پاریس کند، قصد دارد با اس. دی. روف / ۱ و الف / ۱ ملاقات کند.

۳- پرونده: ۹۵۹۱۰۸ - ۲۰۱ تا تاریخ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۱۴)

سری ۱۹ مرداد ۵۸ اعضا

از: رئیس ۴۹۳۰۳۸ به: با حق تقدم به لندن رونوشت برای تهران، پاریس، بخش خبرگیری داخلی / ستاد هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است جی. ان سایت، جی. ان. گراف

۱- منبع بخش خبرگیری داخلی اطلاع داده است، که تیمسار (بازنشسته) ایرانی حسن طوفانیان دستیار بلند پایه سابق شاه و وزیر صنایع دفاعی در حال حاضر در لندن است و در آنجا در جلسه سران نظامی ایرانی که برای سرنگونی دولت فعلی ایران طرح ریزی می‌کنند، شرکت دارد. قرارگاه به یاد دارد که اس. دی. پریکتست / ۱ از جلسه ۱۷ مرداد تبعیدیهای ایرانی اروپا در لندن به آدلسیک خبر داده بود. معنای ضمنی آن این بود که حضور دوباره نخست‌وزیر پیشین شاپور بختیار در پاریس فعالیت‌های تشکیلاتی در اروپا را به تحرک واداشته است.

۲- منبعی دیگر به نام اس دی بیتل / ۱ در ۱۷ مرداد به لندن مسافرت نمود، تا احتمالاً در همین جلسه شرکت کند. اس دی بیتل / ۱ گفت که در جریان یک اقدام برای تشکل دادن به قاطبه ایرانیان علیه خمینی، او با تبعیدیان مختلف اروپایی ملاقات خواهد داشت و در بین شرکت‌کنندگان متعدد آن علی امینی، نخست‌وزیر پیشین و مهدی میر حسینی سر تیب نیروی هوایی حضور دارند. این گروه مشغول طرح ریزی برای ملاقات با بختیار در حوالی ۲۱-۱۹ مرداد ۱۳۵۸ بودند.

۳- موجب امتنان خواهد بود اگر برای کسب اطلاعات بیشتر درباره ادعای ملاقات تبعیدیهای ایرانی و همچنین تأیید حضور طوفانیان در انگلستان از سازمان اطلاعاتی انگلستان تحقیق شود.

۴- بدون پرونده. تا تاریخ ۱۹ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۱۵)

سری ۹ شهریور ۵۸ اعضا

به: رئیس رونوشت برای پاریس، تهران

از: لندن ۱۷۲۸۲

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. فیس

عطف به: لندن ۱۷۰۵۱

۱- در ۹ شهریور، اس. دی. فیس / ۱ گزارش داد که او پی برده رئیس تشکیلات بختیار در لندن یک ژنرال دو ستاره به نام نصیر جهانبانی است. اس. دی. فیس / ۱ می‌گوید که جهانبانی توسط «گروه هتل» به اصطلاح او که در تلگرام مرجع به آن اشاره شده، به عنوان «رئیس انتخاب شد».

۲- به گفته همان منابع، تشکیلات بختیار در سوئد، آلمان، سوئیس و انگلستان و فرانسه در حال دایر شدن می‌باشند. مسئله پول در حال حاضر اشکال اصلی می‌باشد. یک حساب بانکی در پاریس افتتاح شده و درخواستی از ثروتمندان ایرانی برای اعانه به عمل آمده است. منابع «هتل» اس. دی. فیس / ۱ به او گفته‌اند که زاهدی سفیر پیشین (ایران) در واشنگتن نزد شاه رفته و از او درخواست... اعانه کرده است. به طوری که گزارش شده، شاه از پرداخت هرگونه اعانه خودداری ورزید.

۳- در نتیجه مسئله کمبود پول، اعلان دولت در تبعید توسط بختیار به تعویق افتاده و منابعی آماده می‌باشند که این اعلان را با تبلیغات و اعلانات مناسب تقویت کنند. به همین دلیل... لندن که در تلگرام مرجع از آن گزارش شد، به تعویق افتاده است. به هرحال سخنرانیهای معمول هاید پارک در یکشنبه‌ها برقرار خواهد بود. (جهانبانی در... مرداد در این سخنرانیها شرکت کرد). اس. دی. فیس / ۱ همچنین شایعات (شناخته نشده‌ای) شنیده که مخالفین رژیم فعلی ایران درباره «حمله» به سفارت ایران در اینجا صحبت می‌کنند. چنین صحبت‌هایی بین افرادی که تازه درگیر فعالیتهای تشکیلاتی شده‌اند یک امر منطقی به نظر می‌رسد.

۴- علیرغم اشکال پولی، تشکیلات اینجا یک برنامه خیریه در سطح کوچکی آغاز کرده است. یکی از اعضای گروه هتل از اس. دی. فیس / ۱ پرسید، آیا خودش هیچ ایرانی را که به پول احتیاج داشته باشد می‌شناسد. رابط می‌گوید که این گروه می‌تواند... تهیه کند. (ادامه سند به دست نیامده)

سند شماره (۱۶)

سری ۸ آبان ۵۸ اعضاء

از: رئیس ۵۴۲۷۲۶
 هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. فیس، جی. ان. سایت
 عطف به: الف. لندن ۱۸۹۶۰، ب. لندن ۱۹۱۱۳

- ۱- با توجه به تداوم احتیاج به نظارت داشتن بر فعالیتهای تبعیدیها، با پیشنهاد قرارگاه مبنی بر ابقای اس. دی. فیس / ۱ با مستمری ماهانه ۱۵۰ پوند استرلینگ تا پایان ژانویه ۱۹۸۰ موافقت می‌شود.
- ۲- چون عملیات در ابتدا فقط مستلزم نظارت از نزدیک بوده با فقدان سابقه و یادداشت، کیلتایگر فکر می‌کند رئیس هیئت نمایندگی (سفیر آمریکا-م) احتمالاً در جریان گذاشته نشده است. تصمیم اینکه آیا حالا به رئیس هیئت نمایندگی خبر داده شود یا نه را به تشخیص خود قرارگاه واگذار می‌کنیم.
- ۳- پرونده: ۰۷۷۹۲۴-۲۰۱ تا تاریخ ۸ آبان ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۱۷)

سری ۱۴ شهریور ۵۸ اعضاء

از: لندن ۱۷۳۸۹
 هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. پریکتست
 ۱- در ۱۳ شهریور آدلسیک از اس. دی. پریکتست / ۱ سؤال کرد درباره تشکیل یک جنبش طرفدار

بختیار چه شنیده است. اس. دی. پریتکست / ۱ گفت هر کار تشکیلاتی که صورت گرفته باشد، به دست معین زاده و چند نفر دیگر بوده است. آنها تمام وقت خود را صرف تشکل دادن به ایرانیان جوان در بریتانیا کرده بودند. اس. دی. پریتکست / ۱ گفت که فقدان مالی مانع کار آنها شده است. او گفت که تا به امروز هیچ آدم کله گنده‌ای جلو نیامده بود تا خود را در صف بختیار اعلام کند، یا اینکه آشکارا از وی حمایت نماید.

۲- اس. دی. پریتکست / ۱ گفت که تا به حال تمام فعالیت‌هایی که در حمایت از بختیار صورت گرفته‌اند ذاتاً تبلیغاتی بوده و به طور چشمگیری مؤثر یا وسیع نبوده‌اند. او فکر می‌کرد که اگر وسایل کار فراهم باشد، بختیار می‌تواند تشکیلاتی را برپا کند، زیرا او به عنوان یک فرد سازمانده‌ی خوب شهرتی دارد. اس. دی. پریتکست / ۱ نتوانست نظر بدهد که آیا وجود نداشتن فعالیت‌های تشکیلاتی مؤثر در انگلستان به دلیل فقدان مالی بود یا بی‌تفاوتی قاطبه ایرانی.

۳- در رابطه با ارتش. اس. دی. پریتکست / ۱ گفت که فکر می‌کند ارتش ایران آنقدر زیر دست ملاحا قرار دارد که نمی‌تواند کودتایی را علیه پاسداران سازمان دهد. او شنیده که مدنی قرار است از خوزستان به تهران انتقال داده شود، چون اینکه هم استاندار و هم فرمانده نظامی باشد به او امکان می‌دهد در صورتی که خواست پایگاه مؤثری برای اقدام علیه دولت در دست داشته باشد. اس. دی. پریتکست / ۱ فکر نمی‌کرد که مدنی مشغول کاری باشد، این فقط مسئله اقدام احتیاطی دولت بود.

۴- اس. دی. پریتکست / ۱ گفت که با افراد زیادی ملاقات می‌کند و فقط پریتکست / ۱ گوش به حرف‌های آنها می‌دهد در رابطه با اوج‌گیری ناگهانی بختیار او قطعاً خود را کنار نگه داشته است. او با استفاده از ملاحظاتی که گفت اگر بختیار حمایت اطرافیان سابق شاه و دیگران را قبول کند، مرتکب یک اشتباه تاکتیکی شده، چون شاه هنوز بسیار مورد تنفر اکثر ایرانیان قرار دارد و اینکه بختیار حمایت این طرف را قبول کند، اشتباه خواهد بود.

۵- در ۱۱ شهریور آدلسیک و کیلتایگر برای تماشای تظاهراتی که به طرفداری از بختیار صورت می‌گرفت، به هاید پارک رفتند. به گفته اس. دی. پریتسک / ۱ حدود ۳۰۰۰ نفر در تظاهرات شرکت داشتند. آدلسیک و کیلتایگر تخمین زدند که تعداد جمعیت ممکن است به یک هزار نفر برسد. اکثریت آن جمع بی‌شور و هیجان به نظر می‌رسیدند. نقطه اوج آن بعد از ظهر زمانی فرارسید که یک زن جوان به محل سخنرانی بالا برده شد و همه جور بد و بیراه به خمینی نثار کرد. زنی در میان جمع فریاد برآورد که خمینی جاسوس آمریکا نیز هست. (از مشاهداتی که آدلسیک و کیلتایگر از جمعیت داشتند، صحت اظهارات فوق یاد شده اس. دی. پریتکست / ۱ تأیید شد).

۶- پرونده ۲۱۵۱۷۷-۲۰۱ تا تاریخ ۱۴ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۱۸)

سری ۲۸ شهریور ۵۸ اعضا

به: رئیس رونوشت برای ژنو، زوریخ، تهران، پاریس

از: برن ۳۹۵۴۳

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. آی. ان. گوت، آی. ان. کی

۱- در ذیل ترجمه گزارش آی. ان. گوت^۱ شماره ۷۹۵۹۴ مورخ ۲۲ شهریور ۵۸ می‌آید که منبع آن

۱- آی. ان. گوت. احتمالاً نام یک سازمان اطلاعاتی باید باشد.

«یک مسافر ایرانی در اروپا» و تاریخ خبر آن مرداد / شهریور ۵۸ ذکر شده است و ممکن است از لحاظ عملیاتی مورد توجه ستاد باشد.

«در آخر ماه اوت ایرانیان مختلفی که در دوران شاه مشاغل مختلفی را در اختیار داشتند، به طور انفرادی به اروپا مسافرت کردند تا با دوستان و آشنایان دیدار کنند. در زمره این مسافران رئیس سابق مدرسه پلی تکنیک و رئیس اداره آب و برق اهواز طی توقف خود در اروپا تماسهای با بختیار وزیر مقیم پیشین داشتند. رئیس سابق مدرسه پلی تکنیک قطعاً دوباره به ایران بازگشت».

۲- پرونده بعداً تعیین شود. تا تاریخ ۲۸ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

توضیح سیستم انتشار پیامها: پیرو تلگرام رئیس ۵۱۸۶۹۴ رونوشت برای تهران و پاریس مخابره شد. سری

سند شماره (۱۹)

سری ۳ مهر ۵۸ اعضاء

به: رئیس رونوشت برای تهران

از: پاریس ۱۲۷۱۴

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. جی. ال. گرناید

عطف به: پاریس ۹۹۹۰۳

۱- حسن قاضی یک چپی ایرانی که طی دوران تبعید خود در پاریس یک دفتر معماری در پاریس دایر کرد و سوابق ستاد در مورد او حاکی از آن بودند که با جنبشهای ناراضی خصوصاً در آمریکای جنوبی روابطی داشته، در حال حاضر در تهران زندگی می‌کند. مطابق تلگرام مرجع، قاضی برای گذراندن تعطیلات و مشاهده اوضاع به تهران رفت، اما بعد اقامت خود را تمدید کرد.

۲- به گفته دوست قاضی به نام پل بالتا خبرنگار روزنامه لوموند، قاضی تصمیم گرفته مدت نامعلومی در تهران بماند، چون پسر او که حدود ده سال دارد به زندگی در تهران اصرار می‌ورزد. بالتا این حرف را در اواخر تیر ماه ۱۳۵۸ هنگامی که تعطیلات را در اسپانیا می‌گذراند به جی. ال. گرناید / اظهار داشت. بالتا گفت که قاضی را در پاریس دید. قاضی برای انجام دادن بعضی امور خود به پاریس رفته و بعد از چند روز به تهران بازگشته بود.

۳- بالتا گفت که قاضی ترجیح می‌دهد در پاریس زندگی کند یا حداقل تا اندازه‌ای که تحصیل فرزندش طول بکشد و امیدوار بود فرزندش را تحت نفوذ قرار دهد تا برای مدرسه به پاریس بازگردد. به هر حال تا وقتی که پسرش مایل بود در ایران باشد قاضی می‌خواهد نزد او بماند. اگر قاضی دوباره به اقامتگاه خود در پاریس بازگشت ما مطمئن هستیم که جی. ال. گرناید / می‌تواند تماس با او را تجدید کند، اما در حال حاضر راه دسترسی به قاضی از طریق (قرارگاه) مسدود است.

۴- پرونده: ۲۰۱-۰۹۶۰۲۱۳ تا تاریخ ۳ مهر در بایگانی ضبط شود. توضیح سیستم انتشار پیامها: مطابق تلگرام رئیس ۵۲۱۲۲۵ رونوشت به تهران مخابره شد. سری

سند شماره (۲۰)

سری ۲۹ شهریور ۵۸ اعضاء

به: رئیس رونوشت تهران، بن

از: پاریس ۱۲۵۳۹

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است - اس. دی. جانوس

عطف به الف - تهران ۵۳۸۷۸ (برای بن لازم نیست) ب - تهران ۵۳۸۵۵ (برای بن لازم نیست)

۱- در ۲۶ شهریور اس. دی. جانوس / ۳۸ گفت که به تازگی از ترکیه بازگشته بود. وی در آنجا کمک کرد مدیر کل ساواک تهران تیمسار پرنیان فر به طور مخفی خارج شود. اس. دی. جانوس / ۳۸ گفت: که هنوز چند افسر ساواک در تهران مخفی هستند، اما هنوز راه باریکه‌ای که از طریق کردها وجود دارد به خوبی کار می‌کند. او قصد دارد در چند هفته بعد سفر دیگری به ترکیه کند.

۲- اس. دی. جانوس / ۳۸ هنوز با همکاران خود که با گروه بختیار مرتبطند تماس نگرفته، اما با فردی به نام طباطبایی که نام اولش مشخص نیست و برادر وکیل بختیار است، ملاقات کرده است. طباطبایی این تصور را به اس. دی. جانوس / ۳۸ القا کرد که گروه بختیار در جامی زنند و «امیدوارند» کمک چشمگیری از دولت آمریکا دریافت دارند تا خمینی را سرنگون کنند، در غیر این صورت بدون حمایت آمریکا حرکت بختیار مرده است.

۳- وضع خانه اس. دی. جانوس / ۳۸ دوباره مرور شد و هنوز می‌خواهد هر چه زودتر قضیه را فیصله دهد. گفت شاید خودش مسئول شرایط فعلی باشد چون او از ما درخواست کرد پرداختها را قطع کنیم. البته امید داشته بود که ما در پاریس بدون گرفتاری، مستقیماً به او پرداخت کنیم. پرستراو توضیح داد که ما با یک آژانس آمریکایی دیگر سر و کار داریم و نمی‌خواهیم امنیت او را به خطر اندازیم. اس. دی. جانوس / ۳۸ تشکر کرد و قبول کرد بابت مبلغ کلی که هنوز مطابق تلگرام مرجع طلب دارد، چک بگیرد. لطفاً چک را وصول کرده و به پاریس بفرستید. اگر راهی باشد که بتوانیم به دلار آمریکا پرداخت کنیم، او ترجیح می‌دهد به جای ریال دلار بگیرد.

۴ - آیا تهران می‌تواند لطفاً نام آن کارمند اداری مستشاری را که مسئول این قضیه است، پیدا کند تا اس. دی. جانوس / ۳۸ بتواند به مادر خوانده خود اطلاع دهد که تماس بگیرد. او همچنین مایل است نامه مختصری به آن کارمند اداری نوشته، خواستار یک (برگ) حسابرسی نهایی مفصل شود. آیا قرارگاه می‌تواند این نامه را (که برای شما خواهیم فرستاد) به کارمند اداری بدهد؟ لطفاً اطلاع دهد.

۵- برای اطلاع شما، اس. دی. جانوس / ۳۸ گفت که همکار ساواکی او سیف‌الله شهاب مدیر کل پیشین اداره چهارم قصد دارد مدت کوتاهی برای یک مسافرت کاری به آمریکا برود. او از اس. دی. جانوس / ۳۸ خواسته او را همراهی کند. اس. دی. جانوس / ۳۸ گفت: این پیشنهاد که ممکن است برای هر دو پر درآمد باشد، او را وسوسه کرده است. اس. دی. جانوس / ۳۸ در ضمن قصد دارد به تیمسار پرنیان فر خیر دهد که به آلمان غربی سفر کند و آنجا پناهنده شود.

۶- پرونده ۱۸۷-۹۶۰۱-۲۰۱ تا تاریخ ۲۹ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سری

سند شماره (۲۱)

سری ۴ مهر ۵۸ اعضاء

از: رئیس ۵۲۱۳۹۹ به پاریس
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. جانوس
عطف به: پاریس ۱۲۵۳۹

۱- بر اساس یک سند ستاد مرکزی به شماره ۲۶۵۴۱ NITA مورخ ۴ اردیبهشت ۵۲، که خبر اخذ شده از یک منبع قابل اطمینان تحت عنوان تغییرات پرسنلی ساواک بوده یک سرلشگر به نام قاسم پرویان فر (پرنیان فر) معاون رئیس اداره سوم ساواک قرار بوده رئیس ساواک تهران بشود. فرد مزبور در سال ۱۳۴۷ به عنوان یک سرهنگ مأمور خدمت در ساواک شد. اولین مقام او معاونت ریاست اداره سوم بود. مشارالیه پس از مدتی سرلشگر شد و کارمند عادی ساواک با رتبه اداری ۹ گردید. یک منبع قابل اطمینان اضافه می‌کند که مشارالیه کارمندی فعال، دقیق و سخت کوش اما در عین حال یک فرد بیمار، تند خو، عصبی و دارای افکار و نظرگاههای قدیمی و دانش کم و سطحی بود.

۲- کارتهای مربوط به میز (ایران) در ستاد نشان می‌دهند که فرد مزبور در فروردین سال ۵۴ رئیس اداره ساواک تهران و عمیقاً درگیر فعالیتهای ضد تروریستی بود. تروریستهای قزوین او را به عنوان هدفی برای ترور انتخاب کرده بودند. ستاد اطلاعات دیگر در دست ندارد.

۳- پرونده. ۲۰۱-۹۶۰۱۸۷ تا تاریخ ۳ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۲۲)

سری ۲۰ مرداد ۵۸ اعضاء

از: رئیس ۴۹۳۲۹۵
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. روف
عطف به: پاریس ۱۱۴۵۰

۱- برای شهلاکیا (شماره پرونده) ۲۰۱-۹۵۲۲۴۵ انتخاب شد. تنها سوابق موجود از گزارشهای گذشته پاریس اخذ شده بودند. تاریخ و محل تولد: حدود ۱۳۲۲، تهران. دبیر دوم سفارت ایران، پاریس. در بخش کنسولی در امور دانشجویان ایرانی کار می‌کند.

(پاریس ۳۷۸۰۸۰ اردیبهشت ۵۷). کارمند مطبوعاتی سفارت ایران و با چندین دیپلمات آمریکایی آشنایی دارد (پاریس ۹۶۷۵۶، ۱۴ اسفند ۵۷)

۲- با طرح ریزی قرارگاه که رئوس آن در تلگرام مرجع مشخص شد، موافقت می‌شود.

۳- پرونده: ۲۰۱-۹۵۲۲۴۵ تا تاریخ ۱۹ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۲۳)

سری ۲۰ مرداد ۵۸ اعضا

به: پاریس رونوشت برای تهران

از: رئیس ۴۹۳۲۹۷

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. روف

عطف به: پاریس ۱۱۴۱۸

۱- ضمن آنکه تصمیم‌گیری در مورد سرخ مذکور را به تهران واگذار می‌کنیم، تصور می‌کنیم که پیش از برقراری تماس در تهران باید شناخت بهتری از دسترسی برادر اس. دی. روف / ۱ (ر / ۱) به اطلاعات دارای اولویت داشته باشیم. به نظر ما بهترین شیوه عمل برای پاریس در این مرحله این است که سعی نماید، هنگامی که برادر / ۱ در آبان ماه به پاریس بازگشت با او ملاقات کرده دسترسی او (به اطلاعات) را دانسته، و در صورتی که به خبرهای مورد نیاز دسترسی داشت جریان پرورش / آزمایش او را شروع کرده تا یک منبع کاملاً استخدام شده و آزمایش شده، به قرارگاه تهران تحویل گردد.

۲- در ستاد مرکزی یا تهران سوابقی راجع به هویت مذکور یافت نشد.

۳- ما همچنان از کوششهای پاریس در رابطه با هدف ایرانی تقدیر می‌کنیم و بابت برنامه پرورشی فعالانه‌ای که دنبال می‌شود، سپاس گزاریم.

۴- پرونده: ۰۸۵۱۴۵-۰۰۸۵۱۴۵ تا تاریخ ۱۹ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۲۴)

سری ۲۹ شهریور ۵۸ اعضا

به: رئیس. رونوشت برای تهران

از: پاریس ۱۲۵۴۰

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. روف

۱- در ۲۷ شهریور اس. دی. روف / ۱ با پرستراو تماس گرفت و درخواست ملاقات کرد. در جلسه ۲۸ شهریور، اس. دی. روف / ۱ گفت که دوست نزدیک و خویشاوندی سپهد سیاوش بهزادی اکنون در پاریس است. بهزادی حدود دو ماه پیش از ایران گریخت و از ترکیه عبور کرد. او اکنون در پاریس «مخفی» است و می‌خواهد با سیا مذاکره کند. اس. دی. روف / ۱ بهزادی پرسید آیا ما به صحبت با وی علاقه‌مندیم. برای اطلاع شما، تیمسار بهزادی از طریق مادری با اس. دی. روف / ۱ قرابت دارد.

۲- به علاوه، اس. دی. روف / ۱ گفت که دختر عمویش شهلا کیا در ۲۵ شهریور از پاریس عازم تهران شد.

۳- تقاضا می‌شود ستاد مرکزی و قرارگاه تهران سوابق موجود درباره بهزادی همراه با نظر عملیاتی خود را اعلام فرمایند. به گفته اس. دی. روف / ۱ تیمسار بهزادی به انگلیسی و قدری فرانسه تکلم می‌کند. در قرارگاه پاریس سوابقی درباره بهزادی یافت نشد.

۴- پرونده. ۰۸۵۱۴۵-۰۰۸۵۱۴۵ تا تاریخ ۲۹ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سری

سند شماره (۲۵)

سری ۳ مهر ۵۸ اعضاء

به: پاریس رونوشت برای تهران

از: رئیس ۵۲۰۴۰۳

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. روف

عطف به: پاریس ۱۲۵۴۰

۱- تنها سوابقی که در مورد مشارالیه داریم هویت احتمالی، سیاوش بهزادی است که در سال ۱۳۳۸ به عنوان افسر رابط (احتمالاً بین نیروی و نیروی زمینی و ساواک) معرفی شده و به درخواست بخش قضایی نیروی زمینی برای وی کارت شناسایی ساواک صادر شده است.

۲- ما مایلیم که از بهزادی اطلاعات اخذ کنیم تا به حد کافی جزئیات بیوگرافیک، سابقه کاری، اندازه دسترسی به اهداف مورد علاقه و تمایل او به همکاری را بدانیم و بعد امکان یابیم احتیاجات عملیاتی و اطلاعاتی خارجی دقیقتری بدهیم.

۳- پرونده: بعداً تعیین شود. تا تاریخ ۲ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۲۶)

سری ۱۳ مهر ۵۸ تلگرام غیرفوری

به: واشنگتن - رونوشت تهران

از: بروکسل ۷۳۴۴؟

موضوع: هشدار- شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اطلاعاتی اس. دی. پراون

۱- در ملاقات ۱۱ مهر اس. دی. پراون ۱/ خبرهای ذیل را در اختیار گذارد:

الف: همکار پیشین پ/۱ در بروکسل به نام امین کاردان که به پاریس مأمور شده به تهران فرا خوانده شده بود. پ/۱ با کاردان صحبت کرده بود و گفت که این فراخوانی قدری غیر منتظره بوده، اما کاردان فکر می‌کرد که عاقبت دوباره مأموریت خارج از کشور خواهد گرفت. همسر و فرزندانش هنوز در اروپا هستند، چون بچه‌ها به مدرسه می‌روند. به گفته پ/۱، کاردان قصد دارد خانواده خود را در اروپا گذاشته تا دوباره مأموریت بگیرد.

ب: پ/۱ گفت که از دوستان خود شنیده که دولت ایران مشغول اعزام افراد امنیتی به سفارتخانه‌هاست تا بر فعالیتهای دیپلماتها نظارت داشته باشد. پ/۱ گفت که آنها به سهولت قابل تشخیصند، چون اغلب ریش دارند و در محیط سفارتخانه ناهماهنگ به نظر می‌رسند. پ/۱ نتوانست با اطمینان بگوید که مأمور امنیتی به بروکسل آمده بود. آیا ستاد هیچ نشانه‌ای دارد از اینکه دولت ایران چنین افرادی را به خارج از کشور فرستاده است؟

ج: شاپور بختیار اقدام به تماس با ایرانیان مقیم بلژیک برای پشتیبانی کرده است (اگر چه با پ/۱ نه). پ/۱ توضیح داد که بختیار دنبال پول نیست چون از خواهر شاه پول می‌گیرد، بلکه خواستار پشتیبانی معنوی و تشکیلاتی است. پ/۱ اطلاع ندارد، طرحهای آتی بختیار چه می‌باشند.

د: مهدی چمران، وزیر دفاع جدید، روابط دیرینه‌ای با ساف دارد به گفته پ/۱ چمران ده سال پیش از انقلاب..... بین اردوگاههای نظامی ساف در خاورمیانه پیش از بازگشت به ایران و بعد از خلع ید از شاه

پاریس پناهگاه جاسوسان آمریکا □ ۶۳۱

گذرانده بود. پ/۱ او را چپی دانست، اما پایگاه قدرت یا مناسبات او با خمینی را..... تشریح کند. پ/۱
(ادامه سند به دست نیامده)
برادر چمران مصطفی را نمی شناخت.

سند شماره (۲۷)

سری ۲۰ شهریور ۵۸ اعضاء

به: رئیس رونوشت برای تهران

از: پاریس ۳۶؟ ۱۲

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس.

عطف به: پاریس ۷۸۲۷؟

۱- محمد امین کاردان (۲۰۱-۹۵۷۰۸۱) رایزن سفارت ایران در پاریس، در اواسط شهریور ۱۳۵۸ به طور PCS عازم تهران شد. از ماه اردیبهشت کرامس چند تماس کوتاه با او داشت، اما کاردان مایل نبود گفتگوی با محتوایی داشته باشد و از ملاقاتهای طولانی خودداری می‌ورزید. معذالک پیش از عزیمتش برای خداحافظی با کرامس تماس گرفت. او گفت که خانواده‌اش باز نخواهند گشت و «فعالاً در بروکسل می‌مانند، وی از کاردان خواست در صورتی که به پاریس یا پایتخت اروپایی دیگر بازگشت به کرامس، اطلاع دهد.

۲- پرونده: ۲۰۱-۹۵۷۰۸۱ تا تاریخ ۲۰ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

متن بازجویی کتبی از آهرن (رئیس قرارگاه جاسوسی سیا در ایران)

سند شماره (۲۸)

مخالفین تبعیدی

قرارگاه تهران

در سپتامبر یا اوایل اکتبر، اس. دی. راتر/۴ گفت که بختیار خواستار کمک وی است. ر/۴ گفت که پیامهایی (تعدادشان مشخص نشد) کتبی و شفاهی دریافت کرده بود. ر/۴ فرد یا افرادی را که پیامها را رساندند معرفی ننمود- او گفت که بختیار پیشنهاد کمک مالی فوری و نامحدود به وی داده بود. ر/۴ گفت که به پیامهای بختیار جواب نداده بود. ما گفتیم که دلایلی داریم که نشان می‌دهند جنبش بختیار احتمالاً جنبشی ورشکسته و رو به زوال است، ر/۴ گفت که او هم تردید دارد بختیار آن منابع مالی را که ادعا می‌کند، در اختیار داشته باشد.

ستاد و سایر قرارگاهها

۱) احتمالاً در ماه سپتامبر با تیمسار جم در لندن تماس مستقیم برقرار شد. این طور تلقی شد که این مصاحبه‌ای است که فقط برای یک نوبت برگزار می‌شود و ترتیباتی برای تماسهای آینده مهیا نشد، اما این را با قطعیت در خاطر ندارم. جزئیات اظهارات جم را هم در خاطر ندارم، اما فکر می‌کنم که او گفت که حداقل در حال حاضر از تعهد به هرگونه ارتباط با بختیار خودداری می‌ورزد. اما یقین ندارم، که او از خود به عنوان یک رهبر مخالف احتمالی برای خودش نام برد.

۲) اس. دی. پیر / ۱ را می دانم که بدون اطلاع بختیار درباره گروه بختیار گزارش می داده است. فکر می کنم پ / ۱ بود گزارشی داد حاکی از آنکه تقریباً ور شکسته است و جنبش وی رو به زوال است. غیر از مفاد آن تلگرام غیر فوری که در اوایل مارس مشاهده کردم خبر دیگری در مورد پ / ۱ به خاطر نمی آید. ۳) اس. دی. اسلیبری / ۱، بازرگان لبنانی در پاریس، در ماه مرداد یا شهریور گزارش داد که یک سازمان مخالف در پاریس توسط نمایندگان جبهه ملی، مجاهدین، فداییان و توده در حال شکل گیری است. هویت این نمایندگان معرفی نشد. قرار بود که بختیار رئیس کمیته جدید بشود، هر چند که هر سازمان تشکیل دهنده می بایست برنامه خود را دنبال کند (بیشتر از این توضیح داده نشد). (صحت پاره ای از این خبر بعید به نظر می آمد).

قسمت اول اسناد این پرونده درباره فردی به نام جواد علامیر است که تلاش می کند برای ضد انقلابیون پاریس و خصوصاً گروهی که خود ایجاد کرده بود، حمایت سیا را جلب کند. علامیر مدتی سخنگوی شاپور بختیار و نویسنده مقالات روزنامه لوموند بوده است.

علامیر را فردی به نام محسن سلیم به سیا معرفی کرده بود و قسمت دوم این پرونده به اسناد مربوط به وی اختصاص دارد. در این اسناد از سلیم با نام رمز اس. دی. اسلیبری / ۱ یاد می شود. او یک وکیل لبنانی و از شیعیان آن منطقه بوده و در پاریس فعالیت می کرده است. سلیم برای خود در بین گروهی از شیعیان بیروت و حوالی آن محبوبیتی قائل می شد. و همراه با علامیر به سیا اطلاع می دهند که قصد دارند، با ایجاد همکاری بین طرفداران مورد ادعای سلیم در بیروت و گروه ابداعی علامیر در ایران یک جریان صهیونیستی، ضد فلسطینی، ضد انقلاب اسلامی در این دو منطقه شیعی بر پا کنند. سلیم خود را طرفدار خط سعد حداد و خواهان پیشبرد مقاصد ناسیونالیستی در لبنان معرفی کرده بود. وی برای سیا مظنون به همکاری با سازمانهای جاسوسی اسرائیل، انگلستان، عربستان، لبنان و ایران (ساواک) شناخته شده بود. در رابطه با همین جریان وی مهدی روحانی دست پرورده دربار شاه را به سیا معرفی می کند و خواستار مساعدتهای بیشتر سیا به وی می شود، تا به عنوان چهره مذهبی این حرکت مطرح گردد. روحانی خودش در تماس با سیا اظهار می دارد فقط در صورتی به مخالفت علنی با رهبری انقلاب اسلامی بر خواهد خواست که از طرف دولت آمریکا به وی وظیفه ای محول گردد.

علیرغم گزاره گوییهایی که گروه فوق الذکر و سایر گروهها و افرادی که اسناد روابطشان با سیا در این کتاب ارائه شده درباره موقعیت سیاسی خود داشتند، آمریکا به خوبی واقف بوده که اینها یارای مقابله با طوفانی را ندارند که بساط آمریکا در ایران را زیر و رو ساخت. لذا چندان بهایی به اظهارات آنها نمی داد و جنبه جمع آوری اطلاعات از آنها بیشتر برایش مورد توجه بود، با این حال امکان استفاده های سیاسی از آنها برای مشوش ساختن چهره انقلاب اسلامی در خارج را از نظر دور نمی داشته، چنان که یکی از اسناد نشان می دهد، سیا روزنامه متعلق به گروه علامیر را مورد بررسی قرار می دهد تا امکان درج مقالات تبلیغاتی خصمانه علیه انقلاب اسلامی را که توسط سیا تهیه گردیده، بسنجد.

در ادامه زمینه چینی این حرکت تبلیغاتی برای خدشه دار کردن وجهه انقلاب اسلامی در خارج، سیا کوشش می کند روابط خود را با یک روزنامه نگار مقیم پارس تجدید نماید، تا از طریق وی اخبار دست چین شده در مرکز تبلیغات مخفی سیا را در یک نشریه ظاهراً چینی فرانسه درج نماید. وی خصوصاً از آن

جهت مورد توجه سیما قرار می‌گیرد که مقاله‌هایش در رابطه با امور جهان سوم و ایران بوده و خودش علاوه بر آنکه پدری شیعی داشته در پیش از انقلاب در فعالیتهای ضد رژیم شاه در فرانسه مداخله داشت. نام این روزنامه نگار کنیز مراد بوده و در اسناد انتهایی این پرونده از وی با نام رمز یوان. پولو / ۱ یاد شده است، تا آنجا که یکی از اسناد منتشر شده نشان می‌دهند (کتاب خط میانه مقدم مراغه‌ای) کنیز مراد یک بار نیز پیش از انقلاب به ایران آمده و مصاحبه‌ای با شریعتمداری داشته بود.

سند شماره (۲۹)

سری ۲۲ شهریور ۵۸ اعضا

از: پاریس ۱۲۳۷۳ به: با حق تقدم به رئیس رونوشت برای تهران
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس. اطلاعاتی اس. دی. اسلیپری
عطف به: پاریس ۱۲۳۷۴ (؟۴۷۱ - OFA)

۱- گزارش مرجع را تیمکن از جواد علامیر، سخنگوی شاهپور بختیار در نهار مختصری که اس. دی. اسلیپری / ۱ در دفتر خود در ۱۷ شهریور ۱۳۵۸ داد به دست آورد. اس. دی. اسلیپری / ۱ علامیر را دعوت کرده بود با یک مقام عالی‌رتبه همفکر که سابقه فعالیت در خاورمیانه دارد و امور مربوط به سازمان ملل و جنبش غیرمتعهدها را برای سفارت پاریس هماهنگ می‌کند، ملاقات نماید.

۲- در خلال نهار، اس. دی. اسلیپری / ۱ توضیح داد که او خواستار همکاری بین طرفداران شیعه خود در بیروت و حوالی آن و گروه هماهنگی اشاره شده در تلگرام مرجع است، اساس کار هم این است که فلسطینیها (عرفات) با پشتیبانی سوریه‌ها اکنون بیشترین نفوذ را روی توده بزرگ شیعیان بیکار یا کم حقوق بیروت و حوالی آن دارند، تا به وحدت و ناسیونالیسم لبنان صدمه بزنند. اس. دی. اسلیپری / ۱ و علامیر فکر می‌کنند که مقام امنیتی ایران مصطفی شمران (چمران - مترجم) که فلسطینی است، آلت دست عرفات می‌باشد. شمران فرد اصلی در تشکل، آموزش و جهت دادن به دستگاه امنیتی آیت‌الله خمینی است. بنابراین، اس. دی. اسلیپری / ۱ نتیجه می‌گیرد که تمام شیعیان باید با یکدیگر علیه این محور خمینی / ساف در جبهه‌ای با حداکثر وسعت عمل کنند.

۳- علامیر به تیمکن گفت که بختیار در فرانسه نیست، اما قرار است در هفته حول ۱۹ شهریور با هدایت الله متین دفتری از جبهه دموکراتیک ملی ملاقات داشته باشد. جداگانه، علامیر به اس. دی. اسلیپری / ۱ گفت که ملاقاتی ترتیب داده خواهد شد تا در آن اس. دی. اسلیپری را بتواند درباره همکاری شیعیان لبنان با بختیار مذاکره کند. علامیر به تکمین گفت که بختیار با پاسپورت ایرانی خود که تا بهمن ۱۳۵۹ مهلت دارد مسافرت می‌کند.

۴- اس. دی. اسلیپری / ۱ به طور خصوصی به تیمکن اظهار داشت که چون پسر بختیار یکی از مقامات امنیتی فرانسه است، می‌تواند به سهولت ترتیبی بدهد، هنگامی که بختیار ظاهراً از کشور خارج شده او را جایی پنهان کند. (توضیح: اس. دی. اسلیپری / ۱ توانست بیشتر از این موقعیت پسر بختیار را مشخص کند، اما چنان که در تلگرام پاریس ۱۱۷۸۵ گزارش شد، اس. دی. جانوس / ۳۸ گفت که پسر بختیار یک افسر پلیس در پاریس است و نشریه اکسپرس مورخ ۲۰ مرداد ۱۳۵۸ درباره او نوشت که بازرس پلیس در منطقه ۱۲ است. همچنین بنابر پاراگراف ۴ پاریس ۱۲۱۰۵، یوان. ویزیت / ۱ گزارش داد که پسر وی با

دستمزد کمتر کار می‌کند، بنابراین جایی در دستگاه پلیس مشغول است اما ما قادر نیستیم محل دقیق آن را معین کنیم:

۵- پرونده: ۲۷-۹۶۲۰۲۷-۲۰۱ نام علامیر در فهرست بایگانی ثبت شود.

تا تاریخ ۲۲ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۳۰)

سری ۲۹ شهریور ۵۸ اعضاء

از: آتن ۶۰۸۰۸ به: با حق تقدم به رئیس. رونوشت با حق تقدم برای پاریس، تهران

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است

عطف به: پاریس ۱۲۳۷۴؛ الف - آتن ۶۰۴؟۰ (به پاریس فرستاده نشد / لازم نبود)، ب - آتن ۶۰؟۴۰ (به تهران فرستاده نشد)

۱- برای تهران. تلگرام مرجع ب اعلام داشت که شکرالله خلعتبری (فرد مورد اشاره تلگرام مرجع الف) موافقت کرده قرارگاه آتن را در جریان خبرهایی که راجع به فعالیتهای ضد خمینی بختیار در پاریس می‌شوند، قرار دهد. در این تلگرام همچنین اشاره شده بود که جواد علامیر، یک روزنامه نگار ایرانی که در پاریس برای لوموند کار می‌کند دوست نزدیک مشارالیه و بختیار است و علامیر در موقعیتی قرار دارد که فرد مزبور را در جریان فعالیتهای بختیار نگاه دارد.

۲- در ۲۸ شهریور ۵۸، مشارالیه دو فقره خبر ذیل را در اختیار ما گذاشت. منبع خبر اول (فقره الف) را او جواد علامیر معرفی کرد. او صبح ۲۸ شهریور با علامیر تلفنی صحبت کرد. مشارالیه از معرفی منبع خبر دوم (فقره ب) امتناع ورزید. او گفت که این خبر را از یک دوست خود در ایران که عضو وزارت خارجه است گرفته است. این دوست وی اخیراً به عنوان همراه یکی از مقامات سودانی بازدیدکننده به شهر مقدس قم رفته بود. دوست مشارالیه به این دلیل که عربی تکلم می‌کند و قرار بود به عنوان مترجم گفتگو با خمینی خدمت کند، برای اسکورت آن مقام سودانی انتخاب شد. مشارالیه فقره ب را طی تماس تلفنی که از دوستش در تهران در ۲۵ شهریور داشت اخذ کرد. وی نتوانست درباره هیچ کدام از دو فقره خبر اظهار نظر بنماید. او فکر می‌کند که این اخبار قابل اطمینانند... نتوانست درباره این اخبار سوالی بکند چون از تلفن استفاده می‌کردند.

۳- فقره الف، علامیر اظهار داشت که قرار است بازرگان نخست وزیر ایران طی دو سه روز آینده (حدود ۳۰ شهریور یا ۱ مهر) عوض شود و به جای او یا ابراهیم یزدی (وزیر خارجه) یا احمد بنی صدر (سیاستمدار حزب اسلامی) روی کار خواهد آمد. مشارالیه نمی‌دانست علامیر چگونه به خبر رسیده بود. فقره ب، در شهر مقدس قم، پاسداران اسلامی تحت آموزش تاکتیکیهای چریکی قرار دارند، تا در اقدامات ضد رژیم در افغانستان از آنها استفاده شود، تعداد نامعلومی از پاسداران اسلامی که در قم آموزش دیده‌اند هم اکنون در افغانستان از نیروهای اسلامی افغان که درگیر جنگ با قوای مخالف هستند، پشتیبانی می‌کنند. راه ورودی به افغانستان که پاسداران اسلامی ایرانی از آن استفاده می‌کنند راه بلوچستان است. دیدار اخیر نخست وزیر بازرگان از بلوچستان به منظور آگاهی از واقعیات مشکلات تحرک پاسداران اسلامی از مرز به افغانستان است.

۴- پرونده: ۲۰۱-۹۶۲۶۴۰ تا تاریخ ۲۹ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۳۱)

سری ۳۰ شهریور ۵۸ اعضاء

از: پاریس ۱۲۵۹۴ به: فوری به رئیس، رونوشت برای تهران، بخش خارجه / واشنگتن. هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است

عطف به: رئیس ۱۵۱۷۰۷۵

۱- جواد علامیر در ۲۹ شهریور به مأمور مربوطه پاریس واس. دی. اسلیپری / ۱ گفت که به درخواست گروه هماهنگی علامیر که اکنون خود را اتحاد ملی می‌خواند، تیمسار تریبری علی در ۲۸ شهریور به پاریس آمده بود تا طرح‌ریزی نظامی برای گروه را رهبری کند. علامیر تیمسار جم را محبوبترین تیمسار بین نیروهای مسلح و تیمسار علی را محترمترین فرد از لحاظ حرفه‌ای در بین تیمسارهای قدیمی دانست. علامیر درباره علی توضیح داد که در زمان مصدق رئیس ستاد مشترک بوده، بعد سفیر ایران در مادرید شده و از دانشگاه‌های اروپا و آمریکا درجاتی در حساب و تکنولوژی احراز کرده است.

۲- از لحاظ عملیاتی برای قرارگاه پاریس سودمند خواهد بود، اگر اس. دی. پیر / ۱ بتواند خبر مندرج در پاراگراف ۱ فوق را تأیید و ارتباط علی با بختیار و علامیر را مشخص کند. علامیر خود را نفر اصلی هماهنگ کننده و نامود می‌کند که سابقه اعتبارش به دوران قدیم مخالفت با شاه باز می‌گردد، بختیار یک رئیس اسمی است، و جم و شریعتمداری کسانی هستند که محبوبیت خود را مدیون علامیر و سایرین در بین مخالفین قدیم می‌باشند.

۳- مأمور مربوطه پاریس تحت پوشش بخش سیاسی و با نام حقیقی دوبار تاکنون با علامیر ملاقاتهایی داشته که اس. دی. اسلیپری / ۱ ترتیب داده بود. در ملاقات دوم علامیر به تماس بخش سیاسی با خمینی در دوران تبعید به نوفل لوشاتو اشاره کرد و آقای وران زیمرمان را اشتباهاً به عنوان رئیس قرارگاه سیا معرفی نمود. مأمور مربوطه قرارگاه پاریس ادعا کرد که آقای زیمرمان رئیس اوست و توضیح داد که او رئیس قرارگاه سیا نیست و در عین حال از تماس زیمرمان با خمینی اظهار بی‌اطلاعی کرد. تاکنون که ما کنترلی روی آنچه اس. دی. اسلیپری / ۱ ممکن است به افراد اصلی (مثل علامیر و مأمور مربوطه) بگوید تا آنها را به همکاری با یکدیگر بکشاند، نداشته‌ایم. البته نباید به اس. دی. پیر / ۱ درباره تماسهایمان با علامیر (که ناخواسته بودند و ممکن است ادامه نیابند) چیزی گفته شود، اما مأمور مربوطه‌ای که بعد از مسافرت اطلاعات او را استخراج می‌کند، باید به هرگونه نشانه اینکه اس. دی. اسلیپری / ۱ از... اطلاع پیدا کرده... سعی کند بفهمد علامیر احتمالاً درباره آنها چه گفته، هشباری داشته باشند.

۴- پرونده: ۲۰۱-۹۶۲۶۱۵، ۲۰۱-۹۶۲۰۶۷ تا تاریخ ۳۰ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سری

سند شماره (۳۲)

تاریخ خبر: اوایل مهر ۱۳۵۸
 هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار. پخش و اقتباس خبر تحت نظر تهیه کننده.
 منبع^۱: یک بازرگان شیعه غیر ایرانی در خارج که حد اطمینان به وی معین نگردیده است. او با یک عضو حرکت مخالفین ایرانی صحبت کرد.

موضوع: تماس و فعالیتهای حرکت مخالفین ایرانی در فرانسه

خلاصه: گروه هماهنگی پاریس مخالفین ایرانی تحت رهبری اسمی نخست‌وزیر سابق بختیار نام اتحاد ملی را برای خود اختیار کرده است. آنها یک نشریه فارسی به نام نامه به طور هفتگی در پاریس منتشر می‌کنند، آنها از رئیس سابق ستاد مشترک نیروی زمینی ایران تیمسار تریری علی خواسته‌اند که طراح نظامی اصلی آنها باشد و از حمایت چندین آیت‌الله در ایران برخوردارند. آنها با... کارکنان رادیو تلویزیون ملی ایران تماس نزدیک دارند و گاهی توانسته‌اند سخنرانیهای خمینی را قطع کنند. آنها قصد دارند خرابکاری در برنامه‌های سیاسی و مذهبی را به طور گاه و بی‌گاه ادامه دهند. اتحاد ملی از مقصد مردم فلسطین یعنی کسب حق تعیین آینده خود حمایت می‌کند و جدای از بختیار با خود مختاری برای ملیتهای اقلیت ایرانی موافقت دارد. اتحاد ملی امیدوار است که نخست‌وزیر فعلی ایران مهدی بازرگان استعفا کند و مدتی بعد به عنوان کاندیدای آنها برای ریاست یک دولت موقت پس از برکناری خمینی باز گردد. آنها با یک مقام شوروی در پاریس تماسی داشتند، اما اقدام آنها به کسب حمایت حزب توده به جایی نرسید. (پایان خلاصه).

۱- گروه هماهنگی مخالفین ایرانی که اسماً تحت رهبری نخست‌وزیر پیشین شاهپور بختیار قرار دارد و متشکل از اعضای جبهه ملی، جبهه دموکراتیک ملی، مجاهدین و فداییان خلق ایران می‌باشد، نام اتحاد ملی را برای خود اختیار کرده است. آنها یک نشریه فارسی زبان هفتگی به نام «نامه» دارند که سردبیر آن الف. البیگه است. یکی از مدیران اصلی «نامه» جواد علامیر روزنامه نگار ایرانی و تولید کننده تلویزیون سابق است که در حال حاضر مشغول تهیه یک فهرست از دریافت کنندگان ایرانی آن نشریه در سطح جهان می‌باشد.

۲-..... در تلاشی که برای جلب حمایت از کوششهای خود داشته از تیمسار تریری علی که در رژیم محمد مصدق رئیس ستاد نیروی زمینی بود، درخواست کرده رئیس طرحهای نظامی آن شود. در جواب به این درخواست تریری در ۲۸ شهریور به پاریس آمد. تیمسار علی را که یک ریاضی‌دان است و مدرکی هم از دانشگاه... گرفته برای اتحاد ملی تیمسار بازنشسته‌ای به حساب می‌آید که از لحاظ حرفه‌ای بیشترین احترام را در ارتش دارد در صورتی که فریدون جم رئیس پیشین ستاد مشترک به نظر آنها محبوبترین تیمسار بازنشسته است. (توضیح حوزه فعالیت: رجوع کنید به گزارش ۷۹-۱۵۸۷۷/۳۱۵ / TDFIRDB مورخ ۲۰ شهریور ۱۳۵۸ از یک سازمان رسمی انگلستان که در آن گفته شده بختیار نخست‌وزیر سابق برای جلب حمایت تیمسار جم با او تماس گرفته بود اما تیمسار جم تصمیم گرفت فعلاً

۱- اطلاعاتی که منبع این گزارش (علامیر) در مورد ارتباطات خود در ایران و خصوصاً ادعای تماسش با آیت‌الله شهید مطهری که به دست کیفی ابادی آمریکا به شهادت رسید مخدوش بوده و در سند شماره ۴۹ خود سیا به دقت نداشتن این اطلاعات اشاره می‌کند.

در حاشیه بماند).

۳- اتحاد ملی در ارتباط منظم و برخوردار از حمایت آیت‌الله سید کاظم شریعتمداری، حسن طباطبائی قمی و آیت‌الله سید عبدالله شیرازی است. اتحاد ملی با آیت‌الله مرتضی مطهری تماس دارد، و امیدوار است حمایت وی را جلب کند. آیت‌الله روحانی نیز با آنها تماس دارد اما آنها وی را یک فرصت طلب به حساب می‌آورند که از هر سازمان سیاسی نزدیک به پیروزی حمایت می‌کند. روحانی در حال حاضر یک طرفدار معتدل خمینی است. (توضیح منبع. روحانی... مخالف خمینی است اما فعلاً در موضع خود است تا از این کار به عنوان پایگاه برای حمله علیه دولت بازرگان عمدتاً ابراهیم یزدی وزیر خارجه استفاده کند. روحانی از قرار معلوم دولت را متهم به اهمال در حمایت از موضع برادر کوچکتر خود می‌کند که در پاریس به عنوان ملای برجسته جماعت شیعه در اروپا اقامت دارد.)

۴- اتحاد ملی تماس مستمری با گروهی از کارکنان سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران دارد. این گروه در ۲۵ شهریور برای سومین مرتبه در یک مدت دو هفته‌ای موجب وقفه در یک سخنرانی خمینی گردید که در ساعت ۲۱/۰۰ به یکی از استانهای ایران رله می‌شد. اتحاد ملی تخمین می‌زند که نود درصد کارکنان رادیو تلویزیون مخالف رژیم خمینی هستند و پیش‌بینی می‌کند در اجرای یک طرح خرابکاری گاه‌به‌گاه... در رله برنامه‌های سیاسی و مذهبی مشکلی پیش نیاید. زمانی این تکنیکی بود که همان مخالفینی که خمینی را به قدرت رساندند، آن را به کار گرفتند.

اتحاد ملی... که هم خمینی و عموم این وقفه‌ها را چنین تلقی می‌کنند که پاسداران انقلاب سابق... علیه خمینی هستند، چنان که زمانی علیه شاه بودند.

۵- برای رعایت سیاست خود، اتحاد ملی تماسی با سازمان آزادی‌بخش فلسطین ندارد، اما سیاست آن حمایت از حق مردم فلسطین برای تعیین آینده خود می‌باشد. به استثنای بختیار، اتحاد ملی با فکر خودمختاری نزدیک به فدراسیون برای ملیتهای اقلیت ایرانی موافقت دارد، بختیار طرفدار... اقلیتهاست.

۶- در رابطه با آینده، اتحاد ملی امیدوار است که مهدی بازرگان نخست‌وزیر ایران استعفا کند، تا پس از یک مدت فاصله مناسب بتواند مخفیانه از ایران خارج شود، تا کاندیدای اتحاد ملی برای نصب به عنوان... یک دولت موقت گردد و پس از... خمینی انتخابات را تدارک ببیند. اتحاد ملی تصور می‌کند که اگر بازرگان استعفا کرد، خمینی به جای او یا وزیر خارجه یزدی یا مشاور امور اقتصادی ابوالحسن بنی صدر را نصب خواهد کرد.

۷- اتحاد ملی تماسی با یک دیپلمات عالی‌رتبه شوروی در پاریس داشته است. نماینده اتحاد ملی از فرد روسی خواست که حزب کمونیست توده را تشویق کند به گروه هماهنگی بپیوندد. آن مقام روسی... کرد، و ادعا نمود که دولت شوروی کنترلی روی فعالیتها و سیاستهای توده ندارد.

۸- به دست آمده در فرانسه، پاریس (۳۰ شهریور ۱۳۵۸) شماره از حوزه فعالیت (۴۷۲۶ - OFA).

۹- انتشار از حوزه فعالیت: سفارتخانه در پاریس. فرستاده شده به تهران.

طبقه‌بندی گزارش سری / هشدار - شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. غیر قابل رؤیت برای بیگانگان - غیر قابل رؤیت برای پیمانکاران یا مشاوران پیمانکار - پخش و اقتباس خبر تحت نظر تهیه کننده.

تا تاریخ ۱۸ مهر در بایگانی ضبط شود. تمام اجزاء سند حاوی طبقه بندی و قیود کل سند می‌باشند.

سند شماره (۳۳)

از: پاریس ۱۲۸۹۸
به: رئیس، رونوشت برای تهران، آتن، لندن
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. اسلیپری، زی. آر. واهو
جزئیات تکمیلی^۱: زی. آر. واهو برای اظهار نظر تهران، بدون OPACT منبع تیمکن و اس. دی.
اسلیپری / مستقیماً. (همان شرایط ذکر شده در تلگرام پاریس ۱۲۳۷۳). به سازمان اطلاعاتی همکار
داده نشود، بدون نام برای ثبت در فهرست بایگانی. بدون پرونده.
هدف: S-I-B شماره گزارش از حوزه فعالیت: ۴۷۲۶ - OFA

سند شماره (۳۴)

از: رئیس ۵۲۸۷۲۶
به: لندن، پاریس. رونوشت برای تهران
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. جی. ان. گراف اطلاعات کشور بیگانه
عطف به: الف - ۴۷۲۶ - OFA، پاریس ۱۲۸۹۸ زی. آر. واهو^۲، ب - لندن ۱۸۳۴۷، ج - پاریس ۱۳۰۰۶
۱- ما مانع انتشار تلگرام مرجع الف شده‌ایم، به امید اینکه اطلاعات اضافی / تأییدی از یک چهره
سرشناس مخالف ایرانی در اینجا که با وی تماس داریم، بگیریم، لذا ترجیح می‌دهیم موافقت خود با
درخواست طرح شده در تلگرام مرجع را پس از بررسی نتایج آن ملاقات اعلام کنیم.
۲- بدون پرونده، تا تاریخ ۱۳ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.
تماماً سری
سری

سند شماره (۳۵) سری ۳۰ شهریور ۵۸

از: پاریس ۱۲۶۱۰
به: با حق تقدم به رئیس، رونوشت برای آتن، تهران
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است
عطف به: الف - آتن ۶۰۸۰۸، ب - پاریس ۳۱۲۵۹۴
۱- منبع نهایی بند الف پاراگراف ۲ تلگرام مرجع در ۲۹ مرداد به مأمور مربوطه قرارگاه پاریس و اس.

۱- همراه گزارشهای خبری (از نوع سند شماره ۳۲) یک تلگرام از طرف واحدی که گزارش را تهیه کرده، ارسال می‌شود که حاوی نکات اداری و بایگانی و آماری مربوط به گزارش برای استفاده داخلی سیا می‌باشد و عنوان «جزئیات تکمیلی» دارد. هرگاه در این گزارشهای «جزئیات تکمیلی» علامت زی. آر. واهو بیاید، بدین معنی است که اداره انتشار اطلاعات ستاد مرکزی سیا عهده‌دار کار تعیین واحدهای مناسب برای دریافت گزارش می‌گردد و پس از مشورت با بخشهای مربوطه، گزارش را انتشار می‌دهد و این واحدها علاوه بر، یا به جای واحدهایی خواهند بود که در انتهای گزارش خبری پس از عبارت «انتشار از حوزه فعالیت» نام برده می‌شدند.
پس از هر علامت زی. آر. واهو اینکه به چه علت گزارش خبری باید در ستاد مرور شود و واحدهای دریافت کننده در آنجا تعیین شوند، ذکر می‌گردد.

تلگرام پاریس ۱۲۳۷۳ سند شماره ۲۹ می‌باشد.

۲- تلگرام مرجع الف سند شماره ۳۲ می‌باشد.

۳- تلگرام مرجع الف سند شماره ۳۰ می‌باشد.

دی. اسلیپری / ۱ گفت که به نظر منبع، بازرگان می‌تواند بهترین فردی باشد که پس از سقوط خمینی یا برکناری او از قدرت، ریاست یک دولت موقت را برای اعاده نظم عمومی و تدارک انتخابات بر عهده داشته باشد. با این وجود منبع گفت که مقداری طول خواهد کشید تا بتوان بازرگان را به استعفا از نخست‌وزیری و انتظار رویدادهای مطلوب (برای مخالفین) تشویق کرد مأمور مربوطه از منبع پرسید اگر بازرگان استعفا کرد، خمینی چه کسی را به جای او خواهد گذاشت و منبع جواب داد که احتمالاً یزدی و امکاناً بنی صدر. منبع توضیح داد که یزدی می‌خواهد بازی آمریکایی را اجرا کند و بنی صدر شاید تئوری اقتصاد توحیدی خود را که فی الجمله مستلزم محرومیت ثروتمندان است، پیش ببرد.

۲- منبع و اس. دی. اسلیپری، شاید به طور صحیح ادعا می‌کنند که منبع در تماس با جریان مداومی از ایرانیانی که به ایران و کشورهای غربی رفت و آمد می‌کنند، می‌باشد، بنابراین فایده ندارد حدس بزنیم کدام یک از آنها احتمالاً سقوط بازرگان در محدوده زمانی دو یا سه روز را پیش بینی کرده است. به هر حال منبع این را گفت که جدیدترین ورود چشمگیر افراد از ایران به درخواست اتحاد ملی، ورود تیمسار تریری علی بوده که در تلگرام مرجع ب مطرح شد.

۳- پرونده: ۲۰۱-۹۶۲۰۶۷ تا تاریخ ۳۰ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۳۶)

سری ۱۳ مهرماه ۱۳۵۸ اعضاء

به: رئیس، تهران

از: پاریس ۱۳۰۰۹

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. اسلیپری

عطف به: الف - پاریس ۱۲۵۹۴، ب - پاریس ۱۲۴۳۲، ج - پاریس ۱۲۳۷۳، د - پاریس تلگرام سفارت شماره ۲۶۰۱۵ مورخ ۲۶ مرداد ۱۳۵۸، ه - پاریس ۹۷۱۶۳، و - پاریس ۹۵۸۲۶، ز - پاریس ۹۵۸۲۴
۱- تقاضا می‌شود، تمام سوابق درباره امیر (یا جواد علامیر) (که به عنوان جواد علامیر دولو نیز شناخته می‌شود) ارائه گردد و شماره رمز ۲۰۱ و نام رمز هم برای وی مشخص گردد. مکان و زمان تولد: ایران، تهران، ۱۵ فروردین ۱۳۱۴، تابعیت: ایرانی، شغل: تجارت، فعالیت در امور ارتباطات، محل اقامت: فرانسه، پاریس شماره ۳ بلوار هنری چهارم، منطقه اداری شانزدهم، تلفن ۳۲۹۶۶۵۲ نام پدر: محمود علامیر قاجار ملقب به احتشام السلطنه، نام مادر: معصومه، نام فامیل مشخص نیست، ملقب به اخترالزمان. شخص مورد نظر در انستیتو «دو پوئیش» بروکسل، انستیتو مطالعات سیاسی پاریس و دانشکده ادبیات دانشگاه پاریس (سوربن) تحصیل کرده است. این شخص فرانسه و انگلیسی را در سطح چهار صحبت می‌کند و ادعا می‌کند که اسپانیایی و آلمانی را به خوبی فارسی تکلم می‌کند. وی ازدواج کرده و چهار فرزند دارد.

۲- سیر مشاغل نامبرده تاریخها داده نشده:

مقاله نویسنده سیاسی روزنامه اطلاعات، سردبیر ژورنال دو تهران، ناشر جام جهان نما و این هفته در تهران، نماینده سازمان پخش تلویزیونی فرانسه (در ایران)، گزارشگر لوموند (پاریس)، نیوزویک (نیویورک)، مشاور در امور خارجی و مفسر سیاسی، تولیدکننده رادیو و تلویزیون ملی ایران، شغل فعلی وی رئیس بنگاه خبری بین‌المللی تله پرس.

۳- اطلاعات مندرج در پاراگراف‌های ۱ و ۲ توسط خود این شخص تهیه شده و به اس. دی. اسلیبری / ۱ داده که وی نیز یک نسخه آن را به مأمور مربوطه پاریس داد. بنا به درخواست مأمور مربوطه، اس. دی. اسلیبری / ۱ اطلاعات زیر را از اس. دی. التیمت / ۱ کسب کرده:

الف: شخص مورد نظر تولیدکننده برنامه‌های تلویزیون است. وی ده سال گزارشگر روزنامه لوموند پاریس در تهران بوده است.

ب: این شخص از رابطه خیلی صمیمی با شاه بهره‌مند بوده است.

ج: پدر یا احتمالاً پدر بزرگ این شخص یک سناتور بوده است.

د: این شخص چهار فرزند دارد که دو تای آنها در سرزمین آمریکا به مدرسه می‌روند، بزرگترین فرزندش یک پسر است که حدوداً متولد ۱۳۳۳ است.

۴- شخص مورد نظر اینک عضو با نفوذ یک گروه هماهنگ کننده مخالفین تبعیدی ایران است که وی آن را اتحاد ملی می‌خواند. وی دوبار با مأمور قرارگاه پاریس ارنست. ان. تیمکن به عنوان مهمان اس. دی. اسلیبری / ۱ نهار صرف نموده است. او تیمکن را در پوشش مستعار می‌شناسد، اما ممکن است که تصور نماید، ولی با سیار تباط دارد. وی به تیمکن گفته است که وارن زیمرمان مشاور سیاسی سفارت در پاریس با آیت‌الله خمینی در دوران تبعیدیش در پاریس در ارتباط بوده و دیگر اینکه زیمرمان رئیس سیا در پاریس بوده است. (تیمکن به شخص مورد نظر اطمینان داده که زیمرمان مأمور سیا نیست). فرد مزبور ادعا می‌کند که بسیاری از آمریکاییان سرشناس از دوستان با سابقه و نزدیک وی می‌باشند که برجسته‌ترین آنها سفیر ریچارد هلمز می‌باشد. وی ادعا دارد که سالهای متمادی قبل از ۱۳۵۷ مخالف صریح شاه بوده است. یوان پولو / ۱ به تیمکن گفته که این شخص مدعی است در رژیم شاه به خاطر فعالیت علیه رژیم به زندان افتاده است، در حالی که در واقع به جهت تجاوز به دختر عموی خود به ۸ سال حبس محکوم شده بود، اما به خاطر نفوذ خانواده‌اش در دربار بعد از دو سال آزاد شد. نقل این قضیه آن‌طور که خود این شخص تعریف کرده در پاراگراف هفتم تلگرام مرجع ز آمده است. یوان پولو / ۱ این داستان را به وکلای ایرانی آشنا با وی که کاملاً مطمئن هستند، استناد می‌دهد.

۵- پرونده: ۹۶۲۰۶۷-۲۰۱ تا ۱۱ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۳۷)

از: رئیس قرارگاه پاریس
به: رئیس، بخش خاور نزدیک
رونوشت برای: رئیس، بخش اروپا، رئیس، قرارگاه تهران
موضوع: هشدار- شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. آر. تی. وینر، اس. دی. اسلیبری
ارسال نسخه‌هایی از نشریه جناح مختلف ایران
یادداشت هشدار- شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است
۱- ضائم - دو نسخه هستند (یکی برای AJAJA^۱ و یکی برای آر. تی. وینر)^۲ از نشریه نامه از اتحاد

۱- معنی AJAJA برای ما هنوز روشن نشده است. احتمال دارد که اداره اقدام خاور نزدیک باشد زیرا در بالای اکثر اسنادی که در این محدوده موضوعی قرار می‌گیرند چنین عنوانی وجود دارد که ما در ترجمه چیزی از آن ننوشته‌ایم.

۲ و ۳- آر. تی. وینر مرکز کنترل عملیات مخفی سیا می‌باشد. توضیح اینکه برای هر یک از فعالیتهای عملیاتی مخفی یک عنوان و عبارت کوتاه

ملی که به فارسی و کمابیش هر روز فقط در پاریس به چاپ می‌رسد. ما قادر نیستیم که در قرارگاه پاریس این نشریه را بخوانیم، زیرا هویتی که این نسخه‌ها را به ما داد گفت که این مجله شامل زبده‌ترین اخبار قابل چاپ، وقایع ایران است و اخبار از مسافران و تماس‌های تلفنی و نامه‌هایی که از ایران می‌آیند، تأمین می‌گردد.

۲- توصیه می‌کنیم که AJAJA ضمیمه را به لحاظ اخباری که امکاناً از جنبه سیاسی مورد توجه است برای تحلیل‌گران... یا به لحاظ توجه به جنبه عملیاتی آن برای تهران...، قرارگاه‌های دیگر ارائه کند.
۳- توصیه می‌کنیم که آر. تی. وینر ضمیمه را به لحاظ ارزش احتمالی آن برای تقویت برنامه‌ها^۱ بررسی و آن را برای امکان استفاده آینده در جهت شروع تبلیغات خاکستری یا سیاه^۲ حفظ کند. طی دیدار... از پاریس درباره این نشریه با وی بحث شد.

ارنست دپلیو. تیمکن
تاریخ ۱۷ مهر ماه ۱۳۵۸
شماره پرونده ستاد ۲۰۱-۹۶۲۰۶۷

ضمائم: همانطور که ذکر شد.

توزیع: ۱- گیرنده، تلواً با ضمیمه؛ ارسال هویت جداگانه
- رئیس (بخش) اروپا، بدون ضمیمه؛ ارسال هویت جداگانه
۱- رئیس قرارگاه تهران، با ضمیمه؛ ارسال هویت جداگانه

سند شماره (۳۸)

سری ۱۱ آبان ۵۸ اعضاء

به: پاریس رونوشت برای تهران

از: رئیس ۵۴۴۷۰۳

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. اسلیپری

عطف به: پاریس ۳۱۳۰۰۹

۱- به فرد مذکور در گزارش مرجع اسم رمز اس. دی. لیدر / ۱ و شماره رمز ۲۰۱-۹۶۳۱۱۶ داده شده است. تلگرام رئیس ۵۰۸۶۵۵ مورخ شهریور ۱۳۵۸ سوابق را در بر دارد.^۴
۲- پرونده ۲۰۱-۹۶۳۱۱۶ تا ۱۰ آبان ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

یا «برنامه» تعیین شده که جهت کلی فعالیت را نشان می‌دهد. (در این متون اصطلاح Perspectives به کار می‌رود) و حکم یک مجوز برای کارهای مختلف در آن رابطه مثل جمع آوری اطلاعات و غیره را دارد. چند نمونه از این گونه فعالیتها در اسناد بخش آخر کتاب دوم کردستان داده شده است.

۲- تبلیغات خاکستری یا سیاه انواعی از تبلیغات خصمانه مخفی و شیوه‌های اشاعه کذب می‌باشند. نمونه‌ای از این گونه فعالیت‌های حکومت آمریکا و خصوصاً سیا، در کتاب شماره ۳۳ (غیرمتمهدا) نشان داده شده است.

۳- تلگرام مرجع، سند شماره ۳۶ می‌باشد.

۴- با مقایسه این سند و سند شماره ۳۶ مشخص می‌شود که نام رمز اس. دی. لیدر / ۱ برای جواد علامیر تعیین شده است.

سند شماره (۳۹)

سری ۹ مرداد ۵۸ اعضاء

از: رئیس ۴۸۵۹۹۹
به: با حق تقدم به پاریس رونوشت برای تهران، بیروت
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است - حساس
عطف به: پاریس ۱۱۰۹۶

۱- به محسن سلیم هویت رمزی الف و شماره (پرونده) ۰۹۶۲۰۶۷-۲۰۱-۰۱ داده شد و به جای تأییدیه موقت عملیاتی جهت استفاده‌های عملیاتی، CNC برای وی صادر شده است. تا حسن نیت وی ثابت نشده باید با سوءظن با وی رفتار نمود. برای مهدی روحانی هویت رمز «ب» داده شده است.

۲- قضیه مورد اشاره همچنان جذابیت خود را دارد و معتقدیم که پیشنهاد طرح شده در پاراگراف ۷ آنقدر ارزش دارد که تا به آخر آن را دنبال کنیم. بابت کوششهای پاریس در این قضیه و پرورش سلیم تا به این مرحله، بسیار متشکریم. ما اینک شروع به ترقی در کسب منابع ذخیره‌ای که در ایران اطلاعات خارجی را گزارش می‌دهند، نموده‌ایم. در عین حال فکر می‌کنیم باید در روابطمان با سلیم به شما ندا دهیم، که احتیاط کنید. او نزد ما مورانی که در بیروت خدمت کرده‌اند، معروف و بدنام بود. ما مور سابق قرارگاه ما در بیروت با اینکه عدم همکاری با سلیم را توصیه نمی‌کرد، ولی تأکید داشت که واقعاً دقت زیادی به کار بریم و می‌افزود احتمال دارد سلیم با سازمان اطلاعاتی انگلستان در تماس باشد، اگر چه ممکن است رابطه‌اش با سیا را برای این سازمان فاش نکرده باشد. اجماً سلیم به فردی می‌ماند که سوابقش در پرده ابهام مانده و می‌تواند هر وقت که منفعت یا ضرورت دارد، هرگونه ارتباط با سیا را به سود خود به کارگیرد. هدف احتمالی وی از برقراری ارتباط با ما این است که نفوذ خود را بین آشنایان لبنانی‌اش افزایش دهد و بر توانایش جهت دلالی (سودمندان) برای مبادرت به اقدامات سیاسی بین شیعیان لبنان و قاطبه ایرانیان اروپا و لبنان بیفزاید.

۳- بنابراین در موافقت با پیشنهاد پاراگراف هفتم تلگرام مرجع معتقدیم که بصیرت حکم می‌کند، ما حتی بیش از آنچه تلگرام مرجع توصیه می‌کند محتاط بوده و همزمان با پیشرفتمان در برقراری منابع ذخیره گزارش دهی در ایران، اطلاعات و منابع خبر سلیم به دقت مورد بررسی قرار گیرند. ما فکر می‌کنیم که باید علاوه بر آن همچنین برنامه بریزیم، تا بر ارتباط مستقیم با این منابع ذخیره پافشاری کرده و سلیم را در مدت کوتاهی از صحنه خارج کنیم. کاملاً با پیشنهاد قرارگاه در مورد آزمایش دروغ سنجی در اواسط مرداد... اقدام احتیاطی دیگر موافقیم. هرچه زودتر دانستن این مطلب که با چه کسی و چه چیزی سروکار داریم، امری اساسی می‌باشد.

۴- پرونده: ۰۹۶۱۷۲۴-۲۰۱-۰۱، ۰۹۶۲۰۶۷-۲۰۱-۰۱ تا تاریخ ۹ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۴۰)^۱

سری ۹ مرداد ۱۳۵۸ اعضا

از: رئیس ۴۸۶۰۴۷ به: با حق تقدم به، پاریس، رونوشت برای تهران، بیروت

هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. حساس

عطف به: رئیس ۴۸۵۹۹۹

۱- هویت الف. اس. دی. اسلیپری / ۱ است.

۲- هویت ب اس. دی. التیمت / ۱ است.

پرونده: ۲۰۱-۰۹۶۱۷۲۴، ۲۰۱-۰۹۶۲۰۶۷، ۲۰۱-۰۹۶۲۰۶۷ تا تاریخ ۹ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۴۱)

سری ۲۷ شهریور ۱۳۵۸ اعضا

از: پاریس ۱۲۴۳۲ به: با حق تقدم به رئیس، رونوشت برای تهران

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس - اس. دی. اسلیپری

عطف به: الف - رئیس ۴۸۵۹۹۹، ب - پاریس ۱۱۰۷۸، ج - پاریس ۱۱۰۹۶، د - پاریس ۱۲۲۶۹،

ه - پاریس ۱۲۳۷۴، و - پاریس ۱۲۳۷۳، ز - پاریس ۱۱۰۹۶، ح - پاریس ۱۱۰۷۸

۱- اس. دی. اسلیپری در تاریخ ۹ شهریور از بیروت بازگشت. در ۱۳ شهریور با مأمور مربوطه ملاقات کرد، در ۱۴ شهریور با نسیم خوری روزنامه نگار نشریه عربی زبان المستقبل چاپ پاریس و دوست او کتیز مراد از روزنامه نوول ابزروتور نهار خورد، در ۱۵ شهریور با جواد علامیر و اس. دی. التیمت / ۱ ملاقات کرد، در ۱۷ شهریور به مأمور مربوطه و جواد علامیر نهار داد، و در ۲۰ شهریور با مأمور مربوطه ملاقات کرد.

۲- در ملاقات ۱۳ شهریور اس. دی. اسلیپری درباره عکس العمل واشنگتن نسبت به مقاله‌اش که در پاراگراف هفتم تلگراف مرجع ج شرح آن آمده، سؤال کرد. مأمور مربوطه به اس. دی. اسلیپری گفت که تا آنجا که اطلاعات محدودی در دست ماست اجازه ارزیابی می‌دهد، واشنگتن تحلیل وی را عموماً صحیح یافته است، و به مأمور مربوطه هم اجازه داده شده بود که مباحثاتش را با اس. دی. اسلیپری ادامه دهد، با دیدگاهی که معین کند در حیطه سیاست ما مبنی بر اجتناب از هرگونه دخالت در سیاست داخلی دیگر کشورها و تضيیقات شدید بودجه، آیا ممکن خواهد بود که آنتن‌هایی (اصطلاحی که اس. دی. اسلیپری به کار می‌برد) در مناطق حساس قم، نجف (به جای تهران که اشتباهاً در تلگرام مرجع ز آمده) و بیروت بر پا کنیم تا ما را در جریان اطلاعات سیاسی مهم مربوط به تحولات ایران و عراق و مناطق همجواری که شیعیان در آنها دسترسی و نفوذ سیاسی دارند، قرار دهد. و همچنین به اس. دی. اسلیپری / ۱ گفت، که امکان دارد ما با تقبل مخارج سفر اس. دی. اسلیپری / ۱ به ایران برای ارزیابی و کسب اطلاعات از برادر

۱- از مقایسه این سند و سند شماره ۳۹ مشخص می‌شود که نام رمز محسن سلیم، اس. دی. اسلیپری / ۱ و نام رمز مهدی روحانی اس. دی. التیمت / ۱ می‌باشد.

اس. دی. التیمت / ۱ در قم و فرد مورد اشاره تلگرام ح برنامه را شروع کنیم. اس. دی. اسلیپری / ۱ بدون تبسم آن را پذیرفت، سپس پرسید آیا مأمور مربوطه می تواند به اس. دی. التیمت / ۱ مقداری کمک مالی بنماید. زیرا نامبرده احتمالاً کلید جلب همکاری برادرش است و به عنوان یک هدف یاب و خبرگیر و منبعی برای معرفی ما به ایرانیان مطلعی که مقیم پاریس هستند و یا از پاریس می گذرند، مفید خواهد بود. مأمور مربوطه جواب داد که ترجیح می دهد اولین کمک مالی خود را به فردی بدهد که توانایی و تمایل وی به ارائه گزارشهای مفید سیاسی بارزتر باشد. هر چند که ظرفیت پشتیبانی عملیاتی اس. دی. التیمت / ۱ را نباید از نظر دور داشت. مأمور مربوطه ملاقات مستقیم دوباره با اس. دی. التیمت / ۱ در حال حاضر وارد کرد. اس. دی. اسلیپری / ۱ گزارش داد که به زودی با مراد و علامیر دولو ملاقات می کند و توصیه کرد که ترتیب ملاقات مأمور مربوطه با آنها را بدهد. اس. دی. اسلیپری / ۱ گفت مراد و پل بالتا از اکسپرس و اریک رولو از لوموند تنها روزنامه نگاران فرانسوی هستند که مقالات نظر سازی در مورد ایران می نویسند و افزود با اینکه بالتارا ملاقات نکرده است (اما) فکر می کند (بین این چند نفر) مراد احتمالاً برای کسب خبر (یا در مورد وی) درج خبر آسانترین هدف می باشند. مأمور مربوطه پاسخ داد که ترجیح می دهد اس. دی. اسلیپری / ۱ با مراد سر و کار داشته باشد بدون اینکه مأمور مربوطه را درگیر کند و دادن جواب در مورد علامیر را به تأخیر انداخت و بعداً به اس. دی. اسلیپری / ۱ اطلاع داد که مایل است وی را ببیند.

۳- تحلیل اس. دی. اسلیپری / ۱ از مراد در پاراگراف دوم تلگراف مرجع د آمده است. او توصیه می کند که مراد، بالتا و رولو (که سالها است وی را می شناسد) به عنوان منابع دست دوم خبری پرورده شوند. البته اس. دی. اسلیپری / ۱ علاقه مند است که این کار را با پول ما انجام دهد (ادامه گزارش را ملاحظه کنید) و با استفاده از آنها به عنوان وسیله درج اخباری که می خواهد، در این ضمن چیزی هم عاید خود بشود، تا مقاصدش را پیش ببرد.

۴- تلگرامهای مرجع «ه» و «و» نکات مهم مذاکره با علامیر را در بر دارد. قسمت عمده وقت صرف بحث در مورد امام موسی الصدر شد، چرا که ملاقات ما یک روز پس از ربودن هواپیمای آلتالیا توسط یک گروه شیعه انجام گرفت. علامیر ادعا کرد که سازمان وی مستخدم منزل موسی صدر را پیدا کرده، وی گفته مصطفی چمران آخرین فردی بوده که صدر را قبل از رفتن به لیبی دیده است. اس. دی. اسلیپری / ۱ گفت که صدر قطعاً مرده است. هر دو اتفاق نظر داشتند که صدر عامل با نفوذ ساواک بوده است. علامیر تلویحاً گفت که بیشتر محتمل است که فلسطینیها به دستور خمینی کار موسی صدر را ساخته باشند، تا اینکه لیبیاییها او را کشته و یا زندانی کرده باشند. در پاسخ سؤالات مستقیم علامیر گفت که امروزه مسئله صدر هیچ اهمیت سیاسی در ایران ندارد. اس. دی. اسلیپری / ۱ گفت که صدر عمدتاً بدین جهت که ناپدید گشته، برای شیعیان لبنان از اهمیت برخوردار است. (اس. دی. اسلیپری / ۱ یک مخالف دیرینه صدر بوده است). علامیر پیش بینی کرد که رژیم خمینی نقشه خواهد ریخت تا از محاکمه هواپیماربایان به منظور اشاعه این داستان جعلی که ساواک صدر را کشته است بهره برداری نماید، چرا که خمینی دریافته است که اینک جناح مخالف فهمیده چمران به نحوی در ناپدید شدن صدر دست داشته است.

۵- ظرف دو هفته گذشته اس. دی. اسلیپری / ۱ پیشنهاد کرد تا واسطه شده و تماسهای اجتماعی مأمور مربوطه را با سفیر لبنان در یونسکو و ریمون اده و یک گزارشگر فرانسوی - که اس. دی. اسلیپری / ۱ می گوید مورد عنایت سازمان آزادیبخش فلسطین است - ترتیب دهد. مأمور مربوطه تحت این عنوان که

این ملاقاتهای آشنایی فعلاً مورد علاقه نمی باشند، آنها را رد کرده است.

۶- در ملاقات ۲۰ شهریور اس. دی. اسلیپری / ۱ دویاره مسئله پول را پیش کشید، با این توضیح که اس. دی. التیمت / ۱ برای تأمین هزینه‌های چاپ یک نشریه بررسیهای اسلامی که در فرانسه منتشر می‌کند و ماهانه ۲۵۰۰۰ تا ۳۰۰۰۰ فرانک (معادل ۵۸۱۳ تا ۶۹۶۷ دلار) خرج دارد، دچار مشکل شده است. پاسخ ندادن مأمور مربوطه به این درخواست باعث شد که اس. دی. اسلیپری / ۱ پرسد که با توجه به هزینه فعلی زندگی، تنزل ارزش دلار و غیره مأمور مربوطه برای تأمین هزینه منابع در پاریس، بیروت و نجف توقع چه نوع بودجه‌ای را دارد؟ در جریان این توضیحات اس. دی. اسلیپری / ۱ آشکار نمود که وی در طی اقامتش در پاریس بدون احتساب مخارج آب و برق و تلفن و تلکس و ماشین زیراکس و منشی، ماهانه ۶۰۰۰ فرانک (معادل ۱۳۹۵ دلار برای دفترش در پاریس می‌پردازد (احتمالاً حقیقت دارد) و افزود که وی ماهانه ۳۰۰۰۰ فرانک (شامل مبلغ اجاره) صرف تفریحات شخصی و حرفه‌ای و دیگر مخارج زندگی هنگام اقامتش در پاریس می‌کند. اس. دی. اسلیپری / ۱ در تهیه RPQ1 که مشغول ارسال آن هستیم، همکاری کرد. اما مأمور مربوطه مسئله مالی را از قلم انداخت تا قضیه معشوش نگردد. بدین ترتیب به عنوان شرط لازم برای به نتیجه رسیدن در مورد اینکه ما چه مبلغ، چگونه و تحت چه پوشش می‌توانیم در عوض خدمات اس. دی. اسلیپری / ۱ پرداخت کنیم، حرکت بعدی این خواهد بود که یک جلسه گفتگوی بی پرده با وی داشته باشیم و درباره نحوه‌ای که وی کارهای فعلیش را از لحاظ مادی تأمین کند، حرف بزنیم. آنگاه باید مبلغی را به او پیشنهاد کنیم. تصور می‌کنیم که این مبلغ باید شامل فقرات زیر باشد:

الف: پرداخت بابت خدماتی که تا به حال انجام گرفته که شامل معرفی ما به اس. دی. التیمت / ۱ و اعلام و اخذ اطلاعات از آنها و ارزیابی مراد می‌باشد.

ب: پرداخت بابت استفاده از دفترش در گذشته و آینده به عنوان خانه امن در پشتیبانی از عملیات اس. دی. اسلیپری / ۱ به طوری که این پرداخت قابل قطع بدون اعلام قبلی باشد. این خانه در محل خوبی واقع شده و خصوصیات امنیتی خوبی دارد. اگر معامله را بپذیریم، می‌توانیم آن محل و امکانات دفاعی شنود آن را کنترل کنیم.

ج: هزینه روزانه مسافرت بین بیروت و نقاط مختلف در ایران و تفریحات مربوط به عملیات و هدایای سنتی پیش کشی توسط مسافران منطقه خاورمیانه برای سفرهایی که در پاراگراف ۲ بالا ذکر شد.

د: حق الوکاله سالانه (زیرا او یک وکیل است) برای کمک به پرداخت هزینه‌های کار روی تماس‌هایی که مورد علاقه خودش هستند و یا افرادی که گاه‌گاه ممکن است ما از آنها منفعت ببریم، یا ببریم.

ه: بازپرداخت هزینه‌های واقعی عملیاتی که مأمور مربوطه از قبل برای فعالیتهای توافق تصویب کرده است و منتهی به دستیابی به اطلاعات یا منابع مهم و سری می‌شوند.

پاراگراف‌های فرعی د، و، ه باید به شرط تکمیل موفقیت مسافرت مورد اشاره پاراگراف فرعی ج باشد البته در MOA نهائی باید برای مسافرت عملیاتی آینده پیش بینی شود. این به نوبه خود باید پس از آزمایش دروغ سنجی که می‌بایست پس از مسافرت وی به ایران واقع شود، مورد بحث قرار گیرد.

۷- درخواست می‌شود که ستاد اجازه دهد ارتباط عملیاتی آزمایشی با اس. دی. اسلیپری / ۱ با

پرداخت ماهیانه هزار دلار برای خدماتی که انجام داده (شامل استفاده از دفترش) و تقبل پرداخت ماهیانه ۱۵۰۰ دلار از مهر تا آذر برای کمک به اس. دی. اسلیپری / ۱ برای تأمین هزینه دفترش در پاریس و تفریحات، کرایه بلیط درجه ۲ پرواز از بیروت به تهران و بالعکس و هزینه‌های عملیاتی غیر قابل پیش بینی تا مبلغ ۱۰۰۰ دلار به عوض پرداخت برای هر روز، هدایا و تفریحات افراد مورد تماس مذکور در پاراگراف ۱، مسافرت یاد شده در پاراگراف ج و هزینه‌های اضافی عملیات در پاریس طی دوره آزمایشی به شرط اینکه قبل از صرف مخارج به تصویب قرارگاه رسیده باشد، برقرار گردد. این مبالغ به صورت نقد پرداخت خواهد شد که مأمور مربوطه در حساب نسبیته گردان خواهد ریخت و اس. دی. اسلیپری / ۱ با نام مستعار آن را دریافت خواهد کرد. ما تصور می‌کنیم که در آغاز اس. دی. اسلیپری / ۱ مبلغ را تحت این عنوان که کافی نیست و موقعیت وی درک نشده، رد خواهد کرد. این امر مدخلی پیش خواهد آورد تا در صورتی که نتیجه گرفتیم که به خدمات نیازمندیم، مأمور مربوطه اصرار ورزد او وضع امور مالی خود را بازگو نماید، چون این اصرار برای شروع تحقیقات درباره منابع درآمد اس. دی. اسلیپری / ۱ و تخمین اینکه چه کنترلی می‌توانیم داشته باشیم و با چه قیمتی، ضروری خواهد بود.

۸- قرار است که اس. دی. اسلیپری / ۱ از بیروت در ۳۱ شهریور بازگردد. در حدود ۱۹ مهر در راه مراجعت به پاریس از ایران دیدن خواهد کرد. احتیاجات اطلاعاتی ایران به میزان وسیع در قرارگاه موجود است، اما ممنون می‌شویم که ستاد و تهران پیشنهادهای دقیقی درباره احتیاجاتی که ما بدهند که ما را با اطمینان قادر بسازد، قابلیت اطمینان و دسترسی اس. دی. اسلیپری / ۱ (به اطلاعات را) بسنجیم.

۹- پرونده. ۲۰۱-۹۶۲۰۶۷ تا تاریخ ۲۶ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۴۲)

سری ۲۸ شهریور ۱۳۵۸ اعضاء
به: پاریس رونوشت برای رئیس

از: تهران ۵۴۲۴۷
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس
اس. دی. اسلیپری

عطف به: پاریس ۱۲۴۳۲

۱- ما تصور نمی‌کنیم که به حد کافی با سابقه قضیه اس. دی. اسلیپری که اساساً به شیعیان لبنان مربوط می‌شود، آشنا باشیم تا بتوانیم آن نوع احتیاجات سفارشی را که در تلگرام مرجع تقاضا شده برآورده سازیم. بنابراین موضوع را به ستاد محول می‌کنیم.

۲- هویت‌های اس. دی. التیمت یا برادرش، هیچ کدام در قرارگاه موجود نیست، از پاریس تقاضا داریم آنها را فراهم نماید.

۳- بدون پرونده تا تاریخ ۲۸ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۴۳)

سری ۳۰ شهریور ۵۸ اعضا

به: فوری به پاریس، رونوشت برای تهران

از: رئیس ۵۱۸۶۶۲

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. اسلیپری

عطف به: الف - تهران ۵۴۲۴۷، ب - پاریس ۱۲۴۳۲، ج - رئیس ۴۸۵۹۹۹

۱- بابت تلگرام مرجع^۱ ب و پیشرفت تیمکن در رابطه با هدف ایرانی خود تقدیر می‌کنیم. با این وجود، پیشنهاد عملیاتی مندرج در تلگرام مرجع ب مقدار متناهی فراتر از پارامترهایی است که در حال حاضر می‌خواهیم در نظر داشته باشیم.

۲- در حالیکه ما همچنان علاقمندیم در مناطقی مثل قم و نجف و بین قاطبه شیعی لبنان منابعی برای گزارش خبرهای خارجی برقرار کنیم، ولی لازم است که این کار را تحت شرایط بسیار کنترل شده انجام دهیم. در این امر لازم نیست که اس. دی. اسلیپری / ۱ (اس / ۱) به عنوان کارگزار عمل کند. غرض ما در رابطه با عملیات اس / ۱ این است که او به عنوان فردی عمل کند که هدفهای مورد علاقه را شناسائی می‌نماید و بعد ما با آنها ملاقات کرده درباره آنها اظهار نظر کنیم و آنها را بسنجیم و به صورت منابع خبرهای خارجی در بیاوریم. ما حاضریم هنگامی برای این کار به او دستمزد بدهیم که این هدفها منابع کارآمدی بشوند یا خبرهایی که او تهیه می‌کند، اطلاعات قابل استفاده باشند. البته ما تشخیص می‌دهیم که انعقاد قرارداد اس / ۱ به شرط تعهدی که از جانب ما این قدر محدود است در ایران و تفریحات مربوط به عملیات و هدایای سنتی پیش کشی توسط مسافران منطقه خاورمیانه نمی‌کنیم که اکنون تقبل چنین تعهدی برای ما نفع داشته باشد.

۳- ستاد حاضر است برای خدماتی که اس / ۱ طی سه ماه گذشته انجام داده، مثل معرفی اس. دی. التیمت / ۱ و جواد علامیر، به وی اجرت بدهد و پیشنهاد مندرج در پاراگراف ۷ تلگرام مرجع ب جهت پرداخت ۱۰۰۰ دلار برای این کار را تصویب می‌کند. ما همچنین حاضریم معادل همین مبلغ را برای خدمات آتی از این نوع تصویب کنیم. مابقی پیشنهاد مندرج در پاراگراف ۶ تلگرام مرجع ب تصویب نمی‌شود. همچنین نمی‌توانیم در این زمان پیشنهاد مسافرت اس / ۱ به خاورمیانه را تصویب کنیم. مگر آنکه اس / ۱ بتواند هویت افرادی را که با آنها تماس خواهد گرفت و دلیل قابل قبول اینکه آن افراد منابع ذخیره پر ثمری خواهند شد، ارائه نماید. دوباره، می‌دانیم که این دستور سختی است، اما فکر می‌کنیم که در رابطه با فردی که سوابق اس / ۱ را دارد ضروری باشد.

۴- ما احتیاجات اطلاعاتی دیگری غیر از آنچه که تاکنون به قرارگاه داده شده، نداریم. مشغول تهیه احتیاجات اطلاعاتی در مورد قاطبه شیعی لبنان هستیم و آنها در اسرع وقت ارسال خواهند شد و باید مفید باشند.

۵- ما نمی‌خواهیم عکس‌العملمان نسبت به پیشنهاد مندرج در تلگرام مرجع ب زیاد منفی باشد، اما گذشته اس / ۱ و آن طور که به اینجا گزارش شده، شیوه کنونی فعالیتش، ما را نسبت به بستن هرگونه تعهد با فردی که عایدش در داشتن ارتباط با ما بیش از عایدی ما از اوست بسیار محتاط می‌سازد.

۶- برای تهران: اس. دی. التیمت / ۱ هویت الف و برادرش هویت ب است.

۱- تلگرام مرجع الف سند شماره ۴۲، ب سند شماره ۴۱ و ج سند شماره ۳۹ می‌باشند.

۷- پرونده: ۲۰۱-۰۹۶۲۰۶۷، ۲۰۱-۰۹۶۱۷۲۴ تا تاریخ ۳۰ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.
تماماً سری
سری

سند شماره (۴۴)^۱

سری ۳۰ شهریور ۵۸ اعضاء

به: تهران

از: رئیس....

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. اسلیپری^۲

عطف به: رئیس ۵۱۸۶۶۲

۱- هویت الف: امام مهدی روحانی مقیم پاریس که ادعای رهبری معنوی قاطبه شیعه در اروپا را دارد.
هویت ب: آیت‌الله صادق روحانی قم.

۲- پرونده: ۲۰۱-۰۹۶۲۰۵۷، ۲۰۱-۰۹۶۱۷۲۴ تا تاریخ ۳۰ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.
تماماً سری
سری

سند شماره (۴۵)

سری ۳ مهر ماه ۵۸ اعضاء

به: تهران رونوشت برای رئیس

از: پاریس ۱۲۶۹۰

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. کوئیک

عطف به: تهران ۵۴۲۶۲

۱- اس. دی. اسلیپری / ۱ (شیعه لبنانی و مخالف سیاسی امام صدر) گزارش داد که بیوه و پسر صدر یک آپارتمان در پاریس دارند و اکثر اوقات خود را در اینجا می‌گذرانند، چون در اینجا فقط ارتباط با دولت‌ها و گروه‌های مختلف که از طریق آنها امیدوارند درباره عاقبت امام چیزی پیدا کنند، آسانتر است. به گفته اس. دی. اسلیپری / ۱، بیوه و پسر صدر در هفته حول... شهریور در پاریس بودند. آنها در هفته حول ۲۶ شهریور تا ۳۰ شهریور در پاریس نبودند. او نمی‌دانست که آنها به کجا رفتند یا دقیقاً چه موقعی. آیا باید از سازمان اطلاعاتی همکار سؤال شود؟

۲- پرونده: ۲۰۱-۹۵۹۰۳۲، ۲۰۱-۹۶۲۰۶۷ تا تاریخ ۲ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سری

۱- تلگرام مرجع سند شماره ۴۳ است.

۲- به دنبال درخواست قرارگاه تهران از پاریس برای اطلاع از هویت اس. دی. التیمت / ۱ و برادرش، ریاست سیا این کار را به عهده می‌گیرد، با آن که در سند شماره ۳۹ هویت اس. دی. التیمت / ۱ (مهدی روحانی) اعلام شده بود، ولی قرارگاه تهران نتوانسته موقعیت وی را تشخیص دهد و لذا سیا در مورد وی توضیح می‌دهد که چه کاره است. از آنجایی که سیا با استخدام مهدی روحانی می‌خواهد به قم و برادر وی دسترسی پیدا کند، لذا هویت برادرش را هم که هدف بوده است، اطلاع می‌دهند.

سند شماره (۴۶)

سری ۴ مهر ۵۸ تلگرام غیر فوری

به: پاریس. رونوشت برای تهران، بیروت

از: واشنگتن ۵۲۱۰۲۸

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است اس. دی. اسلیپری

عطف به: الف - رئیس ۵۱۸۶۶۲، ب - ۴۵۸۶۰۰

۱- همان گونه که در تلگرام مرجع الف قول داده شده، احتیاجات اطلاعاتی زیر برای استفاده در قضیه اس. دی. اسلیپری / ۱ (اس / ۱) ارائه می‌گردند، تا از رابطهای شیعه لبنانی خود در اروپا در این موارد اطلاعات جمع آورد و اگر مسافرتی به بیروت برای اس / ۱ پیش آمد آنها را در صحبت با رابطها در لبنان به کارگیرد. به علاوه پاریس باید تلگرام مرجع ب را که در مورد شیعه در خاورمیانه احتیاجات هنوز معتبری را عنوان می‌کند، ببیند.

۲- احتیاجات عبارتند از:

الف: درباره «امل» گروه شبه نظامی شیعه در لبنان عملاً قحطی اطلاعات وجود دارد. قدرت، رهبری و ذخیره تسلیحات موضوع سؤالند، چه کمکهایی از ایران می‌رسد؟ مطابق گزارشهای مطبوعات یک بار در اواخر فروردین و بار دیگر در اواسط تیر دبیر کل امل به ایران آمد و با رهبران آن ملاقات کرد. منظور و نتایج این ملاقاتها چه بود؟ اس / ۱ درباره سابقه و رابطه حسینی با رهبران ایرانی چه می‌داند؟ اطلاعی که اس / ۱ در تلگرام پاریس ۱۱۰۹۶ داد و گفته که نیروی (مسلح) شیعه در لبنان از سوریه پول می‌گیرد و فلسطینیها آن را آموزش و فرمان می‌دهند و اعضاء آن را در حد وسیع تأمین می‌کنند، اولین اطلاعی است که ما درباره دخالت سوریه یا فلسطینیها دریافت می‌داریم، باز شده این مطلب به صورتی جداگانه، اطلاعات خیلی قابل انتشاری خواهد بود.

ب: (حسین مصطفی خمینی) در ۱۱ شهریور وارد بیروت شد. آیا اس / ۱ در آن زمان در بیروت بود. او از مقصود این دیدار چه می‌داند؟ قرار بود که مجلس اعلای، شیعیان و جنبش امل برنامه مخصوصی را برای دیدارش ترتیب دهند.

ج: در مورد مجلس اعلای شیعیان (که بر امور شیعه در لبنان نظارت دارد). آیا اس / ۱ می‌تواند سابقه هر یک از اعضای آن را تهیه کند. همچنین تمایلات، صف‌بندیها یشان و اینکه هر کدامشان بین شیعیان تا چه اندازه نفوذ دارد؟ بانفوذترین آنها کیست؟

اس / ۱ در تلگرام پاریس ۱۰۹۱۱ گزارش داد که روحانیت شیعه دیگر نفوذ زیادی به شیعیان اعمال نمی‌کند و جماعت شیعه در پی آن بودند که رهبری جدیدی برای خود دست و پا کنند. باز شده این مطلب بسیار مورد علاقه خواهد بود. چرا روحانیت نفوذ خود را از دست داده که تا این حد متضاد با وضع ایران است؟ آیا در فراهم کردن رهبری جدید موفقیتی حاصل شده؟

د: از موضوعات جالب توجه ما رابطه او با صلاح بیتار است که از بنیانگذاران حزب بعث (همراه میشل عفلق، رهبر قدیمی جناح مخالف در سوریه می‌باشد. آیا وی اطلاع دارد که بیتار هنوز فعالیت سیاسی دارد یا نه؟ آیا می‌تواند نظریات بیتار را در این باره که بیتار اوضاع جاری سوریه را چگونه می‌بیند جویا شود؟ و حیات رژیم اسد را در رابطه با برخوردهای فزاینده گروهی ارزیابی کند.

۳- ما تا حدی از اینکه اس / ۱ ممکن است با سرویس جاسوسی اسرائیل در تماس باشد، نگرانیم. اس / ۱ گفته که از خط سرگرد سعد حداد که تحت الحمايه اسرائیل است و اینک به طور مؤثری کنترل بخش بزرگی از جنوب لبنان را در دست دارد، طرفداری می کند و او به داشتن تماسهایی با مقامات سفارت اسرائیل اعتراف کرده است.

۴- پرونده. ۰۹۶۲۰۶۷-۲۰۱ تا تاریخ ۳ مهر ۱۳۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۴۷)

سری ۱۳ مهر ماه ۱۳۵۸ اعضاء

به: رئیس، رونوشت برای تهران

از: پاریس ۱۳۰۲۳

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. اسلیپری

عطف به: الف - رئیس ۵۱۸۶۶۲، ب - واشنگتن ۵۲۱۰۲۸، ج - پاریس ۱۲۴۳۲، د - رئیس ۴۸۶۶۵۸، ه - رئیس ۴۸۵۹۹۹، و - رئیس ۴۵۵۵۷۶

۱- تلگرامهای مرجع الف و ب^۱ زودتر از موعد عزیمت اس. دی. اسلیپری / ۱ که در پیام مرجع ج پیش‌بینی شده بود، نرسیدند تا ما را قادر سازند در یک فرصت مناسب گزارشهای ارزیابی را مرور و طرح عملیات را اصلاح کنیم. به عقیده ما تشخیص ستاد مرکزی از پیشنهاد اس. دی. اسلیپری / ۱ که آن را پیشنهاد استخدام به عنوان مأمور اصلی (کارگزار) خوانده صحیح است. ما هنوز پیشنهاد مقابل خود را که عنوان کارگزار را به هدف یاب و خبرگیر تغییر می دهد و نرخ پرداخت عادلانه‌ای را تثبیت می کند، عنوان نکرده ایم. قبل از اینکه به چنین کاری اقدام کنیم باید عوامل ذی ربط در حدود وظایف اس. دی. اسلیپری / ۱ را روشن بگردانیم، بر سر یک پرداختی عادلانه به توافق برسیم و بالاتر از همه معین کنیم آیا آنقدر به او اعتماد داشته باشیم که با او وارد روابط مخفی هر چند به شکلی آزمایشی شویم. تلگرام مرجع الف به طور مؤثری از پیشرفت در توسعه ارتباط عملیاتی جلوگیری می کند. در عین حالی که با عجله‌ای نداریم، ولی نمی توانیم مدت نامعلومی از اقدام خودداری کرده و توجه نکنیم که این خسارت را بابت ایجاد کنترل لازم برای امنیت بیشتر روابط خود تحمل می کنیم.

۲- تلگرام مرجع الف به گونه‌ای به «ماجر» و «سوابق» اس. دی. اسلیپری / ۱ پرداخته که از آن استنباط می شود، سابقه‌ای تاریک و منحوس داشته است. تلگرامهای مرجع «د»، «ه»، «و» (تمامی اخبار مربوط به اس. دی. اسلیپری / ۱ که در دسترس ما است) نشان می دهند که:

الف: در خرداد ۱۳۴۲، پی. ای. سیکولار / ۱ گفت که اس. دی. اسلیپری / ۱ رهبران شیعیان لبنان را تحریک می کرد تا از شاه طرفداری کنند و همچنین گفت که وی یک عامل درجه دو انگلیس است. ظاهراً پی. ای. سیکولار / ۱ ادعای اخیر را به اثبات نرسانده است و ما نمی توانیم تناسب این درجه بندی را بدون تصدیق او بپذیریم. تحریک به طرفداری از شاه را نمی توان در جو سیاسی سال ۱۳۴۲ زنده به حساب آورد. پی. ای. سیکولار چگونه به این اطلاعات دست یافته است؟ میزان اطمینان و انگیزه اش در گزارش

۱- تلگرام مرجع الف سند شماره ۴۳، ب سند شماره ۴۶، ج سند شماره ۴۱، ه سند شماره ۳۹ می باشند.

کردن آن چه بود؟

ب: پی. ای. تیک در دی ماه ۱۳۴۲ گفت که اس. دی. اسلیپری / ۱ یک مأمور حقوق بگیر سازمان امنیت کشور خود بود. ما نمی‌توانیم این را زنده تلقی کنیم، اما علاقه‌مندیم که تشخیص اداره مرکزی از نحوه دستیابی پی. ای. تیک به خبر، میزان اطمینان و انگیزه‌اش را در گزارش این خبر بدانیم. همین رویه شامل گزارشهای پی. ای. اسکوف مبنی بر اینکه اس. دی. اسلیپری / ۱ در اوایل دهه ۱۳۴۰ برای سازمانهای اطلاعاتی پلیس و ارتش حکومت خود کار می‌شود. از مجموع این سه ادعا چنین برداشت می‌شود که او وسیعاً در مورد گزارش دهی به مقامات محلی، مظنون است، اما چنین چیزی معلوم نشده است و بدین جهت در این مورد که وی برای چه سازمانی کار می‌کرده سردرگمی وجود دارد. در هر صورت اگر وی برای سازمانی کار می‌کرده، آن از سازمانهای کشور خودش بوده است.

ج: به هر حال پی. ای. اسکوف / ۱ همچنین مدعی بود که بر اساس آرشیوهای رکن ۲ لبنان اس. دی. اسلیپری / ۱ برای عربستان کار می‌کند (به هیچ سازمانی، حتی سفارت بیروت هم تصریح نشده بود)، با سفارت آمریکا همکاری دارد و با یکی از مقامات انگلیس هم دوست است. مسلماً لزومی ندارد نسبت به هر یک از این ادعاها سوء تعبیر داشته باشیم و باز نه تنها نمی‌دانیم که در قبال تشخیص منبع چه بگوییم، بلکه امکان این را هم رد نمی‌کنیم که شاید این ادعاها را با قصد پوشیده داشتن عامل خودشان در آرشیوهای رکن ۲ گذشته باشند، البته اگر اس. دی. اسلیپری / ۱ واقعاً از عوامل ایشان بوده باشد.

د: بالاخره دو باره در دهه ۱۳۴۰ ادعا می‌شود اس. دی. اسلیپری / ۱ رابطی به نام لازارسیولج داشت که دبیر اول سفارت یوگسلاوی بود.

جالب خواهد بود، اگر بدانیم که آیا خود سیولج ارتباط جاسوسی داشت، کمونیست بود، همچنین تعداد و نوع تماسهای بین این دو چگونه بوده است؟

مأمور مربوطه وقتی می‌خواست از اس. دی. اسلیپری فرم PRQ را تهیه کند، پرسید که آیا هرگز وی با کارکنان هیچ سازمان جاسوسی رابطه داشته است. سپس دربارهٔ رابطه با سفارت اسرائیل که خودش به آن اذعان داشته و ارتباطش با مأمورین ساواک پرس و جو کرد. وی با قاطعیت تأکید کرد که با کسی رابطه جاسوسی نداشت. هر چند ممکن بود بین دوستان زیادی که از مقامات رسمی عرب داشت، مقامات جاسوسی هم بوده باشند که این واقعیت را از وی پنهان داشته‌اند. بدین ترتیب ما محدوده‌ای را مشخص کرده‌ایم که کم و کیف آن باید توسط آزمایش دروغ‌سنجی تحقیق شود. اس. دی. اسلیپری / ۱ به ما گفته است که با برخورداری از دخالت ادگار فوره قادر است بدون مشارکت فرانسویها، در پاریس به وکالت پردازد و یک استودیو برپا دارد. مایوان، بیزی / ۱، یکی از نوچه‌های فوره را مکلف کرده‌ایم گزارش خلاصه‌ای تهیه نموده و مشخص کند اس. دی. اسلیپری کیست، چگونه خود را تأمین می‌کند و ارتباطات سیاسی وی در فرانسه و جهان عرب چیست؟ ضمناً آیا اداره مرکزی می‌تواند درباره چنین اظهاراتی از تلگرام مرجع هاز قبیل اس. دی. اسلیپری / ۱ نزد مأمورانی که در بیروت خدمت کرده‌اند، معروف و بدنام است. «و همچنین» محتمل است وی در تماس با سرویس جاسوسی انگلیس باشد، هر چند که احتمالاً ارتباط خود با سیا را برای آنها آشکار نکرده است، به طور مشخص و دقیق صحبت کند، بیاناتی از این قبیل به این معنا هستند که حقایق درباره اس. دی. اسلیپری / ۱ وجود دارند که بر ما پوشیده‌اند و این حقایق می‌توانند موجب تسهیل تحقیق در حوزه فعالیت دربارهٔ این منبع بالقوه شوند. شناخت اس. دی.

اسلیپری / ۱ یعنی عدم اعتماد به او، اما شخص باید از خود پرسد که واقعاً چه چیزی می‌داند. شخصیت وی یادآور یکی از عمال بزرگ گذشته به نام کیو. پی. پویش است که نزد همه مظنون به فعالیت برای اسرائیلیها و برای اکثر قدرتهای غربی و از جمله ما بود و بالاخره به همین جهت مرد.

۳- اگر چه اس. دی. اسلیپری خود را برای ایفای وظیفه کارگزاری نامزد کرده است، در رفتار وی برای معرفی مستقیم ما به خبردهنگانی که مشخص شده‌اند، تا به امروز بی‌میلی مشاهده نشده است. قضایای علامیر، اس. دی. التیتم و چندین تن دیگر که مأمور مربوطه از ملاقات کردن با ایشان امتناع ورزیده، این ادعا را به اثبات می‌رساند. فکر نمی‌کنیم که ادامه این روال مشکل باشد، اما نمی‌توانیم آن را به قم و نجف منتقل کنیم. مگر اینکه اول اس. دی. اسلیپری / ۱ را به تماس با رابطین موجود (آنهايي را که در مسافرت مورد اشاره تلگرام مرجع ج قرار بود ملاقات کند، در پاراگراف ۲ پیام مرجع ج مشخص شده بودند) و یافتن افراد جدید روانه کنیم. همین که کار هدف یابی انجام پذیرفت، با توجه به اینکه آن نواحی به اعتقاد ما از لحاظ عملیاتی نسبتاً خارج از دسترسند، به نظر می‌رسد که اس. دی. اسلیپری / ۱ باید آنهايي را که نشان کرده است برای ملاقات، سنجش و پرورش، به جای دیگر بخواند. اگر ما مجبوریم در مورد اس. دی. اسلیپری / ۱ بعضی ملاحظات امنیتی را رعایت بکنیم، آنگاه به نظر ما این نامزدها باید به جایی کشانده شوند که در آن بیشتر از تهران، بغداد یا بیروت بر محیط عمل خود تسلط داشته و کمتر از این لحاظ در خطر باشیم. بدون شک این امر مستلزم یک بهانه و وجوهاتی خواهد بود. از دریافت نظریه ستاد در این مورد استقبال می‌کنیم.

۴- ما به این نکته توجه داریم که در ابراز حساسیت خود مأمور مربوطه نسبت به نحوه تلقی ای که اس. دی. اسلیپری از زندگی دارد و خود را «عرب در پاریس می‌بیند» و مخارج آن و همچنین نسبت به مختصر اهمالی که وی در مقام کارگزاری از خود نشان می‌دهد، ممکن است با اشتغال ذهنمان به مسئله امنیت و نسبت هزینه - کارایی استعدادهای عملیاتی آتیه‌دارتر او را کور کرده و آن طور که شایسته او بوده رفتار نکرده باشیم. اس. دی. اسلیپری / ۱ یک حقوقدان است که برای خودش شخصیتی دارد. آشنایان بالقوه سودمند او گروه بزرگی را تشکیل می‌دهند و او به اندازه کافی پر رو است تا با هر کس که ما بخواهیم ملاقات کند. این ملاحظه که وی در همه کسانی که ملاقاتشان می‌کند، احساس اطمینان بر نمی‌انگیزد، شاید به نفعمان تمام شود، زیرا گمان می‌کنیم خود او ملتفت این نکته هست. مورد مذکور می‌تواند دلیل تمایل وی به مرتبط کردن مأمور مربوطه‌اش با خبردهندگان باشد. وی از بسیاری از هموطنان خود طماع‌تر است، اما چندان استثنائی نیست و خود را فردی نشان داده که حاضر است، برای به دست آوردن پول بیشتر، کمی از پول خود را به خطر اندازد. خیلی باهوش می‌باشد، و در خبرگیری ماهر و در سنجش طرف خود تیزهوش می‌باشد. زمانی که متوجه علاقه‌ای که ما غریبها به گزارشهای تشریحی داریم، می‌شود، به دقت و با تفصیل گزارش می‌دهد و هرگاه که خواسته شود آن را بر روی کاغذ می‌آورد.

آن طور که تا این مرحله میانه تحقیقات حوزه فعالیت روشن شده است او فردی بصیر و وفادار به نظر می‌آید. در عین حالی که علاقه مند است و جهت خود را در حوزه سیاسی بیفزاید، ظاهراً اشتیاقی به پیشبرد استقلال لبنان نیز که با منافع ما هم ناسازگار نیست، وی را دائماً تحت تأثیر قرار داده است. بنابراین در این برهه از زمان فرضیه کار ما این است که می‌توان اس. دی. اسلیپری / ۱ را کنترل کرد و احتمالاً صرف پول و زمان جهت چنین کاری یا جهت تشخیص عدم صحت فرضیه مان ارزش دارد.

۵- رقم هزار دلار ما در تلگرام ج بر این تصور مبتنی بود که این مبلغ به عنوان بخشی از پرداختی یک دوره آزمایشی خواهد بود که حداقل قدری از حقوق موقتی و هزینه‌های عملیاتی را در بر می‌گیرد. غرض این بود که با انجام دادن یک معامله کلی، بخشی از هزینه صرفه جویی شده باشد. اس. دی. اسلیپری / ۱ حداقل ۴۰۰ دلار صرف هزینه‌های عملیاتی اس. دی. التیمت / ۱ و علامیر کرده است تا آنها را با مأمور مربوطه بر سر یک میز بنشانند. اس. دی. اسلیپری / ۱ در کار وکالت توفیق داشته، در فرانسه حتی یک وکیل کارآموز هم در ساعت ۵۰ دلار آمریکا درآمد دارد. اگر اس. دی. اسلیپری / ۱ را از لحاظ حرفه‌ای نگاه می‌داشتیم، با این نرخ کل هزینه وقتی که او صرف ملاقاتهای خود در ضمن عملیات کرده برای ما حدود ۲۰۰۰ دلار می‌بود. حرف ما این نیست که مقرری اس. دی. اسلیپری / ۱ باید با نرخهای رسمی پرداخت شود، هر چند که یک نظر به سبک زندگی ابراهیم سوس از سازمان آزادی‌بخش فلسطین کافی است که شخص را به همترازی کلی وضع صاحبان مشاغل حقوقی در برابر صاحبان مشاغل پرخطرتر معتقد کند. ما ترجیح می‌دهیم که بدون مطرح کردن مسائل مالی تا آنجا که می‌توانیم ادامه دهیم و آنگاه رابطه را به خوبی خاتمه دهیم، به عوض آن که برخورد غیر منصفانه‌ای از آن نوع که در پاراگراف ۳ مرجع الف پیشنهاد شده بود، داشته باشیم. در نظر ما شاید وقار اس. دی. اسلیپری / ۱ بر بنیان سستی استوار باشد، اما این برای او اهمیت دارد و ما نباید بدون توجه به امکان عکس‌العمل انتقامجویانه وی، آن را نادیده بگیریم. از ستاد خواهشمندیم تجدید نظری در آنچه که به وی پیشنهاد می‌کنیم، مبذول دارند. چرا که نوع پیشنهاد ممکن است انگیزه‌ای شود او خود را تحت کنترل ما درآورد تا به حدی که بدون پرده پوشی منابع درآمد خود را برای ما بازگو کند، به آزمایش دروغ سنجی تن در دهد، و آنگاه به عنوان هدف یاب و منبع اخبار عملیاتی فعالیت کند، ضمناً احتمال دارد که ما از او به عنوان پل ارتباط اجتماعی برای رسیدن به هدفهای خود در پاریس، که لزوماً ایرانی نخواهند بود و به عنوان مجرای تغذیه روزنامه نگاران محلی یا مطالبی در حمایت از برنامه‌های آر. تی. وینر در مورد خاور نزدیک استفاده کنیم.

فکر می‌کنیم رقمی را که نهایتاً به آن می‌رسیم، باید متکی بر این فرض باشد که تقاضای یک مرد برای حقوق کافی جهت جاسوسی و کارهای عملیات مخفی به همان اندازه معقول است که تقاضای حقوق برای هر نوع کار دیگر، به استثنای این واقعیت که جاسوسها برای درآمد مخفی خود مالیات نمی‌پردازند. میزان و نوع پرداخت نباید منعکس کننده احساس تکلفمان به رعایت مسایل امنیتی باشد، چون مهمترین مسئله، ادامه ارتباط است.

۶- پرونده ۲۰۱-۹۶۲۰۶۷ تا ۱۳ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۴۸)

سری ۱۷ مهر ۵۸ اعضاء

از: پاریس ۱۳۱۳۳ به: با حق تقدم به رئیس، رونوشت با حق تقدم برای تهران

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس - آر. تی. وینر، اس. دی. التیمت

عطف به: پاریس ۱۱۰۹۸

۱- اس. دی. التیمت / ۱ با مأمور مربوطه پاریس تماس گرفته تا گزارش بدهد که تهدید علنی آیت‌الله

صادق‌الروحانی به اینکه شیعیان بحرین را تحریک به شورش خواهد کرد. در جواب به درخواست پیروان

روحانی در بحرین برای حمایت از آنها در مبارزه‌شان جهت کسب آنچه که حقوق خود از امیر بحرین می‌دانند، بوده است. (اس. دی التیمت / ۱ گفت که جمعیت بحرین هشتاد و پنج درصد شیعه هستند و اکثریت عمده شیعه پیروان روحانیند.) اس. دی التیمت / ۱ گزارش داد که نخست‌وزیر بازرگان و آیت‌الله خمینی هر دو از روحانی خواسته بودند که حملات خود به مقامات بحرینی را ملایم کند. روحانی حدود یک هفته تأمل خواهد کرد و در ضمن از اس. دی التیمت / ۱ خواسته که واکنش خارج نسبت به مبارزه روحانی علیه بحرین را مورد بررسی قرار دهد. اس. دی التیمت / ۱ از مأمور مربوطه خواستار واکنش دولت آمریکا شد و پیشنهاد کرد که مطابق با هر راهنمایی که دولت آمریکا می‌دهد به روحانی توصیه نماید.

۲- مأمور مربوطه به اس. دی التیمت / ۱ گفت که درخواستی این نوع باید به مقام بالاتر ارجاع داده شود، اما تا آن موقع مأمور مربوطه می‌تواند با اطمینان این مطلب را به اس. دی التیمت / ۱ بگوید که یک شورش در بحرین در این موقع ممکن است نتایج تزلزل باری در برداشته باشد، تا حدی که پیش‌بینی یا کنترل آن مشکل است و بنابراین احتمال داده نمی‌شود که با منافع دولت آمریکا یا هر یک از همسایگان بحرین سازگار باشد. مأمور مربوطه نظر داد که این منطقه ظاهراً بیش از هر چیز نیازمند یک دوره ثبات است، تا تغییر اخیر در آن حل گردد. مأمور مربوطه قول داد که طی این هفته جواب رسمی دولت آمریکا را به اس. دی التیمت / ۱ بدهد. تقاضا می‌شود ستاد راهنمایی فرماید.

۳- مأمور مربوطه به اس. دی التیمت / ۱ اظهار داشت که به هر صورت در قبال مخالفت خمینی و دولت ایران، برای روحانی مشکل خواهد بود که لااقل بدون مواجهه با خطر انزوای سیاسی در سطح فعلی مبارزه خود را ادامه دهد. اس. دی التیمت / ۱ جواب داد که ممکن نیست یک آیت‌الله را که از تشخیص فردی چون روحانی برخوردار است از پیروان دینیش که تشکیل‌دهنده پایگاه سیاسی او هستند منزوی نمود.

۴- طی مذاکره در مورد اوضاع جاری ایران و مخالفین خارج، اس. دی التیمت / ۱ گفت اگرچه تقریباً هر روز از ایرانیان مهاجر تقاضاهایی دریافت می‌دارد که خود را مخالف خمینی اعلام نماید، احساس می‌کند که زمان هنوز مناسب نیست. نظر اس. دی التیمت / ۱ این بود که به واسطه ناتوانی رژیم خمینی از اینکه علیه بیکاری، تورم و قطعه قطعه شدن کشور با شایستگی کاری انجام دهد، طی پنج شش ماه آینده اوضاع ایران ممکن است به حد کافی آشفته گردد، تا امکان تشکیل یک حرکت مخالف مؤثر را بدهد. به نظر اس. دی التیمت / ۱ فقدان نهادهای کارآمد سیاسی در ایران حکم می‌کند که هیچ جنبش مخالفی نمی‌تواند بدون رهبری دینی موفقیت یابد. به همین دلیل هم، همین رهبر دینی که به پیروزی می‌رسد نخواهد توانست بدون همکاری طبقه روشنفکر تربیت شده در غرب و راهنمایی و حمایت قدرتهای صنعتی غرب خصوصاً آمریکا موفقیت خود را حتمی نماید. اس. دی التیمت / ۱ توضیح داد که در چنین کوششی برای اعاده ثبات به ایران او حاضر خواهد بود، تحت راهنمایی دولت آمریکا وظیفه‌ای بر عهده گیرد و به طور ضمنی فهماند که تحت هیچ شرایط دیگری با خمینی به مجادله نخواهد پرداخت. اس. دی التیمت / ۱ تأکید کرد که اختیار کامل دارد از جانب روحانی در مسئله بحرین حرف بزند و ضمناً فهماند که روحانی نیز در تحلیل فوق‌الذکر درباره نحوه عمل در اوضاع سیاسی ایران با او اشتراک نظر دارد.

۵- پرونده: ۲۰۱-۹۶۱۷۲۴ تا تاریخ ۱۷ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۴۹)

سری ۲۷ مهر ۵۸ اعضاء

از: رئیس ۵۳۵۲۸۷ به: با حق تقدم به پاریس، رونوشت برای تهران

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. اسلیپری اس. دی التیمت

عطف به: الف - تهران ۵۴۴۹۶: ب - پاریس ۱۳۰۲۳، ج - پاریس ۱۲۹۵۹، د - پاریس ۱۲۸۹۸،

ه - پاریس ۱۲۸۳۳، و - تهران ۵۴۳۵۳، ز - رئیس ۵۱۸۶۶۲، ح - پاریس ۱۲۶۱۰، ط - پاریس ۱۲۵۹۴

ی - رئیس ۵۱۷۰۷۵، ک - پاریس ۱۲۴۳۲، ل - رئیس ۵۸۰۶۵۵

۱- استاد بابت تلگرام مرجع ب^۱ که خلاصه نظریات و نگرانیهای پاریس درباره تحولات قضایی اس. دی. اسلیپری ۱/ (اس / ۱) و اس. دی التیمت ۱/ (آ / ۱) بود ممنون است. همانگونه که تلگرام مرجع الف متذکر شده است، عدم توانایی جنبش بختیار به ایجاد حتی مقدار کمی شور و فعالیت همچنان موضوعی است که بسیار مورد توجه می‌باشد. معذالک این جنبش همچنان هدف اطلاعاتی معتبری است که فکر می‌کنیم هم اس / ۱ و هم آ / ۱ احتمالاً قادر به جمع آوری اطلاعات خارجی ذی‌قیمتی درباره آن هستند. تحلیلگران در زمینه گزارشهای اس / ۱ علی‌رغم اشتباهات و اینکه تا به امروز قسمت اعظم اطلاعاتش مورد تأیید قرار نگرفته است، علاقه خود را ابراز داشته‌اند و گزارشهای وی را بالقوه مفید به حساب می‌آورند. بنابراین معتقدیم که ارزیابی پاریس مبنی بر اینکه اس / ۱ می‌تواند در رابطه با اهداف گوناگونی همکاری نماید، صحیح است.

۲- پس از گفتن این مطلب، ما لیم دوباره تأکید کنیم که ما هنوز در قابل اعتماد بودن، صحت قول و انگیزه‌های اس / ۱ و آ / ۱ هر دو خیلی تردید داریم و در عین حال که به اعتقاد ما تماس با این دو منبع ارزشمند است و حتی ممکن است از آتیۀ خوبی برخوردار باشد، ادامه تماسها باید با حداقل تعهد ممکن از جانب ما همراه باشد. رئوس نگرانیهای ما پیرامون دامنه تعهدات سیا به اس / ۱ و آ / ۱ در مسائل خاص گزارشگری در زیر آمده است. ما همچنان معتقدیم تا موقعی که خلاف آن ثابت نشده اس / ۱ و آ / ۱ از هرگونه تعهد یا رابطه رسمی سیا برای پیشبرد منافع خود استفاده خواهند کرد و معضلاتی به بار می‌آورند که از هرگونه منفعتی که عاید ما شود بیشتر است.

۳- ما فکر می‌کنیم که اس / ۱ و آ / ۱ رابطه خود با سیا را به دیده رابطه‌ای می‌نگرند، که در آن محصولی برای فروش دارند، که همان جناح خاص خودشان از جنبش ضد خمینی می‌باشد و دیگر اینکه آرزوی حمایت دولت آمریکا را دارند و سیا را به دیده منبع یا وسیله‌ای برای جلب این حمایت می‌نگرند. در حالی که این منابع از این جنبه منحصر به فرد نیستند، آنها اطلاعاتی تهیه کرده‌اند که ممکن است حاکی از قابل اطمینان نبودن (مجرای - م) دسترسی ایشان به اطلاعات باشد. از مواردی که مورد توجه خاص ما است، رابطه اس / ۱ با جواد علامیر دولو است که فرد مورد نظر تلگرام مرجع «ک» است و سابقه‌ای گوناگون و وسیع دارد و کوششهایی را که به نمایندگی بختیار انجام داده، طبق گفته اس. دی. پیر / ۱ به وسیله خود بختیار مردود شناخته شده است (تلگرام رئیس ۵۲۸۷۲۶)^۲. از این گذشته نه بختیار و نه هیچ یک از اطرافیان بلافصلش اتحاد ملی و یا علی تریری را نمی‌شناسند.

۱- تلگرام مرجع ب سند شماره ۴۷، د سند شماره ۳۳، سند شماره ۴۳، ط سند شماره ۳۱، ک سند شماره ۴۱ می‌باشد.

۲- تلگرام رئیس ۵۲۸۷۲۶ سند شماره ۳۴ می‌باشد.

۴- گزارشهای اخیر سؤالات چندی را نسبت به دقت گزارشهای اس / ۱ - دولو به شرح زیر مطرح کرده‌اند:

الف: اشتباه گرفتن فداییان خلق به جای مجاهدین خلق در تلگرام مرجع د همان طور که در تلگرام مرجع «و» تذکر داده شده است.

ب: تعیین آیت‌الله مطهری در تلگرام مرجع به عنوان یکی از رهبران مذهبی ایران که اتحاد ملی فعلاً (شهریور ۱۳۵۸) با آن در تماس است. مطهری در اردیبهشت ۱۳۵۸ به وسیله گروه فرقان در تهران ترور شد.

ج: معرفی تفکر سیاسی مصطفی چمران در تلگرام مرجع ج که با شناخت تحلیلگران مرکز تحلیل خارجی کشور از ایدئولوژی او مطابقت ندارد. همچنین ادعای نسبت فلسطینی او هم مورد تأیید پیشینه‌های ما (که بخش عمده آنها از بایگانی مدارک ان. وی کنوی (احتمالاً وزارت دفاع-م) اتخاذ شده نیست.

این پیشینه‌ها او را متولد تهران و اولین تماسش با سازمان آزادیبخش فلسطین و لبنانیها را در حدود سال ۱۳۴۹ نشان می‌دهند.

۵- با اطلاعاتی که طی ملاقاتهایمان با آ / ۱ حاصل شده، همچنان نگران آنیم که آ / ۱ در امیدهای خود برای به چنگ آوردن مقام رهبری احتمالی جنبش ضد خمینی عزم خود را جزم کرده باشد. تا به امروز ارزش اساسی آ / ۱ ناشی از این حقیقت بوده که برادرش مقام برجسته‌ای را در شورای انقلاب در تهران دارد. ما به اطلاع از کم و کیف این رابطه و بهره‌برداری از آن جهت جمع آوری اطلاعات بسیار علاقمندیم. دسترسی آ / ۱ به ناراضیان یا جوامع مذهبی ایرانی که در اروپا پایگاه دارند، تا به حال مثمر ثمر نبوده است. د: ما هنوز مصمم هستیم که برای خدمات گذشته اس. دی. اسلیپری / ۱ مبلغ ۱۰۰۰ دلار به وی بدهیم و بابت خدمات آینده‌اش هم به وی دستمزد بدهیم. به هر حال به سبب نگرانیهای فوق‌الذکر، ترجیح می‌دهیم که دستمزد اس / ۱ را فقط برای خدماتی که قبلاً انجام داده بپردازیم. در عین حالی که مبلغ هزار دلار نرخ جاری وکلا، اس / ۱ را کاملاً تأمین نمی‌کند. در واقع او بود که با ما تماس گرفت و همچنان برای ادامه این تماس دلایل خاص خود را علاوه بر دلایلی که آرا داشت دارد. در عین حالی که ما معتزیم رد پیشنهادهای عملیاتی قرارگاه که در تلگرامهای مرجع (ب) و (ک) طرح شدند، احتمالاً کنترل ما بر اس / ۱ را غیر ممکن خواهد ساخت، حاضر نیستیم تعهداتی را که برای برقراری چنین کنترلی ضروری شمرده شده‌اند، تقبل نماییم. بنابراین اگر قرارگاه تصور می‌کند که دستمزد هزار دلار برای خدمات گذشته، در نهایت مولد نخواهد بود، فکر می‌کنیم بهترین طریقه همان خواهد بود که در پاراگراف ۵ تلگرام مرجع الف آمده و آن ادامه تماس تا حد ممکن بر پایه عدم پرداخت دستمزد است.

۶- منبع نظریه معروف و بدنام تلگرام رئیس (۴۸۵۹۹۹) یکی از مأموران ستاد مرکزی است که در بیروت خدمت می‌کرد و می‌دانست که اس / ۱ در تماس با مأموران گوناگون سفارتی بوده و شهرت نسبتاً ناگواری به عنوان دلال اعمال نفوذ دارد. در بایگانی اخیر ستاد هیچ جزئیات یا چیزی مربوط به اس / ۱ موجود نیست که این خاطرۀ مسلماً شخصی را تأیید یا تکذیب نماید.

۷- ژوزف. و. آدلسیک که حدود ۲۹ مهر ماه از پاریس در رابطه با یک منبع ایرانی دیگر رد می‌شود، خوشحال خواهد شد که در مورد اس / ۱ و آ / ۱ و سایر منابع با مأموران قرارگاه مذاکره نماید.

۸- ما برای دادن پاسخ به پاراگراف ۲ قسمت الف تلگرام مرجع (ب) مشغول تحقیق هستیم و شما را در جریان خواهیم گذاشت.

۹- پرونده ۲۰۱-۹۶۲۰۶۷، ۲۰۱-۹۶۱۷۲۴ تا تاریخ ۲۷ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تاملگری

سند شماره (۵۰)

سری ۲۹ مهرماه ۵۸ اعضاء

به: رئیس، رونوشت برای تهران

از: پاریس ۱۳۷۱۰

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. اسلیپری، یو. ان. بیزی

عطف به: پاریس ۱۳۰۲۳

۱- در ۱۱ مهر ماه از یو. ان. بیزی / ۱ خواسته شد که رابطه اس. دی. اسلیپری با ادگار فوره را مشخص کند. به یو. ان. بیزی / ۱ گفته شد که اس. دی. اسلیپری / ۱ یک لبنانی است که سابقاً متخصص پارلمانی بوده و بدون داشتن شریک فرانسوی، یک دفتر حقوقی در پاریس دایر کرده و می‌گوید که با استفاده از دخالت فوره توانسته این کار را انجام دهد. و نیز از یو. ان. بیزی / ۱ خواسته شد (در محدوده‌ای که امنیت فردی خودش کاملاً محفوظ بماند) مشخص نماید کار اصلی، ارباب رجوع، آشنایان و منابع درآمد اس. دی. اسلیپری / ۱ چیست و دلیل همکاری وی چه چیزی ممکن است باشد.

۲- در ۲۸ مهرماه پس از صحبت با فوره و چند تن از همکاران فوره که معرفی نشدند، یو. ان. بیزی / ۱ گفت که:

الف: فوره فقط حدوداً سالی یک بار اس. دی. اسلیپری / ۱ را می‌بیند و به هر حال علت روابطشان را بروز نمی‌دهد.

ب: میشل اودیو از آشنایان فوره مکرراً اس. دی. اسلیپری / ۱ را می‌بیند.

ج: اس. دی. اسلیپری / ۱ شایع کرده است که روابط نزدیکی با آمریکاییان دارد.

د: اس. دی. اسپیلری / ۱ پول زیادی خرج می‌کند.

ه: اس. دی. اسلیپری / ۱ با محمد شبی یک تبعه تونس که در مقام وابسته فرهنگی سفارت کویت است روابط نزدیکی دارد. یو. ان. بیزی / ۱ گفت که شبی یک چپی است که زمانی در تونس به مرگ محکوم شده بود، فردی است که با پاسپورت عراقی مسافرت می‌کند، با فاروق قدومی، صلاح خلف و خالدالحسن از چهره‌های سازمان آزادیبخش فلسطین روابط نزدیکی دارد. و نیز یو. ان. بیزی / ۱ می‌گوید که شبی با یک گروه وابسته به شیراک که در امور مالی و تجارتي فرانسه در عربستان سعودی و خلیج فارس فعال است، کار می‌کند. سرپرست این گروه یو. ان. کلیپ / ۱ است که فرستاده اصلی نزد سلاطین خلیج فارس شخصی است به نام نیکولاس لانگ (هویت) که کارمند بانک و رمز و مدیر نشریه شرق و غرب می‌باشد. لانگ که سابقاً در کار مذاکره فروش اسلحه به لیبی فعالیت داشت، اینک در طرحی که در ارتباط با اتحادیه‌های تجاری تونس است و در آن شبی با وی همکاری دارد، منظمأً به تونس سفر می‌کند.

۳- در ۲۶ مهرماه مأمور مربوطه از اس. دی. اسلیپری / ۱ در دفتر کارش پرسید که آیا او درباره یک فرانسوی به نام دو لاتره که خود را نماینده منافع حکومت فرانسه در خلیج فارس می‌نماید، اطلاعاتی

دارد؟ اس. دی. اسلیپری / ۱ پاسخ منفی داد و بلافاصله تلفن را برداشت و این سؤال را برای کسی که بعداً نامش را نیکولاس لانگ معرفی کرد، مطرح کرد. اس. دی. اسلیپری / ۱ گفت که لانگ به وی اطمینان داده کسی با این مشخصات که نماینده الیزه باکو آی دو اورسای باشد وجود ندارد و گفت که مطلب را از وزارت تجارت خارجی جویا خواهد شد. اس. دی. اسلیپری / ۱ گفت که لانگ مردی است که همانا نماینده تأسیسات حکومت فرانسه در خلیج فارس می باشد و یکی از همکاران یو. ان. کلیپ / ۱ و بانک و رمز بود و احتمالاً با سازمان اطلاعات فرانسه ارتباط دارد.

۴- پاریس سابقه ای از شبی ندارد و شبی در فهرست دیپلماتیک وزارت خارجه فرانسه به عنوان عضوی از مقامات سفارت کویت نیامده است

۵- پرونده: ۲۰۱-۹۶۲۰۶۷، ۲۰۱-۰۹۴۷۰۲۸، ۲۰۱-۰۵۵۸۴ تا ۲۸ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط سری شود.

سند شماره (۵۱)

سری ۲۹ مهر ۵۸ اعضا

به: رئیس، رونوشت برای تهران

از: پاریس ۱۳۷۱۱

هشدار: شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است. اس. دی. اسلیپری، یو. ان. بیزی

عطف به: پاریس ۱۳۷۱۰

هویت یو. ان. ساسپند (سابقاً یو. ان. گریست / ۱۴) است که (رابطه با او) در اواسط ۱۹۷۸ خاتمه یافت به این علت که از دادن هویت منابع اخباری که در پاریس و طی مسافرت های خود به خاورمیانه و آفریقا به دست می آورد، خودداری می کرد.

تا تاریخ ۲۷ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۵۲)

سری ۲۰ شهریور ۵۸ اعضا

به: فوری به تهران، رئیس

از: پاریس ۱۲۲۶۹

هشدار: شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است. حساس - آر. تی. وینر

۱- تیمکن مأمور قرارگاه پاریس (هویت الف برای تهران) که عملاً تحت پوشش (هویت ب برای تهران) کار می کند، سنجش و کار مقدماتی روی هویت ج را به عنوان مجرای بالقوه ای برای کار ال. دبلیو. شل^۲ روی اخبار مربوط به ایران، جنبش غیرمتعهدها و سایر موضوعات مربوط به خاور نزدیک و آسیای جنوبی شروع کرده است. یک منبع ذخیره قرارگاه پاریس (هویت د برای ستاد مرکزی) به یک دوست خود که سردبیر فرهنگی مجله هویت ج است گفت فردی که مسائل جهان سوم را برای این مجله گزارش می نماید، باید با تیمکن دوست منبع ذخیره (یاد شده) ملاقات کند. تیمکن روی همین مطلب کار می کند و

۱- تلگرام مرجع سند شماره ۵۰ می باشد. از مقایسه دو سند معلوم می شود، که نام رمز یو. ان. ساسپند متعلق به نیکولاس لانگ مدیر نشریه فرانسوی «شرق و غرب» بوده است.

۲- ال. دبلیو. شل نام مرکز عملیات مخفی سیا در ارتباط با وسایل ارتباط جمعی جهانی می باشد.

روشنفکر تک رو مطلعی است که دائماً تأسف می‌خورد، اخلاق حرفه‌ای او را از مقاله نویسی برای مطبوعات، که حداقل در فرانسه به طور رقت‌باری در مورد جهان سوم یک نواخت می‌باشند، باز می‌دارد. طرح آزمایشی ما این است که هویت ج را تحریک کنیم با تیمکن به عنوان یک منبع بالقوه طرح دوستی بریزد. تیمکن فقط یک برخوردار با هویت ج داشته که در منزل وی (مونث) با هم مشروبی صرف کردند و هنوز نیم ساعت با هم نبودند که فیلمبردار خبرگزاری فرانسه وارد شد و فیلمی از ایران دوران انقلاب را به نمایش گذارد. (خواهر این فیلمبردار رایزن فرهنگی سرویس فرانسوی رادیو پکن است) تیمکن در ۲۳ شهریور با هویت ج غذا صرف خواهد کرد و او (مونث) در حدود ۲۴ شهریور عازم تهران خواهد شد.

۲- به گفته اس. دی. اسلیبری / ۱، هویت ج از چند سال پیش از انقلاب، شروع به مقاله نویسی درباره مخالفین شاه نمود و همچنان یکی از سه تن روزنامه‌نگاران فرانسوی می‌باشد که مقالات نظر ساز در مورد ایران می‌نویسند. شناخت او از هویت ج که فقط یک بار خودش او را ملاقات کرده این است که وی از لحاظ حرفه‌ای واقع بین و بی طرف است و از لحاظ سیاسی تقریباً آنقدر چپ که نشریه مربوطه اش هست، نمی‌باشد. هویت ج ادعا می‌کند که قبلاً در ایران سفارتخانه از او استقبال خوبی کرد، اما تصور می‌کند تمام کسانی که او می‌شناخته، اکنون دیگر رفته‌اند. تیمکن نام شلنبرگ کارمند روابط عمومی را به او داده و گفته که بررسی خواهد کرد چه کاری برای تسهیل تماس هویت ج در سفارتخانه از او برمی‌آید. با توجه به اعتبارات و سوابق چپی هویت ج و تجربه قبلی او در ایران ظاهراً امکان خوبی وجود دارد که حتی تحت شرایط سخت فعلی قرارگاه تماس با هویت ج را مفید تشخیص دهد. در این صورت، با قید تقدم فوری نام و پوشش مأمور (تماس گیرنده) را به پاریس اطلاع دهید. در غیر این صورت اگر تهران بتواند اطمینان دهد، که شلنبرگ یا یک مأمور مناسب دیگر با او ملاقات خواهد کرد و نزد او تأیید کند که تیمکن واقعاً هویت ج است و توصیه کرده که سفارتخانه از او استقبال کند، کار پرورش هویت ج توسط ما راحتتر خواهد شد.

۳- قرارگاه پاریس سوابقی از هویت ج ندارد. تقاضا می‌شود ستاد و تهران سوابق فرد را اطلاع دهند.

۴- شماره پرونده بعداً تعیین شود. تا تاریخ ۲۰ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۵۳)

سری ۲۰ شهریور ۵۸ اعضا

به: فوری به تهران، رئیس

از: پاریس ۱۲۲۷۰

عطف به: پاریس ۱۲۲۶۹

۱- هویت الف تلگرام مرجع ادوین (تد) آتکینز است. هویت ب تلگرام مرجع مأمور بخش سیاسی مسئول سازمان ملل و امور چند جانبه و جنبش غیرمتعهدها. هویت ج کنیز مراد (نام پدری) سردبیر امور جهان سوم هفته نامه دست چپی نول ابزرواتور است. تاریخ تولد حدود ۱۹۳۴. پدرش تبعه هندوستان او از مسلک شیعه اسلام است، مادرش یک ترک بوده که هنگام دو سالگی مراد فوت کرد. مراد در فرانسه پرورش یافت و تبعه فرانسه است. او به فرانسوی و انگلیسی تکلم می‌کند.^۲

۱- تلگرام مرجع سند شماره ۵۲ می‌باشد.

۲- از مقایسه این سند و سند شماره ۵۲ مشخص می‌شود که مأمور سیا با نام حقیقی ادوین آتکینز که خود را مأمور بخش سیاسی مسئول بررسی

۲- شماره پرونده بعداً تعیین شود. تا تاریخ ۲۰ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سری

سند شماره (۵۴)

سری ۲۱ شهریور ۵۸ اعضا

به: با حق تقدم به تهران، رئیس

از: پاریس ۱۲۳۱۷

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس آر. تی. وینر

عطف به: الف - پاریس ۱۲۲۶۹، ب - پاریس ۱۲۲۷۰

۱- تحقیقات بیشتر نشان می‌دهد که هویت ج تلگرام مرجع ب... فرد موضوع پرونده ۹۱۲۷۷۲-۲۰۱ می‌باشد که به نام دنیزه حسین هم شناخته شده است. خواهشمندیم ستاد پرونده ۲۰۱ را مرور کرده و هرگونه خبر مربوط به طرح یاد شده در تلگرام مرجع برای به دست آوردن اطلاعات سنجشی را با قید حق تقدم به پاریس و تهران اطلاع دهد.

۲- شماره پرونده بعداً تعیین شود. تا تاریخ ۲۱ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سری

سند شماره (۵۵)

سری ۲۱ شهریور ۵۸ اعضا

به: فوری به پاریس، تهران

از: رئیس ۵۱۲۱۳۸

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس آر. تی. وینر، یو. ان. پولو

عطف به: پارس ۱۲۲۶۹

۱- هویت الف - یو. ان. پولو / ۱، هدف استخدامی سابق قرارگاه پاریس است که به طور متوازی و دو جانبه در سال ۱۳۵۲ مأمور مربوطه قرارگاه پاریس کلاید. دبلیو. تریشیلو (هویت ب) و یو. ان. اسکویب / ۱ مشغول تشویق او به کار کردن به عنوان عامل اطلاعات خارجی در مورد هدفهای چینی و خاور نزدیک بودند. یو. ان. پولو / ۱ در آبان ۱۳۵۲ استخدام و دستمزدی را هم که با آن بود پذیرفت، اما یک ماه بعد بر اساس کشمکش ایدئولوژیکی آن را پس زد. در تذکر به مأمور مربوطه او اظهار داشت که: «این ایده مهیج به نظر می‌آید، اما من بالاخره پی بردم که این کار عمیقاً برخلاف احساسات من است...» (و) یک مبارزه دائمی در ذهنم خواهد داشت» یو. ان. پولو / ۱ آگاه بود که با سیا در پاریس و اسلام آباد تماس داشت. در فروردین ۱۳۵۸ تأییدیه عملیاتی لغو شد.

۲- تنها خبر جدید در پرونده ۲۰۱ یو. ان. پولو / ۱ یک سند مورخ شهریور ۱۳۵۷ گزارش بریده از جای دیگر است که حاکی از عضویت یو. ان. پولو در جناح رادیکال یا تروتسکیست حزب توده و شرکت او در فعالیتهای دانشجویان ایرانی در پاریس می‌باشد. ما متن کامل این سند را درخواست خواهیم کرد و

امور سازمان ملل و امور چند جانبه و جنبش غیرمتمعهدها معرفی کرده بود با کنیز مراد یکی از سردبیران نشریه نول ابزروتور از طریق یک منبع ذخیره سیا در پاریس (که هویتش پوشیده مانده) تماس گرفته است، تا مطالب مورد نظر سیا را به وی القا کرده و بدین وسیله انتشار دهد.

۱- تلگرام مرجع سند شماره ۵۲ می‌باشد.

اگر جزئیات بیشتری که برای گزارش کردن جالب باشد پیدا شد، اطلاع خواهیم داد. همچنین پرونده ضداطلاعاتی دسترسی محدود مربوط به یو. ان. پولو / ۱ مرور خواهیم کرد.
۳- با توجه به مطالب فوق، شاید قرارگاه مایل باشد پیش از آنکه در نزدیکی به او باز هم جلو تر رود در سوابق عملیات یو. ان. پولو / ۱ تجدید نظر کند.
۴- پرونده: ۲۰۱-۹۱۲۷۷۲ تا تاریخ ۲۱ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سری

سند شماره (۵۶)

سری ۲۱ شهریور ۵۸ اعضاء

به: فوری به پاریس، تهران

از: رئیس ۵۱۲۱۴۶

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس آر. تی. وینر

عطف به: رئیس ۱۵۱۲۱۳۸

۱- هویات از این قرارند:

الف: کنیز مراد^۲ همچنین مشهور به کنیز حسین (۲۰۱-۹۱۲۷۷۲) متولد حدود ۱۳۲۳ در هندوستان. تابعیت و شهروندی فرانسه اختیار کرده است. ادعا شده که دختر یک مسلمان هندی به نام ماجاراجا حسین کوتوارا و یک مادر ترک است. خانواده پدر در زمان جدایی (پاکستان و هندوستان) به پاکستان نقل مکان کرد و تابعیت پاکستان را اختیار کرد. مادرش کمی پس از ازدواج از پدرش جدا شد و به پاریس رفت. کنیز از اوائل طفولیت پس از مرگ مادرش توسط خواهران کاتولیک پرورش یافت. در یک مرحله او تحت‌الحمايه یک دیپلمات سوئیسی که در فاصله ۴۳-۱۳۳۷ سفیر در پکن بود، قرار گرفت. کنیز از سال ۱۳۴۹ روزنامه نگار «نول ایزروتور» بوده است. قبل از آن مدت یک سال برای تدریس فرانسه و مقاله‌نویسی آزاد به هندوستان مسافرت کرد. پس از مسافرت به هندوستان مدت دو سال مهماندار ایرفرانس بود. کنیز یک پسر عمو دارد که در اواسط ۱۳۵۲ به عنوان دبیر سوم سفارت پاکستان در پاریس منصوب شد. در همان زمان او همچنین آشنایان بسیار مختلفی بین جماعات هندی، پاکستانی، و بنگلادشی و دیپلماتها و ظاهراً آشنایانی هم بین چینیه‌ها داشت.

ب: چارلز ا. ملتون

۲- پرونده: ۲۰۱-۹۱۲۷۷۲ تا تاریخ ۲۱ شهریور در بایگانی ضبط شود. سری

سری

۱- تلگرام مرجع، سند شماره ۵۵ می‌باشد.

۲- از مقایسه این سند و سند شماره ۵۵ مشخص می‌شود که برای کنیز مراد، روزنامه‌نگار فرانسوی در پرونده‌های سیا نام رمز یو. ان. پولو / ۱ و شماره پرونده ۲۰۱-۹۱۲۷۷۲ تعیین گردیده و در سال ۱۳۵۲ یک مأمور سیا به نام چارلز ملتون و یک عامل سیا در فرانسه برای استخدام او تلاش کردند.

سند شماره (۵۷)

سری ۲۳ شهریور ۵۸ اعضاء

به: فوری به تهران، رئیس

از: پاریس ۱۲۳۸۷

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس آر. تی. وینر یو. ان. پولو

عطف به: الف - رئیس ۵۱۲۱۳۸، ب - تهران ۵۴۱۹۸، ج - پاریس ۱۲۲۶۹، د - پاریس ۱۲۲۷۰،

ه - پاریس ۱۲۳۷۴

۱- فرد مورد اشاره تلگرامهای مرجع^۱ در ۲۳ شهریور پاریس را ترک می‌کند و در ساعت ۱۴/۰۰ همان روز وارد تهران می‌شود. او با پاسپورت فرانسوی بدون ویزا مسافرت می‌کند و هنگام ورود به کشور نخواهد گفت که روزنامه‌نگار است مگر آنکه از او پرسیده شود. اولین کار او این خواهد بود که به نخست‌وزیر بازرگان که می‌گوید دوست قدیمی وی است، تلفن کند.

او همچنین با ناصر میناچی (که به طور خصوصی اعتراف می‌کند از او بدش می‌آید) آشناست و امیدوار است که میناچی در تضمین اجازه جمع آوری خبر توسط او کمک کند. او قصد دارد در حدود ۱۳ مهر ماه به پاریس بازگردد اگر که زودتر از آن اخراج نشده باشد. او خود پیشنهاد کرد هنگامی که بازگشت، مأمور مربوطه پاریس را در مورد ایران توجیه کند.

۲- متشکر می‌شویم اگر قرارگاه تهران از آقای گریوز^۲ درخواست کند یو. ان. پولو / ۱ بپذیرد و او را مشمول هرگونه عنایاتی که در شرایط سخت سفارتخانه تهران ممکن است معمولی باشد، قرار دهد. شما می‌توانید به آقای گریوز بگویید که یو. ان. پولو / ۱ توسط مأمور مربوطه پاریس (چنان که در تلگرام مرجع د معرفی شده) به عنوان منبع بالقوه برای آشنائی با روزنامه نگاران و روشنفکران چپ در پاریس آزمایش می‌شود، و مأمور مربوطه می‌خواهد با عنایاتی که آقای گریوز می‌تواند ابراز دارد، نزد مشارالیها اعتبار یابد. به آقای گریوز تأکید کنید که مأمور مربوطه پوشش خود را نزد یو. ان. پولو / ۱ کنار نزده است. می‌توانید بیافزایید که یو. ان. پولو / ۱ در آشناییهای کوتاه، به نظر نمی‌آید که نسبت به ایالات متحده یا منافع ما خصومت داشته باشد. مجله‌ای که او برایش مقاله می‌نویسد سوسیالیست است، اما متمایل به کمونیست نیست و دشمن تند و تیزی برای منافع ما نمی‌باشد. در طرحهای یو. ان. پولو / ۱ (برای گزارش) سعی می‌شود مقاله‌ای درباره زندگی فرد عادی در ایران جدید تهیه گردد. البته او خواهان کسب اطلاع درباره وضع اقلیتها، ارتش و جناح چپ هم می‌باشد.

۳- برای رئیس: جزئیات بیوگرافیک و سنجش اضافی ذیل حین نهار روز ۲۲ شهریور به دست آمد. الف: یو. ان. پولو / ۱ گفت که وی به واسطه تولد در پاریس فرانسوی است و قانوناً می‌تواند پاسپورت پاکستانی یا هندی بگیرد، اما این کار را نکرده تا به تابعیت فرانسوی خود لطمه نزده باشد. او گفت که پدرش در هندوستان باقی ماند و تابعیت هندی اختیار کرد چون با جدایی (هند و پاکستان) مخالف بود و در قسمتی که (بعداً) هندوستان شد صاحب ملک بود در صورتی که مابقی خانواده وی به پاکستان رفتند. ب: یو. ان. پولو / ۱ گفت که با خانواده محمد علی بوتو نزدیکی دارد و ضیاء را یک دیوانه آدمکش

۱- تلگرام مرجع الف سند شماره ۵۵، ج سند شماره ۵۲، د - سند شماره ۵۳ می‌باشد.

۲- جان گریوز، مسئول روابط عمومی لانه جاسوسی آمریکا در ایران به علت فعالیت جاسوسی تحت لوای دیپلماتیک در ۱۳ آبان ۱۳۵۸ به گروگان ملت مسلمان درآمد.

می‌داند که به محض دستیابی به یک بمب اتمی آن را به یک کشور عرب خواهد داد. اگر به خاطر ارتباطش با تو نبود شاید که سال پیش تصمیم می‌گرفت تابعیت دوگانه اختیار کند، چون او دنبال شغلی در دفتر مطبوعاتی سازمان ملل در نیویورک و تقریباً به آن رسیده بود و احساس می‌کند اگر او به جای فرانسوی، پاکستانی شناخته شده بود شاید می‌توانست به آن شغل دست یابد. او بسیار می‌خواست در نیویورک زندگی کند و قصد دارد پس از مسافرت ایران تعطیلات را در آنجا بگذراند.

ج: مشارالیه‌ها لطف‌الله سلیمان را به عنوان «بهترین دوست» خود معرفی می‌کند. سلیمان دوست قدیمی و خوب تیمکن است که علیرغم آن، تیمکن به دلیل نداشتن یک نشانی یا شماره تلفن با سلیمان در پاریس دوباره تماس نگرفته است. او می‌گوید سلیمان اکنون در دفتر اتحادیه عرب در مقام روابط عمومی کار می‌کند، اما پیر شده و به علت بیماری قلبی حالش خوب نیست. سلیمان که همراه با هنری کوریل حزب کمونیست اولیه مصر (حدیثو) را بنیان گذارد، در سال ۳۸ به عنوان انحراف تروتسکیستی از آن حزب اخراج شد. معاشرت یو.ان. پولو / ۱ با سلیمان (که یک تروتسکیست نیست، بلکه کمونیست تراز آن است که در هیچ یک از احزاب جدید کمونیست شرکت کند) ممکن است به معاشرت او با سایر افرادی که عنوان تروتسکیست به آنها داده شده منجر گردیده باشد.

د: «خویشاوند» مشارالیه‌ها (شاید پسر عمومی نامبرده در تلگرام مرجع الف یا پدر او) اقبال احمد آخوند، سفیر پاکستان در پاریس است که برای گرفتن شغل عالی‌رتبه‌ای در سازمان ملل که به مسئله اعراب و اسرائیل مربوط می‌شود، استعفا کرد.

۴- در رابطه با امور ایران، یو.ان. پولو / ۱ بیانات ذیل را اظهار داشت:

الف: بختیار همان روزی که خمینی بازگشت با هلیکوپتر ایران را ترک کرد و بسیار فرانسوی است اگر اعتیاد او به تریاک را نادیده بگیریم و هیچ‌گاه مردم ایران را آنقدر درک نخواهد کرد که آنها را رهبری کند. تولد سیاسی مجدد او در مرداد ماه در پاریس هیچ‌کس را در ایران تحریک نکرد. اینکه او یک چهره بدنام مثل جواد علامیر را به عنوان سخنگوی خود معرفی کرد، آنقدر از مهاجرین ایرانی را بیزار نمود که بختیار اکنون ناچار شده خود را از او بری بداند.

ب: علامیر یک تولیدکننده فیلم و تله فیلم است درباره او بسیار اظهار نظر می‌شد که طی دوران شاه ارتباطات وسیعی با ساواک داشت. علامیر اینک وانمود می‌کند که به علت مخالفت با شاه به زندان رفته اما در واقع به واسطه تجاوز به دختر عمومی خودش به هشت سال زندان محکوم، و پس از گذراندن فقط دو سال آزاد شد، او از هیچ احترامی برخوردار نیست. یو.ان. پولو / ۱ این ادعا را به منابع حقوقی بسیار قابل اطمینان ایرانی نسبت داد.

ج: در حال حاضر دو نشریه مخالفین ایرانی در پاریس انتشار می‌یابند: ایران آزاد که توسط سلطنت طلبها به زبان فرانسه منتشر می‌شود و نامه روز که جواد علامیر آن را منتشر می‌کند.

د: کریم سنجابی در ایالات متحده تحت درمان طبی قرار دارد مشارالیه‌ها او را نیمه «خرفت» و غیر قابل قبول برای بسیاری افراد دانست چون او خواهان سلطنت به شرط قانون اساسی بود تا وقتی که مطمئن شد خمینی پیروز خواهد شد.

ه: هدایت متین دفتری استعداد رهبری مخالفین دارد، اما جایی پنهان شده - او در خوف جان خود به

سر می‌برد.

و: با مرگ آیت‌الله طالقانی جناح چپ ایران حائل بین خود و رژیم را از دست داده است. می‌توان انتظار داشت که آیت‌الله شریعتمداری خمینی را وادار به رفتار عقلانی کند، اما قلباً یک محافظه کار است و سرمایه سیاسی خود را فقط در جهت منافع موکلین خود در آذربایجان صرف خواهد کرد. به این ترتیب، جناح چپ عریان و فاقد نظم و ترتیب است. فقط گروه چریکی باقی می‌ماند و آنها نمی‌توانند قدرت را به چنگ آورند یا آن را نگاه دارند.

ز: یو.ان. پولو / ۱ اظهار نظر کرد که به نظر می‌رسد از طرف بعضی شیعیان لبنان تلاشی برای برقراری یک رابطه کاری با مخالفین ایرانی در جریان است که او کاملاً آن را نمی‌تواند درک کند. (این بدون شک انعکاس تأثیری است که اس. دی. اسلیبری / ۱ در او ایجاد کرده است. اس. دی. اسلیبری / ۱ در ۱۲ شهریور توسط نسیم خوری از نشریه عربی زبان المستقبل چاپ پاریس به او معرفی شد). مأمور مربوطه اظهار نظر کرد که منافع طبیعی شیعیان لبنان ظاهراً اقتضا می‌کند مناسبات خوبی با رژیم خمینی داشته باشند، اما شاید هم این نشان‌دهنده مقاومت دسته‌ای از شیعیان لبنان در مقابل نفوذ فلسطینیها باشد. این دسته احتمالاً عناصری از جنوب (این حرف اس. دی. اسلیبری / ۱ را از نظر دور خواهد کرد) که با نیروهای حداد یک صف را تشکیل داده‌اند، می‌باشند.

۵- ما خاطر نشان می‌کنیم که اظهارات یو.ان. پولو / ۱ درباره تاریخ خروج پنهانی بختیار از ایران با آنچه اس. دی. استی گزارش کرده و آنچه باور عمومی است، اختلاف دارد. ما همچنین به توضیح علامیر در مورد محکومیت خود برای تجاوز (تلگرام پاریس ۹۵۸۲۴) و حسن نظر یو.ان. سوپر / ۱ نسبت به وی و همچنین ادعای علامیر، که به نظر ما امکان ندارد صحیح باشد، در پاراگراف ۲ همان پیام مبنی بر اینکه بختیار در دی ماه سال ۱۳۵۷ در پاریس آشنای درست و حسابی نداشت توجه داریم. به علاوه متوجه ادعایی هستیم که علامیر با اطمینان اظهار داشت دایر بر اینکه خمینی از حمایت تیمسار تیمور بختیار ساواک برخوردار بوده است. این ادعا ممکن است تهمت یا نشانه این بوده باشد که علامیر خودش به ساواک دسترسی داشته است. اگر در پرونده‌های عملیاتی و ضد اطلاعاتی دسترسی محدود درباره یو.ان. پولو / ۱ چیزهایی باشند که روی سنجش و طرح ریزی برای استفاده عملیاتی از او به عنوان مجرای بالقوه ناآگاه (انتشار) مطالب منتخب ال. دبلیو. شل تأثیر می‌گذارند ما خواهان اطلاع یافتن از آنها می‌باشیم.

۶- پرونده ۹۱۲۷۷۲-۲۰۱، ثبت شود. لطف‌الله سلیمان (۲۰۱) اقبال احمد آخوند دیپلمات پاکستانی منتسب به یو.ان. پولو / ۱ جواد علامیر (پاراگرافهای ۴ الف و ۶ باید روی فیش درج شوند). نامه روز و ایران آزاد، نشریات مخالفین ایرانی که در مرداد / شهریور ۱۳۵۸ در پاریس بنیان گذارده شدند، کریم سنجابی، هدایت متین دفتری. تا تاریخ ۲۳ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

بسمه تعالی

این پرونده عمدتاً به اسناد فردی با نام رمز اس. دی. فورگیو / ۱ مربوط می‌شود. نام حقیقی وی محمد تقی قمی بوده است. او یک روحانی نمای خود فروخته است که از سالها پیش از انقلاب با رژیم منحوس همکاری داشته و اولین سند که مربوط به سال ۵۳ می‌باشد این مطلب را نشان می‌دهد. خود قمی (در سند شماره ۷۷) اقرار کرده که بیست سال پیش (حدوداً سال ۳۸) در بیروت با یک مأمور سیا گفتگو داشته است. از آنجایی که این فرد زبان انگلیسی نمی‌دانسته سیا برای تماس با او از عوامل واسطه خود استفاده می‌نموده است - واسطه اصلی سیا در این رابطه فردی با نام رمز یو. ان. تراوت / ۱ بوده که هویت اصلی وی هنوز به دست نیامده است. بنابر اسناد موجود وی حقوق بگیر وزارت فرهنگ بوده و احتمالاً این وزارتخانه مأموریتی در خارج از کشور را به او محول کرده بود. او از سال ۱۳۲۰ تا ۱۳۲۵ جاسوس سازمان اطلاعات انگلستان و از ۱۳۳۲ تا ۱۳۵۶ جاسوس در ایران و ۱۳۵۶ تا ۱۳۵۸ جاسوس سیا در فرانسه بوده است. تاریخ آشنایی او با قمی معلوم نیست، همین قدر مشخص شده که او در سالهای پیش از انقلاب برای تماس با قمی و گرفتن اطلاعات از او هر ماه به هزینه سیا از پاریس به تهران می‌آمد. در این فاصله یک بار سیا سعی نمود وظیفه واسطه عملیاتی را از دوش او برداشته و به منبع دیگری محول کند. ولی چون فرد جدید از لحاظ سنی و موقعیت اجتماعی با قمی تناسب نداشته این رابطه چندان موفق نمی‌شود و کار دوباره به یو. ان. تراوت / ۱ ارجاع می‌گردد. مکاتبات سیا برای تعیین نحوه رابطه مجدد بین قمی و یو. ان. تراوت / ۱ بعد از وقفه حاصله از انقلاب تا اواخر تابستان به طول می‌کشد و بالاخره در اوایل پاییز قمی خود به پاریس می‌رود و در آنجا گفتگو صورت می‌گیرد. در انتهای این پرونده، موضوع دیگری جدا از رابطه یو. ان. تراوت / ۱ و قمی مطرح می‌گردد و به یک جاسوس قدیمی دیگر با نام رمز اس. دی. جولپ / ۱ مربوط می‌شود. نام حقیقی او مجید دوامی بوده که در حدود دهه ۱۳۴۰ سردبیر چند روزنامه و مجله مثل اطلاعات هفتگی، روشنفکر و زن روز بوده و بدین وسیله مقالات مورد نظر و سازگار با منافع آمریکا را انتشار می‌داده است.

سند شماره (۵۸)

تاریخ گزارش: ۱۵ مرداد ۱۳۴۵
انتشار: برای بیگانگان ممنوع
کشور: ایران - جمهوری عربی متحده - یوگسلاوی
تاریخ و محل دستیابی: ایران، تهران ۱۲ مرداد ۱۳۴۵
منبع: یک فرد غیر روحانی که مورد اعتماد بسیاری از سران مذهبی ایران می‌باشد. وی با سران سیاسی مخالف منجمله رؤسای جبهه ملی و نهضت آزادی ایران نزدیکی دارد. گرچه وی به ندرت درباره فعالیت‌های سیاسیون مخالف گزارش داده، ولی اطلاعات وی درباره وقایع درون محافل مذهبی معمولاً درست بوده‌اند. او خبر ذیل را طی مکالمه خود با آیت‌الله حاج محمد تقی قمی نماینده مذهب شیعه که به قاهره منصوب شده، به دست آورد. قمی در تاریخ ۹ مرداد ۱۳۴۵ با عباس آرام وزیر خارجه گفتگویی داشته بود.

موضوع: امکان صورت گرفتن تلاشهایی از جانب پرزیدنت تیتو به منظور اعاده روابط بین ایران و مصر
۱- آرام وزیر خارجه اظهار داشت که طی گفتگوی شاه با پرزیدنت تیتو در یوگسلاوی در اواسط

خرداد ۱۳۴۵، شاه نزد تیتو گلایه کرده بود که کسب تفاهم با جمال عبدالناصر رئیس جمهوری عربی متحده کار آسانی نیست. تیتو پاسخ داد که مطمئن است می‌تواند ترتیب برقراری مجدد مناسبات دیپلماتیک عادی بین ایران و مصر را بدهد. / توضیح حوزه فعالیت - در گزارش ۷۱۵۷-NIT آمده که شاه به قمی اظهار داشته بود مذاکرات بی سر و صدایی در جریان است تا مناسبات دیپلماتیک بین ایران و مصر اعاده گردد. معذالک، شاه تصریح نمود که این مذاکرات از چه مجرای صورت می‌گیرند. / تیتو به شاه توصیه کرد که در رابطه با ناصر صبور باشد.

۲- بنا به گفته آرام، تیتو علاوه بر آن اظهار داشت که امیدوار است ایران و پاکستان هر دو عاقبت به صفوف کشورهای غیرمتعهد بپیوندند.

توزیع: وزارت خارجه - نیروی زمینی - دریایی - هوایی

پایان

سند شماره (۵۹)

طبقه بندی گزارش سری / هشدار - شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است غیر قابل رؤیت برای بیگانگان

کشور: ایران / مصر تاریخ اطلاعات: اواسط - اواخر آذرماه ۱۳۵۳

به دست آمده در: ایران، تهران (۱۲ دی ماه ۱۳۵۳) شماره از حوزه فعالیت ۹۴۳۰-NIT منبع: یک فرد غیر روحانی است که مورد اعتماد بسیاری از رهبران دینی ایران و سران مخالف سیاسی پیشین قرار دارد. گزارشهای گاه و بی‌گاه وی درباره تحولات سیاسی معمولاً صحیح اما بعضی اوقات دستخوش تعصب علیه رژیم فعلی بوده‌اند. او خبر را از یک رهبر دینی عالی‌رتبه به دست آورد.

موضوع: تلاشهای دولت مصر برای تضمین همکاری روحانیت مصر طی سفر رسمی شاه ایران به مصر ۱- در اواخر آذرماه ۱۳۵۳ رهبر مذهبی سرشناس شیعه ایران آیت‌الله محمد تقی قمی تهران را به مقصد قاهره ترک کرد. این سفر به درخواست وزیر امور خارجه مصر سمیع انور و نخست‌وزیر ایران امیر عباس هویدا جهت جلب همکاری سران روحانیت مصر، در رابطه با دیدار رسمی آتی شاه و شهبانوی ایران از مصر انجام گرفت.

۲- در اواسط آذرماه ۱۳۵۳، قمی یک نامه شخصی از وزیر خارجه انور دریافت داشت. در این نامه انور درخواست نموده بود که قمی در اواخر آذرماه ۱۳۵۳ جهت کمک در زمینه مقدمات سفر ۱۸ الی ۲۲ دی ماه ۱۳۵۳ شاه و فرح دیداری از قاهره داشته باشد. از قمی درخواست شده بود در تمام مراسم رسمی خصوصاً در آنهایی که اعضای روحانیت مسلمان مصر حاضر خواهند بود شرکت نماید. انور همچنین از قمی خواست که روحانیت مصر را تشویق نماید در تمام فعالیتهای طرح ریزی شده حضور یابند تا این تأثیر را در اذهان ایجاد کنند که رهبران دینی مصر با سیاستهای شاه مخالفت‌های عمده‌ای ندارند.

۳- چیزی از دریافت نامه انور نگذشته بود که قمی به گفتگوی با هویدا نخست‌وزیر ایران فرا خوانده شد. هویدا اطلاع خود را از جزئیات نامه انور به قمی اظهار داشت و تقاضا نمود که قمی درخواست انور را بپذیرد. او از قمی خواست هر چه در توان دارد به کارگیرد تا روحانیت مصر طی دیدار شاه نهایت همکاری را داشته باشند.

۴- قمی مایل به این مسافرت نبود. اما به یک معتمد نزدیک خود اظهار داشت که فشار بر او برای اینکه

موافقت نماید بیش از حد مقاومت بود. کمی به آن معتمد گفت که قصد دارد دو ماه تمام در قاهره بماند.
۵- انتشار از حوزه فعالیت: سفارتخانه تهران. ارسال شد به قاهره. طبقه بندی گزارش سری / غیر قابل
رؤیت برای بیگانگان، تعیین تاریخ خروج اتوماتیک از طبقه بندی ممکن نیست.

سند شماره (۶۰)

از: پاریس ۹۸۸۳۴

به: تهران، رونوشت برای رئیس سری
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. فورگیو. یو. ان. تراوت
۱- در... (آوریل ۱۹۷۹) یو. ان. تراوت / ۱ با پسر اس. دی. فورگیو / ۱ ملاقات کرد. طی این ملاقات،
پسر اس. دی. فورگیو / ۱ خیر ذیل را به یو. ان. تراوت / ۱ داد.

۲- در حدود... ایران (۳۱-۲۶ فروردین به گفته یو. ان. تراوت / ۱) اس. دی. فورگیو / ۱ توسط کمیته
تحت ریاست صادق خلخالی، یکی از ملاها دستگیر و به مدت یک ساعت و نیم بازداشت شد. (توضیح:
یو. ان. تراوت / ۱ در مورد نام کوچک خلخالی مطمئن نبود، اما اظهار داشت که او یک ملای سرشناس
است) چند تن از اعضای این کمیته به منزل اس. دی. فورگیو / ۱ آمده و آن را جستجو کردند سپس
مقداری مدارک و پاسپورت‌های اس. دی. فورگیو / ۱ و دخترش را همراه با خود اس. دی. فورگیو / ۱ بردند.
این افراد همچنین معادل... دلار متعلق به اس. دی. فورگیو / ۱ و ۷۰۰ دلار متعلق به پسرش را ضبط
کردند... این رویداد، چند نفر از اعضای بلند پایه جناح انقلابی دولت ایران، منجمله داماد اس. دی.
تورن / ۱ از اس. دی. فورگیو / ۱ معذرت خواسته و اظهار داشته‌اند چیزهای جمع آوری شده بازگردانده
خواهد شد. خلخالی از ریاست کمیته خلع شد اما مقام دیگری به او دادند. یو. ان. تراوت / ۱ نمی‌داند چرا
اس. دی. فورگیو / ۱ درباره این رویداد بیش از آنکه وی از تهران عزیمت کند حرفی نزد، اما حدس زد که
اس. دی. فورگیو / ۱ با این واقعه... تحقیر گردیده و لذا نخواستند درباره آن حرفی به میان آورد. او افزود که
اس. دی. فورگیو / ۱ فردی بسیار گوشه‌گیر است و همواره کم و بیش «پشت پرده» عمل کرده است و
بنابراین نمی‌خواهد دستگیری وی علنی شود.

۳- تا به امروز، پاسپورت‌های اس. دی. فورگیو / ۱ اعاده نشده‌اند، اس. دی. فورگیو / ۱ مصمم است
ایران را ترک کند و اگر پاسپورتش باز پس داده نشود این کار را به طور مخفی انجام خواهد داد. یو. ان.
تراوت / ۱ اظهار داشت که اس. دی. فورگیو / ۱ آشکارا برای به دست آوردن... به مقداری... احتیاج
خواهد داشت...^۱

سند شماره (۶۱)

عطف به: تهران ۵۴۰۶۳

سری ۹ شهریور ۵۸ اعضا

به: تهران رونوشت برای رئیس

از: پاریس ۱۲۰۱۴

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. یو. ان. تراوت. اس. دی. فورگیو
۱- طی ملاقات ۸ شهریور با یو. ان. تراوت / ۱، مریوس مسئله اس. دی. فورگیو / ۱ را مطرح کرد. به

۱- ادامه این سند هنوز به دست نیامده است.

گفته یو.ان. تراوت / ۱، اس. دی. فورگیو / ۱... دادستان انقلاب تهران را... این موقعیت به دست احمد آذری قمی می باشد. برای اطلاع شما نام حقیقی اس. دی. فورگیو / ۱ هویت می باشد.

۲- یو.ان. تراوت / ۱ اظهارات پیشین خود را درباره رابطه، یا عدم رابطه بین خمینی و اس. دی. فورگیو / ۱ تکرار کرد. یو.ان. تراوت / ۱ گفت که خمینی هرگز مقام دادستانی انقلاب را به اس. دی. فورگیو / ۱ پیشنهاد نخواهد کرد. در مورد احتمال بعید اینکه خمینی این شغل را پیشنهاد کند، یو.ان. تراوت / ۱ اظهار داشت که اس. دی. فورگیو / ۱ آن را رد خواهد نمود.

۳- یو.ان. تراوت / ۱ در فروردین ۱۳۵۸ به مریوس گفت که تصور می کند تلفن اس. دی. فورگیو / ۱ استراق سمع می شود. فرض او بر این اساس بود که پیش از «دستگیری» و باز داشت اس. دی. فورگیو / ۱ در اواخر فروردین ۱۳۵۸ توسط افراد کمیته صادق خلخالی،... تلفن او مکرراً قطع شده بود (به تلگرام پاریس ۹۸۸۳۴ که به تهران مخابره می شود رجوع کنید). در روزی که اس. دی. فورگیو / ۱ بازداشت شد، تلفن او در تمام روز قطع بود. به علاوه پسر اس. دی. فورگیو / ۱ (که به هنگام اقامت پدرش در پاریس با او در تماس تلفنی بود) به یو.ان. تراوت / ۱ گفت که به پدرش در منزل تلفن نمی کند. بلکه با یکی از اقوام در تهران که پیامها را به دو طرف می رساند، تماس می گرفت. یو.ان. تراوت / ۱ تصور می کرد که استراق سمع کار عناصر طرفدار خمینی بود. در حالیکه موارد یاد شده یقیناً شواهد مطمئنی برای این مطلب که به تلفن اس. دی. فورگیو / ۱ گوش داده می شود، نیست، یو.ان. تراوت / ۱ با استواری متقاعد است که واقع امر همین می باشد.

۴- پرونده: ۰۰۷۹۹۳۲-۲۰۱ تا تاریخ ۹ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۶۲) ۱

سری ۹ شهریور ۵۸ اعضاء

به: تهران، رونوشت برای رئیس

از: پاریس ۱۲۰۱۵

هشدار: شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است. یو.ان. تراوت. اس. دی. فورگیو ۲

عطف: پاریس ۱۲۰۱۴

هویت عبارت است از محمد تقی قمی

سری

سند شماره (۶۳)

سری ۹ شهریور ۵۸ اعضاء

به: تهران رونوشت برای پاریس

از: رئیس ۵۰۶۲۷۷

هشدار: شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است. یو.ان. تراوت. اس. دی. فورگیو

عطف به: الف - تهران ۵۴۰۶۳، ب - پاریس ۱۱۹۱۶

۱- ما جداً تردید داریم که اس. دی. فورگیو / ۱ (اس / ۱) مایل باشد هیچ ارتباطی با محتوایی با اس.

۱- تلگرام مرجع سند شماره ۶۱ می باشد.

۲- از مقایسه این سند و سند شماره ۶۱ معلوم می شود که نام حقیقی اس. دی. فورگیو / ۱ محمد تقی قمی است.

دی. فوروارد / ۱ (ف / ۱) داشته باشد. او حتی در حضور یو.ان. تراوت / ۱ (ت / ۱) نیز بسیار به این کار بی‌میل بود و با در نظر گرفتن رویدادهای شش ماه گذشته او احتمالاً غیر از پذیرفتن ف / ۱ کار چندان بیشتری نخواهد کرد. ما با نظریات (قرارگاه) تهران مبنی بر اینکه اس / ۱ هنوز بسیار مورد علاقه عملیاتی می‌باشد موافقیم، اما با توجه به مشکلات حفظ ارتباط با او، اطمینان نداریم که بتوانیم دلایل مبرهنی در تأیید مناسب بودن یک تلاش عمده از طرف ما در رابطه با این هدف ارائه دهیم.

۲- چنان که مخاطبین اطلاع دارند، تماس با اس / ۱ در گذشته از طریق ت / ۱ انجام می‌گرفت که هر ماه از پاریس به تهران می‌رفت تا ملاقاتها را صورت دهد، توسط مأمور قرارگاه تخلیه اطلاعاتی شود و به پاریس بازگردد. معلوم است که چنین مسافرت‌هایی با زیاد شدن سن و سال ت / ۱ برایش سنگین بودند و گیر کردن او در تهران به دنبال انقلاب بهمن ماه مسئله را پیچیده‌تر کرد. با توجه به همه این مطالب، ما باید واقع‌بینانه نتیجه بگیریم که ت / ۱ همچنان تنها کانال ممکن به اس / ۱ در آینده نزدیک است و ف / ۱ را به عنوان چاره احتمالی در نظر نمی‌گیریم. پیشنهاد می‌کنیم که به شرط موافقت تهران، پاریس اندازه‌ت‌مایل ت / ۱ به مسافرت به تهران برای دیدار با اس / ۱ را مشخص کند. تعهدی در قبال این مسافرت باید انجام نگیرد. اگر نتایج چنین برخوردی با ت / ۱ مثبت بود و تهران همچنان اس / ۱ را یک هدف عمده می‌دانست ما این پیشنهاد را که ت / ۱ را واداریم برای ملاقات با اس / ۱ و تخلیه اطلاعاتی او به تهران بازگردد، خواهیم پذیرفت.

البته ت / ۱ پیش از عزیمت خود از پاریس اقدام به سنجش امکان پذیرش چنین ملاقاتی از طرف او خواهد کرد.

۳- ستاد مرکزی هویت تلگرام مرجع الف را دریافت نکرد. لطفاً دوباره ارسال کنید.

۴- پرونده: ۲۰۱-۰۲۴۳۵۰۵، ۲۰۱-۰۷۹۹۳۲ تا تاریخ ۹ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۶۴)

سری ۱۴ شهریور ۵۸

به: تهران رونوشت برای رئیس

از: پاریس ۱۲۰۶۷

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. یو.ان. تراوت. اس. دی. فورگیو

عطف به: الف - رئیس ۱۵۰۶۲۷۷، ب - تهران ۵۴۵۰۲

۱- اگر چه پاریس تمایل یو.ان. تراوت / ۱ را به مسافرت به تهران جهت ملاقات اس. دی. فورگیو / ۱ معلوم خواهد کرد، ما امید نداریم که او نسبت به این سفر نظر موافقی داشته باشد. علاوه بر نکات اشاره شده در تلگرام مرجع الف، یو.ان. تراوت / ۱ ممکن است برای تماس با اس. دی. فورگیو کمی اکراه داشته باشد، زیرا که به تازگی از اس. دی. فورگیو خبری نداشته است. موضعی که یو.ان. تراوت / ۱ اتخاذ کرد این بود که اگر اس. دی. فورگیو / ۱ خواهان تماس با وی بود، خودش پیشقدم می‌شد.

۲- پاریس درباره‌ی اتفاق امنیتی که در تهران روی داد و طی آن مدارکی در تعاونی سفارت جا گذاشته

شده بود، هیچ گزارش تکمیلی دریافت نکرده است. آیا گزارشی درباره این واقعه، نظر اظهار شده در تلگرام تهران؟ ۵۲۶۶ را مبنی بر اینکه «هویت یو. ان تراوت / ۱ به هیچ وجه از میان یادداشت‌های آشکار شده تشخیص داده نمی‌شود» تأیید می‌کند؟ اگر نظر نهایی نسبت به این واقعه این بوده، در رابطه با مسافرت یو. ان. تراوت / ۱ به تهران نباید هیچ گونه مسائل امنیتی وجود داشته باشد.

۳- قبل از مذاکره مسئله سفر آینده به تهران با یو. ان. تراوت / ۱ ممنون خواهیم شد اگر محل و موقعیت اس. دی. فورگیو / ۱ را تأیید نمایید. نظر یو. ان. تراوت / ۱ این است که اس. دی. فورگیو / ۱ در تهران است نه در مشهد. در تاریخ ۸ شهریور ماه یو. ان. تراوت / ۱ به مریوس گفت که دو آیت‌الله هستند که نام خانوادگی آنها شبیه یا عین نام اس. دی. فورگیو / ۱ است. او اظهار داشت که یکی از این دو نفر در مشهد است. تصور می‌شود آن هویت که در مشهد است اس. دی. فورگیو / ۱ نباشد (تیمکن اطلاعات درباره این هویت را از اس. دی. اسلیپری / ۱ به دست آورد). جز در صورتی که اس. دی. فورگیو / ۱ در موقعیتی باشد که اطلاعات مایه داری ارائه کند، در مسافرت یو. ان. تراوت / ۱ به تهران فایده‌ای مشاهده نمی‌کنیم.

۴- پرونده: ۰۷۹۹۳۲-۲۰۱ تا تاریخ ۱۳ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۶۵)

سری ۱۴ شهریور ۵۸ اعضاء

به: تهران رونوشت برای رئیس

از: پاریس ۱۲۰۶۸

هشدار: شامل منابع و روشهای اطلاعاتی است. یو. ان. تراوت. اس. دی. فورگیو

عطف به: پاریس ۱۲۰۶۷

هویت عبارت است از: حسن قمی خویشاوند مهدی روحانی امام قاطبه شیعه در اروپا - تا تاریخ ۱۳

سری

شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سند شماره ۶۶

سری ۱۹ شهریور ۵۸ اعضاء

به: با حق تقدم به رئیس، تهران

از: پاریس ۱۲۲۰۸

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است

یو. ان. تراوت اس. دی. فورگیو

عطف به: الف - رئیس ۱،۵۰۹۸۲۵ ب - تهران ۵۴۱۲۶

۱- مریوس در ۱۹ شهریور با یو. ان. تراوت / ۱ ملاقات کرد و موافقت کلی وی را با بازگشت به تهران

جهت ملاقات با اس. دی. فورگیو / ۱ به دست آورد. به هر حال قبل از اتخاذ تصمیم نهایی، یو. ان. تراوت /

۱ از تضمین این مطلب که سیا مایل و قادر است در صورت مواجهه وی با مشکلاتی در ترک کشور، خروج

وی از ایران را تسهیل نماید، ممنون خواهد شد.

۱- تلگرام مرجع سند شماره ۶۴ می باشد.

توضیح: در سند شماره ۶۴ آمده که دو آیت‌الله هستند که نامشان همان نام اس. دی. فورگیو / ۱ است و یکی از آن دو را که در مشهد است

(حسن قمی) نباید با دیگری که اس. دی. فورگیو / ۱ است (و اینک معلوم شده نامش محمد تقی قمی بوده) اشتباه کرد.

۲- یو. ان. تراوت / ۱ در ۱۹ شهریور اطلاع پیدا کرد علیرغم آنکه وی از زمان انقلاب به بعد کاری انجام نداده، وزارت فرهنگ همچنان حقوق پایه او را به حساب بانکیش در تهران واریز می‌کند. در پنج ماه گذشته وزارتخانه حدود... هزار دلار آمریکا به حساب یو. ان. تراوت / ۱ ریخته است. به همین سبب یو. ان. تراوت / ۱ مجبور خواهد بود برای ترک تهران از وزارتخانه تأییدیه بگیرد. همان طور که مخاطبین به یاد دارند، این مشکل عمده یو. ان. تراوت / ۱ طی آخرین مأموریت موقتش به تهران بود و بازگشتش به تهران را به تأخیر انداخت. از آنجایی که وزارتخانه به یو. ان. تراوت / ۱ حقوق می‌دهد، او فکر می‌کند که امکان دارد آنها از وی بخواهند در تهران مانده و کار کند و از صدور مدارک لازم خودداری ورزند. در صورت وقوع این امر، یو. ان. تراوت / ۱ در خروج از کشور به کمک نیاز خواهد داشت. بدیهی است که این بدترین وضع قضیه است، اما تصور می‌کنیم که ... یو. ان. تراوت / ۱ باید در نظر گرفته شود.

۳- یو. ان. تراوت / ۱ همچنین بار دیگر جهت انتقال پول از ایران از سیا تقاضای کمک نموده است. با فرض اینکه وی به تهران مسافرت کند و جهت تهیه مقدمات تبدیل ریالهای معادل ... هزار دلار آمریکا به فرانک فرانسه برای یو. ان. تراوت / ۱ درخواست می‌شود تهران موافقت خود را اعلام و ستاد تصویب نماید. این تبدیل می‌تواند به همان شیوه معامله قبلی باشد، یعنی یو. ان. تراوت / ۱ ریالها را به مأمور مربوطه در تهران خواهد داد که او مبلغ را (مطابق نرخ رایج تبدیل ارز) به پاریس منتقل خواهد نمود. ماهم به نوبه خود پول نقد به یو. ان. تراوت / ۱ می‌دهیم تا در حساب پاریس خود واریز نماید. اگر بنا به عللی یو. ان. تراوت / ۱ قادر نباشد به تهران سفر کند باز هم از همکاری تهران در تهیه مقدمات تبدیل قدردانی می‌کنیم. یو. ان. تراوت / ۱ ذکر کرد که می‌تواند چک شخصی خود را برای فردی که با قرارگاه تهران تماس دارد مثل اس. دی. فوروارد / ۱ بفرستد و این فرد بعداً مبلغ چک را به مأمور مربوطه تهران خواهد داد.

۴- تصور می‌کنیم که جواب مثبت به پاراگراف‌های ۲ و ۳ فوق، تصمیم مثبت یو. ان. تراوت / ۱ را جهت مسافرت به تهران تضمین خواهد کرد. مشکل باقیمانده، تمایل اس. دی. فورگیو / ۱ به ملاقات با یو. ان. تراوت / ۱ است. یو. ان. تراوت / ۱ مایل است که برای استنباط نظر اس. دی. فورگیو / ۱ درباره چنین ملاقاتهایی مستقیماً از پاریس به وی تلفن کند. یو. ان. تراوت / ۱ اطمینان دارد که مکالمه می‌تواند به حد کافی دو پهلو انجام شود تا مشکل امنیتی ایجاد نکند. راه حل دوم این است که یو. ان. تراوت / ۱ را واداریم که سعی کند با پسر اس. دی. فورگیو / ۱ در پاریس تماس بگیرد تا او هم به نوبه خود از طرف یو. ان. تراوت / ۱ با پدرش تماس بگیرد. اگر چه این راه حل دوم امکان کمتری برای داشتن کنترل بر این تماس به ما می‌دهد، اما با در نظر داشتن راههایی مطمئنتر از تماس بین اس. دی. فورگیو / ۱ و پسرش تا اس. دی. فورگیو / ۱ و یو. ان. تراوت / ۱، تصور می‌کنیم این راه از مزایایی برخوردار است. معهذاً پسر اس. دی. فورگیو / ۱ دیگر در پاریس نیست و یو. ان. تراوت / ۱ باید مستقیماً تماس با اس. دی. فورگیو / ۱ را شروع کند. از نظریات مخاطبین در مورد شیوه بهتر ارتباط بین یو. ان. تراوت / ۱ و اس. دی. فورگیو / ۱ استقبال می‌شود.

۵- تماس بعدی با یو. ان. تراوت / ۱ در شهریور ساعت ۳۰-۹ به وقت محلی است. با پاسخ به موارد فوق قبل از ۲۲ شهریور ممنون خواهیم شد. ۶- پرونده: ۰۷۹۹۳۲-۲۰۱ تا ۱۹ شهریور ۷۸ در پایگانی ضبط شود.

سند شماره (۶۷)

سری ۲۰ شهریور ۵۸ اعضاء

از: رئیس ۵۱۱۳۴۳ به: با حق تقدم به پاریس رونوشت با حق تقدم برای تهران

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. یو. ان. تراوت. اس. دی. فورگیو

عطف به: الف - پاریس ۱۲۲۰۸، ب - رئیس ۵۰۹۸۲۵، ج - تهران ۵۴۱۹۰

۱- یو. ان. تراوت / ۱ (ت / ۱) نباید مسافرت به تهران از طرف را تقبل کند، مگر اینکه بتواند به نحوی اثبات نماید که ملاقات با اس. دی. فورگیو / ۱ (ف / ۱) امکان پذیر است. تعیین شیوه‌ای که چگونه چنین ملاقاتی را برقرار نماید. به (قرارگاه) پاریس واگذار می‌کنیم.

۲- متأسفیم، در صورتی که او با اشکال در خروج مواجه شد، نمی‌توانیم سیاه را عهده‌دار تسهیل خروج وی از ایران کنیم. به نظر ما آنچه ت / ۱ را در نظر دارد یک نوع خروج مخفی است. فکر می‌کنیم قبول این تعهد برای خدمات ت / ۱ در این مقطع خیلی زیاد می‌باشد.

۳- اگر ت / ۱ حاضر باشد به تهران مسافرت کند، ستاد می‌تواند تبدیل معادل ۷۰۰۰ دلار آمریکا از ریال به فرانک فرانسه را تصویب کند. در غیر این صورت، اگر امکان داشته باشد ترجیح می‌دهیم از این تبدیل ارزی اجتناب کنیم. البته هزینه‌های مسافرت ت / ۱ و یک فوق‌العاده روزانه ۵۰ دلار به ت / ۱ پرداخت خواهیم کرد.

۴- پرونده: ۳۰۱-۰۰۷۹۹۳۲ تا تاریخ ۲۰ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۶۸)

سری ۲۶ شهریور ۵۸ اعضاء

از: پاریس ۱۲۴۱۹ به: رئیس رونوشت برای تهران، لندن

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. یو. ان. تراوت

اس. دی. فورگیو

عطف به: الف - تهران ۵۴۱۹۰ (مورد نیاز لندن نیست)، ب - رئیس ۵۱۱۳۴۳ (مورد نیاز لندن نیست) ۲

۱- یو. ان. تراوت / ۱ جهت تماس با اس. دی. فورگیو / ۱ به تهران سفر نخواهد کرد جز آنکه اگر مجبور به اقامت در تهران شد، سیاه بتواند به وی کمک نماید. یو. ان. تراوت / ۱ معتقد است احتمال اینکه مجبور به اقامت در تهران شود خیلی بعید است، اما وی در این مرحله مایل نیست خود را به خطر بیندازد. اگر وی نتواند با هویت واقعی خود تهران را ترک کند، به مدارک شناسایی جعلی نیاز خواهد داشت.

۲- مسئله سفر یو. ان. تراوت / ۱ به تهران ممکن است باشد، زیرا وی از پراس. دی. فورگیو / ۱ خبر یافته که پدرش قصد دارد احتمالاً طی دو هفته آینده به اروپا سفر کند. اس. دی. فورگیو / ۱ در آغاز به لندن خواهد رفت، فرزندش مطمئن نیست که آیا وی به پاریس هم می‌رود یا نه و نمی‌داند که پدرش چه

۱- تلگرام مرجع الف، سند شماره ۶۶ می‌باشد.

۲- تلگرام مرجع ب، سند شماره ۶۷ می‌باشد.

مدت قادر خواهد بود خارج از ایران بماند. اگر دی. فورگیو / ۱ به پاریس نیاید، یو. ان. تراوت / ۱ می تواند برای ملاقات با وی به لندن برود.

۳- لندن: ممنون می شویم اگر نظر خود را در مورد ملاقات یو. ان. تراوت / ۱ و اس. دی. فورگیو / ۱ در لندن ابراز دارید. آیا ضرورت دارد که یو. ان. تراوت / ۱ را به رابط سازمان اطلاعات انگلیس معرفی کنیم؟ یو. ان. تراوت / ۱ که یک تبعه ایران است، در حال حاضر واسطه عملیاتی قرارگاه پاریس است. وی از سال ۱۳۳۲ تا ۱۳۵۶ که به پاریس آمد، منبع ذخیره قرارگاه تهران بود. یو. ان. تراوت / ۱ از سال ۱۳۲۰ تا ۱۳۲۵ برای سازمان اطلاعاتی انگلستان کار می کرد (خاتمه این رابطه در یک آزمایش دروغ سنجی از یو. ان. تراوت / ۱ مورد تأیید گرفت).

اس. دی. فورگیو / ۱ یک روحانی برجسته است که از لحاظ عملیاتی مورد توجه قرار قرارگاه تهران است. انتظار نمی رود ضرورتی داشته باشد که مأمور مربوطه لندن یو. ان. تراوت / ۱ را ملاقات کند، زیرا وی به سادگی می تواند پس از ملاقاتهای خود با اس. دی. فورگیو / ۱ جهت تخلیه اطلاعات به پاریس باز گردد.

۴- ستاد مرکزی: فکر می کنیم که اگر یو. ان. تراوت / ۱ برای ملاقات با اس. دی. فورگیو / ۱ به لندن برود، ما مجاز باشیم هزینه های او را به علاوه روزانه ۵۰ دلار فوق العاده به وی بپردازیم. اگر اس. دی. فورگیو / ۱ به پاریس بیاید، ما مایلیم هرگونه هزینه عملیاتی را که ممکن است یو. ان. تراوت / ۱ طی ملاقاتهای او با اس. دی. فورگیو / ۱ متحمل شود، به علاوه یک فوق العاده مناسب بپذیریم، زیرا وی وظیفی را انجام خواهد داد که فراتر از وظایف عادی یک واسطه عملیاتی می باشند.

۵- لطفاً احتیاجات اطلاعاتی را برای ملاقات یو. ان. تراوت / ۱ با اس. دی. فورگیو / ۱ ارسال دارید.

۶- پرونده: ۰۷۹۹۳۲-۲۰۱-۲۶ تا ۲۶ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سری

سند شماره (۶۹)

سری ۲۷ شهریور ۵۸ اعضا

به: پاریس، رونوشت برای رئیس

از: لندن ۱۷۸۵۸

هشدار: شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است

عطف به: پاریس ۱۲۴۱۹

۱- اگر یو. ان. تراوت / ۱ برای ملاقات با اس. دی. فورگیو / ۱ به لندن می آید و سپس در پاریس اطلاعاتش استخراج می شود، ما نیازی نمی بینیم که او را به رابط (سازمان اطلاعات انگلیس - م) معرفی کنیم.

۲- اگر ملاقات در لندن حتمی شد، لطفاً روابط یو. ان. تراوت / ۱ و اس. دی. فورگیو / ۱، اسامی واقعی آنها، ساعت ورودشان و محل اقامتشان را به ما اطلاع دهید.

۳- پرونده: ۰۷۹۹۳۲-۲۰۱-۲۷ تا ۲۷ شهریور در بایگانی ضبط شود.

سری

سند شماره (۷۰)

سری ۲۷ شهریور ۵۸ اعضاء

به: پاریس، رونوشت برای رئیس، لندن

از: تهران ۵۴۲۴۱

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. یو. ان. تراوت، اس. دی. فورگیو

عطف به: پاریس ۱۲۴۱۹

۱- در ذیل سؤالات عملیاتی آمده است که امیدواریم یو. ان. تراوت / ۱ بتواند از اس. دی. فورگیو / ۱

پیرسد:

الف: محل اقامت فعلی اس. دی. فورگیو / ۱ کجاست؟ اگر در قم نیست، آیا وی به آنجا می‌رود؟ هر

چند مدت؟

ب: آشنایان ف / ۱ در میان روحانیون عالیرتبه چه کسانی هستند؟ در ارتش؟ در دولت؟ در میان

سیاستمداران غیر دولتی؟ در میان اقلیتهای قومی؟

ج: آیا ف / ۱ می‌تواند یک فرد که به فرانسه یا انگلیسی تکلم کند معرفی نماید؟ واسطه بین ف / ۱ و

قرارگاه تهران شود؟

۲- احتیاجات اطلاعاتی به قرار ذیلند:

الف: آیا شورای انقلاب یک مجمع رسمی تثبیت شده با یک لیست ثابت اعضاء است؟ در این صورت چه

کسانی می‌باشند؟ اگر شورا به مقتضای زمان تشکیل می‌شود اعضاء آن چگونه تعیین می‌شود؟

ب: کدام یک از مشاوران خمینی روی او نفوذ چشمگیری دارند. در چه مسائلی؟

ج: مواضع روحانیت نسبت به فشار در جهت یک حکومت الهی که (از قرار معلوم به نیابت خمینی)

توسط آیت‌الله حسینعلی منتظری اداره شود چه می‌باشند؟ اگر این مسئله در روحانیت شکاف ایجاد

می‌کند، به چه خطوطی تقسیم می‌شوند؟ آیا مقاومت چشمگیری در مقابل (طرح) حکومت الهی در بین

روحانیت قم وجود دارد؟

د: در رابطه با فقره ج فوق، آیت‌الله کاظم شریعتمداری بین روحانیت چقدر طرفدار دارد؟ آیا تعداد این

طرفداران فزونی می‌یابد یا کم می‌شوند؟

ه: مرگ آیت‌الله طالقانی چه تأثیری روی مواضع خمینی و مناسبات او با طبقه متوسط غیر مذهبی،

اقلیتهای قومی (خصوصاً کردها) و چپها (شامل مجاهدین خلق) خواهد داشت؟ چرا طالقانی در ماه آخر

زندگی خود یک موضع سرسختانه علیه چپها و طرفداران خودمختاری قومی اتخاذ کرد؟

۳- اگر ف / ۱ مایل و قادر است یک نفر را به عنوان واسطه تماس با تهران معرفی کند، امیدواریم که در

محل ترتیبات تماس معین شود اگر ف / ۱ حاضر نبود به پاریس برود، این احتمالاً لازم می‌دارد در لندن

(اگر با ف / ۱ نشد با یو / ۱) تماس گرفته شود. آیا لندن می‌تواند این را تدارک ببیند؟

۴- پرونده: ۰۷۹۹۳۲-۲۰۱ تا تاریخ ۲۷ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۷۱)

از: پاریس ۱۲۴۶۴
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است یو. ان. تراوت
اس. دی. فورگیو

۱- عبدالله قمی فرزند آیت‌الله محمدتقی قمی در تاریخ ۲۴ شهریور ۱۳۵۸ به یو. ان. تراوت / ۱ اظهار داشت که شوهر خواهرش یا (برادرزنش) معین زاده - اسم کوچکش مشخص نیست - فعلاً در پاریس سکونت دارد و با شاهپور بختیار کار می‌کند. طبق اظهار قمی وقتی بختیار نخست‌وزیر بود، معین زاده در دفترش کار می‌کرد. قمی از یو. ان. تراوت / ۱ پرسید آیا وی مایل است بختیار را ملاقات کند؟ اما یو. ان. تراوت / ۱ امتناع ورزید و در عین حال راه را برای تماس‌های بعدی باز گذاشت.

۲- اگر نسبت به تعقیب این مورد که می‌تواند باز هم دیدگاه دیگری را از گروه‌های ایرانی مخالف ارائه دهد علاقه‌ای موجود است، قرارگاه با کمال میل آن را انجام خواهد داد. تنها محذور ما این است که چون عبدالله قمی می‌داند یو. ان. تراوت / ۱ با دولت آمریکا تماس دارد، از این کار ممکن است تلقی گردد که دولت آمریکا می‌خواهد موضع بختیار را بسنجد. از آنجایی که نفوذ ما بر قمی کم است ما قادر نخواهیم بود، مطمئن شویم یو. ان. تراوت / ۱ صرفاً به عنوان یک طرف ذی‌علاقه مطرح می‌شود، نه به عنوان نماینده‌ای دیگر از جانب دولت آمریکا مانند تیمکن و گیونیون که (تحت پوشش مقام رسمی) با جواد علامیر ملاقات کردند.

۳- متشکر می‌شویم که مخاطبین این تلگرام نظریات خود را همراه با سوابقی که در مورد معین زاده دارند ارسال نمایند.

۴- پرونده: ۰۷۹۹۳۲-۲۰۱ تا تاریخ ۲۷ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۷۲)

از: رئیس ۵۱۷۴۸۷
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. یو. ان. تراوت
اس. دی. فورگیو

عطف به: پاریس ۱۲۴۶۴

۱- در حال حاضر ستاد علاقه‌ای به دنبال کردن مورد عبدالله قمی ندارد. ما نیز مانند پاریس واهمه داریم که این کار می‌تواند سوء تعبیر شده و یک وسیله دیگر برای اطلاع از موضع بختیار به حساب آید و منجر به سردرگمی او شود، که واقعاً چه کسی وسیله ارتباط با دولت آمریکاست.

۲- معین زاده، جواد معین زاده است، افسر سابق ارتش و... که در ۵۷-۱۳۵۳ رئیس قرارگاه ساواک در لندن بود. او اخیراً به ایالات متحده مسافرت کرد تا با اویسی و اس. دی. پیر / ۱ (پ / ۱) ملاقات کند (او خویشاوند سببی اویسی است) و به آنها گفت که قرار شده از طرف بختیار حمایت آنها را خواستار شود...

بختیار به پ / ۱ گفت که معین زاده از لندن با او تماس گرفته و اطلاع داده بود که مسافرت خود را به نام بختیار انجام می دهد. بختیار به او گفت که این مسافرت آن بی موقع است، اما او را باز نداشت و عاقبت موافقت کرد.

۳- پرونده: ۰۷۹۹۳۲-۲۰۱ تا تاریخ ۲۸ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۷۳)

سری ۲۹ شهریور ۵۸ اعضا

به: پاریس، لندن رونوشت برای تهران

از: رئیس ۵۱۷۹۱۱

هشدار: شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است. یو. ان. تراوت

اس. دی. فورگیو جی. ان. سایت

عطف به: الف - لندن ۱۷۸۵۸، ب - تهران ۵۴۲۴۱، ج - پاریس ۱۲۴۱۹

۱- با ترتیبات ملاقات و دادن دستمزدها..... در تلگرامهای مرجع موافقت می شود. ما علاقه مندیم به احتیاجات اطلاعاتی تلگرام مرجع «ب» که..... اضافه نماییم.....

۲- از کمکهای پاریس و لندن در این قضیه..... دریچه ای مهم به جامعه روحانیت می باشد،

قدردانی می شود.

۳- پرونده: ۰۷۹۹۳۲-۲۰۱-۲۴۳۵۰۵، ۲۰۱ تا ۲۸ شهریور در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۷۴)

سری ۲۹ شهریور ۱۳۵۸ اعضا

به: تهران، رونوشت برای رئیس، لندن

از: پاریس ۱۲۶۲۹

هشدار: شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است. یو. ان. تراوت

اس. دی. فورگیو

عطف به: الف - تهران ۵۴۲۴۱، ب - لندن ۱۷۸۵۸

۱- تا تاریخ ۱۹ شهریور یو. ان. تراوت / ۱، اطلاعات بیشتری در مورد سفر اس. دی. فورگیو به اروپا

دریافت نکرده بود. به محض اینکه جزئیات آن به دست آید، به اطلاع خواهیم رساند.

۲- یو. ان. تراوت اطلاعات زیر را در پاسخ به مطالب خواسته شده در مرجع الف تهیه نمود که قرار

است وقتی اس. دی. فورگیو / ۱ را می بیند، با وی به بحث بگذارد. چون پاسخهای یو. ان. تراوت به

اطلاعات خواسته شده نمایانگر نقطه نظرهای وی می باشد، ما این اطلاعات را در شکل عملیاتی گزارش

۱- تلگرام مرجع الف سند شماره ۶۹ ب سند شماره ۷۰ ج سند شماره ۶۸ می باشد.

۲- تلگرام مرجع الف سند شماره ۷۰ ب سند شماره ۶۹ می باشد.

می‌کنیم.

۳- راجع به سؤالات عملیاتی در مورد اس. دی. فورگیو:

الف: محل اقامت کنونی اس. دی. فورگیو / ۱ در تهران است. او مالک مزرعه‌ای بین تهران و قم است و تقریباً هفته‌ای یک بار به مزرعه‌اش سر می‌زند. تا آنجایی که یو. ان. تراوت می‌داند اس. دی. فورگیو به قم نمی‌رود. یو. ان. تراوت گفت که هر کدام از چنین ملاقاتهایی حتماً در مطبوعات ایران منعکس خواهد شد. اس. دی. فورگیو / ۱ به قم نمی‌رود، زیرا که از او انتظار دارند سری به یکی از مقامات روحانی مهم بزنند. چون او نمی‌خواهد خمینی را ملاقات کند، ناچار خواهد شد که شریعتمداری را ببیند و در نتیجه خود را سیاسی می‌کند.

ب: اس. دی. فورگیو / ۱ با تمامی «ملاهای مهم در تماس است. یعنی افرادی که قبل از انقلاب به عنوان مقامات مذهبی پذیرفته شده‌اند و به صرف انتصابشان به دست خمینی ملاننده‌اند. یو. ان. تراوت / ۱ از اینکه آیا اس. دی. فورگیو / ۱ در ارتش فعلی ایران آشنایانی دارد یا نه، آگاهی ندارد. یو. ان. تراوت / ۱ گفت اگر چه اس. دی. فورگیو / ۱ بازرگان را می‌شناسد، اما نمی‌داند آیا اس. دی. فورگیو / ۱ تماس با وی را حفظ کرده یا نه. او قادر نبود آشنایان دیگر اس. دی. فورگیو / ۱ بین دولت‌ها را مشخص کند. اس. دی. فورگیو / ۱ در میان رهبران مذهبی اهل سنت حسن شهرت دارد. به گفته یو. ان. تراوت / ۱ ملاهای سنی به اس. دی. فورگیو / ۱ به چشم قابل قبول‌ترین روحانی شیعه می‌نگرند. ج: یو. ان. تراوت / ۱ احتمالاً موضوع واسطه را مطرح خواهد کرد. او به اینکه اس. دی. فورگیو / ۱ مایل و یا قادر باشد چنین شخصی را معرفی کند، خوشبین نیست. یو. ان. تراوت / ۱ عنوان کرد که ممکن است پسر اس. دی. فورگیو / ۱ مایل باشد نقش یک واسطه را بین اس. دی. فورگیو و قرارگاه تهران بازی کند. پسرش در تهران است. یو. ان. تراوت / ۱ قبل از هرگونه اقدامی در مورد این پیشنهاد این امکان را به اس. دی. فورگیو تذکر خواهد داد.

۴- پاسخهای یو. ان. تراوت / ۱ به احتیاجات اطلاعاتی:

الف: یو. ان. تراوت / ۱ هنوز هم اظهار می‌دارد که هیچ‌کس از اعضای شورای انقلاب را نمی‌شناسد در حالی که احتمالاً بعضی از ملاها عضو دائمی هستند، خمینی این قدرت را دارد هر موقع که بخواهد شورا را به تشکیل جلسه بخواند و شورا هم به سادگی از ملاهایی که در آن لحظه به خصوص حاضر هستند تشکیل خواهد شد، شورا قدرت قانونگذاری و قضائی دارد، اما این خود خمینی است که در تمامی موارد حکم نهایی را می‌دهد.

ب: اگر چه یو. ان. تراوت / ۱ در مورد افرادی که بر خمینی نفوذ دارند اطلاعاتی نداشت، نظرش این بود که افراد خانواده خمینی (پسرش - دامادش - و نوه‌اش) بیشترین نفوذ را بر وی دارند.

ج: یو. ان. تراوت هنوز هم اظهار می‌دارد که تمامی چهره‌های مهم و بی‌ریا مخالف حکومتی الهی هستند، چرا که معتقدند جای یک روحانی در مسجد است نه مجلس. تنها فردی که فعالانه و با صدای بلند با حکومت الهی مخالفت می‌کند، شریعتمداری است. کسانی که خمینی آنها را ملا کرده و مقام داده از دعوتش برای حکومت الهی حمایت می‌کنند.

د: طرفداران شریعتمداری بین روحانیون به شرح زیر هستند:

(۱) در قم: گلپایگانی و نجفی

(۲) در مشهد: حسن قمی و شیرازی
(۳) در تهران: خوانساری و اس. دی. فورگیو / ۱
در اکثر موارد این افراد تمایلی به دخالت در سیاست ندارند. یو. ان. تراوت / ۱ اعتقاد دارد که شمار طرفداران شریعتمداری رو به افزایش است.
ه: یو. ان. تراوت فکر می‌کند که مرگ طالقانی تأثیری بر سیاستهای خمینی داشته باشد. او اعتقاد دارد که طالقانی صرفاً برای حمایت از خمینی در مقابل چپها و طرفداران خود مختاری موضع سرسختانه گرفت، نه به دلیل عقیده شخصی خودش. بازرگان و طالقانی کاملاً صمیمی بودند. مرگ طالقانی این فرصت را به خمینی می‌دهد که بدون نگرانی از بابت آزدگی طالقانی، بازرگان را کنار بزند.
۵- پرونده: ۰۷۹۹۳۲-۲۰۱، تا تاریخ ۳۰ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۷۵)

سری ۷ مهر ماه ۵۸ اعضاء
از: پاریس ۱۲۸۴۳ به: با حق تقدم به تهران، رئیس، رونوشت برای لندن
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. یو. ان. تراوت
اس. دی. فورگیو
عطف به: الف - رئیس ۵۱۷۹۴۱ ب - تهران ۱۵۴۲۴۱
۱- یو. ان. تراوت / ۱ در تاریخ ۶ مهر به میلی تیو مأمور پشتیبانی قرارگاه اطلاع داد که اس. دی. فورگیو / ۱ در سوم مهر وارد پاریس شده بود. یو. ان. تراوت / ۱ در شب ۴ مهر ماه ملاقات کوتاهی با اس. دی. فورگیو / ۱ انجام داد.
۲- اس. دی. فورگیو / ۱ به یو. ان. تراوت / ۱ گفت که به نظر او وقت حرف گذشته و حالا دیگر وقت عمل است. او می‌خواهد که یو. ان. تراوت / ۱ جواب روشنی بیاورد که موضع آمریکا نسبت به رژیم خمینی چیست. به نظر می‌رسد که اس. دی. فورگیو / ۱ مایل است که در نهضت براندازی خمینی نقش فعالی را ایفا کند، اما علاقه‌ای ندارد که صرفاً برای ما اطلاعات فراهم کند. این احتمالاً موضع محکم و پابرجایی نیست.
۳- هنوز معلوم نیست که اس. دی. فورگیو / ۱ چه مدتی در پاریس می‌ماند. او از پاریس به مصر مسافرت خواهد کرد، زیرا که یک مقام سفارت مصر درست قبل از آنکه سفارت مصر در تهران بسته شود، وی را دعوت کرده بود با سادات ملاقات کند. اس. دی. فورگیو / ۱ انتظار دارد مصریان به وی پیشنهاد کنند که از پایگاهی در قاهره مخالفین را رهبری کند. احتمالاً اس. دی. فورگیو / ۱ حاضر نخواهد شد فداکارهای بزرگی را که این کار از او و خانواده‌اش می‌طلبد بر عهده بگیرد.
۴- اس. دی. فورگیو / ۱ به لندن مسافرت نخواهد کرد.
۵- یو. ان. تراوت / ۱ می‌گوید نقل قول زیر مجموع نظریات اس. دی. فورگیو / ۱ نسبت به اوضاع ایران می‌باشد. «تا آنجایی که او می‌داند طی ۲۶ قرن تاریخ، ایران تا به حال تحت این چنین شرایط بدی قرار نداشته است» اس. دی. فورگیو / ۱ مزرعه‌ای نزدیک شهر قم دارد که هفته‌ای یک بار به آن سر

می‌زند، ولی داخل شهر نمی‌رود و از تماس با خمینی و روحانیون اجتناب می‌ورزد. در خلال چندین هفته گذشته او با شریعتمداری که در قم زندگی می‌کند، صحبت کرده است. شریعتمداری از مشهد به تهران مسافرت نمود. شریعتمداری گفت که ملاها همگی (تکرار می‌شود) همگی مخالف خمینی هستند و لازم است برای برکنار زدن او کاری صورت گیرد.

۶- اس. دی. فورگیو / ۱ تقریباً ماهی یک بار با یک روسی در تهران ملاقات می‌کرده است (یو. ان. تراوت / ۱ گفت اس. دی. فورگیو / ۱ کوشید تا فرد روسی را شناسایی کند، اما او از اسم مستعار استفاده کرده بود). آن روسی مغرورانه می‌گوید که آمریکا در بالاترین سطوح شوروی را مطمئن ساخته که آمریکا هیچ‌گونه نقشی در به قدرت رسیدن خمینی نداشته است. فرد روسی می‌گوید اینک معلوم گردید که آمریکا در نشان دادن خمینی بر مسند قدرت دست داشته و روسها از اینکه فریب خورده‌اند، عصبانی هستند. فرد روسی گفت که ظرف چندین هفته اخیر خمینی سفیر روسیه را فراخوانده و از او خواسته است که شورویها از دخالت در افغانستان دست بردارند. این حاکی از آن است که آمریکا چگونه خمینی را آلت دست قرار داده است. یو. ان. تراوت / ۱ می‌گوید صرف نظر از اینکه حقیقت چیست، این عقیده که خمینی را آمریکا به قدرت رسانده، در ایران دارد رواج پیدا می‌کند (عبارت عیناً نقل شده است).

۷- مسائل خواسته شده در تلگرام مرجع «ب» را در ۷ آبان به یو. ان. تراوت می‌دهیم. یو. ان. تراوت / ۱ معتقد است که احتمال دارد اس. دی. فورگیو / ۱ حاضر باشد مستقیماً با یک مأمور سیاسی فارسی یا عرب زبان سیا در پاریس ملاقات کند. اگر ستاد مرکزی و تهران به این امر علاقه‌مند هستند، به ما اطلاع دهند، در غیر این صورت از طریق یو. ان. تراوت / ۱ عمل خواهیم کرد. اگر راه دیگری توصیه نشد در رابطه با سؤالی که در پاراگراف دوم در مورد خط مشی ایالات متحده شده، رویه معمول را به کار خواهیم گرفت یعنی که خط مشی ما عدم دخالت در امور سایر کشورهاست، ولی اطلاعات موثقی مورد نیاز است تا بر آن اساس سیاست متناسبی اتخاذ گردد. امیدواریم اس. دی. فورگیو / ۱ این را باور کند ولی یو. ان. تراوت / ۱ تردید دارد این‌طور شود.

۸- پرونده: ۰۷۹۹۳۲-۲۰۱ تا تاریخ ۷ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۷۶)

سری ۸ مهر ۱۳۵۸ اعضاء

از: تهران ۵۴۳۴۸ به: با حق تقدم به پاریس، رونوشت برای پاریس، لندن

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است یو. ان. تراوت

اس. دی. فورگیو

عطف به: پاریس ۱۲۸۴۳

۱- بیانات مبالغه آمیزی که یو. ان. تراوت / ۱ به اس. دی. فورگیو / ۱ نسبت داد، نمونه سخن پردازیهایی مخالفین است و ما امیدواریم که ف / ۱، پس از آنکه دل خود را خالی کرد، توجه خود را به امور معطوف

دارد. امکان دارد پاریس در قبال ف / ۱ بخواهد از اظهارات ملایمترش برای کشاندن مذاکرات به سطح تقریباً آرامتری استفاده کند. یک موضوع که مطرح است بیانی است که به شریعتمداری نسبت داده می‌شود، بدین مضمون که تمام ملاها مخالف خمینی هستند. اگر این صحت داشت، خمینی تا به حال از صحنه محو شده بود. در واقع شریعتمداری حداکثر جانب احتیاط را در روابط خود با خمینی مراعات کرده است. علاوه بر اذعان وی به محبوبیت خمینی چه در میان عامه مردم و چه در میان روحانیت دلایل دیگری هم وجود دارد.

۲- قرارگاه تهران مأموری ندارد که به حد کافی به زبان فارسی آشنا باشد تا بتواند با ف / ۱ تماس بگیرد. ما هنوز امیدواریم که او به یک نحو تماس در تهران، چه از طریق واسطه و چه از طریق ملاقاتهای حضوری همراه با مترجم، در صورت ایجاد ترتیبات محتاطانه مناسب، راضی شود.

۳- در انتظار نتایج صحبت‌های بعدی یو / ۱ با ف / ۱ هستیم.

۴- پرونده: ۰۷۹۹۳۲-۲۰۱ تا تاریخ ۸ مهر ماه ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۷۷)

سری ۱۳ مهر ۵۸ اعضا

به: رئیس، تهران

از: پاریس ۱۳۰۵۴

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. یو. ان. تراوت

اس. دی. فورگیو

عطف به: الف - رئیس ۵۲۶۹۹۶ ب - رئیس ۵۲۵۲۵۲ ج - تهران ۵۴۳۴۸ د - پاریس ۱۲۸۴۳

۱- یو. ان. تراوت / ۱ با اس. دی. فورگیو / ۱ دیدار کرد و سعی کرد به او توضیح دهد که بدون مجوز مقامات تعیین‌کننده خط مشی سیا نمی‌تواند از هیچ حرکت مخالف حمایت کند. اس. دی. فورگیو / ۱ این موضع را اتخاذ کرد که اگر واقع قضیه این‌طور است، او فایده‌ای در ادامه تماس نمی‌بیند. یو. ان. تراوت / ۱ که با این... سعی کرد احتیاجات اطلاعاتی ما را تأمین کند و اظهار داشت که قصد داشته به تهران مسافرت کند تا درباره مسائل با اس. دی. فورگیو / ۱ مذاکره کند و پیشنهاد کرد که هم اکنون درباره آنها مذاکره شود. اس. دی. فورگیو / ۱ به سادگی از گفتگوی بیشتر خودداری ورزید. یو. ان. تراوت / ۱ دوباره سعی خواهد کرد و از این تاکتیک استفاده می‌کند که منافع مردم ایران ایجاب می‌کند دولت آمریکا از جریان امور مطلع باشد، یک سیاست قوی را بتواند پیش بگیرند.

۲- اس. دی. فورگیو / ۱ معتقد است که سیا مسئول به قدرت رسیدن خمینی می‌باشد. به عنوان شاهد این مدعای او به گفتگویی اشاره می‌کند که بیست سال پیش در بیروت با یک مأمور سیا (عین عبارت نقل شده) داشت که گفت اقدام به ایجاد تحول و تغییر در ایران عملی نیست. او ادعا می‌کند که دو سال پیش سفارت آمریکا ترتیب ملاقاتی با یک مأمور سیا (عین عبارت نقل شده) در قاهره داد که آن مأمور پیشنهاد یک دولت مردمی باید جای شاه را بگیرد. پس از این یک روحانی دهات به نام خمینی به قدرت می‌رسد. او نظرش این است که سیا باید موجب این امر شده باشد. او گفت به شرطی مسئله همکاری با سیا را بررسی

خواهد کرد که شواهدی در اثبات عدم ارتباط سیا با به قدرت رسیدن خمینی به او داده شود. معذالک، شک داریم که حتی خدا هم بتواند نظر اس.دی. فورگیو / ۱ درباره دخالت سیا را عوض کند.

۳- روشن است که اس.دی. فورگیو / ۱ نمی تواند باور کند که سیا در مورد خمینی که به نظر اس.دی. فورگیو / ۱ ایرانیها را به صورت بربر درمی آورد نمی تواند کاری کند و نخواهد کرد. او به عنوان نمونه، قضیه تیمسار پاکروان همان رئیس ساواک که حکم اجازه تبعید خمینی به ترکیه را ترتیب داد ذکر می کند. هنگامی که خمینی به قدرت رسید به پاکروان اطمینان داده شد که امنیت فیزیکی وی در مخاطره نخواهد بود. او پنج روز بعد از دستگیری، در یک دادگاه انقلابی محاکمه و اعدام شد. هنگامی که می خواستند بدن او را برای دفن مطابق سنت شستشو دهند، توجه شد که او ختنه نگردیده و بنابراین مسلمان نیست و نباید دفن شود. آنها بدن او را پشت یک وانت بستند و آن را در دوایر بزرگی به حرکت در آوردند تا آنکه از هم پاشید. اس.دی. فورگیو / ۱ استدلال می کند این نوع وحشیگری لازم می دارد خمینی پیش از آنکه مستقر و باثبات شود، برود.

۴- اگر یو.ان. تراوت / ۱ توانست اس.دی. فورگیو / ۱ را وادارد درباره احتیاجات اطلاعاتی اظهار نظر کند، خبر خواهیم داد. گمان می کنیم که این قضیه دیگر را کد است.

۵- موضوع جدید: اس.دی. جولپ / ۱ هفته گذشته وارد پاریس شد. همسر وی چند روز دیگر به او خواهد پیوست و حداقل ده روز خواهد ماند. یو.ان. تراوت / ۱ با اس.دی. جولپ / ۱ تماسهای مکرر دارد. به نظر می رسد اس.دی. جولپ / ۱ با تعدادی از ایرانیها در پاریس تماس دارد، اما ادعا می کند که نمی خواهد وارد سیاست شود. یو.ان. تراوت / ۱ با این قصد که بهترین نحوه مرتبط کردن سیا با اس.دی. جولپ / ۱ را توصیه کند به ارزیابی او ادامه خواهد داد.

او اکنون فکر می کند که شاید بتواند این ارتباط را برقرار نماید اما به مدت زمان بیشتری احتیاج دارد تا درباره آن فکر کند. اطلاع خواهیم داد.^۱

۶- پرونده: ۲۴۳۵۰۵-۲۰۱ تا تاریخ ۱۳ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۷۸)

سری ۱۷ مهر ۵۸ اعضاء

از: رئیس ۵۲۹۰۵۳
هشدار: شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است. یو.ان. تراوت
اس.دی. فورگیو

عطف به: پاریس ۲۱۳۰۵۴

۱- تلگرام مرجع مایه تأسف است و چنان که اشاره شد ممکن است در واقع این قضیه تمام شده باشد، ولی ممنون می شویم اگر قرارگاه یو.ان. تراوت / ۱ (ت / ۱) را وادارد که یک بار دیگر این تاکتیک را به کار گرفته و به اس.دی. فورگیو / ۱ (ف / ۱) گوشزد کند که به نفع افرادی چون او نیست که دولت ایالات متحده اطلاعاتش در مورد فعالیتهای جامعه روحانیت را از منابع رسمی دولت موقت دریافت دارد، زیرا که آنها

۱- قضیه مربوط به اس.دی. جولپ / ۱ از اسناد ۸۶ تا آخر این پرونده دنبال شده است.

۲- تلگرام مرجع سند شماره ۷۷ می باشد.

حقایق را کمی تحریف می‌کنند. به علاوه اگر قرارگاه مفید تشخیص می‌دهد ستاد ترتیب اعزام یک مأمور عالیرتبه (و آشنا به زبان فارسی) را جهت ملاقات با ف / ۱ بدهد. این مأمور احتمالاً برای مأموریت دیگری حوالی ۲۸ مهر در اروپا می‌باشد. لطفاً نظر خود را اطلاع دهید.

۲- پرونده ۲۴۳۵۰۵-۲۰۱-۰۷۹۹۳۲، ۲۰۱-۰۷۹۹۳۲ تا تاریخ ۱۷ مهر ماه ۷۸ در بایگانی ضبط شود.
تماماً سری
سری

سند شماره (۷۹)

سری ۱۸ مهر ماه ۵۸ اعضاء

از: پاریس ۱۳۱۹۰
به: با حق تقدم به رئیس، رونوشت برای تهران
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است یو. ان. تراوت
اس. دی. فورگیو

عطف به: الف - رئیس ۵۲۹۰۵۳، ب - رئیس ۵۲۶۹۹۶

۱- در ۱۸ مهر ماه، قبل از دریافت تلگرام مرجع الف مرینوس با یو. ان. تراوت / ۱ ملاقات کرد. یو. ان. تراوت / ۱ بار دیگر اظهار نظر کرد که برای پیشبرد این قضیه لازم است در مورد یک طرح اقدام با اس. دی. فورگیو / ۱ مذاکره شود. قضیه به سادگی از این قرار است که اس. دی. فورگیو / ۱ مایل نیست «خبر دهنده» باشد، مگر اینکه او قانع شود که دولت آمریکا برای «بهبود وضع» ایران دست به عمل خواهد زد. مرینوس متذکر شد که دولت آمریکا با اس. دی. فورگیو / ۱ جهت چیدن یک نقشه کودتا بر علیه خمینی تبنانی نخواهد کرد. یو. ان. تراوت / ۱ با ما موافق است اما عقیده دارد که اس. دی. فورگیو / ۱ هر کس را که حاضر نباشد بگوید دولت آمریکا در مرحله «مطالعه نحوه اصلاح اوضاع ایران است» رد خواهد کرد.
۲- اگر در روابط آینده خود با اس. دی. فورگیو / ۱ خط فوق دنبال نشود، این قضیه واقعاً راکد خواهد شد. اس. دی. فورگیو / ۱ از نوع احتیاجاتی که با وی در میان گذاشته شد، دچار تحیز نامطوبوعی گشت، او به یو. ان. تراوت / ۱ گفت اینها سوالاتی بودند که هر کس می‌توانست به آنها پاسخ بدهد. یو. ان. تراوت / ۱ بیهوده سعی کرد اس. دی. فورگیو / ۱ را به صحبت درباره احتیاجات اطلاعاتی وادارد، اما او سرسختانه امتناع ورزید. (نظر به امتناع اس. دی. فورگیو / ۱ از صحبت درباره مطالب خواسته شده، احتیاجات مذکور در تلگرام مرجع ب به یو. ان. تراوت / ۱ داده نشد. آنها در آینده با وی در میان گذارده خواهند شد).
۳- اس. دی. فورگیو / ۱ راه تماسهای آینده با دولت آمریکا را کاملاً نبسته است. در واقع، وی به یو. ان. تراوت / ۱ گفت که مایل است به ایالات متحده سفر کند و برای مذاکره پیرامون جریان عمل با مقامات صالحه دولت آمریکا ملاقات داشته باشد. یو. ان. تراوت / ۱ تأکید کرد که این گفتگوها حتماً «جلسات طرح ریزی» خواهند بود و هیچ‌کس انتظار ندارد که دولت آمریکا بلافاصله دست به اقدام بزند. یو. ان. تراوت / ۱ شخصاً یادآور شد که به عنوان قدم اول نوعی فعالیت تبلیغاتی باید تقبل گردد. با در نظر داشتن موارد فوق، قرارگاه فکر می‌کند که بهتر باشد یک کارمند ارشد فارسی دان که با ایران آشنایی دارد، روانه ملاقات با اس. دی. فورگیو / ۱ شود. به هر حال تصور می‌شود اگر مذاکره کننده حاضر باشد حداقل به طور

غیر مستقیم بفهماند که نتایج این گفتگوها ممکن است به تغییر سیاست دولت آمریکا در قبال ایران منتهی شود، این ملاقات غیر مثمر خواهد بود. (برای ضبط در پرونده عنوان می‌شود که یو. ان. تراوت / ۱ به اس. دی. فورگیو / ۱ فقط گفته است که با دولت آمریکا تماس دارد نه با سازمان سیا).

۴- ظرف دو روز آینده اس. دی. فورگیو / ۱ پاریس را به قصد سوئیس و آلمان ترک می‌کند. یو. ان. تراوت / ۱ فکر می‌کند که اس. دی. فورگیو / ۱ ممکن است تا یک ماه دور از پاریس باشد، اما در این مورد اطمینان ندارد. مسافرت اس. دی. فورگیو / ۱ به مصر هنوز مراحل طرح‌ریزی خود را می‌گذراند و او به یو. ان. تراوت / ۱ نگفته که چه موقع به تهران باز خواهد گشت.

۵- فرد ناشناسی از سفارت شوروی تلفنی در پاریس با اس. دی. فورگیو / ۱ تماس گرفت و پیشنهاد ملاقات نمود. اس. دی. فورگیو / ۱ بر این مبنا که در سفارت شوروی در پاریس کسی نیست که فارسی صحبت کند، این تقاضا را رد کرد. فرد روسی پیشنهاد کرد که رابط اس. دی. فورگیو / ۱ در تهران به پاریس بیاید تا با او ملاقات کند. اس. دی. فورگیو / ۱ گفت که درباره این پیشنهاد فکر خواهد کرد. او هنوز تصمیم نگرفته که با فرد روس ملاقات نماید یا نه. فرد روسی مقیم پاریس به اس. دی. فورگیو / ۱ گفت که آنها از طریق پسرش وی را یافته بودند.

۶- یو. ان. تراوت / ۱ معتقد بود که اس. دی. فورگیو / ۱ اگر احساس کند که روسها تنها چاره مناسب به جای خمینی هستند، ممکن است که بخواهد با آنها کار کند. اس. دی. فورگیو / ۱ فکر می‌کند که با عدم اقدام دولت آمریکا، ایران در مدار شوروی می‌افتد. این دیدگاه را عملاً تمام ایرانیانی که یو. ان. تراوت / ۱ در پاریس با آنها در تماس بوده، دارند.

۷- اس. دی. فورگیو / ۱ طی اقامت خود در پاریس با بختیار ملاقات داشته است. او معتقد است که بختیار تحت حمایت فرانسویها قرار دارد. (در جلسه آینده‌ای که با یو. ان. تراوت / ۱ خواهیم داشت، با تفصیل بیشتری در این مورد صحبت خواهیم کرد).

۸- پرونده: ۲۴۳۵۰۵-۲۰۱-۲۰۷۹۹۳۲، ۲۰۱-۲۰ تا تاریخ ۱۸ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۸۰)

سری ۲۰ مهر ۵۸ اعضاء

به: پاریس، فوری، رونوشت برای تهران

از: رئیس ۵۳۰۸۴۰

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. یو. ان. تراوت

اس. دی. فورگیو

عطف به: الف - پاریس ۱۳۱۹۰، ب - رئیس ۱۵۲۹۰۵۳

۱- از تلگرام مرجع الف و کوششهای مریوس در این قضیه تشکر می‌شود. اگر قبل از عزیمت پیش‌بینی شده اس. دی. فورگیو / ۱ (ف / ۱)، یو. ان. تراوت / ۱ (ت / ۱) امکان ملاقات با یک مأمور دولت آمریکا را در حوالی ۲۸ مهر ماه با او مطرح کند و ببیند آیا ف / ۱ مایل است برنامه خود را برای گنجاندن این ملاقات در آن عوض کند، بسیار سپاسگزار خواهیم شد.

۲- همان‌گونه که مخاطبین اطلاع دارند، سؤالات مطروحه در تلگرام مرجع الف در رابطه با خط مشی،

در زمینه‌ای است که در آن اختیار عمل کمی داریم، اما سعی خواهیم کرد ببینیم برای بهبود شرایط چه می‌توانیم بکنیم؛ به شما اطلاع خواهیم داد.

۳- پرونده: ۰۲۴۳۵۰۵-۲۰۱-۰۷۹۹۳۲، ۲۰۱-۰۷۹۹۳۲ تا تاریخ ۱۹ مهرماه ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سری

سند شماره (۸۱)

سری ۲۰ مهرماه ۵۸ اعضا

به: فوری به رئیس رونوشت برای تهران

از: پاریس ۱۳۲۷۳

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است یو. ان. تراوت

اس. دی. فورگیو

عطف به: رئیس ۱۵۳۰۸۴۰

۱- یو. ان. تراوت / ۱ خبر داد که اس. دی. فورگیو / ۱ در ۱۹ مهرماه عازم آلمان شد. به هر حال یو. ان. تراوت / ۱ سعی خواهد کرد با اس. دی. فورگیو / ۱ تماس گرفته و از او بخواهد جهت ملاقات با مأمور سیا در ۲۸ مهرماه به پاریس بازگردد. اگر اس. دی. فورگیو / ۱ نتواند به پاریس بازگردد، یو. ان. تراوت / ۱ مشخص خواهد ساخت آیا او مایل است در آلمان با این مأمور ملاقات کند.

۲- اس. دی. فورگیو / ۱ به یو. ان. تراوت / ۱ گفت که می‌توان از طریق جمارانی (اسم کوچکش مشخص نیست) یک ایرانی مقیم او برلینگن، آلمان با او تماس گرفت (عین عبارت نقل شده). اگر چه یو. ان. تراوت / ۱ جمارانی را نمی‌شناسد، اما با خانواده جمارانی که یک خانواده روحانی سرشناس در ایران است، آشنا است. خود جمارانی روحانی نیست.

۳- یو. ان. تراوت / ۱ تأکید کرد که اس. دی. فورگیو / ۱ در خصوص هر گونه مذاکره‌ای که قرار است با نمایندگان دولت آمریکا برگزار شود بسیار... است. اگر ملاقات با اس. دی. فورگیو / ۱ را بتوان ترتیب داد، به نظر ما قبل از ملاقات حضوری با اس. دی. فورگیو / ۱، مذاکره بین یو. ان. تراوت / ۱ و مأمور ستاد حداکثر فایده را در بر خواهد داشت.

۴- نتایج تماس یو. ان. تراوت / ۱ با اس. دی. فورگیو / ۱ را اطلاع خواهیم داد.

۵- پرونده: ۰۲۴۳۵۰۵-۲۰۱ تا تاریخ ۲۰ مهرماه ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سری

سند شماره (۸۲)

سری ۲۵ مهرماه ۵۸ اعضا

به: پاریس رونوشت برای رئیس

از: تهران ۵۴۵۰۵

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است یو. ان. تراوت

اس. دی. فورگیو

۱- آدلسیک قصد دارد تهران را در ۲۷ مهر ترک کند، اگر چه امکان دارد خروجش به تعویق افتد. از پاریس تقاضا داریم دستورالعمل تماس را تهیه ببیند.

- ۲- معتقدیم بهترین کار این است که بعد از مشورت با یو. ان. تراوت / ۱ تصمیم گرفته شود، برای ملاقات اس. دی. فورگیو / ۱ چکار باید کنیم. از آنجایی که آدلسیک سرکار جدیدی خواهد رفت. ستاد می تواند فرد دیگری را که بتواند این قضیه را دنبال کند، برای ملاقات با اس. دی. فورگیو در نظر بگیرد.
- ۳- ستاد: لطفاً وزارت خارجه را وادارید دستور مسافرت را اصلاح کنند.
- ۴- پرونده: ۰۲۴۳۵۰۵-۲۰۱ تا تاریخ ۲۵ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۸۳)

سری ۵۸

- از: پاریس ۱۳۳۲۰
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. فورگیو یو. ان. تراوت
عطف به: پاریس ۱۳۲۷۳
- ۱- اس. دی. فورگیو / ۱ قادر نخواهد بود برای ملاقاتهای ۲۸ مهرماه به پاریس بازگردد. معهدا او حاضر است که در آلمان با حضور یا بدون حضور یو. ان. تراوت / ۱ با وی ملاقات شود. اس. دی. فورگیو / ۱ قبل از ۱۸ آبان برای اقامت به مدت نامعلومی به پاریس باز می‌گردد.
 - ۲- یو. ان. تراوت / ۱ اطلاع داد در صورتی که کارمند آشنا با زبان فارسی برای ملاقات با اس. دی. فورگیو / ۱ یافت نشد، او حاضر است به عنوان مترجم مأمور نا آشنا با زبان فارسی عمل کند..... اس. دی. فورگیو / ۱ به عربی صحبت می‌کند و امکان این نیز هست که مأموری عربی دان....
 - ۳- اگر ناچار شویم در آلمان اقدام به برگزاری ملاقات..... اس. دی. فورگیو / ۱ نماییم.
 - ۴-

سند شماره (۸۴)

سری ۲۶ مهر ۵۸ اعضاء

به: با حق تقدم به پاریس، تهران

از: رئیس ۵۳۴۶۳۲

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. فورگیو

یو. ان. تراوت

عطف به: پاریس ۱۳۳۲۰

- ۱- برای پاریس: مجدداً از کوششهای مریوس در این قضیه تشکر می‌شود و در نتیجه تلگرام مرجع فکر می‌کنیم که اینک باید هر اقدام به ملاقات با اس. دی. فورگیو / ۱ (ف / ۱) را به تأخیر اندازیم تا در اواسط نوامبر (اواخر آبان) به پاریس بازگردد. چون این برنامه به جوزف دبلیو. آدلسیک امکان نمی‌دهد با ف / ۱ ملاقات کند، ما ترتیب ملاقات با مأمور دیگری در زمان دیگری را خواهیم داد. شما را در جریان خواهیم گذارد.

۱- تلگرام مرجع، سند شماره ۸۱ می‌باشد.

۲- ادامه این سند هنوز به دست نیامده است.

- ۲- برای تهران: به نظر ما مفیدترین کار برای... این است که در راه بازگشت از تهران به پاریس بیاید تا با مأموران قرارگاه پاریس پیرامون... و سایر عملیات ایرانی مذاکره نماید.
- ۳- پرونده: ۲۴۳۵۰۵-۲۰۱-۰۷۹۹۳۲، ۲۰۱-۰۷۹۹۳۲ تا تاریخ ۲۵ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تمام‌سری
سری

سند شماره (۸۵)

- از: رئیس ۵۳۴۸۳۴
به: با حق تقدم به تهران رونوشت برای پاریس
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است اس. دی. فورگیو یو. ان. تراوت
عطف به: تهران ۵۴۵۰۵
- ۱- با پاراگراف دوم تلگرام مرجع موافقت می‌شود، در حال بررسی راههای دیگر هستیم.
۲- ترتیبات وزارت خارجه برای مسافرت در حال اصلاح شدن است.
۳- پرونده: ۲۴۳۵۰۵-۲۰۱-۰۷۹۹۳۸۲، ۲۰۱-۰۷۹۹۳۸۲ تا تاریخ ۲۶ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سند شماره (۸۶)

- از: رئیس ۴۸۷۳۱۵
به: پاریس، رونوشت برای تهران
هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. جولپ
عطف به: پاریس ۱۱۱۰۴
- ۱- اس. دی. جولپ / ۱ (فرد مورد اشاره تلگرام مرجع) در سال ۱۳۳۵ به صورت منبع ذخیره استخدام شده‌ است. قرار بود که ج / ۱ برای استفاده از دامنه وسیع آشنایان سیاسی وی، یک منبع خبرهای خارجی و برای نوشتن، ویرایش و جای دادن مقالات موافق با منافع دولت آمریکا، یک منبع عملیات مخفی باشد. ج / ۱ یک نویسنده حائز بالاترین مقام بود و ظاهراً چنین خصوصیتی را همچنان داراست و احتمالاً بهترین سردبیر ایران بوده است. یو. ان. تراوت / ۱ ادوارد اس. والر یوس و جوزف دبلیو. آدلسیک با ج / ۱ کار کرده‌اند.
- ۲- در ۱۳۳۸، ج / ۱ قرارداد معادل ۱۵۰۰۰ ریال در ماه با سیامضاء کرد، با این وجود کمی پس از آن عازم ایالات متحده شد و متعاقباً قرارداد خاتمه یافت. در حالی که ج / ۱ بسیار مایل بود در فعالیتهای تبلیغاتی مخفی همکاری خود با سیام را ادامه دهد، ولی در به عهده گرفتن کارها در زمینه خبرهای خارجی بسیار مردد بود.
- ۳- ج / ۱ اگر چه به مقدار نسبتاً زیادی به رابطه صمیمانه و تشویق احتیاج داشت، ولی مستمراً درباره او نظر داده می‌شد که واجد «قابلیت استفاده دراز مدت» خوبی می‌باشد اکنون شاید زمان سرمایه گذاری روی آن قابلیت فرا رسیده باشد. در حالی که قیمت ج / ۱ به عنوان منبع خبرهای خارجی زیر سؤال می‌باشد (شاید بیشتر به دلیل اکراه او نسبت به دنبال کردن فعالیت مخفیانه تا به دلیل چیز دیگر)، او

همچنان به واسطه قابلیت و ظرفیت عملیات مخفی خود مورد علاقه فراوان سیا می باشد. پس از نکات فوق، به پاریس توصیه می کنیم با ج/۱ تماس بگیرد و این تماس را ادامه دهد. خصوصاً، بسیار مایلیم بدانیم ج/۱ الآن چه می کند و بعد چه خواهد کرد، رابطهایش چه کسانی هستند. احتمالاً سردبیری یا انتشار چه نشریاتی را دارد و موضعش نسبت به شخصیت‌های مختلف ایران و دولت آمریکا چگونه است. آدلسیک فعلاً در ستاد است و حاضر است در صورت لزوم با ج/۱ ملاقات کند. از صرف وقت و کوششهای پاریس در این زمینه متشکر خواهیم بود.

۴-..... ۱

سند شماره (۸۷)

سری ۱۳ مرداد ۵۸ اعضاء

به: پاریس، رونوشت برای تهران، اسلو

از: رئیس ۴۸۸۷۴۵

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. اس. دی. جولپ، یو. ان. تراوت

عطف به: پاریس ۱۱۲۳۰

۱- در جواب به تلگرام مرجع، آنچه در ذیل می آید از کتاب «رجال و شخصیتها» (WHO'S WHO)

سال ۱۳۵۵ می باشد.

متولد ۱۳۱۸، حرفه روزنامه نگاری، تحصیلات: لیسانس حقوق از دانشگاه تهران فوق لیسانس روزنامه نگاری از دانشگاه کلمبیا، حرفه روزنامه نگاری خود را در ۱۳۳۷ شروع کرد، خبرنگار پارلمانی «اطلاعات». سردبیر «اطلاعات هفتگی»، سردبیر مجله «روشنفکر»، بنیانگذار مجله «زن روز»، سردبیر و دبیر فنی مجله هفتگی «زن روز».^۲

۲- ستاد چشم به راه بازگشت یو. ان. تراوت / ۱ و اطلاعات بیشتر راجع به طرحها و مقاصد اس. دی.

جولپ / ۱ می باشد

۳- بدون نام برای ثبت در فهرست. پرونده: ۱۱۸۸۶۷۱-۲۰۱ تا تاریخ ۱۲ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط

شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۸۸)

سری ۱۱ مرداد ۵۸ اعضاء

از:

به:

۱-..... تحولات در..... اس. دی. جولپ / ۱..... تعطیلات در جنوب.....

۲-..... سوابق علنی در مورد اس. دی. جولپ / ۱، شامل..... اطلاعاتی بیوگرافیک و تفصیلات

۱- ادامه این سند هنوز به دست نیامده است.

۲- با مراجعه‌ای که به کتاب ذکر شده در سند داشتیم معلوم شد صاحب چنین مشخصات و سوابق فردی بنام مجید دوامی است که در این اسناد از وی با نام رمز اس. دی جولپ / ۱ یاد شده است.

سابقه حرفه‌ای روزنامه نگاری خود...^۱

- ۳- اگر اس. دی. جولپ / ۱ خواست در اسلو بماند، شاید به تماس با وی در آنجا علاقه مند باشد. اگر چه این را با یو. ان. تراوت / ۱ در میان نگذاشته‌ایم، این احتمال وجود دارد که حاضر باشد موجبات معرفی اس. دی. جولپ / ۱ به مأمور سیا در اسلو را فراهم کند.
- ۴- رئیس: لطفاً تلگرام مرجع را به اسلو مخابره کنید.
- ۵- پرونده: ۱۱۸۶۷۱-۲۰۱ تا تاریخ ۱۱ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۸۹)

سری ۲۷ مهر ۵۸ اعضاء

به: پاریس رونوشت برای تهران، اسلو

از: رئیس ۵۳۵۷۳۸

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است.

یو. ان. تراوت اس. دی. جولپ

عطف به: پاریس ۱۳۱۹۸

- ۱- در ستاد سوابقی در مورد پری اسکندری یافت نشد.
- ۲- با آنکه تصمیم‌گیری را به تهران واگذار می‌کنیم، اما فکر نمی‌کنیم که او (اسکندری) یک هدف مناسب برای اطلاعات خارجی یا عملیات مخفی با دسترسی (به اطلاعات) یا مقدمات کافی باشد، تا برای آن کوششی کنیم. از بابت تلگرام مرجع تشکر می‌شود.
- ۳- پرونده: ۲۷-۱۲۰-۴۱. تا تاریخ ۲۶ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۹۰)^۲

سری ۱۶ مرداد ۵۸ اعضاء

به: با حق تقدم به فرانتک رونوشت برای تهران، دیرتک، آتتک

از: رئیس ۴۹۰۰۸۶

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس اس. دی. لور

عطف به: الف - رئیس ۴۴۶۷۵۲، ب - فرانتک ۳۷۶۹۱، ج - رئیس ۴۲۵۴۷۴

- ۱- طرح ریزی برای عملیات اس. دی. لور / ۱ (که بنابر تلگرام مرجع الف تجدید نظرهای مهمی در آن به عمل آمد) اینک در مراحل نهایی است و ما... گای دبلیو. راترفورد (ر) در اواسط مرداد ۵۸ به تهران خواهد آمد... راترفورد اینک مجهز به... کاملاً تقویت شده است و با پاسپورت عادی آمریکایی (هویت) با نام مستعار مسافرت می‌کند.
- ۲- تقاضا می‌شود فرانتک با تهیه بلیطهای مسافرت هوایی بین قاره‌ای و مدارک شخصی گوناگون به

۱- این سند از درون دستگاه پودرکن بیرون کشیده شده و لذا قسمتهای اولیه سند از بین رفته و در ترجمه به جای آنها نقطه‌چین گذارده شده است.

۲- در این بخش آخرین اسناد به دست آمده در رابطه با طرح استخدام بنی صدر خائن ارائه شده‌اند یادآوری می‌گردد که اسناد اولیه در این رابطه در کتاب شماره ۹ منتشر شده‌اند.

راتر فوردر در مسافرت وی به ایران کمک نماید. طرح موقتی این است که راتر فوردر در فرانکفورت توقف کند و مطابق دستورالعملهای پاراگراف ۵ تلگرام مرجع ب و پاراگراف ۵ تلگرام مرجع ج با ای. زی. نوا تماس بگیرد. لطفاً هر چه زودتر اطلاع دهید، آیا این ترتیب قابل قبول است یا نه.

۳- ما فکر نمی‌کنیم که لازم شود ای. زی. نوا به شکل دیگری به راتر فوردر کمک کند. مدت زمان مأموریت موقت راتر فوردر به فرانکفورت فقط به قدر کفایت برای تحویل بلیطهاست (و در بازگشت از ایران آنها را باز خرید کند)

۴-.....راتر فوردر را هر چه زودتر اطلاع خواهیم داد.

۵- پرونده: ۲۰۱-۹۵۹۲۸۹-۹۵ تا تاریخ ۱۶ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۹۱)

سری ۱۶ مرداد ۵۸ اعضاء

از: رئیس.....؟؟؟؟؟ به: با حق تقدم به.....رونوشت برای تهران

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس اس. دی. لور

عطف به: رئیس؟؟؟؟؟ ۴۹

هویت. ویلیام فاستر

تا تاریخ ۱۶ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سند شماره (۹۲)

سری ۱۹ مرداد ۵۸ اعضاء

از: رئیس ۴۹۲۲۱۹

به: فوری به تهران رونوشت فوری برای فرانکتک عادی برای دیرتک، آتتک، آتن، دهلی نو

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس. ال. پی. گامین، اس. دی. لور

عطف به: الف - فرانکتک ۳۹۰۴۰ (برای بن، آلمان،.... آتن، دهلی نو فرستاده نشد / لازم نبود)، ب - تهران

۵۳۷۸۱ (برای بن، آلمان،.... آتن، دهلی نو فرستاده نشد / لازم نبود)

۱- راتر فوردر در حال حاضر برای جلسه توجیهی نهایی جهت سفر به تهران در منطقه ستاد به سر

می‌برد. برنامه سفر به شرح زیر است، اما توجه داشته باشید که تاریخهای ذکر شده غیر قطعی و به شرط

موجود بودن صندلی خط هوایی، زمان لازم برای گرفتن ویزاها در اروپا و غیره می‌باشند:

۲۱-۹ مرداد واشنگتن دی - سی. (توجیه نهایی)

۲۲-۲۱ مرداد فرانکفورت (کنارگذاردن.... خط هوایی ترانس آتلانتیک و چیزهای متفرقه)

۲۴-۲۲ مرداد آتن (گرفتن.... بازرگانی هند / ایران)

۲۷ - ۲۵ مرداد دهلی (برای کار پوششی شرکت)

۲۸ مرداد تهران

۲ - راتر فوردر با (هویت) مستعار از آمریکا عازم سفر می‌شود. او قصد دارد در فرانکفورت برای یک

مدت دو هفته‌ای در هتل اینترکنتیننتال تهران اتاق رزرو کند. وی با اس. دی. لور / هم تماس خواهد

گرفت و زمان تقریبی ورود خود را به وی اطلاع خواهد داد.
راتر فورده ۳-۲ مرتبه به تهران آمده و به حد کافی با شهر آشنائی دارد تا بتواند تماس در اتومبیل یا حضوری انجام دهد. لطفاً دستورالعمل تماس را به ستاد اطلاع دهید (رونوشت برای ای. زی. نوا) اتر فورده اقدام به تماس با قرارگاه یا... نخواهد کرد مگر آن که مدت زمان مناسبی سپری شود تا بتواند ملاقاتهای مربوط به کار پوششی را ترتیب دهد و در غیر آن صورت تا بتواند ملاقاتهای مربوط به کار پوششی را ترتیب دهد و در غیر آن صورت همه... یک بازرگان مسافر فرض کنند. در هر حال انتظار نمی رود که این... بیش از ۳-۲ روز طول بکشد. چه کس بار اتر فورده ملاقات خواهد کرد/
۳- با استدلال طرح شده در پاراگراف ۳ تلگرام مرجع موافقیم.
۴- برای ای. زی. نوا:

الف: پیش بینی می کنیم که سفر راتر فورده به... در... اوت صورت پذیرد. او قصد دارد پس از ورود... برنامه های تسهیلاتی خود را ترتیب دهد... شماره یا دفعات هنوز معلوم نیستند و برای ترتیبات کار با... ای. زی. نوا تماس خواهد گرفت.

ب: لطفاً دستورالعمل های تماس در تهران را به اطلاع راتر فورده برسانید.

۵- برای دهلی نو، آتن، بن، آلمان: گای. دلبیو. راتر فورده مأمور سابق کادر و در حال حاضر طرف قرارداد با سیا می باشد با (هویت) مستعار همان طور که در پاراگراف... ذکر شده به مناطق شما به ترتیبی که ذکر شده اید مسافرت خواهد کرد... و خواستار تماس با پشتیبانی قرارگاه شما هستیم یا احتمال آن می رود. راتر فورده درگیر یک قضیه حساس ایرانی است. غیر از در تهران... عملیاتی در طرح نمی باشد. تا تاریخ ۱۸ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۹۳)

سری ۱۹ مرداد ۵۸ اعضاء

از: رئیس ۴۹۲۲۴۸
به: فوری به تهران رونوشت برای... دیرتک، آتن، دهلی نو
هشدار: شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است. حساس ال. پی. گامین
عطف به: رئیس ۴۹۲۲۱۹
هویت ویلیام آ. فاستر
تا تاریخ ۱۸ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۹۴)

سری ۱۹ مرداد ۵۸

از رئیس: ۴۹۳۰۱۰ به: فوری به آلمان، رونوشت فوری برای تهران، فرانک، دیرتک، آتک، عادی برای بن، آتن، دهلی نو

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس ال. پی. گامین، اس. دی. لور

عطف به: الف - آلمان ۸۳۶۳۴ ب - رئیس ۴۹۲۲۴۸

۱- بابت تلگرام مرجع تشکر می‌گردد. راترفورد هم اکنون مدارک مستعارش تکمیل است. نام او بحد کافی عادی به نظر می‌رسد و از همه مهمتر اس. دی. لور / ۱ که در این قضیه هدف می‌باشد، پیش از این راترفورد را با نام مستعار مذکور در تلگرام مرجع ب ملاقات کرده است.

۲- پرونده: ۲۰۱-۹۵۹۲۸۹ تا تاریخ ۱۹ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۹۵)

سری ۲۲ مرداد ۵۸ اعضاء

از: فرانک ۳۹۰۹۳ (به کفالت ویادوک) به: با حق تقدم به رئیس رونوشت برای تهران، آلمان

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس اس. دی. لور

عطف به: رئیس ۴۹۲۲۱۹

۱- ... راترفورد به فرانکفورت رسید...

۲- پرونده: بعداً تعیین شود. تا تاریخ ۲۲ مرداد ۷۸ در بایگانی ضبط شود. سری

سند شماره (۹۶)

سری ۹ شهریور ۵۸ اعضاء

به: تهران

از: رئیس ۵۰۶۰۲۶

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس ال. پی. گامین، اس. دی. لور

عطف به: الف - تهران ۵۴۰۸۴، ب - تهران ۵۴۰۸۳، ج - تهران ۵۴۰۸۲

۱- پیرو تلگرام مرجع ب، ال. پی. نایت صبح روز ۵ شهریور در مورد تقاضای راترفورد جهت انتقال اعتبار برای هتل اطلاع داد. ما آن را فوراً قبول کردیم، تال. پی. نایت بتواند از دفتر مرکزی اینترکنتیننتال نیویورک در نیویورک بخواهد کار انتقال را تسریع نمایند. تا الآن قطعاً باید این انتقال صورت گرفته باشد، ما اطلاع داریم که هتل با وصول خبر انتقال، راترفورد را در جریان خواهد گذارد. لطفاً به راترفورد خاطر نشان کنید که اگر باز هم به پول احتیاج دارد از طریق ال. پی. نایت درخواستها به سرعت مورد بررسی قرار می‌گیرند و حداکثر دو روز به طول می‌انجامد.

۲- چشم انتظار رویدادها هستیم.

۳- پرونده: ۲۰۱-۹۵۹۲۸۹ تا تاریخ ۹ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۹۷)

سری ۱۳ شهریور ۵۸ اعضاء

به: فوری به رئیس

از: تهران ۵۴۱۱۷

- هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس ال. پی. گامین، اس. دی. لور
- ۱- ذیلاً گزارش راترفورد از دومین ملاقات خود با اس. دی. لور / ۱ که در ۱۲ شهریور برگزار شد ارائه می‌شود (توضیح: گرچه راترفورد در ۱۱ شهریور مدت یک ساعت در منزل مشار الیه منتظر شد، اس. دی. لور / ۱ (ل / ۱) تلفن کرد و گفت نمی‌تواند بیاید و پیشنهاد کرد ملاقات به روز بعد بیافتد).
- ۲- ل / ۱ از هنگام بازگشت به ایران در بهمن ماه گذشته برنامه کاری سنگینی داشته است. وی همزمان با شرکت در جلسات روزانه مجلس خبرگان، جلسات شورای انقلاب و نشر روزنامه خود، تا پس از نیمه شب به‌طور معمول مشغول کار است او از جلسه‌ای پیرامون پیش نویس قانون اساسی بیرون آمد و مدت دو ساعت در ۱۲ شهریور با راترفورد ملاقات کرد و قصد داشت، بعد از ظهر آن روز برای ادامه مذاکرات مربوط به قانون اساسی به پارلمان بازگردد.
- ۳- مشارالیه از زمان بازگشت به ایران نتوانسته دوباره از پاریس دیدار کند. دو تن از فرزندانش همچنان در پاریس مشغول تحصیل هستند. درباره آپارتمانش در آنجا سؤال شد، و او اظهار داشت که هنوز آن را دارد، اما به علت هزینه مالی امیدوار است قراردادش را خاتمه بخشد. وی و اعضای خانواده‌اش در تهران با سه خواهر متأهلش که در سه آپارتمان خیابان شهناز سکونت دارند زندگی می‌کند.
- ۴- در گفتگو پیرامون مرکز قدرت در حکومت انقلابی ایران، مشارالیه اظهار داشت که قدرت در دست خمینی، دولت بازرگان، شورای انقلاب، دادستان انقلاب و کمیته‌ها نهفته است. بنابر توضیحی که داد، کمیته‌ها عمده‌تاً در رابطه با امور محلی هستند ولی می‌توانند اقدامات مشخصی توسط سایر عناصر قدرت را اشاره داشت که دولت روی مسائل نسبتاً غیر اساسی مثل امور مربوط به آموزش، بهداشت و غیره اقدام می‌کند.
- ۵- مشارالیه نتوانست یا نخواست نام جانشین احتمالی بازرگان را در صورتی که وی کنار کشید، ذکر کند. جوابش این بود که «باید صبر کرد و دید».
- ۶- در صحبت از نظر خودش راجع به موفقیت‌های انقلاب مشارالیه اظهار داشت که از بعضی پیشرفت‌هایی که انقلاب تاکنون داشته راضی است، اما مواعی که در خود دولت وجود دارند او را دل‌سرد و ناامید کرده‌اند. وی راجع به آینده اظهار امیدواری کرد، که تعجب نداشت.
- ۷- هنگامی که از ابراهیم یزدی وزیر خارجه نام برد، گفت که وی از زمان پیوستن به کابینه دیگر عضو شورای انقلاب نیست. وی اذعان داشت که یزدی از اعتماد خمینی برخوردار است، اما میلی ندارد وی را فردی قوی به حساب آورد.
- ۸- در صحبت پیرامون ملی کردن بانکها، او تأکید کرد که بانکها شدیداً نیازمند اقدامات اصلاحی بودند. مثلاً افراد قدرتمند در زمینه بانکداری وجوهات بانک را در دست داشتند و ترتیب وام‌های «نورچشمی» می‌دادند. به دلایل روانی، خمینی می‌خواهد حس اطمینان را به سیستم بانکی بازگرداند و لذا بر اقدام ملی کردن صحه گذارد. مشارالیه اظهار داشت در حالی که بازرگانان ثروتمند ایرانی مخالف

ملی شدن هستند، بازرگانان کوچک با آن موافقتند چون خواهند توانست آسانتر از گذشته وام دریافت کنند.

۹- وی با آنکه تأیید کرد مسئله کردستان توجه دولت فعلی را به خود معطوف داشته، اظهار داشت که مسئله جدی تر به حرکت انداختن اقتصاد است. وی عقیده داشت که درآمد مالی نفت فقط برای تأمین احتیاجات برنامه دفاعی و تمکن دادن به دولت برای پرداخت اسناد مالی خود کفایت می‌کند. ترتیبی داده می‌شود که برای تحرک بخشهای کشاورزی و صنعت وجوهات دیگری تهیه شود. او ضمن حمله به سیاستهای عمرانی رژیم گذشته خاطر نشان کرد که چه تعداد زیادی کارخانه‌های اتوماتیک به قیمت خسارت صنایع سبک و زراعت برپا شدند.

۱۰- توضیح راترفورد: بر اساس دو جلسه‌ای که تاکنون داشته‌ایم بیشتر فکر می‌کنم که می‌توانیم مقامی از دولت آمریکا را به مشارالیه معرفی کنیم. وی اگر چه در ملاقات ۱۲ شهریور به طور ضمنی خاطر نشان کرد که شاه «آلت دست سیاست دولت آمریکا در منطقه» بود و از شرکتهای آمریکایی مادامی که در امور داخلی کشور... نکنند استقبال می‌شود، با این حال معتقدیم که می‌شود بر آن فائق آمد.

۱۱- پرونده: ۲۰۱-۹۵۹۲۸۲ تا تاریخ ۱۳ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود. تماماً سری

سری

سند شماره (۹۸)

سری ۱۳ شهریور ۵۸ اعضاء

به: فوری به رئیس

از: تهران ۵۴۱۱۸

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است حساس ال. پی. گامین، اس. دی. لور

عطف به: الف - تهران ۵۴۱۱۷، ب - تهران ۵۴۰۸۴، ج - تهران؟ ۵۴۰۸

۱- قرار شده ملاقات بعدی راترفورد با اس. دی. لور (ل / ۱) / ۱ شب ۱۴ شهریور برگزار شود. قرارگاه درست قبل از آن با وی ملاقات می‌کند تا آخرین دستورالعملها را بدهد.

۲- به نظر ما، اگر قرار است که راترفورد در این مسافرت خود توجهی فوق عادی به ل / ۱ بروز دهد، باید که در همین جلسه ۱۴ شهریور صورت پذیرد. دلایل عبارتند از اینکه دستور کار پوششی تقریباً کامل می‌گردد، و دیگر آنکه اگر باید استخدای انجام گیرد چه بعد از آن کار به قرارگاه سپرده شود چه نشود، وی باید شروع به تدارک کم و کیف ارتباط جدید کند. راترفورد در ملاقاتی که ۱۲ شهریور داشتیم گفت که فکر می‌کند به احتمال ۸۰ درصد ارتباط ظاهراً تجاری خصوصی را خواهد پذیرفت، به طوری که بعد آن کار به مأمور قرارگاه، که علی الظاهر علاوه بر کار اصلی خود قبول کرده کانال ارتباط بین راترفورد و ل / ۱ باشد، سپرده شود.

۳- احتمال دارد که این محاسبه درست باشد، اما بستگی دارد به دسترسی به ل / ۱ و آهنگ عمومی ملاقاتها... آمادگی مشهود ل / ۱ به در میان گذاردن خبرهای محرمانه به دنبال اظهار یا حتی اشاره علاقه، در ارتباط فوق عادی... نظر خود ما این است که راترفورد اینک به قدر کافی با ل / ۱ وقت صرف کرده تا ل / ۱ در برابر پیشنهاد تجاری، حتی اگر آن را رد کند،... ننماید.

به نظر ما کار سنجش آنقدر جلو نرفته که امکان محاسبه احتمال پذیرفتن وی را بدهد. در حال حاضر

حتی مبنای کمتری برای پیش بینی عکس‌العمل او نسبت به.. برای استخدام کامل وجود دارد.
۴- با توجه به ابهاماتی که در این... وجود دارد، به نظر ما شاید خوب باشد که راه حلها را... محاسن و معایب هر یک مطرح سازیم.

الف: استخدام کامل با سپردن کار به قرارگاه، مزیت آن آشکار است. در آن صورت می‌توانیم احتیاجات را وضع کرده و این انتظار شایسته را داشته باشیم که ل / ۱ برای تأمین آنها هرچه از دستش برمی‌آید انجام می‌دهد. این نوع تماس بیشترین امکان به هم خوردن قضیه را نیز با خود دارد، ل / ۱ می‌تواند فریاد... بکشد و راترفورد را تسلیم دادستان انقلاب کند. خطری که ظریفتر ولی باز هم جدی است این است که ل / ۱... خود را بیوشاند، یعنی از خمینی و / یا بازرگان بخواهد برارتباطی صحنه بگذارند که وی آن را نوعی رابطه غیر رسمی وانمود می‌کند. این کار به آنها نشان می‌دهد که ما به کانال اس. دی. پلاد / ۱ راضی نیستیم و خواهان چندین خط ارتباط با دولت موقت می‌باشیم، به علاوه حاکی از کذب افکار اقامت مأموری از سیا در تهران برای اس. دی. پلاد / ۱ و یارانش خواهد بود.

ب: نوع تماس عجیب و غریب راترفورد که خواهان همکاری ل / ۱ به عنوان مشاور شخصی راترفورد می‌گردد و با معرفی مأمور قرارگاه به عنوان کانال ارتباط ظاهری خاتمه می‌یابد، این حسن را دارد که در صورت موفقیت، در آخر کار مأمور قرارگاه در تماس مستقیم با وی قرار گرفته در حالی که قدری امکان انکار را حفظ کرده‌ایم. در همان حال، راترفورد توانسته بالنسبه جلو رفته تا آنکه ل / ۱ به کار مشاورتی نسبتاً بی ضرر تن در دهد. مسئله دست داشتن دولت آمریکا هیچگاه به میان نمی‌آید. معایب احتمالی عبارتند از: (۱) در ازای دستمزد مشخصی ل / ۱ ممکن است با کار مشاورتی تن در دهد، اما از معاشرت با واسطه خودداری کند، آن‌گاه اگر چیزی هم عاید شود ما به ازای کمی خواهد بود (۲) با مطرح شدن واسطه سفارتخانه‌ای، ل / ۱ هرگونه بی‌اطلاعی که نسبت به مقاصد حقیقی راترفورد احتمالاً داشته از دست می‌دهد. در مقایسه با سناریو مشروحه در پاراگراف ع امکان کمتری برای به هم خوردن قضیه در این تماس مرحله مرحله‌ای وجود دارد، اما امکان اینکه... در پی تصویب ترتیبات کار شود چندان کاهش نمی‌یابد، بدین ترتیب عواقب آن برای ارتباط اس. دی. پلاد / ۱ همچون گذشته باقی می‌ماند.
ج: استخدام تجاری ظاهری. اگر راترفورد انگیزه تجاری ظاهری... خود را حفظ کرده، به تماس حضوری و نامه نگاری آزاد برای ارتباطات تکیه کند، خطر استخدامی به حداقل می‌رسد. نتیجه چنین می‌شود: دامنه سؤالات مجاز محدودند و ارتباطات رضایتبخش نیستند.

د: به تعویق انداختن تادیدار ل / ۱ از پاریس. زیسک... راترفورد به حدود صفر می‌رسد، و ل / ۱ به احتمال زیاد از حرکت پیشنهادی در سرزمین ثالث استقبال می‌کند. معایب عبارتند از آنکه زمان بندی سفر ل / ۱ به پاریس نامشخص است و تضمینی وجود ندارد، هنگامی که ل / ۱ تصمیم به رفتن می‌گیرد مأمور مربوطه تهران آماده باشد. (راترفورد توصیه می‌کند اگر رابطه به زبان فرانسه برقرار شود بیشتر... نتیجه بخشی دارد، معتقد است که رئیس قرارگاه، تنها مأموری از تهران است که واجد مهارت کافی در آن زبان می‌باشد.)

۵- در اصل ما ترجیح می‌دهیم حرکتی پیشنهادی توسط مأموری با پوشش غیر رسمی در سرزمین ثالث صورت پذیرد، و بنابر آن به راترفورد توصیه خواهیم کرد پیرامون زمان بندی احتمالی سفر ل / ۱ به پاریس بیشتر پرس و جو کند. اگر این امر کاملاً نامشخص بود، ناچار خواهیم بود از میان راههای دیگر

یکی را برگزینیم یا آنکه ترجیح دهیم برای فرصت دیگری صبر کنیم از سه چاره اول، به نظر می‌رسد دومی بین مخاطرات و منفتهای بالقوه کار بهتر از همه توازن ایجاد کند، یعنی علائق اطلاعاتی را به صورت مرحله مرحله بروز می‌دهد و قدری امکان انکار فراهم می‌کند. از قرار معلوم ستاد مرکزی خواهد خواست که در محاسبه نسبت مخاطره / منفعت، دقت خاصی صرف ارتباط اس. دی. پلاد / ۱ کند، چون این معامله‌ای است که بعد از شکل‌گیری تماس راترفورد با ل / ۱ وجود یافته است.

۶- اگر قرار شود که استخدام بر اساس یکی از این سه چاره انجام شود، پیشنهاد می‌شود که ماهانه یک هزار دلار آمریکا برای دوره آزمایشی سه تا شش ماهه عرضه کنیم.

۷- تقاضا می‌شود ستاد تا پایان وقت اداری ۱۳ شهریور خود اطلاع دهد چگونه... می‌کند قرارگاه پیش رود.

۸- پرونده: ۲۰۱-۹۵۹۰۸۹ تا تاریخ ۱۳ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۹۹)

سری ۱۳ شهریور ۵۸ اعضاء

به: فوری به تهران

از: رئیس ۵۰۷۳۴۸

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. حساس ال. پی. گامین، اس. دی. لور

عطف به: الف - تهران ۵۴۱۱۸، ب - تهران ۵۴۱۱۷

۱- متن ذیل جواب به پیشنهادهای طرح تلگرام مرجع الف است:

۲- طرح ریزی در حال حاضر بستگی دارد به نظر راترفورد که آیا اس. دی. لور / ۱ (ل / ۱) پیشنهاد استخدام به عنوان مشاور تجاری را خواهد پذیرفت یا نه. ما هم مثل قرارگاه فکر می‌کنیم این به مصلحت باشد... موجب محفوظ ماندن راترفورد در ایران می‌شود و همان طور که در پاراگراف ۵ تلگرام مرجع الف پیشنهاد شده می‌تواند راه را باز کند تا در یک سرزمین بی طرف (یعنی پاریس) پیشنهاد رسمی تری داده شود. در هر صورت به رأی و تشخیص ما (که در پرورش اس. دی. پلاد / ۱ عامل اساسی است) توجه داشته باشید که در حال حاضر معرفی کارمند «سفارتخانه» (به اس. دی. لور / ۱ - م) مصلحت نیست.

۳- لذا ما در نظر داریم راه حلهای عنوان شده ج و پاراگراف ۴ تلگرام مرجع الف را با یکدیگر به کار گیریم. با شما موافقیم که لازمه اصلی این کار این خواهد بود که راترفورد بررسی کند آیا ل / ۱ قصد دارد در آینده نزدیک به پاریس برود و ببیند وی به پذیرفتن مقام مشاورت چقدر علاقه دارد، اگر وی طرح مشخصی برای مسافرت نداشت پیشنهاد می‌شود که راترفورد از ل / ۱ دعوت کند به پاریس بیاید (می‌تواند برای این کار پیشنهاد کند که هزینه مسافرت وی را می‌پردازد) تا مذاکرات بیشتری صورت گیرد. دعوتی که به این ترتیب مطرح می‌شود به خوبی نشان می‌دهد ل / ۱ چقدر به ادامه ارتباط با راترفورد علاقه دارد و تلویحاً می‌رساند که تماس در پاریس بی سرو صدا (توطئه آمیز) خواهد بود. و دلایل کافی در اختیار ل / ۱ می‌گذارد تا برای مسافرت به آنجا اجازه خود را بگیرد.

۴- معذالک اگر ظاهراً ل / ۱ نمی‌تواند تا آینده معلومی به خارج از ایران سفر کند، اما آشکارا مجذوب ایده مشاور شدن گردیده، پیشنهاد می‌کنیم که ل / ۱ خواسته‌های (اطلاعاتی) را با ل / ۱ در میان گذاشته و

برای توجیه و تخلیه اطلاعات وی متعاقباً به تهران مسافرت (هایی) داشته باشد تا موقعی که بتوان ترتیبات دائمی تر و پیچیده تری ابداع نمود به نظر ما سؤالاتی که پرسیدن آنها مجاز است، لزوماً نباید سؤالات جزئی یا مبتذل باشند.

۵- با پیشنهاد قرارگاه در مورد دستمزد که در پاراگراف تلگرام مرجع... مطرح شده موافق هستیم.

۶- از دریافت نظریات قرارگاه خوشحال خواهیم شد.

۷- ال. پی. نایت به تازگی به ما خبر داده که قرار است راترفورد در ۲۰ شهریور عازم شود. فکر می کنیم که این محدوده زمانی با طرح ریزی ما سازگار است و امکان می دهد یک یا.. ملاقاتهای نهایی بال / ۱ داشته باشیم. اگر به این ترتیب راترفورد زمان کافی نخواهد داشت، به نظر ما وی می تواند برای تأخیر در عزیمت خود از تهران دلیل مناسبی بترشد.

۸- پرونده: ۲۰۱-۹۵۹۲۸۹ تا تاریخ ۱۳ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۱۰۰)

سری ۱۹ شهریور ۵۸ اعضاء

به: با حق تقدم به تهران

از: رئیس ۵۱۰۷۰۳

هشدار: شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است. حساس ال. پی. گامین، اس. دی. لور

عطف به: الف - تهران ۵۴۱۷۴، ب - تهران ۵۴۱۷۳، ج - تهران ۵۴۱۶۵، د - تهران ۵۴۱۵۴

۱- در مورد شنود سوابق یا سایر اطلاعات قابل مطابقت پیدا نشده.

۲- با پیشنهاد طرح شده در پاراگراف ۲ تلگرام مرجع ج موافقت می شود. هدف... در این مسافرت دادن پیشنهاد مقام مشاور تجاری است. ارزیابی ارائه شده در تلگرام مرجع الف از موقعیت کنونی اس. دی. لور / ۱ و ساخت... ارزیابی حاکی از حداقل بودن ریسک پذیرفته نشدن این نوع پیشروی را تأیید می کند. موفق باشید.

۳- پرونده: ۲۰۱-۹۵۹۲۸۹ تا تاریخ ۱۹ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۱۰۱)

سری ۲۱ شهریور ۵۸ اعضاء

به: رئیس

از: تهران ۵۴۱۹۴

هشدار: شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است. حساس ال. پی. گامین، اس. دی. لور

۱- لطفاً به اطلاع شرکت پوششی (مورد استفاده) راترفورد برسانید که:

الف. تلگرام شرکت پوششی مورخ ۹ شهریور در ۱۹ شهریور دریافت شد.

ب. پیش پرداخت؟ ۴۰ دلاری در ۱۹ شهریور توسط هتل دریافت شد.

ج. راترفورد نتوانست تلفن کند چون شرکت مخابرات در دوران سوگواری مرگ طالقانی تلفنهای راه

دور را وصل نمی‌کند.

۲- پرونده: ۲۰۱-۹۵۹۲۸۹ تا تاریخ ۲۱ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۱۰۲)

سری ۲۱ شهریور ۵۸ اعضا

از: تهران ۵۴۱۹۵ به: با حق تقدم به فرانتک رونوشت با حق تقدم برای رئیس

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. ال. پی. گامین

اس. دی. لور

۱- راترفورد در ۲۲ شهریور از طریق پرواز ۶۰۱ لوفت‌هانزا در ساعت... از تهران عزیمت خواهد کرد و ساعت ۱۱/۳۰ وارد فرانکفورت خواهد شد.

۲- در بعد از ظهر ۲۲ شهریور به عنوان جورج تلفن... پیشنهاد می‌شود که در محل... دو ساعت تکرار می‌شود دو ساعت زودتر از موعد توافق شده در تلفن ملاقات شود.

۳- تقاضا می‌شود ستاد از طریق فرانتک تا ۲۲ شهریور اطلاع دهد آیا راترفورد به واشنگتن هم خواهد آمد. تا تاریخ ۲۱ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

سند شماره (۱۰۳)

سری ۲۲ شهریور ۵۸ اعضا

از: رئیس ۵۱۳۱۵۱ به: با حق تقدم تهران، فرانتک رونوشت برای دیرتک، آنتک

هشدار: شامل منابع و شیوه‌های اطلاعاتی است. ال. پی. گامین، اس. دی. لور

عطف به: الف - تهران ۵۴۲۰۵، ب- تهران ۵۴۱۹۵، ج - تهران ۵۴۱۹۴، د- تهران ۵۴۱۹۳

۱- با تحولات (مذکور در) تلگرام مرجع الف ما بسیار دلگرم شده‌ایم و امیدواریم که بتوان این پیشرفت واقعی را در یک استخدام تجارتي پر ثمر در آینده نزدیک انسجام بخشیم.

ما یلیم که مراتب تقدیر خود را از راترفورد بابت پیش برد قضیه اس. دی. لور / ۱ (ل / ۱) تا مرحله فعلی و از قرارگاه بابت پشتیبانی اش طی دو هفته گذشته ابراز داریم.

۲- هم اکنون طرح ریزی ما بر این متمرکز خواهد شد که در رابطه با کشاندن ل / ۱ به پاریس در نهایت کار، همان گونه که در پاراگراف ۴ تلگرام مرجع الف عنوان شده از این پس با او چگونه رفتار شود. متذکر باشید که در این مرحله ادامه حضور راترفورد در عملیات را در نظر گرفته‌ایم و احتمال می‌دهیم که سفری (یا سفرهای دیگری) به تهران صورت پذیرد تا اطلاعات ل / ۱ تخلیه و به او پول پرداخت گردد. طرح و پیشنهادها تفصیلی به دنبال استخراج کامل اطلاعات راترفورد اطلاع داده خواهد شد.

۳- برای فرانتک: از پشتیبانی شما طی این مرحله عملیات اس. دی. لور / ۱ تقدیر می‌گردد. لطفاً به راترفورد اطلاع دهید که برای مسافرت به موطنش برای آخر هفته یعنی ۲۴ و ۲۵ شهریور (در صورتی که برنامه‌های خطوط پرواز اجازه دهند) برنامه‌ریزی کند و آن گاه با مأموریت موقت در ۲۶ و ۲۷ شهریور

عازم ناحیه ستاد شود تا در جلسه تخلیه اطلاعات / طرح ریزی طرح ریزی شرکت کند. ما با پیش بینی اینکه راترفورد با این زمان بندی موافقت خواهد کرد برای وی سفارشهای زیر را در خط هوایی و هتل ترتیب داده ایم:

۲۶ شهریور: عزیمت از بوستون (لوگان) در ساعت (؟) ۵/۴ از طریق پرواز ۷۹ خط هوایی نورث وست اورینت و ورود به دالس در ساعت ۱۷/۱۸.

۲۷ شهریور: عزیمت از دالس ساعت ۱۶/۱۰ از طریق خط هوایی نورث وست اورینت و ورود به لوگان در ساعت ۱۷/۳۶.

به راترفورد اطلاع داده شود که او باید بلیطها را در فرودگاه لوگان از میز نورث وست اورینت دریافت دارد و هنگام ورود به دالس راترفورد می تواند به مسافرخانه تفریحی فرودگاه دالس... این اتاق تا... قابل استفاده است.

۴- برای فرانتک: در صورتی که استفاده از این ترتیبات برای راترفورد پر زحمت یا غیر ممکن بود لطفاً با ذکر قید تقدم فوری (اقدام شبانه نباشد) جواب داده و کاری کنید که راترفورد هنگام بازگشت با اداره یا منزل (هویت ب) مارک جی، جسر... (هویت الف) تماس بگیرد.

۵- پرونده: ۹۵۹۲۸۹-۲۰۱ تا تاریخ ۲۲ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۱۰۴)

سری ۲۲ شهریور ۵۸ اعضا

از: رئیس ۵۱۳۱۵۸ به: با حق تقدم به تهران، فرانتک رونوشت برای دیرتک، آتتک

هشدار: شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است حساس. ال. پی. گامین، اس. دی. لور

عطف به: رئیس ۵۱۳۱۵۱

۱- هویت الف: آقای تیم ولش

۲- هویت ب: ۵۱۳ - ۳۵ (۷۰۳)

۳- پرونده: ۹۵۹۲۸۹-۲۰۱ تا تاریخ ۲۲ شهریور در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری
سری

سند شماره (۱۰۵)

سری ۲۲ شهریور ۵۸ اعضا

از: فرانتک ۳۹۵۸۲ به: فوری به رئیس رونوشت برای تهران، آتتک، دیرتک

هشدار: شامل منابع و شیوه های اطلاعاتی است. حساس ال. پی. گامین، اس. دی. لور

عطف به: الف - رئیس ۵۱۳۱۵۱، ب - تهران ۵۴۱۱۹۵

۱- متأسفیم که نتوانستیم خبر تلگرام مرجع الف را به راترفورد برسانیم، چون این تلگرام پس از

آخرین تماس ای. زی. نوا.... دریافت شد. راترفورد از طریق ۴۹۴ در ۲۳ شهریور فرانکفورت را به قصد

نیویورک ترک نمود.

۲- پرونده: ۹۵۹۲۸۹-۲۰۱ تا تاریخ ۲۳ شهریور ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

سری

سند شماره (۱۰۶)

سری ۱۴ مهر ۵۸ اعضاء

به: تهران

از: رئیس ۵۲۸۱۲۴

اداری - مالی

۱- مسافر اعزام موقت. گای دبلیو. راترفورد حسابی تسلیم کرده که نشان دهنده دریافت ۳۰۰ دلار مساعده از قرارگاه تهران در ۲۱ شهریور است. لطفاً نوع ارز مساعدتی و مبلغ دقیق آن را تأیید نمایید. تا تاریخ ۱۳ مهر ۷۸ در بایگانی ضبط شود.

تماماً سری

سری

کتاب سی و نہم

کویت (۱)

بسم الله الرحمن الرحيم

«ای ملت‌های مسلم، ای ملت‌های مظلوم همه کشورهای اسلامی،
ای ملت‌های عزیز که در تحت سلطه اشخاصی واقع شدید که
ذخایر شما را مجانی تقدیم آمریکا می‌کنند، و شما خودتان با
زحمت و ذلت زندگی می‌کنید، بیدار شوید، برخیزید از جا، ای
مستضعفین جهان برخیزید و در مقابل ابرقدرت‌ها بایستید، که
اگر ایستادید اینها هیچ کاری نمی‌توانند بکنند».

امام خمینی

شاید اولین سؤالی که برای کسی که به محتوی اسناد مجموعه حاضر مراجعه می‌کند پیش آید این باشد که این همه اطلاعات در رابطه با کشور کوچک کویت در به اصطلاح سفارتخانه آمریکا در تهران چه می‌کند؟ حتی اگر سفارتخانه آمریکا در کویت هم اشغال شده بود وجود این مقدار اطلاعات در نزد آمریکاییان سؤال برانگیز بود. لیکن این مسئله که در واقع مکمل اسناد قبلی در اثبات جهان‌خوارگی آمریکاست، گویای خیلی از واقعیت‌هاست. چگونه است که آمریکا با هزاران کیلومتر فاصله از امیرنشین کوچک کویت مقدار اطلاعات و دسترسی آن به چگونگی اوضاع در کویت هم از لحاظ کمی و هم از لحاظ کیفی از همسایگان جغرافیایی کویت بیشتر است و حتی با توجه به اینکه مدارک سفارت آمریکا در کویت مطمئناً از حجم بیشتری برخوردار است، شاید بتوان گفت میزان احاطه گردانندگان لانه فساد آمریکا در کویت به زوایای مختلف جامعه کویت از خود حکام کویت بیشتر است.

این همه تأسیسات و مراکز وابسته به دولت آمریکا و در رأس آنها سفارتخانه‌های آمریکا در کشورهای مختلف چه می‌کنند؟ آیا عهده‌دار وظایف تعریف شده یک سفارتخانه به عنوان رابط دو دولت هستند یا این که بازوی فعالیت‌های جاسوسی و حتی نظامی آمریکا در کشور مقابل هستند و آیا واقعاً چه کسی در این کشورها حکم میراند و چگونه؟ لانه‌های جاسوسی آمریکا در کشور مقابل هستند و آیا واقعاً چه نیم‌قرن اخیر شبکه منظم پیچیده و پرخرجی برای تداوم سلطه و هدایت برنامه‌های استعماری خود در نقاط مختلف جهان برپا کرده‌اند.

اسنادی که تاکنون افشاء شده و اسنادی که هم‌اینک در رابطه با کویت به چاپ رسیده، نشان می‌دهد که نقش به اصطلاح سفارت آمریکا در تهران در کل منطقه تا چه حد گسترده بوده است.

و اما اسناد فوق‌الذکر طرف دیگر قضیه یعنی حکومت کویت و ماهیت این رژیم را نیز بهتر می‌شناساند. شناختی که از توصیف ارباب نسبت به نوکر و دست‌نشانده‌اش حاصل می‌شود. همچنین این اسناد گواه دیگری است که هرگز ندی که از شروع انقلاب اسلامی از هر ناحیه‌ای متوجه جمهوری اسلامی شده است، سر درآخور یکی از ابرقدرتها و خاصه شیطان بزرگ دارد. شناخت ماهیت حکام کویت و عمق نفوذ آمریکا در این سرزمین کوچک روشنگر علل اصلی همه ضدیتی است که دولت کویت با جمهوری اسلامی نشان داده. از روزی که مانع ورود امام امت به خاک این کشور کمی قبل از پیروزی انقلاب اسلامی شد تا امروز که مصب و مجرای بخش عظیمی از تسلیحات جنگی و کالاهای وارداتی است که برای رژیم جنایتکار بعثی عراق ارسال می‌شود.

تا زمانی که ارباب بزرگ شاه را مترسک خلیج فارس کرده بود، حکام جائز کویت نه تنها سر دعوا با رژیمی که حافظ و تأمین‌کننده نفت اسرائیل در منطقه بودند نداشتند، بلکه ارادت کامل به همقطاران‌شان در ایران نیز داشته و زمانی که حرکت اسلامی مردم پایه‌های رژیم شاه را سست می‌کند، سفیر فاسد کویت در ایران (برادرزاده امیر کویت) که پس از ماه مبارک رمضان در پاریس مشغول خوشگذرانی است با هواپیمای اختصاصی به تهران می‌آید و از طرف امیر کویت شاه را دل‌داری می‌دهد پس از آن نیز به ارباب آمریکایی خبر از اعتماد به نفس شاه می‌دهد (شاید این روزها ماجرا برای صدام جانی نیز تکرار می‌شود). اگرچه اعراب منطقه خلیج فارس از انتخاب شاه به عنوان ژاندارم آمریکا به جای آنان چندان دل خوشی نداشتند، ولی جزیره ثباتی که در همسایگی جنوبی روسیه آرامش مرگباری را برای حکام خوشگذران حاشیه خلیج فارس به ارمغان می‌آورد، قهراً بر رژیم متکی بر مردم که ندای اسلام خواهی سر داده و قصد احیای امت اسلامی را دارد، ارجحیت دارد. از این روست که حکمرانان کشورهای مسلمان عرب که در ظاهر مدعی حمایت از آرمان فلسطین و مخالفت با غاصبان قدس هستند، همان‌طوری که همکاری و همراهی با آمریکا حامی شماره یک سرطان منطقه، یعنی اسرائیل را جایز می‌دانند، همراهی و حمایت از رژیم شاه معدوم که نزدیکی آن با اسرائیل غاصب آشکار و روشن بود را وظیفه خود می‌دانستند. در مورد کویت خاصه در سند شماره ۱۱ دیده می‌شود که چگونه سخاوتمندانه دولت کویت حاضر می‌شود برای کمک به شاه و آمریکا کمبود نفت صادراتی ایران را جبران کند و در سند شماره ۱۲ وزیر نفت کویت اقداماتی که شاه برای اعاده صلح، و آرامش در ایران می‌کند را تأیید می‌کند.

جناب وزیر نفت در گفتگوی دیگری با شلزینگر وزیر انرژی آمریکا می‌گوید تمام کشورهای خاورمیانه و از جمله عراق امیدوارند که شاه بر مشکلات مزبور فائق آید. همسویی مرتجعین عرب و رژیم به ظاهر رادیکال عراق که امروز دیگر ماهیت آن روشن شده در حمایت از شاه قابل توجیه است. البته کویتهای از مدتها قبل عمق شعارهای عراقیها را می‌دانسته‌اند. از جمله در سند ۶۱ نقل قولی از وزیر نفت عراق است که «درست نیست از نفت به عنوان سلاحی در پیشبرد اهداف سیاسی استفاده شود» در همان سند وزیر نفت کویت در رابطه با عراق می‌گوید که اینها زیاد حرف می‌زنند، ولی کم عمل می‌کنند و بعد خود مسئول سفارت، سفر وزیر بازرگانی ژاپن را مثال می‌زند که کویتهای بازرگان منش از سیاستهای مبهم ژاپن در قبال فلسطین ناراحت شده بودند، ولی عراق تند رو به گرمی از وزیر ژاپنی استقبال کرده و فقط در زمینه‌های تجاری با وی صحبت می‌کند.

همین وزیر نفت کویت در ۲۱ آذرماه ۱۳۵۷ در آخرین روزهای عمر رژیم سابق، به درخواست شاه

برای خرید نفت و گاز و نیل پاسخ مثبت می‌دهد و می‌گوید کویت و دیگر کشورهای خلیج (فارس) در حمایت از شاه در این دوران اضطرابی از هیچ کاری فروگذار نخواهند کرد. اما همین که رفته رفته پایه‌های رژیم شاه سست تر و سست تر می‌شود، وحشت این که بیداری مسلمانان در ایران به دیگر مناطق تحت سلطه آمریکا سرایت کند اینان را به فکر وامی‌دارد که جایی که ژاندارم سقوط کند، طبعاً تکلیف بچه ژاندارمها روشن است. لذاست که از همان زمان به فکر مقابله با انقلاب اسلامی می‌افتند، در ۱۸ دی ماه ۱۳۵۷ معاون وزیر نفت کویت در ملاقات با دوستان آمریکاییش می‌گوید بهتر است کویت و سعودی اختلافات مرزی خود را برای مقابله با ایرانیها کنار بگذارند. وی سپس حساسیت خود را در رابطه با شیعیان شاغل در شرکت نفت کویت مطرح می‌کند.

آمریکاییها نیز در تحلیلهای خود اشاره بر این دارند که عوامل کویتی آنها در نگرانی آنان نسبت به پیروزی انقلاب اسلامی سهم هستند و نقل می‌کنند امیر کویت در ملاقات با وزیر خارجه فرانسه در مورد گسترش شورش! شیعیان و راه یافتن آن به عراق اظهار نگرانی می‌کند. این در زمانی است که هنوز جمهوری اسلامی اعلام موجودیت نکرده و هیچ‌کدام از مسئولین آن مسئله صدور انقلاب اسلامی را طرح نکرده‌اند که گفته شود دشمنیهای فراوان حاشیه نشینان خلیج فارس عارضه اظهارات و تهدیدهای مسئولین جمهوری اسلامی می‌باشد، بلکه ماهیت ضد مردمی و وابسته این حکومتها که در واقع الگوی بسیار ضعیفی از رژیم شاه هستند را می‌نمایاند، با این تفاوت که اینها از هیچ پشتوانه غنی فرهنگی و انسانی در مقایسه با شاه بهره‌ای نداشته‌اند. هنگامی که مترجمین منطقه رژیمی را که از هر جهت خاصه از حیث وابستگی و مزدوری برای آمریکا سابقه طولانی تری نسبت به خودشان داشته و همه ابزارهای لازمه سرکوب را در اختیار داشته (خاصه نیروی انسانی) این گونه در مقابل موج حرکت اسلامی مردم عاجز می‌بینند، تکلیف خود را نیز روشن می‌بینند.

همه دشمنیهای کویت و امثال کویت که با فحاشی مستمر در رسانه‌های این کشور همراه است تا همیاری و تشویق عراق به حمله علیه جمهوری اسلامی و تجهیز و ارسال کمکهای مالی و در اختیار گذاشتن راه تدارکاتی به رژیم متجاوز و کمک به ضد انقلابیون ایرانی و هرگونه مقابله دیپلماتیک ممکن در سطح جهان بر علیه جمهوری اسلامی از آغاز تا کنون و ضرب و شتم و آزار ایرانیان مقیم این کشور همه و همه از اینجا سرچشمه می‌گیرد که حاکمان کویت اسلام را برای موجودیت خویش خطرناک می‌دانند و هماهنگ با سیاستهای شیطان بزرگ حاکمیت اسلام را در بلاد اسلامی معارض حاکمیت خویش می‌دانند. اگر اینچنین نبود دیروز آزادانه سران و وابستگان رژیم سابق سرمایه‌های چپاول شده این ملت را با یاری بانکهای کویت به یغما نمی‌بردند و امروز مأمورین امنیتی کویت کارمندان سفارت ایران را مورد ضرب و شتم قرار نمی‌دادند. جالب است که وزیر خارجه کویت در ملاقات با کاردار وقت ایران تکذیب می‌کند که تبلیغات انجام شده بر علیه جمهوری اسلامی با هدایت دولت این کشور است، ولی در سند شماره ۳۵ مسئول کویتی نزد صحابی سر خود یعنی مقام سفارت آمریکا اقرار می‌کند که حمله روزنامه الانباء بر علیه ایران به دستور دولت کویت بوده است.

صرف نظر از بررسی مواضع حکومت کویت در مقابل معیار حق و عدل که همان جمهوری اسلامی است، بد نیست ببینیم این اسناد رژیم کویت و سابقه تاریخی این کشور و علائق آمریکا را در آن چگونه توصیف می‌کنند.

تا سال ۱۳۲۵ شمسی، هنوز وجود نفت در کویت کشف نشده بود و جمعیت ۹ هزار نفری این کشور جامعه‌ای بندری و راکد که متکی بر ماهیگیری و تجارت محدود بود را تشکیل می‌داد و چنین جامعه‌ای جاذبه چندانی برای غارتگران اروپایی و آمریکایی نداشت و بالتبینه تا حدی کویت آنروز مصون از تهاجم خارجیها بود. اما از روزی که نعمت الهی نفت در این کشور کشف شد، مصیبت واقعی بر اهالی مسلمان این کشور آغاز شد. اگرچه تا سال ۱۹۶۱ میلادی حکومت کویت رسماً تحت سلطه بریتانیا بوده است، لیکن از آن تاریخ به بعد این سلطه ظاهراً صورت رسمی خود را از دست می‌دهد و در واقع شرکای دیگر آمریکایی و فرانسوی نیز به مدعی قبلی اضافه می‌شوند که بهره‌وری خود را از مخازن مسلمین در این کشور متناسب با شرایط سیاسی روز دنیا ادامه می‌دهند.

درآمد سرشار نفت (۱۲/۸ میلیارد دلار در سال ۱۹۷۷) وضعیت ظاهری کویت امروز را با کویت قبل از نفت غیر قابل مقایسه می‌کند، اما برای دریافت واقعیتهای و رای زرق و برق اتمومبیلهای لوکس و ساختمانهای جدیدالتأسیس باید جزئیات مسائل را مد نظر قرار داد و دید که آیا بهای طلای سیاهی که خارج شده و می‌شود همین بوده است؟

ثروت زیاد حکام کویت، جمعیت مهاجر فراوانی را جذب این کشور نموده که ۵۳٪ جمعیت ۱/۲ میلیون نفری کویت و ۷۰٪ نیروی کارگری این کشور را تشکیل می‌دهند، که به واسطه بدوی بودن کویتهای بومی و فقدان نیروی متخصص، به عنوان بدنه اصلی نیروی فعال جامعه کویت به شمار می‌روند. طرحها و برنامه‌های اصلی توسط مستشاران مختلف نظامی، نفتی و فرهنگی آمریکایی ریخته می‌شود و نیروی کار متخصص مهاجر ملزم به اجرای آن است و در این میان بومیان غافل کویتی در بین این دو طبقه با تصور این که مدیریت جامعه با آنهاست از دست رنج دیگران متمتع می‌شوند، غافل از این که روزی که نفت آنها تمام شود، نه برنامه‌ریزیهای آمریکایی و اروپایی و نه نیروی کار آسیایی هیچ‌کدام علاقه‌ای به ماندن در آب و هوای شرجی این امیرنشین را نخواهند داشت.

وجود رفاه نسبی در کویت تردیدناپذیر است، اما این رفاه شاید حداقل ارمغان این ثروت خدادادی بوده است. در کویت جمعیت کم و موقعیت جغرافیایی شیوه دیگری را پیش روی حکام آن قرار داده که از بعضی جهات با روش حکام جائر سعودی تفاوت دارد. امیر کویت ادعای شاه سعودی یعنی ولایت مسلمانان دنیا و تولیت حرمین شریفین را ندارد و اصلاً مدعی نیست که حاکم این حکومت اسلامی است، و لذا فریبکاری حکام سعودی که مدعی آن هستند قرآن! قانون اساسی آنان است در اینجا شکل دیگری به خود می‌گیرد و با برپایی یک پارلمان و تهیه قانون اساسی و تزویر ادعای دموکراسی به کار می‌آید. جمعیت انبوه مهاجر که کویتهای بومی را در اقلیت قرار می‌دهند، همواره به عنوان عامل تهدید کننده نظام حاکم مطرح بوده‌اند و در راستای مقابله با این تهدید دولت کویت الزاماً دست به یک سری اقدامات رفاهی زده است که یک شهروند خارجی وضعیت رفاهی خود را با آنچه در کشورش می‌توانست داشته باشد، مقایسه کند و در نتیجه هرگونه حرکت سیاسی را که بتواند مخل وضعیت زندگی اش باشد، فراموش کند.

اسناد متعددی در این کتاب هست که در اقصاء مختلف اجتماع مسئله امکان بروز ناآرامیهای سیاسی تحت تأثیر انقلاب اسلامی بررسی می‌شود، خصوصاً در صنعت نفت که ناآرامی در آن گذشته از حکومت کویت، آمریکا و اروپا را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. تحلیلگران مادی آمریکایی و کوییتی آخرالمر وجود

امکانات رفاهی زندگی برای فلسطینیها و مسلمانان شیعه و دیگر مهاجرین را مانع از بروز حرکت و تشکل این نیروها می‌دانند. عجیب این است که حکام کوتاه‌فکر کویت همواره از زیردستان مسلمان و عرب خود که بخش عمده‌ای از آنها را ظلم و جور غاصبان قدس به این دیار رانده و دیگران هم به واسطه تنگی معیشت روی به این سرزمین آورده‌اند، وحشت دارند. اما از اروپاییان و آمریکاییهای فراوانی که همگی عهده‌دار مسئولیتهای کلیدی در حاکمیت این کشور هستند باکی ندارند.

اگر فقر فزاینده موجود در میان توده‌های محروم در عربستان، در کویت آنچنان نمود ندارد باید دید شرایط اجتماعی چگونه است و آیا دولت کویت همین رفاه اندک را هم به عنوان باج و عامل بازدارنده آگاهیهای سیاسی و اجتماعی در اختیار مردم نگذاشته است؟

گذشته از مسائل رفاهی، روزنامه‌ها و رسانه‌های کویت ظاهراً بی‌پروا نسبت به سیاستهای مختلف در منطقه و خصوصاً در رابطه با مسئله فلسطین مطلب می‌نویسند، اما به تصریح خود اسناد از دید دولت کویت که کنترل کامل مطبوعات را در دست دارد این نوحه‌سرای سوپاپ اطمینانی است که فلسطینیهای مقیم کویت را دلخوش کند، تا مبادا این سؤال را مطرح کنند که آیا کویت و امثال کویت با این همه ثروت خدادادی به راستی چه اقدام عملی در جهت آزادسازی قدس شریف انجام داده‌اند و یا حتی از این هم بیشتر بروند و این سؤال را مطرح کنند که آیا واقعاً سران حاکم بر کویت و امثالهم اساساً اعتقادی به این معنی دارند و یا این که تنها در مرحله شعار آن هم بدون این که محدوده شعارها از اسرائیل تجاوز کند و به حامیانش برسد، اکتفا می‌کنند.

اسناد گواه بر این است که عمق قضیه از این هم فاجعه‌آمیزتر است. اصولاً رژیمهای مرتجع عرب و از جمله کویت با علم به حساسیت^۱ و به اصطلاح حامی فلسطینیها (البته جناح سازشکار آنان)، توجه افکار عمومی مردم کویت را از مسائل داخلی و نارضائیهای موجود معطوف به درگیریهای لفظی مندرج در مطبوعات رنگارنگ که بخشی در کویت و بخش عمده دیگر آنها در پایتختهای اروپایی به زبان عربی چاپ می‌شوند، می‌نماید.

در سند شماره ۳۴ کنترل دولت بر مطبوعات و مکانیزم آن تشریح می‌شود و گفته می‌شود مطبوعات علیرغم این که حاوی انتقادات و نقطه نظرهای سیاسی است، لیکن بیشتر شامل مسائل کلی جهان عرب است و به مسائل داخلی و خصوصاً زیر سؤال بردن خاندان حاکم‌الصباح پرداخته نمی‌شود. پرداختن به مسائل جهان عرب که عمدتاً در رابطه با مسئله فلسطین است یک سوپاپ اطمینان برای دلخوش کردن جامعه فلسطینی مقیم کویت است که از رفتار کویتها در رابطه با تبعیضات اجتماعی نارضایتی دارند. در این سند با توجه به تقارن خیانت سادات با امضای قرارداد کمپ دیوید به آرمان فلسطین، مخالفت ظاهری ابراز شده در مطبوعات کویت با این خیانت و حمله به سادات معدوم اینچنین باز و عریان می‌شود: «به این ترتیب سوپاپ اطمینان باز شده تا فلسطینی‌ها بتوانند مقداری از خشونت و خشم خود را بدون وارد آوردن خساراتی ابراز نمایند.»

همچنین در این سند به خوبی روشن است که اگر هم زمانی به یکی از مسائل داخلی پرداخته و فرد خاصی از حاکمیت مورد حمله واقع می‌شود با اشاره امیر کویت بوده و اگر یکبار هم مسئله از دست در برود و به یکی از مهربان جسارت شود خیلی زود به اشاره امیر سرکوب می‌شود.

۱- پ توده‌های مسلمان عرب به مسئله فلسطین، با طرح شعارهای ضد اسرائیلی.

تا اینجا تا حدی روشن می‌شود که میان استبداد خشک موجود در جزیره‌العرب و دموکراسی ادعایی در کویت ظاهراً هیچ فاصله‌ای نیست و در واقع دو روی یک سکه هستند، همچنین دیده می‌شود اگر هم خانواده حاکم بخشی از درآمدهای سرشار نفتی را صرف امور عامه می‌کند و حداقل رفاه توده‌های کویتی فاصله زیادی با رفاه توده‌های محروم در جزیره‌العرب دارد، نه از باب رحمت و عطوفت حکام کویت است که شرایط خاص این کشور و بافت جمعیت چنین الزاماتی را پدید آورده است.

به عبارت دیگر حکومت کویت تنها در این اندیشه است که به هر طریق ممکن روال کنونی که منجر به تأمین ریخت و پاشهای بی‌حد و حصر خانواده حاکم الصباح است حفظ شود و این مستلزم آن است که عرضه نفت که از دید مسئولان کویتی بدون مشارکت و بهره‌وری آمریکا و اماراتش غیر ممکن است به بازار آزاد جهانی که به ادعای خود مقامات کویتی آمریکا اداره آن را به دست دارد حفظ و استمرار یابد. همه سیاستهای دیگر نیز در این رابطه مفهوم پیدا می‌کند.

در این رابطه استراتژی سیاست خارجی کویت کنار آمدن با همه کشورهای خارجی است که به نحوی از انحاء بتوانند در روال کنونی اوضاع در کویت ایجاد اختلال کنند. این است که کویت در عین طمع تاریخی همه حکومتهای مستقر در عراق در چند دهه اخیر به خاک کویت، سعی می‌کند دل عراقیها را به هر نحو ممکن به دست آورد. از طرف دیگر روسها در تنها کشوری که در حاشیه خلیج فارس توانسته‌اند سفارت باز کنند و رابطه رسمی دیپلماتیک داشته باشند، کویت است.

حمایتهای کویت از مسئله فلسطین نیز از لحاظ امنیت خارجی به واسطه ترس از کشورهای رادیکال و مترقی عرب و از لحاظ امنیت داخلی به واسطه مسئله فلسطینیهای مقیم این کشور است. در ادامه این خط حکام کویتی خود را قادر به دفع تهاجم نظامی وسیع نمی‌بینند و استراتژی دفاعی آنها کسب قدرت کافی برای متوقف نمودن مهاجم تا رسیدن کمک خارجی است.

از سوی دیگر با توجه به کمبود نیروی انسانی و کادر متخصص بومی، از ترس این که مبادا بومیان و کویتی‌الاصلاها از وضع فعلی نیز بیشتر در اقلیت قرار بگیرند، سرمایه‌گذاری در بخش صنعت در داخل کویت که به دنبال آن نیروی کار خارجی را نیز به همراه دارد، کنار گذاشته شده و در عوض سرمایه‌گذارهای کویت در کشورهای خارجی صورت می‌گیرد و البته شیطان بزرگ قطب همه این مسائل است، یعنی تمام حرکت‌های سیاسی و دیپلماتیک در منطقه، سیاستهای نظامی، خرید تسلیحات و آموزش نیروهای دفاعی و محل سرمایه‌گذارهای خارجی کویت و خرید املاک و در رابطه با آمریکا صورت می‌گیرد و نتیجه این که حکومت کویت در نهایت خارج از کادری که امپریالیسم جهان‌خوار آمریکا برای کشورهای دست‌نشانده خود در منطقه ترسیم می‌کند، هیچ حرکتی نمی‌کند.

نگاهی گذرا به این اسناد نشان می‌دهد که عمده اسنادی که مربوط به فعالیتهای روزانه سفارت آمریکا در کویت است و کمتر جنبه گزارشهای مقطعی دارد پیرامون مسائل نفتی کویت و آمار تولید و وضعیت صنایع نفتی و شرکت‌های آمریکایی و انگلیسی که مسلط بر آنند، می‌باشد. به بیان دیگر آمریکا نفت کویت و کشورهای اسلامی نظیر کویت را می‌خواهد. ۲ سند به دست آمده از قسمت سیا در لانه جاسوسی آمریکا در تهران نیز که مربوط به کویت است شامل مسائل نفتی و منابع سیا در این قسمت می‌شود.

آنجایی هم که به مقتضای شرایط اقتصادی جهان که بخشی از آن ناشی از حرکت اسلامی در ایران است قیمت‌های نفت رو به افزایش می‌گذارد و ارزش دلار در وضع نامطلوبی قرار می‌گیرد، حکومت کویت

از جمله آخرین کشورهایی است که قیمت نفت خود را تا حد قیمت‌های دیگر کشورهای صادرکننده نفت افزایش می‌دهد و تازه دست آخر معاون وزیر نفت کویت به آمریکایی‌هایی که طبیعت زیاده‌طلب آنها اقتضاء می‌کند از این افزایش قیمت عمومی ناراضی باشند می‌گوید این افزایش قیمت مخاطره‌ای برای منافع آمریکا به همراه ندارد. این مسئله برای ارباب آمریکایی قابل درک است. چرا که می‌داند این پولها یا به صورت وام‌های مختلف بلاعوض و ... که منطبق با سیاست‌های آمریکا است میان کشورهای دوست! توزیع می‌شود و یا به صورت سرمایه‌گذاری در خرید املاک و یا بخش‌های دیگر (سلاح و ...) به جیب خود سرمایه‌داران آمریکایی صهیونیستی باز خواهد گشت.

اما افسوس فراوان باید خورد که چگونه کشوری که به واسطه عنایات خداوندی صاحب یکی از غنی‌ترین صنایع زیرزمینی است و می‌تواند پشتوانه اهداف اسلام و مسلمین و هدم و نابودی کفار و معاندین و تجاوزگران به سرزمین‌های اسلامی باشد، دستخوش شهوترانی مشت‌فاسد می‌شود و خود را با تمامی امکانات در اختیار دشمنان قسم خورده اسلام قرار می‌دهند. ترسی که حکام کویت و اربابان آمریکایی آنها از گسترش حرکت‌های اسلامی در کویت دارند یک امر واقعی است و این ترس متناسب با میزان دشمنی روزافزون شیطان بزرگ و اقمارش از حکومت اسلامی در منطقه افزوده خواهد شد. همه بررسی تحلیلگران آمریکایی از اوضاع در کویت علیرغم نتیجه‌گیری‌های اذهان علیل مادی آنان، در باطن خود نمی‌تواند مسئله امکان تأثیرپذیری مردم این دیار را از فریاد اسلام‌خواهی موجود در منطقه پنهان دارد، از جمله بخوبی دیده می‌شود که احیای دموکراسی ادعایی و تأسیس مجدد مجلس شورای ملی دقیقاً در رابطه با انقلاب اسلامی در ایران صورت گرفته است.

این اسناد به خوبی نشان می‌دهد که علیرغم باور غلط حکام کویت این شیطان بزرگ است که محتاج کویت و کویت‌هاست و اگر روزی مردم کویت اراده کنند که همسان امت مسلمان ایران دست آمریکا را از مقدراتشان کوتاه کنند چگونه کمر این استعمارگر قهار برای بار دیگر در منطقه خواهد شکست، چه به فرموده امام و پیشوای مسلمانان و مستضعفان عالم.

«خدای تبارک و تعالی برای هیچ یک از کفار سلطه بر مسلمین قرار نداده است و نباید مسلمین این سلطه کفار را قبول کنند.»

به امید آزادی همه سرزمین‌های اسلامی از سلطه جهان‌خواران شرق و غرب.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته
دانشجویان مسلمان پیرو خط امام

سند شماره (۱)

خیلی محرمانه

تاریخ: ۲۴ آذرماه ۱۳۴۶

یادداشت مکالماتی

شرکت کنندگان: قاسم عملیاقوت، دبیر دو سفارت، آنتون ن. نرجیس دبیر دوم، جورج ب. موری، دبیر دوم

مکان: دفتر آقای نرجیس

موضوع: یک دیپلمات کویتی در تهران

آقای الیاقوت گفت کویت سعی خواهد کرد عواید یا درآمدهای نفتی خود را افزایش دهد. در حال حاضر این کشور در حال بررسی اوضاع است، و «اگر ایرانیها از عهده آن برنیايند کویت نیز قادر به انجام آن نخواهد بود. او به استدلالهای شاه مبنی بر این که ایران برای پروژه‌های عمران اقتصادی خود به درآمد بیشتری نیازمند است، چون میزان جمعیت آن خیلی بیشتر از کشورهای تولیدکننده نفت همجوار است اعتنایی نمی‌کند. وی گفت کویت برنامه‌های عمرانی مختص خود را داراست که تا به حال نتایج آن نیز بهتر از نتایج برنامه‌های عمرانی ایران بوده است. علاوه بر این تنها منبع موجود در کویت نفت است در حالی که ایران علاوه بر نفت منابع دیگری نیز دارد. ضعف اساسی ایران عدم مهارت آن در بهره‌برداری از این منابع می‌باشد.

آقای الیاقوت نقاش است و قبل از آمدن به ایران آثار خود را چندین بار به معرض نمایش گذاشته است. او شدیداً به موسیقی (موزارت، بتهوون، و برامز) و شعر علاقه‌مند است. او در سالزبورگ وین تحصیل کرده است. او شدیداً دارای گرایشات سنتی است و در زمینه هنر نسبت به هر چیزی که برچسب «مدرن» را همراه داشته باشد بدیده تحقیر می‌نگرد. او با صراحت گرایش خود را نسبت به اتحاد بین‌العربی ابراز می‌دارد و می‌گوید «ما اعراب بدون مصر اهمیت نمی‌خواهیم داشت» و با صراحت خصومت خود را نسبت به ایران به استثناء مناظر آن ابراز می‌دارد.

سند شماره (۲)

خیلی محرمانه

تاریخ: ۲۷ دیماه ۱۳۵۱

یادداشت مکالماتی

شرکت کنندگان: الف العتیقی، کاردار کویت، تهران، چارلز دبلیمر، مک کاسکویل، دبیر اول سفارت.

مکان رستوران کاروانسرا

موضوع: ۱- غیبت سفیر کویت در تهران ۲- پایان اخراج ایرانیها از عراق

۱- غیبت سفیر کویت در تهران: (سابقه قبلی: فریدون زند فرد سفیر منصوب ایران در کویت ده روز قبل به تهران بازگشت چون دولت کویت به خاطر اشغال جزایر خلیج توسط ایران هرگز به وی فرصت نداده بود که اعتبارنامه خود را تسلیم نماید. مراجعت زند فرد در پاسخ به «تمایل» دولت کویت به بازگشت موقت وی به تهران صورت گرفت و او در نظر دارد تا زمانی که دولت کویت تصمیم بگیرد که او را بپذیرد در تهران بماند. (خود زند فرد در تاریخ ۲۸ دیماه به ما گفت که او نسبت به بازگشت خود به کویت چندان «امیدوار نیست» و نمی‌تواند بگوید که دقیقاً در چه زمانی به کویت باز خواهد گشت.) کمی پس از مراجعت زند فرد به تهران، در مطبوعات اعلام شد که الصباح سفیر کویت در ایران نیز برای گذراندن تعطیلات کشور را ترک

کرده است و این احتمال را که دولت کویت برای نشان دادن مخالفت خود با اشغال جزایر خلیج توسط ایران الصبح را فرا خوانده تقویت می‌کند.

در تاریخ ۲۷ دیماه از العتیقی سؤال کردم که سفیر کویت در کجا به سر می‌برد، و گفتم که شنیده‌ام به کویت بازگشته است. العتیقی غیبت الصبح را تأیید کرد و گفت جهت گذراندن تعطیلات به کویت رفته است. با اصرار از وی سؤال کردم که آیا دولت کویت به او دستور بازگشت نداده است. العتیقی نیز اصرار داشت که مراجعت سفیر دارای دلایل سیاسی نیست، و گفت «هم‌اکنون بهترین موقع برای گذراندن تعطیلات است» چون در این موقع از سال هوای خلیج بهتر از هوای تهران است. از او با لطفه گویی سؤال کردم که آیا سفر سفیر نمی‌تواند عنوان «مرخصی دیپلماتیک داشته باشد، وی گفت اصلاً این طور نیست و گفت که خود ایرانیها هدف از این کار را درک می‌کنند». وی نگفت که غیبت سفیر تا چه مدت طول خواهد کشید.

۲- پایان اخراج ایرانیها از عراق: از العتیقی سؤال کردم که می‌تواند بگوید که چرا عراق ناگهان از اخراج ایرانیها دست برداشته است، وی پاسخ داد که میل دارد ابتدا بگوید که اشخاص اخراج شده از عراق «پناهنده» نبوده‌اند. وی گفت اکثر آنها ایرانیهایی بوده‌اند که به طور غیرقانونی و در تلاش برای یافتن کار، بدون پاسپورت و روادید و حتی اجازه کار وارد عراق شده بودند و دولت عراق حق داشته آنها را اخراج نماید. همین وضع در مورد کویت مصداق دارد، چون بسیاری از ایرانیها بدون هیچ‌گونه اوراق هویتی در جستجوی کار وارد کویت می‌شوند. دولت کویت هرچند یک بار این افراد را جمع می‌کند و وادار به خروج از کشور می‌نماید. وی گفت هنگام وقوع این اخراجها ایران نسبت به این کار هیچ‌گونه عکس‌العملی نشان نمی‌دهد.

با پرداختن به مسئله اخراج ایرانیها از عراق، یا هرچه که آن را بنامیم و توقف آن العتیقی گفت که «مداخله شوروی» سبب شده است که عراق در سیاستهای خود تجدید نظر نماید. او عوامل دیگر را نادیده نمی‌گیرد، لیکن معتقد است که شوروی مهمترین عامل است چون به نظر وی «هیچ کشور دیگری تا این حد بر دولت عراق نفوذ ندارد.»

سند شماره (۳)

تاریخ: ۲۰ اسفند ماه ۱۳۵۶
 از: سفارت آمریکا در کویت
 به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی، با اولویت.
 موضوع: وزیر نفت جدید کویت در مورد قیمتهای نفتی و اجلاسهای مشورتی اوپک اظهار نظر می‌کند
 ۱- خلاصه: شیخ علی خلیفه الصبح، وزیر نفت جدید کویت می‌گوید که اجلاس مشورتی اوپک قرار است در اواسط فروردین ماه و در سوئیس برگزار گردد. وی گفت نزول قیمت واقعی نفت و ارزش دلار، افزایش قیمت نفت و طرحهای مربوط به عملی ساختن این مسئله را در اجلاس اوپک توجیه می‌نماید، پایان خلاصه.

۲- در ملاقات با وزیر نفت جدید کویت شیخ علی خلیفه الصبح در تاریخ ۹ اسفند ماه (تلگرام جداگانه) سفیر در مورد اجلاس مشورتی پیشنهادی اوپک که به وسیله وزیر قبل از شیخ علی در مورد آن مطالبی به ما گفته شده بود سؤال کرد (مرجع ب) شیخ علی گفت که اعضای اوپک در نظر دارند این اجلاس

را برگزار کنند، ولی هنوز تصمیم نگرفته‌اند که آن را در اواخر ماه مارس یا اوایل ماه آوریل (حدوداً اواسط فروردین - م) برگزار نمایند. ولی احتمالاً در سوئیس تشکیل خواهد شد تا تمام مواردی را که در کاراکاس مخفی نگاهداشته شده بود به تبادل نظر بکشند «وی گفت» امیدوارم بحث پیرامون افزایش قیمت نفت دور بزند ولی اگر کسان دیگری این موضوع را مطرح نمایند، من داوطلبانه این کار را خواهم کرد.

۳- وزیر معتقد است که منصفانه و به نفع آمریکا نیست که عربستان سعودی و ایران را وادار به ثابت نگاهداشتن قیمت‌ها بکند، علی خلیفه گفت هنگامی که آنها در این زمینه تعهدی را پذیرفتند، فکر نمی‌کردند که قیمت دلار تا این حد نزول پیدا کند. ادامهٔ تعهد عربستان سعودی و ایران به سه دلیل زیر به نفع آمریکا نیست: (الف) به علت سقوط ارزش دلار و ثبات قیمت نفت تمام کشورهای عضو اوپک (از نظر بودجه) در تنگنا قرار گرفته‌اند. همین امر سبب خواهد شد که جوی برای افزایش قیمت‌ها پدید آید. (ب) تخفیف درآمد خارجی تأثیری منفی بر سطح کمک‌های خارجی آنها خواهد داشت. (ج) تمام علائم و نشانه‌ها حاکی از آن است که افزایش قیمت‌ها اجتناب‌ناپذیر است، و هرچه بیشتر بگذرد وضع موجود فاجعه‌آمیزتر خواهد شد. وزیر گفت ثبات قیمت‌ها را در شرایط واقعی می‌پذیرد، ولی در شرایط ظاهری و کاذب نه. انجام این کار به معنی از بین بردن احتمال پیدایش منابع انرژی جایگزین است و به نفع مصرف‌کنندگان نفت نمی‌باشد.

۴- سفیر یادآور شد که گذشته از استدلال‌های درازمدت، ثابت نگاهداشتن قیمت نفت در حال حاضر بسیار اهمیت دارد، چون به اقتصاد جهانی این امکان را می‌دهد که نفسی به راحتی بکشد. وزیر پاسخ داد که با این استدلال‌ها کاملاً آشناست، لیکن در نتیجه بررسی‌های آمریکایی که توسط مؤسسه بروکینگز، سیتی کورپ، چیس و دیگران مطرح شده متقاعد شده است که تأثیر افزایش قیمت نفت بر اقتصاد جهانی ناچیز و قابل پذیرش است.

وی مدعی است که حتی بدون ایجاد تغییر در سیاست پولی و مالی، سازمان همکاری و عمران اقتصادی به سهولت افزایش قیمت نفت را خواهد پذیرفت.

۵- با خاطر نشان ساختن عدم توافق همیشگی اقتصاددانان سفیر تأکید کرد که ثبات قیمت نفت از نظر دولت آمریکا باید حداقل در سال جاری حفظ شود، و هم‌اکنون بیش از دو ماه از عمر آن نگذشته است. علاوه بر این، صورت حساب عظیم واردات نفتی آمریکا نیز بر ارزش دلار تأثیر منفی به جای گذاشته است.

۶- سپس وزیر سؤال کرد که آیا دولت آمریکا علیرغم وخامت اوضاع دلار در نظر دارد از عربستان سعودی و ایران بخواهد که به وعده خود در رابطه با ثابت نگاهداشتن قیمت‌ها عمل کند. سفیر پاسخ داد که به نظر وی، ما موضع خود را در سال ۱۳۵۷ به خاطر ثبات قیمت نفت تغییر نخواهیم داد. وی معتقد است که شاه به تعهد خود در قبال رئیس‌جمهور کارتر عمل خواهد کرد و عربستان سعودی نیز از این گونه ثبات قیمت حمایت به عمل خواهد آورد. وزیر با گفتن این مطلب که احتمالاً ارزش دلار در تابستان سال ۱۳۵۷ بالا خواهد رفت، ولی در اواخر سال بار دیگر به وضع کنونی باز خواهد گشت، گفتگو را به پایان رسانید. به همین دلیل، بهتر است که قیمت‌ها هم‌اکنون تطبیق شوند.

۷- اظهار نظر: طبق شاهد موجود در این تلگرام و تلگرام جداگانه وزیر فعلی در مقایسه با وزیر قبلی بسیار تفاوت نظر دارد. وی معتقد است که نزول قیمت واقعی نفت به معنی این نیست که کویت باید میزان

فروش و تولید را افزایش دهد. بلکه برعکس، کویت باید قیمت نفت خود را بالا ببرد حتی اگر مجبور شود میزان تولید خود را کاهش دهد. وی به عنوان معاون اسبق وزیر دارایی به جنبه‌های نفتی علاقه‌مند است و به عنوان عضو کمیته وزیران دولت کویت درآمده است، تا «مشکلات دلار» را مورد بررسی قرار دهد، و اعضای دیگر کمیته علاوه بر وزیر نفت عبارتند از: وزیر دارایی و بازرگانی و برنامه‌ریزی. نظریات وی که با گفتگوهای انجام شده در سطح کابینه صیقل یافته است، می‌تواند در اجلاس مشورتی اوپک در اواسط فروردین ماه مطرح گردد. میزان تولید ۲ میلیون بشکه در روز کویت سبب می‌گردد که این کشور نتواند مانند تولیدکنندگان بزرگی چون عربستان سعودی و ایران حرف خود را به کرسی بنشاند، لیکن اگر در هر یک از این دو غول نقاط ضعفی در رابطه با ثبات قیمت پدید آید، شیخ علی سعی خواهد کرد در اجلاس آتی اوپک از آن به بهترین وجه ممکن بهره‌برداری کند.

سند شماره (۴)

تاریخ: ۲۴ اسفند ۱۳۵۶
از: سفارت آمریکا در کویت
به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی، با اولویت
موضوع: دولت کویت خرید ارزهای خارجی را به حالت تعلیق درمی‌آورد

۱- در ضیافت ۲۳ اسفند ماه که به افتخار رئیس بانک بازرگانی بازنشسته ترتیب داده شده بود (ارزش فهرست میهمانان چند میلیون بود) سفیر فرصت کوتاهی یافت تا با خالد ابوسعود مشاور مالی امیر تبادل نظر نماید. ابوسعود (لطفاً حفاظت شود) به وی اطلاع داد که ظرف همان روز دولت کویت به عمال خود دستور داده است که از خرید ارز خارجی با دلارهای موجود در کویت امتناع ورزند و موضع سرمایه‌گذاری کنونی را حفظ کنند. سفیر از این همکاری دولت کویت کمال سپاسگزاری و امتنان را بجا آورد.

۲- با در نظر گرفتن نرخ کنونی تبدیل دلار، ابوسعود گفت که ۲ میلیارد دلار مازاد کنونی (علاوه بر ۲ میلیارد دلار گذشته) حاصل از معامله آمریکا و آلمان که اخیراً مورد توافق آمریکا و آلمان غربی قرار گرفته قادر نیست در اوضاع کنونی ارزش دلار را بالا ببرد، وی معتقد است که مبلغی هنگفت معادل ۱۰ میلیارد دلار لازم است تا در این شرایط دلار را توأم با ثبات سازد.

سند شماره (۵)

تاریخ: ۱۶ فروردین ۱۳۵۷
از: سفارت آمریکا در کویت
به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی
موضوع: کمک خارجی کویت، ۱۳۵۶-۱۳۴۱

۱- خلاصه: گزارش وزیر دارایی داخلی کویت حاکی از آن است که، از زمان استقلال (۱۳۴۱) و تا پایان سال (۱۳۵۶) کویت ۶/۲ میلیارد دلار کمک، (۲/۵ میلیارد دلار وام بلاعوض، ۲ میلیارد دلار وام، و ۱/۷ میلیارد دلار از طریق مؤسسات چندجانبه) ارائه کرده است. کویت معادل ۹/۴ درصد تولید ناخالص ملی خود را در سالهای ۱۳۴۹-۱۳۵۶ به کمک اختصاص داده است که در این دوره سهم سرانه هر کویتی ۱۱/۰۰۰ دلار بوده است. این واقعیت که دو سوم (۲/۹ میلیارد دلار) ۴/۵ میلیارد دلار به صورت وام و

وامهای بلاعوض دوجانبه بین سالهای ۱۳۵۳ و ۱۳۵۶ توزیع گردیده، نشان می‌دهد که از زمان افزایش قیمت نفت در سال ۱۳۵۲ میزان کمکهای ارائه شده توسط این کشور سیر صعودی داشته است، افزایش وامهای داده شده به کشورهای غیر عرب از ۳۵ درصد کل وامها در سال ۱۳۵۴ به ۴۸/۵ درصد در سال ۱۳۵۶ نشانگر بیشتر شدن کمکهای کویت به کشورهای غیرعربی است. این گزارش ارقام مربوط به سپرده حساب بانکهای مرکزی کشورهای رو به رشد را که احتمالاً مصرف نخواهد شد و نیز کمک ۷۰۰ میلیون دلاری به سازمان خلیج را برای عمران مصر در نظر نمی‌گیرد، به همین دلیل ارقام ارائه شده قدری محافظه کارانه است و بایستی آنان را حداقل کمکهای خارجی کویت قلمداد نمود.

(پایان خلاصه).

۲- سرپرست بخش اقتصادی اخیراً گزارش تهیه شده توسط وزیر دارایی داخل کویت به تاریخ ۲۶ بهمن ماه ۱۳۵۷ را دریافت نمود که حاوی ارقام وسیعی در رابطه با کمکهای کویت پس از اولین سال استقلال (۱۳۴۱) تا ۱۰ دیماه سال ۱۳۵۶ می‌باشد. جزئیات و یک نسخه از این گزارش به دنبال تلگرام ارسال خواهد شد. اطلاعات مهم موجود در گزارش به شرح زیر است.

۳- کل کمکهای ارائه شده: از سال ۱۳۴۱ کویت حدود ۲ میلیارد دلار وام و ۲/۵ میلیارد دلار وام بلاعوض به کشورهای رو به رشد داده است. و ۱/۷ میلیارد دلار نیز به نهادهای چند جانبه کمکی اختصاص داده که جمع کمکهای خارجی این کشور را به ۶/۲ میلیارد دلار می‌رساند. بخش اعظم این مبلغ (یعنی ۵/۴۵ میلیارد دلار) از سالهای ۱۳۵۶-۱۳۴۹ ارائه شده است.

۴- کمک به نسبت تولید ناخالص ملی: کل تولید ناخالص ملی کویت در سالهای ۱۳۴۹ تا پایان ۱۳۵۶ حدود ۵۸/۳ میلیارد دلار برآورد شده است. کمک ۵/۴۵ میلیارد دلاری کویت به این معنی است که این کشور به طور متوسط ۹/۴ درصد از تولید ناخالص ملی خود را در سالهای ۱۳۴۹ تا ۱۳۵۶ به کمک خارجی اختصاص داده است. چون ارقام کمکی میزان «سپرده‌های» عظیم کویت در بانکهای مرکزی کشورهای رو به رشد را که احتمالاً بازگردانده نخواهد شد در بر نمی‌گیرد می‌توان گفت که میزان کمک واقعی و درصد کمک بیش از اینهاست.

۵- کمک سرانه: کل جمعیت کویت در پایان سال ۱۳۵۶ حدود نیم میلیون نفر بود، که میزان کمک سرانه کویتیها در سالهای ۵۶-۱۳۴۹ حدوداً معادل ۱۱/۰۰۰ دلار می‌گردد. چون جمعیت کویت پس از دوران ۵۶-۱۳۴۹ سالانه ۶ درصد افزایش داشته، رقم کمک سرانه نیز بیش از اینها می‌باشد. در سال ۱۳۵۶ کل کمکهای کویت به صورت وام و وامهای بلاعوض معادل ۷/۵۰ میلیارد دلار بود که سهم سرانه کویتیها ۱۵۰۰ دلار می‌باشد. این رقم کمک داده شده از طریق نهادهای چند جانبه را که کل کمکها در سال ۱۳۵۶ به بیش از یک میلیارد دلار و سهم سرانه را معادل ۲۰۰۰ دلار می‌نماید، در بر نمی‌گیرد.

۶- منابع میرا: گزارش وزیر دارایی نشانگر آن است که کمکهای ارائه شده از سوی کویت بر منابع میرای نفتی که اقتصاد کشور از آنها تغذیه می‌کند، استوار است. بنابراین کاهش کمکهای این کشور بیش از کشورهای پیشرفته است چون آنها دارای منابع قابل تمدید و فعالیت اقتصادی متفاوتی هستند.

۷- روندها. چون کمکهای این کشور به نهادهای چند جانبه به نسبت سالانه مشخص نشده، ارقام دقیق مربوط به کمک سالانه موجود نیست. لیکن این واقعیت که دو سوم (۲/۹ میلیارد دلار) کل کمکهای ۴/۵ میلیارد دلاری وام و وامهای بلاعوض از سال ۱۳۴۱ در دوران ۱۳۵۶-۱۳۵۳ داده شده، نشانگر آن

است که از زمان افزایش قیمت نفت در سال ۱۹۷۳ کمکهای این کشور سیر صعودی داشته است. افزایش معتدل وامها و وامهای بلاعوض از ۶۵۶ میلیون دلار در سال ۱۳۵۴ به ۷۵۰ میلیون دلار در سال ۱۳۵۶ احتمالاً نشانگر تخمین نادرست روند است، چون میزان کمکهای کویت به مؤسسات کمکی چندجانبه در ۲-۳ سال گذشته افزایش یافته است.

۸- کمک کویت به کشورهای غیر عرب: از کل وامها و وامهای بلاعوضی که توسط کویت در سالهای ۱۳۴۱ تا ۱۳۵۶ ارائه شده، طبق شواهد موجود در گزارش ۸۷/۹ درصد آن به کشورهای عربی، ۴/۵ درصد به کشورهای آفریقایی و ۷/۶ درصد به کشورهای دیگر (اکثراً آسیایی) اختصاص یافته است. وامهای بلاعوض به طور کلی (۹۸/۸ درصد در سال ۱۳۵۶) به کشورهای عربی اختصاص دارد. ولی وامها اکثراً به کشورهای غیرعربی اختصاص یافته‌اند (۴۸/۵ درصد در سال ۱۳۵۶ در مقایسه با ۳۵ درصد در سال ۱۳۵۴).

۹- اظهار نظر: در جدولی تحت عنوان «کمکهای کویت به سرمایه‌های نهادهای منطقه‌ای و بین‌المللی»، گزارش از کمک ۷۰۰ میلیون دلاری کویت به سازمان خلیج عمان مصر اشاره‌ای نمی‌کند. این واقعیت و عدم شمول ارقام مربوط به سپرده‌های کویت در کشورهای رو به رشد که مصرف نخواهد شد، این نتیجه را به دست می‌دهد که ارقام مطروحه در گزارش وزارت دارایی کاملاً محافظه‌کارانه تهیه شده و باید آنان را به عنوان حداقل میزان کمک خارجی کویت در سالهای ۱۳۴۱ تا ۱۳۵۶ در نظر گرفت. مائسترون

سند شماره (۶)

تاریخ: ۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۷
از: سفارت آمریکا در کویت

طبقه‌بندی: خیلی محرمانه

به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی

موضوع: الحاق کویت به مجامع ضد - هواپیماربابی

۱- بنا به درخواست خود در تاریخ ۱۶ اردیبهشت ماه، با ولیعهد و نخست‌وزیر کویت شیخ سعد عبدالله ملاقات نمودم. از زمان ارتقاء وی به سمت جدید با وی ملاقات نکرده بودم و می‌خواستم از این فرصت برای مطرح کردن چند مسئله که مهمترین آنها الحاق کویت به مجامع ضد - هواپیماربابی است استفاده کنم.

۲- در مقدمه گفتم که شیخ سعد مهمترین متخصص کویت در زمینه هواپیماربابی است، چون قبلاً با سه مورد هواپیماربابی که کویت درگیر آن بود به عنوان وزیر کشور برخورد داشته است. من توجه ویرا به سه مجمع هواپیماربابی جلب کرده و گفتم که کویت تنها مجمع لاهه را امضاء کرده است. شیخ سعد گفت می‌داند که کویت تنها یک مجمع را امضاء کرده است، ولی در رابطه با وضع دیگر مجامع چیزی نمی‌داند. به او گفتم که به نظر من وزیر امور خارجه آمادگی دارد امضاء و تأیید سه مجمع را به شورای وزیران پیشنهاد کند، لیکن قبلاً باید بعضی از مراحل فنی این روند حل شود.

۳- در ادامه گفتم، من با تأکید بر اهمیت تأیید تمام کشورها در رابطه با سه مجمع گفتم این امر می‌تواند مانع از مداخله غیرمشروع در نظام هواپیمایی کشوری بین‌المللی شود. من به قطعنامه مجمع عمومی سازمان ملل به شماره ۳۲/۸ و این واقعیت که از آمریکا، انگلستان و فرانسه توسط دیگر صحنه‌گزاران

خواسته شده که این مسئله را با کویت و چند کشور دیگر در میان بگذارند، اشاره نمودم. من یاد آور شدم که سفیر انگلستان در تاریخ ۱۲ اردیبهشت ماه با راشد الراشد معاون وزیر امور خارجه پیرامون همین موضوع گفتگو کرده است. من خاطر نشان ساختم که با وجود عدم تمایل کشورها به توشیح این سه مجمع به خاطر ماهیت ضد فلسطینی شان، باید گفت که این وضع دیگر مصداق ندارد، چون همه دریافته اند که این سه مجمع اهداف وسیعتری را در مد نظر دارند. در واقع یاسر عرفات رهبر ساف نیز در بسیاری موارد هواپیماربابی را محکوم اعلام کرده است. همچنین به شیخ سعد یاد آور شدم که مهمترین همسایگان کویت یعنی ایران و عربستان سعودی هر دو نیز سه مجمع مزبور را صحه گذارده و آنان را تأیید کرده اند و معتقدند که دلیلی ندارد که کویت به آنها نپیوندد.

برداشت من این است که کشورهای دیگر خلیج که علاوه بر عدم امضاء سه مجمع مزبور را تأیید نیز نکرده اند، منتظرند ببینند کویت چه اقدامی را انجام می دهد.

۴- نخست وزیر اظهار نظر خاصی در مورد این موضوع ارائه نمود، لیکن در طول گفتگو اظهار علاقه می کرد. وی گفت پیرامون این مسئله روز بعد با وزیر امور خارجه گفتگو خواهد کرد (اجلاس شورای وزیران نیز قرار است در همان زمان صورت گیرد). این موضوع نیز به احتمال بسیار در شورای وزیران مطرح خواهد گردید.

۵- سفیر انگلستان به ما اطلاع داد که راشد الراشد معاون وزیر خارجه گفته است که دولت کویت از اهداف این سه مجمع حمایت می کند، لیکن رابطه فلسطینی بالا را نیز یاد آور شده است. سفیر انگلستان گفت این مجامع با هرگونه اقدام غیر قانونی در جهان مخالف بوده و دارای انگیزه های سیاسی نمی باشند. وی توصیه کرد که کشورهایمانند کویت که مسئولیتهای بین المللی خود را جدی تلقی می کنند، باید راهنما و سرمشق دیگران باشند.

۶- سفارت موضوع را دنبال خواهد کرد و ممنون خواهد شد اگر در جریان پیشرفت گفتگوها با کشورهای دیگر قرار گیرد تا با استفاده از این موارد بتواند دولت کویت را نیز در این راه ترغیب و تشویق نماید.

سند شماره (۷)

تاریخ: ۴ مرداد ۱۳۵۷ طبقه بندی: خیلی محرمانه

از: سفارت آمریکا در کویت به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی

موضوع: «تحریم» جمهوری دموکراتیک خلق یمن توسط اتحادیه عربی عرضه های نفتی

۱- در طول ملاقات با وزیر نفت کویت شیخ علی خلیفه الصباح در تاریخ ۳ مرداد ماه کاردار و سرپرست بخش اقتصادی از وی سؤال کردند که به دنبال تصمیم اتحادیه عربی در تاریخ ۱۱ تیرماه مبنی بر قطع رابطه با جمهوری دموکراتیک خلق یمن، آیا کویت نیز صدور نفت خود به عدن را قطع کرده است یا خیر؟

۲- وزیر نفت اوضاع را به شرح زیر توصیف کرد: کویت و عراق تا مدتی قبل از اجلاس اتحادیه عربی از پالایشگاههای عدن استفاده می کردند و محصولات نفتی حاصله را به جمهوری عربی یمن می فروختند. (جمهوری دموکراتیک خلق یمن هرگز صاحب این نفت خام و یا محصولات آن نبوده است.)

تنها نفع حاصله برای جمهوری دموکراتیک خلق یمن این بود که پالایش نفت کویت در پالایشگاه ظرفیت مورد استفاده را بالا می‌برد، و هزینه پالایشگاه عدن را برای جمهوری دموکراتیک خلق یمن کاهش می‌داد. وزیر در ادامه توضیحات خود گفت، این قرارداد در حقیقت به نفع کویت بود، چون بازار یمن شمالی خوب است و پالایش نفت در عدن هزینه حمل و نقل محصولات نفتی را که بیش از هزینه نفت خام است، برای کویت کاهش می‌داد. علاوه بر این کویت محصولات پالایش یافته در پالایشگاه عدن را بر اساس قرارداد صدور نفت عراق به عدن می‌فروخت و مقداری از محصولات پالایشگاه شعبیه کویت را در اختیار عراق قرار می‌داد.

۳- علی خلیفه گفت به دنبال تصمیم اتحادیه عربی کویت نیز رابطه صدور نفت خود به عدن را «لغو» کرده بود تا در مورد آن بررسی‌های بیشتری به عمل آورد. این بدان معنی است که کویت دیگر نفتی به پالایشگاه عدن نمی‌فرستد، بلکه به تقبل هزینه بیشتر محصولات پالایش یافته خود را از پالایشگاه شعبیه کویت به جمهوری عربی یمن ارسال می‌دارد. وزیر معتقد است که عراق نیز استفاده از پالایشگاه عدن را در رابطه با نفت خام خود متوقف کرده است.

سند شماره (۸)

تاریخ: ۲۰ مرداد ۱۳۵۷
از: سفارت آمریکا در کویت
به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی

موضوع: «قطع» نسبی کمکهای عربی به یمن جنوبی

۱- خلاصه. علیرغم تحریم یمن جنوبی در تاریخ ۱۱ مرداد توسط اتحادیه عرب میزان کاهش کمکهای کویت و مؤسسات مستقر در کویت به جمهوری دموکراتیک خلق یمن نسبی بوده است. بانک مرکزی کویت به ما اطلاع داده است که رابطه بانکی بین کویت و عدن هنوز ادامه دارد. صندوق عربی مستقر در کویت در نظر ندارد کمک جدیدی به جمهوری دموکراتیک خلق یمن بدهد، و علت آن کاهش روند فعالیتهاست، و نه تحریم صرف جمهوری دموکراتیک خلق یمن. منابع موثق صندوق مالی کویت معتقدند که پرداخت وامهای موجود به این جمهوری قطع نخواهد شد، و باید مدتی بگذرد تا صندوق مزبور ارائه کمکهای جدید به جمهوری دموکراتیک خلق یمن را از سر بگیرد. تنها کاهشی که در کمکهای کویت به این جمهوری صورت گرفته کاهش کمک کویت در زمینه آموزش و پرورش و بهداشت است که در سال ۱۳۵۸ از ۹ میلیون دلار به ۱/۵ میلیون دلار تقلیل یافته است، ملاقات وزیر دارایی جمهوری دموکراتیک خلق یمن با امیر کویت در تاریخ ۸ مرداد ماه حداقل حاکی از آن است که گفتگوهای مالی و اقتصادی بین دو کشور هنوز جریان دارد. (پایان خلاصه).

۲- مقاله مرجع الف تحت عنوان «یمن جنوبی: کاهش کمکهای عربی» با وجود مفید و با ارزش بودن، چنین نشان می‌دهد که کاهش کمکهای عربی به جمهوری دموکراتیک خلق یمن در رابطه با کویت بیش از آنچه که فکر می‌کردیم فاجعه‌آمیز بوده است. وضع کمکهای ارائه شده توسط کویت یا نهادهای کمک عربی مستقر در کویت پس از تصمیم ۱۱ تیرماه اتحادیه عربی مبنی بر (قطع کمک) به جمهوری دموکراتیک خلق یمن به شرح زیر بوده است:

۳- ارسال پول از طرف مهاجرین: طبق گزارش مقاله «سعودیها نیز همگام با کویت و امارات متحده

عربی اقداماتی برای جلوگیری از انتقال ارز توسط کارگران به یمن جنوبی که یک چهارم تولید ناخالص ملی این کشور را در سال ۱۳۵۵ تشکیل می‌داد، به عمل آورده‌اند.» اگر این اقدام در اینجا نیز صورت گرفته باشد، اولین سازمان اقدام کننده بانک مرکزی کویت باید باشد. پس از مطرح شدن این موضوع توسط ما در تاریخ ۴ مردادماه معاون رئیس بانک مرکزی که فرد مطلعی است. اظهار تعجب نمود و گفت رابطه بانک مزبور با عدن به هیچ وجه قطع نشده است. تا آنجا که او می‌داند انتقال ارز، تلکس، و غیره بین کویت و عدن «روند عادی خود را ادامه می‌دهد».

۴- کمک صندوق عربی به یمن جنوبی. این مقاله کمکهای صندوق عربی مستقر در کویت را در رابطه با کمکهای عمرانی و اجتماعی و اقتصادی به جمهوری دموکراتیک خلق یمن «بسیار عظیم» عنوان می‌کند. صندوق عربی از زمان تأسیس حدود ۲۶ میلیون دلار (۷/۱ میلیون دینار کویتی) را برای تأمین هزینه مالی دو پروژه در یمن جنوبی ۱۴/۳ میلیون دلار (۳/۹۵ میلیون دینار کویت) برای بازسازی بندر عدن و ۱۱/۷ میلیون دلار (یا ۲/۳ میلیون دینار کویتی) برای تأسیسات ماهیگیری مکلا اختصاص داده است. در اوایل سال جاری صندوق در نظر داشت کمکی در رابطه با دو پروژه دیگر را که معادل ۳۷ میلیون دلار (۱۰ میلیون دینار کویتی) برای کارخانه برق در وادی توربان در اختیار یمن جنوبی قرار دهد، مقام برجسته صندوق عربی به سرپرست بخش اقتصادی در تاریخ ۴ مردادماه گفت که علیرغم تصمیم اتحادیه عربی مورخ ۱۱ تیرماه، پرداخت مربوط به دو پروژه تصویب شده هنوز ادامه دارد، در واقع در رابطه با یک پروژه همین چند روز قبل مقداری پول پرداخت شده است. وی اظهار داشت که با در نظر گرفتن این واقعیت که تمام کشورهای عربی عضو صندوق عربی هستند، جلوگیری از ادامه پرداخت کمکها در رابطه با پروژه‌های تصویب شده توسط همه آنها کاری دشوار است. وی گفت بررسی دو پروژه دیگر به تعلیق درآمده است و علت آن نیز اجراء یک سیاست خاص علیه یمن جنوبی نیست، بلکه تمام تعهدات صندوق عربی به حالت تعلیق درآمده و قبل از افزایش سرمایه صندوق در اجلاس سالانه آتی در آوریل ۱۹۷۹ (فروردین ۱۳۵۸ - م) احتمالاً پروژه دیگری تصویب خواهد گردید.

۵- کمکهای کویت. کمک مستقیم دولت کویت به یمن جنوبی از طریق دو سازمان صورت می‌گیرد، که عبارتند از صندوق کویتی عمران اقتصادی عربی (برای پروژه‌های مهم)، و اداره کل کمکی خلیج جنوبی و عربی (برای «کمکهای بشر دوستانه») که به صورت احداث مدرسه و بیمارستان عمل می‌کند.

(الف) صندوق کویت. وضع مربوط به کمک صندوق کویتی مبهم است. ارسال ۱۳۴۱ صندوق کویت معادل ۴۳ میلیون دلار (۱۱/۷۳ میلیون دینار کویتی) به یمن جنوبی کمک کرده است. اخیراً نیز طبق قرارداد منعقد در یکم آذرماه ۱۳۵۵ در رابطه با تأسیسات ماهیگیری مکلا، صندوق عربی ۱۰ میلیون دلار (۲/۷ میلیون دینار کویتی) به این کشور کمک کرده است. در حال حاضر صندوق مزبور در رابطه با یمن جنوبی تنها یک پروژه را تحت بررسی دارد، که معادل ۹ میلیون دلار (۲/۵ میلیون دینار کویت) برای تأمین هزینه نسبی فرودگاهی در ریان می‌باشد. مقام دیرین این صندوق (خود اهل یمن شمالی است) که با مسائل یمن سر و کار دارد به ما گفت که نحوه برخورد صندوق با دو یمن وقت زیادی می‌برد و روند تصویب پروژه جدید به کندی به پیش می‌رود. با این وصف وی فکر نمی‌کند که «قطع رابطه» لزومی داشته باشد و به نظر وی ندارد. در رابطه با پروژه‌های موجود، گفت اکنون قطع پرداخت وامهای مورد تعهد کاری دشوار

می‌باشد.

(ب) اداره کل کمکهای خلیج جنوبی و عربی. این سازمان کویتی در سال ۱۳۴۲ تأسیس گردید تا از طریق آن کویت بتواند به بحرین، امارت جدا از امارات متحده عربی در آن زمان یعنی عمان و دو یمن کمک کند. پس از استقلال امارات متحده عربی از فهرست حذف شد و در سال ۱۳۵۲ سودان به جای آن وارد گردید. در ده سال گذشته سالانه حدود ۹ میلیون دلار (۲/۴ میلیون دینار کویتی) به یمن جنوبی اختصاص داده است. از این مبلغ سالانه حدود ۷/۵ میلیون دلار (۲ میلیون دینار کویتی) صرف احداث مدرسه و بیمارستان و ۱/۵ میلیون دلار (۴۰۰ هزار دینار کویتی) صرف پرداخت حقوق ۱۰۰ معلم مدارس مزبور، ۱۰ پزشک، و تکنسینهای مختلف، مهندس و مدیر در یمن جنوبی می‌شد. (این اداره دفتر کوچکی نیز در عدن دارد.) پس از تصمیم اتحادیه عربی در ۱۱ تیرماه سرپرست این اداره به ما گفت هزینه ۷/۵ میلیون دلاری ساختمانی از بودجه سال ۱۳۵۸ حذف شده است (۱۰ تیرماه ۱۳۵۷ تا ۹ تیرماه ۱۳۵۸). ولی پرداخت ۱/۵ میلیون دلار حقوق معلمین، و پزشکان و مدیران ادامه خواهد یافت چون این نوعی کمک «بشردوستانه» از طرف دولت کویت می‌باشد.

۶- مطبوعات گزارش می‌دهند که وزیر دارائی جمهوری دموکراتیک خلق یمن فضیل محسن عبدا در تاریخ ۱۰ تیرماه با امیر کداری ملاقات نمود و در تاریخ ۱۱ تیرماه عازم لیبی شد. به نظر ما او تقاضای کمک کرده است.

۷- اظهار نظر: طبق اطلاع آن وزارتخانه، دولت کویت معتقد است که کمک به جمهوری دموکراتیک خلق یمن بهترین راه برای کشاندن این کشور به جرگه اعراب واقعی و میانه‌رو می‌باشد تا تنبیه آن. در نتیجه تصمیم ۱۱ تیرماه اتحادیه عربی، این کشور سیاست کمک به یمن جنوبی را کنار گذاشته است، لیکن میزان تنبیهات مورد نظر چندان شدید نیست. ما فکر نمی‌کنیم که دولت کویت انتقالهای بانکی به عدن را متوقف سازد، چون سیاست همیشگی این (شهر - کشور) بازرگانی در جهت چرخش آزاد سرمایه در داخل و خارج از کشور بوده است.

سند شماره (۹)

تاریخ: ۲۸ شهریورماه ۱۳۵۷
از: سفارت آمریکا در تهران
به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی

موضوع: روابط ایران و کویت

۱- رئیس هیئت دیپلماتیک محلی شیخ نصرالجابر یکی از شاهزادگان درخشان و جوان کویتی و برادرزاده امیر و نخست‌وزیر کویت است. وی نیز مانند تمام کویتیه‌های خوب، با ترک تهران به منظور گذراندن سه هفته در پاریس، پایان ماه رمضان را جشن گرفت.

۲- بنابراین به محض این که وی در تاریخ ۲۷ شهریور ماه به من تلفن کرد و گفت «به طور ناشناس» در تهران به سر می‌برد و میل دارد با من ملاقات کند، بسیار متعجب شدم. هنگامی که رهسپار شرکت در ضیافتی در پاکستان بود با وی ملاقات کردم و او را شخصی فیلسوف مآب یافتم.

۳- امیر او را از پاریس فراخوانده بود، و با ارسال یک پیام امیدوارکننده توسط او برای شاه او را با یک فروند هواپیمای جت مخصوص عازم تهران کرده بود. نصر صبح روز ۲۸ شهریور ماه به حضور شاه باز

یافته بود. او در رابطه با زلزله تسلیت گفت، لیکن به خصوص در مورد نامه‌ای با شاه صحبت کرد که در آن امیر از تلاش شاه برای حفظ موقعیت و رهبریت خود در ایران حمایت خود را اعلام داشته بود.

۴- نصر با من پس از باریافتن به حضور شاه، ملاقات کرد و گفت اوضاع خوب است و به نظری حس اعتماد شاه از زمان حضور وی در عبدالسلام خیلی بیشتر شده است. وی گفت روحیه شاه «خیلی خوب» است و کنترل کامل امور را در اختیار دارد.

۵- با پایان این وظیفه خوب، شیخ سوار جت خود شد و رهسپار روسپی خانه‌های پاریس گردید. سولیوان

سند شماره (۱۰)

تاریخ: ۵ آبان ۱۳۵۷
از: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی
موضوع: سفر کوپر به کویت، مقررات مالیاتی آمریکا در رابطه با سرمایه‌گذاریهای مستقیم کویت

۱- مقامات کویتی احتمالاً با معاون وزیر کوپر در مورد مقررات مالیاتی پیشنهادی اداره مالیات داخلی درآمد دولتهای خارجی، که در آمریکا سرمایه‌گذاری کرده‌اند صحبت خواهند کرد. آنچه در ذیل می‌آید نکاتی است که سفارت آمریکا در کویت مایل به مطرح شدن آنها می‌باشد.

۲- اداره مالیات داخلی بر اساس بخش ۸۹۲ مجموعه قوانین مالیاتی ۸۹۲ داخلی مقررات جدیدی را وضع کرده است.

هیئت همراه معاون وزیر یک نسخه از مقررات پیشنهادی و مجموعه قوانین ۸۹۲ را در اختیار دارد. به طور خلاصه، بخش ۸۹۲ درآمد «دولتهای خارجی» را که نتیجه سهام، اوراق قرضه، سپرده‌های بانکی «و یا هرگونه منبع مالی که در آمریکا دارند» می‌باشد از پرداخت مالیات معاف می‌دارند. مقررات پیشنهادی اداره مالیات داخلی این معافیت را در مورد درآمدهای «خنتی» (بهره و یا درآمد اوراق قرضه) یا درآمد حاصله از وارد شدن در تجارت یا فعالیت بازرگانی در آمریکا مانند تملک هتل، دفتر ساختمانی، و یا بنگاه معاملاتی توسط هر دولت خارجی یا آژانسهای تابعه آن مشمول مقررات مالیاتی جدید خواهد گردید.

۳- در سیزده سال گذشته دولت کویت در زمینه املاک از طریق بانک چیس مانهاتان سرمایه‌گذاریهای عظیمی کرده است. کویتها که ظاهراً فکر می‌کردند بخش ۸۹۲ شامل این مورد نمی‌شود فرمهای مالیاتی را پر نکرده‌اند. در صورتی که این مقررات به تصویب برسد، کویتها مجبور خواهند شد مالیات سیزده سال عقب افتاده را بپردازند. ولی ما در رابطه با میزان سرمایه‌گذاری یا مالیات قابل پرداخت اطلاعی نداریم.

۴- همان‌طور که در تلگرام مرجع آمده و سفارت آمریکا در کویت می‌داند، کویتها نگران کاهش منافع حاصله از سرمایه‌گذاریهای خود و نیز امکان کاربرد مقررات پیشنهادی در مورد درآمدهای سیزده سال گذشته‌شان هستند. بانک چیس مانهاتان و وکلای آن با معاون وزیر کارزول و اداره مالیات داخلی گفتگو کرده و ظاهراً به کویتها گفته‌اند که طبق بخش ۸۹۲ می‌توان چنین برداشت کرد که دولت کویت از پرداخت مالیات مزبور معاف است. همان‌گونه که در تلگرام مرجع پیشنهاد شده، کویتها ممکن است فکر کنند که

دولت آمریکا در هنگام مقررات پیشنهادی انگیزه‌های سیاسی ضد کویتی را در نظر داشته است (ولی باید گفته شود که این امر صحت ندارد).

۵- در صورت مطرح شدن موضوع توسط کویت‌ها می‌توانید از مطالب بالا و نکات ذیل استفاده کرده و به آنها پاسخ دهید.

انگیزه این پیشنهاد روشن شدن نحوه کاربرد بخش ۸۹۲ در مورد تمام دولتهای خارجی بوده است (محض اطلاع شما منظور اصلی تمیز سرمایه‌گذاری «بازرگانی» از سرمایه‌گذاریهای «دولتی» بوده است). خزانه‌داری فرصتی ایجاد کرده است تا همه (حتی بانک چیس مانهاتان) نظریات خود را کتباً اعلام نمایند. و ظاهراً خزانه‌داری مایل است در ماه ژانویه این موضوع را در کنگره به بحث آزاد بگذارد. فرم نهائی این مقررات قبل از آن منتشر نخواهد گردید. علاوه بر این، خزانه‌داری از نگرانیهای ویژه کویت و مسئله کاربرد مقررات در رابطه با درآمدهای گذشته آگاه است. به همین دلیل وزیر بلومنتال معاون خود را در زمینه سیاستهای مالیاتی (امیل ساندل) را در سفر خود در ماه نوامبر به کویت به همراه خواهد آورد. ۶- دیوید راکفلر با معاون وزیر کاتز در مورد این موضوع گفتگو کرد. راکفلر گفته بود که اگر این مقررات اجرا شود به هیئت مدیره و روابط آمریکا و اوپک خساراتی وارد خواهد گردید. ونس

سند شماره (۱۱)

تاریخ: ۱۹ آبان ۱۳۵۷
از: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی
عطف به: ۱۹ آبان ۱۳۵۷

موضوع: کمک کویت در جهت جبران کاهش تولید ایران در حال حاضر بدون تردید انجام خواهد شد
۱- خلاصه. کل تولید کویت (با در نظر گرفتن سهم آن از منطقه مشترک کویت و عربستان سعودی) در حال حاضر حدود ۲/۱ میلیون بشکه در روز است. حتی اگر دولت کویت بخواهد نیز نمی‌تواند تولید خود را بیش از ۲/۹ میلیون بشکه در روز افزایش دهد، چون کارهای زیادی در حوضچه‌های نفتی آن باید انجام شود که سالها وقت می‌گیرد و قبل از سال ۱۳۵۸ امکان پذیر نیست. نماینده شرکت نفتی گلف معتقد است که عراق، کویت، عربستان سعودی و امارات متحده عربی به توافق رسیده‌اند که در پاسخ به کاهش تولید نفت ایران خود را حداقل به مدت یک یا دو هفته افزایش ندهند تا اوضاع روشن تر گردد. (پایان خلاصه).

۲- پس از ارسال مرجع ب، ما با مقامات وزارت نفت و شرکت نفت کویت که بزرگترین تولیدکننده نفت کویت است، و نیز نمایندگان شرکت نفتی گلف و نیز معاون رئیس شرکت در بخش بازاریابی گفتگوهایی انجام دادیم. نتیجه تحقیقات مربوط به امکان افزایش تولید نفت کویت در جهت جبران کمبود تولید نفت ایران به شرح زیر است.

۳- ظرفیت. معاون مدیر کل شرکت نفت کویت و مسئول عملیات (حفاظت شود) در تاریخ ۱۱ آبانماه به ما گفت گرچه شرکت نفت کویت در نظر داشت در اوایل دهه ۷۰ ظرفیت تولیدی خود را به ۳/۴ میلیون بشکه برساند، لیکن به علت ملی شدن و سیاست صرفه‌جویانه دولت کویت، هزینه‌های لازم برای انجام کارهای لازم و حراست از چاهها اختصاص نیافته است. در حال حاضر اوضاع طوری است که شرکت

نفت کویت نخواهد توانست بیش از ۲/۶ میلیون بشکه در روز تولید نماید. شرکت نفت کویت کارهای لازم در مورد چاهها را احتمالاً در سال ۱۳۵۸ آغاز خواهد کرد، ولی اگر میزان سرمایه کافی نباشد، شرکت نفت کویت نخواهد توانست سالانه بر روی بیش از ۲۰ حلقه چاه از ۷۰۰ چاه موجود کار کند. مدیر شرکت فکر می‌کند که ظرفیت تولیدی شرکت افزایش نخواهد یافت مگر آن که سقف کنونی میانگین تولید ۲ میلیون بشکه در روز از بین برود. در رابطه با ظرفیت باقیمانده تولیدی کویت در منطقه‌ای که با عربستان سعودی در آن سهیم است، قرار نیست تولید ۴۵۰/۰۰۰ بشکه در روز شرکت نفت عربی افزایش یابد (که سهم کویت از آن ۲۲۵۰۰۰ بشکه در روز می‌باشد)، و ظرفیت تولید آمین اوایل سابق نیز افزایش نخواهد یافت (که سهم کویت از آن ۹۰/۰۰۰ بشکه در روز می‌باشد). معنی آن این است که تولید مؤثر کویت کمی بیش از ۲/۹ میلیون بشکه در روز می‌باشد.

۴- تولید واقعی، طبق آمار و ارقام داخلی وزارت نفت، در آبان ماه ظرفیت کلی تولیدی کویت معادل ۲/۱ میلیون بشکه در روز بود - که ۱/۸۳ میلیون بشکه در روز آن مربوط به شرکت نفت کویت و ۲۸۰/۰۰۰ بشکه در روز آن مربوط به سهم کویت در منطقه مشترک است. تولید ۲/۱ میلیون بشکه در روز نشانگر ۵ درصد افزایش در مقایسه با آبان سال ۱۳۵۶ است. در ده ماه اول سال ۱۳۵۷ کل تولید شامل سهم کویت از منطقه مشترک حدود ۲ میلیون بشکه در روز و ۶/۷۷ درصد بیش از ۱۰ ماهه اول سال ۱۳۵۶ بود. ارقام تولیدی به شرح زیر است (به بشکه در روز).

آبان	دیماه - آبانماه	
۱۸۰۱۶۶	۱۷۹۹۱۲۴	شرکت نفت کویت
۸۳۵۲۵	۸۰۷۹۹	عملیات آمین اوایل پیشین
۲۰۰۱۲۰	۱۴۱۳۸۰	شرکت نفت عربی - سهم
		کویت
۲۱۱۳۸۱۱	۲۰۱۹۳۰۳	جمع

۵- مقامات شرکت نفتی گلف اظهار داشتند که آنها و دو برداشت کننده بزرگ (شل و بریتیش پترولیوم) تقاضا کرده‌اند که با وزیر نفت در مورد افزایش تولید گفتگو نمایند، لیکن وزیر تا به حال به این موضوع علاقه‌ای نشان نداده است. گلف که معمولاً در مورد اوضاع بازار ناله می‌کند، می‌گوید که قادر نیست حداقل تکالیف قراردادی خود را انجام دهد و حداکثر نفت مجاز در قرارداد خود با کویت را خریداری کند (۵۷۵۰۰۰ بشکه در روز). به نظر می‌آید شل و بریتیش پترولیوم نیز همین کار را انجام می‌دهند. بنا به اعتقاد نمایندگان گلف، عراق، عربستان سعودی، کویت و امارات متحده عربی توافق کرده‌اند که به دنبال کاهش تولید نفت ایران و حداقل تا یکی دو هفته پس از آن تولید خود را افزایش ندهند تا وضع روشنتر شود.

۶- اظهار نظر. به نظر ما کویت مایل نیست به منظور کسب منافع کوتاه مدت در نتیجه مشکلات موقتی نفت ایران، به ایرانیها اهانت نماید. از طرف دیگر اگر این وضع ادامه یابد کویت ظرفیت تولیدی خود را به کمی بیش از ۲/۹ میلیون بشکه در روز افزایش خواهد داد تا همگام با عربستان سعودی، امارات متحده

عربی و دیگران نیاز معقول جهانی را برآورده سازد.

۷- وزارتخانه در صورت تمایل می‌تواند این تلگرام را به سفارت آمریکا در تهران ارسال دارد.

مائسترون

سند شماره (۱۲)

تاریخ: ۲۳ آبان ۱۳۵۷

طبقه‌بندی: خیلی محرمانه

از: سفارت آمریکا در کویت

به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی، فوری

موضوع: سفر معاون وزیر کوپر به کویت

۱- خلاصه. معاون وزیر کوپر در سفر مورخ ۱۰-۹ آبانماه خود به کویت با وزیر نفت و وزیر دارایی، مشاور مالی امیر و مدیر کل صندوق مالی کویت ملاقات نمود. مقامات کویتی از سخنرانی معاون وزیر در مورد اقتصاد جهانی و اقدامات ما در رابطه با دلار قدردانی کرده، لیکن گفتند، اگر هم روندهای بنیادی و درازمدتی به نفع دلار باشد، آمریکا هنوز نتوانسته است بر مشکلات کوتاه مدت فائق آید. در پاسخ به توسل به میانه روی در کنفرانس اوپک در ابوظبی، وزیر نفت گفت افزایش قیمت نفت کمتر از ده درصد نخواهد پذیرفت. گرچه این افزایش می‌تواند مرحله به مرحله صورت گیرد، مقامات کویت از تغییرات پیشنهادی بخش ۸۹۲ قوانین اداره مالیات داخلی آمریکا که سرمایه‌گذارهای دولت کویت را مشمول مالیات خواهد کرد، اظهار نگرانی کردند. وزیر نفت و دارایی با اظهار نگرانی در مورد وضع مقرراتی مالیاتی پیشرفته گفتند این امر مانع از انجام سرمایه‌گذارها خواهد شد، چون سرمایه‌گذاری مستقیماً باج سیاست نفتی کشور مرتبط است. در پاسخ به سخنرانی معاون وزیر کوپر در مورد مسائل شمال و جنوب، وزیر دارایی نسبت به پروژه‌ها و تلاشهای مربوط به این گفتگوها اظهار شک و تردید کرد. جهت و سطح سیاستهای کمکی موضوعات مورد بحث مفید با سرپرست صندوق الحمار بود.

تلگرام جداگانه به تشریح گفتگوهای وسیع در مورد کار برد بخش ۸۹۲ در رابطه با سرمایه‌گذاری کویت در آمریکا اختصاص داده شده. (پایان خلاصه.)

۲- در تاریخ ۱۰-۹ آبان ماه ریچارد کوپر معاون وزیر کشور در امور اقتصادی طی ۲۴ ساعت پر مشغله‌ای که گذرانید، یکساعت با وزیر نفت شیخ علی خلیفه الصباح، دو ساعت با وزیر دارایی عتیقی و مشاور مالی امیر کویت خالد ابو سعود و سرپرست صندوق کویت برای عمران اقتصادی عربی عبدالطیف الحماد که ضیافت شامی به افتخار وی ترتیب داده بود، گفتگو کرد. سفیر نیز در یک ضیافت شام میزبانی علی خلیفه و بانکداران ذینفوذ سرمایه‌گذار و بازرگانان کویتی را به عهده داشت.

۳- در ملاقات با علی خلیفه، عتیقی و ابو سعود، معاون وزیر کوپر (۱) به بررسی وضع اقتصاد جهانی و امکان تقویت دلار (۲) (با عتیقی) در مورد مذاکرات شمال و جنوب و (۳) در زمینه تعادل انرژی و امیدوارها به میانه روی در اجلاس آتی اوپک در زمینه قیمت نفت گفتگو کرد. سخنرانی معاون وزیر حاوی مطالب گزارش شده در پاراگرافهای و مرجع ج بود. گفتگو پیرامون مسائل زیر به شرح ذیل ادامه یافت.

۴- اقتصاد جهانی و دلار. عکس‌العمل کویت در رابطه با سخنرانی معاون وزیر توام با قدردانی بود لیکن از مشکلات آنها ناشی از ضعف دلار انتقاد به عمل آمد.

الف: اظهار نظرهای وزیر نفت. علی خلیفه گفت در رابطه با استدلالهای معاون وزیر در زمینه امکانات بنیادین درازمدت دلار مخالفتی ندارد. ولی برای کویت دلار یک مسئله آنی را پیش کشیده است. در آمد کویت به صورت دلار است، لیکن این کشور مجبور است دلارهای خود را به مارک، ین و دیگر ازهاری گران قیمت تبدیل کند تا بتواند واردات مورد نیاز خود را تأمین نماید. بانکداران آمریکایی و اروپایی که وزیر هر روزه با آنها ملاقات می کند اظهار می دارند که اقدامات ضد تورمی آمریکا «مؤثر نیست». آنها می گویند در کوتاه مدت آمریکا به چیزی توجه نمی کند. مسئله دیگر این است که شرکتهای آمریکایی به افزایش صادرات پای بند نیستند.

ب: معاون وزیر کوپر پاسخ داد که وی نمی تواند با نحوه تشریح بانکداران آمریکایی و اروپایی توسط وزیر مخالف باشد، لیکن همان گونه که وزیر در جریان است، در چند ماه گذشته آمریکا چند اقدام کوتاه مدت را انجام داده است. در حقیقت، موازنه تجاری آمریکا نیز در چند ماه گذشته بهبود یافته است. در پاسخ به سؤال گروهی از بانکداران آمریکایی و ایرانی در ایران، معاون وزیر به آنها گفته بود که آیا می توانند راه حلی را پیشنهاد کنند که کم خرج تر از خود مسئله باشد، به طور مثال آمریکا می تواند برای واردات اضافه بهایی تعیین کرده و یا آنها را تحت کنترل درآورد. لیکن ژاپن و آلمان غربی با اینکار موافق نیستند. ما می توانیم در آمریکا یک عقب افتادگی اقتصادی را به وجود بیاوریم، لیکن این کار برای جهان و به خصوص کشورهای رو به رشد مفید نخواهد بود. بلکه بر عکس تمام تلاش ما بر گسترش دادن و نه محدود کردن اقتصاد جهان متمرکز است، تا اقتصاد اروپا از کندی و رکود به در آید تا بتواند علاوه بر کمک به خودشان به دلار نیز کمک کنند.

ج: فعالیت غیر مکفی شرکتهای آمریکایی، کوپر گفت وی به خصوص به برداشت وزیر نفت در مورد بازرگانان آمریکایی و تلاش آنها در زمینه بالا بردن صادرات با در نظر گرفتن دلار ارزان علاقه مند است. اگر آنها از این فرصت استفاده کنند برای ما بسیار نگران کننده است. وی گفت، رئیس جمهور کارتر جهت ترغیب صادرات به خصوص از طریق کارخانه های متوسط آمریکایی، سیاست صادراتی جدیدی را اعلام کرده است. وزیر گفت وی تاکنون علامتی دال بر افزایش فعالیت شرکتهای آمریکایی را مشاهده نکرده است، در چند ماه گذشته طبق اطلاع وی تنها یک شرکت آمریکایی که آن هم با یک شرکت ژاپنی شریک بوده موفق به انعقاد قرار دادی در کویت شده است. سفیر یادآور شد که این شرکت همان شرکت رایلی - میتسوی ژاپنی آمریکایی است که در زمینه دیگهای بخار نیروگاه دوحه موفق به تحصیل قرار داد شده است. وی گفت علیرغم تلاشهای همه جانبه یک سال گذشته ما تنها یک شرکت آمریکایی بنام جنرال الکتریک بخش توربین های پروژره را به عهده گرفته است و هزینه اعلام شده توسط آن دو برابر هزینه اعلام شده توسط شرکت ژاپنی است.

د: عتیقی در مورد دلار. در پاسخ به سخنرانی معاون وزیر کوپر وزیر دارایی عتیقی گفت که امیدوار است تلاشهای رئیس جمهور کارتر در زمینه کنترل تورم، گسترش صادرات و کاهش واردات نفتی موفقیت آمیز باشد؛ لیکن وی فکر نمی کند که این مسائل در آینده نزدیک تحقق یابد. به طور مثال، مذاکرات آتی دستمزد برای قرار دادهای سه ساله کارگری احتمالاً به تورم خواهد افزود. عتیقی گفت سقوط ارزش دلار علاوه بر خسارت زدن به تولید کنندگان نفت به صادرات آمریکایی کمکی نخواهد کرد چون هزینه نفتی آلمان، دیگر کشورهای اروپایی و ژاپن را پایین می آورد و موضع رقابتی آنها با آمریکا را

تشدید می‌کند. عتیقی با صدای بلند گفت نمی‌داند اتفاقات رخ داده در مورد دلار از «مقاصد سیاسی» سرچشمه می‌گیرد یا خیر، عتیقی گفت هر چه باشد «آمریکا قیمت آن را خواهد پرداخت» چون آمریکا در مرکز اقتصاد جهانی قرار گرفته و سقوط ارزش دلار نیز بر اقتصاد جهانی لطمه وارد می‌سازد. آمریکا و اروپا تنها کاری که کرده‌اند اینست که اعضای بدن را قطع کرده‌اند تا لباس مناسب آن شود، و در این رابطه منظور از بدن کشورهای تولیدکننده مواد خام از قبیل نفت و غیره می‌باشد. تولیدکنندگان نفت در ازاء فروش منابع میرای خود چیزی را به دست می‌آورند که ارزش آن دائماً رو به کاهش است. عتیقی گفت سالهاست که کویت با وزیر خزانه‌داری پیشین سیمون و دستیارش پارسگی گفتگو می‌کرده و هم اکنون با وزیر بلومنتال گفتگو می‌کند تا دوستانی در مراتب بالا جلب کند تا متوجه شوند که تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان دارای منافع مشترکی هستند، لیکن در حال حاضر سیستم پولی خاصی در جهان وجود ندارد که بتوان به آن متکی شد. در حال حاضر گروه ۷۷ از سازمان تجارت و بازرگانی سازمان ملل می‌خواهد که در امور مالی وارد شود، چون ثبات پولی از بین رفته است. وزیر گفت نیروهای مورد نیاز بسیار است، لیکن کشورهای نفتی به آنها نیازی ندارند. آنها دلایل اخلاقی به جهان ارائه می‌کنند، لیکن در ازاء تلاشهایشان مطبوعات و تبلیغات سر و صدای زیادی به راه انداخته و ارزی در اختیار آنها قرار می‌دهند، که دائماً از اعتبار آن کاسته می‌شود.

ه: در اشاره به تمثیلهای عتیقی، معاون وزیر کوپر گفت ما سعی کرده‌ایم این لباس را به این تن بیوشانیم ولی نه از طریق قطع عضو. کوپر گفت، هنگامی که کارتر رئیس جمهور شد، جهان در یک عقب افتادگی اقتصادی به سر می‌برد، قیمت کالاها نیز تحت فشار بود ما احساس کردیم که آمریکا، آلمان و ژاپن باید کاری انجام دهند و در اجلاس لندن در اردیبهشت ۱۳۵۸ ما به یک توافق کلی دست یافتیم. ولی تنها آمریکا بود که از خود عمل نشان داد. اقتصاد خود را گسترش داد البته بنا به دلایل داخلی ولی همین امر برای جهان و به خصوص کشورهای تولیدکننده مواد اولیه نیز مفید بود. ما می‌دانستیم که اگر آلمان و ژاپن نیز همین کار را انجام ندهند، مشکلات پدید خواهد آمد. اکنون پس از اجلاس بن، ژاپن و آلمان نیز اقتصاد خود را گسترش خواهند داد و ما امیدواریم که سال ۱۳۵۸ بهتر از سال ۱۳۵۷ باشد. البته مشکلات هنوز از بین نرفته است، لیکن اگر این کار را هم انجام نمی‌دادیم بیکاری و ازدگی یا واپس زدگی وضع جهان را به وخامت بیشتر می‌کشید.

و: در اشاره به اظهارات عتیقی در مورد تولید نفت و مسئولیت اخلاقی معاون وزیر کوپر گفت ما نیز حس مسئولیت داریم، به طور مثال آن را می‌توان در صدور گندم مشاهده کرد و در اکثر این موارد اینکار با وجود اعتراض کشاورزان خود ما صورت می‌گیرد، چون آنها از ما می‌خواهند کمتر تولید کنیم تا قیمت بالاجبار بالا برود. به علت همین حس مسئولیت هزاران تن گندم را به کشورهایی چون هند و مصر ارسال نموده‌ایم. با تولید بیشتر ما نیز خود را در وضع کشورهای تولیدکننده نفت قرار می‌دهیم عتیقی با لبخندی گفت او کاملاً با وجه تشابه به گندم و نفت موافق نیست. لیکن بهتر است این مسئله به جلسه دیگری موکول شود.

ز: نقطه نظرات مشاور مالی خالد ابوسعود، که به مدت ۲۰+ سال یکی از شخصیت‌های مهم تعیین کننده قیمت و ترکیب سرمایه‌گذارهای دولت کویت بوده است به معاون وزیر کوپر گفت حاکم کویت در مورد دلار شدیداً نگران شده و شخصاً به آن توجه می‌کند. ابوسعود گفت به ۶ میلیارد دلار در آمد نفتی خود کنار

که سال گذشته کویت جهت مخارج وارد گردید. علت نیز این است که حدود نیم و یا دو سوم بودجه در مقایسه با دلار سیر صعودی یافته است. ابو سعود گفت، کویت هنوز هم مایل است سرمایه‌گذارهای درازمدت خود را در آمریکا انجام دهد، لیکن دورنمای کوتاه مدت آن نگران‌کننده است، چون نه تنها افراد بلکه شرکتهای بزرگ نیز در حال دوری جستن از دلار هستند. با تکرار نقطه نظر وزیر نفت، ابوسعود گفت جامعه مالی اروپا به این نتیجه رسیده است که آمریکاییها نگران سقوط ارزش دلار نیستند. وی گفت امیدوار است اقداماتی در جهت تفسیر این نظریه و بالا رفتن ارزش دلار صورت پذیرد. در رابطه با راه‌حل‌های کویت در مورد دلار ابوسعود با صراحت گفت «ما نمی‌دانیم چه کاری باید انجام دهیم. نمی‌خواهیم دلار را از دست بدهیم و خسارات وارده را بپذیریم، ولی برای سرمایه‌گذارهای (عظیم) به چه نقطه‌ای از جهان روی بیاوریم؟»

۵- قیمت نفت و اجلاس اوپک در ابوظبی. معاون وزیر کوپر در ملاقات با وزیر نفت گفت ما به اجلاس آتی اوپک در ابوظبی بسیار علاقه‌مند هستیم.

وی طبق پاراگراف ۶ مرجع ج در مورد وضع بازار نفتی در سال ۱۳۵۸، تأثیر افزایش قیمت بر تورم جهانی و بافت شکننده اقتصاد جهان صحبت کرد و گفت بهتر است در زمینه افزایش قیمت نفت در ابوظبی با میانه‌روی بسیار عمل شود. علی خلیفه پاسخ داد: «ما آنقدر میانه‌رو بوده‌ایم که از نظر سیاسی غیر واقع‌گرایانه بوده است. اگر منظور شما ۵ درصد افزایش قیمت برای تمام سال ۵۸ است ما آن را نمی‌پذیریم. هر وزیر نفتی که این افزایش محدود را بپذیرد یا «آگاه نیست و یا ساده‌اندیش است» (هیچ‌کس تقاضای عمومی عراقیها را نخواهد پذیرفت. با این وصف ما افزایش کمتر از ده درصد را نخواهیم پذیرفت. حال این افزایش مرحله به مرحله و یا یکباره صورت گیرد، مهم نیست. ما خواستار جبران خسارات وارده بخود در دو سال گذشته نیستیم. ما به مسئولیتهای خود واقف هستیم، ولی در برابر مردم خودمان نیز مسئولیتهایی داریم. از نظر سیاسی پذیرش افزایش قیمت ناچیز برای ما درست نیست. برای آمریکا نیز این امر درست نیست، چون بر اوضاع داخلی سیاسی کشورهای تولیدکننده تأثیر منفی به جای خواهد گذاشت.» معاون وزیر کوپر در خاتمه گفت وی به مسائل سیاسی و غیره واقف است، لیکن امیدوار است که وزیر در رابطه با قیمت نفت خود داری بیشتری اعمال نماید.

۶- وزرا تغییر مقررات مالیاتی را به تولید نفت ارتباط می‌دهند در تمام طول این دیدار بررسی مجدد پیشنهادی مقررات مالیاتی به منظور پوشش سرمایه‌گذاری دولتی خارجی در آمریکا توسط اداره مالیات داخلی (بخش ۸۹۲) که در مرجع ب گزارش شد موضوع اصلی بحث بود. وزیر دارایی و وزیر نفت هر دو به تفصیل در این مورد سخن گفته و اعلام داشتند که تجدید نظر در مورد مقررات بخش ۸۹۲ که ممکن است موجب رویگردانی کویت از سرمایه‌گذاری در آمریکا شود، کاهش تولید نفت کویت را نیز به دنبال خواهد داشت. وزیر نفت گفت وی امیدوار است که ما جو جدیدی را که در نتیجه مقررات جدید مالیاتی خود در رابطه با سرمایه‌کویت در آمریکا به وجود می‌آوریم، درک کرده باشیم. به خاطر کاهش تولید نفت در ایران، تعدادی از مشتریان بزرگ به وی مراجعه کرده و خواستار انعقاد قرارداد خرید نفت قابل ملاحظه در درازمدت شده‌اند (مرجع د). علی خلیفه گفت تجدیدنظر مقررات مالیاتی در آمریکا در زمینه سرمایه‌گذارهای دولتهای بیگانه (بخش ۸۹۲) برای شورای وزیران این توهم را به وجود آورده است که به علت بسته شدن راههای سرمایه‌گذاری انگیزه‌ای نیز برای تولید بیشتر نباید وجود داشته باشد. وزیران

نفت کشورهای تولیدکننده نفت مازاد اوپک در صورتیکه متوجه شوند موانعی بر سر راه سرمایه‌گذارها قرار داده شده، تحت فشار قرار گرفته و مجبور به محدود کردن تولید نفت خواهند شد. علی‌خلیفه در خاتمه گفت «پیام من اینست که این موضوع را برای مدتی کنار بگذارید، زمان کنونی برای مطرح شدن آن مناسب نیست (بخش ۸۹۲)».

۷- وزیر دارایی عتیقی نیز به نحوی که گویا قبلاً هماهنگ شده بود نگرانیهای علی‌خلیفه را منعکس ساخت و گفت در این اندیشه است که آیا ممکن است تغییر شگفت‌آور نحوه برخورد با سرمایه‌گذاری‌های دولتهای خارجی دارای «انگیزه سیاسی» باشد، که البته این انگیزه سیاسی از طرف وزارت خارجه پدید نیامده، بلکه عامل آن ممکن است گروههای ناشناخته دیگری باشند. عتیقی با تأکید گفت که این مسئله بسیار حساس است، چون تولید نفت و سرمایه‌گذاری با یکدیگر ارتباط دارند. ابو سعود نیز همین نگرانی خاص دولت کویت را منعکس ساخت، جزئیات گفتگو در مورد بخش ۸۹۲ و ابراز اطمینانهای معاون وزیر کوپر در هماهنگی با مرجع الف در پاسخ به دولت کویت در تلگرام جداگانه گزارش خواهد شد، چون موضوع از ماهیت فنی برخوردار است.

۸- مذاکرات شمال و جنوب. در پاسخ به سؤال وزیر عتیقی، معاون وزیر کوپر نظریات ما را در مورد مذاکرات شمال و جنوب به شرح زیر مطرح ساخت:

الف: صندوق مشترک ما در وضعی قرار گرفته‌ایم که می‌توانیم یک جهش روانی انجام دهیم و در آن موقع یعنی حدود دو هفته دیگر اجلاس مذاکراتی تشکیل خواهد شد. گفتگوهای ما با کشورهای صنعتی و کوریا سرپرست اونکتاد سازمان ملل نشان داده است که ما دارای وضع مورد بحث پیرامون عناصر اصلی صندوق مشترک هستیم. در صورتی که گروه ۷۷ انعطاف‌پذیر باشد ما خواهیم توانست مشخصات مهم صندوق مشترک را طرح ریزی نماییم. گروه ۷۷ این صندوق را علاوه بر اهمیت نهفته در صلاحیت غریزی وسیله‌های سمبلیک می‌داند. بعضی از کشورهای گروه ۷۷ میل دارند این گفتگو از بین برود و برای گروهی متشکل از ۱۲۰ کشور برگزاری مذاکرات به طرز انعطاف‌پذیر دشوار است. معاون وزیر کوپر از عتیقی تقاضا کرد که کویت با استفاده از حسن نیت و شهرت خویش میزان انعطاف‌پذیری در گروه ۷۷ را بالا ببرد. ب: سازمان گسترش تجارت و بازرگانی سازمان ملل. اجلاسیه‌هایی که در آن مسائل شمال و جنوب مطرح شده عبارتند از اجلاس کلمبو در اواخر دیمه، اجلاس گروه ۷۷ در بهمن ماه و اجلاس سازمان گسترش تجارت بازرگانی سازمان ملی در اردیبهشت ماه ۱۳۵۸. معاون وزیر از کویت خواست که نقش میان‌رو و سازماندهی را ایفا کرده و مانع بروز مواضع سخت و منبعث از اصول ایدئولوژیک توسط بعضی از اعضای گروه ۷۷ شود. وی گفت برداشت ما این است که بعضی از کشورها میل دارند در اجلاس آتی سازمان گسترش تجارت و عمران سازمان ملل در مانیل مسائل پولی بین‌المللی را مطرح سازند، ولی وارد کردن این مسائل در برنامه کار این سازمان در آینده اشتباه است چون (الف) این امر سبب به انحراف کشیده شدن منابعی است که این سازمان در برنامه‌های جاری خود به خاطر حفظ آنها با مشکلاتی دست به گریبان شده است، (ب) توجه صندوق بین‌المللی پول و وزیران دارایی جهان را منحرف خواهد کرد، چون سازمان گسترش تجارت و بازرگانی سازمان ملل یک سکوی طبیعی برای منعکس شدن مسائل پول بین‌المللی نیست، معاون وزیر کوپر پیشنهاد کرد که بهتر است کویت قبل از اجلاس آتی کلمبو در ۱۴ دیمه این مسئله را مطرح نماید.

ج: کمیته همگانی (WHOLE)، در مورد شرایط اصلی موضوع مورد اشاره در شهریور ماه «مشاجرهای» در گرفت، ولی گویا این وضع خاتمه یافته است. لیکن امیدواریم که در دیماه با آغاز مذاکرات بتوانیم مانند زمان حال به مسائل مهم بپردازیم.

د: نحوه برخورد. هنوز هم بین آمریکا و گروه ۷۷ اختلافات فاحشی وجود دارد، لیکن هنگام گردهمایی این اختلافات آنقدر نیز تند نخواهد بود، چون نظرات اصلی مان آنقدر نیز متفاوت نیستند. ۹- در اظهار نظر پیرامون سخنان معاون وزیر، عتیقی گفت البته مذاکرات شمال و جنوب مسائل منطقی را در نظر می‌گیرد که بعضی در حیطه اختیارات آن بوده و بعضی نه. با این وصف وی اعلام داشت. «من به مذاکرات شمال و جنوب به هیچ وجه اعتقاد ندارم و هرگز به مذاکرات اعراب و اروپاییها نیز اعتقادی نداشته‌ام، چون فاقد محتوا است... البته در رابطه با انتقال تکنولوژی، چون من قادر نیستم طرز فکر آمریکایی را به کله آفریقاییها و یا اعراب فرو کنم. اگر من طالب تکنولوژی و انتقال آن هستم باید هزینه مطالعه را پرداخته و به تحقیق بپردازم. من قادر نیستم طرز فکر خود را به شما تلقین کنم انتقال تکنولوژی یک شعار احمقانه است» عتیقی گفت تلاش برای رسیدن به یک توافق منطقی «پیرامون انتقال تکنولوژی» یک عمل بیهوده و بی معنی است، چون در این مورد دو کشور به سختی می‌توانند به توافق برسند تا چه رسد به دو گروه از کشورها.

۱۰- صندوق مشترک. عتیقی گفت که در مورد صندوق مشترک انتقادات بسیاری را می‌تواند مطرح کند، لیکن کویت قادر نیست به گروه ۷۷ بگوید که از آنها حمایت نمی‌کند. وی فکر می‌کند که هیچ یک از پروژه‌های همکاری آمریکا و یا گروه ۷۷ موفق نخواهد شد.

۱۱- معاون وزیر کوپر گفت در رابطه با انتقال تکنولوژی با وزیر کاملاً هم عقیده است. یعنی او نیز معتقد است که معنی آن ساخت توان بشری به منظور ایجاد علم جدید است. وی امیدوار است که کنفرانس تابستان آتی علم، تکنولوژی و عمران بین‌المللی به این نکته مهم پی ببرد. چون مهمترین مسئله باید آموزش و پرورش باشد و بس. وی گفت که به نظرات بدبینانه وزیر در مورد صندوق مشترک علاقه مند است. البته ما به ارزشهایی در وجود آن پی برده‌ایم. ولی جهان را نجات نخواهد بخشید، فقط بهبود معتدل را پدید خواهد آورد.

عتیقی گفت البته به نحو معتدل کار خود را آغاز خواهد کرد و پس از آن به صورت سازمان ملل در خواهد آمد. معاون وزیر کوپر گفت وی در نظر دارد از همین تغییر عملکرد اجتناب ورزد. وی گفت امیدوار است کویت در کنفرانس نظریات خود را مطرح سازد. وزیر گفت وی در نظر دارد از طریق دبیر اوپک همین عمل را انجام دهد. معاون وزیر کوپر گفت بهتر است در مذاکرات قدری واقعگرایی راه داده شود. وی گفت همانند وزیر معتقد است که در مذاکرات یک کشور با کشور دیگر مشکلاتی کافی وجود دارد، لیکن وی گفت ما در جهانی با ۱۵۰ کشور زندگی می‌کنیم و علیرغم مشکلات باید مسائل جهانی را به طور جهانی حل نماییم.

۱۲- در گفتگوی وسیعی در مورد سیاست کمکی، مدیر کل صندوق کویت عبدالطیف الحماد گفت آمریکا باید ملاحظات سیاسی را پایه و اساس کمکهای خود قرار ندهد، بلکه بخشی از کمکهای خود را به بخش عمرانی اختصاص دهد. وی گفت بیم از آن دارد که عدم حمایت کافی در قبال بانک توسعه جهانی سبب کاهش مازاد کمک اوپک گردد و اساس نیازهای بشری که کمکهای آمریکا بر آن استوار است جنبه

ابهام آمیزی پیدا کرده است. معاون وزیر کوپر در پاسخ گفت لایحه کمکی اخیر نشانگر افزایش قابل ملاحظه کمکهای آمریکاست، به عنوان یک کشور دموکراتیک ما باید پاسخگوی نقطه نظرات مالیات پردازانی باشیم که به پیدایش کمکهای خارجی کمک کرده اند تا موضع مردمی و توأم با حمایتان حفظ گردد. کمک دهندگان اوپک نباید عملکرد آمریکا در بانک توسعه جهانی را این گونه بنگرند، چون مردم بار دیگر خواهان انعقاد قراردادهای دو جانبه کمکی شده اند. مهمترین رویداد سطح کمکهای آمریکاست که در سال گذشته افزایش قابل ملاحظه ای یافت. معاون وزیر گفت کشورهای مختلف ترجیح می دهند. سیاست کمکی مخصوص به خود را سازماندهی کنند و مهمترین مسئله افزایش کلی کمک است و نه حمایت همگانی از یک هدف.

مأسترون

سند شماره (۱۳)

تاریخ: ۲۳ آبان ۱۳۵۷

طبقه بندی: خیلی محرمانه

از: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی به: سفارت آمریکا در کویت، با اولویت

موضوع: وزیر نفت کویت با معاون وزیر کوپر ملاقات می کند

۱- شیخ علی خلیفه الصباح وزیر نفت کویت در تاریخ ۲۲ آبان قبل از ملاقات با وزیران بلومنتال و شلزینگر با کوپر معاون وزیر در امور اقتصادی ملاقات نمود. وزیر نفت و کوپر به گفتگوهای اخیر خود در کویت (تلگرام جداگانه) اشاره کرده و اظهار داشتند که مایلند مذاکرات صریح آغاز شده بین مقامات اقتصادی دو کشور کویت و آمریکا ادامه یابد.

۲- در پاسخ به پرس و جوی وزیر نفت در مورد اوضاع ایران، کوپر گفت که ظاهراً اوضاع کلی رو به بهبود است. سطح تولید در ۲۱ آبان معادل ۲/۶ میلیون بشکه در روز شده بود و این امیدواری هست که سطح تولید در تاریخ ۲۲ آبان ماه به ۳ میلیون بشکه در روز برسد. ناظران قسمتها کار خود را آغاز کرده اند، و کارگران نیز به تعداد زیاد در حال مراجعت به سرکارهای خود هستند، تنها کارکنان اداری بسیاری به اعتصابات خود ادامه داده اند، جزیره خارک هنوز عملیات خود را آغاز نکرده است دولت ایران در قبال اعتصاب کنندگان دست به اقدامات شدیدی زده است. و اعلام کرده است که آنها یا باید به سر کارهای خود برگردند و یا اخراج شوند. و در صورت اخراج مساکن شرکتی آنها نیز فوراً پس گرفته خواهد شد.

۳- وزیر نفت گفت که نظم و قانون هرچه زودتر باید اعاده گردد و به نظر وی در رابطه با اقدامات اخیر شاه راه چاره دیگری وجود نداشته است و چون اوضاع بخش نفتی تابع «عملکرد» اوضاع کلی ایران است تا زمانی که صلح و قانون اعاده نشده تولید به سطح عادی خود بر نخواهد گشت.

۴- کوپر یاد آورد شد که در سفر اخیر خود به کویت مسئله از دیاد سطح تولید مطرح شده بود وی گفت اگر اوضاع کنونی در ایران تا چند هفته دیگر ادامه یابد ممکن است از کویتهای خواسته شود که سطح تولید خود را بالا ببرند. علی خلیفه گفت که به وی اطلاع داده شده است که در نتیجه اعتصاب ایرانیها معادل سه تا چهار روز تولید از دست رفته است. این وضع چندان جدی نیست ولی سال بعد باید از طریق افزایش تولید جبران گردد، تا علاوه بر جبران این کاهش تولید بالا رفتن میزان تقاضا نیز در نظر گرفته شود. کوپر

گفت که عربستان سعودی در چند روز گذشته سطح تولید خود را بیش از سطح تولید «عادی» بالا برده است.

۵- وزیر نفت با صراحت گفت اگر آمریکا در نظر دارد از کویت بخواهد که سطح تولید خود را بالا ببرد «من نیز امیدوارم که مسئله مالیاتی حل شود». وی گفت پس از ملاقات قبلی با کوپر مسئله افزایش تولید نفتی را با کابینه در میان گذاشته بود ولی آنها به خاطر حل نشدن اختلافات مالیاتی خود با آمریکا از این پیشنهاد «استقبال چندانی» به عمل نیاورده بودند. علی خلیفه گفت امیدوار است که وزیر بلومنتال در سفر آتی خود بتواند در این رابطه به دولت کویت احساس اطمینان ببخشد. وزیر گفت که تا آنجا که می‌داند اداره مالیات داخلی آمریکا «مستقلاً» عمل می‌کند لیکن وی گفت امیدوار است که دولت آمریکا متوجه شود که این مسئله برای دولت متنوع وی حائز اهمیت بسیار است.

۶- کوپر از گفتگوی طولانی خود با وزیر دارایی کویت عتیقی پیرامون همین موضوع یاد کرد (مسئله مقررات پیشنهادی اداره مالیات داخلی در مورد بخش ۸۹۲ مجموعه قوانین مالیاتی). وی گفت که پیش‌نویس پیشنهادی مقررات انتشار یافته و قرار است در اواخر ژانویه جلسات پرسش و پاسخ عمومی در مورد آنها برگزار گردد. وی گفت در این رابطه وزیر بلومنتال صاحب نظرترین فرد در دولت آمریکاست و نیز قطعاً مایل است از نظرات دولت کویت مطلع گردد.

۷- علی خلیفه بحث را به وضع دلار کشانید. کوپر گفت که نرخ و ارزش دلار در چند روز گذشته ثابت مانده و دولت آمریکا امیدوار است که این وضع ادامه یابد. بازارها با حدودی نوسان پیدا کرده‌اند و سودجویی و تغییر پذیری بسیاری وجود داشته است لیکن به طور کلی بنیاد گرایان اقتصاد آمریکا درست می‌اندیشند و ترکیبی از این واقعیت و برنامه جدید می‌تواند محیطی را پدید آورد که در آن دلار ثابت مانده و در بازار جهانی وضع بهتری پیدا کند.

۸- وزیر گفت که او بیش از گذشته «امیدوار است» و بانکداران لندن هنگام مشورت با وی گفته‌اند که ماههای ژانویه و فوریه واقعی‌ترین دوان آزمایش برای دلار بحساب می‌آیند. بانکداران سرمایه‌گذاران معتقدند که دولت آمریکا در دفاع از دلار اقدامات لازم را به عمل نخواهد آورد و آنها منتظرند که اراده دولت آمریکا نیز در ماههای ژانویه و فوریه آزمایش خود را پس بدهد. وی معتقد است که مهمترین عوامل ایجاد فشار علیه دلار مارک و ین خواهند بود.

۹- در پاسخ به این کوپر که چه چیزی می‌تواند بانکداران سرمایه‌گذاران را نسبت به دفاع از دلار توسط دولت آمریکا متقاعد سازد علی خلیفه با خنده گفت نشنیدن خبرهای خوب برای آنها متقاعدکننده‌تر است که کوپر گفت خزانه‌داری آمریکا آماده است تا با تمام مشکلات موجود در بازار پولی دست و پنجه نرم کند.

۱۰- علی خلیفه در مورد استراتژی ضد تورم خواستار دریافت اطلاعات بیشتری شد. کوپر گفت که استراتژی ضد تورمی دولت آمریکا هم اکنون اعلام شده و یادآور شد که دولت آمریکا با مؤثرترین روشها این شکاف را پر کرده است. برخلاف ادعای مطبوعات این برنامه بسیار مهم است و از برش خاصی برخوردار می‌باشد و این برش به خصوص در رابطه با بند و سازش و مصالحه قابلیت کاربرد دارد و زیر در مورد میزان تأثیر این بند و حوزه اقتصادی تحت کنترل دولت آمریکا سؤال کرد. کوپر پاسخ داد که بخش عظیمی از اقتصاد آمریکا متشکل است از خرید کالاها و خدمات و پرداخت صورت حساب توسط دولت

آمریکا. بسیاری از شرکتهای آمریکایی مستقیماً تأثیرپذیر نخواهند بود لیکن اگر شرکتهای بزرگ میزان قیمت‌ها را برای دیگر کارخانجات تعیین خواهند کرد چند بخش مهم اقتصادی از قبیل آموزش عالی بانک داری و بیمه هنوز به صورت اتحادیه‌ای در نیامده‌اند. این بخشها احتمالاً خواستار ارشاد خواهند شد و احتمالاً آنانرا رعایت خواهند نمود.

۱۱- علی خلیفه از کوپر در مورد عملکرد چند کمیته مشترکی که آمریکا با چند کشور دیگر در طول چند سال گذشته ایجاد کرده سؤال نمود. کوپر گفت که عصر همان روز عازم هند خواهد شد تا سرپرستی کمیسیون مشترک آمریکا و هند را به عهده گیرد. هند اکنون به این نتیجه رسیده است که بیش از گذشته مایل به جذب سرمایه‌گذاریهای خارجی است لیکن بازرگانان آمریکایی گزارش داده‌اند که در سطح بروکراتیک هند روحیه قبلی هنوز به قوت خود باقی است. کوپر گفت که کمیسیون‌های مشترک متعدد الگوها و نتایج مختلفی را به دست داده‌اند، بعضی از آنها بسیار مفید و بعضی دیگر کم و بیش با حالت کجدار و مریض عمل می‌کنند.

سند شماره (۱۴)

تاریخ: ۲۵ آبان ۱۳۵۷

از: سفارت آمریکا در کاراکاس

به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی

موضوع: وزیر نفت کویت گزارش مربوط به توافق آمریکا و اعراب را در

مورد تعیین قیمت نفت نمی‌پذیرد

۱- وزیر نفت کویت شیخ علی خلیفه الصباح پس از مطرح شدن سؤال مطبوعات در مورد سفر وزیر خزانه آمریکا بلومنتال به خاورمیانه گفت امکان مذاکره کشورهای عربی را با آمریکا و یا هر کشور دیگری که از اوپک حمایت کند در زمینه ثابت ماندن قیمت نفت نخواهد پذیرفت. وی گفت تصمیم مربوط به قیمت‌ها تنها توسط اعضای اوپک می‌تواند اتخاذ شود. علی خلیفه به همراه میزبان خود وزیر انرژی والتین هرناندز گفت که در مورد توافق سری آمریکا و عربستان سعودی بر سر قیمت‌ها چیزی نمی‌داند و هرناندز گفت اگر این توافق سری باشد لزومی ندارد که وی در مورد آن چیزی نمی‌داند و یا حتی درباره آن گفتگو نماید. دو وزیر مزبور در مورد گزارش اخیر مطبوعات مبنی بر اینکه وزیر نفت سعودی یمانی علناً ثبات قیمت‌ها را اعلام کرده است اظهار تردید نمودند لیکن از ابراز نظرات خود در این زمینه امتناع ورزیدند.

۲- بنا به گزارش علی خلیفه از نوعی مکانیزم قیمت‌گذاری که شامل ۲ تا سه درصد افزایش به نسبت هر فصل باشد ابراز حمایت کرده و گفته است که این پیشنهاد را در اجلاس ماه دسامبر اوپک مطرح خواهد کرد و امیدوار است که دیگر اعضاء نیز آنرا تصویب نمایند. وی نگفت که میزان افزایش مورد نظر کویت تا چه حد است لیکن گفت این افزایش لازم است تا خسارات وارده به کشورهای تولیدکننده در نتیجه تورم و نوسان ارزش دلار جبران گردد. بنقل از وی گفته شده است «اگر وزیر بلومنتال دلیلی در توجیه افزایش قیمت ندارد ما داریم.»

۳- علی خلیفه ظاهراً نشان داده است که مطبوعات محلی می‌توانند بیش از یمانی به وی دسترسی داشته باشند و علت آن نیز ظاهراً تعداد کثیر محافظینی است که یمانی را احاطه کرده‌اند ولی علی خلیفه

فاقد آن بوده و شخصیت فردی وی نیز این امر را توجیه می‌کند و به همین دلیل مطبوعات محلی کویته را بیش از یمانی تحت پوشش خود قرار داده‌اند. حمایت گزارش شده وی در مورد افزایش قیمت فصلی در اینجا مصادف با گزارش حمایت یمانی از افزایش تدریجی قیمت‌ها شده است. این موضع قطعاً با نقطه نظر وزیر هرناندز مطابقت دارد که گفته بود تمرکز او یک بر مسئله قیمت نفت آن هم دو یا سه بار در سال نتیجه‌ای جز ایجاد تفرقه در سازمان و به تعویق افتادن تصمیم‌گیرهای لازم پیرامون مسائل مهم ندارد.

سند شماره (۱۵)

تاریخ: ۲۶ آبان ۱۳۵۷
از: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی
به: سفارت آمریکا در کویت با اولویت
موضوع: گفتگوی وزیر شلزی‌نگر با وزیر علی خلیفه

۱- خلاصه: در ملاقات ۱/۵-۱ ساعته مورخ ۲۲ آبانماه وزیر انرژی شلزی‌نگر و وزیر علی خلیفه پیرامون اوضاع ایران تصمیم‌گیری آتی او یک در مورد قیمت نفت، ظرفیت تولیدی او یک، و روابط آژانس انرژی بین‌المللی و او یک گفتگو کردند. وزیر شلزی‌نگر وزیر نفت کویت را در مورد قانون انرژی آمریکا و امکان دست یابی به نفت در چین و مکزیک توجیه نمود. وی گفت در صورتیکه در اوایل سال ۱۳۵۸ به خاورمیانه سفر نماید حتماً به کویت نیز سفر خواهد کرد چون برنامه‌های سفر وی به طور قطعی تعیین نشده است. پایان خلاصه.

۲- گرچه اوضاع اخیر ایران امیدوارکننده است، لیکن وزیر شلزی‌نگر در مورد تأثیر رویدادهای ایران در درازمدت اظهار نگرانی کرد. وی گفت بازگرداندن ثبات به خاورمیانه امری بسیار دشوار خواهد بود، و اگر شاه از این کشور بیرون انداخته شود، منطقه بمدت ده سال دستخوش بی‌ثباتی خواهد گردید.

۳- دو وزیر گفتند که شوروی مسئول اغتشاشات اخیر در ایران نیست ولی ممکن است بخواهد فرصت را برای بهره برداری مغتنم بشمارد. آنها همچنین معتقدند که خمینی و سنجابی از نظر تشکیلاتی مانند نیروهای افراطی چپ‌گرا در ایران سازمان یافته نیستند. وزیر شلزی‌نگر گفت اوضاع ایران بسیار دلسردکننده است چون به دنبال رویدادهای اخیر در دو یمن و افغانستان بوقوع پیوسته است. وی گفت نقطه آشوب بعدی پاکستان خواهد بود چون ایران قبلاً به عنوان دافع مشکلات پاکستان عمل می‌کرد. وزیر خلیفه گفت که تمام کشورهای خاورمیانه و از جمله عراق امیدوارند که شاه بتواند بر بحران مزبور فائق آید.

۴- وزیر علی خلیفه گفت به نظر وی وجود یک دولت صادق و توزیع بهتر منابع ثروت کشور بهترین راه‌حل‌های موجود در درازمدت می‌باشد. وزیر شلزی‌نگر گفت هدف «انقلاب سفید» شاه که از طرف خمینی مورد حمله واقع شده همان توزیع دوباره درآمدها بوده است.

۵- در رابطه با اجلاس قیمت‌گذاری در ابوظبی، خلیفه گفت که وی انتظار داشت که نتیجه نهائی یک افزایش «معتدل» قیمت باشد (۱۰ تا ۱۵ درصد) وی گفت در این زمینه هنوز تصمیمی اتخاذ نشده و جوسازی فشرده در مورد آن تا ماه دسامبر آغاز نخواهد شد وی گفت وزرای او یک دوراه حل احتمالی را در نظر خواهند گرفت: (۱) یک افزایش قیمت برای مدت یکسال، و (۲) یک افزایش اولیه (۵ درصد) که

پس از هر فصل در دو سال آتی بمیزان (۲-۳ درصد) افزایش یابد. در پاسخ به سؤال شلزینگر، وی گفت حتی اگر ایران به سطح کامل تولیدی برگردد و میزان رشد در کشورهای صنعتی کاهش یابد بازار نفتی افزایش قیمت فصل را پیشه خود خواهد ساخت طبق پیش‌بینی وی تقاضا برای نفت اوپک در سال ۱۳۵۸ معادل ۲۳-۳۱/۵ میلیون بشکه در روز خواهد بود و حال آنکه میزان همین تقاضا در سال ۱۳۵۷ معادل ۲۹-۳۰ میلیون بشکه در روز بوده است.

۶- وزیر خلیفه گفت که وی مطمئن است که ظرفیت تولیدی اوپک بسیار کمتر از ۳۸ میلیون بشکه در روز است که قبلاً گزارش شده. با استفاده از کویت به عنوان نمونه، وی گفت ظرفیت اسمی آن ۳/۸ میلیون بشکه در روز بود لیکن ظرفیت عملی آن بیش از ۲/۵ میلیون بشکه در روز نبوده است. وی گفت درست است که عربستان سعودی در حال حاضر به خاطر اوضاع ایران بیش از ظرفیت خود تولید می‌کند ولی نسبت به سطح تولید کمتر از ۸/۵ میلیون بشکه در روز نیز اعتراضی نخواهد کرد.

۷- وزیر شلزینگر گفت آژانس انرژی بین‌المللی فعالیتهایی را آغاز کرده است تا با انجام گفتگو در زمان‌های کمبود نفت افزایش تولید بین همه به تساوی تقسیم گردد و علاوه بر این نفعی نیز برای اوپک به همراه داشته باشد. وی گفت آژانس انرژی بین‌المللی دیگر یک صحنه متناقض نیست و باید ترتیبی داده شود تا در همکاری بین تولیدکننده و مصرف‌کننده نقش بهتری را ایفا نماید. وزیر خلیفه گفت بسیاری از کشورهای اوپک از دیر باز با آژانس انرژی بین‌المللی مخالف بوده‌اند. در حال حاضر امکان برگزاری مذاکره رسمی بین آژانس انرژی بین‌المللی و اوپک امکان‌پذیر نیست، لیکن، رابطه غیر رسمی خبری در سطح کارمندی می‌تواند مفید واقع گردد. طبق اظهار وزیر خلیفه تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان باید در دو سال آینده (همان‌گونه که اعضای اوپک در کمیته استراتژیک جدید عمل خواهند کرد) نیازهای و اولویت‌های خود را مشخص کنند و تنها در آن زمان نمایندگان این دو جناح خواهند توانست مذاکرات مؤثری را از سر بگیرند. در اینگونه مذاکرات تنها وزیران ملی کشورها صحبت خواهند کرد و اوپک و آژانس انرژی بین‌المللی نقش ناظر را ایفا خواهند نمود.

۸- وزیر شلزینگر به وزیر خلیفه اطمینان داد که برنامه انرژی جدید آمریکا اجرا و بسیار مؤثر واقع خواهد گردید. وی گفت از مقام خود استفاده خواهد کرد تا در زمینه صنایع از سوخت ذغال سنگ بهره‌برداری گردد. شرایط گفتگوی مربوط به قانون تأثیر مهمی در این زمینه بجای خواهد گذاشت. شرایط قیمت‌گذاری گاز طبیعی نیز مقادیر مهمی گاز جدید را تأمین خواهد کرد و تا سال ۱۳۶۴ میزان واردات نفتی آمریکا تا سال ۱۳۶۴ در نهایت معادل ۲/۵-۳ میلیون بشکه کاهش پیدا خواهد کرد. وزیر گفت انتظار دارد که سطح واردات نفتی آمریکا در سال ۱۳۶۴ حدوداً ۱۳۶۴ میلیون بشکه در روز باشد.

۹- در پاسخ به سؤال وزیر خلیفه، وزیر شلزینگر اعتراف کرد که بعضی از مبارزات ضد تورمی دولت سبب شده است که قیمت نفت دولت سبب شده است که قیمت نفت داخلی در آمریکا معادل قیمت‌های جهان افزایش نیابد. وزیر گفت که وی شدیداً معتقد است که قیمت‌ها باید افزایش پیدا کند.

۱۰- وزیر شلزینگر با وزیر خلیفه در مورد چشم‌اندازهای خوب نفتی در چین و مکزیک صحبت کرد. وی (با یادآور شدن یکی از نشریات سازمان سیا) گفت که کل ذخائر (تثبیت شده و احتمالی) چین معادل ۱۰۰ میلیارد بشکه است و نیمی از آن در داخل خشکی و نیم دیگر در خارج از خشکی قرار دارد. وی

گفت چین احتمالاً از شرکتهای غربی جهت اکتشاف در این مناطق استفاده خواهد کرد وی گفت چینیها در مورد میزان درآمدهای حاصله از صادرات نفتی خود در چند سال آینده بسیار خوش بین هستند. ۱۱- وزیر شلزیانگر گفت میزان ذخائر تثبیت شده مکزیک حدود ۶۰ میلیارد بشکه است و در این کشور احتمالاً بیش از ۱۰۰ میلیارد بشکه نفت مازاد وجود دارد. وی گفت احتمالاً در سال ۱۳۶۴ سطح تولید مکزیک به ۴۵ میلیون بشکه در روز خواهد رسید که ۳ میلیون بشکه آن به خارج صادر خواهد گشت.

۱۲- وزیر شلزیانگر گفت که در نظر دارد در ماه ژانویه و یا اول بهار آتی به خاورمیانه سفر دیگری انجام دهد. وی بدعوت وزیر خلیفه جهت سفر مجدد به کویت پاسخ مثبت داد. ونس

سند شماره (۱۶)

طبقه بندی: خیلی محرمانه

تاریخ: ۸ آذر ماه ۱۳۵۷

محل: اقامتگاه مامور سیاسی

* اطلاعات بیوگرافیک

شرکت کنندگان: محمد الرومیچی استاد دانشگاه کویت و سردبیر نشریه عرب تایمز، پیت رای ساترلند کاردار سفارت آمریکا در کویت، جمیران کلونان مامور سیاسی سفارت آمریکا در کویت

موضوع: دانشجویان دانشگاه کویت، ایران و کویت

مخالفت با خاندان حاکم در کویت، محافظه کاری اسلامی شیعیان

سابقه

(سابقه خیلی محرمانه) در جریان ضیافتی که از سوی سفیر آمریکا به افتخار بلومنتال وزیر خزانه داری و اعضای هیئت نمایندگی او ترتیب داده شده بود رومیچی به وزیر خزانه داری آمریکا گفت که او نباید با اشخاص شرکت کننده در این ضیافت صحبت کند و اگر او واقعاً می خواهد بداند که در کویت چه می گذرد و ظرف چند سال آینده چه کسی به مسند قدرت خواهد رسید باید در جای دیگری به جستجو پردازد. ما به دنبال این اشارات رومیچی را به صرف ناهار دعوت کردیم. در جریان بحث سه ساعته در این ملاقات مطالب ذیل مورد بحث قرار گرفت. (طبقه بندی نشده) رومیچی که در دانشگاه تدریس می کند به ما گفت که اوقسمتهای اولیه بامداد را به تدریس کلاسها اختصاص داده و سپس روز را به کارهای خویش در شهر می پردازد ولی مجبور نیست تعداد مشخصی از ساعات را در اداره روزنامه خویش بگذراند و نظارت دقیق در این روزنامه از طرف دیگران اعمال می شود. این رژیم به رومیچی وقت می دهد تا درباره جامعه کویت و نقایض آن به مطالعه پردازد.

دانشجویان دانشگاه کویت

(طبقه بندی نشده) رومیچی گفت که تعدادی از دانشجویان به علت افزایش سریع هزینه زندگی دستخوش دشواریهایی هستند. البته حکومت کویت تحصیلات رایگان فراهم می کند ولی دانشجویان تا آنجایی که مربوط به غذا و مسکن باشد تقریباً استقلال عمل دارند. اکثریت دانشجویان برای امرار معاش

کارهای موقتی به دست می‌گیرند. چون بسیاری از آمریکایی‌ها نیز در زندگی دانشجویی با اینگونه مشکلات دست به گریبان هستند فکر نمی‌کنیم این عوامل آشوب‌انگیز باشد. رومیچی این موضوع را پذیرفت ولی خاطر نشان ساخت که عامل مهم برای دانشجویان ظهور دشواریها در مقایسه با چیزهای دیگر است. با توجه به وجود ثروتمندان و اشخاص مرفه‌الحال یک عده از دانشجویان خود را فقیر تلقی می‌کنند.

علاوه بر این بعضی از اعضای ثروتمند طبقه دانشجویی سبب تحمیل فشارهای اجتماعی بر دیگر دانشجویان می‌شوند. دانشجویان مؤنث هر سه روز یکبار با لباس مدرن به دانشگاه می‌آیند ولی بیشتر آنها دست به چنین کاری نمی‌زنند. بیشتر اشخاصی که نمی‌توانند در مسابقه لباس پوشی شرکت کنند متوسل به لباس مخصوص زنان کویت می‌شوند که آن هم چادر و غیره است.

(خیلی محرمانه) ساترلند یاد آور شد که توفیق فرح مطالعاتی انجام داده است که به موجب آن چنین نتیجه‌گیری می‌شود که دانشجویان کویتی مذهب را مقدمتر از هر نوع وفاداری از جمله وفاداری به خانواده و کشور و نژاد خود می‌دانند (این مطالعه قرار است در شماره دسامبر ۱۹۷۸ مجله روانشناسی اجتماعی ساترلند منتشر شود) رومیچی گفت که دانشجویان نسبت به اسلام علاقه بیشتری نشان می‌دهند و این کار به عنوان پوشش در رابطه با شورش بشمار می‌رود در این رابطه رومیچی به مسئله سهیم شده در قدرت پرداخت. خانواده حاکمه به این موضوع علاقه چندانی نشان نمی‌دهد و دانشجویان نیز بهمین خاطر و نیز به خاطر فقر نسبی خود از آنها منزجر هستند. و برای از میان برداشتن این تنفر نیز راه حلی مرسوم یا فرمول بندی شده وجود ندارد. چون سازمان دانشجویی حائز اهمیتی وجود ندارد مطبوعات سانسور می‌شوند. و مجلس شورای ملی نیز منحل شده است. در غیاب همین پیوسته و با مطرح کردن این تقاضا که دولت باید دارای رفتاری اسلامی باشد به منعکس ساختن نارضایتی‌های خود می‌پردازند.

(خیلی محرمانه) ایران و کویت

(خیلی محرمانه) حوادث ایران موضوع اصلی مکالمات است. رومیچی معتقد است که حوادث ایران برای کویت زیان آور است و اینکه تاریخ بنحو دقیق در اینجا تکرار نخواهد شد ولی بعضی از ناتوانی‌های رژیم در ایران در این کشور نیز بچشم می‌خورد.

(خیلی محرمانه) مخالفت با خاندان حکومتی در کویت

(خیلی محرمانه) او به فساد اشاره کرد. رومیچی گفت شاه در عنفوان عمر خود قرار گرفته نفوذ و اعتبار او در نتیجه فساد آنهایی که در اطرافش قرار گرفته‌اند و شاه نسبت به آنها اطمینان دارد کاهش یافته است. و من این امور را در مقاله اخیر خود در روزنامه السیاسه مطرح کرده‌ام. رومیچی آنگاه گفت: در زمان گذشته حکمرانهای کویت و خانواده آنها در برابر اتهامات فساد آسیب‌پذیر نبوده‌اند. خانواده صباح از هرگونه فعالیت بازرگانی بدور بوده‌اند ولی در اواسط دهه ۱۹۶۰ این خانواده وارد امور بازرگانی و مالی به مقیاس بزرگی شد. به لحاظ سنتی شیخ یک قبیله عرب برای اینکه بتواند بی طرف باقی بماند مستقیماً در کارهای بازرگانی قبیله وارد نمی‌شدند.

شیخ یک قبیله عرب بیشتر بر روی اعضای قبیله برای امرار معاش خود تکیه می‌کند و اینکار را اعضای قبیله تا زمانیکه شایستگی آنرا داشته باشد انجام می‌دهند، خانواده صباح از لحاظ سنت این نقش را در کویت داشته‌اند و حتی هنگامی که جامعه کویت از یک ماهیت قبیله‌ای به یک جامعه مختلط

بازرگانی و بیابانی تبدیل گردید نیز ادامه یافت. هنگامی که در زمانهای گذشته مردان خانواده بزرگ بازرگانی و رؤسای ماهیگیران برای مدت چندمین ماه دور می شدند خانواده صباح در کویت باقی می ماند تا از شهر و رفاه زنان آنها مواظبت کنند، به طور خلاصه آنها سمت محافظ را داشتند ولی اکنون خانواده صباح این سنت را ترک کرده است و مردم آغاز به گفتن این امر می کنند که آنها دعاوی شیوخیت همچنین خود را در ادعای حاکمیت از دست داده اند.

رومیچی همچنین به نارضایتی خانواده های بازرگانان ثروتمند اشاره کرد و گفت از اینکه خانواده صباح وارد فعالیتهای بازرگانی شده اند و سودی را که باید به جیب بازرگانان برود نصیب خود می سازند بسیار ناراحت شده اند.

(خیلی محرمانه) کلونان گفت که کویتی ها به او اطمینان داده اند که کویت به سرنوشت ایران دچار نخواهد شد زیرا توجه کویت بیشتر معطوف رفاه همه مردم کویت است. ضمن پرورش این اصل که ما اخیراً از رئیس ستاد نیروهای مسلح کویت شنیده ایم کلونان توضیح داد برنامه های وسیع رفاهی اجتماعی در کویت امکان عدم رضایت را که در میان طبقه متوسط ایران بروز کرده نفی می کند زیرا طبقه متوسط ایران دستخوش تورم بود و فقیران ایران از فرآیند نوسازی جامعه محروم بودند رومیچی این چنین اندیشه ها را بی اعتبار تلقی کرد و گفت که حتی به یک دلیل می توان گفت که نیمی از جمعیت کویت غیر کویتی ها هستند و آنها سودهای اجتماعی کمتری نصیبشان می شود و در قبال انجام همان کارهایی که کویتها در کنار آنها انجام می دهند پول کمتری می گیرند.

(خیلی محرمانه) محافظه کاری مسلمانان

(خیلی محرمانه) اظهار نظرهای حاد رومیچی در باره نواقص برنامه های رفاه اجتماعی مفصل کویت نیست بلکه در باره نواقص و عیوب رهبران آن است. رومیچی علاوه بر فساد به سالوسی اشاره کرد. وضع قوانین دقیق تر و شدیدتر طبق سنتهای اسلام در موضع گیری طعن آمیز کویتهای وابسته به دستگاه قدرت اثری نخواهد داشت او نمونه هایی از قبیل منع مشروبات الکلی و تواضع در لباسهای شنا که هر دو اخیراً برقرار شده است و پیشنهاد اجرای قوانین شرعی در مجازات جنایتکاران که در قانون جدید جزا عنوان شده است ذکر کرد. رومیچی انتقادهای عمومی را درباره این تدبیر پیشنهاد شده منعکس کرد و گفت که احتمال دارد که بر طبق معیار دوگانه یعنی مناسب نبودن آن در دنیای کنونی و فقدان پژوهش کافی و روانشناسانه درباره علل افزایش جنایت که در توجیه قانون جزای جدید از سوی طرفداران آن ذکر شده است به مورد اجرا گذاشته شود.

(خیلی محرمانه) رومیچی پیشگویی کرد که پس از پایان همه بحثها و استدلالهایی که در مطبوعات منعکس شد و سرو صداهائی که در محافل مختلف به وجود آمد حکومت این قانون جزا را بدون تغییرات مهم به مرحله اجرا خواهد گذارد همان طوری که در تابستان گذشته راجع به قانون اجاره رفتار کرده بود. او گفت که حکومت کویت با توجه به اینکه فاقد پارلمان و نهادهای دیگر قابل اعتماد برای اندازه گیری نظر مردم است قادر خواهد بود مدعی شود که عموم مردم از این تدابیر پشتیبانی می کند و اظهارات برگزیده ای از مردم را در جراید منعکس خواهد کرد.

(خیلی محرمانه) در حالی که ریاکاری و داشتن تضاد قانون اجرای جدید با اوضاع زمان ناراحت کننده است رومیچی بیشتر از این نگران است که فشارهای مذهبی محافظه کارانه از کنترل حکومت خارج شود.

همان طوری که در ایران اتفاق افتاده است اینگونه فشارها در بسیاری از موارد ناشی از یک عکس‌العمل عاطفی است تا اینکه بر اساس یک عمل معقول و منطقی در دنیای کنونی باشد. خطر واقعی در همه این موارد ناشی از ناتوانی دستگاه رهبری در مشاهده صحیح اوضاعی است که احیای محافظه‌کاری مذهبی به آن منجر خواهد شد. رومیچی سپس پرسید «بعد چه خواهد شد». پس از قانون جزاء ما ممکن است شاهد اجرای اصل زکات (مالیات اسلامی) باشیم و آنگاه چرا شاهد منع بیمه و اخذ بهره نباشیم؟ زیرا کویت که قصد دارد هر چه بیشتر به چنین درآمدهایی به عنوان یک منبع بزرگ ملی اتکا داشته باشد یک چنین پیشنهادی برای آن مضحک خواهد بود. علاوه بر این اجرای کامل قوانین اسلامی مشروعیت حکمرانی خانواده صباح را مورد تعارض قرار خواهد داد زیرا به هر ترتیب این خاندان هیچ‌گونه ادعائی به اینکه از شجره خلفاء باشند ندارند.

(خیلی محرمانه) شیعیان

کلونان درباره شیعیان پرسید. رومیچی در این باره ظاهراً اطلاع چندانی نداشت ولی این نکات را متذکر شد. در کویت ائمه شیعه مهم وجود ندارند. بعضی از شیعیان اوراقی پخش کرده‌اند. من بعضی از آنها را دیده‌ام در این اوراق از شاه و همچنین از امیر کویت انتقاداتی شده است.

(خیلی محرمانه) اظهار نظر

(خیلی محرمانه) علیرغم اشارات وسوسه‌انگیز رومیچی به بلومنتال وزیر خزانه‌داری آمریکا او بهیچ وجه به صراحت نگفت که به عقیده او چه کسی ظرف چند سال آینده بر کویت حکومت خواهد کرد.

(خیلی محرمانه) اطلاعات بیوگرافیک

(خیلی محرمانه) رومیچی گفت که او نزد مقامات چندان محبوبیتی ندارد و نمونه‌هایی در اینباره ذکر کرد. مثلاً اینکه در پایان تابستان پس از بازگشت از لندن مقامات گذرنامه او را از او گرفته و در لندن او اظهاراتی کرده بود که چندان باب پسند حکومت کویت نبوده است. همچنین او از سمت سردبیری نشریه «مطالعات خلیج و شبه جزیره عربستان» که یک نشریه سه ماهه علمی است معزول شده است.

سند شماره (۱۷)

بتاریخ: ۲۰ آذرماه ۱۳۵۷

از: سفارت آمریکا در کویت

به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی

موضوع: پیگیری دیدار بلومنتال وزیر خزانه‌داری از خاورمیانه

۱- (تمامی متن خیلی محرمانه است) خلاصه. در تاریخ ۱۱ دسامبر در جریان ملاقات با وزیر نفت کویت قبل از عزیمت او به ابوظبی برای شرکت در اجلاسهای سازمان کشورهای عربی صادرکننده نفت و اوپک (سازمان کشورهای صادرکننده نفت) من به مسائلی که از سوی بلومنتال وزیر خزانه‌داری در جریان دیدار او از کویت در ۲۱ و ۲۲ نوامبر درباره تصمیمات مربوط به قیمت گذاری آتی اوپک مطرح شده بود اشاره کردم. وزیر نفت کویت خاطر نشان ساخت که او با موضع بلومنتال مخالف است و اظهار داشت که کوتاهی در افزایش قیمت نفت هم برای ایالات متحده و هم برای منافع کویت در رابطه با تلاش برای دست یابی به منابع جایگزین انرژی، زیان آور خواهد بود. او با افزایش اعتدالی قیمت موافق بود بدون اینکه درصد آن را معین کند ولی تأکید کرد که هدف او به عنوان رئیس ادواری اوپک در سال جاری این

است که وحدت اوپیک را در جریان اجتماع اوپیک حفظ کند. بنابراین او قصد دارد تا به یک «سازش معقول» و مورد قبول همه اعضاء اوپیک برسد. وزیر نفت کویت گفت انتظار ندارد که مسئله ارزشهای رایج در این اجلاس به مورد بحث قرار گیرد و گفت امیدوار است که از بررسی تفصیلی این موضوع اجتناب شود. پایان خلاصه.

۲- من نتوانستم با شیخ علی خلیفه الصباح وزیر نفت کویت تا قبل از ۱۱ دسامبر ملاقات کنم زیرا او در تاریخ ۱۰ دسامبر در جلسات منظم کابینه شرکت می کرد. هنگامی که من با او ملاقات کردم او دستورات نهائی را از امیر کویت قبل از عزیمت به ابوظبی در عصر همانروز دریافت کرده بود. او قرار است ابتدا در اجتماع وزرای نفت آ، اوپیک که روز ۱۲ دسامبر تشکیل می شود شرکت کند و سپس برای شرکت در جلسه اوپیک در ۱۶ دسامبر در ابوظبی بماند.

۳- من بحث را با وزیر نفت کویت با اشاره به این موضوع که او روز پرمشغله ای را به خاطر ملاقات با بلومنتال و شلزینگر وزیران خزانه داری و انرژی آمریکا و کوپر معاون وزیر در تاریخ ۱۱ نوامبر هنگام دیدار از واشنگتن داشته است آغاز کردم. او گفت که با شلزینگر و کوپر تبادل نظرهای مفیدی انجام داده است ولی ملاقات او با بلومنتال اندکی «متشنج» بوده است. (در حالی که من گزارشهایی از ملاقات با شلزینگر و کوپر دریافت کرده بودم متأسفانه علیرغم تقاضای من در این باره از وزیر خزانه داری هیچ گونه اطلاعی به دست نیاوردم) علی خلیفه اظهار داشت که دو گزارش که از سوی وزیر خزانه داری آمریکا به العتیقی وزیر دارایی کویت داده شده فاقد تخصص مالی لازم در کویت بوده است.

۴- به دنبال این فتح باب که چندان رضایت بخش نبود من به وزیر نفت کویت گفتم که من نمی خواهم نکاتی را که بلومنتال وزیر خزانه داری در جریان دیدار خود از کویت مطرح کرد مورد بررسی قرار دهم زیرا او درباره این موضوع آشنایی کامل دارد ولی من می خواهم چیزی را که بعقیده من یک واقعیت ساده و غیر قابل تعارض است تأکید کنم و آن این است که هرگونه افزایشی در قیمت نفت اثرات عمیقاً نامساعد در اقتصاد جهان خواهد داشت. علی خلیفه تصمیم گرفت حتی در این باره با من مخالفت کند و نظر خود را مورد تأکید قرار داد که کوتاهی در افزایش قیمت نفت هم بر منافع آمریکا و هم بر منافع کویت «اثرات نامساعد» خواهد داشت. او معتقد بود که بدون یک چنین مشوقی کوششهایی که برای پرورش منابع جایگزین انرژی به عمل می آید تشدید نخواهد شد. من در پاسخ به این اظهار استدلال کردم که تکنولوژی صرفاً به عنوان یک مشوق مالی نباید در نظر گرفته شود.

۵- در حالی که به مسائل اقتصادی ویژه دیگری پرداختیم من تأکید کردم که افزایش قابل ملاحظه قیمت نفت اثرات ناگواری در ارزش دلار خواهد داشت که مایه نگرانی کویت خواهد شد چون متکی به درآمد دلار ناشی از صدور نفت و سرمایه گذاری وسیع آن در ایالات متحده است. من خاطر نشان ساختم که این عامل از قرار معلوم از سوی سایر کشورهای خلیج فارس مورد توجه قرار گرفته و این کشورها درباره بالا بردن قیمت نفت نظریات اعتدالی دارند که به نظر کویت که معمولاً به عنوان یک کشور دارای روش افراطی در این مورد است مخالف است. من همچنین گفتم که به علت روش علنی خلیفه به عنوان رئیس ادواری اوپیک کانون توجه قرار گیرد.

۶- ضمن یادآوری این موضوع که کویت دارای منافع متقابلی با ایالات متحده چه در زمینه روابط دوجانبه و چه در سطح جهانی می باشد گفتم امید می رود که این ملاحظات هنگام جلسه اوپیک مورد توجه

قرار گیرد. من خاطر نشان ساختم که در جریان ملاقات بلومنتال وزیر خزانه‌داری با امیر کویت امیر گفته بود که کویت نمی‌خواهد به اقتصاد جهان لطمه بزند و اتکا متقابل این دو کشور بیکدیگر مورد قبول است من در پایان چنین اظهار نظر کردم که وزیر نفت کویت همان بامداد با امیر ملاقات کرده و ظاهراً موضع کویت را در مورد اجتماع وزیران اوپک مشخص کرده است.

۷- علی خلیفه گفت که موضع کویت کاملاً روشن است و او به عنوان رئیس ادواری اوپک موظف است وحدت این سازمان را در اجتماع وزیران حفظ کند و بنابراین او خواهد کوشید تا یک سازش معقول که مورد قبول همه اعضا اوپک باشد برقرار کند.

۸- من گفتم که امیدوارم افزایش قیمت‌ها به صورت اعتدالی انجام شود، و خاطر نشان ساختم که به نظر من میزان ده درصد افزایش به هیچ وجه توأم با اعتدال نیست، پیشنهاد کردم که اگر قرار است نظام افزایش قیمت ادواری بکار گرفته شود باید قبل از افزایش اولیه این افزایش مورد بحث و تبادل نظر قرار گیرد. علی خلیفه این پیشنهاد را به شدت رد کرد و گفت در صورت قبول این موضع حیثیت وی به عنوان رئیس اجلاس دچار لطماتی خواهد گردید. وی گفت در اجلاس قبلی ژنو در اوایل سال جاری در رابطه با مسئله ارز معتبر، وی با استفاده از تاکتیک‌های دقیق تصمیم‌گیری پیرامون این مسئله را به آینده موکول کرده است. در نتیجه وی قادر است هر گونه تصمیم مربوط به این مسئله را بتأخیر بیاورد. (محض اطلاع شما: این داستان قطعاً با گزارشات و گفتگوهای در یافتی من مطابقت ندارد، چون طبق آنها علی خلیفه حامی مسئله ارز معتبر قلمداد شده بود. پایان محض اطلاع شما). در پاسخ به سؤال من وزیر نفت گفت که مسئله ارز معتبر در اجلاس آتی اوپک مورد بحث قرار نخواهد گرفت و امیدوار است که اصلاً این بحث انجام نشود.

۹- در پایان گفتگو من از وزیر نفت به خاطر ملاقات با من در روزی چنین پر مشغله و قبل از عزیمتتش تشکر کردم.

سند شماره (۱۸)

تاریخ: ۲۱ آذرماه ۱۳۵۷
از: سفارت آمریکا در کویت
به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی
موضوع: تقاضای ایران در رابطه با تهیه نفت و گازوئیل

۱- در ملاقات با وزیر نفت کویت شیخ علی خلیفه الصباح در تاریخ ۲۰ آذر ماه پیرامون موضوعی دیگر، یاد آور شدم که در تاریخ ۱۸ آذر ماه حسین جانشین وزیر امور خارجه و وزیر کشور در امور کابینه به من گفته بود که ایرانیها از کویت تقاضا کرده اند که معادل ۲۵۰۰۰۰ تن نفت و ۲۵۰۰۰۰ تن گازوئیل به ایران صادر کند. وزیر نفت این موضوع را تأیید کرد و گفت روز قبل با یک هیئت نمایندگی از طرف شرکت ملی نفت ایران ملاقاتی داشته است. کویت قادر نیست این مقدار مواد نفتی در اختیار ایران بگذارد ولی در ماه جاری تا حد توان خود مقادیری را به آن کشور صادر خواهد نمود. با این وصف اینکار بسیار مشکل است چون کویت باید به تعهدات خود در قبال مشتریان عمل کند، معذالک، کویت سعی دارد اندونزی را متقاعد سازد که یک تانکر نفتی حامل.....ت نفت به ایران ارسال گردد. این کشور همچنین سعی دارد یک تانکر نفت از ایتالیا به حساب ایران خریداری کند چون تانکر کویتی محصولات پالایش یافته را به

ایتالیا منتقل می‌سازد.

۲- عرضه گازوئیل آسان تر است، گر چه کویت مقادیر مورد نیاز را در اختیار ندارد. ولی، علی خلیفه گفت که حدود ۵۰۰۰۰ بشکه گازوئیل در ماه جاری به این کشور فرستاده خواهد شد. در صورت نیاز ماه بعد نیز همین کار تکرار خواهد گردید.

۳- وزیر نفت یاد آور شد که عربستان سعودی نیز ظاهراً می‌خواهد در این زمینه کمک‌هایی ارائه کند. نمایندگان شرکت ملی نفت ایران قرار است به بحرین و دیگر کشورهای خلیج سفر کنند تا مقادیر مورد نیازی از این محصولات را تأمین نمایند. علی خلیفه خاطر نشان ساخت که کویت و دیگر کشورهای خلیج در حمایت از ایران در این دوران اضطراری از هیچکاری فروگذار نخواهند کرد. مائسترون

سند شماره (۱۹)

تاریخ: ۱۰ دیماه ۱۳۵۷
از: سفارت آمریکا در کویت
به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی
موضوع: سفر وزیر بلومنتال به کویت - ملاقات با وزیر دارایی

عتیقی - بخش دوم

۱- طبقه‌بندی این تلگرام مشمول تمام پاراگرافها می‌باشد.
۲- وزیر خزانه‌داری بلومنتال و همراهانش پس از ملاقات با امیر و ولیعهد (تلگرام جداگانه)، و عتیقی وزیر دارایی، جهت ادامه مذاکراتی که در تاریخ یکم آذر ماه آغاز شده بود به هیلتون هتل بازگشتند و سناتور لوگاری نمایندگان کنگره کاوانو، استانتون، و هاید نیز به هیئت‌های مزبور پیوستند.
۳- وزیر بلومنتال جلسه را با ارائه گزارشی پیرامون دورنمای حساب جاری آمریکا در سالهای ۱۳۵۷ و ۱۳۵۸ به عتیقی افتتاح کرد که در آن نشان داده شده بود که کسری حساب از ۱۷ میلیارد دلار در سال ۱۳۵۷ به ۵ میلیارد دلار در سال ۱۳۵۸ نزول کرده است. وزیر بلومنتال در اظهار نظر پیرامون بیانات پیشین وزیر عتیقی گفت واضح است که آمریکا نمی‌خواهد و حتی قادر نیست قیمت نفت را به او یک دیکته کند، در حالیکه نقش نفت در اقتصاد جهانی نیز مشخص است. البته نمی‌توان انکار کرد که به تولیدکنندگان نفت نیز در نتیجه سقوط ارزش دلار و تورم خساراتی وارد شده است. با این وصف درست نیست که برای جبران خسارات وارده در رابطه با قیمت نفت به سال ۱۳۵۶ برگردیم. تلاش در جهت جبران یا درصد ضررهای وارده به تولیدکنندگان تنها سبب تشدید سیر صعودی تورم خواهد گردید. در رابطه با سؤال وزیر عتیقی در مورد پایه افزایش ۱۰ درصد ارزش دلار یا ۱۰ درصد افزایش در قیمت نفت، گفته شد که تنها اوضاع کنونی و نه اوضاع سالهای گذشته را می‌توان اساس آن در نظر گرفت (حال آنکه وزیر عتیقی سالهای ۱۳۵۲ و ۱۳۵۳ را به عنوان پایه افزایش پیشنهاد کرده بود).

۴- وضع معافیت مالیاتی سرمایه‌گذارهای دولتهای بیگانه در آمریکا (بخش ۸۹۲). وزیر عتیقی از تلاشهای رئیس جمهور کارتر در منحرف ساختن روند غیر عادی تورم تقدیر نمود. کویت به قدرت اقتصاد آمریکا اعتقاد دارد. اقتصاد این کشور می‌داند که سقوط دلار خالی از مبالغه نبوده و بیشتر نتیجه خیال‌پردازی است. لیکن اتفاقی که برای دلار رخ داده در مقایسه با اقتصاد عظیم آمریکا و قدرت این کشور بسیار ناچیز است. بنابراین، سقوط دلار باید دارای یک علت سیاسی بوده باشد. آمریکا می‌تواند

کارهای زیادی انجام دهد و این یک مسئله داخلی است و به سیاست خارجی ارتباطی ندارد. کویت به آمریکا به عنوان یک بازار و یا اقتصادی که به تداوم آن دل بسته و یا کشوری دارای تمامیت که می‌تواند به آن اعتماد داشته باشد می‌نگرد. سالهاست که کویت در آمریکا سرمایه‌گذاری کرده است و علت آن نیز این بوده است که از سال ۱۳۲۹ به مدت ۲۸ سال فکر می‌کرده است که بعضی از مقررات در رابطه با این سرمایه‌گذاریها قابلیت کاربرد دارد. ولی در حال حاضر در وضع نگران‌کننده‌ای قرار گرفته است که گویا قرار است تعبیر جدیدی از قوانین در مورد آن بکار گرفته شود. کشوری مانند کویت در صورتیکه با تغییرات سریعی روبرو شود که حس اعتماد سرمایه‌گذار را از میان ببرد نخواهد توانست به سیاست سرمایه‌گذاری خود ادامه دهد.

در سال جاری تعبیر جدیدی از این قانون پدید آمده است. آیا این امر بدان معنی است که در سال بعدی و سالهای بعدی نیز پیدایش تعبیر جدیدتر ادامه خواهد یافت؟

۵- وزیر گفت در رابطه با اختلاف میان سرمایه‌گذاری بازرگانی و «غیر تجاری» می‌توان بازار سهام را نیز نوعی سرمایه‌گذاری بازرگانی نامید. آیا این بدان معنی است که تمام سهام کویت در بازار سهام نیز مشمول قانون مالیات خواهد شد؟ آمریکا نیز مانند کویت دارای حاکمیت است. البته آمریکا می‌تواند هر کاری که بخواهد در رابطه با سرمایه‌گذاری در داخل آمریکا انجام دهد، لیکن در صورت انجام آن، کویت نیز می‌تواند خروج سرمایه‌های خود و یا ابقای آنها را در آمریکا برای خود سبک و سنگین کند. حداقل کاری که آمریکا می‌تواند انجام دهد اینست که به کویت فرصت بدهد تا سیاست خود را در رابطه با وضع جدید سرمایه‌گذاری دولتهای خارجی تطبیق بدهد. این وضع بدی است چون همین سرمایه‌گذاری نه تنها به نفع کویت بلکه به نفع آمریکا نیز می‌باشد. اگر کویت مجبور شود سیاست سرمایه‌گذاری خود را تغییر دهد باید حتماً در سیاست تولید نفت خود نیز تغییراتی پدید آورد. کویت نمی‌تواند در نحوه تعبیر و تفسیر قانون توسط دولت آمریکا مداخله داشته باشد، ولی متقابلاً کاربرد آن تعبیر و تفسیر نیز منصفانه نیست. علاوه بر این به کویت نیز باید فرصت داده شود تا استراتژیهای سرمایه‌گذاری خود را تغییر دهد. متأسفانه این وضع سبب بروز اقدامات تلافی‌جویانه می‌شود که کویت سعی دارد از انجام آن اجتناب ورزد.

۶- قیمت‌های نفتی: عتیقی که جانشین وزیر نفت نیز می‌باشد گفت، در اتخاذ تصمیم پیرامون قیمت نفت، اوپک سعی خواهد کرد قیمتی را تعیین کند که بروز «آشفته‌گی‌های سیاسی» را سبب نشود چون کویت مایل به تکرار وقایع سال ۱۳۵۲ نیست. درست است که کمیته اقتصادی اوپک قیمت نفت را بررسی می‌کند تا بتواند پیشنهادات خود را مطرح سازد، ولی خوشبختانه حق تصمیم‌گیری پیرامون آن به این افراد متخصص داده نخواهد شد، و وزیران در مورد آن تصمیم خواهد گرفت. کویت برای جبران ضررهای وارده به خود در نتیجه سقوط ارزش دلار و تورم قیمت خاصی را پیشنهاد نخواهد کرد، ولی بدیگران خواهد فهماند که مایل است در قیمت نفت تصحیحی پدید آید. این افزایش قیمت ضروری است چون در رابطه با افزایش حقوق کارمندان مدنی و نیز کمکهای خارجی دولت باید نیازهای خود را تأمین سازد، چون اینها حدود ۷ درصد تولید ناخالص ملی دولت را تشکیل می‌دهند. نباید اوپک را مجبور به پذیرفتن یک قیمت ثابت کرد. چون تورم و سقوط ارزش دلار قیمت واقعی نفت را پایین آورده است، البته باید قیمت تصحیح گردد لیکن با رعایت اصول منطقی. در حال حاضر تنها آلمان و ژاپن هستند که از قیمت «واقعی» ارزان نفتی سود می‌برند.

۷- وزیر بلومنتال گفت که وی ابتدا مایل است به مسئله مالیاتی بخش ۸۹۲ به طور مختصر اشاره کند چون مشاور مالی (خالد ابوسعید) قبلاً پیرامون همین مسئله با سانلی معاون وزیر در بخش تحلیل مسائل مالیاتی گفتگو کرده است. وزیر بلومنتال گفت این مسئله (بخش ۸۹۲) به همه پرسشی عمومی گذاشته خواهد شد و من شخصاً سعی خواهم کرد که نتیجه تا حد امکان مثبت باشد. ولی دولت کوییت باید بداند که مسئله تعبیر بخش ۸۹۲ مدتهاست که جریان داشته. به طور مثال بانک آمریکا در سال ۱۳۵۵ خواستار صدور رای مقدماتی در این باره شده بود. لیکن به محض اینکه اطلاع یافت که نتیجه منفی خواهد بود تقاضای خود را پس گرفت. مسئله اختلاف میان دو واحد سرمایه گذاری «بازرگانی» و «غیر تجاری» نیز مسئله جدیدی نیست و از سالهای ۱۳۲۹ وجود داشته است. علاوه بر این کنگره همیشه اطمینان می‌داده است که در این گونه شرایط قوانین مالیاتی برای تمام اعضاء چه دولتهای خارجی و چه مالیات پردازان داخلی آمریکا به طور منصفانه و عادلانه در نظر گرفته شده است.

۸- وزیر بلومنتال گفت وی سعی خواهد کرد در سوابق معافی مالیاتی سهام منافع و یا درآمد دولتهای خارجی تغییری ایجاد نشود. تنها مسئله مورد نظر وضع قوانین مالیاتی بر سرمایه‌گذاریهای دولتهای خارجی در زمینه املاک است که باید به دقت مورد مطالعه قرار گیرد. هر تصمیمی اتخاذ شود قبلاً به طرفین درگیر اطلاع داده خواهد شد تا فرصت کافی برای حفاظت از منافع خود داشته باشند. به طور مثال، در رابطه با عربستان سعودی یک سال فرصت داده شد تا پس از آن قوانین مالیاتی جدید به کار گرفته شود و اقدام متقابلی صورت نگیرد. وزیر گفت در حالی که نمی‌توانید در این زمینه قولی بدهد ولی امیدوار است که مسئله فرصت کافی و اقدام متقابل به دقت مورد بررسی قرار گیرد و پس از آن تصمیم نهائی اتخاذ گردد.

۹- در پاسخ به سؤال دیگر عتیقی، وزیر بلومنتال گفت که دولت آمریکا سعی خواهد کرد وضع مالیاتی دولت کوییت را روشن سازد وی یاد آور شد که، بر اساس نظام آمریکایی سه قوه دولتی، قوه قضائیه آخرین مرحله ارائه نظر در مورد قوانین مالیاتی است. دولت کوییت نیز مانند شهروندان آمریکایی حق دارد از دادگاه‌های آمریکایی استفاده کند. عتیقی گفت وی نمی‌خواهد این مسئله را در دادگاه‌ها تعقیب نماید.

۱۰- قیمت‌های نفت. در رابطه با قیمت‌های نفت، وزیر بلومنتال گفت وی خوشحال است که می‌شنود وزیر به توصیه افراد متخصص وقعی نمی‌نهد، چون گزارش حاصله از کمیته‌های اوپک در وین بسیار وحشتناک است. در رابطه با کمکها، آمریکا از سخاوتمندی کوییت قدردانی می‌کند، چون این یک سیاست سالم برای یک کشور ثروتمند است و آمریکا نیز از زمان جنگ جهانی دوم و حتی در زمان بروز مشکلات اقتصادی همین سیاست را دنبال می‌کرده است. با این وصف درست نیست که با افزایش قیمت نفت با یک‌دست چیزی بدهیم و با دست دیگر آن را پس بگیریم. و در مورد قیمت نفت آمریکا می‌داند که مانند سال ۱۳۵۶ عوامل بسیاری بر آن تأثیر می‌گذارند رشد کند، اقتصاد جهانی یکی از این عوامل است. بافت شکننده عرضه و تقاضای جهانی در قبال نفت نیز عامل دیگر است. در اتخاذ تصمیم پیرامون قیمت نفت، وزیر گفت اطمینان دارد که کوییت مسئله عرضه و تقاضای نفتی در سال ۱۳۵۸ را از نظر دور نخواهد داشت.

متخصصین آمریکایی معتقدند که در سال ۱۳۵۸ و ۱۳۵۹ وضع عرضه و تقاضا در بازار مانند سال ۱۳۵۷ شکننده نخواهد بود. ولی مانند سال ۱۳۵۰ نیز شدید خواهد بود. گر چه کوییت سقف تولیدی ۲ میلیون بشکه در روز خود را ادامه می‌دهد، ولی وضع عرضه و تقاضای جهانی در قبال نفت، و نه سیاست آمریکا، بر قیمت گذاری نفتی تأثیر خواهد داشت. درست است که ثبات قیمت‌ها به ژاپن و آلمان غربی در

قبال آمریکا کمک کرده است، ولی اگر قیمت افزایش یابد، دلار ضعیف تر خواهد شد و نفع آنها در این رابطه بالا خواهد رفت. در رابطه با نیاز بودجه ای کویت برای افزایش قیمت نفت، وزیر بلومنتال گفت کویت از مازاد حساب جاری عظیمی برخوردار است و افزایش حقوق کارمندان مشکلی را برای آن به وجود نمی آورد.

۱۱- در پایان اظهار نظر پیرامون قیمت نفت، وزیر عتیقی گفت که اوپک در واقع یک سازمان مفید است. مذاکره با اعضای اوپک همیشه ارزشمند است، حتی اگر توافق حاصله پیرامون ۵۰ تا ۶۰ درصد مسائل مربوطه باشد.

۱۲- تأثیر افزایش قیمت نفت بر آمریکا. نماینده کنگره کاوانو در سخنرانی بدیع خود، گفت در مورد تأثیر افزایش قیمت نفت بر اقتصاد جهان مطالب بسیاری گفته شده است. ولی اکنون باید مطالبی پیرامون تأثیر آن بر شهروندان معمولی آمریکا گفته شود. وزیر ظاهراً رابطه بین قیمت نفت و ضریب دستمزد در آمریکا را درک نمی کرد. آمریکا ممکن است دارایی یک اقتصاد عظیم باشد، ولی واقعیت موجود برای آمریکا این است که هر افزایش قیمت نفت بر آمریکا تأثیر بسیار خواهد داشت، چون صنایع بزرگ و اتحادیه های کارگری با درخواست مربوط به افزایش قیمت و دستمزد در قبال آن عکس العمل نشان خواهند داد. هر گونه افزایش قیمت نفت از نظر روانی تأثیر وحشتناکی خواهد داشت، و این درست در زمانی رخ می دهد که رئیس جمهور کارتر با کمال شجاعت لایحه کارهای عمومی و بعضی از اقدامات حزب خودش را نیز وتو کرده است تا سیر صعودی تورم را منحرف سازد. انگیزه روانی عظیمی که رئیس جمهور کارتر علیه تورم به وجود آورده با تصمیمات اعضای اوپک چون کویت به خطر خواهد افتاد و بر اقتصاد آمریکا تأثیر فاحشی خواهد بخشید. در زمانی که رئیس جمهور کارتر به ریسکهای سیاسی تن داده است تا سیاست معتدل تری در قبال خاورمیانه در پیش گرفته شود، این وزارتخانه باید تأثیر افزایش قیمت نفت را بر وجهه سیاسی کارتر نیز در مد نظر داشته باشد. مردم آمریکا سیاست قیمت نفت اوپک را از سیاست آمریکا در قبال خاورمیانه جدا نمی دانند، نماینده کنگره گفت به نظر وی وزیر به تأثیر عمیق افزایش قیمت نفت نه تنها بر اوضاع بین المللی بلکه بر اوضاع داخلی، اقتصادی و سیاسی آمریکا پی نبرده است.

۱۳- عتیقی گفت از نظر کویت وضع رئیس جمهور آمریکا مربوط به آمریکا است و نه کویت. کویت تنها در جهت حفظ منافع خود حرکت می کند. وضع دو کشور کاملاً با یکدیگر تفاوت دارد. آمریکا به ماه پرواز کرده است ولی کویت هنوز در تلاش است تا در کویت قادر به کشاورزی بشود. صحبت از مذاکرات شمال و جنوب و یا مذاکرات اروپا و اعراب بسیار جالب است، ولی در واقع تمام این حرفها زائد و از هجویات است. وزیر گفت ما همه میل داریم به عنوان شهروندان کشور خود سخن بگوییم «ولی در آمریکا شما از بمب نوترونی سخن می گوئید ولی ما در اینجا در مورد علوفه صحبت می کنیم».

۱۴- در همین جا، وزیر بلومنتال گفت که سفر وی به کویت گر چه کوتاه بود، ولی بسیار مفید پایان یافت. وی از وزیر عتیقی خواست که به آمریکا بیاید و به عنوان میهمان وی چند روزی را نیز در آنجا بگذراند. (پایان متن).

سند شماره (۲۰)

تاریخ: ۱۸ دیماه ۱۳۵۷
 از: سفارت آمریکا در کویت
 به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی
 موضوع: نظرات وزیر نفت کویت در مورد ملی شدن شرکت آمین اوایل و منطقه جدا شده سعودی و کویت

۱- روزنامه (السیاسه) کویتی مورخ ۱۵ دیماه با انتشار مقاله‌ای پیش‌بینی کرده است که تلاش شرکت نفت مستقل آمریکایی (آمین اوایل) برای مطرح کردن دعاوی خود در دادگاه بین‌المللی (که اشتباهاً دادگاه جهانی خوانده) با موفقیت روبرو نخواهد شد. در ملاقات سفیر با وزیر نفت الکاظمی و معاون وزیر العدسانی در تاریخ ۱۷ دیماه (تلگرام جداگانه) العدسانی گفت که پژوهش مورد درخواست شرکت در ۳۰ آذر ماه کاربرد نخواهد داشت، چون شرکت مزبور هم اکنون تحت تصرف درآمده است (مرجع ب). العدسانی گفت پس از ملی شدن تقاضای پژوهش زمانی می‌تواند مصداق پیدا کند که حاکمیت دولت کویت مورد سؤال باشد. وزیر نیز گفت تقاضای پژوهش آمین اوایل به دفتر امور حقوقی و اداری وزارت کشور ارجاع شده است. سفیر معتقد است که با وجود جالب بودن نظرات العدسانی، وکلاً ممکن است به طرز دیگری با آن برخورد کنند.

۲- سفیر پس از آن سؤال کرد که آیا شایعه مربوط به احتمال ادغام شرکت نفت کویت - و فرا یا شرکت نفتی دولتی جانشین آمین اوایل با مهمترین تولیدکننده نفتی کویت یعنی شرکت نفت دولتی کویت صحت دارد. وزیر گفت وی شخصاً به دو دلیل با این ادغام مخالف است. (۱) چون شرکت نفت کویت - و فرا جانشین آمین اوایل است و دولت کویت هنوز اختلاف خود را با این شرکت حل نکرده است. و اگر شرکت نفت کویت و فرا به صورت یک نماینده دیگر درآید وضع پیچیده‌تر خواهد گردید، و (۲) از نظر سیاسی نیز درست نیست که یک شرکت دولتی با شرکت گتی که صاحب امتیاز آن سعودی است در بهره‌برداری از منطقه جدا شده شریک شود.

۳- وزیر در رابطه با مشکل دیرین مشخص کردن مرز سعودی و کویت در بخش خارج از خشکی منطقه بی طرف گفت که مباحثات نیز مانند قیمت نفت متوقف مانده است. با این وصف وی گفت که امیدوار است که طرفین برای گفتگو پیرامون این مسئله در ماه جاری گرد هم جمع شوند. معاون وزیر العدسانی گفت بهتر است سعودی‌ها و کویتی‌ها اختلافات مرزی خارج از خشکی خود را حل کنند تا بتوانند در یک جبهه مشترک در برابر اینها مقاومت نمایند. کاظمی گفت کویت خیلی میل دارد مسئله مرزی حل شود تا بتوانند از منابع عظیم گازی حوزه دو را در بخش جدا نشده منطقه بی طرف بهره‌برداری کند. معاون وزیر العدسانی گفت یکی دیگر از دلایل عدم ادغام شرکت نفت کویت و شرکت نفت کویت و فرا این است که مطالعات وزیر نشان داده که این کار مقرون به صرفه نمی‌باشد.

۴- اظهار نظر: یکی از دلایل دیگری که مقامات به آن اشاره نکرده‌اند، ولی در اینجا از اعتبار خاصی برخوردار است، این است که وزیر بر شرکت نفتی و پتروشیمیایی دولت کویت (شرکت نفت کویت، شرکت ملی نفت کویت، و شرکت صنایع پتروشیمی) کنترل مؤثر ندارد، خواهان ایجاد شرکت نفتی مختص به خودش می‌باشد. علاوه بر این کاظمی برادرزاده اش فتوادمتروک را به عنوان سرپرست شرکت نفت کویت

وفرا منصوب کرده است، لیکن وی به عنوان فردی فاقد صلاحیت شناخته شده است. عامل دیگر عامل مذهبی است، چون هر دوی آنها مسلمان شیعی مذهب هستند و کارمندان برجسته شرکت نفت کویت و فرا را تعداد زیادی از شیعیان تشکیل می دهند.

مائسترون

سند شماره (۲۱)

تاریخ: ۲۴ دیماه ۱۳۵۷

از: سفارت آمریکا در کویت

موضوع: اقدامات محتاطانه کویت در مورد خمینی

۱- (طبقه بندی نشده) طبق روزنامه الوطن عربی مورخ ۱ بهمن ماه، سخنگوی وزارت امور خارجه کویت احمدالمبارکی از اظهار نظر مستقیم پیرامون اعلامیه ای که به یکی از دستیاران خمینی نسبت داده شده و طی آن خلیج نه «عربی» و نه «فارسی» بلکه «اسلامی» خوانده شده، خودداری کرده است. در ازاء آن مبارکی از موضع استاندارد عمومی کویت در قبال امنیت منطقه ای صحبت نمود. وی گفت «ضروری ترین مسئله برای کویت همکاری تمام کشورهای خلیج است تا ثبات و کامیابی منطقه حفظ گردد و از بروز تضاد قدرتهای بزرگ در آن جلوگیری به عمل آید.

۲- در تاریخ ۳ بهمن ماه روزنامه الوطن عربی، در گزارشی که از مخبر خود در پاریس دریافت کرده می گوید که خمینی در تاریخ ۲ بهمن ماه با نمایندگان رهبران مذهبی شیعیان خلیج در پاریس ملاقات کرده است و طی این ملاقات آنها اظهار داشتند که ترس از آن دارند که فعالیتهای سیاسی وی در خلیج منجر به نفوذ کمونیستها و ترغیب شورش در کشورهای خلیج گردد.»

۳- (خیلی محرمانه) اظهار نظر: مقاله الوطن نشانگر نگرانی پنهانی کویت در مورد پدید آمدن حکومت خمینی در ایران است. ما گزارش داده ایم که امیر کویت در گفتگو با وزیر خارجه فرانسه فرانسوا پونسه (مرجع الف) در مورد گسترش شورش شیعیان و راه یافتن آن به عراق اظهار نگرانی کرده است. در همین رابطه یکی از مقامات اداره سیاسی وزارت خارجه به ما گفت که فکر نمی کند دولتی به رهبری مردی مذهبی چون خمینی زیاد دوام بیاورد. این مسلمان سنی مذهب گفت تلاش برای ایجاد یک حکومت اسلامی به رهبری شیعیان در ایران تنها به ایجاد آشوب در این کشور و عراق دامن خواهد زد. ولی علیرغم این نگرانیها کویت در رابطه با اعلامیه های خمینی و حتی اختلافات مربوط به اصطلاحات جغرافیایی نیز اقدامات تنیدی انجام نداده است. وزارخانه به یاد دارد که هنگام بروز اختلاف بر سر خلیج کویت شدیداً اظهار می داشت که خلیج همیشه عربی بوده و همیشه تحت همین عنوان باقی خواهد بود. از اداره پست کویت از دریافت نامه هایی که عنوان خلیج فارس را داشتند امتناع ورزید و از صدور ترخیص نامه پروازها نیز به همین دلیل امتناع می ورزید. بیانات محتاطانه المبارکی مانع از آن است که این اختلافات جغرافیایی بار دیگر از سر گرفته شود. این احتیاط کاری بسیار بیسابقه است در حالی که قبلاً پس از اخراج خمینی از عراق، کویت به وی اجازه ورود به این کشور را نداده بود.

مائسترون

سند شماره (۲۲)

تاریخ: ۲ بهمن ماه ۱۳۵۷
از: سفارت آمریکا در کویت
موضوع: کویت آمادگی خود را برای افزایش جزئی تولید نفت خام به منظور جبران تولید نفت ایران اعلام می‌دارد

- ۱- تمام متن خیلی محرمانه است.
- ۲- خلاصه: وزیر نفت کویت به طور محرمانه‌ای در روز ۳۰ دیماه برای من فاش کرد که حکومت کویت اجازه خواهد داد مقداری معادل دویست هزار بشکه نفت در روز به طور اضافی تولید شود تا جبران از دست رفتن نفت ایران را بکند. طبق اظهار نمایندگان شرکت نفت کویت از جمله شرایط یکی این است که این مقدار اضافی نفت کویت با کشتیهای نفت کش کویتی حمل و نقل شود. قسمت اعظم این مقدار اضافی نفت خام به کمپانیهای بزرگ خریدار نفت مانند بریتیش پترولیوم، شل، گلف اویل کمپانی پیشنهاد خواهد شد در حالیکه دو کمپانی اول برای برآوردن این شرایط دچار زحمت نخواهند بود، شرکت گلف اویل ممکن است از این لحاظ بادشواریهایی مواجه شود و این شرکت هنوز تصمیم به خرید مقدار اضافی نفت از کویت نگرفته است. وزیر نفت کویت در ضمن اینکه خواست تا محرمانه بودن این اطلاعات را رعایت کنم، به من اطمینان داد که این اقدام «به دلایل سیاسی» انجام می‌گیرد و از لحاظ دیگر سیاست کویت مبنی بر محدود کردن تولید نفت خام به دو میلیون بشکه در روز، به طور متوسط، همچنان به قوت خود باقی است. (پایان خلاصه).
- ۳- در ضیافتی که از سوی سر دیوید استیل، رئیس بریتیش پترولیوم در تاریخ ۳۰ دیماه ترتیب داده شده بود. علی خلیفه الصباح وزیر نفت کویت برای من «به طور خیلی محرمانه» افشا کرد که کویت تولید نفت خام خود را به میزان اندکی بیش از دویست هزار بشکه در روز افزایش خواهد داد تا کمبود تولید نفت که ناشی از متوقف شدن تولید نفت ایران است جبران شود. وزیر نفت کویت از من تقاضا کرد این اطلاعات بسیار محرمانه نگاهداشته شود، زیرا هیچ‌گونه گزارشی از افزایش تولید نفت به مطبوعات داده نخواهد شد. (من تقاضا می‌کنم که تمایل او تا زمانی که این اطلاعات از طرف منابع دیگر افشا نشده محترم شمرده شود)، علی خلیفه خاطر نشان ساخت که میزان تولید نفت به وسیله شورای عالی نفت در تاریخ ۳۰ دیماه به تصویب رسیده و در جلسه کابینه کویت در تاریخ ۱ بهمن ماه بر آن رسماً صحه گذاشته خواهد شد.
- ۴- این اقدام، اقدامی است بر عکس تصمیم سابق کابینه کویت مبنی بر خود داری از تصویب پیشنهاد وزارت نفت این کشور که اجازه می‌داد سه کمپانی بزرگ خریدار نفت خام کویت یعنی بریتیش پترولیوم، گلف و شل هر یک برای سه ماهه اول و دوم و چهارم سال ۱۹۷۹ پنجاه هزار بشکه نفت اضافی در روز و در سه ماهه سوم، هر یک صد هزار بشکه نفت در روز خریداری کنند. دلیل وزیر نفت برای توصیه مقدار اضافی برای سه ماهه سوم، براساس تمایل برای به دست آوردن بنزین به اندازه کافی بوده است که به مصرف راه انداختن کارخانه جدید گاز مایع به ظرفیت کامل در شرایط بسیار سخت آب و هوایی می‌رسد که این امر به عنوان آزمایش نهائی برای پذیرفتن کارخانه از سوی سازندگان آن بشمار می‌رفت.
- ۵- پس از رد این پیشنهاد علی خلیفه با پیشنهاد کنونی، که اجازه می‌دهد هر یک از سه کمپانی بزرگ

خریدار نفت روزانه چهل هزار بشکه برای سه ماهه اول، دوم و چهارم و روزانه پنجاه هزار بشکه برای سه ماهه تولید کنند، بار دیگر به میدان آمد. این پیشنهاد معادل بیست درصد تولید نفت خام نسبت به پیشنهاد سابق کاهش دارد. بقیه تولید که مجموع آن به اندکی بیش از ۲۰۰ هزار بشکه در روز بالغ خواهد شد به کمپانیهای کوچک که دارای قراردادهای منظم برای خرید نفت خام کویت هستند. اختصاص خواهد یافت.

۶- برای کمپانیهای بزرگ خریدار نفت این پیشنهاد حاوی شرایط معینی است. اول اینکه آنها باید این مقدار اضافی نفت را با نفت کشهای کویتی حمل کنند و دوم اینکه هر یک از این سه کمپانی باید سهمیه خود را به میزان یک میلیون بشکه نفت سنگین اضافی که در منطقه بی طرف تولید می شود و اکنون در انبارها نگهداری می شود، برای آنکه فروش آن دشوار است بالا ببرند، علاوه بر این سه کمپانی که از تخفیفهایی منطبق قراردادهای منظم خود برخوردارند، بایستی برای این مقدار اضافی قیمت رسمی را بپردازند. و شرایط عادی اعتباری یعنی اعتبار شصت روز به آنها تعلق خواهد گرفت. هر دو شرکت بریتیش پترولیوم و شل که بیشترین میزان خسارت را در نتیجه قطع تولید نفت ایران متحمل شده اند، ظاهراً اشکالی در برآوردن این شرایط نخواهند داشت و انتظار می رود که برای این مقدار اضافی قرار داد مربوطه را امضا کنند.

۷- یک شرط اضافی نیز از سوی وزارت نفت کویت به پیشنهادی که به شرکت نفت گلف برای این مقدار اضافی نفت عرضه شده، ارائه شده است و آن این است که وزارت نفت کویت از گلف تقاضا کرده است که یک قرار داد ده ساله برای خرید دویست هزار تن گاز مایع امضا کند. این شرط بدان جهت اضافه شده است که شرکت نفتی گلف در اواخر دسامبر قرار دادی را که درباره خرید این مقدار گاز مایع امضا کرده بود، فسخ کرد، به این دلیل که خریدار ژاپنی این گاز یعنی شرکت میتسوبیشی به طور ناگهانی از انجام موافقت مربوط به خرید این مقدار گاز مایع طفره رفت. شرکت نفت گلف قبلاً مقدار ده هزار تن گاز مایع در سال برای این مشتری خریداری می کرد و مقدار مربوطه را به دویست هزار تن برای پیش بینی نیاز بیشتر، افزایش داده بود. ولی به موجب اظهارات نماینده شرکت نفت گلف در منطقه بازار گاز مایع در ژاپن در نتیجه در دسترس بودن سوختههای دیگر قابل رقابت از لحاظ قیمت که می تواند کاملاً مصرف کنندگان را به منابع دیگر انرژی هدایت کند، اشباع شده است.

۸- شرکت گلف اوایل همچنین در مورد شرط حمل نفت با نفت کشهای کویتی با دشواریهایی مواجه است و آن در نتیجه آسیبی است که به تأسیسات باراندازی در ایرلند وارد شده است و این شرکت هم اکنون دارای مازادی بر ظرفیت نفت کشهاست و چون وزارت نفت کویت به موجب قرارداد خواسته است که خریداران درباره مخارج حمل با شرکت نفت کشهای کویت مذاکره کنند، شرکت گلف از این نگران است که در موقعیتی قرار گیرد که این مقدار اضافی نفت خام را با تحمل خسارت به بازار برساند. مطابق اظهارات نماینده این شرکت گلف سرگرم بررسی مجدد این پیشنهاد است.

۹- هنگامی که وزیر نفت کویت این اطلاعات را به من داد گفت که این تصمیم از سوی حکومت کویت به «دلایل سیاسی» اتخاذ شده است، یعنی به منظور کمک به افزایش عرضه نفت که برای جبران کمبود تولید نفت ایران مورد لزوم خواهد بود. او گفت که در موارد دیگر سیاست کویت این است که حداکثر تولید تعیین شده نفت خام را به میزان ۲ میلیون بشکه در روز، به طور متوسط حفظ کند و این تصمیم همچنان

مراعات خواهد شد. مائسترون

سند شماره (۲۳)

تاریخ: ۴ بهمن ماه ۱۳۵۷
از: سفارت آمریکا در کویت
به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی، فوری
موضوع: جزئیات بیشتری در مورد افزایش تولید نفت کویت

- ۱- (تمام متن خیلی محرمانه است).
- ۲- در ملاقات مورخ ۳ بهمن ماه با وزیر نفت کویت شیخ علی خلیفه الصباح و گفتگو پیرامون مسائل دیگر، وزیر نفت کویت گفت در سال ۱۳۵۸ به علت کاهش تولید نفت ایران، کویت سطح تولید نفت خام خود را افزایش خواهد داد. وی گفت، شورای وزیران در تأیید پیشنهاد مطروحه در تلگرام مرجع، سقف تولید نفت خام کویت را ۲/۲۰۰/۰۰۰ بشکه در روز تصویب کرده است.
- ۳- علی خلیفه گفت شرایط خاصی برای هر یک از شرکتهای برداشت کننده نفت کویت (بریتیش پترولیوم، شل و گلف) به خصوص در زمینه استفاده از تانکرهای نفتی کویت تعیین شده است. وی گفت بریتیش پترولیوم و شل با وجود شرایط جدید پیشنهادات ارائه شده را خواهند پذیرفت، لیکن گمان نمی کند که شرکت گلف از این وضع سودی ببرد. هنگامی که از وی سؤال کردم که آیا شرایط وضع شده در مورد گلف با شرایط وضع شده در مورد دو شرکت دیگر تفاوت داشته یا خیر، علی خلیفه با ابهام پاسخ داد که این شرایط مربوط است به خریدهای قبلی گاز و نفت توسط این شرکت، ولی بیش از این چیزی نگفت. وی گفت تصمیم شرکت گلف مبتنی بر این است که استفاده از تانکرهای کویتی هزینه شرکت را تا حدی بالا خواهد برد که بر اساس شرایط موجود عرضه نفت مازاد به بازار سودآور نخواهد بود.
- ۴- نماینده منطقه گلف نیز این واقعیت را تأیید کرد و گفت شرکت گلف به علت پر بودن ظرفیت تانکرهای خود، برای استفاده از تانکرهای کویتی مجبور خواهد شد در ازاء هر بشکه یک دلار بیشتر خرج کند و نخواهد توانست آن را از مشتریان خود دریافت نماید. وی گفت شرکتهای بریتیش پترولیوم و شل نفت مازاد را در پالایشگاههای خود استفاده خواهند کرد و احتمالاً با فروش محصولات دیگر نفتی هزینه متحمل شده را جبران خواهند نمود.
- ۵- علی خلیفه گفت مقدار پیشنهادی به شرکت گلف اکنون به خریداران دیگر نفت کویت داده خواهد شد. در خاتمه این گفتگو، وی از من خواست که این اطلاعات محرمانه بماند و تأکید کرد که در مطبوعات کویت مطالب مزبور درج نخواهد گردید. وی گفت اگر این اطلاعات فاش شود، دولت و به خصوص خود او به عنوان وزیر نفت به خاطر افزایش سطح تولید بیش از سقف عادی ۲ میلیون بشکه در روز مورد انتقاد قرار خواهند گرفت.

مائسترون

سند شماره (۲۴)

تاریخ: ۱۰ ماه ۱۳۵۷
از: سفارت آمریکا در کویت
به: وزارت امور خارجه و واشنگتن دی - سی
موضوع: نقطه نظرات کویت در مورد امنیت منطقه ای

- ۱- (خیلی محرمانه) مطبوعات کویت در مورد جنبه امنیتی خلیج که در بیانات وزیر دفاع براون در

کنگره در تاریخ ۲۵ دیماه مطرح شده اغراق کرده‌اند. سخنگوی دولت کویت، در اظهار نظر پیرامون بیانات براون، مداخله خارجی در امور خلیج را نپذیرفت و گفت که کویت از دیگر کشورها تقاضای تضمین و یا حراست امنیتی نکرده است. گرچه این بیانیه بیش از نظرات گزارش شده وی در مرجع الف در رابطه با نقش قدرتهای بزرگ در خلیج از قاطعیت برخوردار است، ولی بیانات سخنگوی دولت کویت نشانگر نقش متوازن کننده دولت کویت بین همسایگان بزرگ خود و ابرقدرتها می‌باشد.

۲- (طبقه‌بندی نشده) در تاریخ ۶ بهمن ماه روزنامه‌های عربی زبان کویت در صفحات اول خود سخنرانی وزیر دفاع آمریکا براون را در برابر کمیته تسلیحاتی سنای آمریکا که در تاریخ ۵ بهمن ایراد شده بود، گزارش کرده‌اند. دو روزنامه (الانباء و الرأی العام) ترس آمریکا را از برخورد شوروی و آمریکا در خلیج عنوان کرده‌اند. انباء، الوطن و القیس گفته‌اند که وزیر از احتمال بروز این درگیری سخن گفته است، بنابراین، مانند روزنامه‌های قاهره حقایق را وارونه جلوه گر ساخته‌اند (مرجع ب).

با وجود اینکه همه روزنامه‌ها اظهار داشته‌اند که آمریکا خود را در برابر این «امکان» آماده می‌کند، ولی همه آنها تصریح کرده‌اند که «مداخله» آمریکا تنها در پاسخ به حرکت‌های شوروی صورت خواهد گرفت.

۳- در تاریخ ۲۹ بهمن ماه روزنامه عربی السیاسه اظهار نظرهای وزیر کشور در امور کابینه عبدالعزیز حسین را در پاسخ به بیانات وزیر براون گزارش کرده است، وی سخنگوی دولت کویت نیز می‌باشد. حسین گفته است که کویت با هرگونه مداخله خارجی گذشته از میزان و نوع مداخله مخالف است. وی یادآور شد که کشورهای خلیج و شبه جزیره عربی در مخالفت با مداخله خارجی متحد هستند. وی گفت کویت و دیگر کشورهای خلیج میل ندارند در مبارزات بین قدرتهای بزرگ درگیر شوند. در رابطه با کویت، وی گفت کشور متبوعش میل ندارد از کشورهای دیگر تضمین امنیتی چه به صورت اعزام نیرو و چه به صورت وارد شدن در پیمانهای دفاعی، کسب کند.

۴- (خیلی محرمانه) اظهار نظر: بیانات حسین نشانگر عکس العمل استاندارد کویت در پاسخ به نظرات مقامات برجسته آمریکایی درباره منافع آمریکا درباره امنیت خلیج فارس است. همیشه محتوای اصلی بیانات مقامات آمریکایی در این رابطه، و موجبات رنجش خاطر در بیانیه وی، نادیده گرفته می‌شود و عدم پذیرش «مداخله خارجی» در خلیج توسط کویت با طمطراق مطرح می‌گردد. علاوه بر اظهار اطمینان علنی به عراقیها مبنی بر عدم حمایت کویت از طرحهای امنیتی آمریکا، بیانیه دولت کویت به فلسطینیها خاطر نشان می‌سازد که کویت به وحدت عربی متکی است. ممکن است در ظاهر این اظهار نظرها با بیانات قبلی گزارش شده حسین در مرجع الف مغایر به نظر برسد، لیکن در حقیقت این طور نیست. در مورد دوم حسین از خود عکس العمل نشان نمی‌داد، بلکه در رابطه با بحران ایران نظر کویت را در مورد اوضاع امنیتی منطقه بیان می‌داشت. این بیانات عاری از مشاجرات لفظی موجود در بیانات اخیر وی بود، و به نظر ما نشانگر موضع دقیقتر دولت کویت است. بنابراین، این بیانیه را باید سیاست متعادل کننده کویت بین همسایگان بزرگتر خود و ابرقدرتها دانست.

سند شماره (۲۵)

تاریخ: ۱۸ بهمن ماه ۱۳۵۷
 از: سفارت آمریکا در کویت
 به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی
 موضوع: افزایش جریان سرمایه از کویت نشانگر وجود بحران ایران است.

۱- (تمام متن خیلی محرمانه است)

۲- خلاصه: رابطه‌های سفارت در محافل بازرگانی و بانکداری کویت در هفته‌های اخیر متوجه افزایش فعالیتهای مربوط به انتقال سرمایه از بانکهای اینجا شده‌اند. می‌گویند این صادرات روزافزون ارزی متشکل از سرمایه‌های خصوصی است که مقصد آنها بازارهای دلاری اروپا و آمریکا می‌باشد. فزونی آن نیز نشانگر فرار سرمایه از ایران از طریق نظام بانکی آزاد و نسبتاً مؤثر کویت به بازارهای پولی غرب می‌باشد. با این وصف، دلایلی نیز موجود است که نشان می‌دهد بخشی از افزایش مربوط به نوسانات پول کویت در خارج است. مدیر کل یکی از بزرگترین بانکهای کویت مصرانه می‌گوید، گرچه فرار پول از کویت در حال حاضر بیش از حد معمول است، ولی این افزایش به طور مطلق حائز اهمیت نیست. با این وصف وی معترف است که شیوع مشکلات ایران به بخش عربی خلیج علی‌الخصوص عراق می‌تواند علت اصلی فرار سرمایه از کویت به حساب آید. (پایان خلاصه).

۳- دو هفته گذشته در مورد فرار سرمایه از کویت و ارتباط احتمالی آن با اوضاع ایران با بانکداران و بازرگانان محلی گفتگوهای انجام دادیم. شایع شده است که پول و دیگر لوازم ارزشمند از آن سوی خلیج مخفیانه وارد کویت می‌شود. گفتگوهای ما نیز این امر را تأیید می‌نماید، و گرچه روند حاضر از آبانماه گذشته آغاز شده، ولی در هفته‌های گذشته فعالیتهای مربوط به انتقال پول از بانکهای اینجا افزایش چشمگیری پیدا کرده است. رئیس هیئت مدیره یکی از مهمترین نهادهای سرمایه‌گذاری کشور به ما گفته است که «بانکهای اینجا در حال حاضر آنقدر سرگرم سفارت مربوط به انتقال ارزهای ایرانی هستند که حتی برای پاسخ به به تلفنهای ما نیز وقت ندارند».

۴- بسیاری دیگر از دوستان ما نیز معتقدند که فرار سرمایه ایرانی از طریق کویت علت اصلی این پدیده ارزی است. آنها می‌گویند کویت نزدیکترین نقطه آزاد به ایران از نظر انتقال ارز است که سیستم بانکی نسبتاً مؤثر آن قادر است حجم عظیم پولی را اداره کند. تا به حال قادر نبوده‌ایم حتی رقم تقریبی پولهای انتقالی را به دست آوریم، لیکن منابع ما معتقدند که اکثر این پولهای انتقالی به مقصد بازارهای دلار اروپایی و آمریکا ارسال شده‌اند، چون به دست آوردن مارک آلمان، فرانک سوئیس وین ژاپن چندان نیست.

۵- شایعات محدود به فرار از ایران نبوده است. رابطه‌های ما گزارش می‌دهند که پول محلی نیز محدود و تحت فشار قرار گرفته است و چند بانک در میزان وامهای خود به خصوص در رابطه با حساب جاری غیر کویتیها کاهش پدید آورده و از روش نامحبوب (که معمولاً اجتناب می‌شود) ابطال چکهای بی محل مشتریان کویتی نیز خود داری نورزیده‌اند.

۶- در گفتگو با مدیر کل یکی از بزرگترین بانکهای کویت پیرامون این فرار سرمایه، متوجه شدیم که گرچه آمریکا در رابطه با ماه دسامبر کسری بودجه تجاری خود را بسیار زیاد اعلام کرده است، ولی در هفته گذشته ارزش دلار در بازارهای متعدد افزایش یافته است. وی معترف است که اوضاع سیاسی خلیج

در حال حاضر سبب شده است که فرار سرمایه بیش از حد معمول جریان داشته باشد و همین امر می‌تواند بر بازارهای پولی غربی تأثیر گذاشته باشد. وی گفت درست است که بخش اعظم سرمایه از ایران خارج می‌شود، ولی مبالغ غیر عادی نیز از کویت خارج گشته است. وی گفت بازار پولی «متشنج» است، و خروج سرمایه مبالغه‌آمیز نیست چون میزان انتقال ارز از کویت به خارج نشانگر این حقیقت است او در این رابطه به رقم خاصی اشاره نکرد، لیکن گفت که مبلغ پولی که بیش از حد از کویت خارج شده در واقع «اهمیت چندانی ندارد». وی در ادامه گفت به دنبال وقایع ایران، کویتها با پول خود کمتر ولخرجی می‌کردند. وی گفت همین امر نشانگر تشنج بازار است ولی اگر بحران ایران به داخل بخش عربی خلیج راه نیابد فرار سرمایه نیز ادامه نخواهد شد. لیکن وی گفت اگر همین مشکلات و بحرانها در بغداد ظهور کند فرار سرمایه از کویت سیل آسا خواهد بود.

۷- اظهار نظر: بانک مرکزی در همین اواخر آمار و ارقام بانکی مربوط به فصل آخر سال ۱۳۵۷ را منتشر کرده است. ارز خارجی بانکهای کویتی در فصل سوم سال ۲۷۵ میلیون دینار (یک دینار کویت معادل ۳/۷۰ دلار آمریکا) بود. افزایش همین نوع ارز در فصول قبلی سال ۱۳۵۷ معادل ۳۰ میلیون دینار از فصل اول تا دوم، و ۴۰ میلیون دینار از فصل دوم یا فصل سوم بوده است. گرچه همین افزایش نیز می‌تواند نشانگر فرار سرمایه باشد، ولی متوجه می‌شویم که حسابهای سپرده جاری و ثابت افراد مقیم کویت نیز توأم با افزایش بوده است. این افزایش معادل ۱۱۰ میلیون دینار از فصل دوم تا فصل سوم، و ۱۲۰ میلیون دینار از فصل سوم تا فصل چهارم بوده است.

سند شماره (۲۶)

تاریخ: ۲۳ بهمن ماه ۱۳۵۷

مکان: وزارت نفت، شهر کویت

یادداشت مکالماتی

شرکت‌کنندگان: آقای محمود ک. العدسانی معاون وزیر نفت کویت، آقای کوینسی لامزدن، بخش اقتصادی، سفارت آمریکا، در کویت

موضوع: سیاست تولید نفتی کویت، سیاست قیمت گذاری اوپک، بحران ایران، امنیت منطقه‌ای خلیج و ارتباط آن با امور اعراب و اسرائیل، اتحاد سوریه و عراق

با مطرح کردن مطلبی که قبل از ورود به کویت در اوائل بهمن ماه در مطبوعات تجاری نفتی فرانسه مطالعه کرده بودم باب صحبت را با محمود گشودم. گفتم که در این مطبوعات گزارش شده بود که کویت به سه شرکت برداشت کننده مهم نفتی خود (بریتیش پترولیوم، شل، و گلف) اجازه داده است که بیش از سقف ۲ میلیون بشکه در روز تولید نمایند. در ادامه گفتم که همین مطبوعات گزارش کرده‌اند که به هر یک از شرکت‌های مزبور اجازه داده شده تا در سال جاری روزانه ۴۰/۰۰۰ بشکه نفت اضافی برداشت نمایند. وی گفت کویت محدوده تولیدی ۲ میلیون بشکه در روز را رعایت نخواهد کرد. وی گفت از زمان انحلال مجلس ملی این محدوده تولیدی اختیاری بوده و نشانگر اهداف برنامه‌ریزی شده می‌باشد. چون به دنبال نظام دوگانه قیمت گذاری قطر، کویت چند مشتری مهم خود را از دست داده بود، مقداری تولید اضافی سبب خواهد شد که میانگین میزان برداشت در سالهای ۱۳۵۶ و ۱۳۵۸ معادل ۲ میلیون بشکه در روز

بشود. محمود گفت چون کویت دارای یک بودجه متعادل بوده و با مشکلات مالی شدیدی روبرو نیست، محدوده ۲ میلیون بشکه در روز در آینده نزدیک اعتبار و قوت خود را حفظ خواهد کرد. وی در تصریح مطلب اظهار داشت هرگونه افزایش تولید بیش از سطح ۲ میلیون بشکه در روز که مانند افزایش کنونی پدید آید، تنها دارای انگیزه‌های داخلی اقتصادی است. (ولی صحت این گفته مورد تردید است چون منابع موثق سفارت گفته‌اند که این افزایش ناشی از تحریکات سیاسی بین‌المللی بوده است.) محمود گفت افزایش تولید سال ۱۹۷۹ بیشتر مربوط به گاز است، وی گفت رشد سریع کویت که به هیچ وجه کندتر نشده و نیز افتتاح آتی کارخانه گاز مایع یک میلیارد دلاری جدید شرکت نفتی کویت سبب خواهد شد تقاضای محلی سال ۱۳۵۸ در رابطه با گاز افزایش قابل ملاحظه‌ای پیدا کند. وی گفت در حال حاضر تنها راه برآورد و تأمین این تقاضا افزایش تولید نفت است. بنا به گفته محمود چون گاز آزاد غیر نفتی بحساب آورده نمی‌شود، به وزارت آب و برق دستور داده شده که در تأسیسات آبی و برقی خود از سوخت دوگانه استفاده کند. وی گفت «ما آماده شده‌ایم تا از نفت سنگین تر و حتی خام برای تولید آب و برق استفاده کنیم.» لیکن «صرفه‌جویی‌های عظیم» ناشی از کاهش عرضه به خاطر پروژه عظیم گاز مایع از بین رفته است. قرار بود این کارخانه از گاز مرتبط با نفت تولید شده در زمانی استفاده کند که محدوده تولید ملی نفت کویت ۳ میلیون بشکه در روز تعیین شده بود.

محمود در مقام تأیید گفت تصمیم کویت مبنی بر افزایش تولید نفت ناشی از تأثیرات مهم بین‌المللی نیز بوده است. معذالک وی مصرانه اظهار می‌داشت که علت اصلی این تصمیم‌گیری داخلی بوده است. وی گفت با یادآوری دو ضریب غیر داخلی که افزایش تولید نفت کویت را مانع می‌شدند بر این نکته تأکید کرد وی گفت در ابتدا کویت «ضرر کرده» و در هنگام وضع قیمت دو گانه مشتریانی را از دست داده بود. بنابراین، چون نفت سنگین کویت ادامه اهداف مورد نظر را در بازاری اینچنین شکننده ممکن می‌ساخت، کویت میل ندارد با وارد کردن خسارت به دیگر اعضای اوپک، مشتریان آنها را بقا بد، حتی اگر بازار از وضع بحرانی برخوردار باشد. ثانیاً، چون در این موقعیت تنها عضو تأثیرپذیر اوپک ایران است کویت احتیاط بیشتری به خرج می‌دهد. وی گفت تبدیل شدن کویت به یک صادرکننده بزرگ نفتی در سالهای ۱۳۲۹ به ضرر ایران بود. ولی در حال حاضر با وجود ماهیت نهضت خمینی و تأثیرات احتمالی آن بر دیگر تولیدکنندگان نفتی عربی، کویت میل ندارد در روابط خود با رهبر جدید ایران «نقاط رنجش خاطری» پدید آورد.

از محمود سؤال کردم که آیا درست است که طبق اظهار مطبوعات وزراء کشورهای تولیدکننده نفت عربی در خلیج به دنبال بحران ایران در صدد بررسی مجدد وضع قیمت نفت برآمده‌اند. وی در مقام تأیید گفت این کشورهای تولیدکننده قیمتی را موقتاً برای نفت مازاد بر تولید ملی خود تعیین خواهند کرد. وی گفت، به طور مثال در حال حاضر کویت به مشتریان سنتی خود نفت را به قیمت هر بشکه ۱۲/۸۳ دلار می‌فروشد در حالی که همین نفت در بازار به قیمت ۱۵ دلار به فروش می‌رسد، و نفتهای سبکتر به قیمت ۱۷ دلار خرید و فروش می‌شود. سؤال کردم که آیا وزرای مزبور در نظر دارند قیمت جدید را طبق برنامه قیمت‌گذاری اوپک برای فصل چهارم سال ۱۳۵۸ تعیین کنند یا می‌خواهند اساساً قیمت نفت در بازار سیاه بگیرند. وی پاسخ داد «در واقع هیچ یک از آنها در نظر گرفته نخواهد شد» بلکه تولیدکنندگان بیشتر منافعی را در نظر می‌گیرند که شرکتهای نفتی از طریق نفت‌های قراردادی قیمت کنونی اوپک به دست

می‌آورند. سؤال کردم که آیا منظور وی این است که قیمت نفت چیزی بین ۱۵ و ۱۷ دلار خواهد بود. وی گفت نمی‌داند که وزیران مزبور چه قیمتی را تعیین خواهند کرد.

محمود نیز با برآورد من هم عقیده است و می‌گوید به دنبال بحران ایران میزان کمبود نفت تولیدی در جهان آزاد روزانه معادل دو تا سه میلیون بشکه است. ولی وی گفت با تجدید نظر صعودی قیمت‌ها، جبران این کمبود چندان دشوار نخواهد بود. وی در ادامه گفت هم اکنون اوپک حدود ۳ میلیون بشکه در روز از ۵ تا ۶ میلیون بشکه نفت تولیدی پیشین ایران را فراهم می‌آورد. علاوه بر اوپک منابع غیر اوپک چون مکزیک نیز در موقعیتی قرار دارند که می‌توانند در پر شدن این شکاف تولیدی مفید واقع شوند.

موضوع مورد بحث بعدی ایران بود. محمود گفت شاه قربانی عدم تصمیم‌گیری به موقع رهبران غربی شده بود. وی گفت در سه ماه گذشته وخامت اوضاع آنقدر شدید بود که آمریکا نمی‌توانست کار چندانی برای حفظ قدرت شاه انجام دهد، ولی وی گفت که نمی‌داند چرا آمریکا زودتر از اینها به دولت ایران کمک نکرده بود «آن هم هنگامی که فرصت انجام آن وجود داشت». وی ادامه داد «شما کاری نمی‌کنید در نتیجه فرانسه برنده می‌شود. آنها حتی توسط یکی از هواپیماهای خود قهرمان را به وطنش باز گرداندند.» محمود گفت تلاش آمریکا برای مرتبط ساختن قرارداد کمپ دیوید با اوضاع خلیج اشتباه محض است وی گفت اوضاع خلیج کاملاً جداست و دارای پویاییهای خاص خود می‌باشد. وی گفت تنها پدیده‌ای که کشورهای مدیترانه‌ای و آسیای صغیر و خلیج را به یکدیگر مرتبط می‌سازد، تجدید حیات اسلام است. وی گفت این امر بهیچ وجه به نفع قرارداد کمپ دیوید نخواهد بود، چون نظر کلی جامعه اسلامی مخالف همکاری با اسرائیل است.

از نظر محمود تأثیر مستقیم بحران ایران بر کویت محدود خواهد بود. البته از طرف عناصر محافظه کار مذهبی فشارهایی اعمال خواهد شد و نسل جوان نیز فعالیتهای خود را تشدید خواهد نمود، لیکن به نظر وی دولت می‌تواند با بالا بردن توقعات رفاهی مادی و بازگشت به دموکراسی پارلمانی مشکلات داخلی کویت را مهار نماید. با یادآوری کردن این گزارش مطبوعات محلی مبنی بر اینکه، خانواده هیئت حاکمه ممکن است بخواهند تعدادی از نمایندگان خود را در مجلس ملی منصوب نماید، عدسانی گفت خانواده صباح باید فعالیتهای خود را محدود به انتصاب وزیران نماید چون آنها به طور اتوماتیک به عنوان نمایندگان مجلس عمل خواهند کرد. وی گفت اتکاء بیش از حد به انتصاب نمایندگان سبب تشدید نارضایتی و عدم تأیید انتخاب کنندگان خواهد شد و بسیاری از منافع ثبات انگیز بازگشت به دموکراسی را از بین خواهند برد.

گفتگو سپس به وحدت سوریه و عراق متمرکز گردید. معاون وزیر معتقد است که این وحدت در آینده نزدیک به وقوع نخواهد پیوست. وی گفت در همان حال که اسد و صدام هیچ یک حاضر نیستند قدرت خود را از دست بدهند، ولی اگر از فعالیت علیه یکدیگر دست بردارند وحدت عربی شدت بیشتری خواهد یافت. از نظر عدسانی اجلاس بغداد یک موفقیت عظیم است. وی گفت «حس اعتماد عراقیها به خودشان اکنون خیلی بیشتر شده و می‌خواهند در جامعه عربی نقش مهمتری را به عهده بگیرند.» به نظر وی بحران ایران بیش از ادامه تضاد اعراب و اسرائیل مسئول پیدایش این طرز فکر جدید در بغداد است.

در خاتمه محمود خاطر نشان ساخت سفر اخیر نخست‌وزیر کویت شیخ سعد به کشورهای عربی همجوار نیز نتیجه مستقیم اجلاس بغداد بوده است. وی گفت سفر سعد در رابطه با دیپلماسی کویت

موفقیت آمیز بوده است. هدف از این سفر ایجاد همکاری بیشتر میان کشورهای منطقه و مخالفت با تشنجات منطقه‌ای است که می‌تواند منجر به مداخله ناخواسته قدرتهای خارجی در منطقه گردد.

سند شماره (۲۷)

تاریخ: ۲۴ بهمن ماه ۱۳۷۵

یادداشت مکالماتی

مکان: بانک مرکزی کویت، کویت

شرکت کنندگان: آقای حمزه عباس حسین، مدیر کل بانک مرکزی کویت، آقای کوینسی لامزدن، بخش اقتصادی سفارت آمریکا در کویت

موضوع: سیاست پولی و نفتی، تأثیر بحران و موضعگیری آمریکا

در مقام توضیح به حمزه عباس گفتم که پس از سه سال دوری از امور خلیج در سفر کنونی خود به کویت بیشتر نقش مستمع را دارم و بسیار خوشحال خواهم شد که نقطه نظرات وی را در مورد مسائل پولی و تأثیر بحران ایران بر منطقه خلیج بشنوم. وی در پاسخ گفت از اینکه در مقایسه با چند ماه قبل وضع دلار بهتر شده بسیار خوشحال است، وی گفت «هیچ یک از ما معتقد نیست که مشکلات را پشت سر گذاشته‌ایم، لیکن سیاستهای پولی شما از اعتبار بهتری برخوردار شده است» حمزه در ادامه گفت، تلاش آمریکا در ماههای آتی جهت کنترل تورم و موازنه پرداختهای خود بازگو کننده داستان خواهد بود. وی اضافه کرد «حفظ نیروی دلار به نفع ما در کویت است». حمزه عباس گفت بهمین دلیل در رابطه با قیمت نفت، کویت به طرز غیر مسئولانه عمل نخواهد کرد، لیکن ما نیز باید اعتراف کنیم، سیاستهای پولی چند ماه گذشته آمریکا برای کویت مشکلاتی را به وجود آورده است. وی گفت تا مدتی فکر می‌کرده است که آمریکا سیاست تبدیل ارز را با اوپک مرتبط ندانسته و از آن تنها به عنوان یک اسلحه تاکتیکی در تحریک اقتصاد آلمان و ژاپن بهره برداری می‌نموده است. لیکن سقوط ارزش دلار مشکلات سیاسی و اقتصادی شدیدی را بر سر راه اوپک قرار داد. وی گفت، حتی عربستان سعودی نیز قادر نبود از ثبات قیمتها حمایت کند، چون در مقایسه با واردات ناشی از جهان صنعتی ارزش نفت سیر نزولی را در پیش گرفته بود. این معما این است که ما می‌دانیم افزایش قیمت نفت به دلار فشار وارد خواهد کرد و از قدرت خرید و ارزش سرمایه‌گذارهای مان نیز خواهد کاست. ولی هنگامی که دولت آمریکا اجازه می‌دهد ارزش دلار پایین بیاید، ما نمی‌توانیم شاهد سقوط ارزش مهمترین معیارهای خود باشیم. «ما مجبور شده‌ایم توازن لازم را به وجود آوریم.»

حمزه عباس ادامه داد در مقایسه با دیگر شاخصهای اقتصادی قیمت حقیقی نفت خام اوپک هنوز هم بسیار پایین است. برنامه قیمت‌گذاری ابوظبی از نظر وی «بسیار محافظه کارانه است.» با فشار وارده از طرف بحران ایران بر بازار جهان، روشن است که شرکتهای نفتی می‌توانند در نتیجه قراردادهای ارزان خود با کشورهای تولیدکننده منافع سرشاری را به جیبهای خود سرازیر سازند. حمزه گفت به همین دلیل برای جبران این وضع در بازار قیمت‌های نفتی قدری افزایش پیدا خواهند کرد. ما گفتیم که مقداری افزایش قیمت در حال حاضر خوب است و بهتر است از جهش ناگهانی قیمت که می‌تواند موجب اغتشاش و بحران در بازار بین‌المللی پولی بشود، جلوگیری به عمل آید.

حمزه عباس در رابطه با بحران ایران با خونسردی تمام صحبت کرد. (گفتگوی ما یک روز قبل از حمله

به سفارت آمریکا در تهران صورت گرفته بود.) وی گفت بحران ایران آنچنان جو ناراحت کننده‌ای را در منطقه پدید آورده که اکثر مردم قادر به ارائه یک تحلیل روشن و منطقی نیستند. معذالک حمزه گفت بهتر است آینده نگری بیشتری داشته باشیم و تا حد امکان از اوضاع کنونی حقایق بیشتری را استخراج کنیم. وی اصرار داشت که علیرغم اشتیاق انقلابی ایرانی خمینی بالاخره پی خواهد برد که لازم است چرخ اقتصاد کشور به راه افتد و این بدان معنی است که در نهایت او باید با آمریکا به توافق برسد. وی گفت یک مطلب کاملاً روشن است و آن اینکه خمینی چپ گرا نیست. با این وصف آمریکا، باید راهی برای همکاری اقتصادی با ایران پیدا کند. آمریکا باید تا حد امکان جنبه سیاسی نظامی اوضاع را تشدید نماید. وی گفت «با پیشنهادات اقتصادی به آنها نزدیک شوید» چون نزدیک شدن به آنها از طریق عقاید سیاسی بسیار دشوارتر است.

حمزه عباس گفت که کشورهای عربی نیز باید به فکر ایجاد یک رابطه جدید با ایران باشند. وی گفت اگر خمینی بر سر قدرت باقی بماند، ظاهراً برخلاف شاه به جهان عرب نزدیکتر خواهد شد. حمزه گفت، تمام مواضع اتخاذ شده در رابطه با سیاست خارجی توسط خمینی و یارانش نشانگر این واقعیت است که آنها می‌خواهند با همسایگان عرب خود رابطه نزدیکتری را برقرار سازند. وی از اعلام حمایت از فلسطینیها، محکوم نمودن نقش شاه به عنوان پاسدار حریم خلیج، و احتمال بازگشت جزایر ابوموسی و تنب به اعراب در این زمینه یاد کرد. وی در ادامه گفت، حتی با این وصف، تأثیر انقلاب ایران سبب شده است که دولتهای کشورهای عربی دائماً و به طور پیوسته اوضاع سیاسی داخلی خود را زیر نظر داشته باشند. در خاتمه گفت، در کویت خانواده حاکم بسیار محبوب است و اکثریت مردم کویتی و غیر کویتی کشور ثروتمند و مرفه هستند. وی گفت مصر تنها کشور عربی است که اوضاع داخلی آن مشابه ایران است و «مصر مهمترین کشوری است که پس از ایران دچار انقلاب اسلامی خواهد گردید».

سند شماره (۲۸)

تاریخ: ۱۷ اسفند ماه ۱۳۵۷
 از: سفارت آمریکا در کویت
 به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی، با اولویت
 موضوع: مشاور سرمایه گذاری امیر در مورد مشکلات دلار گفتگو می‌کند

۱- خلاصه: مشاور سرمایه گذاری و مالی با نفوذ امیر یعنی ابوسعود در تاریخ ۱۵ اسفند ماه به سفیر گفت بیانات اخیر وزیر کویتی در مورد سقوط ارزش دلار مبالغه آمیز بوده است. وی گفت بیانیه ۹ اسفند امیر در مورد تشکیل اجلاس اضطراری اوپک مبتنی بر یک شرط مهم و آن هم «ادامه سقوط ارزش دلار» بوده است. از نظر ابوسعود در این صورت یا باید از طریق افزایش مستقیم قیمت نفت و یا ایجاد رابطه بین قیمت نفت و سبد ارزی اوپک سطح درآمد حاصله از فروش نفتی حفظ شود. وی معتقد است که دولت آمریکا در حمایت از دلار اقدامات لازم را انجام خواهد داد و در حل این مشکل خواستار همکاری شده است. سفیر معتقد است که تماس سریع یکی از متخصصین پولی میان رتبه آمریکایی با ابوسعود می‌تواند مؤثر واقع گردد. (پایان خلاصه).

۲- سفیر به همراه رئیس بخش اقتصادی بازرگانی سفارت با خالد ابوسعود مشاور مالی امیر ملاقات کرد تا پیرامون نگرانی کویت در زمینه سقوط ارزش دلار و پیدایش جو مساعد در اینجا به منظور افزایش

دادن قیمت نفت گفتگو نمایند.

(ابو سعود به مدت ۲۰ سال رئیس بخش سرمایه‌گذاری وزارت دارایی بوده و هم اکنون به عنوان مشاور سرمایه‌گذاری خانواده صباح و دولت کویت عمل می‌کند. وی همچنین مشاور مالی صندوق ابوظبی می‌باشد.)

۳- عکس‌العمل وزیر. ابوسعود عکس‌العمل وزیر و مطبوعات را در رابطه با این موضوع مبالغه‌آمیز و توأم با عدم آگاهی خواند. وی بیانیه امیر را یاد آور شد که توسط وزیر نفت در تاریخ ۹ اسفند ماه در اختیار مطبوعات گذاشته شده بود (مرجع ب) و نشانگر موضوع دقیق کویت و اشاره به مرحله مشروطه در صورت ادامه سقوط ارزش دلار بود. در صورت ادامه وخامت اوضاع بود که دولت کویت از او یک درخواست می‌کرد تشکیل یک اجلاس اضطراری را داده و قیمت نفت را به منظور جبران خسارت احتمالی بالا ببرد. وی گفت تصمیمات دولت در این زمینه تنها توسط امیر اتخاذ می‌گردد (البته با مشورت با ابوسعود).

۴- عدم نگرانی در درازمدت. ابوسعود در مورد تأثیر سقوط ارزش دلار بر سرمایه‌گذارهای کویت نگران نبود، چون اکثر این سرمایه‌گذارها درازمدت هستند. نوسان کوتاه مدت سرمایه‌گذارهای «ملموس» درازمدت در آمریکا اهمیت چندانی ندارد. (ابوسعود گفت که حدود ۵۵ درصد سرمایه‌گذارها به استثناء سرمایه‌گذارهای سیاسی در آمریکا صورت گرفته است). امیر متقاعد شده است که اقتصاد آمریکا نیرومند بوده و این نیرو حفظ خواهد شد. در واقع ارزشهای معتبری چون فرانک سوئیس و مارک آلمان در مقایسه با ارزش پایه‌ای اقتصاد آنها در کوتاه مدت (به خصوص در مورد سوئیس) و یا مدت پنجساله‌ای که طی آن اقتصاد آلمان قدری ضعیف خواهد شد، دارای ارزش بسیار جلوه داده شده‌اند. به هر حال، آمریکا دارای تنها اقتصادی است که می‌تواند سرمایه‌گذارهای درازمدت کشورهای عربی عضو اوپک را جذب نماید.

۵- نگرانی کوتاه مدت بودجه‌ای: بنا به گفته ابوسعود نگرانی دولت کویت بیشتر مربوط به تأثیر دلار بر منابع مالی کوتاه مدت کویت در نیویورک است که از طریق آنها مخارج بودجه‌ای جاری تأمین می‌گردد، ابوسعود توضیحات ذیل را ارائه داد. وی گفت تمام رسیدهای نفتی کویت در نیویورک به صورت دلار پرداخت می‌گردد. این منابع مالی به دو قسمت حساب بودجه‌ای و حساب ذخیره‌ای تقسیم شده که حساب دوم معمولاً صرف سرمایه‌گذارهای درازمدت می‌شود. حساب بودجه به صورت کوتاه مدت و از هفت روز تا یک سال نگهداری می‌شود، و معادل سه تا چهار میلیارد دلار است تنها نقطه‌ای که قادر است مبالغی چنین هنگفت را نگهداری کند نیویورک است. کویت از این منبع ماهانه در رابطه با مخارج عمرانی و جاری دولتی حدود ۳ میلیون دلار برداشت می‌کند که مقداری از این دلارها را به دینار کویت تبدیل می‌نماید. در دو ماه گذشته ارزش دلار در مقایسه با دینار کویت ۴-۵ درصد کاهش یافت. بخش اعظم مخارج دولت صرف واردات می‌شود که تنها ۱۷ درصد آن را آمریکا تأمین می‌کند و ۶۵ درصد دیگر آن از طریق جامعه اقتصادی اروپا و ژاپن تأمین می‌شود. در سال می‌شود. در سال گذشته ارزش دلار نسبت به مارک آلمان ۱۳ درصد، نسبت به یورو ۲۱ درصد و نسبت به فرانک سوئیس ۲۷ درصد و یا به طور متوسط حدود ۱۲ تا ۱۳ درصد کاهش یافته است. بنابراین همین کاهش ارزش سالانه حدود ۳۰۰ میلیون دلار یا درصد خسارت به کویت وارد می‌سازد. (که رقم ۱۰۰ میلیون دلار در روز ارائه شده توسط

وزیر کشور حسین در این رابطه صحت دارد - مرجع الف).

۶- نیاز به تضمین درآمد نفتی. ابوسعود گفت امیر نسبت به قدرت اقتصاد آمریکا ایمان دارد و معتقد است که دولت آمریکا جهت حل مشکلات انرژی اقدامات لازم را انجام خواهد داد. در نتیجه در رابطه با منابع ارزی درازمدت کویت در آمریکا نباید نگرانی وجود داشته باشد. ولی جهت حراست از درآمد نفتی کویت باید اقدامی صورت گیرد. برای این کار نیز دو راه وجود دارد: الف) یا قیمت نفت افزایش یابد یا ب) یک سبد ارزی به وجود آید تا قیمت واقعی نفت در نتیجه نوسانات نفتی ثابت بماند. ابوسعود گفت روش دوم را ترجیح می دهد.

۷- تأثیر منفی افزایش قیمت منفی سفیر یادآور شد که هر راهی انتخاب شود، هزینه نفتی افزایش خواهد یافت و بر اقتصاد جهانی تأثیر منفی پدید خواهد آمد. علاوه بر این، ممکن است باعث پایین آمدن بیشتر ارزش دلار بشود، که قطعاً به نفع آن دسته از کشورهای اوپک که به دلار سرمایه گذاری کرده اند نیست. دلار در گذشته نیز با نوسانات ارزش دست به گریبان بود و کویت نیز با همین وضع به منافع خود رسیده است. ابوسعود معتقد است که ارزش دلار هیچگاه زیاد از حد بالا نرفته است. لیکن مانند سفیر معتقد است که طرح شناوری بالا بسیاری از پیچیدگیها را از بین خواهد برد، ولی طرح ریزی آن نیز کار ساده ای نیست.

۸- با اشاره به نقطه نظر سفیر در مورد تأثیر افزایش قیمت نفت بر اقتصاد جهانی، ابوسعود گفت دیگران در این نگرانی آمریکا سهیم نیستند، چون با وجود اینکه سقوط ارزش دلار باعث خواهد شد که آلمانها پول کمتری در ازاء نفت بپردازد، ولی آلمان غربی مایل است شاهد بالا رفتن ارزش دلار باشد. سفیر گفت آلمانها همیشه در معرض خطر تورم قرار داشته و علاوه بر این از موضع موازنه پرداخت خوبی برخوردار هستند. ولی در مورد بسیاری دیگر از کشورهای غربی این طور نیست، چون ثبات قیمت نفت برای آنها فرصتی پیش آورده بود. تا به ثبات اقتصادی خود بپردازند. یک ضریب مهم دیگر این است که حفظ ذخیره حدود ۱۲ تا ۱۳ درصد کاهش یافته است. بنابراین همین کاهش ارزش سالانه حدود ۳۰۰ میلیون دلار یا درصد ارزی که همیشه آمریکا نیز به آن علاقه مند است کاری بسیار دشوار است. آنهایی که به دلار سرمایه گذاری کرده و از منافع آن استفاده کرده اند. نباید با در پیش گرفتن اقداماتی خاص به آن ضربه بزنند. در حال حاضر باید همکاری کرد تا با انجام گامهای معقول و منطقی ثبات پولی حفظ شود.

۹- حراست از ارزش درآمدهای نفتی. ابوسعود بار دیگر تکرار کرد که مسئله موجود حراست از ارزش واقعی درآمدهای نفتی است، لیکن در صورتیکه ثبات دلار حفظ شود و یا ارزش قبلی خود را به دست آورد، انجام اقدامات بالا ضرورتی نخواهد داشت (پاراگراف ۶). امیر نیز در بیانیه خود با صراحت به این مسئله اشاره کرده است. ابوسعود گفت ثبات یعنی ارزش دلار در مدت دو هفته بهبود بیشتری پیدا کند. اگر ارزش دلار معادل ۲/۳۰ مارک سال گذشته بالا برود، کافی خواهد بود.

۱۰- اقدامات محافظه کارانه. ابوسعود گفت گرچه کویت در موقعیتهای بسیار می توانست از طریق تبدیل ارز منافع بسیاری را نصیب خود سازد، ولی تمام ادارات دولتی و یا شرکتهایی را که دولت در آنها نفعی داشت از تبدیل ارز و فروش آن منع کرده بود. وی بار دیگر تکرار کرد که کویت مایل است درآمدهای نفتی خور را ثابت نگاهدارد. آمریکا نیز به چند طریق می تواند در این وضع بهبودی پدید آورد. که یکی از آنها بالا بردن نرخ بهره در حمایت از دلار است و دیگری فعالیت بیشتر در زمینه قراردادهای چند جانبه.

آمریکا و کویت نیز در این زمینه قادر به همکاری هستند.

۱۱- ابو سعود گفت درست است که دلار ارزان به صادرات آمریکا خواهد افزود و بالاخره دلار را تقویت خواهد کرد، لیکن این وضع به فوریت پیش نخواهد آمد، بنابراین مشکل کویت نیز در زمان حال حل نخواهد شد.

۱۲- سفیر از توضیحات ارائه شده توسط ابوسعود در مورد موضع کویت تشکر کرد. وی گفت امیدوار است کویت اقدامات مربوط به قیمت نفت و یا اقدامات دیگری را که می تواند بر اوضاع پولی جاری تأثیر به سزایی داشته باشد بدقت مورد مطالعه قرار دهد.

۱۳- اظهار نظر: ابوسعود نقش مهمی در تصمیم گیری امیر پیرامون قیمت نفت و یا مشکل دلار داشته باشد و به خاطر خود با ابوظبی می تواند در امارات متحده عربی نیز اعمال نفوذ نماید. او صریحاً یک حرفه ای محافظه کار است و در رابطه با مشکلات پولی جاری دارای نقطه نظرهای متعادل می باشد. ولی او نیز مانند دولت کویت نگران خساراتی است که در کوتاه مدت و در نتیجه سقوط ارزش دلار به کویت وارد می شود و می تواند در طرح برنامه ای به منظور آنچه که حفظ ارزش واقعی نفت می داند مؤثر واقع شود البته در صورتی که اوپک نیز در این زمینه متفق القول باشد. وزیر نفت شیخ علی خلیفه و وزیر دارایی العتیقی کویت را وادار به ارزیابی مجدد اوضاع کرده اند، که بیشتر ناشی از نارضایتی کویت در مورد ثبات قیمت تحمیلی بر دیگر اعضای اوپک چون عربستان سعودی و ایران است. گرچه بیانات ابوسعود نشانگر احساس همدردی امیر در این رابطه است، ولی امیر معتقد است که باید با احتیاط بیشتر عمل نماید. بنابراین مدتی خواهد گذشت قبل از آنکه کویت خواستار تشکیل اجلاس اضطراری اوپک شود، تا در این مدت معلوم شود که آیا وضع دلار بهبود خواهد یافت یا خیر. ولی این مدت احتمالاً بیش از دو هفته طول نخواهد کشید.

۱۴- درست است که گفتگوی تلفنی بین مقامات خزانه داری آمریکا و وزیران نفت و دارایی نشانگر این است که آمریکا به نگرانیهای دولت کویت وقعی نمی نهد، ولی به هیچ وجه موجب دلسردی آنها نخواهد شد. به علت نقش خطیر ابوسعود در این رابطه سفیر معتقد است که خزانه داری به نحوی از انحاء با وی ارتباط برقرار نماید. در صورتی که یکی از مقامات میان رتبه مالی آمریکا با وی تماس گیرد و یا جلسه ای در جای دیگری تشکیل شود، با ارائه نقطه نظرات آمریکا و اقدامات احتمالی آن در ثابت نگاهداشتن اوضاع پولی می توان بر اقدامات دولت کویت در جهت افزایش دادن قیمت نفت تأثیر بخشید. همین امر نشانگر تمایل آمریکا به همکاری با دولت کویت خواهد بود. ولی ملاقات مقامات عالی رتبه تلاش را در سطح وزیران متمرکز خواهد کرد در حالیکه در این نقاط با آمریکا نسبت به اوضاع جاری احساس همدردی چندانی جریان ندارد.

سند شماره (۲۹)

تاریخ: ۲۵ فروردین ۱۳۵۸

از: سفارت آمریکا در کویت به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی، با اولویت

موضوع: ملاقات سفیر با وزیر نفت

۱- (تمام متن خیلی محرمانه است)

۲- خلاصه: سفیر در ملاقات ۲۵ فروردین خود با وزیر نفت در رابطه با چند مسئله نفتی از قبیل، قیمت، تولید، اقدامات ضد مصری، و برنامه انرژی جدید رئیس جمهور صحبت کرد. وزیر نفت گفت کویت برای هر بشکه نفت خام سنگین (۳۱ درجه) خود ۱/۸ دلار اضافه بها تعیین کرده و نیز به قیمت فصل چهارم اوپک (۱۴ دلار) در رابطه با نفتی که خریداران بیش از قرارداد خود به دست می‌آورند ۴ دلار افزوده است. وی گفت کویت در نظر دارد سطح تولید افزایش یافته ۲/۲ میلیون بشکه در روز خود را برای سال ۱۳۵۸ ادامه دهد. سفیر برنامه جدید انرژی رئیس جمهور را مورد بررسی قرار داد و یک نسخه از آن را در اختیار وزیر نهاد. سفیر در مقام توضیح گفت این برنامه تقاضای آمریکا را در رابطه با نفت وارداتی کاهش خواهد داد و گفتگوی وی با دبیر کل آژانس بین‌المللی انرژی در پاریس نشان داد که کشورهای عضو سازمان همکاری و عمران اقتصادی اروپا مصمم هستند، کاهش تقاضای نفتی خود را به میزان ۵ درصد برسانند. (پایان خلاصه).

۳- در تاریخ ۲۵ فروردین من با وزیر نفت شیخ علی خلیفه الصباح ملاقات کردم تا رویدادهای حوزه نفتی را در مدت غیبتم به خاطر مشورت در واشنگتن مورد بررسی قرار دهیم. یاد آور شدم که اجلاس مشورتی اوپک در ژنو در تاریخ ۶ فروردین بالاخره موجب تصمیم‌گیری پیرامون قیمت نفت گردید. وزیر نفت نیز گفت که مقصد اصلی این نبوده، لیکن وضع بازار سبب بروز تصمیم‌گیری پیرامون قیمت نفت شده است. من موضع آمریکا را در رابطه با افزایش قیمت نفت اوپک به خصوص اضافه بهاء را مورد بررسی قرار داده و گفتم که از نظر آمریکا این کار مضر می‌باشد، چون در رابطه با تلاشهای ضد تورمی مانده تنها بر اقتصاد آمریکا و جهان تأثیر می‌بخشد بلکه مانع پیشرفت کشورهای رو به رشد نیز خواهد گردید (مرجع الف).

۴- نفت برای سودان. شیخ علی خلیفه در رابطه با عرضه نفت به کشورهای رو به رشد بیشتر از مسئله تأثیر افزایش قیمتها بر اقتصاد آنها علاقه نشان داد. وی گفت تأخیر بالقوه شرکت ملی نفت کویت در ارسال محصولات پالایش یافته نفتی به سودان سبب پیدایش کمبود شدید در آنجا شد. وی گفت که به شرکت ملی نفت کویت دستور داده است تا محصولات تأخیر شده به سرعت ارسال می‌شود تا مطمئن شوند که برنامه صادرات آنها به سودان با دقت اجرا می‌شود، من خاطر نشان ساختم که سودان در رابطه با نفت دچار مشکلاتی شده و علت آن نیز عدم ارسال این محصولات توسط عراق به سودان بوده که ظاهراً علل سیاسی داشته است. علی خلیفه گفت: این امر تنها در رابطه با نفت خام صادق است و عربستان سعودی توافق کرده است که مقدار مورد نیاز نفت خام را به پالایشگاه سودان صادر نماید. با این وصف وی گفت قرار است تا چند هفته دیگر این پالایشگاه به علت تعمیرات مورد نیاز تعطیل گردد، که از نظر زمانی بسیار تأسف آور است.

۵- قیمت نفت کویت. شیخ علی خلیفه در مقام تأیید گفت کویت برای نفت خام خود ۱/۸۰ دلار اضافه بها و در فصل چهارم سال برای مقدار مازاد نفت خریداری شده توسط خریداران بیش از موارد قید شده در قراردادها ۴ دلار به قیمت اوپک اضافه خواهد کرد. هنگامی که از وی سؤال شد که منطبق موجود در این اضافه بهاء ویژه را توضیح دهد، علی خلیفه گفت به این ترتیب دولت کویت خواهد توانست بخشی از خسارات وارده به خود را در نتیجه عدم تصفیه نفت در پالایشگاههای خود جبران نماید. وی مدعی است که به منظور در دسترس قرار دادن این مبالغ اضافی و یا نفت خام، وی عرضه نفت به پالایشگاه نفت کویت

را از ۲۲۰/۰۰۰ بشکه در روز به روزانه ۱۳۰/۰۰۰ بشکه تقلیل داده است. در حالی که درآمد حاصله از هر بشکه نفت پالایش یافته معادل ۲۱-۲۰ دلار است.

بنابراین، اگر دولت کویت در تلاش برای جبران کمبود نفت جهان قیمت بیشتری دریافت نکند، باید ضررهای بیشتری را متحمل گردد. وی گفت هدف از این اضافه بهاء ممانعت از خرید نفت بیشتر نیست. یکی از دو شرکت تولید کننده نفت کویت یعنی شل اضافه بهای جدید را پذیرفته است. لیکن به خاطر تعطیلات طولانی عید پاک وزارت نفت از بریتیش پترولیوم خبری دریافت نکرده است. با یاد آور شدن این مطلب که عربستان سعودی برای نفت خام خود اضافه بهایی را تعیین نکرده است. سؤال کردم که اضافه بهای (۱/۸ دلاری) کویت آیا در مورد نفت تولیدی شرکت نفت عربی که کویت و عربستان سعودی در آن شریک هستند نیز بکار برده خواهد شد. وزیر نفت پاسخ مثبت داد و گفت شرکت نفتی عربی براساس قیمت دوگانه عمل خواهد کرد، ولی این امر بر فروش نفتی آنها تأثیر منفی نخواهد داشت، چون آنها نفت اضافی تولید می نمایند.

۶- تولید نفت کویت. علی خلیفه در تأیید گفت کویت سقف تولیدی افزایش یافته ۲/۲ میلیون بشکه در روز (تولید شرکت ملی نفت کویت) را در سال ۱۳۵۸ حفظ خواهد کرد. گفت اضافه تولید ۲۰۰/۰۰۰ بشکه در روز بر تلاش ایران جهت دستیابی به سهم خود در بازار تأثیر چندانی نخواهد داشت. در پاسخ به سؤال من وی گفت مقدار نفت مازاد در فصل سوم آماده فروش خواهد بود، البته در صورتی که کمپانیها مایل به خرید آن باشند. ولی شرط اصل افزایش تولید نفت یعنی تولید گاز کافی برای راه اندازی تأسیسات جدید گاز مایع که قرار است دولت کویت آن را از صاحبان قرار داد در فصل سوم پس بگیرد، دیگر قابلیت کار برد ندارد. و در واقع، این آزمایش در ماه اکتبر صورت خواهد گرفت چون با صاحبان قرار داد در زمینه تأخیر تحویل کارخانه توافق شده است.

۷- ایران در مورد طرز فکر ایرانیها در اجلاس اخیر اوپک در ژنو سؤال کرده گفتم آیا وزیر فکر می کند که آنها مقررات اوپک را رعایت خواهند کرد یا خیر. علی خلیفه گفت مقررات را رعایت خواهند نمود. وی گفت آنها ابتدا می خواستند اضافه بهای ۲/۵۰ دلاری را برای هر بشکه تعیین کنند، لیکن پس از تعیین ۱/۸۰ دلار توسط کویت، قطر و ابوظبی ایرانیها نیز همین مقدار اضافه بها را پذیرفتند. وی گفت که قبلاً شنیده بود که ایران از مشتریان ژاپنی خود خواسته است که در میزان نفت خریداری شده خود از ایران ۲۵ درصد کاهش پدید آورند. ایران احتمالاً به این دلیل این کار را کرده است، که بتواند نفت خود را به اعضای پیشین کنسرسیوم یعنی بریتیش پترولیوم و شل بفروشد.

۸- عراق، وزیر نفت معتقد است که عراقیها هنوز هم کمی بیش از ۳ میلیون بشکه در روز نفت تولید می کند. وی گفت آنها هنوز هم یک سوم نفت تولیدی خود را در بازار سیاه بفروش می رسانند.

۹- تحریم مصر. علی خلیفه در نظر داشت از تانکرهایی که نفت این کشور را حمل می کنند، بخواهد که کانال سوئز را تحریم کرده و از خط لوله سومد استفاده نمایند (مرجع ج). وی گفت قطعنامه وزیران خارجه و اقتصاد در اجلاسیه بغداد خواستار رعایت این شرط نشده بود. سؤال کردم که آیا ممکن است در اجلاس اوپک عربی که قرار است در تاریخ ۱۷ فروردین در کویت برگزار شود، این موضوع نیز مطرح گردد. وی در پاسخ گفت این موضوع جزو برنامه کار اجلاس نیست، ولی ممکن است که اعضاء بخواهند آن را مطرح نمایند، به هر حال، موضع کویت در این زمینه به قوت خود باقی خواهد بود. وی گفت اجلاس اوپک عربی

نیز بالاخره با اخراج مصر موافقت خواهد کرد، گرچه این اخراج قرار نیست در مورد شرکت‌های وابسته به اوپک عربی بکار برده شود. وی گفت اوپک عربی تلاش بسیاری بخرج داده بود تا بخش خصوصی را به سرمایه‌گذاری در شرکت‌های خود ترغیب نماید و اخراج مصر سبب خواهد شد که سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در آینده توأم با شک و تردید باشد.

۱۰- پیشنهاد اجلاس ونزوئلا. وزیر نفت خاطر نشان ساخت که کویت در اجلاس اوپک و غیر اوپک که توسط وزیر انرژی ونزوئلا قرار است در لندن سازماندهی شود شرکت خواهد کرد. وی معتقد است که این اجلاس تا ماه‌های تیر و مرداد برگزار نخواهد شد. هنگامی که از وی سؤال کردم که آیا ممکن است از آمریکا نیز جهت شرکت در آن دعوت به عمل آید یا خیر، وی در پاسخ گفت چون آمریکا یک کشور صدرصد واردکننده نفت است، برای پیوستن به این گروه واجد شرایط نیست. با این وصف، وی امیدوار است اجلاسی از کشورهای مصرف کننده و تولید کننده در اوائل سال آتی تشکیل گردد.

۱۱- برنامه انرژی رئیس جمهور. جهت اطلاع وزیر نفت مروری بر برنامه جدید انرژی رئیس جمهور داشتم، و اظهار داشتم که این برنامه تلاشی جدی در راه تولید انرژی و ترغیب صرفه‌جویی آن می‌باشد. علاوه بر این یادآور شدم که از جنبه‌های مهم آن عدم کنترل قیمت نفت و اجراء اقدامات اجباری و داوطلبانه به منظور صرفه‌جویی انرژی می‌باشد. من نیز معتقدم که این تلاشها همراه با تلاشهای آژانس انرژی بین‌المللی موجب ۵ درصد کاهش در تقاضا برای نفت بشود. علی خلیفه به برنامه انرژی رئیس جمهور علاقه بسیار نشان داد من نیز یک نسخه از آمار و ارقامنامه آژانس روابط بین‌الملل آمریکا را که نشانگر وسعت این برنامه بود، در اختیار وی قرار دادم. وزیر نفت گفت نگرانی وی از اینست که جنبه عدم کنترل قیمت نفت خام تا زمان تصویب مالیات «منافع بادآورده» به تأخیر افتند.

۱۲- آژانس انرژی بین‌المللی. من در مورد گفتگوهای خود با دبیر کل آژانس انرژی بین‌المللی لانتزک که گفته بود بسیاری از کشورهای عضو سازمان همکاری و عمران اقتصادی در نظر دارند، مصرف نفتی خود را ۵ درصد یا بیشتر کاهش دهند به وزیر نفت مطالبی گفتم. من به وی گفتم که لانتزک امیدوار است پس از اجلاس شورای آژانس انرژی بین‌المللی در اواخر اردیبهشت اعلامیه مهمی را منتشر سازد.

سند شماره (۳۰)

تاریخ: ۲۵ فروردین ۱۳۵۸
 از: سفارت آمریکا در کویت
 به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی
 موضوع: نقطه نظرات وزیر نفت کویت در مورد قیمت نفت، تولید، دلار و مسائل مربوطه
 ۱- (تمام متن خیلی محرمانه است)

۲- خلاصه. شیخ علی خلیفه الصباح وزیر نفت کویت در تاریخ ۲۰ فروردین در مصاحبه با سردبیر خارجی مجله فاینانشنال تایمز گفت دیگر تولید کنندگان اوپک برای از بین رفتن نگرانیهای ایران حاضرند تولید اضافی خود را کاهش دهند، لیکن «نگرانیهای ایرانیها بی مورد است» «بالا رفتن ارزش دلار ما را به پایین آوردن قیمتها متقاعد خواهد ساخت. از بین رفتن مقررات نفتی و گازی توسط آمریکا مفید است لیکن در کوتاه مدت مؤثر نخواهد بود.» «از ماه شهریور تا دیماه سال کمبود نفتی بسیار شدید

خواهد بود»، حتی اگر مصرف کنندگان به هدف کاهش ۵ درصد از تقاضا برسند در سال ۱۳۵۹ بازار از تشنج بیشتری برخوردار خواهد شد، در بلوک شوروی تقاضا در مقابل عرضه بالا خواهد رفت و همین امر بر عرضه کلی در جهان تأثیر خواهد داشت، اوضاع ایران تغییر فاحشی در امور پدید نیآورده است، تنها راه ناگزیر را به پیش کشیده است. کویت مخارج عمرانی خود را در آینده بر کارهای زیربنایی به خصوص احداث جاده، مسکن، آب و برق متمرکز خواهد کرد تا وسیله‌ای برای توزیع ثروت باشد و هراز چند یک بار تنها به احداث یک پروژه نفتی همت خواهد گمارد (پایان خلاصه).

۳- در تاریخ ۲۰ فروردین ماه سردبیر خارجی فاینانشال تایمز با وزیر نفت کویت شیخ علی خلیفه یک مصاحبه دو ساعته انجام داد. آنچه در ذیل می‌آید نکات اقتصادی مطروحه‌ای است که از رونوشت ارائه شده توسط سردبیر به ما استخراج شده است (نقطه نظرات وزیر نفت در رابطه با امنیت خلیج در تلگرام مرجع گزارش شده است).

۴- بحث و تبادل نظر پیرامون تولید در اجلاس ۶ فروردین اوپک در ژنو. در اجلاس اوپک «تلاشی برای برنامه‌ریزی تولید و یا تعیین سهمیه تولید صورت نگرفت. چند کشور مشخص تولید خود را بالا برده‌اند تا کمبود موجود در بازار از بین برود. کشورهای دیگر نیز به سهم خود برای از بین بردن بحران بازار هر کاری که می‌توانستند، انجام داده‌اند.

ایرانیها بی جهت از این نگرانند که ممکن است این افزایش تولید ادامه یابد و توان آنها در زمینه ارائه نفت به بازار از بین برود. دیگران به آنها اطمینان دادند که به هیچ وجه سعی ندارند سهم ایران را در بازار به خود اختصاص دهند. برعکس (این کشورها) کاملاً آماده همکاری با ایران هستند تا به سطح تولید مورد پسند خود برسند... برداشت چنین بود که با افزایش تدریجی تولید ایران کشورهایی (که نفت اضافی تولید می‌نمایند) قادر خواهند بود، هدف اصلی تولیدی خود را در پیش گیرند. من از این متعجب هستم که چرا مطبوعات غربی این حقیقت را وارونه جلوه داده‌اند تا نشان دهند که کشورهای اوپک قصد دارند جهان را با قحطی نفت روبرو سازند. این نظریه کاملاً عکس کارهایی است که ما انجام داده‌ایم یعنی سعی کرده‌ایم میزان کمبود را کاهش دهیم.»

۵- قیمت نفت. س - آیا هدف از کاهش تولید بالا بردن قیمتها نیست؟ ج - اگر غرب از کشورهای تولیدکننده به خاطر افزایش تولید که آن هم به خاطر از بین رفتن کمبود نفتی انجام گرفته تا پس از عادی شدن اوضاع سطح تولید اولیه خود را در پیش گیرند، انتقاد می‌کند، «بنابراین با بروز بحران بعدی هر کشور تولیدکننده حق خواهد داشت قبل از افزایش سطح تولید خود به منظور تأمین نیازهای جهانی تردید به دل راه ندهد.»

۶- دلار س - آیا تحت تأثیر ثبات دلار و نقش آن در کاهش فرسایش قدرت خرید خود واقع شده‌اید؟ ج - ما صرفاً مایل به بالا بردن قیمت (نفت) نیستیم. ما صرفاً می‌خواهیم قدرت خرید درآمدهای خود را حفظ کنیم. اگر بالا رفتن ارزش دلار در این زمینه مؤثر باشد، ما به پایین نگاهداشتن قیمت نفت خود متقاعد شده‌ایم. امیدوارم قدرت دلار حفظ شود، لیکن امیدواری و طرز تفکر من همیشه یکی نیست. پیش‌بینی روند ارزی حرفه من نیست، لیکن اگر تورم در آمریکا پایین نیاید، شما نمی‌توانید با اقدامات تصنعی ارزش دلار را بالا ببرید.

۷- برنامه انرژی رئیس جمهور. «از بین رفتن مقررات گاز مفید واقع خواهد شد، ولی فکر نمی‌کنم به

صورت یک وسیله معجزه آسا الگوی واردات (انرژی) آمریکا را تغییر دهد. کاربرد همین اصل در زمینه درازمدت مؤثر خواهد بود، چون موجبات ترغیب اکتشاف را فراهم می‌آورد... لیکن گفتن اینکه همین اقدام کافی است درست نیست... چون این امر نخواهد توانست مرا متقاعد سازد که نزد وزیر دارایی رفته و از او بخواهم در رابطه با دلار سرمایه‌گذاری (بیشتری) انجام دهد. فکر نمی‌کنم که لایحه انرژی در کوتاه مدت چندان مؤثر باشد.»

۸- وضع عرضه و تقاضای آتی نفتی. در سال ۱۳۵۸ عرضه و تقاضا متعادل خواهد شد، لیکن در ماههای شهریور و دیماه کمبود نفتی بسیار حاد خواهد بود. پیش‌بینی در مورد سال ۱۳۵۹ دشوارتر است و بستگی به میزان صرفه‌جویی در جهان صنعتی دارد و دیگر اینکه معلوم نیست میزان ۵ درصد کاهش تقاضا ادامه خواهد یافت و آیا کافی خواهد بود، یا خیر. حتی اگر این وضع ادامه یابد، سال ۱۳۵۹ سال سختی خواهد بود. فکر نمی‌کنم که بتوان مخازن ذخیره را بار دیگر پر کرد. در واقع، سؤال مورد نظر در سال ۱۳۵۹ این است که آیا سال مزبور سال سخت یا بسیار سختی خواهد بود. سال ۱۳۶۰ نیز بستگی به میزان رشد دارد، لیکن من می‌توانم در مورد یک چیز به شما اطمینان بدهم، نفت اضافی سالهای ۱۳۵۵ و ۱۳۵۶ دیگر وجود نخواهد داشت.

۹- کمبود نفتی شوروی. س- «گزارشات واصله نشان می‌دهد که شوروی در میان دوره با کمبود نفت روبرو خواهد شد. آیا فکر می‌کنید روسها نیز وارد بازار نفتی خواهند شد ج- بسیاری از کشورهای سوسیالیستی اروپای شرقی سالهاست که وارد بازار شده‌اند. آنها واردات نفتی خود از کشورهای اوپک را گسترش می‌دهند. علت آن نیز افزایش تقاضای آنها و عدم افزایش عرضه توسط شوروی است، چون شوروی قادر به این کار نیست. بلوک شوروی با قدرت بیشتری وارد بازار می‌شوند، وابستگی آنها به نفت افزایش می‌یابد و همین مسئله بر کل عرضه نفتی تأثیر خواهد داشت.»

۱۰- تولید ایران. «فکر نمی‌کنم ایران مایل باشد به سطح تولیدی پیشین خود بازگردد. انتظار می‌رفت که در سالهای ۱۳۶۰ تولید ایران کاهش یابد. تقاضای داخلی نفت در ایران افزایش می‌یافت، لیکن از طرف دیگر ظرفیت تولیدی حوزه‌های نفت نیز سیر نزولی پیدا می‌کرد. از نظر من اوضاع ایران را به طرز فاحشی دگرگون نکرده است، تنها راه ناگزیر را در پیش رو قرار داده است.»

۱۱- پروژه‌های مهم آتی در کویت. در پنجسال آینده در بخش نفتی «هزار چند یک بار یک پروژه مهم آغاز می‌گردد، اینک هرگز دو پروژه نفتی را به طور همزمان آغاز نخواهیم کرد. هنوز هم میل داریم بخش اعظم پول موجود را در زمینه نفتی چه در زمینه پالایشگاهی یا پتروشیمی چه در زمینه اکتشاف مصرف نماییم. لیکن تلاشهایمان را در حد توان خود محدود خواهیم کرد. در بخشهای دیگر که بیشتر بر مسائل زیر بنایی متمرکز بوده و شامل جهش و تأخیرهایی بیشتر بوده، به خصوص در زمینه برق، جاده و توزیع آب، تلاشها ادامه خواهد یافت. علت نیز این است که در چند سال گذشته این پروژه‌ها کم اهمیت تلقی می‌گردید. لیکن همین پروژه‌ها راه دیگری برای توزیع ثروت بوده و مهمترین جنبه برنامه‌ریزیهای ما به حساب می‌آید. به همین دلیل مسکن نیز از اهمیت بسیاری برخوردار خواهد بود. احتمالاً سعی خواهیم کرد، میزان مسکن خصوصی را تقلیل دهیم، چون مازاد آن بسیار است.

۱۲- اظهار نظر: علی خلیفه معمولاً صریح و بی‌پرده سخن می‌گوید. بنا به عقیده ما نقطه نظرات وی که با سردبیر فاینانشنال تایمز در میان گذاشته صحت دارد و نشانگر نظرات خود او در مورد موضوعات مورد

بحث می‌باشد.

مأسترون

سند شماره (۳۱)

تاریخ: ۱۷ اردیبهشت ۱۳۵۸
از: سفارت آمریکا در کویت
به: وزارت امور خارجه در واشنگتن دی - سی
موضوع: تولید نفت کویت در فروردین ماه ۱۳۵۸

۱- (تمام متن خیلی محرمانه است)
۲- محض اطلاع، کل تولید نفت خام کویت در فروردین ماه به طور متوسط ۲/۵۵ میلیون بشکه، و بیش از ۱۰۰/۰۰۰ بشکه کمتر از رقم ۲/۶۶ میلیون بشکه در روز مربوط به ماه گذشته است. تولید نفت در فروردین ۱۳۵۸ معادل ۲۹ درصد بیشتر از سطح تولید همین ماه در سال گذشته بوده، در حالی که تولید نفت در فاصله بین دی ماه و فروردین ۳۸ درصد بیشتر از تولید چهار ماهه اول سال ۱۳۵۷ بوده است.
۳- سطح تولید روزانه هر منطقه نفتی در فروردین ماه به شرح زیر بوده است:

شرکت نفت کویت
تولید و افرا
سهم کویت از منطقه جدا شده
تولید شرکت نفت عربی

۲/۲۵۲/۵۶۶ بشکه در روز
۸۶/۳۶۸ بشکه در روز
۲۱۲/۲۸۳ بشکه در روز

جمع تولید
۴- مقام موثق وزارت نفت (حفاظت شود) که ارقام را ارائه نمود، گفت علت کاهش تولید شرکت نفتی کویت در فروردین ماه (که تولید منطقه جدا شده و افرا کمی افزایش یافته) است اوضاع بدجوری بوده است (مرجع الف) که سبب شده است که بارگیری تانکرهای نفتی در پایان ماه به سهولت انجام نشود، این مقام توضیح داد که شرکت نفت کویت قادر است تنها تولید ۴ روز خود را ذخیره سازد. به همین دلیل اگر شرایط جوی (یا دیگر شرایط) بارگیری تانکرها را مشکل سازد، شرکت نفت کویت نیز تولید خود را کاهش می‌دهد تا تانکهای ذخیره به طور کامل پر نشوند.

پر شدن تانکها به معنی ایجاد وقفه در تولید نفت و الزاماً به معنی توقف در جریان گاز مورد نیاز برای صنایع تولید برق و دیگر صنایع کویت می‌باشد. سال گذشته، میانگین تولید روزانه شرکت نفت کویت از ۱/۹۱ میلیون بشکه در روز در اسفندماه به ۱/۷۸ میلیون بشکه در روز در فروردین ماه کاهش یافت که علت آن نیز شرایط جوی نامساعد بود، و بنابراین اظهارات این مقام در این مورد مبنی بر اینکه کاهش تولید به علت ضرایب فصلی و فنی پیش آمده و در پاسخ به افزایش تولید نفت ایران نیست، صحت و اعتبار خاصی می‌یابد.

مأسترون

فهرست اعلام

۴۰، ۴۱، ۶۴، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۳، ۸۱، ۸۴، ۸۵، ۸۷، ۸۹، ۹۱، ۹۲، ۱۰۰، ۱۱۱، ۱۳۵، ۱۴۶، ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۵۸، ۱۶۲، ۱۷۷، ۴۴۰	آفریقای مادون صحرا / ۱۱۱
۴۸۳، ۱۸۴، ۱۷۶، ۱۷۵، ۱۲۶ / آنگولا	آکمون / ۴۵۹
۴۳۷ / آن، بیلجین	آگاه / ۳۱۶، ۳۱۵، ۳۰۵، ۳۰۱، ۲۹۲، ۲۹۱، ۲۶۰
۴۳۷ / آنی، زاون	آگودات / ۵۴۳، ۵۳۵، ۵۳۲، ۵۱۵، ۴۷۲
۱۷۷، ۱۳۴، ۱۱۷ / آواسپاین، پورت	آلاسکا / ۴۵۲
۳۸۵ / آوتیسن	آلیو / ۵۲۲، ۴۹۱، ۴۲۱
۵۵۲ / آوژان، فلیکس گئورگیویچ	آلتان، کارم الف / ۴۳۷
۶۳۱، ۶۳ / آهرن، تام	آل سعود / ۳۴۱
۱۸، ۱۷، ۱۶، ۹، ۴ / ابراهیم احمد	آلمان / ۴، ۲۱، ۲۳، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۳۰، ۳۲
۳۶۴، ۳۶۲ / ابلان، ژوزف او.	۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۶۴
۴۶۱، ۴۶۰، ۴۳۲ / ابورودیس (چاه نفت)	۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۴، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴
۷۵۵، ۷۲۷، ۷۲۶، ۷۲۵، ۷۲۳، ۷۱۳ / ابوسعود	۸۵، ۸۷، ۹۴، ۱۲۴، ۱۵۰، ۱۵۲، ۱۵۶، ۱۶۰
۷۵۸، ۷۵۷	۱۶۳، ۲۰۹، ۳۴۷، ۳۴۸، ۳۴۹، ۳۶۲، ۳۶۴، ۳۸۶
۳۴۹، ۱۸۵، ۱۶۶، ۱۲۳، ۱۲۲، ۱۱۱ / ابوظبی	۴۰۴، ۴۱۳، ۴۶۷، ۵۱۰، ۵۱۱، ۵۱۴، ۵۱۵، ۵۱۷
۷۳۲، ۷۲۶، ۷۲۳، ۵۵۹، ۵۰۹، ۳۹۹، ۳۷۰، ۳۶۷	۵۱۸، ۵۲۹، ۵۳۰، ۵۴۹، ۶۰۵، ۶۱۹، ۶۲۴، ۶۲۷
۷۶۰، ۷۵۸، ۷۵۶، ۷۵۴، ۷۳۸، ۷۳۷	۶۸۳، ۶۸۴، ۶۸۵، ۶۸۹، ۶۹۰، ۶۹۱، ۷۱۳، ۷۲۴
۸۱ / ابوغراب	۷۲۵، ۷۲۴، ۷۴۱، ۷۴۲، ۷۵۰، ۷۵۴، ۷۵۶، ۷۵۷
۲۰۹، ۱۶۳، ۱۵۸، ۱۳۵ / ایجان	آلمان شرقی / ۷۲
۱۷۷، ۱۵۸، ۱۵۱، ۱۴۹، ۱۳۷، ۱۳۳، ۱۳۱ / اتاوا	آلون، ایگال / ۵۳۹، ۵۳۳، ۴۷۷
۵۰۵	آیتالیا / ۶۴۴
۶۳۹، ۶۳۷، ۶۳۶، ۶۳۵، ۶۱۵، ۶۰۹ / اتحاد ملی	آلیکن، جیمز. ای. / ۴۴۶
۶۵۶، ۶۵۵، ۶۴۰	آمریکا / (اکثر صفحات)
۵۰۳ / اتحادیه پست عرب	آمریکای جنوب شرقی / ۱۴۹
۵۰۶، ۵۰۵، ۵۰۴، ۵۰۳ / اتحادیه جهانی پست	آمریکای لاتین / ۱۰۴، ۱۰۹، ۱۲۱، ۱۲۵، ۱۳۲
۶۶۳، ۵۴۱، ۵۱۸، ۵۱۳، ۱۰۸ / اتحادیه عرب	۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۴۷، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۹، ۱۶۰
۷۱۷	۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۷۶، ۱۷۸، ۱۸۰، ۱۸۲، ۱۸۳
۷۹ / اتحادیه وطنی کردستان	۱۸۷، ۱۸۸، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۱۰، ۵۲۷
۸۸ / اتریش	آمسون / ۵۴۸
۳۴۲، ۳۴۱، ۱۸۸، ۱۷۶، ۱۷۵، ۱۲۶ / اسیوی	آموکو / ۵۲۱، ۵۱۷
۴۸۳، ۴۵۹، ۴۵۸، ۴۱۶، ۴۱۵، ۴۱۴، ۳۴۳	آمیت، آهارون / ۵۹۳
۱۲۸ / اجلاس اقیانوس هند	آنتاناریو / ۱۳۷، ۱۳۴، ۱۳۱
۴۶۶ / اجلاس بغداد	آنتک / ۶۹۷
	آندرسن، فرانک / ۸۷، ۸۴
	آنکارا / ۲۷، ۲۵، ۳۰، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۶، ۳۷، ۳۹

- ارتفاعات جولان / ۱۱۴، ۴۳۱، ۵۰۸، ۵۳۶
 اردن / ۳۹۶، ۴۰۶، ۴۳۸، ۴۶۴، ۴۷۸، ۴۹۲
 اردوگاه پناهندگان کرد (پاوه) / ۸۱
 اردوگاه شهر البار (شمال طرابلس) / ۴۳۳
 اردوگاه غرابارد / ۴۶۸
 اردوگاه کیریات آریا / ۴۹۴
 اردوگاه نحرالبارد / ۴۶۸
 ارل، رالف / ۱۴۵
 ارلیخ / ۵۴۸
 ارلیش / ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۳
 ارن، اس. دی. / ۸۹
 اروپا / ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۱۲، ۱۴، ۱۵، ۳۳، ۳۵، ۴۰، ۴۴، ۶۹، ۸۲، ۸۸، ۱۳۱، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۴۲، ۱۶۶، ۱۸۳، ۱۹۹، ۲۱۰، ۲۱۷، ۲۱۹، ۲۳۴، ۲۶۵، ۲۷۴، ۲۹۰، ۲۹۴، ۳۲۲، ۳۴۷، ۳۴۹، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۹۸، ۴۱۳، ۴۲۱، ۴۳۲، ۴۴۱، ۴۴۵، ۴۴۶، ۴۵۲، ۴۶۳، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۷۰، ۴۷۲، ۴۷۸، ۴۹۹، ۵۲۹، ۵۳۷، ۵۴۴، ۵۴۵، ۵۴۶، ۵۵۹، ۵۷۲، ۵۷۸، ۵۹۵، ۵۹۷، ۶۰۶، ۶۰۹، ۶۱۱، ۶۱۴، ۶۲۲، ۶۲۳، ۶۲۶، ۶۳۰، ۶۳۱، ۶۳۷، ۶۴۰، ۶۴۱، ۶۴۲، ۶۴۸، ۶۴۹، ۶۵۶، ۶۷۰، ۶۷۲، ۶۷۶، ۶۸۲، ۶۸۹، ۷۰۶، ۷۰۷، ۷۲۴، ۷۲۵، ۷۲۶، ۷۲۸، ۷۴۳، ۷۵۰
 اروپای شرقی / ۴۲، ۴۳، ۱۷۴، ۱۷۶، ۱۷۷، ۴۴۳، ۴۴۷، ۵۲۵، ۷۶۳
 ارومیه / ۷۰
 اریتره / ۳۴۳، ۴۱۵
 ازاکلی (وزیر تجارت ژاپن) / ۴۹۵
 ازهارلی، غلامرضا (تیمسار) / ۷۲۴
 اسپانیا / ۱۱۹، ۱۳۳، ۱۶۲، ۱۶۳، ۳۳۶، ۳۶۷، ۳۸۰، ۵۰۶، ۵۷۵، ۶۲۶، ۶۳۹
 استاکلبرگ، ون / ۵۹۸، ۵۹۹
 استانبول / ۲۵، ۲۷، ۳۰، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۶، ۳۷، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۶۴، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۳، ۸۴، ۸۵، ۸۹، ۹۰، ۱۰۰، ۴۴۰
- اجلاس جنبش غیرمتعهدها (هاوانا) / ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۲، ۱۱۶، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۵، ۳۰۷
 اجلاس دفتر هماهنگی جنبش غیرمتعهدها (کلمبو) / ۱۱۱، ۱۱۴، ۱۲۵، ۱۳۸
 اجلاس ریو / ۵۰۵
 اجلاس ژوئیه ۱۹۷۹ کشورهای ساحلی و غیرساحلی / ۱۲۷، ۱۲۸
 اجلاس سازمان گسترش تجارت بازرگانی سازمان ملی / ۷۲۷
 اجلاس سازمان وحدت آفریقا / ۱۱۸، ۴۸۳
 اجلاس کشورهای آمریکای لاتین / ۱۱۸
 اجلاس کلمبو / ۱۱۶، ۱۱۵، ۱۲۳، ۷۲۷
 اجلاس کوبا / ۱۰۷
 اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل / ۱۱۷
 اجلاس مونروویا / ۱۱۸
 اجلاس COW / ۱۷۱
 اجلاس وزیران اوپک / ۳۶۵، ۳۶۹
 اجلاس وزیران (بلگراد) / ۱۷۳
 اجلاس وزیران ARUSHA گروه ۷۷ / ۱۳۸
 اجلاس ویژه اسمک / ۴۳۹
 اجلاسیه بن / ۷۲۵
 احزاب ارتدکس آگودات / ۴۷۷
 احساسی، مهدی / ۱۳۶، ۱۴۸
 احسام سرطاوی / ۵۳۳
 احمدالمبارکی / ۷۴۵
 احمد رئوف النقیب / ۸۱، ۸۴، ۸۵، ۸۷
 اختراالزمان، معصومه (مادر جواد علامیر) / ۶۳۹
 اختطاری، باروم / ۵۴۵، ۵۴۶
 اخوان المسلمین / ۳۹۲، ۳۹۷، ۴۹۲، ۵۲۲
 اداره آب و برق اهواز / ۶۲۶
 ادريس / ۹، ۳۱، ۶۲، ۸۲، ۹۴

- استانتون (نماینده کنگره) / ۳۷۱
 استرالیا / ۱۲۷، ۱۳۰، ۱۶۰
 استراوس / ۴۱۸
 استکهلم / ۸۹، ۹۰، ۱۳۱، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۷، ۱۴۶، ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۵۸، ۱۶۲، ۵۰۵، ۶۰۹
 استمپل، جان دی. / ۲۴۶، ۵۹۰
 استوسل / ۵۹۹
 استوفر، تام / ۴۴۴، ۴۴۵
 استون، کی. ام. / ۲۰۳، ۲۰۷، ۲۰۹
 استی، اس. دی. / ۴۳، ۶۱۶، ۶۱۷، ۶۱۸، ۶۱۹، ۶۲۰، ۶۶۴
 استیل، سر دیوید / ۷۴۶
 اس. جی. سویرل / ۶، ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۳، ۱۴
 اس. دی. دیز / (اسم رمز سردار جاف) / ۲۱، ۳۹
 اس. دی. راب، / ۶۱۰، ۶۱۲
 اس. دی. راتر (نام رمز خسرو قشقایی) / ۴، ۷۹، ۶۳۱
 اس. دی. فورگیو، (اسم رمز محمدتقی قمی) /
 ۶۰۶، ۶۶۵، ۶۶۷، ۶۶۸، ۶۶۹، ۶۷۰، ۶۷۱، ۶۷۲، ۶۷۳، ۶۷۴، ۶۷۵، ۶۷۶، ۶۷۷، ۶۷۸، ۶۷۹، ۶۸۰، ۶۸۱، ۶۸۲، ۶۸۳، ۶۸۴، ۶۸۵، ۶۸۶
 اس. دی. فیکل (نام رمز رفعت مآمدی) / ۳۹، ۶۴، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۴
 اسرائیل / ۸۲، ۹۳، ۹۶، ۱۰۳، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۸۶، ۲۱۹، ۲۳۴، ۲۶۴، ۳۱۹، ۳۹۰، ۳۹۷، ۴۲۸، ۴۳۲، ۴۳۵، ۴۴۱، ۴۶۳، ۴۶۵، ۴۸۹، ۵۰۴، ۵۲۲، ۵۲۷، ۵۳۰، ۵۴۷، ۵۵۸
 اسفندیاری، حسین (س.) / ۱۱۶
 اسکات (سرهنگ) / ۳۲۸، ۳۳۴
 اسکندری، پری / ۶۸۸
 اسکندریه / ۳۹۳، ۴۸۰
 اسکوتیر، جان ال. واشبورن / ۴۵۰، ۴۵۵
 اسکود، ۵۹۷
 اسکوف، پی. ای. / ۶۵۱
 اسلام آباد / ۵۶، ۵۷، ۶۳، ۹۳، ۹۶، ۱۰۶، ۱۱۴، ۱۲۲، ۱۳۵، ۱۴۶، ۱۵۸، ۱۶۴، ۴۶۵، ۶۶۰
 اسلو / ۱۲۷، ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۷۷، ۱۸۵، ۲۰۹، ۵۱۳، ۶۸۷، ۶۸۸
 اسلودر / ۵۹۸
 اسلیپری، اس. دی. / ۶۳۲، ۶۳۳، ۶۳۵، ۶۳۸، ۶۳۹، ۶۴۰، ۶۴۱، ۶۴۳، ۶۴۴، ۶۴۵، ۶۴۶، ۶۴۷، ۶۴۸، ۶۴۹، ۶۵۰، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۵۳، ۶۵۵، ۶۵۶، ۶۵۷، ۶۵۸، ۶۵۹، ۶۶۴، ۶۷۰
 اسماعیل (رئیس جمهور یمن جنوبی) / ۱۵۴
 اسماعیل شورا / ۴۱۳، ۵۲۴، ۵۳۰
 اسمال، دیو / ۳۲۴
 اسمیت / ۱۲۰، ۱۶۶
 اسمیورث / ۱۴
 اسوالبارد / ۵۹۸
 اسلیویچ / ۶۴
 اشپیگل (هفته نامه) / ۵۱۱
 اشتراوس / ۱۱۱، ۳۹۶، ۴۹۵، ۴۹۷، ۴۹۹، ۵۰۷، ۵۱۰، ۵۲۰
 اشتوتگارت / ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۳۰، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۶، ۳۷، ۳۹، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۸۱
 اشراقی / ۵۴
 اشکول، لوی / ۴۹۰
 اشمیت، هلموت (صدراعظم آلمان) / ۱۶۳، ۵۱۷، ۵۲۹، ۵۹۸، ۵۹۹
 اصفهان / ۲۲۱، ۲۲۷، ۲۴۰، ۲۴۸، ۲۶۳، ۲۷۳، ۲۷۴، ۲۹۸، ۳۰۱، ۵۸۰، ۶۰۱، ۶۱۶، ۶۱۸
 اطریش / ۲۲، ۱۲۸، ۴۲۱، ۵۰۳، ۵۱۰، ۵۳۳، ۵۹۲
 اعتبار (دکتر) / ۶۱۵
 اعتصام / ۲۷۴، ۲۷۵
 افشایی، عزت (تیمسار) / ۹۹
 افغانستان / ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۶، ۱۰۹، ۱۱۶، ۱۲۶، ۳۰۷، ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۷۴، ۴۱۶، ۴۲۷، ۴۲۹، ۴۳۰

القائیان، فریدون / ۵۹۱، ۵۹۴	۴۳۷، ۴۸۲، ۴۹۲، ۵۵۲، ۶۳۴، ۶۷۹، ۷۳۲
الکاظمی / ۷۴۴	اقیانوس آرام / ۱۰۶، ۱۲۰، ۱۶۰، ۱۷۵، ۴۷۵
المبارکی / ۷۴۵	اقیانوس هند / ۱۰۴، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۲، ۱۲۳
المدینه / ۳۸۴، ۴۱۱	۱۲۵، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۴۴، ۱۴۵، ۲۰۶
التقیب / ۸۱، ۸۲، ۸۴، ۸۵، ۸۷	۲۱۷، ۲۳۴، ۲۳۶، ۲۸۵، ۲۸۸، ۲۸۹، ۲۹۳، ۳۱۰
الود، کیو. یو. / ۲۰۶	۳۴۸
الوزیر / ۵۴۱	اکسون / ۵۱۷
الوطن / ۵۴۱، ۷۴۵	اگل هارتینگ (مونیک) / ۸۳
الون (دهکده) / ۴۹۰	الاریش (فرودگاه نظامی) / ۱۴۱
الون مورہ / ۵۴۷	التور / ۵۲۲
الهاس / ۳۹۷	التیمت، اس. دی (نام رمز مهدی روحانی) / ۶۰۷
ال همیشا / ۴۹۰	۶۴۰، ۶۴۳، ۶۴۴، ۶۴۵، ۶۴۶، ۶۴۷، ۶۴۸، ۶۵۲
الیاقوت / ۷۱۰	۶۵۳، ۶۵۴، ۶۵۵
الیاو، شلی آریه / ۴۷۷	الجزایر / ۱۱۵، ۱۵۴، ۱۸۸، ۱۹۴، ۱۹۶، ۱۹۸
امارات متحده عربی / ۳۱۰، ۳۹۶، ۴۱۲، ۴۱۴	۲۰۲، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۲۴، ۲۲۵، ۳۳۶، ۳۳۷
۴۷۰، ۴۷۳، ۴۹۶، ۵۲۵، ۵۴۵، ۷۱۷، ۷۱۹، ۷۲۱	الجزیره / ۹۴، ۱۱۱، ۱۱۵، ۱۱۷، ۱۱۹، ۱۳۱
۷۲۲، ۷۵۸	۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۷، ۱۵۸، ۱۷۱، ۱۷۶، ۱۸۵، ۱۹۶
امام خمینی (ره) / ۵، ۲۹، ۳۱، ۳۳، ۳۵، ۳۷، ۴۰	۲۰۹، ۳۳۶، ۳۳۷، ۳۷۲، ۳۷۳، ۴۰۱، ۴۵۱، ۵۴۰
۴۶، ۵۳، ۵۴، ۵۷، ۵۸، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۶، ۷۷، ۷۸	۵۴۶
۸۳، ۸۶، ۹۰، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۹، ۱۰۰، ۲۱۵، ۲۲۲	الحجلان / ۴۰۰
۲۲۵، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۵۱، ۲۵۳، ۲۵۶، ۲۶۴، ۲۶۷	الحوادث / ۴۶۱
۲۶۸، ۲۶۹، ۲۷۰، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۶، ۲۷۸	الحوص / ۵۳۶، ۵۳۷
۳۰۱، ۳۰۳، ۳۰۸، ۳۱۰، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۳۸، ۳۴۲	الخلیفه (وزیر نفت کویت) / ۳۴۹، ۳۶۸
۴۱۵، ۴۲۹، ۴۳۰، ۵۱۱، ۵۴۱، ۵۵۰، ۵۵۸، ۵۶۱	الرمضا (شهر مرزی اردن) / ۵۲۸
۵۶۲، ۵۶۳، ۵۶۴، ۵۶۵، ۵۶۶، ۵۶۷، ۵۷۱، ۵۷۶	السالوادور / ۴۸۳
۵۸۹، ۵۹۲، ۵۹۴، ۵۹۷، ۶۰۶، ۶۰۷، ۶۰۹، ۶۱۷	الصباح / ۷۰۷، ۷۰۸، ۷۱۰، ۷۱۱، ۷۱۶، ۷۲۹
۶۱۸، ۶۱۹، ۶۲۱، ۶۲۳، ۶۲۵، ۶۲۷، ۶۳۱، ۶۳۳	۷۳۱، ۷۳۸، ۷۳۹، ۷۴۶، ۷۴۸، ۷۵۸، ۷۵۹، ۷۶۱
۶۳۴، ۶۳۵، ۶۳۶، ۶۳۷، ۶۳۹، ۶۴۰، ۶۴۴، ۶۵۴	العتیقی / ۷۱۰، ۷۱۱، ۷۵۸
۶۵۵، ۶۵۶، ۶۶۳، ۶۶۴، ۶۶۸، ۶۷۴، ۶۷۷، ۶۷۸	العریش / ۴۲۰، ۴۹۶
۶۷۹، ۶۸۰، ۶۸۱، ۶۸۲، ۶۸۳، ۶۹۲، ۶۹۴، ۷۰۳	الف. البیگه / ۶۳۶
۷۳۲، ۷۴۵، ۷۵۲، ۷۵۵	القائیان / ۲۶۴، ۲۶۵، ۵۷۳، ۵۹۰، ۵۹۱، ۵۹۳
امان / ۱۱۴، ۱۶۴، ۱۶۶، ۱۷۷، ۱۸۵، ۲۰۷، ۵۶۰	۵۹۴
امور امنیت بین المللی (ISA) / ۲۹۶	القائیان، البانی / ۵۹۱
امور داخلی مدیریت کل امنیت عمومی (المدیریه	القائیان، فرامرز / ۵۹۱

۷۲۳، ۷۲۱، ۷۱۳، ۷۱۲، ۷۱۱، ۵۲۱، ۴۶۳، ۴۲۳	العامة الامن العام) / ۳۴۸
۷۳۸، ۷۳۷، ۷۳۳، ۷۳۲، ۷۳۱، ۷۲۹، ۷۲۸، ۷۲۶	امیران نظام، عباس / ۵۰، ۸۸، ۲۲۰، ۲۲۲، ۲۴۳
۷۵۳، ۷۵۲، ۷۵۱، ۷۴۳، ۷۴۲، ۷۴۱، ۷۴۰، ۷۳۹	۲۴۸، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۰
۷۶۲، ۷۶۱، ۷۶۰، ۷۵۹، ۷۵۸، ۷۵۷، ۷۵۵، ۷۵۴	۲۸۴، ۳۳۸، ۵۵۴، ۶۱۸
۷۶۳	امیر پرویز، امیرحسین / ۶۱۵، ۶۱۸
اوتاوا / ۱۶۲، ۳۶۲	امیر خاری (قاضی) / ۳۱، ۷۲
اودیو، میشل / ۶۵۷	امیر کویت / ۷۰۴، ۷۱۷، ۷۲۳
اورشلیم / ۹۷، ۹۸، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۵۵، ۱۵۶	امینی، رضا / ۲۴۵
۳۷۶، ۳۹۴، ۳۹۵، ۴۰۳، ۴۰۹، ۴۶۶، ۴۷۴، ۴۷۵	امینی، علی / ۶۲۳
۴۹۰، ۴۹۱، ۴۹۵، ۵۰۲، ۵۰۹، ۵۱۸، ۵۲۳، ۵۲۷	انجمن ایران و آمریکا، ۲۲۱، ۲۷۳، ۲۷۴، ۳۱۱
۵۳۶، ۵۳۷، ۵۴۲، ۵۴۳، ۵۴۴	انجمن دانشجویان کرد اروپا / ۸۴
اورشلیم پست / ۵۱۲، ۵۱۹، ۵۳۳، ۵۴۳	انجمن ملی بهائیان / ۵۸۶
اوستردوم / ۸۳	انجمن یهودیان لوس آنجلس / ۵۹۰
اوغادوگو / ۱۳۵	اندرسون، فرانک / ۸۴
اوغاندا / ۱۱۶، ۴۵۸، ۴۷۹، ۴۸۳	اندونزی / ۱۲۶، ۱۶۶، ۲۰۶، ۳۷۶، ۴۰۸، ۴۵۲
اولمان / ۶۴	۷۳۹
اومبرا / ۱۰۰	انستیتو تکنولوژی آبادان / ۶۱
اوهیرا / ۴۹۶	انستیتو دوپوئیش (بروکسل) / ۶۳۹
اویسی، غلامعلی (ارتشبد) / ۳۴، ۶۲۳، ۶۷۵	انستیتو فیلیپ راندولف / ۵۴۰
اهرلیک، سیمکا / ۴۹۳، ۵۰۷، ۵۳۱، ۵۳۳	انستیتو مطالعات سیاسی پاریس / ۶۳۹
اهرن، تام / ۴۴، ۶۳	انستیتوی آمریکایی مطالعات ایران / ۳۱۱
اهواز / ۴۴۲، ۵۴۱	انقلاب الجزایر / ۳۳۶
ایادی، عبدالکریم (سرهنگ) / ۱۰۳، ۵۷۵، ۶۰۵	انگلستان / ۱۶، ۴۲، ۹۴، ۹۵، ۲۱۶، ۳۴۸، ۴۲۱
ایتالیا / ۹۶، ۱۶۰، ۲۲۲، ۲۷۰، ۳۴۸، ۳۸۶، ۴۰۳	۴۳۱، ۴۷۵، ۶۲۳، ۶۲۴، ۶۲۵، ۶۳۲، ۶۳۶، ۶۴۲
۵۴۹، ۵۹۲، ۶۰۰، ۷۳۹	۶۶۵، ۶۷۳، ۷۱۵، ۷۱۶
ایتان (ژنرال) / ۲۷۰، ۳۹۶، ۴۴۴، ۴۹۹، ۵۲۱	انگلیس / ۱۲۰، ۱۳۳، ۱۵۰، ۴۷۶
۵۲۵، ۵۲۶، ۵۸۲	اوبرلنیگن / ۶۸۴
ایران آزاد (خبرنامه) / ۶۱۹، ۶۲۱، ۶۶۳، ۶۶۴	اوبوک / ۳۶۰
ایرانیان (هفته‌نامه) / ۳۰	اوپک / ۱۵۳، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۴، ۱۹۴، ۲۰۶
ایزدی، محمد / ۲۲۶، ۴۵۵	۲۱۰، ۲۳۰، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۵۸، ۳۴۹، ۳۵۰، ۳۵۱
ایستگاه شارلوتبرگ / ۶۵	۳۵۲، ۳۵۳، ۳۵۴، ۳۵۸، ۳۵۹، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۳
ایل جاف / ۲۱، ۲۸	۳۶۵، ۳۶۶، ۳۶۷، ۳۶۸، ۳۶۹، ۳۷۰، ۳۸۰، ۳۸۶
ایلیاویک، آری / ۵۳۳	۳۸۷، ۳۸۸، ۳۸۹، ۳۹۰، ۳۹۱، ۳۹۴، ۳۹۵، ۳۹۶
ایمانیان / ۲۷۶	۳۹۸، ۳۹۹، ۴۰۲، ۴۰۸، ۴۱۱، ۴۱۲، ۴۱۳، ۴۲۱

۳۹۰، ۳۹۱، ۴۰۳، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۳،	براون / ۲۹۳، ۴۰۰، ۷۴۸، ۷۴۹
۴۷۵، ۴۷۷، ۴۸۰، ۴۸۹، ۴۹۴، ۴۹۷، ۵۰۱، ۵۰۲،	برزان / ۱۰۰
۵۱۳، ۵۱۶، ۵۱۷، ۵۲۰، ۵۳۱، ۵۳۲، ۵۳۵، ۵۳۹،	برزیل / ۱۱۹، ۵۰۶
۵۴۳، ۵۴۵، ۵۴۷، ۵۴۸، ۵۴۹	برژنف / ۱۴۵، ۴۲۰، ۵۴۱
بلاوسکی / ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۳۳	برژینسکی، زیبگنیو / ۲۲۴، ۲۲۵، ۳۳۶، ۳۳۷
بلگراد / ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۹، ۱۱۱، ۱۱۶، ۱۱۷،	برگ / ۵۰۱
۱۱۸، ۱۲۱، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۷، ۱۳۲، ۱۳۹، ۱۴۲،	برگر، ایگل / ۲۴۳
۱۵۲، ۱۵۸، ۱۶۳، ۱۶۸، ۱۷۰، ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۷،	برگستن، فرد / ۳۷۱
۱۹۰، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۴۳	برلین / ۲۳، ۲۹، ۴۱، ۴۴، ۶۵، ۸۷، ۸۸، ۲۰۹،
بلوریان، غنی / ۳۱	۵۲۸
بلوم / ۱۸۷	برن / ۱۳۱، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۷، ۱۴۶، ۱۶۲، ۴۵۵،
بلومنتال / ۳۶۹، ۳۷۱، ۷۲۱، ۷۲۵، ۷۲۹، ۷۳۰،	۶۲۵، ۵۰۵
۷۳۱، ۷۳۴، ۷۳۷، ۷۳۸، ۷۴۰، ۷۴۱، ۷۴۲، ۷۴۳،	برنز رابرت مک کی / ۲۲، ۲۳، ۳۴۹
بلید، اس. دی. / ۹۸	بروئر / ۴۳۹
بمبئی / ۱۰۶	بروکسل / ۱۳۱، ۱۳۳، ۱۳۷، ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۵۸،
بن / ۲۱، ۲۵، ۲۷، ۲۹، ۳۰، ۳۲، ۳۳، ۳۶، ۳۹، ۴۱،	۱۶۲، ۱۷۷، ۲۰۹، ۴۶۵، ۵۳۷، ۶۰۹، ۶۳۰، ۶۳۱
۴۳، ۴۶، ۶۹، ۷۳، ۷۴، ۸۱، ۸۴، ۸۷، ۱۱۷، ۱۳۱،	برومند، عبدالرحمن / ۶۰۹، ۶۱۵، ۶۱۶
۱۳۷، ۱۴۹، ۱۷۷، ۳۶۲، ۴۶۵، ۵۰۵، ۵۱۷، ۵۳۰،	بروندی / ۵۰۴
۵۴۹، ۶۲۷، ۶۸۹، ۶۹۰، ۶۹۱	برونی / ۴۵۲
بن جدید، شاذلی / ۳۳۶	برویستر / ۳۷۴
بندریلات اشکلون (اسرائیل) / ۴۳۲، ۴۳۹، ۴۴۰،	بریتانیا / ۹۴، ۵۷۲، ۵۸۶، ۵۹۳، ۶۲۵، ۷۰۶
۴۴۱، ۴۴۲، ۴۴۳، ۴۴۷، ۴۵۶، ۴۵۷، ۴۶۲، ۴۶۳،	بریج تاون / ۱۱۷، ۱۱۹، ۱۳۱، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۷،
بندر جبل دانا (غرب ابوظبی) / ۵۰۹	۱۴۶، ۱۵۸، ۱۷۷
بندر سعید / ۴۶۱	بزرگراه شاهنشاهی / ۴۹، ۵۶
بندر صور / ۳۹۲، ۴۶۹	بزرگ، گلشن / ۲۵۴
بندر صیدا / ۴۶۹	بشارت / ۴۹۱
بنزیمان، یوزی / ۴۹۷، ۵۲۰	بش، ریچارد / ۲۶۷
بنسون / ۳۲۱	بغداد / ۳، ۱۴، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸،
بنگاه خبری بین المللی تله پرس / ۶۳۹	۷۴، ۸۱، ۸۲، ۸۴، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۷، ۱۱۸، ۱۲۲،
بنگلادش / ۳۸۰، ۴۶۷	۱۳۴، ۱۹۲، ۲۰۷، ۳۴۴، ۳۹۰، ۴۰۵، ۴۴۰، ۴۷۰،
بن گوا، اگیوری / ۳۳۶	۵۱۱، ۵۲۱، ۵۳۸، ۵۴۱، ۶۵۲، ۷۵۱، ۷۵۳، ۷۶۰،
بن گوریون، دیوید / ۴۵۸، ۵۴۸	بکالی / ۶۵
بنیاد پهلوی / ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۵۹، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۶،	بک، هالن / ۲۷۴، ۲۷۵
بنیاد تحقیقات صنایع نفتی / ۴۶۲	بگین، مناخیم / ۱۱۳، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۵۵، ۱۵۶،

- بنیاد جانسون / ۳۱۱
 بنیاد مستضعفان / ۵۷۷، ۵۷۹
 بن یحیی (وزیر امور خارجه الجزایر) / ۳۳۶
 بنی صدر، ابوالحسن / ۵۴، ۵۳۸، ۶۰۸، ۶۳۷، ۶۳۹، ۶۸۸
 بنی صدر، احمد / ۶۳۴
 بنین / ۴۸۳
 بوئنوس آیرس / ۱۱۱، ۱۳۴، ۱۵۸، ۱۶۳، ۲۰۹
 بوئینگ / ۲۸۶، ۳۶۰
 بوتو، محمدعلی / ۶۶۲
 بوخوم / ۳۳
 بورگ / ۵۴۸، ۵۴۹
 بورن، جان. ل. واش / ۴۵۴
 بوستون (لوگان) / ۶۹۸
 بوشنل / ۳۵۳
 بوشهری، مهدی / ۳۲۴
 بوگوتا / ۱۱۷، ۱۱۹، ۱۳۱، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۷
 ۱۴۶، ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۵۸، ۱۶۴، ۱۷۷، ۲۰۹
 پولدر / ۴۸۲
 بولیوی / ۱۰۶، ۱۰۹، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۲۱، ۱۳۴، ۱۶۰
 بهزادنی (دکتر) / ۳۱۹، ۳۲۰
 بهزادی، سیاوش (سپهبد) / ۶۲۹، ۶۳۰
 بهشتی / ۵۴، ۳۳۵
 بیتار / ۶۴۹
 بیت المقدس / ۱۱۱، ۱۶۶، ۱۸۵، ۳۹۰، ۴۰۶، ۴۳۰، ۴۳۱، ۴۳۷، ۴۹۰، ۴۹۱، ۵۱۲، ۵۱۳، ۵۴۹
 بیتان، موشه / ۴۶۰
 بیت جلاله (فلسطین) / ۵۱۹
 بیت ساهور (فلسطین) / ۵۱۹
 بیتل، اس دی / ۶۲۳
 بیروت / ۵۶، ۵۷، ۶۳، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۲۲، ۱۵۶، ۱۶۶، ۱۸۵، ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۶، ۳۹۲، ۳۹۷، ۴۰۱، ۴۲۲، ۴۴۰، ۴۴۲، ۴۴۴، ۴۶۰، ۴۶۱، ۴۶۳، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۶۹، ۴۷۰
- ۴۹۵، ۴۹۷، ۵۰۰، ۵۱۱، ۵۱۸، ۵۲۲، ۵۲۸، ۵۳۷، ۵۳۸، ۵۴۴، ۵۴۹، ۵۵۰، ۵۵۹، ۵۶۰، ۶۳۲، ۶۳۳، ۶۴۲، ۶۴۳، ۶۴۵، ۶۴۶، ۶۴۹، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۵۶، ۶۶۵، ۶۸۰
 بیزی، یو. ان. / ۶۵۷، ۶۵۸
 بیسو / ۱۳۵
 بیل / ۴۵۳
 بیلینسکی / ۴۹
 بیمارستان ارتش / ۲۵۶
 بیمارستان یتلی یر (جیبوتی) / ۳۶۰
 بیمارستان میثاقیه (شهید مصطفی خمینی فعلی) / ۵۷۹
 بیمارستان نمازی (شیراز) / ۵۸۸
 بیمارستان همداش / ۴۹۴
- پ
 پاپ / ۲۹۸، ۵۳۸، ۵۹۴
 پاراماریبو / ۱۱۴، ۱۱۷، ۱۱۹، ۱۳۵
 پارتر، اس. دی. / ۹۰، ۹۱
 پارساکیا / ۳۲۸، ۳۲۹، ۳۳۷، ۳۳۸
 پارسونز / ۵۹۳، ۵۹۴
 پارک موتوری سلطنت آباد / ۳۰۹
 پاریس / ۴، ۳۴، ۳۸، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۶، ۶۸، ۶۹، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۸۰، ۸۷، ۸۸، ۹۶، ۹۸، ۱۰۰، ۱۱۱، ۱۱۷، ۱۳۱، ۱۳۳، ۱۳۷، ۱۳۹، ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۵۳، ۱۵۸، ۱۶۲، ۱۷۷، ۱۸۵، ۱۹۴، ۲۰۹، ۲۴۴، ۲۴۵، ۳۱۳، ۳۳۸، ۳۶۲، ۳۸۰، ۳۸۵، ۴۵۹، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۶، ۶۰۶، ۶۰۷، ۶۰۸، ۶۰۹، ۶۱۰، ۶۱۱، ۶۱۲، ۶۱۳، ۶۱۴، ۶۱۵، ۶۱۶، ۶۱۷، ۶۲۰، ۶۲۱، ۶۲۲، ۶۲۳، ۶۲۴، ۶۲۵، ۶۲۶، ۶۲۷، ۶۲۸، ۶۲۹، ۶۳۰، ۶۳۱، ۶۳۲، ۶۳۳، ۶۳۴، ۶۳۵، ۶۳۶، ۶۳۷، ۶۳۸، ۶۳۹، ۶۴۰، ۶۴۱، ۶۴۲، ۶۴۳، ۶۴۴، ۶۴۵، ۶۴۶، ۶۴۷، ۶۴۸، ۶۴۹، ۶۵۰، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۵۳، ۶۵۵، ۶۵۶، ۶۵۷، ۶۵۸، ۶۵۹، ۶۶۰، ۶۶۱، ۶۶۲، ۶۶۳

- ۶۶۴، ۶۶۵، ۶۶۷، ۶۶۸، ۶۶۹، ۶۷۰، ۶۷۱، ۶۷۲، پتی (سرهنگ) / ۲۸۱
- ۶۷۳، ۶۷۴، ۶۷۵، ۶۷۶، ۶۷۸، ۶۷۹، ۶۸۰، ۶۸۱، پرایس، هربرت اف. / ۲۲۷
- ۶۸۲، ۶۸۳، ۶۸۴، ۶۸۵، ۶۸۶، ۶۸۷، ۶۸۸، ۶۹۲، پراگ / ۷۳، ۸۸، ۱۸۵، ۵۲۸
- ۶۹۴، ۶۹۵، ۶۹۷، ۷۰۴، ۷۱۹، ۷۲۰، ۷۴۵، ۷۵۹، پرامیس، ای. ایکس. / ۹۲
- ۳، ۱۵، ۶۱۵، ۶۸۱، پراودا / ۱۴۴، ۱۴۵
- ۱۰۶، ۱۰۹، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۲۱، ۱۲۸، پراون، اس.دی. / ۶۳۰
- ۱۲۹، ۲۱۷، ۲۲۹، ۳۱۱، ۳۷۶، ۴۱۶، ۴۳۷، ۴۸۲، پرایور، باب / ۵۸۶
- ۶۶۱، ۶۶۲، ۶۶۳، ۶۶۶، ۷۱۹، ۷۳۲، پرایور، رابرت / ۵۷۲، ۵۷۷، ۵۷۸، ۵۷۹، ۵۸۰
- ۴۶، ۵۷، پالایشگاه آبادان / ۵۷۱
- ۴۶۰، پالایشگاه اشدود / ۵۸۱
- ۷۵۹، پالایشگاه سودان / ۴۸۰، ۴۷۷، ۳۶۹، ۳۶۸، ۳۶۷، ۳۶۶، ۳۶۵، ۳۶۴، ۳۶۳، ۳۶۲، ۳۶۱، ۳۶۰، ۳۵۹، ۳۵۸، ۳۵۷، ۳۵۶، ۳۵۵، ۳۵۴، ۳۵۳، ۳۵۲، ۳۵۱، ۳۵۰، ۳۴۹، ۳۴۸، ۳۴۷، ۳۴۶، ۳۴۵، ۳۴۴، ۳۴۳، ۳۴۲، ۳۴۱، ۳۴۰، ۳۳۹، ۳۳۸، ۳۳۷، ۳۳۶، ۳۳۵، ۳۳۴، ۳۳۳، ۳۳۲، ۳۳۱، ۳۳۰، ۳۲۹، ۳۲۸، ۳۲۷، ۳۲۶، ۳۲۵، ۳۲۴، ۳۲۳، ۳۲۲، ۳۲۱، ۳۲۰، ۳۱۹، ۳۱۸، ۳۱۷، ۳۱۶، ۳۱۵، ۳۱۴، ۳۱۳، ۳۱۲، ۳۱۱، ۳۱۰، ۳۰۹، ۳۰۸، ۳۰۷، ۳۰۶، ۳۰۵، ۳۰۴، ۳۰۳، ۳۰۲، ۳۰۱، ۳۰۰، ۲۹۹، ۲۹۸، ۲۹۷، ۲۹۶، ۲۹۵، ۲۹۴، ۲۹۳، ۲۹۲، ۲۹۱، ۲۹۰، ۲۸۹، ۲۸۸، ۲۸۷، ۲۸۶، ۲۸۵، ۲۸۴، ۲۸۳، ۲۸۲، ۲۸۱، ۲۸۰، ۲۷۹، ۲۷۸، ۲۷۷، ۲۷۶، ۲۷۵، ۲۷۴، ۲۷۳، ۲۷۲، ۲۷۱، ۲۷۰، ۲۶۹، ۲۶۸، ۲۶۷، ۲۶۶، ۲۶۵، ۲۶۴، ۲۶۳، ۲۶۲، ۲۶۱، ۲۶۰، ۲۵۹، ۲۵۸، ۲۵۷، ۲۵۶، ۲۵۵، ۲۵۴، ۲۵۳، ۲۵۲، ۲۵۱، ۲۵۰، ۲۴۹، ۲۴۸، ۲۴۷، ۲۴۶، ۲۴۵، ۲۴۴، ۲۴۳، ۲۴۲، ۲۴۱، ۲۴۰، ۲۳۹، ۲۳۸، ۲۳۷، ۲۳۶، ۲۳۵، ۲۳۴، ۲۳۳، ۲۳۲، ۲۳۱، ۲۳۰، ۲۲۹، ۲۲۸، ۲۲۷، ۲۲۶، ۲۲۵، ۲۲۴، ۲۲۳، ۲۲۲، ۲۲۱، ۲۲۰، ۲۱۹، ۲۱۸، ۲۱۷، ۲۱۶، ۲۱۵، ۲۱۴، ۲۱۳، ۲۱۲، ۲۱۱، ۲۱۰، ۲۰۹، ۲۰۸، ۲۰۷، ۲۰۶، ۲۰۵، ۲۰۴، ۲۰۳، ۲۰۲، ۲۰۱، ۲۰۰، ۱۹۹، ۱۹۸، ۱۹۷، ۱۹۶، ۱۹۵، ۱۹۴، ۱۹۳، ۱۹۲، ۱۹۱، ۱۹۰، ۱۸۹، ۱۸۸، ۱۸۷، ۱۸۶، ۱۸۵، ۱۸۴، ۱۸۳، ۱۸۲، ۱۸۱، ۱۸۰، ۱۷۹، ۱۷۸، ۱۷۷، ۱۷۶، ۱۷۵، ۱۷۴، ۱۷۳، ۱۷۲، ۱۷۱، ۱۷۰، ۱۶۹، ۱۶۸، ۱۶۷، ۱۶۶، ۱۶۵، ۱۶۴، ۱۶۳، ۱۶۲، ۱۶۱، ۱۶۰، ۱۵۹، ۱۵۸، ۱۵۷، ۱۵۶، ۱۵۵، ۱۵۴، ۱۵۳، ۱۵۲، ۱۵۱، ۱۵۰، ۱۴۹، ۱۴۸، ۱۴۷، ۱۴۶، ۱۴۵، ۱۴۴، ۱۴۳، ۱۴۲، ۱۴۱، ۱۴۰، ۱۳۹، ۱۳۸، ۱۳۷، ۱۳۶، ۱۳۵، ۱۳۴، ۱۳۳، ۱۳۲، ۱۳۱، ۱۳۰، ۱۲۹، ۱۲۸، ۱۲۷، ۱۲۶، ۱۲۵، ۱۲۴، ۱۲۳، ۱۲۲، ۱۲۱، ۱۲۰، ۱۱۹، ۱۱۸، ۱۱۷، ۱۱۶، ۱۱۵، ۱۱۴، ۱۱۳، ۱۱۲، ۱۱۱، ۱۱۰، ۱۰۹، ۱۰۸، ۱۰۷، ۱۰۶، ۱۰۵، ۱۰۴، ۱۰۳، ۱۰۲، ۱۰۱، ۱۰۰، ۹۹، ۹۸، ۹۷، ۹۶، ۹۵، ۹۴، ۹۳، ۹۲، ۹۱، ۹۰، ۸۹، ۸۸، ۸۷، ۸۶، ۸۵، ۸۴، ۸۳، ۸۲، ۸۱، ۸۰، ۷۹، ۷۸، ۷۷، ۷۶، ۷۵، ۷۴، ۷۳، ۷۲، ۷۱، ۷۰، ۶۹، ۶۸، ۶۷، ۶۶، ۶۵، ۶۴، ۶۳، ۶۲، ۶۱، ۶۰، ۵۹، ۵۸، ۵۷، ۵۶، ۵۵، ۵۴، ۵۳، ۵۲، ۵۱، ۵۰، ۴۹، ۴۸، ۴۷، ۴۶، ۴۵، ۴۴، ۴۳، ۴۲، ۴۱، ۴۰، ۳۹، ۳۸، ۳۷، ۳۶، ۳۵، ۳۴، ۳۳، ۳۲، ۳۱، ۳۰، ۲۹، ۲۸، ۲۷، ۲۶، ۲۵، ۲۴، ۲۳، ۲۲، ۲۱، ۲۰، ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱، ۰
- ۳۹۸، پالایشگاه نفت کویت / ۳۹۸
- ۴۳۹، پالمیر / ۴۳۹
- ۳۲۵، ۹۶، ۳۵، ۵، عزیزالله (تیمسار) / ۳۲۵
- ۱۵۹، ۱۵۸، ۱۳۴، ۱۲۱، ۱۱۸، ۱۱۷، ۱۱۶، ۱۱۵، ۱۱۴، ۱۱۳، ۱۱۲، ۱۱۱، ۱۱۰، ۱۰۹، ۱۰۸، ۱۰۷، ۱۰۶، ۱۰۵، ۱۰۴، ۱۰۳، ۱۰۲، ۱۰۱، ۱۰۰، ۹۹، ۹۸، ۹۷، ۹۶، ۹۵، ۹۴، ۹۳، ۹۲، ۹۱، ۹۰، ۸۹، ۸۸، ۸۷، ۸۶، ۸۵، ۸۴، ۸۳، ۸۲، ۸۱، ۸۰، ۷۹، ۷۸، ۷۷، ۷۶، ۷۵، ۷۴، ۷۳، ۷۲، ۷۱، ۷۰، ۶۹، ۶۸، ۶۷، ۶۶، ۶۵، ۶۴، ۶۳، ۶۲، ۶۱، ۶۰، ۵۹، ۵۸، ۵۷، ۵۶، ۵۵، ۵۴، ۵۳، ۵۲، ۵۱، ۵۰، ۴۹، ۴۸، ۴۷، ۴۶، ۴۵، ۴۴، ۴۳، ۴۲، ۴۱، ۴۰، ۳۹، ۳۸، ۳۷، ۳۶، ۳۵، ۳۴، ۳۳، ۳۲، ۳۱، ۳۰، ۲۹، ۲۸، ۲۷، ۲۶، ۲۵، ۲۴، ۲۳، ۲۲، ۲۱، ۲۰، ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱، ۰
- ۲۸۶، پان امریکن / ۲۸۶
- ۶۱، پاوه / ۶۱
- ۳۱۰، پایگاه جفیر (بحرین) / ۳۱۰
- ۱۹۵، پایگاه دریایی گوانتانامو / ۱۹۵
- ۴۹۶، پایگاه عدن / ۴۹۶
- ۳۰۹، پایگاه مخبراتی ارتش / ۳۰۹
- ۴۹۷، پایگاه نترف / ۴۹۷
- ۲۵۶، پایگاه هوایی دوشان تپه / ۲۵۶
- ۶۳۵، ۶۳۲، ۶۱۴، ۶۱۳، ۶۱۰، پیر، اس.دی. / ۶۳۵، ۶۳۲، ۶۱۴، ۶۱۳، ۶۱۰
- ۶۷۵، ۶۵۵، پترسون، دیوید آر / ۴۶۲
- ۳۶۸، ۳۶۶، پترولئوس / ۳۶۸، ۳۶۶
- ۳۴۷، پترومین (آژانس نیمه دولتی) / ۳۴۷

- پورتوریکو / ۱۰۴، ۱۱۶، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۱، ۱۲۵، ۱۳۲، ۱۳۴، ۱۴۷، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۹۳، ۱۹۵، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۱۰، ۲۹۷
- پول، استارک / ۴، ۵
- پول پت / ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۲۰، ۱۲۲، ۱۹۲
- پولو، یو.ان. / ۶۴۰، ۶۶۰، ۶۶۱، ۶۶۲، ۶۶۳، ۶۶۴
- پولیساریو / ۱۹۸، ۵۴۶
- پهلوی، اشرف / ۳۲۴، ۳۲۵
- پهلوی، شهرام / ۳۲۴
- پهلوی، فرح / ۳۳۱، ۳۳۱، ۶۱۳، ۶۱۹، ۶۶۶، ۷۳۵
- پیت / ۴۴۹
- پیرانشهر / ۳۱
- پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) / ۱۱۷، ۱۱۹، ۱۳۱، ۱۳۳، ۱۳۷، ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۶۲، ۱۷۷، ۲۹۳، ۳۱۸، ۴۱۰، ۵۴۵
- پیمان سنتو / ۱۰۹، ۲۳۵، ۴۳۷
- پیمان صلح صحرای سینا / ۱۴۱
- پیمان صلح مارس ۱۹۷۹ مصر و اسرائیل / ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۸۵، ۱۸۷، ۱۹۱، ۱۹۲، ۳۶۷، ۳۷۴، ۳۷۷، ۳۹۱، ۳۹۳، ۳۹۴، ۳۹۵، ۳۹۶، ۴۰۵، ۴۷۱، ۵۰۳
- پیمان ANDEAN / ۲۰۷
- پیمان ورشو / ۱۷۵
- ت، ث
- تالبرت / ۴۸۳
- تامانی نی (سفیر وقت ایتالیا در ایران) / ۲۲۲، ۲۷۰
- تامست، ویکتور.ال. / ۱۴۸، ۱۵۸، ۲۷۳، ۲۹۲، ۵۹۴، ۵۸۶، ۵۹۷
- تامیر / ۵۳۰
- تانزانیا / ۴۸۳
- تاوان / ۱۱۷
- تایلند / ۴۳۷، ۴۸۸
- تأسیسات ماهیگیری مکلا / ۷۱۸
- تبریز / ۲۲۷
- تراب، اس.دی. / ۳، ۴، ۶، ۷، ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۳۴
- تراپوزان / ۹۲
- ترامپ، اس.دی. / ۷۷، ۸۹، ۲۰۷، ۵۵۲، ۵۵۴، ۵۵۵، ۵۵۷، ۵۵۸
- ترانزیت، اس.دی. (نام رمز همایون روشنی مقدم) / ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳
- تراوت، یو.ان. / ۶۰۶، ۶۶۵، ۶۶۷، ۶۶۸، ۶۶۹، ۶۷۰، ۶۷۱، ۶۷۲، ۶۷۳، ۶۷۴، ۶۷۵، ۶۷۶، ۶۷۷، ۶۷۸، ۶۷۹، ۶۸۰، ۶۸۱، ۶۸۲، ۶۸۳، ۶۸۴، ۶۸۵، ۶۸۶، ۶۸۷، ۶۸۸
- ترز / ۵۲۲
- ترکستان / ۲۷۲
- ترکمن صحرا / ۲۴۸
- ترکی، عبدالعزیز / ۳۵۸
- ترکیه / ۲۱، ۲۲، ۳۳، ۶۵، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۹، ۸۲، ۸۵، ۸۸، ۸۹، ۹۲، ۱۸۴، ۲۱۷، ۲۲۹، ۲۳۴، ۲۶۴، ۳۳۰، ۳۳۳، ۳۳۷، ۳۳۸، ۴۵۰، ۴۸۰، ۵۵۲، ۶۲۷، ۶۲۹، ۶۸۱
- ترمال، اس.دی. / ۷، ۱۳
- ترمینال ایلات - اشکلون / ۴۴۳
- ترودو / ۳۶۳
- تره کی، نور محمد / ۴۸۲
- تریپولی / ۱۱۱، ۱۱۴، ۱۳۱، ۱۳۴، ۱۳۷، ۱۶۶، ۱۸۵، ۲۰۷، ۲۰۹، ۴۴۴، ۴۶۵
- تریری، علی (تیمسار) / ۶۱۵، ۶۳۵، ۶۳۶، ۶۳۹، ۶۵۵
- ترینیداد / ۱۳۴
- تل آویو / ۳۶، ۴۰، ۵۶، ۵۷، ۶۳، ۶۳، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۸، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۴، ۱۲۲، ۱۳۱، ۱۳۳، ۱۳۷، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۵۵، ۱۶۶، ۱۶۸، ۱۷۷، ۱۸۵، ۴۲۰، ۴۳۷، ۴۴۲، ۴۵۱، ۴۵۳

- جزیره خارک / ۴۴۰، ۴۵۰، ۴۵۱، ۷۲۹
 جسر، مارک جی / ۶۹۸
 جعفر نمیری / ۴۸۳
 جعفری / ۱۵
 جفرسون / ۲۲۰، ۲۴۵
 جکسون (سناتور) / ۳۳۸، ۵۳۷
 جمارانی / ۶۸۴
 جمال عبدالناصر / ۱۸۷، ۴۸۰، ۶۶۶
 جمایل، پیر / ۱۱۴
 جم (تیمسار) / ۶۱۳، ۶۱۴، ۶۱۵، ۶۳۱، ۶۳۵، ۶۳۶
 جمعیت اسلامی دانشجویان دانشگاه تهران / ۳۲۵
 جم، فریدون (سرهنگ) / ۵۷۵، ۶۳۵، ۶۳۶
 جمهوری دمکراتیک خلق یمن / ۱۰۷، ۱۰۹
 ۱۲۳، ۱۹۲، ۲۰۶، ۴۱۶، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۸۵، ۵۱۴، ۵۲۰، ۵۲۵، ۵۲۸، ۵۳۷، ۵۴۹، ۷۱۶، ۷۱۷، ۷۱۸، ۷۱۹، ۷۳۲، ۷۳۳
 جمهوری صحرا / ۳۴۱، ۳۴۴
 جمهوری عربی یمن / ۱۲۳
 جمهوری کرد مهاباد / ۲۳
 جمیران کلونان / ۷۳۴، ۷۳۶
 جمیل / ۴۶۸
 جنبش امل / ۶۴۹
 جنبش حقوق شهروندان / ۴۷۷
 جنبش دموکراتیک ایگال یادین / ۴۷۷
 جنبش سوسیالیست خلق عراق / ۷۲
 جنبش غیرمتعهدها / ۱۰۴، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۸، ۱۶۹
- ۱۷۰، ۱۷۶، ۱۸۱، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۸، ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۶، ۱۹۷، ۱۹۸، ۲۰۰، ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۹، ۲۱۰، ۳۰۷، ۵۱۲، ۵۲۸، ۶۳۳، ۶۴۱، ۶۵۸، ۶۵۹
 جنگ اعراب و اسرائیل / ۴۶۴، ۴۷۱
 جنگ جهانی دوم / ۲۳۸، ۵۸۸، ۷۴۲
 جنوب آفریقا / ۴۳۲
 جورج تاون / ۱۱۸
 جوردن / ۳۸۵
 جولپ، اس.دی. / ۶۶۵، ۶۸۱، ۶۸۶، ۶۸۷، ۶۸۸
 جهانبانی، نصیر / ۶۲۳، ۶۲۴
 جی. آر. یو. / ۵۵۲، ۵۵۳، ۵۵۵
 جیبوتی (آمبولی) / ۱۸۵، ۳۶۰، ۳۶۱
 جیگامیان / ۸
- چ
 چائوشسکو، نیکلای / ۵۰۹، ۵۱۳
 چارلز / ۵۰
 چایلز، لوتون (سناتور) / ۳۸۵، ۳۸۶
 چریکهای فدایی خلق / ۵۸، ۵۹، ۶۲، ۶۸، ۷۱، ۷۲، ۹۱، ۵۶۲، ۵۶۷، ۶۱۷، ۶۳۲، ۶۳۶، ۶۵۶
 چکسلواکی / ۴۲، ۸۸، ۶۲۱
 چمران، مصطفی / ۲، ۱۰، ۹۸، ۳۲۵، ۳۳۶، ۶۳۰، ۶۳۱، ۶۳۳، ۶۴۴، ۶۵۶
 چینین، فردریک / ۴۱۴
- ح
 حافظ اسد / ۱۴۲، ۱۵۴، ۱۵۶، ۳۹۲، ۴۲۱، ۴۶۹، ۴۹۲، ۵۱۱، ۵۱۳، ۵۲۱، ۵۴۱، ۶۴۹، ۷۵۳
 حجلان / ۴۰۰، ۴۰۱
 حداد / ۴۰۴، ۴۲۲، ۴۶۸، ۴۶۹، ۵۰۰، ۵۴۱، ۵۶۰، ۶۳۲، ۶۵۰، ۶۶۴
 حزب آگودات اسرائیل / ۴۷۲
 حزب ایگال هورویتر / ۴۷۷، ۵۳۱

- حزب توده ایران / ۱۳، ۱۴، ۲۱، ۲۸، ۶۸، ۷۱، ۷۲، ۷۸، ۵۶۲، ۵۶۵، ۵۶۶، ۶۳۲، ۶۳۶، ۶۶۰
- حزب جمهوری خلق مسلمان / ۶۰
- حزب دمکرات کردستان / ۴، ۵، ۷، ۹، ۱۳، ۲۱، ۲۴، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۴۰، ۵۸، ۵۹، ۶۲، ۶۵، ۶۸، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۲، ۸۵، ۸۶، ۹۴، ۹۶، ۹۹، ۱۰۰، ۳۲۵
- حزب دموکراتیک ملی (سادات) / ۱۱۲
- حزب دموکراتیک یادین / ۱۵۵
- حزب زولون ماهر / ۴۷۷
- حزب زیمثا اهریش / ۴۷۷
- حزب سامونل فلاتوشارون / ۴۷۷
- حزب شمعون تامیر / ۴۷۷
- حزب کارگر / ۴۷۷، ۴۸۹، ۴۹۱، ۴۹۴، ۴۹۹، ۵۰۱، ۵۰۶، ۵۰۷، ۵۱۵، ۵۳۲، ۵۳۳، ۵۳۵، ۵۳۸، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۴۵، ۵۴۸
- حزب کارگر مایام / ۴۷۷
- حزب کمونیست راکاه / ۴۷۷
- حزب کمونیست عراق / ۲۱، ۸۶
- حزب کمونیست فرانسه / ۷۸، ۸۰
- حزب کمونیست مصر (حدیتو) / ۵۲۲، ۶۶۳
- حزب کمونیست یهودی (ماکی) / ۴۷۷
- حزب گریک / ۴۸۴
- حزب لآم / ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۷
- حزب لیبرال / ۴۷۷، ۴۷۲، ۴۷۷، ۴۸۹، ۵۰۱، ۵۳۵
- حزب لیکود / ۱۵۶، ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۳، ۴۷۷، ۴۸۹، ۴۹۴، ۴۹۹، ۵۰۱، ۵۰۶، ۵۰۷، ۵۱۶، ۵۱۹، ۵۳۱، ۵۳۲، ۵۳۵، ۵۴۵
- حزب مذهبی جوزف بوزگ / ۴۷۷
- حزب ملی مذهبی / ۴۷۲، ۴۷۳، ۴۸۹
- حزب نهضت دمکراتیک / ۴۷۳
- حزب هروت / ۴۸۹، ۵۳۱، ۵۳۲، ۵۳۵
- حزب یآد / ۴۷۷
- حسامی، کریم / ۳۱، ۷۳
- حسنلو (نزدیکی نقده) / ۲۵۷
- حسنى مبارك / ۱۴۲
- حسین شریف / ۴۳۱
- حسین، فرخ / ۳۷۸، ۳۷۹
- حسین (وزیر کشور کویت) / ۷۳۹، ۷۴۹
- حسینی / ۷۱، ۷۲، ۶۴۹
- حسینی، شیخ عزالدین / ۲۳
- حسینی، عزالدین / ۶۲، ۷۱
- حضرت علی (ع) / ۲۲۶
- حضرت محمد (ص) / ۸۳، ۴۲۹
- حقیقی / ۵
- حکمت المصری نابلوسی / ۵۴۲
- حلبچه / ۹۵
- حمد (خانم) / ۳۸۵
- حمزه عباس حسین / ۷۵۴
- حمید (وزیر خارجه کلمبو) / ۱۱۸
- حی، پرویز / ۵۹۱، ۵۹۵
- حیفا / ۱۱۳، ۱۵۵، ۴۰۴، ۴۲۰، ۴۵۸، ۴۷۷، ۴۹۱، ۵۱۳
- حی، لطف‌الله / ۵۹۱
- خ
- خاچاطوریان / ۵۷
- خاخام شوفات / ۵۹۴، ۵۹۵
- خاخام مایر / ۴۷۷
- خارطوم / ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۳۵، ۱۵۸، ۱۶۴، ۱۸۵، ۲۰۹، ۵۳۳
- خالد / ۳۹۳، ۴۲۰
- خالدابن عبدالعزیز السعود / ۳۴۶
- خالد ابوسعود / ۷۱۳، ۷۲۳، ۷۲۵، ۷۲۶، ۷۵۵
- خالد ابوسعید / ۷۴۲
- خالدالحسن / ۶۵۷
- خالقی، احمد / ۹
- خاورمیانه / ۳، ۶، ۷، ۲۹، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۱۱۲

- خیابان مصدق / ۱۰، ۶۱
 خیابان مهناز / ۱۰
 خیابان ناهید / ۶۱
 خیدر هرزولله / ۳۸۷، ۳۸۸
- د
- دایی، م. / ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰
 دارالسلام / ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۵۸، ۱۶۴، ۲۰۹
 داکا / ۱۰۶، ۱۶۴، ۴۶۷
 داکار / ۱۳۵، ۱۵۸، ۱۶۳، ۱۸۵، ۲۰۹
 دالاس / ۳۰۶
 دالس / ۴۳۸، ۶۹۸
 دانشجویان مسلمان پیرو خط امام / ۱، ۱۰۵
 ۲۲۶، ۵۵۱، ۶۰۸، ۷۰۹
 دانشجویان مسلمان دانشگاه شریف (آریامهر سابق) / ۳۲۵
 دانشکده ادبیات دانشگاه سوربن (پاریس) / ۶۳۹
 دانشکده دماوند / ۵۷۷
 دانشکده کشاورزی نیکولای بالچسکو (بخارست) / ۸۱
 دانشکده ملی جنگ / ۴۳۸
 دانشگاه آمریکایی بیروت / ۴۴۴
 دانشگاه بیرزیت / ۱۱۳
 دانشگاه پنسیلوانیا / ۲۵۷
 دانشگاه تهران / ۷۷، ۱۴۸، ۲۴۹، ۶۱۹، ۶۸۷
 دانشگاه دیرزیت / ۵۱۸
 دانشگاه شیراز / ۶۱
 دانشگاه عبری اورشلیم / ۴۷۵
 دانشگاه کالیفرنیا / ۳۳۷
 دانشگاه کالیفرنیا جنوبی / ۵۱، ۵۲
 دانشگاه کلمبیا / ۶۸۷
 دانشگاه کویت / ۷۳۴
 دانشگاه لندن / ۴۵۸
 دانشگاه لوزان / ۶۱۷
- دانشگاه مونترال / ۲۲
 دانشگاه میامی / ۲۴۹
 دانشگاه نیراسکا (اوهاما) / ۳۱۱
 دانشگاه نیویورک / ۲۴۹
 دانشگاه وین / ۲۴۹
 دانشگاه هاروارد / ۵۲۲
 دانشگاه هبرو / ۴۳۷
 دانشگاه هوستون / ۳۳۷
 دانشگاه ییل / ۵۲۴
 دانیال پور / ۵۷۳
 دانیال پور، آلبرت / ۵۹۱، ۵۹۵
 دانیال پور، مراد / ۵۹۱
 دانیل / ۳۷۶
 دانیلز / ۳۷۰، ۳۷۹، ۳۸۱، ۳۸۴، ۳۸۵، ۳۸۶
 داوار / ۴۹۰
 داوراته / ۴۵۹
 دایان، سولومان / ۵۵۴، ۵۵۵، ۵۵۶
 دایان، موشه / ۱۱۳، ۱۴۱، ۱۵۶، ۴۷۷، ۴۹۰
 ۴۹۶، ۴۹۷، ۴۹۸، ۴۹۹، ۵۰۱، ۵۰۲، ۵۰۸، ۵۱۲
 ۵۱۵، ۵۱۷، ۵۲۴، ۵۳۰، ۵۳۴، ۵۴۳، ۵۴۵، ۵۴۸
 دبلیمر، چارلز / ۷۱۰
 دبیرستان کشاورزی عراق / ۸۴
 دبیرستان مشهور ری علی (تل آویو) / ۴۵۸
 دبیرکل شورای اسلامی اروپا / ۳۷۴
 درور، دوین / ۴۴۲، ۴۴۳، ۴۵۶
 دره اردن / ۳۹۲، ۴۷۸، ۵۱۳، ۵۱۵، ۵۴۳
 دریان / ۵۹۰
 دریای سیاه / ۹۲، ۱۷۶
 دریای مدیترانه / ۴۴۱
 دسای، موراجی (نخست‌وزیر هند) / ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۱۰، ۱۰۸
 دفتر ارتباطات USLO / ۳۶۴
 دفتر اروپایی سازمان ملل / ۱۸۵
 دفتر اطلاعات شاه / ۴

- دعوت پروتکل نظامی / ۶۲۰
 دفتر تعلیم و تربیت اصفهان / ۲۷۴، ۲۷۳، ۲۲۱
 دفتر حفاظت منافع آمریکا (بغداد) / ۱۱۷، ۱۱۱
 ۱۳۱، ۱۳۷، ۱۶۶، ۱۸۵، ۴۷۰، ۵۱۱
 دفتر حفاظت منافع آمریکا (قاهره) / ۴۴۲
 دفتر حفاظت منافع آمریکا (هاوانا) / ۱۱۷، ۱۰۶
 ۱۳۱، ۱۳۷، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۸، ۱۶۵
 ۱۶۶، ۱۷۷، ۱۸۵
 دفتر حفاظت منافع مصر / ۴۵۱
 دفتر روابط خارجی برای امور داخلی و منطقه‌ای /
 ۳۴۸
 دفتر سیاسی شاه / ۳
 دفتر هماهنگی مصر / ۱۱۱
 دماغه امید نیک / ۴۳۲
 دمشق / ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۷
 ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۳۱، ۱۳۴، ۱۳۷، ۱۴۲، ۱۶۶، ۱۸۵
 ۳۹۲، ۳۹۷، ۴۲۱، ۴۲۲، ۴۴۰، ۴۷۹، ۵۰۳، ۵۰۹
 ۵۱۱، ۵۲۱، ۵۳۸، ۵۴۴، ۵۶۰
 دنیس مور / ۴۴۷
 دوئول، روبرت ال. / ۴۵۶
 دوامی، مجید / ۶۸۷، ۶۶۵
 دو باروس، آدوالدو کاردوزوبوتو / ۵۰۶
 دوپرونیک / ۱۷۲
 دوبلین / ۱۳۱، ۱۳۳، ۱۳۷، ۱۵۸، ۱۶۲، ۱۷۷
 دوچه / ۱۱۱، ۱۲۲، ۱۵۶، ۱۶۶، ۱۸۵، ۳۵۷
 دوریل، زوی (دکتر) / ۴۳۵، ۴۳۶
 دوسلدرف / ۸۱
 دوک، چری / ۵۰۹
 دول، باب / ۴۴۵، ۴۵۱
 دولتشاهی / ۲۴۵
 دولت موقت (انقلاب اسلامی) / ۳، ۷، ۸، ۱۶، ۲۰،
 ۳۰، ۵۳، ۷۵، ۷۷، ۷۸، ۸۸، ۸۹، ۱۳۶، ۲۱۵، ۲۱۹،
 ۲۲۰، ۲۲۱، ۲۲۲، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۴۳،
 ۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۸، ۲۵۲، ۲۵۴، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۵۹
 ۲۶۲، ۲۶۴، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۶۸، ۲۶۹، ۲۷۶، ۲۷۷،
 ۲۷۸، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۳، ۲۸۴، ۲۸۶، ۲۸۷،
 ۲۸۸، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۲، ۲۹۳، ۲۹۴، ۲۹۵، ۲۹۶،
 ۲۹۷، ۲۹۸، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۱، ۳۰۲، ۳۰۳، ۳۰۴،
 ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۲۲، ۳۲۳،
 ۳۲۶، ۳۲۷، ۳۲۸، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۳۵، ۳۳۶، ۳۳۸،
 ۵۶۵، ۵۷۸، ۵۸۴، ۵۸۶، ۵۹۱، ۵۹۴، ۵۹۸، ۶۰۵،
 ۶۳۶، ۶۳۷، ۶۳۹، ۶۸۱، ۶۹۴
 دولوس، کودی / ۳۳۶
 دومینیکا / ۱۶۵
 دونای / ۶۲۱
 دهکده الریحان / ۴۶۹
 دهکده المحمره / ۴۶۸
 دهلی / ۵۶، ۵۷، ۶۳، ۹۳، ۹۶، ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۰۹،
 ۱۱۰، ۱۱۷، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۳۳، ۱۵۸، ۱۶۳، ۱۶۸،
 ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۰۹، ۶۸۹، ۶۹۰، ۶۹۱
 دیترویت / ۵۲۲
 دیرتک / ۶، ۴۷، ۴۸، ۵۰، ۵۱، ۶۸۸، ۶۸۹، ۶۹۰
 ۶۹۱، ۶۹۷، ۶۹۸
 دیلی ژورنال / ۳۶۸
 دین / ۵۱۱، ۵۱۵، ۵۲۵
 دینتیسسن، زوی / ۴۶۲
 دیوان عالی اسرائیل / ۵۰۹
 دیه‌گو گارسیا / ۱۲۲، ۱۹۳، ۲۳۶، ۳۹۹
 ر
 رابین، اسحاق / ۴۹۸، ۵۰۷، ۵۱۵، ۵۳۳، ۵۳۹،
 ۵۴۸
 رابین، ایزاک / ۴۷۷
 راترفورد، دالس / ۶۰۸، ۶۸۸، ۶۸۹، ۶۹۰، ۶۹۱،
 ۶۹۲، ۶۹۳، ۶۹۴، ۶۹۵، ۶۹۶، ۶۹۷، ۶۹۸، ۶۹۹
 راترفورد، گای دلیو. / ۶۸۸، ۶۹۰
 راتنر، استیون / ۳۵۲
 راجر / ۱۷۳، ۱۷۹

- راجرز، ویلیام (ژنرال) / ۲۵۸، ۲۶۶، ۲۸۳، ۲۸۴
 ۲۸۵، ۲۹۳، ۳۴۳، ۴۱۵، ۴۵۴، ۴۵۵
 رادیو اسرائیل / ۴۹۰، ۴۹۴، ۴۹۹، ۵۰۲، ۵۰۹
 رادیو امان / ۵۴۰
 رادیو اورشلیم / ۱۱۳، ۴۰۳، ۴۲۰، ۴۹۷، ۵۰۸، ۵۱۸، ۵۲۰، ۵۳۳، ۵۳۴، ۵۳۶
 رادیو بروکسل / ۵۳۷
 رادیو بغداد / ۵۲۱، ۵۳۳
 رادیو بی.بی.سی / ۴۶۳، ۵۱۳
 رادیو بیت المقدس / ۴۹۹، ۵۱۳، ۵۴۹
 رادیو بیروت / ۱۱۴، ۴۹۲، ۵۰۰، ۵۰۳
 رادیو پکن / ۶۵۹
 رادیو تل آویو / ۵۱۳، ۵۴۳
 رادیو توکیو / ۵۴۱
 رادیو دانمارک / ۵۱۷
 رادیو دست راستی لبنان / ۴۶۹
 رادیو دمشق / ۵۴۱
 رادیو صدای آمریکا / ۱۸۲، ۲۵۹، ۲۶۳، ۲۷۷، ۳۱۲
 رادیو عراق / ۵۴۴
 رادیو عمان / ۵۱۹، ۵۲۸
 رادیو فلسطین / ۵۲۸
 رادیو قاهره / ۴۲۱، ۴۹۱، ۵۱۳، ۵۳۶، ۵۴۰
 رادیو کویت / ۴۲۱
 رادیو نیروهای دفاعی اسرائیل / ۱۵۶، ۵۴۹
 رادیو و تلویزیون ملی ایران / ۳۱، ۲۶۸، ۲۶۹
 ۳۰۸، ۶۳۶، ۶۳۷، ۶۳۹
 رادیو وین / ۵۰۲
 راستین، بایارد / ۵۴۰
 راشد الراشد / ۷۱۶
 راکاه / ۴۷۷
 راکزیسون / ۸۳، ۸۵
 راکفر؟ / ۴۳۸
 راکفلر، دیوید / ۷۲۱
 رام‌الله / ۴۹۶، ۵۰۰، ۵۰۹، ۵۲۷
 رام، کیو. آر. / ۲۰۴، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۰۹
 ران حیب / ۵۹۱
 رانگون / ۱۲۲، ۱۵۸، ۱۶۴، ۲۰۹
 رایت، رادریک م / ۴۴۴، ۴۴۵
 رباط / ۱۱۱، ۱۱۴، ۱۱۶، ۱۲۲، ۱۵۸، ۱۸۵، ۲۰۶، ۲۰۹، ۴۱۹
 ربانی / ۷۸
 رزمی / ۳۲۴
 رستوران فرید / ۴۳۶
 رستوران کاروانسرا / ۷۱۰
 رفیعی / ۶۱۴
 رم / ۸۷، ۱۲۷، ۱۳۱، ۱۳۷، ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۷۷، ۱۸۵، ۴۶۵، ۵۹۵
 رضانی، ر.ک. (یرفسور) / ۱۶۶
 رنسام / ۱۱۱، ۱۳۹، ۱۵۳
 رواندا / ۴۵۸، ۴۵۹
 روحانی، صادق (آیت‌الله) / ۶۳۷، ۶۵۳
 روحانی، مهدی / ۶۰۶، ۶۰۷، ۶۳۲، ۶۴۲، ۶۴۳، ۶۴۸، ۶۷۰
 رودریگز، کارلوس رافائیل / ۱۹۶
 رودزیا / ۱۰۴، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۳۵، ۱۵۰، ۴۷۸، ۵۱۷
 روروتچیلدز، بارون / ۴۴۱
 روز قدس / ۴۲۷، ۴۲۸، ۴۲۹
 روزن / ۲۵۲، ۲۵۳، ۳۲۵
 روزنامه اطلاعات / ۱۵۷، ۶۳۹، ۶۸۷
 روزنامه الاخبار / ۱۱۳
 روزنامه الانباء / ۷۰۵، ۷۴۹
 روزنامه الاهرام / ۱۱۲، ۴۲۰، ۴۶۰، ۵۱۸
 روزنامه الجزیره / ۳۷۲
 روزنامه الجمهوریه / ۱۴۱
 روزنامه الرأی / ۴۹۵، ۵۳۷، ۷۴۹
 روزنامه السفير / ۱۵۶، ۴۸۰

- رومیحی / ۷۳۴، ۷۳۵، ۷۳۶، ۷۳۷
 ریابنچین، ولادیمیر / ۶۴، ۶۵
 ریاحی (ژنرال) / ۵۳، ۲۹۶
 ریاض / ۵۶، ۹۵، ۹۸، ۱۶۶، ۳۴۶، ۳۴۹، ۳۶۴، ۳۷۰، ۳۷۲، ۳۷۳، ۳۷۷، ۳۹۶، ۴۰۰، ۴۰۵، ۴۰۷، ۴۲۰، ۴۰۹
 ریاضی / ۲۴۸
 ریان (سرگرد) / ۵۴۶
 ریچاردسون، مایکل / ۵۹۷، ۵۹۸
 ریک یاوویک / ۱۷۷
 ریگتر / ۵۸۲
 رین اوفرهافن (کلن) / ۶۴
 ریودوژانیرو / ۲۰۹، ۵۰۳، ۵۰۴
- ز
 زئیر / ۱۸۴، ۳۵۰، ۵۰۴
 زابلوکی، کودل / ۴۶۴
 زاگریسون / ۸۳، ۸۷
 زاگریسون، آلر. جی. / ۸۱
 زامبیا / ۱۱۶، ۲۱۰
 زاهدی / ۶۲۱، ۶۲۴
 زلاندنو / ۵۷۲، ۵۸۴، ۵۸۶
 زندان مونیخ / ۵۴۹
 زند فرد، فریدون / ۷۱۰
 زوربخ / ۴۵۰، ۴۵۲، ۵۸۱، ۶۲۵
 زهیر محسن / ۴۹۵
 زیارتگاه بهائیان (شیراز) / ۵۸۳
 زیمبابوه / ۱۲۱، ۱۷۶، ۴۷۸، ۴۷۹
 زیمرمان / ۶۳۵، ۶۴۰
- ژ
 ژاپن / ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۳۰، ۱۶۰، ۱۸۳، ۱۸۴، ۲۱۷، ۲۱۹، ۲۳۴، ۳۰۲، ۳۱۲، ۳۴۷، ۳۵۱، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۶۴، ۴۲۱، ۴۴۸، ۴۵۲، ۴۷۶، ۴۸۸، ۴۹۵
- روزنامه السیاسه / ۳۹۳، ۷۳۵، ۷۴۴، ۷۴۹
 روزنامه القبس / ۷۴۹
 روزنامه المدینه / ۳۸۴، ۴۱۱
 روزنامه الوطن / ۷۴۹
 روزنامه بامداد / ۲۷۸
 روزنامه پلات / ۴۴۲
 روزنامه تهران تایمز / ۲۷۸
 روزنامه جمهوری اسلامی / ۳۲۵، ۳۲۷
 روزنامه جیوئیش کرانیکل / ۱۱۲
 روزنامه داور / ۴۹۷، ۴۹۹، ۵۱۲، ۵۲۴، ۵۴۹
 روزنامه دیلی ژورنال / ۳۶۶
 روزنامه عرب نیوز / ۳۹۸
 روزنامه غازت سعودی / ۳۹۳
 روزنامه کیهان / ۷۰، ۲۴۵، ۲۵۳، ۳۱۰
 روزنامه لوریان لوجور / ۴۶۰
 روزنامه لوموند / ۶۲۶، ۶۳۲، ۶۳۴، ۶۳۹، ۶۴۰، ۶۴۴
 روزنامه معاریو / ۴۸۰، ۵۰۲، ۵۱۲، ۵۲۱
 روزنامه هاآرتز / ۴۳۳، ۴۹۷، ۵۰۷، ۵۱۲، ۵۱۵، ۵۲۰، ۵۴۹
 روزنامه هرالد تریبون / ۳۵۲، ۶۰۹
 روزنامه یدیوت / ۵۲۰
 روزولت / ۲۹
 روشائی، امیر / ۴۴
 روشائی، حسن / ۴۴
 روشائی، همایون / ۴۴
 روشنی مقدم، حسن / ۴۵
 روشنی مقدم، حسین / ۴۵
 روشنی مقدم، رحمت / ۴۵
 روشنی مقدم، همایون / ۴۴، ۴۵
 روف، اس. دی. / ۶۲۳، ۶۲۸، ۶۲۹، ۶۳۰
 رولو، اریک / ۶۴۴
 رومانی / ۷۲، ۸۱، ۸۳، ۸۴، ۸۶، ۱۱۶، ۴۴۶، ۴۴۷، ۴۵۳، ۵۰۹، ۵۱۰، ۵۱۳

۶۷۳، ۶۴۲، ۶۲۳	۷۵۰، ۷۴۷، ۷۴۲، ۷۴۱، ۷۲۵، ۷۲۴، ۷۰۴، ۶۱۹
سازمان اطلاعات دفاعی / ۱۰۰، ۴۷۴	۷۵۶، ۷۵۴
سازمان اطلاعات عراق / ۳۲	ژنو / ۱۶۸، ۱۴۹، ۱۳۹، ۱۳۴، ۱۲۷، ۴۳، ۴۲، ۴۱
سازمان امور خاور نزدیک (بخش ایران) / ۳۲۴	، ۱۸۵، ۲۰۸، ۲۰۹، ۳۵۸، ۳۵۹، ۳۸۷، ۳۸۹، ۴۸۶
سازمان پخش تلویزیونی فرانسه (ایران) / ۶۳۹	، ۴۸۸، ۴۹۲، ۵۱۹، ۵۲۷، ۵۷۲، ۵۷۸، ۵۸۱، ۶۱۳
سازمان تأمین اجتماعی ایران / ۳۰۵، ۳۰۶	، ۶۱۴، ۶۱۵، ۶۱۶، ۶۲۰، ۶۲۲، ۶۲۵، ۶۷۵، ۷۳۹
سازمان توسعه صنعتی عربی / ۳۹۶	۷۶۲، ۷۶۰، ۷۵۹
سازمان خلق آفریقای جنوب غربی / ۱۲۱	ژورنال دو تهران / ۷۷، ۶۳۹
سازمان خلیج عمان (مصر) / ۷۱۵	ژورنال نفت ایران / ۴۵۲
سازمان خواروبار و کشاورزی سازمان ملل متحد	ژورنال نفت و گاز / ۴۴۴
۵۴۸، ۱۸۵ (FAO)	ژوهانسبورگ / ۱۵۸
سازمان دانشجویی کردها (اروپا) / ۸۲	
سازمان زحمتکشان کردستان / ۷۱، ۷۲	س
سازمان کشورهای آمریکایی / ۱۵۷، ۱۷۸	سئول / ۱۱۴، ۱۳۱، ۱۳۷، ۱۵۸، ۱۶۴
سازمان گسترش تجارت و بازرگانی / ۷۲۷	سائوردسی / ۲۵۰
سازمان گسترش تجارت و عمران سازمان ملل / ۷۲۷	ساب، ادوارد / ۴۶۰، ۴۶۱
سازمان گوش آمونیم (یهودی) / ۴۷۷	سایپرو (وزیر خارجه اسرائیل) / ۴۵۹
سازمان مجاهدین خلق / ۵۳، ۵۹، ۶۲، ۹۱، ۱۱۶	ساترلند، پیترا. / ۷۱۷، ۷۳۴، ۷۳۵
۵۶۲، ۵۶۷، ۶۱۷، ۶۳۲، ۶۵۶، ۶۷۴	ساحل غربی رود اردن و نوار غزه / ۱۲۲، ۴۹۶
سازمان مخفی رومانی / ۸۴	، ۴۷۴، ۴۹۸، ۴۹۹، ۵۰۰، ۵۰۲، ۵۰۹، ۵۱۲، ۵۱۳
سازمان ملل متحد / ۱۰۳، ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۱۱	، ۵۱۵، ۵۱۶، ۵۱۸، ۵۲۲، ۵۳۲، ۵۳۳، ۵۳۴، ۵۳۵
، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۶، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۴، ۱۲۷	، ۵۳۶، ۵۴۲، ۵۴۳، ۵۴۷، ۵۴۸، ۵۴۹
، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۰	ساختمان تایلر / ۵۱
، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۵۲	سارافند / ۴۹۲
، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۵، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۸	سازمان آزادیبخش فلسطین (فتح) / ۲۱، ۷۳
، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۸۵، ۱۸۶	، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۹۲، ۳۴۵، ۳۷۶، ۴۰۲، ۴۰۶، ۴۰۷
، ۱۸۷، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۴، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۳، ۲۰۶	، ۴۱۷، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۶۹، ۴۷۹، ۴۹۵، ۴۹۹
، ۲۰۷، ۲۱۰، ۲۱۱، ۳۰۵، ۳۰۷، ۳۰۹، ۳۱۲، ۳۲۷	، ۵۰۲، ۵۰۳، ۵۰۷، ۵۰۸، ۵۰۹، ۵۱۰، ۵۱۸، ۵۲۳
، ۳۴۳، ۳۹۲، ۴۰۳، ۴۰۴، ۴۱۵، ۴۲۱، ۴۲۲، ۴۶۹	، ۵۲۴، ۵۲۵، ۵۲۸، ۵۲۹، ۵۳۲، ۵۳۴، ۵۳۷، ۵۳۸
، ۴۷۹، ۴۸۰، ۴۸۱، ۴۸۶، ۴۸۸، ۴۹۱، ۴۹۷، ۴۹۹	، ۵۴۰، ۵۴۱، ۵۴۳، ۵۴۹، ۵۵۰، ۵۶۰، ۵۵۹، ۶۴۴
، ۵۰۳، ۵۰۴، ۵۰۵، ۵۰۸، ۵۱۰، ۵۱۲، ۵۱۳، ۵۲۲	۶۵۷، ۶۵۸، ۷۳۸
، ۵۲۴، ۵۲۷، ۵۳۶، ۵۳۷، ۵۴۹، ۵۷۹، ۶۵۹، ۶۶۳	سازمان اتحادیه دفاع / ۴۷۷
، ۷۱۵، ۷۲۵، ۷۲۷، ۷۲۸	سازمان اطلاعات آلمان غربی / ۸۸
	سازمان اطلاعات انگلستان / ۴۲، ۵۵۲، ۵۵۳

- سازمان ملی بهائیان / ۵۷۷
 سازمان وحدت آفریقا (OAU) / ۱۰۸، ۱۱۱، ۱۱۷، ۱۲۰، ۱۳۵، ۱۴۰، ۱۵۵، ۱۶۰، ۱۶۹، ۱۹۱، ۲۰۶، ۴۷۸، ۴۷۹، ۴۸۱، ۴۸۳، ۴۸۴
 سازمان همکاری و توسعه اقتصادی / ۴۰۸، ۴۸۶
 سازمان همکاری و عمران اقتصادی اروپا / ۷۱۲، ۷۵۹، ۷۶۱
 ساسپند، یو.ان. (نام رمز نیکولاس لانگ) / ۶۵۸
 ساف / ۱۱۱، ۱۱۳، ۱۱۵، ۱۵۱، ۱۶۶، ۲۷۲، ۳۹۷، ۴۲۱، ۴۶۵، ۴۶۷، ۴۸۰، ۴۹۷، ۴۹۸، ۴۹۹، ۵۱۲، ۵۱۷، ۵۱۸، ۵۲۲، ۵۳۷، ۵۳۸، ۵۴۲، ۵۴۳، ۵۴۴، ۵۴۹، ۵۵۰، ۵۵۹، ۵۶۰، ۶۳۰، ۶۳۳، ۷۱۶
 سالار جاف / ۲۱، ۳۵، ۳۸، ۳۹
 سالت ۲ / ۱۲۵، ۱۷۹
 سالتزمن، جوزف آی. / ۶۱۵، ۶۱۶
 سالزبورگ وین / ۷۱۰
 سالفیت (دهکده) / ۴۹۰
 سالوم / ۳۸۰
 سالیناس، جیمز / ۴۱
 ساماریا / ۵۳۴
 سامرز، کتی / ۱۸۷
 سامرین، هنگ / ۱۱۵، ۱۲۰، ۱۲۲، ۱۹۲
 سانتادومینگو / ۱۷۷
 سان خوزه / ۱۶۴
 ساندرز، هال / ۲۲۱، ۲۲۴، ۲۵۹، ۲۷۷، ۲۹۱، ۲۹۲، ۳۱۰، ۳۱۴، ۳۱۵، ۳۱۶، ۴۰۰، ۴۸۰، ۶۱۲
 ساندل، امیل / ۷۲۱
 ساندنیستها / ۲۰۶
 سانفرانسیسکو / ۴، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰
 سانلی / ۷۴۲
 ساواک / ۳، ۷، ۹، ۱۰، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۸، ۲۰، ۴۰، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۸۲، ۹۹، ۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۵۸، ۲۶۲، ۲۶۶، ۲۹۸، ۳۰۸، ۳۱۸، ۵۵۱، ۵۵۴
 ۵۵۶، ۵۵۷، ۶۱۵، ۶۲۷، ۶۲۸، ۶۳۰، ۶۳۲، ۶۴۴
 ۶۵۱، ۶۶۳، ۶۶۴، ۶۸۱
 سایت، جی. ان / ۶۲۳، ۶۲۴
 سپاه پاسداران / ۵۴، ۳۱۳، ۵۴۱
 سپتامبر سیاه / ۴۶۷
 سپهان (مهندس) / ۴۵۲
 ستاد نیروهای مسلح کویت / ۷۳۶
 ستوده، مسعود / ۵۷۹
 سراج، احمد / ۳۴۴، ۳۷۵، ۳۷۶
 سرانو، رومئورینکون / ۵۰۶
 سرپل ذهاب / ۸۱
 سردار جاف / ۲۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۷، ۳۹، ۱۰۰
 سردشت / ۳۴، ۳۶، ۷۱، ۳۲۵
 سرفرماندهی نیروی دریایی آمریکا در اروپا / ۱۶۶
 سرکنسولگری آمریکا در مونیخ / ۸۱
 سرکیس، الیاس / ۱۱۴، ۱۵۶، ۴۶۹، ۵۱۸، ۵۴۱
 سرویس اطلاعاتی انگلیس / ۷۳
 سرویس اطلاعاتی نظامی عراق / ۳۲
 سری لانکا / ۱۰۸، ۱۱۱، ۱۱۶، ۱۱۸، ۱۲۶، ۱۲۸، ۱۴۰، ۱۹۳، ۲۰۶، ۲۰۷، ۵۸۲
 سعد حداد (سرگرد) / ۴۰۴، ۶۵۰
 سفارت آمریکا (آنکارا) / ۸۳
 سفارت آمریکا (الجزیره) / ۱۱۱
 سفارت آمریکا (بن) / ۸۳
 سفارت آمریکا (بیروت) / ۹۳، ۴۶۸
 سفارت آمریکا (تل آویو) / ۹۳، ۹۶
 سفارت آمریکا (تهران) / ۷، ۱۰۶، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۴۴، ۱۴۸، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۶۵، ۲۴۲، ۲۴۴، ۲۴۶، ۲۴۷، ۲۵۰، ۲۵۲، ۲۶۰، ۲۷۰، ۲۷۱، ۳۰۳، ۳۱۴، ۴۴۱، ۴۴۷، ۵۴۱، ۵۸۲، ۵۸۵، ۶۰۱، ۷۰۳، ۷۱۹، ۷۲۰، ۷۲۱، ۷۲۳، ۷۵۴
 سفارت آمریکا (عمان) / ۹۳
 سفارت آمریکا (لندن) / ۹۴

- ۷۵۹، ۷۱۹، ۵۳۴، ۵۳۳، ۵۳۰، ۵۱۰، ۵۰۴
 سوری، محمد / ۲۵۵
 سورینام / ۱۳۴، ۱۲۱، ۱۱۶، ۱۱۵
 سوریه / ۲۱، ۲۲، ۳۵، ۳۶، ۷۳، ۷۹، ۸۸، ۱۱۱،
 ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۴۲، ۱۵۴، ۳۳۲، ۳۹۱، ۳۹۲، ۳۹۷،
 ۴۰۱، ۴۰۳، ۴۰۶، ۴۲۱، ۴۳۹، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۸،
 ۴۶۹، ۴۷۴، ۴۷۹، ۴۹۱، ۴۹۲، ۴۹۵، ۴۹۶، ۵۰۳،
 ۵۰۸، ۵۱۱، ۵۱۲، ۵۲۲، ۵۲۵، ۵۳۸، ۵۴۱، ۵۴۳،
 ۵۴۴، ۵۵۰، ۵۶۰، ۶۴۹، ۷۵۱، ۷۵۳
 سولارز / ۲۷۵
 سولیوان، ویلیام اچ. / ۲۴۳، ۲۴۴، ۴۶۴، ۵۷۷،
 ۵۸۹، ۶۰۱، ۷۲۰
 سومالی / ۱۸۸، ۲۰۶، ۳۴۳، ۳۷۶، ۴۱۵، ۵۰۴،
 ۵۱۰
 سومد (خط لوله نفتی) / ۴۷۰، ۴۷۳، ۷۶۰
 سوموزا / ۱۶۰، ۴۸۲
 سونودا (وزیر خارجه ژاپن) / ۱۶۲، ۳۱۲، ۳۵۱
 سهیلا زین العابدین حمد / ۳۸۴، ۳۸۵
 سیا (CIA) / ۳، ۴، ۷، ۱۴، ۲۱، ۲۳، ۲۴، ۲۹، ۴۴،
 ۴۷، ۴۸، ۵۰، ۶۰، ۶۴، ۶۷، ۷۰، ۷۵، ۸۷، ۱۰۵،
 ۱۴۶، ۱۷۴، ۱۸۰، ۲۷۵، ۳۵۱، ۳۷۶، ۳۷۷، ۳۹۵،
 ۴۰۴، ۴۰۵، ۴۵۱، ۴۵۳، ۴۶۲، ۴۶۵، ۴۷۱، ۴۷۴،
 ۴۷۸، ۴۹۶، ۵۳۱، ۵۵۰، ۶۰۵، ۶۰۸، ۶۱۱، ۶۳۲،
 ۶۳۷، ۶۴۲، ۶۵۱، ۶۵۵، ۶۶۵، ۶۸۳، ۶۸۶، ۷۳۳،
 ۷۴۷
 سی.اس.اس. آر / ۸۲
 سیدون / ۵۱۵
 سیستمهای اطلاعاتی الکترونیک / ۳۰۳، ۳۰۴،
 ۳۰۵، ۳۰۶
 سیف قاضی، رحیم / ۲۲، ۲۸، ۳۰
 سیکولار، پی.ای. / ۶۵۰
 سیماک، لاری / ۸۳
 سیمد، جام ام / ۶۴
 سینا / ۴۲۱، ۴۳۱، ۵۰۲
- سفارت آمریکا (وین تیان) / ۱۱۷
 سفارت ایران (واشنگتن) / ۳، ۶، ۱۴۸، ۲۵۵
 سفارت زلاندنو / ۵۸۵
 سفاردی (یهودی) / ۴۷۲، ۴۷۳
 سلامتیان / ۲۲۰، ۲۴۴، ۲۴۵
 سلطان (وزیر دفاع عربستان) / ۴۰۵
 سلماس (شاهپور) / ۶۹، ۷۰
 سلیم / ۶۳۲، ۶۴۲
 سلیم اعظم / ۳۷۴
 سلیمان / ۶۶۳
 سلیمان الحریش / ۳۷۸
 سلیمان، لطف‌الله / ۶۶۳، ۶۶۴
 سلیمانیه (کردستان عراق) / ۳۷، ۳۵، ۸۱، ۸۲، ۹۵
 سلیم، محسن / ۶۳۲، ۶۴۲، ۶۴۳
 سمریه / ۵۱۶، ۵۴۷
 سمیر شهابی / ۳۷۵
 سمیع انور / ۶۶۶
 سنت لوشا / ۱۶۵
 سنت مارتین، هنری / ۲۲، ۲۳
 سنجایی، کریم / ۵۹۲، ۶۰۹، ۶۱۷، ۶۶۳، ۶۶۴،
 ۷۳۲
 سن خوزه / ۱۱۷، ۱۱۹، ۱۳۱، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۷،
 ۱۴۶، ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۵۸، ۲۰۸، ۲۰۹
 سنگاپور / ۲۲، ۱۱۴، ۱۲۲، ۱۵۸، ۱۶۴، ۱۹۲،
 ۲۰۸، ۲۰۹، ۴۴۸، ۵۰۹
 سنگال / ۳۷۶
 سندج / ۳۴، ۳۶، ۶۲، ۷۱، ۷۲، ۷۳
 سوئز / ۴۳۲، ۴۴۶، ۴۴۸، ۵۱۰، ۵۲۱
 سوئیس / ۴۵۴، ۴۵۵، ۴۷۶، ۵۷۲، ۵۷۶، ۵۷۷،
 ۵۷۸، ۵۸۱، ۵۸۶، ۶۲۴، ۶۸۳، ۷۱۱، ۷۱۲، ۷۵۰،
 ۷۵۶
 سوئیفت، آن / ۵۸۵، ۵۸۶
 سوئیفت، الیزابت / ۵۸۴
 سودان / ۳۴۳، ۳۷۶، ۴۱۵، ۴۸۰، ۴۸۳، ۴۹۷

شای / ۴۷۷	سینما رکس (آبادان) / ۲۵۸، ۳۲۴
شبه جزیره عربستان / ۳۴۳، ۴۰۰، ۴۱۵، ۴۳۶	سپهانوک (پرنس) / ۱۹۶
شبه جزیره موساندام / ۴۰۳	
شرکت آریی گروه / ۴۴۵	ش
شرکت استاندارد اوپل ایندیانا / ۴۴۸، ۴۵۱	شائول، بازیر / ۴۵۶
شرکت اف. ام. سی. / ۲۲	شاخ آفریقا / ۱۴۵، ۳۴۱، ۳۴۳، ۳۷۶، ۴۱۵
شرکت الکترونیک دنیا / ۲۹۲	۴۳۸، ۴۳۹، ۴۹۲
شرکت امنا (شرکت امانتداران)، ۵۷۷، ۵۷۹	شارت، موشی / ۴۵۸
شرکت بریتیش پترولیم / ۵۱۷، ۷۲۲، ۷۴۷	شارون، آریل / ۱۵۵، ۴۹۰، ۵۰۸، ۵۱۵، ۵۱۶
۷۴۸، ۷۶۰	۵۱۷، ۵۲۳، ۵۳۲، ۵۳۴، ۵۳۵، ۵۳۶، ۵۴۷
شرکت بیمه اجتماعی / ۳۲۴	شاف، ادوارد اچ / ۴۴۵
شرکت توسعه و تجارت نفت خلیج / ۴۶۲	شاکاو / ۴۹۶
شرکت جنرال الکتریک / ۷۲۴	شاملو، حسن (سرهنگ) / ۹۹
شرکت حمل و نقل ماری تایم فروت / ۴۵۷	شاموسکی / ۵۵۳
شرکت رایلی - میتسوی / ۷۲۴	شامیر، ایتراک (اسحاق) / ۴۹۰
شرکت سوان هاتر نیوکاس / ۴۵۷	شانی، یورام / ۵۹۳
شرکت سوپر تانکر سامسون، مونرویا / ۴۴۰	شاوا (شهردار غزه) / ۱۱۳
شرکت سیریس (سابقاً آئورورا) استرو شرکت	شایک، شاگنامی (خانم) / ۴۳۷
(سیستمهای اطلاعاتی الکترونیک) / ۳۰۴	شاه / (اکثر صفحات)
شرکت کانتینانتال گرین / ۲۵۵	شاهال / ۱۱۳
شرکت کنتینانتال / ۴۴۵	شاهپور (شهر) / ۶۵
شرکت گلف اوپل / ۷۴۶، ۷۴۷	شاه حسین اردنی / ۱۱۴، ۴۹۱
شرکت مس / ۲۷۸	شاه خالد ابن عبدالعزیز آل سعود / ۱۱۴، ۳۴۶
شرکت ملی گاز ایران / ۴۵۳	۳۶۲، ۳۶۶، ۳۶۸، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۹۳، ۴۰۲
شرکت ملی نفت ایران / ۴۶، ۵۷، ۶۱، ۲۶۷، ۳۱۴	شاهزاده بندر ابن سلطان / ۳۷۷
۳۶۸، ۳۴۹، ۴۳۲، ۴۳۹، ۴۴۴، ۴۴۶، ۴۴۷، ۴۴۸	شاهزاده حسن / ۵۳۷
۴۴۹، ۴۵۱، ۴۵۲، ۴۵۳، ۴۵۴، ۴۵۵، ۴۵۶، ۴۵۷	شاهزاده سعود الفیصل / ۳۴۲، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۶۴
۴۶۴، ۷۳۹، ۷۴۰، ۷۴۴، ۷۵۹، ۷۶۰	۳۷۱، ۳۷۵، ۴۰۰، ۴۰۱، ۴۱۴، ۵۳۰
شرکت نفت آمین اوپل / ۷۲۲، ۷۴۴	شاهزاده سلطان / ۳۷۷، ۴۰۱
شرکت نفت ایندیانا / ۴۴۹	شاهزاده عبدالله / ۳۷۷، ۳۷۸، ۴۱۸، ۵۱۴
شرکت نفت بریتیش پترولیم / ۷۵۱	شاهزاده فهد / ۳۴۷، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۴۶، ۳۵۳، ۳۵۷
شرکت نفت شل / ۳۷۳، ۷۵۱	۳۵۸، ۳۶۶، ۳۶۸، ۳۷۲، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۸۰، ۳۸۵
شرکت نفتکش لئون ترانس ورلد، مونرویا / ۴۴۰	۳۸۶، ۴۰۲، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۶، ۴۱۷، ۴۱۸، ۵۳۰
شرکت نفتکش نورا - هریس مونرویا / ۴۳۹	شاهنده، عباس / ۴۳۵

۶۹۲، ۶۷۷، ۶۷۴، ۶۵۶، ۵۶۵، ۵۶۳	شرکت نفت کویت و فرا / ۷۶۴، ۷۴۴
شورای جهانی کلیساها / ۵۷۸، ۵۷۲	شرکت نفت گلف / ۷۵۱، ۷۴۷، ۷۲۲، ۷۲۱
شوروی / ۳۵، ۳۰، ۲۹، ۲۸، ۲۴، ۲۳، ۲۱، ۱۵، ۱۳	شرکت نونالان / ۵۷۹
۱۰۳، ۹۴، ۹۱، ۸۸، ۸۳، ۶۸، ۶۶، ۶۵، ۳۷، ۳۶	شرکت وابسته توسعه و ساختمان سکورات / ۴۶۴
۱۲۶، ۱۲۵، ۱۲۴، ۱۲۳، ۱۱۶، ۱۱۴، ۱۱۳، ۱۰۸	شرکت ولف بلفاست / ۴۵۷
۱۴۷، ۱۴۶، ۱۴۵، ۱۴۲، ۱۳۲، ۱۳۰، ۱۲۹، ۱۲۸	شرکت ولف پوند / ۵۹۱
۱۶۱، ۱۵۹، ۱۵۷، ۱۵۶، ۱۵۴، ۱۵۳، ۱۵۲، ۱۴۹	شرکت هارلند و ولف بلفاست / ۴۵۷
۱۷۸، ۱۷۷، ۱۷۶، ۱۷۵، ۱۷۴، ۱۷۳، ۱۶۷، ۱۶۵	شرکت هواپیمایی عربستان سعودی / ۳۸۲
۱۸۶، ۱۸۵، ۱۸۴، ۱۸۳، ۱۸۲، ۱۸۱، ۱۸۰، ۱۷۹	شرکت UAR / ۴۴۳
۱۹۵، ۱۹۴، ۱۹۳، ۱۹۲، ۱۹۰، ۱۸۹، ۱۸۸، ۱۸۷	شریعتمداری، سیدکاظم (آیت الله) / ۵۴، ۶۰
۲۰۹، ۲۰۶، ۲۰۵، ۲۰۱، ۲۰۰، ۱۹۸، ۱۹۷، ۱۹۶	۵۶۴، ۵۹۴، ۶۱۷، ۶۳۳، ۶۳۵، ۶۳۷، ۶۶۴، ۶۷۴
۲۳۰، ۲۲۹، ۲۲۱، ۲۱۸، ۲۱۷، ۲۱۶، ۲۱۵، ۲۱۰	۶۷۷، ۶۷۸، ۶۷۹، ۶۸۰
۳۰۹، ۲۹۹، ۲۹۱، ۲۶۲، ۲۵۸، ۲۴۵، ۲۳۴، ۲۳۳	شریف، محمدرضا / ۲۵۲
۴۰۵، ۴۰۱، ۴۰۰، ۳۹۶، ۳۹۳، ۳۹۱، ۳۴۴، ۳۴۳	شک هاوس، اچ. اچ. / ۴۳۷، ۴۳۹
۴۵۲، ۴۴۰، ۴۲۱، ۴۲۰، ۴۱۹، ۴۱۷، ۴۱۶، ۴۰۹	شل، ۵۱۷، ۷۲۲، ۷۴۶، ۷۴۸
۴۸۷، ۴۸۴، ۴۸۲، ۴۸۱، ۴۷۹، ۴۷۱، ۴۷۰، ۴۵۳	شل، ال. دبلیو. / ۸۸، ۹۱، ۲۰۸، ۶۵۸، ۶۶۴
۵۵۰، ۵۴۴، ۵۲۹، ۵۲۰، ۵۱۰، ۴۹۶، ۴۹۲، ۴۹۱	شل، باربارا / ۲۶۷
۶۳۶، ۶۲۱، ۶۰۹، ۵۶۷، ۵۶۶، ۵۵۳، ۵۵۲، ۵۵۱	شلزینگر / ۷۳۴، ۷۳۳، ۷۳۲، ۷۲۹، ۷۰۴، ۳۵۲
۷۶۳، ۷۶۲، ۷۴۹، ۷۳۲، ۷۱۱، ۶۸۳، ۶۷۹، ۶۳۷	۷۳۸
شوفات، داود / ۵۹۴	شلنبرگ / ۶۵۹
شهادی، عزیز / ۵۴۲	شلنبرگر / ۲۵۳، ۲۶۳، ۲۸۰
شهردار نابلس / ۴۹۶، ۱۵۶	شمعون، دوری / ۴۶۸
شهردار هلهول / ۴۹۶	شمعون، کامیل / ۳۹۷، ۴۶۸
شهرستانی، جواد / ۴۶	شمیرانی (نماینده در سازمان ملل) / ۳۰۵
شهر فاس / ۳۷۵	شندر / ۶۹۶
شهرک الون موره / ۵۴۷	شوا / ۵۴۲
شیبانی / ۳۱۵، ۳۰۹، ۳۰۷، ۲۹۸، ۲۹۵، ۲۴۵	شورای اتحادیه وزرای خارجی عرب / ۵۱۳
شیخ احمد زکی یمانی / ۳۵۶، ۳۵۴، ۳۵۱، ۳۴۹	شورای امنیت سازمان ملل متحد / ۱۱۴، ۱۲۰
۳۷۰، ۳۶۹، ۳۶۸، ۳۶۷، ۳۶۶، ۳۶۵، ۳۶۱، ۳۵۹	۱۲۴، ۱۳۰، ۱۴۱، ۱۵۸، ۱۶۰، ۱۶۹، ۱۸۷، ۱۹۲
۴۰۷، ۴۰۲، ۳۹۶، ۳۸۸، ۳۸۶، ۳۸۱، ۳۷۴، ۳۷۳	۱۹۵، ۴۰۳، ۴۶۱، ۴۸۱، ۴۸۲، ۴۸۸، ۴۹۱، ۵۱۰
۵۱۷، ۴۲۱، ۴۱۸، ۴۱۴، ۴۱۳، ۴۱۲، ۴۰۹، ۴۰۸	۵۲۴، ۵۱۹
۷۳۲، ۷۳۱	شورای امنیت ملی (المجلس العی الامن العالم) /
شیخ احمد مبارک / ۳۷۵	۳۴۸
شیخ رؤوف النقیب / ۸۲	شورای انقلاب / ۵۳، ۵۴، ۳۰۱، ۳۱۵، ۵۳۸

- صدر، رضا (وزیر بازرگانی) / ۲۲۰، ۲۴۹، ۲۵۳، ۲۵۴، ۲۵۵
 صفدری (آیت‌الله) / ۷۷
 صلاح‌الدین النقیب / ۸۲
 صلاح خلف (ابوایاذ) / ۵۲۵، ۵۲۸، ۵۲۹، ۶۵۷
 صنایع الکترونیک ایران / ۵۸۸
 صندوق بین‌المللی پول (بانک جهانی) / ۱۷۰، ۱۷۲، ۱۷۳، ۳۶۴، ۴۷۳، ۷۲۷
 صندوق کویتی عمران اقتصادی عربی / ۷۱۸
 صنعا، ۱۱۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۶۶، ۱۸۵، ۴۲۰، ۵۱۴، ۵۲۵، ۵۲۸
- شیخ سعد عبدالله / ۷۱۵، ۷۵۳
 شیخ علی خلیفه الصباح / ۷۱۱، ۷۱۲، ۷۱۳، ۷۱۶، ۷۱۷، ۷۲۳، ۷۲۶، ۷۲۷، ۷۲۹، ۷۳۰، ۷۳۱، ۷۳۲، ۷۳۸، ۷۳۹، ۷۴۰، ۷۴۶، ۷۴۸، ۷۵۸، ۷۵۹، ۷۶۰، ۷۶۱، ۷۶۲، ۷۶۳
 شیخ نصرالجابر / ۷۱۹
 شیراز / ۶۱، ۲۲۷، ۵۷۷، ۵۷۸، ۵۸۰، ۵۸۱، ۵۸۲، ۵۸۳، ۵۸۴، ۵۸۵، ۵۸۷، ۵۸۸، ۶۰۱، ۶۱۷، ۶۷۸
 شیرازی، سیدعبدالله (آیت‌الله) / ۶۳۷
 شیراک، ژاک / ۶۵۷
 شیفر / ۴۵۳
 شیکاگو / ۲۲
 شین بث / ۴۳۳، ۴۴۴، ۴۷۸، ۵۳۰، ۵۵۰، ۵۵۷، ۵۵۹، ۶۳۲
- ط - ظ
 طائف / ۳۶۱، ۳۶۲، ۵۴۶
 طالبانی، جلال / ۹، ۱۹، ۳۵، ۳۶، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۹، ۸۲، ۸۶، ۹۴، ۹۶
 طالقانی، سید محمود (آیت‌الله) / ۵۷، ۲۴۵، ۲۴۹، ۳۱۰، ۶۶۴، ۶۷۴، ۶۷۸، ۶۹۶
 طاهر، عبدالهادی (دکتر) / ۳۹۸
 طباطبائی، صادق / ۳۳
 طباطبائی قمی / ۶۳۷
 طباطبائی (برادر وکیل بختیار) / ۶۲۷
 طرابلس / ۴۳۳، ۴۶۸، ۴۶۹
 طرح برنارد لوئیس / ۳۰۹
 طرح جارزنیگ / ۴۸۰
 طرح راجرز / ۴۸۰
 طوفانیان، حسن (ژنرال) / ۳۲۴، ۶۲۳
 طهران / ۳۹۹، ۴۱۰، ۴۱۱
- ع
 عباس آباد / ۴۹، ۵۱، ۵۵، ۵۶
 عباسی، عبدالرحیم (سرگرد) / ۷۱
 عبدالستار الزعیم / ۵۲۲
 عبدالطیف الحماد / ۷۲۳، ۷۲۸
- صادق، ابوالقاسم / ۲۵۲، ۲۵۳
 صادقی، علی / ۱۱۶
 صالح‌خو / ۳۰۲
 صالحی / ۲۴۳، ۲۴۴
 صباح / ۴۱۸، ۷۳۵، ۷۳۶، ۷۳۷، ۷۵۳، ۷۵۶
 صباغ، عیسی / ۴۱۴، ۴۱۷
 صباغیان / ۵۰، ۳۱۹، ۳۲۰، ۳۲۸، ۳۲۹
 صحرای اوگادن / ۳۴۳، ۴۱۵
 صحرای باختری / ۱۸۸، ۱۹۸
 صحرای سینا / ۱۱۴، ۱۴۳، ۱۵۵، ۳۹۲، ۴۰۳، ۴۲۰، ۴۳۲، ۴۴۳، ۴۴۶، ۴۶۱، ۴۷۲، ۴۹۰، ۴۹۳، ۴۹۷، ۴۹۸، ۵۰۸، ۵۱۳، ۵۲۴، ۵۳۶
 صحرای غربی / ۴۷۸، ۴۷۹
 صدام حسین / ۳۴، ۳۵، ۳۷، ۹۳، ۹۷، ۱۵۴، ۱۵۶، ۴۲۸، ۴۳۰، ۴۳۱، ۴۳۳، ۵۱۱، ۵۳۳، ۵۴۴، ۷۰۴، ۷۵۳
 صدر، امام موسی / ۶۴۴، ۶۴۸

- عبدالعزيز حسين / ۷۴۹
 عبدالفتاح اسماعيل / ۵۲۵
 عبدالله التويشبي / ۳۶۶
 عبدالله م. عليرضا / ۳۹۹، ۳۶۳، ۳۶۲
 عبدو يمانى / ۴۱۴
 عتيبه / ۴۲۱
 عتيقى / ۷۳۳، ۷۲۴، ۷۲۵، ۷۲۷، ۷۲۸، ۷۳۰
 عثمان، محمود (دكتور) / ۹۴
 عدساني / ۷۵۳
 عدن / ۴۰۵، ۵۳۸، ۵۵۹، ۷۱۶، ۷۱۷، ۷۱۸، ۷۱۹
 عراق / ۵، ۷، ۱۳، ۲۱، ۲۲، ۲۴، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۶، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۹، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۵، ۸۶، ۸۸، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۴، ۱۱۱، ۱۱۵، ۱۲۸، ۱۵۴، ۱۵۶، ۱۹۲، ۲۰۲، ۲۰۷، ۲۱۰، ۲۱۹، ۲۳۷، ۲۸۵، ۳۱۹، ۳۳۳، ۳۴۳، ۳۵۰، ۳۸۰، ۳۹۱، ۴۰۱، ۴۰۴، ۴۰۵، ۴۱۲، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۲۱، ۴۲۸، ۴۳۱، ۴۶۵، ۴۷۰، ۴۹۶، ۵۱۱، ۵۱۲، ۵۱۷، ۵۲۱، ۵۳۳، ۵۳۸، ۵۴۳، ۵۴۴، ۵۴۶، ۵۶۴، ۵۶۵، ۵۶۶، ۵۶۷، ۵۶۸، ۵۶۹، ۶۰۵، ۶۴۳، ۷۰۴، ۷۰۵، ۷۰۸، ۷۱۰، ۷۱۱، ۷۱۶، ۷۱۷، ۷۲۱، ۷۲۲، ۷۳۲، ۷۴۵، ۷۵۰، ۷۵۱، ۷۵۳، ۷۵۹، ۷۶۰
 عربستان سعودى / ۱۱۴، ۱۵۶، ۲۲۹، ۲۳۴، ۳۴۱، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۴۴، ۳۴۶، ۳۴۷، ۳۴۹، ۳۵۰، ۳۵۱، ۳۵۲، ۳۵۳، ۳۵۴، ۳۵۵، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۸، ۳۵۹، ۳۶۰، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۶۴، ۳۶۵، ۳۶۶، ۳۶۷، ۳۶۸، ۳۶۹، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۲، ۳۷۳، ۳۷۴، ۳۷۵، ۳۷۶، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۷۹، ۳۸۰، ۳۸۱، ۳۸۲، ۳۸۳، ۳۸۴، ۳۸۵، ۳۸۶، ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۸۹، ۳۹۰، ۳۹۱، ۳۹۲، ۳۹۳، ۳۹۴، ۳۹۵، ۳۹۶، ۳۹۸، ۳۹۹، ۴۰۰، ۴۰۱، ۴۰۲، ۴۰۴، ۴۰۵، ۴۰۶، ۴۰۷، ۴۰۹، ۴۱۰، ۴۱۱، ۴۱۲، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۶، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۱۹، ۴۲۰، ۴۲۱، ۴۲۲، ۴۲۳، ۴۳۶، ۴۳۸، ۴۴۵
 غزرى، مثير / ۴۴۵، ۴۴۶
 عزيز حى، پرويز / ۵۹۵
 عزيز (دكتور) / ۳۱
 عفرات / ۴۹۰
 عفرون (سرهنگ) / ۴۳۷
 عفلق، ميشل / ۶۴۹
 علامير، جواد / ۶۱۳، ۶۱۵، ۶۳۲، ۶۳۳، ۶۳۴
 علامير قاجار (احتشام السلطنه)، محمود / ۶۳۹
 علوى / ۴۱۴
 على حمدى الجمال / ۵۱۸
 على عبدالله صالح (پرزيدنت) / ۳۴۳، ۴۰۵، ۴۷۰، ۴۹۶، ۵۱۴، ۵۲۵، ۵۲۸، ۵۲۹
 على (وزير دفاع مصر) / ۱۱۲، ۱۴۱، ۴۹۱، ۵۱۳، ۶۳۵، ۶۳۶
 عمان / ۵۶، ۵۷، ۶۳، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۱۱۳، ۱۶۷، ۲۸۵، ۳۱۸، ۳۹۹، ۴۰۳، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۴۰، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۷۹، ۵۱۰، ۵۱۸، ۵۲۵، ۵۴۵
 عمانى، جمشيد / ۱۸، ۲۰
 عيى امين / ۸۳
 غ
 غالى، بطروس / ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۴۱، ۱۶۳، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۶۶، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۹۱، ۵۳۵
 غزرى، عباس / ۳۷۵
 غزه / ۵۲۲، ۵۴۲
 غفارى / ۸
 غنا / ۵۰۴

- غنی‌پور (سرهنگ) / ۳۰۱
- فرودگاه ریان / ۷۱۸
- فرودگاه لود / ۴۶۶
- فرودگاه لوگان / ۶۹۸
- فرودگاه مهرآباد / ۲۴۳
- فرودگاه یسلیکوی (استانبول) / ۴۶۶
- فرهنگ، منصور / ۳۱۶، ۳۱۵، ۱۴۸
- فریج / ۵۴۴، ۵۴۲، ۵۲۷، ۵۱۹
- فضیل، یو.ان. / ۸۰، ۷۹، ۷۷، ۷۶، ۷۵
- فضیل محسن عبدالله / ۷۱۹
- فلت هاوس، والدو آر / ۶۴
- فلسطین / ۶۳۶، ۴۶۴، ۴۲۹، ۳۴۱، ۱۸۶
- فلور / ۵۰
- فلوریدا / ۴۱۷، ۲۴۹
- فنلاند / ۱۲۸
- فوروارد، اس.دی. / ۶۷۱، ۶۶۸
- فوره، ادگار / ۳۵۷، ۶۵۱
- فوکودا (نخست‌وزیر ژاپن) / ۴۲۱
- فونتروی، والتر / ۵۲۲
- فیروزان، ۴۵۳، ۴۵۲
- فیس، اس.دی. / ۶۲۴، ۶۲۳
- فیشر، ریچارد / ۳۷۱
- فیلیپین / ۴۸۸، ۱۶۴
- فیندلی (نماینده کنگره) / ۱۱۳
- ق
- قاسم عمرالیاقوت / ۷۱۰
- قاسملو (خانم) / ۶۸
- قاسملو، عبدالرحمن / ۶۲، ۳۷، ۳۵، ۳۱، ۲۸، ۲۱
- قاسمی، حسن / ۶۲۶
- قاسمی‌زاده / ۴۵۵
- قاضی، صدر / ۲۳
- قاضی، علی (هومن) / ۲۱، ۲۰، ۴
- قاضی، محمود / ۲۳
- فرانسو / ۲۳، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۸۰، ۱۲۴، ۱۲۸
- فرانسه / ۱۳۰، ۱۳۳، ۱۵۰، ۱۵۲، ۱۶۰، ۳۳۶، ۳۴۸، ۳۶۱
- فرانسه / ۳۸۰، ۳۸۶، ۴۰۳، ۴۶۴، ۴۷۸، ۵۲۹، ۵۳۵، ۵۴۶
- فرانسو / ۵۸۹، ۶۰۵، ۶۱۲، ۶۱۷، ۶۱۸، ۶۱۹، ۶۲۱، ۶۲۴
- فرانسو / ۶۲۹، ۶۳۲، ۶۳۳، ۶۳۶، ۶۳۷، ۶۳۹، ۶۴۵، ۶۵۱
- فرانسو / ۶۵۳، ۶۵۷، ۶۵۸، ۶۵۹، ۶۶۱، ۶۶۳، ۶۶۵، ۶۷۱
- فرانسو / ۶۷۲، ۶۷۴، ۶۹۴، ۷۰۵، ۷۱۵، ۷۴۵، ۷۵۱، ۷۵۳
- فرانکفورت / ۶۹۸، ۶۹۷، ۶۹۱، ۶۸۹، ۴۶۷، ۸۱
- فرخ، حسین / ۳۷۸
- فرخ، فریدون / ۴۵۵
- فردوست، حسین (تیمسار) / ۱۵
- فرزانی، سیمون / ۵۵۱، ۵۵۰
- فرس، جی / ۴۵۴
- فرقان (گروه تروریستی) / ۶۵۶، ۵۶۶
- فرقه علوی / ۱۴۲
- فرمول ماپوتو / ۱۹۲، ۱۱۶
- فرناندو / ۱۳۰، ۱۲۹، ۱۲۸، ۱۲۷
- فرنجیه / ۵۴۴، ۵۳۸، ۴۶۹
- فرنوش، ایرج / ۵۸۸
- فرودگاه العریش / ۴۹۶
- فرودگاه اورلی / ۴۶۶
- فرودگاه بروکسل / ۴۶۶
- فرودگاه پاریس / ۴۶۶

- قاهره / ۵۶، ۵۷، ۶۳، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۳۳، ۱۵۸، ۱۶۳، ۱۶۶، ۱۶۸، ۱۷۰، ۱۷۷، ۱۸۵، ۲۰۹، ۳۹۱، ۳۹۶، ۴۰۳، ۴۰۴، ۴۱۱، ۴۲۰، ۴۴۰، ۴۶۱، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۷۳، ۵۰۳، ۵۰۴، ۵۱۰، ۵۱۳، ۵۱۴، ۵۱۸، ۵۱۹، ۵۲۱، ۵۲۲، ۵۳۵، ۵۳۶، ۵۴۱، ۵۴۳، ۵۹۳، ۶۶۵، ۶۶۶، ۶۶۷، ۶۷۸، ۶۸۰، ۷۴۹
- قبرس / ۴۳۱
- قبیله باردینگی / ۸۲
- قبیله جاف / ۳۱، ۳۲، ۳۶
- قبیله قشقایی / ۵۳، ۶۱۸
- قبیله کرد سورژیل / ۹۵
- قدس / ۱۰۴، ۴۲۷، ۴۲۸، ۴۲۹، ۴۳۱، ۷۰۴، ۷۰۷، ۵۸۷، ۵۸۶، ۵۸۵، ۵۷۲ / ی. ک. / ۲۷۸
- قرارداد آناکاندا / ۳۸۷
- قرارداد بندیکس - سیانکو مودا / ۱۲۵، ۱۵۰، ۱۵۹
- قرارداد ریو / ۲، ۱۷۹، ۴۸۷
- قرارداد آتن / ۶۳۴
- قرارگاه بن / ۴۱، ۸۵
- قرارگاه بیروت / ۶۴۲
- قرارگاه پاریس / ۷۵، ۶۱۰، ۶۱۹، ۶۲۹، ۶۳۵، ۶۳۸، ۶۴۰، ۶۵۸، ۶۵۹، ۶۶۰، ۶۷۲، ۶۷۳، ۶۸۶
- قرارگاه پول پت (پکن) / ۱۱۵
- قرارگاه تل آویو / ۵۵۰، ۵۵۱، ۵۵۶
- قرارگاه تهران / ۷، ۸، ۱۱، ۱۴، ۱۵، ۱۸، ۲۱، ۴۳، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۵، ۷۶، ۷۹، ۹۰، ۹۱، ۲۰۷، ۵۵۱، ۵۵۲، ۵۵۸، ۶۲۹، ۶۳۱، ۶۴۰، ۶۴۱، ۶۴۸، ۶۶۲، ۶۶۹، ۶۷۱، ۶۷۳، ۶۷۴، ۶۷۷، ۶۸۰، ۶۹۹
- قرارگاه خاور نزدیک / ۲۱۱
- قرارگاه ژنو / ۶۱۵
- قرارگاه ساواک / ۶۷۵
- قرارگاه ساواک (بغداد) / ۳
- قرارگاه سیا (پاریس) / ۶۰۶
- قرارگاه سیا (تل آویو) / ۵۵۰
- قرارگاه سیا (تهران) / ۴۴، ۵۵، ۶۳، ۸۰، ۹۸، ۵۵۰، ۶۰۶، ۶۳۱، ۶۳۵
- قرارگاه لوس آنجلس / ۴۵
- قرارگاه مشترک کارائیب (فلوریدا) / ۱۷۸
- قروین / ۴۳۶، ۶۲۸
- قشقایی، خسرو / ۷۹
- قشقایی، ناصر / ۶۱۹
- قطب‌زاده، صادق / ۳۳۵
- قطر / ۳۴۹، ۴۱۴، ۴۷۰، ۴۷۳
- قطعه‌نامه جاویتس / ۲۶۷، ۵۹۲
- قطعه‌نامه کوبا - عراق / ۲۹۷
- قلعه نظامی دالاهو / ۳۴
- قم / ۵۸، ۶۱۸، ۶۳۴، ۶۴۳، ۶۴۷، ۶۵۲
- قمی، حسن / ۶۷۰، ۶۷۸
- قمی، عبدالله / ۶۷۵
- قمی، محمد تقی / ۶۰۶، ۶۶۵، ۶۶۶، ۶۶۸، ۶۷۰
- قواسیها، هبرون / ۴۹۶
- ک
- کابل / ۵۶، ۵۷، ۱۰۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۲۲، ۱۳۱، ۱۳۴، ۱۳۷، ۱۳۸، ۲۰۷، ۲۰۹، ۳۴۸، ۴۷۵، ۴۸۱، ۴۸۲
- کاپالکین / ۶۲۱
- کاپلان / ۱۵۲
- کاتر / ۷۲۱
- کاتف / ۵۰۹
- کاتلر، والترال / ۲۴۵، ۲۵۰، ۲۵۶، ۲۶۴، ۲۶۸، ۲۶۹، ۲۷۹، ۲۸۴، ۲۹۴
- کاتماندو / ۱۰۶
- کاتونو / ۱۳۴
- کاخ سفید / ۱۴۸، ۱۵۸، ۱۶۶، ۲۰۹، ۲۳۵، ۲۴۵، ۲۴۹، ۲۹۳، ۳۲۰، ۳۷۷، ۵۹۱
- کاراکاس / ۱۱۱، ۱۱۷، ۱۱۹، ۱۳۱، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۷، ۱۴۶، ۱۴۹، ۱۵۸، ۱۶۴، ۱۷۷، ۲۰۹، ۳۵۴

- کان / ۶۱۷، ۶۲۰
 کانادا / ۲۲، ۲۳، ۳۵، ۱۶۰، ۲۱۰، ۳۶۳، ۵۴۹
 کانال پاناما / ۱۱۹، ۱۹۳، ۲۰۰، ۴۸۱، ۴۸۳
 کانال راجر / ۱۷۳
 کانال سوئز / ۴۴۱، ۴۴۳، ۴۶۲، ۴۷۰، ۴۸۰، ۷۶۰
 کانال شرقی قور / ۴۷۸
 کانبرا / ۱۲۲، ۱۳۱، ۱۳۳، ۱۳۷، ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۵۸، ۱۶۲، ۱۷۷
 کاروانو (نماینده کنگره) / ۳۷۱، ۷۴۰
 کاهان، رابی میر / ۵۲۷
 کاهانه (سازمان پلنگان سیاه) / ۴۷۷
 کایزر / ۴۵۱، ۴۵۲، ۴۵۳
 کبک / ۲۲
 کپنهاک / ۱۳۱، ۱۳۳، ۱۳۷، ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۵۸، ۱۶۲، ۱۷۷
 کراچی / ۵۶، ۵۷، ۶۳، ۶۳، ۹۳، ۴۶۵، ۵۰۹
 کرامس / ۶۲۰، ۶۲۱، ۶۲۲، ۶۳۱
 کرانه بلائیم / ۴۴۶
 کرایسکی (صدراعظم اطریش) / ۵۰۳، ۵۱۰، ۵۳۳، ۵۴۹، ۵۹۲، ۵۹۹
 کردستان / ۲۲، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۱، ۴۴، ۶۱، ۶۹، ۷۱، ۷۵، ۲۴۸، ۲۷۲، ۳۰۷، ۳۲۵، ۳۳۳، ۳۳۵، ۶۹۳
 کردستان عراق / ۶۷
 کرمان / ۶۰۱
 کرمانشاه / ۱۰، ۳۱، ۳۴، ۳۶، ۴۰، ۴۴، ۴۶
 کره جنوبی / ۱۱۶
 کره شمالی / ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۵، ۱۵۰، ۱۶۴، ۲۰۶
 کریستوفر / ۱۱۴، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۴۳، ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۶۹، ۲۴۵، ۲۷۵، ۲۷۹، ۳۳۲، ۳۹۲، ۳۹۷
 کریم خلف / ۳۹۹، ۴۰۴، ۴۶۴، ۴۷۳، ۴۹۷، ۵۰۳، ۵۰۶، ۵۱۱
 کرینس، دیوید / ۱۸۷
 کشورهای کارائیب / ۱۷۹
- ۳۵۷، ۳۶۵، ۳۶۶، ۳۶۸، ۳۷۰، ۷۱۲، ۷۳۱
 کارتر، جیمی / ۵۱، ۵۲، ۱۲۱، ۱۴۵، ۱۵۳، ۱۵۵، ۱۷۷، ۱۸۳، ۲۵۲، ۲۵۳، ۲۶۶، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۵۱، ۳۶۷، ۳۷۶، ۳۷۷، ۳۹۷، ۴۰۷، ۴۱۵، ۴۱۶، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۹۰، ۴۹۷، ۴۹۸، ۵۰۲، ۵۰۷، ۵۱۹، ۵۳۰، ۵۴۳، ۵۴۶، ۷۱۲، ۷۲۴، ۷۲۵، ۷۴۰، ۷۴۳
 کارتر، رابرت ام. (پرفسور) / ۵۱
 کارتر، هودینگ / ۴۹۰
 کارخانه پتروشیمی ژاپن / ۳۵۲
 کاردان، محمدامین / ۶۳۰، ۶۳۱
 کارزول / ۷۲۰
 کارینگتون (لرد) / ۵۹۳
 کاستاریکا / ۱۰۹، ۱۲۵، ۲۰۶، ۴۸۲، ۴۸۳
 کاستاندا (وزیر خارجه مکزیک) / ۱۳۴
 کاسترو، فیدل / ۱۴۷، ۱۵۰، ۱۵۳، ۱۵۷، ۱۵۹، ۱۶۱، ۱۶۳، ۱۶۶، ۱۶۸، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۸۲، ۱۸۳، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۸، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۷، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۱۰
 کاسکویل، مک / ۷۱۰
 کاسکیل، چارلی، مک / ۴۴۵
 کاسیگین / ۵۲۰
 کاشان / ۲۴۹، ۵۷۷
 کاشانیان، منوچهر / ۶۰۰
 کاظمی / ۷۴۴
 کالیفرنیا / ۷، ۴۷، ۴۸، ۵۰، ۵۲، ۴۴۲، ۵۹۷
 کالینز / ۳۸۵
 کامبوج / ۱۰۴، ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۲۰، ۱۳۲، ۱۳۴، ۱۴۷، ۱۵۰، ۱۶۵، ۱۸۸، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۷، ۱۹۸، ۲۰۰، ۲۰۶، ۲۱۰، ۴۸۸
 کامپالا / ۲۰۹، ۴۵۸
 کامپوند، کی. کی. (ساواک) / ۵۵۵، ۵۶۱
 کامکار (سرهنگ) / ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۷، ۳۳۴
 کامیسکی / ۶۱۰، ۶۱۱، ۶۱۲

- کشورهای مشترک المنافع / ۱۳۳، ۱۵۰، ۱۶۰
 کلارک، رمزی / ۲۹۶، ۲۹۷، ۳۰۲
 کلارک، وارن / ۴۴۴، ۴۴۹، ۴۵۲
 کلانگ، جی. ال. / ۲۰۶
 کلاوو، میلتنون ب. / ۵۵۵
 کلاید. دبلیو. تریشیلو / ۶۶۰
 کلبر، جان / ۳۵۲
 کلکته / ۱۰۶
 کلگروف / ۵۵۴
 کلمبو / ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۱، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۳۳، ۱۳۸، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۴، ۱۵۴، ۱۵۸، ۱۶۴، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۹۰، ۱۹۲، ۱۹۴، ۱۹۶، ۲۰۲، ۲۰۷، ۲۰۹، ۵۸۲، ۷۲۷
 کلمنت، سی. / ۵۷۷
 کلمنت، کارل / ۵۸۳
 کلویترز، رافائل / ۵۹۳
 کلیپ، یو. ان. / ۶۵۷، ۶۵۸
 کلیسای آشوریان / ۵۸۶
 کلی، محمدعلی / ۳۸۵
 کلینیک هدداش / ۴۹۴
 کلیولند / ۴۴۰
 کمال حسن علی / ۴۹۱
 کمپانی ایندیانا / ۴۵۳
 کمپانی شل / ۳۷۴
 کمپ دیوید / ۱۰۳، ۱۰۸، ۱۱۲، ۱۴۰، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۵، ۱۶۰، ۱۶۳، ۱۶۵، ۱۸۵، ۱۸۷، ۱۹۷، ۲۰۵، ۳۴۴، ۳۹۴، ۴۰۵، ۴۰۹، ۴۲۰، ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۶۵، ۴۷۹، ۵۰۲، ۵۱۰، ۵۱۲، ۵۱۷، ۵۱۹، ۵۲۹، ۵۳۷، ۵۴۰، ۷۰۷، ۷۵۳
 کمپ یوگسلاوی / ۲۰۶
 کمل، یو. ان. / ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱
 کمیته اقتصادی گردهمایی کلمبو / ۱۱۶
 کمیته تسلیحاتی سنای آمریکا / ۷۴۹
 کمیته دفاعی و امور خارجه کنست / ۱۵۵، ۵۱۷
 کمیته زحمتکشان کردستان / ۶۲
 کمیته مرکزی اتحادیه سوسیالیستی عرب / ۴۸۰
 کمیته مرکزی تهران / ۵۳
 کمیته مرکزی حزب دمکرات / ۷۱، ۷۲، ۸۲
 کمیته مرکزی حزب دمکرات کردستان / ۳۱
 کمیته مرکزی منونیتها / ۵۱۲، ۵۱۳
 کمیته مطالعات سیاسی آمریکا / ۲۹۳
 کمیته همبستگی آفریقا و آسیا (شوروی) / ۴۷۱
 کمیسیون بین المللی حقوقدانان / ۳۲۳
 کمیسیون حقوق بشر کلیساها (ژنو) / ۵۸۱
 کمیسیون شورای اروپا / ۵۳۷
 کمیسیون مشترک آمریکا و هند / ۷۳۱
 کندی، جان اف. / ۱۷۸
 کنست / ۱۵۵، ۳۹۶، ۴۷۵، ۴۷۷، ۴۹۰، ۴۹۷، ۵۰۱، ۵۱۳، ۵۱۷، ۵۲۱، ۵۲۷، ۵۳۲
 کنستابل / ۲۹۱
 کنست موشه شاهال / ۱۱۳
 کنسولگری آمریکا در مونیخ / ۸۱، ۸۳
 کنفرانس آوارگان ژنو / ۴۸۱، ۴۸۷
 کنفرانس ابوظبی / ۳۵۰
 کنفرانس اجلاس اعراب / ۵۳۶
 کنفرانس اسلامی / ۱۱۱، ۳۴۴، ۳۷۵، ۳۷۶، ۳۹۷
 کنفرانس اقیانوس هند / ۱۳۰
 کنفرانس اوپک (ژنو) / ۳۵۴، ۳۵۷، ۳۵۹، ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۹۰، ۴۱۲، ۴۱۳، ۷۲۳
 کنفرانس بغداد / ۳۵۰، ۳۷۵
 کنفرانس بیتالدين / ۳۹۷
 کنفرانس بین المللی در العریش / ۴۹۱
 کنفرانس پاریس / ۱۹۴
 کنفرانس پنجم تجارت و توسعه سازمان ملل / ۱۱۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۷۱، ۲۰۶، ۲۱۱
 کنفرانس رباط / ۴۰۶
 کنفرانس رهبری مسیحیان جنوب / ۵۲۲، ۵۲۸

گراف، جی. ان. / ۶۲۳، ۶۳۸	۴۴۹، ۴۴۴، ۴۴۰، ۴۳۱، ۴۲۰، ۴۱۸، ۴۱۶، ۴۱۴
گرانادا / ۱۶۵، ۱۲۱، ۱۳۴، ۱۶۵، ۱۷۷	۵۴۴، ۵۴۱، ۵۳۷، ۴۹۶، ۴۹۱، ۴۷۳، ۴۷۰، ۴۵۴
گرانما (روزنامه حزب کمونیست کوبا) / ۱۶۶	۷۰۶، ۷۰۵، ۷۰۴، ۷۰۳، ۶۵۸، ۵۵۹، ۵۴۶، ۵۴۵
گرانینگر / ۳۶۵	۷۱۴، ۷۱۳، ۷۱۲، ۷۱۱، ۷۱۰، ۷۰۹، ۷۰۸، ۷۰۷
گراهام / ۱۵۲	۷۲۲، ۷۲۱، ۷۲۰، ۷۱۹، ۷۱۸، ۷۱۷، ۷۱۶، ۷۱۵
گرناید، جی. ال. / ۶۲۶	۷۳۰، ۷۲۹، ۷۲۸، ۷۲۷، ۷۲۶، ۷۲۵، ۷۲۴، ۷۲۳
گرومیکو / ۵۴۴	۷۳۸، ۷۳۷، ۷۳۶، ۷۳۵، ۷۳۴، ۷۳۳، ۷۳۲، ۷۳۱
گروه ارلیش / ۴۸۹	۷۴۶، ۷۴۵، ۷۴۴، ۷۴۳، ۷۴۲، ۷۴۱، ۷۴۰، ۷۳۹
گروه الصاعقه / ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۹۵	۷۵۴، ۷۵۳، ۷۵۲، ۷۵۱، ۷۵۰، ۷۴۹، ۷۴۸، ۷۴۷
گروه ایریکان / ۴۴۰	۷۶۲، ۷۶۱، ۷۶۰، ۷۵۹، ۷۵۸، ۷۵۷، ۷۵۶، ۷۵۵
گروه پایداری / ۱۵۴	۷۶۴، ۷۶۳
گروه دانشکده ملی جنگ / ۳۵۹	کهروم / ۱۸
گروه سفاردی / ۴۷۳	کیا، شهلا / ۶۲۸
گروه سویبو / ۴۴۰	کیتو / ۱۶۴، ۱۵۸، ۱۵۱، ۱۴۹، ۱۴۶، ۱۳۵
گروه سیکنال ایران / ۴۴۰	کیتینگ / ۴۶۰
گروه شل / ۳۷۳	کیسینجر، هنری / ۴۳۱، ۴۳۲، ۳۱۹
گروه هروت / ۴۸۹، ۴۷۷، ۴۷۲	کیلتایگر / ۶۲۵، ۶۲۴، ۹۸
گریسون، جک / ۸۷، ۸۴، ۸۵	کینشازا / ۲۰۹، ۲۰۸، ۱۳۵، ۱۱۸، ۱۱۷
گریست، یو. ان. / ۶۵۸	کینگزتون / ۲۰۹، ۱۸۵
گرین، توماس / ۴۳۷، ۴۳۶	کینگستون / ۱۳۴، ۱۱۸، ۱۱۷
گرین، میلز / ۵۹۰	گ
گریوز، ارنست (ژنرال) / ۳۲۲، ۳۲۱، ۳۲۰، ۲۲۴	گابل، اس. دی. / ۷۹، ۲۲
۳۳۱، ۳۳۴، ۶۶۲	گابورون / ۱۵۸، ۱۳۵، ۱۱۸، ۱۱۷
گست (ژنرال) / ۲۸۷، ۲۸۲، ۲۸۱، ۲۸۰	گادلی / ۴۶۱
گگش / ۸۳	گارد ملی (المرات الوطنی) / ۳۴۸
گلاسی / ۱۵۳، ۱۳۹، ۱۱۱	گارد ملی عربستان / ۴۱۰، ۳۷۸، ۳۴۸، ۳۴۲
گلپایگانی، سیدمحمد رضا (آیت الله) / ۶۷۷، ۵۴	۴۸۲
گلش، ایلزهنی / ۸۱	گاردنر / ۲۷۰
گلف اوپل / ۵۱۷	گازیت، موردخای / ۴۳۹، ۴۳۸، ۴۳۷
گلگروف / ۶۱۲، ۶۱۱، ۵۵۷، ۷۷، ۵۲	گامین، ال. پی. / ۶۹۳، ۶۹۲، ۶۹۱، ۶۹۰، ۶۸۹
گلیستین، دیرک / ۲۲۷	۶۹۵، ۶۹۶، ۶۹۷، ۶۹۸
گمرک مصر / ۴۶۷	گاندی، ایندیرا / ۱۰۹
گنشر / ۵۳۰، ۵۲۹، ۵۱۱	گای دبلیو / ۶۹۹، ۶۸۸
گواتمالا / ۴۸۳	

- گواتانامو / ۱۰۶، ۱۰۹، ۱۹۳، ۱۹۹، ۲۰۰
 گوت، آی. ان. / ۶۲۵
 گودرز نیا / ۲۴۶
 گوراس، سی. یو. / ۶
 گورن، اوسپاس جی. / ۵۹۰
 گوش آمونیم / ۴۹۴، ۵۱۶، ۵۱۹، ۵۲۳، ۵۳۳
 ۵۳۴، ۵۴۰، ۵۴۲، ۵۴۷
 گوش امونیم / ۵۱۶
 گونیون / ۶۱۶، ۶۱۷
 گوهرین / ۱۱۰
 گویر، مک / ۲۸۶
 گیس کیرشن / ۸۱، ۸۲، ۸۳
 گیفرت، مک / ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۲۳
 گینه بیسائو / ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۱۰، ۳۷۶، ۵۰۴
 گیونیون / ۴۳، ۶۱۹، ۶۲۰، ۶۷۵
- ل
 لاپاز / ۱۱۴، ۱۱۹، ۱۳۵، ۱۴۶، ۱۵۸، ۱۶۴، ۱۸۵
 لاتاکیا / ۵۲۱
 لافرانس، پیر / ۳۸۰
 لاک، دبلیو. او. / ۱۰
 لاگوس / ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۳۳، ۱۵۸، ۱۶۴، ۱۸۵
 ۲۰۹، ۴۸۴
 لامزدن، کوینسی / ۷۵۱، ۷۵۴
 لانتزک / ۷۶۱
 لاندربا، لویز / ۵۰۶
 لانگ، نیکولاس / ۶۵۷، ۶۵۸
 لاهوتی / ۵۴
 لاهه / ۱۲۷، ۱۳۱، ۱۳۳، ۱۳۷، ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۵۸
 ۱۶۲، ۵۰۵، ۵۹۴، ۷۱۵
 لبنان / ۷۳، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۴۴، ۱۵۰، ۱۵۱، ۳۱۹
 ۳۷۲، ۳۷۳، ۳۹۲، ۳۹۶، ۳۹۷، ۴۰۴، ۴۲۲، ۴۲۷
 ۴۲۸، ۴۲۹، ۴۳۱، ۴۳۳، ۴۴۴، ۴۶۶، ۴۶۸، ۴۶۹
 ۴۸۰، ۴۹۰، ۴۹۲، ۴۹۵، ۵۰۰، ۵۰۲، ۵۰۳، ۵۰۸
 لوئیس، برنارد / ۳۰۹، ۳۶۹، ۵۹۳
 لوبرانی، تالیا / ۴۵۷، ۴۵۸
 لوبرانی، دوریت / ۴۵۸
 لوبرانی، نلی / ۴۵۸
 لوبرانی، یوریل / ۴۵۷
 لوبومباشی / ۱۵۸
 لور، اس. دی. / ۶۸۸، ۶۸۹، ۶۹۱، ۶۹۲، ۶۹۳
 ۶۹۵، ۶۹۶، ۶۹۷، ۶۹۸
 لوری، جوزف (کشیش) / ۵۲۲، ۵۲۸
 لوزاکا، پل / ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۳۳، ۱۶۰، ۱۸۵
 ۲۰۹
 لوس آنجلس / ۴۴، ۴۵، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱
 ۵۲، ۵۳، ۵۵، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۱، ۳۱۷، ۳۲۴، ۴۴۰
 لوفت هانزا / ۸۷، ۵۱۴، ۶۹۷
 لوکزامبورگ / ۱۳۷، ۱۴۹، ۱۵۸، ۱۶۲، ۱۷۷
 لوگار (سناتور) / ۳۷۱، ۷۴۰
 لوگان / ۶۹۸
 لوگزامبورگ / ۱۳۱، ۱۳۳، ۱۵۱

ماشل، سامورا / ۱۶۷	لویز / ۴۴۵
مالزی / ۴۸۸، ۳۷۶، ۱۶۶	لویزان / ۲۵۶
مالمیرکا (وزیر خارجه کوبا) / ۱۰۹	لوی، سارا / ۴۵۸
مانا (سرپرست اوپک) / ۴۲۱	لوین، آرتیه / ۴۵۹، ۴۵۸، ۱۱۶
ماناگوا / ۱۴۹	لهستان / ۶۲۱، ۴۸۴، ۴۸۱، ۴۷۰، ۱۴۲
ماندل / ۴۸۸	لیبرویل / ۱۸۵، ۱۵۸، ۱۳۵
مانی العطیبه (وزیر نفت ابوظبی) / ۳۴۹	لیبریا / ۴۷۹، ۴۴۰، ۴۳۹
مانیل / ۴۰۱، ۳۹۱، ۳۳۶، ۱۹۶، ۱۷۵، ۱۱۱، ۲۱	لیبی / ۴۰۱، ۳۹۱، ۳۳۶، ۱۹۶، ۱۷۵، ۱۱۱، ۲۱
۱۶۴، ۲۰۶، ۲۰۹، ۷۲۷	لیبی / ۴۱۳، ۴۴۸، ۴۸۳، ۵۰۴، ۵۴۰، ۶۴۴، ۶۵۷، ۷۱۹
ماهانی، علی / ۲۵۲	لیچلائو، جان / ۴۶۲
مایر (خانم) / ۴۹۰	لیدر، اس. دی. / ۶۴۱
مایر، کورد / ۴۵۰، ۳۷۷	لیسیون / ۱۴۹، ۱۴۶، ۱۳۷، ۱۳۵، ۱۳۳، ۱۳۱
مایر، گلدا / ۴۳۱	لیما / ۲۰۹، ۱۸۵، ۱۷۷، ۱۶۲، ۱۵۸، ۱۵۱
مایس، دبلیو. او. / ۲۰۴	لیما / ۲۰۹، ۱۶۳، ۱۵۸، ۱۳۴، ۱۱۸، ۱۱۷
ماین / ۸۱	لینچ، ودان / ۱۸۷
مایر (خانم) / ۴۶۴	لینداستروم / ۴۱۳، ۴۱۰، ۳۸۹
مایوان، بیزی / ۶۵۱	لینکلن / ۲۴۵، ۲۲۰
مبارک / ۴۹۱، ۴۸۰	لینگن، بروس / ۲۷۷، ۱۶۵، ۱۵۸، ۱۴۴، ۱۳۷
مبصر، محسن (تیمسار) / ۶۱۵، ۱۰۰، ۹۹، ۱۵	لینگن، بروس / ۲۷۷، ۱۶۵، ۱۵۸، ۱۴۴، ۱۳۷
متدتل بوئم گیت / ۴۳۸	لینگن، بروس / ۲۷۹، ۲۹۱، ۲۸۹، ۲۸۸، ۲۸۵، ۲۸۳، ۲۸۰
متوسلی، امجد / ۷۹	لینگن، بروس / ۲۹۳، ۲۹۵، ۲۹۶، ۲۹۷، ۲۹۹، ۳۰۵، ۳۰۹، ۳۱۰
متین دفتری، هدایت الله / ۶۶۳، ۵۶۴، ۳۲۳، ۳۰۲	لینگن، بروس / ۳۱۶، ۳۱۷، ۳۲۷، ۳۲۹، ۳۳۲، ۳۳۳، ۳۳۵، ۳۳۶، ۵۸۰
۶۶۴	لینگن، بروس / ۵۸۲، ۵۸۴، ۵۸۵، ۵۸۷، ۵۹۸
مجارستان / ۸۸	
مجتمع پولاد و آلومینیم سازی سید و ارگایانا / ۳۶۶	مآمدی، چنگیز / ۷۰
مجدالسلیم / ۴۹۲	مآمدی، رفعت / ۷۰، ۶۴، ۳۹
مجلس خبرگان / ۵۶۷، ۵۶۴، ۵۶۳، ۵۶۲، ۲۹۸	مآمدی، صنار / ۷۰، ۶۹، ۳۱
۶۹۲، ۵۸۶	مآسترون / ۷۲۹، ۷۲۳، ۷۱۹، ۷۱۶، ۷۱۵، ۷۱۳
مجلس سنا (آمریکا) / ۴۸۳، ۲۸۶، ۲۷۴، ۲۶۷	مآسترون / ۷۳۹، ۷۴۰، ۷۴۳، ۷۴۵، ۷۴۷، ۷۴۸، ۷۴۹، ۷۵۱
۶۱۹، ۵۹۲	مآسترون / ۷۵۸، ۷۶۱، ۷۶۳، ۷۶۴
مجلس شورای ملی / ۷۳۵، ۷۰۹، ۲۱	ماپوتو / ۱۳۷، ۱۳۴، ۱۳۱، ۱۱۵، ۱۱۴، ۱۰۷
مجللی، ناصر / ۵۷	ماداکاسکار / ۴۸۳، ۱۲۸
مجله اطلاعات هفتگی / ۶۸۷، ۶۶۵	مادرید / ۱۴۶، ۱۳۷، ۱۳۵، ۱۳۳، ۱۳۱، ۱۱۱
	مادرید / ۱۴۹، ۱۵۱، ۱۵۸، ۱۶۲، ۱۷۷، ۲۰۹، ۶۳۵

- مجله تایم / ۳۰۸، ۵۲۰
 مجله تایمز / ۵۷۹
 مجله تایمز اردنی / ۴۹۷
 مجله تایم لوس آنجلس / ۳۷۶
 مجله دست چپی پاریس / ۸۰
 مجله روشنفکر / ۶۶۵، ۶۸۷
 مجله زن روز / ۶۶۵، ۶۸۷
 مجله فاینانشنال تایمز / ۴۶۱، ۷۶۱، ۷۶۲، ۷۶۳
 مجله فرمان / ۴۳۵
 مجله نیوزویک / ۳۹۶، ۵۷۹، ۶۳۹
 مجمع الجزایر گولاک حاره‌ای / ۱۸۶
 مجمع عمومی سازمان ملل / ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۲۴، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۳۰، ۱۳۵، ۱۳۹، ۱۴۷، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۴، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۹۴، ۲۱۰، ۳۰۵، ۳۰۷، ۳۰۹، ۳۱۲، ۷۱۵
 محلاتی / ۶۱۷
 محمد الرومیچی / ۷۳۴
 محمد امین شیخ الاسلام / ۳۱، ۷۲
 محمد انورسادات / ۱۱۲، ۱۲۲، ۱۴۰، ۱۴۱
 ۱۵۴، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۶۷، ۱۹۲، ۲۰۸، ۳۴۴، ۳۷۴، ۳۹۱، ۳۹۲، ۳۹۴، ۴۰۶، ۴۱۱، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۱۹، ۴۲۰، ۴۳۳، ۴۷۰، ۴۸۰، ۴۹۱، ۵۱۰، ۵۱۲، ۵۱۳، ۵۱۴، ۵۲۰، ۵۲۲، ۵۳۲، ۵۳۶، ۵۳۹، ۵۴۳، ۵۷۸، ۷۰۷
 محمود ک. العدسانی / ۷۴۴، ۷۵۱
 مدرس / ۱۰۶، ۴۴۸
 مدرسه فیضیه / ۵۴
 مدرسه کامیونیتی (مدرسه آمریکاییها در تهران) / ۴۵۸
 مدرسی / ۳۱۰
 مدیترانه / ۲۳۴
 مدیریت اطلاعات نظامی (شروت مودئین) / ۴۷۸
 مدیریت کل گارد مرزی و ساحلی (المدیریه العامه لخرالسواحل و الحدود) / ۳۴۸
- مذاکرات سالت / ۱۲۱، ۴۸۱، ۴۸۶، ۴۸۷، ۴۹۶
 مراد / ۶۴۴
 مراد عزیز (دکتر) / ۳۰
 مراکش / ۱۱۴، ۱۱۶، ۱۸۸، ۱۹۸، ۲۰۶، ۳۳۷، ۳۴۴، ۳۹۷، ۴۱۹، ۴۷۸، ۴۷۹، ۵۱۴، ۵۴۰، ۵۴۶
 مرکز اطلاعات کشاورزی / ۸۱
 مرکز حسابرسی ارتش در کرکوک / ۸۲
 مریوس / ۶۶۷، ۶۶۸، ۶۷۰، ۶۸۲، ۶۸۳، ۶۸۵
 مریوان / ۷۲
 مسئله چاد / ۴۸۳
 مسقط / ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۵۸، ۱۶۴، ۱۶۶، ۱۸۵، ۵۴۶، ۵۵۹
 مسکو / ۲۴، ۳۶، ۱۰۶، ۱۱۱، ۱۲۲، ۱۳۱، ۱۳۷، ۱۴۴، ۱۵۹، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۹۸، ۲۰۰، ۲۰۲، ۲۴۵، ۳۴۲، ۳۹۶، ۴۱۵، ۴۲۰، ۴۲۷، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۷۹، ۴۸۹، ۵۴۱، ۵۴۴، ۵۶۶، ۶۰۹، ۶۱۷
 مشهد / ۶۱۷، ۶۷۰، ۶۷۸، ۶۷۹
 مصدق، محمد (دکتر) / ۱۰، ۶۱، ۲۶۶، ۶۳۵، ۶۳۶
 مصر / ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۲، ۱۲۶، ۱۳۳، ۱۳۵، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۷، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۶۰، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۵، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۸۵، ۱۸۷، ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۷، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۰۵، ۲۰۶، ۲۱۷، ۲۳۴، ۲۶۸، ۳۳۸، ۳۴۱، ۳۴۴، ۳۶۳، ۳۷۵، ۳۷۶، ۳۹۱، ۳۹۲، ۳۹۴، ۳۹۶، ۴۰۳، ۴۰۴، ۴۰۶، ۴۰۷، ۴۱۱، ۴۱۷، ۴۲۰، ۴۲۸، ۴۳۳، ۴۳۹، ۴۴۸، ۴۶۰، ۴۶۱، ۴۶۳، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۷۳، ۴۷۴، ۴۷۸، ۴۸۰، ۴۸۱، ۴۹۱، ۴۹۵، ۴۹۶، ۴۹۷، ۴۹۸، ۴۹۹، ۵۰۴، ۵۰۸، ۵۱۰، ۵۱۲، ۵۱۳، ۵۱۴، ۵۱۷، ۵۱۹، ۵۲۰، ۵۲۱، ۵۲۷، ۵۳۰، ۵۳۳، ۵۳۵، ۵۳۶، ۵۳۷، ۵۴۰، ۵۴۱، ۵۴۳، ۵۴۶، ۵۴۷، ۶۶۵، ۶۶۶، ۶۷۸، ۶۸۳، ۷۱۰، ۷۱۴، ۷۲۵، ۷۵۵، ۷۵۹، ۷۶۰

منطقه العریش / ۴۲۰	۷۶۱
منطقه جبیل / ۴۶۹	مصری، موسی / ۱۱۵
منطقه کارئیب / ۱۷۵	مطهری، شهید مرتضی (آیت‌الله) / ۶۳۶، ۶۳۷
منطقه گلف / ۳۰۷، ۳۰۹	۶۵۶
منطقه نفت کاترین / ۱۵۵	معبد زرتشتیان در تهران / ۶۰۱
منطقه نفتی آما / ۵۲۲	معتضد (تیمسار) / ۶۱۵
منفیلد / ۳۰۲	معمر قذافی / ۱۱۱، ۱۵۴، ۱۹۶، ۳۳۶، ۵۱۴
موافقتنامه ۱۹۷۵ الجزیره / ۹۴	معین زاده / ۶۲۵، ۶۷۵، ۶۷۶
موبوتو / ۳۵۰	مفتی زاده، احمد / ۷۸
موتورولا / ۲۴۵	مقدم مراغه‌ای / ۶۰، ۶۳۳
موادی / ۱۵۵	مکزیک / ۵، ۱۱۱، ۱۱۷، ۱۱۹، ۱۲۵، ۱۳۱، ۱۳۴
مورفی، نیکولاس / ۱۱۱، ۱۳۹، ۱۵۳	۱۳۵، ۱۳۷، ۱۴۶، ۱۵۲، ۱۷۷، ۱۸۳، ۱۹۹، ۲۰۸
مورگان، ویلیام / ۲۲۷	۲۰۹، ۳۱۷، ۳۱۹، ۳۳۸، ۴۰۸، ۴۶۲، ۵۰۶، ۷۳۲
موری، جورج ب. / ۷۱۰	۷۳۳، ۷۳۴، ۷۵۳
موزارت / ۷۱۰	مکه / ۳۸۹
موزامبیک / ۱۲۶، ۱۶۷	مگادیشو / ۱۱۱، ۲۰۹
موزر، هنری / ۴۴۴	ملتون، چارلز ا. / ۶۶۱
موزوروا / ۴۷۸	ملک حسن / ۳۴۴، ۴۱۹
موزوریو / ۱۲۱، ۱۲۴	ملک حسین / ۴۳۱، ۵۱۰، ۵۲۸
موزویا کبیریا / ۴۷۸	ملک فیصل / ۴۲۰، ۵۱۰
موساد / ۴۷۸، ۵۵۰، ۵۵۷، ۵۵۹	ملکوتی / ۵۴
موسسه بروکینگز / ۷۱۲	ملوک مهاجان نراقی / ۲۴۹
موسسه چیس / ۷۱۲	ممکن، مهدی / ۲۵۲، ۲۵۳
موسسه سیتی کورپ / ۷۱۲	منا (آژانس خبری رسمی مصر) / ۱۱۲
موسسه عمران بین‌المللی / ۱۷۰	منامه / ۶۳، ۹۳، ۹۶، ۱۱۱، ۱۶۶، ۱۸۵، ۴۱۰
موسوی، میرحسین / ۳۲۵	۵۲۸، ۵۵۹، ۷۶۱
موشاو / ۴۳۸	منتظری، حسینعلی (آیت‌الله) / ۵۴، ۳۳۵، ۶۰۶
موگادیشو / ۱۳۵، ۱۵۸، ۱۶۴، ۱۸۵	۶۷۴
موترال / ۲۲، ۱۷۹	مندتل بوئم / ۴۳۸
مونتته ویدئو / ۱۳۵، ۱۴۶، ۱۴۹، ۱۵۱	مندیک، سندرا / ۵۸۸
مونروویا / ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۳۵، ۱۵۸، ۲۰۶، ۲۰۹	مندیویچ، ل. ی. / ۱۲۸، ۱۳۰، ۱۴۵
۴۷۹	منصور، علی / ۵۲۸
مونشن گلاباخ / ۸۲	منصوری، عبدالرحمن / ۳۷۵
مونگولیا / ۱۷۵	منطقه آقوره / ۳۹۲

- مونوریا / ۴۴۰
 مونیخ / ۸۱، ۸۴، ۸۵، ۸۷
 مهاباد / ۶۲، ۷۲، ۷۷، ۸۲
 مهتدی، صالح / ۷۱
 میتسوییشی / ۳۵۲، ۷۴۷
 میتی / ۳۵۲
 میدان آرژانتین / ۴۹، ۵۶
 میدان زاله / ۲۶۶
 میرث، سی. یو. / ۹۸
 میرحسینی، مهدی / ۶۲۳
 میکداهش (پرفسور) / ۴۴۴
 میکلوس / ۴۴۶
 میلر، بیل / ۶۱۹
 مینا، پرویز / ۳۴۹
 میناچی، ناصر / ۳۱۰، ۵۸۳، ۶۶۲
- ن
 ناور، آریه / ۵۰۸، ۵۱۹، ۵۴۳
 نابلس / ۱۵۶، ۴۹۰، ۴۹۴
 نادون / ۵۱۳
 ناس، چارلز دبلیو. / ۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۶، ۲۴۷، ۲۴۹، ۲۵۲، ۲۵۶، ۲۵۷، ۲۵۹، ۲۶۲، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۷۱، ۲۷۳، ۲۷۴، ۲۷۵، ۲۷۷، ۲۸۰، ۲۸۴، ۵۷۸، ۵۹۲، ۵۹۶، ۶۰۲
 نامیبیا، ۱۱۶، ۱۲۲، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۳۵، ۱۵۰، ۱۶۰
 ناوشکنهای اسپروونس / ۳۳۴
 ناون، تیزاک / ۴۷۵
 ناهوم گولدمان / ۵۱۰
 نایت، ال. پی. / ۶۹۱، ۶۹۶
 نایروبی / ۱۲۲، ۱۳۵، ۱۸۵، ۲۰۹
 نیبئی / ۱۸
 نتس (دکتر) / ۵۱۲
 نجف / ۶۴۳، ۶۴۵، ۶۴۷، ۶۵۲
 نجفی / ۶۷۷
- نجفی مرعشی، سیدشهاب‌الدین (آیت‌الله) / ۵۴، ۶۱۸
 نرجیس، آنتون ن. / ۷۱۰
 نروژ / ۴۵۷، ۵۱۳، ۵۹۸، ۵۹۹
 نزیه، حسن / ۴۶، ۵۷، ۳۱۳، ۳۱۴
 نترف / ۴۹۷
 نسیم خوری / ۶۴۳، ۶۶۴
 نشریه اکسپرس / ۶۳۳، ۶۴۴
 نشریه الاخبار / ۵۳۷
 نشریه البعث / ۳۹۷
 نشریه القدس / ۱۱۳، ۵۰۲
 نشریه المستقبل / ۶۴۳، ۶۶۴
 نشریه اورشلیم پست / ۵۰۷
 نشریه ایران آزاد / ۶۲۰
 نشریه عرب تایمز / ۷۳۴
 نشریه فرانسوی شرق و غرب / ۶۵۷، ۶۵۸
 نشریه کمونیستی فرانسه جدید / ۷۸
 نشریه ماهانه جهان سوم / ۱۹۹
 نشریه مطالعات خلیج و شبه جزیره عربستان / ۷۳۷
 نشریه میدل ایست جورنال / ۲۹
 نشریه نامه / ۶۳۶، ۶۴۰
 نشریه نامه روز / ۶۶۴
 نشریه نوول ابزرواتور / ۶۵۹
 نشریه نیوزلتر / ۴۴۵
 نشریه واشنگتن پست / ۳۷۷
 نصیری، نعمت‌الله (ارتشبد) / ۱۴
 نقده / ۲۵۷
 نقشبندی / ۳۹
 نقیب / ۸۴
 نمایندگی آمریکا در UNIDO / ۱۸۵
 نوآکچوت / ۱۱۱، ۱۸۵، ۲۰۹
 نوا، ای. زی. / ۶۸۹، ۶۹۰، ۶۹۸
 نوازیبو (شمال موریتانی) / ۵۴۶

- نیوسام / ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۷، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۴، ۲۵۰، ۲۹۳، ۳۱۶، ۳۱۷، ۳۱۸، ۳۱۹، ۳۳۶
 نیویورک / ۱۰۶، ۱۰۹، ۱۲۲، ۱۲۷، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۵۲، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۸۵، ۲۰۳، ۲۰۵، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۴۹، ۲۵۵، ۲۵۸، ۲۶۰، ۲۶۶، ۲۹۷، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۹، ۳۱۲، ۳۱۶، ۳۱۴، ۳۲۳، ۳۳۴، ۳۳۵، ۴۱۸، ۵۷۷، ۶۳۹، ۶۶۳، ۶۹۱، ۶۹۹، ۷۵۶
- نورث وست اورینت / ۶۹۸
 نوردلی / ۵۹۸، ۵۹۹
 نوری البالا / ۸۰، ۸۱
 نوری، تریک / ۸۲
 نوریس / ۳۸۰
 نوفل لوشاتو / ۶۳۵
 نوول ابزرواتور (هفته‌نامه) / ۶۴۳، ۶۵۹، ۶۶۱
 نویکوف / ۶۵
 نویکوفسکی، والتر جی. / ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۶۹
 نهائی، خلیل / ۵۹۱
 نهاوندی، بیژن / ۶۱۹
 نهضت آزادی ایران / ۶۶۵
 نیامی / ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۳۵
 نیجریه / ۱۲۶، ۱۵۲، ۲۰۶، ۴۰۸، ۴۱۳، ۴۵۱، ۴۸۳
 نیروگاه دوحه / ۷۲۴
 نیروهای زاپو (اتحاد خلقهای آفریقایی زیمبابوه) / ۱۷۶
 نیروی زمینی ایران / ۷۱، ۹۸، ۶۳۶
 نیروی زمینی شوروی / ۱۵۷
 نیروی زمینی عراق / ۸۱
 نیروی هوایی آمریکا / ۱۴، ۲۹۳، ۳۲۶، ۳۲۸، ۳۹۸
 نیروی هوایی شاهنشاهی ایران / ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۶، ۲۸۸، ۳۰۱، ۳۲۶، ۳۲۸
 نیسیم ساورت / ۵۴۸
 نیکاراگوئه / ۱۰۴، ۱۲۵، ۱۵۰، ۱۶۰، ۱۷۷، ۲۰۶، ۴۸۱، ۴۸۲، ۴۸۳
 نیکسون، ریچارد / ۳۴۳، ۴۱۵
 نیکوزیا / ۱۱۱، ۲۰۹
 نیلفروشان، حسن / ۲۷۴
 نیمان، یووال (یرفسور) / ۵۱۶
 نیمن، موشه (دکتر) / ۴۴۲، ۴۴۳
 نیوجرسی / ۶۱۱
- و
 واترز، ران (دکتر) / ۵۲۲
 واتیکان / ۱۷۷
 وادی توربان / ۷۱۸
 وادیم مویسیویچ شاموسکی / ۵۵۳
 واردن، جایا / ۱۱۸
 وارن، ژاک / ۷۸، ۸۰، ۴۴۴
 واسترن، جان، ال. / ۴۵۰
 واشنگتن استار / ۳۸۱
 واشنگتن (اکثر صفحات) / ۱۵۲
 واشنگتن پست / ۳۶۱
 واشنگتن تریبون / ۲۲۷
 والاس، رابرت / ۱۴۷
 والترز، باربارا / ۱۱۳، ۱۱۴، ۴۸۸، ۵۲۷
 والرئوس، ادوارد اس. / ۶۸۶
 والکر / ۳۸۰
 والتین / ۶۴، ۷۳۱
 والی، عبدالله (مهندس) / ۴۳۵
 وان (استانی در ترکیه) / ۶۵
 واهو، زی. آر. / ۴۱، ۷۰، ۷۳، ۹۳، ۹۵، ۹۸، ۶۳۸
 وایزمن، عزز / ۱۴۱، ۴۲۰، ۴۲۲، ۴۷۷، ۴۸۹، ۴۹۰، ۵۰۸، ۵۰۹، ۵۱۲، ۵۱۳، ۵۱۵، ۵۱۸، ۵۲۴، ۵۲۶، ۵۳۴

- وایلی / ۳۵۹، ۳۶۲
 واین، ال. دبلیو. / ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۸،
 ۲۰۹، ۲۱۱
 واینرمن / ۱۴۱
 وحیدی (سناتور) / ۲۴۸
 ورشو / ۱۴۲، ۴۸۴، ۴۸۵
 وزارت ارشاد ملی / ۳۱۹
 وزارت اطلاعات / ۲۵۲
 وزارت امور خارجه امريکا / (اکثر صفحات)
 وزارت خارجه نروژ / ۵۱۳
 وزارت خزانه‌داری / ۱۱۱، ۱۳۹، ۱۵۳، ۲۳۵
 وزارت دادگستری / ۲۵۳
 وزارت دارایی (اسرائیل) / ۴۶۲
 وزارت دفاع (آمریکا) / ۱۱۱، ۱۳۹، ۱۵۳، ۲۴۰،
 ۲۷۶، ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۶، ۲۸۷، ۲۹۳، ۳۰۵، ۳۲۱
 ۳۲۵، ۳۸۲، ۴۶۲، ۴۶۵، ۵۷۵
 وزارت دفاع (اسرائیل) / ۱۴۱، ۴۷۳
 وزارت دفاع (ایران) / ۲۸۷، ۳۱۳
 وزارت دفاع (بغداد) / ۱۰۰
 وزارت دفاع (مصر) / ۴۹۱
 وزارت نفت کویت / ۷۵۱
 وزیر، صادق / ۷۹
 وست / ۳۵۱، ۳۵۲، ۳۵۸، ۳۶۰، ۳۷۱، ۳۷۳،
 ۳۸۷، ۳۹۳، ۳۹۸، ۴۰۰، ۴۰۱، ۴۱۱، ۴۱۴، ۴۱۶،
 ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۱۹
 وست پورت / ۸۱، ۸۴، ۸۵، ۸۷
 وست، جان. سی / ۳۶۲
 وسیچ / ۴۵۰
 ورا / ۷۴۴، ۷۴۵
 ولش، تیم / ۶۹۸
 ولگاست، پیت؟ / ۴۴۸، ۴۴۹، ۴۵۰
 ولگاست، پیت / ۴۵۰
 ولیان، عبدالعظیم / ۳، ۱۵
 ولید، اس. دی. / ۶۰
- ویسکو، پیتر / ۱۱۶
 ویوتس / ۴۶۰، ۴۶۲، ۴۹۱
 وندربریک / ۴۵۳
 ونزوئلا / ۱۷۱، ۱۷۴، ۲۱۰، ۳۴۹، ۳۶۵، ۳۶۶،
 ۳۶۷، ۳۶۸، ۳۶۹، ۴۵۱، ۷۶۱
 ونس، سایروس / ۱۱۲، ۱۲۷، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۶،
 ۱۳۷، ۱۳۹، ۱۴۲، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۵،
 ۱۵۶، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۶۵، ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۷، ۱۷۹،
 ۲۵۰، ۲۶۰، ۲۶۴، ۲۷۵، ۲۷۶، ۲۹۲، ۳۰۲، ۳۰۵،
 ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۱۲، ۳۱۵، ۳۲۳، ۳۳۵، ۳۷۳، ۴۰۰،
 ۴۰۹، ۴۲۲، ۴۶۸، ۴۷۱، ۴۸۶، ۴۸۸، ۴۹۲، ۴۹۵،
 ۵۱۸، ۵۲۲، ۵۲۵، ۵۲۹، ۵۳۰، ۵۳۴، ۵۳۸، ۵۴۲،
 ۵۴۴، ۵۵۰، ۵۷۸، ۵۸۳، ۵۹۰، ۵۹۱، ۵۹۳، ۵۹۴،
 ۵۹۶، ۷۲۱، ۷۳۱، ۷۳۴
 ویادوک / ۶۹۱
 ویتنام / ۱۰۴، ۱۲۶، ۱۲۸، ۱۳۲، ۱۴۷، ۱۵۰،
 ۱۶۰، ۱۶۵، ۱۷۵، ۱۸۸، ۱۹۲، ۱۹۵، ۱۹۸، ۲۰۰،
 ۴۳۷، ۴۸۸
 ویزیت، یو.ان. / ۶۳۳
 ویکتور / ۵۷۲، ۵۸۶
 ویلسون، دنیس / ۲۷۴
 ویلکی، دیو / ۴۴۹، ۴۵۳
 ویلیام، دیک / ۴۶۲
 وین / ۲۱، ۱۳۱، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۷، ۱۴۶، ۱۶۲،
 ۱۸۵، ۴۶۴، ۵۰۲، ۵۳۳
 وینر، آر. تی. / ۹۱، ۹۲، ۶۴۰، ۶۴۱، ۶۵۳، ۶۵۸،
 ۶۶۰، ۶۶۱، ۶۶۲
- ه
 هارتسون، جک / ۴۴۴
 هارت، گاری / ۲۹۳
 هارولند / ۴۵۰
 هاروود / ۶۰۰
 هاشمی / ۲۵۵

- هاشمی، منوچهر (تیمسار) / ۱۴، ۹۹
 هاگانا (جنبش زیرزمینی یهودی) / ۴۵۸، ۴۶۴
 هامتروف / ۵۲۰
 هامر / ۵۰۱، ۵۱۶، ۵۱۷، ۵۳۴، ۵۳۵، ۵۴۷
 هانی (غنی - م) بلوریان / ۷۲
 هانیکرا، راش / ۴۳۸
 هاوانا / ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۱۵، ۱۱۷، ۱۱۸
 ۱۲۰، ۱۲۲، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۸
 ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۴۷
 ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۶
 ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۸
 ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۶، ۱۸۵، ۱۸۷، ۱۸۸، ۱۸۹، ۱۹۰
 ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۶، ۱۹۷، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۰
 ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۷، ۲۱۰، ۲۱۱
 ۳۰۵، ۵۱۰، ۵۲۸، ۵۴۶
 هاوس، فلت / ۶۴، ۶۶، ۶۷، ۶۹، ۷۰
 هاوسگو، دیوید / ۴۶۱
 هاولند / ۴۴۴
 هایید (نماینده کنگره) / ۳۷۱
 هایله سلاسی / ۳۴۳، ۴۱۴، ۴۱۵
 هایله ماریام، منگیستو / ۴۱۴، ۴۱۵
 هیرون / ۴۹۴
 هتل اینترکنینانتال / ۷۸، ۶۸۹، ۶۹۱
 هتل اینترکنینانتال کلن / ۲۷
 هتل جده / ۳۸۱
 هتل شرایتون (پاریس) / ۶۱۶
 هتل شرایتون (قاهره) / ۴۶۶
 هتل هیلتون / ۷۴۰
 هرتزل / ۴۳۰، ۵۴۸
 هرتز، مارتین اف / ۴۳۵
 ی
 هرزولله، حیدر / ۳۸۸، ۳۸۹، ۴۱۱، ۴۱۲، ۴۱۳
 هرملین / ۴۶۴
 هراندز / ۳۶۶، ۳۶۷، ۳۶۸، ۳۶۹، ۷۳۱، ۷۳۲
 هروت / ۴۷۱، ۴۹۰، ۴۹۴
 هشام ناظر / ۳۵۹
 هفته نامه الهدف (لبنان) / ۴۴۷
 هفته نامه وال استریت ژورنال / ۴۱۴
 هگ، دوگلاس / ۴۵۸
 هگرآپ / ۴۵، ۵۰، ۵۱
 هلسینکی / ۱۴۶، ۱۵۸، ۱۶۲، ۲۰۹
 هلمان / ۱۵۲
 هلنیک وگیلمن / ۵۹۶
 هلند / ۴۶۷
 همایون / ۵۲
 هنانصر / ۵۱۸
 هندوچین / ۱۳۲، ۱۳۴، ۱۵۰، ۲۰۶
 هندوستان / ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱
 ۱۲۷، ۱۴۱، ۱۵۲، ۱۵۴، ۱۹۰، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۱۰
 ۶۵۹، ۶۶۱، ۶۶۲، ۷۳۱
 هنری، مک / ۱۸۷، ۳۱۶
 هنگ سامرین / ۱۱۵
 هنگ کنگ / ۴۷۶
 هواپیمایی ملی ایران / ۵۲
 هواری بومدین / ۱۹۶
 هورویتنس / ۴۷۲، ۵۴۸
 هویدا، امیرعباس / ۶۶۶
 هوینگ / ۵۵۰
 هیئت اطلاعات عمومی (المديرية العامه
 الاستخبارات) / ۳۴۸
 هیئت پشتیبانی سینا / ۴۲۰
 هیئت نمایندگی آمریکا در سینا / ۱۱۱، ۳۹۰
 هیرو / ۵۳۷
 هیلون، زور / ۴۵۷

